Universidad de Deusto
Biblioteca

EURIPIDES
0/100
1-16

Universidad de Deusto
Biblioteca

R. G.
3/4
1

341

Biblioteca de Loyola
Sala .....
Estante .....
Plúteo .....

Universidad de Deusto
Biblioteca

Angelo Buonmenonna della Valle

SOCIETATIS JESU * BIBLIOTHECA COLLEGII LEODIENSIS

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΑΓΩΙΔΙΩΝ

τμῆμα δεύτερον.

EVRIPIDIS

TRAGOEDIARVM

Pars altera.

DOMUS LOYOLAEAE S. J.

ARGVMENTVM
RHESI.

Rhesus filius quidem fuit Strymonis fluuii, & Terpsichores Musarum vnius: Thracum vero dux ad Ilium noctu peruenit, Troianis habentibus castra ad naues Graecorum. Hunc Vlysses & Diomedes exploratores existentes interficiunt, Minerua ipsos admonente, quod ex ipso Graecis magnum immineret periculum. Terpsichore vero apparens filii cadauer ad sepulturam sustulit. Quidam autem hanc fabulam subditiam esse existimant, tanquam non sit Euripidis. Sophoclis enim orationis genus magis refert. Sed in catalogo fabularum tanquam legitima inscripta est. etiam de caelestibus rebus curiosa tractatio, Euripidem autorem arguit. Scena huius fabulae est in Troia. Chorus constat ex vigilibus Troianis, qui etiam proloquuntur. Continet autem nocturnam excitationem, & Troianorum ex somno excitatorũ congregationem.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ sunt hæ:

Chorus vigilum.	*Vlysses.*
Hector.	*Diomedes.*
Æneas.	*Minerua.*
Dolon.	*Paris.*
Nuncius.	*Musa.*
Pastor.	*Rhesi auriga.*
Rhesus.	

Prologum autem agit Chorus.

EVRI-

ΤΟ ΘΕΣΙΣ
ΡΗΣΟΥ.

Ῥῆσος, παῖς μὲν Στρυμόνος ἐκ Μούσης τε Τερψιχόρας Μακεδὼν μιᾶς. Θρᾳκῶν δ' ἡγεμὼν ἦλθε, εἰς Ἴλιον παραγίνεται νυκτὸς, τραπευομένων τῶν Τρώων παρὰ τοῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων. τοῦτον Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης κατασκοποὶ ὄντες, αὐαιροῦσιν, Ἀθηνᾶς αὐτοῖς ὑποθεμένης, ὡς μέγαν ἐσόμενον τοῖς Ἕλλησι κίνδυνον ἐκ τούτου. Τερψιχόρη δ' ἐπιφανεῖσα, τὸ τοῦ παιδὸς σῶμα ἀνείλετο. Τὸ δὲ δρᾶμα ἔνιοι νόθον ὑπενόησαν, ὡς οὐκ ὂν Εὐριπίδου. τὸν γὰρ Σοφοκλέους μᾶλλον ὑποφαίνει χαρακτῆρα. οὐ μὴν τοι τοῖς διδασκαλίαις, ὡς γνήσιον ἐπιγέγραπται, καὶ ἡ περὶ τὰ μετάρσια δὲ ἐν αὐτῷ πολυπραγμοσύνη, τὸν Εὐριπίδην ὁμολογεῖ· ἡ σκιὴ τοῦ δράματος ἐν Τροίᾳ. ὁ δὲ χορὸς, συνίστησιν ἐκ φυλάκων Τρωϊκῶν, οἳ καὶ προλογίζουσι. περιέχει δὲ νυκτιπερσίαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Χορὸς φυλάκων.	Ὀδυσσεύς.
Ἕκτωρ.	Διομήδης.
Αἰνείας.	Ἀθηνᾶ.
Δόλων.	Πάρις.
Ἄγγελος.	Μοῦσα.
Ποιμήν.	Ῥήσου ἡνίοχος.
Ῥῆσος.	

Προλογίζει δ' ὁ Χορός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΡΗΣΟΣ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Βάδη πρὸς οὖνας τὰς ἑκτορίους.
Τίς τῶν ἀπιστῶν ἄρχυπνος βασιλείων,
Εἰ τευχοφόρων δέξαιτο νέων
Κλῆδόνα μύθων,
Οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φρουρὰν
Πάσης στρατιᾶς,
Πόλεως Τρωϊάδος προκαθήνται.
Λῦσον βλεφάρων γοργωπὸν ἕδραν,
Λεῖπε χαμεύνας φυλοστρώτους,
Ἕκτορ. κήρυξ γὰρ ἀκούσῃ.
Ἑκ. Τίς ὅδ' ὦ φίλος εἶ; φράζε τίς αὐδᾷ.
Τί τὸ σῆμα φρονεῖς;
Τίνες ἐκ νυκτῶν τὰς ἡμετέρας
Κοίτας πλάθουσ'; εἰπὲ μὴ χρή.
Χο. Φύλακες στρατιᾶς. Ἕκτ. τί φέρῃ θορύβου;
Χο. Θάρσει. Ἕκτ. θαρσῶ.
Μῶν τις δόλος ἐκ νυκτῶν; Χο. οὐκ εἰπεῖν.
Ἑκ. Τί σὺ γὰρ φυλακὰς προλιπὼν ἥδη,
Κινεῖς στρατιάν, εἰ μή τιν' ἔχων
Νυκτηρεσίαν; οὐκ οἶδα δορὸς
Πέλας Ἀργείοις νυχίαν ἡμᾶς
Κοίταν παννύκλους κατέχοντας;
Χο. Ὁπλίζου χέρα σύμμαχον Ἕκτορ.
Βᾶδη πρὸς οὖνας,
Ὅτευ' ἴσχυς ἀείρειν. ἀφύπνιστον.
Πέμπε φίλους ἰέναι ποτὶ σὸν λόχον.
Ἁρμόσατε ψαλίοις τὰς ἵππους.
Τίς οἶ' εἶσ' ἐπὶ Παυθοΐδαν, ἢ τὸν
Εὐρώπης Λυκίων ἀγὸν αἰόλων;
Πᾶ σφαγίων ἔφορος;

EVRIPIDIS

RHESVS.

Chorus.

VAde ad cubile Hectoreum
Aliquis scutatorum regum vigil, *vt scias*
An acceperit *de* nouis militibus *opem Troiæ laturis*
Nuncium *aliquem* verbis expressum, *eat inquam aliquis eorum,*
Qui quadripartitam noctis vigiliam
Totius exercitus,
Ante Troianam vrbem sedendo obeunt.
Solue trucem sedem palpebrarum,
Relinque lectos humiles, ex foliis substratis factos
Hector: tempus enim *est* audire.
Hec. Quisnam hic es ô amice? dic, quis vir?
Quid hoc signum sibi vult?
Quinam per noctem ad nostra
Cubilia appropinquant? dicendum est.
Cho. Vigiles exercitus *Hec.* Quid affers tam turbulenter?
Cho. Bono sis animo. *Hec.* Sum bono animo:
Num quis dolus de nocte, *i. noctu nobis ab hoste structus est?* *Cho.* Nondum.
Hec. Quid ergo tu custodiis iam desertis,
Turbas exercitum, nisi habes aliquam
Nocturnam nunciationem? non scis exercitum
Prope Argiuum, nocturnum nos
Cubile habere in armis? *i. armatos agere excubias?*
Cho. Arma sociam manum, *i. socios*, Hector.
Vade ad cubilia *aliorum:*
Hortare vt hastam tollant, excita a somno,
Mitte amicos vt veniant ad tuam cohortem,
Aptate frenis equos.
Quis vadit ad Panthœdum? aut *ad Sarpedonem*
Ducem Lyciorum, qui ex Europa natus est?
Vbi sunt inspectores victimarum?

 Vbi

Vbi sunt tribuni peditum leuis armaturæ?
Vbi sagittarii Phrygum?
Iungite corneos arcus neruis.
Nun. Partim quidem nuncias terribilia auditu,
Partim vero *nos* animas, nihil tamen liquide:
Num Saturnii Panis tremulo
Flagello trepidas, & excubiis desertis,
Perturbas exercitum? quid trepidas? quid te dicam
Noui nunciare? multa enim cum dixeris,
Nihil tamen clare demonstrasti.
Cho. Ignes accendit exercitus Argiuus, Hector,
Per totam noctem. [tibus collucent,
Et nauium stationes, quæ sunt sub dio, facibus arden-
Et totus exercitus accessit ad Agamemnonis
Tabernaculum noctu cum tumultu,
Desiderans nouum aliquod consilium,
Nunquam enim antea sic trepidauit
Nauticus exercitus.
Tibi igitur suspicans id, quod est futurum,
Veni nuncius, ne vnquam
Aliquam accusationem in nos dicas.

Hector.

Opportune venisti, quanquam terrorem denuncians,
Viri enim isti, *Græci scil.* ex hac terra nocturno remo
Latentes conspectum meum, *i. clam*, arripere fugam
Statuerūt. Blanditur *aūt* mihi nocturna igniū incēsio.
O Deus, qui me victoriis florentem fraudasti, *cen*
Præda leonem, priusquam Græcorum exercitum
Funditus totum ista consumerem hasta.
Si enim lucidæ non continuissent *me* solis
Faces, non cohibuissem felicem pugnam,
Priusquā naues incēdissem, & cucurrissem p taberna-
Interficiens Græcos hac sanguinaria manu. [cula,
Ego quidem eram promptus pugnare
Etiam noctu, & vti secundo impetu dei:
Verum sapientes me, & diuina scientes
Vates persuaserunt expectare lumen diei,
Et deinde neminem Græcorum in terra relinquere.
Isti vero non expectant meorum vatum
Consilia. noctu fugitiuus multum valet.

Quare

Πῶς ᾖ γυμνητῶν μοιώαρχοι;
Τοξοφόροι τε Φρυγῶν;
Ζεύγνυτε κερᾶται τόξα νευράεις.
Ἐκ. Τὰ μὲν ἀλγύνω δείματ' ἀκούειν,
Τὰ δ' ἥδασμένως κοὐδὲν κηδαρῶς,
Ἀλλ' ἢ κρανίᾳ Πανὸς τρομερᾷ
Μάστιγι φοβῇ φυλακὰς δὲ λιπὼν,
Κινεῖς στρατιάν; τί δρᾷς; τί σε φῶ
Νέον ἀλγύνειν; πολλὰ γὰρ εἰπών,
Οὐδέν γε τεκμῶς ἀπέδειξας.
Χο. Πυρσεύει στρατὸς ὁπλίτας, Ἕκτορ,
Πᾶσαν ἀν' ὄρφναν.
Διιπετῆ δ' ναῶν πυρσοῖ στεῖβῃ.
Πᾶς δ' ἀγαμεμνόνειον ἀμφίβαλε στρατὸς
Εννύχιον σὺν ὁρμᾷ σκιδνᾶν,
Νέαν πνέοντες ἰφιέμενοι βάξιν
Οὐ γάρ πω πάρεσ ὧδ' ἐφοβήθη
Ναυσὶ πόρος στρατός.
Σοὶ γὰρ ἐπισπόμενον τὸ μέλλον
Ἦλυθον ἄγγελον, ὡς αὖ μή ποτε
Τινα μέμψιν ἐς ἡμᾶς εἴπῃς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἐκ. Εἰς ἡμέραν ἦλθες, κἀπὸ δ' ἀλγέων φόβον.
Ἄνδρες γὰρ οὐκ ἀγνῆς τῆσδε νυκτέρῳ πλάτῃ,
Λαθόντες ὄμμα τὸ μὸν, ἀϊρεσᾶς φυγῆς
Μέλλουσι. σιγῇ μ' ἔννυχος φρυκτωρία.
Ὦ δαῖμον, ὃστις μ' δύτυχῶς ἐνόσφισας,
Θοίνης λέοντα, πρὶν τὸν Ἀργείων στρατὸν
Σύρδην ἅπαντα πρὸς αὐλῶσιν δορί.
Εἰ γὰρ φαεννοὶ μὴ ξυνέσχον ἡλίου
Λαμπτῆρες, οὐκ ἂν ἔσχον δύτυχῶς δόρυ,
Πελανὸν ναῶν πυρῶσαι, ἐς λῇδ' σκιδνῶν μολεῖν,
Κτείνων Ἀχαιὸς τῆδε πολυφόνῳ χερί.
Καίτοι μάλ' ὠθούμην ἰέναι δόρυ
Ἐν νυκτὶ, χρῆσθαί τ' δύτυχεῖ ῥύμῃ θεοῦ.
Ἀλλ' οἱ σοφοί με κἠν τὸ θεῖον εἰδότες
Μαντεῖς, ἔπεισαν ἡμέρας μεῖναι φάος,
Κἄπειτ' Ἀχαιῶν μηδὲν' ἐν χέρσῳ λιπεῖν.
Οἱ δ' οὐ μάκιστ' τῶν ἐμῶν θυοσκόπων
„ Βλαὰς ἐν ὄρφνῃ δραπέτης μέγα σθένει.

Ἀλλ' ὡς τάχιστα χρὴ παρεσκευάσθαι στρατὸν,
Τοὺς μὲν πεδέχειν λαμβάνειν, λῆξαί θ' ὕπνου,
Ὡς αὖ τις αὐτῶν κἀν νεὼς θρώσκων ἔπι,
Νῶτον καρακτὴς κλιμακηδὸν ῥαίνῃ φόνῳ.
Οἱ δ' ἐν βρόχοισι δέσμιοι λελημμένοι,
Φρυγῶν ἀρούρας σκαλεύσουσι γηπονεῖν.
Ἕκτορ, ταχύς εἶ περὶ μαθεῖν τὸ δρώμενον.
Ἄνδρες γὰρ εἰ φεύγουσιν, οὐκ ἰσθμὸν τορῶς.
Τίς δ' ἐστὶ πυραίθειν ἀφεστὼς Ἀργείων στρατόν;
Οὐκοῖσθ'. ὑποπτεύω δ' ἐγὼ κἀμοὶ φρενί.
Πάντ' ἂν φοβηθείης ἰδὼν, δειμαίνων τάδε.
Οὔπω περὶ ἧψαν πολέμιοι τοσόνδε φῶς.
Οὐδ' ὧδέ γ' αἰχρῶς ἔπεσον ἐν προπηδορᾷς.
Σὺ ταῦτ' ἔπραξας. τὰ λοιπὰ νῦν σκόπει.
Ἀπλοῦς ἐπ' ἐχθροῖς μῦθος, ὁπλίζειν χέρα.
Καὶ μὴν ὁδ' Αἰνείας, ἃ μάλα σπεύδων ποδὸς
Σπεύδει, νέον τι πρᾶγμ' ἔχων φίλοις φράσαι.
Ἕκτορ, τί χρῆμα νυκτέρου στρατὸν
Ταῖς σαῖς σκηναῖς ἐξαφυλάσσεις ἐλθόντες φόβῳ,
Νυκτηγερσίαν, ἣν κεκίνηται στρατός;
Αἰνεία, πύκαζε τυχὸν δέμας τὸ σόν.
Τί δ' ἐστὶ; μῶν τις πολεμίων ἀγγέλλει;
Δόλῳ κρυφαῖος ἐστάλη κατ' οὖρον νότου;
Φεύγουσιν ἄνδρες, καὶ πεδαίνασιν νεῶν.
Τί τἄρ' ἂν εἴποις ἀσφαλὲς τεκμήριον;
Αἴθουσι πᾶσιν νύκτ' ἀμπάδας πυρὸς,
Καί μοι δοκοῦσιν ἐμμένειν ἑστώτερον.
Ἀλλ' ὀκνοῦντες πῦρ' ἐπ' οὐσίλμων νεῶν,
Φυγῇ πρὸς οἴκους τῆσδ' ἀφορμῶσι χθονός.
Σὺ δ' ὡς τι δράσων πρὸς τάδ' ὁπλίζῃ χέρα;
Φεύγοντας αὐτοὺς, καὶ πεδησόμενος νεῶν,
Λόγχῃ κρατήσω, καὶ πικεισόμαι βαρύς.
Αἰσχρὸν γὰρ ἡμῖν, κ' ἐκ θεοῦ αἰσχύνη κακὸν,
Θεοῦ διδόντος, πολεμίους ἀνδρὸς μάχης
Φεύγειν ἐᾶσαι, πολλὰ δράσαντας κακά.
Εἰθ' ἦσθ' αὐτὸς εὐβουλότερος, ὡς δράσαι χρεών.
Ἀλλ' ἁ γὰ αὐτὸς πάντ' ἐπίστασθαι βροτῶν
Πέφυκεν, ἄλλῳ δ' ἄλλο πρόσκειται τι
χέρας,

Quare quamprimum oportet indicere exercitui,
Vt parata sumant arma, & cessent a somno:
Vt aliquis ipsorum *hostium* in nauem insiliens,
In tergo laceratus madefaciat scalas sanguine.
Alii vero in laqueis vincti, & capti,
Phrygum agros discant arare.
Cho. Hector, properas priusquam scias quid agatur.
An enim viri *Graeci* fugiant non liquide scimus.
Hec. Quænam igitur *est* causa cur Græcorũ exercitus ignes accendat *noctu?*
Cho. Nescio. meo tamen animo *res hæc* est valde suspecta.
Hec. Omnia te metuere scias, si hoc times.
Cho. Nondum antea hostes succenderunt tantum ignem.
Hec. Etiã nunquam ante tãturpiter prælio fusi ceciderunt.
Cho. Tu hęc *tua virtute* fecisti. Quare reliqua nunc dispice.
Hec. Simplex *est* oratio aduersꝰ hostes, armare manꝰ *oportet.*
Cho. Atqui hic Æneas valde magna festinatione pedis
Venit, nouam aliquam rem habẽs, quã amicis nũciet.
Æn. Hector, quare nocturni in exercitu
Vigiles ad tua cubilia profecti cum terrore, [ercitus?
Nocturnũ conuentũ excitãt, *cur* etiam turbatus est ex-
Hec. Ænea, munias armis tuum corpus.
Æn. Quid vero est? nunquis ab hostibus nunciatur
Dolus occultus strui per noctem?
Hec. Fugiunt Græci, & conscendunt naues.
Æn. Quod huius rei dicere potes certum signum?
Hec. Succendunt per totam noctem faces ignis,
Et mihi videntur non esse mansuri in crastinum,
Sed incensis ignibus in bene transtratis nauibus,
Fuga domum ab hac discedunt terra.
Æn. Tu vero quid facturus ob hæc armas manum?
Hec. Ipsos fugientes, & salientes in naues
Hasta retinebo, & instabo *illis* grauis. [*erit*,
Turpe enim nobis & prꝛter turpitudinem damnosum
Deo concedente, hostes absque pugna
Dimittere fugientes, qui *nos* affecerunt multis malis.
Æn. Vtinam esses tã sapiens, quam es manu promptus,
,, Verum non *vnus*, & idem mortalium omnia scire
,, Naturâ potest. alii enim *diuinitus* aliud attributum est
,, munus.

Te quidem pugnare *fortiter*, alios vero, recte consulere *Deus voluit*.
Qui audiens ignis faces *accensas*, adductus es vt credas
Fugere Græcos, & exercitum vis educere,
Transiens fossas in media nocte.
Atqui transiens cauam profunditatem fossarum,
Si non inuenias hostes ex terra
Fugientes, sed in tuam hastam respicientes,
Victus quidem non poteris redire ad hanc vrbem.
Quomodo enim transibit exercitus in fuga palos?
Et quomodo per pontes transibunt equites,
Nisi fregerint rotarum axes? [*Achillem*,
Vincens vero, paratū aduersarium habes Pelei filium
Qui non sinet te iniicere ignem nauibus,
Neque sic, vt tu putas, Græcos abripere.
Ardens enim vir *est*, & munitus manu.
Quamobrē exercitū quidē quietū iuxta clypeos, & ar-
Dormire sinamus a laboribus bellicis: [*ma*,
Exploratorem vero ad hostes, quicunq; velit *ire*,
Mittendum censeo: & si parent fugam,
Euntes irruamus in Argiuorum exercitum:
Si vero in dolum aliquem ducunt hi ignes accensi,
Cognitis hostium insidiis *ex* exploratore,
Consultabimus. hæc est ὁ Rex, mea sententia.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Hæc *mihi quoq*, placent. Hæc mutata sententia cogites.
2 Lubrica enim, *& periculosa* ducum imperia non amo.
3 Quid enim melius *est*, quam
4 Velocem exploratorem ire naues
5 Prope, *vt sciat* curnam ab hostibus
6 Ignes in naualibus proras *Troianis* aduersas habentibus accendantur.

Hec. Vincitis, quandoquidem omnibus hæc placent.
Discendens igitur instrue socios. forsan enim exercitus
Moueri posset, auditis nocturnis concionibus.
Ego vero mittam exploratorem hostium.
Et si quos hostium dolos audiuerimus,
Tu omnia audies, & præsens rationem scies.
Si vero soluerint in fugam ruentes,

Tubæ

Σὲ μὲν μάχεσθ', ὧδε δὲ βελεύειν
καλῶς
Ὅσις πυρὸς λαμπτῆρας ἐξήρθης κλύων
Φόβῳ Ἀχαιούς, καὶ στρατὸν μέλλεις ἄγαν.
Τάφρους ὑπερβῶς νυκτὸς ἐν κατασκάσῃ.
Καί τοι τραφάσεις κοῖλον αὐλώνων βάθος,
Εἰ μὴ κυρήσεις πολεμίους ἐπὶ χθονὸς
Φεύγοντας, ἀλλὰ σὸν βλέποντας εἰς δόρυ.
Νικῶμεν μὲν, τῶνδε μὴ μέλῃς πόλιν.
Πῶς γὰρ τραφάσῃ σκόλοπας ἐν τροπῇ στραβείς;
Πῶς δ' αὖ γεφύρας ἁρμοβαλοῦσ' ἱππηλάται,
Ἢν ἅρμα μὴ θραύσωσιν αὐτῶν κνῆμαι;
Νικῶν δ', ἔφεδρον παῖδ' ἔχεις τὸν Πηλέως,
Ὃς σ' οὐκ ἐάσει ναυσὶν ἐμβαλεῖν φλόγα,
Οὐδ' αὖ σ' Ἀχαιούς, ὡς δοκεῖς, ἁρπάσαι.
Αἰζηὸν γὰρ ἀνὴρ, κοὐ πεπρωτευκὼς χερὶ
Ἀλλὰ στρατὸν μὲν ἡσύχον παρ' ἀσπίδας
Εὕδειν ἐῶμεν· σὺ κήπων ὄρεσφάτων,
Κατάσκοπον ἢ πολεμίων, ὃς αὖ θέλῃ,
Πέμπε· δοκεῖ μοι, κἂν μάλ' αἰρωνται φυγήν,
Στείχοντες ἐμπίσωμεν Ἀργείων στρατόν.
Εἰ δ' εἰς δόλον τιν' ἢ δι' ἀγὰ φρυκτωρίαν,
Μαθόντες ἐχθρῶν μηχανὰς κατασκόπων,
Βελεύσομεθα. τῷδ' ἔχω γνώμῃ, ἄναξ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Τάδε δοκεῖ, τάδε μεταπρέπει μοι καὶ νοεῖ.
2 Σφαλερὰ δ' ἐγὼ φιλῶ στρατηγῶν κράτη.
3 Τί γὰρ ἀμεινον, ἢ
4 Ταχυβάταν νεῶν κατασκοπὸν μολεῖν
5 Πέλας, ὅπως ποτ' ἀμφὶ δαΐοις
6 Πυρὰ κατ' αὐτοπρῳρα ναυστάθμων
δαίεται.

ἐκ. Νικᾶτ', ἐπεὶ πᾶσιν αὐδᾶτε τάδε.
Στείχων δ' ὁσμὰ συμμάχους, τάχ' ἂν στρατὸς
Κινοῖτ' ἀκούσας νυκτέρους ἐκκλησίας.
Ἐγὼ δὲ πέμψω πολεμίων κατάσκοπον.
Κἂν μέν τιν' ἐχθρῶν μηχανὰν πυθώμεθα,
Σὺ πάντ' ἀκούσῃ, κοὐ παρὼν εἴσῃ λόγων.
Ἐὰν δ' ἀπείρως εἰς φυγὴν ὁρμωμένοι,

Σάλ.

Σάλπιγγος αὐδὴν πρὸς δοκῶν κλαγγάν,
Ὡς ἐμὲ μύουσι, πρὶν ἐν πρώτοις νεῶν
Ὁλκοῖσι νυκτὸς τῆσδ' ἐπ' Ἀργείων στρατὸν.
κήν. Πέμφ' ὡς τάχιστα· νῦν γὰρ ἀσφαλῶς φρονεῖς.
Σοὶ σοὶ δὲ μ' ὄψῃ καρτερωῦσ', ὅταν δέῃ.
ἐκ. Τίς δῆτα Τρώων, οἱ πάρεσθ' ἐν λόγῳ,
Θέλει κατόπλης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν;
Τίς αὖ χθόνιος τῆσδε γῆς ἐρρέτης;
Τίς φησιν; ὅστις πάντ' ἐγὼ δώσω σοφῷ
Πόλει πατρῴᾳ, συμμάχοις δ' ὑπηρετεῖν.
δό. Ἐγὼ τὸ γ' ἐμὰς τόνδε κίνδυνον θέλω
Ῥίψας, κατόπλης ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Καὶ πάντ' Ἀχαιῶν ἐκμαθὼν βουλεύματα,
Ἥξω πρὸ τέκτος τοῦδ' ὑφισταμαι πόνου.
ἐκ. Ἐπῄνυμος μὲν ἡ φύσις, κἀ φιλόπολις
Δόλων, πατρὸς δ' ἐς πρίν οὐκλεᾶ δόμον,
Νῦν δὲς τοσοῦτ' ἐβλάστησας οὐκλείστερον.
δό. Οὐκοῦν πονεῖν με χρὴ πονοῦντα δ' ἄξιον
,, Μισθὸν φέρεσθαι. Παυτὶ γὰρ τῷ σκοπίμῳ
,, Κέρδος θεὸς ἔργῳ· τοῦτο χαίρειν πάντα δι' ὠλιγῶν.
ἐκ. Ναί, κἀγὼ δίκαια ταῦτα, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Τάξαι δ' μισθὸν, ὅτου ἐμῆς τυραννίδος.
δό. Οὐ σῆς ἐρῶμεν πολυόχου τυραννίδος.
ἐκ. Σὺ δ' ἀλλὰ γήμας, Πριαμιδῶν γαμβρὸς γενοῦ.
δό. Οὐκ ἐξ ἐμαυτοῦ μείζονων γαμεῖν θέλω.
ἐκ. Χρυσὸς γάρ ἐστιν, εἰ τοῦδ' αἰτήσεις μέρος.
δό. Ἀλλ' ἔστ' ἐν οἴκοις· ἐκβὰς ἀπαντίζομεν.
ἐκ. Τί δῆτα χρῄζεις, ὧν κέκτηται Ἴλιος;
δό. Ἑλὼν Ἀχαιὸς, δῶρά μοι ξυναίνεσον.
ἐκ. Δώσω. σὺ δ' αἴτει, πλὴν στρατηλάτας νεῶν.
δό. Κτεῖν', ὅστ' ἀπαιτῶ Μενέλεω χέρας χέρας.
ἐκ. Οὐ μὴν τὸν Οἰλέως παῖδά μ' ἐξαιτεῖς λαβεῖν.
δό. Κακὴν γεωργεῖν χεῖρες οὗ πεφυκέναι.
ἐκ. Τίν' οὖν Ἀχαιῶν ζῶντ' ἀποινᾶσθαι θέλεις;
δό. Καὶ πόθεν εἶπον, ἔστι χρυσὸς ἐν δόμοις.
ἐκ. Καὶ μὴν λαφύρων αὐτὸς αἱρήσῃ πρώτος.
δό. Θεοῖσιν οὕτω πως ἀλοὺς πόθεν δόμοις.
ἐκ. Τί δῆτα μεῖζον τῶνδέ μ' αἰτήσῃ χάριν;
δό. Ἵππους Ἀχιλλέως· χρὴ γὰρ ἐπ' ἀξίοις πονεῖν,
Ψυχὴν ποθοῦντ' ἐν κυδοίμοις δαμῆναι.

ἐκ.

Tubæ clangorem expectans obserua,
Tanquam non maturo me: sed accedã ad nauiũ
Sulcos hac nocte ad Argiuum exercitum.
Æn. Mitte quam primum: nunc enim recte sentis,
Tecum vero videbis me tolerantẽ, quum opus fuerit.
Hec. Quisnam igitur Troianorũ, q̃ adsunt in *isto* consilio,
Vult explorator ad naues Græcorum ire?
Quisnam de hac regione bene mereri cupit?
Quis pollicetur? non enim ego omnia potero
Patriæ, & sociis subministrare, *quibus opus est*.
Dol. Ego pro patria hoc periculum volo
Subiens, speculator ad naues Græcorum ire.
Et omnibus Græcorum cognitis consiliis,
Redibo huc: hunc laborem in me recipio.
Hec. Habes valde cõueniens nomẽ rei, & es amator patriæ,
Dolon patris vero domum & prius nobilem,
Nũc multo reddis nobiliorẽ, augẽs duplici gloria.
Dol. Ideo laborare me conuenit, sed laborantem decet
,, Mercedem auferre. additum enim omni
,, Negotio lucrum, voluptatem parit duplicem.
Hec. Sane, & hæc æqua *sunt*, nec aliter, *contraue* dico.
Statue igitur mercedẽ *quãlibet*, præter meũ regnũ.
Dol. Non desidero tuum potens regnum.
Hec. Tu vero iam ducens vxorẽ, Priamidarum affinis fias.
Dol. Nolo cum me potentioribus nuptias contrahere.
Hec. At aurum *nobis* est, si hoc præmium petis.
Dol. At *nobis etiã* aurũ est in ædib. vict⁹ penuria nõ labora-
Hec. Quid igitur cupis *earum rerum* quas Ilium tenet?
Dol. Cum tu viceris Græcos, promitte mihi dona.
Hec. Dabo: tu vero pete, præter duces nauium.
Dol. Interfice, non postulo vt abstineas manus a Menelao.
Hec. Num Oilei filium postulas a me accipere?
Dol. Inutiles *sunt* ad agros colẽdos, molliter educatę man⁹.
Hec. Quẽ igitur Grẽcorũ viuentẽ dari tibi ꝓ munere cupis?
Dol. Atqui antea dixi, me domi habere aurum.
Hec. Atqui ex spoliis præsens ipse eliges, *qua vis*.
Dol. Spolia suspendẽ diis in templis.
Hec. Quod igitur maius his a me petis munus?
Dol. Equos Achillis: decet. n. me ꝓ digna mercede laborare.
Vitam *incertæ* aleæ Fortunæ obiicientem.

Hec.

Hec. Atqui tu quoq; eosdem, quos ego cupio, cupis equos.
Ex immortalibus enim immortales nati
Ferunt Pelei bellicosum filium.
Tradidit autem hos equorum domitor Rex
Marinus Neptunus Peleo, vt dicunt.
Sed nō te *ad hoc periculū* impellēs fallā, dabo igitur tibi
Pulcherrimam domi possessionem, Achillis curū
Dol. Laudo: & si accepero, gloriabor pulcherrimū inter Phr.
Donum me accepisse, meæ fortitudinis *causa*.
Te vero non inuidere oportet: infinita alia tibi sunt,
Quibus delectaberis, dominans huic regioni.

Antistrophe

Ch. 1 Magnū certamen. magna n. *præmia* cupis accipere.
2 His potitus, profecto beatus eris:
3 Sed hic labor quoque glorioſus *est*.
„ 4 Magnum quoq; *est*, affinem esse principum.
„ 5 Hæc diuina spectet iustitia: [certa.
„ 6 Quod enim ad humana attinet, hæc tibi videntur esse
Dol. Abibo *igitur* profectus vero ad *mearum* ædium lares,
Ornatu meum corpus decenter ornabo.
Inde vero proferam pedem ad naues Argiuorum.
Cho. Sed quam habebis aliam vestem pro hac?
Dol. Conuenientē huic negotio, & insidiatorio itineri.
Cho. A sapiente viro decet aliquam sapientiam discere.
Dicas quod erit tegmen tui corporis?
Dol. Ponam lupinam pellem circum dorsum,
Et faciem feræ circa meum caput ponam,
Gressumque manibus anteriorem aptās,
Et pedes pedibus, quadrupedem imitabor
Lupi incessum, hostibus difficilem inuentu,
Appropinquans ad fossam, & nauium propugnacula.
Quū vero desertū, *ac a nauibus remotū in* locū intrabo
Bipes incedā. sic *meum* cōposit' est dolus. [pedibus,
Cho. Feliciter igitur te Maiæ filius illuc, & rursus *huc*
Deducat Mercurius, qui *est* furum *ac impostorum* rex.
Habes. n. laborē, *quē subeas*. Oportet tātū te secūda vti
Dol. Saluus reuertar, & interfecto Vlysse, [fortuna.
Eius caput tibi feram. certū enim signū habeo.
(Dices Dolonem ad naues Græcorum iuisse)
Aut filio Tydei, non incruenta manu

Redibo

Ἑκ. Καὶ μὴν ἐρῶ πρὸς σὲ σὺ περᾷς ἵππων ἐμοί.
Ἐξ ἀφθίτων γὰρ ἄφθιτοι πεφύκατε,
Τὸν Πηλέως φέρουσι γοῦν ἄριστον ἡνίοχον.
Δίδωσι δ' αὐτοὺς πολλὰ μηνύσας ἄναξ
Πηλεῖ Ποσειδῶν, ὡς λέγουσι πιστοί.
Ἀλλ' οὐ σ' ἐπᾴρας ψεύσεται μόνη δόλου.
Κάλλιστον οἴκοις κτῆμ' Ἀχιλλέως ὄχον.
Δο. Αἰνῶ. λαοῦν δ' οὐ φημι κάλλιστον Φρυγῶν
Δῶρον δέχεσθαι, τῆς ἐμῆς σώτειραν ἵππους.
Σὲ δ' εὐφρονεῖν χρὴ μυρί' ἔστι γὰρ σέθεν.
Ἐφ' οἷσι πέρψῃ, τῆσδ' ἀρέσθαι χθονός.

Ἀντιστροφή.

Χο. 1 Μέγας ἀγών, μεγάλα δ' ἐπίνοιᾶς ἐλεῖν.
2 Μακάριος γε μὴν κυρήσας ἴσῃ,
3 Πόνος δ' ὀχλεῖ.
„ 4 Μέγα δ' ἀγαθὸν ἀνδρὶ γαμόρῳ πέλειν.
„ 5 Τάδε θεοῦ ἐπίδοι τὰ δίκᾳ
„ 6 Τὰ δὲ πρὸ ἀνδρῶν, τέλεα σοφίᾳ.
Δο. Σπείσομαι· αὐτὸν ἐλθὼν δ' εἰς δόμους ἐφέψομαι,
Σκεδὴν περιπόντους ὤμοι ἐμῷ κρεμάσομαι.
Κεῖθεν δ' ἐφορμῶ ναῦς ἐπ' Ἀργείων λάβᾳ.
Χο. Ἐπὶ πῖν' ἄλλην τῆσδ' ἐξεις στολήν;
Δο. Πρὸς πρᾶγμα τοῦτο πρᾶγμα, κλεπτίκοις τε βήμασι.
Χο. Σοφοῦ παρ' ἀνδρὸς χρὴ σοφόν τι μανθάνειν.
Λέξον, τίς ἔσται τῆσδε συμβολὴ στολῆς.
Δο. Λύκειον ἀμφὶ νῶτα θήσομαι δορᾶ,
Καὶ χεῖρα θηρὸς ἀμφὶ ἐμὴν θήσω κάρα,
Βᾶσιν τε χέρσι ὠσθίαν κρυψιμήδεσι,
Καὶ κῶλα κώλοις, τετράπουν μίμημα σὸν
Λύκου κίλδυον. πολεμίοις δυσεύρετον,
Τάφρεις πλάζων καὶ νεῶν ἀκρωλήμασιν.
Ὅταν δ' ἔρημον χῶρον ἐμβαίνω ποδί,
Δίδαμός εἰμι. τῆσδε σύγκτιτος στολῆς.
Χο. Ἀλλ' οὔ σ' ὁ Μαίας παῖς ἐκεῖσε καὶ πάλιν
Πέμψειεν Ἑρμῆς, ὃς μ' ἐφηλε τῶν αὐλάξ.
Ἔχῃς γὰρ οὐ ῥᾴδιον, δύστηχον μόνον σε δεῖ.
Δο. Σωθήσομαι τε, καὶ κτανὼν Ὀδυσσέως
Οἰσω κάρα σοι συμβόλων σοὶ τῶν σαφῆς.
Φήσῃς Δόλωνα ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Ἢ παῖδα Τυδέως. σοὶ δ' αὐτομάκτᾳ χερὶ

Ἥξω

Ἥξω πρὸς οἴκους, πρὶν φάος μολεῖν χθόνα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Θυμβραῖε, καὶ Δάλιε, ὦ Λυκίας
2 Ναῶν ἐμβατεύων
3 Ἄπολλον, ὦ δίας κεφαλὰς μόλε πυ-
4 ξήρης, ἵκου δ' εὐνύχιος
5 Ἀγιεὺς, σωτήριος
6 Ἀντιὰ πομπᾶς
7 Καὶ γλυφὰς, καὶ ξύλαβοι Δαρδανίδαις.
8 Ὦ παλαιγενεῖς, ὦ Τρῳάς
9 Τείχη παλαιὰ δείμας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μόλοι δὲ ναυκληρία, καὶ στρατιᾶς
2 Ἑλλάδος διόπτης
3 Ἵκοιτο, καὶ κάμψειε πάλιν θυμέλας
4 Οἴκων πάτρας Ἰλιάδος.
5 Φθιάδων δ' ἱππων ἐπὶ
6 Ἄντυγα βαίη,
7 Διαπράσσων πέρσαντος Ἀχαιῶν ἄρχα.
8 Τὰς πόντιος Αἰακίδᾶς
9 Πηλεῖ δίδωσι δαίμων.

Στροφὴ β'.

1 Ἐπεὶ σφῷν τ' οἴκων,
2 Πρός τε γᾶς ἔτλαμεν
3 Ναύσταθμα βαὰς καπδεῖν.
4 Ἀχαμενίδαι δ' ἢ ταναΐς
5 Τῶν ἀγαθῶν; ὅταν ἢ
6 Δυσπάλιος ἐν πλάκᾳ,
7 Καὶ σαλεύῃ πόλις,
8 Ἔστι Φρυγῶν τις ἔστιν ἄλκιμος.
9 Ἔνι δ' ἄρσος
10 Ἐν αἰχμᾷς ποτὲ Μυσῶν,
11 Ὅς ἐμῶν συμμαχίαν ἀπέζη.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Τίν' αὖθ' Ἀχαιῶν
2 Ὁ ποδοτρὴς σφαγεὺς
3 Οὐ βίσει ἐν κλισίαις;
4 Τετράποδα μίμημ' ἔχων ἐπὶ
5 Θήλυς, ἕλοι Μενέλαον.

6 Κἀγὼ

Redibo domũ, priusquã lumen redeat *supra* terram.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Thymbræe, Delie, & Lyciæ
2 Per templum gradiens
3 Apollo, ô diuinum caput venias
4 Arcitenens, veni iam nocturnus, *i. hac nocte*
5 Dux, salutifer
6 *Huic* viro itineris
7 Et sis, & opitulare Dardanidis.
8 O omnipotens, ô qui Troiæ
9 Antiquos muros ædificasti.

Antistrophe I.

1 Vtinã igitur *Dolon* perueniat *ad* naualia, & exercitus
2 Græcanici speculator
3 Veniat, & reuertatur rursus *ad* aras
4 Domus patriæ Iliacæ.
5 Phthiarum vero equarum in
6 Currum ascendat,
7 Occiso prius Achæorum principe,
8 Quas Æiacidæ marinus
9 Peleo dedit Deus.

Strophe II.

1 Quia pro laribus, *& focis*,
2 Et pro patria solus ausus est
3 Ad stationes nauium ire speculator.
4 *Illũ ob* animi præsentiã suspicio. certe *magna* raritas *est*
5 Bonorum, *ac fortium virorum*, quoties est
6 Tristem solem experiens, *atq; periclitans* in pelago,
7 Et *quoties* fluctuat ciuitas.
8 Est Phrygum aliquis, est *aliquis vir* fortis.
9 Inest etiam audacia
10 In hastis Mysorum quondã *ob ignauiã male audientiũ*,
11 Qui *Mysus nunc* meam belli societatem contemnit.

Antistrophe II.

1 Quem virum ex Achiuis
2 Iste qui pedibus solum calcat, interfector
3 Vulnerabit in tentoriis?
4 Habens imitationem quadrupedis in
5 *Pelle* beluæ. Vtinam Menelaum interficiat.

6 Peracta vero cæde, Agamemnonium
7 Caput afferat Helenæ,
8 In manus, luctum inauspicati connubii.
9 Qui ad scortum,
10 Qui ad Troiam mille
11 Nauium venit habens exercitum.

Nuncius.

O Rex, talium *rerum* nuncius dominis
Sim *etiã* deinceps, quales *nũc* tibi adfero cognoscẽdas.
Hec. Profecto multa rusticis absurda insunt in animo.
Etenim tu de gregibus, dominis armatis,
Videris venire nunciaturus aliquid, vbi non decet.
Nonne scis domum meam, aut sedem patris,
Quibus oportet nũcios p̃dicare de gregib. florẽtibus?
Nun. Nos pastores sumus inepti, fateor:
Nihilominus tamen affero tibi sermones dignos cura.
Hec. Desine dicere mihi villanas fortunas:
In manibus gerimus prælia & hastas.
Nun. Talia & ego significaturus veni:
Vir enim exercitus numerosi dux
Venit tibi amicus, & belli socius huic terræ,
Hec. Cuius patriæ terræ solum deserens?
Nun. Thraciæ. Strymonis vero vocatur filius.
Hec. Rhesum aduenisse narras in Troianum agrum?
Nun. Scis. leuasti autem me prolixa repetitione sermonis.
Hec. Et quomodo ad Idæ colles iter facit.
Aberrans a lata campestri & plaustraria via?
Nun. Non scio certo: sed tamen coniicere licet.
Haud enim absurdũ *est eũ huc* exercitũ noctu ducere,
Quia audiuit campos hostili manu plenos *esse*.
Terrorem vero rusticis, qui in Idæo monte
Habitamus per siluestria loca terræ,
Incussit, noctu incedens *per* saltum plenum feris.
Magno enim clangore Thracius exercitus ruens
Ibat: stupore vero nos consternati, agimus
Greges in summitates mõtiũ, ne q̃s Græcorũ accederet
Prædam abacturus, & tua depopulaturus armenta.
Priusquam per aures vocem non Græcam
Accepimus, & destitimus a metu.
Vadens vero regis *illius* scrutatores exercitus

Inter-

6 Κλεινὸν σὺ Ἀγαμεμνόνειον
7 Κρᾶτ', ἐνέγκῃ Ἑλέ-
8 να κακόγαμβρον ἐς χέρας γόον;
9 Ὃς ἐπὶ πῶλον,
10 Ὃς ἐπὶ ταῦρον τροίαν χι-
11 λίοναυν ἤλυθ' ἔχων στρατιάν.

IAMBOI.

ἄγγ. Ἄναξ, τοιῶνδ' ἀπόπτοισιν ἄγγελος
Εἶλω τολοιπὸν, οἷά σοι φέρω μυθεῖν.
ἐκ. Ἦ πολλ' ἀρχαῖσιν σκιᾷ πεσόντα φρενί.
Καὶ γὰρ σὺ ποίμνας δεσπότης τυγχάνεις
Ἥκειν ἔοικας ἄγγελον, ἵν' ἃ πρέπει.
Οὐκ οἶσθα δῶμα τὸμὸν, ἢ γονεῖς πατρὸς,
Οἷς χρὴ μηνυτὴν σὺ τυγχάνειν ποίμνιον;
ἄγγ. Σκληροὶ βοτῆρες ἐσμὲν· οὐκ ἄλλως λέγω.
Ἀλλ' ἔδειν ἥκοντόν σοι φέρω κηδεύσεις λόγους.
ἐκ. Παῦσαι λέγων μοι ταῦτα· πεφόβημαι τύχας.
Μάχας πεδ' ὅπλων καὶ δόρη βασταζόμεν.
ἄγγ. Τοιαῦτα κἀγὼ σημανῶν ἐλήλυθα.
Ἀνὴρ γὰρ ἀλκῆς μυρίας στρατηλατῶν,
Στείχει φίλος σοι, σύμμαχός τε τῇ σῇ γῇ.
ἐκ. Ποίας πατρῴας γῆς ἐρημώσας πίδον;
ἄγγ. Θρῄκης. παῖς δ' Στρυμόνος κικλήσκεται.
ἐκ. Ῥῆσον πιφύντ' ἕλεξας ὧν Τρῳὰς πόδας;
ἄγγ. Ἔγνως. λόγου δ' δὶς τόσον μ' ἐκνύφισας.
ἐκ. Καὶ πῶς πεδὸς Ἴδης ὀρεσσάδας πορεύεται,
Πλαγχθεὶς πλατείας πεζάδος δ' ἀμαξιτοῦ;
ἄγγ. Οὐκ οἶδ' ἀκριβῶς, εἰκάσαι μεμὼ πάρα.
Νυκτὸς γὰρ ἔτι φαῦλον ἐμβαλεῖν στρατὸν,
Κλύοντι πλήρη πεδία πολεμίας χερός.
Φόβον δ' ἀρχαῖσιν, οἱ κατ' ἰδαῖον λέπας
Οἰκοῦμεν αὐθέλιζον ἐσίαν χθονὸς,
Παρέσχε, δρυμὸν νυκτὸς ἐνθρῳῶν μολών.
Πολλὴ γὰρ ἠχὴ θρῃκίος ῥέων στρατὸς,
Ἔσχε. θέμενοί δ' ἐκπλαγῆτες, ἱερὰ
Ποίμνας ἐς ἄκρας, μή τις Ἀργείων μόλῃ
Λῃστὴς ἀπόσων, καὶ σὰ πορθήσων σταθμά.
Πρὶν δὴ δι' ὤτων γῆρυν οὐκ ἐκλωπικὴν
Εἰσέβημεθα, κοὐ μετέσημεν φόβου.
Στείχων δ' αὖ κτὸς πεζὸν ξιφοῦν ηὐζωκὼς στρατοῦ,

Ἀνισόρροπα Θρηκίοις ἅρμασιν ὀφθέγματα,
Τίς ὁ στρατηγὸς, καὶ τίνος κεκλημένος,
Στείχει πρὸς ἄστυ Πελασγικὸν σὺν μόχθοις.
Καὶ πάντ' ἀκούσας, ὧν ἐφιέμην μαθεῖν,
Ἔστην. ὁρῶ δ' Ῥῆσον ὡς ἐλαμπρύνει
Ἑαυτὸν ἐν ἵπποισι, Θρηκίοις τ' ὀχήμασιν.
Χρυσῆ δ' ὠλένι ἔχει λαιᾷ ζυγηφόρων
Πώλων ἔκλῃε, χρυσοῦν ἐξωγκισμένον.
Πέλτη δ' ἐπ' ὤμων χρυσοκολλήτοις τύποις
Ἔλαμπε. Γοργὼ δ' ὡς ἐπ' Ἀλκίδος θεᾶς
Χαλκῇ μετώποις ἱππικῆσι πρόσθετος,
Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.
Στρατὸς δ' ὁπλήτης ἀσπὶς οὐ ψήφῳ λόγου
Θέας δ' ὠκαίμην, ὡς ἄπλαστον ὧδ' ἰδεῖν.
Πολλοὶ μὲν ἵππεις, πολλὰ πελτωτῶν τέλη,
Πολλοί τ' ἀτρέκτων τοξότης, πολὺς δ' ὄχλος
Γυμνὴς ὁμαρτεῖ, θρηκίαν ἔχων στολήν.
Τοιόσδε Τρωΐας σύμμαχος πάρεστ' ἀνήρ,
Ὃν ἔστι φεύγων, ἔστ' ἀποστραθεὶς δορὶ,
Ὁ Πηλέως παῖς ἐκφυγεῖν δυνήσεται.
Χο. Ὄζει πολίταις σοῖς ξυνῳδὸς δαίμονας,
Ἕρπει κρατοῦντι συμφορᾷ πρὸς πρᾶγμ' ὁδόν.
Ἑκ. Πολλὰς, ἐπειδὴ τέρμον εὐτυχεῖ δορὶ,
Καὶ Ζεὺς πρὸς ἡμῶν ἐστιν, εὑρήσω φίλους.
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν δεόμεθ', οἵ πινες πάλαι
Μὴ ξυμπονοῦσιν, ἀλλ' ἐξώσης Ἄρης
Ἔφασκε λαίφη τῆσδε γῆς μέγας πνέων.
Ῥῆσος δ' ἔδειξεν οἷος ἀλλοτρίας φίλος.
Ἦκει γὰρ ἐς δαῖτ', ἀπὸ πυρὸν κινηθεὶς
Αἴρουσι λείαν, οὐδὲ συγκομῶν δορί.
Χο. Ὀρθῶς ἀπεῖξας, κἀπίμεμφος εἰ φίλοις.
Δίκην δ' τὰς θέλοντας ὠφελεῖν πόλιν.
Ἑκ. Ἀρκοῦμεν οἱ σώζοντες Ἴλιον πόλιν.
Χο. Πέπυσμαι δὴ πολεμίας ἠρκέναι.
Ἑκ. Πέπυσμαι δείξει τἀπιὸν στόλας θεοῦ.
Χο. Ὅρα τὸ μέλλον. πολλὰ αὐτρέφει θεός.
Ἑκ. Μισῶ φίλοισιν ὕστερον βοηδρομεῖν.
Ἀγγ. Ἄναξ, ἀπωθεῖν συμμάχους ἐπίφθονον.
Φόβος ἥκουσι· ὦ πολεμίοις ὀφθεὶς μόνον.
Χο. Ὅδ' οὐκ ἐπ' ἀσπίδ' ἦλθε, σύμμαχος μόνος,

Εἷς ος

Interrogaui Thracio sermone,
Quis sit dux, cuias vocatus,
Pergat ad vrbem Troianis socius,
Et cum omnia audiuissem quæ cupiebam scire,
Restiti. Ibi vidi Rhesum veluti deum
Stantem in equis, & Thraciis curribus,
Aurea autem bulla collum iugalium
Equorum claudebat niue candidiorum.
Pelta vero in humeris aureis figuris
Fulgebat: Gorgo vero velut in Palladis clypeo
Ferrea, fronti equorum alligata,
Cum multis tintinnabulis sonum terribilem edebat.
Multitudinem vero exercitus neq; in ratione calculi
Ponere possem: adeo immensam erat videre.
Erant enim multi equites, & multi peltatorũ ordines,
Et multi sagittarum iaculatores. & multa turba
Leuis armaturæ sequebatur, Thraciũ vestitũ gerens.
Huiusmodi Troiæ socius adest vir,
Quem neque fugiens, neque subsistens hasta
Pelei filius poterit effugere.
Cho. Quando ciuibus bene volunt dii,
,, Calamitas facile conuertitur in bonum.
Hec. Multos, quandoquidem hasta mea rem feliciter gerit,
,, Et Iupiter nobiscum est, inueniam amicos.
Sed nihil ipsis indigemus, qui olim
Non vna laborauerunt, quando violentus Mars
Confregit vela huius terræ grauiter spirans.
Rhesus vero ostendit qualis sit Troiæ amicus:
,, Venit enim ad conuiuiũ. cũ non adfuerit venatoribus
,, Capientibus prædam, neq; vna laborarit hasta.
Cho. Merito *tales hoies* cõtemnis, & *talibus* amicis succẽses.
,, Recipe tamen eos, qui volunt iuuare ciuitatem.
Hec. Sufficimus nos ad seruandum Ilium vrbem.
Cho. Putas iam te hostes cepisse?
Hec. Puto, *idq;* ostendet sequens Dei iubar.
Cho. Vide quid sit futurum: multa inuertit Deus.
Hec. Odi sero opitulari amicis.
Nun. O rex, repellere socios, odiosum *est:*
Terrori *enim* erit hostibus conspectus tantum.
Cho. Hic itaque quia aduenit, non quidem belli socius,

Sed hospes ad mensam veniat hospitum.
Gratia enim ei Priamidarum periit.
Hec. Tu recte mones, & opportune *rem* considerás.
Armatus igitur aureis armis secundũ sermones nũcii
Rhesus adsit auxiliator huic terræ.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Adrastia, Iouis filia
2 Prohibeas arrogantiam oris:
3 Dicam enim iam quæcunque meo
4 Animo placet dicere.
5 Ades ô fluminis fili,
6 Ades, appropinquasti ad aulam amici,
7 Veneranda persuasit te tandem
8 Pieris mater, & pulchris pontibus instratus
9 Fluuius ducit *te huc*

Antistrophe I.

1 Strymon: qui olim cantatricis
2 Musæ per intemeratos
3 Volutatus specie aquæ
4 Sinus tuam procreauit pubertatem.
5 Tu mihi Iupiter conspicuus
6 Venis, currum recturus maculosis equis.
7 Nunc ô patria, ô Phrygia,
8 Fauente deo, nunc tibi liberatorem
9 Iouem licebit prædicare.

Strophe II.

1 Ergo tandem rursus antiqua
2 Troia celebrabit totos dies propinatorios
3 Cœtus amorum,
4 Cantilenis, & poculorum temulentis, &
5 Vices alternantibus certaminibus.
6 Per mare Atridis
7 Spartam abeuntibus a littore Iliaco.
8 O amice, vtinam mihi
9 Tua manu, & tua hasta con-
10 fectis his, *quæ cupio*, domum reuertaris.

Antistrophe II.

1 Veni, appare, auro micantem
2 Peltam Pelidæ obiicias ob oculos,

Εἶνος ἦ, πῶς πρόπιζαν ἡκίστω ξένων.
Χαρεὶς γὰρ αὐτῷ Πριαμιδῶν διώλετο.
Εκ. Σὺ τ' οὖ παραινεῖς, κἀγὼ κρείσσω σκοπῶ.
Ὁ χρυσοπτυχὴς δ' οὐκέτ' ἀγγέλλει λόγων
Ῥῆσος, παρεστὼ τῇδε σύμμαχος χθονί.

ANTISTROFIKA.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀδράστεια μᾶτερ ἀ Διὸς πώλων,
2 Εἴργοις στομάτων φθόνον.
3 Φράσω γὰρ δὴ, ὅσον μοι
4 Ψυχᾷ φίλον ἐστὶν εἰπεῖν.
5 Ἧκες ὦ ποταμοῦ παῖ,
6 Ἧκες, ἐπωλάδης φίλιος πώλοις αὐλαῖ.
7 Ἀσπαστὸς ἐπέστα χρόνῳ
8 Πίερις μάτηρ. ὁ, τε καλλιπέφυ-
9 κας ποταμὸς πορεύει

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Στρυμών. ὃς ποτε τᾶς μελῳδοῦ
2 Μούσας δι' ἀκηράτων
3 Δινηθεὶς ὑδροειδὴς
4 Κόλπων, σὺν ἐφύτευσεν ἥβαν.
5 Σύ μοι Ζεὺς ὁ φανεὶς
6 Ἥκεις δι' ἁρμάτων βαλιῶν πώλοις.
7 Νῦν ὦ πατρὶς, ὦ Φρυγία,
8 Ξὺν θεῷ νῦν σοι τὸν ἐλευθέριον
9 Ζῆνα πάρεστιν εἰπεῖν.

Στροφὴ β'.

1 Ἆρά ποτ' αὖθις ἁ παλαιὰ
2 Τροία τοὺς ποτὶ πανημερεύσει
3 Θιάσους ἐρώτων
4 Ψάλμασι, κὐλίκων οἰνοπλανήτοις
5 Ὑποδοχαῖς ἀμίλλαις,
6 Καὶ πόντον Ἀτρειδᾶν
7 Σπάρταν οἰχομένων Ἰλιάδος παρ' ἀκτᾶς.
8 Ὦ φίλ', εἴθε μοι
9 Σᾷ χερὶ κἀγὼ σᾷ δορὶ πρὸ-
10 ξας πόδ', ἐς οἶκον ἔλθοις.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἐλθὲ, φαίνου, τὸν ζάλευκον
2 Πηλείδα σοῦ θαλοῦ κατ' ὄμμα πέλτην,

3 Δοχμίαν πεδαίρων,
4 Σῆξιν πυρ' αὐτυχα κώλοις ἐρεθίζων,
5 Δίβολόν τ' ἄκοντα πτίλων.
6 Σέθεν δ' ἄπεστι στάσις.
7 Ἀρχεῖας πότ' ἐν Ἥρας δαπέδοις χορεύσῃ.
8 Ἀλλά νιν ἅδε χᾶ
9 Καταφθίμενον θρηκὶ μόρῳ
10 Φίλτατον ἄχθος οἴσῃ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ, ἰὼ, μέγας ὦ βασιλεῦ, καλὸν ὦ Θρήκη
Σκύμνον ἔβρεψας πολιάρχην ἰδεῖν.
Ἴδε χρυσόδετον σώματος ἀλκάν,
Κλύε δ' ἡμπυοκώδωνος κρεπιτοκτύπους,
Παρὰ πορπάκων τὰς καλλιβοᾶς.
Θεός, ὦ Τρῳὰ, θεὸς αὐτὸς Ἄρης,
Ὁ Στρυμόνιος πῶλος ἀοιδός
Μούσης ἥκων, κλῶπνεῖ σε.

ΙΑΜΒΟΙ.

ῥῆ. Χαῖρ' εὐθλὸς εὐθλοῦ παῖ, τύραννε τῆσδε γῆς,
Ἕκτερ, πυλαιᾷ σ' ἡμέρᾳ προσεννέπω.
Χαίρω δέ σ' εὐτυχοῦντα, καὶ προσήμενον
Πύργοισιν ἐχθρῶν συλλαβοῦσα κἀφ' ὧν ἐγὼ
Τείχη πάρειμι, καὶ νεῶν πρῆσαι στάφη.
ἑκ. Ποῦ τῆς μελῳδοῦ μητέρος, Μουσῶν μιᾶς,
Θρηκός τε πολεμιστὴς Στρυμών, φιλῶ λίχνῳ
„ Τἀληθὲς αἰεὶ, καὶ δίπλοος πέφυκ' ἀνήρ.
Πάλαι πάλαι χρῆν τῆδε συλλέγειν χθονὶ
Ἑλλάνων, καὶ μὴ τὰ πρὸς Ἀργείων ὕπο
Τρῳὰν ἐᾶσαι πολεμίοις πεσεῖν δορί.
Οὐ γάρ πλέξεις, ὡς ἄπληκτος ὢν φίλοις,
Οὐκ ἦλθες, ἀλλ' ἄμωσας, ἀλλ' ἐπέστρεψας.
Τίς γάρ σε κῆρυξ, ἡ γερουσία Φρυγῶν
Ἐλθοῦσ', ἀμυνεῖν τὸν ἐπάσκηψεν πόλει;
Ποίων δ' ἀείρων κόσμον οὐκ ἐπέμψαμεν;
Σὺ δ' ἐγχαλεῖς ὢν, βάρβαρός τε, βαρβάροις
Ἕλλησιν ἡμᾶς προὔπιες τὸ σὸν μέρος.
Καὶ τοι σε μικρὰς ὢν τυραννίδος, μέγαν
Θρηκῶν ἄνακτα τῆσδ' ἐγὼ χθονὸς,
Ὅτ' ἀμφὶ Παγγαῖόν τε, Παιόνων τε γῆν,
Θρηκῶν ἀρίστοις ἐμπεσὼν κῆ φόνῳ,

Ἔρρῃ.

3 Obliquam leuans a solo,
4 Certans manibus & pedibus apud politum currum,
5 Vibransque bicuspidem hastam.
6 Te enim nullus sustinens,
7 Saltabit vnquam in templo Argiuæ Iunonis:
8 Sed eum hæc terra
9 Peremptum Thracio fato
10 Charissimum onus feret.

Io, io, maxime rex, eximium ô Thracia
Catulum aluisti ciuitatis principem aspectu.
Vide auro tectum corporis robur,
Audi strepitus tintinnabulorum crepitantium,
A scuti loris resonantes.
Deus ô Troia, deus ipse Mars,
Pullus Strymoniæ cantatricis
Musæ veniens, aspirat tibi.

Rhesus.

Salue bone, boni patris fili, domine huius terræ,
Hector, ex longo tandem te tempore alloquor.
Gaudeo autem tibi res secundas esse, & te assidere
Turribus hostium, & ego simul euersurus
Muros *Græcorum* adsum, & incensurus naues.
Hec. O fili canoræ matris, vnius ex Musis,
Et Strymonis Thracii fluminis, studeo loqui
„ Vera semper, nec sum duplex vir.
Iam pridē, iam pridē oportebat te opitulari huic terræ
Aduenientem, & non, quantum in te est, ab Argiuis
Hostibus Troiam sinere euerti armis.
Non enim dices, quod non vocatus ab amicis,
Non veneris, neq; opē tuleris: neq; curaueris *nos*.
Quis enim præco, aut senatus Phrygum
Profectus *ad te*, nō obtestatus est vt opē ferres ciuitati?
Quorum vero donorum ornatum non misimus *tibi*?
Tu vero cognatus existens, & barbarus, barbaros
Græcis nos *propinasti*, & *prodidisti*: quātū in te fuit.
Atqui te ex paruo imperio magnum
Thracum regem feci ego hac dextra,
Quando circa Pangæum *montem*, & Pæoniam terram,
Cū fortissimis Thracib. *in hostē* irruēs, in prima acie

Rupi

Rupi peltam,& tibi ſubactum populum
Tradidi: quorum magnam gratiã tu calcib. repellens,
Amicis laborantibus ſero opitularis.
Qui vero nobis non ſunt cognati,
Iam pridem preſentes,alii quidem in aggeſtis tumulis
Iacẽt mortui,documentũ fidei nõ exiguũ ciuitati:
Alii vero hic *in* armis,& iuxta equeſtres currus,
Frigidos flatus,& ſitibundum ignem dei
Manent conſtanter ſuſtinentes,non in lectis
Vt tu propinantes crebros hauſtus.
Hæc,vt ſcias Hectorem eſſe liberum,
Expoſtulo tecum, & dico tibi in os.
Rhe. Talis ſum & ego,rectam ſermonum
,, Viam ſecans,nec ſum duplex vir.
Ego vero magis quam tu,abſens ab hac terra,
Dolore in hepate *tuas calamitates* iniquo ferẽs animo
Sed cõſinis meæ terræ Scythic⁹ populus [cruciabar.
Mihi volenti conficere iter ad Ilium
Intulit bellum. Euxini vero veni
Maris ad littus,vt traducerem Thracium exercitum,
Ibi cruentus ſanguis Scythicus in terram *cadens*
Hauriebatur haſta,& *cruor* Thracius mixtus cæde.
Talis calamitas remorata eſt me ne *ad* campum
Troiæ proficiſcerer,belliq; ſocius tibi venirem. [ros,
Poſtq̃ vero expugnaui *illos*,& accepi obſides horũ libe-
Cõſtituens vt annuum tributũ domũ mihi adferant,
Veni traiiciens nauibus ponti fauces,
Alios vero terræ fines traiiciens pedes,
Non vt tu obiicis ſuperbe, meas amyſtidas *frequẽtans*,
Neque in aureis ædibus dormiens.
Sed ventos, quales Pontum Thracium,
Glaciem facientes,& Pæoniam perflant,
Suſtinui cum his inermib. ſicut in armis exiſtentibus.
Sed ſero quidem veni, tamen adhuc ſatis tempeſtiue.
Tu enim iam decimum pugnas annum,
Et nihil efficis,ſed diem de die
Ducis, tanquam Martis alea ludens aduerſus Argiuos.
Mihi vero lux vnica ſolis ſufficiet,*vnica dies ſatis erit*,
Expugnãti *Græcorum* turres, ad irrũpendũ in *eorũ* na-
Et ad cædẽdos Achiuos.altera vero *die* ab Ilio [ualia,

Domum

Ἔρρηξα πέλτην. σοὶ δ' δουλώσας λεὼν
Παρέσχον. ὧν σὺ λακὴς πολλὰ χάριν,
Φίλων νοσούντων ὕστερος βοηδρομεῖς.
Οἱ δ' ἐδὲν ἡμῖν ἐγγενεῖς πεφυκότες,
Πάλαι παρόντες. οἱ μὲν ἐν χωστοῖς τάφοις
Κεῖνται πεσόντες, πίστις ἐ σμικρὰ πολλ.
Οἱ δ' ἐν δόμοις ὀπλοις, ἡ παρ' ἱππείοις ὄχοις,
Ψυχραὶ ἀήσιν, ὀψὲ δ' ἐν τε πῦρ θεοῦ
Μένουσι καρτεροῦντες, οὐκ ἐν δεμνίοις
Πυκνὸν ἄμυναν, ὡς σὺ, δεξιὰν μολὼν.
Ταῦτ', ὡς ἂν εἰδῇς Ἕκτορ' ὄντ' ἐλεύθερον,
Καὶ μέμφομαί σοι, καὶ λέγω κατ' ὄμμα σόν.
ῥῆ. Τοιοῦτός εἰμι κοὐ τυφὸς, δίκαια λόγων
,, Τίμενων κέλευθον, καὐδιπλοῦς πέφυκ' ἀνήρ.
Ἐγὼ δὲ μεῖζον, ἢ σὺ, πῆσδ' ἀπὼν χθονὸς,
Λύπῃ σφὸς ἦπαρ δυσφορῶν ἐτηκόμην.
Ἀλλ' ἀγχίπορον γαῖαν μοι Σκύθης λεὼς
Μέλλοντι κόσον τὸν σφὸς Ἴλιον σφζειν
Ξυνῆψε πόλεμον. Εὐξείνου δ' ἀφικόμην
Πόντου σφὸς ἀκτὰς, θρῄκην περθμεύσων στρατόν.
Ἐνθ' αἱματηρὸς πέλαγος εἰς γαῖαν Σκύθης
Ηὐτλεῖτο λόγχῃ, θρῄξ τε συμμιγὴς φόνῳ.
Τοιάδε τοι μ' ἀπεῖρξε συμφορὰ, πέδον
Τρῳάς ἱκέσθαι, σύμμαχόν τε σοι μολεῖν.
Ἐπεὶ δ' ἔπεισα, τῶν δ' ὁμηρεύσας τέκνα,
Τάξας ἑτῆσιον δασμὸν εἰς δόμους φέρειν,
Ἧκω σφζάσας ναῦσι πόντιον στόμα,
Τὰ δ' ἄλλα πεζὸς γῆς σφῶν ὁρίσμαθα,
Οὐχ ὡς σὺ κομπεῖς, ὡς ἐμοὺς ἀμύστιδας,
Οὐδ' ἐν ζαχρύσοις δώμασιν κοιμώμενον,
Ἀλλ' οἷα πόντου θρῄκιον φυσήματα
Κρυσταλλόπηκτα, Παίονάς τ' ἐπιζάτᾳ,
Ξυὼ τοῖσδ' αὐτόλοις οἷα τλὰς πορπήμασιν.
Ἀλλ' ὕστερον μὲν ἦλθον, οὐ κομψοῦ δ' ὁμως.
Σὺ μὲν γὰρ ἤδη δέκατον ἐκμοχλεῖς ἔτος,
Κοὐδὲν σφζαίνεις. ἡμέραν δ' ἐξ ἡμέρας
Πίπτεις, κυδοῦων τὸν σφὸς Ἀργείας Ἄρη.
Ἐμοὶ δ' φῶς ἓν ἡλίου καθαρκέσει,
Πέρσαντι πύργους, ναυσὶ δ' ὁμοῦ πρὸς ἑσπέραις ἐλθεῖν,
Κτείνοντ' Ἀχαιοὺς, ἦμαρ τ' ἀπ' Ἰλίου

Πρὸς

Πρὸς οἶκον εἶμι, σωτερῶν τὰς σὰς πόνους.
Ὑμῶν δ' μή τις ἀσπίδ' αἴρετω χερί.
Ἐγὼ γὰρ ἔξω τὰς μὲν ἀγχωνῶδεις δορὶ
Πέρσας Ἀχαιὰς, κἠπαφῦ στερῶν μολών.
Σύσημα.
χο. Ἰὼ, ἰώ. φίλαθροῖς,
Φίλος Διόθεν εἶ μόνος.
Φθόνον ἄμαχον ὑπατος Ζεὺς
Θέλοι ἀμφὶ σοῖς λόγοισιν
Εἴργειν. τὸ δ' ναΐον Ἀργόθεν δόρυ,
Οὔτε πρὶν, ἔτε νεῶν πιν' ἀνδρῶν
Ἐπόρθωσε σέθεν κρείσσων.
Πῶς μοι Ἀχιλλεὺς τὸν σὸν
Ἔγχος ἀνθήσαιτο,
Πῶς δ' Αἴας ὑπομεῖναι;
Εἰ γὰρ ἐγὼ τόδ' ἦμαρ εἰσ-
ίδοιμ' αὐγάς, ὅπως πολυφόνου
Χειρὸς ἀπεναύσομαι λόγχας.
IAMBOI.
ῥῆ. Τοιαῦτα μὲν σοι τ' μακρὸς ἀπουσίας
Πρόξεν παρίξω. σὺν δ' Ἀδραστίᾳ λέγω,
Ἐπεὶ δαν ἐχθρῶν πόλιν τὴν δ' ἐλεύθεραν πόλιν
Θῶμεν, θεοῖσι τ' ἀκροθῖνι' ἐξέλης,
Ξὺν σοὶ στρατεύειν γλῶ ἐπ' Ἀργείαν θέλω,
Καὶ πᾶσιν ἐλθὼν Ἕλλασι' ὁπλίτευμ' ἄγειν,
Ὡς αὖ μάθωσιν ἐν μέρει πίπτειν κακῶς.
ἕκ. Εἰ τῶν πάροντος τῆδ' ἀπαλλαχθεὶς κακοῦ,
Πόλιν νεμοίμην ὡς τὸ πρὶν ποτ' ἀσφαλῆ,
Ἢ κἄρτι πολλοῖς θεοῖς ἂν εὐδαίμων χάριν.
Τὰ δ' ἀμφὶ τ' Ἄργος, τὸν νομὸν τ' Ἑλλάδος,
Οὐχ ὧδε πορθεῖν ῥᾴδι', ὡς λέγῃς, δορί.
ῥῆ. Οὐ τἄρ' ἀγαστὰς φασὶν Ἕλλανες μολεῖν;
ἕκ. Κἀ μεμφόμεσθά γ', ἀλλὰ δὴν ἐλαύνομεν.
ῥῆ. Οὐκοῦν ἅπαντες τῆσδε, πάντ' εἰργασμένα.
ἕκ. Μὴ νῦν τὰ πόρρω, τἀγχύθεν μελῇς,
σκόπει.
ῥῆ. Ἀρκεῖν ἔοικέ σοι παθεῖν, δρᾶσαι δ' μή;
ἕκ. Πολλῆς γὰρ ἀρχῆς, κἀνδικῶς ὢν, τυγχάνω δος.
Ἀλλ' εἰ τέλεσσον, εἰ τε δεξιὸν κέρας.
Εἶτ' ἐν μέσοισι συμμάχοις, παρῇσί σοι

Πέλτην

EVRIPIDIS RHESVS. 29

Domum redibo, breui finitis tuis laboribus.
Nullus vero vestrum clypeum tollat manu.
Ego enim cohibebo valde gloriantes bello
Achiuos expugnans, quamuis fero venerim.
Systema.
Cho. Io, io, grata dicis:
Tu solus a Ioue es amicus.
Summus Iupiter inuictam inuidiam
A tuis sermonibus velit
Arcere. Nauale enim lignum, *i. classis*, ab Argis,
Neque prius, neque nunc vllum virum
Traduxit te præstantiorem.
Quomodo Achilles tuam
Hastam poterit,
Quomodo etiam Aiax sustinere?
Vtinam vero ego illam diem [imbutæ
Videam, ô rex, quando, *i. qua die*, multorum cædibus
Manus *domum* redibis hasta *victor*.
Rhesus.
Talia igitur tibi pro longa absentia
Factis præstabo. cũ bona autẽ Adrastię venia *hæc* dicã.
Postquam ab hostibus hanc vrbem liberam
Fecerimus, & diis spolia exemeris.
Tecum in agrũ Argiuum cũ exercitu proficisci volo,
Et profectus totam Græciam armis vastare,
Vt & *ipsi Graci* vicissim malis affligi discant.
Hec. Si ab hoc præsenti malo liberatus,
Vrbem incolerem vt olim tutam,
Certe diis haberem valde multam gratiam.
Quod vero ad Argos attinet, & regionem Græciæ,
Non sic, vt dicis, *eam* armis expugnare facile *est*.
Rhe. Nonne optimates Græcorum dicunt *huc* venisse?
Hec. Non vituperamus *eos*, sed diu repellimus.
Rhe. Igitur istis interfectis, omnia confecimus.
Hec. Ne nunc, quæ procul sunt, considera, omittens quæ
sunt in manibus.
Rhe. Satis esse videtur tibi accipere iniurias, nõ inferre etiã?
Hec. Satis. n. magno principatui impero, etiã hic manens:
Verum siue sinistrũ, siue dextrũ cornu *tenere velis*,
Siue inter medios socios *manere malis*, *illic* licet tibi

Peltam

Peltam figere,& collocare *tuum* exercitum.
Rhe. Solus pugnare cum hostibus Hector,volo.
Sed si turpe putas non simul incendere nauium
Puppes,cũ tam longo tempore prius laboraueris,
Colloca me in prima acie aduersus Achillẽ & exercitũ.
Hec. Non licet dirigere contra illum martiam hastam.
Rhe. Atqui sermo fuit,quod nauigârit ad Ilium.
Hec. Nauigauit,& adest:sed iratus
Imperatoribus, non simul præliatur.
Rhe. Quis vero post eum clarus est in exercitu?
Hec. Aiax mihi quidem nullo inferior videtur,
Et Tydei filius: est autem *præterea* facundissimum
Crepitaculum Vlysses,& satis ferox animo,
Qui vir affecit cõtumelia hãc regionem plurima:
Qui nuper in templum Palladis profectus,
Furatus Palladium,ad naues Argiuorum tulit:
Deinde etiam circulator, habens vestem mendici,
Ingressus est mœnia,& multa Argiuis mala
Precatus est, missus in Ilium explorator.
Interfectis autem custodibus & præsidibus portarum
Egressus est,& semper in insidiis inuenitur,
Thymbræum iuxtã templum prope vrbem
Sedens:luctamur autem cum graui,*tristiq;* malo.
Rhe. Nullus vir fortis vult clam
„ Interficere hostem,sed vadens in conspectum:
Illum vero,quem tu sedere dicis *in* furtiua sede,
Et struere insidias, viuum comprehendens ego
In exitu portarum,transfigens spinam dorsi,
Faciam epulas volucribus vulturibus.
Prædonem enim existentem,deorumque templa
Spoliantem, oportet eum hoc fato mori.
Hec. Nunc quidem capite locum castris, nox enim *iam est*.
Monstrabo vero tibi locum, vbi oportet exercitum
Tuũ pnoctare seorsum ab eo *loco*, q *aliis* assignat' est.
Tessera vero nobis *sit* Phœbus, si quid opus fuerit,
Memento te audiuisse. & significa Thracio exercitui.
Nos vero euntes oportet paululum ante ordines
Excubias agere vigilando,& exploratorem nauium
Excipere Dolonem. etenim,si modo saluus est,
Iam appropinquat castris Troianis.

ANTI-

Πέλτην ἐρεῖσαι, καὶ κυκλῶσῆσαι στρατόν.
ῥῆ. Μόνος μάχεσθαι πολεμίοις Ἕκτορ θέλω.
Εἰ δ' αἰσχρὸν ἡγῇ μὴ σὺν ἐμπρῆσαι νεῶν
Πρύμνας, πονήσας τ' πέργος πολὺ χρόνον,
Τάξον μ' Ἀχιλλέως καθ' στρατὸν καὶ τόπον.
ἕκ. Οὐκ ἔστ' ἐκείνῳ δοῦρα συζεῦξαι δορί.
ῥῆ. Καὶ μὴν λόγος ὧδ', ὡς ἔπλευσ' ἐπ' Ἴλιον.
ἕκ. Ἔπλευσε, καὶ πάρεστιν. ἀλλὰ μὴ λίαν
Στρατηλάτησιν, ἃ σὺ μὴ σαίρεται δορί.
ῥῆ. Τίς δὴ μετ' αὐτὸν ἄλλος δοκεῖ στρατοῦ
ἕκ. Αἴας ἐμοὶ μὲν ἐσθλὸς ἡγεῖσθαι δοκεῖ,
Χ' ὁ Τυδέως παῖς. ἔστι δ' ἀμυλώπατον
Κρέτημ' Ὀδυσσεύς, λῆμά τ' ἀρκοῦντως θρασύς,
Καὶ πολλὰ χώραν τὴν δ' αὖτε κηδεύσας.
Ὃς εἰς Ἀθηνᾶς σηκὸν ἔναυχος μολὼν,
Κλέψας ἄγαλμα, ναῦς ἐπ' Ἀργείων φέρει.
Ἦλθε δ' ἀγύρτης, πλοκικὸν ἔχων τρόπον,
Εἰσῆλθε πύργους. πολλὰ δ' Ἀργείοις κακὰ
Ἠρᾶτο, πεμφθεὶς Ἰλίᾳ κατάσκοπος.
Κτανὼν δ' φρουροὺς, καὶ παρελθὼν πυλῶν,
Ἐξῆλθεν. αἰεὶ δ' ἐν λόχοις εὑρίσκεται,
Θυμβραῖον ἀμφὶ βωμὸν ἕδος πέλας
Θύρσων. κακὸς δὲ μερμέρᾳ πελαιόμμ.
ῥῆ. Οὐδεὶς ἀνὴρ εὔψυχος. ἀξιοῖ λαθρᾳ
„ Κτεῖναι τὸν ἐχθρὸν, ἀλλ' ἰὼν καὶ τόπου.
Τοῦτον δ', ὃν ἕζειν φῂς σὺ κλωπικῆς ἕδρας,
Καὶ μηχανᾶσθαι, ζῶντα συλλαβὼν ἐγὼ,
Πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισιν ἐμπείρας ῥάχιν,
Στίσω πετηνοῖς γυψὶ θοινατήριον.
Λῃστὴν γὰρ ὄντα, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
Συλῶντα, δεῖ νιν τῇδέ κατθανεῖν μόρῳ.
ἕκ. Νῦν μὲν κυκλοῦσθαι χρὴ στρατὸν. καὶ γὰρ σύφρονη.
Δείξω δ' ἐγώ σοι χῶρον, ἔνθα χρὴ στρατὸν
Τὸν σὸν νυχεύσαι, τὰς τεταγμένας δίκας.
Ξυνθήμασι δ' ἡμῖν Φοῖβος. ἢν τι καὶ δέῃ,
Μίμνησ' ἀκούσας, δρηκί τ' ἄγχιστον στρατῷ.
Ὑμᾶς δὲ βαίνειν χρὴ προσπτυχὴ πύργων
Φρουρεῖν ἐγρηγορτ, καὶ νεῶν κατάσκοπον
Δίχθα Δόλωνα. καὶ γὰρ εἰσίν ἐσῳσῶς,
Ἦλθε πελάζει σταθμοῖσι τρωϊκοῖς.

ANTI-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Τίνος ἀ φυλακὰ; πῖς ἁμείβοι
2 Ταὺ ἐμὰν πρῶτα;
3 Δύεται σημεῖα, κ̀ ἐπτάποροι
4 Πλειάδες αἰθέριαι.
5 Μέσσοι δ̀ αἰετὸς οὐρανοῦ ποτᾶται.
6 Ἔγρεσθε, τί μέλλετε, κοιτᾶν;
7 Ἔγρεσθε πρὸς φυλακάν.
8 Οὐ λεύσσετε μὲν ἀύδας ἄγλαας;
9 Ἀὼς δὴ πλάκας, ἀὼς
10 Γίγνεται, καὶ τίς πρὸ δόμων;
11 Ὅδε γάρ ἐστιν αὐτός.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡμι. Τίς ἐπηύχθη πρόπολος φυλακᾶς;
ἡμι. Μυγδονίδην φάσιν Κόρυθον.
ἡμι. Τίς δ' ἐπ' αὐτᾷ;
ἡμι. Κίλικας Παιόνων στρατὸς ἤγρεν.
ἡμι. Μυσοὶ δ' ἡμᾶς.
ἡμι. Οὕτω Λυκίας πέμπλω φυλακᾶς
Βαίως ἐγείρειν
Καιρὸς, κλῆρου κ̀ μοῖραν.

Ἀντιστροφή.

ἡμι. 1 Καὶ μὰν ἀίω Σιμόεντ'
2 Ἡμᾶν κοίτας
3 Φοινίας, ὑμνεῖ πολυχορδοτάτᾳ
4 Γήρυϊ παμβόλητρ
5 Μελοποιὸς ἀηδονὶς μέλεα.
6 Ἤδη δ' νέμουσι κατ' Ἴδαν
7 Ποίμνια, νυκτιβόμοι
8 Σύριγγος ἰαὺ κλαγαύων.
9 Θίλγει δ' ὕμμα ὕπνος ἑδραῖος
10 Ὑπνος. ἄδικος γὰρ ἕβα,
11 Βλεφάροισι πρὸς ἀοῦς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἡμι. Τί ποτ' ἀπελάθει σκοπὸς, ὃν ναῶν
Ἕκτωρ ὤτρυνε κλισίαν;
ἡμι. Ταρβῶ, χρόνιος γὰρ ἄπεισιν.
ἡμι. Ἀλλ' εἰ κρυπτὸν λόχον εἰσιδόντων
Διόλωλε, πᾶς' αὖ εἶη φοβερά.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Cuius *iam est* vigilia? quis per vices succedit
2 Mihi primum?
3 Iam occidunt signa, & septem gradæ
4 Pleiades ætheriæ:
5 Volat autem aquila in medio cæli.
6 Expergiscimini (quid cunctamini?) electis,
7 Expergiscimini ad vigiliam.
8 Non videtis lunæ splendorem?
9 Aurora iam prope *est*, aurora *iam*
10 Oritur & quis pro foribus?
11 Aliquis enim vir hic adest.

Semichorus.

Cuinam indicta est prima vigilia?
Semi. Corybo Mygdonis filio dicunt *indictam.*
Semi. Cui vero post eum?
Semi. Cilices excitauit exercitus Pæonius.
Semi Mysi vero nos *excitarunt.*
Semi. Lycios igitur *ad* quintam vigiliam
Nos hinc digressos excitare,
Tempus *est* pro ordine sortis.

Antistrophe.

Se. 1 Atqui audio Simoentis *ad ripas*
2 *Auem* sedentem *in* nido
3 Funesto. canit *enim* multiplici
4 Voce, liberorum interfectrix
5 Luscinia, suauis cantus artifex solicita.
6 Iam autem pascuntur in Ida
7 Greges, nocturnæ
8 Fistulæ vocem audio.
9 Demulcet vero oculorum sedem
,,10 Somnus. dulcissimus enim *is* venit
,,11 Palpebris circa auroram.

Semichorus.

Cur tandem nō appropinquat speculator, quē nauium
Hector misit exploratorem?
Semi. Metuo: diu enim abest.
Semi. Quod si in occultas insidias incidens
Periit, cito erit trepidatio.

Semi. Iubeo Lycios *ad* quintam vigiliam
Digressos, excitare
Nos, pro ordine sortis.
Vlysses.
Diomedes non audiuisti (nouus strepitus
Stillat per aures) armorum quendam sonum?
Dio. Non: sed vincula ex rotis equestribus
Clangunt ferri, & me, priusquam sensi
Collisionem vinculorum equestrium, subiit metus.
Vlys. Vide ne per noctem incidas in excubitores.
Dio. Cauebo etiamsi per tenebras iter faciam.
Vlys. Si vero excitaris *aliquem*, nosti tesseram exercitus?
Dio. Phœbum scio *esse* tesseram, ex Dolone audiens.
Vlys. Sine. hæc hostiũ cubilia video deserta.
Dio. Atqui Dolon hæc *esse* dixit Hectoris
Cubilia, aduersus quem *Hectorem* hasta allata est hæc.
Vlys. Quid rei est? num cohors abiit aliquo?
Dio. Fortasse aduersus nos structura aliquas insidias.
Vlys. Hector enim nunc *est* audax, quia vincit, audax *est*.
Dio. Quid igitur Vlysses faciemus? nõ enim inuenimus;
Hunc virum in stratis: spe vero frustrati sumus.
Vlys. Accedamus quam celerrime ad stationem nauium,
Seruat enim eum Deus, qui & fortunatum
,, Facit: nobis vero nõ *est* violẽter agẽdũ cõtra fortunã.
Dio. Ergo ad Æneam, aut inuisissimum Phrygum
Parim euntes, oportet caput amputare gladio.
Vlys. Quomodo vero noctu per exercitum hostium
Quærens, poteris hos interficere sine periculo?
Dio. Turpe tamen est redire ad Græcorum naues,
Nullo nouo facinore in hostes facto.
Vlys. Quomodo vero nihil feciſti? non interfecto nauium
Exploratore Dolone, seruamus hæc
Spolia? an putas te totum exercitum esse prædaturum?
Obtempera, retro abeamus, vtinã vero feliciter his frui
Min. Quonã ex Troianis stationib⁹, *hoc loco* relicto [liceat.
Discedite, mœstitia cor morsi,
Quod vobis non interficere Hectorẽ, aut Parim Deus
Dat? virum vero non audiuistis socium
Troiæ venisse Rhesum, haud contemnendo apparatu?
Quisi produxerit *hanc* noctem in crastinum,
Non

ἐμι. Αὐδῶ Λυκίας πέμπ' ἴλιν φυλακλεῶ
Βαίας ἐγείρειν
Ἡμᾶς, κλήρου κῦρ μοῖραν.
ΙΑΜΒΟΙ.
ὀδυ. Διόμηδες, οὐκ ἤκουσας (κραγὸς ψόφος
Σπάζει δ' ὠτων) πτυχέων ἵππικὰ κτύπον;
διο. Οὐκ, ἀλλὰ δεσμῶν πωλικῶν ἐξ αὐτύγων
Κλάζει σιδήρου. κἀμέ τοι, πρὶν ἡδόμην
Δεσμῶν ἁρμαμὸν ἱππικῶν, ἔδυ φόβος.
ὀδυ. Ὅρα κατ' ὀρφνων, μὴ φύλαξιν συντύχῃς.
διο. Φυλάξομαί τοι κἀν σκότῳ πεῖσαι πόδα.
ὀδυ. Ἦ σοὶ οὐ ἐγείρῃς, οἶσθα σύνθημα τραπόν;
διο. Φοῖβον Δόλων θ' οἶδα σύμβολον κλύων.
ὀδυ. Ἔα σύνες ἐρήμους ὧδε πολεμίων ὁρῶ.
διο. Καὶ μὴν Δόλων γε τῶνδ' ἔφραζεν Ἕκτορος
Κοίτας, ἐφ' ᾧπερ ἔγχος εἵλκυσεν τόδε.
ὀδυ. Τί δῆτ' ἀνῆκε; μῶν λόχος βέβηκέ πῃ;
διο. Ἴσως ἐφ' ἡμῖν μηχανὴν σήσων τινά.
ὀδυ. Θρασὺς γὰρ Ἕκτωρ νῦν, ἐπὶ κρατεῖ, θρασύς.
διο. Τί δῆτ' Ὀδυσσεῦ δρῶμεν; ἢ δὸν εὑρόμεν
Τόνδ' αὖθ' ὃν σὺ ἐλπίδων σ' ἡμάρτομεν.
ὀδυ. Σπεύσωμεν ὡς τάχιστα ναυστάθμου πύλας.
Σώζει γὰρ αὐτὸν, ὅστις οὐτυχῆ θεῶν
,, Τίθησιν. ἡμῖν σ' ἀβιαστέον τύχην.
διο. Οὐκοῦν ἐπ' Αἰνείαν, ἢ τὸν ἔχθιστον Φρυγῶν
Πάριν μολόντε, χερὶ κραθέντε ξίφη.
ὀδυ. Πῶς οὖν σὺ ὄρφνῃ, πολεμίων αὐλὰς τρατὸν,
Ζητῶν, ἀκινδύνως κιχανεῖν;
διο. Αἰσχρὸν γε μὴν τοι ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν,
Δράσαντε μηδὲν πολεμίοις νεώτερον.
ὀδυ. Πῶς σ' ἀ δέδρακας; ἀ κιχὼν τε ναυστάθμων
Κατάσκοπον Δόλωνα, σώζομεν τάδε
Σκυλεύματ'; ἢ πᾶν τραπέσθον πίσω δακεῖς;
Πείθου, πάλιν στείχωμεν οὗ σ' εἶη τυχεῖν.
ἀθη. Ποῖ δῆτα λιπόντε Τρωϊκῶν ἐκ πύξιον
Χωρεῖτε, λύπη καρδίαν δεδηγμένοι,
Εἰ μὴ κτανεῖν σφὼν Ἕκτορ', ἢ Πάριν θεὸς
Δίδωσιν; ἀνδρα σ' ἐ πέπυσθε σύμμαχον
Τεῦχα μολόντε Ῥῆσον, ἀ φαύλῳ τρόπῳ;
Ὃς εἰ δι' ἐσπέρου νύκτα τὴν ἐς αὔριον,
C 2 Οὐπὶ

Οὔτέ σφ' Ἀχιλλέως, ἔτ' αὖ Αἴαντος δόρυ,
Μὴ πύργα περσὴ ναύσταθμ' Ἀργείων, χέδοι,
Τείχη καθαιρεῖν, κἀς πυλῶν ἔσω
Λόγχῃ πλατεῖαν εἰσορμιῶ ποιεῖμβολον,
Τόν τ' ἄλλον ἀριθμὸν, πάντ' ἐγὼ σε δὴ Ἕκτορος
Εὐνὰς ἔασον, κἀπὸ καρβάτμους σφαγάς.
Ἔσῃ γὰρ αὐτῷ θάνατος ἐξ ἄλλης χερός.
ὀδυ. Δίαιτον Ἀθήνα, φθέγμα σὸν γὰρ ἡδόμην
Τᾷ σοῦ σταθῆναι γῆρυν, ἐν πόνοισι γὰρ
Παρουσ' ἀμύνεις τοῖς ἐμοῖς ἀεί ποτε.
Τὸν ἄνδρα δῆτ' ἡμῖν ποῦ κατεύάσῃ φρούρειν,
Πόθεν τέτακται βαρβάρου στρατεύματος;
ἀθη. Ὅδ' ἐγγὺς ἧσται, καὶ σταθμοῖσι στρατῷ,
Ἀλλ' ὅπως αὐτὸν τάξεων κατεύάσεν
Ἕκτωρ, ἕως ἂν νὺξ ἀμείψῃ φάος.
Πέλας δὲ πῶλοι Θρηκίων ἐξ ἁρμάτων
Λευκοὶ δέδενται, λαμπρεπεῖς ἐν εὐφρόνῃ.
Σπίλοισι δ' ὥστε πολιᾶς κύκνου πτερόν.
Ταῦτ', ὦ γυναῖκες δεσπότου, νομίζετε,
Κάλλιστον οἴκοις σκῦλον ἔνεστ' ἐὰν θάνῃ.
Τοιόνδ' ὄχημα χθὼν κεύσῃ πωλικήν.
ὀδυ. Διόμηδες, ἢ σὺ κτεῖνε Θρήικιον λεών,
Ἢ μοὶ πάρεχε. σοὶ γὰρ χρὴ πώλων μέλειν.
διο. Ἐγὼ φονεύσω, πωλοδαμνήσῃς σὺ γε.
Τέλεον γὰρ εἰ τὰ κομψὰ, καὶ νοεῖν σοφός.
„ Χρὴ δ' ἄνδρα πάσχειν, ἅ μέλλις αὖ ὠφελεῖ.
ἀθη. Καὶ μὴν κἀμοὶ τόνδ' Ἀλέξανδρον βλέπω
Σπίονα, φυλάκων ἔκ τινος πεπυσμένον
Δόξας ἀσήμους, πολεμίων μεμβλωκότων.
διο. Πότερα σὺ μόνος ἄλλοις, ἢ μόνος πορεύεται;
ἀθη. Μόνος· σαφὲς δύναι, ὡς ἔοικεν, Ἕκτορος
Χωρεῖ. κἀδόκησε σημανῶν ἥκειν τάδε.
διο. Οὐκοῦν ἐπάρξω τόνδε κατθανόντα χρεών;
ἀθη. Οὐκ ἂν δυνάσαιτ' ἄνδρα πεπρωμένον πλέον.
Τέτοιν γὰρ σῆς ἐστ' ἔμπεδος χερὸς θανεῖν.
Ἀλλ' ὦ ξανθῆ ἥκεις μορσίμους φέρων σφαγάς,
Τάχυν'. ἐγὼ δὴ τῇδε σύμμαχος Κύπρις
Δοκοῦσ' δρᾶσαι ἐν πόνοις πεπαστεῖν,
Σαθροῖς λόγοισιν ἐχθρὸν ἄνδρ' ἀμείψομαι.
Καὶ πῶς ἐγὼ μὴ εἶπον. ἐν δὴ χρὴ παθεῖν,

Οὐκ

Non ipsum Achillis, neque Aiacis hasta,
Quin euertat tota castra Græcorum, coercebit,
Demolientem muros, & intra portas
Facientem hasta latam irruptionem.
Isto interfecto omnia habes. Hectoris vero
Lectos omitte, capitumq; truncãdorũ studiũ cruentũ.
Continget enim ipsi mors ab alia manu.
Vlyſ. O domina Minerua (vocis enim sensi
Tuæ consuetum sonum: in periculis enim
Præsens meis opitularis *mihi* semper)
Hunc igitur virum nobis vbi dormiat, dic,
Et quo loco stationem habeat in barbarico exercitu.
Min. Hic prope sedet, neque coniunctus est cum exercitu:
Sed extra *caterorum* ordines collocauit eum
Hector, donec nocti succedat lux *diei*.
Prope autem equi Thracios ad currus
Albi ligati sunt, *vel* noctu conspicui.
Fulgent enim veluti fluuialis cygni penna:
Hos interfecto domino abducite,
Pulcherrimam prædã domibus. non enim est vbi
Huiusmodi currum terra occultet equestrem.
Vlyſ. Aut tu Diomedes, trucida Thracium populum:
Aut mihi permitte, te vero oportet curare equos.
Dio. Ego occidam: tu vero domabis equos. [tus *es.*
Tu nes exercitat' in reb. industriis, solertiq; mẽte pdi-
„ Oportet vero vnumquèlibet *ibi* collocare, vbi maxime
Min. Atqui ad nos hũc Alexandrum video [vtilis fuerit.
Venientem, qui ex aliquo custode resciuit [ctis.
Rumores incertos *de* hostib. *ad Troianorũ castra* pfe-
Dio. Vtrum cum aliis, an solus vadit?
Min. Solus, vt videtur, ad cubilia Hectoris
Vadit, indicaturus speculatores exercitus.
Dio. Num oportet illum prius mori?
Min. Non poteris plus fato.
Hunc enim a tua manu *casum* mori nefas *est:*
Sed cui venis fatalem cædem afferens, *ad illum*
Propera: ego vero huic sociam Venerem
Me simulãs, quę auxiliatrix in laborib. *ipsi* solet adesse,
Inanibus sermonibus inimicum virum excipiam,
Atq; hęc q dẽ ego dixi *vobis:* sed *is*, quẽ oportet interfici.

Nō nouit, neq; audiuit sermonē *istiū*, q̄uis sit ꝑpe *nos*.
Par. Te ducem, & fratrem appello,
Hector, dormis? non expergisci te conuenit?
Aliquis hostium appropinquat nostro exercitui,
Aut fures, aut speculatores quidam.
Min. Bono sis animo: seruat te hæc beneuola Venus,
Curę vero est mihi tuū bellū, nec sum immemor *mihi*
Honoris *a te delati*, faueoq; *tibi*, beneficio affecta a te.
Et nunc ad victoriosum Troianum exercitum
Adsum adducens tibi magnum amicum,
Thracium filium cantatricis deæ
Musæ, patris vero Strymonis vocatur *filius*.
Par. Semper beneuola es *huic* vrbi,
Et *me* mihi maximum in *hac* vita thesaurum,
Quum te iudicaui, & huic vrbi addidisse dico.
Venio aūt audita *re* non perspicue. rumor enim quidā
Custodes peruasit, quod exploratores *huc*
Venerint Græcorū, & qui quidē *eos* nō vidit, *hoc* dicit,
Qui vero venientes vidit, non potest dicere,
Cur ad tentorium Hectoris venerint.
Min. Nihil metuas, nihil in exercitu noui, *nihil est periculi*.
Hector enim abest, instructurus Thracium exercitum.
Par. Tu quidem mihi rem persuades, & tuis credo verbis.
Ordinem seruaturus abeo liber a metu.
Min. Abi: decretum enim est mihi ista curæ fore,
Vt videam meos amicos florere.
Et tu quoq; experieris meam promptam voluntatem,
Vobis vero valde dilectis dico.
Fili Laertis, occultate acutos enses,
Iacet enim nobis Thracius dux,
Et equi *capti* tenentur. hostes vero *re* cognita,
Vadunt aduersus nos, itaq; quam celerrime oportet
Fugere ad fulcra nauium. Quid cunctamini,
Fulmine veniente hostium, seruare vitam?

Systema.

Cho. Age, age. feri, feri, feri, feri.
Occide, occide, quis vir?
Videte. hunc dico.
Grassatores, qui noctu
Hunc turbant exercitum.

Huc,

Οὐκ οἶδεν, ἐσ᾽ ἤκουσεν ἐχθὺς ὧν λόγων.
πά. Σὲ τὸν στρατηγὸν καὶ κασίγνητον λέγω,
Ἕκτορ, καθεύδεις, οὐκ ἐπαίρεσθαί σε χρή;
Ἐχθρῶν τις ἡμῖν χρίμπλειθ᾽ στρατεύματι,
Ἢ κλῶπες ἀνδρες, ἢ κατάσκοποί τινες.
ἀδ. Θάρσει. φυλάσσει σ᾽ ἥδε πρόμμυς Κύπρις.
Μέλει σ᾽ ὁ σός μοι πόλεμος, ἐσ᾽ ἀμνημονῶ
Τιμῆς, ἐπαινῶ σ᾽ οὕνεκ᾽ εὖ πεπόησαι πάρος σέθεν.
Καὶ νῦν ἐπ᾽ εὐτυχοῦσι πρᾳϊκῆ στρατῷ
Ἥκω, πορεύσει᾽ ἄνδρα σοὶ μέγαν φίλον,
Τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρήκιον θεᾶς
Μούσης, πατρὸς δ᾽ Στρυμόνος κικλήσκεται.
πά. Ἀεί ποτ᾽ εὖ φρονοῦσα τυγχάνεις πόλει.
Καὶ μοι μέγιστον εὐβίᾳ κειμήλιον
Κέλευσα σε, φημὶ τῆδε προθέσθαι πόλει.
Ἥκω δ᾽ ἀκούσας ἐκ τορῶς. φήμη δέ τις
Φύλαξιν ἐμπέπλωκεν, ὡς κατάσκοποι
Ἥκουσ᾽ Ἀχαιῶν. κ᾽ οὐ μὲ σὸν εἰδὼς λέχη,
Ὁ δ᾽ εἰσιδὼν μολόντας, οὐκ ἔχει φράσαι,
Ὧν οὕνεκ᾽ οὖν ἀφῖγμαι πρὸς Ἕκτορος.
ἀδ. Μηδὲν φοβηθῇς. ἥδε σὺ στρατῷ νέον.
Ἕκτωρ δ᾽ Φρυγῶν δέ, Θρῄκα κοσμήσων στρατόν.
πά. Σύ τοι μὲ πείθεις, σοί τε πιστεύω λόγοις.
Τάξιν φυλάξων εἶμ᾽, ἐλαύνεσθαι φόβος.
ἀδ. Χώρει. μέλειν γὰρ πάντ᾽ ἐμοὶ δοκεῖ πάρος,
Ὡς εὐτυχοῦσας συμμάχους ἐμοὺς ὁρῶν.
Γνώσῃ δὲ κἀγὼ τὴν ἐμὴν εὐθυμίαν.
Ὑμᾶς δ᾽ αὐτὼ τὼς ἄριστ᾽ ἐρωμένους.
Λαερτίου παῖ, ῥῆκε κοιμίσας ξίφη.
Κεῖται γὰρ ἡμῖν Θρῄκιος στρατηλάτης,
Ἵπποι τ᾽ ἔχονται. πολέμιοι δ᾽ ἡδυπνόοι,
Χωροῦσ᾽ ἐφ᾽ ἡμᾶς. ἀλλ᾽ ὅσον τάχιστ᾽ ἐχεῖλε
Φύζην πρὸς ὁλκοὺς ναυστάθμων. τί μέλλετε,
Σκηπτοῦ᾽ πίοντες πολεμίων, σῶσαι βίον;

Σύσημα.

χο. Ἔα, ἔα. βάλλε, βάλλε. βάλλε, βάλλε.
Θεῖνε θεῖνε. τίς δ᾽ αὐτός;
Ἀδύστατε, τοῦτον αὐδῶ.
Κλῶπες, οἱ πύκτες κατ᾽ ὄρφνην
Τόνδε κινοῦσι στρατόν.

Δεῦρο δεῦρο πᾶς.
Τοξοι' ἔχω, κὴ τοξοι' ἥμαρψα.
Τίς ὁ λόγος; πόθεν ἔβας πόδα; τίς εἶ;
Τρωϊκὸς.
ὀδυ. Οὐ χρή σ' εἰδέναι. θανῇ γὰρ σήμερον δράσας κακῶς.
χο. Οὐκ ἐρεῖς σιώπημα, λόγχην πρὶν Δαρδανέρων μολεῖν;
ὀδυ. Ἴστω θάρσος. Χο. πίλας πρόσθι. πῦρ, πῦρ. πᾶς ἀνὴρ αὖ.
ἡμι. Ἦ σὺ δὴ Ῥῆσον κατέκτας; ἀλλὰ τὸν κτανοῦσ' πέπτασο.
ὀδυ. Ἴσχε πᾶς πρός. Χο. ὑμῶν. ἡμι. ἀ, ἄ. φίλον αὖδρα, μὴ θένης.
ἡμι. Καὶ πόθεν τὸ σῆμα; Οδυ. Φοῖβος. ἡμι. ἔμαθον. ἴσχε πᾶς δόρυ.
ἡμι. Οἶσθ' ὅποι βεβᾶσιν αὖθις; Ημι. οὐδέπω κατείδομεν.
ἡμι. Ἕρπε πᾶς κατ' ἴχνος αὐτῶν, ἢ βοὴ ἐκπεπτέον.
ἡμι. Ἀλλὰ συμμάχους παρόντ' δεινὸν, σὺ νυκτὸς φόβῳ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

ἡμι. 1 Τίς ἀνδρῶν ὁ βαίς;
2 Τίς, ὃς μέγα θράσος ἐπτύξεται.
3 Χεῖρα φυγὼν ἐμάν;
4 Πόθεν τιν κυρήσω;
5 Τίνι προσδακόσω;
6 Ὁποῖος δ' ὀρφνας ἦλθ' ἀδειμάντῳ ποδί;
7 Διά τε πύλεων καὶ φυλάκων ἑδρας;
8 Θεσσαλὸς, ἢ
9 Παραλίαν Λοκρῶν ἐμόρμυρ πόλιν;
10 Ἢ νησιώτης ἀποφθὰς κέκτηται βίον.
11 Τίς, ἢ πόθεν, ἢ ποίας πάτρας,
12 Ὁποῖον εὔχεται τὸν ὕπατον θεῶν;
ἡμ. 13 Ἆρ' ἔστ' Οδυσσέως τοῦργον, ἢ τίνος τόδε;
ἡμ 14 Εἰ τοῖς πάροιθε χρὴ τεκμαίρεσθαι, τί μή;
ἡμ. 15 Δοκεῖς γάρ; Ημι. τί μὴν οὔ;
ἡμ 16 Θρασὺς γοῦν ἐς ἡμᾶς.
ἡμ.17 Τίν' ἀλκὴν; πίν' αἰνεῖς; Ημι. Οδυσσῆ.
ἡμ.18 Μὴ κλωπὸς αἶνε φωτὸς αἰμύλον δόρυ.

Ἀντιστροφή.

χο. 1 Ἔβα καὶ πάρος

Huc, huc quilibet *veniat*.
Hos teneo, & hos comprehendi.
Quis sermo? vnde venis? quis es?
Vlysses. Ile feceris.
Non oportet te scire. morieris enim hodie si quid ma-
Cho. Nō dices tesseram, priusquam hasta per pectus veniat?
Vlys. Sciat *quilibet* confide. *Cho.* Accedat aliquis prope. feri, feri quilibet.
Semi. An tu Rhesum interfecisti? te certe interfecturum.
Vlys. Contine *te* quisquis es. *Cho.* Non continebo. *Sem.* Ah, ah, amicum virum ne occidas.
Semi. Quodnam igitur *est* signum? *qua tessera? Vlys.* Phœbus. *Sem.* Agnoui. omnis *miles* hastam cohibe.
Semi. Scis quo abierunt viri isti? *Sem.* Nunquam vidimus.
Semi. Quisquis es sequere vestigium ipsorum: aut clamor excitandus *est*.
Semi. Atqui socios turbare malum *est* nocturno tumultu.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Se. 1 Quis virorum *est*, qui venit *huc*?
2 Quis *est*, qui *ob suam* magnam audaciam gloriabitur,
3 Se effugisse meam manum?
4 Vbinam ipsum consequar?
5 Cui assimilabo *eum*,
6 Qui per noctem venit intrepido pede,
7 Per ordinum, & vigilum sedes?
8 Thessalus, an
9 Maritimam Locrensium inhabitans ciuitatem?
10 Aut *aliquis*, *qui* vitam insularem, & sparsam possidet, *in sparsis insulis degens*.
11 Quis? aut vnde, aut cuius patriæ *ciuis*?
12 Quem deorum supremum precibus colit?
Ch. 13 Num est Vlyssis hoc factum, aut cuius nam?
Se. 14 Si ex prioribus oportet coniecturā facere, quid ni?
Se. 15 Existimasne *hoc illius esse facinus*? *Sem.* Cur non?
Se. 16 *Est* igitur audax contra nos.
Se. 17 Quam fortitudinē *prædicas*? quē laudas? *Se.* Vlyssem.
Se. 18 Ne laudes deceptricem hastam furis.

Antistrophe.

Ch. 1 Venit & ante

2 In vrbem oculos spuma litos habens,
3 Lacera veste
4 Indutus, gladium gestans
5 Furtim in veste.
6 Victū aūt mendicās ibat *seu* circulator q dā seruus, 715
7 Habens caput squalidum multis fasciis religatum.
8 Multa vero
9 Regiæ domui Atridarum male
10 Dixit, scilicet vt inimicus imperatoribus.
11 Vtinam periisset, vtinam periisset iustissime, 720
12 Priusquam in terram Phrygū pedis vestigium tulisset.
Se. 13 Siue igitur *hoc sit facinus* Vlyssis, siue non, metus me tenet, *metuo*.
14 Hector enim nobis custodibus succensebit.
Se. 15 Quid dicens? *Se.* Suspicans.
Se. 16 Quid agis? quid stupes? 725 [virorum?
Se. 17 Per nos, *i. per medias nostras excubias* transiisse. *Se.* Quē
Se. 18 *Illos*, qui hac nocte venerunt in Phrygium exercitum.
Au. Heu, fortunæ grauis casus, heu heu.
Semi. Hem, tacete omnes. [venit. 730
Semi. Ne dormita. *vigila.* fortasse enim aliquis in retis iactū
Au. O grauis calamitas Thraciorum sociorum.
Semi. Quis est qui gemit?
Au. Hei miser ego, & tu rex Thracum,
O qui funestissimam Troiam aspexisti.
Qualis te cepit vitæ finis? 735
Cho. Quis tandem es sociorum? per noctem
Caligant *oculorum* radii, neq; te prorsus agnosco,
Auriga.
Vbi aliquem principem Troianorum inueniam?
Vbinam Hector
Sub clypeo somnum carpit? 740
Cui principum exercitus indicabo
Qualia passi sumus? qualia nobis quidam
Cū fecerit occulta, *ac funesta facinora*, euanid' *abierit*,
Thracibus luctū parās, *ac afferens*. [manifestum
Cho. Aliquid mali accidisse Thracio exercitui 745
Videtur, quantum hunc audiens cognosco.
Au. Periit exercitus, cecidit rex
Dolosa plaga.

Qualis

2 Καβ' πόλιν ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων,
3 Ῥακοδύτᾳ στολῇ
4 Πυκασθεὶς, ξιφήρης
5 Κρυφαῖος ἐν πύλοις.
6 Βίον δ' ἐπαιτῶν, εἶτ' ἀγύρτης τις λάτρις, 715
7 Ψαφαρόχροων κόρᾳ πουλυπίνητ' ἔχων.
8 Πολλὰ δὲ τλὼ
9 Βασιλίδ' ἰσίαν Ατρειδῶν κακῶς
10 Ἔβαζε, δῆθεν ἐχθρὸς στρατηλάταις.
11 Ὤλοιτο δ' ὤλοιτο παυδίκως, 720
12 Πρὶν ἐπὶ γᾶν Φρυγῶν ποδὸς ἴχνος βαλεῖν.
ἡμ. 13 Εἶτ' οὖν Οδυσσεὺς, εἴτε μή, φόβος
μ' ἔχει.
14 Ἕκτωρ γὰρ ἡμῖν τοῖς φύλαξι μέμψεται.
ἡμ. 15 Τί λάσκων; Ημι. δυσπίζων.
ἡμ. 16 Τί δρᾶς δή; τί παρβαίνεις;
ἡμ. 17 Καθ' ἡμᾶς πᾶσαν. Ημι. πίν' αὐδᾷς; 725
ἡμ. 18 Οἱ τῆσδε νυκτὸς ἦλθον εἰς Φρυγῶν στρατόν.
εἰκ. Ἰώ. δαίμων & τύχα βαρεῖα. φεῦ, φεῦ.
ἡμι. Ἔα. σιγᾶτε πᾶς.
ἡμι. Ἀθρεῖ. ἴσως γὰρ εἰς βέλος τις ἕρπει. 730
εἰκ. Ὦ συμφορὰ βαρεῖα Θρηκῶν συμμάχων.
ἡμι. Τίς ὁ στένων;
εἰκ. Ἰώ. δύστην & ἐγὼ, σύ τ' ὦναξ Θρηκῶν.
Ὦ συγγοᾶτ' ὦν Τρφίαν ἐσιδών.
Οἷόν σε βίᾳ τέλος εἷλεν;
χο. Τίς εἶ ποτ' αὐδῶν συμμάχων; κατ' ὄφθαλμὸν 735
Ἀμελῶπες ὠγυγὴ, κοὐ σε γιγνώσκω γ' ὅλως.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

εἰκ. Πᾶ δῆτ' αὐ' ἀκτὰν Τρωϊκῶν εὔρως
Πᾶ δῆθ' Ἕκτορ
Τὸν ὑπασπίδιον κῶτον ἰαύει;
Τίνι σημήνω θιοπῶν στρατιᾶς; 740
Οἷα πεπόνθαμεν. οἷα πᾶς ἡμῶν
Δρώσας ἄφαντ', φροῦδος, φανερὸν
Θρῃξὶν πένθος τελυπεύσας.
χο. Κακὸν κυρεῖν τι θρηκίῳ στρατεύματι
Ἔοικεν, οἷα τῶδε γιγνώσκω κλύων. 745
εἰκ. Ἔρρει στρατιὰ, πέπτωκεν αὔλαξ
Δολίῳ πληγῇ.

Οἵα

Οἷα μ' ὀδυνᾷ πείρᾳ φονίᾳ
Τρωϊκοῖσι Θ- εἴσω. πῶς σ' ἀπ' ὀλοίμιλω,
Τοῖς Θρηξὶν πένθος πολυπεύσας;
Χρὴ γὰρ μ' ἀκλεῶς, Ῥῆσόν τε θανεῖν,
Τρῳὰς κέλσαντ' ἐπικουρον.

IAMBOI.

χο. Τάδ' οὐκ ἂν αἰνίγμασι σημήνῃ κακά.
Σαφῶς γὰρ αὐδᾷ συμμάχους ὀλωλότας.
οἰκ. Κακῶς πέπρακται. κἀπὶ τοῖς κακοῖσι πρόσθε
Αἴσχιστα. καί τι δεῖ τόσον κακὸν τόδε.
„ Θανεῖν γὰρ ἄκλεῶς μοι, εἰ θανεῖν χρεών,
„ Λυπρὸν μοι οἴομαι τὸ θνητῶν. πῶς γὰρ οὔ;
„ Τοῖς ζῶσι δ' ὄγκος, κἀ δόμων εὐδοξία.
Ἡμεῖς δ' ἀβέλως, κἀκλεῶς ὀλώλαμεν.
Ἐπὶ γὰρ ἡμῶς εὔναον ἐκτορέαν χέρα,
Ἐωθινὰ λέξας, εὕδομεν πεδοστιβεῖς,
Κόπῳ δαμέντες, δ' ἐφρουρεῖτο στρατὸς
Φυλακῇσι νυκτέρησιν, δ' ἐν παύεσιν
Ἔκειτο τεύχη, πλὴν τά τ' ἐπὶ ζυγοῖς
Ἵππων κεῖρμαθ', ὡς αὖ ἐπεύθετο
Κρᾶβιλλος ὑμᾶς, καὶ φιλοῦσιν νεῶν
Πρύμνησι. φαύλως δ' εὕδομεν πεπλωκότες.
Κἀγὼ μιλεῖσθαι καρδίᾳ λήξας ὕπνῳ,
Πώλοισι χόρτον τοῖσδε κῶν ἐωθινὸν
Ζεύξειν τροχοῖς ἅρμα κλῄω. ἀφθόνως μιτρῶ χερί.
Λεύσσω δ' φῶτε τοὺς πολεμίους θ' ἡμῶν στρατὸν
Πυκνῆς δ' ὄρφνης. ὡς δ' ἐκινήθην ἐγὼ,
Ἐπληξάτην τε, κἀνεχωρείτην πάλιν.
Ἤπυσα δ' αὐτοῖς μὴ πελάζειν στρατῷ,
Κλῶπας δοκήσας συμμάχων πλάθειν πνάς.
Οἱ δ' ἔδεν. ἐμὲ μὲν οἱ δ' ἐγὼ τὰ πλείονα.
Εὗδον δ' ἀπελθὼν αὖθις εἰς κοίτην πάλιν.
Καί μοι καθ' ὕπνον δόξα τις παρίστατο.
Ἵππους γὰρ, ἃς ἔθρεψα, καὶ διφρηλάτουν,
Ῥήσῳ πυρίσσους, εἶδον ὡς ὄναρ δοκῶν,
Λύκους ἐπεμβεβῶτας ἰσχαίαν ῥάχιν.
Θείνοντε δ' ἁρᾶ πωλικῆς ῥινοῦ τρίχα,
Ἤλαυνον. αὖθ' ἵεσαν ἐξ αὐτηρίδων
Θυμὸν πνέοντα, κἀνεχαίτιζον φόβῳ.
Ἐγὼ δ' ἀμυῶν ἦρχος ἐξιππεύσομαι

Πώλοι-

Qualis me dolor conficit letalis
Vulneris intus? quomodo vero perire possem,
Qui Thracibus luctum attuli?
Oportebat enim me & Rhesum turpiter mori,
Qui appulit ad Troiam auxiliator.

Chorus.

Hæc mala non obscure significat *iste*.
Clare enim loquitur socios periisse,
An. Male acta res est, & ad mala præterea
Dedecus extremũ *accedit*. atq; hoc duplex est malum.
„ Mori enim glorioſe, si omnino moriendum est,
„ Acerbũ quidẽ puto esse ei, qui moritur: qd̃o enim nõ?
„ Viuentibus vero gloriatio *est* & decus familiæ:
Nos vero inconsulte, & turpiter periimus.
Postq̃ enim nos collocauit in castris Hectorea man',
Dicta tessera, dormiebamus iacentes in campo,
Fatigatione victi, neq; custodiebatur exercitus
Nocturnis vigiliis, neque in ordinibus
Posita erant arma, & scuticæ non iugis
Equorum applicatæ erant, quia noster rex audiuerat
Vos vincere, & imminere nauium [*tig; cade.*
Puppibus. infeliciter autẽ dormiuimus, cadentes, *stra-*
Et ego solicito corde desinens a somno,
Equis pabulum (existimans matutinam
Me iuncturum *eos* ad pugnam) larga metior manu.
Video aũt duos viros circumeuntes nostrũ exercitum
Per densam noctem: postquam vero ego motus sum,
Obstupuerunt, & retro recesserunt.
Minatus autem sum ipsis, ne accederent ad exercitum,
Existimans aliquos ex sociis fures accedere:
Illi vero nihil. non sane scio ego plura.
Dormiui enim reuersus iterum in cubile,
Et mihi in somno imago quædam offertur.
Equorum enim, quos alui, & currui iunctos regebam,
Rheso astans, vidi vt in somnis aspiciens,
Lupos conscendere robustam spinam dorsi.
Verberantes autem equinæ pellis cauda setas, *eos*
Agitabãt: ipsi vero edebãt flatus ex columellis frenorũ,
Iram spirantes, & reluctabantur metu.
Ego vero arcens bestias excitor

Ab equis, nocturnus enim terror excitabat me.
Audio vero leuans caput gemitus mortuorum.
Nam calidus torrens a cæde domini
Aspergit me recētis sanguinis, alicuius difficulter mo-
Erectus vero surgo cum manu inermi, [rientis.
Et me gladium respicientem, & venantem,
Ferit astans gladio in imam costam
Vir robustus: gladium enim sensi,
Accipiens profundum sulcum ictus vulneris.
Cado autem pronus: ipsi vero currum equestrem
Rapientes equorū abierunt fugiētes pedibus. [miser.
Heu, heu. Dolor me cruciat, nec amplius rectus stare possū
Et calamitatē q̄ dē *hanc* noui, q̄a vidi. quo vero modo
Interfecti sint mortui, non possum dicere,
Neque cuius manu Sed tamen coniicere mihi
Licet, *nos hæc mala* tristia ab amicis passos esse.

Cho. Auriga Thracis misere affecti,
Ne dubites hostes fecisse hæc.
Hector autem & ipse audita clade
Accedit: condolet autem, vt par est, tuis malis.

Hec. Quomodo, qui fecistis maxima mala,
Profecti speculatores hostium vos
Latuerunt turpiter, & exercitus interfectus est?
Neque intrantes castra depulistis,
Neque abeuntes? horum quis pendet pœnam,
Præter te? te enim custodem dico esse exercitus.
Illi vero abierunt illæsi, Phrygum ignauiam,
Multum irridentes, & me imperatorem.
Hoc nunc certo sciatis. Per Iouem iuro patrem,
Aut flagellum, aut capitalis mors, *i. capitis pœna*
Manet te facientem hæc: aut Hectorem
Nihil esse, & ignauum existimate.

Systema.

Cho. Io, io. magnum mihi, magnū periculū *imminet.*
O ciuitatis potens imperiū, *ô Hector ciuitatis princeps,*
Tunc igitur *hostis* venit, quando tibi nuncius veni,
Circa naues *nocturnos* ignes accensos habere Græcos
Quia vigilans oculus in *hac* nocte [*significans,*
Neque sopitus est, neque connixit.
Non per Simoentios

Fontes,

Πώλοισιν, ἔννυχος γὰρ ἐξώρμα φόβος.
Κλύω δ' ἐπάφους κρᾶτα μυχθισμῶν νεκρῶν.
Θερμὸς γὰρ κρουνὸς δεσπότου πυρᾷ σφαγαῖς
Βάλλει με δυσθήκτοις ὅμματος νίτρα.
Ὀρθὸς δ' αὐαίσσω χέρα σὺν κενῇ δορός.
Κεἰμ' ἔγχος αὐχάζοντα, κἠμὲ πρώμνων,
Παίει πυρώσας νειάτων εἰς πλευρὰν ξίφει,
Ἀνὴρ ἀκμάζων. φασγάνῳ γὰρ ἠστόμωμαι
Πληγῆς βαρεῖαν ἄλοκα τραύματος λαβών.
Πίπτω δ' ἐπ' ἰξύος· οἱ δ' ὄχημα πωλικὸν
Λαβόντες ἵππων, ἴσασιν φυγῇ πόδα.
Ἃ δ' οὐδὲν ἄλγος πεῖραι, κοὐκέτ' ὀρθοῦμαι πέλας.
Καὶ ξυμφορᾶν μὲν οἶδ' ὁρῶν τὸ πρᾶγμ' ὅτῳ
Τεθνᾶσιν οἱ θανόντες, οὐκ ἔχω φράσαι,
Οὐδ' ἐξ ὁποίας χερὸς ἐκπέσοι δόρυ μοι
Πάρεστι, λυπρὰ πάσης φίλων πεπυσμένη.

Χο. Ἠίθεοι Θρῃκὸς, τὰ κακῶς πεπραγότες,
Μηδὲν δυσωνίζου πολεμίοις ὀρθοῦσι πόδα.

Ἑκ. Ἕκτωρ δ' αὐτὸς συμφορᾶς πεπυσμένος,
Χωρεῖ. συναλγεῖ δ' ὡς ἔοικε σοῖς κακοῖς.

Ἑκ. Πῶς ὦ μέγιστα πήματ' ἐξειργασμένοι,
Μολόντες ὑμᾶς πολεμίων κατόπτοι,
Λήθουσιν αἰχρῶς, τὴν κατ' εὐφάγη στρατὸν,
Κατ' εὐπόνως τραφέντες' ἐξαπώλεσε,
Οὔτ' ἐξιόντας, τῶνδε τίς ποτ' ἔκλυε,
Πλὴν σοῦ; σὺ γὰρ δὴ φύλακ' ἐμὴ' εἶναι τραφείς.
Φρυγῶν δ' ἄπληκτοι, τῇ Φρυγῶν κακανδρίᾳ
Πολλ' ἐγγελῶντες, τὴν στρατηλάτην τ' ἐμέ.
Εὖ νῦν τόδ' ἴσθι, Ζεὺς ὠμόμοσται πατὴρ,
Ἢ τοι μαστίγων, ἢ καρανίσεις μέθες,
Μενεῖ σε δρῶντα ταιάδ', ἢ τὸν Ἕκτορα
Τεμηδὲν εἶναι κἀκὸν νομίζειν.

Συσημα.

Χο. Ἰὼ, ἰώ μέγας ἐμοὶ μέγας ἀγών.
Ὦ πολιοῦχον κράτος,
Τότ' ἄρ' ἐμοὶ, ὅτε σοι ἄγγελος ἦλθον,
Ἀμφὶ ναυσὶ πυραίθειν ἀρείων στρατὸν,
Ἐπὶ ἄκρυπνον ὄμμ' ἐν φρενὶ
Οὔτ' ἐκοίμισ', οὔτ' ἔδεξεν,
Οὐ μὰ τοὺς Σιμοεντίδας

Πηγὰς,

Πηλεὺς, μή μοι κότον, ὦ ἄναξ, ἔχῃς.
Ἀναίτιος γὰρ ἐγὼ γε πάντων.
Εἰ δ' ἠρόμην σε παρὸν κομίζειν
Ἕρμ', ἢ λόγον πύθῃ,
Κἄμ' ἂν σὺ ζῶντα πόρσυνεν.
Οὐ πραιζόμεθα.

IAMBOI.

οἰκ. Τί τοῖσδ' ἀπειλεῖς; βαρβάρῳ βαρβάρου
Γνώμην ὑφαιρῇ τλῶ ἐμὸν, πλέκων λόγους.
Σὺ ταῦτ' ἔδρασας. οὐδὲν αὖ δεξαίμεθα
Οὔθ' οἱ θανόντες, ὅτ' ἂν οἱ τετρωμένοι,
Ἄλλον. μακρὸν μὲ δεῖ σε, καὶ σοφοῦ λόγου,
Ὅτῳ με πείσεις μὴ φίλους κεκτανεῖν,
Ἵππων ἐρασθεὶς, ὧν ἔκηρ συμμάχους
Τοὺς σοὺς φονεύσεις, πολλὰ ἐπισκήπλων μολεῖν.
Ἦλθον. τεθνᾶσιν. δύσπεισ' ἔστερον Πάρις
Ξενίαν κατήσχυν', ἢ σὺ, συμμάχους κλαύων.
Μὴ γάρ τι λέξῃς, ὥσθ' Ἀργείων μόλων,
Διώλεσ' ἡμᾶς. τίς δ' ὑπερβαλὼν λόχους
Τρώων ἐφ' ἡμᾶς ἦλθεν, ὥστε κἀληθεῖν;
Σὺ πρόσθεν ἡμῶν ἧσο, κἀ Φρυγῶν στρατός.
Τίς οὖν τέτρωται; τίς τέθνηκε συμμάχων
Τῶν σῶν, μόλοντων ὡς σὺ πολεμίων λέχη;
Ἡμεῖς γὰρ κἀτετρώμεθ'. οἱ δὲ μείζονες
Παθόντες. οὐχ ὁρῶσιν ἡλίου φάος.
Ἀπλῶς δ' Ἀχαιῶν οὐδὲν αἰτιώμεθα.
Τίς δ' ἂν χαμεύνας πολεμίων κατ' εὐφρόνην
Ῥᾴστου μόλων ἐξεῦρεν, εἰ μή τις θεῶν
Ἔφερσε τοῖς κείνοισιν; οἱ δ' ἀφιγμένοι
Τὸ πίμπλαν ἴσασι. ἀλλὰ μηχανᾶ τάδε.
ἐκ. Χρόνον μὲ ἤδη συμμάχοισι χρώμεθα,
Ὅσοιπερ ἐν γῇ τῇδ' Ἀχαικὸς λεώς.
Κοὐδὲν πρὸς αὐτῶν εἶδα τλημιλὲς κλύων.
„ Ἐνταῦθ' ἂν ἐξικοίμεθα. μή μ' ἔρως ἕλοι
„ Τοιοῦτος ἵππων, ὥστ' ἀποκτίνειν φίλους.
Καὶ ζῶντ' Ὀδυσσεύς τις δόλῳ ἄλλῳ τε πῶ ποτε
Ἔδρασεν, ἢ 'βούλευσεν Ἀργείων ἀνήρ;
Δείδοικά γ' αὐτόν. καί μ' ὑποθράσει φρένας,
Μὴ κἀ Δόλωνα συντυχὼν κἀκτείνῃ.
Χρόνον γὰρ ἤδη φροῦδος ὢν, ἀφάνης.

οἰκ.

Fontes, ne mihi irascaris ô rex.
Ego enim extra culpam *sum horum malorum* omniũ.
Si vero *vllo* tempore intempestiuum *meum*
Factum, aut sermonem audiueris,
Demitte viuentem sub terrãm,
Non deprecor *pœnam*.

Auriga.

Quare istis minaris? & ipse barbarus barbari
Animum meum decipere conaris, nectens sermones.
Tu hæc fecisti. neminem recipiemus, *credemus*,
Neque qui mortui sunt, neq; qui vulnerati, [pus est,
Aliũ *quã te hæc fecisse*: longa & perita oratione tibi o-
Qua mihi persuadeas, te amicos non interfecisse,
Equorum amore captum, quorum causa socios
Tuos interficis, cũ multũ obtestatus sis vt venirẽt.
Venerunt. obierunt. honestius Paris [fecisti.
Hospitii ius dedecorans violauit, quã tu q̃ socios inter-
Ne dicas enim quod aliquis Argiuus *huc* profectus,
Nos perdiderit: quis enim superans cohortes
Troianorum, ad nos venit, vt etiam *te* latẽret?
Tu sedisti ante nos, & Phrygum exercitus:
Quis vero *vestrũm* vulneratus est? quis sociorum obiit
Vestrorum, hostibus *ad nos* profectis, vt tu dicis?
Nos vero vulnerati sumus, & qui grauiora *mala*
Pãssi sunt, *illi* non vident *amplius* lumen solis.
In summa, neminem Græcorum incusamus.
Quis enim hostium noctu cubilia
Rhesi profectus *huc* inuenisset, nisi quis deorum
Dixisset interfectoribus? qui vero *huc* accesserunt,
Rem omnem nouerunt. Ergo machinaris hæc.
Hec. Longo iam tempore sociis vtimur,
Quanto tẽpore Achaicus populus in hoc *agro consedit*,
Et ab ipsis nullum delictum scio mihi obiectum.
„ An a te inciperemus? non me inuadat amor
„ Tantus equorum, vt amicos interficiam.
Hæc vero Vlysses *fecit*. quis enim alius vnquam *hæc*
Fecisset, aut machinatus fuisset ex Argiuis vir?
Metuo eum, & nonnihil turbat animum meum,
Ne & in Dolonem incidẽs interfecerit *eum*.
Diu enim iam abest: & nusquam apparet.

Aur.

Aur. Non noui tuos, quos narras, Vlysses.
Nos vero a nullo hostium percussi sumus.
Hec. Tu igitur putes ista, quando tibi *ita* videtur.
Aur. O patria terra, quomodo moriar in te?
Hec. Ne morere. satis magna enim mortuorum turba *est*.
Aur. Quo vero me vertam dominis orbatus?
Hec. Mea domus recipiens te curabit.
Aur. Quomodo vero manus interfectorum curabunt me?
Hec. Iste eundem sermonem non desinet dicere.
Aur. Pereat quicunq; *hæc* fecit. non enim in te tenditur
Lingua, vt tu dicis, sed iustitia scit.
Hec. Præhendatis ducentes ipsum in meam domum,
Sic, ne quid conqueratur, ducite,
Vos vero profectos, illis, qui *sunt* in vrbe, oportet,
Priamoque, & Principibus significare, mortuos
Me iubere sepeliri in publicis viarum diuerticulis.

Chorus

Curnam ex magna felicitate
Troiam ducit iterum in luctus
Fortuna, aliud quid serens?
Heu, heu, ô, ô.
Quis supra caput deus, ô rex,
Recens cadauer in manibus
Sublatum gestat?
Stupesco videns hoc malum.

Musa.

Licet videre Troiani. ego enim quæ a sapientibus
Color Musa, *nouem* sororum vna
Adsum, filium hunc cernens charum miserabiliter
Interfectum ab hostibus: cuius interfector tandem
Dignam dabit pœnam, dolosus Vlysses, *a filio Telegono*

ANTISTROPHICA. [*casum.*

Strophe.

1 Luctu domestico,
2 O fili te lugeo ô
3 Matris dolor, qualem
4 Viam appulisti ad Troiam?
5 Certe inauspicatam, & miseram,
6 Me deterrente *te*, profectus,
7 Et aduersante patre vehementer.

8 Hei

εἰκ. Οὐκ οἶδα τὰς σοὺς, ὃς λέγεις Ὀδυσσέας.
Ἡμεῖς δ' ὑπ' ἐχθρῶν ἄδενδρος πεπλήγμεθα.
ἔκ. Σὺ δ' οὖν νόμιζε ταῦτ', ἐπείπερ σοι δοκεῖ.
εἰκ. Ὦ γαῖα πατρὶς, πῶς ἂν ἐν σοὶ κοιμί σοι;
ἔκ. Μὴ θνῆθ'· ἄλις γὰρ τῶν τεθνηκότων ὄχλος.
εἰκ. Ποῖ δὲ τράπωμαι δεσποτῶν μονούμενος;
ἔκ. Οἴκοις σε κούφως δ' μὸς, ἐξιάσεται.
εἰκ. Καὶ πῶς με κηδεύουσιν αὐθένταν χέρες;
ἔκ. Ὅδ' αὖ τὸν αὐτὸν μῦθον ἐλθεῖ λέγων.
εἰκ. Ὀλοιδ' ὁ δράσας. κἀγὼ εἰς σὲ τείνεται
Γλῶσ', ὡς σὺ κἠμπῖς. κἀδίκη σ' ἐπίσταται.
ἔκ. Λάζεσθ' ἄγοντες αὐτὸν εἰς δόμους ἐμούς,
Οὕτως ὅπως ἂν μὴ γκαλῇ πορσώσετε.
Τρωὸς δ' ἰόντας, τοῖσιν ἐν πείσῃ χρεών,
Πελάσαι τε, κἠγέρσαι σημήνας, νεκρούς
Θάπτειν κελεύειν λαοφόρους ὡδὸς ἐκτροπάς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

κ°. Τί ποτ' οὐ τυχὰς ἐκ τῆς μεγάλης,
Τρφίαν ἀγὰ πάλιν εἰς πίνθη
Δαίμων, ἄλλο π φυτεύων;
Ἔα, ἔα. ω, ὦ.
Τίς ὑπὲρ κεφαλῆς θεὸς, ὦ βασιλεῦ,
Τὸν νεόδμητον ἐν χεροῖν
Φοράδ' ὧν πέπλοις;
Ταρβῶ, λύσσων τόδε πῆμα.

ΙΑΜΒΟΙ.

μοῦ. Ὁρᾶν, πάρεστι Τρῳὰς. ἡ δὲ ἐν σοφοῖς
Τιμὰς ἔχουσα Μοῦσα, συζύγων μία,
Πάρειμι, παῖδα τὸν δ' ὁρῶσ' οἰκτρῶς φίλον,
Θανόντ' ὑπ' ἐχθρῶν ὃν ποθ' ὁ κτείνας χρόνῳ
Δόλιος Ὀδυσσεὺς, ἄξιαν τίσει δίκην.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἰαλέμῳ αὐδηθεῖ,
2 Τέκνον, σ' ὀλοφύρομ'. ὦ
3 Ματρὸς ἄλγος, οἷαν
4 Ἔκτισας ὁδὸν ποτὶ Τρφίαν.
5 Ἢ δυσδαίμονα κἠμελίαν,
6 Ἀπομεμψαμένας ἐμοῦ, πεφυγὼς
7 Ἀπὸ δ' αὐτομόλου πατρὸς βιαίως.

d 2 8 Ὤιμοι

8 Ὤμοι ἐγὼ σέθεν. ὦ φιλία,
9 Φιλία κεφαλά. τέκνον, ὦ μοι.
χο. Ὅσον σεθοίκᾳ μὴ γλύκιος κοινωνίαν
Ἔχοντι, λύπη τὸν σὸν οἰκτείρω γόνον. 905
Ἀντιστροφή.
μῦθ. 1 Ὄλοιτο μὰν Οἰνείδας,
2 Ὄλοιτο δ' Λαερτιάδης,
3 Ὃς μ' ἄπαιδα γλύκιας
4 Ἔθηκεν ἀρίσταν θάκιν,
5 Ἆ, δ' Ἑλέν', ἃ τὰ λιποδόμα δόμων, 910
6 Φρυγίων λεχέων ἔπλευσε, πλαθεῖ-
7 σ' ὦ τὰν Ἰλίῳ. ὤλεσε μάν σε κὴ Τροίας
8 Φίλτατε, μυριάδας τε πόλις
9 Ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐκένωσεν.
ΙΑΜΒΟΙ.
μῦθ. Ἦ πολλὰ μὲν ζῶν, πολλὰ δ' εἰς ἅιδου μολών, 915
Φιλόμμιν Θ' πάτ, τ' ἐμῆς ἥψω φρενός.
Ἦ θεός γ', ἢ σ' ἔσφηλε, καὶ Μεσῶν ἔρις,
Τεκεῖν μ' ἔθηκε τόνδε δύσνοον γόνον,
Πρῶτα γὰρ δὴ πολυμίτοις Δαρδανοὺς,
Λίκτροις ἐπλάθω Στρυμόν Θ' φυταλμίοις, 920
Ὅτ' ἤλθομεν γῆς χρυσόβωλον εἰς λίπας
Πάγγαιον, ὀρχάνοισιν ἐξησκημένοι
Μούσαις, μείζιν εἰς ἔριν μελῳδίας,
Κείνῳ σοφιστῇ Θρηκὶ, κἀκτυφλώσαμεν
Θάμυριν, ὃς ἡμῶν πολλὰ ἐδέννασεν τέχνῃ. 925
Κἄπεί σε λύκτο, συγγόνως αἰδούμενοι,
Καὶ πατρὸς εἰσιν, ἦκ' ἐς εὐίδρυτον πυτὸς
Δίνας. τρέφειν δέ σ' ἀβρότειον ἐχάρην
Στρυμὼν δίδωσιν, ἀλλὰ πηγαίαις κόραις.
Ἔνθ' εἰς ἀφεὶς κάλλιστα παρθένων ὕπο, 930
Θρήκης ἀνάκτων πρῶτος ἦθ' ἀνδρῶν τέκνον.
Καί σ' ἀμφίγλωσσον μὲν πατρίαν φιλαμάτους
Ἀλκὰς κορύσσουσ', οὐκ ἐθείμεναν ἔμεν.
Τρῳὰς δ' ἀπηύδων αὖ μὴ κέλσαι ποτέ,
Εἰδῶς τ' σὸν πότμον. ἀλλά σ' Ἕκτορος 935
Πρεσβεύμαθ', ἥ τε μυρία χρυσία
Ἔπεμ' ἀνελθεῖν, κἀπικουρῆσαι φίλοις.
Καὶ τῶδ' Ἀθήνα πάντες αἰτίαν μέρος.
Οὐδὲν σοὶ Ὀδυσσεύς, ἐμοὶ δ' ὁ Τυδέως τόκος

Ἔδρασε.

8 Hei mihi propter te, ô charum,
9 Charum caput. fili, heu te deploro.
Cho. Quantum conuenit *mihi* nullā generis cognationem
Habenti *tecum*, dolore *punctus* tuū deploro filium. 905
Antistrophe.
Mu. 1 Pereat Oeneides, *i. Diomedes Oenei nepos, Tydei F.*
2 Pereat etiam Laertiades, *i. Vlysses Laertis F.*
3 Qui me orbam sobole
4 Fecit præstantissima.
5 *Pereat* etiam Helena, quæ relicta domo, 910
6 Phrygios *ad* thalamos nauigauit, accedens
7 Ad Ilium Perdidit enim te in Troia
8 Ochaiissime, & innumeras vrbes
9 Euacuauit præstantibus viris.
Musa. [Plutonis *ades* profectus, 915
Profecto multum quidem viuens, multum etiam in
O fili Philammonis cruciasti meum animum.
Tua enim arrogātia, q̄ te perdidit, & cōtētio cū Musis,
Fecit me parere hanc infelicem sobolem.
Transiens enim olim flumineas vndas
Appropinquaui thalamis genitalibus Strymonis, 920
Quū iuimus terræ glebarū aurearū fertilē in montem
Pangæum instructi *musicis* instrumentis
Musæ, ad maximum certamen artis suauiter canendi,
Cum illo sophista Thracio: & excæcauimus
Thamyrin, q̄ nostrā artē multis cōuiciis insectatus fu- [erat 925
Et postquam te peperi, sorores reuerens,
Et virginitatem, misi ad aquosi patris
Vortices: te vero alendum non ad mortalem focum
Dat Strymon *pater*, sed fontanis Nymphis.
Vbi enutritus optime a virginibus, 930
Imperans Thraciæ, primus eras virorum, fili:
Et te in patrio quidem solo sanguinis cupidas
Acies instruentem, non metuebam moriturum esse.
Interdicebam vero ne ad vrbē Troiā vnquā appelleres,
Sciens tuum fatum. Sed te Hectoris 935
Legationes, & frequentes senatus nuncii
Induxerunt vt *huc* ascenderes, & opem ferres amicis.
Sed huius totius cladis Minerua autor *est*.
Nihil enim Vlysses, nihil *Diomedes* Tydei F.

Fecit. si fecisset,ne putes *rem me* latêre potuisse.
Etenim tuam ciuitatem,nos sorores colimus
Musæ maxime,& vtimur *tua* terra,
Et mysteriorum arcanorum reuelationes
Docuit Orpheus,consobrinus cadaueris
Huius,cuius gratia occidi *eum*,& Musæum tuum,
Grauem ciuem:& quem vnum virum maxime
Proficientem,Phœbus & nos sorores docuimus:
Et horum mercedem *nunc* filium in vlnis gestans,
Lamentor, alium vero lamentatorem non adducam.
Cho. Frustra ergo nos auriga Thracius
Conuiciis insectans dixit,Hectorem cædem huic molitos
Hec. Norã *hęc* (nihil opus erat vate ad dicendum, [esse.
Hunc Vlyssis dolo periisse.
Ego vero patriam obsidione cinctam a Græcis
Videns,cur non fuissem missurus amicis
Nuncios,vt venirent,& ferrent opem patriæ?
Misi.venit autem debens *hanc operam*,vt vna mecũ la-
Non gaudeo tamen eum interfectum esse, [boraret.
Et nunc sum paratus ei facere sepulchrum,
Et simul incendere delitias multarum vestium.
Amicus enim venit,sed decessit infeliciter.
Mu. Non ibit in atrum solum terræ.
Tantum sponsam inferorum orabo
Filiam frugiferæ Cereris deæ,
Animã huius vt *mihi* remittat:est.n.mihi debitrix,
Orphei vt amicos colere videatur.
Et mihi quidem velut mortuus, & non cernens lucem
Erit posthac: non enim in eundē *locũ posthac* vnquam
Neq; accedet *ad me*,neque videbit corpus matris.
Sed occultatus in antris huius argentiferæ terræ,
Deus ex homine factus iacebit,videns lucem,
Bacchi sacerdos,qui Pangæum saxum
Habitauit Deus venerandus cognoscentibus *eum*.
Breuē autē,*i breui futurũ*,luctum marinę Deæ *Thetidi*
Afferam.fatale enim est & illius filium mori.
Lachrymis vero nos sorores primum te canemus,
Deinde Achillem Thetidis filium in luctu olim.
Non liberabit eum Pallas,quæ te interfecit:
Tale telum pharetra Apollinis seruat,

Ἔδρασε. δράσεις μὴ δόκει λελῆθέναι.
Καί τοι πόλιν σὴν σύγγονοι πρεσβεύομεν
Μοῦσαι μάλιστα, κἀπιρρωόμεθα χθονί,
Μυσηλίων τε τῶν ἀπορρήτων φανὰς
Ἔδειξεν Ὀρφεύς, αὐταναίψιος νεκροῦ
Τἀμοῦ, οὗπερ κτείναις Μουσεῖόν τε σὸν
Σεμνὸν πολίτην, κἀπὶ πλεῖστον ἄνδρ' ἕνα,
Ἐλθόντα, Φοίβου, σύγγονοί τ' ἠσκήσαμεν.
Καὶ τῶνδε μισθὸν παῖδ' ἔχουσ' ἐν ἀγκάλαις,
Θρῆνῶ. σοφισὴν δ' ἄλλον οὐκ ἐπάξομαι.
Χο. Μάτην ἄρ' ἡμᾶς Θρῄκιος ἡνιοστρόφος
Ἐβέννασ', Ἕκτορ, τῇδε βαλιᾷ σῷ φόνου.
Ἑκ. Ἦδειν τάδ'. οὐδὲν μάντεως ἐδεῖ φράσαι,
Ὀδυσσέως τίχνασι τὸνδ' ὀλωλότα.
Ἐγὼ δὲ γῆς ἔφεδρον Ἑλλήνων στρατὸν
Λάθοσαν, τί μὴν ἔμελλον ἀπέμψαι φίλοις
Κήρυκας ἐλθεῖν, καὶ πικουρῆσαι χθονί;
Ἔπεμψ'. ὀφείλων δ' ἦλθε συμπονεῖν ἐμοί.
Οὐ μὴν δοκοῦντ γ' ἀδεμιᾶς σωτηδόμαν.
Καὶ νῶϊ ἑτοίμως τῇδε καὶ τεύξαι τάφον,
Καὶ συμπυρῶσαι μυελῶν πίωλων χλιδήν.
Φίλος γὰρ ἦλθ', ὀυ ξυλυχῶς ἀπήρξατο.
Μοῦ. Οὐκ εἰσι γαῖας εἰς μελαγχεῖμον πέδον.
Τοσόνδε νυμφίῳ τῷ ἥνερθ' αὐτήσομαι,
Τῆς καλλιποποιοῦ παῖδα Δήμητρος θεᾶς,
Ψυχὴν ἀείναν τἀμὰ. ὀφειλέτης δέ μοι.
Τὰς Ὀρφέως ἐμῶν ζαφανεῖς φίλας.
Κἀμοὶ μὲν οὐκ ἔστ' ἀνῶν τε, καὶ λάθοσαν φάος,
Ἔσω τελοῦσαν. ἐγὼ δ' ἐς ζῶντ' οὐ ποτε
Οὔτ' εἶσιν, ἥτε μητρὸς ὄψεται δέμας.
Κρυπτῶς δ' ἐν αὐτροις τῆσδ' ὑπαργύρου χθονὸς,
Ἀνθρωποδαίμων κείσεται βλέπων φάος,
Βάκχευμα Φοίβου, ὅς τε Παγγαίου πέτρου
Ὠικησε σεμνὸς τοῖσιν εἰδόσιν θεός.
Βαιὸν δ' ἀπ' ἴχνους τῆς θαλασσίας θεοῦ
Οἴσω. θανεῖν γὰρ καὶ τὸν ἐκ κείνης χρεών.
Θρηνοῦσι δ' ἀδελφαὶ σφᾶς με μὴ σ' ὑμνήσομεν,
Ἐπὶ τ' Ἀχιλλέι Θέτιδος ἐν πένθει ποτέ.
Οὐ ῥύσεται νιν Παλλὰς, ἥ σ' ἀπέκτανε.
Τοῖον φαρέτρας Λοξίου σώζει βέλος.

,, Ω παιδοποιοὶ συμφοραὶ, πόνοι
,, βροτῶν.
,, Ὡς οὐκ ἴσασιν ὑμᾶς μὴ κακῶς λογίζεται,
,, Ἅπας ὁ μὴ σοὶ, καὶ τεκὼν ἠύψε τέκνα.
χο. Οὗτος μὲν ἤδη μητρὶ κηδεύειν μέλει.
Σὺ δ' εἴ τι πρόσθεν ὧν ἐπεστείλω φίλοις,
Ἕκτερ, πάρεστι. φῶς γὰρ ἡμέρας τόδε.
ἑκ. Χωρεῖτε, συμμάχους δ' ὁπλίζεσθε πύλας
Ἀνοίξατ'. πλῆρες δ' ὠκέων ἵππων ἄγαν.
Πόνος δ' ἔχοντας χρὴ μόνον τυρσωτικῆς
Σάλπιγγος αὐδὴν, ὡς ὑπερβάλλων φρατὴν,
Τεῖχη τ' Ἀχαιῶν, ναυσὶν αἴθειν ἐμβαλεῖν
Πέποιθα, Τρωσὶ δ' ἡμέραν ἐλευθέραν
Ἀκτῖνα τῶν στέγουσαν ἡλίου
φέρειν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χ. Πείθου βασιλεῖ. στείχωμεν ὅπλοις
Κοσμησάμενοι. καὶ ξυμμαχίαν
Τάνδε φράζωμεν. τέχνα δ' εἰ νίκαν
Δοίη δαίμων, ἐμὸν ἠδ' ἁμόν.

Εὐριπίδου Ῥῆσος.

ΥΠΟ-

,, O ærumnæ ex liberorum procreatione manantes, &
,, mortalium labores.
,, Quia qui vos non negligenter reputat,
,, Orbus vitam deget, neque parens humabit liberos.
Cho. Iste quidem, vt eius funus paretur, matri iam erit curæ.
Tu vero si quid vis agere propositorum,
Tempus est, Hector. lucescit enim iam.
Hec. Ite & socios armari quam celerrime [*iungite.*
Iubete, implete ceruices bigarũ, *i. bigis equos instructos*
Laborib. vero *vos* intẽtos cõuenit expectare Tyrrhenę
Tubæ sonitum: quia superato exercitu,
Et muris Achiuorũ, nauibus ignẽ me iniecturum
Confido, & Troianis diem liberam
Radios accedentes solis allaturos, *i. & cras Troianos ob-*
sidione liberatum iri spero.

Chorus.

Obtempera regi, eamus armis
Induti, & sociis
Hæc dicamus: fortassis enim victoriam
Dabit Deus, qui nobiscum *est.*

Finis Rhesi.

ARGV-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ARGVMENTVM
TROADVM.

Posĩ excidium Ilii, decretum est Minerua & Neptuno exercitum Argiuorum delere, altero beneuolente vrbi, quia fuisset eius conditor: altera autẽ odio habente Græcos propter contumeliam qua affecit Cassandram Aiax: Graci sorte partiti sunt captiuas mulieres: sed extra sortem dederunt principibus, Agamemnoni Cassandram, Neoptolemo Andromacham, Achilli Polyxenam. Hanc autem ad eius monumentum interfecerunt: Astyanactem vero de muro proiecerunt. Helenam vero tanquam interfecturus abduxit Menelaus: Agamemnon vero duxit vxorem Cassandram vatem. Hecuba accusans Helenam, & interfectos plorans, & lamentans, & funus illis faciens, abducta est ad Vlyssis tabernaculum, data illi in seruitutem.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ sunt hæ:

Neptunus.	*Talthybius.*
Minerua.	*Cassandra.*
Hecuba.	*Andromache.*
Chorus ex captiuis Troadibus.	*Menelaus.*
	Helene.

Prologum autem agit Neptunus.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΡΩΑΔΩΝ.

Μετὰ τὴν Ιλίου πόρθησιν, ἔδοξεν Αθηνᾷ τε καὶ Ποσειδῶνι τὸ τῶν Αχαιῶν στράτευμα διαφθεῖραι. τὴ μὲν σύνοικον τῆ πόλει, διὰ τὴν κτίσιν. τὴν δὲ μισοῦσαν τοὺς Ἕλληνας, διὰ τὴν Αἴαντος εἰς Κασσάνδραν ὕβριν. οἱ δὲ Ἕλληνες ἐκλῆρώσαντο τῶν αἰχμαλώτιδας τῶν γυναικῶν. τῆς γὰρ ἀξιώμασιν ἔδωκαν, Αγαμέμνονι μὲν Κασσάνδραν, Ανδρομάχην δὲ Νεοπτολέμῳ, Πολυξένην δὲ τῷ Αχιλλεῖ. τούτων μὲν οὖν ἐπὶ τὸ τάφῳ αὐτοῦ ἔσφαξαν. Αστυάνακτα δὲ ἀπὸ τῶν τειχῶν ἔρριψαν. Ἑλένην δ᾽, ὡς ἀποκτενοῦν Μενέλεως ἤγαγεν. Αγαμέμνων δὲ τὴν μὲν Ἑλένης κατηγορήσασαν, τὴν αἰχμάλωτον δὲ καθυφεμένην τε, καὶ θρηνοῦσαν, καὶ κηδεύσασαν, ὡς τὰ τοῦ Οδυσσέως ἤχθη σκηνώματι, τὰ τῷ λατρεύειν δοθεῖσαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ποσειδῶν.	Ταλθύβιος.
Αθηνᾶ.	Κασσάνδρα.
Ἑκάβη.	Ανδρομάχη.
Χορὸς αἰχμαλώτιδων Τρωάδων.	Μενέλαος.
	Ἑλένη.

Προλογίζει δὲ ὁ Ποσειδῶν.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΤΡΩΑΔΕΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Κωλιπῶν Αἰγαῖον ἁλμυρὸν βάθος
Ἡ Πόντιον Ποσειδῶν, ἵνθα Νηρέως χορὸς
Κάλλιστον ἴχνος ἐξελίσσεται ποδός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἀμφὶ πλοῦτον Τρωϊκὸν χθόνα,
Φοίβος τε, κἀγὼ, λαΐνας πύργους πέλας
Ὀρθοῖσιν ἥρμοσ᾽ κανόσιν, ἄστυ σὺν φρενῶν
Εὐνοί᾽ ἀπέφην τῶν ἐμῶν Φρυγῶν πόλει.
Ἥ νῦν κατ᾽ οὖδας πᾶσα, καὶ θεῶν δορὸς
Ὄλωλε πορθηθεῖσ᾽. ὁ δ᾽ πυρκαϊσιν
Φωκεὺς Ἐπειὸς, μηχαναῖσι Παλλάδος,
Ἔσκυμνον ἵππον τευχέων ξυναρμόσας,
Πύργων ἔπεμψεν ἐντὸς ὁλέθριον βάρος.
Ὅθεν πόλις ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται
Δούρειος ἵππος, κρυπτὸν ἀμπίσχων δόρυ,
Ἔρημα δ᾽ ἄλση, καὶ θεῶν ἀνάκτορα
Φόνῳ κατῴρηε. πῶς δὲ κρηπίδων βάθροις,
Πέπλωκε Πρίαμος, Ζηνὸς ἑρκίᾳ θανών.
Πολὺς δὲ χρυσὸς, φρυγικά τε σκυλεύματα
Πρὸς ταῖς Ἀχαιῶν πίμπεται. μόχθοι δὲ
Πρύμνηθεν ἔργον. ὡς δεκαπόρῳ χρόνῳ
Ἀλόχους τε, καὶ τέκν᾽ εἰσόψονται ἀσμένοι,
Οἵ τῶνδ᾽ ἐπεστράτευσαν Ἕλλησι πολιν.
Ἐγὼ δ᾽ (νικᾶμαι γὰρ θρασείᾳ θεοῦ
Ἥρᾳ, Ἀθήνας θ᾽, αἳ συνεξεῖλον Φρύγας)
Λείπω τὸ κλεινὸν Ἴλιον, βωμούς τ᾽ ἐμούς.
Ἐρημία γὰρ πόλιν ὅταν λάβῃ κακὴ,
Νοσεῖ τι τῶν θεῶν. οὐδὲ πρόσω θέλω.
Πολλοῖς δ᾽ κωκυτοῖσιν ἀχμαλωτίδων
Βιᾶται Σκάμανδρος, δεσποσύνοις κληθρυμένων.
Καὶ τὼ μὲν Ἀρκὰς, ὡς δ᾽ Θεσσαλὸς λεὼς
Εἴληχ᾽. Ἀθηναίων δὲ Θησεῖδαι
πέμποι.

Ὅσοι

EVRIPIDIS

TROADES.

Neptunus.

VEnio relicta Ægæa salsa profunditate
Maris, *ego* Neptunus, vbi Nereidum chorus
Pulcherrimũ pedis vestigiũ explicat *saltando*.
Ex quo enim *tempore* in hoc Troiano agro
Phœbus, & ego saxeas turres circum *vrbem Troiam*
Posuimus recta regula, nunquam ex animo
Abiit meo beneuolentia erga hanc vrbem Phrygum.
Quæ nunc incensa fumat, & ab Argiuo exercitu
Periit expugnata. Nam Parnasius
Epeus Phocensis, artibus Palladis *instructus*
Equum armis grauidum fabricatus,
Misit intra mœnia exitiale onus:
Vnde a posteris viris vocabitur
Dureus equus, occultã cõtinẽs hastã, *Græce* δόρυ *dictã*.
Luci autem deserti, & deorum templa
Fluunt cæde, & ad gradus fundamentorum *templi*
Iouis Hercei, cecidit Priamus moriens.
Multum autem auri, & Phrygia præda
Mittitur ad Græcorum naues: expectant autem
Ventum a puppe, vt post decennium
Videant læti coniuges & liberos
Græci, qui aduersus hanc vrbem duxerunt exercitum:
Ego autem (vincor enim ab Argiua dea
Iunone, & Minerua, quæ simul euerterunt Phrygas)
Relinquo inclytum Ilium, & meas aras.
Quum enim infelix solitudo ciuitatem occuparit,
Laborat Deorum cultus, neque *Dii* coli solent.
Multis autem eiulatibus captiuarum *mulierum*
Resonat Scamander, quæ *iam* sortiuntur dominos:
Et alias quidẽ Arcas, alias vero Thessalus populus
Sortito accepit. Athenienſium vero Theseidæ duces
alias acceperunt.

Quæ

Quæcunq; vero de Troianis sunt extra sortē, sub tectis
Istis sunt, electæ primariis
Exercitus *viris*. cum ipsis *autē est &* Lacæna Tyndaris
Helena, adducta captiua iure.
Si quis etiam hanc miseram intueri vult,
Adest Hecuba, iacens ante fores,
Multum lachrymans, & pro multis.
Cuius filia quidem ad sepulchrum Achillis
Misera Polyxena misere mortua est.
Periit & Priamus & liberi: & quam virginem
Dimisit fugientem Casandram Rex Apollo,
Eam Dei cultu, & pietate neglecta,
Agamemnon non duxit violenter, adulterino concubitu.
Sed vale mihi ô ciuitas quondam beata,
Politæque turres: si te non perdidisset
Pallas Iouis filia, in *tuis* sedibus adhuc maneres.

Min. Licetne genere quidem proximum patri *meo*,
Magnumque Deum, & inter Deos honoratum,
Deposita priore simultate affari?

Nept. Licet: cognatorum enim congressus,
„ O Regina Minerua, non exiguū philtrū *sunt* animorū.

Min. Laudo animi affectus lenes affero autem tibi
Communes mihiq; ipsi in mediū rationes, ô Rex.

Nept. Num a Deorum aliquo publicum nūcias mandatū,
Vel a Ioue, vel etiam *ab* alio deorum?

Min. Non: sed Troiæ causa, vbi *nunc* gradimur,
Veni ad tuam potentiam, vt mihi eam adiungam.

Nept. An igitur nunc tandem odio priore depositō,
Venisti ad cōmiserationē *vrbis* incendio iā cōsumptę?

Min. Illuc primum redi cōmunicabisne *mecum tua* cōsilia,
Tuamq; mecū operā iūges *in iis*, quę ego facere cupio?

Nept. Maxime. sed tamen iam volo scire tuam *voluntatem*.
Vtrum Græcorum, ad Troianorum causa *nūc* veneris.

Min. Troianos quidē *mihi* prius inimicos exhilarare volo,
Exercitui vero Græcorum dare tristem reditum.

Nept. Quid vero ita transilis alias ad alios mores?
Odisti, & amas vehementer nimium quosvis?

Min. Nō scis me contumelia affectam esse, & meū tēplum?

Nept. Scio, quando Aiax traxit Casandram vi.

Min. Et nihil *ideo* passus est, neq; audiuit a Græcis.

Nept.

Ὅσοι σ' ἄκλητοι Τρῳάδων, ὑπὸ στέγας
Ταῖσδ' εἰσί, τοῖς σοῖσι τοισιν ἐξηρημένη
Στρατοῦ. σοὶ αὐτὰς ἡ Λακαίνα Τυνδαρὶς
Ἑλένη, κομισθεῖσ' αἰχμάλωτος ἐνδίκως.
Τὴν δ' ἀθλίαν τήνδ' εἴ τις εἰσορᾷ θέλῃ,
Πάριστιν Ἑκάβη, κειμένη πυλῶν πάρος,
Δακρυχέουσα πολλά, καὶ πολλῶν ὕπερ.
Ἥ τ' παῖς μὲν ἀμφὶ μνῆμ' Ἀχιλλείῳ πάρα,
Οἰκτρᾶς τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη.
Φερῶνδος δ' Πρίαμος, καὶ τέκν'. ἓν δ' παρθένον
Μέλλων' Ἀπόλλων δρομάδα Κασσάνδραν αὖ λιπὼν
Τὸ θεῖ παραλιπὼν τόν τ' ἄσεβες,
Γαμεῖ βιαίως σκότον Ἀγαμέμνων λέχος.
Ἀλλ' ὦ ποτ' οὖν τύχησον χαίρε μοι πόλις,
Ἔτ' ἐσόν τε πύργωμ'. εἰ στ μὴ διώλεσεν
Παλλὰς Διὸς παῖς, ἦ σὺ ἐν βάθροις ἔπ.

ἀθ. Ἔξεισι τὸν ἐμὸν μὲν ἄγχιστον πατρὸς,
Μέγαν τε δαίμον'. ἐν θεοῖς τε τίμιον,
Λύζασαν ἐχθραν τῶν πάρος, ὦ σθεννὲ πνεῦ;

πο. Ἔξεισιν. Αἰ γὰ συζυγεῖς ὁμιλίαι,
„ Ἄναξ Ἀθάνα, φίλτρον ὃ μικρὸν φρενῶν.

ἀθ. Ἐπήνεσ' ὀργὰς ἡπίας φέρω δέ σοι
Κοινὰς ἐμαυτῇ τ' εἰς μέσον λόγους, αὖ κἀξ.

πο. Πῶν ἐκ θεῶν τὸ κοινὸν αἰζήλωτός ἔπος.
Ἦ Ζηνὸς, ἢ καὶ δαιμόνων τινὸς πάρα;

ἀθ. Οὐκ, ἀλλὰ Τροίας οὕνεκ', ἔνθα βαίνομεν.
Πρὸς σὸν ἀφίγμαι δ' ἦνα μιν, ὡς κοινὸν λάβω.

πο. Ἦπου δὴ ἐχθραν τὴν πρὶν ἐκβαλοῦσα νῦν,
Εἰς οἶκτον ἦλθες πυρὶ κατηφαλωμένης;

ἀθ. Ἐκεῖσε πρῶτ' αὖ ἐλθε. κοινώσῃ λόγους.
Καὶ συμπονήσῃς, αὖ ἐγὼ πρᾶξαι θέλω;

πο. Μάλιστ'. ἀτὰρ δὴ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν,
Πότερον Ἀχαιῶν οὕνεκ' ἦλθες, ἢ Φρυγῶν.

ἀθ. Τὰς μὲν πρὶν ἐχθρὰς Τρῶας οὐ φρονοῦσα θέλω,
Στρατὸν δ' Ἀχαιῶν νόσῳ ἐμβαλεῖν πικρόν.

πο. Τί δ' ὧδε πηδᾷς ἄλλοτ' ἐς ἄλλους τρόπους,
Μισεῖς τε λίαν κἀμὲ φιλεῖς, ὁπόταν τύχῃ;

ἀθ. Οὐκ οἶσθ' ὑφέλοιθ' εἰσιόντ' με, καὶ ναὸς ἐμοὺς;

πο. Οἶδ', ὡς κἀν Αἴας εἵλκε Κασσάνδραν βίᾳ.

ἀθ. Κἀδέξατ' Ἀχαιῶν ἕκαστος, ἀδ' ἤκουσ' ὕπο.

πο.

πο. Καὶ μὴν ἔπεφνες τ' Ἴλιον τῷ σῷ σθένει.
ἀθη. Τοι γάρ σφε στυγῶ σοὶ βάλλομαι δρᾶσαι κακῶς.
πο. Ἕτοιμ' ἃ βάλλῃ πάπτ' ἐμοῦ· δρᾶσαι δὲ τί
ἀθη. Δύσπλουν σφιν ὠθῆσ νόστον ἐμβαλεῖν θέλω.
πο. Ἐν γῇ μένουσιν, ἢ κἀπὶ ἅλμυρον ἅλα;
ἀθη. Ὅταν πρὸς οἴκους ναυστολῶσ' ἀπ' Ἰλίου.
Καὶ Ζεὺς μὲν ὄμβρον καὶ χάλαζαν ἄσπετον
Πέμψει, γνοφώδη τ' αἰθέρος φυσήματα,
Ἐμοὶ δ' ὧδ' φησὶ πῦρ κεραύνιον,
Βάλλειν Ἀχαιούς, ναῦς τε πιμπρᾶναι πυρί.
Σὺ δ' αὐτὸ σὸν παράσχες, Αἰγαῖον πόρον
Τελχινίαις βρίμησιν, ἡ δ' ἔναις ἁλός.
Πλῆσον δ' νεκρῶν κἠλοὺς Εὐβοίας μυχόν,
Ὡς αὖ τοιοῦτον τἄμ' ἀνάκτορ' οὐ σέβειν
Εἰδῶσ' Ἀχαιοί, θεὸς τε τἄλλος σέβειν.
πο. Ἔσῃ ξύμβολ'· ἡ χάρις γὰρ ἐκ μακρῶν λόγων
Δεῖται. περᾶν πέλαγος Αἰγαίας ἁλός.
Ἀκτὴν δ' Μυκήνης, Δήλιοί τε χοιράδες,
Σκῦρός τε, Λῆμνός θ', αἱ Καφήρειοί τ' ἄκραι,
Πολλῶν θανόντων σώματ' ἐξοῦσι νεκρῶν.
Ἀλλ' ἔρπ' Ὀλύμπου, καὶ κεραυνίοις βολαῖς
Λαιοῦσι παῖδος σὴν χέρ', ἐμβάσκ',
Ὅταν πρὸς πυρὶ Ἀργεῖον ἐξίῃ κάλως.
,, Μῶρος δ', ὅτῳ πόλις ἁπορθεῖ πόλις,
,, Ναούς τε, τύμβους τ' ἱερὰ τῶν κεκμηκότων,
,, Ἐρημίας δούς, αὐτὸς ὕστερον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἀνὰ δυσδαίμων, πεδόθεν κεφαλὰν
Ἐπείρε δόρυ, σκῆπ Τροία
Τάδε, καὶ βασιλεῖς ἐσορᾷ Τροίας.
Μεταβάλλομαί θ' ἁμέραν, αἰέν.
,, Πλεῖ δ' πορθμὸν, πλεῖ δ' ἁμάναν,
,, Μὴ πρόσιστε πρόσορον βίοτον,
,, Πρὸς κῦμα πλίσσα τύχαισιν.
ἑκά. Αἰ, αἰ, αἰ, αἰ.
Τί δ' ἐμὲ παρὰ μοι μέλεα στενάχειν,
Ἢ πατρὶς ἔρρει, καὶ τέκνα, ὦ ποσίς;
Ὦ πολὺς ὄχλος συγκλονούμενων
Πραγέων, ὡς ἐδὲν ἦσθ' ἄρα.
Τί μὲ χρὴ σιγᾶν; τί δ' μὴ σιγᾶν;

Τί δ'

Nept. Atqui deleuerunt Ilium te adiuuante.
Min. Idcirco ipsos tecum maleficiis afficere volo.
Nept. Quæuis tibi parata sunt a me. quid vero facies?
Min. Miserum reditum illis immittere cupio.
Nept. In terra manentibus, an in salso mari?
Min. Quando nauigabunt domum ab Ilio,
Et Iupiter quidem pluuiam, & copiosam grandinem
Dabit, & caliginosos ætheris flatus,
Et dicit se daturum mihi ignem fulmineum,
Vt sternam Græcos, & incendam naues igni.
Tu etiam præbe tuum munus, Ægæum meatum
Frementem grauibus procellis, & vorticibus maris.
Imple vero cadaueribus cauum Eubœæ recessum,
Vt deinceps pie colere mea templa
Discant Achiui, & reliquos deos venerari.
Nept. Fient hæc. beneficium enim hoc non multis verbis
Indiget. Turbabo pelagus Ægæi maris,
Et littus Myconum, & rupes Deliæ,
Scyrus, & Lemnus, Capharea promontoria,
Multorum extinctorum habebunt corpora mortuorũ.
Verum vade *ad* Olympum, & fulminea tela
Accipiens manu patris, expecta
Quando exercitus Achiuorum soluet rudentes.
,, Stultus enim *est*, mortaliũ quisquis expugnatis vrbib.
,, Templaque, sepulchraq; , & sacra defunctorum
,, Dat solitudini: *nam* paulo post ipse *etiam* perit.

Chorus.

O Regina infelix, a solo caput, &
Cerui cem attolle, non amplius Troia
Hic *est*, & *non amplius* sumus reges Troiæ.
Sustine mutatam fortunam.
,, Nauiga secundum fretum, nauiga secundum fortunã,
,, Neque conuerte proram vitæ
,, Contra fluctus, cum nauiges arbitrio fortunæ.
Hec. Heu, heu. æ, æ.
Cur vero non licet mihi miseræ gemere,
Cui patria periit, & liberi, & maritus?
O magnus splendor *in paruum iam* contractorum
Maiorum, quam nihil es profecto.
Quid me oportet tacere? quid vero non tacere?

Universidad de Deusto
Biblioteca

Quid etiam lamentari?
Misera *sum* ego *propter* grauem ac infelicem
Reclinationem artuum, quam *male* affecta sum,
Nunc in rigidis lectis exporrecta.
Hei meo capiti, hei meis temporibus,
Et lateribus, vt cupio versare,
Et extendere dorsum, & spinam
In vtrumque parietem membrorum,
Ad perpetua lachrymarum indicia.
Musa vero tu quoque *nobis* infelicibus
Clades resona tristes.
Proræ nauium veloces,
Quæ ad sacrum Ilium remis
Per mare purpureum, &
Per portus Græciæ commodos
Tibiarum pæâne tristi,
Et fistularum sonora voce,
Euntes, tortam Ægypti
Disciplinã suspendistis, *i' nauticos funes tortos ostĕtastis, quorum faciendorum artem ab Æg. didicistis.*
(Heu, heu) in Troiæ sinu,
Euntes ad Menelai
Odiosam coniugem, Castori dedecus,
Et infamiam Eurotæ, *patriaq; suæ*,
Quæ quidem *Helena* iugulauit
Patrem quinquaginta liberorum
Priamum, & me miseram Hecubam
In hanc deiecit calamitatem.
Hei mihi *propter* sedes, in quibus sedeo,
In Agamemnoniis tentoriis residens.
Serua vero ducor anus ex ædibus *patriis*,
Cæsarie rasa lugubri
Caput miserabiliter depopulata.
Sed ò bellatorum Troianorum
Coniuges miseræ,
Et virgines, & infelices sponsæ,
Fumat Ilium: ploremus.
Vt autem quædam mater volucribus clangorem
Auibus *edit*, sic exordiar ego
Cantilenam, non eandem, qualem olim
Sceptro Priami innixa

Τί ᾽ρημῶσαι;
Δύσην τε βαρυδαίμονα.
Ἄρθρων κλίσιος, ὡς ἀφίκεμαι,
Νεῶν τ᾽ ἐν τερέσις λέκτροισι πεπτεῖς.
Οἵ μοι κεφαλᾶς, οἵ μοι κροτάφων,
Πλευρῶν θ᾽, ὥς μοι πόθος εἰλίξαι,
Καὶ ἀμφιδρόμους νῶτον, ἄκαμπτον
Τ᾽ ἐς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,
Ἐπὶ τὰς αἰεὶ δακρύων ἐλέγχους.
Μᾶσσε δὲ χ᾽ αὐτὴ τοῖς δυσήνοις,
Ἄωτος κελαδεῖν ἀχορεύτους.
Πρῳρᾶν ναῶν ὠκείαν,
Ἴλιον ἱερὰν, εἰ κώπαις
Δι᾽ ἅλα πορφυρέαν, καὶ
Λιμένας Ἑλλάδος δι᾽ ὁρμους
Αὐλῶν πομπαῖ συρίγγων,
Συρίσσων τ᾽ ὀφθόγγων φωνᾶ
Βαίνουσιν, ὅλκτορ᾽ Αἰγύπτου
Παιδείαν ἐκπρήσασαι.
Αἵ, αἵ. Τροίας ἐν κόλποις,
Τὰν Μενελάου μεζονιατόμβαν
Στυγνὰν ἄλοχον, Κάστορι λώβαν,
Τάν τ᾽ Εὐρώτα δύσκλειαν,
Ἃ σφάξᾳ μὰν
Τὸν πεντήκοντ᾽ ὀρσοπὸν τέκνων,
Πελίαμον, ἐμέ τε μελέαν ἐκ δόμων
Ἐς πόνον ἐξώκειλ᾽ ἄτᾳ.
Ὤμοι μοι τάκομαι, ἐς ἅλατον,
Σκιώεις ἐφέδρου ἀγαμεμνονείους.
Δόλια δ᾽ ἀγάμου γραῦς ἐξοίκων,
Κυρᾷ ξυρηκεῖ πεδήρᾳ
Κάρᾳ ἐκπορθήτου οἰκτρῶς.
Ἀλλ᾽ ὦ τῶν χαλκοχίτων Τρώων
Ἄλοχοι μέλεαι,
Καὶ κοῦραι κ᾽ δύνυμφοι,
Τύφεται Ἴλιον αἰάζωμεν.
Μάτηρ ὀλ᾽ ὡς ὑπ᾽ ἰωκὶ κλαγγᾶς
Ὄρνιν᾽ ὅπως ἐξάρξω γὼ
Μολπᾶν, ἃ τὰν αὐτὰν, οἵαν ποτὲ δὴ
Σκήπτρῳ Πριάμου διρειδομέα.

Ποδὸς δ' ἐχεχόρευ πλαγᾶς Φρυγίαις
Εὐκόμποις ἐξῆρχον θεούς.
χο. Ἑκάβη, τί βροτοῖς; τί βροτοῖς;
Τί δὲ βωύεσκες;
Διὰ δὲ μελάθρων, ἃς οἰκτίζῃ,
Αἰοῦ οἰκτους.
Διὰ δὲ στέρνων φόβος αἰόσσῃ
Τρωάσιν, αἳ τῶνδ' οἴκων ἔσω
Δηλείαν αἰώζουσιν.
ἑκά. Ὦ τέκν', Ἀργείων ὡς ναῦς ἤ-
δη κινεῖται κωπήρης χείρ.
Οἰ' ἐγὼ τλάμων,
Τί θέλεσ'; ἦ που δή με πέλαναν
Ναυστολοῦσουσιν πατρῴας ἀπὸ γᾶς;
χο. Οὐκ οἶδ', εἰκάζω δ' ἄπαν.
Ἰώ, ἰὼ μέλεαι μόχθων ἐπακουσόμεθα.
Τρῳάδες ἔξω κομίσασθ' οἴκων.
Στέλλεσ' Ἀργεῖοι νόσον.
ἑκά. Ἔ, ἔ. μὴ νῦν μοι τὸν βακχεύσαντα
Κασσάνδραν πέμψασθ' ἔξω,
Αἰχμάζω Ἀργείοισι
Μαινάδ'. ἐπ' ἄλγεσι δ' ἄλγεα τῶν.
Ἰώ. Τροία Τροία δύστην', ἔρρεις.
Δύστηνοι δ' οἱ σὲ λιπόντες,
Καὶ ζῶντες, κοὐ θανόντες.
χο. Οἴμοι. τί μοι βοᾷς; τί λέγεις;
Τάσδ' Ἀχαιέμνονος, ἐπακουσόμεθα
Βασίλεια σέθεν, μή με κτείνειν
Δόξ' Ἀργείων κεῖνοι μέλεα.
Ἦ πρὸς πρύμνας ἤδη ναύται
Στέλλοντι κινεῖν κώπας.
ἑκά. Ὦ τέκνον, ὀρθοῦσον ψυχάν
Ἐκπλαγεῖσ' ἦλθον φέλικα.
Ἤδη τις ἔβα Δαναῶν κῆρυξ,
Τᾷδ' ὠθοῦσ' ἐμὴν δούλαν τλάμονα.
χο. Ἐγγύς που κεῖνος κλήθρου. Ἑκά. ἰώ, ἰώ.
χο. Τίς μ' Ἀργείων, ἢ Φθιωτᾶν,
Ἢ νησιάδων ἄξει χώρων
Δύστηνον πόρρω Τροίας. φεῦ, φεῦ.
ἑκά. Τᾷδ' ἁ τλάμων; ὦ πᾶ γᾶς

Pede præsultore ictu Phrygio
Glorioso incipiebam deos celebrare.
Cho. O Hecuba, quid clamitas? quid clamitas?
Quid vero vociferaris?
Per atria enim, quos miseraris,
Illorum audio miserandos eiulatus.
Et per pectora metus inuadit
Troianas, quæ in his tabernaculis
Seruitutem *suam* deplorant.
Hec. O filiæ, ad naues Argiuorum iam
Mouetur remis instructa manus,
Heu me miseram,
Quid *isti* volunt? An nunc me miseram
Auehent naui patrio *procul* a solo?
Cho. Non scio: sed coniicio calamitatem.
Io, io. Miseræ *propter* labores. *mox has voces* audiemus,
Troades prodite extra ædes.
Apparant Argiui reditum.
Hec. Heu, heu. ne mihi nunc furentem
Ducite foras Casandram:
Probrum Argiuis *futuram*
Mænadem. ad dolores .n. *priores hic nouus* dolor acce-
Io, Troia, Troia infelix periisti:
Miseri autem sunt qui te relinquunt,
Et viui, & mortui.
Cho. Hei mihi. tremens prodii extra tabernaculum
Hoc Agamemnonis, auditura
Regina ex te, num me occidere
Miseram, lata sit Argiuorum sententia.
An iam nautæ in puppibus
Parent mouere remos.
Hec. O filia, matutinam animam
Horrore perculsa *huc* veni.
Iam venit aliquis Græcorum præco *mihi nunciaturus*,
Cui serua sim addicta *ego* misera.
Cho. Prope sortem *iam* es posita. *Hec.* Io, io.
Cho. Quis me Argiuorum, aut Phthiotarum,
Aut *in* insularem terram abducet,
Miseram procul a Troia? Heu, heu.
Hec. Cui nam ego misera, vbi, vbi terraru m

Seruiam anus, vt fucus, ego
Misera cadaueris formâ,
Mortuorum euanidum simulachrum, an
Apud *adium* vestibula custodiam obtinens,
Ego liberorum nutrix, quæ Troiæ
Præcipuos, *ac regios olim* habebam honores?
Cho. Heu, heu, quibus querelis
Tuum infortunium exagitas?
Hec. Non Idæis telis radium
Agitans alternabo.
Nec iuuenilia liberorum corpora videbo.
Nec iuuenis ego habebo labores leuiores,
Aut lectis appropinquans Græcorũ *aliqua voluptate*
Periit nox ipsa *felix*, & *secunda* fortuna. [*fruar.*
Aut *ex fonte* Pirene aquam hausturа;
Ministra miserabilis
Sacrarum aquarum ero.
Cho. Vtinam veniamus *in* inclytam
Et beatam Thesei regionem.
Hec. Ne ad vortices Eurotæ
Inuisam ancillam Helenæ *fors me ducat*,
Vbi occuram Menelao serua,
Expugnatori Troiæ.
Penei sacram regionem,
Fundamentum pulcherrimum Olympi *montis*
Famâ audiui multis opibus abundare,
Et fertili frugum vbertate.
Hæc mihi secundo loco *sit* post sacram
Thesei & valde diuinam regionem.
Et Ætnæam Vulcani
Oppositam regionem Phœniciæ,
Siculorum montium matrem audio
Prædicari, & coronis virtutes, *i. ob uirtutes & victorias*,
Et vicinam terram
Ionio mari *feliciter ab incolis* habitari,
Quam rigat pulcherrimus
Flaua coma fulgens
Crathis, sacris fontibus alens,
Et beans bellicosam terram.
Cho. Atqui a Græcorum exercitu hic
Præco,

Δηλοῦσι μοῦσαι, ὡς κηφὼ, κ̀
Δειλαία νέκυος μορφᾶ,
Νεκύων ἀμόρφων ἄγαλμα, ἢ τὸν
Παρὰ πρόθυρα φύλακον κατέχουσα,
Ἢ παῖδων θρέπτρα, ἃ Τροίας
Ἀρχαγὸς εἶχον ἐμοί.
Χο. Αἰαῖ, ποίοισιν δ' οἴκτοις
Τὸ σὸν λύμαν ἐξιχνεύσεις;
Ἑκά. Οὐκ ἰδαίοις ἰοῖς κερκίδω
Δινεύσω ἐξαλλάξω.
Νέα τοι τεκέων σώματα λοῦσαι,
Νέα τοι μόχθους ἔξω κρείσσους,
Ἢ λέκτροις πλαωθεῖσ' Ἑλλάνων.
Ἔρρει νὺξ αὐτῷ, καὶ δ' ἐμοί.
Ἢ Πειρήνας ὑδρηλοσταγοῦς,
Περιπόλοις οἰκτρὰ
Τῶν σεμνῶν ὑδάτων ἔσομαι.
Χο. Ταὶ κλειναὶ εἰθ' ἔλθοιμεν
Θησέως δὸς δ' αἰμύνα χώραν.
Ἑκά. Μήθ' ἁ δύστανος Εὐρώτα
Ταὶ ἰχθῖσιν τρεφόπαν Ἑλένας,
Ἐνθ' κ' πάσσω Μενέλᾳ δούλα,
Τᾶς Τροίας πορθητᾷ.
Ταὶ Πιερικᾶς σεμνᾶν χώραν,
Κρηπῖδ' Ὀλύμπου καλλίστων,
Ὄλβῳ βεβίκειν φάμαν ἤκου-
σ' ὄβριμόν τ' ὄγκον πίας.
Τάδε δεύτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν
Θησέως ζαθέαν χώραν.
Καὶ τὰν αἰτναίαν Ἡφαίστου
Φοινίκων αὐτίπρῳ χώραν,
Σικελῶν ὀρέων μητέρ' ἀκούω
Κηρύσσειν, στεφάνοις τ' ἀρεταῖς,
Ταύτ' ἀγγελεύουσαν γᾶν
Ἰονίῳ ναίειν πόντῳ,
Ἃν ὑδραίνει καλλιστεύων
Ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσεύων
Κρᾶναις, ζαθέοις πηγαῖσι τρέφων,
Εὐανδρόν τ' ἀλδαίνων γᾶν.
Χο. Καὶ μὴν Δαναῶν ὅδ' ἀπὸ σφαλερᾶς

Κῆρυξ, νεοχμῶν μύθων πομπίας,
Σπίζᾳ ποδώκους ἴχνος ἐξανύων.
Τί φέρῃς; πλίζῃ; δούλαν ἦλθ' ἐπὶ
Δωρίδος ἑστίας χθονὸς ἥδη.

ΙΑΜΒΟΙ.

ταλ. Ἑκάβη, πυκνὰς γὰρ οἶδά μ' εἰς Τροίαν ὁδοὺς
Ἐλθόντα, κήρυκ' ἐξ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ.
Εὐγνωσμένος γὰρ πάρειμί σοι, γυναῖ,
Ταλθύβιος ἥκω, κοινὸν ἀγγελῶν λόγον.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

ἑκά. Τόδε τόδε φίλαν Τρῳάδες, ὃ φόβος ἰών μοι
πάλιν
ταλ. Ἤδη κεκλήρωσθ', εἰ τόδε ἰὼν ὑμῖν
φέρω.

Στροφὴ β'.

ἑκά. Αἲ, αἲ. τίνα γ' ἢ Θεσσαλίας πόλιν, ἢ Φθι-
άδος εἶπας γ', ἢ Καδμείας χθονός;
ταλ. Κατ' ἄνδρ' ἑκάστῃ, κοὐχ ὁμοῦ λελόγ-
χατε.

Στροφὴ γ'.

ἑκά. Τίν' ἄρα, τίν' ἔλαχον; τίνα ποτ' μοῖρα δύστυχὸς
Τῶν Ἰλιάδων μοῖρ' ἐμοῦ;
ταλ. Οἶσθ'. ἀλλ' ἕκαστα πυθέσθαι μὴ πάνυ' ὁμοῦ.

Στροφὴ δ'.

ἑκά. Τὴν μὲν δὴ τίς ἆρ' ἔλαχε τύχης,
Ἔννεπε, τλάμονα Κασάνδραν;
ταλ. Ἐξαίρετον γὰρ ἔλαβεν Ἀγαμέμνων ἄναξ.

Στροφὴ ε'.

ἑκά. Ἦ τᾷ Λακεδαιμονίᾳ νύμφᾳ δούλαν;
Ἰώ μοι μοι.
ταλ. Οὐκ, ἀλλὰ λέκτρων σκότια νυμφοστολεῖα.

Στροφὴ ς'.

ἑκά. Ἦ τὴν Φοίβου παρθένον, ἃν χέρνιψ ὁ χρυσοκόμας
Δῶκεν, ἄλεκτρον ζωὰν;
ταλ. Ἔρως ἐτόξευσ' αὐτὸν εὐθήνωρ.

Στροφὴ ζ'.

ἑκά. Ῥῖψον τέκνον ζαθέους
Κλῃδας, καπὸ χροὸς σὺν-
δυτῶν στεφέων ἱερὰς πλοκάς.

ταλ.

Præco, nouorum sermonum promus,
Venit velox pedis vestigium accelerans.
Quid affert? quid dicit? seruæ enim profecto
Iam sumus *in* agro Dorienſi.

Talthybius.

Hecuba (crebras enim scis me ad Troiam vias
Iusſe, præconem ab Achaico exercitu *missum*)
Notus igitur etiam ante tibi, mulier,
Talthybius venio, *tibi* publicũ nunciaturus mandatũ.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Hec. Hoc, hoc illud est, amicæ Troianæ, quod iampridem ego metuebam.
Tal. Iam sortitione facta estis electæ, si hoc est, quod metum vobis incutiebam.

Strophe II.

Hec. Æ, æ. quam *in* vrbem aut Theſſaliæ, aut Phthiadis dixisti *nos abductũ iri*, aut *in ꝗ vrbẽ* Cadmei soli?
Tal. Singulis viris singulæ, non simul *omnes*, sortito assignatæ estis.

Strophe III.

Hec. Quem igitur, quem sortita sum? sors beata quam Iliadum expectans excipiet?
Tal. Scio. sed singula interroges, non omnia simul.

Strophe IV.

Hec. Meam vero quis per sortem accepit filiam, Dicito, miseram Casandram?
Tal. Eximiam eam & *exortem* accepit rex Agamemnon.

Strophe V.

Hec. An sponsæ Lacedæmoniæ seruam? Hei mihi, mihi.
Tal. Non: sed *ad* lectorum occultas nuptias, *vt* [*cubina.* *sit eius con-*

Strophe VI.

Hec. An Phœbi virginem, cui *Phœbus* auricomus munus Dedit, immunem lecti, *calibemq;* vitam?
Tal. Amor fatidicæ puellæ sauciauit eum.

Strophe VII.

Hec. Abiice, ô filia, sacras Claues, & a corpore indutarum coronarum sactos ornatus *reiice*.

Tal.

Tal. An non *est* magnũ eam fieri lectorũ regiorũ participẽ?

Strophe IIX.

Hec. Quid vero *feciſtis illi, quam* recens ã me
Abſtuliſtis? vbinam *eſt* filia mea?
Tal. Polyxenam dixiſti? aut de qua interrogas?

Strophe IX.

Hec. Hanc *ipſam* cui iunxit ſors?
Tal. Ordinata eſt vt miniſtret tumulo Achillis.

Strophe X.

Hec. Hei mihi, ſepulchro miniſtram peperi?
Sed quænam hæc eſt lex, aut
Quis ritus Græcorum, ô amice?
Tal. Beatam prædicato filiam tuam. bene *enim* habet.

Strophe XI.

Hec. Quid hoc dixiſti? An mihi ſolem aſpicit? *viuitne?*
Tal. Fatum habet eam, vt liberata ſit a malis.

Strophe XII.

Hec. Quid vero *facit* illa armipotentis, *& bellatoris*
Hectoris coniunx, miſera Andromache,
Quam habet fortunam?
Tal. Hanc etiam accepit eximiã, *& exortem* filius Achillis.

Strophe XIII.

Hec. Ego vero cui ancilla *addicta ſum*, quę fulciente greſſum
Baculo *in* manu indigeo,
Senili capite?
Tal. Vlyſſes Ithacæ rex *te* ſortito ſeruã *ſibi futuram* accepit.

MONOSTROPHICA.

Hec. Heu, heu. Tunde caput raſum.
Lacera vnguibus geminam genam.
Heu mihi, mihi, abominabili, & doloſo ſortito cogor
Viro ſeruire, &
Hoſti, Iuſtitiæ
Iniuſtæ viperæ: *i. Iuris impio violatori.*
Qui oĩa, quæ illic *ſunt*, hĩc *ponit* cõtraria, *et* rurſus
Illic *ponit, i. qui oĩa cõfundit, ac puertit ſua* duplici lin-
Res prius amicas, inimicas
Reddens omnibus.
O Troades lugete me.
Perii infelix, perii
Miſera, quæ in ſortem infeliciſſimam incidi.

Cho.

πλ. Οὐχὶ μέγ' αὐτῇ βασιλικῶν λέκτρων τυχεῖν;

Στροφὴ η'.

ἑκ. Τί δ' νεοχμὸν ἀπ' ἐμέθεν
Ελαβες; τέκνος ποῦ μοι;
πλ. Πολυξένην λέγεις, ἢ ἣν ἐφρεῖς

Στροφὴ θ'.

ἑκ. Ταύτην τῷ πάλαι ἔζευξεν;
πλ. Τύμβῳ τε πάκτα προσπολεῖν Αχιλλέως.

Στροφὴ ι'.

ἑκ. Ὤμοι ἐγὼ, πέφνω προσπολον ἐτεκόμαν;
Ἀπερ τίς ὅδ' ἦν νόμος, ἢ
Τί θέσμιον, ὦ φίλοι, Ἕλλανων;
πλ. Εὐδαιμόνιζε παῖδα σήν. ἔχει καλῶς.

Στροφὴ ια'.

ἑκ. Τί τόδ' ἔλακες; ἔρρωμαι δείλιον λύσσης;
πλ. Ἔχει πότμος νιν, ὥσθ' ἁπλακεῖν κακῶν.

Στροφὴ ιβ'.

ἑκ. Τί δ' ἢ τᾶς χαλκειομίτορος
Ἕκτορος δάμαρ Ανδρομάχη πέλασσεν,
Τίν' ἔχει τύχαν;
πλ. Καὶ τήνδ' Αχιλλέως ἔλαχε παῖς ἐξαίρετον.

Στροφὴ ιγ'.

ἑκ. Εγὼ δὲ, τῷ προσπολοῦντι, ἃ φοίβαμαι
Χερὶ δινομένα βάκτρα
Γεραιᾷ κόμᾳ;
πλ. Ιθάκης Οδυσσεὺς ἔλαχ' αὖ δούλιον ἔχειν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑκ. Ἔ, ἔ ἄρθροις κρᾶτα κόψω.
Ἕλκ' ὀνύχεσι δίπλυχον παρειάν.
Ἰώ μοι μοί μυσαρᾷ, δολίᾳ τε λέλογχα
Φωτὶ δουλεύειν
Πολεμίῳ, δίκᾳς
Παραυδόμῳ δείκᾳ.
Ὃς πάντα τὰ κεῖσ' οἰκήσει αὐτίπαλ', αὖθις ἐ-
Κεῖσε, δίπλυχα γλώσσας,
Ἄφιλα τὰ πρόσθεν φίλα.
Τιθεὶς μὲν πάντων.
Γοᾶσθ' ὦ Τρῳάδες με.
Βέβακα δύσποτμος. οἴχομαι
Ἀπάλαιν', ἃ δυσλυχεστάτῳ προσθέσπιζα κλήρῳ.

IAM-

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Τὸ μὲν σὸν οἶδα, ποτνία ὡς σοὶ ἐμῶς τύχας
Τίς ἆρ' Ἀχαιῶν, ἢ τίς Ἑλλήνων ἔχει;
πολ. Ἴτ'. ἐκκομίζειν δεῦρο Καπυάδων χρεών,
Ὅσον τάχιστα δμῶες, ὡς ταπλάτῃ
Εἰς χεῖρας δύς νιν, εἶτα τοῖς εἰλεμβάς
Καὶ τοῖσιν ἄλλοις ἁρμαλώτοις ἄγω.
Ἔα, τί πύκνης ἔνδον αἰθέτης σέλας;
Πιμπρᾶσιν, ἢ τί δρῶσι, Τρῳάδες μυχούς;
Ὡς ἐξάγεσθε τῆσδε μέλλουσαι χθονός,
Πρὸς Ἄργος; αὐτῶν τ' ἐκπυρώσουσι σώματα,
Θανεῖν θέλουσαι; κάρτα τἀλδύτερον
Ἐν τοῖς τοιούτοις δυσλόφως φέρει κακά.
Ἄνοιγ' αὖ οἴγε, μὴ τὸ τῆσδε πεῦθος θοῦ,
Ἐχθρὸν σοὶ Ἀχαιοῖς, εἰς ἐμ' αἰτίαν βάλῃ.
ἑκά. Οὐκ ἔστιν. ἃ πιμπρᾶσιν, ἀλλὰ πῶς
ἐμὴ
Μαινὰς θοάζει δεῦρο Καπυάδων δρόμῳ.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

κα. Ἄνεχε. πάρεχε φῶς.
Φέρω, σείω, φλέγω
Λαμπάσι τὸν' ἱερόν.
Ὦ ὑμέναι' ἄναξ,
Ἰδού, ἰδού. μακάρι' ὁ γαμέτας,
Μακαρία σοὶ ἐγὼ κατ' Ἄργος ἐγαμόμβρια.
Ὑμέν, ὑμέναι' ἄναξ.
Ἐπεὶ σὺ μᾶτερ, ἐπὶ δάκρυσι, κἀν
Τόδοισι τὸν θανόντα
Πατέρα, πατρίδα τε
Φίλαν καθαιρεῖσ' ἐχθρὰ,
Ἐγὼ σοὶ ἐπὶ γάμοις ἐμοῖς
Ἀναφλέγω πυρὸς φῶς
Εἰς αὐγάν, εἰς αὔγλαν.
Ὦ ὑμέναι' σοι παρθένων ἐπὶ λέκτροις
Δίδυδε', ὦ Ἑκάτα, φάος.
Παρθένων ἐπὶ λέκτροις, ἃ νόμος ἔχει,
Πάλλε πόδ' αἰθέριον.
Ἄναγε χορεῦ, ἄναγε, ὤ, ὤ,
Ὡς ἐπὶ παιδὸς ἐμοῦ μακαριωτάτης τύχας
Ὁ χορὸς ὅσιος. ἄγε σὺ Φοῖβε νυν,

Κατὰ

Chorus. [tunas, *sortesq.*
Tuum quidem *fatum* scis, veneranda. meas vero for-
Quisnam Achæorum, aut quis Græcorum habet?
Tal. Ite, Casandram deducere huc oportet,
Quam celerrime ministri, vt Imperatori
Eam in manus tradam, deinde delectas
Captiuas & aliis adducam.
Sed quid ardet intus flamma pinea?
Incendunt, aut quid agunt, Troades, penetralia?
Vt quæ iam sint educendæ ex *hac* regione,
Ad Argos? cremantne sua corpora,
Volentes mori? nimia libertas, *ac generosus animus*,
In huiusmodi *casibus* ægre fert mala.
Aperi, aperi, ne quod his *quidem est* commodum,
Græcis vero incommodum, in me culpā trāsferat.
Hec. Non est *quod putas*. non incendunt, *neque cremant*
quidquam: sed filia mea
Correpta furore fatidico huc fertur cursu.

MONOSTROPHICA.

Cas. Attolle *facem*, præbe lumen.
Fero, colo, accendo
Facibus hoc saccellum.
O Hymenæe rex.
Ecce, ecce, beatus sponsus,
Beata etiam ego, quæ Argis nuptura sum *tali sponso*.
O Hymen, Hymenæe rex.
Quoniam tu mater lachrymis, &
Lamentationibus mortuum
Patrem, & patriam
Charam deploras,
Ego iam propter meas nuptias
Accendo ignis flammam,
Ad splendorem, & fulgorem.
O Hymenæe, tibi propter virginum nuptias,
Et tibi, ô Hecate, dans lucem, *i. faces accensas ferens*.
Propter nuptias virginum, sicut consuetudo fert,
Vibra pedem æthereum, *pedes in aerem tolle*,
Duc chorum, Euân, euœ,
Tanquam propter patris mei felicissimam fortunam,
O sacer chore, age tu Phœbe nunc,

In

In laureto, in tuo
Templo sacra facio.
Hymen ô hymen hymen,
Tripudia mater, tripudia. attolle pedem tuum.
Verte *pedes* huc, *et* illuc mecum, pedum
Ferens charissimum gressum.
Bona precamini hymenæo, ô
Beatis carminibus.
Clamoribusque sponsam *celebrantes*,
Ite ô pulchris peplis ornatæ Phrygum
Virgines, canite meas nuptias,
Et maritum cubili meo fataliter destinatum.

Chorus.

O regina non retinebis insanientem puellam,
Ne tollat leuem gressum in Argiuorum exercitu?

Hec. O Vulcane, facem quidem fers in nuptiis mortalium:
Sed funestam hanc concutis facem ardentem,
Et præter magnam spem. heu mihi filia,
Vt nunquam sub armis, neque sub hasta Argiua
Putaui te celebraturam esse nuptias istas.
Da mihi facem, non enim recte fers ignem
Insana currens. nondum te ô filia tristes casus
Reddiderunt modestiorẽ, sed in eodẽ *statu* manes.
Auferte faces, & lachrymas commutate
Troianæ cum his huius carminibus nuptialibus.

Cas. Mater orna meum caput victoriosum,
Et gratulare meis regiis nuptiis, [prompti,
Et deduc quoque *me*, & nisi mei *gressus* tibi sint *satis*
Trude *me* violenter. haud. n. est Apollo, *qui me ducit*:
Sed infeliciore cõiugio, q̃ *Paris* Helenã, me ducit vxorẽ
Agamemnon ille inclytus Græcorum rex.
Interficiã enim ipsum, & vicissim vastabo domũ *eius*,
Sumens pœnã pro interfectis fratribus & patre meo.
Sed cætera omittam. non commemorabo securim,
Quæ per meum iugulum ibit, & aliorum,
Nec parricidialia certamina, quæ ex meis nuptiis
Orientur, & familiæ Atrei euersionem.
Et hanc ciuitatem ostendam feliciorem,
Quã Græcos (numine diuino q̃dẽ afflata *feror*: sed ta-
Aliquantum a furore desistam) [men

Qui

Καλὸν σὸν ὐμέναιος
Ἀνάκτορον θυηπολῶ.
Ὑμὶν, ὦ ὑμὶν, ὑμέναιε.
Χόρευε μᾶτερ, χόρευ'. εὔαζε πόδα σόν.
Ἕλιστε πέδοι' ἴκεισε μετ' ἐμέθεν ποδῶν
Φέρουσα φιλτάτην βάσιν.
Βοάσατ' ὦ τὸν ὑμέναιον, ὦ
Μακαρίαις ἀοιδαῖς,
Ἰαχαῖς τε νύμφαν.
Ἴτ' ὦ καλλίπαλοι Φρυγῶν
Κόραι. μέλπετ' ἐμὸν γάμον,
Τὸν πασσυμμόρον σὺν ἁ πόσις ἐμέθεν.

I A M B O I.

χο. Βασίλεια, βακχεύσιμον ἀλήψη κόρον,
Μὴ κοῦφον αἴρῃ βῆμ' ἐς Ἀργείων στρατόν;
ἑκά. Ἧφαιστε, δαΐδουχεῖς μὲν ἐν γάμοις βροτῶν,
Ἄγαν πικρὰν γε πῶλον ἀναιδῆ φλόγα,
Ἔξω τε μεγάλων ἐλπίδων οἱ μοι τέκνον,
Ὡς ἐχ ὑπ' αἰχμῆς, ὁσί' ὑπ' ἀρείας δορός,
Γάμους γαμεῖσθαι τἄσθλ' ἐδόξαζον ποτέ.
Πικρὰς δὸς ἐμοὶ φῶς. ἀ δ' ὀρθὰ πυρφορεῖς
Μαινὰς δαΐζουσ', ἐδέ σ' αἰτυχὲς τέκνον
Σεσωφρονικὸς ἀλλ' ἔτ' ἐν δόμοις μένεις.
Εἰς φέρετε πεύκας, δάκρυά τ' ἀντικλάσατε
Τοῖς τῆσδε μέλεσι Τρῳάδες γαμηλίοις.
κῆ. Μᾶτερ, πύκαζε κρᾶτ' ἐμὸν νικηφόρον,
Καὶ χαῖρε, τοῖς ἐμοῖσι βασιλικοῖς γάμοις,
Καὶ πέμπέ τε κἀμὲ μὴ πέρα σοι ὠκὺς ὠμφ' ἐμοῦ ἵ.
Ὠθεῖ βιαίως. ἀλλὰ εἶσι Λοξίας.
Ἑλένης γαμεῖ με δυστυχέστερον γάμον,
Ὁ τῶν Ἀχαιῶν κλεινὸς Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτενῶ γὰρ αὐτὸν, κἀνὶ πορθήσω δόμους,
Ποινὰς ἀδελφῶν καὶ πατρὸς λαβοῦσ' ἐμοῦ.
Ἀλλά τ' ἐάσω, πέλεκυν ἐχ ὑμνήσομαι,
Ὃς εἰς τεκμήριον τῶν ἐμῶν εἶσι, κἀτέρων.
Μητροκτόνους τ' ἀγῶνας, ἐς δ' ἐμοὶ γάμοι
Θήσουσιν, οἴκων τ' Ἀτρέως ἀνάστασιν.
Πόλιν τε δείξω τήνδε μακαριωτέραν,
Ἢ τὰς Ἀχαιὰς, (ἔνθεος μέν, ἀλλ' ὅμως
Τοσόνδε γ' ἔξω φήσομαι βακχευμάτων)

Οἳ Δῖ᾽ μίαν γυναῖκα, κ᾽ μίαν κύπριν,
Θηρῶντες Ἑλένην, μυρίους ἀπώλεσαν.
Ὁ δ᾽ εὐφρονεστὸς σοφὸς ἐχθίστων ὕπερ,
Τὰ φίλτατ᾽ ὤλεσ᾽, ἡδονὰς τὰς οἴκοθεν
Τέκνων ἀδελφοῦ δοὺς γυναικὸς οὐρίκῳ,
Καὶ τῶν᾽ ἐκύρσης, κοὐ βίᾳ λελησμένης.
Ἐπεὶ σφ᾽ ἐπ᾽ ἀκτὰς ἦλυθον Σκαμανδρίας,
Ἔθνησκον, ἀχῆς ὄρεα διαπεραιόμοι,
Οὐσῶν᾽ ὑψιπύργων πατρίδος. ὃς σφ᾽ Ἄρης ἔλοι,
Οὐ παῖδες εἶδον, ἀ δύμαρτος ἐν χεροῖν,
Πέπλοις σπιζομένους, ἐν ξένῃ γῇ
Κεῖνται. πάρα σφ᾽ οἶκοι, τοῖς σφ᾽ ὄμμ᾽, ἐκίνεν.
Χῆραί τ᾽ ἔθνησκον. οἱ σφ᾽ ἄπαιδες ἐν δόμοις,
Ἄλλοις τέκν᾽ ἐκθρέψαντες. οὐδὲ τοῖς πάφοις
Ἔσθ᾽ ὅστις αὐτῶν αἷμα γῇ δωρήσεται.
Ἦ τοῦσ᾽ ἐπαύρω τὸ ῥάπτευμ᾽ ἐπάξιον.
Σιγᾶν ἄμεινον τοῦχος. μηδ᾽ Μοῦσά μοι
Γένοιτ᾽ ἀοιδός, ἥτις ὑμνήσει κακά.
Τρῶες δὲ, τοῦτον μὲν τὸν κάλλιστον κλέος,
Ὑπὲρ πάτρας ἔθνησκον. ὃς σφ᾽ ἔλοι δορί,
Νεκροί γ᾽ ἐς οἴκους φερόμενοι φίλων ὕπο,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ τοῦσ᾽ ὁλοὰς εἶχον χθονός,
Χερσὶν τοῦσι κλείπτες, ὧν ἐχρῆν ὑπο.
Ὅσοι δὲ μὴ θανόντες ἐν μάχῃ Φρυγῶν,
Ἀεὶ κατ᾽ ἦμαρ σὺν δόμοις πτ᾽ κ᾽ τέκνοις
Ναίκων, Ἀχαιοῖς ὧν ἅπασιν ἡδονή.
Τὰ σφ᾽ Ἕκτορός σε λύπη, ἄκυρον ὡς ἔχῃ.
Δόξας αὐτὸς ἄριστος, οἵαπερ θανών.
Καὶ τῶν᾽ Ἀχαιῶν ἐξις ἐξεργάζεται.
Εἰ σφ᾽ ἦσαν οἴκοι, χρηστὸς ὢν, ἐλανθανεν.
Πάρεις σφ᾽ ἔγημε τὴν Διὸς, γήμας δὲ μὴ,
Σιγῶμεν. τὸ κῆδος εἶχεν ἐν δόμοις.
Φεύγειν μὲν οὖν χρὴ πόλεμον, ὅστις οὐ φρονεῖ.
Εἰ σφ᾽ εἰς τόσ᾽ ἦλθον, στέφανον σὸν οὐχρὸς πόλει,
Καλῶς ὀλέσθαι, μὴ κακῶς δὲ, δυσκλεές.
Ὦ νυμφίε᾽ χρὴ μήτερ᾽ οἰκτίρειν σε γάμους,
Ἣ πάμπολλα κτᾶται τοὺς γὰρ ἐχθίστους ἐμοὶ,
Καὶ σοὶ, γάμοισι τοῖς ἐμοῖς ἀμφίβροτοι.
Ὡς ἡδέως κακοῖσιν οἰκείοις γελᾷς,
Μέλπῃς δ᾽, ἃ μέλπουσ᾽, ἀ σαφῆ δείξεις ἴσως.

Qui propter vnam mulierem, & vnam Venerem,
Helenam quærentes, innumeros amiserunt.
Ipse vero sapiens ille imperator pro inimicissimis
Perdidit charissima, domesticas voluptates
Suorum liberorū dans *suo* fratri pp mulierē *Helenam*,
Idq; *propter eam*, quæ volens, nō aut per vim est rapta.
Et postquam venerunt ad littus Scamandrium,
Mortui sunt: non quod pellerentur a terræ finibus,
Aut altis turribus patriæ: Quos vero Mars perdidit,
Hos non viderunt liberi, neque coniugis manibus
Vestibus inuoluti sunt, sed in peregrina terra
Iacent. Porro res domesticæ his similes sunt,
Nam viduæ moriuntur, & qui orbi sunt domi,
Aliorum educant liberos, neque ad sepulchrum
Ipsorum, est quisquam qui sanguinem terræ donet.
Certe hac laude hic exercitus *est* dignus.
,, *Sed* tacere melius *est* turpia: neque Musa mihi
,, Sit cantatrix, quæ laudet turpia. 385 [decus)
Troiani vero, primū quidē (q̄ est pulcherrimū gloriæ
Mortui sunt pro patria: quos vero bellum sustulit,
Mortui domum ab amicis portati,
In patria sepulchrum adepti sunt,
Manibus cooperti ab iis, a quibus oportuit.
Qui autem Phryges non mortui sunt in pugna,
Illi semper cum coniuge ac liberis
Habitauerunt, quæ voluptas aberat Græcis.
Hectoris vero tibi acerba *fata*, audi vt se habeant.
Habitus vir fortissimus, obiit mortem.
Et hoc Argiuorum aduentus *ad Ilium* effecit.
Si enim *Græci* mansissent domi, virtus *Hectoris* lateret,
Paris porro duxit Iouis filiam: si autem non duxisset,
Obscuram habuisset affinitatem in ædibus.
,, Fugiendum itaque bellum est ei, qui sapit:
,, Si vero ad hoc venerit, gloria non turpis patriæ,
,, Fortiter perire: non fortiter vero, turpe *est*.
Itaque non conuenit te mater lamentari patriam.
Aut meas nuptias: inimicissimos enim mihi,
Et tibi, his meis nuptiis perdam.
Cho. Quam suauiter rides tua mala,
Et canis, quæ cantans, nō vera *esse* forte demonstrabis.

Tal. Nisi Apollo te fecisset amentem,
Non impune meos duces
Huiusmodi infamiis prosequereris ex hac terra.
„ Sed præstantes, & *hominum* opinione sapientes,
„ Nihilo sunt potiores illis, qui nihil sunt.
Nam supremus ille totius exercitus Græci dux,
Atrei filius charus, huius amorem præaliis electum
Mænadis sustinet, & pauper quidem sum ego,
Sed tamen connubium huius habere nollem.
Et tua quidem (non enim sanam habes mentem)
Argiuorum conuicia & Phrygum laudes
Ventis ferenda concedo. sequere vero me
Ad naues, pulchra sponsa duci *nostro*.
Tu vero, quando Laertis filius *Vlysses* te voluerit
Abducere, sequere. castæ enim eris ancilla
Mulieris, vt dicunt qui venerunt *ad* Ilium.

Cas. Certe hic minister *est* acer. quodnam habent nomen
Vnũ præcones? Odium publicũ hominibus *estis*,
Qui apud principes, & Resp. ministri *estis*.
Tu ne ais meam matrem in Vlyssis
Venturam ædes? Vbi vero *essent* Apollinis oracula,
Quæ a me explicata dicunt ipsam
Hic morituram esse? Cetera vero non exprobrabo.
Infelix nescit qualia eum maneant ferenda mala.
Quoniam aurum ipsi mea & Phrygum mala
Videbuntur olim esse. decem enim exhaustis annis
Præter istos, quos hic egit, redibit solus *in* patriam,
Eo pulsus, vbi angustũ rupis fretũ æstu reciproco iactatũ
Sæua Charybdis, & crudiuor⁹ mõtanus [incolit
Cyclops, & *vbi est* incantatrix formatrix porcorum
Circe: & *vbi sunt* falsa naufragia maris,
Et loti amores, Solisque sacræ boues.
Quæ carnem loquentem emittent aliquando,
Acerbam Vlyssi vocem. Vt autem breuiter dicam:
Viuus ibit ad inferos, & effugiens aquam paludis,
Mala in *suis* ædibus inueniet innumera.

Sed enim quid Vlyssis recito labores?
Vade, vt celerrime sponso apud inferos nubamus.
Certe malus male sepelieris noctu, non interdiu,

O qui

πλ. Εἰ μή σ' Ἀπόλλων ἐξεβάκχευσε φρένας,
Οὐκοὖν ἀμείψαι τὰς ἐμὰς στρατηλάτας
Τοιαῖσδε φήμαις ἐξέπεμπες αὖ χθονός.
„ Ἀπὸ τε τέχνας, καὶ δεκήμασιν σοφὰ,
„ Οὐδὲν τι κρείσσω τῶν τὸ μηδὲν ἰὼ ἄρᾳ.
Ὁ γὰρ μέγιστος τῶν Πανελλήνων ἄναξ,
Ἀτρέως φίλος παῖς, τῆσδ' ἔρωτ' ἐξαίρετον
Μαινάδος ὑπέσχη καὶ πένης μὲν εἰμ' ἐγὼ,
Ἀλλ' οὐκ ἀπωσάμην.
Καί σοι μ', ἐγὼ δ' ἐπίσταμαι ἔχθος φρένας,
Ἀργεῖ' ὀνείδη, καὶ Φρυγῶν ἐπαινέσᾳ,
Ἀνέμοις φέρειν παραδίδωμι. ἔπου δὲ μοι
Πρὸς ναῦς, καλὸν νύμφευμα τῷ στρατηλάτῃ.
Σὺ δ', ὦ τάλαινα, καί σε λαμπὰς χρῄζουσα τόκου
Ἄγαν, ἐπαγ. σώφρων δ' ἔσῃ λάτρις
Γυναικὸς, ὡς φασ' οἱ μολόντες Ἴλιον.

κα. Ἡ δεινὸς ὁ λάτρις. τί ποτ' ἔχουσι τοὔνομα
Κήρυκες ἔνι; ἀπέχθημα πᾶσι νοσεῖν βροτοῖς,
Οἱ τοῖς τυράννοις καὶ πόλεις ὑπηρέται.
Σὺ τλῆ ἐμοὶ φῆς μητέρ' εἰς Ὀδυσσέως
Ἥξειν μέλαθρα; ποῦ δῆτ' Ἀπόλλων τ' λόγοι,
Οἱ φασιν αὐτὴν, εἰς ἐμ' ἡμελωμένοι,
Αὖθ' ἥκειν πάλαι δ' οὐκ ὀνειδῶ.
Δύσηνος, οὐκ οἶσθ' οἷά νιν μένει παθεῖν.
Ὡς χρυσὸς αὐτῇ πάμπολυς καὶ Φρυγῶν κακὰ
Δόξῃ πόθ' εἶναι δέκα γὰρ αὐτλήσας ἔτη
Πρὸς τοῖσιν οὐδὲν, ἐξέπτη μόνος πάτραν.
Οὗ δὴ σεσὼν δίαιλον ὠκίσῃ πέτρας,
Δεινὴ Χάρυβδις, ὠμόφρονός τ' ὀργάσατης
Κύκλωψ, λίμνης θ' ἡ συῶν μορφώτρια,
Κίρκη, θαλάσσης θ' ἁλμυρᾶς νεωλκία,
Λωτοῦ τ' ἔρωτες, ἠλίου θ' ἁγναὶ βόες,
Αἳ σάρκα φωνήσασαν ἥσουσιν ποτὲ,
Πικρὰν Ὀδυσσεῖ γῆρυν. ὡς δὴ σωτεμῶ,
Ζῶν εἰσ' ἐς ᾅδου, κἀκφυγὼν λίμνης ὕδως,
Κάκ' ἐν δόμοισι μυρί' οὐρήσῃ μολών.

Τροχαῖοι.

Ἀλλ' ἦ δὴ πρὸς Ὀδυσσέως ἐξακουστίζω πόνους;
Στεῖχ', ὅπως πέμψῃς ἐς ᾅδου νυμφίῳ γημεῖσθαι.
Ἢ κακὸς κακῶς ταφήσῃ νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ,

Ὦ δοκῶν πεμνὸν πτόλιν Δαναϊδῶν στρατηλάτα.
Κἀμὲ τοι νεκρὸν φάραγξι γυμνὰν θ' ὑπαιθριον
Ὕδατι χειμάρρῳ ῥίψεσι νυμφίᾳ πέλας τάφῳ.
Θηρσὶ δώσουσιν δαῖτα, τῷ Ἀπόλλωνος θ' ἁλίσεν, 450
Ὦ στέφη τὰ φιλτάτα μοι θεῶν, ἀγάλματ' εὐια,
Χαίρετ'. ἀπόλλοιθ' ἑορτάς, ὧν πάροιθ' ἠγαλλόμην.
Ἴτ' ἀπ' ἐμοῦ χρωτὸς στεφάνωμ' ἀπ' ἐμῶν. ὡς ἔτ' ἁγνὴ
χρόα,
Δῶμ' οἷς αὔραις φέρεσθαί σοι πάρ' ὦ μαντεῖ' ἄνακτ'.
Πᾶ σκάφος τὸ τᾶς στρατηγοῦ; ποῖ ποτ' ἐμβαίην μέλῃ; 455
Οὐκέτ' ἀν φθίνοις ἂν αὔραν ἱπποις κραιπνοδρόμοις,
Ὦ μίαν τριῶν Ἐρινυῶν πῖσδέ μ' ἐξάξων χθονός.
Χαῖρέ μοι μῆτερ, δακρύσῃς μηδὲν ὦ φίλη πατρίς,
Οἵτε γῆς ἔνερθ' ἀδελφοί, χ' ὦ τέκων ἡμᾶς πατήρ,
Οὐ μακρὰν δέξεσθέ μ'. ἥξω δ' εἰς νεκροὺς νικηφόρος, 460
Καὶ δόμους πέρσας Ἀτρειδῶν, ὧν ἀπωλόμεσθ' ὕπο.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ἑκάβης γεραιὰς φύλακες, ἃ δεδόρκατε
Δίαν τοίναν, ὡς ἄναυδος εἰς ἅδην πτνεῖ;
Οὐκ αὐτλήψεσθ', ἢ μελήσει θ'; ὦ κακά,
Γραῖαν πέσοῦσαν αἴρετ' εἰς ὀρθὸν πάλιν. 465
ἑκά. Ἔασόν μ', ὅτι φίλα τὰ μοὶ φίλ' ὦ
κόραι,
Κεῖσθαι πεσοῦσαν. πῶμάτων γὰρ ἄξια,
Πάσχω τε, κἀπέπονθα, κἀπὶ πείσομαι.
„ Ὦ θεοί. κακοὺς μὲν αὐκαλῶ τὰς συμμάχους,
„ Ὅμως εἰ ἔχει τι σχῆμα κικλήσκειν θεούς, 470
„ Ὅπου τις ἡμῶν δυστυχῆ λάβοι τύχη.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι παῖδ' ἐξάσατε φίλον.
Τοῖς γὰρ κακοῖσι, τἀλείαν οἶκτον ἐμ-
βαλῶ.
Ἥμην τύραννοι, κεἰς τύραννον ἐγημάμην.
Κἀγὼν τεκοῦσ' ἀριστεύοντ' ἐχθρὰ μέλη τέκνα, 475
Οὐκ ἀριθμὸν ἄλλως, ἀλλ' ὑπερβάντας Φρυγῶν.
Οὐς Τροίας, οὐδ' Ἕλλησι, οὐδὲ βαρβάροις
Γυνὴ τεκοῦσα κομπάσειεν ἂν ποτε.
Κἀκεῖνά τ' εἶδον δορὶ πεσόντ' ἐμὸν
τέκνον.
Τείχας τ' ἐτιμήθην ὧδε πρὸς τύμβου νεκρῶν. 480
Καὶ τὸν φυλάργην Πρίαμον οὐκ ἄλλων πάρα
Κλύουσ' ἐκλαυσα, τοῖσδε δ' εἶδον ὄμμασιν

Αὐτὴ

O qui existimas te aliquid magni facere, Græcorũ dux,
Et me mortuam valles, nudamque iectam
Aqua torrentis fluentes prope sepulchrum sponsi
Dabunt feris laniandam, *me* sacerdotẽ Apollinis. 450
O coronæ charissimi mihi deorũ, & ornamenta fatidi-
Valete: relinquo festa, quibus antea delectabar. [ca,
Discedite a meo corpore, dilacerationibus, quoniam
adhuc casta corpore existens, [nata sum.
Do celeribus auris ferenda hæc, quæ tibi, ô Rex, vatici-
Vbi est nauis ducis? quonã oportet me ascendere? 455
Non *enim* diutius auram velis captans expectabis,
Vnam trium Furiarum ex hac terra me abducturus.
Vale mihi mater: ne lachrymes ô chara patria,
Quique sub terra fratres estis, & qui nos genuit pater,
Breui me excipietis, sed veniã ad mortuos victrix, 460
Et populata domos Atridarum, a quibus periimus.

Chorus.

Hecubæ annosæ custodes, non videtis
Dominam, quomodo muta humi cadat?
Non sustinebitis eam, an dimittetis *eam?* ô ignauæ
Anum lapsam erigite rursum. 465
Hec. Sinite me (non *enim iam* mihi grata *sunt*, quæ grata
prius erant, ô puellæ)
Iacere collapsam: lapsu enim digna *mala*
Patior, & passa sum, & adhuc patiar.
„ O dii: ignauos quidem opitulatores *vos* inuoco,
„ Tamen habet aliquem prætextũ inuocare deos, 470
„ Quãdo nostrũm aliquis in aduersam fortunã incidit.
Primum igitur mihi gratũ *est*, *placeat*q; bona recensere.
Malis enim, *eorumque narrationi* maiorem commise-
rationem inseram.
Fuimus reginæ, & in regias *ædes regi* nupta iui.
Hic autem præstantissimos peperi liberos, 475
Nõ numero temere: sed *virtute* excellentissimos Phry-
Quos *nec* Troiana, nec Græca, nec barbara [gum.
Mulier a se procreatos vnquam gloriari posset.
Illosque vidi hasta prostratos Græca,
Et secui capillos istos ad tumulum mortuorum, 480
Et *ipsorum* patrem Priamum non ab aliis
Audiens defleui: sed his oculis vidi

Ipsa trucidatum ad Herceam *Iouis* aram:
Vrbemque captam *vidi*. Quas vero educaui virgines
Ad dignitatem sponsorum eximiam,
Aliis educatas, ex manibus ereptas amisi.
Neque spes est fore vt *posthac* ab illis videar,
Neque ego illas vnquam videbo posthac,
Illud vero postremū *est*, *ac* fastigiū miserorū malorū,
Serua, mulier, anus, in *hostis* ædes abibo.
Quæ autem huic senectuti sunt incommodissima,
His *ministeriis* me adhibebunt, vel ianuarum custos
Claues vt seruem, ego mater Hectoris,
Vel vt panem faciam, & humi stratum habeam
Rugoso dorso, regiis ex lectis *iecta*,
Laceras induta circa lacerum corpus
Lacinias stolarum, quæ non decent beatas:
Me miseram: propter vnum connubium vnius
Mulieris in qualia mala incidi, & incidam?
O filia, ô Bacchi socia Cassandra, Diis
Quali calamitate soluisti tuam castitatem?
Tuque ô misera, vbinam es Polyxena?
Vt neque me mascula, neque fœminea soboles,
Cum multi fuerint, miseram iuuat.
Cur igitur me erigitis? qua spe adducti
Mouetis delicatum quondam in Troia pedem,
Nunc vero seruilem, ad stratum humi lectum,
Et *ad* saxea sulcra capitis: vt lapsa peream
„ Lachrymis arefacta? Ex felicibus igitur
„ Neminem existimate beatum esse ante mortem;

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 De Ilio mihi, ô
2 Musa, nouorum hymnorum
3 Cane in lachrymis
4 Cantionem conuenientem.
5 Nunc enim carmen in Troiam clara voce cantabo,
6 Quomodo a quadrupede *equi* vehiculo
7 Græcorum perierim,
8 Misera bello capta.
9 Quando reliquerunt equum, cælitus
10 Frementem, aureis ornatū phaleris, armis fœtum
11 Ad

Αὐτὴ κωΐσω φαεθρὸν, ἐφ' ἑρκίῳ πυρᾷ,
Πόλιν θ' ἁλοῦσαν. ὡς δ' ἔθρεψα παρθένους
Εἰς ἀξίωμα νυμφίων ἐξαίρετον,
Ἄλλοισι θρέψασ', ἐκ χερῶν ἁφῃρέθην.
Κεὖτ' ἐξ ἐκείνων ἐλπὶς ὡς ὀφθήσομαι,
Αὐτή τ' ἐκείνας οὐκέτ' ὄψομαί ποτε.
Τὸ λοίσθιον δ' ἥξουσι δοῦλαι δώμασιν,
Δούλη γυνὴ γεραιὰ εἰς δόμους ἁφίξομαι.
Ἃ δ' ἐστὶ γήρᾳ τῷδε συμφορώτατα,
Τούτοις με πεφόβηκέ σου, πυλῶν λάτριν
Κλῆδας φυλάσσειν, τῷ τεκόντ' Ἕκτορι,
Ἢ σιτοποιὸν, κἀν πίδᾳ κοιμᾶν ἔχειν
Ῥυτοῖσι νώτοις βαπλικῶν οὐκ ἐμμενῶν,
Τρυχηρὰ θεὶς τυχηρὸν εἱμάτιον χροΐ,
Πέπλων λακίσμασ', ἀδόκιμ' ὀλέθοις ἔχειν.
Οἰ 'γὼ τάλαινα, δεῦρο δῆτα μιᾶς ἔνα,
Γυναικὸς, οἵων ἔτυχον, ὧν τε πεύξομαι.
Ὦ τέκνον, ὦ σύμβακχε Κασσάνδρα θεοῖς
Οἵαις ἔλυσας συμφοραῖς ἄγνευμ' ὅσον.
Σύ τ' ὦ τάλαινα ποῦ ποτ' εἶ Πολυξένη;
Ὡς οὔτε μ' ἄρσεν, οὔτε θήλεια σπορὰ,
Πολλῶν ὑφ' ὁμμάτων, τὸν τάλαιναν ὠφελεῖ.
Τί δῆτε μ' ὀρθοῦτ'; ἐλπίδων ποίων ὕπο
Ἄγετε τὸν ἄθρεπτον δή ποτ' ἐν Τροίᾳ πόδα,
Νῦν δ' ἔνδον δοῦλον, οἷα δὴ πεσὼν χαμαιπετῆ,
Πίτνημά τε κρηδέμνου, ὡς πεσοῦσ' ἀποφθερῶ,
„ Δακρύοις κωΐξαν θεῖσα; Τῶν δ' οὐδὲν μόνων
„ Μηδένα νομίζετ' εὐτυχεῖν, πρὶν ἂν θάνῃ.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἀμφί μοι Ἴλιον, ὦ
2 Μοῦσα, κωμῶν ὕμνων
3 Ἄεισον ἐν δακρύοις
4 Ὠιδὰν ἐπιτήδειον.
5 Νῦν γὰρ μέλος εἰς Τροίαν ἀχήσω,
6 Τετραβάμονος ὡς ἵππου ἅπτυος
7 Ἀρχαίων ὀλοίμαν
8 Τάλαινα δορυάλωτος.
9 Ὅτ' ἔλιπον ὕπατον, ἀρόμενα,
10 Βρέμοντα, χρυσοφάλαρον, ἔνοπλον

Εν πύλαις Αχαιοί.
Ανὰ δ' ἐβόασεν λεὼς
Τρωάδας ἀπὸ πέτρας τειχέων,
Ἴτ' ὦ πεπαυμένοι πόνων.
Τόδ' ἱερὸν ἀνάγετε ξόανον
Ιλιάδι διογενοῦς κόρας.
Τίς οὐκ ἔβα νεανίδων;
Τίς δ' γεραιὸς οὐκ ἔβη δόμων;
Κεχαρμένοι δ' ἀοιδαῖς,
Δόλιον ἔχον ἄπεν.

Ἀντιστροφή.

Πᾶζα δὲ φρήνα Φρυγῶν
Πρὸς πύλας ὥρμηθη,
Πεύκαις σὺν ἀρείαις
Ξεστὸν λόχον Ἀργείων,
Καὶ Δαρδανίας ἄπεν θεᾶς δόσιν,
Χάλκεον ἄζυγος ἀμβρότα πῶλος.
Κλωστοῦ δ' ἀμφιβόλοι
πλεκτοῖσι, νεὼς ὡς
Σκάφος κελαινὸν, εἰς ἕδρανα
Λάϊνα, δαίπεδά τε φόνια πατρίδι
Παλλάδος θέσαν θεᾶς.
Ἐπὶ δὲ πόνῳ καὶ χαρᾷ,
Νύχιον ἐπὶ κίνυφας πυρὶ
Λιβύς τε λωτὸς ἐκτύπη.
Φρύγιά τε μέλεα. παρθένοι
Δ' ἀέριον ἀνὰ κρότον ποδῶν,
Βοάν τ' ἐμέλπον εὐφρόν'. ἐν
Δόμοις τε πάμφαὲς σέλας
Πυρὸς μέλαιναν ἄγλαϊ
Ἔδωκεν παρ' ὕπνῳ.

Ἐπῳδός.

Ἐγὼ δὲ πὰν ἀρεστέρων
Τότ' ἀμφὶ μέλαθρα παρθένον,
Διὸς κόραν Ἄρτεμιν,
Ἐμέλπομαν χορεῖοις.
Φονία δ' ἀνὰ πόλιν
Βοὰ κατεῖχε παῖδ' ἁμῶν
Ἕδρας βρέφη ἢ φίλια πρὸ
Πέπλοις ἔσαλεν μητρὶ χεῖρας

9 Ἐπέ-

Ad portas Græci:
Exclamauit vero populus
Stans a rupe Troade:
Ite ô defuncti laboribus,
Hoc sacrum adducite simulacrum
Iliadi Iouis filiæ Mineruæ.
Quis non iuit iuuenum?
Quis senex non *egressus est* domo?
Exhilarati vero carminibus,
Fallax apprænderunt malum.

Antistrophe.

Totum autem genus Phrygum
Ad portas ruit
Facibus cum montanis,
Politas insidias Argiuorum,
Et Dardaniæ cladem, Deæ *Minervæ* daturum, & *conse-*[*craturum*,
Munus equi immortalis, *et* non iuncti iugo.
Contorti vero *funis* ancipitibus laque-
is lineis, nauis veluti
Scapham nigram, in sedes
Saxeas, & in solum letale patriæ,
Palladis *trahentes* collocarunt Deæ.
Sed a labore & festiuitate
Nocturnum crepusculum *Troianis* infestum aderat,
Libycaque tibia sonabat,
Et Phrygiæ cantiones. virgines vero
Aereo cũ plausu pedũ, *pedes in aerem cũ plausu tollẽtes*,
Lætam cantionem canebant. in
Ædibusque illustre iubar
Ignis atrum splendorem
Dabat ad somnum, *t. obrepente somno reddebat.*

Epodus.

Ego vero monticolam
Tunc in domo virginem
Iouis filiam Dianam
Celebrabam choreis.
Funesta vero *tunc* per vrbem
Vox occupauit Pergamorum
Sedes. infantes vero chari circa
Vestes, tendebant matri manus

9 Con-

9 Consternatas. *ex* insidiis
10 Vero *confestim* exiuit Mars,
11 Virginis opera Palladis.
12 Cædes autem circum aras
13 *Fiebat* Phrygum, inque cubilibus
14 Letalis solitudo puellarum
15 Coronam afferebat Græciæ iuuenum alumnæ,
16 Phrygum *vero* patriæ luctum.

Chorus.

Hecuba, videsne istam Andromachen
In peregrino vehiculo vehi? [sequitur
Iuxta motum autem vberum *currus agitatione motorũ*
Charus Astyanax, Hectoris filiolus.

Hec. Quonam vehiculi dorso veheris
Infelix mulier, custos æreorum
Armorum Hectoris, & Phrygum spoliorum
Bello captorum:
Quibus *Pyrrhus* Achillis filius Phthiotes,
Coronabit templa *in patriam delatis* a Troia?

An. Achiui domini me abducunt. *He.* Hei mihi, mihi.
An. Quid gemis meum pæana? *He.* Heu, heu, æ, æ.
An. Heu dolores. *He.* Heu Iupiter.
An. Heu calamitates. *He.* ô filii.
An. Quondam fuimus.
Hec. Periit felicitas, periit Troia. *An.* Infelix.
Hec. Et meorum liberorum nobilitas. *An.* Heu, heu.
Hec. Heu propter mea. *An.* Mala. *He.* miseranda calamitas.
An. Vrbis. *He.* quæ fumat. *An.* Redeas ad me ô marite.
Hec. Vocas meum filium qui apud Plutonem *est*, ô misera.
An. Tuæ vxoris præsidium. *He.* Tuque præsentissimum animi robur *aduersus* Græcos.
Olimq; liberorum nostrorum antique pater Priame
Deduc me ad inferos.

Chorus. [dolores.

Hæc desideria magna *sunt*. *He.* Graues hos patimur
Cho. Pereunte patria. Doloribus enim dolores adduntur,
Cum lætitia Deorum, *Diis lætantibus*. Tuus vero filius
effugit Plutonem, *i mortem*,
Qui propter odiosum thalamũ pdidit Pergama Troię.
Cruenta vero corpora mortuorũ prope Deã Palladem
Vultu-

9 Ἐπθημίους, λόχου
10 Δ' ἐξέβαινεν Ἄρης,
11 Κόρας ἔργα Παλλάδος.
12 Σφαγαὶ δ' ἀμφὶ βωμοῖσι
13 Φρυγῶν, ἔν τε δομνίοις
14 Καρχόμος ἐρημία νεανίδων,
15 Στέφανον ἔφερεν Ἑλλάδι κουροτρόφῳ,
16 Φρυγῶν πατρίδι πένθη.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἐκβᾶσ', λεύσσεις τὸν δ' Ἀνδρομάχαν
Ξενικοῖς ἐπ' ὀχέων παρθμεύομέναν.
Πρὸς δ' εἰρεσία ναστῶν ἐπίτυπα
Φίλου ἀσυνάκτ, Ἕκτορος ἴνις.
Ἑκ. Ποῖ ποτ' ἀπλώτοις νώτοισι φέρη
Δύστανε γυῖα, πάρεδρος χαλκείοις
Ἕκτορος ὅπλοις, σκύλοις τε Φρυγῶν
Δορίληπτοις,
Οἷσιν Ἀχιλέως παῖς Φθιώτας,
Σπύλαια δόξ Τρφίας;
Αν. Ἀχαιοί δεσπότται μ' ἄγουσιν. *Ἑκ.* ἰὼ μοι μοι.
Αν. Τί παιᾶν' ἐμὸν στενάζεις; *Ἑκ.* αἰ, αἰ. αἰ, αἰ.
Αν. Τῶνδ' ἀλγέων. *Ἑκ.* ἰὼ Ζεῦ.
Αν. Καὶ συμφορᾶς. *Ἑκ.* τέκεα.
Αν. Πέλαν ποτ' ἦμαρ.
Ἑκ. Βέβακεν ὄλβος, βέβακε Τροία. *Αν.* τλήμων.
Ἑκ. Ἐμῶν τ' εὐγενείας παίδων. *Αν.* φεῦ, φεῦ.
Ἑκ. Φεῦ δῆτ' ἐμῶν. *Αν.* ἠκκῶν. *Εκ.* οἰκτρὰ γὰρ τύχα.
Αν. Πόλεως. *Εκ.* ἃ κατέβαν. *Αν.* μόλοις ὦ ποσὶ μοι.
Ἑκ. Βοᾷς τὸν παρ' ᾅδου παῖδ' ἐμὸν, ὦ μελέα.
Αν. Σᾶς ἀμαρτὼς ἄλκας. *Εκ.* σύ τ' ὦ λῆμ'
Ἀχαιῶν.
Τέκνων δὲ ποθ' ἁμῶν πεσόντων Πελάμε,
Κόμισαί μ' εἰς ᾅδου.
Ἐξάμετροι
Οἵδε πόθοι μεγάλοι. *Εκ.* ἐπίτλια πόδε πάσχομεν ἄλγη.
Χο. Οἰχόμεθα πόλεως, ἐπὶ δ' ἄλγεσιν ἄλγεα κεῖται.
Εὐφρόσυνα θεῶν. ὁ δ' ἐς γᾶν ἔκφυγε
ᾅδαν,
Ὃς λευκέων συγερῶν χάριν ὤλεσε πέργαμα Τροίας.
Αἰαῖ θεαὶ δ' ἃ θεᾶ παρὰ Παλλάδος ἐμάνθανον νεκρῶν

Γυψὶ φέρειν πέπλους. ζυγὰ δ' ἴσως δούλια
Τροία.
ἑκά. Ὦ πατρίς, ὦ μέλεα, κακῶς ἐκπερθέν τε δακρύω.
χο. Νῶν τέλος οἰκτρὸν ὁρᾷς. Ἑκά. κἀγὼ δόμων, ἔνθ' ἐλοχεύθην.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ὦ τέκν', ἔρημος πόλις. ἀμφίπτης
Ἀπολείπει' ὑμῶν.
ἑκά. Οἷος ἰάλεμος, οἷά τε πένθη,
Δάκρυά τ' ἐκ δακρύων κακῶς ἐλείσθην
Ἀμετέροισι δόμοις. ὁ γὰρ ὢν δ' ἐπιλάθεται ἀλγέων ἀδάκρυτος.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ὡς ἡδὺ δάκρυα τοῖς κακῶς πεπονθόσιν,
Θρήνων τ' ὀδυρμοὶ, Μοῦσά θ' ἡ λύπας ἔχει.
ἀν. Ὦ μῆτερ ἀνδρὸς, ὃς ποτ' Ἀργείων δορὶ
Πλείστους διώλεσ' Ἕκτορος, πόσι' εἰσορᾷς;
ἑκά. Ὁρῶ τὰ τῶν θεῶν, ὡς τὰ μὲν πυργοῦσ' ἄνω,
Τὰ μηδὲν ὄντα, τὰ δ' ὀκνοῦντ' ἀπώλεσαν.
ἀν. Ἀχαϊκὰ λέκτρα σοὶ τέκνων. Τὸ δὴ δύσφορον
Εἰς δοῦλον ἦκε, μεταβολὰς τοσάσδ' ἔχον.
ἑκά. Τὸ τῆς ἀνάγκης, δεινόν. ἄρτι κἀπ' ἐμοῦ
Βέβηκ'. ἀπαναυδεῖ ζα Κασσάνδρα βία.
ἀν. Φεῦ, φεῦ. ἄλκὸς ἦς Αἴας ὡς ἔοικε δεύτερος
Παιδὸς πέφηνε σῆς. νοσεῖς δ' ὅ τ' ἄτερθ.
ἑκά. Ὠνὴρ ἄτε μέτριον, ἄτ' ἀριθμὸς ἐν μοι
Κακῶν. κακῶν γὰρ εἰς ἄμιλλαν ἔρχεται.
ἀν. Τίθνηκέ σοι πῶς φῶς τόδ' εἶπας Πολυξένη
Σφαγεῖσ' Ἀχιλλέως, δῶρον ἀψύχῳ νεκρῷ.
ἑκά. Οἷ' ἀλγύνεις μ' ἀναμιμνήσκουσ' ἃ σιγῶσ' εἶπε σαφές.
ἀν. Εἶδον γὰρ αὐτὴ κἀπόβασ' ἀπ' ὀχημάτων,
Ἕκρυψα πέπλοις, κἀπενυστάζουσ' ἔκτα.
ἑκά. Αἰαῖ τέκνον, σῶν αὐσίων ὧδε φαγμάτων,
Αἰαῖ μάλ' αὖθις, ὡς κακῶς διόλυσαι.
ἀν. Ὄλωλεν, ὡς ὄλωλεν, ἀλλ' ὅμως ἐμοῦ
Ζώσης γ' ὄλωλεν δυστυχεστέρῳ πότμῳ.
ἑκά. Οὐ ζῶντ' ὦ παῖ τὸ βλέπειν, τῷ κατθανεῖν.

Τὸ

Vulturibus lanianda iacent. Iugum vero seruile subiit Troia.
Hec. O patria, ô misera, relictam te deploro.
Cho. Nunc finem miserabilem vides. *Hec.* Et ego domum in qua fui puerpera.

Chorus.

Cho. O filii, deserta ciuitas, mater
Vestra deseritur.
Hec. Qualis planctus, & quales luctus.
Lachrymæ stillant ex lachrymis
In nostra domo: qui vero mortuus est,
Obliuiscitur dolorum nullas fundens lachrymas.

Chorus.

Quam iucundæ *sunt* lachrymę *mortalibus* afflictis,
„ Luctuumq; lamentationes, & Musa, quæ dolores habet, *i. & lugubre carmen.*
An. O mater viri, qui olim *sua* hasta Argiuos
Plurimos perdidit, Hectoris, hæc aspicis?
Hec. Video Deorũ *numina*, q̃ ea q̃dẽ extollunt in sublime,
Quæ nihil sunt, ea vero, quæ videntur *aliquid esse*, *deprimunt*, *ac* perdunt.
An. Abducor præda cum filio nobilitas vero
„ Venit in seruitutem, tantas habens mutationes.
Hec. Necessitatis *robur est* inuictum, modo & a me
Abiit Cassandra auulsa per vim.
An. Heu, heu. Aliquis, vt videtur, secundus Aiax
Apparuit tuæ filiæ laboras vero & aliis *malis*.
Hec. Quorum neque modus, neque numerus est mihi
Malorum, *res* enim ad certamen malorum venit.
An. Mortua tibi est filia Polyxena ad tumulum
Achillis mactata, munus exanimi cadaueri.
Hec. Heu me miseram, hoc illud est quod mihi dudũ Talthybius dixit ænigma perspicuum non perspicue.
An. Ipsam ipsa vidi, & descendens de isto curru,
Velaui peplis *ipsam*, & cadauer planxi.
Hec. Heu heu filia ob tuam immolationem:
Heu heu iterum, quam male periisti.
An. Periit, vt periit: sed tamen quam ego,
Quæ viua sum, feliciore fato periit.
Hec. Non idem est filia, viuere, quod mori.

„ Mor-

„ Mortuus enim nihil est, spes vero insunt vitæ.
An. Audi, vt tuæ voluptatem iniiciam menti.
„ Non natum esse, æquale dico morti:
„ At melius est mori, quam calamitose viuere.
„ Nihil enim dolet, qui nulla sentit mala.
„ Qui vero fuit beatus, & in miserias cadit,
„ Animo vagans cruciatur *propter* priorem felicitatē
„ Illa vero *Polyxena*, perinde ac si nunquā vidisset lucē,
„ Mortua est, & nihil scit malorum suorum.
Ego vero, quæ *scopum* iaculādo sum assecuta, & gloriæ
Quæ bonā *partē* adepta sum, a fortuna *tamē* aberraui.
Quæ enim decent modestas mulieres,
Hæc exercui in domo Hectoris.
Primum enim, siue adsit, siue non adsit
Probrum mulieribus, hoc ipsum adfert
Malā famā *ei*, quæ domi nō manet. [rio, domi mansi,
Huius *itaq; foras excurrēdi cupiditatis* cōtepto desīde-
Et intra atria comptos *vero* mulierum sermones
Non intro admisi, sed mentem magistram
Domi habens probam, satisfaciebam mihi,
Linguæque silentium, & placidum aspectum viro
Exhibui, & norā in q b. oportebat me vincere maritū,
Et rursū quarū rerū illi cōueniebat victoriā cōcedere.
Harumque rerum fama ad exercitum Achaicum
Perueniens, me perdidit nam posteaquam capta sum,
Achillis me filius voluit ducere
Coniugē seruiā aūt in domo interfectorum *viri:*
Et si quidē repulso Hectoris charo capite, *eiusq; oblitæ,*
Apud præsentem maritum explicem animum,
Improba videbor erga morutuum: hūc vero contra
Si prosequar odio, meis dominis ero inuisa.
Atqui dicunt, quod vna nox laxet, *ac leniat*
Odium mulieris in viri torum.
„ Ego *autem* abominor eam, quæ priorem virum
„ Cum amiserit, nouis connubiis alium amat.
Nam ne equa quidem, quæ seiuncta fuerit
A compare cū qua nutrita fuerit, facile trahit iugū.
Atqui hæc bestia est & muta,
Et rationis vsu caret, & naturā inferior est *hominibus.*
Te vero chare Hector habui virum sufficientem mihi,

Pruden-

„ Τὸ μὴ γὰρ εἶδέν, τῷδ' ἔνεισιν ἐλπίδες.
ΑΝ. Ἄκουσον, ὡς σοι πέρψιν ἐμβάλω φρενί.
„ Τὸ μὴ γενέσθαι, τῷ θανεῖν ἴσον λέγω.
„ Τὸν ζῶντα δ' ἀνιῶν κρεῖσσόν ἐστι κατθανεῖν.
„ Ἀλγεῖ γὰρ οὐδὲν τῶν κακῶν ἠσθημένος.
„ Ὁ δ' εὐτυχήσας εἰς τὸ δυστυχὲς πεσὼν,
„ Ψυχὴν ἀλᾶται τ' ἀμφιβλὴς ὑπ' ἀξίας.
„ Κεἰνη δ' ὁμοίως, ὡς σαφῶς σὺν ἐξέστη φρενῶν,
„ Τέθνηκε, κοὐδὲν οἶδε τῶν αὑτῆς κακῶν.
Ἐγὼ δὲ τοξεύσασα, τῆς τ' εὐδοξίας
Λαχοῦσα πλεῖον, τ' τύχης ἡμάρτανον.
Ἃ γὰρ γυναιξὶ σώφρον' ἐστ' εὐρημένα,
Ταῦτ' ἐξεμόχθουν Ἕκτορος κτ' στέγας.
Πρῶτον μὲν ἐγὼ κοὐ πεφυκὼς, κοὐ μὴ πεφυκὼς
Ψόγος γυναιξὶν, αὐτὸ τοῦτ' ἐφέλκεται
Κακῶς ἀκούειν, ἥτις σὺν ἔνδον μένῃ,
Τὰ τοῦ πυρεῖσσε πόθον, ἔμιμνον σὺν δόμοις,
Εἴσω τε μελάθρων κόμψ' ἀνὴρ ἐπὶ
Οὐκ εἰσεφρούμην. τὸν γὰρ αὐτῶν διδάσκαλον
Οἰκοθεν ἔχουσα χρηστὸν, ἐξήρκουν ἐμοί.
Γλώσσης τε σιγὴν, ὄμμα θ' ἡσυχον πόσι
Παρεῖχον. ἤδειν δ' ἃ με χρὴ νικᾶν πόσιν,
Κεἰνῳ τε νίκην ὧν ἐχρῆν παρεῖναι.
Καὶ τῶνδε κλῆδων εἰς στρατὸν μ' Ἀχαϊκὸν
Ἐλθοῦσ', ἀπώλεσέν μ', ἐπεὶ δ' ἥρεθην,
Ἀχιλλέως με παῖς ἐδουλήθη λαβεῖν
Δάμαρτα. δουλεύσω δ' ὧν αὐτῶν δόμοις.
Κεἰ μὲν παρώσασ' Ἕκτορος φίλον κάρα,
Πρὸς τὸν παρόντα πόσιν ἀναπτύξω φρένας,
Κακὴ φανοῦμαι τῷ θανόντι. τόνδε δ' αὖ
Στυγοῦσ', ἐμαυτῆς δεσπότας μισήσομαι.
Καί τοι λέγουσιν, ὡς μί' ὀφρὺν χαλᾷ
Τὸ δυσμενὲς γυναικὸς εἰς ἀνδρὸς λέχος.
„ Ἀπέπτυσ' αὐτὰς, ἥτις ἀνδρα τὸν πάρος
„ Καινοῖσι λέκτροις ἀποβαλοῦσ' ἄλλον φιλεῖ.
Ἀλλ' οὐδὲ πῶλος, ἥτις αὖ ζεύγλης
Τῆς σωτηρίας, ῥᾳδίως ἔλαφος ζυγὸν.
Καί τοι τὸ θηρίωδες, ἄφθογγόν τ' ἔφυ,
Ξυνέσεώς τ' ἄμοιρον, τῇ φύσει πλεῖστον.
Σὲ δ', ὦ φίλ' Ἕκτορ, εἶχον ἀνδρ' ἱκανῶτατά μοι,

Ξυνέσει,

Πωϊσά, χθιζά, πλέτῳ τε κἀνδρείᾳ μέγαν.
Ἀκήρατον δέ μ' ἐκ πατρὸς λαβὼν δόμων,
Πρῶτος τὸ παρθένειον ἐξέλυξε λέχος.
Καὶ νῦν ὀλωλας μὲν σύ, ναυστολοῦμαι δ' ἐγὼ
Πρὸς Ἑλλάδ', αἰχμάλωτος εἰς δοῦλον ζυγόν.
Ἆρ' οὐκ ἐλάσσω τῶν ἐμῶν ἔχῃ κακῶν
Πολυξένης ὄλεθρος, ὃν κλαίεις;
,, Ἐμοὶ γὰρ ἔστ', ὦ πᾶσι λείπεται βροτοῖς,
,, Σπάνις ἐλπίς. οὐδὲ κλέπτομαι φρένας
,, Πράξειν τι κερδός. ἡδύ σ' ἐστί, καὶ δοκεῖν.
χο. Εἰς ζωτὸν ἥκεις συμφοραῖς θρηνούσαις ᾗ
Τὸ σὸν, διδάσκεις μ' ἔνδακ' πημάτων κυρῶ.
ἑκά. Αὐτὴ μὲν οὔπω ναὸς εἰσέβην σκάφος,
Γραφῇ δ' ἰδοῦσα, καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.
,, Ναύτης γὰρ ὃν μὲν μέτριος ἢ χειμὼν φέρειν,
,, Προθυμίαν ἔχουσι σωθῆναι πόνων.
,, Ὁ μὲν παρ οἰακ' ὁ δ' ἐπὶ λαίφεσιν βοᾷ,
,, Ὁ δ' αὖ τὸν εἰρων ναὸς ὢν δ' ὑπερβάλῃ
,, Πολὺς παρεῖς ἐχθρὸς πόντος, ἐνδόντες τύχῃ,
,, Παρεῖσιν αὐτὸς κυμάτων δρομήμασιν.
Οὕτω κἀγὼ, πολλ' ἔχουσα πήματα,
Ἄφθογγός εἰμι. κῆ παρεῖσ', ἐῶ σέμνα.
Νικᾷ γὰρ ἐθῶν με δύσηνος κλύδων.
Ἀλλ' ὦ φίλη πῆ, ὡς μὲν Ἕκτορος τύχας,
Ἔασον. ἐ μὴ ἐκπρυμνίσῃ σὺ πω σύ.
Τίκτω δὲ τὸν παρόντα δεσπότην σίθεν,
Φίλον διδοῦσα δέλεαρ αὐδρὶ σῶν τρόπων.
Κἂν θρᾷς πιθοῦ, εἰς τὸ κοινὸν σύφρονες φίλοις,
Καὶ παῖδα τόνδε παῖδος ἐκτρέψας αὖ,
Τροίας μέγιστον ὄφελημ'. ἵν' οἵ ποτε
Ἐξ ἧς ῥυόμενοι παῖδες, Ἴλιον πάλιν
Καθοικίσωσιν, καὶ πόλις ῥυῇ τέπ.
,, Ἀλλ' ἐκ λόγου γὰρ ἄλλος ἐκβαίνει λόγος.
Τίν' ὦ δέδορκα τόνδ' Ἀχαικὸν λαστέων
Στείχοντα, κηρύσσων ἀγγέλου βακδυμάτων;
ταλ. Φρυγῶν ἀρίστου πρὶν ποθ' Ἕκτορος δάμαρ,
Μή μ' εὐγάσῃς. ἐκ γὰρ ἐκῶν δ' ἀγγελῶ,
Δαναῶν τε κοινὰ, Πελοπιδῶν τ' ἀγγέλματα.
ἀν. Τί δ' ἐστιν, ὡς μοι φροιμίων ἄρχῃ κακῶν;
ταλ. Ἔδοξε τόνδε παῖδα, πῶς εἴπω λόγου;

ἀν.

Prudentia, genere, opibus, & fortitudine excellentem:
Accipiens autem me intactam ex domo paterna,
Primus virginalem *tibi* iunxisti lectum,
Nunc autem tu quidem periisti: ego vero nauigo
In Græciam captiua ad seruile iugum.
An non minora meis habet mala
Mors Polyxenæ, quam tu gemis?
,, Mihi enim nulla, quæ omnib. relinquitur mortalibus,
,, Supereſt ſpes: nec animo decepta puto
,, Me vllo modo rē cōmode geſturā. Iucūdū tamē eſt *hoc*
Cho. In eandē venis calamitatē: lamētans vero [opinari.
Tuum *malum*, doces me in quibus malis ſim.
Hec. Ipſa quidem nondum intrauī ſcapham nauis,
Sed ex conſpectu picturæ, & auditu ſcio:
,, Si nautis enim tempeſtas mediocris ſit ad tolerandū,
,, Habent promptitudinem laborum vt ſeruentur,
,, Hic quidem ad clauum, ille vero ad vela vadens,
,, Alius vero ſententiā hauriens. ſi vero ſuperauerit *eorum*
,, Vehemēter turbatū mare, cedēres fortunę, [*vires*
,, Permittunt ſe fluctuum curſibus, *ac iactationibus*,
Sic & ego multa habens mala
Muta ſum, & omitto eloqui iſta.
Vincit enim me infelix tēpeſtas, quæ diuinitus venit.
Sed ô chara filia, Hectoris quidem calamitates
Omitte: nunquam tuæ lachrymæ ſeruabunt eum:
Sed cole præſentem dominum tuum,
Gratas illecebras tuorum morum præbēs marito:
Si enim hæc feceris, in commune exhilarabis amicos,
Et filium hunc mei filii poteris *bene* educare
Maximum adiumentum Troiæ, vt aliquando
Nati ex illo liberi rurſum Ilium
Reſtituant, & inſtauretur vrbs.
,, Verum alius alium trahit ſermo.
Quem rurſum video Græcum hunc miniſtrum
Huc accedentem, nouorum nuncium conſiliorum?
Tal. Phrygum præſtantiſſimi olim coniunx Hectoris.
Ne me odio habeas. non enim volens nunciabo
Publica decreta Danaorum, & Pelopidarum.
An. Quid vero eſt, quod tam malum exordium incipis?
Tal. Decretū eſt hunc puerū, quomodo eloquar ſermonē?

An. Num non eundem dominum nobiscum habere?
Tal. Nullus Græcorum huic dominabitur vnquam.
An. An hic *oportet* ipsum relinquere, reliquias Phrygum?
Tal. Non scio, quomodo tibi facile dicam mala.
An. Laudo pudorem, si modo bona dicas.
Tal. Interficient tuum filium, vt audias malum magnum.
An. Hei mihi, vt hoc malū *meis* nuptiis grauius audio.
Tal. Vincit. n. Vlyssi in cōuētu Græcorū vniuersorū loquēs.
An. Hei, hei iterum. non enim mediocria patimur mala.
Tal. Dicens non alendum fortissimi viri filium.
An. Vtinam hoc modo vinceret de suis.
Tal. Præcipitari autē ipsum oportet de Troianis turribus.
Quamobrem vt *hoc* fiat, vtque sapientior videaris,
Neq; ptinacius hūc retine, fortiter vero dolorē perfer
Cumq; nihil possis, statuas te nihil posse [*in tuis* malis.
Nusq̄ n. habes auxiliū. cōsiderare igitur oportet *hæc*.
Ciuitas perit & maritus, & tu es in seruitute,
Et nos contra vnam mulierem pugnare
Sumus satis valentes: propter hęc nec pugnā expetero.
Nec turpe quicquam, neque odiosum te decet:
Neq; etiam volo te conijcere in Græcos imprecationes.
Si enim quid dixeris, propter q̄ irascatur tibi exercitus.
Neque sepelietur iste puer, neq; plāctum consequetur:
Tacens vero, commodeque perferens hos casus,
Huius non insepultum relinques cadauer,
Et tu ipsa vtēris Græcis æquioribus.
An. O charissime, ô fili mihi cultissime,
Moriere ab hostibus, matrem miseram relinquens,
Nobilitas autem patris tui te interficiet,
Quæ alijs saluti fuit:
Hæc patris gloria tibi non opportune venit.
O lectos meos infelices, & nuptias,
Quibus veni quondam in domum Hectoris,
Paritura meum *filium*, non vt victimam Græcis:
Sed vt dominum fertilis Asiæ.
O fili, lachrymas? sentis tua mala?
Quid me corripis manibus, & præhendis vestem,
Vt pullus inuoluens te sub meas alas?
Non venit Hector, inclytam arripiens hastam,
Ex terra reuersus, tibi ferens salutem:

Neque

ἀν. Μῶν ἐ τὸν αὐτὸν δεσπότην ἡμῖν ἕξομεν;
πελ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν τῆδε δεσπόσει ποτέ.
ἀν. Ἀλλ' ἐνθάδ' αὐτὸν λείψανον Φρυγῶν λιπεῖν;
πελ. Οὐκ οἶσθ' ὅπως σε ῥᾳδίως εἴπω κακά.
ἀν. Ἐπήνεσ' αἰδῶ. πλὴν ἐὰν λέγῃς κακά.
πελ. Κτενοῦσι σὸν παῖδ', ὡς πύθῃ κακὸν μέγα.
ἀν. Οἴμοι. γάμων τοῦδ' ὡς κλύω μεῖζον κακόν.
πελ. Νικᾷ δ' Ὀδυσσεὺς αὖ Πανέλλησιν λέγων.
ἀν. Αἰαῖ μάλ', ἐγὼ μέτρια πάσχομεν κακά.
πελ. Λέξας ἀφέλου παῖδα μὴ τρέφειν πατρός.
ἀν. Τοιαῦτα νικήσαντες αὖθ' ἥξει.
πελ. Ῥίψας γ' ἀπ' ὀμφακῶν δεῖ σφε τειχέων ἄπο.
Ἀλλ' ὡς θανοῦσα κἀσφαλεστέρα φανῇ,
Μήτ' αὐτίχου τάχ', ὀκνηρῶς δ' ἀλγῇ κακοῖς.
Μήτε φίνυζα μηδέν, ἰσχύσῃ δ' ἐκεῖ.
Ἔχεις γὰρ ἀλκὴν οὐδαμοῦ, σκοπεῖν χρεών.
Πόλις τ' ὄλωλε. καὶ πόσις. κρεῖσσον δὲ σύ,
Ἡμεῖς τε τοῦς γυναῖκα μόρον μιᾶς μίαν
Οἷοί τε τόκτων ἕνεκ' ἐμοῦ χρῃζόντων,
Οὐδ' αἰχμὴν ἔδην, οὐδ' ἐπίφθονόν σε χρή.
Οὔτ' ὠσὶ Ἀχαιοῖς βέλομαι ῥιπτεῖν ἐρέσ.
Εἰ γάρ πλέξεις ὧν χολώσεται στρατός,
Οὐτ' αὖ πεφεύξῃ πᾶς ὀδ', ὅστ' οἴκτου τύχοι.
Σιγῶσα δ', οὗ τε σὸς τύχας κεκτημένη,
Τὸν τῆδε νεκρὸν σὸν κἀθαπτὸν αὖ λίποις,
Αὐτή τ' Ἀχαιῶν πρυμνέτερον τύχοις.
ἀν. Ὦ φίλτατ', ὦ ἐμοὶ κατὰ πημονὰς τέκνον,
Θανῇ πρὸς ἐχθρῶν. μητρὸς ἀθλίαν λιπών.
Ἡ τοῦ πατρὸς δέ σ' εὐγένεια ἀποκτενεῖ,
Ἣ τοῖσιν ἄλλοις γίγνεται σωτηρία.
Τόδ' ἐσθλὸν οὐκ εἰς καιρὸν ἦλθέ σοι πατρός.
Ὦ λέκτρα τἄμ' ἄμοιρα δυστυχῆ τε, καὶ γάμοι,
Οἷς ἦλθον εἰς μέλαθρον Ἕκτορός ποτε,
Οὐχ ὡς σφάγιον Δαναΐδαις πέξεσθ' ἐμόν,
Ἀλλ' ὡς τύραννον Ἀσιάδος πολυπόρθου.
Ὦ παῖ, δακρύεις; αἰσθάνῃ κακῶν σέθεν;
Τί μου δέδραγμα χερσὶ, καὶ πτέρυξ πέπλων,
Νεοσσὸς ὥστε πτέρυγας εἰσπίτνων ἐμάς;
Οὐκ εἶσιν Ἕκτωρ κλεινὸν ἁρπάσας δόρυ,
Γῆς ἐξαναλθών, σοὶ φέρων σωτηρίαν.

Οὐ συζυγία πατρὸς, οὐκ ἰσχὺς Φρυγῶν.
Λυγρὸν δ' πήδημ' εἰς πρανὲς ὑψόθεν
Πεσὼν ἀοίκτως, πνεῦμ' ἀπορρήξεις σέθεν.
Ὦ νέον ὑπασκήλισμα μητρὶ φίλτατον.
Ὦ χρωτὸς ἡδὺ πνεῦμα. Δμωικὴν ἄρα
Ἐν σπαργάνοις σε μαστὸς ἐξέθρεψ' ὁδε.
Μάτην δ' ἐμόχθουν κἀπεξανύσθην πόνοις.
Νυῦν, εἴ ποτ' οὖσις, μητέρ' ἀσπάζου σέθεν,
Περόνησι τῶν τεκόντων ἀμφὶ δ' ὠλένας
Ἕλισσ' ἐμοῖς νώτοισι, καὶ τόδ' ἄρμασον.
Ὦ βάρβαρ' ἐξευρόντες Ἕλλησιν κακὰ,
Τί τοῦδε παῖδα κτείνετ' οὐδὲν αἴτιον;
Ὦ Τυνδαρείου σπέρμα, ἔφυν σ' εἰ Διὸς,
πολλῶν δ' πατέρων φημί σ' ἐκπεφυκέναι.
ἀλάστορες μὲν πρῶτον, εἶτα δὲ φρένες,
φόνοι τε, μηχαναί θ' ὅσα γῆ τρέφει κακά.
οὐ γάρ ποτ' αὐχῶ Λήδᾳ σ' ἐκφῦσαι ἐγὼ,
πολλοῖσι κῆρυξ βαρβάροις, Ἕλλησί τε.
Ὄλοιο, καλλίστων δ' ὀμμάτων ἄπο,
Αἰσχρῶς τὰ κλῄνας πρὸς ἀπώλεσας Φρυγῶν.
Ἄγετε, φέρεται, ῥίπτετ' ἐς νεὼς κόλπους.
Δαίνυσθε τοῦδε σάρκας. ἐκ δ' θεῶν
Διόλυμεθα. πρὸς τ' ἀδικωμεθα
Θανάτου δοῦναι κρύπτετ' ἄθλιον δέμας,
Καὶ ῥίπτετ' εἰς ναῦν. ἐπὶ καλὸν δ' ἔρχομαι
Ὑμέναιον, ἀπολέσασα τἀμὰ τῆς τέκνου.
Τάλαινα Τροία, μυρίας ἀπώλεσας
Μιᾶς γυναικὸς, κἀπὶ λέχους συγνοῦ χάριν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἄγε πᾶ, φίλιον πρὸς φθέγμα μεθεὶς
Μητρὸς μογερᾶς, βᾶσα πατρῴων
Πύργων ἐπ' ἄκρας στεφάνας, ὅθι σοι
Πνεῦμα μιθεῖναι ψῆφος ἐπρώτη,
Λαμβάνετ' αὐτόν. πᾶ δ' τοιαῦτα χρὴ
Κηρυκεύειν, οἷς ἀοίκτως,
Καὶ ἀναιδείας, τῆς ὑμετέρας
Γνώμης μᾶλλον φιλόφρων ἔσιν.
Ὦ τέκνον, ὦ πᾶ παῖδες μογερᾶ,
Συλώμεθα οἷα ψυχὰ ἀδίκως,
Μήτερ, καγώ. τί παθὼν; τί σ' ἐγὼ

Δύσμορε

Neque cognatio patris, neque robur Phrygum.
Sed miserabili saltu in ceruicem e sublimi
Cadens sine commiseratione, abrumpes tuam vitam.
O tenerum vlnarum gestamen matri chariſſimum,
O dulcis halitus corporis. Fruſtra igitur
In faſcis aluit te hæc mamma.
Fruſtra etiam laboraui, & confecta ſum laboribus.
Nunc, ſi alias vnquam, matrem complectere tuam,
Accide ad matrem *tuam*, & brachia
Circunda meis humeris, & applica os.
O barbarica excogitantes Græci mala,
Cur interficitis hunc puerum innocentem?
„ O Tyndarea planta, nunquam eras Iouis *filia*.
„ Dico enim te natam eſſe ex multis patribus.
„ Primũ quidẽ ex *patre* malo genio, deinde vero ex inui-
„ Et cæde, & morte, *& ex aliis*, quæcũq; tellus alit mala.
„ Nõ enim vnquã ego auſim dicere Ioue te produxiſſe,
„ Peſtem multis barbaris, & Græcis.
„ Pereas: propter enim pulcherrimos oculos,
„ Turpiter inclytos Phrygum campos perdidiſti.
Agite, ferte, præcipitate, ſi præcipitare placet,
Epulamini huius carnes: a diis enim
Periimus, & a filio non poſſemus
Mortem depellere. occultate miſerum corpus,
Et coniicite in nauem. ad pulchras enim proficiſcor
Nuptias, amiſſo meo filio.
Cho. Miſera Troia, innumerabiles amiſiſti *viros*
Propter vnicam mulierem, & odioſum coniugium.

Age ô fili, gratam compellationem omittens
Miſeræ matris, aſcende paternarum
Turrium ad ſummas pinnas, vbi tibi
Animam exhalare ſuffragia *Græcorum* decreuerũt.
Tollite eum: talia autem conuenit
Promulgare, quicunque *eſt* immiſericors,
Et *quicunq; propter* impudentiam veſtræ
Sententiæ magis eſt approbator, *ac fautor*.
Hec. O fili, ô fili *mei* ærumnoſi filii.
Priuamur tua vita præter opinionem,
Mater, & ego. quid patiar? quid tibi ego

Infelix faciam? has tibi damus
Plagas capitis, & planctus *noſtrorum* pectorum.
Hæc enim ſunt in noſtra poteſtate. Hei mihi *pp* vrbē.
Hei mihi etiā tua *cauſa*. Quid .n. *mali* non habemus?
Quid nobis deeſt, *quid abeſt*, quin funditus
Eamus per omnem perniciem?

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Salaminæ alentis apes
2 O rex Telamon, inſulæ
3 Circumfluæ habitans ſedem,
4 Quæ plantatæ in
5 Collibus ſacris oliuæ
6 Primum oſtendit virentis ramum, Mineruæ
7 Cæleſtem coronam,
8 Splendidis decus Athienis.
9 Veniſti, veniſti arcitenente
10 Cū Alcmenes filio *Hercule* ſimul rē fortiter geſtu⁹ *et*
11 Ilium, Ilium euerſurus,
12 Vrbem noſtram,
13 Antea, quando veniſti ex Græcia,

Antiſtrophe I.

1 Quando adduxit primum Græciæ
2 Florē, dolēs equotū *cauſa*, *quib. a Laomedonte fraudat⁹*
3 Et ad late fluentem Simoentē nauem [*fuerat*
4 Statuit pontigradam,
5 Et rudentes puppibus alligatos ſuſpendit,
6 Et exemit ex nauibus ſagittas, quas manu perite iacu-
7 Laomedonti cædem *illaturas*. [labatur
8 *Armis autē, Troiæ* muros ad regulam a Phœbo factos,
9 Ignisque puniceā flammā
10 Demolitus, Troiæ diripuit agrum.
11 Bis autem gemino ſtrepitu muros
12 Circa Dardaniæ *vrbem*, *i. circa Troiam*,
13 Cruentā euertit haſta.

Strophe II.

1 Fruſtra igitur ô aureos
2 Inter cyathos molliter incedens
3 Laomedontie puer, *Troiane Ganymedes*,
4 Iouis habes poculorum

Δύσμορε δράσω; τάδε σοι δίδυμα
Πλήγματα κρατὸς, πέρναν τε κτύπους.
Τῶνδε γὰρ ἄρχομαι. οἵ ἐγὼ πόλεως,
Οἵ μοι ἐγὼ σέθεν. τί γὰρ σὸν ἔχομαι;
Τίνος ἐνδέομαι, μὴ ὁ παντοδία
Χωρεῖν ὀλίβρα λᾷ παντός;

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Μιλιοτοξόφου Σαλαμῖνος
2 Ὦ βασιλεῦ Τελαμών, νάσου
3 Πελαγόμορ' οἰκήσας ἕδραν,
4 Ἃ ζαῖς ἐπικλιμάσι
5 Ὀχεῖς ἱερᾶσιν ἐλαίας
6 Πρῶτον ἔδειξε κλάδον, γλαυκᾶς Ἀθάνας
7 Οὐράνιον τέφανον,
8 Λιπαραῖσι κόσμον Ἀθήναις.
9 Ἔβας ἔβας τοξοφόρα
10 Σὺν Ἀλκμήνας γόνῳ,
11 Ἴλιον Ἴλιον ἐκπέρσων,
12 Πόλιν ἀμετέραν,
13 Τοπάρ θ', ὅτ' ἔβας ἀφ' Ἑλλάδος.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Οὐθ' Ἑλλάδος ἄγαγε πωτὸν
2 Ἄνδρος, ἀτυζόμενον πόλων.
3 Σιμόεντι δ' ἐπ' εὐρείᾳ πλάτᾳ
4 Ἔσχαζε πόδ' ὁπόθεν,
5 Καὶ ναύδετ' ἀνῆψατο πρυμναῖ,
6 Καὶ χερὸς εὐστοχίαν ἐξέπλε ναῶν,
7 Λαομέδοντι φόνον.
8 Κανόνων τυκίσματα Φοίβου
9 Πυρὸς δὲ φοίνικι πνοᾷ
10 Καθέλων, Τρῳάς ἐπόρθησε χθόνας.
11 Διὶς ἦ δυοῖν πτύχοιν τείχη
12 Περὶ Δαρδάνας
13 Φονίᾳ κατέλυσεν αἰχμᾷ.

Στροφὴ β'.

1 Μάτην ἄρ', ὦ χρυσέας
2 Εἰν οἰνοχόας ἀοργὰ βαίνων
3 Λαομέδοντος παῖ,
4 Ζηνὸς ἔχεις κυλίκων

5 Πλήρωμα, κάλλιστον λατρείαν.
6 Ἃ γὰρ τέκνα μ' ἔθρεψε Τροία,
7 Πυρὶ δαίεται.
8 Ἠόνες ἅλιαι
9 Ἴαχον, οἷον οἱ-
10 ωνὸς ὑπὸ πτερύγων βοᾷ.
11 Αἱ μὲν γὰρ ἀνάτορες,
12 Αἱ δὲ παῖδας, αἱ δ'
13 Ματέρας γεραιάς.
14 Τὰ δὲ σὰ δροσόεντα λατρεύματα,
15 Γυμνασίων τε δρόμοι βεβᾶσ-
16 ιν. σὺ δ' ἀθύρτοις νεανὶς
17 Χάρισι παρὰ Διὸς θρόνοις
18 Καλλιστεύουσα τέθραφεις.
19 Περὶ μὲν γᾶν
20 Ἔκλαιε λόγχα.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἔρως ἔρως, ὃς παρὰ
2 Δαρδανίαν μέλαθρά ποτ' ἦλθες,
3 Οὐρανίδαισι μέλων.
4 Ὡς τότε μὲν μεγάλως
5 Τροίαν ἐπύργωσας, θεοῖσιν
6 Κῆδος ἀναψάμενος.
7 Τὸ μὲν οὖν Διὸς
8 Ὀνείδος, εἴπερ ἔρως,
9 Τὸ τοῖσδε λευκοπτέρου
10 Ἀμέρας φίλιον βεβῶτος
11 Φέγγος ἐλθὸν,
12 Εἶδε γᾶν, εἶδε
13 Περγάμων ὄλεθρον,
14 Τεκνοποιὸν ἴσχουσα τοῖσδε
15 Γᾶς πόσιν ἐν θαλάμοισιν, ὃν
16 Ἀστέρων πτηνὸς πάτος ἔλαβε
17 Χρύσεος ἅρμος ἁρπάσας.
18 Ἐλπὶς δὲ γᾶς πατρίας
19 Μεγάλων τε θεῶν ἦν
20 Φίλτρα, φρενῶν δὲ Τροίᾳ

ΙΑΜΒΟΙ.

μι. Ὦ καλλιφεγγὲς ἡλίου στέγασμα τόδε,
Ἐν ᾧ σὺν ἄρτι τὴν ἐμὴν χρὼς σώμασι

Ἐλί-

5 Implendorum munus, pulcherrimum miniſterium.
6 Nam quæ te genuit Troia,
7 Igne *iam* deflagrat.
8 Littora marina
9 Clamore teſtantur, quomodo ne-
10 pos pro parentibus vociferetur, *auosq; clamet.*
11 *Teſtãtur etiã quomodo* alię q. dẽ mãritos *appellent,*
12 Aliæ vero liberos, aliæ vero
13 Matres annoſas.
14 Tua vero roſcida lauacra,
15 Et gymnaſiorum curſus perierunt.
16 Tu vero iuuenilem faciem
17 Gratiis, *& venuſtate decoram* apud Iouis thronum
18 Pulchra tranquillitate munitam alis.
19 Priami vero terram
20 Græca perdidit haſta.

Antiſtrophe II.

1 O Amor, Amor, qui ad
2 Dardanias ædes olim veniſti,
3 Diis curæ exiſtens,
4 Quam tunc quidem magnifice
5 Troiam exaltaſti, cum diis
6 Affinitatem iungens.
7 Iouis igitur *nunc es*
8 Probrum; non amplius amor.
9 Hæc huius candidas alas habentis
10 Diei, grata *cæterus* mortalibus
11 Lux *Troianis* funeſta
12 Vidit *pereuntem noſtram* terram: vidit
13 Pergamorum exitium, *vidit hæc dies Troiam,*
14 Habens liberorum procreatorem huius
15 Terræ, maritum *meum* in thalamis, quem
16 Aſtrorum quadriiugus auexit
17 Aureus currus abreptum,
18 Spem patriæ terræ
19 Magnam. Deorum vero
20 Amores fuerunt inutiles Troiæ.

Menelaus.

O pulchram lucem ſpargens ſolis iubar iſtud,
In quo vxorem meam capiam

Hęlc-

Helenam, hic enim qui multum laboraui, ego
Menelaus sum, & *hic est* exercitus Achiuorum.
Veni aũt *ad* Troiam; nõ (vt *multi* putant me *venisse*)
Mulieris causa: sed propter virum. qui ex meis
Ædibus coniugem deceptor hospitum rapuit.
Sed ille quidẽ Diis fauentibus *iam mihi* pœnas dedit,
Et ipse, & patriã Marte collapsa Græcanico
Venio vero nunc istam Lacænam (non enim libenter
Nomen vxoris, quæ quondam mea fuit, appello)
Abducturus: in hac enim domõ cum captiuis
Annumeratur aliis Troianis mulieribus.
Qui enim eam laborantes recuperauerunt bello,
Dederunt mihi eam interficiendam: siue nõ occidens
Velim eam abducere iterum in Argiuam terram.
Mihi vero decretum est in Troia quidem mortem
Helenæ omittere, nautico vero *eam* abducere remo
In Græciam, & ibi eam dare interficiendam
Pro pœna iis, quibus mortui sint apud Ilium amici.
Sed eía ite in domum ministri,
Adducite eam cædibus pollutissima
Coma trahentes: prosperi vero quando
Flatus venerint, mittemus eam *in* Græciam.

Hec. O terræ vehiculum, & in terra habens sedem,
„ Quicunq; tandem es, imperuestigabilis animis nostris
„ Iupiter, siue *es* necessitas naturæ, siue mẽs mortalium,
„ Te inuoco. omnia enim per arcanam
Vadens viam ducis mortalia iuste.

Men. Quid rei est quod preces renouas deorum?

Hec. Laudo te, Menelae, si occideris tuam coniugem.
Sed videns hanc fuge, ne te capiat amore.
Capit enim oculos virorum, *et* euertit ciuitates,
Et incendit domos, tales habet illecebras.
Ego ipsam noui, & tu, & reliqui, q. *pp.* eã *mala* passi sũt.

Hele. O Menelae procœmium quidem pauore dignum
Hoc est. manibus enim a famulis tuis
Per vim ex hac domo rapior.
Sed quamuis quidem fere sciam me tibi inuisam esse,
Tamen interrogare volo, quænam sententiæ *lata sint*
A Græcis, & a te de mea vita. [sed torus exercitus,

Men. In iuris rigorẽ nõ veniſti, *nec summo iure tecũ actũ est:*

Quem

Ἑλέν. ὁ γὼ δὴ πολλὰ μοχθήσας ἐγὼ
Μενέλαός εἰμι, κὴ στράτευμ' Ἀχαϊκόν.
Ἦλθον ἣ Τροίαν οὐχ ὅσον δοκοῦσί με
Γυναικὸς οὕνεκ', ἀλλ' ἐπ' ἀνδρ', ὃς ἐξ ἐμῶν
Δόμων δόλιος ξεναπάτης ἐλήσατο.
Κἄνος μὲν οὖν δέδωκε σὺν θεοῖς δίκην,
Αὐτός τε, κἠ γῆ θερὶ πόσον' ἐλλωτικήν.
Ἥκω ἣ τὴν Λάκαιναν. ἐγὼ δ' ἠδέως
Ὀνόμα δάμαρτος, ἢ ποτ' ἦν ἐμή, λέγω.
Ἄξων. δόμοις γὰρ τοῖσδ' ἐν αἰχμαλωτικοῖς
Κατηρίθμηται Τρωάδων ἄλλων μέτα.
Οἵτως γὰρ αὐτὴν ἐξεμόχθησαν δορὶ,
Κτανεῖν ἐμοί νιν ἔδοσαν εἴτε μὴ κτανὼν,
Θέλοιμ' ἄγειν πάλιν ἐς Ἀργείαν χθόνα.
Ἐμοὶ δ' ἔδοξε τὸν μὲν ἐν Τροίᾳ μόρον
Ἑλένης ἐᾶσαι, ναυπόρων δ' ἀγὴν πολλὴν
Ἐλθεῖν ἐς γῆν, κἀκεῖ δοῦναι κτανεῖν
Ποινὰς, ὅσοις πέφυκεν ἐν Ἰλίῳ φίλοι.
Ἀλλ' εἶα χωρεῖτ' εἰς δόμους ὀπάονες,
Κομίζετ' αὐτὴν, τῆς μιαιφονωτάτης
Κόμης ἑπιπασάμενοι. θέλοι δ' ὅταν
Πνοιὰς μόλωσι, πέμψομὲν νιν Ἑλλάδα.

ιηφ. Ὦ γῆς ὄχημα, κἀπὶ γῆς ἔχων ἕδραν,
„ Ὅστις ποτ' εἶ σὺ δυσπάρατος εἰδέναι
„ Ζεύς, εἴτ' ἀνάγκη φύσεως, εἴτε νοῦς βροτῶν,
„ Προσηυξάμην σε πάντα γὰρ δι' ἀψόφου
Βαίνων κελεύθου, κὴ δίκαια τοῖς θνητοῖς ἄγεις.

μεν. Τί δ' ἔστιν, οὐχὰς ὡς ἐκαίνισας θεῶν;

ιηφ. Αἰνῶ σε Μενέλαε, εἰ κτανεῖς θάμαρτα σόν.
Ὁρᾶν ἣ τὴν δε, φεῦ γε, μή σ' ἕλῃ πόθῳ.
Αἱρεῖ γὰρ ὄμματ' ἀνδρῶν, ἐξαιρεῖ πόλεις,
Πίμπρησι δ' οἴκους, ὧδε' ἔχει κηλήματα.
Ἐγὼ νιν οἶδα, κὴ σὺ, χ' οἱ πεπονθότες.

ἑλέ. Μενέλαε, φρόνιμον μὲν ἄξιον φόβου
Τόδ' ἐστι. πῶς γὰρ χρὴ πρὸς ἀνδρὸς ὀλωλότος σθένειν,
Βίᾳ πρὸ τῶνδε δώματων ἐμπίμπραμεν.
Ἀλλ' ἐκ δόμων μὲν οἶδά σοι μισουμένην.
Ὅμως δ' ἐρήσομαι βέλομαι. γνῶμαι πόσις
Ἔλθῃσι, κἀμοί τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.

μεν. Οὐκ εἰς ἀκριβὲς ἦλθες, ἀλλ' ἅπας φατὸς

Κτανεῖν

Κτανεῖν ἐμοί σ' ἔδωκεν, ὅναξ ἠδίκῃς.
ἑλέ. Ἔξεστιν οὖν σοῦ τῶν τ' ἀμείψασθαι λόγῳ,
Ὡς οὐ δικαίως, ὦ δύ' ὄντε, θανούμεθα;
με. Οὐκ εἰς λόγους ἐλήλυθ', ἀλλά σε κτανῶν.
ἑκά. Ἄκουσον αὐτῆς, μὴ θάνῃ τὸ σὸν σθένος,
Μενέλαε, κἀμοὶ δὸς τὰς σὰς παύσασθαι λόγους
Ἡμῖν κατ' αὐτῆς. τῶν γὰρ ἐν Τροίᾳ κακῶν
Οὐδὲν κατοίσθα. συντεθεὶς δ' ὁ πᾶς λόγος
Κτανεῖν νιν ἥκει, ὡς μηδαμῶς φυγεῖν.
με. Σχολῆς τὸ δῶρον. εἰ δ' βούλεται λέγειν,
Ἐξέστι. τῶν σῶν δ' οὐκ ἔχω, ὡς μάθῃ λόγων,
Δοῦναι τόδ' αὐτῇ τῆσδε δ' ἐδόθη χάριν.
ἑλέ. Ἴσως μὲν οὖν οὐ, κἂν κακῶς δέξω λέγειν.
Οὐκ ἀντιμείψῃ πολεμίαν ἠνυμμένος.
Ἐγὼ δ', ὧν σ' οἶδα δι' λόγων ἰόντ' ἐμοῦ
Κατηγορήσειν, οὐ πεσεῖσθ' ἀμείψομαι
Τοῖς σοῖσι πάμπαν, κἀμὰ τοὺς' ἀπαμβώσω.
Πρῶτον μὲν, ὄχλος ἔτεκεν ἥδε τῶν κακῶν,
Πάριν τεκοῦσα. δεύτερον δ' ἀπώλεσεν
Τροίαν τε, καὶ μὲ πρέσβυν, ἀκτανὼν βρέφος,
Δυλὲ πικρὸν μίμημ' Ἀλέξανδρόν ποτε.
Ἔυθεν δὴ τὰ πάλοιπ' ἄκουσον, ὡς ἔχει.
Ἔκρινε τριστὸν ζεῦγος ὧδε τριστὸν θεῶν.
Κω Παλλάδος μὲν δῶ Ἀλιξανδρῳ δόσις,
Φρυξὶ στρατηγῶν' Ἑλλάδ' ἐξανιστάναι.
Ἥρᾳ δ' ὑπῆρχε' Ἀσιάδ'. Εὐρώπης δ' ὄχθος,
Τυραννίδ' ἐξειν, εἰ σφε κελεύσειν Πάρις.
Κύπρις δὲ τἄμὸν εἶδος ὠκπαγλεμένη,
Δώσειν ὑπῆρχε', εἰ γαμεῖ ὑπεκδράμοι
Καλλὼ τὸν οὐρανοῦ' ὡς ἔχει σθένος λόγου.
Νικᾷ Κύπρις γὰρ κᾠ τοσόνδ' οὐμὸς γάμος.
Ὤνησεν Ἑλλάδ' οὐ κρατεῖσθ' ὑπὸ βαρβάρων,
Οὔτ' εἰς δορυξόους τείνας, οὐ τυραννίδι.
Ἀ δ' ὄντυχεν Ἑλλὰς, ὠλόμην ἐγὼ,
Εὐμορφίᾳ πεσοῦσα, κἀνειδίζομαι,
Ἐξ ὧν ἔχρῃζον μὲ στέφανον ἐπὶ κάρᾳ λαβεῖν.
Οὔπω με φήσεις αὖθις τῶν ποσὶν λέξαι,
Ὅπως ἀφώρμησ' οἰκοδόμων τῶν σῶν λάθρᾳ.

Ἦλθ'

Quem læsisti, te mihi dedit vt interficiam.
Hele. Licetne igitur ad hæc respondere verbis,
Quod non iuste, si moriar, interficiar?
Men. Non ad disputandum veni, sed ad te occidendum.
Hec. Audi eam, ne moriatur indiga huius *rei*,
Menelae, & da contrarios sermones
Nobis contra eam. malorum enim, q̄ Troiæ euenerūt,
Nullum nosti. In vnum enim collata tota oratio
Interficiet eam, ita vt non possit elabi.
Men. Munus autem *est* otiosi tamen vult dicere,
Licet. propter tuam autem (vt scias) intercessionem,
Concedā hoc ipsi, ipsius vero causa beneficiū *hoc ei* nō [dabo.
Hele. Fortasse siue bene, siue male dixero, mihi
Non respondebis, ducens me esse hostem.
Ego vero *ad ea*, quæ scio te certantem mecum verbis,
Mihi obiecturum esse, respondebo, opponens
Tuis meas, & tuas *meis*, criminationes.
Primum quidē hęc peperit initia horum malorum,
Paridem pariens. deinde vero perdidit
Troiam, & me ille senex, noh interficiens infantem,
Facis tristem effigiem Alexandrum olim.
Audi vero iam cætera, vt se habent.
Hic *Paris* fuit iudex triplicis iugi trium dearum.
Et Palladis quidem Alexandro donū *promissū* erat,
Fore vt belli dux creatus Græciam Phrygibus cuerlam
subigeret.
Iuno vero promisit Asiæ, Europæque fines *illum*
Regnū habiturū, si se *cæteris* iudicans anteferret Paris.
Venus vero mirifice prædicans meam formam, *hanc*
Se daturā *ipsi* promisit, si Deas *lata sententia* superasset
Pulchritudine. nūc vero, q̄ secutū est, vt se habeat, p-
Vincit Venus deas, & tantum meæ nuptiæ [pende.
Iuuerūt Græciā, vt barbarorū imperio nō sint subiecti,
Nec in bello ꝑpetuo cōstituti, nec tyrannide *vexati*.
Quas vero *ob res* felix euasit Græcia, *ob eas* ego perii,
Propter meam formam vendita, & *tamen ob ea* pro-
broſe accusor,
Ob quæ oportuit me coronam in caput accipere.
Nondum dices me ad propositum dicere,
Quod discesserim clam ex tuis ædibus.

Venit,

Venit, non exiguam deam habens secum,
Huius malus dæmon, siue Alexandrum velis
Eum appellare, siue Parim:
Quem tu ô pessime, in tua domo relinquens,
Soluisti naue ex Sparta in Cretam *tendens*.
Sit ita. nõ te, sed meipsam interrogabo de eo q̃ seq̃tur.
Quid igitur cogitans ex domo secuta sum
Hospitem, prodens patriam, & meam domum?
Ipsam deam obiurga, & Ioue potentior fias,
Qui quidem in alios deos habet imperium,
Huius vero seruus est Ideo & mihi est ignoscendũ.
Hinc vero posses habere speciosam accusationem aduersus me, [cessus.
Postquam Alexander mortuus iuit *in cauos* terræ re-
Tunc oportuit me, quum meus lectus nulla Deorum necessitate *amplius* astrictus teneretur,
Relictis ædibus, ad Argiuorum naues venire.
Studebã hoc ipsum *facere*: testes autem sunt mihi
Turrium custodes, & e muris speculatores,
Qui me sæpe deprehenderunt ex propugnaculis,
Funibus ad terram clam demittentem hoc corpus.
Per vim autem hic nouus maritus me rapiens,
Deiphobus, vxorem habuit inuitis Phrygibus.
Quomodo igitur iure moriar, ô marite, *quomodo*
A te iuste *cadarẽ ego*, quam hic per vim duxit?
Ob illa vero domestica *mea facinora*, ꝓ victorię ꝑmiis
Ego acerbe seruiui. Si vero deos vincere
Vis, hoc quidem velle stultum est.

Cho. O regina defende tuos liberos, & patriam,
Huius orationem peruertens. dicit enim
Præclare, cum malefica sit. hoc autem *est* pernicioſum.

Hec. Deabus primum socia fiam, *earum causam defendam*,
Et ostendam hanc non dicere iusta, *i. vera*.
Ego enim Iunonem, & Palladem virginem
Non eo dementiæ venisse puto,
Vt hæc quidem Argos barbaris vendiderit,
Pallas vero Athenas Phrygibus seruire *voluerit* vnquã,
Quæ per ludũ, & ꝓ delitias, de formæ certamine,
Venerint ad Idam. cuius enim *rei* gratia Dea
Iuno tantum habuisset desiderium formæ?

An

Ἦλθ' ἐχῶ μικρὸν θεὸν ἔχων αὐτὸς μέτα.
Ὁ τῆσδ' ἁλάστωρ. εἶτ' Ἀλέξανδρον θέλῃς
Ὀνόματι κεκλῆσθαι νιν, εἴτε καὶ Πάριν,
Ὃν ὦ κάκιστε σοῖσιν ἐν δόμοις λιπὼν,
Σπάρτης ἀπῆρας ναΐ. Κρησίαν χθόνα.
Εἶεν. ἐσ', ἀλλ' ἐμαυτὸν τἀπὶ τῇδ' ἐρήσομαι.
Τί δὴ φρονοῦσ' ἐγὼ ἐκ δόμων ἅμ' ἑσπόμην.
Εἶτα προδοῦσα πατρίδα, κ̓ δόμους ἐμοὺς;
Τῷ θεὸν κλαύσῃ, καὶ Διὸς κρείσσων θέλοι,
Ὃς τῶν μὲν ἄλλων δαιμόνων ἔχει κράτος.
Κείνης δὲ δοῦλός ἐστι. συγγνώμη σ' ἐμοί.
Ἐνθὴν σ' ἔχοις ἂν εἰς ἐμὲ δίκης ἔπη
λόγων.
Ἐπὶ θαλάσσαν ἦλθ' Ἀλέξανδρῳ μυχούς,
Χρῶν μ', ὡς ἐκ τοῦ θεοπόνητά μοι
λέχη.
Λιποῦσαν οἶκους, ναῦς ἐπ' Ἀργείων μολεῖν.
Ἔασον δὲν αὐτὸ τοῦτο. μάρτυρες δέ μοι
Πύργων πυλωροί, κἀπὸ τειχέων σκοποί,
Οἳ πολλάκις μ' ἐφεῦρον ἐξ ἐπάλξεων
Πλεκτοῖσιν εἰς γῆν σῶμα κλέπτουσαν τόδε.
Βίᾳ σ' ὁ κρατῶν μ' ὥστε ἁρπάσας πόσις
Δηίφοβος, ἄλοχον εἶχεν ἀκόντων Φρυγῶν.
Πῶς οὖν ἔτ' ἂν δυνοίμην' αὖ δικαίως πάσι,
Πρὸς σοῦ δικαίως. λῷον μὲν βίᾳ γαμεῖ;
Τὰ δ' οἰκοθεν κεῖν', αὖτι νικητήρια,
Πικρῶς ἐδούλευσ' εἰ γ' ἔτ' θεῶν κρατεῖ
Βούλῃ, τὸ χρῄζειν ἀμαθὲς ἐστι τῇδε.
Βασίλεια, ἄμεινον σοῖς τέκνοισι, κ̓ πόλει,
Πειθὼ λαφθεῖρουσα τῆσδ', ἐπὶ λίχῃ
Καλῶς κακοῦργος ἕζα. δεινὸν οὖν τόδε.
Ταῖς θεαῖσι τοῖσδε συμμαχεῖν χρήσομαι,
Καὶ τῇδε δείξω μὴ λέγουσαν ἐνδίκως.
Ἐγὼ γὰρ Ἥραν, παρθένον τε Παλλάδα,
Οὐκ εἰς τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθεῖν δοκῶ,
Ὥσθ' ἡ μὲν Ἄργος βαρβάροις ἀπημπόλα,
Παλλὰς δ' Ἀθήνας Φρυξὶ δουλεύειν ποτὲ,
Αἱ παιδιᾶσι, χιλίοις μυρφῆς πέρι,
Ἦλθον πρὸς Ἴδην. τὸ γὰρ οὐκέτ' αὖ θεὰ
Ἥρᾳ, τοσοῦτον ἔσχεν ἵμερον κάλλους;

Πότε-

Πότερον ἀμείνον' ὡς λαΐδη Διὸς πόσιν;
Ἢ γάμον Ἀθηνᾶθεῶν τινος πραμένη,
Ἢ παρθενείαν πατρὸς ἐξητήσατο,
Φεύγουσα λέκτρα μὴ μιᾶθεῖς πολίταις,
Τὸ σὸν κακὸν κοσμοῦσα. μὴ πείσῃς σοφός.
Κύπριν σὺ εἶλιξας. ὡς πολὺ γὰρ θέλως πολὺς,
Ἐλθεῖν ἐμοῦ ξὺν παιδὶ Μενέλεω δόμους.
Οὐκ ἂν μόλοι σ' ἡ σιγὰς γ' ἐν ἕρκεσιν
Αὐτῆς Ἀμύκλας ἦγαγ' ἐς Ἴλιον;
Ἦν δ' ἐμὸς ὡς κάλλει σκῆψις πίστιτος,
Ὅσους δ' ἰδοῦσ' νεανίας, ἐποίησε Κύπρις.
,, Τὰ μῶρα γὰρ πάντ' ἐστὶν Ἀφροδίτη βροτοῖς.
,, Καὶ τόνομ' ὀρθῶς ἐφρασεν ἡμῶν ἀρχή θεᾶς.
Ὃν εἰσιδοῦσα βαρβάροις ἐσθήμασι,
Χρυσοῦ τε λαμπρὸν, ἐξεμαργώθης φρένας.
Ἐν μὲν γὰρ Ἄργει, μικρὰ ἔχουσ' ἀνεῤῥίφη.
Σπάρτης δ' ἀπειλαχεῖσα, τὴν Φρυγῶν πόλιν
Χρυσοῦ ῥέουσαν ἦλπισεν κύκλῳ κλύσειν
Δαπάναισιν. ἀρκεῖ δ' ὦ ἱκανά σοι τὰ Μενέλεω
Μέλαθρα, τοῖς σοῖς ἐγκαθυβρίζειν τρυφαῖς.
Εἶεν. βίᾳ γὰρ παῖδα φῆς ἄγειν ἐμόν.
Τίς Σπαρτιατῶν ἦλθεν, ἢ ποίαν βοὴν
Ἀνωλόλυξας, Κάστορος νεανίου,
Τῷ συζύγῳ τ' ἐπ' ὄντος, ὑμνεῖ' ἄῤῥητά πω.
Ἐπὶ δ' Τρωϊάν ἦλθες, Ἀργεῖοί τε σὸν
Κατ' ἴχνος, ὦ δορίπετης ἀγωνία.
Εἰ μὲν τὰ τῶνδε κρείσσον' ἐξελοιτό σοι,
Μενέλαον ἦνεν, πῶς ὅπως λυποῖτ' ἐμὲ,
Ἔχων ἔρωτος ἀντιγωνιστὴν μέγαν.
Εἰ δ' οὐ τυγχάνειν Τρῶες, ἀδὲν ὦ ὄδε.
Εἰς τὴν τύχην δ' ὁρᾶσα τἄτ' ἤσκεις, ὅπως
Ἐμοὶ μὲ αὐτῇ. τῇ ῥετῇ δ' οὐκ ἤθελες.
Κἄπειτα πλεκτοῖς σῶμα σὸν κλιμᾶκι λίγδῃς,
Πύργων κατεῖσ', ὡς μόλοι ἀκουσίως.
Πῶς δῆτ' ἀλήθης, ἢ βρόχους δρτωμένη,
Ἢ φάσγανον ἧκησ', ἃ γυναῖκα χρὴ
Δρᾶσαι, πόθοισι τὸν πάρος πόσιν.
Καίτοι γ' ἐνῆν σε πολλὰ πολλάκις.
Ὦ θύγατερ, ἔξελθ' οἶδ' ἐμοὶ παῖδες γάμους
Ἄλλους γαμοῦσι· σὲ δ' ἐπ' ναῦς Ἀχαικὰς

Πέμψω

An vt præstantiorem Ioue acciperet maritum?
Aut vt Pallas nuptias alicuius deorum tentaret?
Quæ virginitatem a patre postulauit,
Fugiens coniugium: ne fac deas stultas,
Tuũ peccatũ ornans. ne sapientibus *hoc* ꝑsuadere co-
Venerem porro dixisti (hoc aũt valde ridiculum est)
Venisse meo cum filio *ad* Menelai domos.
Nonne manens tranquille in cælo
Potuisset vos abducere cum ipsis Amyclis ad Ilium?
Sed meus filius fuit forma præstantissimus,
Tua vero mens facta est Venus, ipsum conspicata.
,, Omnia enim stulta sunt Venus mortalibus,
,, Et nomen Deæ Veneris recte à stultitia incipit.
Quem tu intuens barbarico vestitu,
Et auro splendentem, furiose incensa es animo:
Argis enim exiguas habens opes versabaris.
Discedens vero ex Sparta, Phrygum ciuitatem
Fluentem auro, speraſti te posse implere abunde
Sumptibus, non tibi satis erat Menelai
Domus ad luxuriandum tuis deliciis.
Age, dicis meum filium vi te abduxisse?
Quis Spartanorum sensit? aut qua vociferatione
Inuocasti Castorem adolescentem, [in astra *sublatũ*?
Fratrẽq; *Pollucẽ* gemellũ adhuc *in terris* existẽtẽ, nec dũ
Postquam vero Troiam venisti, Argiui vero tuum
Vestigium secuti sunt, erat autem bellicum certamen,
Quoties q. dẽ *res* hui⁹ *Menelai* meliores nũciabãtur ti-
Menelaũ laudabas, fili⁹ vt doleret meus, [bi,
Habens magnum riualem amoris:
Quando vero vincebant Troiani, nihil erat iste.
In fortunam enim intuens hoc studebas vt
Consectareris eam, virtutem vero sequi nolebas.
Et deinde funibus corpus tuũ te clã subducere voluisse
De turribus demittentẽ quasi maneres inuita? [dicis,
Vbi ergo deprehensa es, aut suspendens laqueos,
Aut gladium acuens? quæ generosa mulier
Fecisset, priorem desiderans maritum.
Atqui monebam te sæpe multis:
O filia, egredere: mei enim filii coniuges
Alias ducent. te vero ad naues Græcas

Mittã simul adiuuãs furtiuũ discessũ: fac aũt finẽ belli
Inter Græcos,& nos. Verum hoc erat tibi molestum.
In Alexandri enim domo cõtumelioſe regnabas,
Et adorari a barbaris quodammodo volebas.
Illa enim erant tibi magna, & præter hæc tuo corpore
Exibas ornato,& aſpiciebas cum marito
Eundem æthera ô execrandum caput,
Quam oportuit humilem in laceris pannis,
Frigore trementem, & raſo capite Scytharum more
Incedere,plus modeſtiæ quam impudentiæ
Habentem propter priora peccata.
Menelae,vt ſcias quorſum finiam ſermonem,
Orna Græciam digne, interfecta hac:
Et hanc tuam legem pone aliis
Mulieribus,vt moriatur,quæcumq; virum prodiderit.
Cho. Menelae,prodignitate maiorũ *tuorum*, & tuæ domus,
Punias coniugem,& auferas *eam* ex Græcia,
Etiam inimicis apparens animoſus aduerſus turpitudinem mulieris.
Men. Tu in eandem ſententiam mecum veniſti, *quia putas*
Hanc volentem abiiſſe ex mea domo
Ad peregrina cubilia, & Venus propter ſpeciẽ tantum
Verbis extollitur. vade ad lapidatores,
Et perſolue longas miſerias Græcorũ breui tẽpore
Moriens,vt diſcas me non dedecorare.
Hele. Ne,per genua te *oro*,morbum a diis *immiſſum*
Mihi imputans,interficias me:ignoſce vero *mihi*.
Hec. Ne prodas ſocios,quos hæc interfecit.
Ego pro illis,& pro liberis te precor.
Men. Deſine anus. hanc enim nihil curo.
Dico vero famulis,ad puppes nauium
Hanc vt deferant,vnde traiiciet *in Græciam*.
Hec. Ne nunc ingrediatur tecum in eandem nauim.
Men. Quid vero eſt:Nũ habet mai⁹ põd⁹ *nũc*,q̃ ante *habuit*?
Hec. Non eſt amator,qui non ſemper amat.
Men. Vt obliuiſcatur mens rerum amatarum,
Fient iam quæ petis. nauẽ enim *hæc* non ingredietur,
In quam nos:non enim male mones.
Vbi vero Argos venerit,vt digna eſt,male
„ Mala morietur,& mulieribus vt pudicæ ſint,

„ Omni-

Πέμψω σωιχκλέψαζα. κὴ πᾶσον μάχης
Ἕλλησι, ἡμῖς τ'. ἀλλά σοι τόδ' ἦν πικρόν.
Ἐν τοῖς Αλιξάνδρου γὰρ ὕβριζες δόμοις,
Καὶ προσκυνεῖσθ' βαρβάρων τὸν ἡδιες.
Μεγάλα γὰρ ἦν σοι. κἀπὶ τοῖσδε σὸν δέμας
Ἐξῆλθες ἀσκήσασα, κἀβλεψας πόσῳ
Τὸν αὐτὸν αἰθέρ'. ὦ κεφαλὴ πλυτον κάρα.
Ἦν χελῶ τιλφνὸν ἐν πέπλων ἐρικίοις
Φείκη τε ἴμυσαν, κρᾶτ' ἀποσκυθισμένον
Ἐλθεῖν, τὸ σῶφρον τ' αὐναιδείας πλέον
Ἔχουσαν ἐπὶ τοῖς πρόσθεν ἡμαρτημένοις.
Μενέλαε, ἵν' εἰδῇς οἵ τελοῦντί ζω λόγον,
Στεφάνωσον Ἑλλάδ' ἀξίως τιμῶν δε κλεινόν.
Σωφρονεῖν νόμον ᾗ τόνδε τοῖς ἄλλοισι θῇς
Γυναιξί, θνήσκειν, ἥτις αἰσχρὸν ἔρδει πόσιν.
Χο. Μενέλαε, πρόγονον ἀξίως τε, δόμων τε σῶν,
Τίσαι δάμαρτα, καὶ φίλου πρὸς Ἑλλάδος,
Τὸ ῥῆλύ τ' ἀνδρὸς ἐχθροῖς
Φανεῖς.
Με. Ἐμοὶ σὺ συμπίπλωκας εἰς λόγου λόγον,
Ἐκβυσίσας τινὰ δ' ἐκ δόμων ἐλθεῖν ἐμῶν,
Ἵνας εἰς οἴκους. χ' ἡ Κύπρις κόμπου χάριν
Λόγοις αἰσχύνει. βαίνε λοιδόρων πύλας.
Πόνους δ' Ἀχαιῶν ἀπόδος ὀλίγῳ μακροὺς
Θανοῦσ', ἵν' εἰδῇς μὴ κατασχύνειν ἐμέ.
Ἑλέ. Μὴ. πρὸς σε γονάτων. τὸν νόσον τὸν ἧς θεᾶς
Πεφεύξεις ἐμοί, κἀγὼ σε. συγγίνωσκε δέ.
Ἑκά. Μήδ' ὃς ἀπέκτα' ἤδε συμμάχους πρόθες.
Ἐγὼ πρὸ κείνων, κὴ τέκνων σε λίσσομαι.
Με. Παῦσαι μάταιε. τῆσδε δ' οὐκ ἐφέσιμα.
Λέγω γὰρ πρὸς ἄλλοισι, πρὸς πρύμνας νεῶν
Τὸν δ' ὀπισθεν ἰέναι, ἵνα ναυστολήσεται.
Ἑκά. Μὴ νῦν νεώς σοι βωτὸν εἰσβήτω σκάφος.
Με. Τί δ' ἔστι; μεῖζον βέλτος, ἢ πάρος γ' ἦν;
Ἑκά. Οὐκ ἴσ' ἐρασθείς, ὅστις οὐκ αἰεὶ φιλεῖ.
Με. Ὅπως ἂν ἐκβῇ τῶν ἐρωμένων ὁ νοῦς.
Ἔσῃ δ' ἃ βούλῃ. ναῶν γὰρ οὐκ ἐσβήσεται
Εἰς τῶνδε ἡμεῖς. κὴ γὰρ ἃ κακῶς λέγῃς.
Ἐλθοῦσα δ' Ἄργος, ὡς πρέπει ἀξία, κακῶς
„ Κακὴ θανεῖται. καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν

„ Πάσιγνοι θήσει. ῥάδιον μὲν ὲ τόδε.
Ὅμως δ' ὁ τῆσδ' ὄλεθρος, εἰς φόβον βαλεῖ
Τὸ μῶρον αὐτῶν, κἂν ἔτ' ὦσ' ἐχθίονες.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χ. 1 Οὕτω δὴ τὸν ἐν Ἰλίῳ
2 Ναὸν, κ' θυόεντα βωμὸν
3 Προὔδωκας Ἀχαιοῖς
4 Ὦ Ζεῦ, καὶ πελανῶν φλόγα,
5 Σμύρνης αἰθερίας τε καπνὸν,
6 Καὶ Πέργαμον ἱερὰν,
7 Ἰδαῖά τ' Ἰδαῖα κισσοφόρα νάπη,
8 Χιόνι κατέρρυτα πεδιονόμοις,
9 Τέρμονά τε κωφὸν ὄλον ἁλίῳ
10 Τὰν καλλιλαμπομμάτων
11 Ζαθέαν θεράπναν.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Φερσύδαι σοι θυσίαις, χορῶν
2 Τ' εὐφαμοι κέλαδοι κατ' ὄρφναν,
3 * * * * * * * * *
4 Χρυσέων τε ξοάνων τύποι,
5 Φρυγῶν τε ζάθεοι σελᾶναι,
6 Σὺν δυόδεκα πλήθει.
7 Μέλαι μέλαι μοι, πάσαι εἰ φρενῶν ἄπαξ,
8 Οὐράνιον ἔφαν ἐπισθενάκως,
9 Αἰθέρα τε, πόλεως ἁλκυόνας,
10 Ἂν πυρὸς αἰθομένων
11 Κατέλυσε δαὶς ὁρμά.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ φίλος, ὤ πόσι μοι,
2 Σὺ μὲν φθίμενος. ἀλάϊνεις
3 Ἄθαπτος, ἀϋπλος.
4 Ἐμὲ δὲ πόντιον σκάφος
5 Αἰόλον πλεύσιμον πορεύσει
6 Ἱππιόδοτον Ἄργος, ἵνα τείχεα
7 Λάϊνα, κυκλώπων, ἔρημα νέμονται.
8 Τέκνων δ' ὄχλος οὐ πύλαις
9 Δάκρυσι καλλίστοις στενᾷ.
10 Βοᾷ βοᾷ μᾶτερ. ὤ μοι.
11 Μόνας δή μ' Ἀχαιοὶ

„ Omnibus *exemplum* proponet facile quidē hoc nō *est:*
Sed tamen huius mors in metum coniiciet
Stultitiam ipsarū, licet *hac muliere* longe sint peiores.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Sic igitur in Ilio *conditum*
2 Templum, & odoriferam aram
3 Prodidisti Græcis,
4 O Iupiter, & sacrificiorum flammam,
5 Et myrrhæ æthereæ fumum,
6 Et Pergamon, *Troiamq;* sacram,
7 Et Idæos, Idæos hederam ferentes saltus,
8 Rigatos niue fluuiali,
9 Et verticem, qui primum feritur a sole,
10 *Et calitus* illuminatam
11 Diuinam sacerdotem?

Antistrophe I.

1 Abierunt tibi sacrificia, & chororum
2 Strepitus concinni per noctem,
3 * * * * * * * * *
4 Et aureorum simulachrorum figuræ,
5 Et Phrygum diuinæ lunæ,
6 Cum duodecim *mensium* numero.
7 Curæ est, curæ est mihi *hoc*, an hæc animaduertas, ô
8 Cælestem sedem perambulans, [Rex,
9 Ætheremque, *mala Troiana* vrbis pereuntis,
10 Quam conflagrantem flammæ
11 Ingens impetus absumpsit.

Strophe II.

1 O chare, ô marite mi,
2 Tu quidem mortuus erras
3 Insepultus, sine aqua *lustrali:*
4 Me vero marina nauis
5 Ruens remis traiiciet
6 Equis alendis aptum Argos, vbi muri
7 Lapidei, Cyclopei, altissimi incoluntur.
8 Liberorum vero multitudo ad portas
9 Lachrymans ætate immatura gemit.
10 Clamat, clamat, mater. hei mihi
11 Solam iam me Achiui

12 Auehunt a tuis oculis
13 Cærulea in naui,
14 Marinis remis:
15 Aut *in* Salaminem ſacram,
16 Aut *in* bimarem verticem
17 Iſthmi, vbi *in* portis
18 Pelopis ſunt ſedes.

Antiſtrophe II.

1 Vtinam miſera naue
2 *Per* medium pelagus eunte,
3 Biſulcus, *et* ſacer
4 In mediam nauim incidat,
5 Ægæo *in mari*, fulmine micanti vibratus ignis,
6 Ex Ilio quia me multum lachrymantem
7 Ancillam Græciæ ex patria effert.
8 Aurea vero ſpeculâ, virginum
9 Delicias, habet
10 Iouis filia. Vtinam vero nunquam *in* terram
11 Perueniat Lacænam,
12 Nec *in* patrium thalamum Laris,
13 Nec *in* vrbem Pithanes,
14 Nec *ad* æreis portis munitam Deæ *Palladis vrbem*,
15 Dedecus ex infauſtis nuptiis manãs quia conflauit
16 Græciæ magnæ:
17 Simoenticis vero, *i. ad Simoentem olim habitantibus*,
18 Miſeras clades Troianis *mulieribus attulit*.

Io, io. noui cum nouis commutati
Patriæ caſus. Videte Troianorum
Miſeræ coniuges hunc Aſtyanacta
Mortuum, quem iactu triſti de turribus
Interfecerunt Græci.

Talthybius.

O Hecuba, nauis quidem curſus vnus *adhuc* reliquus,
Reliqua ſpolia Achillei ſepulchri
Eſt delaturus ad littora Phthiotica.
Ipſe vero Neoptolemus diſceſſit, nouas quaſdam
Calamitates Pelei cũ audiuiſſet, quod ipſum ex patria
Eiecerit Acaſtus Peliæ filius,
Cuius cauſa citius, quam vt morę diũtius indulgeret,

Diſceſſit.

12 Κομίζουσι σφᾶν ἀπ' ἀμφιτόνων,
13 Κυανέων ἐπὶ ναῶν
14 Εἰναλίοισι πλάτοις,
15 Ἢ Σαλαμῖν' ἱερὰν,
16 Ἢ δίπορον κρυφαὶ,
17 Ἴσθμιον, ἔνθα πύλαις
18 Πέλοπος ἔχουσιν ἕδραι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Εἴθ' ἀκόρετ' ἀμφὶ μέλαθρα
2 Μέσον πέλαγος ἴοσας.
3 Δίπαλτον ἱερὸν
4 Ἀνὰ μέσον πλάτας πέσοι
5 Αἰγαίᾳ κεραυνοφαὴς πῦρ,
6 Ἰλιόθεν ὅτι μὲ πολύδακρυν
7 Ἑλλάδι λάτριδα μάτηρ ἐξορίζει.
8 Χρύσεα σὶ ἔνοπλα παρθένων
9 Χαρίτων ἔχουσα τυραννὶς
10 Διὸς κόρα, μὴ δὲ γᾶμαν
11 Ποτ' ἔλθοι Λάκαιναν,
12 Πατρῷον τε θάλαμον ἐσίαις,
13 Μηδὲ πόλιν Πιθάνας,
14 Χαλκῆ πυλῶν τε θεᾶς,
15 Δύσγαμον αἶσχος ἐλοῦσ'
16 Ἑλλάδι τᾷ μεγάλᾳ,
17 Τᾷς Σιμοεντίδος τ' αὖ
18 Μίλεα πάτρια Τρωΐαις.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἰὼ, ἰώ. καινὰ καινῶν μεταβάλλουσα
Χθονὶ συντυχίαν. λεύσσετε Τρῶες
Τόνδ' Ἀστυάνακτ' ἄλοχοι μέλεαι
Νεκρὸν, ὃν πύργων δίσκημα πικρὸν
Δαναοὶ κτείνοντες ἔχουσιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ταλ. Ἐκβᾶσ', νεὼς μὲν πίτυλος εἷς λελειμμένος,
Λάφυρα τἀπίλοιπ' ἀχιλλείου τάφου
Μέλλ' ὥσθ' ἁλῶσαι ναυστολεῖν φθιώτιδας.
Αὐτὸς δ' αὐῆκται Νεοπτόλεμος, καινὰς ἵνας
Πηλέως ἀκούσας συμφορᾶς, ὡς νιν χθονὸς
Ἀκαστος ἐκβέβληκεν ὁ Πελίᾳ γόνος.
Θὐδὲν θέσσον, οὐδ' ἐκ', ἢ χάρεν μητρὸς ἔχων,

Φρυγῶν δας, μετ' αὖ σοῦ τ' Ἀνδρομάχη πολλῶν ἐμοὶ
Δακρύων ἀγωγὸς, ἰὼ ἰὼ ἐξ ὄρους χθονὸς,
Πάτρας ἀναστένουσα, κἀπὶ τὸν Ἕκτορος
Τύμβον προσεννέπουσα. καί σ' ἠτήσατο
Θάψαι νεκρὸν τόνδ', ὃς πεσὼν ἐκ τειχέων,
Ψυχὴν ἀφῆκεν, Ἕκτορος τοῦ σοῦ γόνου,
Φόβον τ' Ἀχαιῶν χαλκόστερνον ἀσπίδα
Τιθοῦσ', ἰὼ πατὴρ τοῦδ' ἀμφὶ πολιοῦ ἐβάλλετο,
Μή νιν πρὸς οἶκον Πηλέως ἐφ' ἱππίαν,
Μηδ' εἰς τὸν αὐτὸν θάλαμον, ἔνθ' νυμφοδύστεται
Μήτηρ νεκροῦ τοῦδ' Ἀνδρομάχη λύπας
ὀρφνῶν,
Ἀλλ' αὖθι κέδρου, πρευθόλων τε λαΐνων,
Ἐν τῇδε θάψαι πῶμα. σὰς δ' εἰς ὠλένας
Δοῦναι. πέπλοισιν ὡς τάχιστ' ἐλὴν νεκρὸν,
Στέφεσί θ' ὅσα σοι δῶμεν, ὡς ἔχῃ τὰ σά.
Ἐπεὶ βέβηκε, κἀτὸ δεσπότου πάρος,
Ἄφειλεν αὐτῷ παῖδα μὴ δοῦναι πάφῳ.
Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὅταν σὺ κοσμήσῃς νέκυν,
Γῶν τοῦδ' ἐπεμπίσχοντες, αἴρομεν δόρυ.
Σὺ δ' ὡς τάχιστα πρᾶσσε, πρὶν σὲ λαμβάνῃ.
Ἑνὸς μὲν οὖν μόχθου σ' ἀπηλλάξας ἔχω.
Σκαμανδρίους γὰρ ὧδε διαβαίνω ῥοάς,
Ἕλουσα νεκρὸν, κἀπίνιψα τραύματα.
Ἀλλ' εἶμ' ὀρυκτὸν τοῦδ' ἀνορύξουσ' τάφον.
Ὡς σιώπημ' ἡμῖν πάντ' ἐμοῦ τε, κἀπὸ σοῦ
Εἰς ἓν ξυνελθόντ', οἴκοθ' ὁρμίσῃ
πλάτην.
Θεοῦ' ἀμφίπορνον ἀσπίδ' Ἕκτορος πέδῳ,
Λυκᾶνα θῆμα, κοὐ φίλον λύσσῃ ἐμοί.
Ὦ μείζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες, ἢ φρενῶν,
Τί τόνδ' Ἀχαιοὶ παῖδα δείσαντες, φόνον
Καινὸν διεργάσασθε; μὴ Τροίαν ποτὲ
Πεσοῦσαν ὀρθώσειν; ἐδὲν ἦν τ' ἄρα.
Οὐθ' Ἕκτορος μὲν δύντυχοῦντος εἰς δόρυ
Διωλύμεσθα. μυρίας τ' ἄλλης χερὸς,
Πόλεως δ' ἁλούσης, καὶ Φρυγῶν ἐφθαρμένων,
Βρέφος τοσόνδ' ἐδείσατ'; οὐκ αἰνῶ φόβον,
Ὅστις φοβεῖται, μὴ διεξελθὼν λόγῳ.
Ὦ φίλταθ', ὡς σοι θάνατος ἦλθε δυστυχής,

Εἰ μὲν

Discessit & cū ipso Andromache, q̄ multarū mihi
Lachrymarum causa *fuit*, quando discedebat ex terra,
Patriam lugens, & Hectoris
Tumulum alloquens. Et *hæc* te rogauit,
Vt sepelias hunc mortuum, qui lapsus ex muris
Amisit animam, filius tui Hectoris:
Et *simul sepelias* clypeū æneū, q̄ fuit terror Achiuorū,
Hunc, quem pater huius circa latera iacere solebat,
Ne hunc ferat in Pelei domum,
Nec in eundem thalamum, vbi nuptias celebrabit
Mater huius *Astyanactis* mortui Andromache, *ne spectans clypeum* dolores videre *cogatur*.
Sed pro cedrino feretro, & pro saxeo monumento
Sepelias puerum in hoc *clypeo*, & in tua brachia
Iussit me dare, vt adornes cadauer peplis,
Et ornes coronis quātū potes, vt tua nūc fert fortuna.
Nam ipsa *mater* abiit. festinatio enim domini
Eripuit ipsi potestatem filii sepulchro mandandi.
Nos igitur, dum tu adornas cadauer,
Terram huic interea circumscribentes, eruemus hasta.
Tu igitur quam celerrime fac mandata.
Ab vno tamen labore te liberaui.
Scamandri enim hæc transiens fluenta,
Laui cadauer, & ablui vulnera.
Sed vado cauum huic facturus sepulchrum,
Vt confestim nobis meaque, tuaque *opera*
In vnum concurrentia, *i. vt opera nostra coniuncta*, domum appellant nauim.
Hec. Ponite vndique tornatum Hectoris clypeum *in* solo,
Triste spectaculum, & non gratum aspectu mihi.
O qui maiorem armorū, quā mentis fastum habetis,
Quid hunc Achiui puerum metuentes, cædem
Nouam patrastis? ne videlicet Troiam aliquando
Collapsam erigeret? nihil igitur eratis,
Cum Hectore florente armis
Perimus, & cum adessent innumeri alii *socii*.
Nunc vero capta vrbe, & deletis Phrygibus,
Tantillum puerum timuistis? Non laudo metū,
Quisquis metuitur, non penetrans *animum* ratione, *i. qui temere nos terret*.
O charissime, vt tibi miseranda mors superuenit.

Si enim iam adultus obiisses pro vrbe, *patriaq; tua*,
Nuptiasque & diuinum imperium *adeptus*,
Beatus fuisses, si quid horum *dici potest* beatum.
Nūc *aūt* hęc q dē nō vidisti, neq; cognouisti aīo tuo. fili
Vllo modo. nihil autē in ędibus habēs, *tamē* interfect⁹
Infelix caput, vt te afflixerunt miſere [es.
Mœnia paterna, Apollinis ædificationes:
Quam plurimum excoluit mater cæſariem,
Et deoſculata eſt, inde erumpit
Cruor oſſibus confractis: vt turpia ne dicam,
O manus, vt imaginem quidem iucundam patris
Habetis in articulis, iacetis *iam* diſſolutæ ante me.
O gratum os, ſæpe multa iactare ſolitum,
Periiſti, fefelliſti me, quando irruens in *meas* veſtes,
O mater, dicebas. Certe multam tibi cincinnorum
Cęſariem abſcindam, & ad ſepulturā *tuam* æqualium
Cœtus adducam, dans *tibi* grata alloquia.
Tu vero non me, ſed ego te *multo* minorem,
Anus, exul, liberis orbata, ſepelio miſerum cadauer.
Hei mihi, illa multa oſcula, & meæ nutricationes,
Et ſomni illi *interrupti* periere mihi. Quid nam
Scribet de te poeta in ſepulchro?
Hunc puerum interfecerunt Argiui olim,
Metuentes *eum?* turpe *fuerit* epigramma hoc in Grecia.
Sed ō q paternorū nihil nactus es *bonorū*, habebis tamē
Æneum ſcutum, in quo ſepelieris.
O *ſcutum*, pulcherrimum Hectoris brachium,
Quod *olim* ſeruabas, optimū tui cuſtodē *nūc* amiſiſti.
Quam dulcis in manubrio tua iacet figura, [dor,
Vmbonisque in bene tornato ambitu *q dulcis ineſt* ſu-
Quem ex fronte ſæpe labores ſuſtinens,
Stillabat Hector, admouens genis.
Ferte, portate miſero cadaueri *ſuum* ornatum
Pro præſentiū *rerum* ſtatu: Nō enim ad decus fortunā
Dat Deus: ex iis vero, quæ habeo, hæc accipe.
„ Stult⁹ aūt eſt inter homines, q putans ſe eſſe beatum,
„ Furens veluti homo, huc & illuc
„ Firmiter indulget gaudio: Moribus enim fortuna
„ Saltat *varius*, nec vllus ſemper eſt felix.

Cho. Atqui in manibus iſtæ tibi ex ſpoliis

Phry-

Εἰ μὲν γὰρ ἔθανες πρὸ πόλεως ἥβης τυχών,
Γάμων τε κἀπ' ἰσοθέᾳ τυραννίδος,
Μακάριόν θ' ἥδ' ἄν, εἴ τι τῶνδε μακάριον.
Νῦν αὖτ' ἰδὼν μὲν, γνούς τε σῇ ψυχῇ τέκνον,
Οὐκ ἠθέλησα· ἐχρῆσω δ' ἃ δὲν ἐν δόμοις ἔχων,
Δύσηνε κρατὸς, ὥς σ' ἔκειρεν ἀθλίως
Τείχη πατρῷα Λοξίᾳ πυρούμενα.
Οὐ πόλλ' ἐκπεύσῃ τ' ἡ τεκοῦσα βόστρυχον,
Φιλήμασίν τ' ἔδωκεν· ἔνθεν ὤμοι μοι.
Ὀστέων ῥαγέντων, φόνος, ἰὼ αἰαῖ μὴ λίγω.
Ὦ χεῖρες, ὡς εἰκὸς μὲν ἡδείας πατρὸς
Κέκτησθ' ἐν ἄρθροις, ἔκλυτοι πεσήματι.
Ὦ πολλὰ κόμπους ὠφέλησα φίλον στόμα.
Ὀλωλας· ἐψεύσω μ', ὅτ' ἐκπλώων πόλεις,
Ὦ μῆτερ, ἥνυδας, ἢ πολλὰ σοι βοσρύχων
Πλόκαμον κεράσω. πρὸς τάφον δ' ἑταῖρος
Κώμους ἀπάξω, φίλα διδοὺς προσφθέγματα.
Σὺ δ' οὐκ ἔμ', ἀλλ' ἐγὼ σε τὸν νεώτερον,
Γραῦς, ἄπολις, ἄτεκνος, ἄθλιον θάπτω νεκρόν.
Οἵ μοι. τὰ πόλλ' ἀσπάσματ', αὖτ' ἐμοὶ πρόφρων,
Ὕπνοι τ' ἐκεῖνοι, φροῦδά μοι. τί κεν ποτε
Γράψειεν αὖ σε μουσοποιὸς ἐν τάφῳ;
Τὸν παῖδα τόνδ' ἔκτειναν Ἀργεῖοι ποτε,
Δείσαντες; αἰσχρὸν τἀπίγραμμ' ἐν Ἑλλάδι.
Ἀλλ' ὦ πατρῴων ἀλαχών, ἕξεις ὅμως
Ἐν ᾗ τεθήσῃ χαλκήρωτον ἰτέαν.
Ὦ κλεινὸν ὦμον Ἕκτορος βραχίονος,
Σῴζεις, ἄριστον φύλαξ' ἀπώλεσας σέθεν.
Ὡς ἡδὺς ἐν πόρπαξι κεῖται τύπος,
Ἰτυός τ' ἐν εὐτόρνοισι πλευρόμοις ἰδρώς,
Ὃν σὺ μετώπου πολλάκις πόνῳ ἔχων,
Ἔσταζεν Ἕκτωρ, πρὸς γένειά θ' ἡνίκα.
Φέρετε, κομίζετ' ἄθλιον κόσμον τέκρου
Ἑκτῶν παρόντων. ἐς δόλους κρίνω τύχας
Δαίμων δ' ὅδ' ἁμὸν. ὧν σθ' ἕκατι, λήψῃ πάλιν.
„ Θνητῶν γὰρ μᾶλλον, ὅστις οὐ πράσσει δεκῶν.
„ Ἔμπληκτος ὡς ἄνθρωπος ἄλλοτ' ἄλλοσε,
„ Βέβαια χαίρει· τοῖς τρόποις δ' αὐ τύχαι
„ Πηδῶσι, κοὐδεὶς αὐτὸς εὐτυχεῖ ποτε.
Χο. Καὶ μὴν πρὸ χρῶν αἴδε σοι σκυλεύμασιν

Φρυ-

Φρυγῶν φέρουσι κόσμον ἐξάπλην νεκρῷ.
ἑκά. Ὦ τέκνον, οὐχ ἵπποισι νικήσαντά σε,
Οὐδ' ἅλικας τοξόταισιν, ἃς Φρύγες νόμους
Τιμῶσιν, ὡς εἰς πλησμονὰς θηρώμενοι.
Μήτηρ πατρός σοι κόσμον ἐξεῖδήσατ' ἀγάλματα,
Τῶν σῶν ποτ' ὄντων. νῦν δέ σ' ἡ θεοσυγὴς
Ἀφείλετ' Ἑλένη. πρὸς δ' ἐμὴν ψυχὴν σέθεν
Ἔκτανε, κἀμοῦ πάντ' οἶκον ἐξαπώλεσεν.
χο. Ἒ ἒ φρενῶν ἔθιγες, ἔθιγες.
Ὦ μέγας ἐμοί ποτ' ὢν αὐάκτωρ πόλεως.
ἑκά. Ἁ δ' ἐν γάμοις ἐμοῖσί σε πρὸς θεοῖς χροΐ
Ἀσιατίδων γήμασ' ἅτε τύραννον,
Φρύγια πέπλων ἀγάλματ' ἐξάπτω χροός.
Σύ τ' ὦ ποτ' ἔζα κἀνίκα μυ-
ελόν
Μῆτερ προπόλων. Ἕκτορος φίλον στέγος
Στέφουσ' ἐμοῦ δ' ἀμφὶ γόοισι, σὺν νεκρῷ.
Ἐπί σε πολλῷ μᾶλλον, ἢ τὰ τοῦ σοφοῦ,
Κακοῦ τ' Ὀδυσσέως ἄξιον τιμῶν ὁπλα.
χο. Αἴ, αἰ, αἰ, αἰ.
Πικρὸν ὀδυρμὸν γαῖά σ', ὦ τέκνον,
Δέξεται; τέκαζε μῆτερ.
ἑκά. Αἴ, αἰ. Χο. νεκρῶν ἄκλυον.
ἑκά. Ἰώ μοι μοι.
χο. Οἴμοι δῆτα σῶν ἀλάστων κακῶν.
ἑκά. Τλαμῶσιν ἕλκη, τὰ μὲν ἐγὼ σ' ἰάσομαι,
Τλήμων ἰατρὸς ὄνομ' ἔχουσα, πᾶρεργα
δ' ἔᾳ.
Τὰ δ' ἐν νεκροῖσι φροντὶς πατὴρ σέθεν.
χο. Ἄρασσ' ἄρασσε χερὶ κρᾶτα, πτύλας
Δίδοῦσα χερός. ἰώ μοι μοι.
ἑκά. Ὦ φίλτατοι γυναῖκες.
χο. Ἐκβοᾶ σὰς ἔννυπτα.
Τίνα θροεῖς αὐδάν;
ἑκά. Οὐκ ἰῶ ἄρ' ἐν θεοῖσι, πλὴν ἃ μοὶ πόνοι,
Τρωάς τε, πόλεων ἔκκριτον μισουμένη.
Μάτην δ' ἐβόησα. εἰ δὲ μὴ θεὸς
Ἔστρεψ' ἄνωθεν πρὸς βαλὼν κάτω χθονὸς,
Ἀφανεῖς ἂν ὄντες, οὐδ' ἂν ὑμνήθημεν ὕστ-

Μέσκις

Phrygum adferunt ornatum cadaueri.
Hec. O fili, non equis vincentem te,
Neq; *vincentē* æquales arcu, quę Phryges morē
Colunt, non ad satietatem venantes; *at citra fastidium*
obseruantes.
Mater patris tibi ponit ornamenta,
Ex tuis quondam facultatibus: q̄ nunc tibi diis inuisa
Abstulit Helena. præterea vero etiam tuam animam
Interfecit, & vniuersam domum perdidit.
Cho. Heu heu tetigisti tetigisti ipsas fibras animi.
O magnus olim mihi existens rex ciuitatis.
Hec. Quæ vero opportuit te induere corpori in nuptiis,
Ducentem nobilissimam Asiaticarum,
Hæc ornamenta vestiū *tuo nunc* applico corpori.
Tu vero, quæ quondam fuisti pulchrarum victoriarum superba sexcentis
Mater *filii* trophæis, Hectoris charum scutum
Corona morieris enī, nō, mortua cū *hoc filii* cadaūere.
Quia te multo magis *hoc filii scutum*, quam astuti,
Improbique Vlyssis æquū *est*, *ac decet* honorare arma.
Cho. Heu, heu æ, æ.
O fili, quam tristi lamentatione terra
Excipiet te, lamentare ô mater.
Hec. Heu, heu. *Cho.* Mortuorum lamentationem.
Hec. Heu mihi, mihi.
Cho. Heu igitur *ob* tua intolerabilia mala.
Hec. Ego quidem hæc tua vulnera fasciolis ligans curabo,
Infelix, medici nomen habens, ipsam vero rem, *peritiamque* non *habens.*
Cætera vero apud mortuos curabit pater tuus.
Cho. Tunde, tunde manu caput, planctum
Edens manu. hei mihi, mihi.
Hec. O charissimæ mulieres.
Cho. Hecuba tuas alloquere.
Quam vocem edis?
Hec. Non est igitur apud deos aliud nisi meæ miseriæ,
Et Troia prę omnibus vrbibus est inuisa.
Frustra igitur sacrificauimus. si vero Deus non
Euertisset *nos* superne demittens sub terram,
Obscuri existentes non celebrarēmur,

Dantes

Universidad de Deusto
Biblioteca

Dantes carmina Musis ad posteros mortalium.
Discedite, facite tumulum misero cadaueri.
Habet enim coronas, quemadmodū inferis conuenit.
,, Existimo autem non multum interesse mortuorum,
,, Si quis sortiatur locupletes inferias:
,, Hoc enim tantum est inanis pompa viuentium.

Chorus.

Io, io. misera mater, quæ magnas
Spes de tua conceperat vita,
Cum enim valde beat⁹ existimareris, & ex parentibus
Bonis sis procreatus, *tamen*
Crudeli morte periisti.

Hec. Ehem, quosnam Iliacis in his verticibus
Video flammeas manus turribus
Agitantes? Troiæ
Nouum aliquod malum aderit.

Talthybius. [incendendā

Edico manipulorū ductoribus, qui constituti estis ad
Priami hanc vrbem, nē amplius ociosam flammam
In manibus seruetis: sed ignem iniiciatis,
Vt funditus euersa Ilii vrbe,
Nauigemus domum alacres a Troia.
Vos autem (vt idem sermo habeat duas formas)
Ite Troianorum filii, clarum quando
Clangorem tubæ dederint duces exercitus,
Ad naues Græcorum, vt nauigetis *ex hac* terra.
Tu vero ô anus, miserrima mulier,
Sequere. veniunt *enim* ad te ab Vlysse *missi*
Isti, cui te seruam sors emittit ex patria.

Hec. Me miseram. hoc igitur postremum,
Et finis omnium meorum malorum iam *est*.
Egredior ex patria, ciuitas igne succenditur.
Sed ô senilis pes accelera, quamuis ægre,
Vt salutem miseram vrbem.
O magnum aliquando spirans inter barbaros
Troia, inclytum tuum nomen mox amittes.
Incenderis tu, & nos educunt extra patriam
Seruas ô dii *sed* quid deos voco?
Nam & ante non audiuerunt *nos* inuocati.
Age curramus in incendium. nā honestissimum mihi

Cum

Μέσαις ἀοιδὰς δόντες ὑστέροις βροτῶν.
Χωρεῖτε, θάπτετ' ἄθλιον τύμβον νεκρῷ.
Ἔχει γὰρ οἷα δεῖ γε νερτέροις τέφη.
,, Δοκῶ δ' ἔγωγε τοῖς θανοῦσι μὴ φέρειν βροτὸν,
,, Εἰ πλουσίων τις πύξεται κτεανισμάτων.
,, Κενὸν δ' ἄγαλμα τῶν ζώντων τόδε.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἰώ, ἰώ. μελέα μᾶτερ γ', ἣ τὰς μεγάλας
Ἐλπίδας ἐπὶ σοὶ κατέγναψε βίᾳ.
Μέγα δ' ὀλεῖσθεὶς, ὡς σὺ πατέρων
Ἀγαθῶν ἐκφύς,
Δεινᾷ θανάτῳ διόλωλας.

ἐκφ. Ἔα, ἔα. πίνας Ἰλιάσιν πεύκαις ἐν κορυφαῖς
Λούσων, φλογέας δαλοῖσι χέρας
Διερέσσοντες. μέλαθρα Τροία
Καινόν τι κακὸν προσοίσεται.

ΙΑΜΒΟΙ.

ταλ. Αὐδῶ λοχαγοῖς, οἳ τέτακθε πιμπρᾶναι
Πελάσθητ' ἄστυ, μηκέτ' ὀρρωδοῦντες φλόγα
Ἕνεκα σώζειν, ἀλλὰ πῦρ ἐνιέναι,
Ὡς ἂν κατασκάψαντες Ἰλίαν πόλιν,
Στείλωμεθ' οἴκαδ' ἄσμενοι Τροίας ἄπο.
Ὑμεῖς δ', ἵν' ὠθῶ τοὺς λόγους ἔχῃ μορφὰς δύο,
Χωρεῖτε Τρώων παῖδες, ὁρμίαν ὅταν
Σάλπιγγος ἠχὼ δῶσιν ὀρθρεύσασ' ἁβρᾶ,
Πρὸς ναῦς Ἀχαιῶν, ὡς ἀποστείλωσί γῆς.
Σὺ τ' ὦ γεραιὰ δυστυχεστάτη γυναῖ,
Ἕπου. μιθήκουσίν σ' Ὀδυσσέως πάρα
Οἱόνδ', ᾧ σε δοῦλον κλῆρος ὑπέμεινε πάσας.

ἐκφ. Οἰ' ἐγὼ τάλαινα τέτλαν δὴ τὸ λοιπόν,
Καὶ τέρμα πάντων ἤδη τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ἔξειμι πατρίδος. πόλις ὑφάπτεται πυρί.
Ἀλλ' ὦ γεραιὰ πούς, ἐπίσπευσον μόλις,
Ὡς ἀστάσιμον τλᾶσα τελαίπωρον πόλιν.
Ὦ μεγάλα δή ποτ' ἀμπέχεσ' ἐν βαρβάροις
Τροία, τὸ κλεινὸν ὄνομ' ἀφαιρήσῃ τάχα.
Πίμπρᾶσί σ', ἐκ δ' ἐμᾶς ἐλαύνουσ' ἤδη χθονὸς
Δῄλας. ἰὼ θεοί. τί τὰς θεὰς καλῶ;
Καὶ πρόσθεν γὰρ οὐκ ἠκούσαν ὠνακαλούμενοι.
Φέρ' εἰς πυρὰν δράμωμεν, ὡς κάλλιστα μοι

Σὺν

Σωὶ τῇδε πατρὶ κατθανεῖν πυρουμένῃ.
τελ. Εὐθυσπᾶς δύσηνε τοῖς σωτῆς κακοῖς;
Ἀλλ' ἄγετε, μὴ φείδεσθ' Ὀδυσσέως ὄχλῃ
Εἰς χεῖρα δοῦναι τῇδε, ϑ πέμπειν χρεώς.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑκά. Ὀπῖ το γ ϑ τ πτοῖ.
Κρόνιε πτύπανι, φρύγιε ῥοιπε
Πάτερ, αἰδάξια τ Δαρδανίς
Γονᾶς πτοᾷ, οἷα πάσχομεν, δέδορκας.
χο. Δέδορκεν· ἀ δὲ μεγαλόπολις,
Ἄπολις ὄλωλεν,
Οὐδ' ἔτ' ἐστὶ Τροία.
ἑκά. Ὀπῖ το ϑ τ πτοῖ.
Λέλαμπεν Ἴλιος. Περ-
γάμων πυρὶ κατέχεται
Τέρεμνα καὶ πόλις, ἄκρα τε τείχεα.
χο. Πτέρυγι δ' κπὸς, ὡς ὅς ἀ-
ερονία πτοᾶται δορὶ καῖ φθίνει γᾶ.
Μαλερῷ μέλαθρα, πυρὶ κατ' ὄρομα,
Δαΐα τε λόγχα.
ἑκά. Ἰὼ γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων. Χο. ἒ, ἔ.
ἑκά. Ὦ τέκνα, κλύετε, μήτε μητρὸς αὐδάν.
χο. Ἀλίμα τὰς γαιόνδε ὠπύεις,
Γέρασά τ' εἰς πέδον πεῖσα μέλεα,
Καὶ χερσὶ γαῖαν γλυπτὰ διοτᾶς.
Διάδοχόν σοι γόνυ πάημι
Γαίᾳ, τὰς ἐμοὺς
Καλοῦσα νέρθεν ἀθλίους ἀκοίτας.
ἑκά. Ἀγόμεθα. Φερόμεθα. Χο. ἄλγος ἄλγος βοᾷς.
ἑκά. Δάλφοι τόπο μέλαθρον. Χο. ὦ πάτρας γ' ἐμᾶς.
ἑκά. Ἰὼ Πέλαμι, Πέλαμι σὺ μ' ὀλόμρ Θ',
Ἄπεφος, ἄφιλος, ἄξως ἐμᾶς ἄϊστος εἶ.
Μέλας γὰρ σ' ὄστε κατακαλύψῃ
Θανάτος, ὅσιον αὐσίαις σφαγεῖς.
Ἰὼ θεῶν μέλαθρα. κ πόλις φίλα.
χο. Ἔ, ἔ πὶν φόνιον ἔχετε
Φλόγα, δορός τε λόγχαν.
Τάχ' εἰς φίλαν γᾶν ἐμπεσεῖσθ' αὐώνυμοι.
Κόνις σ' ἴσα κατ' πλέρυγι πτῶς αἰθέρ.
Ἄϊστον οἴκων ἐμῶν μεθήσ.

Ὄνε-

Cum hac incensa patria mori.
Tal. Insanis misera propter tua mala. [portet 1285
Quamobrem abducite *eam*, ne parcite. Vlyssis enim o-
In manum dare, & *ei* hoc munus mittere.

MONOSTROPHICA.

Hec. Ὀπῖ το ϑ τ πτοῖ. *Heu, heu. a, a. io, io.*
O Saturnie rex, genitor Phrygum
Pater, indigna Dardani
Posteritate vides hæc, quæ patimur?
Cho. Videt. Hæc vero magna ciuitas
Non amplius ciuitas, periit,
Nil amplius est Troia.
Hec. Ὀπῖ το ϑ τ πτοῖ. *heu, heu.*
Splendet ilium, Per-
gamorum igne flagrant
Culmina, & ciuitas, & summitates murorum.
Cho. Alà vero fumus *in aerem sublatus volat*, & vt q̃dã cæ-
lestis, *i calitus* ruens armis perit terra.
Vsta *sunt* palatia, vastata igne,
Et hostili hasta.
Hec. O patria altrix meorum liberorum. *Cho.* Heu, heu.
Hec O liberi audite, agnoscite matris vocem.
Cho. Vocas mortuos lugubri voce,
Senilia que ponens membra in solo, *humi*,
Et manibus terram scalpens ambabus.
Succedens tibi genu pono
In terra, *tibi succedens, humi flecto genua*, meos
Vocans sub terra *degentes* miseros maritos.
Hec. Agimur, ferimur. *Cho.* Dolorẽ, dolorẽ clamas.
Hec. Ad seruilia atria. *Cho.* ex mea patria.
Hec. O Priame, Priame, tu quidem mortuus
Insepultus, & absque amicis, es ignarus meæ miseriæ.
Atra enim oculos tuos tegit
Mors, pium impia cæde *sublatum*.
Heu deorum templa, & chara ciuitas.
Cho. Heu heu, cohibete letalem
Flammam, hastæque cuspidem.
Mox in *vestram* patriam cha*o*m venietis inglorii.
Puluis vero, *qui* sicut fumus alà *fertur* in aerem,
Deletam domum meam relinquet.

i Nomen

Nomen vero terræ vadit ignotum,
Alio vero modo alia *res* euanida *perit*.
Nec amplius est infelix Troia.
Hec. Cognouistis, audiuistis 1325
Pergamorum *ruentium* fragorem.
Concussio totam, concussio
Obruet vrbem.
Hei tremula, tremula membra,
Ferte meum vestigium. 1330
Tal. Ite ad miseram
Seruilem diem vitæ.
Heu misera ciuitas, sed tamen *nihilo minus*
Promoue pedem tuum
Ad naues Græcorum. 1335

Finis Troadum.

ARGVMENTVM
BACCHARVM.

Bacchus receptus inter Deos, nolente Pentheo sacra eius recipere, in insaniam adducens matris sorores, coegit eas Pentheum dilaniare. Actio fabulæ composita est apud Æschylum in Pentheo.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ sunt hæ:

Bacchus.	*Nuncius.*
Pentheus.	*Cadmus.*
Chorus ex Bacchis.	*Alter nuncius,*
Famulus.	*Mulier.*
Tiresias.	

Prologum autem agit Bacchus.

EVRI-

Ὄνομα δ' ἁπᾶς ἀφανὲς εἶσιν
Ἄλλα δ' ἄλλο φροῦδον.
Οὐδὲ ἔτ' ἐστὶν ἡ πάλαι ποτὲ Τροία.
ἑκά. Ἐμάθετ', ἐκλύετε
Πέργαμων κτύπον. 1325
Ἔνοσις ἄπασαν, ἔνοσις
Ἐπικλύσᾳ πόλιν.
Ἰὼ πρόμεροι, πρόμεροι μέλεοι.
Φέρετ' ἐμὸν ἴχνος.
πελ. Ἴτ' ἐπὶ πάλαιναν 1330
Δάλειον ἀμέραν βίου.
Ἰὼ πάλαινα πόλις. ὅμως δ'
Περίφερε πόδα σὸν
Ἐπὶ παλαίους Ἀχαιῶν.
1335

Εὐριπίδου Τρῳάδες.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΒΑΚΧΩΝ.

Διόνυσος δωδεκαθεὸς, μὴ βουλομένου Πενθέως τὰ ὄργια αὐτοῦ συναλαλάξαντα, εἰς μανίαν ἀγαγὼν τὰς μητέρας ἀδελφὰς λύει κύνας Πενθέα διασπάσους. Ἡ μυθοποιία κεῖται παρ' Αἰσχύλῳ ἐν Πενθεῖ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Διόνυσος.	Ἄγγελος.
Πενθεύς.	Κάδμος.
Χορὸς Βακχῶν.	Ἕτερος ἄγγελος.
Θεράπων.	Γυνή.
Τειρεσίας.	

Προλογίζει δὲ ὁ Διόνυσος.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΒΑΚΧΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἥκω Διὸς παῖς τῶνδε Θηβαίων χθόνα,
Διόνυσος, ὃν ποτ' ἐκτέκε πόθ' ἡ Κάδμου κόρη
Σεμέλη, λοχευθεῖσ' ἀστραπηφόρῳ πυρί.
Μορφὴν δ' ἀμείψας ἐκ θεοῦ βροτησίαν,
Πάρειμι Δίρκης νάματ', Ἰσμηνοῦ θ' ὕδωρ.
Ὁρῶ δὲ μητρὸς μνῆμα τῆσδε πρόσθεν οἴκων,
τόδ', ἐγγὺς οἴκων, κἀδόμων ἐρείπια,
Τυφόμενα. σῴζει τε πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα,
Ἀθάνατον Ἥρας μητρὶ εἰς ἐμὲ ὕβριν.
Αἰνῶ δὲ Κάδμον, ἄβατον ὃς πέδον τόδε
Τίθησι θυγατρὸς σηκόν. ἀμπέλῳ δέ νιν
Πέριξ ἐγὼ κάλυψα βοτρυώδει χλόῃ.
Λιπὼν δὲ Λυδῶν ζῳοπολυχρύσους γύας,
Φρυγῶν τε, Περσῶν θ' ἡλιοβλήτους πλάκας,
Βάκτρια τε πείσας, τεῖχός τε δύσχιμον χθονὸς
Μήδων ἐπελθών, Ἀραβίαν τ' εὐδαίμονα,
Ἀσίαν τε πᾶσαν, ἣ παρ' ἁλμυρὰν ἅλα,
Κεῖται, μιγάσιν, Ἕλλησι, βαρβάροις θ' ὁμοῦ,
Πλήρεις ἔχουσα καλλιπυργώτους πόλεις,
Εἰς τῇδε πρῶτον ἦλθον Ἑλλήνων πόλιν.
Κἀκεῖ χορεύσας, κἀγκαταστήσας ἐμὰς
Τελετάς, ἵν' εἴην ἐμφανὴς θνητοῖς θεός.
Πρώτας δὲ Θήβας τῆσδε γῆς Ἑλλὰς ἰδοὺς
Ἀνωλόλυξα, νεβρίδ' ἐξάψας χροὸς,
Θύρσον τε δοὺς εἰς χεῖρα κισσήρη βέλος,
Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς, αἷς ἥκιστ' ἐχρῆν,
Διόνυσον αὐτὰς ἐφάσκον ἐκφῦσαι Διός.
Σεμέλην δ' ὑμφοδῆσιν ἐν θνητοῦ πυρὶ,
Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους,
Κάδμου σοφισμὸν θ', ὃν νιν οὕνεκα κτανεῖν
Ζῆν' ἐξεκαύχων', ὅτι γάμους ἐψεύσατο.

Τοὶ

EVRIPIDIS

BACCHÆ.

Bacchus.

VEnio *in* hanc Thebanorũ terram filius Iouis
Bacchus, quem peperit olim Cadmi filia
Semele, enixa fulguranti igne.
Formam vero permutans ex Deo humanam
Adsum *ad* fontes Dircæ, & Ismeni *fluminis* aquam.
Et video sepulchrum matris ictæ fulmine
Hoc iuxta domum, & ædium ruinas
Fumantes, & adhuc viuentem flammam diuini ignis,
Perpetuam contumeliam Iunonis in meam matrem.
Laudo autem Cadmum, qui hoc solum inaccessum
Facit sacellum filiæ: vitis vero ipsum
Vndique ego texi botriferis frondibus.
Relinquens autem Lydorum auro abundantes agros,
Et Phrygum, Persarumque apricos campos,
Et vrbes Bactrianorum, & hyemalem terram
Medorum accedens, & Arabiam fœlicem,
Et Asiam vniuersam, quæ ad salsum mare
Iacet, mixtis Græcis & barbaris simul,
Multas habens turribus bene munitas vrbes,
Ad hanc primum veni ciuitatem Græcorum,
Illicque *versatus*, agens choros, & constituens mea
Sacra, vt sim manifestus deus hominibus.
Primas vero Thebas huius terræ Græcanicæ
Vlulatu compleui, induens ceruinam pellem corpori,
Et thyrsum dans in manus hederaceum, *i. hedera tectum* telum,
Quia me sorores matris, quas minime oportuit,
Dionysum negabant ex Ioue natum:
Sed Semelen compressam ab aliquo mortali,
In Iouem contulisse culpam stupri,
Idq; Cadmi cõmẽtis, quorũ causa ipsam interfecisse
Iouem gloriantur, quod finxisset hunc concubitum.

Quamobrē ipſas ex ędibus vt œſtro percitas expuli ego
Furorib. montem vero *nūc* habitant deliræ mentibus.
Coegi vero *eas* habere ornatum meorum ſacrorum,
Et totum ſexum fœmineum Cadmeorū, quotquot
Mulieres erant, furore correptas expuli ex ædibus.
Simul vero cum filiabus Cadmi mixtæ
Viridibus ſub abietibus ſedent *in* excelſis ſaxis.
Oportet enim ciuitatem hanc ſcire, & ſi nolit,
Se non initiatam eſſe meis ſacris,
Meq; pro Semele matre cauſam agere, *eamq; defendere*,
Qui mortalibus apparui Deus, quē *ipſa* peperit Ioui,
Cadmus quidem & dignitatem, & imperium
Pentheo tradidit, nato ex *ſua* filia,
Qui gerit bellum mecum, & a libationibus
Repellit me, nec vllam facit mentionē *mei* in precib⁹.
Quamobrem ipſi me Deum eſſe demonſtrabo,
Et cunctis Thebanis: in aliam vero regionem
Rebus hic bene compoſitis, transferam pedem,
Vbi oſtendero me ipſum. Si vero Thebanorum ciuitas
Per iram cum armis Bacchas in exilium pellere
Conetur, exercitus ducem me Mænadibus addam.
Quamobrē ſpeciē mortalē *ex diuina* mutatam habeo,
Et meam formam mutaui in virilem naturam.
Sed ô relinquentes Tmolum, propugnaculū Lydię,
Sodalitium meum mulieres, quas ex barbaris
Adduxi ſocias, & comites mihi,
Tollite conſueta vrbi Phrygum
Tympana, Rheæque matris, & mea inuenta.
Regiasque circa domos iſtas profectæ
Penthei, pulſate, vt *hac* videat Cadmi ciuitas.
Ego vero cum Bacchis ad Cithæronis iuga
Profectus, vbi ſunt, partiçeps ero chori, *choreasq; ſimul*
Chorus. [*celebrabo.*
Aſiatico ex agro *profectæ*, ſacro Tmolo
Relicto, ſaltans conficio Bromio *Baccho*
Laborem iucundū, fatigationemq; facilem, *lenemq;*
Bacchicum celebrans deum.
Quis *in* via? quis *in* via?
Quis *in* atriis? cedat loco:
Oſq; ad pia verba dicēdū vnuſq; ſancte præparet.
Nam

Τοὶ γὰρ τὰ ταῦτα σὺκ δίκαιον οἴσησ' ἐγὼ
Μανίαις ὄργας δ' οἰκοῦσι παράκοποι φρενῶν,
Σκοτίῳ τ' ἐχθρὸν ἀνάγκασ' ὀρείων ἐμῶν.
Καὶ πᾶν γ' ἦλυ σπέρμα Καδμείων, ὅσαι
Γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δώμάτων.
Ὁμοῦ δὲ Κάδμου παισὶν ἀναμὶγμέναι,
Χλωραῖς ὑπ' ἐλάταις αὐόρροις εἶνται πέτρας.
Δεῖ γὰρ πόλιν τήνδ' ὀκμαθεῖν, κεἰ μὴ θέλει,
Ἀτέλεστον ἔσαν τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
Σεμέλης τε μητρὸς ἀπολογήσασθαί μ' ὕπερ
Φανέντα θνητοῖς δαίμονα, ὃν τέκτ' Διί.
Κάδμος μὲν οὖν γέρας τε, καὶ τυραννίδα
Πέμπει δίδωσι, θυγατρὸς ὀκπεφυκότι.
Ὃς θεομαχεῖ τι κατ' ἐμὲ, καὶ σπονδῶν ἄπο
Ὠθεῖ μ', οὐδ' εὐχῆς τ' ἐς θεὸν μνείαν ἔχει.
Ὧν οὕνεκ' αὐτῷ τοῖς γε τῶν ἐνθένδε μόνοις,
Πᾶσίν τε Θηβαίοισιν εἰς δ' ἄπαν χθόνα,
Τὰ τῇδε θέμενος οὐ μεταστήσω πόδα,
Δείκτης ἐμαυτὸν· ἀλλ' ὅταν Θηβαίων πόλις
Ὀργῇ σὺν ὅπλοις ἐξ ὄρους Βάκχας ἄγειν
Ζητῇ, σὺν αὐτῷ Μαινάσι τροπαῖ' ἐγὼ
Ὠν οὕνεκ' εἶδος θνητὸν ἀλλάξας ἔχω,
Μορφὴν τ' ἐμὴν μετέβαλον εἰς ἀνδρὸς φύσιν.
Ἀλλ' ὦ λιπόσκιον Τμῶλον, ἔρυμα Λυδίας,
Θίασος ἐμὸς γυναῖκες, οὓς ἐκ βαρβάρων
Ἐκόμισα παρέδρους τ' ξυνεμπόρους ἐμοὶ,
Αἴρεσθ' ἃ πρὶν χρὴ ἐν πόλει Φρυγῶν
Τύμπανα, Ῥέας τε μητρὸς, ἐμά θ' εὑρήματα.
Βασίλειά τ' ἀμφὶ δώματ' ἐλθοῦσαι τάδε
Κτυπεῖτε Πενθέως, ὡς ὁρᾷ Κάδμου πόλις.
Ἐγὼ δὲ Βάκχας, εἰς Κιθαιρῶνος πλύσας
Ἐλθὼν, ἵν' εἰσὶ, συμμετασχήσω χορῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀπὸ γᾶς ἱερᾶς Τμώλου
Ἀμείψασα πονάζω Βρομίῳ
Πόνον ἡδύν, κώμων τ' εὐκάμάτων,
Τὸν βάκχιον εὐαζόμενα θεόν.
Τίς ὁδός; τίς ὁδός;
Τίς δὲ μελάθροις; ἐκτὸς ἔκιθι,
Στόμα τ' εὐφήμει πᾶσα θεσπεσίων.

Καὶ νομίσασ' ἐν πε χθ,
Αἰεὶ Διόνυσον ὑμνήζω.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Ὦ μάκαρ, ὄστις ὀλβίων πλεῖ θεῶν
2 Εἰδὼς, βιοτὰν ἁγιστεύῃ,
3 Καὶ θιασεύεται ψυχὰν
4 Ἐν ὄρεσι βακχεύων
5 Ὁσίοισι καθαρμοῖς.
6 Τά τε ματρὸς μεγάλας
7 Ὄργια Κυβέλας θεμιστεύων,
8 Ἀνὰ θύρσον τε εὐάσων,
9 Κισσῷ τε στεφανωθείς,
10 Διόνυσον θεραπεύῃ.
11 Ἴτε βάκχαι, ἴτε βάκχαι,
12 Βρόμιον παῖδα θεὸν θεοῦ
13 Διόνυσον καλλίζυγες,
14 Φρυγίων ἐξ ὀρέων
15 Ἑλλάδος εἰς εὐρυχόρους ἀγυιάς,
16 Τὸν βρόμιον.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ὃν ποτ' ἔχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίοις αὐάγ-
2 κασε πλαγὰς Διὸς βροντᾶς,
3 Νηδύος ἐκβολον μάτηρ
4 Ἔτεκε, λιποῦσ' αἰῶ-
5 να κειμωνίῳ πλαγᾷ.
6 Λοχίοις δ' αὐτὰν ἐν
7 Δίκαις θαλάμοις Κρονίδας Ζεύς.
8 Καὶ μηροῦ δὲ κρύψας,
9 Χρυσείαισι συναρείδει
10 Πέρόναις κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας.
11 Ἔτεκεν δ' αὖ κέρασι μόρον
12 Τιθέσιν θηρὸς κερόεντα θεὸν,
13 Στεφανοῖ τε δρακόντων
14 Στεφάνοις, ἔνθεν ἄρα
15 Θηρογόφοι μαινάδες ἀμφιβάλλον-
16 ται πλοκάμοις.

Στροφὴ β'.

1 Ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι,
2 Στεφανοῦσθε κισσῷ.

Nam iuxta sacros ritus
Semper Dionysium celebrabo.

EPODICA.

Strophe I.

1 O felix quicunque beatus sacra deorum
2 Sciens, purificat vitam:
3 Et consecrat animam,
4 In montibus bacchans,
5 Sacris purgationibus:
6 Et matris magnæ
7 Orgia Cybeles colens,
8 Thyrsumque quatiens,
9 Et hedera coronatus
10 Dionysium colit.
11 Ite Bacchæ, ite Bacchæ,
12 Bromium deum dei filium
13 Dionysium deducentes,
14 Ex Phrygiis montibus
15 In vicos latos Græciæ,
16 Hunc Bromium,

Antistrophe I.

1 Quem olim habens in partus puerperis necessi-
2 tatibus, aduolante Iouis tonitruo, & *fulmine*,
3 Vtero eiectum, *ac abortiuum* mater
4 Edidit, relinquens vitam
5 Fulminea plaga,
6 Puerperis autem confestim ipsum
7 Excepit thalamis Saturnius Iupiter.
8 Et occultans *in* femore,
9 Aureis concluſit
10 Fibulis abditum, a Iunone *ne periret inuentus*.
11 Peperit vero quando Parcæ
12 Perfecerunt cornigerum deum,
13 Et coronauit draconum
14 Coronis, vnde prædam
15 Ferarum altrices Mænades *captam* iniiciunt vndique
16 *Suis* crinibus, *hanc iis innectentes*.

Strophe II.

1 O Thebæ, nutrices Semeles,
2 Coronamini hedera,

3 Florete, florete viridi
4 Smilace pulchros habente corymbos,
5 Et bacchamini quercus,
6 Aut abietis frondibus *brnata:*
7 Et vestem maculosarum pellium ceruinarum
8 Velate, candidorum capillorum
9 Velleribus: circum autem ferulas superbas
10 Sanctificemini, *sanctisq; ritibus eas sumatis.* mox omnis
11 Bromius *enim est ille,* qui choros ducit [terra saltabit.
12 In montem, in montem, vbi manet
13 Muliebris turba *qua recessit,*
14 A telis, & a radiis,
15 Furore acta a Baccho.

Antistrophe II.

1 O contubernium Curetum,
2 Et diuini Cretenses,
3 Ioue geniti incolæ,
4 Triplicemque galeam gestantes in antris,
5 Hunc *tympani* rotundum orbem, intentum corio
6 Inuenerunt mihi Corybantes.
7 Simulque cum Bacchica acuta *voce,*
8 Miscuerunt dulcisonos Phrygiarum
9 Tibiarum flatus, matrisque Rheæ in
10 Manus posuerunt, & sonum in cantibus Baccharum.
11 Iuxta vero *Corybantes,* furentes Satyri,
12 Deæ, matris *Deorum, sacra* peregerunt.
13 Ad choros vero
14 Conuenerunt Trieteridum,
15 Quibus delectatur Dionysius,

Epodus.

1 Lætus in montibus, quando
2 Ex choris pernicibus
3 Cadit, *i ruit* in planiciem, hinnuli gestans
4 Sacram vestem, captans
5 Sanguinē hirçorū cæsorum, crudis vescentiū delicias,
6 Tendens in montes Phrygios *et* Lydios.
7 Bromius aūt chori dux *est, præsultor, vociferans* euoe.
8 Fluit vero lacte terra,
9 Fluit etiam vino, fluit & apum
10 Nectare, Syriaci vero tanquā thuris fumus *inde spirat.*
11 Ipse

3 Βρύετε, βρύετε χλοηρᾷ
4 Σμίλακι καλλικόμῳ,
5 Καὶ ἁγία δρυὸς ἀκτὶς
6 Ἡλάτας κλάδοισι.
7 Σπίκτων τ' εὐδυτὰν νεβρίδων
8 Στίφη τε λευκοτρίχων πολιομίτων
9 Μαλλοῖς ἀμφίβροτα νάρθηκας ὀβελοὺς
10 Ὀσιοῦτε· αἰθηρογαῖα πάντα χορεύσει.
11 Βρόμιος ὅστις ἄγει θιάσους
12 Εἰς ὄρεος, εἰς ὄρεος· ἔνθα μυδᾷ
13 Θυλημόνης ὄχλος
14 Ἀφ' ἱερῶν, πρὸς κερκίδων
15 Τ' οἰστρηλατεῖς Διονύσου.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὦ θαλάμευμα Κυρήτων,
2 Ζάθεοί τε Κρῆτες.
3 Διογενέτορες ἔναυλοι,
4 Τελεταρχοί τ' εὐάζειν
5 Βυρσότονον κύκλωμα τόδε
6 Μοι Κορύβαντες ηὗρον.
7 Ἀνὰ βακχείαν σιγῶντα
8 Κέρασαν ἡδυβόαν Φρυγίων
9 Αὐλῶν πνεύματι, ματρός τε Ῥέας εἰς
10 Χέρας ἔθηκαν, κτύπον ἐν τ' ἄσματι Βακχᾶν.
11 Παρὰ δὲ μαινόμενοι Σάτυροι,
12 Μητρὸς ἐξανύσαντο θεᾶς.
13 Εἰς δὲ χορὸν ἔβαν
14 Σκιρτήσαν Τελετηρίδων,
15 Αἷς χαίρει Διόνυσος.

Ἐπῳδός.

1 Ἥδυς ἐν ὄρεσιν, ὅταν
2 Ἐκ θιάσων δρομαίων
3 Πέσῃ πεδόσε, νεβρίδος ἔχων
4 Ἱερὸν ἐνδυτὸν ἀγρεύων
5 Αἷμα τραγοκτόνον, ὠμοφάγων χάριν,
6 Ἰόμενος εἰς ὄρεα Φρυγῶν, Λυδῶν.
7 Ὁ δ' ἔξαρχος Βρόμιος, εὐοῖ.
8 Ῥεῖ δὲ γάλακτι πέδον,
9 Ῥεῖ δ' οἴνῳ, ῥεῖ δὲ μελισσᾶν
10 Νέκταρι, Συρίας δ' ὡς λιβανώτου καπνὸς

11 Ὁ

11 Ὁ βακχεὺς σὺ δ' ἔχων
12 Πυρσώδη φλόγα πεύκας,
13 Ἐκ νάρθηκος αἴσσει,
14 Δρόμαις τε χοραῖς ἐρεθίζων πλανάτας,
15 Ἰαχαῖς τ' ἀνακτίζων,
16 Τρυφερὰν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων,
17 Ἅμα σὺ ἐπ' ὀάσμασιν ἐπιβρέμει
18 Τοιάδε· ὦ ἴτε βάκχαι,
19 Ὦ ἴτε βάκχαι,
20 Τμώλου χρυσορόου χλιδᾷ
21 Μίλπετε τὸν Διόνυσον
22 Βαρυβρόμων τὸ τυμπάνων
23 Εὐία τὸν εὐίον
24 Ἀγαλλόμεναι θεόν,
25 Ἐν Φρυγίαισι βοαῖς, εὐοπαῖσί τε,
26 Λωτὸς ὅταν ὀρεία
27 Ἱερὰς ἱερὰν
28 Παιγμοσύναν βρέμῃ
29 Σὺν ὠκυπόδεσσι φοίβαις
30 Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος.
31 Ἡδονᾷ σὺ ἄρα
32 Πῶλος ὅπως ἄμα
33 Ματέρι φορβάδι
34 Κῶλον ἄγει ταχύπουν,
35 Σκιρτήμασι βάκχας.

ΙΑΜΒΟΙ:

τι. Τίς δ' ἐν πύλαισι Κάδμου καλεῖ δόμων,
Ἀγήνορος πῶλ', ὃς πόλιν Σιδωνίαν
Λιπών, ἐπύργωσ' ἄγυ Θηβαίων τάδε;
Ἴτω τις, εἰσάγγειλάτω Τειρεσίας ὅπου
Ζητεῖ νιν. οἶδε σ' αὐτὸς, ὧν ἥκω πέρι,
Ἅ, τε ξυνηβήμαν πρέσβυς ὢν γεραιτέρᾳ,
Θύρσους ἀνάπτειν, καὶ νεβρῶν δορὰς ἔχειν,
Στέφανοῦν τε κρᾶτα κισσίνοις βλαστήμασιν.

κάδ. Ὦ φίλτατ', ὡς σοὶ χῆρα ἠδὸν ἐμὲ κλύων,
Σοφὸν σοφᾷ παρ' ἀνδρὸς, ἐν δόμοισιν ὤν.
Ἥκω σ' ἕτοιμος, τἀμὰ σ' ἔχων σκεύη θεοῦ.
Δεῖ γάρ νιν ὄντα παῖδα Ἰοκάστης ἐξ ἐμῆς
Διόνυσον, ὃς πέφηνε θνητοῖς θεὸς,
Ὅσον καθ' ἡμᾶς δυνατόν, αὔξειν μέγαν.

Ποῖ

11 Ipse vero Bacchus gestans
12 Ignitam facem piceæ,
13 Quæ ex ferula emicat,
14 Cursu & choris irritans vagantes,
15 Et clamoribus excitans,
16 Delicatas comas in aerem spargens:
17 Simul vero cum cantu infremit
18 Talia, O ite Bacchæ,
19 O ite Bacchæ *ad iuga*
20 Tmoli auro fluentis, deliciis,
21 Canite Dionysum.
22 Cum tympanis grandisonis,
23 Euœ Euium
24 Celebrantes deum,
25 Phrygio clamore, & vociferatione:
26 Quando dulcisonans fistula
27 Sacra sacros
28 Ludos sonat
29 Congruos euntibus
30 In montem, in montem:
31 Exultans sane
32 Vt *equinus* pullus, qui simul cum
33 Matre pascente
34 Pedem agitat celerem,
35 Saltationibus Bacchi, & *furore correptus.*

Tiresias.

Quis in portis Cadmum euocat ex domo,
Agenoris filium, qui vrbe Sidonia
Relicta, ædificauit hanc vrbem Thebanorum?
Eat aliquis, nuncia quod Tiresias
Ipsum quærat: scit vero ipse, cuius rei causa venio,
Et quæ pactus sim senex cum seniore,
Gestare thyrsos, & hinnulorum pelles habere,
Et coronare capita hederaceis germinibus.

Cad. O chariss. vt lætatus sum, audiens tuam vocem,
Sapientem ex viro sapiente, cum domi essem.
Venio autem paratus, hunc habens ornatum dei.
Oportet enim ipsum, qui est filius meæ filiæ,
Dionysium, qui hominibus apparuit deus,
Quantū pro virili possum', *honoribus* augeri maxime.

Vbi

Vbi oportet choros agere? vbi firmare pedem?
Et concutere canum caput? dux viæ sis tu mihi,
Senex seni, Tiresia. tu enim sapiens es.
Quia non defatigabor nec noctu, nec interdiu
Thyrso pulsans terram. obliti sumus suauium *rerum*,
Ambo existentes senes. *Tir.* Eadē igitur pateris q̄ ego.
Etenim & ego pubesco, & aggrediar mala.
Cad. Ergo vehiculis in montem transibimus.
Tir. Verum non æque deus honoraretur.
Cad. Senex senem vt puerum ducam te ego.
Tir. Ipsē deus sine labore illuc nos deducet.
Cad. Soline nos Baccho choreas instituemus?
Tir. Soli enim *nos* sapimus, cæteri vero desipiunt.
Cad. Cunctatio *est* longa, sed tu prehende meam manum.
Tir. Ecce, coniunge, & copula manum *tuam eum mea*.
Cad. Non contemno ego deos, cum sim mortalis.
Nihil argute comminiscimur in Deos.
Patris traditiones, quas coætaneas diu
Seruamus, eas nulla labefactabit ratio,
Neq; si a sūmis sapiēs *aliq̄ cōmētū* excogitetur ingeniis
Dicet *fortasse* quis quod senectutem non reuerear,
Qui saltare statuerim capite meo hedera coronato.
Non enim distincte dixit Deus vtrum iuuenem
Oporteat choreas ducere, an seniorem:
Sed ab omnibus vult honores habere *pariter*
Communes Numeris vero nihil augeri vult.
Quia *vero* tu Tiresia lumen hoc *solis* non vides,
Ego tibi sermonum ero vates.
Pentheus hic ad ædes cum festinatione vadit,
Echionis filius, cui regnum huius terræ tradidi:
Vt est attonitus? quid nam dicet noui?
Pen. Absens quidem eram ex hac terra,
Nunc autem audio noua per hanc ciuitatem mala:
Mulieres nobis domos reliquisse,
Fictis bacchationibus *indulgentes*. In vmbrosis vero
Montibus celebrare nouum hunc deum
Dionysium, quicūq; ille sit, honorātes *eū* choreis.
Plenos autem thiasis in mediis stare
Crateras, aliam vero alio in solitudinē, *& deserta loca*
Exigentem insecutæ complexui marium,

Præ-

Ποῖ δῆτ χορεύειν, ποῖ κραδαίνειν πόδα,
Καὶ κρᾶτα σείειν πολιόν; ἐξηγοῦ σύ μοι,
Γέρων γέροντι Τειρεσία· σὺ γὰρ σοφός.
Ὡς οὐκ ἀπαμβώ· νὺξ ἔτ' οὐκτ', ἔτ' ἡμέραν
Θύρσῳ κραδαίνων γ' ὧδ' ἐπιλελήσομαι πόδων.
Γέροντες ὄντες. Τῷ ξύνεστι μοι πάσχειν ἄρα.
Κἀγὼ γὰρ οὐκ ἐμοῦ, κἀπιχρήσω κρηπῖδε.
κάθ. Οὐκοῦν ὀχήσει εἰς ὄρη τῷ σῷ σκάμματι.
τι. Ἀλλ' ἁρμονίως αὖ τοῦτο τιμῶν ἔχει.
κάθ. Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ.
τι. Ὁ γὰρ θεὸς ἄμοχθ' εἰσόταν νῷν ἡγήσεται.
κάθ. Μόνοι γ' πολίτων Βακχίῳ χορεύσομεν;
τι. Μόνοι γὰρ εὖ φρονοῦμεν οἱ δ' ἄλλοι, κακῶς.
κάθ. Μακρὸν τὸ μέλλον ἀλλ' ἐμῆς ἔχου χερός.
τι. Ἰδού ξυνάπτω, κοὐ ξυνωρείσω χέρα.
κάθ. Οὐ κομφαφρονῶ δ' ὧν τῶν θεῶν θνητὸς μέγας.
Οὐδὲν σοφιζόμεσθα τοῖσι δαίμοσιν.
Πατρῷος παράδοσις, ἃς δ' ὁμήλικας χρόνῳ
Κεκτήμεθ', οὐδεὶς αὐτὰς καθαιρήσει λόγος,
Οὐδ' εἰ δι' ἀκρων τὸ σοφὸν εὕρηται φρενῶν.
Ἐρεῖ τις ὡς τὸ γῆρας οὐκ αἰσχυνοῦμαι.
Μέλων χορεύειν κρᾶτα κισσοῦν ἐμόν.
Οὐ γὰρ διῄρηχ' ὁ θεὸς, εἴ τε τὸν νέον
Ἐχρῆν χορεύειν, εἴ τε τὸν γεραίτερον,
Ἀλλ' ἐξ ἁπάντων βούλεται τιμὰς ἔχειν
Κοινὰς δι' ἀριθμῶν δ' οὐδὲν αὔξεσθαι θέλει.
Ἐπεὶ σὺ φίλος Τειρεσίᾳ τόδ' ἔρχορᾶς,
Ἐγὼ σοφὸς ἧκτησι λόγων ἡδὺ τεμῶ.
Πενθεὺς πρὸς οἴκους ὁδὶ σπεύδων ἄφα πανδῆς πύλας,
Ἐχίονος πῶς ᾧ κράτης δίδωμι γῆς.
Ὡς ἐπτόηται· τί ποτ' ἐρεῖ νεώτερον;
πεν. Ἐκδημος ὢν μὲν τῆσδ' ἐτύγχανον χθονὸς,
Κλύων δ' νεοχμὰ τῇδε πόλει κακὰ,
Γυναῖκας ἡμῖν δώματ' ἐκλελοιπέναι,
Πλάσμασι βακχείαισιν ὑπὸ δασκίους
Ὄρεσι θοάζειν τὸν νεωστὶ δαίμονα,
Διόνυσον, ὅστις ἐστὶ, λιμώσας χορούς.
Πληρεῖς δὲ θιάσοις ἐν μέσοισιν ἑστάναι
Κρατῆρας, ἄκλῳ δ' ἄλλοσ' εἰς ἐρημίαν
Πτώσσοντας οὐνεκ' ἀρσένων ἐκπαρπεῖν,

Τὰ-

Πρόφασιν μὲν ὡς δὴ μαινάδας θυσκόους,
Τιμὴν δ' Ἀφροδίτην τῷδ' ἄγειν τῷ βακχίῳ.
Ὅζας μὲν οὖν εἴληφα δισσὰς χέρας,
Σῶζουσι πανδήμοισι τῶνδ' ὀργαῖς ἐγώ.
Ὅστις δ' ἄπτισιν, ἐξ ὄρους θηράσομαι,
Ἰνώ τ', Ἀγαυὴν δ', ἣ μ' ἔτικτ' Ἐχίονι,
Ἀκταίωνός τε μητέρ', Αὐτονόην λέγω.
Καὶ σφᾶς σιδηρᾶς ἁρμάσας ἐν ἄρκυσι,
Παύσω κακοῦργον τῆσδε βακχείας τέχνα.
Λέγουσι δ', ὥσπερ εἰσελήλυθ' ξένος
Γόης, ἐπῳδὸς, Λυδίας ἀπὸ χθονὸς,
Ξανθοῖσι βοστρύχοισιν εὐκόσμοις κόμαν.
Οἰνωπὸς ὄσσοις χαρίτων Ἀφροδίτης ἔχων,
Ὃς ἡμέρας τε καὶ διὰ φρένας συγγίγνεται,
Τελεταῖς καθεῖναι νεάνισιν.
Εἰ δ' αὖ τὸν εἴσω τῆσδε λήψομαι στέγης,
Παύσω κτυπῶν τε θύρσον, ἀναστείσω τέ νιν
Κόμας, τεάχλον σῶμα βάλλων χωλὸς τεμῶν.
Ἐκεῖνος εἶναί φησι Διόνυσον θεόν.
Ἐκεῖνος ἐν μηρῷ ποτ' ἐρράφη Διός.
Ὃς σὺν πυρᾷ τὴν λαμπάδ' εἰς κεραυνίαν
Σωὴν μητρὶ δίκας ὃν γάμους ἐψεύσατο.
Ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἐς ἄξια,
Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος;
Ἀλλ' εἶα τοῦδ' ἄλλοθρῴαν, τὸν περισκόπον
Ἐν ποικίλαισι νεβρίσι Τειρεσίαν ὁρῶ,
Πατέρα τε μητρὸς τῆς ἐμῆς, πολὺν γέλων,
Νάρθηκι βακχεύοντ'. ἀνοίνομαι πάτερ,
Τὸ γῆρας ὑμῶν εἰσορῶν, νεμὼ σέθεν ἔχον.
Οὐκ ἀποβαλεῖς κισσόν; σὸν ἐλόβυρσον
Θύρσου μιμήσῃ χεῖρ' ἐμῆς μητρὸς πάτερ;
Σὺ ταῦτ'. ἔπεισας Τειρεσία; τόνδ' αὖ θέλεις
Τὸν δαίμον' αὐξῶν εἰσφέρων νέον,
Σκοπεῖν πλουτοῦσι. κἀμπύρων μισθοὺς φέρειν;
Εἰ μὴ σε γῆρας πολιὸν ἐξέρρυτο,
Καθῆσθ' ἂν ἐν βάκχαισι δεσμίους μέσους,
Τελεταῖς πονηραῖς εἰσάγων. γυναιξὶ γὰρ
Ὅπου βότρυος ὠνὴ γίγνεται χαρμοσύνη,
Οὐχ ὑγιὲς εὐθὺν ἔπι λέγω τῶν ὀργίων.

γ. Τῆς δυσσεβείας ὦ ξέν', οὐκ αἰδῇ θεούς,

Κάδμον

Prętextu q̃dē quasi *sint* Mænades sacra pagētes *Bacchi*.
Sed ipsam Venerem pluris facere quam Bacchum.
Quotquot igitur cepi vinctas manibus,
Seruant *eas* publicis ministri *in* tectis, *i. adibus*.
Quotquot vero absunt, *eas* ex mōte captas *huc* deducā,
Ino, Agauenque, quæ me Echioni peperit,
Et Actæonis matrem, Autonoen dico:
Et ipsas ferreis constringens in vinculis,
Coercebo statim ab hac improba bacchatione.
Dicunt vero, quod quidam venerit hospes
Impostor, præstigiator, ex Lydia terra,
Flauis cincinnis, bene comptus comam,
Habens nigras Veneris gratias in oculis,
Qui dies noctesque conuersatur *cum illis*,
Sacra prætendens Bacchica puellis.
Quod si eum intra hanc domum cępero,
Cessare faciam a quassando thyrso, & cōcutienda
Coma, ceruicem a corpore secans.
Hic se dicit esse Dionysium deum: *at*
Ille quondam in Iouis femore fuit insutus,
Qui crematus est flammis fulmineis
Vna cum matre, q̃a cū Ioue celebratas nuptias mētita
Hęc nonne digna sunt crudeli laqueo,
Hospitē, q̃s q̃s ille sit, adeo petulāter, *ac insolēter in nos*
Sed ecce aliud miraculum, ipsum vatem
Tiresiam in variis pellibus hinnulorum video,
Et patrem meę matris, (ô rem valde ridiculam)
Ferula bacchantem. Improbo pater
Senectutem vestram intuens delirantem.
Non abiicies hederam? non liberam
Manum dimittes a thyrso, pater meæ matris?
Tu hoc *ei* persuasisti Tiresia? hunc iterum tu vis
Nouum deum inferens hominibus,
Spectare alatas *aues*, *auguria captare*, & ignispiciorum
Qđ nisi te cana senectus liberaret,
Vinctus sederes inter medias Bacchas,
Introducens sacra pernicioſa. mulieribus enim
Quando fiunt nuptiæ in conuiuio vinolento,
In eiusmodi sacris nihil sani esse dico.

Cho. O hospes, non vereris deos, per pietatem?

Et Cadmum qui seminauit terrigenam segetem,
Cumq; sis Echionis filius, dedecoras *tuum* genus? 265
Tir. Cum sapiens aliquis nactus est sermonis
„ Bonas occasiones, non est *ei* arduum præclare dicere.
Tu quidem habes linguam volubilem vt *vir* sapiens:
In verbis vero tuis non ineſt mens, *neq; sapientia.*
„ Cõfidens autẽ, *ac* potens, & facundia poliens vir, 270
„ Pernicioſus ciuis eſt, niſi mentem habeat *ſanam.*
Hic vero nouus deus, quem tu derides,
Non queam dicere magnitudinem, quantus
Per Græciam ſit futurus. Duo enim, ô adoleſcens,
Præcipua *ſunt* inter homines, Ceres dea, 275
(Terra aũt eſt *Ceres*, nomine vero vtro vis *hãc* appella)
Hæc quidem ſiccis *alimentis* alit mortales.
Sed præſtat contrarium Semeles filius,
Vuæ *enim* humidam potionem inuenit, & intulit
„ Hominibus: quæ liberat miſeros mortales 280
„ Dolore *curarum*, quoties repleti fuerint vitis liquore.
„ Et *per* ſomnũ obliuionẽ malorũ, quę quotidie accidũt,
„ Dat, nec eſt aliud pharmacum curarum *efficacius.*
Hic, qui Deus eſt, Diis libat,
Vt homines habeant bona propter ipſum. 285
Et *tamen* derides eum, quod inſutus fuerit Iouis
Femori: docebo te quam hoc ſe pulchre habeat.
Poſtquam ipſum rapuit ex igne fulmineo
Iupiter, *et* in Olympum duxit infantem recentem,
Iuno voluit eum eiicere de cælo. 290
Iupiter aũt aduerſus *hæc dolũ hunc* eſt molitus, vt pote
Rupta parte quadam terram ambientis [Deus,
Ætheris, *hic iſtum* poſuit, hunc obſidem tradens
Dionyſum, propter rixas Iunonis. poſtea vero ipſum
Homines dixerunt enutritum in femore Iouis, 295
Nomine mutato, quod deæ deus *Bacchus*
Iunoni quondã obſes fuerit, *hãc inde* cõponẽtes fabu-
Vates vero deus hic *eſt*. etenim ipſa bacchatio [lam.
Et ipſa inſania magnam vaticinandi vim habet.
Quando enim hic deus in corpus venerit multus, 300
Dicere futura inſanientes facit.
Martis quoque partem quandam aſſumptam habet.
Exercitum enim in armis, & in acie ſtantem,

Metu

Κἀδμον τε τὸν σπείραντα γηγενῆ στάχυν,
Ἐχίονος δ' ὢν πῶς, κατεμηχανῶεις φόνους;
τι. Ὅταν λάβῃ τις τῶν λόγων αὐτὴ σοφὸς 265
„ Καλὰς ἀφορμὰς, ἃ μέγ' ἔργον οὐ λέγειν.
Σὺ δ' εὐτροχον μὲν γλῶσσαν ὡς φρενῶν ἔχεις,
Ἐν τοῖς λόγοισι δ' οὐκ ἔνεισι σοι φρένες.
„ Θεσμοὺς δ' δωσατος, κἀμὲ χρὴ λέγειν οἵος τ' ὢν τε.
„ Κακὸς πολίτης γίγνεται, νοσῶν τόκ' ἴσχυν. 270
Οὗτος δ' ὁ δαίμων ὁ νέος, ὃν σὺ διαβάλλεις,
Οὐκ ἂν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος
Καθ' Ἑλλάδ' ἔσται. δύο γάρ, ὦ νεανία,
Τὰ πρῶτ' ἐν ἀνθρώποισι, Δημήτηρ θεὰ,
Γῆ δ' ἐστιν, ὄνομα δ', ὁπότερον βούλῃ, κάλει. 275
Αὕτη μὲν αὐ ξηροῖσιν ἐκτρέφει βοτοὺς,
Ὁ δ' ἦλθ' ἐπὶ πάντ' ἔπειτα, ὁ Σεμέλης γόνος.
Βότρυος ὑγρὸν πῶμ' εὗρε, κἀσιώπησε πόνων
„ Θνητοῖς, ὁ πωλῶν τοὺς πεπαυμένους βροτοὺς
„ Λύπης, ὅταν πλησθῶσιν ἀμπέλου ῥοῆς. 280
„ Ὕπνου τε λήθην τῶν καθημέρων κακῶν
„ Δίδωσιν, οὐδ' ἔστ' ἄλλο φάρμακον πόνων.
Οὗτος θεοῖσι σπένδεται θεὸς ὢν αὐτὸς,
Ὥστε δι' αὐτὸν τἀγαθὰ ἀνθρώποις ἔχειν.
Καὶ κωμάζειν φὴς νιν, ὡς ἐνέβρεφθη Διὸς 285
Μηρῷ, διδάξω σ' ὡς καλῶς ἔχει τόδε.
Ἐπεί νιν ἥρπασ' ἐκ πυρὸς κεραυνίου
Ζεύς, εἰς Ὄλυμπον βρέφος αὐήσας θεόν,
Ἥρᾳ νιν ἤθελ' ἐκβαλεῖν ἀπ' οὐρανοῦ.
Ζεὺς δ' αὐτὸ μηχανήσατ' οἷα δὴ θεός, 290
Ῥήξας μέρος τι τῆς χθονὸς περικλῄσας
Αἰθέρος, ἔθηκε, τόνδε δ' ὁμήρου ἐκδιδοὺς
Διόνυσον Ἥρᾳ νεικέων. χρόνῳ δέ νιν
Βροτοὶ τραφῆναί φασιν ἐκ μηροῦ Διός,
Ὄνομα μεταθέντες, ὅτι θεὰν θεὸς 295
Ἥρᾳ ποτ' ὠμήρευσε, συνθέντες λόγον.
Μαίνεσθαι δ' ὁ δαίμων ὅδε ἐς δὲ βακχεύσιμος
Καὶ τὸ μανιῶδες, μανικὸν πολὺ ἔχει.
Ὅταν γὰρ ὁ θεὸς εἰς τὸ σῶμ' ἔλθῃ πολύς,
Λέγειν τὸ μέλλον τοὺς μεμηνότας ποιεῖ. 300
Ἄρεώς τε μοῖραν μεταλαβὼν ἔχει τινά.
Στρατὸν γὰρ ὁπλοις ἑστῶτα, κἀπὶ τάξεσιν,

Φόβος διεσβῆσαι πρὶν λόγχης θίγειν.
Μανία γὰρ καὶ τοῦτ' ἐστὶ Διονύσου πάρα.
Ἔτ' αὐτὸν ὄψῃ κἀπὶ δελφίσιν πέτραις
Πηδῶντα σεὺ πεύκαισι δικόρυφον πλάκα,
Βάκχευμα, καὶ σείοντα Βάκχιον κλάδον,
Μέγαν τ' ἀν' Ἑλλάδ'. ἀλλ' ἐμοὶ Πενθεὺς πιθοῦ,
Μὴ τὸ κρατοῦν αὔχει δυνάμιν ἀνθρώποις,
Μηδ' ἢν δοκῇς μοῦν, ἢ δ' ἕξα σου νοσῇ,
Φρονεῖν δοκεῖ σοι τὸν θεὸν δι' ἐς γὰ δέξαι.
Καὶ πείσθη, κἀβάκχευε, καὶ στέφε κάρα.
Οὐχ ὁ Διόνυσος μὴ σωφρονεῖν ἀναγκάσῃ
Γυναῖκας ἐς τὼν Κύπριν, ἀλλ' ἐν τῇ φύσει
Τὸ σωφρονεῖν ἔνεστιν εἰς τὰ πάντ' ἀεί.
Τοῦτο σκοπεῖν χρὴ κἀν βακχεύμασιν
Οὖσ' ἡ γε σώφρων, ἐς δόξαν φλαυρήσεται.
Ὁρᾷς; σὺ χαίρεις, ὅταν ἐφεστῶσιν πύλαις
Πολλοί, τὸ Πενθέως δι' ὄνομα μεγαλωνῃ πόλις.
Κἀκεῖνος οἶμαι τέρπεται μεμιμμένος.
Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Κάδμος, ὃν σὺ διαγελᾷς,
Κισσοῦ τ' ἐρεψόμεσθα, καὶ χορεύσομεν,
Πολιὰ ξυναρεῖς. ἀλλ' ὅμως χορευτέον,
Κοὐ θεομαχήσω σῶν λόγων πεισθεὶς ὕπο.
Μαίνῃ γὰρ ὡς ἄλγιστα, κοὔτε φαρμάκοις
Ἄκη λάβοις ἂν, οὔτ' ἂν οὗδ' ὅτῳ νοσεῖς.
χο. Ὦ πρέσβυ, Φοῖβόν τ' ἐκπαιδεύεις λόγοις,
Τιμῶν τε Βρόμιον σωφρονεῖς μέγαν θεόν.
κάδ. Ὦ παῖ, καλῶς σοι Τειρεσίας παρήνεσεν.
Οἴκει μεθ' ἡμῶν, μὴ θύραζε τῶν νόμων.
Νῦν γὰρ πέτῃ τε, καὶ φρονῶν οὐδὲν φρονεῖς.
Κεἰ μὴ γάρ ἐστιν ὁ θεὸς ἔτος, ὡς σὺ φῂς,
Παρά σοι λεγέσθω. καὶ καταψεύδου
καλῶς,
Ὡς ἔστι Σεμέλης, ἵνα δοκῇ θεὸν τεκεῖν,
Ἡμῖν τε ἡμὴ, παντὶ τῷ γένει πάσῃ.
Ὁρᾷς τὸν Ἀκτεί ωνος ἄθλιον μόρον,
Ὃν ὠμόσιτοι σκύλακες ἃς ἐθρέψατο,
Διεσπάσαντο, κρεῖσσον' ἐν κυνηγίαις
Ἀρτέμιδος εἶναι κομπάσαντ', ἢ θρῴσκειν;
Ὅ μὴ

Metu perterrefecit, priusq; haſtã tãgeret, *ac dimicaret.*
Furor enim, & hoc a Dionyſo venit.
Præterea videbis eum in Delphicis ſaxis
Salientem cum facibus, & bicipitem rupem
Percutientem, & quatientem bacchicum ramum,
Et magnum *exiſtentem* per Græciam. qúare mihi Pentheu pare.
Ne *propter* imperium glorieris. quod poteſtatẽ in homines habeas,
Neque, quamuis exiſtimes quidem *te ſapere*, tua vero opinio ſit vana,
Sapere quidquam te puta. Deum igitur in *tuam* ditionem recipe,
Et liba, & bacchare, & coronato caput.
Non enim ipſe Dionyſius coget impudice ferri
Mulieres in Venerem: ſed in natura
Ineſt pudicitia ſemper ad omnia.
Hoc conſiderandum eſt. etenim in Bacchanalibus,
Quæ *naturâ* pudica eſt, non corrumpetur.
Vides? tu gaudes, quando adſtant ad portas
Multi, & *quando* Penthei nomen vrbs magnificat,
Et ille delectatur honore, *vt* arbitror:
Ego igitur, & Cadmus, quem tu derides,
Hedera coronabimur, & ſaltabimus,
Canum par ſenum, ſed tamen ſaltandum *eſt*,
Nec pugnabo contra Deum, tuis verbis inductus.
Inſanis enim quam grauiſſime, neque pharmacis
Remedium accipies, neque ſine his laboras.
Cho. O ſenex, Phœbum non dedecoras tuis dictis:
Bromiumque magnum Deum colens, ſapis.
Cad. O fili, recte Tireſias te admonuit:
Habita nobiſcum non extra leges.
Nunc enim volitas, & ſapiens nihil ſapis.
Etſi enim hic non eſt Deus, vt tu dicis,
Apud te *tamen eſſe Deus* dicatur, & aduerſus *eum* mentiaris honeſte,
Quod ſit Semeles filius, vt videatur peperiſſe deũ,
Nobis vero omnibus, *et* toti generi adſit honor.
Vides Actæonis miſerum interitum,
Quem crudiuori canes, quos aluit,
Diſcerpſerunt, præſtantiorem in venatione,
Quam Diana ſit in ſyluis, gloriantem ſe eſſe?
Quod

Quod ne tibi accidat, veni huc, & ego coronabo caput
Hedera, & nobiscum tribue honorem Deo. [*tuum*
Pen. Nequaq̃ admouebis mihi manū: tu vero bacchatū eas,
Neque atteras stultitiam tuam mihi.
Hunc *vero* tuæ dementiæ magistrum
Pœnis persequar. Eat aliquis quam primum,
Profectus ad sedes illas, vbi captat auspicia,
Vectibusque tridentis euerte eas retro,
Sursum & deorsum omnia confundens simul,
Coronasque ventis, & procellis dimitte.
Maxime enim ipsum mordebo hoc faciens.
Vos vero reliqui euntes per vrbem inuestigate
Illum effœminatū hospitem, qui introducit morbum
Nouum mulieribus, & connubia labefactat.
Et si ceperitis, vinctum adducite
Huc eum, vt lapidationis pœnam nactus
Moriatur, conspicatus acerba Bacchanalia in Thebis.
Tir. O miser, nescis quonam progrediaris verbis.
Iā insanis, & ante de sano mētis statu deturbatus eras.
Eamus nos Cadme, & deprecemur
Pro isto, quanquam existente sæuo,
Et pro ciuitate Deum, ne quid *in nos* noui
Faciat, sed sequere me hederaceo cum baculo.
Et tentes firmare meum corpus, & ego tuum.
Senes enim duos *simul euntes*, cadere turpe *est*: ito ta-
Baccho enim Iouis filio seruiendum *est*. [men.
Caue autem ne Pentheus luctum inferat ædibus
Tuis Cadme, vaticinio quidem *vtens hoc* non dico:
„ Ipsis vero rebus *edoctus loquor*. stulta. n. stultus profert.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Sancta, veneranda deorum,
2 Sancta, quæ in terra
3 Aureas alas fers:
4 Hæc Penthei *verba* audis?
5 Audis profanam iniuriam
6 Aduersus Bromium Semeles *filium*,
7 In pulchra corona cinctis *conuiuiorū* oblectationibus
8 Deum præcipuum deorum? qui hæc *munera* habet,
9 Tripudiare choreis.

Ὁ μὴ πίθῃς σὺ, δεδρᾶσον τέψω κάρᾳ
Κισσοῦ μεθ' ἡμῶν τῷ θεῷ τιμὴν δίδου.
Πεν. Οὐ μὴ καταστοίσεις χεῖρα, βακχεύσεις δ' ἰὼν,
Μηδὲ ἐξομόρξῃ μωρίαν τὴν σὴν ἐμοί.
Τῆς σῆς αὐτοίας τόνδε τὸν διδάσκαλον
Δίκῃ μέτειμι. στεῖχέ τις ὡς τάχος.
Ἐλθὼν δὲ θάκους τοὺς δ', ἵν' οἰωνοσκοπῇ,
Μοχλοῖς τριαίνης κἀνάτρεψον ἔμπαλιν,
Ἄνω κάτω τε πάντα συγχέας ὁμοῦ.
Καὶ στέμματ' αὐτοῦ πνεύμασιν, ᾧ θυμὸν μέγιστ.
Μάλιστα γάρ νιν δηξόμεθ' ἐν δράσει τόδε.
Οἱ δ' ἀνὰ πόλιν στείχοντες, ἐξιχνεύσατε
Τὸν θηλύμορφον ξένον, ὃς εἰσφέρει νόσον
Καινὴν γυναιξὶ, καὶ λέχη λυμαίνεται.
Κἂν μὲν λάβητε, δέσμιον πορεύσατε
Δεῦρ' αὐτὸν, ὡς ἂν λυσίμου δίκης τυχὼν
Θανῇ, πικρὸν βάκχευσιν ὧν θήβαις ἰδών.
Τη. Ὦ κέτλι', ὡς σὰ οἶδα πῶ ποτ' εἰ λόγων.
Μίμνωμεν ἤδη, κἀπὶν ἐξίσης φρενῶν.
Στείχωμεν ἡμεῖς Κάδμε, κἀξαστῴμεθα.
Ὑπὲρ τε τάτα, κεἰμὴ ὄντος ἀρρίκ,
Ὑπέρ τε πόλεως τὸν θεὸν, μηδὲν νέον
Δρᾶν. ἀλλ' ἔπου μοι κισσίνᾳ βάκτρᾳ μέτα.
Πειρῶ δ' ἀνορθοῦν σῶμ' ἐμόν, κἀγὼ τὸ σόν.
Γέργητε δ' αἰσχρὸν δύο πεσεῖν ἅπαξ δ' ὁμῶς.
Τῷ Βακχίῳ γὰρ τῷ Διὸς δουλευτέον.
Πενθεὺς δ' ὅπως μὴ πῆμα τοῖς σοῖσι δόμοις
Τοῖς σοῖσι Κάδμε, μαντικὴν μὲν οὐ λέγω,
„ Τοῖς πράγμασιν δέ. μῶρα γὰρ μῶρος λέγει.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ὁσία ποτὰ θεῶν,
2 Ὁσία δ', ἃ κατὰ γᾶν
3 Χρύσεα πτέρυγα φέρεις,
4 Τάδε Πενθέως ἀΐεις;
5 Ἀΐεις οὐχ ὁσίαν ὕβριν
6 Ἐς τὸν Βρόμιον τὸν Σεμέλας,
7 Τὸν πρωτοθαλεῖ θαλίαις ἐφέπουσαν
8 Δαίμονα τερπνὸν μακάρων; ὃς πέφυκε
9 Θιασεύειν τε χορεῖς,

10 Μιᾶ τ' αὐλοῦ μελάνυμ,
11 Ἀποπαύσασ' τε μεριμνας,
12 Ὁπόταν βότρυος ἔλθῃ
13 Γώνος ἐν δαιτὶ θεῶν,
14 Κισσοφόρβις εἰ' εὐφαλίαις
15 Ἀνδράσι κρατῆρ ὕπνον ἀμφιβάλῃ.

Ἀντιστροφὴ α'.

,, 1 Ἀγκλίνων γομφίων,
,, 2 Ἀνόμου τ' ἀφροσύνας,
,, 3 Τὸ τέλος δυξυχία.
,, 4 Ὁ δ' ἄτερ ἡσυχίας
,, 5 Βίοτος, κ' τὸ φρονεῖν, ἀστὶ-
,, 6 λάυτον μυθεῖ, κ' σωίζῃ
,, 7 Δῶμα. πεφόρηκε, ἀλλ' ὅμως αἰθέρα ναί-
,, 8 οντες, ὁρῶσιν τὰ βροτῶν ὑφηνίδες.
,, 9 Τὸ σοφὸν εἰ' ἡ σοφία.
,,10 Τό, τι μὴ θνητὰ φρονεῖν,
,, 11 Βραχὺς αἰών. ἐπὶ τούτῳ
,, 12 Δί' τις αὖ μιχάλα διώκων,
,, 13 Τὰ παρόντ' ἄχλ' φέρῃ.
,,14 Μαινομένων οἶδε τρόπους,
,, 1, Καὶ κακοβούλων παρ' ἐμοὶ γε φωτῶν.

Στροφὴ β'.

1 Ἰκοίμαν ποτὶ τὰν Κύπρον,
2 Νᾶσον ἵν' Ἀφροδίτας,
3 Ἵνα θελξίφρονες νέμονται
4 Θνατοῖσιν ἔρωτες.
5 Πάφον θ', αὐ ἑκατόστομοι
6 Βαρβάρου ποταμοῦ ῥοαὶ
7 Καρπίζουσιν ἄνομβροι·
8 Ὅπου καλλιστεύμασ
9 Πιερία μούσας ἕδρας
10 Σεμνὰ κλιτὺς Ὀλύμπου,
11 Ἐκεῖσ' ἄγε μ' ὦ
12 Βρόμιε, Βρόμιε,
13 Πρόβακχ' ἰὼ δαῖμον.
14 Ἐκεῖ χάριτες,
15 Ἐκεῖ τ' ἔρως.
16 Ἐκεῖ δὲ Βάκχαις
17 Θέμις ὀργιάζειν.

Ἀντι-

10 Et lætari cum tibiis,
11 Et ſedare curas,
12 Quando venerint vuæ
13 Deliciæ in conuiuiis deorum,
14 Floridisque in ſympoſiis
15 Crater ſomnum viris immiſerit.

Antiſtrophe I.

,, 1 Effrænati oris,
,, 2 Et enormis amentiæ
,, 3 Finis *eſt* infortunium.
,, 4 Tranquillitatis vero
,, 5 Vita, & prudentia, in-
,, 6 concuſſa manet, & continet, *firmatq;*
,, 7 Domum. Nam procul *quidē ſunt.* ſed tamen ætherē in-
,, 8 colentes, intuentur *res* mortalium *Dii* cæleſtes.
,, 9 *Nimis* autem *eſſe* callidum, non *eſt* ſapientia:
,,10 Et non mortalia ſapere,
,, 11 Decurtat vitam. propter hanc *cauſam*
,,12 Autem aliquis, qui ſectatur magna,
,, 13 Non fruitur præſentibus.
,,14 Iſti *ſunt* mores inſanientium,
,, 15 Et ſtultorum, meo quidem iudicio, virorum.

Strophe II.

1 Vtinam veniam in Cyprum,
2 Inſulam Veneris,
3 Vbi mulcentes animum diſpenſantur
4 Mortalibus amores.
5 Et *vtinā peruenia in* Paphū, quā centū habentes oſtia
6 Barbari fluminis fluxus
7 Frugiferam reddunt ſine imbribus.
8 Vbi pulcherrima
9 Pieria Muſarum ſedes *eſt*,
10 Sacer cliuus Olympi.
11 Illuc duc me
12 Bromie, Bromie
13 Bacche deus.
14 Illic *ſunt* Charites,
15 Illic *eſt* Amor,
16 Illic etiam Bacchis
17 Fas *eſt* orgia celebrare.

Anti-

Antistrophe II.

1 Hic deus filius Iouis,
2 Gaudet quidem lætis conuiuiis,
3 Amat vero diuitiarum datricem
4 Pacem, iuuenum altricem deam.
5 Æqualem autem & diuiti,
6 Et pauperi dat habere
7 Vini delectationem, carentem tristitia:
8 Odit vero *illum*, cui hæc non sunt cutæ,
9 Per diem, & gratas noctes
10 Lætum viuere.
11 Sapientia autem *est*, abstinere
12 Animum, mentemque
13 A temeratiis viris.
14 Quod autem vulgus
15 Et deterius
16 Existimat, & *quo* vtitur, *quod & moribus habet receptũ*,
17 Hoc profecto dicam.

Famulus.

Pentheu adsumus capta hac præda,
Ad quam *nos* misisti, neque conati sumus irrita.
Hęc enim fera nobis *fuit* placida, neque subtraxit
Pedem fuga, sed non inuita tradidit manus,
Neque expauescens: neque mutauit rubras genas,
Sed ridens & se ligari, & abduci iussit,
Et mansit, faciens *mandatũ* meum obsequenter.
Ego autem præ pudore dixi: O hospes inuitus
Duco te, sed mandato Penthei, qui me misit.
Quas porro tu Bacchas incluseras, quas rapueras,
Et ligaueras in vinculis publici carceris,
Illę, pcul a tuis oculis profectę, solutæ in sacris nemo-
Saliunt, Bromium inuocantes deum, [ribus
Sua sponte vero vincula pedum ipsis soluta sunt,
Clausſtraque laxarunt fores sine mortali manu.
Hic autem vir venit plenus multis miraculis
Ad hasce Thebas. Tbi igitur cętera curę esse conuenit.

Pen. Prehendite manus istius. cum sit enim in cassibus:
Non est adeo celer, vt me effugiat.
At ô hospes, corpore quidem non es deformis,
Vt ad mulieres *alliciẽdas*, q̃ ob *causam* Thebas venisti.

Coma

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὁ δαίμων ὁ Διὸς παῖς,
2 Χαίρει μὲν θαλίαισιν,
3 Φιλεῖ δ' ὀλοδότειραν εἰρή-
4 ναν, κουροτρόφον θεόν.
5 Ἴσαν δ' ἐς τε τὸν ὄλβιον,
6 Τόν τε χείρονα δῶκ' ἴσον
7 Οἴνου τέρψιν ἄλυπον.
8 Μισεῖ δ' ὦ μὴ ταῦτα μέλει,
9 Καλὸν φάος, νύκτας τε φίλας
10 Εὐαίωνα διάγειν.
11 Σοφὸν δ' ἀπέχειν
12 Φρένα τε
13 Πετάλοις ἀπὸ φωτῶν.
14 Τὸ πλῆθος ὅ,τι
15 Τε φαυλότερον
16 Ἐνόμισε, χρῆταί τε.
17 Τόδε τοι λέγω μ' αὖ.

IAMBOI.

Pen. Πενθεῦ, πάρεσμεν, τἀμὸν δ' ἄχρειον ἡμᾶς ἐκλελοίπατε.
Ἐφ' ᾧ τὸν ἔπεμψας. ἀλλ' ἄκραντ' ὀρμήσαντες.
Ὁ θὴρ δ' ὁμοῖ' ὁμῖν πρᾷος, οὐδ' ἰταίαν ἅπαξ
Φυγὴν πόδ', ἀλλ' ἔδωκεν οὐκ ἄκων χέρας,
Οὐδ' ὠχρὸς, οὐδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν χρόα.
Γελῶν δ', ἔδησεν, καὶ παρεῖχεν ἑφίετο.
Ἔμβρί τε, τἄμ' ὑπηρέτης ποιούμενος.
Κἀγὼ δ' αἰδοῦς εἵπον, ὦ ξέν', οὐχ ἑκὼν
Ἄγω σε, Πενθέως δ' ὅς μ' ἔπεμψεν ἐπιστολὰς.
Ἃς δ' αὖ σὺ Βάκχας εἷρξας, ἃς συνήρπασας,
Καὐδήσας ἐν δεσμοῖσι πανδήμου σέβης
Φροῦδαι γ' ἐκεῖναι λελυμέναι πέδης ὀρχάδες
Σκιρτῶσι, Βρόμιον ἀναβοῶσαι θεόν.
Αὐτόματα δ' αὐτοῖς δεσμὰ διελύθη ποδῶν,
Κλῆθρά τ' ἀνῆκεν θύρετ' ἄνευ θνητῆς χερός.
Πολλῶν δ' ὁδὸν ἥκει θαυμασίων ἥκ' ἄνθρωπος.
Εἰς ἡμᾶς δὲ Θήβας. σοὶ δ' πάλαι χρὴ μέλειν.
στρ. Λάζυσθε χερῶν τάδ'. ἐν ἄρκυσιν δ' ὧν
Οὐκ ἔσθ' ὅπως ἀκὺς, ὥστε μ' ἀμφυγεῖν.
Ἄβρε τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμορφος εἶ ξένε,
Ὡς εἰς γυναῖκας, ἐφ' ἅπερ εἰς Θήβας πάρει.

Πλέ-

Πλόκαμός τε γὰρ σοῦ πυκνὸς, οὐ πάλης ὕπο,
Γένυων παρ' αὐτὰ κεχυμένος πόθου πλέως.
Ἀδυκλῶ δ' ἀγῶνα εἰς παρασκευὴν ἔχεις,
Οὐχ ἡλίᾳ βολαῖσιν, ἀλλ' ὑπὸ σκιᾶς
Τὴν Ἀφροδίτην κομπάσων θηρεύματι.
Πρῶτον μὲν οὖν μοι λέξον, ὅσις εἶ γένος.
Διό. Οὐ κόμπος ἕδρις. ῥᾴδιον δ' εἰπεῖν τόδε.
Τὸν αὐθεμώδη Τμῶλον οἶσθά που κλύων;
Πεν. Οἶδ', ὃς τὸ Σάρδεων ἄστυ περιβάλλει κύκλῳ.
Διό. Ἐντεῦθεν εἰμί. Λυδία δὲ μοι πατρίς.
Πεν. Πόθεν δὲ πέλεται τοῖσδ' ἄγαλμα εἰς Ἑλλάδα;
Διο. Διόνυσος ἡμᾶς ἐτέλεσ', ὁ τοῦ Διός.
Πεν. Ζεὺς δ' ἔστ' ἐκεῖ τις, ὃς νέας πήγνυ θεούς;
Διο. Οὐκ, ἀλλ' ὃς Σεμέλης ἐνθάδ' ἔζευξεν γάμοις.
Πεν. Πότερα δὲ νύκτωρ σ', ἢ κατ' ὄμμαθ' ἡμέραν;
Διο. Ὁρῶν ὁρῶντα, καὶ δίδωσιν ὄργια.
Πεν. Τὰ δ' ὄργι' ἐστὶ τίν' ἰδέαν ἔχοντά σοι;
Διο. Ἄῤῥητ' ἀβακχεύτοισιν εἰδέναι βροτῶν.
Πεν. Ἔχει δ' ὄνησιν τοῖσι θύουσιν τινά;
Διο. Οὐ θέμις ἀκοῦσαί σ', ἔστι δ' ἄξι' εἰδέναι.
Πεν. Εὖ τοῦτ' ἐκιβδηλεύσας, ἵν' ἀκούσω θέλω.
Διο. Ἀσέβειαν ἀσκοῦντ' ὄργι' ἐχθαίρει θεός.
Πεν. Τὸν θεὸν γὰρ ὁρᾶν σὺ φῂς σαφῶς, ποῖός τις ἦν;
Διο. Ὁποῖος ἤθελ', οὐκ ἐγὼ 'πέστησε τόδε.
Πεν. Ταῦτ' οὖν παρωχέτευσας οὐ, κοὐδὲν
λέγων.
Διο. Δόξει τις ἀμαθεῖ σοφὰ λέγων, οὐκ οὖ φρονεῖν.
Πεν. Ἦλθες δὲ καὶ δεῦρο, ἄγων τὸν δαίμονα;
Διο. Πᾶς αὐχεροῦσι βαρβάρων τάδ' ὄργια.
Πεν. Φρονοῦσι γὰρ κάκιον Ἑλλήνων πολύ.
Διο. Τάδ' οὖ μᾶλλον. οἱ νόμοι δὲ διάφοροι.
Πεν. Τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;
Διο. Νύκτωρ τὰ πολλά, σεμνότητ' ἔχει σκότος.
Πεν. Τοῦτ' εἰς γυναῖκας δόλιόν ἐστι, κἀσθρόν.
Διο. Καὶ ἡμέρᾳ τό γ' αἰσχρὸν ἐξεύροι τις ἄν.
Πεν. Δίκῃ σε δοῦναι δεῖ σοφισμάτων κάκων.
Διο. Σὲ δ' ἀμαθίας, ἀσεβοῦντ' εἰς τὸν θεόν.
Πεν. Ὡς θρασὺς ὁ Βάκχος, κοὐκ ἀγύμναστος λόγων.
Διο. Εἰφ' ὅ, τι παθεῖν δεῖ. τί με τὸ δεινὸν
ἐργάσῃ;

πεν.

Coma enim tua prolixa *est*, non ob luctam,
Circa genas ipsas fusa, plena amore.
Album vero colorem ex composito factum habes,
Non *sub* radiis solis, sed sub vmbra
Venerem pulchritudine captans.
Dic igitur mihi primum, quisnam sis genere?
Ba. Iactantia nulla *hic erit*. Facile aũt *erit* hoc dicere.
Floribus abundantem Tmolum nouistine auditu?
Pen. Noui, qui Sardes circumdat vndiquè.
Ba. Inde sum. Lydia vero mihi *est* patria.
Pen. Vnde vero hæc sacra adfers in Græciam?
Ba. Bacchus nos pie initiauit, filius Iouis.
Pen. Estne igitur illic aliqs Iupiter, qui gignat nouos deos?
Ba. Non: sed qui Semeles nuptiis hic se coniunxit.
Pen. Vtrum noctu te, an interdiu coegit?
Ba. Cernens cernentem: & tradidit *hæc* sacra.
Pen. Hæc vero orgia quam speciem habent tibi?
Ba. Nefas *est* scire non initiatos Bacchi sacris mortales.
Pen. Ferunt ne aliquam vtilitatem sacrificantibus?
Ba. Non *est* fas te audire: sunt tamen cognitu digna.
Pen. Recte hoc fucasti, cum velim *hoc* audire.
Ba. Deus odit impie celebrantem orgia.
Pen. Tu igitur dicis te vidisse deum palam, qualis esset?
Ba. Qualis *ipse* voluit: non *enim* ego præcipiebam hoc.
Pen. Hęc certe bene *alio* deriuasti, *transferensq; vitasti*, nihil dicens.
Ba. Videbitur quis nõ sapere, si mysteria narret imperito.
Pen. Venisti autem primum huc, hunc adducens deum?
Ba. Omnes barbari saltantes celebrant hæc orgia.
Pen. Sapiunt enim multo peius *barbari*, quam Græci.
Ba. *Imo in rebus* istis longe melius: sed leges *sunt* dissimiles.
Pen. Hæc vero sacra noctu, an interdiu facis?
Ba. Noctu plerunq; tenebræ *enim* habent aliquid augusti.
Pen. *At* hoc mulieribus insidiosum est, & vitiosum.
Ba. Etiam interdiu inueniat aliquis turpitudinem.
Pen. Te *vero* pœnas dare oportet *propter* impia sophismata.
Ba. Te vero *propter* stoliditatẽ, quia es impius erga deum.
Pen. Quam audax *est* iste Bacchus, nec imperitus verborũ.
Ba. Dicas quid oporteat pati me, quod atrox *malum* mihi facies?

Pen.

Pen. Primum quidē delicatū tuum cincinnum abscindam.
Ba. Sacer *est* capillus *iste*. Deo enim ipsum nutrio.
Pen. Deinde thyrsum hunc trade ex manibus.
Ba. Ipse tu mihi eripe: hunc *enim datum a* Baccho fero.
Pen. Tuumque corpus intus, *in* carceribus asseruabimus.
Ba. Soluet me Deus ipse, cum ego voluero.
Pen. Quando vocabis eum, stans inter Bacchas?
Ba. Et nunc quæ patior videt prope adstans.
Pen. Et vbi est? non enim conspicuus *est* oculis meis.
Ba. Mecum. tu vero cum impius sis, non vides *eum*.
Pen. Cōprehendite *hūc*. cōtemnit *enim* hic me, & Thebas.
Ba. Ego sanus vobis insanis edico ne me ligetis.
Pen. Ego vero *iubeo*, vt te ligent. *sum enim* te potentior.
Ba. Non scis quod viuis, neque vides quis sis.
Pen. Pentheus, Agaues filius, ex patre Echione.
Ba. Idoneus es habere malā fortunā iuxta nomen tuum.
Pen. Abi: constringite eum iuxta equestre
Præsepe, vt obscuras videat tenebras.
Ibi salta: istas vero, quas adducis,
Scelerum socias, aut vendemus,
Aut manum a strepitu hoc, & byrsæ sonitu
Compescens, ad telam ancillas *admotas* possidebo.
Ba. Abibo. nam quod non est fatale, non est necesse
Pati: sed *propter* has contumelias pœnam
Infliget tibi Bacchus, quem tu nihil esse dicis.
Nos enim lædens, illum ducis in vincula.

EPODICA. *Strophe*.

1 * * * * * * * * *
Ch. 2 Acheloi filia,
3 Veneranda, felix virgo Dirce.
4 Tu enim olim in tuis fontibus
5 Infantem Iouis accepisti:
6 Quando *ad* femur ex immortali igne Iupiter
7 Genitor rapuit ipsum,
8 Hæc clamitans:
9 O Dithyrambe, meum
10 Masculum vterum subeas.
11 Ostendam te sic ô
12 Bacche Thebis celebrandum.
13 Tu vero me, ô beata Dirce,

14 Co-

πεν. Πρῶτον μὲν ἁβρὸν βόστρυχον τεμῶ σέθεν.
διό. Ἱερὸς ὁ πλόκαμος τ�ῳ θεῷ σὶ αὐτὸν τρέφω.
πεν. Ἔπειθ' ὑπ' ὄρτον τόνδε πομπὸς οὐ χρεών.
διό. Αὐτός μ' ἄφαιρου τόνδε Διονύσου φορῶ.
πεν. Εἶρκτῃσι τ' ἔνδον σῶμα σὸν φυλάξομεν.
διό. Λύσει μ' ἀμείψας αὐτὸς ὅταν ἐγὼ θέλω.
πεν. Ὅταν γε κἀπίκλησις αὐτὸν σὺν Βάκχαις τυθείς.
διό. Καὶ νῦν ἃ πέπονθ', πλησίον παρὼν ὁρᾷ.
πεν. Καὶ ποῦ 'στιν, ἃ γὰ φανερὸς ὄμμασίν γ' ἐμοῖς.
διό. Παρ' ἐμοί· σὺ δ' ἀσεβὴς αὐτὸς ὤν, σὸν εἰσορᾷς.
πεν. Λάζυσθε κἀφρονεῖ μοι, κἀ Θήβας ὁδε.
διό. Αὐδῶ με μὴ δεῖν, σωφρονῶν ἃ σώφροσιν.
πεν. Ἐγὼ δ' δεῖν σε, κυριώτερος σέθεν.
διό. Οὐκοίδ' ὅπι ζῇς, ἀλλ' ὁρᾷς ἃ θὐ' ὡσεὶς εἶ.
πεν. Πενθεὺς, Ἀγαυῆς παῖς, πατρὸς δ' Ἐχίονος.
διό. Ἐνδυσίχωρος τέκνον ἐπώνυμος εἶ.
πεν. Χαρᾷ κἀπείρξατ' αὐτὸν ἱππικαῖς πέλας
Φάτναισιν, ὡς ἂν σκότον εἰσορᾷ κνέφας.
Ἐκεῖ χόρευε. ζωὸς δ' σὶ, σὰς ἄγων πέρᾳ,
Κακῶν συναίρους, ἢ διεμπολήσομεν.
Ἢ χεῖρα δούπου τῆδε, κἀβύρσης κτύπον
Παύσας, ἐφ' ἑστοῖς δμωίδας κεκτήσομαι.
διό. Στείχομι· ἃν ὃ, πρὸ μὴ χρεὼν ἔπι χρεών
Παθεῖν ἅδ' ἃ τοι πόνος ἀπονίν' ὑβρισμάτων
Μίτῃσι Διόνυσός σ', ὃν σὺ κἀκεῖναι λίζῃς.
Ἥκας γὰ ἀδίκων, κεῖνον εἰς δεσμοὺς ἄγῃς.

ΕΠΩΔΙΚΑ. Στροφή.

1 * * * * * * * * *
Χο. 2 Ἀχελῴα θύγατερ.
3 Πότνι', οὐπέρθενε Δίρκα.
4 Σὺ γὰ σὺ συῖς ποτε παγαῖς,
5 Τὸ Διὸς βρέφος ἐλάβες.
6 Ὅ τε μηρῷ πυρὸς ἐξ ἀθανάτᾳ Ζεὺς
7 Ὁ τεκὼν ἥρπασέ νιν,
8 Τάδ' ἀναβοήσας,
9 Ἰὼ ἰὼ διθυραμβ', ἐμὸν
10 Ἄρσενα τόνδε βάδην νηδύν.
11 Ἀναφανῶ σε τόδ' ὦ
12 Βάκχιε Θήβαις ὀνομάζειν.
13 Σὺ δὲ μ', ὦ μάκαιρα Δίρκα,

14 Στρο-

14 Στεφανηφόρους ἀπωθῆ
15 Θιάσους ἔχουσιν σὺ σοί.
16 Τίμ' αὐαίνῃ; πί με φεύγεις;
17 Ἐπ νεᾶ τὰν βοτρυώδη
18 Διονύσου χάριν οἴνας,
19 Ἔπ σοι τᾷ Βρομίᾳ μελήσει.

Ἀντιστροφή.

1 Οἵαν οἵαν ὀργὰν
2 Ἀναφαίνει, χθόνιον
3 Γένος, ἀμφύς τε δράκοντ' Ὠ
4 Ποτὲ Πενθεύς, ὃν Ἐχίων
5 Ἐφύτευσε χθόνιος,
6 Ἀγριωπὸν τέρας, ἐ φῶτι βρότειον,
7 Φόνιον σὶ ὤσιε γίγαν-
8 τ' ἀντίπαλον θεοῖ.
9 σιν. ὃς μὲ βρόχοισι τὰν
10 Τᾷ Βρομίᾳ πάγᾳ συνάψει.
11 Τὸν ἐμὸν σὺ τὸς ἔχει
12 Δώμασιν ἤδη θιασώταν,
13 Σκηπάνοις κρυπτῷ συνείρκτοις.
14 Εσορᾷς πάσ' ὦ Διὸς παῖ
15 Διόνυσε, σὰς θεοφήλους
16 Ἐναμίλλαισιν ἀνάγκας;
17 Μόλε χρυσῶπα, λυσίοσων
18 Ἀνὰ θύρσον κατ' Ὄλυμπον.
19 Φονίας σὶ ἀνδρὸς ὕβριν κάθιζε.

Ἐπῳδός.

1 Πᾷ σὲ Νύσας ἄρεσθον-
2 τα θοάζοντα θυρσοφορεῖς,
3 Θιάσους ὦ Διόνυσε, ἢ
4 Κορυφαῖς κορυκίαις.
5 Τάχα σὶ σὺ τᾶς πολυδένδρεσσιν Ὀλύμπου
6 Θαλάμοις, σύγά ποτ' Ορ-
7 φεὺς κιθαρίζων
8 Σύναγε δένδρεα μά-
9 νας, σύναγε θῆρας ἀγρώτας.
10 Μακαίρ ὦ Πιερία,
11 Σέβεταί σ' εὐίως.
12 Ἥξει τε χορεύσων
13 Ἅμα βακχευμοῖσι.

14 Coronatos repellis
15 Cœtus habentem in te.
16 Quare me aspernaris? quare me fugis?
17 Posthac profecto per racemosas
18 Dionysii delicias vitis,
19 Posthac tibi Bromius erit curæ.

Antistrophe ⌣.

1 Qualem qualem iram
2 Ostendit terrestre
3 Genus, exque dracone natus
4 Olim Pentheus, quem Echion
5 Genuit terra editus,
6 Immane monstrum, non hominem mortalem:
7 Sed cruentum vt Gigantem
8 Aduersarium diis.
9 Qui me laqueis *ministram*
10 Bromii cito ligabit.
11 Meum *enim* tenet in
12 Domo iam chorearum socium,
13 Abditum in tenebricoso carcere.
14 Vides hæc ô Iouis fili
15 Bacche, tuas sacerdotes
16 In certamine necessitatis, *i. in extremo periculo positas?*
17 Veni aureo vultu fulgens, quatiens
18 Thyrsum per Olympum,
19 Et cohibe petulantiam sæui viri.

Epodus.

1 Ad Nyssam fortasse ferarum
2 Altricem, thyrsum fers,
3 Thiasos *agens, chorosq; ducens* ô Dionyse, aut
4 *In* Corycio vertice,
5 Aut fortassis in Olympi nemorosis
6 Thalamis, vbi quondam
7 Orpheus cithara ludens
8 Congregauit arbores
9 Cantu, congregauit feras sæuas;
10 O beata Pieria,
11 Colit te Bacchus.
12 Et veniet ducturus choros
13 Cum bacchationibus.

14 Et celeriter fluentem
15 Vbi transierit Axium,
16 Saltantes etiam Mænadas ducet
17 In Lydiam, *vbi traiecerit Axium*, felicitatis
18 Mortalibus largitorem, & parentem,
19 Quem audiui præstantem equis regionem aquis
20 Limpidissimis rigatam impinguare.

MONOSTROPHICA.

Bac. Io, audite meam, audite vocem:
Io Bacchæ. Io Bacchæ.
Cho. Quis hic? quis? Vnde sonitus hic
Me voccauit Bacchi?
Ba. Io iterum voco,
Semeles, Iouisque filius.
Cho. Io io domine, domine,
Venias nunc ad nostrum chorum,
O Bromie, Bromie.
Solum terræ commotione sacra *tremit*.
A, a. mox Penthei domus
Concutietur ruinis.
Bacchus *est* in atriis,
Colite ipsum.
Semi. Colimus, ô.
Videte lapideos columnarum cuneos
Hos trementes.
Bromius clamorem edet intra tecta.
Semi. Incende fulmineam flagrantem facem,
Combure, combure domum Penthei.
Semi. A, a. Non vides ignem, neque respicis
Circa sacrum sepulchrum Semeles,
Quam quondam *Semele* fulmine percussa
Reliquit flammam *ex* Iouis tonitruo *manantem*?
Prosternite humi tremulas ædes,
Prosternite ô Mænades.
Rex enim accedit, sursum deorsum ponens
Hanc domum, Bacchus Iouis filius.

Bacchus.

Barbaræ mulieres, adeone consternatæ metu,
Ad solũ cecidistis? gauisæ estis, vt videtur, Baccho
Concutiente domum Penthei: sed tollite

Corpus,

14 Τόν τ' ὠκυρόαν
15 Διαβὰς Ἀξιὸν,
16 Εἰλισσομόλπους τε Μαινάδας ἄξει,
17 Λυδίανδε, τὸν ζᾶς εὐδαιμόνας
18 Βροτοῖς ὀλβοδόταν, πατέρα τε,
19 Τὸν ἔκλυον εὔϊππον χώραν ὑδάτι
20 Καλλίστοις λιπαίνειν.

MONOSTROPHIKA.

Διό. Ἰὼ, κλύετ' ἐμῶς, κλύετ' αὐδᾶς.
Ἰὼ Βάκχαι, ἰὼ Βάκχαι.
Χ. Τίς ὅδε; πόθεν ὁ κέλαδος
Ἀνάμ' ἐκάλεσεν θύϊος;
Διό. Ἰὼ πάλιν αὐδῶ,
Ὁ Σεμέλας, ὁ Διὸς παῖς.
Χ. Ἰὼ ἰὼ δέσποτα, δέσποτα,
Μόλεν νῦν ἡμέτερον εἰς θίασον.
Ὦ Βρόμιε, Βρόμιε.
Πέδων χθονὸς ἔνοσι πότνια.
Ἄ, ἄ· τάχα τὰ Πενθέως μέλαθρα
Διαλύσεται πτοίμασιν.
Ὁ Διόνυσος ἐν μέλαθροις.
Σέβεσθέ νιν.
ἡμι. Σεβόμεθ' ὦ.
Ἴδετε λαΐνα κίονων ἔμβολα,
Διώδρομα ζύγδα.
Βρόμιος ἀλαλάξεται στέγας ἔσω.
ἡμι. Ἀπλετι κεραύνιον αἴθοπι λαμπάδα,
Σύμφλεκε σύμφλεκε δόμους Πενθέως.
ἡμι. Ἄ, ἄ. πῦρ ἐλίσσεις, ἀθλ' αὐγάζῃ
Σεμέλας ἱερὸν ἀμφὶ τάφον,
Ἃν ποτε κεραυνοβόλῳ·
Ἔλιπε φλόγα Διὸς βρομίῳ;
Δίκετε πίπτετε τρομερὰ δόμων.
Δίκετε Μαινάδες.
Ὁ γὰρ ἄναξ αὖ κώτου πηδᾷ, ἵησι
Μέλαθρα πάλαι, Διὸς γόνος· Διόνυσος.

Τραγικοί.

Διό. Βάρβαροι γυναῖκες, ἔτως ἐκπεπλαγμέναι φόβῳ,
Πρὸς πέδῳ πεπλώκατε; ἤσθησθ' ὡς ἔοικε Βακχίου
Διαλύσαντος δῶμα Πενθέως, ἀλλ' ἐξανίστατε

Σῶμα, κ᾽ ὑπερπῆτ᾽ σάρκης. ἐξαμείψασα πόρου.
χο. Ὦ φάος μέγιστον ἡμῖν ἐς ἐμὲ βακχεύμασιν,
Ὡς ἐσεῖδόν σε, μοναύλᾳ᾽ ἔχουσ᾽ ἐρημίαν.
διό. Εἰς ἀθυμίαν ἀφίκεσ᾽, ὡσὶν εἰσπεμπόμενον
Πενθέως, ὡς εἰς σκοτεινὰς ὀρχάνας πεσούμενον.
χο. Πῶς γάρ, ἤ τις μοι φύλαξ ἦν, εἰ σὺ συμφορᾶς
τύχοις.
Ἀλλὰ πῶς ἐλεύθερος ἦς, αὐθρὸς ὡσεὶ τυχών;
διό. Αὐτὸς ἐξέσωσ᾽ ἐμαυτὸν ῥᾳδίως κοὐ πόνου.
χο. Οὐδὲ σου σιδήᾳ χεῖρα δεσμίοισιν ἐν βρόχοις;
διό. Ταῦτα κ᾽ ἠθύμουν αὐτόν. ἀπὶ με δεσμεύειν δοκῶν,
Οὔτ᾽ ἐπῆψε, θ᾽ ἥψατ᾽ ἡμῶν, ἐλπίσι σ᾽ ἐβόσκετο.
Πρὸς φάτναις ἦ ταῦροι σύρων, ἔ κ᾽ ἐμπέσῃ ἡμᾶς ἄγαν,
Τἀνδρὸς ἀμφὶ ῥώμαις ἔβαλε γόνασι, κ᾽ ἐκλακᾶς ποδῶν,
Θυμὸν ὤμπνεον, ἱδρῶτι σώματος σαίων ἄπο,
Χείλεσι δακοὺς ὀδόντας. πλησίον σ᾽ ἐγὼ
πυρὸς,
Ἥσυχος θάσσων, ἔλυσσον. ἐν ᾗ τῇδε τῷ χρόνῳ,
Αντεπαΐξ᾽ ἐλθὼν ὁ Βάκχος δῶμα, κ᾽ μητρὸς πίφῳ
Πῦρ αὐῆψ. ὄσ᾽ ὡς ἐσεῖδε, δόμωτ᾽ ἀθεῖ δοκῶν,
Ἥιον᾽ ἐκεῖσε, κἀτ᾽ ἐκεῖσε, δ᾽ μῶσιν Ἀχελῷον φέρειν
Εννέπων. ἅπας σ᾽ ἐν ἔργῳ δοῦλος ὢν μόχθων
πόνων.
Διαμειθεὶς ᾗ τόνδε μόχθον, ὡς ἐμοῦ πφυγόντος,
Ἴστην ξίφος κελαινὸν ἁρπάσας δόμων ἔσω.
Κἀᾧ᾽ ὁ Βρόμιος, ὡς ἔμοιγε φαίνεται, δόξαν λέγω,
Φῶς ἐποίησε κατ᾽ αὐλάν. ὁ σ᾽ ἐπὶ τῷθ᾽ ὥρμημένος,
Ἴσχε, κἀκεῖνό φαεννὸν, ὡς σφάζων
ἐμέ.
Πρὸς ᾗ τοῖς γ᾽ αὐτῷ πάσ᾽ ἄλλα Βάκχιος λυμαίνεθ᾽,
Δῶμά τ᾽ ἐρρήξας χαμᾶζε. σωτεθραύστῳ σ᾽
ἅπαν
Πικρθάντες ἰδόντι δεσμοὺς τοὺς ἐμοὺς. κόπου σ᾽ ὕπο
Διαμειθεὶς ξίφος, παρεῖτο. θεὸς ᾗδ᾽ γάρ, ὢν
αὐτὸς.
Εἰς μάχην ἐλθεῖν ἐτόλμ᾽. ἥσυχος σ᾽ ὁ Βάκχας
ἄγων
Δωμάτων, ἥκω θεὸς ὑμᾶς, Πενθέως ἃ φρονίσατε.
Ὡς δὲ μοι δοκεῖ ψοφεῖ γοργᾶ δοῦλα δόμων ἔσω.
Εἰς θεωνῶπ᾽ αὐτὸς ἥξεῖ. τί ποτ᾽ ἄρ᾽ ὁ τέκτων ἐρεῖ;

Ῥᾳδίως

Corpus, & confirmate membra, omisso tremore.
Cho. O lumen nobis maximum bacchici furoris,
Vt libens te vidi, cũ prius haberẽ desertam solitudinẽ.
Ba. Veneratis in desperationem, quando mittebar, 610
Tanquam casurus in atrum carcerem Penthei.
Cho. Quomodo enim *non timuisse? nam* nemo mihi dux esset, si tibi aliquid mali accideret.
Sed quomodo liberatus es, in virum impiũ incidens?
Ba. Ipse meipsum liberaui facile sine labore.
Cho. Neque ligauit tuam manum in vinculis? 615
Ba. *In* his etiam elusi eum, quia ligare me putans,
Neq; attigit, neq; ligauit nos, sed pascebatur *inani* spe.
Inuenies. n. taurũ ad præsepia vbi conclusit nos ductos,
Huic iniecit laqueos ad genua & vngulas pedum,
Iracundiam spirans, & sudorẽ a corpore stillans, 620
Labris dans dentes, *labra dentibus mordens.* ego vero prope stans, *et*
Quietus sedens spectabam. interea vero temporis
Concussit veniẽs Bacchus domũ, & *in* matris sepulcro
Ignẽ accẽdit: hic vero vt vidit *hoc* domũ ardere putans,
Saltabat huc & illuc, famulis aquam ferre 625
Imperans, omnes autem serui in opere erant occupati frustra laborantes:
Omittens vero hunc laborem, tanquam me elapso.
Fertur gladium atrum rapiens intra domum.
Deinde Bromius (dico autem vt mihi visum est)
Fecit igneum spectrũ in aula, in qꝝ ruens Pentheus, 630
Saltabat, & *spectrum* splendens verberabat, tanquam me iugulans.
Præter vero hæc *mala*, ipsum Bacchus his etiã affligit.
Domum enim disruptam deiecit humi, totaq; contrita est *ipsi* [vero
Acerbissima spectanti vincula mea præ defatigatione
Dimisso gladio, solutus lãguet. Aduersus Deum enim *ipse* existens homo 635
In puguam venire ausus erat. Ego vero placide Bacchas ducens e
Domo, venio ad vos, Pentheum non curans.
Vt autem mihi videtur (strepit enim solea in ædibus)
Ad vestibulum mox veniet. quidnã propter ista dicet?

Facile enim ipsum ferã, licet *iram* valde spirãs venerit.
„ Sapientis enim viri *est*, exercere moderatã iracũdiam.
Pentheus.
Atrocia sum passus. effugit hospes mihi,
Qui modo vinculis erat constrictus.
Eia, eia, hic est ille vir. quid hoc rei est? quomodo ante vestibulum
Conspiceris ad ædes meas, foras egressus?
Ba. Siste pedem,& quietum pedem iræ subiice.
Pen. Vnde tu excussis vinculis foras egressus es?
Ba. Nõne dixi?nonne audiuisti, q̃ esset solutui' me aliq̃s?
Pen. Quis?semper enim adfers nouos sermones.
Ba. Qui gignit fœcundam vitem hominibus.
Pen. Falso iam tribuisti hoc *bonum* præclarum Dionyso.
Ba. Claudere iubeo omnes turres circumcirca.
Pen. Quid vero? An non transcendunt muros dii?
Ba. Sapiens sapiens es, præterquam *in iis*, *in* quibus oportebat te sapere.
Pen. *In* quibus maxime opus est, *in* iis ego sum sapiens.
Ba. Istius vero sermones audiens primum discе,
Qui ex monte adest aliquid nunciaturus tibi:
Nos vero hic manebimus,nec fugiemus.
Nun. Pentheu Rex huius Thebanæ terræ,
Venio relinquens Cithæronem,vbi nunquam
Liquescunt sacri cumuli candidæ niuis.
Pen. Quid vero seriæ rei nunciatum venisti?
Nun. Ego,qui conspexi Bacchas furentes,quæ ex hac terra
Oestris *percitæ* extulerunt candidum pedem,
Venio cupiens nunciare tibi,& vrbi,ô Rex,
Quam dira faciant,& miraculum superantia.
Sed cupio audire vtrum tibi libere
Dicã res illic gestas,an sermonẽ contrahere debeamus.
Metuo enim celeritatem animi tui,ô Rex,
Et iracundiam,& mores nimium tyrannicos.
Pen. Dicito, quia quod ad me attinet, prorsus eris sine pœ-
„ Iustis enim non est irascendum. [na.
Quo autem dixeris atrociora de Bacchis,
Tanto magis hunc,qui ministrauit artes
Mulieribus, obiiciemus pœnæ.
Nun. Gregariæ quidem pecudes, iam ad montis verticem,
Iuuen-

Ῥᾳδίως γὰρ αὐτὸν οἶσω, κἂν πίων ἔλθῃ μέγα.
„ Πρὸς σοφὸν γὰρ αὖ δρᾶν, ἀσκεῖν σώφρονʼ οὐοργησίαν.

ΙΑΜΒΟΙ.

πεν. Πέπονθα δεινά. Βλαπτέφθυκέ μʼ ὁ ξένος,
Ὃς ἅρπι δεσμῶν ἐν κατῴκει μηχανῇ.
Ἔα, ἔα. ὁ σὸς ἐστὶν αὐτῆρ. τί τόδε; πῶς πρόσω-
πον
Φαίνῃ πρὸς οἴκοις τοῖς ἐμοῖς, ἔξω βεβώς;
διό. Στῆσον πόδʼ, ὀργὴν δʼ ἴσχε θυμωθεὶς ἔσω πόδα.
πεν. Πόθεν σὺ δεσμὰ βλαφυγὼν ἔξω πρᾷος;
διό. Οὐκ εἶπον; οὐκ ἤκουσας ὅτι λύσει μέ τις;
πεν. Τίς; τὰς λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινὰς ἀεί.
διό. Ὃς τῷ πολυβοτρυῶ ἄμπελον φύει βροτοῖς.
πεν. Ὠνείδισας δὴ τοῦτο Διονύσῳ καλόν.
διό. Κλείειν κελεύω πάντα πύργον ἐν κύκλῳ.
πεν. Τί δʼ; οὐχ ὑπερβαίνουσι γὰρ τείχη θεοί;
διό. Σοφὸς, σοφὸς εἶ, πλὴν ἃ δεῖ σʼ εἶναι
σοφὸν,
πεν. Ἃ δεῖ μάλιστα, ταῦτʼ ἔγωγʼ ἔφυν σοφός.
διό. Καίτοι σʼ ἀκούσας τῶνδε τοὺς λόγους μάθε,
Ὃς ἐξ ὄρους πάρεστιν ἀγγελῶν τί σοι.
Ἡμεῖς δέ σοι μενοῦμεν, οὐ φυγῇ μενοῦμεν.
ἄγγ. Πενθεῦ, κρατῶν τῆσδε Θηβαίας χθονός.
Ἥκω, Κιθαιρῶν᾽ ἐκλιπών, ἵν᾽ ἄ ποτε
Λευκῆς χιόνος αὐγαῖσιν ἀναπῖς βολαί.
πεν. Ἥκεις δὲ ποίαν πρεσβεύσων ἀπʼ ὀλῶ λόγον;
ἄγγ. Βάκχας ποτιάδας εἰσιδὼν, αἳ τῆσδε γῆς
Οἴστροισι λευκὸν κῶλον ἐξηκόντισαν,
Ἥκω φράσων σοι καὶ πόλει χρῄζων ἄναξ,
Ὡς δεινὰ δρῶσι θαυμάτων τε κρείσσονα.
Θέλω δʼ ἀκοῦσαι, πότερα σοι παῤῥησίᾳ
Φράσω τὰ κεῖθεν, ἢ λόγον σχάζω μέθυς;
Τὸ γὰρ πίκρος σου τῶν φρενῶν δέδοικʼ ἄναξ,
Καὶ τὰξύθυμον, καὶ τὸ βασιλικὸν λίαν.
πεν. Αἰαῖ. ὡς ἄθεος ἐξ ἐμοῦ πάντως ἔσῃ.
„ Τοῖς γὰρ δικαίοις οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεών.
Ὅσῳ δʼ ἀνοσιώτερος δεινότερα Βακχῶν πέρα,
Τοσῷδε μᾶλλον τὸν παθόντα τέχνας
Γυναιξὶ τῇδε, τῇ δίκῃ προσθήσομεν.
ἄγγ. Ἀγελαῖαι μὲν βοσκήματʼ ἄρτι πρὸς λίπας

Μόχων ἐπεξήκειζον, ὡς ἴδῃ ἥλιος
Ακτῖνας ἐξίησι θερμαίνων χθόνα.
Ὁρῶ δὲ θιάσους τρεῖς γυναικείων χορῶν,
Ὧν ἦρχ', ἑνὸς δέ, Αὐτονόη. τὴν δ' δευτέραν,
Μήτηρ Αγαυὴ σή. τρίτᾳ δ' Ινὼ χορεύει.
Εὕδουσι δ' πᾶσαι, σώμασι παρειμένοι.
Αἱ μὲν θεὸς ἐλάτης νῶτ' ἐρείσασαι φόβῃ,
Αἱ δ' ἐν δρυὸς φύλλοισι θεὸς πέδον κάρᾳ
Εἶκῆ βαλοῦσαι σωφρόνως, οὐχ ὡς σὺ φῂς
Οἰνωμένας κρατῆρι, καὶ λωβᾷ ψόφῳ,
Θηρῶν κυνηγὸν ὕλαν Κύπριν ἠρέτο μένας.
Ἡ σὴ δὲ μήτηρ, ὠλόλυξεν ἐν μέσοις
Σταθεῖσα Βάκχαις, ἐξ ὕπνου κινεῖν δέμας,
Μυκήματ' ὡς ἤκουσε κερφόρων βοῶν.
Αἱ δ' ἀπαβαλοῦσαι θαλερὸν ὀμμάτων ὕπνον,
Ἀνῆξαν ὀρθαὶ θαῦμ' ἰδεῖν εὐσημίας,
Νέαι, παλαιαί, παρθένοι τε, κἄζυγες.
Καὶ πρῶτα μὲν κρήθεσιν εἰς ὤμους κόμας,
Νεβρίδας τ' ἀνεστείλαντ', ὅσοισιν ἀμμάτων
Σκυθὲς δεσμὰ ἐλέλυτο, καὶ κατέκτας ὄφεις
Ὅφεσι κατέζωσαντο λιχμῶσαν
γένυν.
Αἱ δ' ἐν κάλαισι φορήσαι', ἢ σκύμνους λύκων
Ἀρτίους ἔχουσαι, λευκὸν ἐξίδυσαν γάλα,
Ὅσαις νεοτόκοις μαζὸς ἦν πεπληρωμένος
ἔτι,
Βρέφη λιπούσαις. ἐπὶ δ' ἔθεντο κισσίνους
Στεφάνους, δρυός τε, μιλακός τ' ἀγριοφόρβου.
Θύρσον δέ τις λαβοῦσ', ἔπαισεν εἰς πέτρας,
Ὅθεν δροσώδης ὕδατος ἐκπηδᾷ νοτίς.
Ἄλλη δ' νάρθηκ' εἰς πέδον κρήνης γῆς,
Καὶ τῇδε κρηδίλῳ ἐξανῆκ' οἴνου θεός.
Ὅσαις δ' λεύκης πώλῳ πόθος πεμφθῇ,
Ἀκρωτὶ δακτύλοισι θιγομένοις χθόνα,
Γάλακτ' ἐσμοὺς εἶχον. αἱ δ' κισσίνων
Θύρσων γλυκεῖαν μίλιτος ἵεσαν ῥοήν.
Ὡς εἰ παρῆσθα, τὸν θεὸν, τὸν νῦν ψέγεις,
Εὐχαῖσιν αὖ μετῆλθες, εἰσιδὼν πάθη.
Ξυνῆλθομεν δ' βουκόλοι, τε ποιμένες,
Κεινῶν λόγων δώσοντες ἀλλήλοις ἔριν,

Iuuencorum, summum euadebant, quum sol
Radios emittebat calefaciens terram:
Video autem tres cœtus mulierum chororum,
Quibus præerat, vni quidē, Autonoe, alteri vero,
Agaue mater tua, tertio vero choro *præerat* Ino.
Dormiebant vero omnes corporibus solutæ,
Aliæ quidem inclinantes tergum ad frondes abietis,
Aliæ vero in foliis quercus ad solum caput
Casu ponentes modeste: non, vt tu ais,
Ebrias poculo, & strepitu tibiæ
Venari Venerem in syluis incitatas amore marium.
Tua vero mater inter medias vlulauit
Stans Bacchas, ex somno vt excitarent corpus,
Postquam audiuit mugitū cornigerorum boum.
Hæ vero abstergentes humidum ab oculis somnum,
Surrexerunt erectæ, visu miraculum modestiæ,
Iuuenes, anus, virgines, & innuptæ.
Et primum quidem demiserunt comas in humeros,
Et induerunt ceruinas pelles, quibus nodorum
Vinculum solutum erat, & maculosas pelles
Serpentibus cinxerunt, *ad* lambentem genam, *i. serpentium lambenti gena cinxerunt*.
Aliæ vero in vlnis capream, aut catulos luporum
Feros gestantes, dabant candidum lac,
Quibuscunque propter recens puerperium. mamma
adhuc erat turgida,
Infantibus *domi* relictis, & imposuerūt *sibi* hederaceas
Coronas, & quernas, & ex smilace florida.
Quædam vero thyrso correpto, percussit petram,
Vnde roscidus aquæ prosiluit humor.
Alia vero ferulam in terræ solum demisit,
Et hac parte emisit deus fontem vini.
Quibus vero desiderium candidi potus, *i. lactis* aderat,
Summis digitis diuidentes terram,
Habebant copiam lactis. ex hederaceis vero
Thyrsis stillabant flaui mellis humores:
Ita, vt si affuisses, deum, quem nunc vituperas,
Votis aggressus esses, aspiciens hæc,
Conuenimus vero bubulci, & pastores ouium,
Communiū verborū cōtētionē inter nos excitaturi, *i. simul disputaturi*,

Quod horrenda facerent,& miraculis digna.
Et quidam impostor p vrbē,& peritus artifex dicendi,
Dixit ad omnes: O qui sacra iuga
Montium habitatis,vultis captam reducamus
Agauen matrem Penthei ex bacchationibus,
Remq; gratā regi faciamus?bene aūt nobis dicere
Visus est.arbustorū igitur in frōdib.insidias collocaui-
Occultatis nobis ipsis,Illę vero constituta [mus,
Hora iactabant thyrsum ad Bacchanalia,
Iacchum pleno ore,Iouis filium
Bromiū inuocātes: totusq; mons simul bacchabatur,
Et *omnes* feræ. nihil autem erat immotum cursu.
Agaue vero saltabat prope me,
Ego vero prosilui,*eam* corripere volens,
Fruticetum relinquens,vbi occultabamus corpus.
Illa v ero exclamauit, O celeres meæ canes,
Captamur ab istis viris. quare sequimini me,
Sequimini,thyrsis manibūs armatæ.
Nos itaque fugientes, declinauimus
Lacerationē Baccharum. Ipsæ vero, pascentes herbam
Vitulos inuaserunt cum manu non armata ferro.
Et aliam quidem *Baccham* vidisses pinguem iuuencā
Mugientem tenere in manib.ad pœnā,*vel,iure belli te-*
Alię vero vaccas distrahebant lacerationibus. [*nere.*
Vidisses autem aut latus,aut pedem bisidum
Iaci sursum & deorsum: pendentia vero *frusta*
Stillabant sub abietibus commista sanguine:
Tauri vero feroces,& ob iram cornu minaces
Ante.sternebantur corporibus ad terram,
Impulsi innumeris manibus puellarum:
Citius vero distrahebantur carnis tegumēta, *i.tergora,*
Quā tu cōmitteres, *clauderesq;* palpebras regiis pupil-
Feruntur autem vt aues in aerem sublatæ cursu [lis.
Camporum in planiciem,quæ ad Æsopi fluenta
Frugiferam emittit thebanam segetem,
Et *ad* Hysias rubras,quæ sub Cithæronis iugo
Infra habitant, tanquam hostes
Irruentes, omnia sursum atque deorsum
Dissipauerunt, rapuerunt etiam ex ædibus liberos.
Quæcunq; vero humeris imposuerūt,vel sine vinculis
Adhæ-

Ὡς δεινὰ δρῶσι, θαυμάτων τ' ἐπάξια.
Καί τις πλαύτης κατ' ἄστυ, κἀγγέλων λόγων,
Ἐλεξεν εἰς ἄπαντας, ὦ σεμναὶ πλάκες
Ναίοντες ὀρέων, θέλετε θηρασόμεσθα
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ' ἐκ βακχευμάτων,
Χάριν τ' ἄνακτι δῶμεν; οὗ δ' ἡμῖν λέγειν
Ἔδοξεν, πάντων δ' ἐκοχίζομεν φόβαις,
Κρύψαντες αὐτοὺς, αἱ δ' ἐτοῖμ' ἐτεκτήναντο
Ὥραν ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα,
Ἴακχον ἀθρόᾳ τέρματι, τὸν Διὸς γόνον
Βρόμιον καλοῦσαι πᾶν δ' συνεβάκχευε ὄρος.
Καὶ θῆρες ἔδεν' ὁσίᾳ τῷ ἀκίνητον δρόμῳ.
Κύρει δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρώσκουσά μου.
Κἀγὼ ξυνεπήδων, ὡς συναρπάσουσ' ἐλῶν.
Λόχμιον κενώσας, ἔνθ' ἐκρύπτομεν δέμας.
Ἡ δ' αὐδᾶ σπέρχει, ὦ δρομάδες ἐμαὶ κύνες,
Θηρώμεθ' ἀνδρῶν πᾶν δ' ὕπ'. ἄλλ' ἑπεσθέ μοι,
Ἕπεσθε, θύρσοις δεξιὰ χερῶν ὡπλισμένᾳ.
Ἡμεῖς μὲν οὖν φοβηθέντες, ἐξηλύξαμεν
Βακχῶν ἀπαρτὰ μόνα. αἱ δὲ, νεμομέναις χλόῃ
Μόχοις ἐπῆλθον χέρες ἀσιδήρου μέτα.
Καὶ τὴν μὲν αὖ πεσοῦσαν εὔθηλον πόριν
Μυκωμένην ἔχουσιν ἐν χερῶν δίκᾳ.
Ἄλλαι δ' ἀμάλας διεφόρουν παραγμασι.
Εἶδες δ' ἂν ἢ πολλῶν, ἢ δι' ὀλίγου ἐμβᾶσιν
Ῥιπτόμεν' ἄνω κἀκάτω. κρεμαστὰ δ'
Ἐσταζ' ὑπ' ἐλάτας αἵματι φυρμέν' ὄμματα.
Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κέρας κέρασι θυμούμενοι
Τοσοῦδ' ὄχλοι, ἐσφάλλοντ' ἄσπετ' ἀγέλαν δέμας,
Μυριάσι χερῶν ἀγρέμονοι νεανίδων.
Θᾶσσον δ' διεφορεῖτο σαρκὸς ἐνδυτα,
Ἢ σὺ ξυνάψεις βλέφαρα βασιλείοις κόραις.
Χορεῦσι δ' ὡσεὶ ὄρνιθες ἀρθεῖσαι δρόμῳ
Πεδίων κατὰ τύσδε, αἳ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
Εὐκαρπον ἁμῶσιν Δηοῦς θέσιν στάχυν.
Ὑσίας τ' ἐρυθρὰς, αἳ Κιθαιρῶνος λίπας
Νέμουσι κἀπορθοῦσιν. ὡσεὶ πολέμιοι
Ἐπῆσαν εἰσιδοῦσαι, πάντ' ἄνω τε κἀκάτω
Διέφερον, ἥρπαζον μὲν ἐκ δόμων τέκνα.
Ὀπίζα δ' εἶτ' ὤμοις ἔστασ', οὐδὲν ὑπο-

Περσ-

Περπίλχτ', ὦ σὺ' ἐπίπλευ εἰς μέλαθρα πέδον,
Οὐ χαλκὸς, ὦ πόδηρες. ἐπὶ δ' βοσρύχοις
Πῦρ ἔφερον, ὦ σὺ' ἐκμίε δ'. οἱ σὺ' ὀργῆς ὕπο,
Εἰς ὅπλ' ἐχώρουν, Φερέμβοι Βακχῶν ὕπο.
Οὗπερ τὸ δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν ἄναξ.
Τῶν μὲν γὰρ ἄχ ἥμασε λογχωτὸν
βέλος,
Κεῖναι δ' θύρσους ἐξανιεῖσαι χερῶν,
Ἐτραυμάτιζον, κἀπενώτιζον φυγῇ
Γυναῖκες ἄνδρας, οὐκ ἄνου θεῶν τινος.
Πάλιν σὺ' ἐχώρουν ὅθεν ἐκίνησαν πόδα
Κρηνίδας ἐπ' αὐτὰς, ἃς αὐτὴ' αὐτὰς θεὸς.
Νίψαντο σὺ' αἷμα, σταγόνα σὺ' ὑπ παρειῶν
Γλώσσῃ δράκοντος ἐξεφαίδρυνον χροός.
Τὸν δ' αἷμον' οὖν τόνδ'. ὡς ἐς ὦ δέσποτα,
Δέχου πόλ' τῇδ'. ὡς πέ τ' ἄλλ' ἔστιν μέγας,
Κἀκεῖνό φασιν αὐτὸν, ὡς ἐγὼ κλύω,
„ Τὸν πωσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
„ Οἶνος δ' μηκέτ' ὄντος, οὐκ ἔστιν Κύπρις,
„ Οὐδ' ἄλλο τερπνὸν ἔστιν ἀνθρώποις ἔτι.
Χο. Τρέσω μὲ εἰπεῖν τοὺς λόγους ἐλευθέρους,
Ἐς τὸ τύραννον, ἀλλ' ὅμως ἐρήσεται.
Διόνυσος ἥσσων οὐδενὸς θεῶν ἔφυ.
Πεν. Ἦ κἀπ' ἐμοὶ ἐχθὺς ὥστε πῦρ ἐφάπτεσθαι;
Ὑβρισμα Βακχῶν, ψόγος ἐς Ἕλληνας μέγας.
Ἀλλ' οὐκ ὀκνεῖν χρῆ. στεῖχ' ἐπ' Ηλέκτρας ἰὼν
Πύλας. κέλευε πάντας ἀσπιδηφόρους,
Ἵππων τ' ἀπευθῆ ταχυπόδων ἐπεμβάτας,
Πέλτας θ' ὅσοι πάλλουσι, κῆ τόξων χρὲ
Ψάλλουσι νευρὰς, ὡς ἐπιστρατεύσομεν
Βάκχευσιν. ἀλλ, ἀπορβάλλ' πάλαι,
Εἰ μὴ θέλ γυναικῶν πείσομεθ' ἃ πάσχομεν.
Ἀγχ. Πείθη μὲν ἐδὲν τῶν ἐμῶν λόγων κλύων
Πενθεῦ. κακῶς δ' ὦ θεὸς σέθεν πάσχων ὅμως
Οὔ φημι χρῆναί σ' ὅπλ' ἐπαίρεσθ' ἅλα,
Ἀλλ' ἡσυχάζειν. Βρόμιος οὐκ ἀνέξεται
Κινοῦντα Βάκχας οὐρέων ὀρῶν ἄπο.
Πεν. Οὐ μὴ φρενώσῃς μ', ἀλλὰ δέσμιος φυγὼν,
Σώσῃ τόσ', ἢ σοι πάλιν αὐαρίψω δίκην.
Ἀγχ. Θύοιμι ἂν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ θυμούμενον,

„ Πρὸς

Adhærebant neque cadebant in nigram terram,
Non æs, non ferrum. In capillis vero
Ignē ferebant, neq; *tamen* vrebantur. Isti vero præ ira,
Ad arma venerunt a Bacchis agitati.
Vbi quidem erat videre spectaculum dirum, ô rex.
Horum enim *virorum* nullum cuspide munitum telum *Bacchas* cruentabat.
Illæ vero thyrsos emittentes manibus,
Vulnerabant, & terga fugæ dare cogebant
Fœminæ viros, non sine Deorum aliquo *numine*.
Rursus vero iuerunt *eo*, vnde mouerant pedem,
Ad fontes ipsos, quos emisit ipsis deus:
Abluerunt autem sanguinem, & guttas ex genis
Lingua serpentis abstergebant a corpore.
Deum igitur hunc, quisquis est, ô domine,
Recipe in istā ciuitatē, quia & *in* reliquis magnus est,
Et illud aiunt ipsum, vt ego audio, *præstitisse scilic.*
„ Curarum sedatricem vitem dedisse mortalibus.
„ Vino enim sublato, non est Venus,
„ Neque vlla alia voluptas hominibus amplius.
Cho. Metuo quidem verba libera dicere
Ad tyrannum, sed tamen *hæc* dicentur:
Bacchus inferior nullo deorum est.
Pen. Iam prope sicut ignis incenditur hæc
Baccharum petulantia, ingens dedecus inter Græcos.
Quare non cunctandum est. Vade ad Electras
Portas. *et* iube omnes scutatos,
Equorūq; velocipedū conscensores obuiā *mihi* venire,
Et quotquot vibrant peltas, & manu arcuum
Pulsant neruos vt bellum inferamus
Bacchis. Nam alioqui *modum* superabunt hæc *mala*,
Si a mulieribus patiamur, quæ patimur.
Nun. Nihil quidem obtemperas, audiens meos sermones,
Pentheu male vero a te quamuis tracter, tamen
Dico te non debere arma inferre deo,
Sed quiescere. Bromius *enim* non patietur
Te pellere Bacchas ab Euiis, *sacriq;* montibus.
Pen. Nequaquā me castigabis: sed vinctus, *aut* elapsus fuga,
Seruabis hoc *tuum corpus*, aut aliās infligā tibi pœnā.
Nun. Potius illi sacrificarem, quam furens

„ Cal-

,, Calcitrarē aduersus stimulū dei ipse mortalis existens.
Pen. Faciam cædem fœmineam, vt meritæ sunt,
Multam, turbans *eas* in Citharonis iugis.
Fugietis omnes. hoc enim *esset* turpe, scuta
Ænea retundi thyrsis Baccharum.
Nun. Negotium habemus cum hoc intractabili hospite,
Qui neque patiens, neque agens quiescet:
Quandoquidem adhuc ista recte componi possunt.
Pen. Quid faciendo? an seruiendo seruitiis meis?
Nun. Ego mulieres huc adducam sine armis.
Pen. Hei mihi. *Rem* hanc dolosam iam in me machinaris.
Nun. Quam nam? si te seruare cupio meis artibus?
Pen. Ex composito communiter hęc feciſtis, vt bacchemini
Nun. Pactus quidem sum, cum deo nimirum. [semper.
Pen. Efferte mihi huc arma, tu vero desine loqui.
Nun. Vis ipsas in montibus vna sedentes videre?
Pen. Maxime, dans magnum auri pondus.
Nun. Quomodo vero incidisti in hui⁹ *rei* magnū desideriū?
Pen. Misere ipsas videre cupio vino lymphatas.
Nun. An igitur videre cupis libenter, quę tibi molesta *erunt*?
Pen. Plane scias, *eas videre cupio*, tacite sedens sub abietibus.
Nun. Verū inuestigabūt te, etiamsi velis clā *illas intueri*.
Pen. Ergo palā *eas intuebor*. recte enim hoc dixisti.
Nun. Ducemus igitur te: & aggredieris viam.
Pen. Duc quā celerrime: tēporis cnī *causa* tibi non inuideo.
Nun. Compone igitur circa corpus, *i. indue*, byssinas vestes.
Pen. Cur vero *corpus* hoc in mulieres ex viro cōuertā? *cur ex*
Nun. Ne te interficiāt, si vir ibi videaris. [*viro mulier fiam?*
Pen. Recte hoc dixisti: es autem quidā *vir* iāpridē sapiens.
Nun. Bacchus non docuit hæc.
Pen. Quomodo igitur fient ista, quæ tu me mones recte?
Nun. Ego ornabo te vadens intra domum.
Pen. Quo ornatu? an fœmineo? sed pudet me.
Nun. Non amplius spectator Mænadum alacer es, *Bacchas haud amplius spectare cupis alacriter.*
Pen. Quem igitur ornatū aiſ te iniecturū esse meo corpori?
Nun. Prolixam quidem comam in capite tuo extendam.
Pen. Secunda vero species ornatus quænam *erit* mihi?
Nun. Pepli talares, & supra caput erit mitra.
Pen. An præter hæc etiam aliquid aliud addes mihi?

Nun.

,, Πρὸς κέντρα λακτίζοιμι θνητὸς ὢν, θεόν.
πεν. Θήσω φόνον γε θῆλυ ὡς ὡφ' ἅρματος,
Πολλὰ περαίνας σὺν Κιθαιρώνος πτυχαῖς.
Φυγεῖσθε πάντες ἧ τόδ' αἰσχρὸν, ἀσπίδας
Θύρσοισι Βακχῶν σκῆψιν πρὸν χαλκηλάτους.
ἄγγ. Ἀπόρως τῶδε συμπολέμιθμα ξένα,
Ὡς οὔτε παίζων, οὔτε σῶν σιγήσεται,
Ὄζων ἔτ' ἐμὸν οὖ καθαγήσειν τάδε.
πεν. Τί δρῶντε, δοῦλοι πᾶ δουλείας ἐμῆς;
ἄγγ. Ἐγὼ γυναῖκας δεῦρ' ὁρᾶλων ἄξω δίχα.
πεν. Οἵ μοι. τόδ' ἤδη δόλιον εἰς ἐμὲ μηχανᾷ.
ἄγγ. Ποῖόν τι; σῶσαί σ' εἰ θέλω τέχναις ἐμαῖς.
πεν. Ξυνέθεσθε καινὴν τάδ', ἵνα βακχεύητ' ἀεί.
ἄγγ. Καὶ μὴν ξυνέθεμεθα, τοῦτό γ' ἔστι, τῷ θεῷ.
πεν. Ἐκφέρετέ μοι δεῦρ' ὅπλα. σὺ δ', παῦσαι λέγων.
ἄγγ. Ἀβάλε σφ' ἐν ὄρεσι συνηθημένας ἰδεῖν;
πεν. Μάλιστα, μυρίον γε δοὺς χρυσοῦ σταθμόν.
ἄγγ. Τί δ' εἰς ἔρωτα τῆδε πέπλωκας μέγαν;
πεν. Λυπρῶς νιν εἰσίδοιμ' ἂν ἐξοινωμένας.
ἄγγ. Ὅμως δ' ἂν ἥδοιο ἂν ἀθέως ἅ σοι πικρά;
πεν. Σαφ' ἴσθι, σιγῇ γ' ὑπ' ἐλάτοις κρυπτόμενον.
ἄγγ. Ἀλλ' ἐξιχνεύσουσί σε κἂν θέλῃς λάθρᾳ.
πεν. Ἀλλ' ἐμφανῶς. καλῶς γὰρ ἐξεῖπες τάδε.
ἄγγ. Ἀγωμεν οὖν σε. καὶ πιχρήσεις ὁδῷ.
πεν. Ἄγ' ὡς τάχιστα. τὸν χρόνον δέ σ' ἐφορῶ.
ἄγγ. Στεῖλαί νιν ἀμφὶ χρῶτα βυσσίνας πέπλους.
πεν. Τί δ' ἐκ τόδ' εἰς γυναῖκας ἐξ ἀνδρὸς τελῶ;
ἄγγ. Μή σε κτάνωσιν ὧδ' αἰνῇ ὀρθοῦς ἰκεῖ.
πεν. Εὖ γ' εἶπας αὖθ' καμοὶ τις εἰ πάλαι σοφός.
ἄγγ. Διόνυσος ἡμᾶς ἐξεμούσωσεν τάδε.
πεν. Πῶς οὖν χρῄσιτ' ἂν ἃ σύ μι νουθετεῖς καλῶς;
ἄγγ. Ἐγὼ στελῶ σε δωμάτων εἴσω μολών.
πεν. Τίνα στολήν; ἢ θῆλυ; ἀλλ' αἰδοῦς μ' ἔχει.
ἄγγ. Οὐκέτι θεατὴς Μαινάδων ὠθούμενος εἶ.
πεν. Στολὴν ἥ τινα φῂς ἀμφὶ χρῶτ' ἐμὸν βαλεῖν;
ἄγγ. Κόμην μὲν ἐπὶ σῷ κρατὶ τανυσθεῖσαν σκέπω.
πεν. Τὸ δεύτερον δ' ἥκιστα τῷδε κόσμου. πέπλοι;
ἄγγ. Πέδαλοι ποδήρεις ἐπὶ κρατὶ σοὶ ἔσται μίτρα.
πεν. Ἦ κἀμὲ πρόσθεν τοῖσδ' ἄλλο προσθήσεις ἐμοί;

ἄγγ.

ἄγγ. Θύρσον τε χἀμὲ, κἠ νεβροῦ στικτὸν δέρας.
πεν. Οὐκ αὖ δυναίμην ἥλιον ὄνδυσιν φυλῶ.
ἄγγ. Ἀλλ' αἷμα θήσεις, συμβαλὼν Βάκχης μάχην.
πεν. Ὀρθῶς μολεῖν χρὴ πρῶτον εἰς κατασκοπήν.
ἄγγ. Σοφώτερον γοῦν, ἢ κακοῖς θηρῶν κακά.
πεν. Καὶ πῶς δι' ἄστεως εἶμι, Καδμείους λαθών;
ἄγγ. Ὁδοὺς ἐρήμους ἡμὲν. ἐγὼ σὲ ἡγήσομαι.
πεν. Παῦ κρείσσων, ὥστε μὴ γελᾶν Βάκχας, ἐμοί.
ἄγγ. Ἐλθόντ' ἐς οἴκους, ἢ σὺ δοκῇ, βουλεύσομαι.
πεν. Ἔξεισι πάντη, τοῦτ' ἐμὸν δύσκριτος πόνος.
ἄγγ. Στείχοιμ' ἄν. ἢ γὰρ ὅστ' ἔχων πορεύσομαι,
Ἢ τοῖσι σοῖσι πείσομαι βουλεύμασιν.
διό. Ἥξει ἢ Βάκχας, ἔθνεων, δώσων δίκην.
Γυναῖκες, αὐτῆς εἰς βόλον κεδήσεται.
Διόνυσε, νῦν σὸν ἔρχον, ἀγὼ εἰ πρόσω.
Τιμωμεθ' αὐτόν. πρῶτα δ' ἔκφρονα φρενῶν,
Ἐνεὶς ἑλαφρὰν λύσσαν. ὡς φρονῶν μὲ δεῖ,
Οὐ μὴ θελήσῃ ἥλιον ὀνδύναι πολύν.
Ἔξω δ' ἐλαύνων τὸ φρονεῖν, ἐνδύσεται.
Χρὴ δ' οὖν ἰέναι τὰ Θηβαίοις ὄφλειν,
Γυναικόμορφον ἀγάλματος δι' ἄστεος,
Ἐκ τῶν ἀπλάτων τῶν πρὶν αἰσχύνης ἔλω.
Ἀλλ' εἶμι, κόσμον, ὃν παρὰ εἰς ᾅδου λαβών,
Ἄπεστι μητρὸς οὐ χερῶν καθαφαγείς,
Πενθεῖ προσοίσων. γνώσεται δ' ὁ τὸν Διὸς
Διώνυσον, ὃς πέφυκεν ὐπὸ τέλους θεὸς
Δεινότατος, ἀνθρώποισί θ' ἡμιώτατος.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἆρ' ὐπαγυιάζοις χορεύσῃς
2 Θήσω ποτὲ λευκὸν
3 Πόδ' αὐαδακχύζουσα,
4 Δίρῳ εἰς αἰθέρα δροσερὸν
5 Ῥίπτουσ', ὡς νεβρὸς χλοεραῖς
6 Ἐμπαίζουσα λείμακος ἡδονᾶις,
7 Ἡνίκ' ἂν φοβερὸν φύγῃ
8 Θήραμ' ἔξω φυλακᾶς,
9 Ὑπὲρ πλέκτων ἵππιος ὁρμῶν,
10 Θωύσσων ἢ κυναγέτας,

11 Συν-

Nun. Thyrsum manibus, & maculosam hinnuli pellem.
Pen. Non possem fœmineam induere vestem.
Nun. Sed sanguinē effundes, cōmittēs prœliū cū Bacchis.
Pen. Prudenter primum ad *rei* explorationem oportet ire.
Nun. Consultius profecto *fuerit hoc*, quā malis venari mala.
Pen. At quomodo per vrbem ibo clam Thebanis?
Nun. Per vias latentes ibimus: ego vero dux ero.
Pen. Quiduis *erit* mihi potius, *quiduis alacriter faciam*, ne Bacchæ *me* derideant.
Nun. Profecti in ędes, *de iis*, q̄ *nobis* visa fuerint, cōsultabim⁹.
Pen. Vbique licet: meum obsequium adest tibi.
Nun. Abibo. aut enim arma gestans proficiscar,
Aut tuis parebo consiliis.
Bz. Veniet aūt ad Bacchas, vbi moriens pœnas dabit.
O mulieres, hic vir obuius fit iactui nostro.
O Bacche, nunc tuum opus *est* non enim procul abes.
Vlciscamur eum: primū autem deturba de sede mētis,
Immittens leuem rabiem: vt sanā quidē mentē habēs
Non velit induere fœmineam vestem.
Extra vero mentis sanitatem profectus, induet.
Nunc autem volo ipsum fieri risum Thebanis,
In habitu fœmineo ductum per vrbem,
Ob priores minas, quibus terribilis erat.
Sed vado ornatum (quo accepto, ad inferos
Vadet interfectus maternis manibus)
Pentheo induturus. Cognoscet vero Iouis filium
Bacchū, q̄ est in imperio *suo*, & *in suis sacris tutādis*, De⁹
Maxime formidabilis, hominibus alioqui mitissimus.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Num in nocturnis choris
2 Ponam aliquando candidum
3 Pedem bacchans,
4 Ceruicem in roscidum aerem
5 Iactans, veluti caprea, in viridantibus
6 Deliciis prati ludens,
7 Quando effugerit formidandam
8 Venationem extra custodias,
9 Super retia bene contexta.
10 Vociferans vero venator,

11 In-

11 Intendit cursum canum.
12 Et laboribus,& rapidis procellis *caprea similis*
13 Saltat planiciem iuxta flumineam, gaudens
14 Mortalium solitudine, *locisq; desertis, vbi nulli sunt mor-*
15 Opacæq; inter ramos syluæ *degens?* [*tales,*
16 Quod *est* præstantius, aut quod pulchrius
17 Munus a diis *datum* inter homines,
18 Quam manum supra verticem
19 Hostium victricem habere?
20 Quod pulchrum *est*, semper *est* gratum.

Antistrophe.

1 Venit vix, sed tamen *tandem*
2 Certum diuinum
3 Robur, *ac potens vindicta.* Punit vero *Deus*
4 Homines impietatem
5 Colentes,& Deorum *numen honoribus* non
6 Augētes *ac venerantes*, insana *corruptos* opinione.
7 Occultant autem *dii* varie
8 Diu temporis pedem,&
9 Venantur impium. non
10 Enī vnq̄ *aliquid* potētius legibus, *moribusq; iā receptis*
11 Cogitare cōuenit, aut meditari. [*maius*
12 Leuis enim *est* sumptus, *& facile est* existimare,
13 Diuinū numē, quodcunq; tandem illud *sit*, robur ha-
14 Longoq; tempore *confirmatum* [bere,
15 Ius *diuinum*, quod naturâ semper existit.
16 Quod *est* præstantius, aut quod pulchrius
17 A Diis *datum* munus inter homines,
18 Quam manum supra verticem
19 Hostium victricem tenere?
20 Quod pulcrum *est*, semper *est* gratum.

EPODVS.

1 Beatus ille, qui ex mari
2 Effugit fluctus,& attigit portum.
3 Beatus etiam, qui superior laboribus, *ac periculis*
4 Euasit. alia vero *ratione* alius alium
5 Felicitate,& potentia superauit.
6 Infinitæ infinitis
7 Adhuc adsunt spes. *quarum* hæ quidem
8 Finiuntur in opulentia
9 Mor-

11 Σκιοπτίνη δρόμημα κυνῶν.
12 Μόχθοις τ' ὠκυδρόμοις τ' ἀέλλαις
13 Θρώσκη πεδίων παρ' ὄχθον,ἠδ' ἕλειον,
14 Βροτῶν ἐρημίαις.
15 Σκιαρᾶς κόμου τ' ἐν ἔρνεσιν ὕλας;
16 Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κράτιον
17 Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
18 Ἢ χεῖρ ὑπὲρ κορυφᾶς
19 Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
20 Ὅ,τι καλὸν, φίλον αἰεί.

Ἀντιστροφή.

1 Ὁρμᾷ τιν' μόλις. ἀλλ' ὅμως
2 Πιστὸν τόδε θεῖον
3 Σθένος. ἀπευθύνει δ'
4 Βροτῶν τὰς τ' ἀγνωμοσύνας
5 Τιμῶντας, κ' μὴ τὰ θεῶν
6 Αὔξοντας, συμμιγνύμεν' δόξᾳ.
7 Κρυπτοῖσι δ' ἐν ποικίλως
8 Δαρὸν χρόνον πόδα, κἀν
9 Θηρῶσιν τὸν ἄσεπτον. ἃ
10 Γὰρ κρεῖσσόν ποτε τῶν νόμων
11 Γνώσεσθαι χρὴ, κ' μελετᾶν.
12 Κἀφάδ' εὐπάνα νομίζειν,
13 Ἰσχύς τ' ἔχει, ὅ,τι ποτ' ἄρα τὸ δαιμόνιον.
14 Τό τ' ἐν χρόνῳ μακρᾷ
15 Νόμιμον, ἀεὶ φύσει τὸ πεφυκός.
16 Τί τὸ σοφὸν, ἢ τί τὸ κράτιον
17 Παρὰ θεῶν γέρας ἐν βροτοῖς,
18 Ἢ χεῖρ ὑπὲρ κορυφᾶς
19 Τῶν ἐχθρῶν κρείσσω κατέχειν;
20 Ὅ,τι καλὸν, φίλον αἰεί.

Ἐπῳδός.

1 Εὐδαίμων μὲν, ὃς ἐκ θαλάσσης
2 Ἔφυγε κῦμα, λιμένα δ' ἔκιχεν.
3 Εὐδαίμων δ', ὃς ὕπερθε μόχθων
4 Ἐγένετ'. ἕτερα δ' ἕτερος ἕτερον
5 Ὄλβῳ, καὶ δυνάμει παρῆλθεν.
6 Μυρίαι μυρίοισιν
7 Ἔτ' εἰσὶν ἐλπίδες ἃ μὲν
8 Τελοῦσι τῶν ὄλβῳ
9 Μ 2 ,, 6

9 Βροτοῖς, αἱ δ' ἀπίδοσαν. τὸν δ' κατ' ἦμαρ,
10 Ὅτῳ βίοτος εὐδαίμων, μακαρίζω.

ΙΑΜΒΟΙ

διό. Σὲ τὸν προθυμῶν ὄνθ', ἃ μὴ χρεὼν, ὁρᾶν, 910
Σπεύδοντά τ' ἀσπάσαι σε Πενθέα λέγω,
Ἔξιθι πρόδομων δωμάτων, ὄφθητί μοι,
Σκευὴν γυναικὸς Μαινάδος Βακχῆς ἔχων,
Μητρός τε σῆς, καὶ λόχου κατόπτορος.
Πρέπεις δ' Καδμου θυγατέρων μορφῇ μιᾷ. 915
πεν. Καὶ μὴν ὁρᾶν μοι δοκῶ μὲν ἡλίους δισσοὺς,
Διπλᾶς δὲ Θήβας, καὶ πόλισμ' ἑπτάστομον.
Καὶ σῶμα μὲν σὸν ἐστὶ ταῦρος ἡγεῖσθαί σε δοκεῖν,
Καί σοι κέρατα κρᾶτι προσπεφυκέναι.
Ἀλλ' ἦ ποτ' ἦσθα θήρ; πεφύρωσαι γὰρ οὖν. 920
Ὁ θεὸς ὁμαρτεῖ προθύμως· ὢν σὺ κοὐ δύσμηνις.
διό. Ἐναντίος δὲ μοῦσιν· νῦν δ' ὁρᾷς, ἃ χρή σ'
ὁρᾶν.
πεν. Τί φαίνομαι δῆτ'; ἦ κατὰ τὼ Ἰνοῦς ἕστηκα,
Ἢ τὼ Ἀγαυῆς ἐστίναγμαι μητρός γ' ἐμῆς; 925
διό. Αὐτὸς ἐκείνας εἰσορῶν δοκῶ, σ' ὁρῶν.
Ἀλλ' ἐξ ἕδρας σοι πλόκαμος ἐξέστηχ' ὅδε,
Οὐχ ὡς ἐγὼ νιν ὑπὸ μίτρᾳ καθήρμοζα.
πεν. Ἔνδον προσείων αὐτὸν αὐάσειόν τ' ἐμὲ,
Καὶ βακχιάζων, ἐξ ἕδρας μεθῆρμοσα.
διό. Ἀλλ' αὖτον ἡμεῖς, οἷς σε θεραπεύειν μέλει, 930
Πάλιν κατοπτεύσομεν. ἀλλ' ὄρθου κόμας.
πεν. Ἰδού, σὺ κόσμει· σοὶ γὰρ αὐανεμόμεθα δή.
διό. Ζῶναί τέ σοι χαλῶσι, κοὐχ ἑξῆς πέπλων
Στολίδες ὑπὸ σφυρῶσι πίπτουσι σέθεν.
πεν. Καμοὶ δοκοῦσι παρὰ γε δεξιὸν πόδα. 935
Ταὐθὲν δὲ σοί γ' ὀρθῶς παρὰ πέπτωκ' ἐγὼ πέπλων.
διό. Ἦπου με τῶν σῶν πρῶτον ἡγήσῃ φίλων,
Ὅταν παρὰ λόγον σώφρονας Βάκχας ἴδῃς;
πεν. Πότερα δ' ὑπὸ δρυσὶν δεξιᾷ λαβὼν χερὶ,
Ἢ τῇδε Βάκχην μᾶλλον εἰκάθω σέθεν; 940
διό. Ἐν δεξιᾷ χερὶ, καὶ ἅμα δεξιὸν ποδὶ
Αἴρειν νιν. αὖ τόδ' ὀργὴ μεθέστηκας φρενῶν.
πεν. Ἆρ' εὐπαρήμους τὰς Κιθαιρῶνος πτυχὰς
Αὐτοῖσι Βάκχαις τοῖς ἐμοῖς ὤμοις φέρω;
διό. Φέρουσ' ἄν, εἰ βούλοιο. σοῖς δὲ πρὶν φρένας, 945

Οὐκ

9 Mortalibus aliæ vero *inanes* euaserũt. Illũ vero, in diẽ
10 Cui vita *est* beata, beatum puto.

Bacchus.

Te cupidum videre ea, quæ non fas *est*, 910
Et tentantem non tentanda Penthea compello.
Egredere ante ædes, in meum conspectum prodi,
Habens ornatum mulieris Mænadis Bacchæ,
Et tuæ matris, & *Bacchici* cœtus explorator.
Similis profecto es figuræ vni filiarum Cadmi. 915
Pen. Atqui mihi videor videre duos soles,
Geminasque Thebas, & oppidum septem portarum,
Et taurus existens videris nobis præire,
Et tuo capiti cornua adnata esse *videntur*.
Sed num reuera es fera? formam enim tauri geris. 920
Deus præcedit nos non beneuolus existens.
Ba. Confœderatus *es* nobis. nunc enim vides ea, quæ te
videre conuenit.
Pen. Quid videor tandem? num Inus statum,
Aut Agauæ matris meæ stare *videor?*
Ba. Illas ipsas me videre existimo, cum te intueor: 925
Verum e suo loco motus est hic tuus cincinnus,
Non *est* vt ego ipsum sub mitra composueram.
Pen. Intus concutiens, & agitans ipsum ego,
Et bacchans extra sedem eieci.
Ba. Sed eum nos, quibus te ornare curæ est, 930
Rursus componemus: quamobrem erige caput.
Pen. Ecce, ornato tu. tibi enim addicti sumus iam.
Ba. Zonæ sunt tibi laxatæ, neque ordine vestium
Plicæ tenduntur ad talos tuos.
Pen. Et mihi videntur ad dextrum pedem. 935
Ab hac vero parte iuxta *pedis* tẽdinẽ recte pepl⁹ habet.
Ba. Num existimabis me primum tuorum amicorum,
Quãdo pter tuã opinionẽ videbis Bacchas esse mode-
Pen. Vtrũ vero thyrsum dextra sumens manu, [stas?
Aut altera, Bacchæ magis similis ero? 940
Ba. In dextra conuenit, & simul dextro pede
Tollere eum. laudo vero quod mutasti mentem.
Pen. Possumne montis Citharonis iuga
Cum ipsis Bacchis, meis humeris gestare?
Ba. Poteris, si velis, priorem vero mentem 945

Non habuisti sanã. Nunc vero habes qualem te *habere*
Pen. Vectes feramus, aut manibus reuellam, [oportet.
Supponens humerum, aut brachium verticibus.
Ba. Ne tu Nympharum perdas sedem,
Et Panis sedẽm, vbi solet fistula ludere.
Pen. Recte dixisti: non robore vincendæ sunt
Mulieres. abietibus vero meum occultabo corpus.
Ba. Occultaberis tu occultatione, qua te decet occultari,
,, Profectum fraudulentum Mænadum speculatorem.
Pen. Atqui mihi videor eas in syluis, velut aues,
Lectorum comprehendere gratissimis in septis.
Ba. Ergo ad hoc ipsum contendis explorator.
Capies autem eas fortassis, si tu nõ prius fueris captus.
Pen. Deduc me per mediam Thebanam terram.
Solus enim ex ipsis *Thebanis* sum vir hoc audens.
Ba. Solus tu pro hac repub. laboras, solus.
Itaque manent te certamina, qualia oportet.
Sequere tantum. deductor enim ego sum salutaris.
Inde vero abducet te alius. *Pen.* Num mater?
Ba. Conspicuum omnibus. *Pen.* Ad hoc pergo.
Ba. Redibis gestatus. *Pen.* Meam molliciem dicis.
Ba. In manibus matris. *Pen.* Coget igitur me deliciari.
Ba. Talibus quidem deliciis. *Pen.* Dignas quidem *Pentheo res* aggredior.
Ba. Dirus *es* tu, dirus, & ad diras festinas clades.
Itaque inuenies gloriam innitentem cælo.
Extende Agaue manus, & reliquæ simul genitæ
Cadmi filiæ, duco iuuenem
Hunc in magnum certamen. Victor autem ego,
Et Bromius erit. cætera vero *res* ipsa indicabit.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Ite celeres furoris canes, ite in montem,
2 Vbi Cadmi filiæ thiasum celebrant,
3 Oestro ipsas exstimulate,
4 Aduersus istum ornatu muliebri vestitum,
5 Speculatorem rabiosum Mænadum.
6 Mater primum ipsa a læui petra,
7 Aut *ab aliquo* palo videbit
8 Insidiantem *Bacchis*. Mænadibus autem acclamabit.

9 Quis

Οὐκ εἶχες ὑμεῖς πῶλον ἔχλασίας τε δίς.
πεν. Μοχλὸς φέρωμεν, ἢ χερῶν ἀναστάζω,
Κορυφαῖς ὑποβαλὼν ὦμον, ἢ βραχίονα.
διό. Μὴ σύ γε πᾶ Νυμφῶν διολίσῃς ἱδρύματα,
Καὶ Πανὸς ἕδρας, ἔνθ' ἔχει συρίγματα.
πεν. Καλῶς ἔλεξας Οὐ θέλει νικητέον
Γυναῖκας ἐλάτῃσι δ' ἐμὲν κρύψω δέμας.
διό. Κρύψῃ σὺ κρύψιν, ἣν σε κρυφθῆναι χρεών,
,, Ἐλθόντα δόλιον Μαινάδων κατάσκοπον.
πεν. Καὶ μὴν δοκῶ σφᾶς ὐν λόχμαις, ὄρνιθας ὡς,
Λέκτρων ἔχειν φιλᾶτοις ὐν ἔρκεσιν.
διό. Οὐκοῦν ἐπ' αὐτὸ τοῦτ' ἀπεστάλην φύλαξ.
Λήψῃ δ' ἴσως σφᾶς, ἢν σὺ μὴ ληφθῇς πάρος.
πεν. Κόμιζε δι' μέσης με Θηβαίας χθονός.
Μόνος γὰρ εἰμὶ αὐτῶν αὐτὴ τολμῶν τάδε.
διό. Μόνος σὺ πόλεως τῆσδ' ὑπερκόμπους, μόνος.
Τοι γάρ σ' ἀγῶνες ἀναμένουσιν, οὓς ἔχρῃν.
Ἕπου δέ. πομπός σ' εἰμ' ἐγὼ σωτήριος.
Κεῖθεν δ' ἀπάξει σ' ἄλλος. πεν. ἢ τικτόσ' ἐμὲ
διό. Ἐπίσημον ὄψει πᾶσιν. πεν. ἐπὶ τόδ' ἔρχομαι.
διό. Φερόμενον ἄξεις. πεν. ἁβρύνεσθ' ἐμοὶ λέγεις.
διό. Ἐν χερσὶ μητρός πεν. ἢ τρυφῶν μ' ἀναγκάσεις.
διό. Τρυφᾶς γε τοιάσδε. πεν. ἀξίων μοὶ
ἄπλετον.
διό. Δεινὸς σὺ, δεινὸς, κἀπὶ δεῖν' ἔρχῃ πάθη.
Ὡς ἢ φέρων σε στήλιζον οὐρανὸς κλέος.
Ἔκτεν' Ἀγαυὴ χεῖρας, αἳ τ' ὁμόπατορες
Κάδμου θυγατέρες. τὸν νεανίαν ἄγω
Τόνδ' εἰς ἀγῶνα μέγαν. ὁ νικήσων δ' ἐγὼ,
Καὶ Βρόμιος ἔσῃ. τἄλλα δ' αὐτὸ σημανεῖ.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἴτε θοαὶ λύσσης κύνες ἴτ' εἰς ὄρος,
2 Θίασον ἔνθ' ἔχουσι Κάδμου κόραι.
3 Ἀνοίστρησατέ νιν,
4 Ἐπὶ τὸν σὺν γυναικομίμῳ στολᾷ
5 Μαινάδων κατάσκοπον λυσσώδη.
6 Μάτηρ ὀφθεῖσά νιν λόχμας ἀπὸ πέτρας,
7 Ἢ σκόλοπος ὄψεται.
8 Δοκοῦντα Μαινάσιν δ' ἀπύσει.

9 Τίς σ' ὅδε Καδμείων μαστὴς ἀγεοφόμων,
10 Εἰς ὄρεσ' εἰς ὄρεσ' ἐμόλεν ὦ Βάκχαι;
11 Τίς ἄρσην ἔτεκεν;
12 Οὐ γὰρ ἐξ αἵματος
13 Γυναικῶν ἔφυ.
14 Λεαίνας δέ γε πηδὸς, ἢ Γοργόνων
15 Λιβυστικῶν, φράζει.
16 Ἴτω δίκα φανερὰς,
17 Ἴτω ξιφηφόρος,
18 Φονεύσασα δυσμενῶν δυσμπαΐξ
19 Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
20 Ἐχίονος γόνον γηγενῆ.

Ἀντιστροφή.

1 Ὃς ἀδίκῳ γνώμᾳ, παρανόμῳ τ' ὀργᾷ
2 Πρὸς τὰν Βάκχου ὁρμὰν, ματρός τε σᾶς
3 Μανίσιν πεπαίδευται,
4 Παρανικήσας τε λήμᾳ τέλεται,
5 Τὸν αἰώνιον ὡς κρατήσων βίαν.
6 Γνώμαν σώφρονα δ' ἀνάτου ἀπαθοφάσιτος,
7 Εἰς τὸ τῶν θεῶν ἔφυ,
8 Βροτείῳ τ' ἔχειν ἄλυπος
βίος.
9 Τὸν σοφὸν ἐφθόνῳ χείρωθηρεύσω,
10 Τὰ δ' ἕτερα μεγάλα φανερὰ τῶν αἰεὶ
11 Ἐπὶ τὰ καλὰ βίου
12 Ἥκειν εἰς νύκτα τ' οὖν
13 Ἄγειν τ' εὐσεβεῖν.
14 Τὰ δ' ἔξω νόμιμα δίκας ἐκβαλόν-
15 τα τιμῶν θεούς.
16 Ἴτω δίκα φανερὰς,
17 Ἴτω ξιφηφόρος,
18 Φονεύσασα δυσμενῶν δυσμπαΐξ
19 Τὸν ἄθεον, ἄνομον, ἄδικον,
20 Ἐχίονος τόκον γηγενῆ.

Ἐπῳδός.

1 Φαίνηθι ταύρος, ἢ πολυκρανός γ' ἰδεῖν
2 Δράκων, ἢ πυριφλέγων
3 Ὄμμα λέων.
4 Ἴθ' ὦ Βάκχε θηρσὶ θηρεύτα, Βακχᾶν
5 Γελάσας προσώπῳ,

6 Πιέ-

9 Quisnã hic ex Cadmeis inuestigator *Bacchariũ* mon-
10 In montem, in montem venit ô Bacchæ? [ticolarum,
11 Quis eum genuit?
12 Non enim ex sanguine
13 Muliebri natus est.
14 Sed profecto lænę alicuius, aut Gorgonum
15 Lybicarum, *est* genus.
16 Veniat *Dice* manifesta,
17 Veniat ensem ferens,
18 Interficiens, *i. vt interficiat*, Dea penitus
19 Impium, sceleratum, iniustum
20 Echionis filium terrigenam,

Antistrophe.

1 Qui iniqua mente, & iniusta ira
2 Ad Bacchica orgia, & suæ matris,
3 Furiosa mente,
4 Et deliro fastu proficiscitur,
5 Inuictum *numen* vt superaturus *suis* viribus.
6 Mentem modestam (Mors *enim* inexcusabilis
7 Est, *quum quis grauius peccat* & in Deorum *numen*,
8 Et *in ipsos* mortales) habere, *mortalibus est* doloris ex-
pers, *ac tuta* vita.
9 Sapientem citra inuidiam lætor venans, *læta consector*,
10 Et alia, *quæ sunt* magna, *et* illustria, quæ semper
11 Ad honesta vitam
12 Interdiu, noctuque recte
13 Dirigunt, pietatem vt colamus.
14 Ritus vero illi *sunt* extra iustitiam, *sunt iniusti*, qui eii-
15 ciunt *ex* honoribus Deos, *i. qui Deos debitis honoribus*
16 Veniat Dice manifesta,
17 Veniat ensem ferens,
18 Interfectura penitus Dea
19 Impium, sceleratum, iniustum,
20 Echionis filium terrigenam.

Epodus.

1 Appare taurus, aut multis capitib. formidabilis aspe-
2 Draco, aut ardens
3 Visu leo.
4 Eas ô Bacche ferarum venator, Baccharum
5 Ridenti vultu,

6 Cir-

6 Circund laqueum *illi,qui*
7 In exitialem turbam
8 Mænadum incidit.

Nuncius.

O domus, quæ quondam florebas in Græcia,
Sidonii senis,qui terrigenam
Messem serpentis seminauit in terra:
Vt te deploro,seruus quidem existens: sed tamen
„ Bonis seruis calamitas *est*, *aduersa fortuna* dominorũ.
Cho. Quidnam est?ex Bacchis quid noui nuncias?
Nun. Pentheus filius patris Echionis periit.
Cho. O rex Bromie etenim magnus cõspiceris deus.
Nun. Quid ais?cur hoc dixisti?an ob meos
Dominos male *rem* gerẽtes, *& afflictos*,lætaris,mulier?
Cho. Ego peregrina celebro Bacchũ barbaricis carminibus.
Non enim amplius vinculorum metu trepido.
Nun. Adeo ne igitur Thebas ignauas esse putas?
Cho. Dionysus, Dionysus, nõ Thebę iperiũ habẽt meũ *i.in*
Nun. Ignoscendũ q de *est* tibi · sed *tamen* perpetratis [*me.*
„ Malis lætari,ô mulieres,non *est* honestum.
Cho. Dic mihi,declara quonam fato mortuus sit
Iniustus vir,& iniusta *facinora* moliens.
Nun. Postquam Therapnas huius Thebani soli
Prætergressi, euasimus Asopi fluenta,
Iugum Cithæronis ingredi cœpimus,
Pentheus & ego,(sequebar enim dominum)
Et hospes, q nobis dux erat ad *orgiorũ* spectacula.
Primum quidem herbidum peruenimus *in* nemus,
Et pedũ *vestigia* taciturna, & *verba manantia* a lingua
Seruantes,*i. pedibus*,*& linguis altum præstantes silentiũ*,
vt *orgia* videremus, *a Bacchis* non conspecti.
Erat aũt vallis geminũ habẽs præcipitiũ,aquis irrigua,
Opaca pinu, vbi Mænades
Sedebant,habentes manus iucundis in laboribus.
Nam aliæ quidem ipsarum, thyrsum *coma* deficientẽ,
Hedera comatum rursus ornantes reddebant.
Aliæ vero relinquentes varia iuga sicut equi
Bacchicũ carmẽ aliæ aliis respõdentes cantabant.
Penthens vero miser fœmineam non cernẽs turbam.

Dixit

6 Περίβαλε βρόχον,
7 Επὶ φανάσιμον ἀγέλαν
8 Πεσόντα τὴν Μαινάδων.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἄγ. Ὦ δῶμ', ὁ πρίν ποτ' εὐτυχὴς ἀν' Ἑλλάδα
Σιδωνίᾳ χάρντος, ὃς τὸ γηγυὲς
Δράκοντος ἔσπειρ' ὄφεος ἐν γαίᾳ θέρος.
Ὡς σε σεβίζω, δοῦλος ὢν μέν, ἀλλ' ὅμως
„ Χρηστοῖσι δούλοις συμφορὰ πέφυκε δεσποτῶν.
χο. Τί δ' ἔστιν; ἦ Βακχῶν τι μιλυὰς νέον;
ἄγ. Πενθεὺς ὄλωλε, παῖς Ἐχίονος πατρός.
χο. Ὦ ναξ Βρόμιε, καὶ σὺ θεὸς φαίνῃ μέγας.
ἄγ. Πῶς φῄς; τί τ' εἶπας; ἦ πὶ τοῖς ἐμοῖς
Χαίρεις κακῶς πράσσουσι δεσπόταις γυνή;
χο. Εὐάζω ξένα μέλεσι βαρβάροις.
Οὐκέτι γὰρ δεσμῶν ὑπὸ φόβῳ πλήσσω.
ἄγ. Θήβας δ' ἀνάνδρους ὧδ' ἄγεις;
χο. Ὁ Διόνυσος, ὁ Διόνυσος, ὃ Θήβας κράτος-
-ἔχουσ' ἐμόν.
ἄγ. Συγγνωστὰ μὲν σοι. πλὴν ἐπ' ἐξέργασμένοις
„ Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν.
χο. Ἔννεπέ μοι, φράσον τινὶ μόρῳ θνήσκει,
Ἀδικος, ἄδικόν τ' ἐκπορίζων αὐτῷ.
ἄγ. Ἐπὶ Θερμπνας τῆσδε Θηβαίως χθονὸς
Λιπόντες, ἐξίσημον Ἀσωποῦ ῥοάς,
Αἴπας Κιθαιρώνειον εἰσβάλλομεν,
Πενθεύς τε, κἀγὼ, δεσπότῃ γὰρ εἵπόμην,
Ξένος δ', ὃς ἡμῖν πομπὸς ὧν θεωρίας.
Πρῶτον μὲν οὖν ποίηρον ἐξόρμᾶ νάπος,
Τὰ τ' ἐκποδὼν σιγᾶν, καὶ γλώσσης
ἄπο
Σώζοντες, ὡς ὁρῶμεν, ἐκ ὁρώμενοι.
Ἦν δ' ὄγκος ἀμφίκρημνον ὕδασι λαμπόμενον,
Πεύκῃσι συσκιάζον, ἔνθα Μαινάδες
Κάθηντ', ἔχουσαι χεῖρας εὐπρεπεῖς πόνοις.
Αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν θύρσον ἐκλελοιπότα
Κισσοῦ κομήτου αὖθις ἐξανεῖσσφον.
Αἱ δ' ἐκλιποῦσαι ποικίλ' ὡς πῶλοι ζυγὰ,
Βακχεῖον αὐτέκλαζον ἀλλήλαις μέλος.
Πενθεὺς δ' ὁ τλήμων, ἦλιον ἐκ ὁρῶν ὄχλον,

Ἐλέξε-

Ἔλιξε πιάσῃ. ὦ ξέν', ἔνθ' μὲν ἕστηκα,
Οὐκ ἐξικνοῦμαι Μαινάδων ὅσον μόχθων.
Ὄχθον σὺ ἐπιβὰς εἰς ἐλάτιν ὑψαύχενα,
Ἰδεῖν σ' αὖ ὀρθῶς Μαινάδων αἰσχρὰν ὕβριν.
Τὴν πεύθην ἤδη τὸ ξένιον πῆμ' ὁρῶ.
Λαβὼν γὰρ ἐλάτης ἄρσενον κλάδον,
Κατῆγε, ἦγε ἦγε εἰς μέλαν πέδον.
Κυκλοῦτο σ' ὥσεὶ τόξον, ἢ κυρτὸς τροχὸς,
Τόρνῳ γραφόμενος, περιφορᾶν ἕλκει δρόμον.
Ὡς κλῶν' ὄρειον ὁ ξένος χερσὶν ἄγων,
Ἔκαμπτεν εἰς γῆν, ἔργματ' οὐχὶ θνητὰ δρῶν.
Πενθεὺς σ' ἱδρυσας ἐλάτινον ὄζων ἔπι,
Ὄρθον μεθεῖτο λάθρᾳ χερῶν βλάστημ' αὖ ὦ
Ἀτρέμα φυλάσσων μὴ 'ναχασπάσῃ νιν.
Ὀρθὴ σ' ἐς ὀρθὸν αἰθέρ' ἐσηρέσει,
Ἔχουσα νώτοις δεσπότην ἐφήμενον.
Ὤφθη δ' μᾶλλον, ἢ κατεῖδε Μαινάδας.
Ὅσον γὰρ οὔπω, δῆλος ἦν θάσσων
αὖ ὦ.
Καὶ τὸν ξένον μὲν σκότος ἐκάλυπτ' εἰσορῶν
πυρῶν.
Ἐκ σ' αὐθέρος φωνή τις, ὡς μὲν εἰκάσαι
Διόνυσος αὐδᾶσ' ἔβόησεν. ὦ νεανίδες,
Ἄγω τὸν ὑμᾶς κἀμὲ, πάσχετ' ὄργια,
Γέλων πρέμνον. ἀλλὰ πιμπρεῖσθέ νιν.
Καὶ ταῦθ' ἅμ' ἠγόρευε, καὶ τοῖς ἐρανὸν,
Καὶ γαῖαν ἐσήκιξε φῶς σεμνοῦ πυρός.
Σίγησε δ' αἰθὴρ εὖθα δ' εὔλειμος νάπη
Φύλλ' εἶχε θηρῶν δ' οὐκ ἂν ἤκουσας βολήν.
Αἱ δ' ὦσιν ἠχὴν οὐσαφῶς δεδεγμέναι,
Ἔστησαν ὀρθαὶ, καὶ διῆνεγκαν κόρας.
Ὁ δ' αὐδὰς ἐπεκέλευσεν. ὡς δ' ἐγνώρισαν
Σαφῆ κέλευσμὸν Βακχίου Κάδμου κόραι,
Ἧξαν πελείας ὠκύτητ' ἔχουσαι ποδῶν
Ἔχνους σπουδαῖς δρομήμασιν,
Μήτηρ Ἀγαυὴ, σύγγονοί θ' ὁμόσποροι,
Πᾶσαί τε Βάκχαι. διὰ δὲ χειμάρρου νάπης.
Ἀγμῶν τ', ἐπιδὼν ἔνθ' πνοαῖσιν ἐμμανεῖς.
Ὡς δ' εἶδον ἐλάτῃ δεσπότιν ἐφήμενον,
Πρῶτον μὲν αὐτοῦ χερμάδας κραιπνοῖς

Ἔρρι-

Dixit hæc: O hospes, vbi quidem stamus, *hinc*
Non assequor oculis Mænadum labores, *& orgia.*
Tumulum igitur conscendens in altam abietem
Videbo recte Mænadum turpitudinem.
Postea vero tũc huius hospitis qdã miraculum video.
Apprænhendens.n. abietis sublimẽ summum ramum
Deduxit, duxit, duxit in atrum solum.
Curuabatur vero *ramus* vt arcus, aut curua rota, *quæ*
Torno tornata curtum in orbem citat.
Sic ramum montanum hospes manu ducens,
Flexit ad terram, faciens non humana opera:
Pentheo vero collocato in ramis abiegnis,
Rectũ dimisit per manus germen, *i. ramum*, sursum
Sensim, cauens ne excuteret eum:
Erecta vero *abies* in altum ætherem firmabatur,
Continens tergo insidentem dominum.
Visus vero est potius, quam vidit Mænadas.
Tantum enim nondum, *i. vix enim* conspectus est sedens supra *ramum arboris*,
Cum statim hospitem quidem illum non amplius videre licuit.
Ex æthere vero vox quædã *exaudita est* (vt aũ cõsuebat
Bacchus exclamauerat ô iuuentulæ, [re licebat,
Duco illum, qui vos, & me, & mea orgia
Deridet. Quare vlciscamini ipsum.
Hæc autem simul dixit, & ad cælum,
Et terram firmum emisit fulgorem sacri ignis.
Tacuit aũr æther, nemusque frondiferum tacite
Folia continuit, nec audiuisses ferarum vocem.
Hæ vero non manifeste vocem auribus accipientes,
Constiterunt erectæ, & circũtulerunt *oculorũ* pupillas.
Ille vero rursus *eas* cohortatus est: postq̃ vero agnouerunt Cadmi filiæ, [runt
Perspicuum classicum Bacchi
Festinauerunt columbis non inferiores celeritate,
Pedum ruentes concitatis curribus,
Mater Agaue, sorores que germanæ,
Omnesq; Bacchæ, per torrentem autem nemoris,
Et per rupes saliebant, dei flatibus furentes.
Postquam vero viderunt abieti dominum insidentẽ,
Primũ quide grandes lapides caput percutientes *in* eum

Iacie-

Iaciebant, ascendentes rupem oppositam.
Ramis vero abiegnis *Pentheus in eos* iaculabatur.
Aliæ vero thyrsos emiserunt per aerem
In sedem miseram Penthei: sed nihil efficiebant.
Altitudinē enim studio *Baccharum* excelsiorē habēs,
Sedebat infelix, oblitus *sui* propter inopiā cōsilii.
Tandē vero quernos ramos, vt fulmina cōtorquētes,
Radices eruebant vectibus nullo ferro munitis.
Cum vero finem laboris non perficerent,
Dixit Agaue, Age vos circumstantes in orbem
Mænades appræhēdite arborē, vt eū, q̄ *huc* ascēdit,
Feram capiamus, ne renunciet Dei
Arcanos choros: illæ vero innumeras manus
Admouerunt abieti, & euulserunt *eam* ex terra.
In alto vero sedens, ex alto in terram delabens
Cadit ad solum, cum sexcentis eiulatibus
Pentheus. Malo enim se vicinum esse cognouit.
Prima vero mater *vt* sacerdos fecit initium cædis,
Et ruit in ipsum: ille vero mitram a coma
Abiecit, vt agnoscens eum non interficeret
Misera Agaue & dixit genas
Attingens: Ego, ô mater, sum filius tuus
Pentheus, quem peperisti in domo Echionis.
Miserare igitur me, ô mater, neque propter mea
Peccata tuum filium interficias:
Illa vero spumam emittens, & distortos
Oculos cōtorquens, nō sentiens, q̄ sentire cōueniebat,
A Baccho possidebatur, neq; *Pentheus* eam flexit.
Sed appræhendens manib. sinistram *eius* manum,
Insistens lateribus miseri,
Auulsit humerum, non robore:
Sed ipse deus facilitatem addebat manibus.
Ino vero alterum *Penthei latus* conficiebat,
Rumpens carnem. Autonoe vero, & totus cœtus
Astitit Baccharum. erat autem simul magnus clamor.
Hic quidem ingemiscebat, quandiu spirabat:
Illæ vero vlulabant: alia autem rapiebat brachium,
Alia vero pedem cum ipsis soleis. nudabantur autem
Latera lacerationibus: quælibet vero cruentata
Manibus in pilę morem disiiciebat carnes Penthei.

Iacet

Ἐρίπτον, αὐτὶ πύργον ἐπιβᾶσιν πίτυων.
Ὀζοισι δ' ἐλατινοισιν ἠκοντιζετο.
Ἄλλαι δ' ὑρσους ἰεσαν δι αἰθερος,
Πενθέως τ' ἄχον δύσηνον, ἀλλ' οὐκ ἴωυτον.
Κρεῖσσον ἦν ὕψος τῆς παρουσίας ἔχων,
Καθῆστο τλήμων, ἀπορία λελησμένος.
Τέλος δ' ὀρινθεῖσ' συκίδων ἔσσω κλάδους,
Ῥίζας αἰσσαλέοισιν ἀσιδήρεις μοχλοῖς.
Ἐπι δ' μοχθοῦν τέρμα τ' οὐκ ἐξίλυτον,
Ἔλεξ' Ἀγαυή, φέρε περίστασιν κύκλω,
Βάκχου λαοὶ δὲ Μαινάδες, τὸν ἀμβάτην
Θήρ' ὡς ἕλωμεν, μηδ' ἀπαρχείλη θεοῦ
Χορεύσας κρυφαίους. αἱ δ' μυρίαι χέρες
Πίτυος ἔθεσαν ἐλάτην, κἀξανίστασαν χθονός.
Ὑψοῦ δ' ἥστο ὢν, ὑψόθεν χαμαιπετὴς
Πίπτει σὺν ὄγκῳ μυρίοις οἰμώγμασι
Πενθεύς. κακοῦ γὰρ ἐγγὺς ὢν, ἐμάνθανεν.
Πρώτη δ' μήτηρ ἦρξεν ἱερείας φόνου,
Καὶ προσπίτνει νιν. ὁ δ' μίτραν κόμας ἄπο
Ἔρριψεν, ὡς νιν γνωρίσασα μὴ κτάνῃ
Τλήμων Ἀγαυή. καὶ λέγει παρειᾶς
Ψαύων, ἐγώ τοι μῆτερ εἰμι πῶλος σέθεν
Πενθεύς· ὃν ἔτεκες σὺ δόμοις Ἐχίονος.
Οἰκτῖρε δ' ὦ μῆτέρ με, μηδὲ σὺς ἐμοῖς
Ἁμαρτήμασι, πῶλον σὸν κατακτείνῃς.
Ἡ δ' ἀφρὸν ἐξιεῖσα, κἀμβλώπας κόρας
Κόρας ἐλίσσασ', ἃ φρονοῦσ' ἃ χρὴ φρονεῖν,
Ἐκ Βακχίας κατεῖχετ', οὐδ' ἔπραξέ νιν.
Λαβοῦσα δ' ὠλένην ἀριστερὰν χέρα,
Πλευρᾶσιν ἐπιβᾶσα τἄδυσδαίμονος,
Ἀπεσπάραξεν ὦμον, οὐ τῶν σθένει,
Ἀλλ' ὁ θεὸς εὐμαρειαν ἐπιδίδου χεροῖν.
Ἰνὼ δ' πέπλ' ἥτερ ἐξειργάζετο,
Ῥηγνυσα σάρκας. Αὐτονόη τ', ὄχλος τε πᾶς
Ἐπῆν Βακχῶν ὦ δὲ πᾶσ' ὁμοῦ βοή.
Ὁ μὲν στενάζων ὅσον ἐτύγχανε πνέων.
Αἱ δ' ἠλάλαζον. ἀντίφθογγοι δ' ἠχὼ ὠλένων.
Ἡ δ' ἰχνος ἀνθρώπου δρεύλαις γυμνοῦτο δ'
Πλευρὰ σπαραγμοῖς. πᾶσα δ' ἡμάτωτο χήρ
Χεῖρας, διεσφαιρίζε σάρκας Πενθέως.

Κεῖται

Κεῖται δ' ἄχωρις σῶμα, τὸ μὲν ὑπὸ πτόλοις
Πέτραις, τὸ δ' ὕλης ἐν βαθυξύλῳ φόβῃ.
Οὐ ῥᾴδιον ζήτημα. κεῖται δ' ἄθλιον,
Ὅσῳ λαβοῦσα τυγχάνει μήτηρ χερῖν,
Πήξασ' ἐπ' ἄκρον θύρσον. ὡς ὀρεύεται
Φέρει λέοντος Δηὼ Κιθαιρῶνος μέσου,
Λιποῦσ' ἀδελφὰς ἐν χορεύσι Μαινάδων.
Χωρεῖ δ' ἡμῖν δυσπότμῳ γαυρούμενα,
Τειχέων ἔσω τῶνδ', αὐκαλοῦσα Βάκχιον,
Τὸν ξυγκατώραγον, τὸν ξυνεργάτην ἄρας,
Τὸν καλλίνικον, ἧ δάκρυα νικηφορεῖ.
Ἐγὼ μὲν οὖν σπεύδων τῇ ξυμφορᾷ
Ἄπειμ', Ἀγαυὴν πρὶν μολεῖν σοὺς δώμασι.
» Τὸ σωφρονεῖν δ', ἢ σοφὸν τὰ τῶν θεῶν,
» Κάλλιστον οἶμαί γ' αὐτό, καὶ σοφώτατον
» Θνητοῖσιν εἶναι χρῆμα, τοῖσι χρωμένοις.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ἀναχορεύσωμεν Βακχεῖον.
Ἀναβοήσωμεν ξυμφορὰν
Ταὺ τᾶ δράκοντος ὀλλυμένου τᾶ Πενθέως,
Ὃς τὰν θηλυγόνον στολὰν,
Νάρθηκά τε πίσσον αἴδαν
Ἔλαβεν, εὔθυρσον,
Ταῦρον θεήνατηρα ξυμφορᾶς ἔχων.
Βάκχαι Καδμείαι,
Τὸν καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
Εἰς γόον, εἰς δάκρυα.
Καλὸς ἀγὼν, ἐν αἵ-
ματι στέγοντα χέρα
Πεπαλαγμένοι τέκνῳ.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ εἰς δόμους ὁρμωμένην
Πενθέως Ἀγαυὴν μητέρ', ἐν διφρώμασι
Ὄσσοις, δέχεσθε κῶμον εὐίου θεοῦ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Ἀγ. 1 Ἀσιάδες Βάκχαι. Χο. τί μὲ δὴ ὀρθοῖς ὦ.
Ἀγ. 2 Φέρομεν ἐξ ὀρέων ἔλικα
3 Νεοτμητον ἐπὶ μέλαθρα,
4 Μακάριον θήραμα-
Χο. 5 Ὁρῶ γε, καί σε δέξομαι σύγκωμον, ὦ.

ἀγα.

Iacet vero separatim corpus, hęc q̄ dē *eius pars* sub cæcis
Saxis, hæc vero syluæ in densis frondibus,
Vt non facile inueniri possit. miserum vero caput,
Quod mater manibus cepit,
Fixum in summo thyrso, vt montani
Leonis circumfert per medium Cithæronem,
Relictis sororibus in choris Mænadum.
Incedit autem infelici præda superbiens,
Intra hæc mœnia, vocans Bacchum
Socium venationis, & in præda capienda socium,
Præclarę victoriæ autorē, cui *Agauæ*, *talis* victoria lachrymas feret.
Ego itaq; procul ab hac calamitate
Discedo, priusquam Agaue domum veniat.
» Modestum autem esse, & venerari Deorum *numina*,
» Hāc eq̄ dē puto pulcherrimā, & sapientissimā, *ac vtilissimā*
» Mortalibus esse rem, illis, q̄ *virtutibus* vtūtur.

MONOSTROPHICA.

Cho. Celebremus Bacchum.
Exclamemus calamitatem
Penthei ex dracone procreati,
Qui fœmineam vestem,
Et ferulam, certam mortem, *certum mortis pignus*,
Accepit. *ferulam inquā* pulchris thyrsi frōdib. ornatā,
Taurum ducem calamitatis habens.
O Bacchæ Cadmeæ, *i. Thebanæ*
Illū inclytū *Penth.* pclaræ victorię cupidū *Bacchus* vl-
In luctum, in lachrymas. [ciscens cōiecit
Pulchrum *est* certamen,
In sanguine stillantem manum
Iniicere filio.
Sed *tacendum*. video enim in ædes currentem
Agauen, Penthei matrem, oculis excipite sodalicium, Euii Dei, *i. Bacchi*.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ag. 1 O Asiaticę Bacchæ. *Cho.* Quid me nunc excitas? ô.
Ag. 2 Afferimus ex montibus iuuencum
3 Recens interfectum in atria,
4 Egregiam prædam.
Ag. 5 Video, & te accipio sociam. ô.

Ag. 6 Cepi hunc absque laqueis
8 Iuuenem leonẽ, vt licet videre. *Cho.* Ex qua solitudine?
Ag. 9 Cithæron. *Cho.* Quid Cithæron?
A. 10 Interfecit eum.
Ch. 11 Quænam est, quæ primum *eum* percussit?
A. 12 *Ego*, meus, meus *est* hic honor. *Cho.* Beata Agaue.
Ag. 13 *Ideo* celebramur in thiasis.
14 Quænam alia Cadmi? *Cho.* Quid Cadmi?
Ag. 15 Soboles, soboles, post me, post me
16 Attigit hanc feram? *Cho.* Felix es hac præda.

Antistrophe ⌣.

Ag. 1 Particeps nũc sis conuiuii. *Ch.* Quid particeps sim mi-
Ag. 2 Iuuenis *est* hic iuuencus, modo genam
3 Sub *capitis* vertice mollibus pilis pubescentem *et*
4 Villosam emittit, *i. incipit habere* ⌣.
5 Insignis enim est vt leonis agrestis iubis.
6 Bacchus *autem* venator
7 Sapiens, sapiens incitauit
8 Mænadas in hanc feram. *Ch.* Hic enim rex *est* venator.
Ag. 9 Laudas. *Cho.* Quid laudo?
A. 10 Mox vero Cadmei,
11 Et Pentheus filius matrem
12 Laudabit, quæ cepit prædam
13 Hanc ex leone genitam
14 Excellentem excellenter. *Cho.* Lætaris?
Ag. 15 Lætor, magna, magna, & insignia
16 Hæc opera *a me* confecta *esse* ⌣.

Chorus.

Ostende ô misera tuam victricem
Prædam ciuibus, quam ferens *huc* venisti.
Aga. O qui pulcris turrib. instructã vrbẽ Thebani soli
Habitatis, venite vt videatis hanc prædam
Feræ, quam nos Cadmi filiæ cepimus
Non amentatis Thessalorum sagittis,
Nec retibus, sed candidarum
Manuum robore. & deinde licet gloriari
Fabrorũ facientium hastas instrumenta frustra parari.
Nos enim manu hunc *leonem* cepimus,
Inque diuersas partes beluæ membra discerpsimus.
Vbinam meus est senex pater? accedat prope.

Et

ἀγ. 6 Ἐμαρψα τόνδ' αὐδὰ βρόχων
8 Νέον λέοντ' ὡς ὁρᾶν πάρα. Χο. πόθεν ἑρημίας;
ἀγ. 9 Κιθαιρών. Χο. τί Κιθαιρών;
ἀδ. 10 Κατεφόνευσέ νιν.
χο. 11 Τίς ἀβαλοῦσα πρῶτα γε;
ἀδ. 12 Ἐμὸν ἐμὸν τὸ λάφυρος. Χο. μάκαιρ' Ἀγαυή.
ἀδ. 13 Κλῄζομεθ' ἐν θιάσοις.
14 Τίς ἄλλα τῶν Κάδμου; Χο. τί Κάδμου;
ἀδ. 15 Γένεθλα, γένεθλα, μετ' ἐμὲ, μετ' ἐμέ, τέ-
16 σλ' ἔθιγε θηρός; Χο. εὐτυχεῖς τᾶσδ' ἄγρας.

Ἀντιστροφή.

ἀγ. 1 Μέτεχε νυῶ θοίνας. Χο. τί μετέχω τλάμων;
ἀγ. 2 Νέος ὁ μόχλος, δρεπτὸν
3 Ὑπὸ κόρυθ' ἁπαλότριχα
4 Καῖσαρ βάλλε. Χο. βάλλω.
5 Πρέπει γὰρ ὦδε θηρὸς ἀγραύλου φόβη.
6 Ὁ Βάκχιος κωμαστὴς
7 Σοφὸς σοφὸς ἀνέπλευσεν
8 Ἐπὶ θῆρα τόνδε Μαινάδας. Χο. ὁ γὰρ ἄναξ ἀγρεύς.
ἀγ. 9 Ἐπαινεῖς. Χο. τί δ' ἐπαινῶ;
ἀδ. 10 Τάχα δὴ Καδμεῖοι,
11 Καὶ πῶς γε Πενθεὺς μητέρα
12 Ἐπαινέσεται, λαβοῦσαν ἄγραν
13 Τανδε λεοντοφυῆ
14 Περισταὶ περιστῶς. Χο. ἰαχάν;
ἀδ. 15 Γέγηθα, μεγάλα, μεγάλα, φανερὰ καὶ
16 Τάδ' ἔργα κατόρθωσεν.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Δεῖξον νυῶ ὦ τέκνα σὸν νικηφόρον
Ἀστοῖσιν ἄγραν, ὦ φέρουσ' ἐλήλυθας.
ἀγα. Ὦ καλλίπυργον ἄστυ Θηβαίας χθονὸς
Ναίοντες, ἔλθετ', ὡς ἴδητε τὼμὸν ἄγραν,
Κάδμου θυγατέρες θῆρες, ὦ ἡδύστομον,
Οὐκ ἀγκυλωτοῖς Θεσσαλῶν ξυράσμασιν,
Οὐ δικτύοισιν, ἀλλὰ λόγχαις πήχεων
Χειρῶν ἄκμῇσι. καί τις κομπάζων χρεών,
Καὶ λοιπὸν ὅπλων ὄργανα κεῖσθ' ἀνάλωτα.
Ἡμεῖς γὰρ ὧδε τῇδε τόνδε θῆρ' ἕλομεν,
Χωρίς τε θηρὸς ἄρθρα διεφορήσαμεν.
Πῶ μοι πατὴρ ὁ πρέσβυς; ἐλθέτω πέλας.

Πενθεύς τ' ἐμὸς ποῦς πᾶ' ἐστίν; αἰρέσθω λαβών
Πλεκτῶν ἐφ' οἴκων κλιμάκων ἐπόστιμβάδος,
Ὡς πίσσ' ἀλοὺς ἥκῃ κρεμαστὸν πρὸς λύφοις τόδε
Λέοντος, ὃν πάρειμι θηράσας ἐγώ.
κῶμ. Ἕπεσθέ μοι φέροντες αἴθλιον βάρος
Πενθέως, ἑπεσθε πρόσπολοι δόμων πάρος
Οὗ νῶμα μοχλῶν μυελοὺς ζητήμασι
Φέρω τόδ' ἄθρων σὺν Κιθαιρῶνος πλευραῖς,
Διαπαρακτόν, κοὐδὲν ἐν ζωτῷ πέδῳ,
Λαβὼν ὑπ' ὕλῃ κεῖμον δυσευρέτῳ.
Ἠγγειλα γάρ τἀ μητέρων τολμήματα
Ἤδη κατ' ἄστυ τἀμὰ κἀνεμβεβώς,
Σὺν τῷ γέροντι Τειρεσίᾳ, Βακχῶν πέρι.
Πάλιν δ' ἀφῖγμαι εἰς ὄρος, κομίζομαι
Τὸν κατθανόντα παῖδα Μαινάδων ὕπο.
Καὶ τἄλλα μὲν Ἀκταίων' ἀθλίαν ποτὲ
Τεκοῦσαν εἶδον Αὐτονόην, ἵνα δ' ἄμα,
Ἔτ' ἀμφὶ δρυμοῖς οἰστροπλῆγας ἀθλίας.
Τὸν δ' εἰπεῖν τις μοι δοκεῖ Βακχεῖον πόδα
Σπεύδειν Ἀγαυήν. ὑπὲρ ἄκρων τ' ἠκούσαμεν.
Λύσσων γὰρ αὐτῆς ὄψιν οὐκ εὐδαίμονα.
ἀγα. Πάτερ, μέγιστον κομπάσαι παρεῖ σοι,
Παίδων ἀρίστας θυγατέρας στεῖραι μακρᾷ
Θνητῶν ἁπάσας εἶπον, ἐξόχως δ' ἐμὲ,
Ἣ τὰς παρ' ἱστοῖς σκλιπόδους κερκίδας,
Εἰς μείζον' ἦκω, θῆρας ἀρδύειν χερῖν.
Φέρω δ' ἐν ἀλέναισιν ὡς ὁρᾷς τόδε,
Λαβοῦσα πρεμνοῦσσα, σπίσι πρὸς δόμοις,
Ὡς αὖ κρεμασθῇ. σὺ δ', πάτερ, δέξαι χερῖν.
Γαυρούμενόν τε τοῖς ἐμοῖς ἀρδεύμασι,
Κάλει φίλους εἰς δαῖτα. μακάριόν τε δὴ εἶ,
Μακαρίαν, ἡμῶν τοιάδ' ἐξειργασμένων.
κῶμ. Ὦ πένθος ὑμέτερον, ἀδ' οἷόν τ' ἰδεῖν,
Φόνον τελείως χερὸς ἐξειργασμένον.
Καλὸν τὸ θῦμα κωλοβολοῦσι δώμασιν
Ἐπὶ δαῖτα Θήβας τῇδε, κἀμὲ παρακαλεῖς.
Οἴμοι κακῶν μὲν πρόσπεσον σῶν, ἔπειτ' ἐμῶν.
Ὡς ὁ θεὸς ἡμᾶς ἐνδίκως μὲν ἀλλ' ἄγαν
Βρόμιος ἄναξ ἀπώλεσ' οἰκείους γε μόχθους.
ἀγα. Ὡς δύσβουλον τὸ γῆρας ἀνθρώποις ἔφυ,

Et vbi est meus filius Pentheus? surgat corripiens
Ex ædibus compactarum scalarum gradus,
Vt clauis affigat sculptis laquearibus caput hoc
Leonis, quem in venatione captum *huc* ego fero.
Cad. Sequimini me ferentem miserum onus
Penthei, sequimini famuli ante domum:
Cuius corpus laborans longa inquisitione
Fero hoc inuentum in Cithæronis iugis,
Dilaniatum & nihil in eodem solo,
Nactus in sylua iacens difficulter scrutabili.
Audiui enim ex quodã filiarũ *mearũ* audacia facinora,
Iam per vrbem, muros ingressus, vadens
Cum sene Tiresia, de Bacchis.
Iterum vero reuersus in montem, porto
Cæsum filium a Mænadibus,
Et illam quidem, quæ Actæonẽ principem olim
Peperit, vidi Autonoen, Inonemque simul,
Adhuc in saltibus œstro perculsas miseras,
Sed quispiã dixit mihi huc bacchico pede, *i. bacchãtem*
Venire Agauen, neque falsa audiuimus.
Video enim eius vultum non felicem.
Aga. Pater, maxime gloriari licet tibi,
Quod genueris filias longe præstantissimas omnium
Mortalium omnes dico, præcipue vero me,
Quæ iuxta telas relictis radiis,
Ad maiora veni, feras vt vener, *capiamq;* manibus.
Affero autem in vlnis, vt vides, hæc,
Adepta meæ virtutis præmium, tuas ad ædes,
Vt suspendantur: tu vero pater *hæc* atcipe manibus.
Lætusque mea venatione,
Voca amicos ad conuiuium. Beatus enim es,
Beatus, quod nos talia facinora fecerimus.
Cad. O luctum immensum, & non videndum,
Necem confectam miseris manibus.
Egregiam victimam offerens diis.
Ad cõuiuium has Thebas, *hos ciues Theb.* & me vocas.
Hei mihi p.p mala, primũ quidẽ tua, postea vero mea:
Quam nos iuste quidem, sed tamen immodice, Deus,
Bromius Rex perdidit, cum tamen sit cognatus.
Aga. Vt morosa senectus est hominibus,

,, Et in oculis tetrica. vtinam meus filius
Felix venatione sit, matris ingenio similis,
Quando cum adolescentibus Thebanis simul
Feras appetens inuadet: sed tantum repugnare diis
Potis *est*, *potest* ille. Monendus *igitur*, ô pater,
Est tibi, & mihi, ne vastis lætetur malis.
Vbinam est? quis eum huc in meum conspectum
Vocarit, vt me videat beatam?
Cad. Heu, heu. Vbi cognoueritis *faeinora*, quæ patrastis,
Dolebitis dolore graui, si vero perpetuo
In eodem statu manseritis, in quo iam estis,
Cũ nõ sitis felices, existimabitis *tamẽ vos* haud infeli-
Aga. Quid horũ vero nõ recte, aut q̃d male habet? [ces esse.
Cad. Primum quidem in hunc aerem oculos tuos attolle.
Aga. Ecce, quid me iussisti hunc intueri?
Cad. Adhuc *ne aer* idem *esse*, an *aliquam* mutationem tibi
videtur habere?
Aga. Illustrior quam prius, & liquidior *videtur*.
Cad. Stupornè adhuc tuæ animæ adest?
Aga. Non intelligo hoc dictum, sio tamen paulatim
Mentis compos, mutata priore mente.
Cad. Audies igitur aliquid, & respondebis sapienter?
Aga. Vt oblita sum illorum, quæ prius dixi, ô pater.
Cad. In quam domum venisti cum Hymenæis?
Aga. Elocasti me Echioni nato (vt aiunt) ex satis dentibus.
Cad. Quis igitur filius tuo marito domi natus est?
Aga. Pentheus, mea & patris consuetudine.
Cad. Cuius igitur faciem tenes in vlnis?
Aga. Leonis, vt dixerunt venatrices.
Cad. Contemplare igitur recte: breuis labor *est* intueri.
Aga. Hem, quid video? quid fero hoc in manibus?
Cad. Contemplare hoc, & cognosce certius.
Aga. Video maximum dolorem ego misera.
Cad. Num tibi leoni videtur *hoc* simile esse?
Aga. Non sed Penthei ego misera habeo caput.
Cad. Deploratum prius quam tu agnosceres.
Aga. Quis interfecit eum? quomodo venit in meas manus?
Cad. Misera veritas, vt non in tempore ades.
Aga. Dic, quã *propter malum* futurũ, cor saltum habet, *trepi-*
Cad. Tu occidisti eum, & tua soror, [*dat, micat*.
Aga.

,, Ἐν τ' ὄμμασι σκυθρωπὸν εἴθε πᾶς ἐμὸς
Εὔθηρος εἴη μητρὸς εἰκασθεὶς τρόποις,
Ὅτ' ἐν νεανίαισι Θηβαίοις ἅμα
Θηρῶν ὀρειγνῶτ' ἄλκα ξυμφέρειν μόνον
Οἵός τ' ἐκεῖνος νῷ τε πατρί, πάτερ,
Σοί τ' ἐστί, κἀμοὶ, μὴ σοφοῖς χαίρειν κακῶς.
Πᾶ 'στιν; πῶς αὖτον δεῦρ' ὦ ὄψιν εἰς ἐμὴν
Καλίσφεν, ὡς ἰδῃ με τὼ δύ' αἰμύναι;
κάθ. Φεῦ, φεῦ. φρονήσατ' μᾶλλον, οἳ 'δράσατε,
Ἀλγήσατ' ἄλγος δεινόν. εἰ δὲ ξυμπέλας
Ἐν τῇδε τἀμὰ μὴ μάτ', ἐν ᾧ κεῖσθε, πτερὰ
Οὐκ ἂν τυχοῦσα δέξετ' ἀρθῆναι δυσλυχεῖν.
ἀγα. Τί δ' ἔστ' ἄκαλλες πῶνδε, ἢ τί λυπηρῶς ἔχεις;
κάθ. Πρῶτον μὲν εἰς τόνδ' αἰθέρ' ὄμμασον μέθες.
ἀγα. Ἰδού. τί μοι τόνδ' ἐξυπεῖπας εἰσορᾶν;
κάθ. Ἔθ' ὡὐτὸς, ἢ σοι μεταβολὰς ἔχειν
δοκεῖ;
ἀγα. Λαμπρότερος ἢ πρίν, κἀδιϊπετέστερος.
κάθ. Τὸ ϑ' πλῆθος ἔτι σῇ ψυχῇ πάρεστι;
ἀγα. Οὐκ οἶδα τὸ πος τοῦτο. μίνομαι δέ πως
Ἔννους, μεθεστηκυῖα τ' οὐ πάρος φρενῶν.
κάθ. Κλύοις ἂν οὖν τι, κἀποκρίνοι' ἂν σαφῶς;
ἀγα. Ὡς ἐκλέλησμαί γ', ἃ πάρος εἴρηκα, πάτερ.
κάθ. Εἰς ποῖον ἦλθες οἶκον ὑμεναίων μέτα;
ἀγα. Σπαρτῷ μ' ἔδωκας ὡς λέγουσ' Ἐχίονι.
κάθ. Τίς οὖν ἐν οἴκοις παῖς ἐγένετο σῷ πόσει;
ἀγα. Πενθεὺς ἐμῇ τε, κἀπατρὸς ἡνωνύμα.
κάθ. Τίνος πρόσωπον δῆτ' ἐν ἀγκάλαις ἔχεις;
ἀγα. Λέοντος, ὡς γ' ἔφασκον αἱ θηρεύσασαι.
κάθ. Σκέψαι νυν ὀρθῶς, βραχὺς ὁ μόχθος εἰσιδεῖν.
ἀγα. Ἔα, τί λέγεται; τί φέρομαι τόδ' ἐν χεροῖν;
κάθ. Ἄθρησον αὐτὸ, κἀσαφέστερον μάθε.
ἀγα. Ὁρῶ μέγιστον ἄλγος ἡ τάλαιν' ἐγώ.
κάθ. Μῶν σοι λέοντι φαίνεται προσοικέναι;
ἀγα. Οὐκ, ἀλλὰ Πενθέως ἡ τάλαινα κάρα.
κάθ. Οἰμωγμόν γε πρόσθεν, ἢ σὲ γνωρίσαι.
ἀγα. Τίς ἔκτανέν νιν; πῶς ἐμᾶς ἦλθ' εἰς χέρας;
κάθ. Δύσην' ἀλήθει', ὡς σὺ κἀμοὶ πάρα.
ἀγα. Λίαν', ὡς τὸ μέλλον καρδία πηδᾷ. ἔχει.
κάθ. Σύ νιν κατέκτας, κἀπισχνήτη σέθεν.

ἀγα. Πῶ δ' ἄλετ', ἢ κατ' οἶκον, ἢ ποίοις τόποις;
καδ. Οὗπερ πρὶν Ακτεί ωνα διέλαχον κυνες.
ἀγα. Τί δ' εἰς Κιθαιρῶν' ἦλθε δυσδαίμων ὅδε;
καδ. Εκερτόμει θεόν, σὺς τε Βακχείας, μολών.
ἀγα. Ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε ποίνι τρόπῳ κατήραμεν;
καδ. Εμάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.
ἀγα. Διόνυσος ἡμᾶς ὤλεσ'. ἄρτι μανθάνω.
καδ. Υβριν ὑβριάθεις. θεὸν γὰρ οὐκ ἠγεῖ-
σθέ νιν.
ἀγα. Τὸ φίλτατον δὲ σῶμα ποῦ παιδὸς, πάτερ;
καδ. Εγὼ μόλις τόδ' ἐξερευνήσας φέρω.
ἀγα. Ἦ πᾶν σὺ ἄρθροις συγκεκλῳδμένον καλῶς;
Πενθεῖ δ' τί μέρος ἀφεσώμην ὡσσῆκ' ἐμῆς;
καδ. Ὑμῖν ἐχθρόθ' ὅμοιος, ἐς θεὸν θεόν.
Τοι γὰρ σωφρονοῦντε πάντ' εἰς μίαν βλέπω,
Ὑμᾶς τε, τοιόδ' ὄντ', ὡς τε διόλοισθε δόμους,
Κἀμὲ, οὐκ ἄτεκνον δρῶντα παίδων μόνων,
Τῆς σῆς τόδ' ἔρνος ὦ τεκοῦσα νηδύος,
Αἴσχιστα δὴ κάκιστα κατθανόντ' ὁρῶ.
Ὡι δῶμ' ἀνέβλεπεν, ὃς σωτείρας, ὦ τέκνον,
Τέμνων μέλαθρον, παῖδος ἐξ ἐμῆς μόνος.
Πολλή τε τέρψις ἦν ἄρα τὸν γέροντα δὲ
Οὐδεὶς ὑβρίζειν ἤθελ', εἰσορῶν τὸ σὸν
Κάρα. δίκην γὰρ ἄξιαν ἐλάμβανεν.
Νῦν δ' ἐκ δόμων ἄτιμος ἐκβεβλήσομαι
Ὁ Κάδμος ὁ μέγας, ὃς τὸ Θηβαίων γένος
Ἔσπειρα, καξήμησα κάλλιστον θέρος.
Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν. καὶ γὰρ οὐκέτ' ὢν ὅμως
Τῶν φιλτάτων ἐμοί γ' ἀριθμήσῃ τέκνων.
Οὐκ ἔτι γνύσῃ τῶνδε δισσαίων γενὲ,
Τὸν μητρὸς αὐδῶν πατέρα προσπλήξῃ τέκνον,
Λέγων. τίς σ' ἀδικεῖ, τίς σ' ἀπημάξῃ γέρα,
Τίς σὸν περᾷ σε καρδίαν λυπηρὸς ὤν;
Λέγ', ὡς κολάζω τὸν ἀθίκτων τύπτοντα σ' ὦ πάτερ.
Νῦν δ' ἄθλιος μὲν εἰμ' ἐγὼ, τλήμων δὲ σὺ,
Οἰκτρὰ δὲ μήτηρ, τλήμονες δὲ σύζυγοι.
Εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ,
Εἰς τοῦτ' ἀφῆκας θνητὸν, ἡμείωσε θεούς.
χο. Τὸ μὲν σὸν ἄλγος Κάδμε σῆς δ' ἐγὼ δίκης
Παῖς παιδὸς, ἀξίαν μὲν, ἀλγύνω δ' ὅμως.

Aga. Vbi vero periit? an domi? aut quibus *in* locis?
Cad. Vbi prius Actæona canes nactæ sunt.
Aga. Quid vero in Cithæronem venit infelix hic?
Cad. *Illuc* iuit vt irrideret Deum *Bacchum*, & tuas bacchati-
Aga. Nos vero quomodo illuc accessimus? [ones.
Cad. Insanistis, & tota ciuitas Bacchico furore correpta est.
Aga. Bacchus nos perdidit: nunc demum *hoc* intelligo.
Cad. Contumelia *a vobis* affectus. Deum enim non ducebatis ipsum *esse*.
Aga. Charissimum vero corpus filii vbi nam *est*, pater?
Cad. Ego vix hoc indagatione repertum adfero.
Aga. An totum suis membris coniunctum recte?
Ad Penthea vero q̄ pars meæ insaniæ pertinebat?
Cad. Vobis fuit similis, non colens deum:
Itaque compulit omnes in eandem noxam,
Vos & hunc, vt perderet hanc domum,
Et me: qui cum non haberem masculos liberos,
Hoc germen tui vteri, ô misera,
Turpissime, & pessime mortuum video.
O fili, *in* quem respiciebat domus, qui regebas
Meam domum, ex mea filia natus.
Ciuibus eras verendus. me senem vero
Nemo volebat iniuria afficere, intuens tuum
Caput: pœnam enim dignam accepisset, *luisset*.
Nunc autem inglorius eiiciar ex domo
Cadmus ego ille ingens, qui Thebanorum genus
Seminaui, & messui pulcherrimam messem.
O charissime virorū. quamuis .n. nō amplius sis, tamē
Numeraberis inter meos charissimos liberos.
Non amplius attingens manu hoc mentum,
Matris patrem, *i. auum*, alloquens amplecteris, fili,
Dicens, quis te iniuria afficit? quis te cōtemnit, ô senex?
Quis turbat tuum cor molestus existens *tibi*?
Dic, vt puniam lædentem te, ô pater.
Nunc autem miser sum ego, infelix vero tu,
Et miserabilis mater, infelices q; sorores.
Si quis autem est, qui contemnit deos,
Intuens in huius mortem, putet *esse* deos.
Cho. Doleo quidē tuā vicem, Cadme, tuę tamē habet pœnā
Filius filiæ, *i. nepos*, dignā q dē, luctuosam tamen tibi.

Ba. O pater (vides enim mea quantum mutata sint.)
Vbi ferinam *draconis* formam exueris, *tunc* serpentis
mutabit figuram *& illa*, [existens. 1330
Quã Mattis *filiam*, Harmoniã *vxorẽ* habuisti mortalis
Vehiculũ autẽ *ac par* vitulorũ (vt dicit Iouis oraculũ)
Ages cum vxore, barbaris imperans.
Multas autem cuertes cum maximis copiis
Vrbes: quando vero Apollinis oraculum
Depopulati fuerint, reditum infelicem retro 1335
Habebunt. Sed Mars te, & Harmoniam liberabit,
Beatorumque in terra tuam collocabit vitam.
Hæc non mortali patre natus dico
Bacchus, sed ex Ioue: si vero sapere
Voluissetis, quod noluistis, Iouis filium 1340
Socium habentes, possetis beati esse.
Cad. Bacche supplices tibi sumus, peccauimus.
Ba. Sero cognouistis nos: at cum oportebat, non noratis.
Cad. Agnosco q dẽ hęc, sed *tuũ ius, nos* q persequeris nimiũ.
Ba. Etenim a vobis lædebar, cum essem deus. 1345
Cad. Conuenit deos non esse similes iracundia hominibus.
Ba. Hæc iam pridem Iupiter meus pater annuit.
Aga. Heu, heu. Decreta sunt ô senex misera exilia.
Cad. O filia, vt venimus in triste malum,
Tuque misera, sororesque tuæ charæ. 1350
Et ego infelix *ad* barbaros ibo
Senex inquilinus. & adhuc mihi hoc *est* fatale,
In Græciam ducere mixtum barbaricum exercitum.
Et Harmoniam Martis filiam, meam coniugem,
Ego factus draco, dracænę naturã habentẽ feram, 1355
Ducam ad aras, & sepulchra Græcanica
Dux exercitus: nec liberabor
A malis infelix, nec *ad* infernum
Acheronta nauigans, quietus ero.
Aga. O pater, ego igitur te orbata exulabo. 1360
Cad. Cur ô misera filia me manibus amplecteris,
Ales vt fucum candido corpore præditus cygnus?
Aga. Quo enim me vertam eiecta ex patria?
Cad. Nescio ô filia. imbecillis auxiliator *est tibi* pater.
Agaue.
Vale ô domus, vale ô patria 1365
Ciui-

διό. Ὦ πάτερ, ὁρᾷς γὰρ πάμ' ὅσῳ μετεφάφη,
Ἐκθηλωθεὶς, ὄφιος ἀμάξει
τύπον,
Ἣν Ἄρεος ἔχεις Ἁρμονίαν, θνητὸς γεγώς. 1330
Ὄχον δὲ μόχλων, χρηστμὸς ὡς λίγᾳ Διός,
Ἐλᾷς μετ' ἀλόχου, βαρβάρων ἡγεμὼν.
Πολλὰς δ' πέρσῃς ἀριθμῷ τραπὺμῳ πω
Πόλεις. ὅταν δ' Λοξίου χρηστήριον
Διαρπάζωσι, νόστον ἄθλιον πάλιν 1335
Σχήσουσι. σὲ δ' Ἄρης Ἁρμονίαν τε μύσεται,
Μακάρων τ' ἐς αἶαν σὸν κατοικίσῃ βίον.
Ταῦτ' ἐγὼ θνητὸς πατρὸς οὐκ ἐγγὼς λέγω
Διόνυσος, ἀλλὰ Ζηνὸς εἰ δ' σωφρονεῖν
Ἔγνωθ', ὅτ' οὐκ ἠθέλετε, τὸν Διὸς γόνον 1340
Εὐδαιμονοῖτ' ἂν σύμμαχον κεκτημένοι.
κάσ. Διόνυσε, λιτομενοδάσ', ἡδικήκαμεν.
διό. Ὀψ' ἐμάθεθ' ἡμᾶς. ὅτε σ' ἐχρῆν, οὐκ ἠδεῖτε.
κάσ. Ἐγνωκα μὲ ξυνῶτ'. ἀλλ' ἐπεξέρχη λίαν.
διό. Καὶ γὰρ πρὸς ὑμῶν, θεὸς γεγὼς, ὑβρίζομαι. 1345
κάσ. Ὀργὰς πρέπει θεὸς ἐχθρομισοῦσαν βροτοῖς.
διό. Πάλαι ταῦτ' Ζεὺς οὑμὸς ἐπένευσεν πατήρ.
ἀγα. Αἰαῖ, ἀφ' δεδόκται σφίσιν, τλήμονες φυγαί.
κάσ. Ὦ τέκνον, ὡς εἰς δεινὸν ἤλθομεν κακὸν,
Σύ θ' ἡ πάλαινα, σύγγονοί τε σαὶ φίλαι. 1350
Ἐγὼ δ' ὁ τλήμων βαρβάρους ἀφίξομαι
Γέρων μετοικος. ἔτι δὲ μοι τὸ θέσφατον
Εἰς Ἑλλάδ' ἀγαγεῖν μιγάδα βάρβαρον στρατὸν.
Καὶ τὴν Ἄρεως πόσιν Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὴν,
Δρακαίνων δρακαίνης φύσιν ἔχουσαν ἀγρίαν, 1355
Ἄξω πὶ βωμοὺς, ἡγέτις Ἑλλήνικους,
Ἡγούμενος λόγχαισιν. οὐδὲ πώσομαι
Κακῶν ὁ τλήμων. οὐδὲ τὸν κατοικτάτην
Ἀχέροντα πλεύσας, ἥσυχος κοιμήσομαι.
ἀγα. Ὦ πάτερ, ἐγὼ δὲ σὸν στερηθεῖσα. φεῦ ξόμαι. 1360
κάσ. Τί μ' ἀμφιβάλλῃς χρῶτ' ὦ πάλαινα παῖ,
Ὄρνις ὅπως κηφῶσα πολιόχρωτος κύκνος;
ἀγα. Ποῖ δ' τραπωμαι, πατρίδος ἐκβεβλημένη;
κάσ. Οὐκ οἶδα τέκνον. μικρὸς ἐπίκουρος πατήρ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἀγα. Χαῖρ' ὦ μέλαθρον. χαῖρ' ὦ πατρῷα 1365
Πόλις.

Πόλις. ἐκλείπω σ' ἐπὶ δυσλυχίᾳ
Φυγὰς ἐκ θαλάμων.
κάδμ. Στείχετον ὦ πᾶσιν τὸν Ἀελσαίᾳ.
ἀγα. Στέρομαί σε πάτερ. Κάδμ. κἀγὼ τέκνον,
Καὶ σὰς ἐδάκρυσα κασιγνήτας. 1370
ἀγα. Δεινῶς γὰρ δεινῶς πάνοπλ' αἰκίαν
Διόνυσος ἄναξ
Τὰς σὰς εἰς οἴκους ἔφερε.
βάκ. Καὶ γὰρ ἔπαθον δεινὰ σφὲς ὑμῶν,
Ἀμέρκτον ἔχων ὄνομ' ἐν Θήβαις. 1375
ἀγα. Χαῖρε πάτερ μοι -
κάδμ. Χαῖρ' ὦ μέλεα κοὐ σύ γε δύστανε.
Χαλεπῶς εἰς τοὐμὸν ἀφ' ἥκεις.
ἀγα. Ἄγετ' ὦ πομποί με, κασιγνήτας,
Ἵνα συμφυγάδας λήψομ' οἰκτράς. 1380
Ἔλθοιμι δ' ὅπου
Μήτε Κιθαιρὼν μιαρὸς,
Μήτε Κιθαιρῶν' ὄψοιτιν μ' ἐγὼ,
Μήθ' ὅθι θύρσος μνῆμ' ἀνάκτειο.
Βάκχαις δ' ἄλλοισι μέλοιεν 1385
χο. Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί.
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη.
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα. 1390

Εὐριπίδου Βάκχαι.

ΥΠΟ-

Ciuitas déſero te propter infortunium *meum*,
Exulans ex thalamo.
Cad. Vade ô filia *ad* Ariſtæi domum.
Aga Priuor te ô pater *Cad* Et egò *te* ô filia,
Et tuas deploro ſorores. 1370
Aga. Atrociter enim, atrociter hanc iniuriam
Bacchus rex
In tuam domum intulit.
Bac. Etenim patiebar atrocia a vobis,
Habens nomen ſine honore Thebis. 1375
Aga. Vale ô pater mihi
Cad. Vale & tu miſera filia:
Difficulter eo venire poteris.
Aga. O ductores ducite me *ad* ſorores,
Vt exilii ſocias aſſumam miſeras. 1380
Proficiſcar autem *illuc*, vbi
Neque Cithæron impurus *eſt*,
Neque Cithæroni oculis miſcebor, *i. neq; Citharonem*
Et vbi nulla thyrſi memoria eſt, [*oculis aſpiciam*,
Bacchis vero aliis *hæc* erunt curæ. 1385
Cho. Multæ formæ *ſunt* diuinarum *rerum*,
Multaque præter ſpem perficiunt dii,
Et quæ ſperabantur, non perfecta ſunt.
Et inſperatorum exitum inuenit Deus.
Sic & hoc negotium finitum eſt, *talē habuit euentum*.

Finis Baccharum.

ARGV-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ARGVMENTVM CYCLOPIS.

Vlysses nauigans ex Ilio, in Siciliam eiectus est, vbi habitabat Polyphemus. Inueniens etiam seruientes illic Satyros, dans eis vinum, voluit emere oues, & lac ab ipsis. Apparens vero Polyphemus quarit causas exportationis rerum suarum. Silenus autem hospitem prædantem eas cepisse dicit.

PERSONÆ HVIVS fabulæ sunt hæ:

Silenus.	*Vlysses.*
Chorus Satyrorum.	*Cyclops.*

Prologum autem agit Silenus.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΚΥΚΛΩΠΟΣ.

Ὀδυσσεὺς ἀναχθεὶς ἐξ Ἰλίου, εἰς Σικελίαν ἀπῴκισται, ἔνθα ὁ Πολύφημος οὖρον καὶ δουλεύοντας ἐκεῖ τοὺς Σατύρους, οἶνον δοὺς, ἄρνας ἠμείψατο λαμβάνειν, καὶ γάλα παρ' αὐτῶν. ἐπιφανεὶς δ' ὁ Πολύφημος, ζητεῖ τὴν αἰτίαν τῶν ἰδίων ἀποφορήτων. ὁ Σιληνὸς δ', τὸν ξένον λῃστεύοντα καταλαβεῖν φησί.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ προσωπα.

Σιληνός.	Ὀδυσσεύς.
Χορὸς Σατύρων.	Κύκλωψ.

Προλογίζει δ' ὁ Σιληνός.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΚΥΚΛΩΨ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ω Βεβμις, ἀφ' σὲ μυρίας ἔχω πόνας
Νεῶ, χ' ὅτ' ἐν ἥβῃ τέρμον' ἀνθεινῆ δέμας.
Πρῶτον μὲν, Διὸς ἐμφανὴς Ἥρας ὕπο,
Νυμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ἀγχου τροφὰς.
Ἔπειτα δ' ἀμφὶ γηγυῆ μάχην δορὸς,
Ἐνδέξιος σοὶ ποδὶ παραπίπτης ζεγὼς,
Ἐγκέλαδον ἵππων εἰς μέσον ἥνων δορὶ
Ἔκτεινα. φέρ' ἰδὼ τᾶτ' ἰόντ' ὄναρ λέγω;
Οὐμὼ Δί', ἐπεὶ καὶ σκῦλ' ἔδειξα Βακχίῳ.
Καὶ νῦν ἐκείνων μείζον' ἐξαντλῶ πόνον.
Ἐπεὶ γὰρ Ἥρα σοὶ γλίος τυρσηνικὸν
Λησῶν ἐπῶρσεν, ὡς ὀθνείης μακρὰν,
Ἐγὼ πυθόμενος σὺν τέκνοισι ναυστολῶ,
Σέθεν κ' ζήτησιν· ἐν πρύμνῃ δ' ἄκρα
Αὐτὸς λαβὼν, εὔθυνον ἀμφήρες δόρυ.
Παῖδές τ' ἐρετμοῖς ἤμβοι, γλαυκὸν ἅλα,
Ῥοθίοισι λύκαιναντες, ἐζήτουν σ' αὐᾶξ.
Ἤδη δ' Μαλέας τηλίσιον πεπλόηκότες,
Ἀπηλιώτης αὔημος ἐμπνεύσας δορὶ,
Ἐξέβαλεν ἡμᾶς πλώοντ' ἐς Αἰτναίαν πέτραν,
Ἵν' οἱ μόνωπες πόντιοι παῖδες θεοῦ,
Κύκλωπες οἰκοῦσ' ἄντρ' ἐρημ' ἀνδροκτόνοι.
Τέτων ἑνὸς ληφθέντες ἐσμὲν ἐν δόμοις
Δοῦλοι. καλοῦσι δ' αὐτὸν, ᾧ λατρεύομεν,
Πολύφημον. αὐτὸ δ' οἰῶν βακχευμάτων,
Ποίμνας Κύκλωπος αὐόσιν ποιμαίνομεν.
Παῖδες μὲν οὖν μοι, κλιτύων ἐν ἐσχάτοις
Νέμουσι μῆλα νέοι πεφυκότες.
Ἐγὼ δ' πληρωῦν πίτρα, κ' σαίρειν τέχας
Μίνως τέτευγμαι δεῖδε. τῷδε δυστεβεῖ
Κύκλωπι δεῖπνον αὐόσιον ἀφήκων.
Καὶ νῦν τὰ θεῶν ἐχθρὸν' ἀναγκαίως ἔχω,

Σάτυρον

EVRIPIDIS

CYCLOPS.

Silenus.

O Bacche, propter te fero innumerabiles labores
Nūc, & quōd in iuuētute meū florēbat corp⁹:
Primū q̄ dē, quādo tu furiis agitat⁹ a Iunone,
Nymphas montanas relinquens, abieras, nutrices.
Deinde in prælio belli Gigantei,
Ad dextrum pedem tuum auxiliator cum essem,
Enceladum, clypeo in medio percutiens, hasta
Interfeci. Age videā, hocne somniū a me visum dico?
Non per Iouem. nam & spolia ostendi Baccho.
Et nunc illis maiorem haurio laborem
Postquam enim Iuno tibi genus Tyrrhenum
Immisit latronum, vti peregrinareris procul,
Ego audiens *hoc*, cum meis liberis nauigo
Ad tui inquisitionem in puppi vero summa
Ipse *gubernaculo* correpto, regebā vtrinq; *remis* impul-
Filiiq; *mei ad* remos sedētes, glaucū mare [sam nauē.
Fluctibus dealbantes, quærebant te rex.
Iam vero prope Maleam nauigantes,
Subsolanus ventus aspirans ad nauem,
Impulit nos ad hanc Ætnæam petram,
Vbi monoculi filii marini dei
Cyclopes habitant antra deserta, homicidæ.
Horum vnius capti sumus in ædibus
Serui: vocant autem eum, cui seruimus,
Polyphemum: & pro lætitia bacchica,
Greges Cyclopis impii pascimus.
Filii igitur mei cliuis in extremis, *ac remotis*
Pascunt agnos iuuenes, *ipsi quoq;* iuuenes existentes.
Ego vero vt impleam pocula, & verram habitacula
Manens *domi* constitutus sum hęc huic impio
Cyclopi, conuiuiorum iniustorum minister.
Et nunc quæ *mihi* mandata sunt, necesse est

Me

Me *facere, scilicet* verrere ferreis his rastris domum,
Vt & absentem dominum Cyclopem meum
Mundis antris, & oues excipiamus.
Iam vero filios prope pascentes video
Greges. quid hoc? num strepitus Sicinidum,
Similis *est* nunc vobis, *i. illi vero thiaso*, quum Baccho
Sodalium chori simul tutantes Althææ domum
Aderatis, cantu barbitorum delectati?

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Quonam mihi generosis *ex* patribus,
2 Et generosis ex matribus *nate*,
3 Quo mihi vadis *per* scopulos?
4 Non hîc lenis aura
5 Et lætum gramen,
6 Et vorticola aqua fluuiorum
7 In poculis posita est, iuxta an-
8 tra, non tibi balatus agnorum *hîc audiuntur*.
9 Heus tu, non hic, non hic pascêris?
10 Non igitur *in* cliuo roscido *gramen* carpes?
11 Ohe. iaciam saxum mox *in* te.
12 Reducam, reducam *te caper* cornute,
13 *Ad* pastoris stationem montanam,
14 Cyclopis agrestis.

Antistrophe.

1 Laxa mihi, *ô ouis*, turgentes mammas.
2 Excipe *mammarum* papillis *tuos* fœtus,
3 Quos relinquis agnorum *in* thalamis, *i. in* ouilibus.
4 Desiderant te interdiu dormientium
5 Balatus paruorum agnorum.
6 In *stabulorum* aulam tandem intrabis,
7 Herbida relinquens pascua,
8 Ætnæos intra scopulos.
9 Hîc non *est* Bromius, hîc non *sunt* Chori,
10 Nec Bacchæ thyrsigeræ,
11 Non tympanorum strepitus,
12 Ad fontes aquifluos,
13 Non vini virides guttulæ:
14 Non *est hic* Nysa cum Nymphis.

Σαίρειν σιδηρᾶ τῇδέ μ' ἁρπαγῇ δόμους.
Ὡς τὸν τ' ἄπόντα δεσπότην Κύκλωπ' ἐμὸν,
Καθαρσίοισιν οὖσαις, μηλά τ' εἰσδεχώμεθα.
Ἤδη γὰρ πῶλους πρεσβυμήλους εἰσορῶ
Ποίμνας. πέλας που μῶν κρότος Σικινίδων,
Ὅμοιος ὑμῖν νῦν τε, χ' ὥ τε Βακχίῳ
Κῶμοι σὺν ἀσπίζοντες Ἀλθαίας δόμους,
Πρέσβ' ἀοιδαῖς βαρβίτων σεμνὲ μέλοι;

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χ. 1 Πᾷ δή μοι ἁβρὰν αἰῶν μοῦ πατέρων,
2 Γενναίων τ' ὀπιτοκίδων;
3 Πᾷ δή μοι νίσῃ σκοπέλους;
4 Οὐ τῇδε' ὑπολύμους αὔρας,
5 Καὶ ποιηρὸν βοτάνα,
6 Δινῶσι δ' ὕδωρ πολιμῶν
7 Ἐν πίσμασι κεῖται, πίλας αὖ-
8 τῶν. ἃ σοι βλαχαὶ τεκέων.
9 Ψύπα. ἃ πάρος ἃ, ἃ τάδε νέμῃ;
10 Οὔτ' οὖν κλιτὺν δροσερὰν;
11 Ὢ ῥίψω πέτρον πέλας σοῦ.
12 Ὑπάγω, ὑπάγω κερόεσσα,
13 Μηλοβότας σατύροις,
14 Κύκλωπος ἀγροβότας.

Ἀντιστροφή.

1 Σπαργῶσί μοι τὰς μαστοὺς χάλασον.
2 Δέξαι θηλαῖσι τοκάδας.
3 Ἃς λευκὰς δορὸς θαλάμοις.
4 Πεθοῦσί σ' ἀμελγόμεναι
5 Βλαχαὶ σμικρῶν τεκέων.
6 Εἰς αὐλὰς ποτ' ἀμφιβαλεῖς
7 Ποιηρὰς λιποῦσα νομούς,
8 Αἰτναίων εἴσω σκοπέλων.
9 Οὐ πάρα Βρόμιος, ἃ πάρα χοροί,
10 Βάκχαι τε θυρσοφόροι.
11 Οὐ τυμπάνων ἀλαλαγμοί,
12 Κρηναίοισι παρ' ὑδρορύτοις,
13 Οὐκ οἶνος χλωρᾷ σταγόνες,
14 Οὐ Νύσα μετὰ Νυμφῶν.

Επωδός.

1 Ἴακχον, ἴακχον ᾠδὸν
2 Μέλπω Θεὸς τὴν Ἀφροδίταν,
3 Ἀνθηρούων πόθων,
4 Βάκχας σὺν λαύκῳ ποσίν.
5 Ὦ φίλος, ὦ φίλε Βακχεῖε,
6 Ποῖ οἰοπολεῖς,
7 Ἔνθαν χειπὰν στίων;
8 Ἐγὼ σὸς ὅδε θεράπολος,
9 Θητεύω Κύκλωπι
10 Τῷ μονοδέρκτᾳ,
11 Δῶλος ἀλαίνων σὺν τάδε
12 Τεράγεν χλαίνᾳ μελέᾳ
13 Σᾶς χορεὺς φιλίας,

ΙΑΜΒΟΙ.

σιλ. Σιγήσατ' ὦ τέκν', αὔτμα σῆς εἰς πετρηρεφῆ
Ποίμνας ἀγρῶσιν θεσπόλους κελεύσατε.
χο. Χωρεῖτ'. ἀπὸρ δὴ πάνυ πάτερ σπεύδῃ
ἴχνος;
σιλ. Ὁρῶ θοὸς ἀκτῆς ναὸς Ἑλλάδος σκάφος,
Κώπης τ' αὐλακὶ σὺν στρατηλάτῃ ἰὼν
Στείχουσ' εἰς τόδ' αὔτρον, ἀμφὶ δ' αὐχέσι,
Τοὐχη φέρουσ' κεναὶ, βορᾶς κεχρημένοις,
Κρωσσοὺς θ' ὑδρηλούς. ὦ πελαίπωροι ξένοι,
Τίνες ποτ' εἰσὶν; οὐκ ἴσασι δυσπότμως
Πολύφημον, οἷός ἐστιν, ἄξενον ζέχην
Τῷδ' ἐμβεβῶτες, καὶ κυκλωπίαν γνάθον
Τῷδ' ἀνδροβρῶτα δυσλύτως ἀφιγμένοι.
Ἀλλ' ἡσυχίαν ἄγωμεν, ἵν' ὡς πυθώμεθα,
Πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον.
ὀδυ. Ξένοι, φράσατ' αὖ, νᾶμα ποῖόν ἐστι πόθεν
Δίψης ἄκος λαβοῦσιν; εἴτέ τις θέλει
Βορᾶν ὁδοῦσιν ναυτίλοις κεχρημένοις;
Τί χρῆμα; βρεμίᾳ πόλιν ἐοίκαμεν εἰσβαλεῖν.
Σατύρων ὡς αὔτροις τόνδ' ὁμιλον εἰσορῶ.
Χαίρειν ὡσεῖπα πρῶτα τὸν γεραίτερον.
σιλ. Χαῖρ' ὦ ξέν', ὅστις σ' εἶ φράσον, πάτραν τε σὴν.
ὀδυ. Ἰθακὸς Ὀδυσσεύς, γῆς Κεφαλλώνων ἄναξ.
σιλ. Οἶδ' ἀνδρα κρέτιστον, δριμὺ Σισύφου γένος.
ὀδυ. Ἐκεῖνος ἔτος εἰμι. λοιδορεῖ μή.

Epodus.

1 Bacchicum, bacchicum carmen
2 Cano ad Venerem,
3 Quam quærens volitabam,
4 Cum Bacchis candidos pedes habentibus.
5 O chare, ô chare Bacche,
6 Vbi solus versaris,
7 Flauum capillitium concutiens?
8 Ego enim tuus minister
9 Seruio Cyclopi
10 Vnoculo,
11 Seruus errans eum hac
12 Hirci misera pelle,
13 Tua sine amicitia.

Silenus.

Tacete filii, antra vero in excauata in saxis
Greges cogere famulos iubete.
Cho. Ite. Sed quam nam, pater, festinationem iam habes?
cur adeo nos acceleras?
Sil. Video ad littus scapham nauis Græcæ,
Et remorum dominos, *i. remiges*, cum duce quodam
Venientes ad hoc antrum, & circa collum
Vasa ferentes vacua, cibi indigentes,
Vrnasque aquaticas. ô miseri hospites,
Quinam sunt? non norunt dominum
Polyphemum, qualis sit, in hospitale hospitium
Hoc ingredientes, & *ad* Cyclopis genas
Istas hominum voratrices, infeliciter venientes.
Sed taciti sitis, vt *ex ipsis* quæramus,
Vnde accedant *ad* Siculam Ætneam rupem.
Vlyss. Hospites possetisne dicere, aquam fluuialem vnde
Sitis remedium possimus accipere, & si quis velit
Cibum vendere nautis indigentibus?
Quid hoc rei *est*? *ad* Bacchi vrbem videmur appulisse.
Ad antra Satyrorum hunc gregem video.
Saluere iubeo primum natu maximum.
Sil. Salue hospes, qui nam autē sis, dicito, & tuam patriam.
Vlyss. Ithacus Vlysses, Cephaleniæ terræ rex.
Sil. Noui virum loquacem, acre Sisyphi genus.
Vlyss. Ille ipse sum, ne tamen conuicieris mihi.

Sil. Vnde ad Siciliam hanc nauigans ades?
Vlyſ. Ab Ilio,& Troiano bello.
Sil. Quomodo?fretum non noras patriæ tuæ?
Vlyſ. Ventorum procellæ huc me rapuerunt vi.
Sil. Papæ:hauris eandem fortunam,quam & ego.
Vlyſ. An & tu huc vi miſſus es?
Sil. Prædones perſequens,qui rapuerunt Bacchum:
Vlyſ. Quæ vero eſt hæc regio,& qui nam eam habitant?
Sil. Ætnæus tumulus *eſt* Sciliæ altiſſimus.
Vlyſ. Mœnia vero vbi ſunt,& vrbis turres?
Sil. Non ſunt:iſti tumuli *ſunt* ſine hominibus,hoſpes.
Vlyſ. Quinã vero *hãc* habẽt terrã?eſtne *alia* genus ferarum?
Sil. Cyclopes,antra habentes,non tecta domorum.
Vlyſ. Cui parent?an populare eſt imperium?
Sil. *Sunt* vagi paſtores.nec vllus vlla *in re* alteri pater.
Vlyſ. Seminantne ſpicas Cereris?aut vnde viuunt?
Sil. Lacte,& caſeis,& pecudum eſu.
Vlyſ. Bacchine potum habent ex fluxu vitis?
Sil. Minime ingratam enim habitant terram.
Vlyſ. Suntne hoſpitales,& pii in hoſpites?
Sil. Dulciſſimas dicunt carnes hoſpites ferre.
Vlyſ. Quid ais? delectanturne voratione cæſorũ hominum?
Sil. Nemo venit huc,qui non interfectus ſit.
Vlyſ. Ipſe vero Cyclops vbinam eſt? an in domo?
Sil. Abiit ad Ætnam,feras veſtigaturus canibus.
Vlyſ. Scis igitur quid facies,vt ſoluamus ex hac terra?
Sil. Non ſcio Vlyſſes: quidlibet tamẽ in tuam gratiã facie-
Vlyſ. Vende nobis cibum,cuius indigemus.]mus.
Sil. Non eſt,vt dixi,quidquam præter carnem.
Vlyſ. Verum dulce famis *eſt* & hoc ſedandæ remedium.
Sil. Eſt & caſeus coagulo factus,& lac vaccæ.
Vlyſ. Efferte.lux enim contractibus conuenit.
Sil. Tu vero dic mihi, quantũ viciſſim *pro his* dabis aurũ?
Vlyſ. Non aurum:ſed potum Bacchi fero. [indigemus.
Sil. O q *nobis verba* gratiſſima dixiſti,cuius *potus* i
Vlyſ. Atqui Maron mihi potum dedit,filius dei.
Sil. Quem alui puerum ego quondam *in* meis brachiis?
Vlyſ. Bacchi filius, vt clarius ſcias.
Sil. In tabulis nauisne eſt,an fers ipſum tecum?
Vlyſ. Hic vter *eſt*,q occultat ipſum *vimĩ*,vt vides,ſenex.

σιλ. Πόθεν Σικελίαν τήνδε ναυστολῶν πάρῃ;
ὀδυ. Ἐξ Ἰλίου γε, κἀπὸ Τρωϊκῶν πόνων.
σιλ. Πῶς; πορθμὸν οὐκ ἠδειὼς πατρῴας χθονός;
ὀδυ. Ἀνέμων θύελλαι δεῦρό μ' ἥρπασαν βίᾳ.
σιλ. Παπαῖ· τ' αὐτὸν δαίμον' ἐξαυτλεῖς ἐμοί.
ὀδυ. Ἦ κἀ σὺ δεῦρο πῶς βίᾳ πεσὼν ἁλῃ;
σιλ. Λῃστὰς διώκων, οἳ Βρόμιον αὐήρπασαν.
ὀδυ. Τίς δ' ἥδε χώρα, κἀ τίνες ναίουσί νιν;
σιλ. Αἰτναῖος ὄχθος Σικελίας ὑπέρτατος.
ὀδυ. Τείχη δ' ποῦ' σι, κἀ πόλεως πυργώματα;
σιλ. Οὐκ εἰσ'· ἔρημοι πρῶνες ἀνδρώπων ξένε.
ὀδυ. Τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θηρῶν γένος;
σιλ. Κύκλωπες οἵδ' ἔχοντες, ἠ στέγας δόμων.
ὀδυ. Τίνος κλύοντες; ἢ δι' ὀλιγαρχίαν κράτος;
σιλ. Νομάδες· ἀκοὴ δ' οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.
ὀδυ. Σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυν;
σιλ. Γάλακτι, κἀ τυρῷσι, κἀ μήλων βορᾷ.
ὀδυ. Βρομίᾳ δ' ὑπῶμι' ἔχουσιν ἀμπέλου ῥοαῖς;
σιλ. Ἥκιστα· τοῦ γὰρ ἄχαριν οἰκοῦσι χθόνα.
ὀδυ. Φιλόξενοι δ', κἀ ὡσίοι πρὸς ξένους;
σιλ. Γλυκύτατ' αὐτὸ φασὶ τἀνδρεῖα τὰς ξένους φορεῖν.
ὀδυ. Τί φῄς; βορᾷ χαίρουσιν ἀνδροκτόνῳ;
σιλ. Οὐδεὶς μολὼν δεῦρ' ὅστις ἐκπέφυγε.
ὀδυ. Αὐτὸς δ' Κύκλωψ, ποῦ 'στιν; ἢ δόμων ἔσω;
σιλ. Φερῶδος πρὸς Αἴτνῃ, θῆρας ἰχνεύων κυσίν.
ὀδυ. Οἰῶ' οὐ τὸ δρᾶσδ', ὡς ἀπείρωμεν χθονός;
σιλ. Οὐκ οἶσθ' Ὀδυσσεῦ. πᾶν δέ σοι δρώημεν ἄν.
ὀδυ. Ὀδησον ἡμῖν σῖτον, ἢ ἀσαμίζομεν.
σιλ. Οὐκ ἔστιν, ὡς σοι πρὸς εἰπον. πλοταῖλω κρέας.
ὀδυ. Ἀλλ' ἡδὺ λιμοῦ καὶ τόδε χρήσιμον.
σιλ. Καὶ τυρὸς ὀπίας ἐστί, κἀ γάλα.
ὀδυ. Ἐκφέρετε. φῶς γὰρ ἐμπολήμασι πρέπει.
σιλ. Σὺ δ' αὐτοδώσῃς, εἰπέ μοι, χρυσὸν πόσον;
ὀδυ. Οὐ χρυσόν, ἀλλὰ πῶμα Διονύσου φέρω.
σιλ. Ὦ φίλτατ' εἰπών, ἔ ἀσαμίζομεν πάλαι.
ὀδυ. Καὶ μὴν Μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖ θεοῦ.
σιλ. Ὃν ἐξέθρεψα παῖδ' ἐγὼ ποτ' ἀγκάλαις;
ὀδυ. Ὁ Βακχίου παῖς, ὡς σαφέστερον μάθῃς.
σιλ. Ἐν στέλεσιν νεὼς ἔστιν, ἢ φέρεις σύ νιν;
ὀδυ. Ὅσ' ἀσκός, ὃς κάτεστί νιν, ὡς ὁρᾷς, γέρον.

σιλ. Οὗτος μὰ Δί' αὖ γ' ἀκθον πλήσαι
μου.
ὀδυ. Καὶ δὶς τόσον πῶμ', ὅσον αὖ ἐξ ἀσκοῦ ῥυῇ.
σιλ. Καλῶς γε κρίνω εἶπας· ἡδεῖαν δ' ἐμοί.
ὀδυ. Βούλει σε δεύσω τοῦτον ἄκρατον μέθυ;
σιλ. Δίκαιον· ἡ γὰρ μνημοτὼ ὦνὼ
καλεῖ. 150
ὀδυ. Καὶ μὴν ἐφίλκω καὶ πρὸ τοῦ, ἀσκὸν μέπε.
σιλ. Φέρ' ἐμπίπταξον, ὡς ἀναμνηθῶ πιών.
ὀδυ. Ἰδού· Σιλη. παπαπάξ, ὡς καλὸν ὀσμὴν ἔχει.
ὀδυ. Εἶδες γὰρ αὐτό; Σιλ. ἒ μὰ Δί', ἀλλ' ὀσφραίνομαι.
ὀδυ. Γεῦσαι νῦν, ὡς ἂν μὴ λόγῳ πιγῆς μόνον. 155
σιλ. Βαβαῖ· χορεῦσαι πρόφρων καλεῖ μ' ὁ Βάκχιος.
Ἆ, ἆ, ἆ. Οδυ. μῶν τ' λάρυγξ διεκάναξέ σου καλῶς;
σιλ. Ὡς εἰς ἄκρους γε τοὺς ἀγυιὰς ἀφίκετο.
ὀδυ. Πρὸς τοῦδε μήν τοι κἀνόμισμα δώσομεν.
σιλ. Χάλα τὸν ἀσκὸν μόνον ἵνα τὸ χρυσίον. 160
ὀδυ. Ἐκφέρετε νῦν τυρούμενα, ἢ μηλων τόκον.
σιλ. Δρᾶσον τάχ', ὀλίγον φρονήσεως γε δεσποτῶν.
Ὡς σαπιεῖν αὖ κὐλικα βυλοίμην μίαν,
Πάντων Κυκλώπων αὐτοῦ βοσκημάτων,
Ῥίψας τ' ἐς ἅλμην λοφάδος πέτρας ἄπο, 165
Ἅπαξ μεθυσθείς, καὶ βαλὼν τε τὼ ὀφρύ.
Ὡς ὅς γε πίνων μὴ χάσκῃ. μισῶ τινα.
Ἰὼ ἰὼ τοῦ πυρδὸν ἐξανι-
στάναι,
Μαστοῦ τε δρασμοὺς, κἀπαρασκόπους μολὰς
Ψαῦσαι χερῖν λειμῶνος, ὀρχησὺς θ' ἅμα, 170
Κακῶν τε λήξας. εἶτ' ἐγὼ κωμάσομαι
Τοιόνδε πῶμα, τὼ Κύκλωπος ἀμαθίαν
Κλαίειν κελεύων, κἀπὸ τὸν ὀφθαλμὸν μέσον.
Ἄκου' Ὀδυσσεῦ. Δῆλα λήσομαί τι σοι.
ὀδυ. Καὶ μὴν φίλοι γε πρόσφορεῖς τοῖς φίλοις. 175
σιλ. Ἐλάβετε Τροίαν, τὼ Ἑλένω τε χἠμείαν;
ὀδυ. Καὶ πάντα γ' οἶκον Πριαμιδῶν ἐπέρσαμεν.
σιλ. Οὐκοῦν ἐπεδὴ τὼ νεᾶνι ἔλατε,
Ἅπαντες αὐτὼ διεκρατήσατ' ἂν μέρος;
Ἐπεί γε πολλοῖς ἥδεται γαμουμένη, 180
Τὼ ποθοδόπην, ἢ τὰς ὑλακούς τὰς ποικίλας
Περὶ τοῖν σκελοῖν ἐδύσατο, καὶ τὸν χρύσεον

Κλοιὸν

Sil. Hic profecto *vter, hoc vinum*, ne buccam quidem impleret meam. [fluxerit.
Vlyſ. Certe bis tantus potus, *eam impleret*, quantus ex vtro
Sil. Pulchrum fontem dixiſti, gratumque mihi.
Vlyſ. Visne vt primū tibi vinū merū guſtandum præbeam?
Sil. Æquum *hoc eſt* Profecto enim præguſtatio emptionem vocat, *homines ad emendum inuitans*. 150
Vlyſ. Atqui affero & poculum cum vtre.
Sil. Age excutias, vt cum bibero, recorder, *ac ſciã quale ſit*.
Vlyſ. Ecce *Sil.* Papæ Quam pulchrum odorem habet.
Vlyſ. Vidiſti igitur ipſum? *Sil.* Non per Iouem, ſed olfacio.
Vlyſ. Guſta *nunc* ipſum, vt non verbis laudes tantum. 155
Sil Papæ. Saltare me inuitat Bacchus.
Ha, ha, ha. *Vl* Num tibi guttur rigauit egregie?
Sil. Ita vt vel ad extremos vngues peruenerit.
Vlyſ. Præter hoc vero pecuniam etiam dabimus.
Sil. Laxa tantum vtrem, *vt des vinum*, omitte aurum. 160
Vlyſ. Efferte nunc caſeos, & ouium fœtum.
Sil. Faciam hęc, parum certe curans *meos* dominos.
Quia calicem vnum *huius vini plenum* ebibere vellẽ,
Omnium Cyclopum pro *eo* dans greges,
Et præceps ferri in mare alba a petra, 165
Semel ebrius, & remittens ſupercilia.
Quoniam, qui bibens non lætatur, *prorſus* inſanit:
Vbi *enim* eſt hoc *vini gaudium*, *ibi licet caput* erectum
excitare, [paratum *licet*.
Mammarumque *fœminearum* contrectatio *illic eſt*, &
Tangere manibus pratũ, & ſaltatio ſimul *illic eſt*, 170
Malorum & obliuio. Quamobrem ego oſculabor, *ex-*
Hunc potum, Cyclopis ſtultitiam [*hauriam*
Plorare iubens, & oculum illum medium.
Audi Vlyſſes, confabulabimur aliquantulum tecum.
Vlyſ. Atq; amici acceditis ad amicũ, *cũ quo amice colloquemi-*
Sil. Cepiſtis Troiam, & Helenam captiuam? [*ni*.
Vlyſ. Et totam familiam Priami expugnauimus.
Sil. Nonne igitur poſtquam iuuenculam cepiſtis,
Omnes ipſam ſubagitaſtis per vices?
Quia multis delectatur nubens, 180
Proditricem *dico*, quæ caligas varias
Circa crura videns, & *Parin* aureum

Tor-

Torquem ferentem circa medium collum,
Attonita obstupuit, Menelaum homuncionem
„ Optimum deserens: vtinam nusquam genus
„ Mulierum natum esset, nisi mihi soli.
Ecce vobis pastorum istæ pecudes
Rex Vlysses, balantium agnorum nutrimenta,
Coagulatique lactis non pauci casei.
Auferte, secedite quam celerrime ab antris,
Botri mihi potum vicissim *pro his* dantes Bacchici.
Vlyss. Hei mihi, Cyclops iste venit: quid agemus?
Perimus enim o senex, quo oportet fugere?
Sil. Intra hanc petram, vbi potestis latere.
Vlyss. Rem hanc periculosam dixisti *iubens nos* in retia profi-
Sil. Nō periculosum *est hoc. Nā* sunt multa petræ refugia.
Vlyss. Nequaquam. nam valde Troia gemeret,
Si fugeremus vnum virum. Maximam enim turbam
Phrygum sustinui sæpe cum clypeo.
„ Sed si moriendum est, moriemur generose:
„ Aut viuentes, gloriam pristinam fortiter tuebimur.
Sil. Siste *gradū. & vinū mihi* pbe. q.d hoc *est?* qnā hęc igna-
Cy. Quid bacchamini? His *in locis* nō *est* Dionysus, [uia?
Non crepitacula æris, & tympanorum pulsationes,
Quomodo mihi *se habent* in antris recens editi fœtus?
An ad vbera *matrum* eunt? an vero sub matrum
Latera currunt? & in iunceis vasis
Expressane est caseorum copia?
Quid dicitis? quid aitis? mox aliqs *vestrūm* hoc ligno
Lachrimas emittet: spectate sursum, & non deorsum.
Sil. En ad ipsum Iouem oculos attollimus,
Et astra, & Orionem suspicio.
Cy. Prandium estne bene paratum?
Sil. Est. sauces modo sint paratæ.
Cy. An etiam lacte sunt crateres pleni?
Sil. Vt ebibere possis, si velis, totum dolium.
Cy. Ouillumne, an bouillum, an mixtum?
Sil. Quodcunq; tu volueris. ne me deglutias tantum.
Cy. Minime. quia in medio ventre
Saltantes *me* perderetis ob has *vestras* gesticulationes.
Age, quam turbam hanc video ad stabula?
Prædones quidam, aut fures appulerunt ad *hāc* terrā:

Video

Κλοιὸν φορουῦτα περὶ μέσον τὸν αὐχένα,
Ἐξεπλάγη, Μενέλεων ἀνδράποδον
„ Λῷστον λιποῦσα. Μηδαμοῦ ἦθος ποτὲ
„ Φαύλων γυναικῶν ὦ φίλ', εἰμή μοι μόνῳ.
Ἰδοὺ πάρεσθ' ὑμῖν ποιμένων βοσκήματα,
Ἄναξ Ὀδυσσεῦ, μηκάδων βοσκήματα.
Πηκτῆς γάλακτός τ' ἀπαύστατα τυρεύματα.
Φέρεσθε, χωρεῖθ' ὡς τάχιστ' αὖτερ ἄκρα,
Βότρυος ἐμοὶ πῶμ' ἀμπέλοντες θύϊνα.
Ὀδ. Οἴ μοι. Κύκλωψ ὅδ' ἔρχεται πρὸς δράστορας;
Ἀπολώλαμεν γὰρ ὦ γέρον. ποῖ χρὴ φυγεῖν;
Σιλ. Ἔσω πέτρας τῆσδ', ἔνθα μὴ λαθοιτέ γε.
Ὀδ. Δεινὸν τόδ' εἶπας, ὀρχούν μολεῖν ἴσω.
Σιλ. Οὐ δεινόν. εἰσὶ κἀκφυγεῖν πολλαὶ πέτρας.
Ὀδ. Οὐ δῆτ'. ἐπεὶ τἂν μεγάλαν γ' ἡ Τροία στένοι,
Εἰ φευξόμεσθ' ἓν' ἄνδρα. μυρίον σθ' ὄχλον
Φρυγῶν ὑπέσχην πολλάκις σὺν ἀσπίδι.
„ Ἀλλ' εἰ θανεῖν δεῖ, κατθανούμεθ' εὐκλεῶς.
„ Ἢ ζῶντες, αἶνον τὸν πάρος γ' οὐ σώσομεν.
Σιλ. Ἄνεχε. πάρεχε, τί τάδε; τίς ἡ ῥαθυμία;
Κύ. Τί βακχιάζετ'; ἢ Διόνυσος πάρα,
Οὐ κρόταλα χαλκοῦ, τυμπάνων τ' ἀρὰ μακρά.
Πῶς μοι κατ' αὖτερ νεόγονα βλαστήματα;
Ἦ ὠδὲς μαστοῖς εἰσιν; ἢ χ' ὑπὸ μητέρων
Πλοῦρας τέτυχεν. ἀρνίοις τ' οὐ τέτυχται,
Πλήρωμα τυρῶν ἐστιν ἐξημελγμένον;
Τί φατέ; τί λέγετε; τάχα τις ὑμῶν τῷ ξύλῳ
Δάκρυα μεθήσει βλίπετ' αὖθ', ἢ μὴ κάτω.
Σιλ. Ἰδοὺ πρὸς αὐτὸν τὸν Διὸς ἀνακεκύφαμεν,
Καὶ τ' ἄστρα, καὶ τὸν Ὠρίωνα δέρκομαι.
Κύ. Ἄριστον ἐστιν οὖ παρεσκεύασμένον;
Σιλ. Πάρεσιν. ὁ φάρυγξ σὺ τἀπιτήδεια ἔσω μόνον.
Κύ. Ἦ καὶ γάλακτός εἰσι κρατῆρες πλέοι;
Σιλ. Ὡς ἔκπιεῖν γέ σ' ὅλον θέλης ὅλον πίθον.
Κύ. Μῆλόν, ἢ βόειον, ἢ μεμιγμένον;
Σιλ. Ὅτου σὺ θέλῃς σύ. μὴ μὲ καταπίῃς μόνον.
Κύ. Ἥκιστ'. ἐπεί γ' αὖ σὺ μέσῃ τῇ γαστρὶ
Πηδῶντες ἀπολίσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν φρημάτων.
Ἔα, πῦ' ὄχλον τοιόνδ' ὁρῶ πρὸς αὐλίοις;
Λῃστὰί τινες κατέχουσ', ἢ κλῶπες χθόνιοι.

Ὁρῶ

Ὁρῶ γέ τοι τἀκεῖθ' ἄρνας ἐξ αὐτῶν ἐμῶν
Στερεπλεῖς λύγοισι σῶμα συμπεπλεγμένας,
Τύχητε τυρῶν συμμιγῆ, γέροντά τε
Πληγαῖς ἀεὶ σὸν πρόσωπον φλογερὸν ἐξωδηκότα.
σιλ. Οἴμοι, πυρέσσω συγκεκομμένος κῶλα.
κύ. Ὑπὸ τίνος; τίς εἰς σὸν κρᾶτ' ἐπύκτευσεν γέρων;
σιλ. Ὑπὸ τῶνδε Κύκλωψ, ὅτι τέκνα σὰ κἀμὰ ἔφερον.
κύ. Οὐκ ἴσασιν ὄντα θεόν με, κἀθεῶν ἄπο;
σιλ. Ἔλεγον ἐγὼ τοιαῦτα. οἱ δ' ἐφόρουν τὰ χρήματα.
Καὶ τὸν γε τυρόν, οὐκ ἐῶντος, ἤσθιον.
Τάς τ' ἄρνας ἐξεφόρουν. δήσοντες δέ σε
Κλοιοῖς τρισπήχεσι, κἄπειτ' ὀφθαλμὸν μέσον,
Τὰ σπλάγχν' ἔφασκον ἐξαμήσεσθαι βίᾳ,
Μάστιξί τ' εὖ τὸ νῶτον ἀποθλίψειν σέθεν.
Καὶ ταῦτα σιωδήσαντες, εἰς τὰ δώλια,
Τῆς νηὸς ἐμβαλόντες, ἀποδώσειν τινὶ
Πέτρᾳ μοχλοῦσιν, ἢ πυλῶνα κωλύσειν.
κύ. Ἀληθῆς; οὐκοῦν κηπίδας ὡς τάχιστ' ἰὼν
Θήξεις μαχαίρας, κἀμέγαν φάκελλον ξύλων
Ἐπιθεὶς αὐλῆς, ὡς σφαγῆτε αὐτίκα,
Πλήσουσι νηδὺν τὴν ἐμὴν ἐπ' αὐθρακος
Θερμὴν ἑδοντος δαῖτα τῷ κρεανόμῳ;
Τὰ σπλάγχν' ὀκ λέβητος ἐφθὰ, κοὐ πεπηκότα.
Ὡς ἐκπαλαιὼς γε δαιτὸς ἡμιεψκότος.
Ἄλις λεόντων ἔστι μοι θοινωμένῳ,
Ἐλάφων τε. χρόνιος δ' εἶμ' ἀπ' ἀνθρώπων βορᾶς.
σιλ. Τὰ κρείσσω γ' ὀκ τῶν ἡδίστων, ὦ δέσποτα,
Ἥδιον' ἐστίν. ἃ γὰρ αὖ νεωστί γε
Ἄλλοι θεὸς αὖτε πρὸς σ' ἀφίκοντο ξένοι.
ὀδυ. Κύκλωψ, ἄκουσον ὡς μέρᾳ τῶν ξένων.
Ἡμεῖς βορᾶς χρῄζοντες ἐμπολὰς λαβεῖν,
Σῶν ἄστεως αὖτῶν ἤλθομεν νεὼς ἄπο.
Τὰς δ' ἄρνας ἡμῖν ὅστις, αὐτ' οἴνου σκύφου,
Ἀπημπόλα τε, καὶ δίδου, πιεῖν λαβών,
Ἑκὼν ἑκόντι. κοὐδὲν ὧν τούτῳ βία.
Ἀλλ' ὅστις ὑμᾶς ἠδίκει, ὧν φησιν, λέγε,
Ἐπεὶ κατεληφθη σου λαβὼν πωλῶν τὰ σά.

σιλ.

Video certe hos agnos ex meis ſtabulis
Tortis viminibus corpore colligatos,
Et vaſa caſeorum commiſta, ſenique
Plagis frontem caluam intumuiſſe.
Sil. Heu mihi, febricito, contuſus miſer.
Cy. A quo? quis in tuum caput pugnos incuſſit, ſenex?
Sil. Ab his *fui percuſſus*, quia hæc non ſinebam *eos* auferre.
Cy. Non ſciunt me deum, & a diis progenitum?
Sil. Dixi ego iſta, illi tamen efferebant res *tuas*.
Et hunc caſeum, *me* non permittente, comederunt,
Et hos agnos efferebant: ligato autem te
Ad lignum tricubitale, oculum tuum medium,
Et viſcera dicebant ſe demeſſuros eſſe vi,
Et flagellis tuum tergum belle percuſſuros eſſe,
Et deinde te conſtrictum, in tabulata
Nauis iniectum, vendituros eſſe alicui,
Vt ſaxa vectib. moueas, *ac feras*, aut vt ſis cuſtos ianuę.
Cy. Scilicet. non igitur acutos quam celerrime vadēs
Acues gladios, & magnum faſcem lignorum
Igni impoſitum incendes, vt mactati ſtatim
Impleant ventrem meum ad carbones,
Calidum quum edam cibum a *carnium diſtributore* coquo *mihi datum*?
Cætera vero ex lebete cocta, & elixa *ſumam*,
Quia plenus *ſum* cibi quotidiani, *vel*, *quia plenus ſum cibo montano*.
Satis leonum ego iam ſum epulatus,
Ceruorumque *ſatis edi*. Iam pridem vero nullas humanas carnes voraui.
Sil. Noua *ciborum genera* poſt conſueta, ô domine,
Sunt dulciſſima: non enim recens
Alii ad antra tua venerunt hoſpites.
Vlyſ. Cyclops audi viciſſim & hoſpites.
Nos cupientes cibi emptionem, *i cibum emptum*, acci-
Prope tua antra venimus a naui: [pere,
Hos vero agnos nobis iſte pro vini ſcypho
Vendidit, & dedit, accepto potu,
Voiens volentibus, & nihil huic per vim eſt *factum*.
Sed iſte nihil veri ſuis verbis dicit,
Poſtquam deprehenſus eſt res clam vendens tuas.

Sil.

Sil. Ego? male pereas. *Vl.* Si mentior.
Sil. Non per Neptunum, qui genuit te, ô Cyclops,
Non per magnum Tritonem, & Nerea,
Non per Calypso, & Nerei puellas,
Non per sacros fluctus, & piscium totum genus,
Iuro, ô pulcherrime, ô Cyclopicule,
O hercule, quod non vendiderim ego has
Hospitibus res: aut male hi mali
Liberi pereant, quos ego maxime diligo.
Cho. Heus tu, contine *te*, *tace*. Ego enim hospitibus has res
Vendentem te vidi: si vero ego falsa dico,
Pereat pater meus hospites vero ne afficias iniuria.
Cy. Mentimini ego vero huic *Sileno*, quâ Rhadamantho,
Longe *magis* fidē habeo, & iustius loquor, *quam vos*.
Volo autem *hos* interrogare. Vnde nauigatis hospites?
Cuiates? quæ vos enutriuit ciuitas?
Vlyss. Ithacenses quidem *sumus* genere, sed ab Ilio,
Euersa vrbe, ventis marinis
Ad tuā terrā tempestatibus delati venimus, Cyclops.
Cy. An *estis illi*, qui persecuti estis raptus pessimæ
Helenæ, ad Scamandro vicinam ciuitatem Ilii?
Vlyss. Illi ipsi, labore graui exhausto *ac tolerato*.
Cy. Turpis certe militia, qui propter vnam
Mulierem, nauigastis in terram Phrygum.
Vlyss. Dei *fuit* hoc factum, neminem accuses mortalium.
Nos vero tibi ô marini dei, generose fili,
Supplicamus, & dicimus libere:
Nolis ad antra tuos profectos amicos
Occidere, & cibum impium facere genis,
Qui tuo, ô rex, patri, templorum sedes
Posuimus in terræ Græcæ recessibus.
Sacerq; *&* inuiolatus manet *ei* Tænari portus,
Maleæque summæ latebræ, *excelsaq; specula*, & Sunii
Diæ Mineruæ sospes, argento scantens rupes,
Et Geræstea refugia, Græciæ vero
Non ferendra probra, Phrygibus non condonauimus.
Cuius gloriæ & tu sis particeps: Græciæ enim recessus
Habitas, sub Ætna ignifera rupe.
Moribus igitur humanis ad colloquium te conuerte,
Supplices vt recipias in mari perditos,

Et

σιλ. Ἐγώ; κακῶς γ' ἔξολοι'. Οδυ. εἰ ψεύδομαι.
σιλ. Μὰ τὸν Ποσειδῶ τὸν τεκόντα σ', ὦ Κύκλωψ,
Μὰ τὸν μέγαν Τρίτωνα, καὶ τὸν Νηρέα,
Μὰ τὼ Καλυψὼ, ὡς τε Νηρέως κόραι,
Μά θ' ἱερὰ κύματ', ἰχθύων τε πᾶν γένος,
Ἀπώμοσ' ὡ κάλλιστον, ὦ Κυκλώπιον,
Ὦ δέσποτ' ὦναξ, μὴ τί σ' ἐξοδᾶν ἐγὼ
Ξένοισι χρήμασ', ἢ κακῶς ὄντοι κακῇ
Οἱ παῖδες ἀπόλοιντ', ἐς μ' φίλις' ἐγὼ φιλῶ,
χο. Αὐτὸς ἴσχ'. ἐγώ γε τοῖς ξένοις τὰ χρήματα
Περιαπτε σ' εἶδον, εἰ σ' ἐγὼ ψεύδη λέγω,
Ἀπόλοιθ' ὁ πατήρ μου τὰς ξένας ἢ μὴ ἀδίκει.
κύ. Ψεύδεσθ'. ἐγὼ γε τῷδε τῷ Ῥαδαμάνθυϊ.
Πολλοῦ γε ποιοῦμ', ἢ δικαιότερον λέγω
Θέλω σ' ἔρεσθ'. πόθεν ἐπλεύσατ' ὦ ξένοι;
Ποδαποί, τίς ὑμᾶς ἐξεπαίδευσεν πόλις;
ὀδυ. Ἰθακήσιοι μὲν τὸ γένος Ἰλίᾳ σ' ἄπο
Πέρσαντες ἄστυ, πνεύμασι θαλασσίοις
Σὴν γαῖαν ἐξωθέντες ἤκομεν Κύκλωψ.
κύ. Ἦ τὴν κακίστης οἱ μετῆλθε' ἁρπαγὰς
Ἑλένης Σκαμάνδρου γείτον' Ἰλίᾳ πόλιν;
ὀδυ. Οὗτοι, πόνον τ' δεινὸν ἐξανηκότες.
κύ. Αἰσχρὸν γε στράτευμά γ', οἱ πύκας μιᾶς χάριν
Γυναικὸς, ἐξεπλεύσατ' εἰς γαῖαν Φρυγῶν.
ὀδυ. Θεᾶς τὸ πρᾶγμα· μηδὲν' αἰτίᾳ βροτῶν.
Ἡμεῖς δὲ σ', ὦ δεῖ πόντιε γενναῖε παῖ,
Ἱκετεύομέν τε, καὶ λίσσομαι ἐλεύθερος,
Μὴ πλῆς θεοῖς ὠμῆς ἀνδρὸς φίλους φίλους
Κτανεῖν, βορὰν τε δυστεβῆ θοᾶς γνάθοις.
Οἱ τὸν σὸν ὦ ναὸς πατρὸς ἔχθιν' ἀκτὰν ἱδρυσ
Ἰφυστέμεθα γῆς ἐν Ἑλλάδος μυχοῖς.
Ἱερός τ' ἄραυτος Ταινάρου μέλει λιμήν,
Μαλίας τ' ἀκρωκοίλιμνος, ἥ τε Σουνίς
Δίας Ἀθήνας σῶς ὑπάργυρος πέτρα,
Γεραίστιοί τε κἀφ' ἑστίας τὰ θ' Ἑλλάδος
Δύσφορά γ' ὀνείδη Φρυξὶν οὐκ ἐδώκαμεν,
Ὧν κοινοῦσθαι γῆς χθ' Ἑλλάδος μυχοὺς
Οἰκεῖς, ὑπ' Αἴτνῃ τῇ πυριστάκτῳ πέτρᾳ.
Νόμοις τ' ἀνθρώπων εἰς λόγους ἀπορίφθω,
Ἱκέσι δ' ἐμοὶ πόντιοι ἐφορμοῦσι,

Ξένια

Ξένια τε δωῦναι, κἢ πόλοις ἐπαρκέσαι.
Οὐκ ἀμφιβαλὼν πόρδιστι πηχθήνωσ μέλη
Οἰκείοισι, νηδὺν κἢ γνάθον πλήσαι σέθεν.
Ἄλις ἢ Πελάσγου γᾶ' ἐχήρωσ' Ἑλλάδα,
Πολλῶν νεκρῶν ποιοῦσα δορυπετῆ φόνον.
Ἀλόχους τ' ἀνάνδρους, γραῦς τ' ἀπαιδοῦς ὤλεσεν,
Πολιάς τε πατέρας. εἰ ἢ τὰς λειμμβόρους
Σὺ συμπυρώσας, δαῖτ' ἀναλώσῃς πικράν,
Ποῖ τρέψεταί τις; ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ Κύκλωψ,
Πάρες τὸ μάργον σῆς γνάθου. τὸ σὶ σύσσιτος
„ Τῆς δυσσεβείας αὐτὸς. Πολλοῖσι γὰρ
„ Κέρδη πονηρὰ ζημίαν ἠμείψατο.
σιλ. Παραινέσαι σοι βέλομαι. τῶν μὴ κρεῶν
Μηδὲν λίπῃς τῶνδ'. ἢν τε τὴν γλῶσσαν δάκῃς,
Κομψὸς φανήσῃ, κἢ λαλίστατος Κύκλωψ.
κύ. Ὁ πλοῦτος, ἀνθρώποισι, τοῖς σοφοῖς θεός.
„ Τὰ σὶ' ἄλλα, κόμποι, κἢ λόγων εὐμορφίαι.
Ἄκρας σὶ' εὐαλίας, ἃς καθίδρυται πατὴρ,
Χαίρειν κελεύω. πῶς δὲ σωθήσῃ λόγῳ;
Ζηνὸς σὶ' ἐγὼ κεραυνὸν οὐ φείσομαι ξένε.
Οὐδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἐστ' ἐμοῦ κρείσσων θεός.
Οὔ μοι μέλει τοιοῦτον. ὡς σὶ' οὐ μοι μέλει,
Ἄκουσον ὅπαν αὖθις ὁμόργνυσι χθών,
Ἐν τῇδε πέτρᾳ, στέγην ἔχων σκιώδη σοι,
Ἢ μόχλον ὀπτὸν, ἢ τι θήρειον δάκος
Δαινυμένου σὺ τέγγυ πατρὶ τῷ ἐμῷ.
Ἐκπεπιὼν χάλκεος ἀμφορεὺς, πίτνον
Κρούω, Διὸς βροντῇσιν εἰς ἔριν κτυπῶν.
Ὅταν ἢ βορέας χιόνα θρῃκίης χέῃ,
Δορᾶσι θηρῶν σῶμα περιβαλὼν ἐμὸν,
Καὶ πῦρ ἀναίθων, χιόνος οὐδέν μοι μέλει.
Ἡ γῆ σὶ' αὐάγκη, κἂν θέλῃ, κἂν μὴ θέλῃ,
Τίκτουσα πόαν, τἀμὰ ποιμνί βόσκει.
Ἃ ἐγὼ θύω, τῷ ἐμῷ θεοῖσι σὶ' ἅ,
Καὶ τῇ μεγίστῃ γαστρὶ τῇδε δωρήσομαι.
„ Ὡς τὸ πιεῖν γε, καὶ φαγεῖν τἀφ' ἡμέρᾳ,
„ Ζεὺς ἄστος ἀνθρώποισι τοῖσι σώφροσι,
„ Λυπεῖν ἢ μηδὲν αὐτὸν. οἳ ἢ τοὺς νόμους
„ Ἔθεντο, ποικίλοντες ἀνθρώπων βίον,
„ Κλαίειν ἄνωγα. τὼν ἐμὼν ψυχὼν ἐγὼ

„ Οὐ

Et munera des hospitalia,& vestibus *nos* adiuues.
Neque *committas, vt* oblongis affixi membra
Verubus, ventrem,& maxillas impleamus tuas.
Satis enim Priami terra viduauit Græciam,
Multorum mortuorum faciens hasta cædem.
Coniugesq; viris,& anus liberis orbatas perdidit,
Canosque patres: si vero reliquos
Tu igni comburens conuiuio absumas malo,
Quo se conuertet aliquis? Sed mihi pare Cyclops,
Omitte auiditatem tuæ genæ,& pietatem
„ Impietati præfer: multis enim
„ Mala lucra damnum attulerunt.
Sil. Consulere tibi volo, de carnibus quidem
Nihil relinquas huius,& si linguam eius comederis,
Elegans fies,& loquacissimus Cyclops.
Cy. Diuitiæ, homuncio, prudentibus deus *sunt*.
„ Reliqua vero *sunt* iactātia quędam,& verba splendida.
Arces vero marinas, quæ sunt consecratæ *meo* patri,
Valere iubeo. Quid *igitur* hęc *mihi* opposuisti *tuis* ver-
Iouis enim ego fulmen non metuo hospes, [bis?
Nec scio quod Iupiter sit me potentior deus.
Nec posthac *Iouem* curabo. Quod autē *eum* non curē,
Audi. Quando deorsum mittit pluuiam,
In hoc antro habitaculum habeo solidum,
Aut vitulum assatum, aut aliquam feram bestiam
Epulans sub *tecto* tegente *meum* supinum ventrem,
Epota *autem* lactis amphora, vestem
Pulso cum Iouis tonitruis strepitu contendens.
Quando vero Boreas Thracius niuem fundit,
Pellibus ferarum corpus circundans meum,
Et ignem accendens, niuem nihil curo.
Terra vero necessario siue velit, siue nolit,
Pariens herbam, pinguefacit pecudes meas,
Quas ego nulli macto præterquam mihi (non diis.)
Et ventri huic, qui maximus est deorum,
„ Quia comedere,& bibere quotidie,
„ Id vero Iupiter est hominibus sapientibus.
„ Et nihil se angere: qui vero leges
„ Posuerunt, variantes hominum vitam,
„ *Illos* plorare iubeo: meæ vitæ ego

Universidad de Deusto Biblioteca

„ Non desinam benefacere, edensque te,
Xeniaq; accipies hæc (vt irreprehensus sim)
Ignem, & patrium hunc lebetem, qui feruens
Tuam carnem ponderosam capiet pulchre.
Quamobrem serpite intro, huic Deo in antro
Vt ad conuiuiũ stantes, me lautis epulis excipiatis.
Vlyss. Heu heu, labores quidem Troianos effugi,
Et marinos: nunc vero ad hominis impii
Animum appuli, & importuosum cor.
O Pallas, ô domina Ioue genita Dea,
Nunc, nunc opitulare. *ad* maiores enim quã in Ilio
Labores veni, & in periculi sedem.
Et tu lucidarum stellarum qui habitas sedem
O Iupiter, xenia vide hæc. Si enim hæc non vides,
Frustra putaris, Iupiter, cum non sis, Deus.

MONOSTROPHICA.

Cho. Amplarum faucium ô Cyclops,
Aperi labra, quia parata *sunt* tibi
Elixa, & assa, & quæ ex prunis detracta deglutias,
Dentibus frendens mandas, dissecces membra hospitũ
In hirsuto clypeo occisa.
Ne quæso, ne *me* prodas.
Solus *tu mihi* soli adduc nauis scapham.
Valeat quidem hæc aula,
Valeat etiam victimarum
Illud, quod impius
Habet sacrificium Cyclops
Ætnæus, hospitum
Carnibus qui delectatur vorandis:
Crudelis *est* ille, *et* miser, quicunque
In ædium laribus,
Hospites ædium supplices mactat,
Secans, mandens, coctasque vorans
Abominandis dentibus
Hominum calidas ex prunis *detractas* carnes.

Vlysses.

O Iupiter quid dicam? quam horribilia vidi in antro,
Et nõ credenda, fabulis similia, non operibus hominũ.
Cho. Quidnam est Vlysses? num epulatur tuos
Chatos socios maxime impius Cyclops?

Vlyss.

„ Οὐ παύσομαι δρῶν σ', ἡμπεδίων τέ σε.
Ξένια τε λήψῃ τοιάδ' (ὡς ἄμεμπτος ὦ)
Πῦρ, ἐγ πατρῷον τόνδε λέβητά τ', ὃς ζέσας,
Σὴν σάρκα δυσφόρητον ἀμφὶ ξῇ καλῶς.
Ἀλλ' ἕρπετ' εἴσω, πρὸς κατ' αὐλιον θεοῦ
Ἵν' ἀμφὶ κῶμον στάντες, ὡς χρὴ τέ με.
Ὠδ. Αἰ, αἰ. πόνους μὲν Τρωικοὺς ὑπεξέδυν,
Θαλασσίους τε. νῦν δ' ἐς ἀνδρὸς ἀθεσίᾳ
Γνώμην κατέσχον, ἀλίμβροτόν τε καρδίαν.
Ὦ Παλλὰς, ὦ δέσποινα διογλυὲς θεᾶ,
Νῦν, νῦν ἄρηξον κρείσσονας ἢ Ἰλίᾳ
Πόνους ἀφῖγμαι, κἀπὶ κινδύνῳ βάθρα.
Σύ τ' ὦ φαεινῶν ἀστέρων οἴκων ἕδρας
Ζεῦ, ξένι' ὄρωπάσῃ. εἰ γὰρ αὖ σὺ μὴ βλέπῃς,
Ἄλως νομίζῃ Ζεῦ, τὸ μηδὲν ὢν, θεός.

MONOSTROPHIKA.

Χ. Εὐρέας φάρυγγος, ὦ Κύκλωψ,
Ἀνάπεμψον τὸ χεῖλος, ὡς ἕτοιμά σοι
Ἐφθὰ κἠ ὀπτὰ, κἠ μυθρακιᾶς ὑποχναύειν.
Βρύχθμ', κρεωκοπεῖν μέλη ξένων,
Δασυμάλλῳ σὺν αἰγίδι κρεανόμημα.
Μή μοι, μὴ τοῦθ' ἵδοις.
Μόνος μόνως νόμιζε πορθμίδος σκάφος.
Χαιρέτω μὲν αὐλὶς ἥδε,
Χαιρέτω δ' ὑμῶν
Ἀποθῶμιος αὖ
Ἐχθρὰ θυσία Κύκλωψ
Αἰτναῖος, ξενικῶν
Κρεῶν κεχαρμένος βορᾷ.
Νηλὴς ὁ τλάμων, ὃς ἐᾷς
Δωμάτων ἐφεστίους,
Ξενικοὺς ἱκτῆρας αὐλίοις δόμων,
Κόπτων, βρύχων, ἐφθά τε δαιτυμὼν
Μυσιερῶσιν ὀδοῦσιν
Ἀνθρώπων θέρμ' ἀπ' αὐθράκων κρέα.

IAMBOI.

Ὠδ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω, θεὶν ἰδὼν αὐτῶν ἔσω,
Κἀπιστὰ, μύθοις εἰκότ', ἢ σὺ ἔργοις βρετῶν;
Χ. Τί δ' ἐς Ὀδυσσεῦ; μῶν γέ σοι νέατα σέθεν
Φίλως ἐτυίρευς ἐσοπτῶντες Κύκλωψ

Ὀδυ. Διοστύξ' αἰθρήσας, κἀπιβασάμενος χερῖν,
Οἷ σαρκὸς εἶχον ἐντὸς ἐφέστατον πάχος.
Πῶς ὦ παλαίπυρ' ἦτε πάχοντες πόδε; 380
Χο. Ὀδυ. Ἐπεὶ πετραίαν τιν' ἐσηλθομεν χθόνα,
Ἀνέκαυτε μὲν πῦρ πρῶτον, ὑψηλῆς δρυὸς
Κορμοὺς παλαιτέρους ἐφάψας βαλὼν ἔπι,
Τέτρασιν ἁμαξῶν ὡς ἀγώγιμον βάρος.
Ἔπειτα φύλλων ἐλατίνων χαμαιπετῆ 385
Ἔστησεν οὐλὸν πλησίον πυρὸς φλογί.
Κρατῆρα δ' ἐξέπλησεν ὡς δεκάμφορον
Μόχθος ἀμέλξας, λευκὸν ἰσχίας γάλα.
Σκύφος τε κισσοῦ παρίδετ', εἰς εὐεργὲς τριῶν,
Πήχεων, βάθος ἢ τοσάρων ἐφαίνετο. 390
Καὶ χάλκεον λέβητ' ἐπίζεσεν πυρὶ,
Ὀβελούς τ' ἄκρους μὲν ἐγκεκαυμένους πυρὶ,
Ξέσους δ' ὑφάπτων γ', ἀλλὰ παλιούρου κλάδοι.
Αἰτναῖά τε σφαγεῖα πλεκτέων
γναθμῶν.
Ὡς δ' ἓν ἕτοιμα πάντα τοῦ θοινατέος 395
Ἄδου μαγείρου, φῶτε συμμάρψας δύω.
Ἔσφαξ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ πνοὰς,
Τὸν μὲν, λέβητος εἰς κύτος χαλκήλατον.
Τὸν δ' αὖ, πέσοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδὸς,
Παίων πρὸς ὀξὺ γ' οὖς πέτρας λίθου, 400
Ἐγκέφαλον ἐξέῤῥανε κἀπαρπάσας
Λάβρῳ μαχαίρᾳ σάρκας, ἐξέπτυσε πυρί.
Τοὺς δ' εἰς λέβητ' ἐφῆκεν ἐψιαλοῦς μέλη.
Ἐγὼ δ' ἀτλήμων δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χέων,
Ἐχρίμπτομ' ὦ Κύκλωπι, καὶ διηκόνουν. 405
Ἄλλοι δ', ὅπως ὄρνιθες, ἐν μυχοῖς πέτρας
Πτήξαντες εἶχον, ἄλκιμοι δ' οὐκ ἦσαν ἐμοί.
Ἐπεὶ δ' ἑταίρων τῶν ἐμῶν πλησθεὶς βορᾶς,
Ἀνέπεσε φάρυγγος αἰθέρ' ἐξιεὶς βαρύν,
Εἰσῆλθέ μοι θεῖον ἐμπλήσας
σκύφος 410
Μάρωνος αὐτοῦ, τοῦδε τοῦ φέρω πιεῖν,
Λέγων τάδ'· ὦ παῖ παντὸς θεοῦ Κύκλωψ,
Σκέψαι τόδ' οἷον Ἑλλὰς ἀμπέλων ἄπο,
Θεῖον κομίζει πῶμα, Διονύσου γάνος.
Ὅδ' ἐκπλέως ὢν τοῦ ἀναιδοῦς βορᾶς, 415

Ἐδί-

Vlyſ. Duos intuitus,& geſtans manibus,
Qui carnis habebant pinguiſſimam craſſitiem.
Cho. Quomodo ô miſeri eſtis paſſi iſta? 380
Vlyſ. Poſtquam ſaxeum hunc ingreſſi ſumus locum,
Accendit ignem primum,altæ quercus
Truncos in latum focum iniiciens,
Tribus fere curribus vehendum pondus.
Deinde ex foliis abiegnis humi ſtratum 385
Collocauit lectum iuxta ignis flammam.
Craterem vero impleuit circiter decem amphorarum.
Cum vaccas mulſiſſet,album infundens lac,
Et ſcyphum ex hedera appoſuit in latitudinem trium
Vlnarum,profunditate vero quatuor videbatur: 390
Et æneum lebetem fecit feruere ad ignem,
Et verua ſumma candentia igne,
Politaque non falce,ſed ramo paliuri *expediuit*,
Et in Ætna mactatas pecudes cum ſuis inſtrumentis
pro ſuis genis.
Cum autem eſſent parata omnia Diis inuiſo, *ac impio*
Plutonis coquo,viros corripiens duos
Interfecit ex ſociis meis,numero quodam, *& ritu*.
Alterum quidem in lebetis cauitatem æneam,
Alterum vero a tendine correptum ſummi pedis,
Allidens ad acutũ vnguẽ,*i. angulum* ſaxeæ rupis, 400
Cerebrum effudit,& corripiens
Immani cultro carnem, aſſabat igne.
Alia vero membra in lebetem elixanda immiſit.
Ego vero miſer lachrymas ab oculis fundens,
Accedebam ad Cyclopem, & inſeruiebam *ei*. 405
Alii vero,vt aues,in receſſibus petræ
Metu trepidabant, nec ſanguis inerat corpori.
Cum autem ſociorum meorum ſatiatus cibo,
Recubuiſſet ex faucibus aerem emittens grauem,
Venit mihi in mentem quiddam diuini: implens *enim*
poculum 410
Marone ipſo,*i Maroneo vino*, huic affero,vt bibat,
Dicens hæc: O fili marini dei Cyclops,
Vide hunc,qualem Græcia ex vitibus
Diuinum ferat potum,Bacchi delicias.
Ille vero plenus impudentis,*ac inhumani* cibi, 415

Accepit, exhausitq; *ad se* tractā amystiden, *i. poculum*,
Et laudauit tollens manum. ô iucundissime hoipitū,
Iucundum poculum ad conuiuium bonum das.
Lætari autem ipsum vt sensi ego,
Alium dedi calicem, sciens quod
Sauciabit eum vinum, & *ipse* dabit pœnas cito:
Et iā ad carmina veniebat. ego vero infundens *calices*
Alium super alium, viscera calefaciebam potu.
Cantat autem apud flentes nauigationis socios meos
Incōdita *quædā carmina*. Resonat aūt antrū. Egressus
Tacite te seruare, & me, si velis, volo. [at ego
Quare dicite vtrum velitis, an vero nolitis
Fugere inhospitalem virum, & Bacchi
Habitare aulam, cum Græcis puellis.
Qui enim intus est tuus pater, hæc probat,
Sed imbecillis *est*, & voluptatem ex potu percipiens,
Tanquam ad viscum calice captus,
Demittit tristis alas. Tu vero (iuuenis enim es)
Serueris mecum, & veterem amicum
Bacchum recipe, Cyclopi non similem.
Cho. O charissime, vtinam hanc videamus diem,
Cyclopis effugientes caput impium.
Quia ex longo tempore fistula chara
Caremus, & istum non possumus effugere.
Vlyss. Audi igitur nunc quam habeam vltionem
Beluæ atrocis, & *quod* tuæ seruitutis effugium.
Cho. Dic: quia Asiaticæ non libentius strepitum
Citharæ audiemus, quam Cyclopem periisse.
Vlyss. Ad conuiuium ire vult ad fratres
Cyclopes, exhilaratus hoc bacchico potu.
Cho. Intelligo, solum deprehendens rythmis ipsum
Interficere cogitas, aut de saxis præcipitare.
Vlyss. Nihil tale, dolosus *est* conatus *noster*. [esse.
Cho. Quomodo igitur? sapientē enim te audiuimus iā pridē
Vlyss. Ab hoc quidē conuiuio ipsum vt abstineat monebo,
Quod non Cyclopibus potum oporteat dare hunc,
Sed solum habere, & vitam suauiter agere:
Quando autem dormierit a vino superatus,
Ramus oleæ quidam est in ædibus,
Quem ense hoc acuens extremum,

Ἐδέξατ', ἔπασεν ἄμυστιν ἐλκύσας,
Καὐπήνεσ' ἄρας χεῖρα, φίλτατε ξένων,
Καλὸν τὸ πῶμα δαιτὶ θεὸς καλῇ δίδως.
Ἡδέως δέ μ' αὐτὸν ὡς ἐπῃδόμην ἐγὼ,
Ἄλλῳ ἐδώκα κύλικα, γιγώσκων ὅτι
Δρώσει νιν οἶνος, κἀγὼ δίκλινῆ δόσιν τύχω.
Καὐδὴ θεὸς ᾠδὰς εἶρπ'. ἐγὼ δέ μ' ἐπ' ἐγχέων
Ἄλλῳ ἐπ' ἄλλῃ σκύφον ἐθέρμαινον ποτῷ.
Αἰδεῖ ξυναυλεῖ κλαίουσι σὺν αὐτοῖς ἐμοῖς.
Ἄμουσ', ἐπηχεῖ δ' αὖτερον. ἐξελθὼν δέ μ' ἐγὼ,
Σιγῇ σε σώσειν κἄμ', ἐὰν βούλῃ, φέλω.
Ἀλλ' εἴπατ', εἴτε χρῄζετ', εἴτ' ἀ χρῄζετε
Φεύγειν ἄμικτον ἄνδρα, κἀς τὰ Βακχίου
Ναίειν μέλαθρα, Δαναΐδων νυμφῶν μέτα.
Ὁ μὲν γὰρ ἔνδον σὸς πατὴρ, τάδε δ' ἥνεσεν.
Ἀλλ' ἀσθενὴς γὰρ, κἀποκεκραδαίνων πόδα,
Ὡς ὦν θεὸς ἐξῳ τῇ κύλικι λελημμένῳ,
Πτέρυγας ἀλύει. σὺ δ', νεανίας γὰρ εἶ,
Σώθητι μετ' ἐμοῦ, κἀς τὰ δεξιὸν φίλον
Διάνυσον αὐλαῖον, ὃ Κύκλωπι θεσφερῆ.
Χο. Ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τῶν δ' ἴδοιμι νῦν μέραν,
Κύκλωπος ὡς φυγόντες αὐόσιον κάρα.
Ὡς ἁβὲ μακρὸν γε τὸν σίφωνα τὸν φίλον
Χρησόμεθα, τὸν δ' ὦν ἐχθρὸν καὶ φυγεῖν.
Ὀδυ. Ἄκουε δὴ νυν. ὧν ἔχω ἡμῶν ἐγὼ
Θηρὸς παντάρχου, σῆς τε δουλείας φυγῆς.
Χο. Λέγ', ὡς Ἀσιάδος σοι ἡδίοι ψόφου
Κιθάρας κλύοιμι, ἢ Κύκλωπ' ὀλωλότα.
Ὀδυ. Ἐπὶ κῶμον ἕρπει θεσπεσιωτάτης θέλξ
Κύκλωπας, ἡδεῖς τῷδε Βακχίῳ ποτῷ.
Χο. Ἔστηκ', ἐρημον ξυλλαβὼν, ῥυθμοῖσί νιν
Σφάξαι μυχαίνας, ἢ πετρῶν ὧσαι κάτω.
Ὀδυ. Οὐδὲν τοιοῦτον, δόλιος ἡ πυθμένα.
Χο. Πῶς δαί; σαφὲς τοῦτ' ὄντ' ἀκούσαι πάλαι.
Ὀδυ. Κώμου μὲν αὐτὸν τοῦδ' ἀπαλλάξω λέγων,
Ὡς ὁ Κύκλωψ πῶμα χρὴ δοῦναι τόδε,
Μόνον δ' ἔχοντα, βίοτον ἡδέως ἄγειν.
Ὅταν δ' ὑπνώσῃ Βακχίῳ νικώμενος,
Ἀκρέμων ἐλαίας ἔστιν, οὗ δόμοισι πέλας,
Ὃν φασγάνῳ τῷδ' ἐξαποξύσας ἄκρον,

Εἰς πῦρ καθήζω κἀπ' ὄπτον κεκαυμένον
Ἰδών νιν, ἄρας θερμὸν, εἰς μέσον βαλὼν
Κύκλωπος ὄψιν, ὄμμα τ' ἐκτήξω πυρί.
Ναυπηγίαν δ' ὡς εἴ τις ἁρμόζων ἀνὴρ
Διτορὸν χαλινὸν, τρύπανον ναυπηλατῆ,
Οὕτω κυκλώσω δειλὸν ἐν φασσάρῳ
Κύκλωπος ὄψιν, κἀναπωπαύω κόρας.
Χο. Ἰὼ, ἰώ· λέγηθα μαινόμενα τοῖς σοφίσμασι.
Οδ. Κἀπτέα καὶ σὺ, φίλος, γεραιτά τε,
Νεὼς μελαίνης κοῖλον ἐμβήσας σκάφος,
Διωλαῖσι κώπαις τῆσδε λεπτελῶ χθονός.
Χο. Ἐς σοὶ ὁπως ἂν ὡς τάχ' ὐπ σπονδῆς θεοὺς
Κἀγὼ λαβοίμην τὸν τυφλωττὸς ὄμματος
Δαλοὺς φόνακ δὲ τῶδε κοινωνεῖν θέλω.
Οδ. Δεῖ γὰρ· μέρας γὰρ δειλός· ὃν ξυλλη-
πτέον.
Χο. Ὡς κἂν ἀμαξῶν ἑπτὰν ἀρσίμοιν βάρος,
Εἰ τὸν Κύκλωπος, τὸν κακῶς ὀλοῦμενον,
Ὀφθαλμὸν ὡς τάχ' σφηκίαν ἐκτρίψομαι.
Οδ. Σιγᾶτε νῦν· δόλον γὰρ ἐξεπίστασθε.
Χ' ὅταν κελεύω, τοῖσιν δρῶσι τέκτοσι
Πείθεσθ'· ἐγὼ γὰρ ἄνδρας ἀπολιπὼν φίλους,
Τοὺς ἔνδον ὄντας, ἐμμόνους σωθήσομαι.
Καί τοι φύγοιμ' ἄν, κἀκβεβηκ' αὐτοῦ μυχῶν
Ἀλλ' ἐδίκαιον, ἀπολιπὼν ἐμοὺς φίλους,
Πρὸς οἷσπερ ἦλθον δεῦρο, σωθῆναι μόνον.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ἄγε τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρώτῳ
Ταχθεὶς, δουλοῦ κῶπὴν ὀχμώσας,
Κύκλωπος ἴσω βλεφάρων ὤζας,
Λαμπρὸν ὄψιν ἀμαυρώσει;
Ημι. Ωιδὴ ἔνδοθεν,
Σίγα, σίγα. καὶ δὴ μεθύων
Ἄχαρίν τιν' ᾠδὰν μουσιζόμενον
Σκηνὰς ἀπ' ὀδοὺς, κλαυσόμενον,
Χωρεῖ πετρίνων ἔξω μελάθρων.
Φέρε νιν κώμοις παιδεύσωμεν
Τὸν ἀπαίδευτον.
Παντὸς μέλλει τυφλὸς εἶναι.

Ανα-

In ignem imponam: & deinde quando incensum
Videro ipsum, tollens ardentem, in mediam inferens
Cyclopis frontem, oculum igne cremans consumam.
Vt autē si quis vir nauales trabes ad nauigationē com-
Duobus loris terebrum agitat, 460 [pingens
Sic circumuertam torrem in lucifero
Cyclopis oculo, & arefaciam pupillam.
Cho. Io, io Gaudeo: insanimus hoc inuento.
Vlyss. Et deinde & te & amicos & senem
In nauis nigræ cauam imponens scapham. 465
Duplicibus remis *ex* hac deducam terra.
Cho. Fierine igitur potest vt tanq̄ ex fœdere Dei *nobis fauē-*
Et ego comprehendam excæcantem oculos [*tis*
Torrem? cædis enim huius particeps esse volo.
Vlyss. Oportet certe. quia magnus *est* torris, quem te simul
compræhendere oportet. 470
Cho. *Hoc faciam*, quia vel centū plaustrorū tollerem onus,
Si Cyclopis male perituri
Oculum, tanquam nidum vesparū, possimus elidere.
Tacete nunc. Dolum enim scitis, [*& ducibus*
Et quando iubebo, architectis, *huiusq; doli autoribus*,
Parete. ego enim viris relictis charis,
Qui intus sunt, non solus seruabor.
Quanquam possem effugere, & *iam* egressus sum ex
antri angulis:
Sed non *est* æquum *me* derelictis meis amicis,
Cum quibus veni huc, effugere solum incolumen. 480

Chorus.

Age quis primus, quis vero post primum
Ordinatus, torris manubrium portans,
Intra Cyclopis palpebras intrudens,
Clarum oculum perforabit?
Semi. Carmen intus *auditur*. 485
Tace, tace. Iam enim ebrius
Ineptum carmen canens
Ineptus, *ac* absonus cantor, & *mox* ploraturus,
Procedit extra saxeam domum.
Age ipsum conuiuiis erudientes cicuremus 490
Ineruditum, *atq; ferum*.
Omnino cæcus est futurus.

Ana-

Anacreonteum [carmen.]

Sem. Beatus, qui bacchatur,
Botrorum, *ac vuarum ad* gratos fontes,
In conuiuio iacens,
Amicum virum in vlnis complectens,
Et in lecto flauum
Delicatæ tenens amicæ
Vnguentis delibutus, *ac* nitens,
Cincinnū, loquitur aũt *aliquis*, fores quis aperiet mihi?
Cy. Quo, quo, quo *feror?* Plenus enim vini *sum*.
Lætor autem *ob* floridum conuiuium,
Ceu nauis oneraria repletus
Vsque ad tabulatum ventris summi.
Inuitat me gramen lætificum
Ad conuiuium verna tempestate,
Ad Cyclopes fratres.
Asser mihi hospes, asser vtrem *qui est* in antro.
Cho. Pulchrum oculis cernens,
Ex pulchra egreditur aula.
Amat aliquis nos.
Lucernæ autem *vt* accensæ, *et* ardentes, tuũ, *ô Cyclops*,
Corpus *illustrant oculi fulgentes*, & vt tenera Nympha
Roscidis in antris, *decóre nites*.
Coronarum vero, *florumq;* non vnus color
Circa tuum caput mox erit.

Vlysses.

Cyclops audi, quia ego Bacchi
Huius peritus sum, quem bibendum dedi tibi.
Cy. Bacchus vero quis deus putatur?
Vlys. Maximus hominibus ad iucunditatem vitæ.
Cy. Eructo igitur eum suauiter ego.
Vlys. Talis deus neminem lædit hominum.
Cy. Deus vero in vtre quomodo lætatur domiciliũ habẽs?
Vlys. Vbicunq; quis *ipsum* ponit, illic est facilis, *ac licenter*.
Cy. *At* deos non decet habere corpus in pellibus.
Vlys. Quid vero, si te *vinum* delectat, an pellis te offendit?
Cy. Odi *quidem ipsum* vtrem, hunc vero potum amo.
Vlys. Manens igitur hic bibe, & sis hilaris Cyclops.
Cy. Non oportet me fratribus hunc inipertire potum?
Vlys. Habens enim ipse honoratior eris.

Cy.

Ανακρεόντειοι.

ἡμι. Μακάριος, ὃς εὐϊάζει.
Βοτρύων φίλαισι πηγαῖς
Επὶ κώμου ἐκπεσὼν εἰς,
Φίλον αὖθ' ὑπαγκαλίζων,
Επὶ δεμνίοις τε ξανθὸν
Χλιδανῆς ἔχων ἐτοίρως
Μυρόχριστος λιπαρὸς βό-
στρυχον. αὐδᾷ δ' ἄρα τίς μοι οἴξει θύρας;
κύ. Πᾶ, πᾶ, πᾶ. πλέως μὲν οἶνου.
Γαύομαι δ' ὑψοῦ κάρη.
Σκάφος ὁλκὰς ὡς γεμισθεὶς
Ποπὶ σέλμα γαστρὸς ἄκρας.
Υπάγει μ' ὁ χορτις εὔφρων
Επὶ κῶμον ἥβης ὥρας,
Επὶ Κύκλωπας ἀδελφούς.
Φέρε μοι ξένε φέρε ἀσκὸν ἐν δόμοις.
ἡμ. Καλὸν ὄμμασι δεδορκὼς,
Καλὸν ἐκπεφὼς μέλαθρον.
Φιλεῖ τις ἡμᾶς.
Λύχνα σὶ ἀμμέμφα δαΐα, σὸν
Χρῶμα, χ' ὡς πέφυκε νύμφα.
Δρυοτρῶν ἔσωθεν αὔτων.
Στεφάνων σὶ δ' μία χρόα.
Περὶ σὸν κρᾶτα τάχ' ἐξομιλήσει.

IAMBOI.

ὀδυ. Κύκλωψ, ἄκουσον, ὡς ἐγὼ τοῦ Βακχίου
Τούτου πρίουν εἰμ', ὃν πιεῖν ἔδωκά σοι.
κύ. Ὁ Βακχίος δ', τίς θεὸς νομίζεται;
ὀδυ. Μέγιστος ἀνθρώποισιν εἰς τέρψιν βίου.
κύ. Ερυγὼν ἡσθεὶς αὐτὸν ἡδέως ἐγώ.
ὀδυ. Τοιόσδε δαίμων οὐδένα βλάπτει βροτῶν.
κύ. Θεὸς δὲ σκιρτᾷ πῶς μάλιστ' οἰκεῖος ἔχων;
ὀδυ. Οπου πήξῃ τις, εὐθὺς ἔστιν δυστυχής.
κύ. Οὐ τοὺς θεοὺς χρὴ σῶμ' ἔχειν ἐν δέρμασι.
ὀδυ. Τί δ' εἰ σε τέρπει γ'; ἢ τὸ δέρμα σοι πικρόν;
κύ. Μισῶ τὸν ἀσκόν, τὸ δὲ ποτὸν φίλον τόδε.
ὀδυ. Μένων ἐνταῦθ' αὖθι, πῖνε, καθύβριζε Κύκλωψ.
κύ. Οὐ χρή μ' ἀδελφοῖς τοῖσδε τοῖς ἐμοῖσι πωλεῖν;
ὀδυ. Ἔχων γὰρ αὐτὸς, πλείστερος φανῇ.

κύ.

κύ. Διδοὺς ἢ τοῖς φίλοισι, χρησιμώτερος.
ὀδ. Πυγμῆς ὁ κῶμος, λοιδορεῖν τ' ἔρει φιλεῖ.
κύ. Μεθυώμεθ'. ἔμπας δ' ἔστ' οὐ ψαύσει μου.
ὀδ. Ὦ τὰν, πιπωκὼς τ' ἐν δόμοισι χρὴ μένειν.
κύ. Ἡλίῳ, ὃς μὴ πίῃ, κῶμον φιλεῖ.
ὀδ. Ὃς δ' αὖ μεθυσθεὶς γ' ἐν δόμοις μείνῃ, σοφός.
κύ. Τί δρῶμεν ὦ Σιληνέ; σοι μένειν δοκεῖ;
σιλ. Δοκεῖ. τί γὰρ δεῖ συμποτῶν ἄλλων Κύκλωψ;
κύ. Καὶ μὴν λαχανώδεις τ' ἕδρας αἰθημοῦς χλόης.
σιλ. Καὶ τοῦτό γε ἥλιος ἡλίῳ, πίνειν καλόν.
Κλίνητι νυνὶ μοι, πολυρρῆτις ἐπὶ χθονός.
κύ. Ἰδού. τί δῆτα τὸν κρατῆρ' ὄπισθέ μου τίθης;
σιλ. Ὡς μὴ παρόν τις κῶλα κλάσῃ. Κύ. πίνειν μέν οὖν
Κλίνου γὰρ σὺ βάλε. κεῖσο δ' αὖ τὸν εἰς μέσον.
Σὺ δ', ὦ ξέν', εἰπὶ τἄνομ', ὅ, τι σε χρὴ κλεῖν.
ὀδ. Οὔπω. χάριν γὰρ πίνων λαβὼν σ' ἐπαινέσω;
κύ. Παύτων σ' ἐτοίμων ὕστερον θεινάσομαι.
ὀδ. Καλόν γε τὸ γέρας τῷ ξένῳ δίδως Κύκλωψ.
κύ. Οὗτος, τί δρᾷς; τὸν οἶνον ἐκπίνεις λάθρα;
σιλ. Οὐκ, ἀλλ' ἐμ' ὕστερ ἔκυσεν, ὅτι καλὸν
βλέπω.
κύ. Κλαύσῃ, φιλῶν τὸν οἶνον, ὃ φιλοῦντά σε.
σιλ. Ναὶ μὰ Δί', ἐπίμυθι φὴς ἐρᾶν ὄντος καλοῦ.
κύ. Ἔγχει. πλέων γὰρ τὸν σκύφον δίδου μόνον.
σιλ. Πῶς οὖν κέκραται, φέρε λάβωμεν ὦμεθα.
κύ. Ἀπολεῖς. δὸς ἅπτω. Σι. ναὶ μὰ Δί' ἀ πρὶν ἂν σύ γε
Στέφανον ἰδὼν λαβόντα, γεύσωμαί τ' ἔπ.
κύ. Ὦ οἰνοχόος ἄδικος. Σιλ. ναὶ μὰ Δί', ἀλλ' ἥνος
γλυκύς.
Ἀπομυκτέον δέ σοι γ', ὅπως λήψῃ πιεῖν.
κύ. Ἰδοὺ καθαρὸν τὸ χεῖλος. αἰ τρίχες τί μου.
σιλ. Θὲς δὴ τὸν ἀγκῶν' εὐρύθμως, κἄτ' ἔκπιε,
Ὡς ὥσπερ ὁρᾷς πίνοντα, χ' ὥσπερ σὺκ ἐμέ.
κύ. Ἀ, ἆ. τί δράσεις; Σιλ. ἡδέως ἡμύσιζα.
κύ. Λαβὼν ξέν' αὐτὸς, οἰνοχόος γέμου θοοῦ.
ὀδ. Γινώσκεται γοῦν ἡ ἄμπελος τῇ μῆχανῇ.
κύ. Φέρ', ἐγχέω νυνί. Οδ. ἐγχέω, σίγα μόνον.
κύ. Χαλεπὸν τόδ', εἰπας, ὃς μὰ πίνῃ πλέων.
Ἰδοὺ λαβὼν ἔκπιθι, κοὐ μηδὲν λίπῃς.
Σιωπᾷ γὰρ εἶναι σιγᾶν τε χρὴ τὸ πῶμα πι.

κύ.

Cy. Impertiens autem amicis, vtilior *ero*.
Vlyſ. Pugnas conuiuium, conuicia, ac lites amat.
Cy. *Quamuis* inebriemur, tamen nemo tanget me.
Vlyſ. O amice, potum oportet domi manere.
Cy. Stultus *eſt*, quisquis *bene* potus, ſodalitiũ nõ amat.
Vlyſ. Qui vero ebrius domi manet, *eſt* ſapiens.
Cy. Quid agimus Silene? tibine videtur manendum eſſe?
Sil. Videtur. quid enim opus eſt aliis conuiuis Cyclops?
Cy. Et tamen herbidum *eſt* ſolum floridi graminis.
Sil. Et ad æſtum ſolis pulchrum *eſt* bibere.
Accumbas igitur huc ponens latera in terra.
Cy. Ecce. cur vero craterem poſt me ponis?
Sil. Ne præſens aliquis apprehendat. *Cy.* Bibere igitur
Clanculum tu vis. ponas ipſum in medium.
Tu vero hoſpes dic nomen, quo te oportet vocare.
Vlyſ. Vtin, *i. Neminẽ, me vocant.* ſed quo beneficio accepto
Cy. Omniũ ſociorũ vltimũ te deuorabo. [te laudabo?
Vlyſ. Egregium certe munus hoſpiti das Cyclops.
Cy. Heus tu, quid agis? vinum ebibis clam?
Sil. Non, ſed me *Bacchus* hic oſculatus eſt, quod venuſtum aſpectum habeam.
Cy. Plorabis, amans vinum, quod non amat te.
Sil. Non per Iouem, quia te dicis amare me pulchrum.
Cy. Infunde. plenum vero poculum da tantum.
Sil. Quomodo igitur ſit temperatum, age videamus.
Cy. Perdes *te peribis*, da ſic. *Si.* Nõ per Iouẽ, prius q̃ te
Coronam videro accipientem, guſtaroq; adhuc.
Cy. O pincernam iniuſtum. *Sil.* Non per Iouem, ſed vinum hoc *eſt* dulce:
Emungere igitur te *prius* debes, vt potum accipias.
Cy. Ecce labra ſunt pura, & barba mea.
Sil. Ponas igitur cubitum concinne, deinde bibe,
Sicut vides me bibentem, & ſicut non.
Cy. Ha, ha, quid facis? *Si.* Suauiter exhauſi vno impetu.
Cy. Accipiens hoſpes ipſe, pincerna meus eſto.
Vlyſ. Putatur vitis eſſe in mea manu.
Cy. Age, nunc infunde. *Vl* Infundo, tace modo.
Cy. Rem difficilem dixiſti *illi*, qui bibit multum.
Vlyſ. Ecce accipiens ebibe, & nihil relinquas,
Commori autem oportet tacentem cùm hoc poculo.

Cy.

Cy. Papæ, sapiens profecto *est* lignum vitis.
Vlyss. Et si quidem ad multum cibum, exhaustum addideris multum *vinum*, 570
Madefaciens nō sitientē ventrē, in somnū *te* coniicies.
Si quid vero reliqueris, arefaciet te Bacchus.
Cy. Iu iu. Vt enataui vix, mera *est* hæc gratia,
Cælum vero mihi videtur commistum
Terra ferri. Iouis etiam thronum 575
Video, & omnium Deorum sanctum numen.
Si Charites me tentarent, *eas* non oscularer.
Quiescam, contentus isto Ganymede,
Rectissime, per Gratias. Delector autē quodammodo
Puerorum amoribus magis, quam mulieribus. 580
Sil. Ego enim sum Iouis Ganymedes, Cyclops.
Cy. Ita per Iouem, quem ego rapio a Dardano.
Sil. Perii ô filii, impia patiar mala.
Cho. Reprehendis amatorem, & in deliciis potum.
Sil. Hei mihi, acerbissimum somnum videbo cito. 585
Vlyss. Agite nunc Dionysi filii, *Satyri*, generosi filii,
Intus enim vir hoc somno solutus,
Cito ex tetris faucibus eiiciet carnes,
Et torris in aula fumum emittit,
Nihilque aliud iam restat, nisi vt vramus 590
Cyclopis oculum sed *vide* vt vir sis.
Cho. Saxi robur, & adamantis habebimus.
Ingrederc autem domum, prius quam pater rescisat
Discessum *tuum*, quia res istæ, *quas moliris*, tibi sunt paratæ.
Vlyss. Vulcane rex Ætnæe, a vicino malo, 595
Lucidum *Cyclopis* inflammans oculū, libera *nos* semel.
Et tu ô nigræ Noctis fili Somne
Profundus venias beluæ inuisæ deo:
Et ne post pulcherrimos Troianos labores,
Et nautas, & ipsum perdatis Vlyssem, 600
Per *hunc* virum, qui nec Deos, nec homines curat.
Aut Fortunam quidem oportet existimare Deam,
Deorum vero *caterorum numen* Fortuna minus, *ac in-*
Systema. [*ferius est ducendum.*
Cho. Comprehendet collum
Intente cancer 605
Hospi-

κύ. Παπαῖ. Σοφόν γε τὸ ξύλον τ' ἄμπέλου.
ὀδ. Κἂν μὲν πιὼν γε δαιτὸς ὡς πολλῆ πολλῷ, 570
Τέγξας ἀδίψον νηδύν, εἰς ὕπνον βαλεῖς.
Ἢν δ' ὀλίγος π, ξηρανεῖ σ' ὁ Βάκχιος.
κύ. Ἰὰ ἰά. ὡς ἐξεύδουσα μέλη, ἄκρατος ἡ χάρις.
Ὅσῳ δ' ἀρρενός μοι συμμεμιγμένος δοκεῖ
Τῇ γῇ φέρεσθαι. τὸ Διὸς ἦ πυθρόνον 575
Λύσω, τὸ πάντε δαιμόνων ἀγνὸν σέβας.
Οὐκ ἂν φιλήσαιμ' εἰ χάριτες πρῶσί με.
Ἄλις Γανυμήδην τόνδ' ἔχων ἀκαπύσομαι
Κάλλιστα νὴ τὼ Χαρίτω ἡδονὴν ἦ πῶς
Τοῖς παιδικοῖσι μᾶλλον, ἢ τοῖς θήλεσιν. 580
πλ. Ἐγὼ γὰρ ὁ Διὸς εἰμι Γανυμήδης, Κύκλωψ.
κύ. Νὴ μὰ Δί', ὃν ἁρπάζων ἔχω 'κ τοῦ Δαρδάνου.
πλ. Ἀπόλωλα παῖδες, ἡττία πείσομαι κακά.
χο. Μέμφῃ τὸν ἔρωτ', κἂν τῇ φρενὶ πεπωκότι.
πλ. Οἴ μοι πικρὸν πότον ὕπνον ὀψόμαι τάχα. 585
ὀδ. Ἄγε δὴ Διονύσου παῖδες εὐγενῆ τέκνα,
Ἔνδον μὲν αὐτὸς πόδ' ὕπνῳ περιμόρους,
Τάχ' ἐξ αὐσταλέος φάρυγγος ὠθήσῃ κρέα,
Δαλὸς δ' ἐσωθεν αὐλίων ὠθεῖ κανόν.
Παρόντες ἐπίσχες δ' ἄλλο πλὴν πυρσῶν 590
Κύκλωπος ὄψιν. ἀλλ' ὅπως αὐτὸς ἴσῃ.
χο. Πέπρακας τλῆμα, κἀπόλωλας ἐξορθῶ.
Χώρει δ' ἐς οἴκους, πρὶν πατὴρ πυθέσθαι μαθεῖν
Ἀπαίδαγμόν, ὡς σοι πίνοντι ἐγένου.
πρεσβύ. 595
ὀδ. Ἥφαιστ' ἄναξ Αἰτναῖε, μίτους κακοῦ
Λαμπρὸν πυρώσας ὄμμ' ἀπαλλάχθητ' ἄπαξ.
Σύ τ' ὦ μελαίνης νυκτὸς ὀκνηρὸν βύμ' ὕπνε,
Ἄκρατος ἐλθὲ θηρὶ τῷ θεοστυγεῖ,
Καὶ μὴ 'πὶ καλλίστοισι τῶν οἴκοις πόνοις, 600
Αὐτόν τε, ναῦς τε, δόλιον τ' Ὀδυσσέα,
Ὑπ' ἀνδρὸς, ᾧ μὴ ἄνδρ' ἡ βροτῶν μέλλ'.
Ἢ τὼ τύχην μὲν δαίμον' ἡγεῖσθ' ἐρεῖν,
Τὰ δαιμόνων δ' ἦ τύχης ἐλάσσονα.
Συσημα.
χο. Λήψεται τὸν τρόχηλον
Εὐτόνως ὁ ταρκύς. 605
Τε

Τᾶ ξένων δ' ἁμυμόν.
Πυελ γὰρ τύχα
Φωσφόρους ὀλεῖ κόρας.
Ἤδη δαλὸς ὑφράκωμαι.
Κρύπτεται εἰς ἀποβλῆτα,
Δρυὸς ἄκαιτον ἔρνος.
Ἀλλ' ἴτω Μάρων.
Περαστέτω μηνόμυν.
Ἐξελέτω βλέφαρον
Κύκλωπος, ὡς πίῃ κακῶς.
Κἀγὼ τὸν φιλοκισσοφόρον
Βρόμιον ποθεινὸν εἰσιδεῖν θέλω,
Κύκλωπος λιπὼν ἐρημίαν.
Ἆρ' ἐς τοσόνδ' ἀφίξομαι;

IAMBOI.

ὀδυ. Σιγᾶτε θεᾶς θεῶν θῆρες, ἡσυχάζετε,
Σωθέντες ἄρθρα τόμοῦ. ἐδὲ πνεῖν ἐῶ,
Οὐ σκαρδαμύσσω, ἐδὲ βρέμπεσθαί τινα,
Ὡς μὴ ξερχθῇ τὸ κακὸν, ἐς αὖ ὄμμ' ἐμόν
Ὅψις Κύκλωπος ἐξαμειχθῇ πυρί.
χο. Σιγῶμεν ἐγκύψαντες αἰθέρα γναθοις.
ὀδυ. Ἄγε νῦν ὅπως ἄψεσθε τᾶς δαλᾶς χερῖν.
Ἕσω μολόντες. Ἀμφὶ πυρὸς σ' ἐστι καλῶς.
χο. Οὐκοῦν σὺ τάξεις, ἅς πινας πρώτους χρεών,
Καὶ τὸν μοχλὸν λαβόντας ἐκκαίειν τὸ φῶς
Κύκλωπος, ὡς αὖ τ' τύχης κοινώμεθα.
ἡμι. Ἡμεῖς μὲν ἑσμὸν μακρότεροι πρὸ τῶν ὑρῶν
Ἑστῶτες, ὠθεῖν πρὸς τὸν ὀφθαλμὸν τὸ πῦρ.
ἡμι. Ἡμεῖς δ' χωλοί γ' ἀρτίως γεγόνεμεν.
ὀδυ. Ταυτὸν πεπόνθατ' ἄρ' ἐμοί. Χο τὰς δ' πόδας
Ἑστῶτες ἐπάσθημεν, οὐκ οἶσθ' ἐξότου.
ὀδυ. Ἑστῶτες ἐπάσθητε; Χο. κἀτάσθ' ὄμμασιν
Μέτεσσιν ἡμῶν κόπτεως ἢ τέφρας πολύν.
ὀδυ. Ἄνδρες πονηροὶ, κοὐδὲν οἶδε ξύμμαχοι.
χο. Ὅπη τὸ νῶτον, πλὴν ῥάχιν τ' οἰκτίσεσθε,
Καὶ τὰς ὀδόντας οὐκ ἐᾶσαι ἐν βάλομαι
Τυπῆσθε; σὴ γένεται πονηρία.
Ἀλλ' οἶσθ' ἐπᾴδην Ὀρφέως ἀγαθὴν πάνυ,
Ὡς αὐτόματον τὸν δαλὸν εἰς τὸ κρανίον
Σπίλον ὑφάψειν τὸν μονώπα παῖδα γῆς.

ὀδυ.

Hospitum epulatoris:
Mox enim igne
Lucidas perdat pupillas.
Iam *enim* torris ambustus
Occultatur in cinere,
Quercus ingens ramus:
Sed eat Maron, *i. vinum*,
Exigat *a Cyclope meritas pœnas, in eum* furens,
Auferat palpebram
Cyclopis, vt infeliciter bibat.
Et ego amantem hederæ gestationem
Bacchum amabilem videre volo,
Cyclopis relinquens solitudinem.
Num ad tantum *gaudium tandem* perueniam?

Vlysses.

Tacete per deos feræ, *Satyri*, quiescite
Continentes articulos oris: neq; spirare *vos* sino,
Neque conniuere oculis, neque excreare quenquam:
Ne excitetur hoc malum, donec oculi
Visio Cyclopis fuerit expugnata igni.
Cho. Tacemus deglutientes aerem faucibus.
Vlyss. Agite nunc, *videte*, vt attingatis torrem manibus,
Intro profecti, inflammatus enim est pulchre.
Cho. Nonne tu ordinabis quos primum oporteat *ire*,
Et vecte correpto exurere lumen
Cyclopis? vt huius fortunæ participes simus.
Semi. Nos quidem sumus longiores pro foribus
Stantes, quam vt ignem in oculū impellere possimus.
Semi. Nos vero claudi modo facti sumus.
Vlyss. Idē igitur accidit vobis, quod & mihi. *Ch.* Pedes enim
Stantes conuulsi sunt nescio vnde.
Vlyss. An stantes habetis spasmum? *Ch.* Et oculi
Sunt nobis participes pulueris, aut cineris, alicunde.
Vlyss. Homines improbi, & nullius precii *sunt* isti socii.
Cho. Quoniam tergum, & spinam miseramur,
Et dentes amittere non volo
Verberatus, hæc est illa *nostra* improbitas.
Sed scio incantationem Orphei valde bonam,
Vt sponte sua torris in cranium
Vadens incendat monoculum filium terræ.

Vbi. Iampridem quidem sciebam te esse talem natura,
Nunc vero scio melius. propriis igitur amicis
Vti me oportet. manu vero si nihil vales,
Sis saltem adhortator, vt animi præsentiam
Amicorum adhortationibus tuis consequamur.
Amicorum adhortationibus tuis consequamur.
Cho. Hoc faciam. in Care periclitabimur:
Propter adhortationem vero comburatur Cyclops.
Io, io. fortissime *torrem* impellite, festinate,
Vrite supercilia
Bestiæ epulatricis hospitum:
Inflammet, vrat *aliquis vestrum*,
Ætnæ pastorem,
Terebra, trahe, ne te ex dolore elapsus
Afficiat aliquo *malo* temerario.
Cy. Hei mihi. Oculi splendorē torre cōbustum amisimus.
Cho. Pulcher hic Pæan. cane mihi hunc Cyclops.
Cy. Hei mihi iterum, quomodo sum iniuria affectus, q d'o
Sed nunquam effugietis ex hoc saxo [perii?
Gaudentes, cum nil sitis: in porta enim
Stans *huius* hiatus, has applicabo manus.
Cho. Quidnam clamitas Cyclops? Cy. Perii.
Cho. Turpis videris. Cy. Præterea etiam miser.
Cho. An ebrius lapsus es in medios carbones?
Cho. An ebrius lapsus es in medios carbones?
Cy. Nemo me perdidit. Ch. Nemo ergo *te* iniuria affecit.
Cy. Nemo excæcauit mihi palpebrā. Ch. Ergo nō es cæcus.
Cy. Vtinam & tu sis talis. Cho. Quid vero est tibi? quis
posset te excæcare?
Cy. Tu rides. Nemo autē vbi est? Ch. Nusquam Cyclops.
Cy. Hospes, vt recte intelligas, me perdidit,
Detestabilis, qui dans mihi potum, exussit *oculum*.
Vehemens enim *est* vinum, & non potest facile vinci.
Per deos, effugeruntne, an manent in domo?
Cho. Isti tacite petram opacam, *ac obscuram*
Occupantes stant. Cy. Ad vtram manum?
Cho. Ad dextram. Cy. Vbi? Ch. Ad illam ipsam petram.
Habes? Cy. Malū certe ad malū *accedit*, craniū *enim*
Impingens fregi. Ch. Iam te effugiunt.
Cy. Non hac, postquam hac dicebas. Ch. Non hac dico.
Cy. Quomodo igitur? Ch. Circumeunt te ad sinistram.
Cy. Hei mihi, irrideor: ridetis me in malis.

Cho.

ὀδυ. Πάλαι μὲν ἤδει σ' ὄντα τοιοῦτον φύσει.
Νῦν δ' οἷσθ' ἄμεινον. τοῖσι δ' οἰκείοις φίλοις
Χρῆσθαί μ' ἀνάγκη. χρεία δ' εἰ μηδὲν θήσεις,
Ἀλλ' οὖν ἐπιχείλυδές γ', ὡς δύψυχόν
Φίλων κέλευσμοῖς τοῖσι σοῖς κτησώμεθα.
χο. Δρᾶσον τάδ'· ἐν τῷ καιρὸς κινδυνεύσομεν.
Κελευμάτων δ' ἐκπυρσόεθ' ὦ Κύκλωψ.
Ἰώ, ἰώ γυναικοπλῆθ' ἀθρεῖτε, πᾶς δύεται,
Ἐκκαίετε τὸν ὀφρυῶ
Θηρὸς τὸ ξενοδαίτα.
Τυφέτω, καιέτω.
Τὸν Αἴτνας μηλονόμον
Τόρνου', ἕλκε, μή σ' ἐξοδωπηθεὶς
Δράσῃ τι μάταιον.
κύ. Ὤι μοι. κατωθρακώμεθ' ὀφθαλμοῦ στέρει.
χο. Καλός γ' ὁ παιών. μέλπε μοι τόνδε Κύκλωψ.
κύ. Ὤι μοι μοῖλ', ὡς ὑβρίσμεθ', ὡς ἐλώλαμεν.
Ἀλλ' ἔτι μὴ φύγητε πῆδ' ἔξω πέτρας
Χαίροντες, κἄδην ὄντες. ἐν πύλαισι γὰρ
Σταθεὶς φάραγγος, θοίσθ' ἐναρμόσω χέρας.
χο. Τί χρῆμ' ἀύτεῖς ὦ Κύκλωψ; κύ. ἀπολόμλω.
χο. Αἰχρὸς γε φαίνῃ. κύ. καὶ πὶ τοῖσδέ γ' ἄβλιος.
χο. Μεθῶν κατέπεσες εἰς μέσους τοὺς ἀνθρακας;
κύ. Οὔτίς μ' ἀπώλεσεν. χο. ὥκ ἄρ' ὑβρίσ ἠδίκει.
κύ. Οὔτίς με τυφλοῖ βλίφαρον. χο. ὥκ ἄρ' εἶ τυφλός.
κύ. Ὡς δὴ σύ. χο. καὶ πῶς σύ; τίς σ' ἀπῆλεν
τυφλόν;
κύ. Σκώπτῃς. ὁ δ' Οὔτις, πᾶ 'στίν; χο. ἐγγύμοθ' Κύκλωψ.
κύ. Ὁ ξένος, ἵν' ὀρθῶς εἰμάθῃς, μ' ἀπώλεσεν,
Ὁ μιαρός. ὃς μοι δοὺς τὸ πῶμα, κατέκαυσε.
Δεινὸς γὰρ οἶνος, ἢ πυλαίοις βαρύς.
Πρὸς θεῶν πεφύγασ', ἢ μύκασ' εἰσω δόμων;
χο. Οὔτοι σιωπῇ τῷ πέτρᾳ ἐπήλυγα.
Λαβόντες, ἑστήκασι Κύ. ποτέρως τὸ χρεών;
χο. Ἐν δεξιᾷ Κύ. ποῦ; Χο. ὧδε αὐτῇ τῇ πέτρᾳ.
Ἔχεις; Κύ. καιόν γε ὧδε καιόν. τὸ κρεμνίον
Παίσας κατάαγα. Χο. καί σε λαφύσσεται γᾶ.
κύ. Οὐ τῇδ', ἐπὶ τῇδ' εἶπας Χο. ἐ ἔωσιτ λίγω.
κύ. Πῇ γάρ; Χο. ὧδε ἀπέρχεται σε ὧδε πλανήσων.
κύ. Οἴμοι γελῶμαι. κερτομεῖτέ μ' ὦ κακοῖς.

χο. Ἀλλ' οὐκ ἔτ'. ἀλλὰ πρόσθεν ἕστος ἔσῃ σύ.
κύ. Ὦ παγκάκιστε, ποῦ ποτ' εἶ; Οδυ. πλησίον,
Φυλακῆσι φρουρῶ σῶμ' Οδυσσέως τόδε.
κύ. Πῶς εἶπας; ὄνομα μεταβαλὼν κομψὸν λέγῃς;
ὀδυ. Ὅπερ γ' ὁ φύσας μ' ὠνόμασ' Οδυσσέα.
Δώσειν ἔμελλες αὖ σὺ δαιτὸς δίκας.
Κακῶς γὰρ αὖ Τροίαν γε διεπυρωσάμην,
Εἰ μή σ' ἐτίρων φόνον ἐπημυνησάμην.
κύ. Αἰ, αἰ. παλαιὸς χρησμὸς ἐκπεφαίνεται.
Τυφλὸν γὰρ ὄψιν ἐκ σέθεν χρήσειν μ' ἔφη,
Τροίας ἀφορμηθέντος. ἀλλά νιν σέ τοι
Δίκας ὑφέξειν αὖθις τῶνδ' ἐθέσπισε,
Πολλῷ θαλάσσης χρόνον ἐναιωρούμενον.
ὀδυ. Κλαίειν σ' αὔωγα. καὶ δέδορκ' ὅπως λέγω.
Ἐγὼ δ' ἐπ' ἀκτὰς εἶμι, καὶ νεὼς σκάφος
Ἥσω 'πὶ πόντον Σικελόν, ἐς' ἐμὴν πάτραν.
κύ. Οὐδ' ἦτ', ἐπεί σε πρὸς δ' ἀπορρήξας πέτρας
Αὐθαῖσι σὺν ναύταις σὺν ἐρίπωμι βαλών.
Ἄνω δ' ἐπ' ὄχθον εἶμι, καὶ πρὸς ὧν τυφλὸς,
Διὰ ἀμφιταλαίπωρος ἐσβαίνων ποδί.
χο. Ἡμεῖς δὲ σὺν ναύτῃσι γε τοῖσδ' Οδυσσέως
Ὄντες, τὸ λοιπὸν Βακχίῳ δουλεύσομεν.

Εὐριπίδου Κύκλωψ.

ΥΠΟ-

Cho. Sed non iam amplius. sed est hic ante te.
Cy. O pessime vbi es? *Vl.* Procul a te,
Excubiis custodio corpus hoc Vlyssis.
Cy. Quid dixisti? an mutato priore nomine nouum dicis?
Vlyss. Quod qui genuit me, nominauit Vlyssem,
Daturus eras impii cibi pœnas.
Male enim Troiam inflammassem,
Si te propter necem sociorum vltus non essem.
Cy. Heu, heu, antiquum oraculum perficitur.
Me enim a te excæcatum iri dicebat,
A Troia redeunte: sed & te
Pœnas daturum pro his prædixit,
Longo in mari tempore pendentem, *atq; iactatum.*
Vlyss. Plorare te iubeo. & video vt dico, *scio autem quid dicã.*
Ego enim ad littus vado, & nauis scapham
Impellam ad mare Siculum, & in meam patriam.
Cy. Nequaquam, quia te hoc abrupto saxo
Tuis cum nautis conteram, *hoc in vos* iaculatus.
Sursũ in collẽ, *ac in altum littus* ibo, q̃uis simr ęcus,
Per mare istud vadens pedibus.
Cho. Nos vero nauigationis socii huius Vlyssis
Existentes, *cum hoc Vlysse nauigantes*, posthac Baccho
seruiemus.

Finis Cyclopis.

q 3 ARGV-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ARGVMENTVM
HERACLIDARVM.

Iolaus filius quidem erat Iphiclis, Herculis vero ex sorore nepos. Cum autem in iuuentute ad militiam cum eo iuisset, in senectute natis ex illo beneuolus auxiliator prasto fuit. Cum enim eius liberi ex vniuersa Gracia expellerentur ab Eurystheo, cum ipsis Athenas venit Ibiq; cum ad aras Deorum confugisset, tutum obtinuit refugium, cum Demophon summum Reipub. principatum haberet. Cum autem Copreus Eurysthei praco supplices ab aris auellere vellet, Demophon *ipsum prohibuit. Ille vero discessit bellum minatus* Athenienſibus *expectandum. Demophon vero hoc quidem contemnebat. Cum vero oracula ipsi reddita fuissent victoriam significantia, si Cereri nobilissimam virginem immolasset, his responsis grauiter angebatur. Nec enim suam, nec ciuium cuiusquam filiam supplicum gratiâ mactari aquum ducebat. Macaria vero vna ex Herculis filiabus oraculo prius cognito, mortem vltro subiit. Hanc igitur generosa morte defunctam* Demophon *debitis honoribus ornauit. Ipsi vero* Athenienſes, *cum cognouissent hostes adesse, ad prælium alacriter prodierunt.* Æ. P.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ ſunt hæ:

Iolaus.	*Demophoon.*	*Alcmena.*
Copreus.	*Macaria, virgo.*	*Nuncius.*
Chorus.	*Ancillæ.*	*Eurystheus.*

Prologum autem agit Iolaus.

EVRI-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΔΩΝ.

Ἰόλαος ἦν μὲν τῷ Ἰφικλέης, ἀδελφιδοῦς δὲ Ἡρακλέης. συνεστήκει δ' ἐκείνῳ συστρατευσάμενος συγήρᾳ τῆς ἐξ ἐκείνου βοηθὸς εὔνους παρέσῃ. τῶν γὰρ παίδων ἐξ ἁπάσης ἐλαυνομένων γῆς ὑπ' Εὐρυσθέως, ἔχων αὐτοὺς ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. κἀκεῖ προσφυγὼν τοῖς θεοῖς, ἔσχε τοῦτο ἀσφάλειαν. Δημοφῶντος τῆς πόλεως κρατοῦντος. Κοπρέως δὲ τὰ Εὐρυσθέως κήρυκος ἀπαγαγεῖν θέλοντος τοὺς ἱκέτας ἐκώλυσεν αὐτός. ὁ δὲ ἀπῆλθε, πόλεμον ἀπειλήσας προσδέχεσθαι. Δημοφῶν δὲ, τότε μὲν ὀλιγωρῶν χρησμῶν δὲ αὐτῷ νικηφόρων γενηθέντων, ἐὰν Δήμητρι τῇ σεμνοτάτῃ παρθένων σφάξῃ, τοῖς λόγοις βαρέως ἔσχεν. ὅτε δὲ ἰδίαν, ὅτε τῶν πολιτῶν τινὸς θυγατέρα χρεὼν τῶν ἱκετῶν ἀποκτεῖναι, δίκαιον ἡγεῖται. τῇ μακαρίᾳ δὲ προσγνούσῃ μία τῶν Ἡρακλέους παίδων Μακαρία τὸν θάνατον ἑκουσίως ὑπέσχετο. ταύτῃ μὲν οὖν εὐγενῶς ἀπεθανούσῃ, ἐτίμησεν. αὐτοὶ δὲ τοὺς πολεμίους ἐπιγνόντες παρόντας, εἰς τὴν μάχην ὥρμησαν.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
προσωπα.

Ἰόλαος.	Δημοφῶν.	Ἀλκμήνη.
Κοπρεύς.	Μακαρία παρθένος.	Ἄγγελος.
Χορός.	Θεράπαιναι.	Εὐρυθεύς.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἰόλαος.

ΕΥΡΙ-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΗΡΑΚΛΕΙΔΑΙ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Παλαί ποτ' ἐσὶ τῆτ' ἐμοὶ δεδογμένον,
Ὁ μὲν δίκαιος τοῖς πέλας πέφυκ' ἀνήρ.
Ὁ δ' εἰς τὸ κέρδος λῆμ' ἔχων
ἀνειμένον,
Πόλει τ' ἄχρηστος, καὶ σὺν αὐτῷ δεσπόταις
βαρὺς,
Αὐτῷ δ' ἄριστος. οἶδα δ' ἐγὼ μαθών.
Ἐγὼ γὰρ αἰδοῦ, καὶ τὸ συγγενὲς σέβων,
Ἐξὸν κατ' Ἄργος ἡσύχως ναίειν, πόνων
Πλείστων μετέσχον εἰς αὐτὸν Ἡρακλέα,
Ὅτ' ὢν μεθ' ἡμῶν νυνὶ δ' ἐπὶ κατ' ὀφρύων
Ναίει, τὰ κείνου τέκν' ἔχων τοὺς πλησίους,
Σώζω τε δή, αὐτὸς δεδορμὼς σωτηρίας.
Ἐπεὶ γὰρ αὐτῶν γῆς ἀπαλλάχθη πατὴρ,
Πρῶτον μὲν ἡμᾶς ἤθελ' Εὐρυσθεὺς κτανεῖν.
Ἀλλ' ἐξέφυγον. καὶ πόλις μὲν οἴχεται,
Ψυχὴ δ' ἐσώθη. φεύγομεν δ' ἀλώμενοι,
Ἄλλῳ ἀπ' ἄλλης ἐξορίζοντες πόλιν.
Πρὸς τοῖς γὰρ ἄλλοις κἀπὶ τοῖσδ' Εὐρυσθεὺς κακοῖς
Ὕβρισμ' ἐς ἡμᾶς ἐξέπεμψεν ὑβριστήν.
Πέμπων, ὅπῃ γῆς πωλοῦνοιθ' ἱδρυμένοι.
Κήρυκας, ἐξαιτεῖ τε, κἀξείργει χθονὸς,
Πόλιν πρέπουσαν Ἄργει, καὶ σμικρὸν
φίλον
Ἔχθρᾳ νέμειν ἀξιῶν, ἵν' αὐτὸν σὺν τυχοιμεν ἄμαχοι.
Οἱ δ' ἀσθενῆ μὲν τἀμὰ πρὸς θεοδορήτους,
Σμικροὺς δ' ἄνευ τοῦδε, καὶ πατρὸς τητωμένους,
Τοὺς κρείσσονας σέβοντες, ἐξείργουσι γῆς.
Ἐγὼ δὲ σὺν φεύγουσι συμφεύγω τέκνοις,
Καὶ συμπάσχω κακῶς πεφυκὼς συμπάσχουσι κακῶς,
Οἰκτῶν προδοῦναι, μή τις ὧδ' εἴπῃ βροτῶν,
Ἰδού, ἐπειδὴ πομπὸν οὐκέτ' ἔστι πατὴρ,

Ἰόλαος

EVRIPIDIS
HERACLIDÆ.

Iolaus.

IAmpridem hoc decretum est apud me,
Alius quidem erga proximos iustus est vir.
Qui vero animum habet propensum in lucrum, *eig, nimis addictum, is*
Reique publicæ *est* inutilis, & in *vitæ* commercio grauis, *ac molestus*;
Sed sibi *est* optimus. scio autē *hoc* nō verbis edoctus.
Ego enim præ pudore, & colens cognationem,
Cum possem Argis tranquille habitare, laborum
Particeps fui maximorum vir vnus cum Hercule,
Quando erat nobiscum: nunc vero postquam in cælo
Habitat, sub alis habens illius liberos,
Seruo eosdem, cum ipse indigeam salute.
Postquam enim pater ipsorum discessit ex terra,
Primum quidem nos voluit Eurystheus interficere:
Sed effugi, & periit quidem *mihi* ciuitas,
Sed vita seruata est: fugimus autem errantes,
Relegati ab alia vrbe in aliam.
Præter enim alia mala, hanc etiam Eurystheus
Iniuriam nobis voluit inferre. [disse,
Mittens *enim*, vbicunq; terrarum audiuerit *nos* conse-
Præcones, & *ad necē* deposcit *nos*, & arcet ab agro,
Argiuam vrbem laudibus extollens, & *dicens* non paruum inter amicos [re iactans.
Odium excitatum iri, *si nos receperint*, & simul se flore-
Illi vero cum res meas infirmas viderent,
Hos vero paruos, & patre orbatos *pueros*,
Colentes potentiores, ab *omni* terra *nos* arcent.
Ego vero fugio cum fugientibus liberis,
Sumque afflictus cum afflictis,
Metuens prodere *eos*, ne quis ita dicat mortalium:
Videte, postquam non est pater filiis,

Iolaus

Iolaus non fert opem, cum sit cognatus.
Ex omni vero profligati Græcia,
Venientes *ad* Marathonem, & terrā eiusdem ditionis,
Supplices sedemus ād aras Deorum,
Vt iuuent *nos:* quia campos huius terræ
Habitare dicuntur duo filii Thesei, [*oriundi,*
Qui sortito possidēt *hunc agrum*, ex genere Pandionis
His *Herculis filiis genere* propinq. quorū causā *ad* fines
Inclytarum Athenarum hoc iter confecimus.
A duobus vero semibus *hoc* exilium regitur. *Nam*
Ego quidem in his pueris curandis occupor.
Hæc vero Alcmene fœmineum liberorum genus
Intra hoc templum in vlnis fouens
Seruat. tenellas enim virgines veremur
Adducere ad turbam, & collocare supplices ad aram:
Hyllus vero, & fratres, quibus sexus est præstantior.
Quærunt vbi possimus habitare aliquam arcem,
Si pellamur ex hac terra per vim,
O filii filii huc *venientes* apprehendite meas
Vestes. video *enim* præconem hunc Eurysthei
Venientem ad nos, a quo patimur persecutionem
Priuati errones tota terra.
O *mortaliū* odium, vtinā pereas, & vir ille, qui te misit.
Quam multa iam & horum generoso patri,
Ex hoc ipso ore nunciasti mala.

Cop. An igitur *in* hac sede pulchra, *tutaq;* te cōsedisse putas,
Et *ad* vrbem sociam peruenisse, recte sentientem?
Nullus enim est, qui antepositurus sit
Tuam imbecillem potentiam Eurysthei *potentiæ.*
Vade. quid hæc laboras? Opportet te surgere, *vt redeas*
Ad Argos, vbi te expectat iudicium lapidationis.

Iol. Nequaquam, quoniam mihi opitulabitur ara Dei,
Et libera terra, in quam egressi sumus.

Cop. Vis addere huic meæ manui laborem?

Iol. Nunquam me, neque hos captos per vim abduces.

Cop. Cognosces: nec bonus vates hæc nosti.

Iol. Non fiet hoc me viuente vnquam.

Cop. Discede: ego enim hos, quamuis tu nolis,
Abducam, *eos* existimans Eurysthei *esse*, cuius sunt.

Iol. O qui Athenas longum habitatis tempus,

Opem

Ἰόλαος σὸν ἥμιστ' συγγενὴς γεγώς.
Πάσης δ' χώρας Ἑλλάδος πεπτώκοτες,
Μαραθῶνα, κὴ σύλλογον ἐλθόντες ἑβδόμαν,
Ἱκέται καθεζόμεθα βωμίοις θεῶν,
Πρόσφιλῆσαι πεδίαν δ' ἥδε χθονὸς
Διοικεῖν Θησέως παῖδας λόγος,
Κληρωλαχόντας, ὧν ἥκομεν Πανδίονος,
Τοῖσδ' ἐγγυς ὄντας. ὧν ἕκατι, πέρμονας
Κλεινῶν Ἀθηνῶν τῶνδ' ἀφικόμεθ' ὁδόν.
Δυοῖν γὰρ ὄντοιν δ' στρατηλάτοιν φυγή.
Ἐγὼ μὲ ἀμφὶ τοῖσδε κηλχαίνω τέκνοις.
Ἥδ' αὖ τὸ θῆλυ παῖδας Ἀλκμήνη γένος,
Ἔσω ναοῦ τοῦδ' ἀπὸ καλισμοῦ,
Σώζει νέας γὰρ παρθένους αἰδούμεθα
Ὄχλῳ πελάζειν, καὶ πόλωμιστεῖν.
Ὑμᾶς δ', ἀδελφοὶ δ', οἵσπερ εἰσβολὴ γένους,
Ζητοῦσιν ὅπῃ γῆς πύργον οἰκιοῦμεθα,
Ἢν τῆσδ' ἀπωθώμεθα πρὸς βίαν χθονός.
Ὦ τέκνα, τέκνα, δεῦρο λαμβάνεσθ' ἐμῶν
Πέπλων. ὁρῶ κήρυκα τόνδ' Εὐρυσθέως
Στείχοντ' ἐφ' ἡμᾶς, ἃ δίωκόμεθ' ὕπο,
Πάσης ἀλήτας γῆς ἀπεστερημένους.
Ὦ μῖσος, εἴθ' ὄλοιο, χ' ὃ πέμψας αὐτὸς.
Ὡς πολλὰ δὴ κὴ τῶνδε γηραιὸν πατρὶ,
Ἐκ τοῦδε ζωὸς σοῦ κατ' ἤγγειλας κακά.
Ἧπου καθῆσαι τύμβου' ἑδραν καλὸν δοκεῖς.
Πόλιν τ' ἀφίχθαι σύμμαχον, καλῶς φρονῶν;
Οὐ γάρ πῃ ἔστιν, ὃς πέρα θ' αἱρήσεται
Τὸ σὸν ἀλκεῖον δυσάμιναν τ' Εὐρυσθέως.
Χώρᾳ τ' προχθεῖς ζωὸς; αὐτόσμοθά σε χρὴ
Εἰς Ἄργος, ἔνθ' σε λύσιπους μένει δίκη.
Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι βωμὸς ὁρκίσαι θεοῦ,
Ἐλευθέρα τε γαῖα, οὐ βεβηκαμεν.
Βάλε πόνον μοι τῆδε προσθεῖναι χερί;
Οὔτοι βία γε μ', ἕδε τοῦδ' ἄξεις λαοῦ.
Γνώσῃ σὺ μᾶλλον σοὶ οἷδ' ἄρ' ἢ κἀγώ, πάλαι,
Οὐκ αὖ ξυνοίσειν τάδ' ἐμοῦ ζῶντος ποτε.
Ἀπαρ. ἐγὼ δ' τοῦδε, κἂν σὺ μὴ θέλῃς,
Ἄξω, νομίζων ἔμπρ εἶσ' Εὐρυσθέως.
Ὦ τὰς Ἀθήνας δεσπόσυν οἰκοῦντες χθόνος,

Λιτὰς σὰς

Αμυνέθ'. ἱκέτιν σ' ὄντες ἀγοραίου
Διὸς,
Βιαζόμεσθα, καὶ πέφηνε μιαίνεται,
Πόλλ' τ' ὀνείδη, καὶ θεῶν ἀτιμία.
Χο. Ἔα, ἔα, τίς ἠβοᾷ βωμοῦ πέλας
Ἔσηκε; ποίαν συμφορὰν δείξει τάχα;

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Ιό. Ἴδεσθε τὸν γέροντα
Μᾶλλον ἢ πὶ πέδῳ
Χυμόν. ὦ πέλας.
Χο. Πρὸς δ' ποτ' ἐν γῇ πλῶμα δύσηνον πατεῖς;
Ιό. Οἰ' ὦ ξένοι με, σοὺς ἀτιμάζων θεούς,
Ἕλκει βιαίως Ζηνὸς ἐκ προθωμίων.

Στροφὴ β'.

Χο. Οἰ'; ἐκ τίνος γῆς ὦ γέρον τετραπτόλιν
Ξυνοίκων ἦλθες λαόν;
Ἢ πέρᾶθεν ἁλίᾳ πλάτᾳ
Κατέχετ' ἐκλιπόντες
Εὐβοϊσὶ' ἀκτάν;
Ιό. Οὐ νησιώτην ὦ ξένοι τρέφω βίον,
Ἀλλ' ἐκ Μυκηνῶν εἰμὶ ἀφίγμεθα χθόνα.

Στροφὴ γ'.

Χο. Ὄνομα τίσε, γέρον, Μυκηναῖος
Ὠνόμασε λαός;
Ιό. Τὸν Ἡρακλέους ἴσά που παρᾳτίτην
Ἰόλαον; ἐγὼ σῶμ' ἀκήρυκτον τόδε.

Στροφὴ δ'.

Χο. Οἶσθ' εἰσακούσας καὶ πρίν. ἀλλὰ τῶν ποτ' ἐν
Χερὶ σᾷ κομίζῃς κήρυκ' νεοτρεφεῖς φράσον.
Ιό. Ἡρακλέους οἵδ' εἰσὶ παῖδες ὦ ξένοι,
Ἱκέται σέθεντε, καὶ πόλεως ἀφιγμένοι.

Στροφὴ ε'.

Χο. Τί χρέος; ἢ λόγων πόλεως, ἵννεπί μοι,
Μελομένω τυχεῖν.
Ιό. Μήτ' ἐκδοθῆναι, μήτε πρὸς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀπαραμυθέντας εἰς Ἄργος μολεῖν.
Χο. Ἀλλ' ἔστι τοῖς σοῖς δεσπόταις πάρα' δόκησις,
Οἱ σοῦ κρατοῦντες, ἐνθάδ' οὐκ ἐάσουσί σε.

Στρο-

Opem ferte. Iouis enim Agoræi, *i. Forensis*, cum simus
supplices, *tamen* 70
Vim patimur, & supplicũ rami lana velati polluũtur.
Vrbi autem *hoc affert* probrũ, & Deorũ *est* ignominia.
Cho. Ehem. Ehem. Quisnam clamor prope aram
Excitatus auditur? quam calamitatem mox ostendet?

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Iol. Aspicite senem 75
Ætate grauem, humi
Fusum. ô me miserum.
Cho. A quonam *prostratus*, humi casu misero iaces?
Iol. Iste, ô hospites, me, contemnens tuos deos,
Trahit violenter ex vestibulo aræ Iouis. 80

Strophe II.

Cho. Hiccine? ex qua terra, ô senex, *ad* ex quatuor ciuitati-[bus collectum,
Et simul habitantem populum venisti?
An ex vlteriori loco, marino remo
Appulistis, relicto
Euboico littore? 85
Iol. Non ago, ô hospites, insularem vitam:
Sed ex Mycenis *ad* tuam terram venimus.

Strophe III.

Cho. Quo nomine te, ô senex, Mycenæus
Appellat populus?
Iol. Herculeumne forte nouistis astitem 90
Iolaum? Nam ista persona non *est* incelebris.

Strophe IV.

Cho. Noui, & ante audito *eius nomine*. sed cuius nã *rei causâ* [in
Manu tua gestes pueros recens natos dic.
Iol. Herculis isti sunt filii, ô hospites:
Supplices tui, & ciuitatis qui *huc* venerunt. 95

Strophe V.

Cho. Quam ob causam? dic mihi, an ciuitatis colloquium
Expetentes consequi?
Iol. Ne dedantur, neque per vim a Diis
Tuis auulsi Argos redeant. [eos, 100
Cho. Sed tuis dominis hæc nõ sufficient, *nec a te propulsabũt*
Qui imperium in te habentes, hic inueniunt te.

Stro-

Strophe VI.

Cho. Conuenit deorum vereri supplices, ô hospes,
Neque violenta manu *decet*
Te Deorum relinquere sedes.
Veneranda enim Dice hæc non patietur.
Cop. Emitte nunc ex *hac* terra hos Eurysthei *seruos*,
Et non vtar hac violenta manu.

Strophe VII.

Cho. Impium *est* ciuitatem negligere supplicem
Hospitum supplicationem.

Copreus.

Præclarum vero *est* extra negotia habere pedem,
„ Nactum melius consilium.
Cho. Ergo Regi huius agri te declaratis
His *rebus* oportebat *hæc* audere, nõ aũt p vim hospites
A Diis, & *a Deorum aris* abstrahere, terramq; venerari
Cop. Quis autem est rex huius regionis & vrbis [liberam.
Cho. Inclyti patris filius Demophoon Thesei.
Cop. Cum hoc igitur mihi certamẽ aliq huius cõtrouersiæ
Potissimum erit reliqua vero dicta sunt frustra.
Cho. Atqui hic ipse *iam huc* venit festinanter,
Et Acamas frater, *qui erunt* auditores huius causæ.
Dem. Postquam tu senio anteuertisti *nos* iuniores,
Accurrens ad hanc aram Iouis,
Dic, qui casus hanc turbam congreget.
Cho. Sedent supplices isti filii Herculis,
Coronantes aram, vt vides, ô rex,
Et Iolaus fidus socius patris *eorum*.
Dem. Quid igitur clamoribus hęc indigebat calamitas?
Cho. Vi eos iste ducere ab hac ara
Volens, excitauit clamorem, & euertit genu
Senis, vt p̃ miseratione mihi excusserit lachrymas.
Dem. Et tamẽ ornatũ græcanicum, & modũ vestis *græcanicæ*
Habet. *In rebus* vero cęteris, hæc *facinora sunt* barbaræ
Tuum est iam dicere, & non cunctari, mihi, [manus.
Cuius terræ fines relinquens, huc veneris.
Cop. Argiuus sum: hoc enim vis scire.
Quare autem venerim, & a quo *missus*, dicere volo.
Mittit me huc Mycenarum rex Eurystheus
Ducturum hos: veni autem, ô hospes, multa

Iusta

Στροφὴ ϛ'.

χο. Εἰηὸς θεῶν ἱκτῆρας αἰδεῖσθαι ξένε,
Καὶ μὴ βίαιον χεῖρα
Δαμόνων ἀπολείπειν σ' ἕδη.
Πότνια γὰρ Δίκα παρὰ τὰ πείσιμα.
χο. Ἔκπεμπε νῦν γῆς τάσδε τὰς Εὐρυσθέως,
Κοὐδὲν βίαιον τῇδε χερὶ σοῦμαι χερί.

Στροφὴ ζ'.

χο. Ἄθεον ἱκετείαν μιθεῖσθαι πόλει
Ξένων ἀπὸς τὸ πᾶν.

IAMBOI.

χο. Καλὸν γ' ἔχω πραγμάτων ἔχειν πόδα,
„ Εὐβουλίας τυχόντα τῆς ἀμείνονος.
χο. Οὐκοῦν τυράννοις τῆσδε γῆς φράσαι σε
Χρὴ ταῦτα τολμᾶν, ἀλλὰ μὴ βίᾳ ξένους
Θεῶν ἀφέλκειν, γῆν σέβοντ' ἐλεύθερον.
χο. Τίς δ' ἐστὶ χώρας τῆσδε, καὶ πόλεως ἄναξ;
χο. Ἐκεῖνα πατρὸς παῖς Δημοφῶν ὁ Θησέως.
χο. Πρὸς τοῦδ' ἀγὼν τις ἅρμα τῆδε τἀπὸ γῆν
Μάλις' αὖ εἴη. πολλά σ' ἱκέται μαστῶ.
χο. Καὶ μὴν ὅδ' αὐτὸς ἔρχεται σπεύδων ἔχων,
Ἀκάμας τ' ἀδελφὸς, τῶνδ' ἐπίκουροι λόγων.
Ἐπεὶ σ' ἔφθης, πρέσβυς ὤν, νεωτέρους
Βοηδρομήσας πρὸς δ' ἑστίαν ἐχάρας Διός,
Λέξον, τίς ὄχλον τονδ' ἀθροίζεται τύχη.
χο. Ἱκέται κἀγὼ παῖδες οἱδ' Ἡρακλέους,
Βωμὸν κατασχόντες, ὡς ὁρᾷς ἄναξ,
Πατρός τε πιστοὶ Ἰόλεως παραστάται.
χο. Τί δῆτ' ἰοῦσι μῶν ἅδ' ἐδέχθη συμφορά;
χο. Βίᾳ νιν ἄγειν τῆσδ' ἀπ' ἐχάρας ἄρχω
Ζητῶν, βοᾷ δ' ἔφασκε, κἀπεφθέγγετο
Γέροντος, ὥστε μοι βαλεῖν οἴκτῳ δάκρυ.
χο. Καὶ μὴν σολοῦ γ' Ἕλληνα, κἀρυθμὸν πάλαι
Ἔχει. τὰ δ' ἄλλα, βαρβάρου χερὸς τάδε.
Σὸν δὴ τὸ φάζειν ἐστὶ μὴ μέλλειν τ' ἐμοί,
Ποίας ἀφῖξαι δεῦρο γῆς ὀρθοὺς λιπών.
χο. Ἀργεῖός εἰμι. τῶνδ' ἐγὼ θέλω μαθεῖν.
Ἐφ' οἷσι δ' ἧκω, κἀπιρρόθως, λέξαι θέλω.
Πέμπει Μυκηνῶν δεσπότης μ' Εὐρυσθέως ἄναξ,
Ἄξοντα τάσδε. πολλὰ δ' ἦλθον ὦ ξένε

Δίκην

Δίκην δ' ὁμαρτῆ δρᾶν τε, κἀλέγχειν ἔχων.
Ἀργεῖος ὢν γὰρ αὐτὸς, Ἀργείους ἄγω,
Ἐκ τῆς ἐμαυτοῦ τούτους δραπέτας ἔχων,
Νόμοισι τοῖς ἐκεῖθεν ἐψηφισμένους
Θανεῖν. δίκημοι δ' ἐσμὲν οἰκοῦντες πόλιν,
Αὐτοὶ καθ' αὑτῶν κυρίως κραίνειν δίκας.
Πολλῶν γὰρ κἄλλων ἐσίας ἀφιγμένων,
Ἐν τοῖσιν αὖθις τοῖσιν ἐσταμένοις
λόγοις,
Κἀθέλεις ἐτόλμησ' ἵκεσθ' ὧδε θοίνας κακάς.
Ἀλλ' εἰ μὴν εἰς σὲ μωρίαν ἐκπεμφθέντες,
Δεῦρ' ἦλθον ἐς κίνδυνον, ἐξ ἀμηχανιῶν
Ῥιπτοῦντες, εἴτ' οὖν, εἴτε μὴ, φρονήσεται.
Οὐ γὰρ φρενήρη γ' ὄντα σ' ἐλπίζασί που
Μόνον τοσοῦτος, ὧν ἐπῆλθον, Ἑλλάδος,
Ταῖς τῶνδ' ἀβέλαις ξυμφορᾶς κοβιστόν.
Φέρ', αὐτίθεις γὰρ, τέσδε γ' εἰς γαῖαν παρεὶς,
Ἡμᾶς τ' ἐάσας ἐξ ἴσου, τί κερδανεῖς;
Τὰ μὲν πρὸ ἡμῶν, τοιάδ' ἐσί σοι λαβεῖν.
Ἄργους τοσῶνδε χεῖρα, τῶν τ' Εὐρυσθέως
Ἅπασαν ὄχλον τῆδε θοίνας πόλει.
Ἢν δ' εἰς λόγους τε, κἀπὶ τοῦσδ' οἰκτίσμασι
Βλέψας πεπαυθῇς, εἰς παλαίωμα δίσκευμα
Δορὸς τὸ πᾶν γόμφωμα. μὴ γὰρ ὡς μεθήσομεν
Δόξης ἀγῶνα τοῦδε, ἀπερ χαλυβικοῦ.
Τί δῆτα φήσεις; ποῖα πεδί' ἀφαιρεθεὶς,
Τιρυνθίοις θὴς, πόλιμον Ἀργείοις ἔχειν;
Ποίοις δ' ἀμοιβὰν συμμάχοις; τίνος δ' ὕπερ
Θάψῃς νεκροὺς πεσόντας; ἢ κακὸν λόγον
Κτήσῃ πρὸς ἀστῶν, εἰ χέρνητος οὐκέτι
Τύμβου τὸ μηδὲν ὄντος, ὡς εἰπεῖν ἔπος,
Παιδῶν τε τῶνδ' εἰς αὖλον ἐμβήσῃ πόδα.
Ἐρεῖς τὸ λῷστον ἐλπίδ' οὐρήσειν μόνον.
Καὶ τοῦτο πολλοῦ τἀπερῶντος εὐδεές.
Κακῶς γὰρ Ἀργείοισιν οἰδ' ὡπλισμένοι
Μάχοιντ' ἂν ἡβήσαντες, εἰ τοιόνδε
Ψυχὴν ἐπῴρᾳ χ' ὧν μέσῳ πολὺς χρόνος,
Ἐν ᾧ διεργασθεῖτ' ἄν. ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
Δὸς μηδέν. ἀλλὰ πάρ' ἐῶν ἄγειν ἐμέ,
Κτῆσιν Μυκηνῶν. μηδ' ὅπῃ φιλεῖτε δρᾶν,

Παθὴς

Iusta simul & facere, & dicere habens.
Ipse enim cum sim Argiuus, duco Argiuos
Fugitiuos hos ex mea *terra* tenens,
Legibus patriis condemnatos
Capitis. Æquũ aũt est, vt *nostrã* administrãtes Rẽpub.
Nos ipsi per nos ipsos rata perficiamus iudicia.
Cũ aũt & multorũ aliorũ *ad* aras *hi trãsfugæ* venerint,
In his ipsis stetimus verbis, *iisdem verbis, ac rationibus*
Et nemo ausus est accersere sibi mala. [*vsi sumus.*
Sed *hi* si stultitiam aliquam in te animaduerterint,
Huc venerunt, in periculum, ob desperationem, *tui*
Coniicientes, siue *fiat id, quod optant*, siue non fiat.
Non enim sperassent, te existentem mentis cõpotem,
Solum ex tanta Græcia, quam pererrarunt,
Horum inconsultas calamitates miseraturum.
Age (confer. n. *rationes*) hos dimittẽs in *nostrã* terrã,
Et sinens nos abducere, quid lucri facies?
A nobis quidẽ huiusmodi *cõmoda* licet tibi accipere.
Argi ipsius tantos exercitus, & Eurysthei
Omnes vires addere huic Reipub.
Si vero dicta, & horum miserationes
Intuens emollitus fueris, in certamen venies
Armorum hęc res. non enim sic dimittemus
Gloriæ contentionem istam sine ferro.
Quid vero tum dices? quibus campis spoliatus,
Tirynthiis moucbis bellum Argiuis sustinendum?
Quibus vero belli sociis *vtèris nos* propulsans? cuius etiam *rei* causa, *quo prætextu*
Sepelies *tuos ciues* mortuos? certe malam famam
Tibi comparabis a ciuibus, si propter senem,
Qui est sepulchrum, nihil existens, vt ita dicam,
Et propter hos pueros in sententiam imponas pedem.
Sed dices hoc vnũ, cp optimũ *est*, te inuenturũ esse spẽ:
At hoc lõge inferius *est* præsenti *nostræ ciuitatis robore.*
Male enim cum Argiuis isti armati
Pugnabunt si ad pubertatem peruenerint. si hoc tibi
Animos tollit & in medio longum *est* tempus,
In quo vos potestis perire. Sed mihi obtemperã.
Nihil des, sed sinens me mea abducere,
Concilia *tibi* Mycenas. neque (quod soletis facere)

Hoc facias tu quoque, cum possis potentiores
Amicos *tibi* adiungere, vt imbecilliores adiungas.
Dem. Quis litē *recte* iudicarit, aut causam *bene* cognouerit,
Priusquam ex vtroque *litigatore* sermonem audiuerit perspicuum?
Iol. O Rex, licet quidem hoc in tua terra
Dicere, & audire vicissim licet mihi,
Nec vllus me pellet vlterius, vt aliunde *pulsus sui.*
Inter nos vero & hūc nō cōceditur alternis causā dicere.
Postquā nihil est nobis amplius negotii cū Argis. [re.
Decreto facto: sed patriam fugimus,
Quomodo potest iuste retrahere tanquam Argiuos
Hic hos cum simus, quos expulit ex patria?
Peregrini enim *iam* sumus. an ex tota Græcia
Iustum putatis vt exulet, si *quis* Argiuam vrbē fugiat?
Nequaq̄ certe *fugiemus* Ath Haud.n. Argiuorū metu
Herculis liberos expellent *ex sua* terra.
Haud.n. *Athenienſium vrbs* est Trachin, nec Achaicū
Oppidum, vnde tu istos, nullo quidem iure:
Sed Argos laudibus extollens, *& inītans verba*, qualia nunc quoque dicis,
Expulisti supplices ad aram sedentes.
Si.n. hoc fiat, & *Athenienſes æqua esse* iudicēt tua verba,
Non video Athenas istas liberas amplius *esse*.
Sed noui ego horum animum, & ingenium.
„ Mori *potius* volent. Dedecus enim, onus
„ Vitæ apud bonos viros putatur.
„ Satis autē est vrbē *ita prædicasse*. Est enim inuidiosum,
„ Immodice prædicare. sæpe enim iam [laudatus.
„ Memini me quoq; grauatum esse quando nimiū sum
Quod autē *sit* necesse tibi, hoc volo dicere, hos
Seruare, quia huic terræ præes.
Pittheus enim *filius* est Pelopis: ex Pittheo vero
Æthra: pater vero ex hac nascitur tuus
Theseus. rursus vero redeo *ad* horum genus.
Hercules erat Iouis, & Alemenæ filius.
Hæc vero Pelopis filiæ. *Ergo* consobrini
Fuerunt tuus pater, & horum pater.
Attingis igitur sic hos genere, ō Demophoon.
Quæ vero p̄terea extra iā dictā cognationē te oportet
Per-

Πάθης σὺ τᾶτο, τὰς ἀμείνονας πυρῶν
Φίλας ἑλέσθαι, τὰς κακίονας λάβης.
δη. Τίς αὖ δίκλιν κρίνοιεν, ἢ γνοίη
λόγων,
Πρὶν ἂν πυρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
ἰό. Ἄναξ, ὑπ' ἀρχὴ μ' ἦλθες· ἐν τῇ σῇ χθονὶ
Εἰπεῖν, ἀκοῦσαί τ' ἐν μέρει παρεσί μοι.
Κἀδεῖς μ' ἀπώσεται πρόθυρα, ὥστε ἄλλοθι.
Ἡμῖν δ' ἓν πόλει· οὐδὲν ἐσμεν ἐν μέρει.
Ἐπὶ δ' Ἄργους κλέος ἐλθ' ἡμῖν ἅπαν,
Ψήφῳ δακῆσαν, ἀλλὰ φεύγομεν πάτραν,
Πῶς αὖ δικαίως ὡς Μυκηναίους ἄγοι,
Ὧδ' ὄντας ἡμᾶς, ἐς ἀπήλασε χθονός;
Ξένοι γὰρ ἐσμέν. ἢ τὸν Ἑλλήνων ὄχλον
Φεύγειν δίκαιόν ἐστ', αὐτ' Ἄργος φύγοι;
Οὔκουν Ἀθήνας γ' ἡγεῖ Ἀργείων φόβῳ,
Τὸν Ἡρακλείας παῖδας ἐξελῶσα γῆς.
Οὐ γάρ π Τραχὶς ἐστιν, ἀλλ' Ἀχαϊκὸν
Πόλισμ', ὅθεν σὺ τόνδε, τῇ δίκῃ μὲ ἄγει,
Τὸν δ' Ἄργος ὀγκῶν, οἷά περ κἀκ νεῶν
λέγεις,
Ἕλληνες ἱκέτας βωμίους καθημένους.
Εἰ γὰρ τόδ' ἔσται, καὶ λόγους κείνους σὺς,
Οὐκ οἶδ' Ἀθήνας ὀρθὰς ἐλαύνεσθαι ἔτι.
Ἀλλ' οἶδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμμα, καὶ φύσιν.
„ Θνήσκειν θελήσουσ'· ἡ γὰρ αἰσχύνη, βάρος
„ Τὸ ζῆν πρὸ ἐσθλοῖς ἀνδράσι νομίζεται.
„ Πόλιν μὲν ὀρκεῖ καὶ γὰρ οὕνεκ' ἐπίφθονον
„ Λέων γ' ἐπαινεῖν ἐστι· πολλάκις δὲ δὴ
„ Καὐτὸς βαρυνθεὶς οἶδ', ἄκων γ' αἰνέμην.
Σοὶ δ' ὡς ἀνάγκη τόνδε βάλλομαι φρόσιν
Σώζειν, ἐπεὶ καὶ τῆσδε σπερμάτεις χθονός.
Πιτθεὺς μὲν ἦν Πέλοπος· ὁ δ' ἦν Πιτθέως,
Αἴθρα. πατὴρ δ' ὁ τῆσδε γίγνεται σέθεν
Θησεύς. πάλιν δ' ἐς τῶνδ' ἀνέρχομαι σοι γόνους.
Ἡρακλέης γὰρ Ζηνὸς, Ἀλκμήνης τε παῖς.
Κεἰν' ἦν Πέλοπος θυγατρός. αὐτεννέφω
Πατρὸς αὖ εἶναι σὸς τε, κἀ τέκνων ἐμούς.
Γένος μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν.
Ἃ δ' ὀκνεῖς ἤδη τᾶσπερ ἠκούσας σε δεῖ,

Τίσιν λίζω σοι πυσί. φημὶ γάρ ποτε
Σύμαχος χρυσέας, τῶνδ' ἐπαασίζων πατρὶ,
Ζωστῆρα Θησεῖ τὸν πολυκόσμον μέτα,
Ἅδυτ' ἐρυμνῶν ἐξανήγαγόν μυχῶν
Πατέρα σόν. Ἑλλὰς πᾶσα τὸ τόδε μαρτυρεῖ. 220
Ὧν ἀντιδοῦναί σ' οἷόν' ἀπαιτοῦσι χάριν,
Μήτ' ὀκνηθῆναι, μήτε τοῖς βίαν θεῶν
Τῶν σῶν ἀπαναδῆντας, σκῆπτρόν τε χθονός.
Σοὶ γὰρ τόδ' αἰσχρὸν χωλὸς, εἴ τι πολλὰ κακὸν,
Ἱκέτας ἀλήτας, συγγενεῖς. οἴμοι κακῶν. 225
Βλέψον πρὸς αὐτούς, βλέψον. ἑλκτὰς βίᾳ.
Ἀλλ' αὐτομαί σε, κἀπὶ σὸν σέφω χέρα,
Καὶ πρὸς γενείου, μηδαμῶς ἀπημφίσης
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας εἰς χέρας λαβών.
Γενοῦ δὲ τοῖσδε συγγενὴς, γένους φίλος, 230
Πατὴρ, ἀδελφὸς, δεσπότης. ἅπαντα γὰρ
Ταῦτ' ἐστὶ κρείσσω, πολλὰ τἀν Ἀργείοις πεσεῖν.
Χο. Οἰκτρὰ μὲν ἀκούειν τοῖδε συμφορᾶς, ἄναξ.
Τιμῶ δ' εὐγένειαν τ' τύχης νικωμένην
Νῦν δὴ μάλιστ' ἐσεῖδον. οἶδε γὰρ πατρὸς 235
Εὐθλοὶ μεγῶντες, δυστυχοῦσ' ἀναξίως.
Δη. Τρισσαί μ' ἀναγκάζουσι συμφοραὶ ὁδοῖ,
Ἰόλαε, τοὺς σοὺς μὴ παρώσασθαι ξένους.
Τὸ μὲν μέγιστον, Ζεῦς, ἐφ' ᾧ σὺ βωμίαν
Θάκεις, νεοσσῶν τῶνδ' ἔχων παγκήρυκα. 240
Τὸ συγγενές τε, κἀ τὸ προὐφείλειν, καλῶς
Πράσσειν παρ' ἡμῶν τοῖσδε πατρῴαν χάριν,
Τό, τ' αἰσχρὸν, ἅπερ δεῖ μάλιστα φεύγειν.
Εἰ γὰρ παρήσω τοῖσδε συλᾶσαι βίᾳ
Εἶναι πρὸς ἀνδρὸς βωμὸν, οὐκ ἐλεύθερον 245
Οἰκεῖν δοκήσω γαῖαν. Ἀργείοις δ' ἐκὼν
Ἱκέτας προδοῦναι. κἀμοὶ τόδ' αἰσχύνης πέλας.
Ἀλλ' ὄφελες μὲν δυστυχέστερον μολεῖν.
Ὅμως γὰρ καὶ νῦν μὴ τρέσῃς, ὅπως σέπτις
Σὺ παισὶ βωμοῦ τοῦδ' ἀπαστάσῃ βίᾳ, 250
Σὺ δ' Ἄργος ἐλθὼν, πεύσεται τ' Εὐρυσθεῖ φράσον,
Πρὸς τοῖσδ' ἕτ', εἴ τι πυθέσθαι γ' ἱκμαλεῖ
ξένοις,
Δίκης κυρήσαι. τοῖσδε δ' οὐκ ἄξῃς ποτέ.

Οὐκ

Persoluere filiis, dicam tibi: Glorior enim quondam
Me socium fuisse Theseo, cum essem scutifer Herculis,
Ad *petendum* baltheum, qui fuit causa multarū cædiū.
Reduxit aūt Hercules ex munitis inferorū recessibus
Patrem tuum. Hoc tota Græcia testatur. 220
Pro quibus reddere te isti vicissim postulant gratiam,
Ne *hosti* dedantur, neque per vim a Diis
Tuis auulsi, expellantur *ex hoc* agro.
Tibi enim priuatim hoc turpe *fuerit*, & ciuitati malū:
Supplices, exules, cognatos *negligere*. Hei mihi malorū
Intuere eos, vide eos trahi per vim. [causa. 225
Sed rogo te, & corono tuas manus,
Et per mentum *te precor*, ne negligas
Filios Herculis, in manus *tuas* suscipiens.
Sis vero illis cognatus, sis amicus, 230
Pater, frater, dominus: omnia enim
Hæc sunt potiora, quam ab Argiuis occîdi.
Cho. Misertus sum ego audiens istas calamitates, ô rex,
Nobilitatem vero a fortuna vinci
Nunc maxime vidi. Isti enim e patre 235
Optimo nati, sunt infelices præter sua merita.
Dem. Tres calamitatis viæ, *causaq;* me cogunt,
O Iolae, non repellere tuos hospites.
Primum quidē, q̄ maximū *est*, Iupiter, ad cuius arā tu
Sedes habens hunc cœtum pullorum, *i pueroru.* 240
Deinde vero cognatio, & prior obligatio, *q̄ nos monet*,
Hos reposcere a nobis paternū beneficium, [merito
Et *tertio loco* ipsa turpitudo, de qua maxime oportet
esse solicitum,
Si enim permittam hanc vi spoliari
Aram ab homine peregrino, non liberam 245
Videbor habitare terram: Argiuis autem vereor
Prodere supplices, idq; prope laqueū, *mortē q̄*, *iā cōstitu-*
Vtinam vero tuus aduentus fuisset felicior. [tos.
Sed tamen ne nunc quidem trepida, ne te aliquis
Cum pueris auellat ab hac ara per vim. 250
Tu igitur reuersus Argos, dic ista Eurystheo.
Prætererea vero, si quod crimen his hospitibus obii-
ciendum habet, [duces.
Ius *suum* consequetur. hos vero *tu* nunquam *hinc* ab-

Cop. Non *abducam igitur hos*, si iusti aliquid afferatur, & ratione *causam* vincam?
Dem. At quomodo iustum *est* supplicem abducere vi?
Cop. Nequaquam mihi hoc turpe *est*, sed tibi damnũ *feret*.
Dem. Certe mihi *erit dedecus*, si patiar te istos abstrahere.
Cop. Tu igitur relega *eos* ex tuis finibus, & tunc *eos* illinc abducemus. [*esse putes*
Dem. Ineptus es, qui Deo plus sapis, *qui Deo te sapientiorem*
Cop. Ergo huc (vt videtur) malis fugiendum *est*. [*dedes.*
Dem. Omnibus *est* commune perfugium ara Deorum.
Cop. Hæc non videbuntur pariter Mycenæis.
Dem. Nonne ego rerum istarum sum dominus? [*Cop.* Nihil lædens *Mycenæos* illos, si sapis, *hos trãsfugas mihi*
Dem. Lædimini *ergo*, quod ego non polluam deos?
Cop. Non cupio te bellum mouere Argiuis.
Dem. Et ego sic sum affectus: istos vero non dimittam.
Cop. Ego tamen abducam meos correptos.
Dem. Haud igitur Argos facile redibis.
Cop. At periculum faciens, hoc cito sciam.
Dem. Plorans igitur, hos attinges, idque statim.
Cop. Ne per deos aude percutere præconem.
Dem. Nisi *profecto* iste præco modeste se gerere discat, *eũ per-*
Cho. Abi tu, tu vero rex ne attingas hunc. [*cutiam.*
Cop. Abeo. vnius enim manus infirma *est* pugna.
Veniam autem magnum Martis Argiui adducens
Huc armatum exercitum. Innumeri enim me
Expectant clypeati *milites*, Eurystheusque Rex
Ipse dux exercitus. Alcathoi vero ad extremos,
Expectans hinc *responsa*, fines manet.
Vbi aũt audierit tuã insolẽtiã, apparebit splẽdidus, *ac*
Tibi, & ciuibus, & huic terræ, & arboribus. [*formidabilis*
Frustra enim haberemus iuuentutem adeo
Multam Argis, nisi te puniremus.
Dem. Abi in malã rẽ tuũ enim Argos ego nõ formido.
Hinc vero nunquam, me ignominia afficiens,
Vi abduces hos. Non enim Argiuorum vrbi
Subditam hanc, sed liberam habeo.
Chorus. [nes appropinquet
Tempus *est rebus* prospicere, prius quam ad *nostros* fi-
Exercitus Argiuorum. admodũ n. acer Mars *est*
Myce-

Κη. Οὐκ ἰῶ δίκημον ἦ τι, κοὐ νικῶ λόγῳ;
Δη. Καὶ πῶς δίκημον τὸν ἱκέτην ἄγειν βίᾳ;
Κη. Οὐκοῦν ἐμοὶ τόδ' αἰσχρόν, ἀλλὰ σοὶ βλάβος.
Δη. Ἐμοιγ', ἐὰν σοι τέσδ' ἐφίλκεσθαι μέτα.
Κη. Συ δ' ἐξελᾷς κἀντ' ἐκείθεν ἄξομεν.
Δη. Σκηπὸς πέφυκας, τὸ θεοῦ πλεῖον φρονῶν.
Κη. Δεινῷ ὡς ἔοικε τοῖς κακοῖσι φύκτον.
Δη. Ἅπασι κοινὸν ῥῦμα δαιμόνων ἕδρα.
Κη. Ταῦτ' ἀδοκήσῃ τοῖς Μυκηναίοις ἴσως.
Δη. Οὐκοῦν ἐγὼ τῶνδ' οὐχὶ δεῖμ' ἐμὶ κύριος.
Κη. Βλάπτων ἐκείνους μηδέν, ὢν σὺ σωφρονῇς.
Δη. Βλάπτειν δ', ἐμοῦ γε μὴ μιαίνοντος θεούς;
Κη. Οὐ βούλομαί σε πόλεμον Ἀργείοις ἄγειν.
Δη. Κἀγὼ τοιοῦτος, τῶνδε δ' οὐ μὴ στήσομαι.
Κη. Ἄξω γε μὴν τοι τὰς ἐμὰς ἐγὼ λαβών.
Δη. Οὐκ ἆρ' ἐς Ἄργος ῥᾳδίως ἄπει πάλιν.
Κη. Πειράσομαί γε δὴ τοῦτο γ' οὐ πικ' εἴσομαι.
Δη. Κλαίων ἄρ' ἄψῃ τῶνδε, κοὐκ ἐς ἀμβολάς.
Χο. Μὴ θεῶν κήρυκα τολμήσῃς θένειν.
Δη. Εἰ μή γ' ὁ κῆρυξ σωφρονεῖν μαθήσεται.
Χο. Ἄπιθι, σὺ τῶνδε μὴ δίκης ἀναξ.
Κη. Στείχω. μιᾶς γὰρ χερὸς ἀσθενὴς μάχη.
Ἦξω δ' ὁπλίτου Ἄρεως δορείας λαβών
Πάγχαλκον αἰχμὴν δίδυμον, μυρίοι δέ μοι
Μίσουσιν ἀσπιστῆρες, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ,
Αὐτὸς στρατηγῶν. Ἀλκάθου δ' ἐπ' ἐσχάτοις,
Καραδοκῶν τἀνθένδε, τέρμασι μένει
Λαμπτῆρας δ', ἀκούσας σὸν ὕβριν φανήσῃ
Σοί, καὶ πολίταις, γῆ τε τῇδε, καὶ φυτοῖς,
Μάτην γὰρ ἥβην ὧδ' ἐγ' ὠκτισμένην
Πολλὴν ἂν Ἄργει μὴ σε λιμωττομένοι.
Δη. Φθείρου· τὸ σὸν γὰρ Ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ.
Ἐνθένδε δ' οὐκ ἐμέσθες, αἰσχύνας ἐμέ,
Ἄξειν βίᾳ τέσδ'· οὐ γὰρ Ἀργείων πόλει
Ὑπήκοον τὸ σὸν δ' ἀλλ' ἐλεύθερον ἔχω.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Χο. Ὦ μοι τί νοεῖν, πρὶν ὄρνις πλάκωμαι
Στρατὸν Ἀργείων, μόλα δ' ὀξὺς Ἄρης

Ο Μυκηναίων,
Ἐπὶ τοῖσι δὴ μᾶλλον ἔτ' ἢ πρίν.
Πᾶσι γὰρ ἔστ' κήρυξι νόμος,
Δὶς τόσα πραγμῶ τῶν γιγνομέ-
νων.
Πόσα νιν λέξειν βασιλεῦσι δοκεῖς
Ὡς δεινὰ ἔπαθεν, καὶ πικρὰ μικρὸν
Ψυχὴν ἦλθε λαβεῖν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἰό. Οὐκ ἔστι τῶδε παισὶ κάλλιον γέρας,
„ Ἢ πατρὸς ἐσθλοῦ κἀγαθοῦ πεφυκέναι.
„ Γαμεῖν τ' ἀπ' ἐσθλῶν. ὃς δ' νικηθεὶς πόθῳ
„ Κακοῖς ἐκοινώνησεν, οὐκ ἐπαινέσω,
„ Τέκνοις ὄνειδος οἰῶν' ἡδονῆς λιπεῖν.
„ Τὸ δυσγενὲς γὰρ ἡ ὑγρὰ αἰμώσσεται
„ Τῆς δυσγενείας μᾶλλον. ἡμεῖς γὰρ κακῶν
Εἰς τοὔσχατον πεσόντες, εὕρομεν φίλους
Καὶ ξυγγενεῖς τάσδ', οἳ τοσῆσδ' οἰκουμένης
Ἑλλωίδος γῆς, τῶνδε προὔστησαν μόνοι.
Δότ' ὦ τέκν' αὖθις χεῖρα δεξιὰν, δότε
Ἡμεῖς τε παῖδες, κἀπέλας προσέλθετε.
Ὦ παῖδες. εἰς μὲν πεῖραν ἐλθαμὲν φίλων.
Ἢν δ' οὖν ποθ' ἡμῖν νόστος εἰς πάτρας φυὴν,
Καὶ δώμαθ' οἰκήσητε, κἀμοὺς πατρὸς,
Σωτῆρας αἰεὶ καὶ φίλους νομίζετε,
Καὶ μή ποτ' εἰς γῆν ἐχθρὸν αἴρεσθε δόρυ,
Μεμνημένοι τῶνδ'. ἀλλὰ φιλτάτην πόλιν
Πασῶν νομίζετ'. ἄξιον γ' ὑμῖν σέβειν,
Οἵ γῆν τοσήνδε, καὶ Πελασγικὸν λεὼν,
Ἡμῶν ἀπηλάξαντο πολεμίους ἔχθρ,
Πτωχοὺς ἀληθῶς εἰσορῶντες. ἀλλ' ὅμως
Οὐκ ἐξέδωκαν, οὐδ' ἀπήλασαν χθονός.
Ἐγὼ δ' ἢν ζῶν, καὶ θανὼν ὅταν θάνω,
Πολλά σ' ἐπαινῶ. Θησέως ὦ τὰν πόλας,
Ὑψηλὸν αἴρω. καὶ λέγων τύχοι, σὺ φρονεῖν,
Ὡς οὔ τ' ἐδέξω, τ' τέκνοισιν ἤρκεσας
Τοῖς Ἡρακλείοις. σύγχυσις δ' ἂν' Ἑλλάδα
Σῴζεις πατρῴαν δέξαν. ἐξ ἐσθλῶν γὰρ φύς,
Οὐδὲν κακίων τυγχάνεις μεγὰς πατρὸς,
Παύρων μετ' ἄλλων, ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως

Εὕρεις

Mycenæorum,
Ob hæc vero, multo magis, quam ante *se præstabit acrē*.
Omnibus enim præconibus hic *est* mos,
Vt bis tantum exaggerent *res*, quam gestæ sint, *duplo*
maiores esse dicant, quam reuera sint.
Quam multa putas ipsum regibus essē dicturum? 295
Quod sit atrocia passus, & pene
Venerit in periculum amittendæ vitæ.

Iolaus.

Non est hoc pulchrius decus liberis,
" Quam ex patre bono, fortique natos esse,
" Et ducere vxores ex bonis. qui vero victus libidine 300
" Coniunxit *se* cum malis, *illum* ego non laudabo,
" Quod relinquat liberis dedecus propter voluptatem.
" Infelicitatem enim generis nobilitas propulsat
" Magis quam generis ignobilitas. nos enim malorum
In extrema lapsi, inuenimus amicos, 305
Et cognatos hos, qui, cum tanta sit
Græciæ terra, *tamen* hos soli defendunt.
Date vos pueri eis dexrram manum, date
Et vos filiis, & prope accedite, [*experti*. 310
O filii. Periculum certe fecimus amicorum, *eos q; sumus*
Si quando igitur contigerit vobis reditus in patriam,
Et domos habueritis, & honores patris,
Putate semper *hos esse vestros* seruatores, & amicos,
Et nunquam aduersus *horū* terrā tollite hastā hostilē,
Memores horū *beneficiorū*, sed charissimā ciuitatē 315
Omnium putate. Conuenit enim vt colatis *eos*,
Qui terram tantam, & Pelasgicum populum,
Auerterunt a nobis, vt haberent *eos* hostes,
Intuentes *vos* mendicos, errones: sed tamen
Non dediderunt, neq; expulerunt *ex sua* terra. 320
Ego vero & viuens, & mortuus, quandocunq; moriar,
O amice magnis laudibus æqualem Theseo
Extollam te, & hæc dicens, *te* delectabo,
Quod & humaniter exceperis *nos*, & opē tuleris liberis
Herculeis. Nobilis igitur per Græciam 325
Seruas paternam gloriam. Ex bonis enim cū natus sis,
Non es deterior patre,
Cum paucis aliis. Vnum enim inter multos forte

Inue-

Inuenias, qui non sit deterior patre.
Cho. Semper hæc terra calamitosis
In causa iusta vult opem ferre.
Innumeros enim iam labores pro amicis [*impendere.*
Tulit. & nūc hoc *nouū* certamē video, ppe *nos esse, nobis*
Dem. Et a te recte dictū est, & glorior, *atq; confido*, senex. horum *Athenienſium officia* [beneficium.
Talia fore, *qualia dixisti. Semper* cōmemorabitur hoc
Et ego quidem ciuium conuentum faciam,
Et ordinabo, vt Mycenæum exercitum [latores
Possim excipere cū magnis copiis. Primū quide specu-
Mitram ad ipsum, ne me inscio *in nos* irruat.
„ (Quilibet enim vir velox bellator *hostem* arcet)
Et sacrificabo considerans vaticinia. Tu vero in *nostras*
Cum pueris ingredere, relinquens aram Iouis, [ædes
Sunt enim qui tui, etiamsi ego foris fuero,
Curam habebunt. Quamobrem in ædes ito, senex.
Iol. Non relinquam aram, sedemus iam [serit.
Supplices expectantes hic, donec ciuitas rē feliciter ges-
Vbi autem hoc certamine liberatus fueris præclare,
Tunc ibimus in ædes. Diis autem non deterioribus,
Quam Argiui, sociis vtimur, ô Rex.
Nā his quidem *Argiuis* præest Iuno, coniunx Iouis,
„ Nobis vero Minerua. dico autem ad fœlicitatem
„ Et hoc prodesse, deos habere præstantiores.
„ Pallas enim non patietur se vinci.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Si tu magnifice gloriaris, alii
2 Non *ideo* te plus curant,
3 Hospes Argis *huc* profecte.
4 Magniloquentia tamen *tua* meam
5 Mentem non terrebis.
6 Nunquam adeo magnis,
7 Et *adeo* pulchrā habētibus regionem Athenis *hoc*
8 Accidat, *vt his verbis terreātur.* Tu vero *es* amens, &
9 Sthenelī *filius. Eurystheus. est* tyrannus. [*ille*, qui Argis

Antistrophe.

1 Qui vrbem profectus *in* aliam
2 Non minorem Argis,

Εὔεργις αὖ, ὅσις ἐστὶ μὴ χείρων πατρός.
Ἀεί ποθ' ἥδε γῆ μοι τοῖς ἀμηχάνοις
Σωὴ τῷ δικαίῳ βάλεσθαι σωσιφιλεῖν.
Τοιγὰρ πόνους δὴ μυρίους ὑπὲρ φίλων
Ἤνεγκε. κἀγὼ τῶνδ' ἀγῶν' ὁρῶ πίλας.
Δη. Σοί τ' οὐ λέλεικται. κἀγὼ τῶνδ' αὐχῶ,
μέρη,
Τοιαῦτ' ἐσεῖδε. μνημονεύσεθ' ἡ χάρις.
Κἀγὼ μὲν αὐτῶν συλλογὴν ποιήσομαι.
Τάξω δ' ὅπως αὐτὸν Μυκηναίων στρατὸν
Πολλὴ δέχωμαι χθών. σοφοῦ μ' σκοποὺς
Πέμψω σφῶν αὐτόν, μὴ λάθῃ με σφαγιστών.
„ Ταχὺς γὰρ ἱππὴ πᾶς αὐτῆς βοηδρόμος.
Μαντεῖά τ' ἀφράστως θύσομαι. σὺ δ' εἰς δόμους
Σῶν παισὶ χωρεῖ. Ζηνὸς ἐχθρῶν λιπὼν.
Εἰσὶν γὰρ οἱ στυ, κἂν ἐγὼ θυραῖος ᾖ,
Μέλημαν ἔξω. ἀλλ' ἴθ' εἰς δόμους γέρον.
Ἰό. Οὐκ αὖ λίποιμι βωμόν. ἐξόμεσθα δὴ
Ἱκέται μύροντες οὐδαμοῦ δ' πρὶν ἄξειν πόλιν,
Ὅζων δ' ἀγῶνος τοῦδ' ἀπαλλαχθῇς καλῶς,
Ἵδρυσθε οἴκους. θεοῖσι δ' ἐν κακοῖσι
Χρώμεθα συμμάχοισιν Ἀργείοις, ἄναξ.
Τῶν μὲν δ' Ἥρα σωστειρᾶ Διὸς δάμαρ,
„ Ἡμῶν δ' Ἀθηνᾶ. φημὶ δ' εἰς εὐπραξίαν
„ Καὶ τῶθ' ὑπάρχειν, θεῶν ἀμεινόνων τυχεῖν.
„ Νικᾷ γὰρ μήτις Παλλὰς, οὐκ ἐᾷ τινα.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Δη. 1 Εἰ σὺ μὲν αὐχεῖς, ἔτερα
2 Σθένη πλέον ἢ μέλοντα
3 Ξένῳ Ἀργόθεν ἐπελθόν.
4 Μεγαληγορίαισι δ' ἐμὰς
5 Φρένας ἐ φοβήσεις.
6 Μήπω τοῖς μεγάλοισιν ὄτα,
7 Καὶ κακηγόρους Ἀθήνας
8 Εἶη. σὺ δ' ἄφρων, ὅτ' Ἄρηϊ
9 Σθενέλα τύραννος,
Ἀντιστροφή.
1 Ὃς πόλιν ἐλθὼν ἑτέραν
2 Οὐδὲν ἐλάσσων Ἄργους,

3 Θεῶν ἱκτῆρας ἀλάστως,
4 Καὶ ἐμᾶς χθονὸς αὐτοχθόνους,
5 Ξένος ὢν, βιαίως
6 Ἕλκῃς, ὃ βασιλεῦσιν εἶξας,
7 Οὐκ ἄλλο δίκαιον εἰπών.
8 Πῶς ταῦτα καλῶς αὖ εἴη
9 Πάρεργ' οὐφρονοῦσιν;

Ἐπῳδός.

1 Εἰρήνα μὲν ἔμοιγ' ἀρέσκει,
2 Σὺ δ', ὦ κακόφρων ἄναξ,
3 Λέγω, εἰ πόλιν ἥξεις,
4 Οὐχ ὅπως ἃ δοκεῖς κυρήσῃς.
5 Οὐ σοὶ μόνῳ ἔγχος, ἀλλ' ἐ-
6 στὶ καὶ χαλκήρης ἐμοί.
7 Ἀλλ' ἀ πολέμων ἐράσας,
8 Μή μοι δορὶ συγκαθέξῃς
9 Τοὐμοῦ σχεδίως ἔχουσαν
10 Πόλιν, ἀλλ' αὐάσχου.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ιολ. Ὦ παῖ, τί μοι στύγιον ὄμμασι φέρων
Ἥκεις; νέον τι πελεμίων λέγῃς πέρι;
Μέλλουσιν, ἢ πάρεισιν, ἢ τί πω φάτις;
Οὐ γάρ τι μὴ ψεύσῃ γε κήρυκος λόγῳ.
Ὁ γὰρ στρατηγὸς, δύστυχής τε καὶ θεῶν
Ἐχθρὸς, σάφ' οἶδα, κοὐ μάλ' ἐσμικρὸν φρονῶν
Εἰς τοὺς Ἀθήνας. ἀλλὰ τῶν φρονημάτων
Ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων.
Δη. Ἥκει στράτευμ' ἀρχεῖον, Εὐρυσθεύς τ' ἄναξ.
Ἐγὼ νιν αὐτὸς εἶδον. αὐθαδες ἦρχεων,
Ὅσοις στρατηλατεῖν φησ' ἐπίσταλος καλῶς,
Οὐκ ἀλλόλοισι τοὺς ξυναλίους ὁρῶν.
Πεδίαν μὲν οὖν γῆς εἰς τόδ' οὔπω ἐφῆκέ πω
Στρατὸν, Λεπραίων δ' ὀφρύσι καθήμενος,
Σκοπεῖ. δόκησιν δὴ τόδ' αὐλέγειμί
σοι,
Ποίᾳ τεθαύξῃ στραθπεδον πανωῦ δορὸς,
Ἐν ἀσφαλεῖ τε τῇδ' ἱδρύσεται χθονός.
Καὶ πάντα μᾶλλον πάντ' ἄρηρ' ἤδη καλῶς.
Πόλις τ' ἐν ὅπλοις, σφάγιά θ' ἑτοιμάσματα,
Ἕτοιμα, οἷς χρὴ θεοῦς τε πέμπειν θεῶν.

Συν-

3 Deorum supplices exules,
4 Meamque terram occupantes.
5 Peregrinus existens, violenter
6 Trahis: non cedens regibus,
7 Neque quidquam aliud iusti dicens.
8 Vbinā hæc honeste fierent, *ac honesta censerentur*,
9 Saltem apud sanæ mentis homines?

Epodus.

1 Pax mihi quidem placet.
2 Tu vero stulte rex,
3 Dico, si *aduersus nostram* vrbem venias,
4 Non sic, quæ putas, consequêris.
5 Non tibi soli hasta, ne-
6 que clypeus ære munitus est.
7 Sed non *sum* amans bellorum,
8 Ne mihi concutias hasta
9 Gratiarum, *ac venustatis* plenam
10 Ciuitatem: sed *impetum tuum* reprime.

Iolaus.

O fili, quid mihi mœrorem oculis ferens
Venis? aliquid noui dicis de hostibus?
Cunctantur, an adsunt, aut quid audis?
Haud igitur *te* fallet, *nec vanus erit* præconis sermo.
Imperator enim *Eurystheus*, Deorum fauore felix
Est, bene scio, nec paruos animos tollit
Aduersus Athenas, sed spiritus
Nimis superbos Iupiter punit.
Dem. Venit exercitus Argiuus, & Eurystheus rex:
Ego eum ipse vidi. opus enim *est* virum,
Qui dicit se esse bonum ducem,
Non per nuncios videre hostes.
In hos tamen *huius* agri campos nondum immisit
Exercitum, sed *in* Lepara colle considens,
Speculatur. Hoc autem tibi dicere possum *ducis esse*
considerationem, *vt sciat* [cturus,
Qua *via* nūc exercitū armatum *aduersus nos* sit adduEt in *quo* huius agri *loco* tuto sit collocaturus.
Mea quidem omnia recte sunt iam constituta,
Et vrbs est in armis, & hostiæ paratæ
Sunt, quibus Diis has oportet immolari.

Lustra-

Lustratur autem ciuitas a vatibus.
Trophæaque de hostibus,& vbi salus *nunciantur*:
Omnes enim vates oraculorum congregans in vnum,
Exploraui vulgata,& arcana,*et*
Vetera oracula, salutaria huic terræ.
Et *in* cæteris quidem *rebus* diuersitas est oraculorum
Multa. Vna vero *in re* omnium eadem sententia manifeste apparet. *Nam*
Mactare iubent me virginem puellam
Cereri, quæ sit ex patre nobili nata.
Ego vero habeo quidem,vt vides promptitudinem
Tantam erga vos. filiam vero neq; meam occidam,
Neque alium ciuium meorum cogam *suam mactare*,
Nolentem. Volens vero quis adeo desipit,
„ Qui charissimos liberos ex manib. *ad necē* dare velit?
„ Et nunc (quod acerbum est) cœtus videas *ciuium*,
Aliorum quidem dicentiū,quod æquum sit hospitibus
Supplicibus opem ferre, aliorum vero stultitiā meam
Acusantium. Nisi vero faciam hoc,*quod isti volunt*,
Bellum domesticum iam præparatur.
Hæc igitur tu vide,& simul excogita,quomodo
Ipsique seruemini,& hæc regio,
Et ego calumniis a ciuibus non onerer.
Non enim tyrannidem vt barbarorum obtineo.
„ Sed si iusta faciam, iusta patiar.
Cho. Profecto promptam existentem non sinit deus
Hospitibus opem ferre,hanc cinitatē quāuis cupientē.
Iol. O filii,similes sumus nauigantibus,qui
Cum effugerunt sæuam tempestatis vim,
Et appulerunt ad terram prope,deinde a littore
Flatibus reiecti sunt rursus in mare.
Sic & nos depellimur ex hac terra,
Iam existentes ad littus,tanquam salui.
Hei mihi. Quid igitur me oblectasti ô misera
Spes tunc, cū nō esses ad exitū productura beneficiū *hoc*?
Veniā .n. meretur & huius *res,huic ignoscendū*, si nolit
Occidere ciuium filias: laudo autem
Et *officia mihi præsita* hīc,si modo Diis placet hæc
Peragere mihi neque tibi *horum* peribit gratia.
O filii,vobis vero quid consulam non habeo.

Quo

Θυηπολεῖται δ' ἄρα μάντιων ὕπο,
Τροπαῖά τ' ἐχθρῶν, κ' πόλις σωτηρία.
Χρησμῶν γὰρ ἀοιδοὺς πάντας εἰς ἓν ἀλίσας,
Ἤλεγξα, κ' βίβλους, κ' κεκρυμμένα
Λόγια παλαιὰ, τῆδε γῆ σωτηρία.
Καὶ τῶν μὲν ἄλλων διαφορὰ ἐστὶ θεσφάτων
Πολλὰ, ἐν δὲ πάντων γνώμη ζωὸν ἐμπεσεῖν.
Σφάξαι κελεύουσίν με παρθένον κόρην
Δήμητρι χθονίᾳ, ἣ πίτνει παιδὸς σύγγονος.
Ἐγὼ δ' ἔχω μὲν ὡς ὁρᾶς εὐθυμίαν
Τοσήνδ' ἐς ὑμᾶς, παῖδα δ' οὐκ ἐμὴν κτενῶ,
Οὐδ' ἄλλον ἀστῶν τῶν ἐμῶν ἀναγκάσω
„ Ἄκοντ'. ἑκὼν δὲ τίς ποκ' ὢν φονεύει,
„ Ὅστις τὸ φίλτατ' ἐν χεροῖν θέσθαι πέλει;
Καὶ νῶν, πικρὸν μὲν, συμφορᾶς δ' ἀνεψιᾶς,
Τῶν μὲν λιπόντων, ὡς δίκαιον ἦ ξένοις
Ἱκέτας ἀρήγειν· τῶν δὲ μοχθεῖν ἐμοὶ
Κατηγορούντων. ἴσθι μὴ δράσω τόδε,
Οἰκεῖος ἤδη πόλεμος ἐξαρτύεται
Ταῦτ' οὖν ὅρα σὺ, κ' σωτηρίαν ἄρει', ὅπως
Αὐτοί τε σωθησόσθε, καὶ πέδον τόδε,
Κἀγὼ πολίτης μὴ ἁλῶ βλασθησόμενος.
Οὐ γὰρ τυραννεῖσθ' ὡς βαρβάρων ἔχω.
„ Ἀλλ' ὡς δικαία δρῶ, δίκαια πείσομαι.
Cho. Ἀλλ' ἡ τεθυμένων ποτὲ σὺ κἀγὼ θεὸς
Ξένοις ἀρήξει· τῶν δὲ χρήζουσαν πάλιν.
Iol. Ὦ τέκνα, ἔοικεν ἡμῖν καὶ πλοίοις, οἵ τινες
Χειμῶνα φεύγοντες ἄγριον μόλις,
Εἰς χέρσον ἦλθον σωθῆναι, εἶτα χερσόθεν
Πνοαῖσιν ἠλάσθησαν εἰς πόντον πάλιν.
Οὕτω δὲ κἀμεῖς τῆσδ' ἀπωθούμεθα γῆς,
Ἤδη θεοὺς μάκτρας ὄντες ὡς σεσωσμένοι.
Οἴμοι· τί δῆτ' ἔπειτα σὺ παλαιά μ' ἐλπὶς τόδ' ἐξέπεισε χρῆναι;
Συγγνωστὰ γάρ τοι κ' πατρὶ κ' τέκνοις· εἰ μὴ φίλοι
Κτείνειν πολιτῶν παῖδας αἰνίσσεις σ' ἔχω
Καὶ παῖδ' ἐμοί· εἰ δ' ἦσθ' ἐκεῖ τόδε
Πρόσθεν μ', ὅτ' οὐ σοί γ' ἀπεμύτευ χάριν.
Ὦ παῖδες, ὑμῖν δ' οὐκ ἔχω τί χρήσομαι.

Νεῖ

Ποῖ τρεψόμεσθα; πίς γὰρ ἄστεπτος
θεῶν;
Ποῖον δ' γαίας ἔρκος οὐκ ἀφίγμεθα;
Ολέμιθ' ὦ τέκν'. ἐκδοθησόμεσθα δή.
Κἀμοὶ μὲ ᾠδεν, εἰ με χρὴ θανεῖν, μέλῃ,
Πλὴν εἴ π τέρψω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανών.
Ὑμᾶς δ' κλαίω, κ' καθικτίρω, τέκνα,
Καὶ τὼ γεραιὰ μητέρ' Αλκμήνην πατρός.
Ὦ δυσβίοτον. Ὦ μακρὸν βίοτέ μ.
Τλήμων δ' κἀγὼ, πολλὰ μοχθήσας μάτην.
Χρὴν χρὴν ἄρ' ἡμᾶς ἀνδρὸς εἰς ἐχθρᾶ
χέρας
Πεσόντας, αἰσχρῶς κ' κακῶς λιπεῖν βίον.
Αλλ' οἶδ' ὁ μοι σύμπραξον; ἐχ ἅπαντα γὰρ
Πέφυγμεν ἐλπὶς τῶνδέ μοι σωτηρίας.
Ἐμ' ἔκδος Αργείοισιν, αὐτῶ τῶνδ' ἄναξ,
Καὶ μήτε κινδύνευε. σωθήτω τέ μοι
Τέκν'. ἃ φιλεῖν δεῖ τὼ ἐμὼ ψυχὼ. ἴστω.
Μάλιστα δ' Εὐρυσθεύς με βούλοιτ', ἂν, λαβὼν
Τὸν Ἡράκλειον σύμμαχον, καθυβρίσαι.
„ Σκαιὸς γὰρ ἀνὴρ, τοῖς σοφοῖς δ' ὀκτὸν,
„ σοφὸς
„ Ἐχθρὸν σωθέντ' ἦν, μὴ μαθεῖ φρονήματα.
„ Πολλῆς γὰρ αἰδοῦς, κ' τύχης, πίς αὐ
„ τύχῃ;
χ. Ὦ πρέσβυ, μὴ νῦν τοῦδ' ἐπαιτῶ πόλιν.
Τάχ' αὖ γὰρ ἡμῖν κέρδος, ἀλλ' ὅμως κακὸν
Γένοιτ' ὀνειδος, ὡς ξένους προὐδόκησεν.
δη. Γενναῖα μὲν πρὸς' εἶπας, ἀλλ' ἀμή-
χανα.
Οὐ σοὶ χαρίζων, δεῦρ' ἄναξ στρατη-
λατεῖ.
Τί γὰρ γέροντος ἀνδρὸς Εὐρυσθεῖ πόλιν
„ Θανόντος; ἀλλὰ τόνδε βούλεται κτανεῖν.
„ Δεινὸν γὰρ ἐχθροῖς βλαστάνοντες σὺ-
„ γγυῖς,
„ Νεανίαι τε, κ' πατρὸς μεμνημένοι
Λύπας ἃ κεῖνον πάντα προσκοπεῖν χρεών.
Αλλ' εἴ πι' ἄλλο οἶδα κρείσσω τόδε
Βουλῆ, ἑτοίμως, ὡς ἐγὼ' ἀμήχανος.

Χρησμῶν

Quo nos vertemus? Quis enim Deorum non coronatus *a nobis est præteritus?*
Ad quod etiam terræ leptum, *ac asylum* non venimus?
Peribimus ô filii Mox *enim hosti* dedemur.
Et ego quidem, si me oportet mori, nihil curo,
Nisi ú quid oblectabo meos inimicos moriens,
Vos vero deploro, & miseret me vestri, filii,
Et Alcmenam vetulam matrem patris *vestri miseror.*
O infœlix propter longam vitam tuam.
Miser & ego, qui si ustra multum laboraui:
Oportebat igitur, opottebat nos in hominis inimici,
Eurysthei scil. manus
Delapsos, turpiter & misere amittere vitam.
Sed scis in quo me possis iuuare? Non omnis enim
Excidit mihi spes horum salutis.
Me dedito Argiuis pro istis pueris, ô rex,
Et non subeas tu periculum, & seruentur mihi
Liberi *isti.* Nõ oportet *me* amare meã animã, eat, *peat.*
Eurystheus enim vellet me præcipue acceptum
Herculeum socium contumelia afficere.
„ Amens enim vir *est.* Sapientibus vero *est* optandum,
„ vt cum sapiente [ritu.
„ Inimicitias susceptas gerãt, nõ cũ *amẽtis* imperito spi-
„ Multam enim reuerentiam, & commoditatem *ex huiusmodi ingenio* quis percipiat?
Cho. O senex, ne nũc istã ciuitatẽ vt culpæ obnoxiã accusa.
Fortasse enim nobis *hoc quidẽ* ,pdesset: sed tamẽ turpe
Probrum esset, quod hospites *supplices* prodidissemus.
Dem. Generosa quidem hæc *sunt*, *quæ* dixisti: sed quæ fieri nequeunt.
Non *enim* tui indigens, *tuaque causa Eurystheus* Rex huc ducit exercitum.
Quid enim Eurystheo plus *accederet*, *to* hominẽ sene
„ Mortuo? sed hos *Herculis filios* vult interficere.
„ Formidabilis enim *res est* hostibus, germinum instar
„ surgentes generosi,
„ Fortesq; *filii*, & patris, *qua fuerit affectus*, memores
Iniuriæ. Quæ oĩa illũ *Eurystheũ* præuidere *est* necesse.
Sed si quod aliud opportunius nosti
Consilium, *hoc* appara, *expedi*, quia ego consilii inops

Oraculis auditis sum, & metu plenus.
Mac. Hospites, audaciam mihi nullam ob meum egressum,
quod sim egressa, 475
Tributte. Primum enim hoc deprecor.
„ Mulieri enim silentium, & modestia,
„ Et manere quietam in ædibus, pulcherrimū *est decus.*
Tuos vero audiens, ô Iolae, gemitus, [*nostri causa:*
Egressa sum, non iussa *quidem* legationē obire generis
Sed tamē aliquo modo ſum officiosa. curę. n. mihi sunt
Maxime fratres isti, & de me ipsa
Volo audire, num ad pristina mala
Accedens aliquod *nouū* malū tuam mordeat mentem.
Iol. O filia, te præcipue, non nunc primum liberos 485
Inter Herculeos iure laudare possum.
Cum enim nobis visa esset domus bene processisse,
Rursus relapsa est in periculum inexplicabile.
Oraculorū. n. cantores, *i. vates,* iste *Dem.* ait significare
Non taurum, neque vitulum, sed virginem 490
Mactare iubere, matre quæ sit nobilis,
Si oporteat, *si velimus* nos, & hanc vrbem esse saluam.
Hac igitur de re angimur. Neque enim filios
Suos, nec alius cuiuspiam hic dicit se mactaturū. [do.
Et mihi nō aperte q dē *hoc* dicit: dicit tamē aliquo mo-
Nisi aliqua ratione ex difficultatib. istis nos explicem",
Oportere nos aliquam aliam terram inuenire.
Ipse enim vult seruare hanc regionem. [gloriamur?
Mac. An igitur hac ratione *sola nos* seruatū iri *speramus,* &
Iol. Hac *sola ratione.* Cæteris enim *in rebus* felices sumus.
Mac. Ne metuas nunc amplius inimicū Argiuum exercitū.
Ego enim ipsa prius quam iubear, ô senex,
Parata *sum* mori, & me præbere victimam.
Quid enim dicemus, si ciuitas quidem velit
Propter nos magnum periculum suscipere: 505
Nos vero, qui labores aliis imponimus,
Cū possit *ciuitas hæc a nobis* seruari, fugiamus mortē?
Non ita. etenim valde ridiculum *esset nos*
Gemere quidem supplices deorum sedentes,
Natos vero *ex* illo patre, *ex* quo nati sumus, 510
Ignauos videri. vbinā hæc apud bonos honesta sunt?
Honesti" arbitror *esse,* q̄ hanc (q̄ vtinā nūquā accidat)
Vrbem

Χρησμῶν ἀκούσας εἰμί, καὶ φόβῳ πάλεως.
Μακ. Εἶεν, θράσος μοι μηδὲν ἐξόδοις
ἐμαῖς 475
Πρόσθυπτε. πρῶτον γὰρ τόδ' ἐξαιτήσομαι.
„ Γυναικὶ γὰρ σιγή τε, καὶ τὸ σωφρονεῖν
„ Κάλλιστον, εἰσω δ' ἡσυχον μένειν δόμων.
Τῶν σῶν δ' ἀκούσασ' Ἰόλεως στεναγμάτων,
Ἐξῆλθον, ἁ παρῆν εἶ πεσσβεύειν πόλει. 480
Ἀλλ' εἰμὶ γάρ πως εὐσεβοφορῆς. μέλει δέ μοι
Μάλισθ' ἀδελφῶν τῶνδε, κἀμαυτῆς πέρα
Θέλω πυθέσθαι, μὴ 'πὶ τοῖς πάλαι κακοῖς
Προσκείμενόν τι πῆμα σὸν δάκνῃ φρένας.
Ἰολ. Ὦ παῖ, μάλιστά σ', ἐσ τοσοῦδε τέκνων 485
Τῶν Ἡρακλείων εὐδίκως αἰνεῖν ἔχω.
Ἡμῖν γὰρ δόξας οὖ προχωρῆσαι δόμος,
Πάλιν μεθέστηκ' αὖθις εἰς ἀμήχανον.
Χρησμῶν γὰρ ἀοιδοὺς φησὶ σημαίνειν ὅδε,
Οὐ ταῦρον, οὐδὲ μόσχον, ἀλλὰ παρθένου 490
Σφάξαι κελεύειν, μητρὸς ἥτις εὐγενὴς,
Εἰ χρεὼν μέ ἡμᾶς, χρεὼν δὲ τῷδ' εἶναι πόλιν.
Ταῦτ' οὖν ἀμηχανοῦμεν. ὅτι γὰρ τέκνα,
Σφάζειν ὅσ' αὐτὸς φησιν, ἢ τ' ἄλλα ξυνὸς.
Καμοὶ μὲν λίαν μὲν ἐσαφῶς, λίαν δὲ πως, 495
Εἰ μή τι τῶνδ' ἐξαμηχανήσομεν,
Ἡμᾶς μὲν ἄλλην γαῖαν οὐρίσαι πνοὰ,
Αὐτὸς δ' ὧνπερ τῷδε βέλτιον χθόνα.
Μακ. Ἐν τῷδε κοὐχὶ μεθ' ἁπλῆ λόγῳ;
Ἰολ. Ἐν τῷδε, τἄλλα δ' εὐτυχῶς πεπραγότες. 500
Μακ. Μὴ νῦν τρέσῃς ἔτ' ἐχθρὸν Ἀργεῖον δόρυ.
Ἐγὼ γὰρ αὐτὴ πρὶν κελεῦσθ' ὧδ' ἐκ δόμων,
Θανήσομ' ἑτοίμη. κοὐ παρείσεται σφαγή.
Τί φήσομεν γὰρ, εἰ πόλις μὲν ἀξιοῖ
Κίνδυνον ἡμῶν οὕνεκ' αἱρεῖσθαι μέγαν, 505
Αὐτοὶ δ' ἀπωσθέντες ἄλλοισιν πόνους,
Παρὸν σεσῶσθαι, φεύξόμεσθα μὴ θανεῖν;
Οὐ δῆτ', ἐπεί τοι κοὐ γάλωτος ἄξιον.
Σπένειν μὲν ἱκέτας δωμάτων καθημένους,
Πατρὸς δ' ἐκείνου φωτὸς, ἃ πεφύκαμεν, 510
Κακοὺς ὁρᾶσθαι. πῶς τάδ' ἐν χρηστοῖς πρέπει
Κάλλιον οἶμαι τῆσδ', ἃ μὴ τύχοι ποτὲ,

Πόλεως ἁλῶσης χεῖρας εἰς ἐχθρῶν πεσεῖν.
Κἄπειθ' ὁ δέ τιν' ἁπτὸς ἄσυν σύγγυνος
Παιδοῦσιν, ἀδὴν μηδὲν ἦσσον εἰσιδεῖν.
Ἀλλ' ἐκπεσοῦσα τῆσδ' ἀλητεύω χθονός.
Κοὐκ αἰχμωσόμην δῆτ', ἐὰν δή τις λέγῃ.
Τί δῆτ' ἀφίκεσθ' ἱκετίσιοι σὺν κλάδοις,
Αὐθ' ἱ φιλοψυχοῦντες; ἔξιτε χθονός.
Κακοὺς γὰρ ἡμεῖς κ' ἐκσωσαιμεθ' οὐδαμῶ.
Ἀλλ' ἐδὲ μὴ τοι τῶνδε μὴ τεθνηκότων,
Αὐτὴ σωθῆσ', ἐλπίσ' οὐ πράξειν ἔχω.
Πολλοὶ γὰρ ἤδη τῇδε σὺν δόσει φίλους.
Τίς γὰρ κόρῳ ἔρημον, ἢ θύμαρτ' ἔχειν,
Ἢ παῖδα ποιεῖν ἐξ ἐμοῦ βουλήσεται;
Οὐκοῦν θανεῖν ἄμεινον, ἢ τὰ τῶν τυχεῖν
Ἀναξίων ἄλλῃ γ' ἢ πρέπει γένει
Μᾶλλον πάσῃ, ἥτις μὴ 'πίσημος, ὡς ἐγώ.
Ἡγεῖσθ' ὅπου δεῖ σῶμα κατθανεῖν τόδε,
Κἀμὲ σεμνώσατε, καὶ κἀμὲ ἀρξάσθ', εἰ
δοκεῖ.
Νικᾶτε δ' ἐχθρούς. ἥδε γὰρ ψυχὴ πάρα
Ἑκοῦσα, κοὐκ ἀκουσία. καὶ ξαίρομαι
Θνήσκουσ' ἀδελφῶν τῶνδε, καὶ μαντῆς ὕπο.
Εὕρημα γάρ τοι μὴ φιλοψυχοῦσ' ἐγὼ
Κάλλιστον εὕρηκ', οὕκλεως λιποῦν
βίον.
Φεῦ, φεῦ. τί λέξω, παρθένου μείζω λόγον
Κλύων, ἀδελφῶν ἢ πάρος ἠλέ γενεῖν;
Τέκνων τίς ἂν λέξειε γλυκίους λόγους
Μᾶλλον; τίς ἂν δράσειεν ἀνδρῶν ἔτι;
Ὦ τέκνον, οὐκ ἔτ' ἄλλοθεν τὸ σὸν κάρα,
Ἀλλ' ἐξ ἐκείνης σπέρματ' Ἡρείας φρενός
Πέφυκας Ἡρακλῆος. ἐσθλὰ αἰχμώσομαι.
Τοῖς σοῖς λόγοισι, τῇ τύχῃ δ' ἀλγυνόμην
Ἀλλ' ἧ χθόνιοι' ἂν εὐσεβεστέρως, φεύγων.
Πάσας ἀδελφὰς τῆσδε, δεῦρο χρὴ καλεῖν.
Κἄθ' ἡ λαχοῦσα, θνησκέτω χθονὸς ὕπο.
Σὲ δ' ἄδικον κατθανεῖν αὖ πάλιν.
Οὐκ ἂν θάνοιμι τῇ τύχῃ λαχοῦσ' ἐγώ.
Χαίρουσι δ' ἂν σωθέντα. μὴ λέξῃς μέγαν.
Ἀλλ' εἰ μὲν ἐνδέχεται, κ' βούλεσθέ μοι

Vrbem capi, *nos* in hostium manus venire.
Et postea aliquam patre nobili natam,
Afflictam, Plutonem nihilominus intueri, *moriq;*
Sed eiecta ex hac terra vagabor,
Nec vllo pudore suffundar, si quis tunc dicat:
Quare huc venistis cum supplicibus ramis,
Vos vitæ cupidi? discedite ex hac terra:
Ignauis enim nos opem non feremus.
Sed tamen neque si quidem isti moriantur,
Ego vero seruer, spem habeo me felicem fore.
Multi enim iam hac *spe decepti* prodiderunt amicos.
Quis enim desertam puellam, aut coniugem habere,
Aut ex me suscipere liberos volet?
Ergo melius *est* mori, quam incidere in talia *pericula*
Me indignam. fortassis enim alteri conuenirent
Hæc magis, quæ non esset nobilis, vt ego.
Ducite *me*, vbi oportet mori hoc corpus,
Et coronate sertis, & *immolationis* initium facite, si
videatur.
Vincite vero hostes. nam ista anima præsto est
Volens, & non inuita: & profiteor
Me mori pro fratribus his, & pro me ipsa.
Consilium etenim hoc non vitæ cupida ego
Inueni pulcherrimum, vt glorioſe vitam relinquam,
& moriar.

Cho. Papæ, quid dicam, virginis fortem sermonem
Audiens, quæ vult mori pro fratribus?
Quis dicat generosiores his sermones,
Aut quisnam hominum amplius faciat?

Iol. O filia, non aliunde tuum caput *est natum:*
Sed mentis diuinæ semen ex illo
Hercule nata es. neque pudefio
Tuis verbis: at fortuna *tua grauiter* affligor.
Sed quomodo hoc fiat iustius, dicam.
Oportet vocare huc omnes sorores huius.
Et deinde cui sors obtigerit, moriatur pro *suo* genere.

Mac. Nam te non iustum *est* sine sorte mori.
Nequaquam ego moriar fortuita sortione facta.
Beneficiū enim *sortitioni* nō adest. ne dixeris *hoc* senex.
Sed si quidem recipitis, & vultis me

Vti prompta, meam animam ego
Do volens istis *Herculis liberis*: coacta vero non *dabo*.
Iol. Papæ hæc tua oratio adhuc generosior *est* priore:
Et illa erat optima: sed superas
Audacia audaciã, & *bonã* sententiã bona sententia:
Non tamen iubeo, nec prohibeo, ô filia.
Te mori, *sed* moriens iuuabis fratres tuos.
Mac. Sapienter iubes. ne metuas piaculi
Mei particeps fieri. nam libere, *meaq; sponte* moriar.
Sequere vero senex. in tuis enim manibus mori
Volo. præsens vero vestibus corpus meum tege.
Quia cędis ad ipsũ formidabile *certamen* vadam ego,
Siquidem nata sum *ex illo* patre, *ex* quo glorior *me natam*.
Iol. Non possem adesse tuæ neci.
Mac. Tu igitur hoc saltẽ *mihi præstare* velis, ne ego in virorũ:
At in mulierum manibus efflem animam.
Iol. Ita fiet, ô misera virginum, quia
Mihi quoq; hoc *esset* turpe, te *mortuã* non ornare pul-
Propter multa, & propter magnitudinem animi tui,
Et iustitiam: miserrimam autem te
Omnium mulierum vidi oculis meis.
Sed si quid velis hosce, & senem,
Accede me vltimo alloquio allocutura.
Mac. O vale senex. vale, & doce mihi
Istos pueros, *fratres meos*, vt in oĩ *negotio sint* sapientes,
Quẽadmodũ tu *es*. Nulla. n. *alia rate* magis durabunt.
Conare autẽ *eos* seruare, mortis non cupidus existens.
Tui liberi sumus, tuis manibus nutriti sumus.
Vides enim & me, meam adolescentiam nubilem
Dare pro *meis fratribus* hisce morti deuotam.
Vos vero fratrum præsens cœtus
Beati sitis, & contingant vobis *omnia*, quorum
Causa, *pro quibus*, meum cor mactabitur.
Et senem, anumque in ædibus *existentem*,
Alcmenam, patris mei matrẽ. *i. auiam*, honorate,
Et hos hospites. Quod si liberatio a malis,
Et *in patriã* reditus a diis vnquã cõcessus vobis fuerit,
Recordemini, qd'o *me vestrã* seruatricẽ sepelire deceat.
Magnifice certe æquum *est*: non enim inferior *officio*
Vobis adfui: sed mortua sum pro *meo* genere.

Χρῆζ' ἐκθυμος, τλὺ ἐμὶν ψυχὶν ἐγὼ
Δίδωμ' ἑκοῦσα τοῖσδ', οὐκ ἀναγκαζομένα δ' ἔ.
Ιο. Φεῦ ὁ δ' ἐμὸς λόγος σοὶ τὸ πὶν δύσβουλος ἔφυς.
Κἀκεῖνος μὲν ἄφρων, ἀλλ' ὑπερφέρῃς
Τόλμη τε τόλμαν, κὐ λόγῳ χρησθ' λόγον.
Οὐ μὲν κελεύω γ', ὅστ' ἀπεννέπω τέκνον
Θνήσκειν γ'. ἀδελφὸς ὠφελεῖς θανοῦσα σούς.
Μακ. Σοφῶς κελεύεις, μὴ πρέπουσης μὰ σμάτος
Τάμοῦ μεθέξειν, ἀλλ' ἐλευθέρως θάνω.
Ἔπου δ' πρέσβυ σὴν δὸν ἐκπονεῖν χρεὼ
Θέλω. πτωλοις δ' σῶμ' ἐμὸν κρύψον παρών.
Ἐπεὶ σφαγῆς γε ὥστε τὸ δεινὸν εἰμ' ἐγὼ,
Εἰ καὶ πέφυκα παιδὸς, ἐκ καὶ εὐγενοῦς.
Ιο. Οὐκ ἂν δυναίμην σοῦ παρεστὼς μόρῳ.
Μακ. Σὺ δ' ἀλλὰ τῆδε χρῆζε, μή μ' ἀνόσιον,
Ἀλλ' ἀνανδρικῶν χερσὶν ἐκπνεῦσαι βίον.
Ιο. Ἕξω τάδ' ὦ παῖ παρθένων ἐπὶ
Καμοὶ τόδ' αἰσχρὸν, μή σε κοσμῆσαι καλῶς,
Πολλῶν ἕκατι, τῆς τε σῆς δυψυχίας,
Καὶ τῆ δικαίᾳ. τλημονεστάτῳ δέ σε
Πασῶν γυναικῶν εἶδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ.
Ἀλλ' εἴπ βάλῃ τάσδε, τὸν γέροντά τε,
Χώρᾳ πρόσω πόδ' ὕστατον πρόσφθεγμά μοι.
Μακ. Ὦ χαῖρε πρέσβυ χαῖρε. κὐ δίδασκέ μοι
Τοιάδε παῖδας εἰς τὸ πὰν σοφὰς,
Ὡς σὺ μηδὲν μᾶλλον δρᾶσουσι μάτην.
Πειρῶ δ' σῶσαι, μὴ θανεῖν πρόθυμος ὤν.
Σοὶ παῖδες ἐσμὲν, σὴν χερσὶν τεθράμμεθα.
Ὁρᾶς δ' κἀμὲ, τλὺ ἐμὶν ὥραν γάμου
Διδοῦσαν αὐτὴ τοῖσδε καταθανουμένην.
Ἰμεῖς τ', ἀδελφῶν ἡ παροῦσ' ὁμιλία,
Εὐδαιμονοῖτε, κὐ χθονὸς ὑμῖν, ὅσων
Ἥ' μὴ πάρεστιν καρδία σφαγήσεται.
Καὶ τὸν γέροντα, τλὺ τ' ἴσον χρᾶσθε δόμων,
Τιμᾶτε πατρὸς μητέρ' Ἀλκμήνην ἐμοῦ,
Εἴνας τε τάσδε. κὰν ἀπαλλαγὴ πόνων,
Καὶ νόστος ὑμῖν δύσβιος ποτ' ἐκ θεῶν,
Μέμνησθε, τλὺ σώσαντα ὡς θάψαι χρεών,
Κάλιστά τοι δίκαιον, ἐκ δὸν εὐδεῖς
Ὑμῖν παρίσην, ἀλλὰ πρόθυμον χθόνα.

Τάσδ' αὖτε παίδων ἐσί μοι κειμήλια,
Καὶ παρθενείας, εἴ τι δεῖ κἀμοῦ
χθονός.
Εἴη γὰρ τοι μηδέν. εἰ δ' ἐξόμεθ'
Κἀκεῖ μεμίμνας οἱ γυναικῶν βροτῶν,
Οὐκ οἶδ' ὅποι τις κρίνεται τὸ δ' θανεῖν,
Κακῶν μέγιστον φάρμακον νομίζεται.
Ιολ. Ἀλλ' ὦ μέγιστον σκῆπτρον σὺ ψυχάς,
Πασῶν γυναικῶν ἐσθ' ἁμιλλητὴ,
Καὶ ζῶσ' ὑφ' ἡμῶν, καὶ θανοῦσ' ἔσῃ πολύ.
Καὶ χαῖρε. δυσφημεῖν γὰρ ἄζομαί σε θεὰν,
Ἥσυν κεκτῆσθαι σῶμα, Δήμητρος κόρης.
Ὦ παῖδες, οἰχόμεσθα, δύστηνοι μέλη
Δύπτη. λάβεσθε, κεῖς ἑδραν μ' ἐρείσατε.
Αὖ τῶν πάλαι σοι τῶνδε κρύψαντες τέκνα,
Ὡς ἅπαντα τούτοις ἤδομαι πεπραγμένοις,
Χρησμοῦ τε μὴ κραθέντος. ἁ βιώσιμον.
Μείζων γὰρ ἄτη. συμφορᾷ τ' καὶ πάθει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Οὔκουν φημὶ θεῶν ἄτερ ὄλβιον,
Οὐ βαρύποτμον ἀνδρα γηρύσαι,
Οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἀεὶ βεβαίως δόμον
Εὐτυχίαι. παρ' ὁτὲ ἄλλον γ' ἄλλαι.
Μοῖρα διώκει.
Τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν, βαρὺν ὄγκισεν,
Τὸν δ' ἀλήταν, δύσαιμον ἀπέφυγε.
Μέρισμα δ' ὅπη φυγεῖν θέμις. ἁ
σοφί-
α τις ἀπώσεται.
Ἀλλὰ μάτην ὁ πολύμοχθος ἀεὶ πόνον
Ἔξει γ'. ἀλλὰ σὺ
Μὴ πολυπόνει τὰ θεῶν ὕπερ,
Μὴ δ' ὑπεράλγει φρενὸς δυ-
λύταις.
Εὐδόκιμον γὰρ ἔχει θανάτου μέρος
Ἁ μελία πόλεως ἀδελφῶν, καὶ γᾶς.
Οὐδ' ἀκλεὴς νιν
Δόξα πολὺς ἀθρώπων ὑποδέξεται.
Ἁ δ' ὄρνις, βαίνει Διὸς μόχθων.
Ἄξια μὲν πατρὸς,

Ἄξια

Hæc autem pro liberis erunt mihi monumenta,
Et pro mea virginitate: si quid & sub terra mortuis grā-
tum putatur.
Nihil mali saltē sit apud Inferos. Si enī habituri sumus
Et illic ærumnas, nos, qui morti debemur mortales.
Haud scio quo quis se vertat. Mors enim
Malorum maximum remedium existimatur.
Iol. At ô virgo maxime excellens ob animi magnitudinē,
Omnium mulierum scias te honoratissimam esse.
Et viuens, & mortua colēris a nobis magnopere.
Sed vale. vereor enim lædere verbis deam,
Cui tuum corpus initiatum est, Cereris filiam.
O filii perimus: merguntur membra
Dolore, prehendite, & collocate me in sedem,
Hac veste ibi tegentes ô filii:
Quoniam neque his delector, quæ facta sunt,
Et tamē oraculo nō perfecto, nō potuissemus viuere.
Quia maius malum accidisset: tamen hoc etiam est ca-
Chorus. [lamitosum.
Neminem sine diis dico beatum,
Neque miserum hominem esse,
Neque eandem domum semper vti
Felicitate. Imminens enim alium aliud
Fatum persequitur. [parvum, ac humilem reddit.
Hunc quidem ab excelso dignitatis fastigio detrahens
Erronem vero facit beatum.
Fatalia vero, fatiq; necessitatem nullo modo fugere fas
est. nullâ sapi-
entiâ quis fatum à se repellet.
Sed qui fatum repellere frustra promptus est, conatuq;
Habebit profecto. Quare tu [is semper laborem
Ne suppliciter petas, quæ sunt supra Deos.
Neque dolore supra modum dole, solicitudinem ani-
mo sustinens.
Gloriosam enim obit mortis partem [terra.
Hæc misera, p fratribus, & pro hac terra, vel, pro patria
Nec obscura ipsam
Gloria ab hominibus manans, apud homines excipiet.
Virtus enim per labores ad cælum vadit.
Digna patre Hercule,

Digna

Digna etiam fratribus hæc *a Macaria* fiunt.
Si vero tu colis [*eius dē sententia* particeps sum tecū.
Mortem bonorū, *i memoriam bonorū, qui sunt mortui.*
Famulus.
O filii, saluete. vbi nam *est* senex Iolaus? 630
Et mater *Herculis* patris *vbinam* abest ab hac sede?
Iol. Adsumus, qualis qualis est mea præsentia.
Fam. Quare iaces, & habes demissam faciem?
Iol. Venit *in animum* cura quædā domestica, qua angebar.
Fam. Attolle nunc teipsum, erige caput. 635
Iol. Senes sumus, nec vllis viribus valemus.
Fam. Venio tamen gaudium tibi magnum afferens,
Iol. Quisnā es tu? vbi tecū versatus, *tui nunc* non recordor?
Fam. *Sum* famulus Hylli. non nosti me videns?
Iol. O charissime, venis igitur seruator *noster*, *ac depulsor*
ærumnæ nostræ? 640
Fam. Maxime. Quinetiā ꝑterea nunc felix es *ob* hæc, *quæ tibi*
Iol. O Mater fortis filii, Alcmenā dico, [*venio nunciaturus.*
Egredere, audi iucundissimos hos sermones:
Iampridem enim grauiter dolens *propter* illos, q *hinc*
abierunt, [futurus. 645
Animo tabescebas, *dubitans* an reditus *huc ipsis* esset
Alc. Quā *ob* rē vociferaris? totū hoc tectū repletū est *clamo-*
Iolae num aliquis iterum te inuadit præsens [*re.*
Præco ab Argis? infirmum quidem *est* hoc meum
Robur. Hoc tamen oportet te scire, ô hospes,
Non licet tibi istos abducere me viuente vnquam. 650
Profecto illius *Herculis* ne existimer ego
Mater posthac si vero attigeris hos manu,
Non bene certabis cum duobus senibus.
Iol. Confide anus, ne metuas. non *enim* Argis
Præco venit afferens malum nuncium. 655
Alc. Cur igitur excitasti clamorem, nuncium timoris?
Iol Vt tu ante hoc templū, *foras egressa*, prope *nos* venires.
Alc. Non scimus nos ista. quisnam est iste?
Iol. Nunciat venire filium filii, tui, *Hyllum nepotem tuum.*
Alc. O salue & tu cum istis nunciis. 660
At cur huic regioni pedem applicans *venit*?
Vbi nunc est? quæ res eum detinet,
Quo minus tecum apparens meum oblectet animū?

Fam.

Ἄξια σὴ ἀδελφῶν παῖδε κήδεται.
Εἰ δ' εἶ σέβεις σύ γε
Θανάτους ἀγαθῶν, μετάσχω σοι.

ΙΑΜΒΟΙ.

Γη. Ὦ τέκνα χαίρετ'. Ἰόλεως δ' ποῦ γέρων; 630
Μήτηρ δ' πατρὸς τῆσδ' ἑδρας ἀπεστατεῖ;
Ἰό. Πάρεσμεν, οἷα δή γ' ἐμοῦ παρουσία.
Γη. Τί χρῆμα κεῖσαι, κἀπὶ φῶς ὄμμ' ἐχεις;
Ἰό. Φροντίς τις ἦλθεν οἰκεῖος, ἣ σωιεχόμην.
Γη. Ἔπαρε νῦν σαυτὸν ὀρθὸν κἄφες. 635
Ἰό. Γέρων τις ἐσμέν, κοὐδαμῶς ἐρρώμεθα.
Γη. Ἥκω γε μέν τοι χάρμα σοὶ φέρων μέγα.
Ἰό. Τίς δ' εἶ σύ; πῶς σοι σωτυχὼν ἀμνημονῶ;
Γη. Ὑλλα πείσῃς δέ μ' γνώσεις ὁρῶν;
Ἰό. Ὦ φίλτατ', ἦλθες ἆρα σωτὴρ ἡμῶν
βλάβης; 640
Γη. Μάλιστα. καὶ σφῷν γ' οὐτυχῆς τὰ νῦν πάρει.
Ἰό. Ὦ μῆτερ ἑπτόλου παιδός, Ἀλκμήνη λέγω,
Ἔξελθ', ἄκουσον τῆσδε φιλίας λόγους.
Πάλαι γὰρ ὠδίνακα, πῶν ἀφιγμένων,
Ψυχὴν ἐπήκου, νοσφισθεὶς ἐμοῦ
στένω. 645
Ἀλ. Τί χρῆμ' αὐτῆς; πῶν τόδ' ἐπλήσθη στέγος.
Ἰόλαε, μῶν τις σ' ὢν βιάζεται παρὼν
Κῆρυξ ἀπ' Ἄργους; ἀσθενὴς μὲν ἦν γ' ἐμοὶ
Ῥώμη. τόσον δ' εἰδέναι σ' ἐχρῆν ξένε.
Οὐκ ἔς' ἀγὼν στῆσαι τόδ', ἐμοῦ ζώσης ποτέ. 650
Ἦτ' ἄρ' ἐκείνῳ μὴ νομιζοίμην ἐγὼ
Μήτηρ ἔτ'. εἰ δὲ τῶνδε πειθοῖ χεῖρ',
Δυοῖν γεγῶντοιν ἀκλεῶς ἀγωνιῇ.
Ἰό. Θάρσει γεραιὰ. μὴ τρέσῃς, ξένοι δορῆθεν
Κῆρυξ ἀφῖκται, πολεμίους λόγους ἔχων. 655
Ἀλ. Τί δ' βοῶν ἔρημος, ἀγγέλου φόβου;
Ἰό. Σὺ πρόσθε ναοῦ τῆσδ' ὅπως βαίνῃς πύλας.
Ἀλ. Οὐκ ἴσμεν ἡμεῖς ὧνπερ. τίς χάρ ἐσθ' ὁδός;
Ἰό. Ἥκουσα παῖδα παιδὸς ἀλλάξαι σέθεν.
Ἀλ. Ὦ χαῖρε κἀπὶ τοῖσδε τοῖς ἀλλάγμασιν. 660
Ἄναξ, τί χώρας τῆσδε πρόσβαλὼν πόδα;
Πῶν νῶν ἄπιστοι; τίς νιν εἰρέσθω τάδε;
Σοὶ σοι φανέντι δεῦρ' ἐμοὶ τέρψαι φρένα;

Στρατὸν

Ηε. Στρατὸν κομίζει, πάσι τοῦτ' ἀν ἡλίῳ ἔχων.
Αλ. Τί δῆτ' οὐκ ἐθ' ἡμῖν τοῦδε λόγου μέτεστι δή;
Ιο. Μέτεστιν· ἡμῶν δ' ἔργον ἐξορᾶν τάδε.
Ηε. Τί δῆτα βάλῃ τῶν πεσεῖν μόνων μαθεῖν;
Ιο. Πόσον τι πλῆθος συμμάχων πάρεστ' ἔχων;
Ηε. Πολλούς· ἀριθμὸν δ' ἄλλον οὐκ ἔχω φράσαι.
Ιο. Ἴσασιν οἵπερ ζῶσιν Ἀθηναίων στρατόν.
Ηε. Ἴσασι. καὶ δὴ λαιὸν ἐσηκεν κέρας.
Ιο. Ἤδη δ' ὡς ἐς ἔργον ὥπλισται στρατός.
Ηε. Καὶ δὴ παρῆκται σφάγια τάξεων ἐκός.
Ιο. Πόσον πρὸ ἔρκους ἄπωθεν δορίου δόρυ;
Ηε. Ὡς δ' ἐξορᾷς τὸν στρατηγὸν ἐμφανῶς.
Ιο. Τί δρῶντες ὧν ζώσας πολεμίων ἑλάτε;
Ηε. Εἰκάζομεν ζῶντ'· οὐ γὰρ ἐξηκηύομεν.
Ιο. Ἀλλ' οἴμ' ἐρήμους δαπόλεις τὰ μὲν μέρος
Οὐκ ἂν θέλοιμι πολεμίοισι συμβαλεῖν.
Κἄγωγε σοὶ σοί, ζῶντι γὰρ φρονεῖζομεν,
Φίλοις παρεῖναι· ὡς ἔοικεν ὠφελεῖν.
Ηκιστα θεὸς σοῦ μῶρον ὧν εἰπεῖν ἔπος.
Ηε. Καὶ μὴ μίζαι ξεῖν' ἀλκίμου μάχης φίλοις;
Ιο. Οὐκ εἰς ἐν ὄψει τραῦμα, μὴ τρώσῃς χρεών.
Ηε. Τί δ'; ἐθέλοιμι κἂν ἐγὼ δι' ἀσπίδος;
Ιο. Σθένοις ἄν, ἀλλὰ πρόσθεν αὐτὸς αὖ πίσοις.
Ηε. Οὐδεὶς ἐμ' ἐχθρῶν πρόσω βλέπων αὖ ἔξεται.
Ιο. Οὐκ ἔστιν ὧν τιν' ἤ ποτ' ὦν ῥώμη σέθεν.
Ηε. Ἀλλ' οὖν μαχοῦμ' ἀριθμὸν οὐκ ἐλάσσονα.
Σμικρὸν τὸ σὸν σκιώμα πρόσθεν ἕξεις φίλοις.
Ιο. Μή τι μ' ἔρυκε δρᾶν πυρεσκυασμένον.
Ηε. Δρᾶν μὲν σύ γ' ἔχοις τε βάλοιό τ' ἴσως·
Ιο. Ὡς μὴ μόνωσε, πολλὰ στιλίζειν πάρα.
Ηε. Πῶς οὖν ὁπλίτης τυχὼν ἄτερ φανῇς;
Ιο. Ἐς δωμάτων ἔνδον μολὼν ὁπλοῦμαι.
Τοῖσδ', οἷσι χρησόμεσθα, κἀποδύσομαι
Ζῶντες. θανόντας δ' οὐκ ἀπαιτήσει θεός.
Ἀλλ' εἶσιθ' εἶσω, κἀπὸ πασσάλων ἑλὼν,
Ἔνεγκ' ὁπλίτην κόσμον ὡς τάχιστά μοι.

Αἴγεθ'

Fam. Collocat exercitum,& ordinat,cum quo venit.
Ala. Non amplius licet mihi cum isto loqui?
Iol. Licet,sed nostrum opus *est* interrogare hæc.
Fam. Quid igitur vis cognoscere ex illis quæ gesta sunt?
Iol. Quantas adduxerit copias sociorum?
Fam. Multas,non possum enim alium numerum dicere.
Iol. Sciunt,vt arbitror,hoc duces Athenienſium.
Fam. Sciunt,& iam ſiniſtrum cornu conſtitutum eſt, *in quo noſtri ſunt collocati:*
Iol. Iam igitur ordinatus eſt exercitus tanquã ad pugnam.
Fam. Quinetiam iam victimæ procul ab ordinibus ſunt ab-
Iol. Quã vero procul abeſt Argiuus exercitus? [ductæ.
Fam. Vt videri poſſit dux perſpicue.
Iol. Quid faciens?an inſtruens hoſtium aciem?
Fam. Coniectamus iſta:non enim potuimus exaudire *eum.*
Iol. Ergo vadã dominos *enim* deſertos,*pro* mea *virili* parte
Non velim cum hoſtibus confligere)
Ego quoque tecum. Eadem enim cogitamus,
Amicis præſentes,vt videmur,prodeſſe.
Fam. Minime ad te *hoc pertinet.* ſtultum *enim hoc* eſſet, vt
verbum proferam *iſtud, vt ita loquar.*
Iol. Nec *ad me pertinet* acris pugnę cũ amicis participẽ eſſe?
Fam. Non eſt in cõſpectu vulnus,ne *quẽquã* vulneres manu,
Iol. Quid?an non poſſem & ego per clypeum *aliquem hoſtem vulnerare?*
Fam. Poſſes quidem:ſed fortaſſe prius ipſe caderes.
Iol. Nullus hoſtis audebit me aſpicere.
Fam. Non eſt *iam* ô amice,illud robur,quod olim tibi fuit.
Iol. At pugnabo *cum hoſtibus*, non inferiori *ſociorum* numero *ſtipatus.*
Fam. Exiguum tuum tentorium, *tuiq; corporis auxilium* ad-
Iol. Ne me detine paratum aliquid facere. [des amicis.
Fam. Facere quidem tu non potes,at velle forſitan.
Iol. Vt me non manſuro cætera tibi dicere licet. [bis?
Fam. Quomodo igitur armatis *viris* tu ſine armis appare-
Iol. Sunt intus arma in ædibus bello parta
Iſtis,quibus vtemur,& reddemus *ea*
Viui.a mortuis enim non repetet Deus.
Quamobrem ingrediaris intro & de paxillis capiens,
Affer ornatum militarem quam celerrime mihi.

Eſt

Est enim hæc domestica commoratio turpis,
Alios q̃dē pugnare, alios vero propter metū *domi* ma-
Chorus. [nere.
Animi præsentiam quidē nondum prosternit tempus
Tuā: sed *animus quidē* viget, corp⁹ vero *nimis est* infir-
Quid frustra laboras? q̃ tibi q̃dē nocebunt, [mum.
Parum vero iuuabunt vestram ciuitatem. [mutare.
Oportet *tuā* ætatē agnita sua imbecillitate consilium
Et omittere illa *quæ sūt* impossibilia. Fieri non potest,
Vt recupēres denuo iuuentutem.
Alcmena.
Quam rem moliris, tuæ mentis non compos existens?
Vis me relinquere desertam cum istis meis pueris?
Iol. Virorū enim *est* pugna: tuū vero est curare *pueros* istos.
Alc. Quid vero si moriaris tu, quomodo ego sei uabor?
Iol. Filii *Herculis* erunt curę omnibus, qui reliqui fuerint.
Alc. Si vero (quod vtinā ne cōtingat) *aduersa* fortuna vrā-
Iol. Isti hospites nō prodent te, ne metuas [tur?
Alc. Hoc tantum certe habeo fiduciæ, aliud nihil.
Iol. Et Iouī, scio, sunt curæ tui labores. [ipsi.
Alc. Proh Iupiter male q̃dē a me nō audiet, *nec maledicam*
An vero pius sit erga me, ipse nouit.
Fam. Armorū quidem hunc vides vniuersum apparatū,
Sed non satis cito poteris tegere corpus hisce,
Quia pugna prope *est*: & maxime Mars odit
Cunctantes: si vero metuis pondus armorum,
Nunc quidem vade nudus: in exercitu vero
Tegaris hoc ornatu. ego vero portabo eousq;.
Iol. Recte dixisti, verum mihi prompta tenens
Arma portato: insere vero manu bipennem,
Et læuum attolle cubitum, dirigens *meum* gressum.
Fam. An igitur armatum *militem*, vt puerum ducere decet?
Iol. Propter omen incedendum *est* tuto.
Fam. Vtinam ita posses facere, vt es cupidus. [gnam.
Iol. Propera, tristia patiar, si mature non peruenero ad pu-
Fam. Tu certe cunctaris, & ego videor tibi nihil agere.
Iol. An non vides, quomodo festinet meus pes?
Fam. Video te magis *motu senili* videri, q̃ *re ipsa* properare.
Iol. Tu *tamen* hoc *verum esse* dices, quum illic me videbis.
Fam. Quid *videbo te* facientē? optatē certe *te videre* felicitet
vluentem. *Iol.*

Αἰσχρὸν γὰρ οἰκούρημα γίγνεται τόδε,
Τὰς μὲν μάχεσθ', τὰς δ' ἡλίκα μέλει.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Λῆμα μὲν ἄπνουν σὸν γέρουσι χρόνῳ·
Τὸ σὸν, ἀλλ' ἥβᾳ. σῶμα δ' ἀφρενοῦται.
Τί πονεῖς ἄλλως; ἃ σὲ μὴ βλάψῃ,
Σμικρὰ σὴ νῆσος πόλιν ὠφελήσει.
Χρὴ γνῶσι μάχεσθαι τὰ ἡλικίαν,
Τὰ δ' ἀμήχαν' ἐᾶν· σὺ γὰρ οὐκ ἔστιν ὅπως
Ἥβην κτήσῃ πάλιν αὖθις.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τί χρῆμα μέλλεις σῶν φρενῶν οὐκ ἔνδον ὤν,
Λιπεῖν μ' ἔρημον σοὺ τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς;
Ἀνδρῶν γὰρ ἀλκὴ σοὶ δ' ἀρὴ τάττων μέλῃ.
Τί δ' ἰὼ δύνῃ σύ, πῶς ἐγὼ σωθήσομαι;
Παιδὸς μελήσῃ πᾶσι τοῖς λελειμμένοις.
Ἦν δ' οὕτω, ὁ μὲν χθόνιος, χρήσωντι τύχῃ;
Οἷσθ' ἃ προδώσουσίν σε, μὴ τρέσῃς, ξένοι.
Τοσόνδε χάρ τοι θάρσος ἐνθὲν ἄλλ' ἔχω.
Καὶ Ζηνὶ τῶν σῶν οἶσθ' ἐγὼ μέλῃ πόνων.
Φεῦ. Ζεὺς ἐξ ἐμοῦ μὲν οὐκ ἀκούσεταί κακῶς.
Εἰ δ' ἐστὶν ὅσιος ὡς τὸ σοὶ δίνεις ἐμέ.
Ὅταν γὰρ ἡδὴ τὼ δ' ὁρᾷς πεντηκόντ' ἄνδ',
Φθάνοις δ' ἂν οὐκ ἂν τοῖσδε συγκρύπτων δέμας.
Ὡς ἐγχύς ἀγών, καὶ μάλις· Ἄρης τυγεῖ
Μίκωνος. εἰ δ' τυχέων φοβῇ βάρος,
Νῦν μὲν παρούσ' γυμνός· ἐν δ' πέξεσιν
Κόσμῳ πυκάζῃ τῷδ'· ἐγὼ δ' οἴσω τέως.
Καλῶς ἔλεξας ἀλλ' ἐμοὶ προσχρῇ ἴσως
Τοξότῃ, κόμιζε. χἠδὺ δ' ἔνθεν ἀξιῶ,
Λαιόν τ' ἔπωρε πῆχυν, οὐδύνων πόδα.
Ἡ παιδαγωγεῖν δ' τὸν γέροντ' ἀξιοῖς χρεών;
Ὀρθῶς οὐκ ἀσφαλῶς παρεῖτέον.
Εἰθ' ἥδομαι δωσάτης σφαῦ, ὅσον προθυμίας ἔχει.
Ἔπειτα λειφθεὶς δεινὰ πίσομαι μάχης.
Σύ τοι βραδύνεις, κοὐκ ἐγὼ δοκῶ πάρα.
Οὐκοῦν ὁρᾷς μου κῶλον ὡς ἐπίσχεται;
Ὁρῶ δοκοῦντα μᾶλλον, ἢ παρόν τι σε.
Σὺ δ' ὧν τι λέξεις, λοιπὸν αὐλύσῃς μ' ἐκεῖ.
Τί δρῶντα; βαλοίμην δ' ἂν οὐ τυχοῦντά γε.

ἰό. Δι' ἀσπίδος θένοντα πολεμίων τινά.
Θε. Ἤδη ποθ' ἥξομέν γε. τοῦτο γὰρ
φόβος.
ἰό. Φεῦ. εἰθ' ὦ βραχίων, οἷον ἡβῶν πατέ σε
Μεμνήμεθ' ἡμεῖς, λύπης ξυὼ Ἡρακλεῖ
Σπάρτην ἐπόρθεις, σύμμαχος γένοιό μοι
Τοιοῦτος, οἷος αὖ τροπὴν Εὐρυσθέως
Θείλω. ἐπεί τοι κἠν κακοῖς, μέμνειν
δόρυ.
Εἰ δ' ἐν ὄλβῳ τῷδ' οὐκ ὀρθῶς ἔχον.
Εὐψυχίας δόκησις οἰόμεσθα δὴ
Τὸν σύντροφον πάντ' ἐπίστασθ' ἡμᾶς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Γᾶ, καὶ πανύχιε σελάνα,
2 Καὶ λαμπρὸν θεῖον ἦμαρ
3 Φαεσίμοις ὀχοῦσι ἀῶγαῖς,
4 Ἀγγελίαν μοι ἐνίκατε,
5 Ἰαχίσατε δ' ἐρατεὰ,
6 Καὶ πρὸς θρόνον ἕδρας ἔβατε,
7 Γλαυκᾶς τ' ἐν Ἀθήνας.
8 Μέλω τὰς πατρίω πέδου γᾶς,
9 Μέλω τὰς ἐμῶν δόμων,
10 Ἱκέτας ὡς ἀπόδεκτος ἦλθον,
11 Κίνδυνον πόλεως τεμεῖν σιδάρῳ.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Δεινὸν μὲν, πόλιν ὡς Μυκήνας
2 Εὐδαίμονα, καὶ δορὸς
3 Πολυαίνετον ἀλκᾷ
4 Μόθον ἐμᾷ χθονὶ κεύθειν.
5 Κακὸν δ', ὦ πόλις, εἰ ξένους
6 Ἱκτῆρας παρεδώσομεν,
7 Καὶ λοίσιμον Ἄργος.
8 Ζεύς μοι ξύμμαχος, ἃ φοβοῦμαι.
9 Ζεύς μοι χάριν ἐνοίκως
10 Ἔχει ἔκ τε θνατῶν
11 Ἥσσονες ποτ' αὖ, εἶτ' ἐμοῦ φανοῦσιν.

Στροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ὦ ποτνια, σὸν χρὴ ἔδας
2 Γᾶς σὸν, καὶ πόλις, ἃς σὺ μήτηρ.

3 Δί-

Iol. Vulnerantem aliquem ex hostibus per clypeum.
Fam. Tandem aliquando veniemus *ad exercitum*. hic enim metus, *hoc metuendum, ne serius eo veniamus.*
Iol. Proh. vtinam ô *meum* brachiũ quale te pubescens
Meminimus nos, quando cum Hercule
Spartam expugnasti, socius sis mihi
Talis. solus *enim* Eurystheum in fugam
Verterem. quia profecto ignauus *est* etiam ad sustinẽdam *hostilem* hastam.
Hoc autem etiam in opulentia non recte se habet,
Fortitudinis opinio: putamus enim
Diutem omnia bene scire.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 O terra, ô luna per totam noctem lucens,
2 Splendidissimum Dei *Solis*
3 Lucens mortalibus iubar,
4 Afferte mihi nuncium,
5 Vocemque ad cælum tollite,
6 Et ad sedem regiam,
7 Et ad cæsiam Mineruam, *vel, In casia Minerua templo.*
8 Volo *pro* patrio solo,
9 Volo pro *meis* ædibus, *pro focis, & aris,*
10 Supplices *in agrum meum* quia recepi,
11 Periculũ cano secare ferro, *i. de periculosa controuersia Antistrophe I.* [*fulgẽtib. armis decernere.*
1 Formidabile quidem *est*, ciuitatem, vt Mycenas,
2 Fortunatam, & armorum
3 Robore *gloriaq;* valde celebrem, [*eam seruare.*
4 Iram aduersus meã terrã occultare, *&* latens *odium in*
5 Malum vero *turpe fuerit* ô ciuitas, si hospites
6 Supplices dedamus,
7 Et formidemus Argos.
8 Iupiter *est* mihi belli socius, non metuo.
9 Iupiter mihi gratiam merito
10 Habet. Nunquam mortalibus
11 Inferiores Dii videbuntur, *nec erunt.*

Strophe II.

1 Sed ô veneranda (tuum enim *est hoc* solum
2 Terræ *huius*, tuũ *est*, & *hæc* vrbs *tua*, cuius tu mater *es*,

3 Et domina, & custos)
4 Abige alio eum, qui non iuste
5 Huc adducit infestum
6 Exercitum ab Argis. Haud enim ob meam virtutē 775
7 Æquum est me expelli ex *mearum aduum* atriis.

Antistrophe II.

1 Nam tibi multorum sacrificiorum semper
2 Honor pficitur, *defertur*, neq; celatur: *at manifeste cele-*
3 Mensium vltima dies, [*bratur*
4 Templorumq; carmina, chororūq; cantiones *semper*
5 Ventoso autem in littore [*audiuntur.*
6 Vlulatus resonant nocturnis plausibus
7 Sub pedibus virginum.

Famulus.

O domina, nuncios tibi breuissimos [mos, fero 785
Auditu, & mihi huic, *i. mihi, qui hic adsum*, pulcherri-
Vincimus hostes, & collocantur trophæa,
Quæ habent vniuersa arma tuorum hostium.
Alc. O charissime, iste dies egit te *huc*,
Vbi liber fias propter hos nuncios.
Nondū tamē liberas me ab vna quadā difficultate: 790
Metuo enim an mihi viuant, quos opto *viuere*.
Fam. Viuunt maxime glorioſi in exercitu.
Alc. Senex vero ille solaus num adhuc superstes est?
Fam. Maxime, idq; re pulcherrime gesta Deorum fauore.
Alc. Quid vero est? num quod prēclarū *facinus* in plio fecit?
Fam. Factus est iuuenis rursus ex sene.
Alc. Mira dicis, sed te prosperam amicorum
Pugnæ dimicationem primum narrare volo.
Fam. Vna mea oratio omnia tibi significabit hæc.
Postquam enim alteri alteris armatū exercitum 800
In fronte extendentes acie instructa opposuimus,
Hyllus quadrijugis ex curribus *i. ex quadrigis* efferens
Cōstitit in medio spacio vtri^q; exercit^o instructi, [pedē,
Et deinde dixit: O dux qui ab Argis [*quam dicam,*
Venis in hāc terrā, nō permittūt tuę *res, vt aliter facias,*
Et Mycenas nullo afficies incommodo,
Si *eas* vno viro priuaris. Quare mecū, solus cum solo
Pugna congressus, aut *me* cæso, abduc assumptos
Herculis filios: aut interfectus, mihi

Paternos

3 Δίαιοινά τε, κ) φύλαξ,
4 Πέρσυσον ἀλλὰ τὸν ἄδικήσιος
5 Τᾶσδ' ἐπαίροντα δορύσσοντα
6 Στρατὸν Ἀργεῖον. ἐγὼ γὰρ ἐμᾶ γ' ἕνεκα 775
7 Δικαίως εἰμὶ ἐκπεσεῖν μελάθρων.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἀλλ' ἐπί σοι πολύθυτος αἰεὶ
2 Τιμὰ κραίνεται, ἐδὲ κεύθει
3 Μίνων φθίναι ἀμέρα,
4 Ναῶν τ' ἀοιδαὶ, χορῶν τε μολπαί. 780
5 Ἀνεμόεντι δὲ γ' ἐπ' ὄχθῳ,
6 Ὀλολυγμαῖσι πανυχίοις ὑπὸ παρ-
7 Θένων ἰαχεῖ ποδῶν κρότοισιν.

IAMBOI.

Ἡ. Δίαιοινα, μύθους σοί τε σὺν τοιμωδάτους
Κλύειν, ἐμοί τε τῇδε κηλίσους, φέρω. 785
Νικῶμεν ἐχθρὸς, κ) τρόπαι' ἱδρύεται,
Παντευχίαν ἔχοντα πολεμίων σθένη.
ἀλ. Ὦ φίλτατ', ἥδε σ' ἡμέρα δηλοῖ σαφῶς
Ἡλθυφρωῶσ τοῖσδε τοῖς αἰζήλμασι.
Μιᾶς δέ μ' ὄπωσ συμφορᾶς ἐλθυφρεγῆς. 790
Φόβος γὰρ, εἴ μοι ζῶσιν, ἐς ἐμὲ θέλω.
Ἡ. Ζῶσιν μέγιστον γ' ὄκλεῖς κ) τροφῆν.
ἀλ. Ὁ δ' ἡμέρων σὸς ἔστιν Ἰόλεως ὅδε;
Ἡ. Μάλιστα πεσόντας σ' ἐκ θεῶν κήρυσσε δή.
ἀλ. Τίσ' ἐπ; μῶν τι κεδνὸν ἠγωνίζετο; 795
Ἡ. Νέος μεθῆκε γέροντος αὖθις αὖ.
ἀλ. Θαυμαῖς' ἔλεξας. ἀλλά σ' εὐτυχῆ φίλων
Μάχης ἀγῶνα πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω.
Ἡ. Εἷς μὲν λόγος σοι πάντα σημανῶ τάδε.
Ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισιν ὁπλίτῃσι στρατὸν 800
Κλῇσίς μ' ἐκτείνοντες ἀντέζευξάμην,
Ἐκβὰς τεθρίππων Ὕλλος ἁρμάτων πέδα,
Ἔστη μέσοισιν ἐν μεταιχμίοις δορός.
Κἄπειτ' ἔλεξεν, ὦ στρατὸς, ὃς Ἄργεθεν
Ἥκεις ἐπὶ τῇδε γαῖαν, σὸν εἶα σὺν μόρῳ, 805
Καὶ μὴ Μυκήνας ἅδε' ἐργάσῃ κακῶν,
Ἀνδρὸς στερήσας. ἀλλ' ἐμοὶ μόνος μόνῳ
Μάχῃ συνάψας, ἢ κτανὼν, ἄγου λαοῖς
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας. ἢ θανὼν, ἐμοὶ

Τιμὰς πατρῴας, κ᾽ δόμους ἔχειν ἄφες.
Στρατὸς δ᾽ ἐπήνει, εἰς τ᾽ ἀπαλλαγὰς πόνων
Καλῶς λελέχθαι μῦθον, εἰς τ᾽ εὐψυχίαν.
Ὁ δ᾽ ὅτε τὰς κλυόντας αἰδεσθεὶς λόγων,
Οὔτ᾽ αὐτὸς αὖθ᾽ ἑαυτοῦ δειλίαν κρατήσας ὤν,
Ἐλθεῖν ἐπόλμησ᾽ ἐγγὺς ἀλκίμου δορός.
Ἀλλ᾽ ὧν κάκιστος εἶπε τοιοῦτος λέγων,
Τὰς Ἡρακλείας ἦλθε δουλώσων γόνας.
Ὕλλος μὲν οὖν ἀπῆρτ᾽ εἰς πάλιν πάλιν.
Μάντεις δ᾽, ἐπεὶ μονομαχίαν δι᾽ ἀσπίδος
Διαλλαγὰς ἔγνωσαν ἀπέλπιδας,
Ἔσφαζον, οὐκ ἔμελλον, ἀλλ᾽ ἀφίεσαν
Λαμπὰς βεβρεῖαν αἵματος ἔλειον
φόνου.
Οἱ δ᾽ ἅρματ᾽ εἰσέβαινον, οἱ δ᾽ ὑπ᾽ ἀσπίδων
Πλοὺραις ἐκρύπτον πλοῦρ᾽ Ἀθηναίων δ᾽ ἄναξ
Στρατῷ παρῄνει λ᾽, οἷα χρὴ τὸν εὐγενῆ.
Ὦ ξυμπολῖται, τῇ τε βοσκούσῃ χθονὶ,
Καὶ τῇ τεκούσῃ, νῷν πιν᾽ ὀρκίσω χρεών.
Ὁ δ᾽ αὖ τὸ, τ᾽ Ἄργος μὴ κατισχύειν ἐᾶν,
Καὶ τοὺς Μυκήνας, συμμάχους ἐλίσσετο.
Ἐπεὶ δ᾽ ἐσήμηνε ὄρθιον τυρσηνικῆ
Σάλπιγξι, κ᾽ σιωπῆ ψαν ἀλκήλοις μάχην,
Πόσον πιν᾽ ὠχεῖς πάταγον ἀσπίδων βρέμειν,
Πόσον δὲ νιὰ στεναγμὸν, οἰμωγήν θ᾽ ὁμοῦ,
Τὰ πρῶτα μ᾽ νῶν πίτνοντ᾽ Ἀργείων δορός
Ἐρρήξαθ᾽ ἡμᾶς. εἶτ᾽ ἐχώρησαν πάλιν.
Τὸ δεύτερον δ᾽, ποὺς ἐπαλλαχθεὶς ποδὶ,
Ἀνὴρ δ᾽ ἐπ᾽ ἀνδρὶ στὰς. ἐκαρτέρει μάχη.
Πολλοὶ δ᾽ ἔπιπτον ὧν τε κελεύσμασιν,
Ὦ τὰς Ἀθήνας, ὧν τ᾽ Ἀργείων γύαι
Σπείροντες, οὐκ ἔρημον ἀρχαίαν πόλιν
Μόλις δ᾽ πὶ τὰ δρῶντες, οὐκ ἄτερ πόνων,
Ἐτρεψάμεθ᾽ Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δορός.
Κἀνθῶν δ᾽ ὁ πρέσβυς Ὕλλον ἐξορμώμενον
Ἰδὼν, ὁρίξας ἐκ πεύσθαι δεξιάν.
Ἰόλαος, ἐμβῆσαί νιν ἁπλοῦν δίφρον.
Λαβὼν δ᾽ χερσὶν ὧν Εὐρυσθέως
Πώλοις ἐπῆκε. πάπο τὸν δ᾽ ἤδη
κλυων

Λέγει

Paternos honores,& domos habere permitte.
Exercitus vero assensit,& ad finem malorum,
Et pro magnitudine animi,præclare dictã esse sentẽtiã.
Iste vero neque reueritus eos, qui *hæc* verba audierant,
Neque ipse quamuis esset dux, *propter* suum metum
Ausus est ad fortis hastæ certamẽ propius venire.
Sed erat ignauissimus: deinde cum talis esset,
Venit in seruitutem redacturus liberos Herculis.
Hyllus itaque discessit iterum in *suam* aciem.
Vates vero, postquam singulari certamine
Pacem nõ fieri cognouerunt, *virginem Macariam*
Immolabant, non cunctabantur: sed emittebant
Ex faucibus humanis statim secundam necem, *i. saluti ferum, fausti*umq; *sanguinem.*
Alii autem conscendebant currus, alii sub clypeorum
Lateribus *sua* latera tegebant. Athenien sium vero rex
Denũciauit exercitui, qualia oportet *virũ* fortẽ *dicere:*
O ciues, terræ, quæ *vos* alit,
Et quæ genuit *vos*, opus est quẽlibet *vestrũm* iã opem
Similiter etiã alter Argos non volẽs dedecorare, ferre.
Et Mycenas, precabatur socios.
Postquam autẽ signum dedit clarum Tyrrhenica
Tuba,& inter se commiserunt pugnam,
Quantum sonitum clypeorum putas fremuisse?
Quantum gemitum, eiulatumq; simul *editum fuisse?*
Primum quidem strepitus Argiui exercitus
Perrupit nos, deinde retrocesserunt.
Postea vero collatus pes pedi,
Et vir aduersus virum stans, perseuerabat *in* pugna.
Multi aũt cadebãt: erant aũt adhortationis *hæc verba,*
O qui Athenas, *i. Atticam*, ô qui Argiuorum agros
Seritis, *incolitis*, non depelletis ab vrbe dedecus?
Vix autem omnia facientes, non sine labore
Vertimus in fugam Argiuum exercitum.
Tunc autem senex Hyllum extra *suam aciem* ruentem
Conspicatus, porrecta dextra rogauit,
Iolaus, vt se imponeret in equestrem currum.
Cum autem manibus habenas cepisset, Eurysthei
Ad equos adegit. Quod autem postea *accidit, id ex alio*
iam audiens

Dicet

Dicet alius quidem, ego vero testis oculatus huc *ista narraturus veni.* [*colitur in Pallenide,*
Transiens enim venerandum pagum Pallenidis, *i. qua*
Diuæ Mineruæ, currum conspicatus Eurysthei,
Votum fecit Iuuentæ, & Ioui, vt vno die
Redderetur sibi vigor iuuentutis, & vlcisci posset
Hostes: audire iam potes miraculum.
Duæ enim stellæ supra equestre iugum
Stantes, texerunt currum obscura nube.
Sapientiores aũt *viri* dicunt *fuisse* tuũ filium *Herculem,*
Hebẽq; *Herculis vxorẽ.* Ille vero ex ætherea caligine e-
Brachiorũ ostẽdit iuuenilẽ formã. [gressus, iuuenilĩ
Capit vero inclytus Iolaus Eurysthei
Quadriiugum currum ad saxa Scironia,
Et vinciens vinculis manus, spolium [cens,
Pulcherrimũ, *ac optimẽ.* ipsum Imperatorẽ, venit addu-
Illum prius beatum at præsenti fortuna,
Omnibus mortalibus clare edicit, vt discant,
„ Ne ducãt beatũ eum, q̃ videtur esse fortunatus, prius q̃.
„ Viderit eum aliquis mortuum: quia fortuna habet
„ quotidianas mutationes.

Cho. O Iupiter trophæorum autor, nunc mihi diro metu
Liberum diem licet intueri.

Alc. O Iupiter, aspexisti sero quidem mea mala.
Tamen habeo tibi gratiam pro isto beneficio:
Et filium meum, cum antea non putarem ego
Cum Diis versari, nunc scio manifeste *cum Diis eũ ver-*
O filii, iam profecto, nunc liberi a laboribus, [*sari.*
Liberi etiam ab illo, qui male peribit,
Eurystheo eritis, & vrbem patris *vestri*
Videbitis, & in possessionem ibitis terræ hæreditariæ,
Et sacrificabitis diis patriis, a quibus exclusi
Hospites agebatis vitam erroneam, *ac* miseram.
Sed quanam Iolaus occulta sapientia
Pepercit Eurystheo, vt *eum* non interficeret?
Dicito apud nos enim hoc non est sapienter factum,
Si quis ceperit hostem, non poscere pœnam *ab eo.*

Fam. Te honorans, *hoc fecit,* vt ipsum oculis videres
Victum, & tuæ manus imperio subiectum,
Non tamẽ volentẽ ipsum *huc adducit:* sed per vim

Con-

Λέξει μὲν ἄλλος, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών.
Παλλὶς γὰρ ἰδοὺς σεμνὸν ἐκπρεπῶν πάγον
Δίας Ἀθάνας, ἅρμ' ἰδὼν Εὐρυσθέως,
Ηὔξαθ' ἥβη, Ζηνὶ δ', ἡμέραν μίαν
Νέος γηρύσας, κἀποτίσασθαι δίκην
Ἐχθρὰς κλύειν δὴ θυμάτος πάρεστί σοι.
Διοτὰ γὰρ ἀστὴρ ἱππικῆς ὑπὲρ ζυγοῖς
Σταθεὶς, ἐκρύψαν ἅρμα λυγαίᾳ νέφει.
Σὸν δὴ λέγουσι παῖδά σ' οἱ σοφώτεροι,
Ἥβῃ δ' ὁ δ' ὀρφνης σκότους αἰθρίᾳ, νέων
Βραχιόνων ἔδειξεν ἠθητὸν τύπον.
Αἰρεῖ δ' ὁ κλεινὸς Ἰόλεως Εὐρυσθέως
Τέτρωρον ἅρμα πρὸς πέτρας Σκιρωνίσιν.
Δισμοῖς τε δήσας χεῖρας, ἀκρόθινιον
Κάλλιστον ἥκει τῶν στρατηλατῶν ἄγων,
Τὸν ὄλβιον πάρος μὲν τῇ δ' νῦν τύχῃ,
Βροτοῖς ἅπασι λαμπρὰ κηρύσσει μαθεῖν,
„ Τὸν δύστυχον δὲ κωλύειν μὴ ζηλοῦν,
„ πρὶν ἂν
„ Θανόντ' ἴδῃ τις, ὡς ἐφήμερος τύχα.

Χο. Ὦ Ζεῦ τροπαῖε, νῦν ἐμοὶ δεινὰ φοβοῦ
Ἐλεύθερον πάρεστιν ἦμαρ εἰσιδεῖν.

Ἀλ. Ὦ Ζεῦ, χρόνῳ μὲ πῶς ἐπεσκέψω κακά,
Χάριν σ' ὅμως σοι τῶν παρεσκευασμένων ἔχω.
Καὶ παῖδα τὸν ἐμὸν ὡς ἔοικεν ἐκ δόκου σ' ἐγὼ
Θεοῖς ὁμιλεῖν νῦν ἐπίσταμαι σαφῶς.
Ὦ τέκνα, νῦν δὴ, νῦν ἐλεύθερος πόνων,
Ἐλεύθερος τῶν κακῶς ὀλωλότων
Εὐρυσθέως ἔσεσθε, καὶ πόλιν πατρὸς
Ὄψεσθε, κλήρους σ' ἐμβατεύσεσθε χθονὸς,
Καὶ θεοῖς πατρῴοις θύσετ'. ἐν ἀπορρύτοις
Ξένοι, πλανήτοις εἴχετ' ἄθλιον βίον.
Ἆρ' ἐκ κόνεως Ἰόλεως σφὼν ποτε,
Εὐρυσθέως ἐφείσατ', ὥστε μὴ κτανεῖν,
Λέξον παρ' ἡμῖν μηδὲ σοφὸν τόδε.
Ἐχθρὸς λαβόντα, μὴ ἀποτίσασθαι δίκην.
Τε. Τὸ σὸν σεσωπημῶν, ὡς νιν ἐφθαλμοῖς ἰδοὺς
Κρατοῦσι, καὶ σῇ δεσποτοῦ μόνον χερὶ,
Οὐ μὴν ἔκτα γ' αὐτὸν ἀλλὰ σωφρόνως

Ἔζωδ' ἀνάγκη. κοὐδὲ τὸν ἐθέλειν
Ζῶν εἰς σὸν ἐλθεῖν ὄμμα, κοὐ δοῦναι δίκας.
Ἀλλ' ὦ γεραιὰ, χαῖρε, καὶ μέμνησό μου,
Ὅτ' ὠφελοῦσα εἶπας ἰώ κἀρχόμην λόγου.
Ἐλοῦ θέρους δέ μ'. ἐν δὲ τοῖς τοιοῖσδε χρὴ
Ἀψευδεῖς εἶναι τοῖσι γηγενέσιν στόμα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χ. 1 Ἐμοὶ χορὸς μὲν ἡδύς, εἰ
2 Λίγεια λωτοῦ χάρις ξυνοδαί.
3 Εἰη δ' εὐχαὶ Ἀφροδίτα.
4 Τερπνὸν δὲ τι, καὶ φίλων ἄ-
5 ρ' οὐ τυχεῖν ἰδέσθαι
6 Τῶν πάρος ἀδοκήτων.
7 Πολλὰ γὰρ πίκτει
8 Μοῖρα τελεσιδότειρα.
9 ἁ, αἰὼν τε Κρόνου παῖς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἔχεις ἐδραν πόλις,
2 Δίκαιον. Οὐ χρὴ ποτε τὸν ἀφι-
λέαν,
3 Τιμᾶν θεούς. ὁ δ' μὴ φάσκων,
4 Ἐξὸς καινῶν ἐλαύνει,
5 Δεικνυμένων ἐλέγχων
6 Τῶν δ'. ἐπίσημα γάρ τοι
7 Θεὸς παραδείκνυ,
8 Τῶν ἀδίκων παραμυθίαν
9 Φθορὰν μόχθων αἰεί.

Στροφὴ β'.

1 Ἐστὶ σὺ ἀέρθη βεβακὼς
2 Τεὸς γόνος, ὦ γεραιὰ,
3 (Φεύγει λόγον, ὡς τὸν ἀΐδα
4 Δόμον κατέβα, πυρὸς
5 Δεινᾷ φλογὶ σῶμα δαισθείς)
6 Ἥβας τ' ἐρατὸν χροΐζει
7 Λέχος χρυσέαν κατ' αὐλάν.
8 Ὦ Ὑμέναι, διστὼς
9 Παῖδας Διὸς ἠξίωσας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Συμφέρεται τὰ πολλὰ πολλοῖς.

2 Καὶ

Coustrinxit *eum* necessitas. Etenim non volebat
Viuus in conspectum tuum venire, & dare pœnas.
Quamobrem ô anus gaude, & memineris mei,
Quod primum dixisti, quándo cœpi sermonem,
Pronũcia me liberũ. nam in talibus *rebus* oportet
Ingenuorum os verax esse, *& promissis stare*.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Mihi chorus quidem *est* gratus, si *sit*
2 Dulcis gratia fistulæ in conuiuio,
3 Et adsit grata Venus.
4 Iucundum vero quiddam *est*, etiam amicorum
5 Felicitatem videre *illorum*,
6 Qui ante non videbantur *esse felices*.
7 Multa enim parit
8 Parca finis donatrix, *quæ res omnes ad suum finẽ* ꝓducit,
9 Ætasque Saturni filia.

Antistrophe I.

1 Habes viam quandam, ô ciuitas,
2 Iustam, *& præclarum exemplum*. Nunquam oportet
hoc tolli, *scilicet ipsum*
3 Cultum Deorum. Qui vero non *ita* sentit,
4 Is ad insaniam propius accedit,
5 Cum manifesta sint argumenta
6 Hæc. Illustria enim certe
7 Deus denunciat *mortalibus exempla*,
8 Iniustorum resecans, *reprimens, tollens*q;
9 Superbiam perpetuo.

Strophe II.

1 Est in cælo incedens
2 Tuus filius ô grandæua,
3 (Fugit *igitur nunc illã vulgatã* famã, quod *in* Plutonis
4 Domum descenderit, ignis
5 Dira flamma corpore combustus)
6 Hebesque amabilem corpore premit
7 Lectum aurea in aula.
8 O Hymenæe, duos
9 Filios Iouis *honore diuino* dignatus es.

Antistrophe II.

1 Conducunt multa multis.

2 Etenim

2 Etenim patri horum Palladem
3 Dicunt auxiliatricem esse:
4 Et hos *Herculis filios*, illius Deæ ciuitas,
5 Et populus seruauit.
6 Repressit autem insolētiam hominis, *Eurysth.* cui furor
7 Erat iuris loco violenter.
8 Nunquam *igitur* mihi spiritus,
9 Animusque sit insatiabilis.

Nuncius.

O domina, vides quidem, sed tamen dicetur.
Venimus adducentes tibi hunc Eurystheum, [exitū.
Insperatum spectaculū, harūq; *rerū* nō min⁹ insperatū
Nunquam enim putauit se venturum in manus tuas,
Quando ex Mycenis laborioſis cum clypeis
Veniebat, longe maiora spirans, q̄ *eius* fortuna ferret,
Expugnaturus Athenas: sed in contrarium [ac
Deus *rem* vertit, & mutauit fortunam.
Hyllus igitur, & fortis Iolaus statuam
Iouis victoris triumphalem statuerunt:
Mihi vero mandarunt vt hunc ad te adducerem,
,, Volentes delectare tuum animū. Nam dulcissimū *est*
,, Hostem videre ex felici infelicem factum.

Alc. O odium venis? num prǽhendit te Dica tandem?
Primum igitur huc ad me conuerte caput.
Et aude *coram* intueri tuos aduersarios, *et*
Hostes. Teneris enim nunc, neq; *nos* tenes amplius.
Tune es ille? (volo enim videre)
Qui ausus es contumelia afficere, ô veterator, meum,
Qui est nunc vbicunque est, filium in multis rebus?
Qua in re enim non ausus es *eum* afficere cōtumelia?
Qui viuum misisti ipsum etiam ad inferos,
Et qui misisti mandans vt perderet hydras, & leones,
Et alia *multa* mala, quæ excogitasti,
Taceo. esset enim mihi longa oratio.
Et tibi non satis fuit ista solum audere,
Sed etiam ex omni Græcia me, & liberos
Depulisti, sedentes supplices deorum,
Partim quidem senes, partim vero adhuc infantulos.
Sed inueniſti viros, & ciuitatem liberam,
Qui te non metuerunt. oportet te misere mori,

Et

2 Καὶ γὰ πατρὶ τῶνδ' Ἀθήναν.
3 Λέγουσ' ἐπίκουρον εἶναι.
4 Καὶ τόσδε θεᾶς πόλις,
5 Καὶ λαὸς ἔσωσ' ἐκείνας.
6 Ἔρις δ' ὕβρις ἀνδρὸς, ὃν θυ-
7 μὸς ὠσὲ δίκας βιαίως,
8 Μή πετ' ἐμοὶ φρόνημα,
9 Ψυχά τ' ἀκόρεστος εἴη.

IAMBOI.

ἄγγ. Δέσποιν', ὁρᾷς μὲν· ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται,
Εὐρυθέα σοι τόνδ' ἄγοντες ἥκομεν,
Ἀελπίστων ὄψιν, τῶνδέ τ' ἔχθιστον τυχεῖν.
Οὐ γάρ ποτ' ἦλπιν χερσὶν ἐξαίρειν στόλῳ,
Ὅτ' ἐκ Μυκηνῶν πολυπόνων σὺν ἀσπίσιν
Ἔσσεν, μείζω τ' ἔτυχε φρονῶν πολύ,
Πέρσων Ἀθήνας ἀλλὰ τῶν ἐκείνων
Δαίμων ἔθηκε, κοὐ μετέσχετε τύχης.
Ὑλλῷ μὲν οὖν, ὅτ' ἐσθλὸς Ἰόλεως, βρίζων
Διὸς τροπαῖα κηλίνιον ἔστησεν
Ἐμοί γ' ὦθ' ὅσ' ἐστὶν ἐπιστεῖλαι σ' ἄγαν,
,, Τέρψαι θέλοντες σὸν φρέν'· ἐκ γὰρ δύσνοος,
,, Ἡδιστον ἐχθρὸν ἀνδρα δυσλυκοῦθ' ὁρᾶν.

ἀλ. Ὦ μῖσος ἡμᾶς; εἶλέ σ' ἡ δίκη χρόνῳ;
Πρῶτον μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἐπίστρεψον κάρα,
Καὶ τλῆθι τὰς σοὺς ὀφθαλμοὺς ἐναντίους
Ἐχθρούς. κρατῶ γὰρ νῦν γε, κοὐ κρατεῖς ἔτι.
Ἐκεῖνος εἶ σύ; βούλομαι γὰρ εἰδέναι.
Ὃς πολλὰ μ' εἰς τὸν ὄντ', ὅπου 'στὶ νῦν, ἐμὲν
Παῖδ' ἠξίωσας ὦ πανοῦργ', ἐφυβρίσαι;
Τί δὲ σὺ κεῖνον σὸν ἔτλης ἐφυβρίσαι;
Ὃς καὶ παρ' ᾅδην ζῶντί νιν κατήγαγες,
Ὕδρας, λέοντάς τ' ἐξαποστείλας λέχη.
Ἔπεμπες; ἄλλα δ' οἷ' ἐμηχανῶ κακά,
Σιγῶ· μακρὸς γὰρ μῦθος αὖ γίγοιτό μοι.
Κοὐκ ἤρκεσέν σοι τῶνδε τολμῆσαι μόνον,
Ἀλλ' ἐξ ἁπάσης κἀμὲ καὶ τέκν' Ἑλλάδος
Ἤλασας, ἱκέτας δαιμόνων καθημένους,
Τὰς μὲν γέροντας, τὰς δ' ἔτ' ἐν νηπίοις ἔπι.
Ἀλλ' εὖρις ἀνδρας, καὶ πόλιν μ' ἐλεύθερον,
Οἳ σ' οὐκ ἔδεισαν, δεῖ σε κατθανεῖν κακῶς,

Καὶ

Καὶ κερδανεῖς ἅπαντα· χρὴ γὰρ ἐχ ἅπαξ
Θνήσκειν σε, πολλὰ πήματ' ἐξεργασμένον.
Χο. Οὐκ ἐς' αὐτὸν, τόνδε σοι κτανεῖν.
Αλ. Ἄλλως ἄρ' αὐτὸν αἰχμάλωτον εἵλομεν;
Εἶργε δὴ τις τόνδε μὴ θανεῖν νόμος;
Χο. Τοῖς τῆσδε χώρας πρεσβύταισιν οὐ δοκεῖ.
Αλ. Τί δ' ἐστὶ, ἐχθροὺς τοῖσδε τοῖς καλὸν
κτανεῖν;
Χο. Οὐχὶν πιν' αὐτῶν γε ζῶντ' ἔλαβεν ἐν μάχῃ.
Αλ. Καὶ ταῦτα δόξαν' Ὕλλῳ ἐξηύρηκέτο;
Χο. Χρῆν δ' αὐτὸν οἴμαι τῆσδ' ἀπισσῶσαι χθονί.
Αλ. Χρῆν τόνδε μὴ ζῆν, μηδ' ὁρᾶν φάος
ἔτι.
Χο. Τόδ' ἠδικῆσθαι πρῶτον, οὐ θανεῖν ὅδε.
Αλ. Οὐκοῦν ἔτ' ἔστιν ἐν καλῷ δοῦναι δίκην.
Χο. Οὐκ ἔστι, τοῦτον ὅστις αὖ κτανεῖ νέος.
Αλ. Ἔγωγε κἀγὼ τί φημι κἂν μείνας τινα;
Χο. Πολλὰ μὲν ἄρ' ἔξεις μέμψιν, εἰ δράσεις τόδε.
Αλ. Φιλῶ πόλιν τὴνδ'· οὐδὲν αὐτὴν λεκτέον.
Τοῦτον δ', ἐπεὶ ὡς χεῖρας ἦλθεν εἰς ἐμὰς,
Οὐκ ἔστι θνητῶν ὅστις ἐξαιρήσεται.
Πρὸς ταῦτα τὴν θρασεῖαν, ὅστις αὖ θέλοι,
Καὶ τὴν φρονοῦσαν μεῖζον ἢ γυναῖκα χρὴ,
Λέξει. τὸ δ' ἔργον τοῦτ' ἐμοὶ πεπράξεται.
Χο. Δεινόν τι, κοὐ συγγνωστὸν, ὦ γύναι, σ' ἔχειν
Νεῖκος πρὸς ἄνδρα τόνδε. γιγώσκω καλῶς.
Αλ. Γύναι, σαφ' ἴσθι μή με ψηφεύσασθέ σε,
Μηδ' ἄλλο μηδὲν τῆς ψυχῆς πέρι
Λίξασθ', ὅθεν χρὴ δειλίαν ὀφλεῖν
ἐμέ.
Ἐγὼ δ' νεῖκος οὐχ ἑκὼν τόδ' ἠράμην,
Ἥδη γε σοὶ μὲν αὐτανέψιός γε ὤν·
Τῷ σῷ δὲ παιδὶ συγγενὴς Ἡρακλεῖ.
Ἀλλ' εἴτ' ἔχρῃζον, εἴτε μὴ, θεὸς γάρ ὤν,
Ἥρα μ' ἐκμένειν τῷδ' ἔθηκε τὴν νόσον.
Ἐπεὶ δ' ἐκείνῃ δυσμένειαν ἠράμην,
Κἄζυγον ἀγῶνα τόνδ' ἀγωνίκαμφθ',
Πολλῶν σοφισὴς πημάτων ἐγενόμην,
Καὶ πολλ' ἔπεσον νυκτὶ συνταλαίνων ἀεὶ,
Ὅπως σ' ἀνάσας, καὶ κατακτείνας ἐμοὺς

Ἐχθροὺς,

Et lucraberis omnia: oportet enim non semel
Mori te, qui multa scelera patrasti.
Cho. Non licet tibi illum interficere.
Nun. Frustra igitur eum captiuum cepimus?
Quæ vero lex prohibet illum interfici?
Cho. Non placet principibus huius regionis.
Nun. Quidnam hoc rei est, an istis non honestum *est* interficere inimicos?
Cho. Non, quem viuentem ceperunt in prælio.
Nun. Et hæc decreta Hyllus probauit? [videre.
Cho. Puto, an non oportebat eum obedire huic ciuitati?
Nun. Imo non oportebat eum viuere, neq; lucem amplius videre.
Cho. Hoc primū est recte factum, quod iste non est necatus.
Nun. Haud igitur amplius honestum est *eum* dare pœnas.
Cho. Non est *honestum ei*, quisquis hunc interfecerit.
Alc. Quid vero ego dicam, si ausit aliquis eum *interficere*?
Cho. Magnam habebis reprehensionem, si hæc feceris.
Alc. Amo hanc ciuitatem, non est contradicendum:
Sed hunc, postquam in manus venit meas,
Nemo mihi mortalium eripiet.
Quamobrem *me*, quisquis voluerit, audacem,
Et animo concipientem maiora, quam decet fœminā,
Dicat, hæc tamen res a me peragetur.
Cho. Graue quoddam, & venia dignum, ô mulier, te habere
Odium aduersus hunc virum, cognosco probe.
Eu. O mulier, certo scias me non adulaturum tibi esse,
Nec aliud quicquam pro mea vita *seruanda*
Dicturum, vnde oporteat quempiam condemnari timiditatis.
Ego enim non volens contentionem hanc suscepi.
Sum enim tibi quidem natus consobrinus,
Herculi vero tuo filio cognatus.
Sed siue volebam siue non volebam (dea enim erat)
Iuno, fecit vt ego hoc morbo laborarem.
Postquam autem cum illo suscepi inimicitiam,
Et decreui certare hoc certamen,
Fui excogitator multorum malorum,
Et multa peperi noctu considens perpetuo,
Vt vexatis, & interfectis meis

Inimicis

Inimicis, reliquum *vitæ tẽpus* a metu liber transigerẽ.
Sciens quidem non numerum, sed vere [rit,
Virum esse tuum filium: quamuis enim inimicus fue-
Tamen a me prædicabitur, cum fuerit vir excellens,
Isto vero discedente, nonne oportebat me
Inuisum istis, & scientem
Inimicitiam paternam, omnem lapidem mouere,
Interficiendo, & eiiciendo, & *omnia* machinando?
Sic agenti, mea erant in tuto.
Tu verò, si meam fortunã vsurpasses, nequaquã
Infesti leonis inuisos catulos
Exagitasses malis: at patienter
Siuisses habitare Argos? *hoc* nemini persuaseris.
Nunc igitur cum hostes nõ interfecerint me tũc *in plio*
Prõptũ existẽtẽ, *moriq*, *cupiẽtẽ*, ex Græcorũ more,
Si *nunc* moriar, non ero purus illi, qui me interfecerit,
sed qui me cædet præculum admittet.
Ciuitasque *me* dimisit, modeste agens. Deum
Longe pluris faciens quã mea inimicitias. [oportet
Ad ea, q̃ dixist, *meũ responsũ* vicissim audiuisti. Iã vero
Supplicẽ, ac generosum vocare *me*, *ideoq*, *mihi parcere.*
Sic n. se meę *res* habẽt. *Quanq̃* mori quidẽ nequaquam
Cupio. Relicta tamen vita non dolebo.

Cho. Te parum, ô Alcmene, admonere volo,
Vt hunc virum dimittas, quando ciuitati *hoc* placet.

Alc. Quid si & *iste* moriatur, & *nos vestræ* ciuitati pareamus

Cho. Id fuerit optimũ. quomodo vero hoc fiet? [*simul?*

Alc. Ego facile docebo. occiso enim
Isto, deinde cadauer amicis repetentibus
Dabo. Corpus enim non denegabo terræ.
Hic vero mortuus mihi pœnas dabit.

Eu. Occide. *vitã enim* a te nõ deprecor Hanc vero ciuitatẽ,
Quoniam me dimisit, & reuerita est interficere,
Donabo veteri Apollinis oraculo,
Quod olim plus opinione proderit.
Me enim mortuum sepelietis, vbi *est* fatale,
Ante templum Dicæ virginis Pallenidis:
Et tibi quidem beneuolus, & vrbi salutaris
Inquilinus semper iacebo sub terra,
Horum vero posteris inimicissimus,

Quando-

Ἐχθρὰς, τοὐμοῖσιν μὴ συνοικήσειν φόβῳ.
Εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐπιτόμως
Ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα. κοὐδὲν ἐχθρὸς ὤν,
Ἀκούσεταί γ' ἐσθλὰ, χρηστὸς ὢν αὐτῆς.
Κεἰνὸς δ' ἀπαλλαχθέντος, σὲ κἀμὲ χρὴ μόνα
Μισουμένω σφῶ τῶνδε, καὶ ξυμφόρως
Ἐχθραν παντοίαν, πάντα κινοῦσαν πέτρον,
Κτείνοντα, κἀκδιώκοντα, καὶ τεχνώμενον;
Τοιαῦτα δρῶντι, τέκνον γίγνεται ἀσφαλές.
Οὐκοῦν σὺ γ' ἀναλαβοῦσα τοὺς ἐμοὺς τύχας,
Ἐχθρὰ λέοντος δυσμενῆ βλαστήματα
Ἥλωσιν αὖ πρὸς ἡμῶν. ἀλλὰ σωφρόνως
Εἴασας οἰκεῖν Ἄργος; ἆρ' πι' αὖ πίθοις.
Νῦν οὖν, ἐπειδή μ' ἁ διώλεσεν τότε
Πρόθυμον ὄντα τοῖσιν Ἑλλήνων νόμοις.
Οὐκ ἄγνος εἰμὶ τῷ κτανόντι κατ-
θανών.
Πόλις τ' ἀφῆκε σωφρονοῦσα, τὸν θεὸν
Μεῖζον πάσας τ' ἐμῆς ἐχθρὰς πολύ.
Πρὸς ἃ γ' εἶπας, αὐτήκουστας, σὺ τυγχάνεις ὢν πρὸ
Τὸν σωφρόνως, τόν τε γυναῖκα καλεῖν.
Οὕτω γε μοὶ τοι τέκν' ἔχειν θανεῖν μόλοι, ἁ
Χρήζω. λιπὼν δ' αὖ ἡδέως ἀχθοίμην βίον.

Χο. Παραινέσαι σοι μικρὸν Ἀλκμήνη θέλω,
Τὸν ἄνδρ' ἀφεῖναι τῇδ', ἐπεὶ πόλει δοκεῖ.

Ἀλ. Τί δ' αὖ θάνῃ τε, κἀπολῇ πρὸς μισθοῦ;

Χο. Τὰ λοιπὰ δ' αὖ εἴη· πῶς τάδ' οὐκ ἠπιστάμην;

Ἀλ. Ἐγὼ διδάξω ῥᾳδίως κἀνοήσασ' ἅδ.
Τόνδ', εἰπὲ νεκρὸν τοῖς μεταπεμψαμένοις φίλων
Δώσω. τὸ γὰρ σῶμ' οὐκ ἀπαρνήσω χθονί.
Οὗτος δ' ὃν δρᾷ τῶν δεινὰ θανὼν ἐμοί.

Εὐ. Κτεῖν', ἃ παρῃτούμην σε τῇδε δὴ πόλιν,
Ἐπεί μ' ἀφῆκε, καὶ κατηξίωσε κἀνεῖν,
Χρησμῷ πιθομένη Λοξίου σωτήσιμα,
Ὃς ὠφελήσει μεῖζον ἢ δοκεῖν χρόνῳ.
Θανόντα γάρ με θάψετ', ἔστι μοι μόρσιμον,
Δίκης πάρεδρον παρθένου Παλληνίδος.
Καὶ σοὶ μὲν εὐνοῦς, καὶ πολὺ σωτήριος
Μέτοικος ἀεὶ κείσομαι κἀν χθονὸς,
Τοῖς τῶνδε δ' ἐκγόνοισι πολεμιώτατος.

Ὅταν

Οταν μόλωσι δεῦρο σὺν πολλῇ χερὶ,
Χάριν ἀποδόντες τῶνδε τοιῶνδ' ξένων
Πρόθυμοι πῶς οὖν ὧν τ' ἐγὼ πεπυσμένος,
Δεῦρ' ἦλθον, ἀλλ' ὀ χρησμὸν ἠρόμην θεοῦ;
Ἥραν νομίζω θεσφάτων μείζω πολύ,
Κοὐκ ἂν προδοῦναί μ' ἀλλὰ μή τ' μιχρὰς,
Μηδ' αἷμ' ἐάσης εἰς ἐμὸν στάξαι τόπον.
Κακὸν γὰρ ὧδε τοῖς νόσον αὖ πᾶσι ἐγὼ
Δώσω. διπλοῦν δ' κέρδος ἐξεῦρ' ἐξ ἐμοῦ.
Ὑμᾶς τ' ὠνήσω, τὸν δὲ πεβλάψω θανών.
ἀλ. Τί δῆτα μέλλετ', εἰ πολὺ σωτηρίαν
Καπρᾶξαι, τοῖσί τ' ἐξ ἐμῶν χρεὼν,
Κτείνειν τὸν ἄνδρα τόνδ', ἀκούοντες τάδε.
Δείκνυσι γὰρ κέλευθον ἀσφαλεστάτην.
Ἐχθρὸς μὲν ἀνὴρ, ὠφελεῖ δ' κατθανών.
Κομίζετ' αὐτὸν δμῶες. εἶτα χρὴ κυσὶν
Δοῦναι κολάζειν. μὴ γὰρ ἐλπίσῃς, ὅπως
Αὖθις πατρῴας ζῶν ἐμ' ἐκβαλεῖς χθονός.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χ. Ταῦτα δοκεῖ μοι, στείχετ' ὀπαδοί.
Τὰ γὰρ ἐξ ἡμῶν,
Καθαρῶς ἔστω βασιλεῦσιν.

Εὐριπίδου Ἡρακλεῖδαι.

ΕΥΡΙ-

Quandocunq; venerint huc cũ magno exercitu,
Prodentes hoc beneficium: tales hoſpites
Defenditis. Quomodo igitur hæc ego audiens,
Huc veni, & oraculum non conſului?
Iunonem cenſeo longe potentiorem oraculis,
Et non proditurã me: ſed neq; mihi inferias *fieri*,
Neque permittas ſanguinem fluere in meum locum.
Infelicem enim ipſis reditum pro his ego
Dabo. duplexque lucrum habebitis ex me. *Nam*
Vrbemque iuuabo, iſtosque lædam mortuus.
Alc. Quid igitur cunctamini (ſi *huic* vrbi ſalutem
Fatale *eſt hunc* allaturum eſſe, & ex me naſcituris)
Interficere hunc hominem, hæc audientes?
Oſtendit enim viam tutiſſimam.
Vir quidem *hic eſt* inimicus. iuuabit tamen mortuus.
Abducite ipſum famuli. deinde oportet canibus
Dare cæſum. Ne enim ſperes *fore*, vt
Rurſus patrio me eiicias ſolo.

Chorus.

Eadem mihi placent. *Quare* ite famuli, *hæc*q; *peragite*.
Quæ enim a nobis *ſunt decreta*, [*luent*.
Pura erũt Regibus, *noſtrosq; Principes nullo piaculo pol-*

Finis Heraclidarum.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΕΛΕΝΗ.

ΑΡΓΥΜΕΝ-

*Ostenditur hac Tragœdia Helenam non fuisse raptam a Paride, sed a Mercurio deportatam in Ægyptum, ibiq; custoditam a Proteo. Nubes autem simulacrum Helenæ, abducta a Paride bello Troiano occasionem dedit. Quo confecto, eam nubem secum Menelaus abducit illo, diuq;**

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ἑλένη.	Γραῦς.
Πάρις.	Ἄγγελος.
Τεῦκρος.	Θεονόη.
Χορός.	Θεοκλύμενος.
Μενέλαος.	Διόσκουροι.

Προλογίζει ἡ Ἑλένη.

ΙΑΜΒΟΙ.

Νεῖλα μὲν αὐδᾷ καλλιπάρθενοι ῥοαῖς,
Ὃς αἰῶνα δίας ψεκάδος, Αἰγύπτου πέδον,
Λευκῆς ταχείσης χιόνος, ὑγραίνει γύας.
Πρωτεὺς δ', ὅτ' ἔζη, τῆσδε γῆς τύραννος ἦν,
Φάρον μὲν οἰκῶν νῆσον, Αἰγύπτου δ' ἄναξ.
Ὃς τὰν κατ' οἶδμα πυρθένων μίαν γαμεῖ
Ψαμάθην, ἐπεὶ δὴ λέκτρ' ἀφῆκεν Αἰόλα.
Τίκτει δ' τέκνα θοᾶτα τοῖσδε δώμασιν,
Θεοκλύμενον ἄρσεν', ὃς δὴ θεὸς σέβων,
Βίον διώιγκ', εὐηθῆ τε παρθένον
Εἶδες, τὸ μητρὸς ἀγλαΐσμ', ὅτ' ἦν βρέφος.
Ἐπεὶ δ' ἐς ἥβην ἦλθεν ὡραίων γάμων,

EVRIPIDIS
HELENA.

TVM XYLANDRI.

** vagatus in Ægyptum venit. Ibi euanuit simulacrum, & ipse veram Helenam (cuius tum coniugium Theoclymenus Protei filius expetebat) inuenit, vsusque auxilio Theonoes, Proteo natæ, abducit.*

PERSONÆ HVIVS fabulæ sunt hæ:

Helena.	*Anus.*
Paris.	*Nuncius.*
Teucer.	*Theonoe.*
Chorus puellarum Græcarum.	*Theoclymenus.*
Menelaus.	*Gemini, scil. Castor, & Pollux.*

Prologum autem agit Helena.

Helena.

NIli quidem hæc *sunt* formosis virginibus, *ac Nymphis* decora flumina,
Qui pro cælesti *roris* gutta solum Ægypti,
Liquefacta candida niue, irrigat *et* agros.
Proteus aũt, quãdo viuebat, erat dominus huius terræ,
Colens quidem insulam Pharum, rex vero Ægypti,
Qui vnã virginũ in *Nili* aquis degentiũ vxorem duxit
Psamathen, postquam reliquit lectum Æoli,
Et procreauit duos liberos *in* his ædibus.
Theoclymenum marem, qui colens deos,
Vitam egit, & puellam generosa
Forma, delicias matris, quando erat infantula.
Sed postquam ad pubertatem venit, & ad ętatẽ nubilẽ,

Καλοῦσιν αὐτὴν Θεονόην. τὰ θεῖα γὰρ
Τά τ' ὄντα, καὶ μέλοντα πάντ' ἠπίστατο,
Περὶ ἣν λαβοῦσα Νηρέως πρεσβεῖα πάρα.
Ἡμῖν δ', ἐμὴ μὲν πατρὶς οὐκ ἀφνεὸς
Σπάρτη, πατὴρ δ' ὁ Τυνδάρεως. ἐστὶ δ' ἡδὺ
Λόγος τις, ὡς Ζεὺς μητέρ' ἔπτατ' εἰς ἐμὴν
Λήδαν, κύκνου μορφώματ' ὄρνιθος λαβών.
Ὃς δόλιον εὐνὴν ἐξέπραξ' ὑπ' αἰετοῦ,
Δίωγμα φεύγων, εἰ σαφὴς ἔτυς λόγος.
Ἑλένη σφ' ὠνόμην. ἃ δ' ἔπειτα δὴ κακὰ,
Λέγειν μ' οὐ. ἦλθον τρεῖς θεαὶ κάλλους πέρι,
Ἰδεῖν ἐς κρυφμῶν Ἀλέξανδρον πάρα.
Ἥρα, Κύπρις τε, Διογενὴς τε παρθένος,
Μορφῆς θέλουσαι ἆθλα βραβεῖα λαβεῖν.
Τέρψιν δ' κάλλους, ὅτι καλὸν τὸ δυς-
τυχές,
Κύπρις προτείνασ' ὡς Ἀλέξανδρῳ γαμεῖ,
Νικᾷ. λιποῦσα δ' ἐβάσταθ' Ἑλλὰς Πάριν,
Σπάρτην ἀφικνεῖθ', ὡς ἐμὸν χρήσων λέχος.
Ἥρα δὲ μεμφθεῖσ', οὐκέτ' ἐς νίκας θεάς,
Ἐξεῖμωσε πᾶσ' Ἀλεξάνδρου λέχη.
Δίδωσι σφ' οὐκ ἐμέ, ἀλλ' ὁμοίωσιν ἐμοῦ
Εἴδωλον ἔμπνουν, ἐκ νεφῶν ξυνθεῖσ' ὕπο.
Πελάσθη τυράννοις παιδί, κἀδοκεῖ μ' ἔχειν,
Κενὸν δόκησιν οὐκ ἔχων τὸ σφ' οὖ Διὸς
Βουλεύματ' ἄλλα τοῖσδε συμβαίνει κακοῖς.
Πόλεμον γὰρ εἰσῆνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ,
Καὶ Φρυξὶ δυσήνοισιν, ὡς ὄχλῳ βροτῶν,
Πλήθους τε κουφίσαι μητέρα χθόνα,
Γνωτόν τε θεῖη τὸν κρείσσον' Ἑλλάδος.
Φρυξῶν σφ' ἐς ἀλκὴν πρευθήμεν' ἐγὼ μὲν ἤδη,
Τὸ σφ' ὄνομα τέρψιν, ἆθλον Ἕλλησι δρᾶς.
Λαβὼν δέ μ' Ἑρμῆς σὺν πτυχαῖσιν αἰθέρος,
Νεφέλῃ κρύψας, ἐγὼ ἠμέλησε μου
Ζεύς, τοῦσδ' ἐς οἶκον πρωτέως ἱδρύσατο,
Πάντων πρεσβεύειν νομίσας εὐσεβέστατον βροτῶν,
Ἀκέραιον ὡς σώσουσι Μενέλεω λέχος.
Κἀγὼ μὲν εὐτυχὴς εἰμί. ὁ δ' ἄθλιος πόσις,
Στρατεύμ' ἀθροίσας, ὃν ἐμοῖς ἀναρπαγὰς
Θηρᾷ, πορεύθη ἐς Ἰλίου πυργώματα.

Ψυχαὶ

Vocarunt ipſam Theonoen, quia diuina
Cum præſentia, tum futura omnia ſciebat,
Accipiens hunc honorem a Nereo proauo.
Nobis vero patria quidem *eſt* non ignobilis
Sparta, pater vero Tyndareus: eſt autem
Fama quædam, quod Iupiter volauerit in meā matrē
Ledam, aſſumpta forma cygni auis,
Qui effecit doloſum concubitum, ab aquila
Perſecutionem fugiens, ſi vera eſt iſta fama.
Helena vero vocata ſum. quę vero mala perpeſſę ſimus
Dicam. Venerunt tres deæ propter formam
In ſpecum Idæum ad Alexandrum,
Iuno, Venus, & virgo Ioue nata, *Pallas*,
Volentes *ipſum* perficere iudicium de forma.
Meam vero formam (quod *autem eſt* formoſum, id
ſæpe mortalibus eſt infelix)
Venus ꝓponēs, ꝙ Alexander eſſet *me* ducturus vxorē,
Vincit. Paris vero Idæus relictis ſtabulis pecorum,
Venit Spartam tanquam habiturus meum lectum.
Sed Iuno moleſte ferens, quod non viciſſet Deas,
Irritum fecit meum coniugium Alexandro:
Dedit enim non me: ſed aſſimilatam mihi
Imaginem viuam, ſub cælo compactam,
Filio regis Priami: putauit autem ſe habere me,
Falſa opinione *deceptus*, cum non haberet. Iouis porro
Conſilia alia acceſſerunt ad hæc mala.
Nam immiſit bellum in terram Græcorum,
Et in infelices Phryges, vt hominum turba,
Et multitudine matrem Tellurem leuaret,
Et clarum faceret optimum Græcorum.
Phrygum aūt in prælio propoſita fui (nō ego quidem:
Sed nomen meum) Græcis belli præmium.
Mercurius autem accipiens me in voluminibus aeris,
Et tegens nube (non enim neglexit me
Iupiter) collocauit in hanc domum Protei,
Iudicans omnium hominum caſtiſſimum,
Vt ſeruarem coniugium Menelai inuiolatum.
Et ego quidem hīc ſum: at infelix maritus
Congregato exercitu, meūm raptum
Venatur, profectus *ad* arces Ilii.

Multi vero viri propter me ad Scamandria
Fluenta occubuerunt. Ego vero quæ omnia sustinui,
Execranda sum, & existimor, prodito meo
Marito, conflasse bellum Græcis magnum.
Cur igitur adhuc viuo? hunc sermonem audiui ex Deo
Mercurio, me iterum habitaturam esse in terra
Spartæ cũ *meo* marito, postq̃ resciuerit q̃ ad Troiam
Non venerim, vt nõ substernerẽ alicui meum corpus,
Quandiu igitur hanc solis lucem aspiciebat
Proteus, a nuptiis libera eram: sed postquam terræ
Tenebris occultatus est, *i. postquam obiit*, defuncti filius
Venatur meas nuptias. sed pristinum meum maritum
Honorans, ad hoc Protei monumentum procido
Supplex, vt marito seruet meum coniugium,
Vt, si per Græciam infame nomen fero,
Ne corpus saltem hoc mihi dedecus hic sustineat.

Teu. Quis habet imperium harum munitarum ædium?
Diuitiis. n. affluẽs *hæc* domus videtur, vt cõuici potest.
Regales enim porticus, & pinnis conspicuę *sunt* sedes.
Sed ô dii, quam speciem vidi? video inuisissimam
Mulieris formam, letalem, quæ me perdidit,
Et omnes Græcos. Dii te, quantã habes similitudinem
Helenæ, abominentur: si vero non in peregrina
Terra essem, hoc saxo recte iacto
Interficerem *te*, vt *propter* formam Helenæ filiæ Iouis morereris.

Hele. Quare vero ô miser, quisquis es, me sic auersaris,
Et me propter illius calamitatem odisti?

Teu. Erraui, & cessi iræ magis, quam me oportuit.
Tota enim Græcia odit filiam Iouis.
Ignosce vero mihi mulier, quod hæc dixi.

Hele. Quisnam es? vnde venisti in huius terræ solum?

Teu. *Sum* vnus ex miseris Græcis ô mulier.

Hele. Non igitur mirandum *est*, si odisti Helenam.
Verum quis es? vnde? cuius? oportet te dicere.

Teu. Nomẽ q̃dẽ nobis *est*, Teucer. Qui vero *me* genuit, Telamõ, patria vero Sal. q̃ me nutriuit. [ter, *vocatur*

Hele. Quid igitur Nili hos pererras agros?

Teu. Exul pulsus sum ex patria terra.

Hele. Miser eris *profecto*. Quis vero te eiecit patria?

Teu.

Ψυχὰς ἦ πολλὰς δι' ἐμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
Ῥοαῖσιν ἔθανον. ἡ δ' πάντα τλᾶσ' ἐγὼ,
Καθόρατός εἰμι, κ̓ δοκῶ, προδοὺς ἐμὸν
Πόσιν, συνάψαι πόλεμον Ἕλλησι μέγαν.
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ, θεὸς τόδ' εἰσηκουσ' ἔπος
Ἑρμοῦ, τὸ κλῄδων' ἐπὶ γαῖαν οἰκήσειν πέδον
Σπάρτης, σὺν ἀνδρὶ, γνόντος ὡς ἐς Ἴλιον
Οὐκ ἦλθον, ἵνα μὴ λέκτρ' ἐμὰ προδῶ πνί.
Ἕως μὲν οὖν φῶς ἡλίου πρὸ ἔλιπεν
Πρωτεὺς, ἄσυλ' ἐμ' ἦν γάμων. ἐπεὶ δ' γῆς
Σκότῳ κέκρυπται, πᾶς ὁ τεθνηκὼς
Θηρᾶται μ' εἶναι μ. τὸν πάλαι σὸν ἐμὸν πόσιν
Τιμῶσα, Πρωτέως μνῆμα προσπίτνω τόδε
Ἱκέτις, ἵν' ἀνδρὶ τύμβος ἁγνὸς πάσῃ λέχη.
Ὡς, εἰ καθ' Ἑλλάδ' ὄνομα δυσκλεὲς φέρω,
Μή μοι τὸ σῶμα γ' ὑβρίσθ' αἰσχύνῃ ὄφλῃ.

πῦ. Τίς τῶνδ' ἐρυμνῶν δωμάτων ἐχθρὸς κρατεῖ;
Πλάστ' ἦ δόμος ἄξιος προσφθέγμασι,
Βασιλειά τ' ἀμφιδόλημα τ', εὐθρι γκοί θ' ἕδραι.
Ἔα ὦ θεοὶ, πῖ' εἶδον ὄψιν; ἐχθίστην ἐμῷ
Γυναικὸς εἰκὼ φόνιον, ἥ μ' ἀπώλεσεν,
Παῖζως τ' Ἀχαιὰς θεοί σ', ὅσον μίμημ' ἔχεις
Ἑλένης, ἀποπλύσειεν. εἰ δ' μὴ 'ν ξίνῃ
Γαίας πόδ' εἶχεν τῇδ' ὦ δύστηνος πτέρῳ
Ἀπόλυσ', ἵν' εἰκὼς ἦσθ' ὦ Διὸς
κόρης.

ἰλί. Τί σ' ὦ παλαίπορ', ὄκλες ὢν μ' ἀπεστράφης,
Καὶ ταῖς ἐκείνης συμφοραῖς ἐμὲ ζυγεῖς;

πῦ. Ἥμαρτον. ὀργῇ σ' εἶξα μᾶλλον ἢ μ' ἐχρῆν.
Μισεῖ γὰρ Ἑλλὰς πᾶσα τὴν Διὸς κόρην.
Σύζυγα θεὸς σ' ἡμῖν τοῖς λελεσμένοις γενέσθαι.

ἰλί. Τίς σ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;

πῦ. Εἷς τῶν Ἀχαιῶν, ὦ γύναι, τῶν Ἀθλίων.

ἰλί. Οὐκ ἀρά σ', Ἑλένην εἰ ζυγεῖς, βαρυστόνου.
Ἀτὰρ τίς εἶ; πόθεν; τίνος; ἐξαυδᾶν σε χρή.

πῦ. Ὄνομά μ' ἡμῖν, Τεῦκρος. ὃν φύσας πατὴρ,
Τελαμών. Σαλαμὶς δ' πατρὶς, ἠρίψατό με.

ἰλί. Τί δῆτα Νείλῳ ῥοῇ σ' ἐπεστράφη γύας;

πῦ. Φυγὰς πατρῴας ἐξελήλαμαι χθονός.

ἰλί. Τλήμων ἀνήρ. τίς δέ σ' ἐκβάλλει πάτρας;

πεῦ. Τελαμὼν ὁ φύσας. πῦ' αὖ ἔχεις μῶλον φίλον;
ἑλέ. Ἐκ τοῦ; τὸ χάρ τοι πρᾶγμα, συμφορὰν ἔχει.
πεῦ. Αἴας μ' ἀδελφὸς ὤλεσ', οὐ Τροίᾳ θανών.
ἑλέ. Πῶς; ἦ που σοῦ φασγάνῳ βίον τορεῖς;
πεῦ. Οἰκεῖον αὐτὸν ὤλεσ' ἄλμ' ἐπὶ ξίφος.
ἑλέ. Μαίνει σ'; ἐπεὶ τίς σωφρονῶν τλαίη τόδ' αὖ;
πεῦ. Τὸν Πηλέως πῦ' οἶσθ' Ἀχιλλέα γόνον;
ἑλέ. Μνηστὴς ποθ' Ἑλένης ἦλθεν, ὡς ἀκηκόαμεν.
πεῦ. Φασὼν ὁ' ὅπλων ἕρμ' ἔθηκε συμμάχοις.
ἑλέ. Καὶ δὴ τί τοῦτ' Αἴαντι γένεται κακόν;
πεῦ. Ἄλλου θανόντος ὅπλ', ἀπηλλάχθη βίου.
ἑλέ. Σὺ τοίς ἐκείνου δῆτα πήμασι νοσεῖς;
πεῦ. Οὐ οὕνεκ' αὐτὸς γ' ὤφελον ξυνωλόμην ὁμοῦ.
ἑλέ. Ἦλθες γὰρ ὧδ' ξένε Ἰλίου κλεινὴν πόλιν;
πεῦ. Καὶ ξυνῆρα πέρσας, οὐτὸς αὐτὸς ὠλόμην.
ἑλέ. Ἦδη γὰρ ἦσθα, καὶ κατέρρωσαν πυρί;
πεῦ. Ὡς οὐδὲν ἴχνος γε τειχέων εἶναι σαφές.
ἑλέ. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, δι' σ' ἀπόλλυνται Φρύγες.
πεῦ. Καὶ πρὸς γ' Ἀχαιοί. μεγάλα δ' ἔρρασιν κακά.
ἑλέ. Πόσον χρόνον δὲ δι' ἐμὲ πορθεῖται πόλις;
πεῦ. Ἑπτὰ μὲν ἤδη καρπίμους ἐτῶν κύκλους.
ἑλέ. Χρόνον δ' ἐμείνατ' ἄλλον ἢ Τροίᾳ πόσον;
πεῦ. Πολλὰς σελήνας, δέκα δ' ἐλθούσας ἔτη.
ἑλέ. Ἦ καὶ γυναῖκα Σπαρτιάτιν εἵλεσθε;
πεῦ. Μενέλαος αὐτὴν ἦγ' ἐπισπάσας κόμης.
ἑλέ. Εἶδες σὺ τλὰς δύσφορον, ἢ κλύων λέγεις;
πεῦ. Ὡσεὶ σέ γ' ἤδη ὄντα νῦν ὀφθαλμοῖς ὁρῶ.
ἑλέ. Σκοπεῖτε, μὴ δόκησιν εἶχετ' ὀμμάτων.
πεῦ. Ἄλλ' οὐ λόγου μίμνησον, μὴ κενὴν ἔπι.
ἑλέ. Οὕτω δοκεῖτε τλὰς δόκησιν ἀσφαλῆ;
πεῦ. Αὐτὸς γὰρ ὅστοις εἰσόμην, κοὐ νοὸς ἁρᾷ.
ἑλέ. Ἦδη δ' ἐν οἴκοις σὸν δάμαρτ' ἔχει Μενέλεως;
πεῦ. Οὔκουν ἐν Ἄργει γ' ἐστὶν, οὐδ' ἐπ' Εὐρώτα ῥοαῖς.
ἑλέ. Αἰαῖ, ἐμὸν κακὸν τόδ' εἶπας, οἷς κακὸν λέγεις.
πεῦ. Ὡς κεῖνος ἄφαντος σὸν δάμαρτι κλήζεται.
ἑλέ. Οὐ πᾶσι πέρασ αὐτὸς Ἀργείοισιν ἦν;
πεῦ. Ἦν· ἀλλὰ χειμὼν ἄλλοσ' ἄλλον ὤρισεν.
ἑλέ. Ποίοισιν ἐν νώτοισι πόντιος ἁλὸς;
πεῦ. Μέσον κατ' Αἰγαῖον πέλαγος Αἰγέως πάρα.

Teu. Telamon qui *me* genuit. quem haberes chariorem?
Hele. Quam ob causam? Hæc enim res habet calamitatem, *est calamitosa.*
Teu. Aiax frater *meus* perdidit me, mortuus ad Troiam.
Hele. Quomodo? an tuo gladio priuas eum vita?
Teu. Saltus in proprium gladium perdidit ipsum.
Hele. Insaniebatne? nam quis faceret hæc sanus?
Teu. Nouisti ne quendam Achillem filium Pelei?
Hele. Aliquando venit procus Helenæ, vt audimus.
Teu. Is mortuus reliquit certamen sociis *suis* de armis.
Hele. Quare vero hoc fuit malum Aiaci?
Teu. Cum alius potitus esset armis, ipse de vita decessit.
Hele. Tu igitur ob illius mala laboras?
Teu. Propterea quod non vna cum eo perii.
Hele. Venisti igitur, ô hospes, ad inclytam vrbem Ilii?
Teu. Et quidem simul expugnans, vicissim perii.
Hele. Iam ne incensa, & deleta est igni?
Teu. Ita, vt ne vestigium quidem murorum appareat.
Hele. O misera Helena, propter te pereunt Phryges.
Teu. Et præterea Græci: magna enim mala acciderunt.
Hele. Quantū vero tēpus cōsumptū est in expugnāda vrbe?
Teu. Septem propemodum frugiferi annorum orbes.
Hele. Quantum vero reliquum tempus in Troia mansistis?
Teu. Multas lunas, *multos menses*, decem elapsos annos.
Hele. An etiam mulierem Spartanam cepistis?
Teu. Menelaus eam abduxit, retrahens coma.
Hele. Vidistine tu miseram illam, an narras tantum audita?
Teu. Sicut te iam meis oculis cerno, non minus.
Hele. Videte ne habueritis falsam a diis *oblatam* opinionē.
Teu. Alius rei mentionem fac, ne illius amplius *memineris*.
Hele. Tam certam hanc opinionem existimatis?
Teu. Ipse enim meis oculis vidi, & mens cernit.
Hele. Estne Menelaus iam domi cum coniuge *sua*?
Teu. Neque in Argis *est*, neque ad fluenta Eurotæ.
Hele. Heu, heu, malum hoc dixisti, quibus malū *hoc* dicis.
Teu. Quia ille dicitur mortuus cum vxore sua.
Hele. Annon erat omnibus Græcis idem traiectus?
Teu. Erat: sed tempestas alio alium disiecit.
Hele. Quibus in dorsis, *vadisq;* æquorei sali?
Teu. Traiicientibus medium pelagus Ægei maris.

Hele. Et nemo nouit an Menelaus ex hoc euaserit?
Teu. Nemo. fama enim est eum mortuũ esse per Græciam.
Hele. Perii: superestne Thestias puella?
Teu. Ledam dicis? morte iam periit.
Hele. Num eam perdidit mala fama Helenæ?
Teu. Aiunt laqueo strinxisse generosum collum.
Hele. Vtrum vero viuunt filii Tyndarei, an non?
Teu. Mortui sunt, & non sunt mortui: duplex. n. est fama.
Hele. Vtra est potior? ô me miseram *propter hæc* mala.
Teu. Dicunt eos assimilatos astris esse Deos.
Hele. Recte dixisti hoc, quæ vero *est* altera fama?
Teu. Ob sororis cædem efflasse animam. [gemere.
Sed satis superq; de his dictum est, non volo dupliciter
Sed quorum causa veni in hanc regiam domum,
Fatidicam Theonoen cupiens videre, *hac in re*
Aduua me officiose, vt consequar vaticinia,
Quo mittam secundam alam nauis
In terrã marinã, *i. in insulam*, Cyprũ, vbi me vaticina-
Apollo habitaturum, nomen insulare, [tus est
Salaminis imponẽte *vrbi recẽs cõditæ*, antiq̃ p̃riq̃ causa.
Hele. Ipsa nauigatio, ô hospes, ostẽdet. tu vero relicta
Hac terra fuge, priusquam te filius Protei
Videat, qui dominus est huius terrę: abest enim *iam*
Confidens canibus in cæde feras mactante.
Occidit enim quemcunq; ex Græcis hospitem ceperit:
Qua vero de causa *hoc faciat*, neq; tu studeas cognosce-
Et ego taceo: quid enim te iuuerim *hac re?* [re.
Teu. Recte dixisti, ô mulier. Dii vero tibi
Reddant gratiam pro tuis beneficiis: [mum
Cũ aũt habeas corpus simile Helenę, haud *tamen* ani-
Habes similem, sed valde dissimilem.
Male vero pereat *Helena*, neque ad fluenta Eurotæ
Veniat: tibi vero, ô mulier, semper bene sit.
Hele. O me cõiectã *in* magnorũ dolorũ magnã miseratiõnẽ.
Quo luctu *mecũ ipsa* certabo? aut quod carmẽ p̃sequar,
Lachrymis, aut lamẽtis, aut lugubri querela? heu, heu.

EPODICA.

Strophe I.

1 Alatæ puellæ,
2 Virgines, Telluris filiæ,

3 Sire-

ἑλέ. Κἀκ τῶδε Μενέλαον ἔπτις οἴεσθ' ἀφιγμένον;
πεῦ. Οὐδεὶς γυναικῶν κλῄζεται κατ' Ἑλλάδα.
ἑλέ. Ἀπωλόμεσθα. Θεστιὰς δ' ἔστιν κόρη;
πεῦ. Λήδαν ἔλεξας; οἴχεται γυνοῦσα δή.
ἑλέ. Οὔπω νιν Ἑλένης αἴσχος ἔβλεσεν κλέος;
πεῦ. Φασὶ, βρόχῳ γ' ἄψασαν αὐχένα δέρην.
ἑλέ. Οἱ Τυνδάρειοί θ' εἰσὶν, ἢ οὐκ εἰσὶ κόραι;
πεῦ. Τεθνᾶσι, καὐ τεθνᾶσι δύο δ' ἔχειν λόγοι.
ἑλέ. Πότερος ὁ κρείσσων, ὦ τάλαιν' ἐγὼ κακῶν.
πεῦ. Ἄρρησθ' ὁμοίως ἐστὲ, φάσ' εἶναι θεώ.
ἑλέ. Καλῶς ἔλεξας τοῦτο. θάτερον δὲ τί;
πεῦ. Σφαγῇς ἀδελφῆς οὐκέτ' ἐκπεύσῃ βίον.
Ἄλις δὲ μύθων. ἐς δόμους χρῄζω στέγην.
Ὧν δ' οὕνεκ' ἦλθον τῆσδε βασιλείους δόμους,
Τὼ θεσπιῳδὸν Θεονόην χρῄζω ἰδεῖν,
Συμμαθεῖν τ' εἰ σωτὸν, ὡς τύχῃ μαντευμάτων,
Ὅπῃ νεὼς στείλαιμ' ἂν ὠφελον πλέρᾳ,
Εἰς γῆν ἁναλίαν Κύπρον, ἣ μ' ἐθέσπισεν
Οἰκεῖν Ἀπόλλων, ὄνομα νησιωλικὸν,
Σαλαμῖνα θέμενον, τῇ ἐκεῖ χάριν πάσας.
ἑλέ. Πλεῖς ὦ ξέν' αὐτὸς σημανεῖ. σὺ δ' ἔκλιπὼν
Γῆν τὴν δὲ φεύγε, πρὶν σε παῖδα Πρωτέως
Ἰδεῖν, ὃς ἄρχει τῆσδε γῆς ἄπτιν ἦ,
Κυσὶ πεποιθὼς ἐν φοναῖς θηρεύσεις.
Κτείνει γὰρ Ἕλλην' ὅν τιν' ἂν λάβῃ ξένον.
Ὅτου δ' ἕκατι, μήτε σὺ ζήτει μαθεῖν,
Ἐγώ τε σιγῶ. τί γὰρ ἂν ὠφελοῖμί σε;
πεῦ. Καλῶς ἔλεξας ὦ γυναῖ. θεοί δέ σοι
Ἐσθλῶν ἀμοιβὰς ἀντιδῶρησαίατο.
Ἑλένῃ δ' ὅμοιον σῶμ' ἔχουσ', ἀλλ' οὐ φρένας
Ἔχεις ὁμοίας, ἀλλὰ πολὺ φέρουσ πολύ.
Κακῶς δ' ὄλοιτο, μισεῖ ἐπ' Εὐρώτᾳ ῥοὰς
Ἔλθοι. σὺ δ' εἴης εὐτυχὴς ἀεὶ γυνοῖ.
ἑλέ. Ὦ μεγάλων ἀχέων κακοδαίμονα μέλεα οἰκτρὰ,
Ποῖον ἀμιλλᾶσθ' ὄγον; ἢ πίνα μοῦσαν ἐπέλθω,
Δάκρυσιν, ἢ θρήνοις, ἢ πένθεσιν; ὤ, ὤ.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Πτερυφόρε νεανίδες,
2 Παρθένοι χθονὸς κόραι

3 Sem-

3 Σειρῆνες, εἴθ' ἐμοῖς
4 Μόλοιτ', ἔχουσαι τὸν Λίβυν
5 Λωτὸν, ἢ σύριγγας αὐλίνοις κακοῖς
6 Τοῖς ἐμοῖσι, συνόχα δάκρυα,
7 Πάθεσι πάθεα, μέλεσι μέλεα.
8 Μυστιάς τε θρηνήμασι ξυνῳδὰς
9 Πέμψαι Φερσέφασσα,
10 Φόνια, φόνια, χάριτας,
11 Ἵν' ἐπὶ δάκρυσι, παρ' ἐμοὶ
12 Θ' ὑπὸ μέλαθρα νύχια πα-
13 ῶσας τίκτουσιν ὀλοφρόις λάθᾳ.

Ἀντιστροφὴ α'.

Ελ. 1 Κυανοφόρας ἀμφ' ὕδωρ
2 Ἔτυχον, ἕλικά τ' αὐὰ χλόαν
3 Φοίνικας ἁλιωπίτωνας
4 Αὐγαῖσιν ἐν ταῖς χρυσέαις
5 Θάλπουσ', ἀμφί τ' ἐν δόναξι ἕρπουσιν,
6 Ἔνθεν οἰκτρὸν αὐδῶσιν.
7 Ὅμαδον ἔκλυον ἄλυρον, ἴλιγγον,
8 Ὅπ πατ' ἔλακεν αἰάγμασι τύνα,
9 Νύμφα πις οἵα Ναΐς,
10 Ὄρεσι φυγάδα γάμων ἐ-
11 ῶσα γέρον. ὑπὸ δ'
12 Πίτυινα μύχαλα γύαλα,
13 Πανὸς αὐλοῦ γάμους.

Στροφὴ β'.

ἐλέ. 1 Ἰώ, ἰώ. θήσομαι βαρβάρου πλάτας,
2 Ἑλλανίδες κόραι,
3 Ναύτας Ἀχαιῶν
4 Τίς ἔμολεν, ἔμολεν,
5 Δάκρυα δάκρυσί μοι φέρων,
6 Ἰλίου κατασκαφάν,
7 Πυρὶ μίλακας Ἰδαίᾳ,
8 Διὶ ἐμὲ τὴν πολύκλαυτον,
9 Διὶ ἐμὸν ὄνομα πολύπονον.
10 Λήδα δ' ἐν ἀγχόναις
11 Θανάτου ἔλυσεν αἰσχύ-
12 νας' ἡμᾶς ἐπ' ἀλγέων.
13 Ὁ δ' ἐμὸς ἐν ἁλὶ πολυπλανὴς
14 Πόσις ὀλόμαν· οἴκτιστα.

3 Sirenes, vtinam meis *luctibus accentrices*
4 Veniatis, habentes Libycam
5 Fistulam, aut calamos *in* deplorandis malis
6 Meis, continuas lachrymas,
7 Dolores doloribus, carmina carminibus,
8 Et cantus *meis* lamentationibus consonos
9 Mittat Proserpina,
10 Funestos, funestos *grata mihi* beneficia,
11 Vt inter lachrymas a me
12 Sub nigram aulam hy-
13 mnos accipiat extinctis mortuis *conuenientes*.

Antistrophe I.

Hel. 1 Ad aquam cæruleam
2 Fui, & implicito gramine
3 Purpureas tunicas marinas
4 In aureo fulgore
5 Calefaciens, & circum in ramis arundinis,
6 Inde miserabiliter *quædam vox* resonuit.
7 Audiui stridorem inamœnum, flebilem,
8 Quia sonum quendam edidit lamentatione gemens
9 Ceu quædam Nympha Naïs,
10 Quæ *propter* maritū *in* mōtibus fugiētē, *per montes er-*
11 mittit tristem *eiulatum*. subque
12 Saxeis cauis antris
13 Deplorat nuptias Panis.

Strophe II.

Hel. 1 Io io O præda barbaricæ nauis,
2 Puellæ Græcæ.
3 Nauta ex Græcis
4 Quispiam venit, venit,
5 Lachrymas super lachrymas mihi ferens.
6 Ilii euersionem *narrans*.
7 Quæ curæ fuit igni Idæo, *quæ Idæo incendio deflagrauit*,
8 Propter me, propter quam multi interfecti sunt,
9 Propter meum infelix nomen.
10 Leda vero laqueis
11 Vitam finiuit, dede-
12 corans nos, propter dolores *nostra causa susceptos mori-*
13 Meus vero in mari multum vagatus [*ens*.
14 Maritus perditus obiit.

15 Castorisque, fratrisque *simul geniti Pollucis*,
16 Geminum patriæ decus,
17 Euanidum, euanidum, *ex hominum conspectu sublatum*
18 Equis pulsata reliquit sola,
19 Gymnasiaque arundinosi
20 Eurotæ *prope ripas*, iuuenilem laborem.

Antistrophe II.

Ch. 1 Heu heu, heu heu: ô fortunã multorũ gemituum au-
2 Et fatum tuum ô mulier, [torem,
3 Infelix vita
4 Quædam *tibi* contigit, contigit,
5 Quando genuit te ex matre
6 Iupiter insignis per ætherem *delatus*,
7 Candida niuis instar ala cygni.
8 Quod enim malum a te abest?
9 Quas vitæ miserias non sustinuisti?
10 Mater enim perijt,
11 Et gemini, louis non fe-
12 lices sunt filii chari.
13 Solumque patrium non vides.
14 Per multos vero *populos* vadit
15 Fama, quæ te barbaro
16 Connubio ô veneranda, tribuit
17 Tuus vero *maritus* in mari,
18 Fluctibusque reliquit vitam.
19 Nunquam amplius patriam regiam,
20 Æreque fulgentem domum beabis.

Epodus.

Hel. 1 Heu heu, quis fuit Phrygum?
2 Aut quis a terra Græcorum
3 Secuit deplorandam
4 Pinum aduersus Ilium? Vnde perdita
5 Naui constructa
6 *Paris* filius Priami,
7 Nauigauit barbarico remo
8 Ad meam domum,
9 Ad infelicem formam,
10 Vt raperet me in matrimonium.
11 Sed dolosa, & multarum cædium autor
12 Venus *hoc fecit*, afferens Græcis

13 Mor-

15 Κάστορές τε. συζύγε τε
16 Διδυμογλυτες ἄγαλμα πατρίδος,
17 Αφανες. ἀφανες
18 Ἱππόκροτα λείπει δάπεδα,
19 Γυμνάσιά τε δουακόεντος
20 Εὐρώτα, νεανίαν πόνον.

Ἀντιστροφὴ β'.

Χ. 1 Αἰ, αἰ, αἰ. αἰ. ὦ δαίμονος πολυπόνου,
2 Μοῖράς τε σᾶς γυία.
3 Αἰὼν δυσαίων
4 Τις ἔλαχεν, ἔλαχεν,
5 Ὅτι σε τέκεν μᾶτρόθεν
6 Ζεὺς πρέπων δι' αἰθέρος,
7 Χιονόχρως κύκνου πτέρυξ.
8 Τί γὰρ ἄπεστί σοι κακῶν;
9 Τίνα δ' βίοτον οὐκ ἔτλας;
10 Μάτηρ μὲν οἴχεται,
11 Δίδυμοί τε Διὸς οὐκ εὐ-
12 δαιμονεῖ τέκνα φίλα.
13 Χθόνα δ' πάτριον ἐχθρᾶς.
14 Διὰ δ' πολέας ἔρχεται
15 Βάξις, ἃ σε βαρβάροισι
16 Λέχεσι πότνια παρῳδὶ δῶσιν.
17 Ὁ δ' σὸς σὺν ἀλὶ.
18 Κύμασί τε λείποιν βίοτον.
19 Οὐδέ ποτ' ἐπ πάτρια μέλαθρα,
20 Καὶ χαλκόοικον ὀλβιοῖς.

Ἐπῳδές.

ἰλί. 1 Φεῦ, φεῦ. τίς ἰὼ Φρυγῶν;
2 Ἦ τίς Ἑλλανίας ἀπὸ χθονὸς,
3 Ἔτεμε πὺν δακρυόεσσαν
4 Ἰλίῳ πεύκαν; ἔνθεν ὁλόμενον
5 Σκάφος σὺν ἁρμάτεσσι
6 Ὁ Πελαμίδας.
7 Ἔπλωσε βαρβάρῳ πλάτᾳ
8 Ταὺς ἐμὰν ἐφ' ἑστίαν,
9 Ἐπὶ τὸ δυσίλυτος κακόν,
10 Ὡς ἔλοι γάμων ἐμῶν.
11 Ἀ δ' δόλιος, ἃ πολύκτονος
12 Κύπρις, Δαναΐδαις ἄγουσα

13 Φό-

13 Θυάτειρ', Πριαμίδαις π.
14 Ὦ πόλιν ἃν συμφορᾶς.
15 Ἁ δὲ χρυσέοις θρόνοις
16 Διὸς παράκοιτις ἀθανάτου Ἥρα, τὸν ὠκύπορον
17 Ἔπεμψε Μαιάδος γόνον,
18 Ὅς μι χλοερᾶς
19 Δρεπομένᾳ ἔντος πέπλων
20 Ῥόδια πέταλα, χαλκέοισιν
21 Ὡς Ἀθάναν μόλοι-
22 μ', ἁρπάσας δι' αἰθέρος,
23 Τὰν δὲ γᾶν εἰς ἄνολβον,
24 Ἔριν ἔριν πόλιν ἔθετο
25 Πριαμίδαισιν Ἑλλάδος.
26 Τὸ σὸν ἐμὸν ὄνομα
27 Παρὰ Σιμοεντίοις ῥοαῖσι
28 Μαντεῖον ἔχει φάτιν.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Ἔχεις μὲν ἀλγεῖν', οἶδα. συμφέρειν δέ σοι,
Ὡς ῥᾷστα τἀναγκαῖα τοῦ βίου φέρειν.
ελέ. Φίλαι γυναῖκες, τίνι ποτ' ἆρα σὺν ζυγὸν
Ἆρ' ἡ τεκοῦσά μ' ἔτεκεν ἀθρώποις τέρας;
Βαρβάρῳ δ' ἢ Ἕλλανι, ἥτις βάρβαρος
Τοῦχος νεοσσῶν λοῦκον ὠὸν ἐκλοχεύεται,
Ἐν ᾧ με Λήδαν φασὶν ὁ Διὸς τεκεῖν.
Τέρας γὰρ ὁ βίος, κοὐ τὰ πρόσγματ' ἐσί μοι.
Τὰ μὲν δὴ Ἥρᾳ, τὰ δὲ θεᾷ τῷ κάλλει δόντα πόνου.
Εἶθ' ἑξαλλαγεῖσ', ὡς ἄχαλμ', ὡδὶς πάλιν,
Λῖθον εἶδος ἀντὶ τοῦ καλοῦ λάβω.
Καὶ ταῖς τύχαις μὲν ταῖς καλαῖς, αἷς νεῦν ἔχω,
Ἕλλησι συμπλέουσι ταῖς δὲ μὴ καλαῖς,
Ἔσωζον, ὥσπερ ταῖς κακαῖς σώζεσθαι μόνον.
Ὅσοις μὲν οὖν εἰς μίαν ἀποβλέπων τύχην,
Πρὸς θεῶν κακοῦσθαι, βαρὺ μέν, οἰστὸν δ' ὅμως.
Ἡμεῖς δὲ πολλαῖς συμφοραῖς ἐγκείμεθα.
Πρῶτον μὲν οὐκ ἂν εἷς ἄδικος, εἰμὶ δυσκλεής.
Καὶ τοῦτο μεῖζον τοῦ ἀληθείας κακόν,
,, Ὅσοις τις μὴ προσόντα κἄπειτα κακά.
,, Ἐπῆλθε πατρίδος θεοί μ' ἀφιδρύσαντο γῆς,

13 Mortem, & Priamidis, *i. Troianis.*
14 O me miseram *ob* calamitatem.
15 Et *in* aureis sedibus
16 Iuno, venerandus complexus Iouis, celerem
17 Filium Maiæ misit,
18 Qui me herbida
19 Intra peplos decerpentem
20 Rosarum folia, æneo templo celebrem
21 Vt *ad* Mineruam irem,
22 Rapiens per aerem, *meq; correptam portans*
23 In hanc infelicem terram,
24 Contentionem, contentionem miseram excitauit
25 Græciæ in Priamidas, *i. inter Græcos, & Troianos.*
26 Meum vero nomen
27 Ad fluenta Simoentis
28 Inanem habet famam.

Chorus.

Habes quidem graues dolores, scio. sed conducit tibi,
Vt quam facillime necessaria vitæ *malæ* feras.
Hele. Charæ mulieres, quali fato sum implicita?
Annon me mater mea prodigiū mortalibus peperit?
Nam neque Græca, neque barbara mulier
Edit partu album *ouum*, vas pullorum,
In quo ferunt Ledam me ex Ioue *conceptam* peperisse.
Prodigium enim *est mea* vita, & res, *quæ* mihi *contigerunt, prodigiosa* sunt.
Partim quidem *hæc mihi contigerunt* ob Iunonē, partim vero forma *mea, meorum malorum fuit* causa.
Vtinam deleta sicut statua, iterum
Deteriorem speciē pro illa pulchra forma acciperē.
Nam honestam quidē *meā* fortunā, quā nunc habeo,
Greci sunt obliti, nō honestā vero: *sed turpem, in animo*
Seruant, vt malam fortunam *meam* seruant.
Quisquis igitur inspiciens in vnam fortunam,
A Diis affligitur, graue *illud* q. dē, sed tamē ferendū *est.*
Nos vero multas *in* calamitates incidimus.
Primū enim cum non peccauerim, tamē sum infamis,
Et hoc malum *est* maius, quam si verum esset,
,, Si cui imputantur mala, quæ non adsunt ei.
,, Deinde eduxerunt me dii ex patria, & collocarūt

Inter homines, qui mores habent barbaricos: & ego
Facta sum serua, q̃ orta sum ex liberis. [orbata amicis,
Omnia enim *hominum genera* apud Barbaros seruiũt,
præter vnum *ipsorum Regem*.
Illa sola anchora vehebat meam fortunam,
Meum maritum aliquando venturum, & me liberaturum ex *his* malis,
Ille iam est mortuus, ille non est amplius.
Mater etiam periit, & ego interfectrix *sum* eius,
Iniuste quidem, sed tamen ego culpam hanc sustineo.
Quod autem fuit decus domus, meique,
Filia, sine viro canescit virgo.
Castor vero & Pollux, qui dicuntur filii Iouis,
Nõ sunt *amplius*: Quãobrẽ oẽs sustinens calamitates,
Rumoribus *quidẽ* fictis obii: re vero ipsa nequaquam.
Hoc vero postremum *est*, si veniamus in patriam,
Carcere coercebimur. *Nam mei ciues in carcerem me coniicient*, illam, quæ sub Ilio *fuit*,
Existimantes me Helenam cum Menelao venisse.
Nam si viueret maritus, agnosceremur *alter ab altero*,
Ad signa venientes, quæ *nobis* solis erant nota.
Nunc vero neque hoc est, neque seruabitur, *neq; sospes ille redibit* vnquam.
Quid igitur amplius viuo? cui reseruor fortunæ?
Ad nuptias eligam mutationem malorum?
Vt habitem cum viro barbaro, ad opulentam
„ Mensam sedens? At quando maritus inuisus
„ Habitat cum muliere, & corpus *eius est* inuisum,
„ Optimũ *est* mori: quomodo vero moriar honeste?
„ Turpes enim *sunt* laquei sublimes, *quibus vita finitur*,
„ Quinetiam in seruis *hoc* fœdum existimatur.
„ Sed cædes habent aliquid generosi, & pulchri.
Parui autẽ momẽti *est* modus discedẽdi iã ex *hac* vita.
In tantam enim malorum profunditatẽ venimus.
Nam aliæ quidem propter formam *sunt* felices
Mulieres: nos vero hæc ipsa perdidit.

Cho. Helena, hospitem qui venit, quisquis est ille,
Ne putes omnia vera dixisse.

Hele. Atqui clare dixit maritum *meum* periisse.

Cho. Multa sunt falsa quæ dicuntur.

Hele.

Εἰς βάρβαρ' ἦλθ. καὶ φίλων τὴν πομπήν,
Δέλη καθέσηκ', ἅσ' ἐλεύθερον ἄπο.
Τὰ βαρβάρων γὰρ δοῦλα πωλῶ, πλὴν ἑνός.
Ἀσκυρὰ δὴ μου τὰς τύχας ὀχεῖ μόνη,
Πόσιν ποθ' ἥξειν, κἀμὲ ἀπαλλάξειν κακῶν.
Οὗτος τέθνηκεν. ἔτος οὐκ ἔτι ἐστὶ δή.
Μήτηρ δ' ὄλωλε, κἀ φονεύς αὐτῆς ἐγὼ,
Ἀδίκως μέ, ἀλλὰ τοῦδικον τοῦτ' ἐς ἐμόν.
Ὁ δ' ἀγλαΐσμα δωμάτων ἐμῶν τ' ἔφυ,
Θυγάτηρ ἄνανδρος πολιὰ παρθενεύεται.
Τὼ τὼ Διὸς δὲ λεγομένω Διοσκόρω,
Οὐκ ἐσόν. ἀλλὰ πάντ' ἔχουσα δυσλυχῆ,
Τοῖς σφάγμασι τέθνηκα. τοῖσδ' ἔρχεσιν δ'.
Τὸ δ' ἔσχατον τοῦτ', εἰ μόλοιμ' ἐς πάτρας,
Κλῄθροις αὖ εἱρχθείμεσθα, τὼ ὑπ' Ἰλίῳ
Δοκοῦσιν Ἑλένῃ Μενέλεῳ μ' ἐλθεῖν μέτα.
Εἰ μὲν γὰρ ἔζη πόσις, ἀνεγνώσθημεν ἄν
Εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις αὐτοῖς.
Νῦν δ' ὅτε τοῦτ' ἐς', ὅτε μὴ σωθῇ ποτε.
Τί δῆτ' ἔτι ζῶ; πῖν' ὑπολείπομαι τύχην,
Γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς,
Μετ' ἀνδρὸς οἰκεῖν βαρβάρου, πλοῦτον πλέον
„ Τραπέζαν ἵζουσ'; ἀλλ' ὅταν πόσις πικρὸς
„ Ξυνῇ γυναικί, κἠ τὸ σῶμ' ἧσσον πικρόν,
„ Θανεῖν κρατίστον. πῶς γὰρ οἶμι δὴ σὺν οἷσι καλῶς;
„ Ἀρχήμονες μὲν αἰσχύνας μεστόροποι,
„ Κἂν τοῖσι δούλοις δυσπρεπὴς νομίζεται,
„ Σφαγὰς δ' ἔχουσιν οὐχ ὁμοίας π, κἠ καλὸν,
Σμικρὸν δ' ὀκνηρὸς ἀρτ' ἀπαλλάξειν βίου.
Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἦλθομεν βάθος κακῶν.
Αἱ μὲν γὰρ ἄλλαι λῷστα κἀπὸ δυτυχεῖς
Γυναῖκες. ἡμᾶς δ' αὐτο τοῦτ' ἀπώλεσεν.

Χο. Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ', ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος,
Μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι.

Ἑλέ. Καὶ μὴν σαφῶς γ' ἔλεξεν ὀλωλέναι πόσιν.

Χο. Ποῖ' ὢν γένοιτο κἀπὸ ψευδῶν ἕπη.

ἑλέ. Καὶ πάμπαλίν γε τῶνδ' ἀληθείας σαφῆ.
χο. Εἰς ξυμφορὰν γὰρ αὖπὶ πᾶσαθοῦ φίρει.
ἑλέ. Φόβος γὰρ εἰς τὸ δεῖμα φερεβαλών μ' ἄγει.
χο. Πῶς δ' εὐμμενὴς τοῖσδ' ἐν δόμοις ἔχεις; 320
ἑλέ. Πάντες φίλοι μοι, πλὴν ὁ θηρεύων γάμους.
χο. Οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; μνήμασιν λιποῦσ' ἕδραν.
ἑλέ. Εἰς ποῖον ἔρπεις μῦθον, ἢ παραίνεσιν;
χο. Ἐλθοῦσ' ἐς οἴκους, ἢ τὰ πάντ' ἐπίστασαι,
Τῆς πρεπίας Νηρηΐδος σκῆνας κόρης, 325
Πυθοῦ πόσιν σὸν Θεονόης, εἴτ' ἔστ' ἔτι,
Εἴτ' ἐκλέλοιπε φέγγος· ἐκμαθοῦσα δ' εὖ,
Πρὸς ὧν τύχας τὸ χάρμα, τὰς γόους τ' ἔχε.
Πλὴν δ' ἐὰν ὀρθῶς εἰδέναι, τί σοι πλέον
Λυπουμένῃ φύσιν τ' ὠφελεῖν ἐμοὶ πιθοῦ. 330
Τάφον λιποῦσα τόνδε, σύμμιξον κόρῃ,
Ὅθεν ἂν εἴσῃ πάντα τἀληθῆ φρενί.
Ἔχουσι δ' οἴκοις τοῖσδε, τί βλέπεις πρόσω;
Θέλω δ' ἐγώ σοι συνεισελθεῖν δόμους,
Καὶ συμπυθέσθαι παρθένου θεσπίσματα. 335
,, Γυναῖκα γὰρ δὴ συμπονεῖν γυναικὶ χρή.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἑλέ. Φίλαι, λόγους ἐδεξάμαν.
Βᾶτε, βᾶτε δ' εἰς δόμους,
Ἀγῶνας οὐτοὺς δόμων
Ὡς πύθησθε τοὺς ἐμούς. 340
χο. Θέλουσαν ἐμὲ μόλις καλεῖς.
ἑλέ. Ἰὼ μέλεος ἐμέθεν,
Τίν' ἄρα πάλαιναι πίνα δακρυόεν-
τα λόγον ἀκούσομαι;
χο. Μὴ προμάντις ἀλγέων, 345
Προλάμβαν' ὦ φίλα γόους.
ἑλέ. Τί μοι πόσις μέλεος ἔτλα;
Πότερα δέρκεται φάος,
Τέθριππα τ' ἀελίου,
Ἐς κέλσθηθ' ἁστέρων, ἢ νέκυσι κεῖ χθονὸς 350
Ταὐτὸν χθόνιον ἔχει τύχαν;
χο. Εἰς τὸ φέρτερον πῆται
,, Τὸ μέλλον, ὅ, τι ξυνήσεται.
ἑλέ. Σὲ γὰρ ἐπικλίζω, σὲ δ' ἀμπώσω,

Τὸν

Mele. Et contra, multa quæ vera sunt, perspicua sunt.
Cho. Ad calamitatē enim potius, quā ad bonū es propensa.
Hele. Metus enim me circūdans in hanc formidinem ducit.
Cho. Quā vero beneuolētiā in his ędibus habes, *ac experiris?*
Hele. Omnes sunt mei amici, præter regem, qui sectatur *meas* nuptias. [pulcri.
Cho. Scis igitur q̄d faciendū tibi sit? relinque hūc locum se-
Hele. Ad quem sermonem, aut adhortationem vadis?
Cho. Ingressa in ædes *illius*, quæ omnia nouit,
Ex marina Nereide natæ puellæ 325
Theonoes, interroga *eā* an tuus maritus adhuc viuat,
An vero *solis hanc* reliquerit lucem. Vbi vero bene *rem*
Pro fortuna gaudio, vel luctui indulge. [cognoueris,
Nam priusquam recte scias aliquid, quid tibi proderit
Si doleas? Quamobrem obtempera mihi. 330
Relicto hoc sepulchro, accede ad puellam,
Vnde scies, *i. poteris* omnia recte cognoscere.
Continens *te* in his ædibus, quid prospectas vlterius?
Volo autem & ego tecum ingredi domum,
Et simul audire virginis oracula. 335
,, Mulier enim debet mulierem adiuuare.

MONOSTROPHICA.

Hele. Amicæ, sermones vestros, & *admonitiones* accepi.
Ite, ite igitur in domum,
In ædibus miserias
Vt audiatis meas. 340
Cho. Vocas non ægre volentem.
Hele. O diem infelicem,
Quam igitur misera, quam lachryma-
bilem orationem audiam?
Cho. Ne præsaga dolorum, 345
Præcipias, ô chara, luctus.
Hele. Quidnam meus maritus miser passus est?
An videt lucem,
Et quadriiugos currus solis,
Et vias astrorum? an vero inter mortuos sub terra 350
Terrestrem obit fortunam?
Cho. In melius interpretare,
,, Quicquid est futurum.
Hele. Te inuocaui, & te iurando sum obtestata,

Humidum locum arundinetis
Eurota, mortuo *scire cupiens*
Si vera *est* fama hæc de viro meo. *Nam si mortuus est*,
Quid hæc absurda *censebuntur?*
Præbebo collum suspendio letali,
Aut plagam ense cædes faciente, *ense* necis aperto gutture sanguinem emittentis,
Propria manu ferrum tractans, in *guttur* adigam per carnes, *ego, quæ fui* certamen, *et*
Victima tribus Deabus *proposita* quando fistula canens, *meâ formâ* celebrabat Pri. *Paris* oli apud stabula.
Cho. Alio auersio malorum *horum* fiat, *hæc mala Dii alio a-*
Hele. O Troia infelix, *uertant.* tuæ vero *res sint* felices.
Propter facta infecta peris, & sustinuisti misera *mala.*
Mea enim *propter* dona, Venus peperit
Multum sanguinem, multasque lachrymas,
Et dolores super dolores, lachrymas super lachrymas.
Accepit clades *Ilium:*
Matres enim amiserunt liberos,
Virgines vero *rasam* comam,
Sorores mortuorum, posuerunt
Ad Scamandrum fluuium Phrygiæ.
Vocem vero vocem Græcia
Resonantem edidit, & vlulauit,
Capitique manus imposuit,
Vnguibusque teneras genas
Cruentauit lætalibus plagis.
O felix Arcadia olim virgo
Callisto, quæ cubile Iouis *in vrsam conuersa*
Cōscēdisti quadrupedibus membris: *i. quatuor pedibus,*
Quanto felicior es matre mea.
O *Callisto*, q̄ forma ferarū, *et* villis mēbrorū, *i. hirsuta vrsæ forma, membrisq; villosis,*
Truci aspectu, figura leænæ
Mutasti & finisti dolores? *Felix & illa,*
Quam Diana quondam eiecit extra suum chorum,
Ceruā habente aurea cornua, filiā Meropis, q̄ fuit vnus
Propter pulchritudinē. Meū vero corpus [ex Titanib⁹,
Perdidit, perdidit
Pergama Troiana,

Et

Τὸν ὑδρόεντα δόναξι χῶρον
Εὐρώτα, θανόντος
Εἰ βαξὶς ἔτυμος ἀνδρὸς ἅδε μοι.
Τί πάσῃ᾽ ἀσυήτας;
Φόνιον αἰώρημα δᾳδὸς δέρης ὀρέξομαι,
Ἢ ξιφοκτόνον δίωγμα λαιμορύτᾳ
σφαγᾷς
Αὐθεσίαρχον ἔσω πελάσω δᾳδὸς σύριγγος,
ἄμικτα, θύματα ζυγίοις θεαῖσι, πᾶσι σύεσσ᾽ ἀοιδᾷ σεβίζουσ᾽ Ἑλεναν ἐδίδουν πάτερ᾽ ἀμφὶ βωμόν.
χο. Ἄλλοσ᾽ ἀποτρόπαι κακῶν γένοιντο. τὸ δ᾽ εὖ,
δύστυχες,
ἑλέ. Ἰὼ τρία τάλαινα,
Δι᾽ ἔργ᾽ ἄνεργ᾽ ὄλωσα, μέλεα τ᾽ ἔτλας.
Τὰ σὰ γὰρ ἐμὰ δῶρα, Κύπρις ἔπεκε
Πολὺ μὲν αἷμα, πολὺ δ᾽ ἄκρυον,
Ἀχὰ τ᾽ ἄχεσι, δάκρυα δάκρυσιν
Ἑλλάδος πάλαι.
Ματέρες τε παῖδας ὤλεσαν.
Ἀπὸ δ᾽ παρθένοι κόμας
Ἔθεντο, συγγόνοι νεκρῶν,
Σκαμάνδριον ἀμφὶ Φρύγιον εἴδωλα.
Βοᾷ βοᾷ δ᾽ Ἑλλὰς
Κελάδησε, κἀνοτότυξεν.
Ἐπὶ δ᾽ κρατὶ χέρας ἔθηκεν,
Ὄνυχι δ᾽ ἀπαλόχροα γένυν
Ἔδευσε φονίαισι πλαγαῖς.
Ὦ μάκαρ Ἀρκαδία ποτὲ παρθένε
Καλλιστοῖ, Διὸς ἀλεχέων ἐπέβας τετραθύμοισι γύοις,
Ὡς πολὺ μητρὸς ἐμᾶς ἔλαχες πλέον.
Ἃ μορφᾷ θηρῶν λάχνας γύαις,
Ὄμμα πλάθρα, χῆμα λεαίνης
Ἐξαλλάξασ᾽, ἄχεα λύπης.
Ἦν τέ ποτ᾽ Ἄρτεμις ἐξεχόρευσεν,
Χρυσοκίρω τ᾽ ἔλαφον, Μέροπος Τιτανίδα κούραν
Καλλοσύνας ἕνεκεν. τὸ σὸν δ᾽ ἐμὸν δέμας,
Ὤλεσεν, ὤλεσεν
Πέργαμα Δαρδανίας,

Ολομένους τ' Αχαιούς.

ΙΑΜΒΟΙ.

μεν. Ὦ τὼ τεθρίππους Οἰνομάου Πίσαν κώπα
Πέλοψ ἁμίλλας ἐξαμιλληθείς
ποτε,
Εἴθ' ὤφελες τόθ', ὡνίκ' ἔρανον εἰς θεοὺς
Περῴδεις ἐποίεις, σὺν θεοῖς λιπεῖν
βίον,
Πρὶν τὸν ἐμὸν Ατρέως παιτέρ' ἀρνήσασ' ποτε,
Ὃς ἐξέφυσεν Αερόπης λέκτρων ἄπο,
Ἀγαμέμνονα, ἐμέ τε Μενέλεων, κλεινὸν ζυγόν.
Πλεῖστον γὰρ οἶμαι, καὶ τόδ' οὐκ μπαιρω λέγω,
Στρατὸν συμφορᾷ κώπῃ διορίσας Τρῳὰς ἔπι,
Τύραννος ὢν δὲ κοὐκ ἄκων βίου στρατηλατῶν,
Ἐκτῆσο σὸν ἄρξας Ἑλλάδος νεανίας.
Καὶ τοὺς μὲν οὖν ἔτ' ὄντας, ἀσθμήσας πάρα,
Τοὺς δ' οὐ θαλάσσης, ἀσμένους πεφυγότας,
Νεκρῶν φέροντας ὀνόματ' εἰς οἴκους πάλιν.
Ἐγὼ δ' ἐπ' οἶδμα πόντου γλαυκὸς ἁλὸς
Τλήμων ἀλῶμαι χρόνον ὅσον ἔξω Ἰλίου
Πύργους ἔπεμψα, κεἰς πάτρας χρῄζων μολεῖν,
Οὐκ ἀξιοῦμαι τοῦδε τοῖς θεῶν τυχεῖν.
Λιβύης τ' ἐρήμους, ἀξένους τ' ἐπι-
δρομὰς
Πέπλευκα πάσας. κ' ὅταν ἐγγὺς ᾖ πάτρας,
Πάλιν μ' ἀπωθεῖ πνεῦμα. κοὐδέπω θέλων
Εἰσῆλθε λαίφος, ὥστε μ' εἰς πάτρας μολεῖν.
Καὶ νεῶν πύλας ναυαγὸς, ἀπολέσας φίλους,
Ἐξέπεσον εἰς γῆν τήνδε. ναῦς δ' ἄπορος πέτρας
Πολλὰς ἀρίθμησ' ἄγνυτ' ἐν ναυαγίοις.
Τρόπις δ' ἐλείφθη ποικίλων ἁρμοσμάτων,
Ἐφ' ἧς ἐσώθην μόλις ἀέλπιστος τύχῃ,
Ἑλένη τε, Τρῳὰς ὧν ἀπαπάσας ἔχω.
„ Ὄνομα δ' χώρας τῆσδε καὶ λεὼν
Οὐκ οἶδ'. ἔχλον γὰρ εἰσιδεῖν ἠχθόμην,
Ὡσθ' ἡσυχῆσαι τὰς ἐμὰς δυσχλαινίας.
„ Κρύπτων γὰρ αἰδοῦς τὰς τύχας. ὅταν δ' ἀνὴρ
„ Πρόξεν κακοῦ ὑψηλὸς, εἰς ἀηθίαν
„ Πίπτῃ κακίας τῆς πάλαι δυσδαίμονος.

Χορὸς

Et miseros Græos.

Menelaus.

O qui circa Pisam Oenomai quadriiugum
Certamen vicisti aliquando Pelops, *i. qui curuli certamine Oenomaum superasti,*
Vtinam tunc quando conuiuium inter deos
Faciebas *a patre in fruſtra* dissectus, inter deos reliquisses vitam,
Priusquam olim generares patrem meum Atreum,
Qui ex congressu cum Aerope genuit
Agamemnonem, & me Menelaum, inclytum par.
Maximũ enim, credo (hoc autẽ sine iactãtia dico)
Exercitum ad Troiam remis traduxit
Rex, nullo modo per vim, *tyrannice*q; copias ducens:
Sed imperans volentibus iuuenibus Græciæ.
Et alios quidem, qui non amplius *inter viuos* sunt, numerare licet,
Alios vero, qui ex mari lubenter effugerunt,
Ferentes retro domum nomina mortuorum:
At ego supra vndas cærulei maris
Miser erro, ex quo tempore Ilii
Turres euerti, & in patriam cupiens redire, *tamen*
A Diis dignus non iudicor, qui hoc consequar.
Libyæque deserta *loca*, inhospitalesque *barbarorum* incursiones
Omnes præternauigaui, & quando prope patriã sum,
Ventus me rursus *alio* reiicit: nec adhuc *aura* secunda
Intrauit, *ac inflauit mea nauis* velum, vt ego in patriam
Et nũc miser naufragus, amissis amicis, [redirem.
Eiectus sum in hanc terram: nauis autem ad saxa
Multis numeris naufragiorum fracta est.
Carina vero *sola mihi* relicta est variis *ex* compagibus,
In qua seruatus sum ægre, insperato casu,
Helenaq; *mecum*, quam a Troia abstractã duco.
„ Nomen autem regionis huius, & *huius* populum
Non noui. turbam enim adire erubui,
(Vt *nullus* spectaret meas vestium sordes)
„ Occultans præ pudore *meas* miserias. Quum enim vir
„ Magnus in miserias incidit, in animi abiectionem
„ Incidit deteriorem, quam is qui pridem est infelix.

Necessitas

Necessitas vero me cruciat. nam neq; cibus adest *mihi*.
Neque vestes circa corpus. Hoc autem conijcere
Licet. Nauis *enim fragmentis* electiciis tegor.
Peplos enim priores, splendidasque vestes,
Deliciasque mare rapuit. inque antri recessu
Occultata vxore, quæ mihi omnium malorum
Causa fuit, venio, reliquos
Socios cogens seruare meos lectos, *i. Helenam vxorem.*
Solus vero oberro, quærēs socijs meis, qui illic *sunt*,
Res necessarias, sicubi inueniens accipiam:
Conspicatus autem hanc domū vndiq; pinnis ornatā,
Et pulchras portas diuitis alicuius viri, *huc*
„ Accessi Spes enim *est* ex opulentis ædibus *me*
„ Accepturum aliquid *meis* nautis. Nam pauperes,
„ Neque si velint, iuuare possent.
Ohe. Quis ianitor veniet ex ædibus,
Qui narret mea mala intro?
An. Quis *est* ad fores? non discedes ab ædibus,
Nec stans ad fores atrii
Molestiam præbebis dominis? aut morieris,
Cū sis Græcus, quib. non *cōceditur* reditus *ex hac terra*.
Men. O anus, hæc, hæc verba recte dicis, [sermonem.
Licet *tibi sic loqui*. parebo igitur. sed *tamen hūc* omitte
An. Abi. nam hoc *munus* mihi incumbit, ô hospes,
Ne quis Græcus accedat ad hanc domum.
Men. Ah. ne afferas *mihi* manus, neq; per vim *me* pellas.
An. Nō enim obtēperas illis, quę dico: culpandus igitur es.
Men. Nuncia intus tuis dominis.
An. Vereor ne acerbum fiat tibi, si intus tua verba nūciem.
Men. Venio naufragus, hospes, nō violandū *hominū* genus.
An. Vade nunc ad aliam aliquam domum pro ista.
Men. Non *faciam* sed intrabo, tu vero pare mihi.
An. Scito te esse molestum, & mox depelleris vi.
Men. Heu, heu, vbi sunt mei egregii exercitus?
An. Illic igitur fortasse fuisti superbus, non hic.
Men. O Fortuna, quam indigna contumelia afficimur?
An. Quare palpebras humectas lachrymis? quid doles?
Men. Priorem felicitatem *a nobis amissam doleo.*
An. Igitur discedens des has lachrymas tuis amicis.
Men. Quænam hæc regio? cuius *sunt* istæ regiæ ædes?

An.

Χρεία ζ πιρά μ'. ὅπερ γὸ σῖτον πάρα.
Οὔτ' ἀμφὶ χρῶτ' ἐσθῆτες. ὡῶς σ' εἰκάσαι
Πάρεστ. ναὸς ἐκβόλοις ἀμπίσχομαι.
Πέπλους δὲ τοὺς πρίν, λαμπρά τ' ἀμφιβλήματα, 430
Χλιδάς τε, πόντος ἥρπασ'. ἐν σ' αὖ τέχ μυχοῖς
Κρύψας γυναῖκα τἀμὰ κακῶν πάντων ἐμοὶ
Ἄρξασαν, ἥκω, τοὺς γε σωθέντας ἐμμένειν
Φίλων φυλάσσων πιμ' ἀνασκάσας λίχη.
Μόνος ζ νοστῶ, τοῖς ἐκεῖ ζητῶν φίλοις 435
Τὰ σωτήρια, ὡῶ πως ἐξερεύνήσας λάθω.
Ἰδὼν ζ δῶμα σωφερὲς ἠριγκωμένον πόδι,
Πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός,
„ Προσῆλθον· ἐλπὶς σ' ἵκτε πλουσίων δόμων
„ Λαβεῖν τι πτωχούτως. ἐκ ζ μὴ χόντων βίον, 440
„ Οὐδ' εἰ θέλοιεν, ὠφελεῖν ἔχοιεν ἄν.
Ὦ πόσ' ἂν πυλωρὸς ἐκ δόμων μόλοι,
Ὅστις ἀφανιεῖ τὰμὰ εἴσω κακά;
Ελ. Τίς σῶς πύλωσιν; σὸν ἀπεπλάξῃ δόμων,
Καὶ μὴ σῶς αὐλείοισιν ἐσηκὼς πύλαις. 445
Ὄχλον παρίξεις διατόνως ἢ κατζυνῇ
Ἑλλὼ πφυκὼς, οἷσιν σὸν ἐπιστροφή.
μι. Ὦ γραῖα, τοῦτο τοῦτ' ἐπὴ καλῶς λέγεις.
Ἔξεστι πίσσομαι γάρ. ἀλλ' ἄνες λόγον.
Ελ. Ἄπελθ'. ἐμοὶ γὸ τοῦτο σωφρονεῖτον ξένε, 450
Μηδένα πελάζειν τοῖσί σ' Ἑλλὼων δόμοις.
μι. Ἆ μὴ σωφρονείλα χεῖρα, μηδ' ὦθει βίᾳ.
Ελ. Πείθῃ γὸ δόξεν, ὧν λίχω σὺ δ' αὖπος.
μι. Ἀγγελον εἴσω διατόνως τοῖσι σοῖς.
Ελ. Πικρῶς ἂν οἰμαί γ' ἀγγελεῖν τὰς συὺς λόγους; 455
μι. Ναυαγὸς ἥκω, ξένος, ἀσύλητον χθόνος.
Ελ. Οἴχου σωθὲς ἄλλον νεῶ πιν' αὖ πὶ τεὸν ἴδῃ.
μι. Οὐκ ἀλλ' ἔσω πάρειμι. κἀ σύμβασι πιθοῦ.
Ελ. Οχληρὸς ἐσθ' ὧν. κἀ πίχ' ὠθήσῃ βίᾳ.
μι. Αἰ, αἰ. πὲ κλεινὰ πού 'στι μοι στρατεύματα; 460
Ελ. Οὐκοῦν ἐκεῖ πού σεμνὸς ἦσθ', σὸκ ἐνθάδε.
μι. Ὦ δῶμον, ὡς αὐαξί' ἠπιώμεσθα.
Ελ. Τί βλίφαρα πίσσεις δάκρυσι; σωθὲς πὶν' οἰκτρὸς εἶ;
μι. Πρὸς ζεὸς πὶ ῥοῖζον συμφορᾶς οὐδαίμονας.
Ελ. Οὐκοῦν ἀπελθὼν δάκρυα σοῖς δώσεις φίλοις. 465
μι. Τίς σ' ἦδε χώρα; τἄ ζ βασίλειοι δόμοι;

Ελ. Ἡρω-

χο. Πρωτεὺς πάροι' οἰκεῖ δώμαθ'. Αἴγυπτος
ἥ γῆ.
με. Αἴγυπτος; ὦ δύστηνος, οἷ πέπλοις ἄγαν.
χο. Τί δὴ τὸ Νείλου μεμπτὸν ἐπέσχες ὕδωρ;
με. Οὐ τοῦτ' ἐμέμφθην. τοὺς ἐμοὺς στένω τύχας.
χο. Πολλοὶ κακῶς πράσσουσιν, οὐ σὺ δὴ μόνος.
με. Ἐς' οὖν ἐν οἴκοις, ὃν πόσιν ὀνομάζεις, ἄνακτος;
χο. Τόσ' ἐστὶν αὖθ' μνῆμα. πῶς δ' ἄρχ' Ἑλένης.
με. Πᾶ δῆτ' αὖ εἶσι; πότερον ἐκτὸς, ἢ 'ν δόμοις;
χο. Οὐκ οἶδεν. Ἕλλησι δὲ πολεμιώτατος.
με. Τίν' αἰτίαν λαχὼν, ἧς ἐπηυρόμην ἐγώ;
χο. Ἑλένη κατ' οἴκους ἐστὶ τάσδε τοῦ Διός.
με. Πῶς φῄς; πόσιν εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι φράσον.
χο. Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣν ποτ' Σπάρτῃ λάβε.
με. Πόθεν μέλουσα; τίνα τὸ πᾶν μ' ἐχ λόγον;
χο. Λακεδαίμονος γῆς δοῦρ' ἀναστᾶσ' ἄπο.
με. Πότ'; ἦ που λελῃσμαι ἐξ αὖτῶν λέχους;
χο. Πρὶν τοὺς Ἀχαιοὺς ὧδ' ἐλθεῖν εἰς Τροίαν μόλειν.
Ἀλλ' ἐκ πατρὸς οἴκων. ἦσται γάρ τις ἐν δόμοις
Τύχη τύραννος, ἡ παράστατοι δόμοις.
Καιρὸν γὰρ εὗρεν ἦλθες. ὦ ξένη δ' ἀπὸ σοῦ
Λαοῦ τις, θνητὸς ξένια σοι χρήσειεν.
Εὔτυχος γάρ εἰμ' Ἕλλησιν, ἐχθρὸς ὅσον πικρὸς
Λόγους ἔδωκα, δεσπότιν φοβούμενος.
με. Τί φῶ; τί λέξω; συμφορὰς γὰρ ἀθλίας
Ἐκ τῶν πάρος ἔχουσα τῶν παρεστώσας κλύω,
Εἰ τὸν μὲ κἀριθμεῖσθαι ἐκ Τροίας ἄγων
Ἥκω δάμαρτα, κοὐκέτ' οὖσαν εὑρίσκω.
Ὄνομα δ' ταὐτὸν τῇ ἐμῇς ἔχουσά τις
Δάμαρτος ἄλλη, τοῖσδε συναίθ δόμοις.
Διὸς γ' ἔλεξε παῖδα νιν πεφυκέναι.
Ἀλλ' ἦ πόλις ἐστὶ Ζηνὸς ὄνομ' ἔχων αὐτῇ
Νείλου παρ' ὄχθας; εἰς γὰρ ὄχετ' ἀρχαῖον.
Σπάρτη δὲ ποῦ γῆς ἐστι, τοὐμὸν ἵν' αἰρυσῶ
Τὰ καλλιδένακός εἰσιν Εὐρώτα μόνον;
Ἀπόλωλεν δὲ Τυνδάρειον ὄνομα κλῄζειν.
Λακεδαίμων δ' ἄγαμός τις ξυναίτυμος,
Τροίας τις; ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω τί χρὴ λέγειν.
Πολλοὶ γὰρ αἰς εἴξασιν ἐν πολλῇ χθονὶ,
Ὀνόμαθ' ὅμοι' ἔχουσι, κἀ πόλις πόλει,

An. Proteus hanc domum incolit, *ac regit.* terra vero hæc *vocatur* Ægyptus.
Men. Ægyptus? ô me infelicem, quo igitur nauigaui?
An. An vero tu contemnis gentem Nili?
Men. Non istam contemno: *sed* gemo meam fortunam.
An. Multi sunt infelices, non tu solus.
Men. Estne igitur domi rex, de quo dicis?
An. Hoc est eius sepulchrũ, filius vero est dominus terræ.
Men. Vbi vero est? Vtrum foris, an domi?
An. Non *est* intus. Græcis autem *est* infensissimus.
Men. Quam causam habet, quam ego luo?
An. Helena est in his ædibus filia Iouis.
Men. Quomodo ais? quẽ sermonem dixisti? dic mihi iterum.
An. Filia Tyndarei, quæ Spartæ quondam erat.
Men. Vnde profecta? quam rationem ista res habet?
An. Ex agro Laconico huc profecta.
Men. Quando? num spoliati sumus coniuge *erepta* ex antro?
An. Priusquam Græci venirent ad Troiam, ô hospes.
Quare discede a domo. nam est quædam in domo
Plaga regia, qua turbatur domus.
Non venisti tempestiue. si vero dominus
Ceperit te, mors erit tibi loco xeniorum.
Beneuola enim sum Græcis: sed tamen aspera
Verba *tibi* dedi, *i. dixi*, timens dominum *meum*.
Men. Quid dicam? quid loquar? miseras enim ærumnas
Audio prioribus nunc accedentes:
Si adducens receptam ex Troia
Coniugem venio, & *si illa, quæ* in antro *latet*, seruatur,
Nomen vero idem habens, quod mea, aliqua
Vxor alia, in his habitat ædibus.
Dixit enim *anus hæc* eam esse filiam Iouis,
Sed an est aliquis vir, qui habet nomen Iouis,
Ad ripam Nili? nam qui in cælo est, vnicus est.
Vbi vero terrarum est Sparta, nisi *ibi*, vbi fluenta
Sunt Eurotæ, qui habet pulchros calamos, tantũ?
Vnum vero est nomen Tyndarei, quod sic vocatur.
An est aliqua terra, quę idẽ nomen habeat cũ Lacedæ-
Et Troia? ego certe non habeo quid dicam. [dæmone,
Multi enim, vt videtur, in diuersis regionibus
Habent eadem nomina, & ciuitas cum ciuitate,

Et mulier cum muliere: non *est* igitur mirandum.
Neque rursus fugiemus terribile istud *dictum* ancillæ.
„ Nullus enim vir *est* tam barbaro animo,
„ Qui audito meo nomine, non sit daturus cibum.
Notus *est* ignis Troiæ: egoque, qui accendi ipsam,
Menelaus, non sum ignotus in vlla regione
Expectabo dominum domus: sed *illa res* habet mihi
Duplicem cautionem. Si quidem est crudelis,
Occultans me, ibo ad fractas tabulas nauis:
Si vero se facilem præbuerit, necessaria *subsidia*
Præsenti calamitati petam.
„ Malorum vero nobis miseris *illud est* extremum,
„ Quod ab aliis tyrannis, ipse qui sum rex,
„ Petere cogor victum: sed *hoc* necessarium est.
„ Non est autem meus sermo, sed sapientum,
„ Nihil esse valentius graui necessitate.

Systema.

Cho. Audiui ex fatidica puella,
Quæ oraculum reddens declarauit *in* regiis
Ædibus, quod Menelaus nondum
Nigrum abiit
Per Erebum, humo tectus.
Sed adhuc supra fluctus marinos
Vexatus, nondum portus
Patriæ terræ possit attingere,
Propter errationem vitæ, *propter erraticam vitam*,
Miser, sine amicis,
Ad omnem terram
Admouens pedem marino
Remo ex terra Troiana *profectus*.

Helena.

At ego ad sedem huius sepulchri iterum
Vado, postquã cognoui charos sermones Theonoes,
Quæ omnia bene scit: dicit autem in luce *versantem*
Meum maritum viuentem intueri lucem,
Nauigioque traiectis sexcentis fretis errare
Huc & illuc, nec inexercitatum erroribus
Venturum, quando peruenerit ad finem malorum.
Vnum vero non dixit, num saluus sit venturus.
Ego autem id percontari palam nolui,

Dele-

Γυνὴ γυναικί τ' ἀδὲν οὐ θαυμαστέον.
Οὐδ' αὖ τὸ δεινὸν φεύξεται πόλις φόβῳ.
„ Ἀνὴρ γὰρ ἀδεὲς οὐδὲ βάρβαρος φρένας,
„ Ὃς ὄνομ' ἀκούσας τὸμὸν, ἀδίκως βορᾶν.
Κλεινὸν τὸ Τροίας πῦρ. ἐγὼ δ', ὃς ἥψα νιν
Μενέλαος, οὐκ ἄγνωστος ἐν πάσῃ χθονί.
Δόμων ἀνακὼ φροσμῶν ἐγὼ δέ μοι
Δισσὰς φυλάξῃς. ἢν μὲν ὠμόφρονες ἦ,
Κρύψας ἐμαυτὸν, εἶμι πρὸς ναυάγια,
Ἢν δ' εὐδιὰ πη μαλθακὴν, πρὸς σῴζομαι
Τῆς νεὼ παρούσης συμφορᾶς αἰτήσομαι.
„ Κακῶν δὲ θ' ἡμῖν ἔσχατον τῶν ἄθλίων,
„ Ἄλλης τυράννης, αὐτὸν ὄντα βασιλέα,
„ Βίον προσαιτεῖν. ἀλλ' ἀναγκάζει τόδε.
„ Λόγος γάρ ἐστιν οὐκ ἐμὸς, σοφῶν δ' ἔπος,
„ Δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύειν πλέον.

Σύσημα.

Χο. Ἠκουσα θεσπιῳδοῦ κόρας,
Ἃ χρήζουσ' ἐφάνη τυράννοις
Δόμοις, ὡς Μενέλαος ἄπω
Μελαμφαὲς οἴχοι)
Δι' ἐρεβέος, χθονὶ κρυφθείς,
Ἀλλ' ἔτι κατ' οἶδμ' ἅλιον
Τρυχόμενον, ἄπω λιμένων
Ψαύσαις πατρίας γᾶς,
Ἀλαπία βιότου
Ταλαίφρων, ἄφιλος φίλων,
Παντοδαπᾶς ἐπὶ γᾶς
Πόδα χειμαζόμενον ἁλίᾳ
Κώπᾳ Τρωάδος ἐκ γᾶς.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἑλέ. Ἦδ' αὖ πάρα τόδ' εἰς ἕδρας ἐγὼ πάλιν
Στείχω μαθοῦσα Θεονόης φίλους λόγους,
Ἣ πάντ' ἀληθῶς οἶδε. φησὶ δ' ἐν φάει
Πόσιν τὸν ἐμὸν ζῶντα φίλους εἰσορᾶν,
Πορθμοὺς δ' ἁλὸς μυρίους πλανώμενον
Ἐκεῖσε κἀκεῖσε, δόξ' ἀγκυρᾶσαι πλαταῖς
Ἥξειν, ὅταν δὴ πημάτων λύσῃ τέλος.
Ἐγὼ δ' ἀπίστων τῶν' ἐρωτήσας σοφῶς,

Ἡδὲ

Ἡθεῖς᾽ ἐπί νιν εἶπί μοι σεσωσμένον.
Ἐγὼ δ᾽ νίν που τῆσδ᾽ ἔφασκ᾽ εἶναι χθονὸς,
Ναυαγὸν ὀλίγοισιν σὺν πιστοῖς φίλοις,
Ὡς μοι πόθ᾽ ἥξεις, ὡς ποθεινὸς αὖ μόλοις.
Ἔα, τίς ἦν τις; ἤ που κρυπτόμενον
Πρωτέως ἀστὶ πόδ᾽ ὀμματώπων;
Οὐχ ὡς δρομάς ἅπτωρ, ἢ Βάκχη θεοῦ,
Τάφον ξυνάψων κῶλον, ἄγριός δέ τις
Μορφὴν ὁδ᾽ ἐστίν, ὃς με θηρᾶται λαβεῖν.
με. Σὲ τὸν ὄρυγμα δεινὸν ἡμιπλήθοντα
Τύμβου καλῶ πυθ᾽ ἑστίους τ᾽ ὀργὰς θεῶν.
Μεῖνον. τί φεύγεις, ὡς δέμας δείξασα σὸν,
Ἔκπληξιν ἡμῖν, ἀφανίαν τε πρόσθεν ἔχεις.
ἑλέ. Ἀδικούμεθ᾽ ὦ γυναῖκες. ἐκχώμεθα δή
Τάφου, πρὸς ἀνδρὸς τοῦδε. καί μ᾽ ἐλών, θέλει
Δοῦναι τυράννοις, ὧν ἐφεύγομεν γάμους.
με. Οὐ κλῶπές ἐσμεν, οὐ ληστρίτιν κάκλην.
ἑλέ. Καὶ μὴν στολήν γ᾽ ἄμορφον ἀμφὶ σῶμ᾽ ἔχεις.
με. Στῆσον, φόβου μεθεῖσα, λαιψηρὸν πόδα.
ἑλέ. Ἴσχω, ἐπεὶ τάδ᾽ ἔφασθον ἀμφὶ τύμβου.
με. Τίς εἶ; πιν᾽ ὄψιν σὴν γυναῖκα προσδέρκομαι;
ἑλέ. Σὺ δ᾽ εἶ τίς; αὐτὸς χάρις, κἄμ᾽ ἔχει λόγος.
με. Οὐ πώποτ᾽ εἶδον προσφερεστέραν δέμας.
,, Ὦ θεοί. Θεὸς γὰρ ἦ τὸ γιγνώσκειν φίλους.
ἑλέ. Ἑλλὰς εἶ. ἀλλὰ καὶ τὸ σὸν θέλω μαθεῖν.
με. Ἐλένῃ σ᾽ ὁμοίαν δὴ μάλιστ᾽ εἶδον, γύναι.
ἑλέ. Ἐγὼ δὲ Μενέλαόν γε σόν. ἔχω τί φῶ.
με. Ἔγνως γὰρ ὀρθῶς ἄνδρα δυστυχέστατον.
ἑλέ. Ὦ χρόνιος ἐλθὼν σῆς δαΐμαρτος ἐς χέρας.
με. Ποίας δαΐμαρτος; μὴ θίγῃς ἐμῶν πέπλων.
ἑλέ. Ἣν σοι δίδωσι Τυνδάρεως, ἐμὸς πατήρ.
με. Ὦ φασφόρ᾽ Ἑκάτη, πέμπε φάσματ᾽ ὀμμάτων.
ἑλέ. Οὐ νυκτίφαντον πρόσπολον ὑποδίας μ᾽ ὁρᾷς.
με. Οὐ μὴν γυναικῶν γ᾽ ἧς δυοῖν ἔφυν πόσις.
ἑλέ. Ποίων δὲ λέκτρων δεσπότης ἄλλων ἔφυς;
με. Ἣν αὖτε καύχει, κἀκ Φρυγῶν νομίζομαι.
ἑλέ. Οὐκ ἔστιν ἄλλη σή τις αὐτ᾽ ἐμοῦ γυνή.
με. Ἦπου φρενῶν μὴν οὖ, τὸ σὸν ὄμμα μου νοσεῖ;
ἑλέ. Οὐ γάρ με λαθόντων σὺν δάμαρθ᾽ ὁρᾷς δακεῖς;
με. Τὸ σῶμ᾽ ὅμοιον, τὸ δὲ σκαφὲς μ᾽ ἀποστερεῖ.
ἑλέ.

Delectata, quod eum ſaluum *eſſe* mihi dixit,
Et nunc prope hanc terram eſſe dicebat,
Eiectum naufragio cum paucis amicis.
Vtinam mihi tandem venias, quā deſideratus venies.
Age quis eſt iſte? numquid occultis inſidiis captor
Ex conſiliis impii filii Protei?
Non tanquam equa currens, aut Baccha Dei
Admouebo pedem ſepulcro? ferus autem quidam
Aſpectu eſt iſte, qui me venando conatur capere.
Men. Te feſtinantem ad terribilem foſſam
Sepulchri, & ad ſacras placētas in ignē coniectas, voco.
Mane, quare fugis? vt oſtendens tuum corpus,
Terrorem nobis, & ſtuporem offers.
Hele. Vim patimur, ô mulieres. Arcemur enim
A ſepulcro, ab hoc viro, & me captam vult
Dare tyrannis, quorum fugimus nuptias.
Men. Non ſumus prædones, neq; miniſtri malorum.
Hele. Atqui deformem veſtem habes circa corpus.
Men. Siſte celerem pedem, omittens timorem.
Hele. Siſto, poſtquam attigi hunc locum, *ſepulcrum Protei.*
Men. Quænam es? quam tuam ſpeciem video mulier? [tio.
Hele. Tu vero quis es? Eadē. n. te, q̄ me, *dubitationis* habet ra-
Men. Nunquam vidi ſimiliorem corpore.
,, O dii. nam Dei beneficiū eſt hoc etiā agnoſcere amicos.
Hele. Græca *ſum*. Sed & tuum *genus* cupio ſcire.
Men. Video te Helenæ maxime ſimilem, ô mulier.
Hele. Et ego te Menelao, nec habeo quod dicam.
Men. Recte profecto agnoſcis miſerrimum virum.
Hele. O ſero veniens in manus coniugis tuæ.
Men. Qualis coniugis? ne attingas meam veſtem.
Hele. Quam tibi Tyndareus pater meus dedit.
Men. O Hecate lucifera, ſpectra nobis offer læta.
Hele. Non vides me nocturnam miniſtram Proſerpinæ.
Men. At certe non ſum maritus duarū coniugū.
Hele. Quorū vero lectorū aliorū, *cuius alterius vxoris* domi-
Men. *Illius*, quam antrū occultat, & *quā* ex Phrygib. adduco.
Hele. Non habes aliam vxorem præter me. [*hallucinantur?*
Men. An vero ſana mēte quidē ſum: at oculi mei laborant,
Hele. An non videris videre tuā coniugem, cum me vides?
Men. Corpus *quidē eſt* ſimile, ſed certa cognitio mihi deeſt.

Hele. Considera. quid tibi deest? quis te prudentior est?
Men. Similis es, hoc non possum negare.
Hele. Quis igitur alius te docebit, nisi oculi tui?
Men. Illud quidē, quod ad te attinet, quia habeo aliā vxorē.
Hele. Ego nō veni in terrā Troianam, sed erat simulacrum.
Men. Quis vero potest facere corpora vidētia?
Hele. Æther, vnde tu habes coniugem diuinitus factā.
Men. Quis Deus finxit? dicis enim insperata.
Hele. Iunonis permutatio est, ne Paris me potiretur.
Men. Quomodo vero hīc eras, & simul in Troia?
Hele. Nomen potest in multis locis esse, sed corpus non.
Men. Dimitte me, veni satis habens miseriarum.
Hele. Relinques igitur nos, & abduces illam inanem *vel fa-ctitiam* vxorem?
Men. Vale, quia similis es Helenæ.
Hele. Perii. nam te nacta maritum, tamen non habebo.
Men. Magnitudo malorum quæ ibi perpessi sumus, persuadet me, non tu.
Hele. Heu mihi, quæ est me infelicior?
Charissimi *me* relinquunt, neque redibo *ad* Græcos, neque *in* patriam meam vnquam.
Nun. Menelae, quærens te, vix tandem iuuenio,
Per omnem hanc terram barbaram errans,
Missus a sociis *ad antrum a te* relictis.
Men. Quid est, an spoliati estis a barbaris?
Nun. Mirāda *venio* habēs, q̄ minora sunt nomine, quam re.
Men. Dic, quia adfers aliquid noui hac sollicitudine.
Nun. Dico te frustra tot labores sustinuisse.
Men. Antiqua refers mala. quid vero *noui* nuncias?
Nun. Coniunx tua abiit ad volumina cæli
Sublata ex *hominum* oculis, cæloque occultatur,
Relicto venerando illo antro, vbi eam seruabamus,
Postquam hæc tantum dixit: O miseri Phryges,
Et omnes Græci, propter me ad Scamandri
Litrus dolis Iunonis estis mortui,
Putantes Paridem habere Helenam, quam nō habuit.
Ego vero postquam tanto tempore mansi, quanto me manere oportuit,
Seruans destinatum fati tempus, ad aerē patrē meum
Abeo: misera vero filia Tyndarei famam

ἑλέ. Σκέψαι. τί σοι δεῖ; τίς ἐστί σου σοφώτερος;
με. Ἔοικας. ἃ τοι τἀτὸν' ἐξαρνήσομαι.
ἑλέ. Τίς οὖν διδάξει σ' ἄλλος, ἢ τὰ σὰ γ' ὄμματα;
με. Ἐκεῖνο σοῦ μόν', ὅτι διήμαρτ' ἄλλο ἔχω.
ἑλέ. Οὐκ ἦλθον εἰς γῆν Τρῳάδ', ἀλλ' εἴδωλον ἦν.
με. Καὶ τίς βλέπουσα σώματ' ἐξαρμάζεται;
ἑλέ. Αἰθήρ, ὅθεν σὺ θεσπόνητ' ἔχεις λέχη.
με. Τίνος πλάσαντος θεᾶν; ἄελπτα γὰρ λέγεις.
ἑλέ. Ἥρα δόλῳ μ', ὡς Πάριδι μὴ λάβοι.
με. Πῶς οὖν αὖ σύ θ' ἁμιλλᾷ, σὺ Τροίᾳ θ' ἅμα;
ἑλέ. Τοιοῦτον ἦλθεν αὖ πτερόν, τὸ σῶμα δ' οὔ.
με. Μέθες μ', λύπας ἄλις ἔχων ἐλήλυθα.
ἑλέ. Λείψεις γὰρ ἡμᾶς, τὰν δὲ κεῖ' ἐξάξεις λέχη;
με. Καὶ χαῖρ' γ', Ἑλένη σωφρονεστέρᾳ ὄφ' οὐσ' ἐμοί.
ἑλέ. Ἀπολόμεθα. λαθοῦσά τ' ἐκ δόμων πόσιν.
με. Τἀκεῖ με μέγεθος τῶν πόνων πείθει, σὺ δ' οὔ.
ἑλέ. Οἴ' ἐγὼ, πῆ ἡμῶν ἐχθίων ἀθλιωτέρα;
Οἱ φίλτατοι λείπουσιν. ὦδ' ἀφίξομαι
Ἕλλωσι, δῶδε παῖδι τἠμῷ ποτε.
ἄγγ. Μενέλαε, μαστεύων σε κιχάνω μόλις,
Πᾶσαν πλανηθεὶς τήνδε βάρβαρον χθόνα,
Πεμφθεὶς ἑταίρων τῶν λελειμμένων ὕπο.
με. Τίδ' ἐστι; ἦ που βαρβάρων συλᾶσθ' ὕπο;
ἄγγ. Θαυμάσ', ἅπασον τοιοῦτο· ἦ τὸ πρᾶγμ' ἔχων.
με. Λέγ'. ὡς φέρεις τι τῆδε τῇ σπουδῇ νέον;
ἄγγ. Λέγω πόνους σε μυρίους πλοῦτῳ κρύπτων.
με. Παλαιὰ θρηνεῖς πήματ'. ἀσχάλλω δ' ἔτι;
ἄγγ. Βέβηκεν ἄλοχος σὴ θεῶν αἰθέρος πτύχας,
Ἀρθεῖσ' ἄφαντος. ἀρχαῖ' ἦ κρυπτεύεται,
Λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, ἃ σφ' ἐσῴζομεν,
Τοσόνδε λέξασ', ὦ πελασπόλοι Φρύγες,
Πᾶντες τ' Ἀχαιοί, δι' ἐμ' ἐπὶ Σκαμανδρίοις
Ἀκταῖσιν Ἥρας μηχαναῖς ἐθνήσκετε,
Δοκοῦντες Ἑλένην σὸν ἔχοντ' ἔχειν Πάριν.
Ἐγὼ δ' ἐπειδὴ χρόνον ἔμειν' ὅσον μ' ἐχρῆν,
Τὸ μόρσιμον τίνουσα, πατρὸς ἐς ἕδρας
Ἄπειμι. φήμης δ' ἡ τάλαινα Τυνδαρὶς

Ἄλως κακὰς ἤκουσεν, οὐδὲν αἰτίαν.
Ὦ χαῖρε Λήδας θύγατερ, οἴχῃ σὴ δ' ἄρα
Ἐγὼ δέ σ' ἄστρων ὡς βεβηκυῖαν μυχοὺς
Ἡλίου, εἰδὼς οὐδέν, ὡς ὑπόπτερον
Δίκας φοβοῦμαι. σὸν ἰὼ σε κερτομεῖν
Ἡμᾶς τόδ' αὖθις, ὡς ἄδην σὺ λίῳ
Πόνους παρεῖχες ὦ πόσι, κ) συμμάχοις.
μι. Τᾶτ' ἴς' ἐκεῖνο. ξυμβοῶσιν οἱ λόγοι
Οἱ σῆς σ' ἀληθεῖς. ὦ ποθεινὸς ἡμέρᾳ,
Ὡς εἰς ἐμοὺς ἔδωκεν ὠλένας λαβεῖν.
ἐλέ. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν Μενέλεως, ὁ μὴ χρόνῳ
Πυλαιὸς, ἢ πέρψις δρόπιος πάρα.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Ἔλαβον ἀσμένα πόσιν ἐμὸν φίλαν,
Περιπλάσασα χέρα φίλιον
Ἐν μακρᾷ φλογὶ φαεσφόρῳ.
μι. Κἀγώ σε. πολλοὺς σ' ἐν μέσῳ λόγους ἔχων,
Οὐκ οἶδ', ὁποίῳ πρῶτον ἄρξομαι πνεῦ.

Στροφὴ β'.

ἐλέ. Γίγηθα. κρατὶ σ' ὀρθίους ἐθείρας
Ἀνεπλέρωσα, κ) δάκρυ στυλάσω,
Περὶ δὲ γύαλα χεῖρας ἔβαλον,
Ἡδονᾷ ὡς λάβω
Ὦ πόσις, ὦ φιλτάτη πρόσψις.

Στροφὴ γ'.

με. Οὐκ ἐμέμφθην.
Ἔχω τὰ τοῦ Διὸς λέκτρα, Λήδας τ',
Ἃν ὑπὸ λαμπάδων κόρει
Λύκιπποι, ξυωρίδες, ἄλβιοι ἄλβιον
Τοιῶνδε φῶτα, ἐκ δόμων σ' ἐνόσφιζον ἦροί σ' ὁμῶς.
Πρὸς ἄλλας σ' ἐλαύνῃ θεὸς συμφορὰς τῶνδε
κρείσσω.
Τὸ κακὸν σ' ἀγαθὸν, εἴ τι, κἀμὲ συναύξῃς
πόσιν
Χρήσιον. ἀλλ' ὅμως ἐναίμαν τύχας.
ἐλέ. Ὄναιο δῆτα. ζῶντὰ δὴ ξυνδύχομαι.
Ἀνεῖν γὰρ ἔντοιχ', ἐχ' ὁ μὲ τλήμων, ὁ σ' ἔ.

Στρο-

Malam frustra audiuit, cum esset sine culpa.
O filia Ledæ salue, hîc eras igitur?
Ego vero te tanquam abiisses in secessus astrorum,
Nunciabam ignorans quod volatile
Corpus haberes. nō patiar vt te maledictis insectentur
Nostri istis iterum, quod *scil.* ad Ilium satis
Laborum præbueris tuo marito, & belli sociis.
Men. Hoc est illud, *quod hæc mihi dicebat. Nam* conueniunt verba
Vera huius *mulieris cum nuncii verbis.* ô optatā diem,
Quæ te in meas vlnas suscipiendam dedit.
Mele. O charissime virorum Menelae, tēpus q. dē, *quo te caruī,*
Longum *est*, voluptas vero nūc demū adest, *qua fruar.*

MONOSTROPHICA.

Strophe I.

Amicæ, libens recepi meum maritum,
Amplectens amica manu
In longa flamma lucifera.
Men. Et ego te. habens aūt multos sermones in medio *pro-*
Nescio vnde primum nunc incipiam. [*positos,*

Strophe II.

Mele. Gaudeo. Erectas vero *in* capite comas
Demitto vt alas, & stillo lachrymas.
Circa vero *tua* membra manus ieci,
Vt voluptatem capiam,
O marite, ô amantissimum aspectum.

Strophe III.

Me. Non reprehendo, *nec damno quæ mihi cōtigerūt Nām.*
Habeo coniugem filiam Iouis, & Ledæ,
Quam a facibus *suis illustratam* pueri
Candidis insignes eq.s, gemini fratres, bearūt, bearunt
Olim. Ex ædibus vero *meis* te Dii simul absportarunt
Ad aliā vero sortē hac *præsenti* meliorē Deus *nos* ducit.
Malum autem *conuersum in* bonum, & te, & me coniunxit maritum,
Sero *reuersum ad te.* sed tamē vtinā *hæc* fortuna fruar.
Mele. Fruaris sane. ego enim tecum idem opto.
Nam cum duo simus, fieri non potest vt alter quidem sit miser, alter vero non.

Strophe IV.

Amicæ, amicæ, priora *mala*
Non amplius gemimus, neque doleo: *Nam*
Habeo, habeo meum maritum,
Quem expectabam, expectabam ex Troia
Post multos annos venturum. [*rimes*
Men. Habes, & ego te: soles vero sexcentos, *dies, annosq; plu-*
Cũ ægre præterierim, Deç *Iunonis fraudem nũc demum*
Strophe V. [*sensi.*
Meæ vero lachrimę *præter insperatã, ac præsentẽ* lætitiam
Plus habent gratiæ, quam tristitiæ.
Hele. Quid dicam? quis hominum hæc vnquam sperasset?
Præter opinionem habeo te ad pectus.
Men. Et ego te, quæ videbaris ad Idæam vrbem,
Et miseras turres Ilii iuisse. *sed ero te*
Per Deos, *die* quomodo *ex* meis ædibus emissa fueris.
Strophe VI.
Hele. Heu heu, redis ad acerbum principium.
Heu heu, acerbam etiam famam quæris.
Men. Dic, quia omnia deorum dona *sunt* audienda.
Hele. Abominor hunc sermonem qualẽ qualẽ afferam.
Men. Attamẽ dicito. Iucũdũ. n *est præteritos* labores audire.
Strophe VII.
Hele. Non ad thalamum barbari adolescentis,
Volante *veni* remo:
Volante sed Amore miserarum nuptiarum.
Men. Quis Deus, aut quod fatum spoliat te patria?
Strophe VIII.
Hele. Ille Iouis, ille Iouis filius *Mercurius*, ô marite,
Me admouit Nilo, *ad Nilum me transportauit.*
Men. Mirãda *narras de eo*, qui *te huc* deduxit. ô miros sermo-
Strophe IX. [*nes.*
Hele. Lachrymo, & palpebras humecto
Lachrymis: coniunx *enim* Iouis me perdidit
Iuno. *Men.* Quæ mala volens addere?
Strophe X.
Hele. Hei mea mala, lauacra, & fontes illos,
Vbi Deæ formam ornarunt,
Vnde iudicium *mihi perniciosum* venit.
Men. An Iuno hæc mala tibi ob illud iudicium fecit?

Hele.

Στροφὴ δ'.

Φίλαι, φίλαι, τὰ πάρος
Οὐκέτι νόμῳ, ἀδ' ἀλγῶ.
Πόσιν ἐμὸν ἔχω μ', ἔχω μ',
Ὃν ἔμαρον, ἔμαρον οὐ Τρῳάσι
Πολυετῆ μολεῖν.
ΜΕ. Ἔχεις, ἔχω τέ σ'. ἡλίκης ἦ μυρίας
Μόχθις ἀπαλλῶν, ἡδόμην τὸ πρὶν θεοῦ.
Στροφὴ ε'.
Ἐμοὶ δ' ἀκρυα, χαρμονὰ
Πλέον ἔχει χάριτος, ἢ λύπας.
ΕΛΕ. Τί φῶ, τίς αὖ τάδ' ἤλπισε βροτῶν ποτε;
Ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις.
ΜΕ. Κἀγώ σε τὴν δοκηθεῖσαν Ἰδαίαν πόλιν
Μολεῖν, Ἰλίου τε μιλίας πύργους.
Πρὸς θεῶν, δόμων πῶς σῶν ἐμῶν ἀπῃτάλης;
Στροφὴ ς'.
ΕΛΕ. Ἔ, ἔ. πικρὰς ἐς δέχας βαίνεις.
Ἔ, ἔ. πικρὰν δ' ἐρωτᾷς φάτιν.
ΜΕ. Λίχ', ὡς ἀκηδεῖ πάντ' ἐῶν δόξῃ δεμνίων.
ΕΛΕ. Ἀτέρπευστα μὲν λόγων, οἷον οἷον ἐσοίσομαι.
ΜΕ. Ὅμως δ' λέξον· ἡδὺ τοι μόχθων κλύειν.
Στροφὴ ζ'.
ΕΛΕ. Οὐκ ἐπὶ λέκτρον βαρβάρου νεωλία,
Πετομένας κώπας,
Πετομένῳ δ' ἔρωτος ἀθλίων γάμων.
ΜΕ. Τίς σε δαίμων, ἢ ποτμος συλᾷ πατρῴας;
Στροφὴ η'.
ΕΛΕ. Ὁ Διός, ὁ Διός, ὦ πόσι, πῶς
Μ' ἐπλάσατ' Νείλῳ
ΜΕ. Θαυμαστὰ δ' ἐπίμυθα τοῦ. ὦ δεινοὶ λόγοι.
Στροφὴ θ'.
ΕΛΕ. Καπεδάκρυσα, χ' βλέφαρον ὑγραίνω
Δάκρυσιν. ἀ Διὸς μ' ἄλοχος ὤλεσεν
Ἥρα. ΜΕ. πάνων χρῄζουσα πρὸς θεῶν κακῶν;
Στροφὴ ι'.
ΕΛΕ. Ὤμοι μοι ἐμῶν δεινῶν, λεκτρῶν, χ' κρίσεων,
Ἵνα θεαὶ μορφᾶν ἐφαιδρύναν.
Ἔνεκεν ἐμᾶς κρίσεως.
ΜΕ. Τάδ' εἰς κρίσεις σοι τῶνδ' ἦλθ' Ἥρα κακῶν;

Στροφὴ ια'.

ἑλέ. Κύπρις ὡς ἀφέλοιτο. Με. πῶς; αὔδα.
ἑλέ. Πάριν, ᾧ μ' ἐπίνυσ'. Με. ὦ τλῆμον.
ἑλέ. Τλάμων, τλάμων. ὤοῖ' ἐπέλασ' Αἰγύπτῳ.
με. Εἶτ' αὐτὸν ἐκ σὲ εἴδωλον, ὡς σέθεν κλύω.

Στροφὴ ιβ'.

ἑλέ. Τὰ δ' ἔνδον μέλαθρα πάθεα, πάθεα. 690
Μᾶτερ, οἰ ἐγω. Με. τί φῄς;
ἑλέ. Οὐκ ἔτι μάτηρ. ἀμφίνεον δ' βρόχον
Δι' ἐμὲ κρεμασθὲν δύσγαμον αἰ-
χύνην.
με. Ὤμοι μοι. ζώσατς ἦ' Ἑρμιόνης ἐτὸν βίον;

Στροφὴ ιγ'.

ἑλέ. Ἄγαμος, ἄτεκνος, ὦ πόσι, κοὐ τάνδ 695
Γάμον ἄγαμον, αἰαῖ αἰαῖ.
με. Ὦ πᾶν κατ' ἄκρας δῶμ' ἐμὸν πέρσας Πάρις,
Τάδε κἀπὶ σὲ διώλεσε, μυρίας τε
Χαλκεόπλων Δαναῶν.

Στροφὴ ιδ'.

ἑλέ. Ἐμὲ δ' πατρίδος ἄπο, κακόποτμον 700
Ἀραίαν ἔβαλε θεὸς
Ἀπὸ πόλεος, ἀπό τε σέθεν,
Ὅπ μέλαθρα, λέχεά τ' ἔλιπον,
Οὐ λιποῦσ' ἐπ' αἰσχροῖς γάμοις.

IAMBOI.

χο. Εἰ καὶ πὲ λοιπὰ τ' τύχης σύδ' ὤμοιγε 705
Τύχητε. πῶς τὰ πρόσθεν δρκίσεις ἀῶ.
ἄγγ. Μενέλαε, κἄμοὶ πρός τι τῆς ἡδονῆς,
Ἣν μανθάνω μὲν κἀγὼ τὸν, ἐ σαφῶς
οἶ' ἔχω.
με. Ἀλλ' ὦ γεραιὲ, καὶ σὺ κοινώνει λόγων.
ἄγγ. Οὐχ ἥδε μόχθων τῶν ἐν Ἰλίῳ βρα-
βεύς; 710
με. Οὐχ ἥδε. πρὸς θεῶν ἦμεν ἠπατημένοι,
Νεφέλης ἄγαλμ' ἔχοντες ἐν χεροῖν λυγρόν.
ἄγγ. Τί φῄς; νεφέλης ἆρ' ἄλλως εἰχόμεθ' πόνους
πέρι;
με. Ἥρας πέρι θ' ἕρκα, καὶ θεῶν τριστῶν ἔρις.
ἄγγ. Ἦ' ἔστ' ἀληθῶς, ἔστιν ἥδε σὴ δάμαρ; 715
με. Αὕτη. λόγοις δ' ἐμοῖσι πίστευσον τάδε.

ἄγγ.

Strophe XI.

Hele. *Fecit hæc*, Venus cum abstulisset *mihi*. *Men.* Quomodo dic.
Hele. Paridem, cui me promiserat. *Men.* O misera.
Hele. Misera, misera. sic appuli in Ægyptum.
Men. Deinde dedit pro te simulacrum, vt ex te audio.

Strophe XII.

Hele. In ædibus vero *nostris quales acciderunt* calamitates, 690
Ah mater *infelix*. Hei mihi *misera*. *Men.* Quid ais?
Hele. Nō est *amplius mihi* mater. strāgulantem n. laqueum
Alligauit *collo* propter me, & *propter me arum* infelicium nuptiarum turpitudinem.
Men. Hei mihi. Viuitne filia Hermione?

Strophe XIII.

Hele. Sine nuptiis, sine liberis, ô marite, gemit 695
Infelices nuptias *meas*, & *meum* dedecus.
Men. O Paris, qui totam domum meam funditus euertisti,
Hæc etiam te perdiderunt, & multa millia
Æreis armis instructorum Græcorum.

Strophe XIV.

Hele. Me vero a patria infelicem, &c 700
Execrabilem Deus abegit
Ab vrbe, & a te:
Quia domum, & coniugium reliqui,
Non relinquens propter turpes nuptias,

Chorus.

Cho. Si *in* relinquis etiā *rebus posthac* prosperā fortunā 705
Cōsequamini, *hoc* ad priora *mala cōpensandū* sufficiet.
Nun. Menelae, impertiatis & mihi aliquid voluptatis,
Quam audio quidem & ego: sed tamen plane *quænam sit* non scio.
Men. O senex, tu quoque particeps sis *nostrorum* sermonum.
Nun. Nonne hęc laborum ad Ilium *a te toleratorum fuit autor, ac* arbitra? 710
Men. Non *est* hæc decepti sumus a Diis,
Habentes in manibus tristem imaginem nubis.
Nun. Quid ais? sustinuimus igitur labores frustra propter nubem?
Men. Hæc *sunt* opera Iunonis, & contentio trium Dearum.
Nun. Hæc vero, quæ vere *mulier* est, estne tua coniux? 715
Men. Hæc *est mea coniux*. verbis vero meis crede his *saltem in rebus*.

Nun.

Nun. O filia, quam varia quædam res est Deus,
Et cõiectu difficilis. facile .n. *certas rerum vices* mutat,
Huc, & illuc versans. *Nam* hic q dẽ laborat, *ac seruatur*,
,, Ille vero, qui non laborauit, contra, perit male,
,, Nihil habens firmi continuæ fortunæ.
Tu enim, & maritus tuus *magnos* labores sustinuistis,
Tu quidem *sinistris de te sparsis* rumoribus, ille vero armorum studio. [habet,
Properãs .n. quãdo ,pperabat, nihil habuit. nunc vero
Vltro habens obiectam maxime prosperã fortunã.
Nõ igitur patrẽ senẽ, & *Castorẽ atq; Pollucẽ*, louis filios
Dedecorasti, neque feciſti qualia dicuntur.
Nunc *igitur* renouo tuas nuptias iterum,
Et memini faces, quas quadriiugis
Equis vehens præferebam: tu vero in curru
Cum isto sponsa relinquebas fœlicem domum.
,, Improbus enim *est* qui non colit *res* dominorum,
,, Nec *lætis eorũ rebus* cõgratulatur, nec aduersis cõdolet.
Ego tametsi natus sum seruus, tamen fui hactenus
Numeratus inter generosos
,, Seruos, non habens nomen liberum,
,, Sed mentem: hoc enim melius *est* quam duo mala
,, Vnum habere, & malo animo præditum esse,
Et ab alijs qui prope te sunt dici seruum.

Men. Age ô senex. multos enim ad clypeum, *in bello*,
Labores expleuisti *toleraſti* propter meos labores.
Et nunc particeps meæ felicitatis
Vade, & nuncia meis sociis, qui adhuc viuunt,
Hæc, quomodo *nos* inueneris, & qua fortuna vtamur,
Vtq; maneant ad littus, & expectent mea
Certamina, quæ *nos adhuc* manent, *et* quæ speramus:
Et quomodo possimus enauigare ex hac terra,
Custodiant, *ac obseruent*. vt eadem vtentes fortuna
A barbaris incolumes discedamus, si possimus.

Nun. Fient hæc ô Rex: sed vatum *vaticinia*
Video, quam mala sint, & plena mendaciorum.
,, Nihil igitur sani est in ignis flamma,
,, Neque in vocibus auium: stultitia vero est
,, Vel opinari mortales ab auibus iuuari.
Calchas enim non dixit, neq; significauit exercitui

Ἑλ. Ὦ θύγατερ, ὁ θεὸς ὡς ἔφυ τί ποικίλον,
Καὶ δυστέκμαρτον. οὗ δέ πως αὐταρκίφ,
Ἐκεῖσε κἀκεῖσ' ἀναφέρων ὁ μὴ πονεῖ.
,, Ὁ δ' ἃ πονήσας αὖθις ὀλυτᾳ κακῶς,
,, Βέβαιον οὐδὲν τῆς ἀεὶ τύχης ἔχων.
Σὺ γὰρ, πόσις τε σὸς, ποίων μετέσχετε,
Σὺ μὲν λόγοισιν, ὁ δ' ὁρῶν πόθῳ-
μίᾳ.
Σπύδων δ' ὅτ' ἔπασχε δ', οὐδὲν εἶχε. νῦν δ' ἔχει,
Αὐτόμαλος πτάξας πάλαι' σὺ τυγχάνεις.
Οὐκ ἄρα γέροντι πιστέρᾳ, ἢ Διοσκόρω
Ἡίχωσας, ἀλλ' ἔδρασας οἷα κλῄζεται.
Νῦν αὖ μολοῦσα τὸν σὸν ὑμέναιον πάλιν,
Λαμπάδων μεμνημέν', ἃς, τετράορις
Ἵπποις προσάγων, παρέφερον. σὺ δ' οὐ δίφρου,
Σὺν παῖδε νύμφη δῶμ' ἔλειπες ὄλβιον.
,, Κακὸς γὰρ, ὅστις μὴ σέβει τὰ δεσποτῶν,
,, Καὶ ξυλλέγηται, ἢ ξιωσθῇ κακῆς.
Ἐγὼ μὲν εἶλον, ἢ πέφυκ' ὁμως λάτρις,
Ἐν τοῖσι γηναίοισιν ἠριθμημένος
,, Δούλοισι, τοὔνομ' οὐκ ἔχων ἐλεύθερον,
,, Τὸν νοῦν δὲ κρεῖσσον γ' ὢν τοῦ, ἢ δυοῖν κακοῖν
,, Ἓν' ὄντ' ἔχῃς, ὡς φρένας τ' ἔχῃ κακὰς,
Ἄλλων τ' ἀκούειν δοῦλον ὄντα τῶν πέλας.

με. Ἄγ' ὦ γεραιέ. πολλὰ μὲν πρὸ ἀσπίδων
Μοχθήματ' ἐξέπλησας οὐ πόνων ἐμῶν.
Καὶ νῦν μέτοχον τ' ἐμῆς σύ πραξίας,
Ἄγγελον ἐλθὼν τοῖς λελειμμένοις φίλοις
Τάδ', ὡς ἔχων εὕρηκας, οἵ τ' ἐσμὲν τύχης,
Μένειν τ' ἐπ' ἀκτῆς, τέως τ' ἐμοὺς καραδοκεῖν
Ἀγῶνας, οἳ μέλλουσιν, ὃς ἐλπίζομεν,
Καὶ τῆσδε πῶς δυνώμεθ' εὐκλεοῦσι χθονὸς
Φεύγειν, ὅπως αὖ εἰς ἓν ἐλθόντες τύχης,
Ἐκ βαρβάρων σωθῶμεν, ὧν δεδώκαμεν.

Ἑλ. Ἔφη τάδ', ὦ ναὶ ἄκμ' ἔτι τοι τὰ μόντων
Ἐσεῖδον, ὡς φασ' ἐσὶ, καὶ ψευδῶν πολλά.
,, Οὐδ' ὧν ἄρ' ὑγιὲς οὐδὲν ἐμπύρου φλογὸς,
,, Οὔτε πίστρωτον φθέγματ'. εὐηθὲς δέ τοι
,, Τὸ καὶ δοκεῖν ὄρνιθας ὠφελεῖν βροτούς.
Κάλχας γὰρ οὐκ εἶπ', οὐδ' ἐσήμηνε φρασὶ,

Νεφέλης ὑπὲρ θνήσκοντας εἰσορῶ φίλους.
Οὐδὲν με, ἀλλὰ πόλις αὐτὴ πάσθη μάτην.
Εἰ ποις αὖ, οὐκ ἐχ' ὁ θεὸς ὅτι ἠθέλετο;
» Τί δῆτα μαντευόμεθα; τοῖς θεοῖσι χρὴ
» Θύοντας αἰτεῖν ἀγαθά, μαντείας δ' ἐᾶν.
» Βίᾳ γὰρ ἄλλως δέλεαρ οὐρίᾳ τόδε,
» Κἀδεῖς ἐπλήσθη ἐμπύρευσιν δρῶσ ὧν.
» Γνώμη δ' ἀρίστη μάντις, ἥ τ' εὐβουλία.
χο. Εἰς ὢν τοιαῦτα δόξα μάντεων πέρι,
» Χωρεῖ γέροντι. τὰς θεὰς ἔχων τις ὢν
» Φίλας, ἀρίστην μαντικὴν ἔχει δόμοις.
ἑλέ. Εἶεν. πέφυκε δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχειν.
» Ὅπως δ' ἐσώθης ὦ πάλαι Τροίας ἄπο,
» Κίρδος μὲν ἡδὺ οἰδέναι, πόθος δέ τις
» Τὰ τῶν φίλων φίλοισιν αἰσθέσθαι κακά.
με. Ἦ πολλ' ἀνήρου μ' ὀλίγῳ, μιᾷ δ' ὁδῷ.
» Τί σοι λέγουσι δῶμα τὸ Αἰγαίῳ συμφορᾷ,
» Τὰ Ναυπλίου τ' ὄδοινα πυρπολήματα,
» Κρήτην τε, Λιβύην θ', ἃς ἐπισκάφου πόλις,
» Σκοπιάς τε Περσέως. ἐγὼ δ' ἐμοὶ στενάζω
Μύθων. λέγων τ' οὐ σοι κάκ', ἀλγεινὰ πάσχων τ' ἐκμενον. θὶς ἓν λυπηθεῖμεν
αὖ.
ἑλέ. Καλλιον εἶπας, ἤ σ' ἀνήρεμον ἐγώ.
» Ἕν δ' εἰπέ, πάντα πυρὶ λιπὼν, πόσον χρόνον
» Πόντου πλάνοις ἅλιον ἐφθείρου πλαδόν.
με. Ἑπτὰ μὲν, ὡς τοῖσιν ἐν Τροίᾳ δέκα
» Ἔτεσι διῆλθον δ' ἐπὶ θεοδρόμους ἔτη.
ἑλέ. Φεῦ, φεῦ. μακρὸν γ' ἔλεξας ὦ πάλαι χρόνον.
» Σωθεὶς δ' ἐκεῖθεν, οἰκάδ' ἦλθες ἢ σφαγάς.
με. Πῶς φῄς; τί λέξεις; ὡς μ' ἀπώλεσας γυναῖ.
ἑλέ. Φεῦ γ' ὡς τάχιστα τῆσδ' ἀπαλλαχθεὶς χθονὸς,
» Θανὴ ὑπὸ ἀνδρὸς, ὅτου δ' ἕστ' ἐμὰ δάμαρ.
με. Τί χρῆμα δράσας ἄξιον τῆς μορφῆς;
ἑλέ. Ἧκεις ἀέλπτως, ἐμποδὼν τ' ἐμοῖς γάμοις.
με. Ἦ γάμεῖν τίς τὸν ἐμὸν ἐκλήθη λέχη;
ἑλέ. Ὕβριν δ' ὑβρίζειν εἰς ἐμ', ὦ ἔτλην ἐγώ.
με. Ἰδίᾳ θέωντες, ἢ τυραννεύων χθονός;
ἑλέ. Ὃς γῆς αὐδᾷ τῆσδε Πρωτέως γένος.
με. Τόδ' ἐς ἐπεῖν' αἰνιγμ', ὃ πεφωτολεκλύω.

ἑλέ.

Video amicos morientes pro nube.
Non, sed vrbs frustra direpta est.
Sed fortasse dixeris, quod Deus non voluerit *hac nobis*
» Quid ergo vates consulimus? a Diis oportet [*indicari.*
» Sacrificantes bona petere, & sinere vaticinia.
» Hæc enim illecebra vitæ frustra est inuenta.
» Et nemo factus est diues vaticiniis sine labore.
» Prudentia enim, bonumq; cõsilium *est* vates optim⁹.
Cho. Ego quoque idem sentio de vatibus,
» Quod senex. Qui deos habet
» Amicos, is habet optimam diuinationem domi.
Hele. Sint *ista sicut dicis Res aũt* huc vsq; q dẽ recte se habẽt.
» Sed quomodo saluus a Troia veneris, ô miser,
» Nihil quidem lucri *est* scire, desideriũ tamẽ quoddam
» Amicis *inest* cognoscendi amicorum mala.
Men. Certe multa me in exigua, & vna via interrogasti.
Quid dicam tibi calamitates in Ægæo *mari nobis im-*
Et Euboica incendia Nauplii, [*missas?*
Et Cretam, & Libyam, & ad quas vrbes appuli,
Et speculas Persei? non enim explerem te
Verbis *meis*, & ego dicẽs tibi *mea* mala, amplius dolerẽ.
Defatigatus enim sum patiendo. duplici autem mœrore afficeremur.
Hele. Pulchrius dixisti, quam ego te interrogaui,
Vnum vero dic, omissis cæteris omnibus, quandiu
Maris supra dorsum marina erratione conflictatus es?
Men. Annuo *tempore* supra decem annos, quos fuimus ad
Transegi autem septem orbes annorum. [Troiam.
Hele. Heu heu, longum certe tempus dixisti, ô miser.
Seruatus autem illinc, huc venisti ad necem.
Men. Quomodo ais? quid dicis? quam me perdidisti mulier.
Hele. Fuge quam celerrime discedens ex hac terra.
Interficieris *enim* a viro, cuius hæc domus est.
Men. Quam rem *tali* malo dignam feci? [nuptiis.
Hele. Venis præter ipsius opinionẽ, & impedimento *es* meis
Men. An igitur vult aliquis ducere meam vxorem?
Hele. Et contumelia me afficere, quam ego sustinui.
Men. An aliquis priuatim potens, an vero dominus terræ?
Hele. Filius Protei, qui imperat huic terræ.
Men. Hoc est illud ænigma, quod audiui ex ancilla.

Hele.

Hele. Ad quam astans portam barbaricam;
Men. *Ad* istam, vnde tanquam mendicus sum repulsus.
Hele. Num petebas victum? ô me miseram,
Men. Hæc quidem res erat: hoc vero nomen non vsurpaui.
Hele. Ergo nosti omnia, vt videris, de meis nuptiis.
Men. Noui, an vero hūc *barbari* thalamum effugeris, nescio.
Hele. Intactum lectum scias tibi seruatum *a me*.
Men. Quænam huius *rei* fides *mihi fiet?* grata enim *sunt, quæ dicis*, si vera dicis.
Hele. Vides miseram meam sedem ad hoc sepulchrum?
Men. Video, misera, toros, cum quibus quid *rei* tibi est?
Hele. Hīc lectorū *barbarorū* effugia suppliciter petimus.
Men. Vtrum egens ara, an *hoc facis* more barbarico?
Hele. Hoc tuetur nos æque ac templa deorum.
Men. Ergo non licebit mihi domum nauigare?
Hele. Ensis manet te potius, quam meus lectus.
Men. Sic essem miserrimus mortalium.
Hele. Ne nūc te pudeat *facere quod dico*: sed fuge ex hac terra.
Men. Relicta te? propter te expugnaui Troiam.
Hele. Melius enim *est*, quam vt te meū connubium perdat.
Men. Ignaua igitur *facinora* dixisti, ideoque non digna, *reburq; meis ad Iluum gestis indigna*.
Hele. Nō *enim* potes interficere regē, quē fortasse cupis.
Men. Itane corpus habet inuulnerabile ferro?
Hele. Scies: audere aūt φ est impossibile, nō *est* sapiētis viri.
Men. An igitur tacens, *ipsi* meas manus ligandas præbebo?
Hele. Ad inopiā cōsilii redactus es. Opus aūt est arte aliqua.
Men. Vtrum vero *est* iucundius mori facientes aliquid, aut non facientes?
Hele. Vna spes reliqua est, qua sola seruari possumus.
Men. An emendo, aut audendo, vel persuadendo?
Hele. Si rex non audiat te *huc* venisse.
Men. Quis vero me prodet, cum nemo sciat quis ego sim?
Hele. Est intus apud eum adeutrix quædam similis diis.
Men. An aliqua fama collocata in penetralibus ædium?
Hele. Non: sed soror: Theonoen ipsam vocant.
Men. Nomen quidem *est* fatidicum, sed dic quid faciat?
Hele. Omnia nouit, & dicet fratri *suo* te adesse.
Men. Moriemur: nam fieri non potest vt ego lateam.
Hele. Si quo modo possemus *eam* persuadere supplicātes ei.

Men.

ἑλέ. Ποίοις ἐπιστὰς βαρβάροις πυλώμασιν;
με. Τοῖς, ἔνθεν ὥσπερ πτωχὸς ἐξηλαυνόμην.
ἑλέ. Ἦπου σφετερίζῃ βίοτον; ὦ πάλαι ἐγώ.
με. Τέρψιν μὲν οὐ τοῦτ', ὄνομα δ' οὐκ εἶχον τόδε.
ἑλέ. Παῦτ' οἶδ' ἄρ' ὡς ἔοικας ἀμφ' ἐμῶν γάμων.
με. Οἶδ'. ἀλλ' ἐκτὰ δίφυγες πόδ', οὐκ ἴχνη.
ἑλέ. Ἄθικτον εὐνὴν ἴσθι σοι στρωσάμενος.
με. Τίς τῶνδε πιθώ; φίλα γὰρ, ἢ στερρᾶ λέγῃς.
ἑλέ. Ὁρᾷς πόρκιν τύμβ' ἀθλίους ἕδρας ἐμάς;
με. Ὁρῶ πάλαι τε τἀδάφους, ὧν τί σοι μέτα;
ἑλέ. Ἐνθῶδε λίκνων ἱκετεύομεν φυγάς.
με. Βωμὸν δ' ἀπαυίζεσ', ἢ νόμοισι βαρβάροις;
ἑλέ. Ἐρρύθη ἡμᾶς τοῦτ' ἴσον ναοῖς θεῶν.
με. Οὐδ' ἔρκος οἴκους ναυστολεῖν ἔξεστί μοι;
ἑλέ. Ξίφος μὲν εἶσι μᾶλλον, ἢ τὸ μὴ λίχος.
με. Οὕτως ἂν εἴην ἀθλιώτατος βροτῶν.
ἑλέ. Μὴ νῦν κάτειδε. φεῦγε σ', οὐ τῆσδε χθονός.
με. Λιπών σε; Τροίαν ἐξέπραξα σὸν χάριν.
ἑλέ. Κρεῖσσον γὰρ, ἢ σὲ πρὶν ἀποκτεῖναι λίχη.
με. Ἄνανδρ' ἄρ' εἶπας, ἀλλὰ τ' οὐκ ἄξια.
ἑλέ. Οὐκ ἂν κλάνῃς τύραννον, ὃν σὺ δείδιας ἴσως.
με. Οὕτω σιδήρῳ τἀντὸν οὐκ ἔχῃ δόμους;
ἑλέ. Εἴσῃ. Τὸ τολμᾶν σ' ἀδύνατον, ἀνδρὸς ἐσθλοῦ.
με. Σιγῇ παρέχω δῆτ' ἐμὰς δῆσαι χέρας;
ἑλέ. Εἰς ἄπορον ἥκεις. δεῖ γ' μηχανῆς ἄνου.
με. Δρῶ γὰρ, ἢ μὴ δρῶν ἄμεινον, ἢ δίκαιον θανεῖν;
ἑλέ. Μί' ἐστιν ἐλπὶς, ἣ μόνη σωθεῖμεν ἄν.
με. Ὠνητὸς, ἢ τολμητὸς, ἢ λόγων ὕπο;
ἑλέ. Εἰ μὴ τύραννον οὐκ πύθοιτ' ἀφιγμένον.
με. Ἐρεῖ γὰρ τίς μ'; ὃ γνώσεται γ', ὃς εἰμὶ ἐγώ.
ἑλέ. Ἔσ' ἔνδον αὐτῷ ξύμμαχος θεοῖς ἴσα.
με. Φήμη τις οἴκων ἐν μυχοῖς ἱδρυμένη;
ἑλέ. Οὐχ, ἀλλ' ἀδελφή. Θεονόην καλοῦσί νιν.
με. Χρησήριον μὲν τοὔνομ'. ὃ, τι δ' ὁρᾷ, φράσον.
ἑλέ. Παῦτ' εἰσὶ, τοῖς τε συζόνοις πεπρωτότ.
με. Θνήσκοιμ' ἄν. λαθεῖν γὰρ ἔχοιεν τέ μοι.
ἑλέ. Εἴ πως ἂν αὐτὴν πεῖσαι μὲν ἱκετεύοντέ νιν.

με.

με. Τί χρῆμα δράσω; πῦρ ὑπάγεις μ' ὡς ἐλπίδας;
ελέ. Παρῆν τα γαῖα μὴ φράσαι σε συγγένει.
με. Πείσαντε δ', ἐκ γῆς ἐξελείμεθ' ἂν
πόδα;
ελέ. Κοινὴ τ' ἐκείνη ῥᾳδίως, λαβὴ δ' ἁμῆ. 835
με. Σὸν ἔργον, ὡς γυναικὶ τἀφόρου γυνή.
ελέ. Ὡς οὐκ ἄψῃ σε γόνατ' ἐμῶν ἑξὴ χερῶν.
με. Φίλ', ὦ δὴ νεῦ μὴ λόγους δέξηται λόγους;
ελέ. Θανῇ γαμοῦμαι δ' ἡ πάλαι νιν ἐγὼ βία.
με. Προδότης ἂν εἴης τῷδε βίου σκήψας' ἔχθς. 840
ελέ. Ἀλλ' ἁγνὸν ὅρκον σὸν κάρα κατώμοσα.
με. Τί φῄς; γαμοῦσ', κοὔποτ' ἀλλάξῃ λέχη;
ελέ. Ταὐτῷ ξίφει γε. κεῖσομαι δὲ σοῦ πέλας.
με. Ἐπ' οἷσδε τοῖς νῷν, δεξιᾶς ἐμᾶς ἅπτ.
ελέ. Ψαύω, θανόντος σοῦ, τόδ' ὀπλείψειν φάος. 845
με. Κἀγὼ τεθνηξεῖς σοῦ, τελοῦντος βίον.
ελέ. Πῶς οὖν θανούμεθ', ὥστε κοὐ δόξαν λαβεῖν;
με. Τύμβοι πίνωτοι σε κἀμέ κρύψουσι.
Πρῶτον δ' ἀγῶνα μίξομεν ἀγωνίσμασι
Λέκτρων ὑπὲρ σῶν. ὦ φίλαν, ἵτω πέλας. 850
Τὸ τρωικὸν γὰρ οὐ κατῃσχυνῶ λέχος.
Οὐδ' Ἕλλασ' ἐλθὼν, λήψομαι πολὺν
ψόγον,
Ὃς οὐκ Θέτιν μὲν ἔστερησ' Ἀχιλλέως,
Τελαμωνίᾳ δ' Αἴαντος εἰσιδὼν σφαγάς,
Τὸν Θησέως τε παῖδα. λῇξ' ἐμοὶ τάδε 855
Οὐκ ἀξιώσω κατθανεῖν δάκρυ' ἐγώ;
,, Μάλιστά γε. Εἰ γάρ εἰσιν οἱ θεοὶ σοφοὶ,
,, Εὔψυχον αὖθις πολεμίων θνήσκοντ' ὑπο,
,, Κεφῇ κεκλιμένῃσιν ἐν τύμβου χθονὶ,
,, Κακοὺς δ' ἐφ' ἕρμα στερεὸν ἐκβάλλουσι γῆς. 860
Ὦ θεοί, γένοιτο δή ποτ' εὐτυχὲς γένος
Τὸ Ταντάλειον, καὶ μεταστήτω κακῶν.
ελέ. Οἷ ἐγὼ πάλαιν'. ἡ τύχη δ' ὅδ' ἔχει.
Μενέλαε, διαπεπράγμεθ', ἐκβαίνει δόμων
Ἡ θεοπρόπος Θεονόη. κτυπεῖ δόμος, 865
Κλῆθρων λυθέντων. φεῦγ'. ἀπείρηται φόβος
Ἀποδύτα γάρ σε, καὶ παρὸν σ' ἀφιγμένον
Δεῦρ' οἶδεν. ὦ δύστηνος, ὡς ἀπώλομαι.
Τροίας γὰρ σωθεὶς, καὶ πὸ βαρβάρου χθονὸς,

Men. Quam rem vt faciat? in quam spem me adducis?
Hele. Ne dicat fratri te adesse in hac terra.
Men. Si vero *hoc ei* persuaserimus, an ex *huius* terræ finibus pedem efferre poterimus?
Hele. Socia *nobis* illa facile, clam nequaquam. 835
Men. Tuū *est hoc* munus, quia mulier cōueniēs *est* mulieri.
Hele. Non habebit genua intacta a meis manibus.
Men. Age: sed si nostram orationem non receperit?
Hele. Morieris, & ego misera per vim illi nubam.
Men. Proditrix eris: hanc vero vim prætexis. 840
Hele. At iuro sanctum iusiurandum per tuum caput.
Men. Quid ais? te moriturā esse: & nō mutaturā connubiū?
Hele. Eodem gladio, & iacebo iuxta te.
Men. Tange meam dextram adhæc nunc confirmanda.
Hele. Attingo *iurans*, te mortuo, me relicturā hāc lucē. 845
Men. Et ego orbatus te, finiam vitam.
Hele. Quomodo autē moriemur, vt glorioſe moriamur?
Men. Sepulchri supra dorsum te cæsa, me cædet.
Sed prius decertabimus magno certamine
Pro tuo lecto: qui vero vult, prope accedat: 850
Troianū. n. lectū, *& res ad Troiā gestas* nō dedecorabo.
Nec *in* Græciam reuersus, multam vituperationem accipiam, *pessime audiam*,
Qui Thetidem quidem priuaui Achille,
Aiacis vero Telamonii cædem aspexi,
Theseiq; filium, *eiusq; fatū vidi*. Propter meā vero 855
Coniugem ego non ausim mori?
,, Maxime. nam si sunt Dii sapientes,
,, Virum fortem interfectum ab inimicis
,, Circumtegunt leui terra in sepulchro.
,, Ignauos vero in solidū, *durūq;* terrę fulcrū eiiciūt. 860
O Dii, fiat tandem aliquando fortunatum genus
Tantaleum, & liberetur a malis.
Hele. Heu me miseram (sic enim se habet mea fortuna)
Menelae, actum est de nobis: egreditur ex ædibus
Fatidica Theonoe: domus crepat, 865
Solutis repagulis. fuge. Sed quid fugiendum?
Absens enim, & præsens te veniſſe
Huc, nouit, ô infelix, quam perii.
Seruatus a Troia & barbarica terra

Veniens, in barbaricos gladios rursus incides.
The. Præi tu mihi ferens facum splendens lumen,
Sulphurque *ex ædium* penetralibus, ritum, *solitamque purgationem* sacri ætheris,
Vt spiritum, *aeremq;* purum cæli accipiamus.
Tu vero viam, si quis *eam* læsit, *pollutaq;* pede
Calcans impio, da lustrali flãmæ, *sacra lustres flamma.*
Concutiasque facem ignis, vt transeam.
Rituque meo Diis peracto *cæremoniis absolutis*, iterum
Lauratam flammam in ædes portate.
Helena, quomodo se habent mea vaticinia?
Venit tuus maritus Menelaus, hic conspicuus,
Orbatus nauibus, & tuo simulachro.
O miser, quibus laboribus vitatis *huc* venisti,
Neq; scis vtrũ sis domũ reuersurus, an vero hîc mãsurus.
Contentio enim inter Deos, concilium*que* de te
Erit hodie apud Iouem.
Iuno quidem, quæ tibi hactenus inimica fuit,
Nunc est beneuola, & vult te saluũ ducere in patriam
Cum ista *Helena*, vt Græcia nuptias Alexandri
Falsas cognoscat, donum *fallacis* Veneris.
Venus vero vult impedire tuum reditum,
Ne coarguatur, neque videatur emisse
Formam, *form&q; palmã*, Helenę causa venali cõnubio.
Summa vero *rei* potestas in nobis *est sita*, siue, q̃ cupit
Perdam te dicens fratri quod hic sis: [Venus,
Siue contra, cum Iunone stans, seruem tuam vitã,
De tuo aduentu celans fratrem, qui me iussit hoc
Significare *sibi*, quando *in* hunc agrum veneris.
Quis es? indicabo fratri meo, hunc
Adesse, vt *res* mea tuta sit, *vt q; periculo caream.*
Hele. O Virgo, cado supplex ad genua tua,
Et sedeo apud hanc miseram sedem
Pro me ipsa, & isto, quem vix tandem
Nacta in ipso articulo discriminis tum, vt videam eum
Ne dicas tuo fratri meum maritum [mori.
Hunc venisse in meas charissimas manus.
Serua vero *ipsum* oro te supplex fratri vero tuo
Pietatem tuam ne prodas, *ne prostituas* vnquam,
Gratiam malam, iniustamque *tibi* comparans.

,, Odit

Εἰς βάρβαρ' ἐλθὼν, φάσγαν' αὖθις ἐμπίσῃ.
Θε. Ἦγε σύ μοι φέρουσα λαμπτῆρος σέλας,
Θεῖον θ' ὅσιόν θ' ἱερὸν αἰθέρος μυ-
χῶν,
Ὡς πνεῦμα καθαρὸν ὑγιὲς δεξαίμεθα.
Σὺ δ' ὦ κέλευθον, εἴ τις ἔβλαψεν ποδὶ
Σπιδῶν ἀνοσίῳ, δὸς καθαρσίῳ φλογί.
Κρᾶσόν θ' πυκλῶ, ἵνα διεξέλθω, πυρός.
Νόμῳ θ' τὸν ἐμὸν θεῖσιν ἀποδοθεὶς, πάλιν
Ἑφέσιον φλόγ' εἰς δόμους κομίζετε.
Ἑλένη τί πάσχω πῶς ἔχω θεσπίσματα;
Ἥκει πόσις σοι Μενέλεως ὀθ' ἐμφανὴς,
Νεῶν στρηνεῖς, τῆπερ σοῦ μεμήκασιν.
Ὦ τλῆμον, οἵοις ἀλγεσιν ἦλθες πόνοις,
Οὐδ' οἶσθα νόστον οἵνιν', εἴτ' αὖθ' ἁμυεῖς.
Ἔσει δὲ σὺν θεοῖς, σύλλογός τε σοῦ πέρι
Ἔσται πάρεδρος Ζηνὶ τῷδε σὺν ἥρᾳ.
Ἥρα μοῦ, ἤ σοι δυσμενὴς πάρεστι νῦν,
Νεῶν ἵνα εὔνους, κεἰς πάτραν σώσῃ φίλαν
Σὺν τῇδε, ἵν' Ἕλλας τὰς Ἀλιξάνδρου γάμους
Δώρημα Κύπριδος ψευδώνυμον φύτευμα μάθῃ.
Κύπρις δ' νόσον σὸν ἀλαθῆ σφ' ἥρᾳ φίλᾳ,
Ὡς μή τ' ἐλεγχθῇ μηδ' σεμνὴ φανῇ
Τὸ κάλλος, Ἑλένης οὐνεκ' ἀνθρώπῃς γάμοις.
Τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν, εἴθ', ἁ βέλεται Κύπρις,
Λίξασ' ἀδελφῷ σ' ἐνθάδ' ὄντα διόλεσα,
Εἴτ' ὦ μεθ' Ἕλλας σὸν σώσω βίον,
Κρύψασ' ὁμαίμων, ὃς με πορθήσας πόδε
Εἰσεῖν, ὅταν γῆν τὴνδε νοσφίσας τύχῃς.
Τίς εἶς; ἀδελφὸς τῷδε σημαίνω γ' ἐμῷ
Παρθὼ, ὅπως ἂν τἄμ' ἀσφαλῶς ἔχῃ.
Ἑλέ. Ὦ παρθέν', ἱκέτις ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ,
Καὶ προσκαθίζω δαΐαν ἑστίαν δόμων,
Ὑπέρτ' ἐμαυτῆς, τὰ δὲ θ', ὃν μέλλις ποτὲ
Λαβοῦσ', ἐπ' ἀκμῆς εἰμὶ κατθανὼν τ' ἀεῖν,
Μή μου κατείπῃς σοῦ κασιγνήτῳ πόσιν
Τόνδ' εἰς ἐμὰς ἥκοντα φιλτάτας χέρας.
Σῶσον δὲ, λίσσομαί σε, συμφορὰν ἐμὴν
Τὴν δύστηνον μὴ προδοῦσ' τὸν σὸν ποτε,
Χαίρουσα πονηρὸς, κἀπόνους ἀνὴρ ἁπὴρ.

,, Misit

„ Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς πλὴν βίαν. τὰ κτᾶσθαι δὲ
„ Κτήματ' κελεύω πάντας, οὐκ ἐς ἁρπαγάς.
„ Εκαστος ὁ πλέκτης, ἄδικός τις ὤν.
„ Κοινὸς γὰρ ἐστιν οὐρανὸς πᾶσι βροτοῖς,
„ Καὶ γαῖ', ἐν ᾗ χρὴ δώματ' ἀναπλησθῆναι δίκῃ,
„ Τἀλλότρια μὴ 'χειν, μήδ' ἁφαιρεῖσθαι βίᾳ.
„ Ἡμῖν γὰρ μαντεῖον μὲν, ἀθλίως δ' ἐμοί,
Ἑρμῆς ἔδωκε πατρὶ σὸν σώζειν πόσιν
Τάδ', ὃς πάρεστι, καὶ πολὰ ζυνοὺς ἐλεῖ.
Πῶς οὖν θανὼν μὲν ἀπολάβοι; κεῖνος γὰρ πῶς
Τὰ ζῶντα τοῖς θανοῦσιν ἀντιδοίη ποτέ;
Ἥκει δὴ τὰ τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ σὸν πατρὸς
σκόπει.
Πότερον ὁ δαίμων, χ' ὡ θανὼν τὰ τῶν πέλας
Βούλοιτ' ἄν, ἢ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν;
Δοκῶ μὲν. ἄκουε χρή σε συζῆν μᾶλλον
Νέμειν μαντείᾳ μᾶλλον, ἢ χρῆσθ' πατρί.
Εἰ δ' ἔστι μάντις, κἀγὼ τἀληθῆ φρονῶ,
Τὸ μὲν δίκαιον τοῦ πατρὸς διαφθερεῖς,
Τῷ δ' ἀδίκῳ συζῶσ' δώσεις δίκλω,
Αἰσχρὸν, τὰ μέν σε θεῖα πάντ' ἐξιδέναι,
Τἀνθ', ὅπως, ὦ μῆτερ, τὰ μὴ δίκαια μὴ εἰδέναι,
Τλῆναί τ' ἀθλίαν ἐμὲ, οἵοις ἔγκειμαι κακοῖς,
Ῥῦσαι, πάρεργον δοῦσα τοῦτο τῆς
τύχης.
Ἑλένῃ γὰρ οὐδεὶς ὅστις ἐστὶ βροτῶν
Ἥ κλῄζομαι κοὐκ Ἑλλάδ' ὡς πορθοῦσ' ἐμὸν
Πόσιν, Φρυγῶν τ' ὤκησα πολυχρύσους δόμους.
Ἦν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω, κἀπιβῶ Σπάρτης πάλιν,
Κλύοντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχνας θεῶν
Ὤλοντ', ἐγὼ δὲ πορδὸς οὐκ ἄξιος λόγου.
Πάλιν μ' ἀνάξει' εἰς τὸ σῶφρον αὖθις ὤν.
Ἐδνάσομαί τε θυγατέρ' ἣν ἔδοις γαμεῖ.
Τὴν δ' εὐτέκν' ἔκλιπουσ' ἀλητείαν πικρὰν,
Ὄντων ἐν οἴκοις χρημάτων ὀνήσομαι.
Κεἰ μὲ θανὼν ὁδὶ ἐν πυρᾷ κατεσφάγη,
Πέφασθ' ἀπόντα δακρύοις ἐμοὶ ἠγάπαν.
Νῦν δ' ἐνθα, κἀγὼ ζῶσ' ἀφιρεθήσομαι.
Μὴ δῆτα παρθὲν', ἀλλὰ σ' ἱκετεύω τόδε.

„ Odit enim Deus *omnem* vim. Partas vero *res*
„ Possidere iubet omnes, non ex rapinis.
„ Omittendæ sunt omnes diuitiæ iniustæ.
„ Commune enim est cælum omnibus hominibus,
„ Et terra, in qua oportet implentes domus,
„ Non habere aliena, neque auferre vi.
Me vero diuino quidē consilio, sed cū mea miseria
Mercurius tradidit patri tuo, vt me seruaret marito
Huic, qui adest, & vult *me* recipere.
Quomodo igitur mortu? *me* recipiat? & quomodo ille
Viuam mortuo huic reddat?
Quamobrem iam Dei numen, & patris *tui religionem*
considera.
Vtrū Deus, & ille mortuus ea, quæ sunt aliorū *retinere*
Velint, an velint me reddere:
Equidem arbitror *hoc tibi perpendendum*. Haud igitur
oportet te fratri *tuo* plus
Tribuere stulto, & *parêre* magis, quam bono patri.
Si vero vates existens, & *rerum* diuinarū interpres,
Ius quidem patris corrumpas,
Huic vero non iusto fratri *tuo* ius tribuas,
Turpe *fuerit*, te oīa quidē diuina *mysteria* cognoscere,
Et ea, q̄ sunt, & quæ nō sunt, iusta vero *quæ sint*, nescire,
Me igitur miseram, *ex* malis, in quibus versor,
Libera, hoc obiter *aduersa* fortunæ dans, *praterq; sortem indulgens mihi*.
Nullus enim mortalium *est*, qui non oderit Helenam,
Quæ in Græcia dicor prodidisse meum
Maritum, & habitasse in opulentis ædibus Phrygum:
Quod si *in* Græciam venero, & rediero Spartam,
Audientes, & videntes quod *ipsi* dearum dolis
Perierint, ego vero non fuerim proditrix amicorum,
Referent me iterum inter pudicas *mulieres*:
Et dotatam elocabo filiam, quam nullus *nunc* ducit.
Et relinquens hanc miseram errationem hîc,
Fruar opibus, quas domi habeo. [fuisset,
Et si quidē hic mortuus in incendio *Troiæ* interfectus
Lachrymis prosequerer eum procul absentem,
Nunc vero spoliabor viuo, & saluo. [rogo,
Ne igitur ô virgo *facias*, & *minaris*. sed hoc te supplex

Tribue mihi beneficium hoc, & imitare mores
„ Iusti patris: hæc enim liberis *est* gloria
„ Pulcherrima, quicunque ex bono patre nati
„ Eosdem mores habent, quos parentes.
The. Digna quidem sunt commiseratione q̃ iam dixisti. 950
Sed tu quoq; miserabilis. desidero tamen Menelai
Sermonem audire, quem dicturus est de vita.
Men. Ego neque sustineam procidere ad tua genua,
Neq; lachrymis rigare palpebras. nã res ad Troiã gestas
Valde dedecorarem, si timidus essem. 955
„ Quanquam dicunt quod sit generosi viri,
„ In aduersis rebus lachrymas ab oculis demittere.
Sed nequaquam hoc honestum *præceptum* (si *modo censetur* hoc honestum)
Sequar, *propter meã* pristinã felicitatẽ, *ac generositatem*.
Sed si q̃ dẽ tibi videtur, *placetq;*, virũ peregrinũ seruare,
Et qui quærit iuste recipere suam vxorem,
Redde, & insuper serua *nos*: si vero non videtur,
Ego quidem non nunc primum, sed sæpius
Miser fuerim, tu vero videberis iniusta mulier.
Quæ vero digna *sunt* nobis, & quæ iusta ducimus, 965
Et *qua* tuum cor maxime tangent, *ac pungent*,
Ea dicam ad monumentum patris tui *cum* desiderio, *cumque suspiriis*.
O senex, qui habitas hoc lapideum sepulcrum,
Rogo te vt mihi meam vxorem reddas,
Quam Iupiter huc misit tibi vt mihi seruares. 970
Scio *tamen* quod nobis nunquã reddes *hãc* mortuus.
Sed hæc patrem sub terra inuocatum,
Qui antea fuit gloriosissimus, non sinet
Male audire: nã ipsa nũc habet hanc rẽ in potestate *suã*.
O inferne Pluto, etiam te adiutorem inuoco, 975
Qui multa corpora propter hanc accepisti,
Quæ ceciderunt meo gladio, & habes mercedem,
Aut nunc illos redde viuos,
Aut coge hanc, quæ pio patre
Videtur præstantior, vt *mihi* reddat meam vxorẽ. 980
Quod si me mea coniuge spoliaritis,
Quas hæc præteriit rationes, *eas* tibi dicam.

Iure-

Δὸς τῶν χάριν μοι τῶνδε, κἀμὲ μιμοῦ τρόπους
„ Πατρὸς δικαίου. Παιδὶ γὰρ κλέος τόδε
„ Κάλλιστον, ὅστις ὢν πατρὸς χρηστοῦ λέγῃ,
„ Εἰς ζῆλον ἔλθῃ τοῖς πεφυσι τὼς τρόπους.
Ἑλ. Οἰκτρὸν μὲ δοκεῖ παρόντες ὧν μίσῳ λόγῳ, 950
Οἰκτρὰ ἢ κἀγὼ σύ. τῶδε Μενέλεω πόθῳ
Λόγους ἀκοῦσαι, τίνας ἐρεῖ ψυχῆς πέρι.
Μεν. Ἐγὼ σὺν κτὰν ὠκεανίτιν τλαίην γόνυ,
Οὔτ' ὦν δακρῦσαι βλέφαρα. τῶν Τρφίων γὰρ ἄν,
Δειλοί γ' ὁμοῦμαι, πλεῖστον ἀχθοίμαν ἄν. 955
„ Καί τοι λέγουσιν, ὡς τὸ γενναίου ἀνδρὸς εὐγενοῦς,
„ Ἐν ξυμφοραῖσι δάκρυ' ἀπ' ὀφθαλμῶν βαλεῖν.
Ἀλλ' οὐχὶ τοῦτο τοὐμὸν ἐν καλοῖς τόδε.
Αἰρήσομαι, τὸ σωθῆναι τ' εὐδαιμονίας:
Ἀλλ' εἰ μὲ μὴ σοὶ δοκεῖ σῶσαι ξένον, 960
Ζητοῦντά γ' ὀρθῶς ἀπολαβεῖν δάμαρτ' ἐμήν,
Ἀπόδος τε, κἀσθῶς, σῶσον. εἰ δὲ μὴ δοκεῖ,
Ἐγὼ μὲν οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ πολλάκις
Ἄθλιος αὖ εἰμι, σὺ δὲ γυνὴ κακὴ φανῇ.
Ἄξιοι δ' ἄξι' ἡμῶν, κἀδίκημ' ἠργάσμεθα, 965
Καὶ σῆς μάλιστα καρδίας ἁψόμεθα τοιᾶς,
Λέξω τοιόνδ', ἀμφὶ μνήμασ σοῦ πατρὸς
πόθῳ.
Ὦ γέρον, ὃς οἰκεῖς τόνδε λάϊνον τάφον,
Ἀπόδος ἁμαρτὼν τὴν ἐμὴν δάμαρτά σοι,
Ἣν Ζεὺς ἔπεμψε δεῦρό σοι σῶζειν ἐμοί. 970
Οἶσθ' οὐκ ἐχ' ἡμεῖν ἔστ' ἀποδοῦσά σοι νεών.
Ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν αὐδᾶν κλύουσα
Οὐκ ἀξιώσει τὸν πρὶν οὐκλείσασθαι
Κακῶς ἀκοῦσαι κυρία γὰρ ἐπὶ νεῶ.
Ὦ νέρτερ' ἕδη, κἀσὲ συμμάχον καλῶ, 975
Ὃς πολλὰ εἰδέξω τῆσδ' ἑκὼν σώματος,
Πεσόντα τῷ ἐμῷ φασγάνῳ, μισθὸν δ' ἔχεις.
Ἣν νῦν ἐκείνους ἀποδὸς ἐμοὶ ψύχους πάλιν,
Ἢ τῶνδ' ἀνάγκασόν γ', ὑπεύθυν' ὄντα σόν
Κρύψω φανεῖσαν, πρὶν ἀποδοῦναι λέχη. 980
Εἰ δ' ἐμὲ γυναῖκα τῶν ἐμῶν συλή-
σεται,
Ἃ σοι παρέλιπεν ἥδε τῶν λόγων φράσω.

Ὅρκοις κεκλήμεθ' ὡς μάθῃς ὦ παρθένε,
Πρῶτον μὲν ἐλθεῖν σὸν κασίγνητον μάχης σοὶ συζύγου.
Κἀκεῖνον, ἢ μὲ δεῖ θανεῖν, ἁπλοῦς λόγος.
Ἢν δ' ἐς μ' ἀλκὴν μὴ πόδ' ἀντιθῇ ποδί.
Λιμῷ γὰρ τύμβον ἱκετεύσιμον χώ,
Κἄνειν' ὀδόντων πλῶσθ' ἑμοὶ, κἄπειτ' ἐμὸν
Πρὸς ἧπαρ ὦσαι δίστομον ξίφος τόδε,
Τύμβου τ' ἐπὶ νώτοις τόδε, ἵν' αἵματος ῥοαὶ
Τἀφῶ καθεστάζωσι. κεισόμεσθα γὰρ
Νεκρὼ δύ' ἐξῆς τῷδ' ἐπ' ἐσχάτῳ τάφῳ,
Ἀτίνατον ἄλγος σοί. ψόγος δὲ σῷ πατρί.
Οὐ γὰρ γαμεῖ πλώσθ' ὅστις σύζυγον σέθεν,
Οὔτ' ἄλλος ἁδείς. ἀλλ' ἐγὼ σφ' ἀπάξομαι,
Εἰ μὴ πόλις οἴκους δυνάμεθ', ἀλλὰ πρὸς νεκρούς.
„ Τί ταῦτα; Δάκρυσίς σ' ἐς τὸ ἧλυ πρεπέ-
„ μμορ';
„ Ἑλεινὸς ὢν μᾶλλον, ἢ δραστήριος.
Κτεῖν', εἰ δοκεῖ σοι. δυσκλεῶς γὰρ οὐ κτενεῖς.
Μᾶλλόν γε μὴ τοι τῆς ἐμῆς πίθου λόγοις,
Ἵν' ἧς δικαία, κἀμὲ μὴ μάρτ' ἐγὼ λάβω.
Χο. Εὖ σοὶ βεβουλεῦσθαι, ὦ νεᾶνι, τὰς λόγους.
Οὕτω γὰρ κρεῖσσον, ὡς ἅπασιν αὐδάνης.
Θε. Ἐγὼ πέφυκά τ' εὐσεβεῖν, κἀβούλομαι.
Φιλῶ τ' ἐμαυτὴν, κἀκλεὲς τέκνοισι παρδοὺς
Οὐκ ἂν μιανοίμαν, οὐδὲ συζύγῳ χάριν
Δοίην ἂν, ἐξ ἧς δυσκλεὴς φανήσομαι.
Ἔνεστι δ' ἱερὸν τῆς δίκης ἐμοὶ μέγα
Ἐν τῇ φύσει, κἀτοῦτο Νηρέως παρὸς
Ἔχουσα, σώζειν Μενέλαον πειράσομαι.
Ἥρᾳ δ' ἐπίκωμος βέλτιστα σ' εὐεργετῆν,
Εἰς ζωτὸν οἶκον ψῆφον ἡ χάρις δ' ἐμοὶ
Ἴλεως μὲν εἴη, συμβέβηκε δ' εὐτυχεῖν.
Πειράσομαι δὲ παρθένος μένειν ἀεί.
Ἃ δ' ἀμφὶ τύμβῳ τῷδε δυσειδίζεις πατρί,
Ἡμῖν δοκεῖ, οὐτὸς μῦθος. ἀδικοίμην αὖ,
Εἰ μὴ ἀποδώσω. κἀγὼ γὰρ οὐ κεῖνος βλέπων
Ἀπέδωκεν αὖ σοι τῷδ' ἔχειν, ζώντῃ δέ σε,
Καὶ γὰρ πίστιν τῶδε ἐπὶ τοῖς πατρέρχεις,

„ Καὶ

Iureiurando tenemur obstricti, vt scias, virgo,
Primum quidem dimicare cum tuo fratre.
Et illum, vel me oportet mori. Simplex oratio *est*.
Si vero in pugna pedem pedi non opponat, *pedem mecum conferre detrectet*,
Fame vero nos *ad* tumulū supplices expugnare conetur.
Decreui hanc interficere, & deinde meum
Ad hepar adigere gladium hunc ancipitem,
Huius sepulchri supra dorsum, vt sanguinis fluxæ
Destillent in sepulcrum. iacebimus autem
Mortui ambo ordine supra hoc politum sepulcrum:
Perpetuus dolor tibi, & probrum patri tuo,
Non enim ducet hanc neque frater tuus,
Nec alius quisquam: sed ego abducam eam,
Si non possum domum, saltem ad mortuos.
„ Quid ista *dico?* Si ad fœmineam *mollitiem effusis* la-
„ chrymis me conuerterem,
„ Miserandus essem potius, quam strenuus, *fortisq; vir.*
Interfice, si videtur tibi: non .n. ingloriū *me* interficies.
Imo vero obtempera meis verbis,
Vt sis iusta, & ego accipiam *meam* coniugem.
Cho. In te *est*, ô puella, gubernare hanc deliberationem.
Sic autem iudica, vt omnibus placeas. [volo.
The. Ego sic sum a natura instituta, vt amem pietatem, idq;
Amoque me ipsam, & gloriam mei patris
Non polluam, neque fratri gratiam
Tribuam, ex qua possim infamis videri.
Magnum enim sacellum iustitiæ mihi inest
In natura, & hoc a Nereo
Habens, conabor Menelaum seruare.
Postquam autem Iuno vult tibi benefacere,
Eodem calculum feram, *ei suffragabor*. Gratia vero, *i. Venus gratiosa* mihi [cium illa mecū habuit.
Propitia quidem sit. nusquam tamen vllum commer-
Conabor autem semper manere virgo:
Quæ vero ad hoc sepulchrū exprobrasti patri *meo*,
Idem & ipsa dico. *nam* iniuste facerem,
Si non redderem. Ille enim viuens
Reddidisset tibi hanc vt haberes, & huic te:
Vindicta enim est horum & apud mortuos,

„ Et

„ Et viuos homines omnes: Mens *enim*
„ Defunctorum non viuit quidem: sensum tamē habet
„ Immortalem, incidens in immortalem ætherem.
„ Vt igitur *rem* pertexam non prolixe, tacebo
Quæ me suppliciter rogastis, neq; stultitiæ
Fratris vnquam consentiens adiutrix ero.
Afficiam enim eum beneficio, tametsi non videar,
Ex impietate *retractū, ac ex impio*, si pium ipsum faciā.
Vos igitur inuenite *vestrarum difficultatum* exitum.
Ego vero e medio recedens, tacebo.
„ Incipite veto a Diis & supplices rogate
„ Venerem quidem, vt permittat te redire in patriam:
„ Iunonem vero, vt in eadem sententia maneat,
Quam habet de salute tua, & mariti tui.
Tu vero ô pater, qui defunctus es, quantū ego possum,
Præstabo, vt nunquam voceris impius pro pio.

Chor. Nemo vnquam iniustus fortunatus fuit.
„ In causa vero iusta spes *est* salutis.

Hele. Menelae, seruati quidē sumus a virgine, *quātū in ea fuit.*
Hinc vero iam oportet te rationibus *in mediū* collatis,
Communē salutis *parādā* rationem mecū excogitare.

Men. Audi nunc: tu diu fuisti in hac domo,
Et educata es cum famulis regis.

Hele. Quare hoc dixisti? affers enim spem,
Quasi aliquid boni facturus sis in commune nobis.

Men. Persuadere ne posses alicui *eorum*, qui quadriiugis
Vehiculis præsunt, vt nobis det currum?

Hele. Persuadebo, sed quo modo fugiemus,
Qui sumus imperiti camporum, & terræ barbaricæ?
Dixisti rem impossibilem. *Men.* Age, quid vero si occultatus *in* ædibus,
Interficiam hoc ancipiti gladio regem?

Hele. Non pateretur, neque taceret
Soror, si fratrem interfecturus esses.

Men. At neque nauis *nobis* est, qua seruari possimus
Fugientes. quam enim habebamus, mare *nūc eā* habet.

Hele. Audi, si quid & mulier dixerit sapienter.
Vis dici mortuus verbis, cum *reuera* non sis mortuus?

Men. Malū quidē *est* omen, si quid tamē lucrabor *hac* dicēs,
Paratus sum vt patiar me verbis mortuū dici, cū non sim mortuus *re ipsa*.

Hele.

„ Καὶ τοῖς ἄνωθεν πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ νοῦς
„ Τῶν κατθανόντων, ζῶντος, γνώμην δ' ἔχει
„ Ἀθάνατον, εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών.
„ Ὡς οὐ πέραινῶ μὴ μακρὰν, σιγήσομαι,
„ Ἃ μὴ κατθανεῖν τύχωσι, καὶ δεῖ μοῦσά με
Ξυμβαλεῖν ἔσομαι τῇ κασιγνήτῃ ποτέ.
Εὐσεβεῖν χρὴ κεῖνον, ἐδικάθη δ' ὅμως,
Ἐκ δυσσεβείας ὅσον εἰς πάρεστί νιν.
Αὐτοὶ μὲν οὖν τὼν ἐξόδων γ' ἐρήσομαι.
Ἐγὼ δ' ἀποστᾶσ' ἐκποδὼν, σιγήσομαι.
„ Ἐκ τῶν θεῶν δ' ἄρχεσθε, κἀκετεύετε
„ Τὼ μὲν σ' ἐᾶσαι πατρίδα τοσήνδε Κύπριν,
„ Ἥρας γ' ἕνεκα τὴν γνώμην ἐν ᾧπερ μένει,
Ἣν εἶς σε, κἀν σὺν πόσει ἔχῃ σωτηρίας.
Σὺ δ' αὖ θανόν μοι πάτερ, ὅσον ἐγὼ σθένω,
Οὔποτε κεκλήσῃ δυσσεβὴς αὖτ' ὄντως.
Οὐδεὶς ποτ' ὄντα τύχοι, ἐκδικος γάρ ὡς.
„ Ἐν τῷ δικαίῳ δ' ἐλπίδες σωτηρίας.

Μενέλαε, ὡς μὲν πυρ ἐγένετ' ἐσώσαμεν.
Τὰ δ' ἔνδον ἤδη σοι τὸν λόγον φέρειν χρή
Κοινὸν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας.

Ἄκουε δή νυν. χρόνιος εἶ μ' ἔτλας.
Κἀγὼ σωτῆρα ψυχῇ σῷ σε τοῖσι βαπλέως.

Τί τᾶτ' ἐλέξας; εἰς φέρεις δ' ἐλπίδας.
Ὡς δὴ πρὸς ὄντα χρήσιμον εἰς κοινὸν γε νοῦν.

Πείσασ' ἂν ἴην, οἵ πτερ' ἐζεύγνυον
Ὄχων ἀνάκτων, ὥστε ναῦν ἁλωΐαν δι' ἅλμας;

Πείσουμεν. ἀλλὰ πῦρ φυγὴν φοβοῦμεθα;
Πεδίων ἄπειροι, βαρβάρου τ' ὄντες χθονός;
Ἀδύνατον εἶπας. Με. φέρε, πῶς εἰ κρυφθεὶς δόμοις
Κτάνοιμ' ἂν ἄνακτα τῆσδε δισσὰ ξίφη;

Οὐκ ἂν φύγοις, οὐδ' εἰ σιγήσειν ἂν
Μέλλοντ' ἀδελφὴ σύζυγον κτανεῖν.

Ἀλλ' ἐσθὲ μὲν νεὼς ἔσω, ἢ σανίσιν αὖ
Φοβούμενοι. λύει γὰρ ἡμᾶς ἐκ δόμων.

Ἄκουσον, ὦ πρὸς γόνυ λίσσομαι σοφέ.
Βάλλ' ἰσχάδας μὴ θαμὰ λόγῳ θαμείς.

Κακῶς μ' ὀρνις. εἰ δ' ἁρπάσαι λίσσει,
Ἕτοιμός εἰμι μὴ θαμὰ λόγῳ θηρεύειν.

ἰλέ.

ἑλέ. Καὶ μὴν γυναικείοις αὖ οἰκτισύμεθα
Κεραῦσι, καὶ θρήνοισι τοὺς τὸν αὐόσιον.
με. Σωτηρίας ἦ τοῦτ' ἔχει τι νῷν ἄκος;
ἑλέ. Παλαιότης γὰρ τῷ λόγῳ γ' ἐνίσπες,
Ὡς δὴ θανόντα σ' ἐναλίοις κεναῖς τάφοις
Θάψαι τύραννον τῆσδε γῆς αἰτήσομαι.
με. Καὶ δὴ παρεῖκεν. εἶτα πῶς αὖθις νεὼς
Σωθησόμεσθα κενοπαφοῦσ' ἐμὸν δέμας;
ἑλέ. Δοῦναι κελεύσω πορθμίδ', ἣ κομιεῖ σφε
Κόσμον τάφου σοί, πλαγίας ἐς ἁλὸς κώλας.
με. Ὡς οὗτος εἶπας, πλὴν ἐν, εἰ χρεὼ τάφου
Θεῖναι κελεύεις σ', ἐνθεν ἡ σκηψις φέρει.
ἑλέ. Ἀλλ' ἐνομίζομεν φθείρουσι κοὐ' Ἕλλάδα
Χέρσῳ καλύπτειν τοὺς θανόντας ἐναλίους.
με. Τοῦτ' οὖν κομιοῦμαι. εἶτ' ἐγὼ συμπλεύσομαι
Καὶ συγκομίζω κόσμον ἐνθωτὶ σκάφει.
ἑλέ. Σὲ χρὴ παρεῖναι δεῖ μάλιστα, τοὺς τε σοὺς
Πλωτῆρας, οἵπερ ἔφυγον ἐκ ναυαγίας.
με. Καὶ μὴν ἐκεῖθεν ναῦν ἐπ' ἀγκύρας λάβω,
Ἀνὴρ παρ' ἀνδρὸς ἑστὼς ξιφηφόρος.
ἑλέ. Σὲ χρὴ βραδύνειν πάντα. πόμπιμοι μόνον
Λαίφη σοὶ χρύσειον, καὶ νεὼς δρόμος.
με. Ἔσται. πόνους γὰρ δαίμονες παύσουσί μου.
Ἆρ' ἦν θανόντα τὸν μ' ἐρᾷς πεπυσμένη;
ἑλέ. Σύ, καὶ μόνος γε φάσκε Δαναΐδων μόρον,
Ἀτρέως τ' ἀλόντων σὺν πυθοῦ, καὶ θανόντ' ὁρᾶν.
με. Καὶ μὴν πέπλοι' ἀμφίβληστρα σώματος ῥάκη
Συμμαρτυροῦσ' ναυλοχῶν ἐρέσσιον.
ἑλέ. Εἰς καιρὸν ἦλθε. τότε σ' ἄκαιρ' ἀπώλλυτο.
Τὸ σὸν δ' ἄθλιον κεῖν', οὐ τυχὸν πάρ' αὖ πίσυι.
με. Πότερα σὺ εἰς οἴκους σοὺς σὺν ἐλθεῖν μ' ἐκέλευες,
Ἢ τοῦτο πάφου πρὸς ἦσυχοι κομίζομαι;
ἑλέ. Αὐτὸς μὲν. ἀλλ' ἐμοὶ πολλὰ μελήσει σε δρᾶν,
Τάφος σ' ὅσ' αὖ ῥύσαιτο. φάσγανόν τε σὸν
Ἐγὼ δ' ἐς οἴκους βᾶσα, βοστρύχους τεμὼν,
Πέπλων τε λευκῶν μέλανας αὐτὴ μάξομαι,
Παρηΐδ' ὄνυξι φόνιον ἐμβαλὼν χρόα.
Μίτρας δ' ἀάσω, καὶ βλέπει δύο ῥοπάς.

Ἢ γὰρ

Hele. Mouebo autem misericordiam muliebri
Tonsura,& lamẽtationibus apud impium *Regẽ*.
Men. Quod vero *res* ista nobis remedium habet salutis?
Hele. Vetustum enim quendam morem prætendam.
Quasi iam in mari mortuus sis,inani sepulchro, [lire.
Ab huius agri tyranno petã vt mihi permittat te sepe-
Men. Fac aũt eũ cõcessisse,deinde quomodo sine naui
Seruabimur, sepelientes meũ corpus in inani sepulcro?
Hele. Iubebo nauim dare,qua deueham
Ornatum ad tuam sepulturam,in brachia maris.
Men. Quam bene hoc dixisti? præter illud vnum, si in terra
sepulturam [*bis* feret.
Facere te iubeat,istud commentum nihil *vtilitatis ne-*
Hele. Sed dicemus non esse consuetudinem in Græcia,
Tegere terra eos,qui in mari sunt mortui.
Men. Bene hoc etiam emendas,deinde ego tecũ nauigabo,
Et simul imponam ornatum in eandem nauim.
Hele. Oportet te adesse in primis,& tuos
Socios nauigationis,qui euaserunt ex naufragio.
Men. Atqui si nauim ad anchoras *stantem* accepero,
Stabit vir iuxta virum armatus gladio.
Hele. Oportet te omnia *ista* gubernare: tantum secundi
Flatus sint velo,& nauis cursus.
Men. Fient *hæc*. Dii enim finient meos labores.
Sed ex quo dices te audiuisse,quod mortuus sim?
Hele. Ex te. dic autem te solum euasisse fatum,
Nauigantem cum filio Atrei,& vidisse eum mori.
Men. Certe hæc lacerata,& pannosa corporis vestimẽta
Testabuntur *me euasisse ex* nauticis ruinis.
Hele. Opportune *iam ista tibi* venerunt. Tunc vero impor-
tune *te* perdidissent.
Illud vero miserum *malum* fortasse *nunc* bene cadet.
Men. Vtrum vero me tecum in ædes ingredi oportet,
An tranquilli sedebimus ad hoc sepulcrum?
Hele. Maneas hîc. nam si quid violẽtius in te voluerit agere,
Hoc sepulcrum tuebitur te,& tuus ensis.
Ego vero vadens domum, præcidam cincinnos,
Et mutabo candidas vestes cum nigris,
Et iniiciam cruentos vngues genis *mei* corporis.
Magnũ .n. *impendet* periculũ,& video duo momenta:

Aut

Aut enim oportet me mori, si deprehensa fuero *aliquid* machinari:
Aut abire *in* patriam, & seruare tuum corpus.
O veneranda, quæ iaces in lecto Iouis,
Iuno, duos miseros homines recrea a laboribus.
Petimus, recta brachia ad cælum
Iactantes, vbi habitas in varia sede astrorum.
Et tu q̃ consecuta es laudẽ pulchritudinis meis nuptiis
Venus, filia Dionis, ne me perdas.
Satis enim damni, quo me hactenus affecisti,
Nomen *meum* præbens apud barbaros, non corpus.
Sine vero me mori, si vis *me* occidere,
In patria Cures inexplebilis malis?
Amores, fraudes, & dolosa inuenta
» Exercens, & cruentos amores ædium.
» Sed si moderata esses, *in rebus* cæteris suauissima Deartũ
Hominibus esses: non aliter dico.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Te rupibus sub frondosis,
2 Sedentem in museis, & sedibus voco,
3 Te musicam, *et* maxime canoram auem
4 Lachrymantem luscíniam,
5 Veni per flauas
6 Genas gemens,
7 Adiuuans meas lamentationes,
8 Miseros labores Helenæ
9 Canens, & Iliadum
10 Lachrymabilem laborem,
11 Per hastas Græcorum
12 Qui venit, venit *per* campos
13 Barbarico remo,
14 Qui cucurrit, fluctus miseros
15 Adducens Troianis
16 Ex Lacedæmone,
17 Postquam rapuit tuum lectum, *i. te sponsam*,
18 Paris infelix maritus
19 Ductu Veneris.

Antistrophe I.

1 Multi aũt Græcorum hastis, & saxeis, *i. saxorum*,

2 Iacti-

Ἢ γὰρ θανεῖν δεῖ μ', ὦ Διὸς λεχώ-
μένη,
Ἢ πατρίδ' ἐκπλῆσαι, καὶ σὸν σκῆπτον σέβειν.
Ὦ πότνι', ἢ δίοισιν ἐν λίκνοις πτερεῖς,
Ἥρα, δύ' οἰκτρὼ φῶτ' ἀπ' ἀψύχου πόνων,
Αἰθώμεθ', ὀρθὰς ὠλένας πρὸς οὐρανὸν
Ῥιπτοῦντ', ἵν' οἰκεῖς ἀστέρων ποικίλματα.
Σύ θ', ἣ πὶ πᾶσι μῶλον Ἑλλάδι γάμοις,
Κύπρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ.
Ἅλις ἔλυμας, ὦ ἐλυμαίνω πόρῳ,
Τοὐμὸν μὴ προσθοῦσ', ἀ τὰ σὰ μὲ συβαρβάρως.
Θανεῖν δ' ἔασόν μ', εἰ κακὸν κτεῖναι θέλεις,
Ἐν γῇ πατρῴᾳ. τί ποτ' ἄπληστος εἶ κακῶν;
Ἔρωτες, ἀπίστους, δολιά τ' ἐξευρήματα
Ἀσκοῦσα, φίλτρα θ' ἁμαρτῇ δωμάτων.
Εἰ δ' ἦσθα μετρία. πᾶσι γὰρ ἡδίστη θεῶν
Πέφυκας ἀνθρώποισιν σὺν ἄλλως λέχῃ.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χ. 1 Σὲ τὰν σκαιλίοις ὑπὸ δενδροκόμοις,
2 Μουσεῖα, καὶ θάκους σὺν ἐζόμαν ἀοιδάσω,
3 Σὲ τὰν ἀοιδοτάταν ὄρνιθα μελῳδὸν
4 Ἀηδόνα δακρυόεσσαν,
5 Ἐλθὲ διὰ ξανθᾶν
6 Γενύων ἐλελιζομέναν.
7 Θρηνήσεις ἐμοῖς ξυνεργὸς,
8 Ἑλένας μελίας πόνους,
9 Τὸν Ἰλιάδαν τ' ἀεί-
10 δοντι δακρυόεντα πόνον
11 Ἀχαιῶν ὑπὸ λόγχας,
12 Ὃς ἔμολεν, ἔμολε πεδία,
13 Βαρβάρῳ κώπᾳ.
14 Ὃς ἔδραμε ῥόδια μίλτα
15 Πελαμίδας ἀγών,
16 Λακεδαίμονος ἄπο
17 Λίχα στείχων ὡς εἶλε
18 Πάρις αἰόλαμπτος
19 Πομπαῖσιν Ἀφροδίτας.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Πολλοὶ δ' Ἀχαιῶν ἐν δορὶ, καὶ πεζέταις

2 Ῥιπαῖσιν

2 Ῥιπαῖσιν ἐκπνεύσαντες, ἀίδαν μέλεον ἔχουσι,
3 Τᾶλαιναν τῶν ἀλόχων κείραντες ἔθειραν.
4 Ἄνυμφα δ' ἡ μέλαθρα κεῖται.
5 Πολλὰς δ', πυρσεύσας
6 Φλογερὰν στέλας ἀμφὶ ῥυτᾶν
7 Εὔβοιαν, ἅλ' Ἀχαιῶν
8 Μονόκωπος ἀνὴρ, πίτυος
9 Καφηρείας ἐμβαλὼν,
10 Αἰγαίας τ' ἐναλίοις ἀκταῖς
11 Δόλιον ἀστέρος λάμψας.
12 Αλίρροθα δ' ὄρια μέλεα,
13 Βαρβάρου στολᾶς,
14 Ὅτι σὺ τὸ πατρίδος ἄπο, πθ-
15 Χούμενον πρυμνᾶν πνοαῖς
16 Τέρας, ἀ τέρας, ἀλλ'
17 Ἔριν Δαναῶν νεφέλας
18 Ἐπὶ ναυσὶν ἄγων,
19 Εἴδωλον ἱερὸν Ἥρας.

Στροφὴ β'.

1 Ὅπῃ θεὸς, ἢ μὴ θεὸς, ἢ τὸ μέσον,
2 Τίς φαίη; ἐρευνήσας
3 Βροτῶν μοχθήσειεν πέρας δύ-
4 ρειν, ὃς πάθῃ ἐστρᾶ
5 Δεινὰ, κοὐδὲν ἐκεῖσε,
6 Καὶ πάλιν αὖ πλόῳσι
7 Πηδᾶν τ' αὐέλπιστοις τύχαις.
8 Σὺ Διὸς ἔφυς, ὦ Ἑλένα, θυγάτηρ.
9 Πτανὸς γὰρ σὺ κόλποις σὲ λή-
10 θας ἐτέκνωσε πατήρ.
11 Καὶ ἰαχὴ σὴ καθ' Ἑλλανίαν
12 Ἄδικος, ἀθέσπις, ἄπι-
13 στος, ἄθεος. ἀσθ' ἔχω
14 Τί τὸ σαφὲς, ὅ,τι ποτ' ἐν βροτοῖς.
15 Τὸ θεῶν ἔπος ἀλαθὲς σθένον.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἄφρονες ὅσοι ζωᾶς ὀρίζᾶς πολέμῳ
2 Κτεῖστε, δορὸς ἀλκᾷ
3 Λόγχαισι κραδαίνοντες ὁμόσε
4 Πόνους θνατῶν ἀπαθεῖς.
5 Εἰ γὰρ ἄμικτα κρίνοιεν

6 Αἱ-

2 Iactib. *percussi*, mortē miserā habēt. *miserè sunt mortui*,
3 Facientes, vt tondeant miseram comam coniuges.
4 Domus vero iacent sine sponsis.
5 Multos vero, accensā
6 Flammea face *mari* circumfluam
7 Euboeam, Græcos sustulit
8 Vniremis vir, *vnus solus Nauplius*, saxis
9 Caphareis *eos* immittens,
10 Ægæisq; marinis, *i. Ægæi maris* littoribus,
11 Accendens dolosam facem stellæ splendenti similem.
12 Importuosū enī *sunt isti* mōtes, miseri, *funestiq; nautis*,
13 Barbaricæ nauigationis *causa*,
14 Quando tu procul a patria pro-
15 cellarum flatu
16 Monstrum non monstrum, sed
17 Contentionem, *belliq; causam* Græcis, nebulæ
18 In nauibus vehens,
19 Idolum sacrum Iunonis, *huc appulisti*:

Strophe II.

1 Quod *aŭt hoc fuerit* Deus, aut non Deus, aut medium
2 Quis dixerit? scrutando conatus
3 Mortalium longissimum, *at à se remotissimū* finē inue-
4 nire, qui Deorum *res* aspicit
5 Miras, *modo huc*, & *modo* contra illuc,
6 Et iterum contrariis, *ac*
7 Insperatis casibus salientes.
8 Tu es filia Iouis, ô Helena,
9 Volucris enim in sinu te Le-
10 dæ genuit pater:
11 Et *tamen* fama de te *est* per Græciam,
12 *Quod sis* iniusta, proditrix, perfi-
13 da, impia, nec habeo, *nec scio*
14 Quidnam *sit* certi, quidquid *fuerit* inter mortales.
15 Illud *autem* Deorum verbum verū *esse* reperi,

Antistrophe II.

1 Dementes *estis*, quotquot virtutē *laudemq;* bello *vobis*
2 Comparatis, hastæ fortis
3 Cuspide sedantes, *i sedare cupientes*,
4 Miserias mortaliū, sine clade, *cladis expertes vos fore spe-*
5 Si.n. ipsas *hominū miserias* iudicet, *dirimatq;* certamen

6 Sanguinis, nunquam contentio
7 Decrit in hominum vrbibus,
8 Quæ Priameiæ, *Troianaq;* terræ reliquerũt thalamos
9 Cum verbis posset componi
10 Tua discordia, ô Helena. 1175
11 Nunc aũt alii quidem apud inferos curæ sunt Plutoni,
12 Mœnia vero *deflagrarunt* sicut ignita
13 Iouis properat flamma,
14 Clades supra clades afferens *iam constitutis*
15 Miseris Troianis in calamitate. 1180

Theoclymenus. [*domus*

O salue patris sepulchrum (in exitu enim, *vestibuloque*
Te sepelii, ô Proteu, propter meam salutationem)
Semper enim te, egrediens, & ingrediens domum,
Theoclymenus filius hic *tuus* affatur, pater.
Vos quidem canes, & bestiarum retia, 1185
Famuli, ferte in domum regiam:
Ego vero me ipsum sæpe iam conuiciis sũ insectatus.
Nequaquam enim morte malos mulctamus.
Et nunc audiui quendam Græcum palam
In *hanc* terram venisse, & fefellisse speculatores, 1190
Aut exploratorem, aut furto abducere captantem
Helenam: morietur autẽ, si modo fuerit cõprænsus.
Age. Sed (vt videtur) omnia peracta *iam*
Inuenio: nam relicta vacua sede sepulcri,
Helena Tyndarei filia, nauigio discessit ex *hac* terra.
Heu laxate claustra, soluite equorum
Præsepia ministri, & exportate currus,
Vt ne me fallat propter laborem, ex terra
Hac exportata vxor, quam expeto.
Expectate: video enim *eos*, quos persequimur, 1200
Adesse in ædibus, & non effugisse.
Heus tu, quare suspendisti nigras vestes a corpore.
Mutatis albis, & a generoso capite
Crines præcidisti immisso ferro,
Et rigas tuas genas recentibus lachrymis 1205
Plorans? vtrum persuasa nocturnis
Somniis gemis, aut famam aliquam domo
Audiens, dolore conficis animum tuum?

Hele. O domine (iam enim te hoc nomine appello)
Perii,

6 Αἵματος, ὅ ποτ' ἦλις
7 Λείψει κατ' ἀνθρώπων πόλις,
8 Αἳ Πριαμίδας γᾶς ἔλιπον θαλάμους,
9 Ἐξὸν διορθῶσαι λόγοις
10 Σαὺ ἔριν, ὦ Ἑλένα. 1175
11 Νῦν δ' οἱ μὲν εἰδῶλα μέλοντι κάτω,
12 Τείχεα δ' ἁλίσκεται ὡσεὶ
13 Διὸς ἐπίσυτο φλόξ,
14 Ἐπὶ πάθεσι πάθεσι φέρουσ'
15 Ἀθλίοις ἐν συμφοραῖς Ἰλίοις. 1180

ΙΑΜΒΟΙ.

θεο. Ὦ χαῖρε πατρὸς μνῆμ'· ἐπ' ἐξόδοισι σὰς
Ἔθαψα Πρωτεῦ, εἵνεκ' ἐμῆς σωτηρίας,
Ἀεὶ δέ σ' ἐξιόν τε κἀσιὼν δόμους
Θεοκλύμενος ὁ παῖς ὅδ' εὐσεβεῖ πατέρ.
Ὑμεῖς μὲν οὖν κύνας τε, καὶ θηρῶν βρόχους, 1185
Δμῶες, κομίζετ' εἰς δόμους τυραννικούς.
Ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν πόλλ' ἐλοιδόρησα δή.
Οὐ γάρ ποθ' ἁλώσεται τὰς κακοὺς κολάζομεν.
Καὶ νῦν πίτυσμα φανερὸν Ἑλλήνων τινὰ
Εἰς γῆν ἀφῖχθαι, κλοπαῖον ἢ λελησόμενα σκοπούς, 1190
Ἤτοι κομίζων, ἢ κλοπαῖς θηράσμασιν
Ἑλένην. θανεῖται δ', ὧν γε συλληφθῇ μόνος.
Ἕκ. ἀλλ' ὡς ἔοικε πάντα δεσποσύνως ἔχει.
Εὕρηκα. τύμβου δὲ κενὰς λιποῦσ' ἕδρας
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἐκπεπόρθμευται χθονός. 1195
Ὦ χαλᾶτε κλῆθρα, λύετ' ἱππικὰς
Φάτνας ὑπαυδᾶ, κἀκκομίζετ' ἅρματα,
Ὡς ὠκύ γ' ἔκπλ μὴ λάθῃ μ' ἐγὼ
Τῆσδ' ἐκκομισθεῖσ' ἄλοχος, ἣν ἐφίεμαι.
Ἐπίσχετ'. εἰσορῶ δή, σὲ διώκομεν, 1200
Παρόντας οὐ δόμοισι, κοὐ πεφυγότας.
Λῦτε, τί πίτνεις μέλανας ἐξήψω χροὸς
Λευκῶν ἀμείψασ', ἔκτερ κρατὸς σὸν γυοὺς
Κόμας, σίδηρον ἐμβαλοῦσ', ἀπέδρισας,
Χλωρᾶς τε τέγγεις δάκρυσι σὰς παρηίδας 1205
Κλαίουσα, πότερον συννύχοις πτοήσμασιν
Στένεις ὀνείρασ, ἢ φάτιν τιν' οἰκθεν
Κλύουσα, λύπῃ σὰς διέφθαρσαι φρένας;

ιλί. Ὦ δέσποτ', ἤδη γὰρ σὲ νομίζω σ' ἔπος,

Ὀλωλα. φροῦδα πέμψ, κοὐδὲν εἰμ' ἔτι.
Θεο. Ἐν τῷδε κεῖσαι συμφορᾷ; τίς ἡ τύχη;
ελέ. Μενέλαος, οἱ μοι πῶς φράσω; τέθνηκέ μοι.
Θεο. Οὐδὲν πρὸς ἡμᾶς σοῖς λόγοις. τάδ' οὐ τυχῶ.
Πῶς οἶσθα, μῶν σοι Θεονόη λέξασ' τάδε;
ελέ. Κεῖνη τ' ἔφησιν, ὅ τε πυρὰν ὁρᾷ τόδε.
Θεο. Ἦκει γὰρ, ὅστις κἀπάρχεται σαφῆ;
ελέ. Ἦκει. μόλοι γὰρ, ὡς ἐγὼ χρῄζω μολεῖν.
Θεο. Τίς ἐστι; ποῦ 'στιν; ἵνα σαφέστερα μάθω.
ελέ. Ὅδ', ὃς κάθηται τῷδε τύμβῳ προσπεσών.
Θεο. Ἄπολλον ὡς εὐθὴς δυσμόρφως πρέπει.
ελέ. Οἱ μοι. δακῶ μοι κἀμὸν ὧδε ἔχειν πόσιν.
Θεο. Ποδαπὸς δ' ὅδ' ἐστὶν αὖθις, κἀπόθεν κατέσχε γῆς;
ελέ. Ἕλλην, Ἀχαιῶν εἷς, ἐμοῦ σύμπλους πόσει.
Θεο. Θανάτῳ δ' ὁποίῳ φησὶ Μενέλεων θανεῖν;
ελέ. Οἰκτρότατον, ὑγροῖσι κλυδωνίοις ἁλός.
Θεο. Πῶς; βαρβάροισι πελάγεσι ναυστολήμενον;
ελέ. Λιβύης ἀλιμήνοις σὺν πεσόντα πρὸς πέτραις.
Θεο. Καὶ πῶς ὅδ' οὐκ ὄλωλε κοινωνῶν πλάτης;
ελέ. Εὐδαίμων κακίστης σύνοιδ' ὑπάρξεσθαι.
Θεο. Λιπὼν δ' ναὸς ποῦ πάρεστιν ἐκβολα;
ελέ. Ὅπου κακῶς ὄλοιτο. Μενέλεως δ' μή.
Θεο. Ὀλωλ' ἐκεῖνος, ἦλθε δ' ὧν ποίῳ σκάφει;
ελέ. Ναῦται σφ' αἰσίως, συντυχόντες, ὡς λέγει.
Θεο. Πᾷ δ' τὸ πεμφθὲν αὖθις σοῦ Τροίᾳ κακόν;
ελέ. Νεφέλης λέγεις ἄγαλμα; ἐς αἰθέρ' οἴχεται.
Θεο. Ὦ Πρίαμε, καὶ γῆ Τρωάς, ἔρρεις μάτην.
ελέ. Κἀγὼ μετέσχον Πριαμίδαις δυσπραξίας.
Θεο. Πόσιν δ' ἄθαπτον ἔλιπεν, ἢ κρύπτει χθονί;
ελέ. Ἄθαπτον. οἰ ἐγὼ τῶν ἐμῶν πλήμμων κακῶν.
Θεο. Τῶνδ' οὕνεκ' ἔτεμες βοστρύχους ξανθῆς κόμης;
ελέ. Φίλος γάρ ἐστιν, ὃς ποτ' ἦν ἐνταῦθ' ὤν.
Θεο. Ὀρθῶς μὲν, ἥδε συμφορὰ δακρύεται;
ελέ. Εἰ δύμορεῖ γε σῷ πρασσήσειν θανεῖν;
Θεο. Οὐ δῆτα. πῶς σὺ τῷδε θ' ἅτ' οἰκήσας τάφον;
ελέ. Τί κερτομεῖς μι, τὸν θανόντα δ' οὐκ ἐᾷς;
Θεο. Πίστη γὰρ ἐστὶ σοὶ πόσις, φεύγουσά μι.

ελέ.

Perii, res meæ sunt euanidæ, nihil sum amplius.
The. In qua vero calamitate versaris? qualis *est tua* fortuna?
Hele. Menelaus (hei mihi, quomodo *hoc* dicam?) mortuus est mihi.
The. Nullo modo lætor tuis *hisce* verbis. *sed tamen ob* hæc
Quomodo nouisti? an tibi Theonoe hoc dixit?
Hele. Et illa dicit, & hic *qui fuit* præsens, quum *ille* periit.
The. Venitne aliquis, qui hæc etiam certo nunciet?
Hele. Venit. veniat autem vt ego cupio *ipsum* venire.
The. Quis est? Vbi est? vt certius sciam.
Hele. Iste, qui sedet perculsus ad hoc monumentum.
The. O Apollo, quam deformi vestitu insignis est?
Hele. Hei mihi, videor mihi & meum maritū sic se habere.
The. Cuias autem *est* iste vir, & vnde appulit ad *hãc* terram?
Hele. Græcus, vnus e Græcis, q̃ nauigatūr cum marito meo.
The. Quo autem mortis genere ait Menelaum periisse?
Hele. Miserrimo, humidis fluctibus maris.
The. Vbi? an nauigantem in mari barbarico?
Hele. Libyæ importuosa eiectum ad saxa.
The. Et quomodo hic nō periit, cū fuerit soci⁹ nauigationis?
Hele. Mali interdum sunt fortunatiores bonis.
The. Vbi vero nauis fragmenta *huc* veniens reliquit?
Hele. Vbi vtinam periisset. non autem Menelaus
The. Periit *igitur* ille: sed in qua naui venit *huc iste?*
Hele. Nautæ casu aduenientes receperunt eum, vt dicit.
The. Vbi vero est illud malum, *i pernicioſum ſimulachrum*, quod pro te missum est ad Troiam?
Hele. De effigie nubis loqueris? abiit in aerem:
The. O Priame, & terra Troiana frustra periisti.
Hele. Et ego sum particeps calamitatis Troianorum.
The. Reliquitne maritum insepultum, an vero texit terra?
Hele. Insepultū *reliquit*. Heu me miseram, ꝓpter mea mala.
The. Huiusne *igitur rei* causa secuisti cincinnos flauę comę?
Hele. Amicus enim est, quisquis est, qui hic adest.
The. Rectene igitur calamitas hæc deploratur?
Hele. An vero leuiter ferres tuæ sororis mortem?
The. Nequaquam, quomodo igitur deinceps etiam habitabis ad hoc sepulcrum? [tuum?
Hele. Quid me verbis mordacibus lacessis, nec omittis mor-
The. Tu enim es fidā tuo marito, fugiens me.

Hele. Sed nō amplius *te fugiā*. Iā igitur incipe meas nuptias.
The. Sero quidem veniſti: ſed tamen hæc laudo.
Hele. Scis igitur quid velim te facere? priora obliuiſcamur.
The. Qua cōditione? Gratia. n. p gratia veniat, *ac referatur*.
Hele. Faciamus fœdus, & reconcilieris mihi.
The. Remitto indignationem aduerſus te ſuſceptam. auolet autem in aerem.
Hele. Nunc te per hæc genua, quando es amicus.
The. Quam rem captans, ſupplex a me cupide petis?
Hele. Volo maritum meum defunctum ſepelire.
The. Quid aūt eſt ſepultura abſentium? an ſepelies vmbrā?
Hele. Mos eſt apud Græcos, qui in mari mortuus fuerit.
The. Quid facere? Græci profecto *ſunt* ſapientes talibus *in rebus*.
Hele. Sepelire in vacuis textis tunicis.
The. Fac funus, excita tumulum, vbi terrarū volueris.
Hele. Non ſic ſepelimus nautas extinctos *in aquis*.
The. Quomodo igitur? ignoro mores Græcorum.
Hele. Exportamus in mare, quæcunq; cōueniunt mortuis.
The. Quid igitur in tuam gratiam exhibebo mortuo?
Hele. Neſcio: ego enim *ſum* imperita *iſtarum rerum*, cum prius fuerim felix.
The. O hoſpes, gratum profecto nuncium attuliſti.
Men. Non ſaltem mihi, neque mortuo.
The. Quomodo ſepelitis mortuos, qui in mari perierunt?
Men. Prout ſunt vniuſcuiuſque facultates.
The. Dic quod ad ſumptus attinet, quicquid voles, propter hanc *accipies*.
Men. Primum quidem effuſus præbetur ſanguis mortuis.
The. Cuius? tu indica mihi, ego vero parebo.
Men. Tu ipſe ſtatuito: ſufficient enim quæcunq; dederis.
The. Apud barbaros quidem mos *eſt*, equum aut taurum.
Men. Si q dē vis aliq d dare, nihil des generoſo indignū.
The. His non caremus in beatis, *ac amplis* armentis.
Men. Et afferuntur lecti ſtrati corpore vacui.
The. Fiet. quid vero præterea afferri mos eſt?
Men. Arma ænea: erenim erat amans armorum.
The. Digna erunt hæc Pelopidis, quæ dabimus.
Men. Et cætera quæ tellus pulchra profert germina.
The. Quid vero *hæc tractatis?* in fluct? quo modo demittitis?

Men.

ἑλέ. Ἀλλ' ἔσκεν'. ἤδη δ' ἄρχε τ' ἐμῶν γάμων.
θεο. Χρόνια μ' ἦλθες, ἀλλ' ὅμως αἰνῶ τάδε.
ἑλέ. Οἶσθ' οὖν ὃ δράσον; τῶν πάρος λαθοίμεθα.
θεο. Ἐπὶ τῷ; χάρεις γὰρ αὖ τι χάρεντος ἐλθέτω.
ἑλέ. Σαυτοῦ κατοικτείρωμεν. κἀμοῦ μνησθῇ ποτέ μοι.
θεο. Μεθίημι νείκους τὸ σόν. ἵπτω δ' ὑπὸ πτερόν.
ἑλέ. Πρὸς νυῶν σε γενείων τῶνδ', ἱκεσίᾳ εἰ φίλος.
θεο. Τί χρῆμα θηρῶν', ἱκέτις ὑρίχθης ἐμοῦ;
ἑλέ. Τὸν κατθανόντα πόσιν ἐμὸν θάψω τέλω.
θεο. Τίς δ' ἐς' ἀπόντων τύμβος; ἢ ζῶντ' ὄψεαι σκιάν;
ἑλέ. Ἕλλησιν ἐν νόμοις, ὃς ἂν πόντῳ θάνῃ.
θεο. Τί δρᾶν; σοφοί τοι Πελοπίδαι τὰ τοιάδε.
ἑλέ. Κενοῖσι θάπτειν ἐν πέπλοις ὑφάσμασιν.
θεο. Κτέριζ'. αὐίκα τύμβον, ἃ χρὴ ζῶσι χθονός.
ἑλέ. Οὐχ ὧδε ναύσταις ὁλομένοις τυμβούμεθα.
θεο. Πῶς δαί; λέλειμμαι τῶν σ' Ἑλλήνων νόμων.
ἑλέ. Εἰς πόντον ὅστις χρὴ νέκυσιν ἐξορμίζομεν.
θεο. Τί σοι παρέχω δῆτα τῷ τεθνηκότι;
ἑλέ. Οὐκ οἶδ'. ἐγὼ δ' ἄπειρος, δύτυχούσα πρίν.
θεο. Ὦ ξένε, λόγων μὲν κλῆδ' ἔλυσας φίλων.
με. Οὐκοῦν ἐμαυτῷ γ', ἀδὲ τῷ τεθνηκότι.
θεο. Πῶς τὰς θανόντος θάπτεις ἐν πόντῳ νεκρούς;
με. Ὡσεὶ πυρούσης οὐσίας ἐκτὸς ἦ.
θεο. Πλάτει λέγ' οὐκέτ', ὅπως θέλεις, σώσεις χάριν.
με. Προσφέρεται μὲν αἷμα τοῖσδε νεκρέσις.
θεο. Τίνος; σύμοι σήμηνε, πίσομαι δ' ἐγώ.
με. Αὐτὸς σὺ γίνωσκ', δοκίσεις γὰρ οὐ δίδως.
θεο. Ἐν βαρβάροις μὲν ἵππον ἡ ζωὸν νόμος.
με. Διδοὺς γε μὴν δὴ. δυσχερὲς μηδὲν δίδου.
θεο. Οὐ τῶν δ' ἐν ἀγέλαις ὀλβίοις ἀπωσόμεθα.
με. Καὶ σκῦτος φέρεται λέκτρα σώματός τε κενά.
θεο. Ἔσω. τί δ' ἄλλο προσφέρειν νομίζεται;
με. Χαλκήλατ' ὅπλα. κἀμὲ γὰρ δεῖ φίλος δορί.
θεο. Ἄξια τάδ' ἔσται Πελοπιδῶν, ἃ δώσομεν.
με. Καὶ πᾶν, ὅσα χθὼν καλὰ φέρει βλαστήματα.
θεο. Πῶς οὖν; ἐς οἶδμα τίνι πρόπω καθίετε;

με. Νῦν δεῖ παρεῖναι κὐ ῥετμῶν ἐπιστάτας.
θεο. Πόσον σ' ἀπείργει μῆκος ὀκ γαίας δορ;
με. Ὡς ἐξορᾷς ῥάδια χερσόθεν μόλις.
θεο. Τί δὴ, τόσ' Ἕλλας νόμιμον ὀκ τίνος πόθῳ;
με. Ὡς μὴ πάλιν γῆ λύμασι' ἐκβάλῃ κλύδων.
θεο. Φοίνισσα κώπη πεζὸς ὁρμήσει τάχος.
με. Καλῶς ἂν εἴη Μενέλεῳ γε τοῦτο χάριν.
θεο. Οὐκοῦν σὺ χρεὼν τῆσδε δρᾶν δρᾶσις πάρα.
με. Μητρὸς τόσ' ἔργον, ἢ γυναικός, ἢ τέκνων.
θεο. Ταύτης ὁ μόχθος, ὡς λέγῃς, ἢ τῶν πόσιν.
με. Εὐσεβεῖ σεμνῷ, νόμιμα μὴ κλέπτ' ἐν νεκροῖν.
θεο. Ἴτω τοῦτο ἡμῶν, ἄλεγον σύσεβῆ τρέφειν.
Ἐλθὼν σ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκρῷ,
Καί σ' ἐκ κενῶσι χερσὶ χῆς ἀποστελῶ,
Δεσποινίδα τῆδε τοῦτο χάριν. φήμας δέ μοι
Ἐσθλὰς συοίκων γ'. ὡς τὴς ἀχλαινίας
Ἐσθῆτα λήψῃ. εἶτά τ', ὡς τάσ' εἰς πάτραν
Ἐλθεῖν. ἐπεὶ νῦν γ' ἀβλίους ἔχουθ' ὁρῶ.
Σὺ δ' ὦ τάλαινα, μὴ 'πὶ τοῖς αὐλωύτοις
,, Τρύχου σὺ σωτῆρ'. Μενέλεως δ' ἔχει πότμον,
,, Κοὐκ ἔστ' ἀνδρὸς ὅπως τὸ ζῆν ὑπὲρ γαῖαν πόσις.
με. Σὸν ἔργον ὦ γεραιέ, τὸν παρόντα μὴ
Στέργειν πόσιν χρή, τὸν δ' ἄπαντ' ὄντ' ἐσθλόν.
Ἄρξω γάρ σοι τοῦτο τοῦ λόγου. τὸ τυγχάνον.
Ἦν δ' Ἕλλασ' ἔλθῃ, κἀ τύχῃ σωτηρίας,
Οἵαν χρεία δὴ χρή σε σῷ ξυνοικεῖν,
Παύσω ψόγου σε τοῦ πρίν, ὡς γυνὴ χρή.
ἑλέ. Ἕσῃ τάδ'. ἀλλὰ μέμψεταί ποτε
Ἡμῖν. σὺ δ' αὖτος ἰσχύς ὤν, εἴσῃ τάδε.
Ἀλλ' ὦ τάλαις εἴσελθε, καὶ λαβὲ τύχας,
Ἐσθῆτά τ' ἐξάλλαξον. σὸν ἐς ἀμβολὰς
Εὐεργετήσω σ'. ὑμφίστεργε δ' αὖ
Τῷ φιλτάτῳ μοι Μενέλεῳ τὰ πρόσφορα
Δρᾶσ' ἂν, ἡμῶν τυγχάνων, οἷον σε χρῆν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Ὀρεία ποτὲ δρομάδι κώλῳ
2 Μάτηρ θεῶν ἐσύθη
3 Ἀν' ὑλόεντα νάπη,
4 Ποθεινόν τε χεῦμ' ὑδάτων,

5 Βοὺν-

Men. Nũc oportet adeſſe & gubernatores remorũ, *i. remiges.*
The. Quantum vero ſpacii nauem arcet a terra?
Men. Vt vix conſpici poſſint a littore fluctus *circa nauẽ.*
The. Quid vero, quam ob *cauſam* hunc morẽ colit Græcia?
Men. Ne fluctus piamenta rurſus in terram eiiciat.
The. Nauis Phœniſſa velox aderit.
Men. Recte *hoc* erit, & Menelao gratum.
The. Nonne tu potes ſine hac hoc facere?
Men. Matris hoc opus *eſt*, aut vxoris, aut filiorum.
The. Huius negotium *eſt*, vt dicis, ſepelire maritum.
Men. Res certe pia *eſt*, non defraudare mortuos ſuis iuſtis.
The. Eat *igitur hæc. eſt enim* noſtrum coniugem piam alere.
Protectus igitur in ædes efferam ornatũ mortuo.
Et dimittam te ex terra non vacuis manibus,
Gratificantem huic. nuncios vero mihi
Bonos quia attuliſti, pro ſordidis, *laceriſq;* pannis, *quos*
Accipies veſtem, & cibum, vt in patriam [*geſtas,*
Redeas. ſiquidem nunc miſere affectum *te* video.
Tu vero ô miſere, ne propter inutiles *res*
,, Crucies te ipſam. Menelaus enim functus eſt fato,
,, Neque poteſt *iterum* viuere maritus *tuus* mortuus.
Men. Tuum officium *hoc eſt*, ô adoleſcentula, præſentẽ quidẽ
Maritũ oportet amare, eum vero qui periit, omittere.
Hoc enim tibi optimum *eſt* in præſenti caſu.
Quod ſi venero in Græciam, & fuero ſaluus,
Qualem decet eſſe te erga tuum maritum,
Si *talis* fueris vxor, eximam te priſtino probro.
Hele. Fient hæc. nunquam autem maritus culpabit
Nos. Tu vero qui prope ades, ſcies iſta.
Verum ô miſer intra, & laua *corpus.*
Et muta veſtem. non in moram *reiiciens rẽ*, *i. mox mox*
Benefaciam tibi. *ſic* enim beneuolentius
Chariſſimo meo Menelao conuenientes *inferias*
Facies, ſi conſequaris a nobis, quæ te *conſequi* oportet.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Montana quondam veloci pede
2 Mater deorum *Cybele* feſtinauit
3 Per ſyluestres ſaltus,
4 Et fluuialem fluxum aquarum,

5 Gra-

5 Grauiterque ſtrepentes fluctus marinos,
6 Deſiderio amiſſæ
7 Non nominandæ filiæ, *venerandæ Proſerpinæ.*
8 Crepitacula vero Bacchica clarum
9 Sonitum mittentia reſonabant,
10 Leones quando iugales
11 Iunxit ad ſuum Dea currum,
12 Raptam *filiam* rotundis
13 Choris ex virgineis *quærens.*
14 Cum puellis autem celeres *tunc aderant præſentes,*
15 Sagittis quidem Diana,
16 Haſta vero *Pallas terribilis vt* Gorgo armata.
17 Spectans vero *omnia Iupiter ſedibus* ex cæleſtibus,
18 Aliud fatum *verſabat, ac* ad exitum ducebat.

Antiſtrophe I.

1 Curſoriis autem quando, *et* multiuagis
2 Mater finem impoſuit laboribus,
3 Quærens meatus, *viasq;*
4 Filiæ, raptus *et* doloſos,
5 Tranſiit niuoſas
6 Speculas Nympharum Idæarum.
7 Proiecit autem *ſe* in luctum, [*uoſis natas,*
8 Saxeas ſupra herbas niuoſas, *i. ſupra herbas in ſaxis ni-*
9 Mortalibus vero terræ campos virẽti gramine nudatos
10 Non dans fructum arationibus. [*reddidit,*
11 Populorum autem genus *fame* conſumpſit.
12 Gregibus vero non emittebat læta
13 Pabula frondoſorum pampinorum.
14 Multorum vero vita defecit,
15 Neque erant ſacrificia deorum,
16 Et oblationes non incendebantur in aris;
17 Et prohibebat roſcidos fontes
18 Emittere limpidas aquas.

Strophe II.

1 Poſtquam autem ſuſtulit conuiuia
2 Diis, humanoque generi,
3 Iupiter placans infeſtam
4 Iram matris, dicit:
5 Ite venerandæ Gratiæ,
6 Ite propter *amiſſam* virginem

7 Ira-

5 Βαρύβρεμόν τε κῦμ' ἅλιον,
6 Πόθῳ ἃς ἀποιχομένας
7 Ἀῤῥήτου κούρας.
8 Κρηπιλαὶ δ' ἔβρεμιε, σεμνὸν ἄφθεγκτον
9 Ἴαχε κέλαδον, αὐόβοκ.,
10 Θηρῶν ὅτε ζυγίας
11 Ζεύξασα θεὰ σκιτίνων
12 Ταὶ ἁρπαζομένας κυκλίων
13 Χορῶν ἔξω παρθενίων.
14 Μεῖξε κουρᾶν δ' ἀελλόποδες,
15 Ἃ μὲν τόξοις Ἄρτεμις,
16 Ἃ δ' ἔχουσ' Γοργὼ πέπλοισιν,
17 Αὐλάζων δ' ἐξ ἀγυιᾶν
18 Ἄλλαν μοῖραν ἔκραινε.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Δεσποσύνων δ' ὅτε πολυπλανήτων
2 Μάτηρ ἔπαυσε πόνων,
3 Μαστεύουσα πόρους
4 Θυγατρὸς ἁρπαγὰς δολίους,
5 Χιονοβρεμόνας διεπόρα-
6 σ' ἰδαίων νυμφᾶν σκοπιάς.
7 Ῥίπτει δ' ἐν πένθει,
8 Πέτρινα κατ' ὄρη πολυσιφέλα.
9 Βρυστοῖσιν δ' ἄχλοα πεδία γᾶς
10 Οὐ καρπίζουσ' ἀρότοις.
11 Λαῶν δ' φθείρει γένναν.
12 Ποίμνας δ' οὐκ ἴεν ἁλιερρὼς
13 Βοσκὰς σύφλων ἑλίκων.
14 Πολίων δ' ἀπέλειπε βίος,
15 Οὐδ' ἦσαν θεῶν θυσίαι.
16 Βωμοῖς τ' ἄφεκτοι πέλανοι.
17 Πηγάς τ' ἀμπαύεσθρόσεράς,
18 Λευκῶν ἐκβαλεῖν ὑδάτων.

Στροφὴ β'.

1 Ἐπὶ δ' ἔπαυσ' εἰλαπίνας
2 Θεοῖς, βρετέῳ τε γένει,
3 Ζεὺς μειλίσσων ζυγίας
4 Ματρὸς ἔριδας, εὐεπεῖ,
5 Βᾶτε σεμναὶ Χάριτες,
6 Ἴτε τὰν ὠδὲ παρθένα

7 Δηοῖ

7 Δηοῖ θυμωσεμβόᾳ
8 Λύπαν ἐξαλλάξατ' ἀλαλᾷ.
9 Μᾶσαί θ' ὕμνοισι χορὸν,
10 Χαλκοῦ θ' ἱερὰν αὐδὰν χθονίαν,
11 Τύμπανά τε λάβετε βυρσοχρῶτα.
12 Κάλλιστε τότε καλῶν μακάρων
13 Κύπρις γέλασέ τε θεὰ,
14 Δέξατό τ' εἰς χέρας
15 Βαρύβρεμμον αὐλὸν,
16 Τερφθεῖσ' ἀλαλαγμοῖς.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὦν ἔθεμις, ἔθ' ὁσία,
2 Ἔπυρσας οὐ θαλάμοις,
3 Μέλλων δ' ἔχεις μεγάλας
4 Μητρὸς, ὦ πᾶ, θυσίας
5 Οὐ σεβίζουσα θεοῖς.
6 Μέγα τοι δυνάμεις νεβρῶν
7 Παμποίκιλοι σφαγίδες,
8 Κισσῷ τε στεφθεῖσα χλόᾳ,
9 Νάρθηκες εἰς ἱερὸν,
10 Ῥόμβῳ θ' ἑλισσομένα,
11 Κυκλίοις ἔνοσις αἰθερία,
12 Βακχεύσασί θ' ἕωθεν βρεμέων,
13 Καὶ παννυχίδες θεᾶς.
14 Εὖ δέ γιν ἅμασιν
15 Ὑπέρβαλε σελάνα.
16 Μορφᾷ μόνον ἔνυχες.

ΙΑΜΒΟΙ.

ελέ. Τὰ μὲν κατ' οἶκους, σὺ τυχοῦσ' ὧν φίλαι.
Ἥ γὰρ σοφωτάτη Πρωτέως κόρη,
Ὅσην παρῆν σε τὸν ἐμὸν ἐσορῶσ' ὁμῶς
Οὐκ εἶπ' ἀδελφῷ κατθανόντα σὸν χθονὶ
Οὐ φησιν αὐγὰς εἰσορᾶν, ἐμοὶ χάριν.
Κάλλιστα δῆτ' ἀνήρπασεν σὺν τύχῃ
πόσις.
Ἃ γὰρ κομίσδειν ὅπλ' ἔμελλεν εἰς ἅλα,
Ταῦτ', ἐμβαλὼν πόρπακι χαλκέαν χέρα,
Αὐτὸς κομίζει, δόρυ τε δεξιᾷ λαβὼν,
Ὡς τῷ θανόντι χάριτα δὴ σοφωτάτην.

Πρόσ-

7 Iratæ Cereri,
8 Mœrorem eximite ſonitu.
9 Et vos Muſæ chorum hymnis *celebrate*,
10 Ærisque vocem terreſtrem, *& grauem edite*,
11 Et tympana cõpacta ex bubula pelle accipite, *ac pulſate*.
12 Pulcherrime *vero* tũc primũ *in cœtu Deorũ* beatorum
13 Riſit Dea Venus,
14 Et accepit in manus
15 Tibiam grauiter ſonantem,
16 Delectata illa modulatione.

Antiſtrophe II.

1 Quem neq; fas, neque pium *erat, amoris flamma*
2 Incendiſti in thalamis.
3 Iram igitur habes magnæ
4 Matris, ô filia, ſacrificia
5 Non pie faciens Diis.
6 Multum certe poſſunt hinnulorum
7 Maculoſæ pelles,
8 Et herba coronata hedera,
9 Ferulas circa ſacras,
10 Et circumuoluta rhombo, *in orbem acta ſaltibus*
11 Circularibus quaſſatio *pedum* ætherea, *ſublimis*,
12 Et bacchans coma bacchantium,
13 Et peruigilia Deæ.
14 Bene autem ipſam diebus
15 Superauit luna.
16 *Tu vero* forma tantum gloriabaris.

Helena.

Quod ad ea quidem attinet, quæ intûs ſunt, bene nobiſcum agitur, ô amicæ.
Nam Protei filia, quæ noſtrum dolum adiuuat,
De meo marito præſente interrogata *a fratre*,
Non dixit fratri. Mortuum vero, *et* in torra *iacentem*
Dicit, non *amplius ſolis* lucem intueri, *in* meã gratiam.
Pulcherrima vero *ornamenta meus* maritus arripuit
fauente *ſibi* fortuna.
Nam arma, quæ demiſſurus erat in mare,
Hæc, immiſſa robuſta manu in ſcuti manubrium,
Ipſe portat, haſtamque dextra corripuit,
Tanq; defuncto gratas exequias iam mecũ peracturus.

Comme-

Commode vero corpus ad pugnã armis instruxit.
Vt de barbaris innumeris trophæa manu
Erecturus, quum nauem intrarimus quę remis agitur.
Vestibus vero mutatis, *alias a me accepit*, ꝑ naufraga
Quib. ego ipsum exornaui, & balneis corp' *eius* [veste,
Dedi, *corpus aquis laui*, sera lauacra fluuialis roris *asferens*.
Sed egreditur e domo, qui meas
Nuptias paratas se in manibus habere putat.
Tacendum *est* mihi. Te vero *ô Chore* speramus
Beneuolũ *fore nobis*, cõpressurumq; *tuũ* os. si possimus
Seruati ipsi, te quoque simul tandem seruare.
The. Procedite ordine, vt ordinauit hospes,
Ministri, ferentes marinas inferias.
Tu vero Helena, si tibi non videor male loqui,
Obtempera, mane hîc. Idem enim & præsens,
Etsi non adsis, facies marito tuo.
Metuo enim tibi, ne quod desiderium *te* corripiens,
Impellat *te* ad demittendũ corpus in fluctus marinos,
Prioris mariti gratia, & *amore* perculsam.
Ipsum enim licet non præsentem tamen nimis luges.
Hele. O inclyte nobis marite, necesse est
Primum thalamum, & consuetudinem nuptialem
Honore afficere. Ego enim quod amo maritum,
Etiam cum *eo* mori vellem. sed quænam vtilitas ad illum *hinc rediret*,
Si cum *eo* mortuo simul morerer? sine igitur me
Ipsam proficisci, & inferias dare mortuo.
Dii vero tibi dent, qualia ego cupio,
Et huic hospiti, quod nos adiuuet in hac re.
Habebis aũt me *talẽ*, qualẽ te cõuenit in ędibus habere
Vxorem, quandoquidem Menelao benefacis,
Et mihi. Hæc enim iam ad quandam fortunam veniunt, *casuq; quodam nobis contingunt*.
Qui vero det nauem, in qua abducamus hæc,
Manda *alicui*, vt integram gratiam accipiam.
The. Vade tu, & nauem his quinquaginta remorum
Sidoniam da, & remorum præfectos, *i. remiges*.
Hele. Annon ille nauẽ gubernabit, qui curabit inferias?
The. Oportet nautas meos inprimis huic parere.

Hele.

Περᾶν σ' ἐς ἀλκὴν σῶμ' ὅπλοις ἠσκήσατο,
Ὡς βαρβάρων τρόπαια μυρίων χερὶ
Θήσων, ὅταν κωπῆρες εἰσβῶμεν σκάφος.
Πέπλους δ' ἀμείψας αὖ πανωφθόρους σέλῃς,
Ἃ γώ νιν ἐξήσκησα, κἀλιπτροῖς ῥοαῖς
Ἔδωκα, χρόνια νίπτρα παρέμιας δρόσου.
Ἀλλ' ἐκπροβᾶς δὴ δωμάτων ὁ τὰς ἐμοὺς
Γάμους ἑτοίμους ὢν χερσὶν ἔχειν δοκῶν.
Σιγητέον μοι· καὶ σὲ τοῖσι σοῖσι μέλπω
Εὔνοον, κρατεῖν τε σῶντας ὧν δεώμεθα,
Σωθέντες αὖθις, καί σε συσσῶσαί ποτε.
Θεο. Χωρεῖτ' ἐφ' ἕρκη, ὡς ἔπαξεν ὁ ξένος,
Δμῶες, φέροντες ἐναλίοις κτερίσμασι.
Ἑλένη, σὺ δ', ὦ σοὶ μὴ κακῶς δόξω λέγειν,
Πείθου, μόλ' αὖθι· ξυμφορὰ δὲ παρθύσαί τε
Πράξεις τὸν ἄνδρα τὸν σόν, ὦ τε μὴ παρῇς.
Δίδυκε γάρ σε, μή τις ἐμπέσῃ πόθος,
Πείσῃ μεθεῖναι σῶμ' ἐς οἶδμα πόντιον,
Τῶν πρόσθεν ἀνδρὸς χάριν ἐκπεπληγμένη.
Ἄγαν γὰρ αὐτὸν ἐπαρθεν' ὅμως στένεις.
ἑλέ. Ὦ κλεινὸς ἡμῖν πόσις, ἀναγκαίως ἔχει
Τὰ πρόσθε λέκτρα, νυμφικάς θ' ὁμιλίας
Τιμᾶν. ἐγὼ δ' ἔμολον τόνδε στέρξαι πόσιν,
Καὶ ξυνθανεῖσθαι· αἰσχρὸν ἄλλα τὴν κείνῳ
χάριν,
Συνθανόντ' ἀκούσῃ κατθανεῖν· ἐμὲ δὲ
Αὐτὴν μολοῦσαν, ἐντάφια δοῦναι νεκρῷ.
Θεοὶ δ' σοί τε δοῖεν οἷ' ἐγὼ θέλω,
Καὶ τῇδ' ξένῳ τῷδε, ὅτι σωτηρίαν τόδε.
Ἔξεις δέ μ' οἵαν χρὴ ἔχειν σὺ δώμασιν
Γυναῖκ', ἐπειδὴ Μενέλεων σύεργετεῖς,
Κἄμ'· ἔρχεται γὰρ δή πιν' εἰς τύχην
τόδε.
Ὅσας δ' δώσᾳ ναῦν, σὺ ἢ τῷδε πόσει ἄξομαι,
Πρόσσχες, ὡς αὐτὴν χάριν πλήρη λάβῃς.
Θεο. Χώρει σύ, κἀγὼ ναῦν τοῖσδε πεντηκόντορον
Σιδωνίαν δός, καὶ ῥετμῶν ἐπισταίην.
ἑλέ. Οὐκοῦν ὅδ' ἄρχει ναὸς, ὃς κομιεῖ τάφους;
Θεο. Μάλιστ' ἀκούειν τῶνδε χρὴ ναυβατῶν ἐμούς.

ἑλέ.

ἑλέ. Αὖθις κέλευσον, ἵνα σαφῶς μάθωσί σου.
θεο. Αὖθις κελεύω, κ) τρίτον γ', εἴ σοι φίλον.
ἑλέ. Ὄναιο, κἀγὼ τῶν ἐμῶν βκλευμάτων.
θεο. Μὴ νῦν ἄγαν σὺ δάκρυσιν σὸν σπίλλε χρόα.
ἑλέ. Ἥδ' ἡμέρα σοι τῶν ἐμῶν δείξει κάρα.
θεο. Τὰ τ' θανόντων, οὐδέν, ἀλλ' ἁπλῶς πόνος.
ἑλέ. Ἔστιν τι κἀκεῖ, κἀνθάδ', ὧν ἐγὼ λέγω;
θεο. Οὐδὲν κακίω Μενέλεώ μ' ἐξῆς πόσις.
ἑλέ. Οὐδὲν σὺ μεμπτὸς. τ' τύχης μέλῃ μόνον.
θεο. Ἐν σοὶ τόδ', ὡς σῶ εἰς ἐμ' εὔνοιαν δίδως.
ἑλέ. Οὕτως ὁδαξόμεσθα τὰς φίλας φιλεῖν.
θεο. Βάλῃ ξιφηρῶν αὐτὸς ὀκπέμψω τόλου;
ἑλέ. Ἥκιστα, μὴ δούλοις σοῖς δούλοις αὐχῶ.
θεο. Ἀλλ' ἅμα τὰς Πελοπιδῶν ἐσ νόμους.
Καθιζάνουσ' ἡμῖν δώματ'. ἐν δὲ τοῖσδε
Ψυχὴν ἀφῆκε Μενέλεως. Ἴτω δέ τις
Φέρων τὰ πάρεργα τῆς ἐμῆς, φέρειν γάμων.
Ἀγάλματ' οἴκους εἰς ἐμοὺς. πᾶσαν χρὴ γῆν
Γαίαν βοᾶζ μακαρίαις ὑμνῳδίαις
Ὑμέναιον Ἑλένης, κἄμόν, ὡς ζηλωτὸς ᾖ.
Σὺ δ', ὦ ξέν', ἐλθὼν πελαγίας ἐς ἁλκάδας,
Τῇ τῆσδε πρὶν ποτ' ὄπιδος πόδ' πίδε,
Πάλιν σὸς οἴκους πτεῦδ', ἐμὴν δάμαρτ' ἔχων,
Ὡς τὸν γάμους τοὺς τῆσδε σωδεὶς ἐμοί,
Στέλλῃ σὸς οἴκους. ἡμῶν δ' ὐδαμῶς ἧσσ.
με. Ὦ Ζεῦ, πατήρ τ', κ) σοφὸς κλῄζῃ θεὸς,
Βλέψον σὸς ἡμᾶς, κ) μεθέσησον κακῶν.
Ἕλκουσι δ' ἡμῖν σὸς λύπας ἃς συμφορᾶς,
Σπουδῇ σωώψῃ κἀν ἄκρᾳ δίκῃ χρεών.
Ἥξομεν ἵν' ἐλθεῖν βκλόμεσθα τῆς τύχης.
Ἄλις γὰρ μόχθων, ὧς ἐμοχθοῦμεν πάρος.
Κέκλησθέ μοι θεοί, πολλὰ χρὴς ἐμοῦ κλύειν,
Κἀλυσπέτ' γ'. ὀφείλω σοὶ σὺν ἀεὶ πράσσειν κακῶς,
Ὀρθοῖ γὰρ βίοτον ποδί. μέλει δέ μοι χάριν
Δόντες, τὸ λοιπὸν δύτυχῆ με θήσετε.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ
2 Ταχεῖα κώπα, ῥοδίοισι μήτηρ
3 Εἰρεσίᾳ φίλα,

4 Χορ.

Hele. Iube iterum, vt clare intelligant te.
The. Iterum iubeo, & tertio, si tibi placet.
Hele. Bene sit tibi, & ego *sum beata* propter mea consilia.
The. Ne nunc nimium lachrymis conficias tuũ corpus. 1435
Hele. Hæc dies tibi meam gratiam indicabit.
The. *Res* mortuorum nihil *sunt*, sed tantum labor.
Hele. Est aliquid & illic, & hic *eorum*, quæ dico.
The. Non habebis me deteriorem maritum Menelao.
Hele. Tu non es culpandus: fortuna solũ *mihi* curanda est. 1440
The. In te *situ̇ est* hoc, si mihi tuã beneuolãtiam præstiteris.
Hele. Non nunc primum discemus amare amicos
The. Visne vt ego *vos* adiuuans, emittã classem? *nauẽ dedu-*
Hele. Minime, ne seruias tuis seruis, ô rex. [*cam vobiscum*
The. Equidem Pelopidarum missos faciam ritus. 1445
Puræ enim *sunt* nobis ædes. Non enim hic
Animam effiauit Menelaus. Eat igitur aliquis
Qui dicat meis satrapis vt ferant nuptiarum
Ornamenta in domum meam. Oportet autem totam
Terram celebrare beatis hymnorum carminibus 1450
Hymenæum Helenę, & meum, vt sit suspiciendus.
Tu vero, ô hospes, profectus ad marinas vlnas, *aquore-*
Vbi dederis hæc priori huius marito, [*osq; sinus,*
Rursus ad ędes propera, meã vxorem habens, *reducens,*
Vt huius nuptiis mecum celebratis, 1455
Proficiscaris ad *tuas* ædes, aut *hic* manens sis beatus.
Men. O Iupiter, pater & sapiens Deus vocaris,
Aspice nos, & libera ex malis,
Trahentes vero nos, calamitates cum mœrore,
Diligẽter adiuua: & si *nos* attigeris summa tãtũ manu,
Veniemus ad eam fortunam, ad quã venire volumus. 1460
Satis enim *est* laborum, quos hactenus pertulimus.
Inuoco vos dii, vt multa *de* me audiatis læta,
Et tristia: non enim debeo semper infelix esse,
Sed recto pede *tãdem* incedere. Vnũ vero mihi benefi-
Si dederitis, in posterũ felicem me facietis. [ciũ 1465

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 O Phœnissa, Sidonia,
2 Velox nauis, vndarum mater,
3 Amica nauigatio,

4 Præsultrix pulchras choreas exercentium
5 Delphinum, quando ventis
6 Mare tranquillum caret,
7 Et *cum* glauca filia Ponti
8 Tranquillitas hæc dixerit:
9 Vela quidem expandite, ventis *ea*
10 Relinquentes, *ac permittentes* marinis.
11 Accipite vero abiegnos remos
12 O nautæ: io nautæ
13 Mittentes portuosum
14 Ad littus Perseæ domus Helenam.

Antistrophe I.

1 Certe alicubi puellas fluuii
2 Ad vndam Leucippidas, aut ante templum
3 Mineruæ nanciscetis,
4 Sero veniens ad choreas,
5 Et Hyacinthi festa,
6 Ad intempestam noctem,
7 Quem certamine superatum
8 Rotundo fragmine disci
9 Interfecit Apollo *in* terra Laconica,
10 Solenni sacrorum die.
11 Filius autem Iouis iussit coli
13 Puellam, quam reliquerat domi,
14 Cui nondum faces accensæ fuerant ad nuptias.

Strophe II.

1 Vtinam per aerem volucres
2 Essemus Libycæ
3 Aues, quæ ordine volantes,
4 Relicta hyberna tempestate,
5 Redeunt antiquissimæ
6 Fistulæ obtemperantes
7 Pastoris, *ducisq; sui*, qui siccos
8 Campos, & fructiferos terræ
9 Superuolans canit.
10 O volucres longis insignes collis, [rentes,
11 Consortes nubiũ cursus, *quâ nubes currunt, simul cur-*
12 Ite Pleiadibus sub mediis,
13 Et *iuxta* nocturnum Orionem,
14 Nunciate nuncium,

4 Χορηλάτων καλλιχόρων
5 Δελφίνων, ὅταν αὔραις
6 Πέλαγος γλαύσσωμεν ἡ.
7 Γλαυκᾶς θ' ἅλὸς τε θυγάτηρ
8 Γαλανείαι πάσ' εἴπῃ,
9 Καὶ μὲ ἱστία πέτασατ' αὔραις
10 Λιπόντες σύλλιμένας,
11 Λάβετε δ' εἰλατίνας πλάτας,
12 Ὦ ναῦται, ἰὼ ναῦται,
13 Πέμποντες δύλιμβόες
14 Περσείων εἴκων Ἑλέναν ἐπ' ἀκτάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ἦ που κέρας ἂν ποθ' ὑμνῳδοῖ
2 Παρ' οἴδμα λοὐκιππίδας, ἢ πὸν ναΐ-
3 Παλλάδος ἂν λάβοις,
4 Χρόνῳ ξυνελθοῦσα χορεῖς,
5 Ἢ κώμοις ὑακίνθου,
6 Νύχιον εἰς αὐφρόναν,
7 Ὃν ἐξαμιλλητὰ μῶμ-
8 Τευχεῖ πέρμονι δίσκου
9 Ἔκανε Φοῖβος, τᾷ λακαίνᾳ γᾷ
10 Βάθυτον ἡμέραν.
11 Ὁ Διὸς δ' εἰπὲ σέβεν γόνῳ
13 Μόχοι δ' αὖ λίποιτ' οἴκοις,
14 Ἃς ἅπα πτύχα πέδας γάμοι' ἔλαμψαν.

Στροφὴ β'.

1 Αἰ αἴρας εἰ ποθεναὶ
2 Γενοίμεσθα Λίβυες
3 Οἰωνοί, αἳ καλάδες,
4 Ὁμόρρυθμα λιποδοναὶ χείμελον,
5 Νίσονται πρεσβυγάτας
6 Σύριγξι πλόμῳ
7 Ποιμένος, ὃς ἄβρεχε
8 Πεδία, καρποφόρῳ τε γᾶς
9 Ἐπιτέρμονι ἰαχεῖ.
10 Ὁπόταν αἱ δολιχαύχενες
11 Σειρῆνομοι νεφέων δρόμοι,
12 Βᾶτε Πλειάδας ὑπὸ μίσας,
13 Ὠρίωνά τ' ἐννύχιον
14 Κυρήσατ' ἀγγελίαν,

15 Εὐρώταν ἐφιζόμενοι,
16 Μενέλαος ὅτι Δαρδάνι-
17 Πόλιν ἑλὼν, δόμων ἥξει. 1510

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Μόλοιτε πότ' ἵππειον ὄχημα
2 Διὶ αἰθέρος ἴδμονες
3 Παῖδες Τυνδαρίδες,
4 Λαμπάδων ἄστρων ὑπ' ἀΐλλαισιν,
5 Οἱ ναίετ' ἀρχαῖοι 1515
6 Σωτῆρες ἁμῖν Ἑλένας
7 Γλαυκὰν ἐπ' οἶδμ' ἅλιον,
8 Κυανόχροά τε κυμάτων
9 Ῥόθια πολιὰ θαλάσσας,
10 Ναύτιας οὔριος αἰέμεν 1520
11 Πέμποντες διόθεν πνοάς.
12 Δύσκλειαν ἀπὸ συζύγων
13 Βάλετε βαρβάρων λεχέων,
14 Ἃν Ἰδαίων ἐρίδων
15 Πονηθεῖσ' ἐκτήσατο, τὰν 1525
16 Οὐκ ἐθέλουσαν Ἰλίῳ
17 Φοιβείας ἐπὶ πύργους.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἄγγ. Ἄναξ, τὰ κρύπτα δ' ἐν δόμοις εὑρήκαμεν,
Ὡς κρύβδην ἀκούσῃ πήματ' ἐξ ἐμοῦ πέρι.
θεο. Τί δ' ἔστιν; Ἀγγ. ἄλλης ἀντὶ σοῦ μνηστεύομαι 1530
Γυναικός. Ἑλένη γὰρ βέβηκ' ἐκ χθονός.
θεο. Πτερωτὸν ἁρθεῖσ', ἢ πεδοστιβεῖ πόδι;
ἄγγ. Μενέλαος αὐτὴν ἀντιπορθμοῦ χθονὸς,
Ὃς αὐτὸς αὐτὸν ἦλθεν ἀγγέλων ψανεῖν.
θεο. Ὦ δεινὰ λέξας. πῶς δέ νιν ναυκληρία, 1535
Ἐκ τῆσδ' ἀπῆρε χθονός; ἄπιστα γὰρ λέγεις.
ἄγγ. Ἦν γε ξένῳ δίδως σύ. τούς τε πλοῦς ἔχων
Ναύταις βέβηκεν, ὡς αὐ σὺ βραχεῖ μάθῃς.
θεο. Πῶς; εἰδέναι γὰρ ἡδὺ μοι. κἀγὼ ἐλπίδων
Εἵσω βέβηκα, μίαν ὑποφρασθεῖσ' 1540
χόρευμα
Τοσούσδε ναύτας, ὧν ἀπιστέλης μέτα.
ἄγγ. Ἐπὶ λιπόντα τήνδε βασιλείους δόμους
Ἦ τὸν Διὸς πρὸς θυγατρὸς θαλάσσαν ἐστάλην,
Σοφῶτατ' ἀνδρῶν πόδα πεζεῖσ', ὑφίστενε

Πίσαν

15 Ad Eurotam sidentes,
16 Quod Menelaus Dardani
17 Vrbe capta, domum sit venturus. 1510

Antistrophe II.

1 Venite tandem equestri curru
2 Per aerem inuecti
3 Filii Tyndaridæ, *Castor, & Pollux Tyndari filii,*
4 Micantium astrorum sub procellis,
5 Qui habitatis in cælo, *venite* 1515
6 Seruatores Helenæ,
7 In glaucam marinam vndam,
8 Cæruleosque fluctuum
9 Impetuosos fluxus, *et* canas maris *undas,*
10 Nautis prosperos ventorum 1520
11 Flatus a Ioue, *calitus* mittentes.
12 A sorore infamiam
13 Barbarici thalami repellite,
14 Quã *ob* cõtentionẽ Idææ, *i. inter Deas in Ida mõte motã,*
15 Agitata suscepit, 1525
16 Quamuis non iuerit Ilii
17 Phœbeas ad turres.

Nuncius.

O Rex, pessima in ædibus inuenimus:
Quam noua mala mox ex me audies.
The. Quid vero est? *Nun.* Alius tibi quære connubia 1530
Mulieris: Helena enim abiit ex *hac* terra,
The. Alisne *in aerem* sublata, an solum calcante pede? *an*
Nun. Menelaus auexit eã naui ex *hac* terra, [*itinere pedestri?*
Qui ipse venit nuncians se mortuum esse.
The. O quam horrẽda narras: sed q̃ nauis gubernatio eã? 1535
Auexit ex hac terra? incredibilia enim dicis.
Nun. Quam tu dedisti hospiti, tuosq; habens, *retmensq;*
Nautas abiit, vt *rem totam* breuiter intelligas.
The. Quomodo? scire cupio. Non enim spem
In *ista*m veni, *nunquam* crediderim vnam manum superiorem fuisse 1540
Tot nautis, cum quibus tu missus es.
Nun. Postquam relicta regia hac domo
Filia Iouis ad mare deducta est,
Astutissime mollem pedem componens, lugebat

Maritum prope præsentem,& non mortuum.
Vt autem venimus *ad* tuorum naualium sęptum,
Detraximus nauem Sidoniam præcipuam
Cum iugis & remis quinquaginta.
Labor autem labori succedebat.
Alius enim malum,alius vero remum collocabat,
Remigiique seriem manu *disponebat*,candidaque vela
simul erant,*expediebantur*,
Gubernaculaq; iugis,*vel,lorus* immittebantur.
In hoc autem labore considerantes hoc
Viri Græci, Menelao comites itineris,
Accesserunt ad littus,vestiti nauticis,*vel,naufragis*
Vestibus; formosi quidem, sed aspectu squalidi.
Cum autem Atrei filius *Menelaus* ipsos adesse vidisset,
Allocutus est,dolosum luctum præ se ferens:
O miseri,quomodo,ex qua naui tandem
Græca venitis collisa scapha?
Num vna sepelietis filium Atrei mortuum,
Quem hæc filia Tyndari absentem sepelit?
Illi vero emittentes lachrymas per simulationem,
In nauē iuerūt cum Menelao, res mergendas in mare,
Ferentes. nobis autem hæc quidē erant suspecta:
Et de hoc inter nos colloquebamur,vectorum
Quod *magna* multitudo esset:sed tamen tacebamus:
Seruantes tua mandata:præesse enim naui
Iubens hospitem,perdidisti hæc omnia.
Et alia quidem iam facile in nauim
Imposueramus *a nobis in altum* sublata. taurinus vero
Non volebat rectus ad *nauu* tabulam accedere
Sed mugiebat, circumagitans oculos,
Et curuans tergum,& suspectans in cornua,
Arcebat nos,ne attingeretur. Ibi vero maritus Helenæ
Vocauit:O socii,qui Troiam euertistis,
Annon corripientes more Græcorum
Iuuenilibus humeris taurinum corpus
In proram coniicietis?& simul ensis
Promptus fodiet victimam mortuo?
Illi vero venientes ad *hanc* adhortationē corripuerunt
Taurum,& ferentes imposuerunt in tabulas nauis:
Menelaus vero demulcens collū circundatū vno func,

Et

Πόσιν πέλας παρόντα. κοὐ πεθνηκότα.
Ὡς δ' ἤλθομεν σῶν ῥᾳδίολον νεωρίων,
Σιδωνίαν ναῦν πρῳρότωλον κᾠκείλαμεν,
Ζυγῶν τε πεντηκοντόρους, κ' ῥετμῶν μέτα,
Ἔχουσιν ἔρρεν δ' ἔργον ἐξημείβετο.
Ὅμ ἰσον, ὁ μὲν πλάστιγγα κᾀζετο,
Ταρτόν τε χρεί. λδυκλάθ' ἱστὶ οἷς ἐν
lῶ,
Πηδάλιά τε ζεύγλαισι παρακρούσιν.
Κἀν τῷδε μοχθῶν τῶν' ἄρρησκοπούμενοι,
Ἕλληνες ἀνδρες Μενέλεω ξυνέμποροι,
Προσῆλθον ἀκτῆς, ναυφόρους κᾀθημένοι
Πέπλοισιν. οὐδὲ τῖς μ', αὐχμηρὸν δ' ὀρῶν.
Ἰδὼν δέ νιν παρόντα Ατρέως γόνος,
Προσεῖπε, δόλιον οἶκτον εἰς μέσον φέρων.
Ὦ τλήμονες, πῶς, ὦ πίνος νεὼς ποτε
Ἀχαιΐδος θραῦσαντες ἥκετε σκάφος;
Ἆρ' Ατρέως παῖδ' ὀλόμενον συνῳκτίσατε;
Ὂν Τυνδαρὶς πῶς ἦδ' ἀπέντα κενοταφεῖ;
Οἱ δ' ἐκβαλόντες δάκρυα ποιητῷ τρόπῳ,
Εἰς ναῦν ἐχώρουν Μενέλεω, πομπὸν μόχθου
Φέροντες. ἡμῖν δ' ἦν μὲν ἡδὺ δ' ἀπορία,
Λόγος δ' ἐν ἀλλήλοισι, τῶν ἐπεσβατῶν
Ὡς πολὺς εἴη. διεσιωπῶμεν δ' ὅμως,
Τὰς σοὺς λόγους σώζοντες. ἀρχὴν δ' ἐκ νεὼς
Ἔνον κελεύσας, πάντα συνίχας τάδε.
Καὶ ζωὸν μὲν δὴ ῥᾳδίως ἔσω νεὼς
Εἰσεμόχθαμεν φέροντες. ζωρεὸς δ' ποὺς
Οὐκ ἤθελ' ὀρθὸς συνίδαι πρὸς βλῶπα κέντρα,
Ἀλλ' ἐξεβρυχᾶτ' ὄμμ' ἀναστρέφων κύκλῳ,
Κυρτῶν τε νῶτα, κεἰς κέρας παρεμβλέπων,
Μὴ θιγγάνειν ἀπεῖργε. δ δ' Ἑλένης πόσις,
Ἐκέλευεν ὡς πέρσαντες Ἰλίαν πόλιν,
Οὕτω καὶ ἁρπάσαντες Ἑλλήνων νόμῳ
Ναυΐαις ἅμιλλαν ζωρεὸν δέμας,
Εἰς πρῷραν ἐμβαλεῖτε; φάσγανόν θ' ἅμα
Πρόχειρον ὥστ' σφάγια τῷ πεθνηκότι;
Οἱ δ' εἰς κέλευσμ' ἐλθόντες, ἐξανήρπασαν
Ταῦρον, φέροντές τ' εἰσέθεντο σέλμασι.
Μονάμπυκον δ' Μενέλεως ψήχων δέρᾳ,

Μέτωπά τ', ἐξέπεσεν εἰσβολῶν δόρυ.
Τέλος δ' ἐπειδὴ ναῦς τὰ πάντ' ἐδέξατο,
Πλήσασα κλιμακτῆρος οὐσφύρου ποδὸς
Ἑλένη, καθέζετ' ἐν μέσοις εἰδωλίοις,
Ὅ, τ' ὄπιθ' ἦν ὠὴ λόγοισι Μενέλεως πέλας.
Ἄλλοι δ' τοίχους δεξιὰς, λαιὰς τ' ἴσοι,
Ἀνὴρ πρὸς ἄνδρ' ἔζοντο, ὑφ' ἅμμασι ξίφη
Λαθραῖ' ἔχοντες, ὀρθιά τ' ἐξεπίμωτωτο
Βοὴς κελεύσου φθέγματ', ὡς ἠκούσαμεν.
Ἐπεὶ δ' γαίας ἠμὲν ἔτ' ἄχαν πόρσω,
Οὔτ' ἰχνῦς, ὅπως ἤρετ' οἰάκων φύλαξ.
Ἔτ' ὦ ξεῖν' εἰς τὰ πρόσθεν, ἢ καλῶς ἔχει,
Πλεύσομεν, δέχει δ' ναῦς μέλεσί μοι.
Ὁ δ' εἶπεν, ἄλις μοι. δεξιὰ δ' ἐλὼν ξίφος,
Εἰς πρῷραν εἶρπε κἀπὶ ταῦρείῳ σφαγῇ
Στὰς ἐκ νεκρῶν μ' ἐδέησε μνήμην ἔχων,
Τέμενος δ' λαιμὸν ἤυχετ'. ὦ ναίων ἅλα,
Ποσειδὼν Νηρέως θ' ἁγνὴ κόρα,
Σώσατέ μ' ἐπ' ἀκτὰς Ναυπλίας, δάμαρτά τε
Ἄσυλον ἐκ γῆς αἵματος δ' ἀπόρροιᾳ
Ἐς οἶδμ' ἐσήκοντι ζέον ἅλμα ξένῳ.
Καί τις τόδ' εἶπε, δόλιος ἡ ναυκληρία.
Πάλιν πολίωμεν Ναξίαν; κέλευε σύ.
Σὺ δ' ἡνίαν' ἴαχε, σὺ δ' ταῦρείᾳ φονᾷ
Ἀτρέως παῖς πῆμ' αὐδᾷ τοῖς συμμάχοις.
Τί μέλλετ' ὦ γῆς Ἑλλάδος λωτίσματα
Σφάζειν, φονεύειν βαρβάρους, νεώς τ' ἄπο
Ῥίπτειν ἐς οἶδμα; ναυάταις δ' τοῖσι σοῖς
Βοᾷ κελεύσῃς τἀν σαυτοῦ πόπυ.
Οὔκουν ἐμοί γε λοίσθιον πρὸς τοῦτο δόρυ,
Ὅ δ' ζύγ' ἄξας, ὁ δ' ἀφελὼν σκαλμοὺς πολύτλας,
Καθαμματώσας κρᾶτ' ἐν πολεμίων ξένων;
Ὀρθοὶ δ' αὖ ἦξαν πάντες, οἱ μὲν ἐν χεροῖν
Κορμοὺς ἔχοντες ναυλικοὺς, οἱ δ' ξίφη.
Φόνῳ δ' ναῦς ἐῤῥεῖτο. πυρὸς κέλευσμα δ' ἦν
Πρυμνήτην Ἑλένης. ποῦ τὸ Τρωϊκὸν κλέος;
Δείξατε πρὸς ὤνδρας βαρβάρους. ἀσκοὶ δ' ὑπὸ
Ἔπιπτον, οἱ δ' ὠρθοῦντο. τοὺς δὲ κέλμασι
Νεκροὺς ὦ εἶδες Μενέλεως δ' ἔχων ὅπλα,
Ὅποι τοσοῖεν ξυμμαχοι κεκμακότων,

Ταύτῃ

Et frontem, effecit vt intraret nauim.
Tandem vero postquam nauis omnia recepit,
Implens, *premens* scalas formoso pede
Helena, consedit in mediis transtris,
Et, qui verbis nō amplius erat, Menelaus prope *eā sedit*.
Alii vero *in* dextro pariete, & totidem in sinistro,
Vir apud virum sedebant, sub vestibus gladios
Abditos habentes: tum vero clari sublati sunt a boībus
Clamores adhortationis ad iter, vt audiuimus.
Cum autem non admodum procul essemus a terra,
Neque prope, sic interrogauit custos gubernaculi:
An adhuc vlterius, ô hospes (an *vero* recte habet *res*)
Nauigabimus? nam gubernatio nauis mihi est curæ.
Ille vero dixit, Satis *est* mihi: & dextra arripiēs gladium
Ad proram contendit, & ad taurinam, *i. tauri* cædem
Stans, nullius quidem mortui mentionem faciens,
Sed secans *tauri* guttur, precatus est: O qui habitas in
Marine Neptune, & castæ filiæ Nerei, [mari,
Seruate me ad littus Naupliū, *i. Argiuum*, & coniugem
Incolumem ex *hac* terra. Fluxus autem sanguinis
Saliebant in aquam, secundi cursus omen hospiti.
Et aliquis hoc dixit: Dolosa *est* hæc nauigatio,
Retro nauigemus *ad* Naxiam: iube tu.
Tu vero verte gubernaculum Sed a cæde tauri
Stans filius Atrei, vocauit *suos* socios:
Quid cunctamini ô flores Græciæ,
Iugulare, mactare barbaros, & e naui
Abiicere in aquam? tuis vero nautis
Noster præfectus clamat contrariam vocem.
Nonne igitur alius quidem corripiet postremā tabulā,
Alius vero frangens iugum, alius auferens remum a
Cruētabit caput hoīm peregrinorum? [scalmo,
Omnes aūt recti consurrexerūt, alii quidē in manibus
Perticas nauticas, alii vero gladios habentes.
Cæde vero nauis fluebat, & erat adhortatio
Helenæ ex puppi: Vbi *est* gloria Troiana?
Ostendite erga barbaros hoīes. Præ festinatione vero
Cadebant *alii*, alii vero erigebantur, alios vero iacētes
Mortuos vidisses. Menelaus vero habens arma,
Considerans vbi laborarent socii,

Ea manu dextra admouebat gladium,
Ita vt præcipitarentur *nostri* e naui, nudauitq;
Remos tuis nautis: inde vero ad gubernacula, progressus
Rex, dixit se in Græciam directurum nauim.
Illi vero tollebant malum, & venerunt secundi venti,
Et sic abierunt e terra. Ego vero effugiens necem,
Demisi me in mare ad anchoram.
Laborantem vero iam me quidam tendens funem
Recepit, & in terram exposuit, vt tibi
„ Nunciarem hæc diffidentia autem moderata
„ Nihil est vtilius hominibus.
Cho. Nunquam putassem nec te nec nos falli posse,
O Rex, quod Menelaus adesset, & non resciscseremus.

Theoclymenus.

O me miserum deceptum muliebribus artificiis.
Elapsæ sunt mihi nuptiæ *sperata*. Et si posset capi
Nauis persequendo, cito laborans reciperem, *ac interficerem* hospites.
Nunc igitur vlciscar sororem, quæ me prodidit,
Quæ vrdens Menelaũ in ædibus, non indicauit mihi.
Nunquam enim virum alium decipiet vaticiniis.
Cho. Heus tu, quo fers pedem ô domine, ad quam cædem?
The. Quo me ius iubet quare discedite e medio. [festinas
Cho. Non dimittam tuam vestem: *ad* magna enim mala
The. An tu domino imperabis, cum seruus sis? *Chorus.*
Sentio enim recte.
The. Haud mihi saltem *videris recte sentire*, nisi me dimittas. *Cho.* Te tamen non dimittemus.
The. Vt interficiã meã pessimã, sororẽ. *C.* Imo vero piissimã.
The. Quæ me prodidit? *Cho.* Honesta certe proditio, facere iusta.
The. Quæ meam coniugem alteri dedit? *Cho.* Imo vero iis, qui plus in eam iuris habent.
The. Quis vero *est rerum* mearum dominus? *Cho.* *Ille* qui accepit eam a patre.
The. At fortuna dedit mihi. *Cho.* Sed fatum *eam* abstulit.
The. Non oportet te *res* meas iudicare. *Cho.* *Imo vero* si meliora dicam. [quia pie fecit.
The. Ergo seruimus, nõ dominamur. *Cho.* Defendo hãc,
The. Mortem appetere videris. *C.* Interfice, sororẽ vero tuã
„ Non

Ταύτῃ παρῆκε χεῖρα δεξιᾶς ξίφος,
Ὡς ἐκπλύμοῦσιν ναὸς ἠρέμουν ὄχλον
Σῶν ναυβατῶν ἐρέτμ' ἐπ' οἰάκων βαίς,
Ἄναξ, εἰς Ἑλλάδ' εὐπνοῦν ὑφ' ἱστίων δορυ.
Οἱ δ' ἦσαν ἤδη. θέλουσι δ' ἦσαν πομπί.
Βεβᾶσι δ' ἐκ γῆς. Δῃφυγὼν δ' ἐγὼ φόνον,
Καθῆκ' ἐμαυτὸν εἰς ἅλ', ἄγκυραν πάρα.
Ἤδη δ' ἑσπέρου θ' ὁρμιὰν τείνων μί τις
Ἀνείλετ', εἰς δὲ γαῖαν ἐξέθηκέ σοι
„ Τάδ' ἀγγελοῦσα. Σώφρον Θ' ἁπλᾶς
„ Οὐκ ἔστιν ἄλλη χρησιμωτέρα βροτοῖς.
Χο. Οὐκ ἂν ποτ' ἤνεγκ' ἄτερ σ', ὦ δαῖμον ἡμᾶς λαθεῖν
Μενέλαον, ὦ ναῦ, ὡς ἐλαύνουσιν πάρος.

Τροχαῖοι.

Θεο. Ὦ γυναικείαις τέχναισιν αἰρετὴ ἐγὼ πέλας,
Ἐκπεφύγασι γάμους μ' οἱ κἀμὲ δὴ ἁλώσιμος
Ναῶς διώγμασι. πονήσας εἶλον αὖ ξένους.
Νῦν δὲ τίν' ἀποδύσω ἡμᾶς πεπρωμένα σύγγονον,
Ἥτις ἐν δόμοις ὁρῶσα Μενέλεων, σὸν εἰπέ μοι.
Τοι γὰρ ἄποσ' ἄλλον ἀνδρα ψεύσεται μαντεύμασιν.
Χο. Οὗτος, ὦ, ποῖ σὺν ποδὶ αἴρεις, θέασαι, εἰς ποῖον φόνον;
Θεο. Οἵαν ἡ δίκη κελεύει μ'. ἀλλ' ἀφίσταθ' ἐκποδών.
Χο. Οὐκ ἀφήσομαι πέπλων σῶν μεγάλα γὰρ ἀποδύσεις
κακά. [1645
Θεο. Ἀλλὰ θεσπεσίων κρατήσας δούλος εἶ; *Χο.* φέρω γὰρ οὕς.
Θεο. Οὐκ ἐμοί γ', εἰ μή μ' ἐάσεις. *Χο.* ἐμὲ μὲν οὐκ ἐάσομεν.
Θεο. Σύγγονον κτανεῖν κακίστην. *Χο.* δύσθεος εἶ τὸν μὲν ὄντ'.
Θεο. Ἦ μι προδοῦσαν; *Χο.* καλῶ γε προδόσιον δίκην δρᾶν.
Θεο. Τὰμὰ λίτας' ἄλλῳ διδοῦσα; *Χο.* τοῖς γε κυρίως πέρασι. [1650
Θεο. Κύριος ἦ τἄμ' ἐμῶν τις; *Χο.* ὃς ἔλαβε πατρὸς πάρα.
Θεο. Ἀλλ' ἔδωκεν ἡ τύχη μοι. *Χο.* τὸ δ' χρεὼν ἀφεῖλετο.
Θεο. Οὐ σε τἀμὰ χρὴ δικάζειν. *Χο.* ἀλλὰ γε βελτίω λέγω.
Θεο. Ἀρχόμεσθ' ἄρ', ἢ κρατοῦμεν. *Χο.* ὅσια θραύσεις πέπλων ἐμῶν.
Θεο. Κατθανεῖν ἐμοῦ ἔοικας. *Χο.* κτεῖνε. σύγγονον δ' σῶν [1655

Οὐ κτενεῖς ἡμῶν ἐκόντων, ἀλλ' ἐμέ. σοὶ δ' εὐπρεπῶς
Τοῖσι θηλυκοῖσι δούλοις δύκλειστον θανεῖν.

ΙΑΜΒΟΙ.

διάσκυρσι. Ἐπίσχες ὀργάς, αἴσιν οὐκ ὀρθῶς φέρῃ,
Θεοκλύμενε, γῆς τῆσδ' ἄναξ. δίδυμοι δέ σε
Διόσκυροι καλοῦμεν, ὃς Λήδᾳ ποτὲ
Ἔπεκτεν, Ἑλένῃ θ', ἣ πέφυγε σοὺς δόμους.
Οὐ γὰρ πεπρωμένοισιν ὀργίζῃ γάμοις.
Οὐδ' ἡ θεὰ Νηρῇδος οὖσαν κόρη
Ἀδικεῖ σ' ἀδελφὴ Θεονόη, τὰ τῶν θεῶν
Τιμῶσα, πιστές τ' ἐνδίκους ἐπίσταται.
Εἰς μὲν γὰρ ἀεὶ τὸν παρόντα νῦν χρόνον
Κείνῃ κατοικεῖν σοῖσιν ἐν δόμοις ἐχρῆν.
Ἐπεὶ δὲ Τροίας ἐξανίστη βάθρα,
Καὶ τοῖς θεοῖς περίοχα τ' οὐκόμα, σύμπτ
Ἐν τοῖσιν αὐτοῖς δεῖ νιν ἐζεύχθαι γάμοις.
Ἐλθεῖν δ' ἐς οἴκους, κἀσοικῆσαι πόσει.
Ἀλλ' ἴσχε μὴ σῆς συζύγου μέλαν ξίφος,
Νόμιζε δ' αὐτὴν σωφρόνως σοὶ πρόσθεν πόσει.
Πάλαι σ' ἀδελφὸν, κἀπὶν ἐξεσώσαμεν,
Ἐπεὶ θεὸς ἡμᾶς Ζεὺς ἐποίησεν θεούς.
Ἀλλ' ἦσσονες ἦμεν θεῶν τε καὶ μοίρας θ' ἅμα,
Καὶ τῶν θεῶν, οἷς ταῦτ' ἔδοξεν ὧδ' ἔχειν.
Σοὶ μὲν γὰρ ὧδ' αὐδῶ. συζύγῳ δ' ἐμῇ λέγω,
Πλεῖν ξυὺ πόσει σῷ. πνεῦμα δ' ἔξιτ' ἄριστον.
Σωτῆρε δ' ἡμεῖς σὺν κασιγνήτῳ δίτα,
Πόντον περάσαντε, πέμψομεν πάτρας.
Ὅταν δ' κάμψῃς, καὶ τελοῦτήσῃς βίον,
Θεὸς κεκλήσῃ, κἀ Διοσκόρων μέτα
Σπονδῶν μεθέξεις, ξένια τ' ἀνθρώπων πάρα
Ἕξεις μεθ' ἡμῶν. Ζεὺς γὰρ ὧδε βούλεται.
Οὐδ' ὤφελόν σε πρῶτα Μαιάδος
τόκος,
Σπάρτης ἀπάρας, τῶν κατ' ἠρανὸν δόμων
Κλέψας δέμας σὸν, μὴ Πάρις γήμειέ σε.
Φερομένῳ παρ' ἀκτὰς τεύχεσιν, νῆσον λέγω,
Ἑλένη τὸ λοιπὸν ὑμβρίοις κεκλήσεται,
Ἐπεὶ κλοπὰς σὰς οἶκος ἐν δόμοις ἐδέξατο.
Καὶ τῷ πλανήτῃ Μενέλεῳ θεῶν πάρα
Μακάρων κατοικεῖν νῆσον ἐπεμόρισθον.

„ Τὰς

Non interficies nobis volentibus, sed me. Pro dominis
Glorioſiſſimum eſt generoſis ſeruis mori.

Gemini.

Cohibe iram, qua non recte abriperis,
Theoclymene rex huius terræ. Gemini vero te
Dioſcuri, *i Iouis filii*, vocamus, quos Leda olim
Peperit, & Helenam quæ fugit ex tua domo.
Iraſceris enim propter nuptias, *tibi* nō deſtinatas fato.
Neque puella nata ex dea Nereide,
Theone ſoror *tua* tibi facit iniuriam, q̄ *numē* Deorum
Colit, & iuſta patris mandata *ſeruat*.
Semper enim ad tempus vsque nunc præſens
Illam in tuis ædibus habitare oportuit.
Poſtquam vero Troiæ euerſæ ſunt ſedes,
Et *poſtquam hæc* præbuit nomen Diis, non amplius
Is dē *tuis* nuptiis ipſam aſtrictā detineri oportet,
Sed redire domum, & habitare cum *priſtino* marito.
Quamobrem abſtine quidē a ſorore tua nigrū gladiū,
Exiſtima vero eam prudenter hæc feciſſe.
Iampridem autem & ante ſeruauimus ſororem,
Poſtquam Iupiter fecit nos deos,
Sed inferiores fuimus ſimul & fato,
Et Diis, quibus placuit vt hæc ſic haberent.
Ac tibi quidem hęc dico. *Tibi* vero ſorori meæ dico,
Vt nauiges cum marito tuo. vētū. n. habebitis ſecūdū.
Nos vero ſeruatores gemini fratres tui,
Equitantes circa mare, mittemus *te in* patriam.
Quum vero flexeris, ac finieris vitam, *quum obieris*,
Vocaberis dea, & cum Iouis filiis *geminis fratribus tuis*
Particeps eris ſacrificiorū, & oblationes ab hominibus
Nobiſcum accipies: nam Iupiter ita vult.
Vbi vero *ab aliis* ſecretam collocauit te primum Maiæ
filius *Mercurius*,
Auferens Sparta, *ex* cæleſtibus ædibus,
Furatus tuum corpus, ne Paris duceret te, *illic Dea*
(Propugnaculū *autē* exporrectū iuxta litt⁹ *inſulā dico*)
Helena poſthac apud homines vocabitur,
Quia te domo furtim *illuc* abſportatam recepit.
Et erranti Menelao a diis
Fatale eſt habitare in inſulis fortunatis.

„ Dii

„ Dii enim non oderunt generosos: [res. 1695
„ Eorũ vero qui in nullo numero sunt, magis sunt labo-
Thes. O filii Ledæ, & Iouis, priorem quidem
Contentionem de vestra sorore omittam,
Et meam sororem non amplius interficiam.
Illa igitur eat domum, si diis placet:
Scitote vero vos optimæ, simul & castissimæ 1700
Sororis esse *fratres*, vno prognatos sanguine,
Et valete propter generosum Helenæ
„ Animum, qualis non inest in multis mulieribus.

Chorus.

Multæ sunt formæ diuinorum *operum*,
Dii vero multa præter spem perficiunt: 1705
Et quæ videntur, non eueniunt.
Non sperarorum autem inuenit Deus viam.
Sic exiit hoc negotium.

Finis Helenæ.

EVRI-

„ Τὰς δυσμενεῖς γὰρ εὐ συζῆσι δαίμονες.
„ Τῶν δ' ἀκερδεμήτων μᾶλλον εἰσιν οἱ πόνοι. 1695
Θεο. Ὦ παῖδε Λήδας, καὶ Διὸς, τὸ μὲν πάρος
Νείκη μεθήσω σφῶν κασιγνήτης πέρι.
Ἐγὼ δ' ἀδελφὴν οὖσ' ἂν κτείνοιμ' ἐμὴν.
Κεινη δ' ἰτω δόμους οἴκων, εἰ θεοῖς δοκεῖ.
Ἴστω δ' ἀρίστης, σωφρονεστάτης θ' ἅμα 1700
Γεγῶτ' ἀδελφῆς μονογλώσσους ἀφ' αἵματος.
Καὶ χαίρετ', Ἑλένης οὕνεκ' εὐγενεστάτης
„ Γυναικὸς, ὃ πολλαῖς συγγενέσθαι οὐκ ἔνι.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι θεοί. 1705
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.
Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε πρᾶγμα.

Εὐριπίδου Ἑλένη.

ΥΠΟ-

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΙΩΝΟΣ.

Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως Ἀπόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις. ἡ δὲ τὸ χωρηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον ἐν τῷ ἀδικήματος, καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος Ἑρμῆς ἀνελόμενος, εἰς Δελφοὺς ἐκόμισεν. ἐνεγκοῦσα δ' ἡ Κρέουσα, ἀπέβρεψε. τὴν Κρέουσαν ὁ Ξοῦθος ἔγημε. συμμαχήσας γὰρ Ἀθηναίοις τὴν βασιλείαν, καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἐλαχε δῶρον. οὕτω μὲν οὖν οὐκ ἄλλου τινὸς ἐκύρει. τὸν δ' ἐκτεθέντα παῖδα ὑπὸ τῆς προφήτιδος, οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευσε τῷ πατρί. Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ἑρμῆς.	Πεσβύτης.
Ἴων.	Θεράπων Κρεούσης.
Χορὸς ἐκ θεραπαινίδων Κρεούσης.	Πυθία, ἤτοι προφῆτις.
Κρέουσα.	Ἀθηνᾶ.
Ξοῦθος.	

Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

EVRI-

ARGVMENTVM IONIS.

Creusam Erechthei filiam Apollo vitians grauidam fecit Athenis: illa vero partum sub arcem exposuit, eundem locum & delicti & partus testem accipiens Infantem igitur Mercurius auferens Delphos tulit, inueniens illum prophetissa educauit. Creusam autem Xuthus duxit vxorem Qui cum in bello contra principes Eubœæ opem tulisset Athenienſibus, dono ab illis accepit & regnum & predictæ nuptias. Huic igitur alius filius non fuit, hunc vero educatum a sacerdote, Delphi adituum fecerunt. Qui ignorans seruiuit suo patri. Scena huius fabulæ in Delphis fingitur.

PERSONÆ HVIVS fabulæ sunt hæ:

Mercurius.	*Xuthus.*
Ion.	*Senex.*
Chorus ex Creusæ ancillis.	*Famulus Creusæ.*
Creusa.	*Pythia seu vates.*
	Minerua.

Prologum autem agit Mercurius.

EVRIPIDIS

ION.

Mercurius.

ATlas ille ferreis humeris cælum,
Deorũ antiquam domũ terens, *et sustinens, ex*
Vna genuit Maiam, q̃ me genuit [Deorum
Mercurium, maximo Ioui Deorum nuncium.
Venio autem *in* hanc Delphorũ terrã, vbi vmbilicũ
Supra medium sedens Phœbus canit hominibus
Præsentia & futura vaticinans semper.
Est enim non obscura Græcorum ciuitas
Ab aurea hasta gerente Pallade vocata,
Vbi filiam Erechthei Phœbus nuptiis *sibi* iunxit
Creusam per vim, quo loco septentrionalia saxa
Palladis sub arce Athenienſium terræ,
Macras vocant domini terræ Atticæ.
Inscio vero patre (sic enim deo placuit)
Tulit onus ventris: postquam vero tempus venit,
Pariens domi puerum, absportauit infantem
In idem antrum, vbi concubuit cum deo
Creusa, & exponit vt moriturum
In rotundo orbe cauæ cistæ,
Maiorum morem seruans, & terrigenæ
Erichthonii. Illi enim Iouis filia
Custodes cum adiunxisset *ad* corporis custodiam,
Duos dracones, virginibus campestribus, *i. Nymphis*,
Dedit seruandum. Vnde Erechthidis illic
Mos quidam est inter serpentes auratos
Alere liberos. Sed ea quæ habebat virgo ornamenta
Filio appendens reliquit, tanquam morituro.
Ibi me Phœbus frater hoc rogat:
O frater, profectus ad indigenam populum
Inclytarũ Athenarum: nosti enim deę *Palladis* vrbẽ,
Accipiens infantem recentem ex caua petra
Cum ipso vase, & fasciis, quas habet,

Portato

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΙΩΝ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΑΤλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν,
Θεῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρίβων, θεῶν
Μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἥ μ' ἐγείνατο
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δωμάτων λάτριν.
Ἥκω δ' Δελφῶν τῇδε γαίᾳ, ἵν' ὀμφαλὸν
Μέσον καθίζων Φοῖβος, ὑμνῳδεῖ βροτοῖς,
Τά τ' ὄντα κοὐ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
Ἔστιν γὰρ ὦδε κοσμος Ἑλλήνων πόλις,
Τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
Οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
Βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα πρὸς βορρᾶν πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τ' Ἀθηναίων χθονὸς,
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἀκτὰς Ἀτθίδος.
Ἀγνῶς δ' πατρὶ, τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον,
Γαστρὸς ὠδῖνας ἔσχεν· ὡς δ' ἦλθε χρόνος,
Τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπῆρεν κἀβρέφος
Εἰς ταὐτὸν αὐτεόν, ὅπερ ἠνάσθη θεῷ
Κρέουσα, κἀκπέμπει ὡς θανούμενον
Κοίλης ἐν ὠὐπαγὲς σύριγγος κύκλῳ,
Πρεσβῖον νόμον σώζουσα, τὸ τὴ γηγενοῦς
Ἐρεχθονίᾳ κεῖνο γὰρ Διὸς κόρη
Φρουρὼ παρεζώσασα φυλακὰς σώματος,
Διοσῶ δράκοντε, παρθένοις ἀρεσκόλοις
Δίδωσι σῴζειν. ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
Νόμος πὶς ἔσιν, ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
Τρέφειν τέκνα. ἀλλ' ἐν ᾗ εἶχε παρθένος χλιδὴν,
Τέκνῳ περισάψασ' ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
Καί μ', ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος, αὐτοῖσιν πάλαι.
Ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐχήεντα
Κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἷσθα γὰρ θεᾶς πόλιν,
Λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας
Αὐτῷ σὺν ἄγγει, σπαργάνοισί θ', οἷς ἔχει,

Ἐνεγκ' ἀδελφοῖ πατρὶ πρὸς χρηστήρια,
Κἀμοὶ δὲς πρὸς αὐτὸς εἰσόδοις δόμων ἐμῶν.
Τἀμοὶ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν ὡς εἰδῆς ὁ παῖς,
Ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
Πρόσθεν ὠδελφῷ πλεκτὸν ἐξάρας σκύτος
Ἤνεγκα, κἀν τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
Τίθημι ναοῦ τοῦδ', αὐτάπλυξας σκύτος
Εἰλικτὸν αὐτίπηγος ὡς ὁρᾷ θεὸς ὁ παῖς.
Κυρεῖ δ' αὐτοπρόσουτος ἡλίου κύκλῳ
Πρόφητις εἰσβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ.
Ὀφθεῖσα δ' ἐκβαλοῦσα παῖδ' ὑπαίθριον,
Ἐθαύμασ', εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη,
Λαθραῖον ὠδῖν' εἰς θεοῦ ῥίψαι δόμον.
Ὑπὲρ δ' ἐμέλησε διορίσαι πρόθυμος ὢν.
Οἴκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα κἀθεὸς
Σωτηρίᾳ σῷ τῷ παιδὶ, μὴ 'κπεσεῖν δόμων.
Τρέφει δ' νιν λαβοῦσα. τὸν σπείραντα δ'
Οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ', ἧς ἔφυ.
Ὁ παῖς τε τὰς τεκούσας οὐκ ἐπίσταται.
Νέος μὲν οὖν ὢν, ἀμφὶ ναὸν ἐμὸν πόδας
Ἤλαυν' ἀθύρων. ὡς δ' ἀπωθρώσθη δόμος,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ,
Ταμίαν τε πάντων πιστόν. ἐν δ' αὐτοῖς
Θεὸν κομίζει δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.
Κρέουσα δ', ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν,
Ξούθῳ γαμεῖται συμφοραῖς τοιαῖσδ' ὕπο.
Ἦν τοῖς Ἀθήναις, οἷς τε Χαλκωδοντίδαις,
Οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων.
Οὓς συμπονήσας, κἀξωμιξελὼν
δορὶ,
Γάμων Κρέουσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
Οὐκ ἐγχώριος ὤν, Αἰόλου δ' τοῦ Διὸς
Γεγὼς Ἀχαιός. χρόνια δ' ἀπαίδευτος λέχη,
Ἄπεκνός ἐστι, κἀν Κρέουσ' οὐκ οἶδε.
Ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τόδε,
Ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
Εἰς τοῦτ' ἐλαύνῃ, κἀξέλῃται, ὡς δοκεῖ.
Δώσει γὰρ εἰσελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ, τὸν αὑτοῦ παῖδα, κἀποφήνειν
Κεἰπεῖν σφι φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους,

Γνωσθῇ

Portato *mihi* fratri ad mea oracula,
Et ponito in ipso introitu mearum ædium.
Reliqua vero (hic enim puer meus est, vt scias)
Mihi erunt curæ. Apollini vero beneficium ego
Præstans fratri, auferens contextũ ex corio calathum
Detuli, & infantem intra limina
Templi huius pono, aperiens calathum
Inuolutum arculæ, vt videretur infans.
Sole autem *cælum* equis ascendente in orbem, est
Sacerdos ingressa templum Dei,
Oculisque coniectis in infantem puerum,
Mirata est, si qua Delphica puella ausa esset
Clandestinum partum in Dei proiicere domum,
Volebat autem extrudere extra sacrum limen,
Miseratione tamen omisit crudelitatem, & Deus
Adiutor erat puero, ne eiiceretur domo.
Susceptum autem ipsum alit, patrem vero *eius*
Phœbum *esse* nescit, neq; matre *nouit*, *ex* qua natus est.
Et ipse puer parentes *suos* non nouit.
Iuuenis igitur existens circa stipem in templo datam
Vagabatur ludens. vbi vero euasit in virum,
Delphi ipsum fecerunt custodem auri ipsius Dei,
Et fidelem quæstorem omnium: in templo vero
Dei viuit hucusque semper honestam vitam.
Creusa vero quæ pepererat hunc adolescentem,
Xutho nubit, tali casu.
Erat Athenien sibus, & Chalcodontidis,
Qui Euboicam terrã inhabitant, bellica tempestas,
Qua simul *cum Athenien sibus* tolerata, simulque ferro deletis *hostibus*,
Nuptiarum Creusæ dignitatem accepit,
Non indigena existens, sed *ex* Æolo Iouis filio
Natus Achæus. Diu vero liberis procreãdis dans operã
Sobolis expers est, & Creusa. Quamobrem
Veniunt ad hæc Apollinis oracula,
Cupiditate sobolis: Apollo vero fortunam
Huc impulit, nec est oblitus *filii*, vt existimatur.
Dabit enim ingredienti templum hoc
Xutho suum ipsius filium, & natum esse
Ipsum ex illo dicet, vt veniens ad maternam domum

Agnoscatur a Creusa,& nuptiæ Apollinis
Occultæ sint,& filius habeat debitam hæreditatem:
Jona vero ipsum,conditorem Asiaticæ terræ,
Nomine vocari curabit per Græciam.
Sed in hos lauriferos secessus ibo,
Vt in *his* ediscam de puero quid *a Deo* sit statutum.
Video enim egredientem Apollinis filium
Hunc,vt ornet portas ante templum
Lauri ramis: nomen vero, quod adepturus est,
Ionem,ego primus *ipsum* nomino deorum.

Ion.

Currus quidem hos splendidos quadrigarum
Sol iam illuminat per terram,
Astra vero ætheris micant hoc igne
Sub nocte sacra.
Parnassi vero vertices inaccessi,
Illustrati diurnum *Solis*
Currum,*qui lucem fert* mortalibus,accipiunt.
Myrrhæ vero aridæ fumus
In *summa* tecta Phœbi volat.
Mulier vero sedet *supra* sacrum tripodem
Delphica,canens Græcis oracula,
Quæ Apollo *illi* dictat.
Sed ô Delphici Phœbi ministri *ad*
Castaliæ limpidos
Ite vertices, puroque rore, *puris aquis*
Abluti ite *in* templum,
Osque bene ominans,*et* bonum custodite.
Responsaque læta cupientibus
Vaticinantes date,
Propria lingua declarantes *oracula*.
Nos vero labores, quos a puero
Laboramus vsque,ramis lauri,
Et sacris coronis vestibula Phœbi
Pura faciemus,humidisque solum
Guttis humidum. & greges auium,
Quæ lædunt
Sacra donaria, sagittis meis
Fugabimus. Nam tanquam incerta matre,
Et incerto patre natus, illud, quod me aluit,
Phœbi

Γνωσθῆ Κρεούσῃ. κ᾽ γάμοι τε Λοξίου
Κρυπτοὶ χρύωντες, πῶς τ᾽ ἔχῃ τὰ πρόσφορα.
Ἴωνα δ᾽ αὐτὸν, κτίσορ᾽ Ασπάδος χθονὸς,
Ὀνομα κεκλῆσθαι θήσεται κατ᾽ Ἑλλάδα.
Ἀλλ᾽ εἰς δαφνώδη γύαλα βήσομαι πόδα,
Τὸ κρανθὲν ὡς σὺν ὀπτέρωι παιδὸς πέλας.
Ὁρῶ γὰρ ὀπαδοῦντα Λοξίου ναοὺς
Τόνδ᾽, ὡς πρὸ ναοῦ λαμπρὰ θῆ πυλώματα,
Δάφνης κλάδοισιν ὄνομα δ᾽, ἅ μέλλω τυχεῖν,
Ἴων᾽ ἐγὼ πρώτιστος ὀνομάζω θεῶν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

ἴων. Ἅρμασι μὲν πόδα λαμπρὰ πτερύπτων
Ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γᾶν,
Ἄστρα δ᾽ φλέγα πυρὶ τῷδε διώκει
Εἰς νύκτ᾽ ἱερὰν.
Παρνησσίδες δ᾽ ἄκραι κορυφαὶ,
Καταλαμπόμεναι πρὸ ἡμέρων,
Ἀψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
Σμύρνης δ᾽ αὐθὴρ κνπνὸς,
Εἰς ὀρόφους Φοίβου πίπτων.
Θάσσει δ᾽ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
Δελφὶς, ἀείδουσ᾽ Ἕλλησι βοάς,
Ἃς αὖ Απόλλων κελαδήσει.
Ἀλλ᾽ ὦ Φοίβου Δελφοὶ θεράπνες,
Ταῖς Κασταλίας δρομεραῖσι
Βαίνετε δίναις. κἀπαρῶσθε δρόσοις
Αφυδρανάμβροι, στείχετε ναούς.
Στόμα τ᾽ εὔφημον φρουρεῖτ᾽ ἀγαθοῦ,
Φήμας τ᾽ ἀγαθὰς τοῖς ἰθέλουσι
Μαντεύεσθε,
Γλώσσης ἰδίας δοφαίνων.
Ἡμεῖς δ᾽ πόνους, ὡς σὺν παιδὸς
Μοχθοῦμεν ἀεί, πόρτοις ἢ δάφνης,
Στέφεσί θ᾽ ἱερᾶς ἐστείβουσι Φοίβου
Καθαρὰς θήσομεν ὑγρᾶς τε πίδας
Ῥανίσι νοτερᾶν πλωτῶν τ᾽ ἀγέλας,
Ἃ βλάπτουσιν
Σέμν᾽ αὐλήματα, τόξοισιν ἐμοῖς
Φυγάδας θήσομεν. ὡς δ᾽ ἀμήτωρ,
Ἀπάτωρ τ᾽ τραφεὶς, τὰς θρέψαντος

Φοίβε ναὸς θεραπεύω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

1 Ἄγ' ὦ νεηλατὲς, ὦ
2 Καλλίστας ἀφ' πόλυμνα δάφνας,
3 Ἃ τὰν Φοίβε θυμέλαν
4 Σαίρει, ὑπὸ ναοῖς,
5 Κήπων ἐξ ἀθανάτων,
6 Ἵνα δρόσοι πήγνυσ' ἱεραὶ,
7 Ταὶ ἀέννασον παγὰν
8 Ἐκπεδίδουσι,
9 Μυρσίνας ἱερὰν φόβαν.
10 Ἄισομαι δαίπεδον θεοῦ
11 Παναμέριος ἅμ' ἀελίῳ
12 Πτέρυγι θοᾷ,
13 Λατοΐδαν τὸ κατ' ἦμαρ.
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων
16 Εἴης ὦ Λατοῦς παῖ.

Ἀντιστροφή.

1 Καλόν γε τὸν πόνον ὦ
2 Φοίβῳ σοι πρὸ δόμων λατρεύω,
3 Τιμῶν μαντεῖον ἕδραν.
4 Κλεινὸς δὴ ὁ πόνος μοι,
5 Θεοῖσι δούλαν χεῖρ' ἔχων.
6 Οὐ θνατοῖς, ἀλλ' ἀθανάτοις,
7 Εὐφάμοις πόνοις μοχθεῖν
8 Οὐκ ἀποκάμψω.
9 Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ.
10 Τὸν βόσκοντα δὴ σύλογῶ.
11 Τὸν δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρα
12 Ὀνομαλίζω
13 Φοίβου τᾶδε ναόν.
14 Ὦ Παιὰν, ὦ Παιὰν,
15 Εὐαίων, εὐαίων
16 Εἴης ὦ Λατοῦς παῖ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ' ἐκπαύσω δὴ μόχθους
Δάφνας ὀλκοῖς.
Χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω

Καμάς

Phœbi templum colo.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

1 Age ô recens natum, ô
2 Miniſterium pulcherrimæ lauri,
3 Quæ Phœbi aream
4 Verrit ſub templo,
5 Ex hortis Deorum *decerpta*,
6 Vbi rores rigant ſacri,
7 Perennem fontem
8 Emittentes,
9 Myrti ſacram comam,
10 Qua verro ſolum Dei
11 Quotidie, cum ſolis
12 Ala celeri,
13 Seruiens quotidie:
14 O Pæan, ô Pæan,
15 Beatus, beatus
16 Sis ô Latonæ fili.

Antiſtrophe.

1 Honeſtum certe laborem ô
2 Phœbe tibi ante ædem ſeruio,
3 Colens oraculorum ſedem.
4 Præclarus enim *eſt* iſte labor mihi,
5 Seruam manum præbere Diis, *Diis ſeruire*.
6 Non mortalibus: at immortalibus, *et*
7 Glorioſis laboribus exerceri
8 Non recuſabo.
9 Phœbus *eſt* mihi genitor pater.
10 Educantem enim *me* prædico.
11 Illum vero, qui mihi vtilis *eſt*, patris
12 Nomine voco,
13 Phœbum, qui *colitur hoc* in templo.
14 O Pæan, ô Pæan,
15 Beatus, beatus
16 Sis ô Latonæ fili.

Sed finiam labores
Lauri raptationibus.
Ex aureis vero vaſis proiiciam

Ter-

Terræ fontem,
Quem effundunt Caſtaliæ
Vortices, humidam aquam
Proiiciens, purus exiſtens a lecto.
Vtinam vero ſic Phœbo
Seruire non deſinam,
Aut deſinam bona fortuna.
Eia, eia. Veniunt iam, & relinquunt
Volucres Parnaſſi cubilia.
Edico ne appropinquetis pinnis,
Neque in aureas ædes *veniatis*.
Feriam te telis, ô Iouis
Præco, auium roſtro curuo
Robur vincens.
Ecce ad *templi* aras alius remigat, *ac volat*.
Cycnus. Non alio
Rubentem pedem mouebis?
Nihil te cithara Phœbi
Concentrix *a meis* ſagittis liberabit.
Alis igitur tuis
Paludem ingredere Deliacam.
Cruentabis, niſi obtemperes, *tua*
Pulchre ſonora carmina.
Eia, eia: Quænam hæc auis noua acceſſit?
Num ſub pinnis nidum
Ex feſtucis factura *venit ſuis* liberis?
Te cantus arcebunt arcuum.
Non parebis? *Hinc* diſcedens, in vorticibus
Alphei *conſtructo nido* liberos procrea,
Aut *in* nemus Iſthmium *profecta*,
Vt donaria non lædantur,
Et templa Phœbi.
Vereor enim vos interficere,
Quæ Deorum voces, *& voluntatem* nunciatis
Hominibus. Quibus vero deſtinatus ſum laboribus,
Iis ſeruiam Phœbo, & non deſinam
Meos alumnos, *ac nutritores* colere.

Chorus.

Non in diuinis Athenis
Sunt ornatæ columnis aulæ

Γαίας παῖδαν,
Ἀνδροχεύονταν Καστιλίας
Δίναν, νοτερὸν ὕδωρ
Βάλλων, ὅσιος ἀπ' οὐναῦν ὤν.
Εἴθ' ὅτως ἄρα Φοίβῳ
Λατρεύων μὴ παυσάμαν,
Ἢ παυσάμαν ἀγαθᾶ μοίρᾳ.
Ἔα, ἔα φοιτῶσ' ἤδη, λείπουσίν τε
Πτηνοὶ Παρνασσοῦ κλίτας.
Αὐδᾶ μὴ χρίμπτ' ἀηδονῆς,
Μήσ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.
Μάρψω σ' αὐτόξοις, ὦ Ζηνὸς
Κῆρυξ ὀρνίθων γαμφηλαῖς
Ἰαχὼ νικῶν.
Οὐδὲ πῶς ἡμέλας ἄλλος ἐρίστᾳ
Κύκνος. σὺν ἀλλὰ
Φοινικοφαῆ πόδα κινήσῃς;
Οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
Σύμμολπος τέξων ῥύσειτ' ἄν.
Παρᾷ τε πλέουσας
Λίμνας τ' ἐπὶ ἅλα ζᾷς Δηλιάδος.
Αἰμάξῃς εἰ μὴ πείσῃ.
Τὰς κηληφθόγγους ᾠδάς.
Ἔα, ἔα. πῆς ὀρνίθων κηγὼς πρόσπολος; 170
Μῶν ἐσδηρίσηκυς, οὐναίας
Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
Ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.
Οὐ πείσῃ; χωρῶν σὺ δίναις
Τᾶς Ἀλφειᾶς πωδοῦργά,
Ἢ ναὸς Ἰσθμιον,
Ὡς ἀναθήμασι μὴ βλάπτητον,
Ναοί θ' οἱ Φοίβου.
Κτείνειν σ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι.
Τὰς θεῶν ἀηδόνους φήμας
Θνατοῖς. οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις,
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
Τὰς βόσκουσας θεραπεύων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χ. Οὐκ ἐν πτῆς ζαθέαις Ἀθήναις
Εὐκίονες ναοὶ αὐλεῖ

Θεῶν μόνον, ἀλλ' ἀγιάπδες
Θεραπεῖ, ἀλλά γε καὶ παρὰ Λοξίᾳ
Τᾷ Λατοῦς, διδύμων τε θεῶν
πων καλλίφαεγν φῶς.
ἴων. Ἰδοὺ πάντ' ἄθρησον, 190
Λερναῖον ὕδραν ἰοκόρῳ
Χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς.
Φίλα τε θοῦρι' ὄσσοιν.
χο. Ὁρῶ. ἴων. καὶ πέλας ἄλλ@ αὖθ',
Πῶλον πυρίφλεκτον ἀίρᾳ. 195
χο. Τίς ἄρ', ὃς ἐμᾶς μυθεύεται
Παρὰ πώλοισιν;
ἴων. Ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς
Κοινὰς ἀέθλ@ πόνους,
Διὸς παιδὶ σωστῆρι. 200
Καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον,
Πτερύγεσσιν ἐφίππιον ἵππα,
Τὸν πυρπνείοισιν ἰοκόρῳ
Τελσώματον ἀλκάν.
χο. Παύσατ τοι βλέφαρα δινεύσας. 205
ἴων. Σκέψαι κλόνον οὐ τείχεσι
Λαΐνοισι Γιγάντων.
χο. Ὧδε δερκώμεθ' ὦ φίλαι.
ἴων. Λεύσσεις οἷ' ἐπ' Ἐγκελάδῳ
Γοργῶπον πάλλουσιν ἴτυν; 210
χο. Λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
ἴων. Τί δ', κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον,
Ἐν Διὸς ἐκβόλοις χερσίν;
χο. Ὁρῶ, τὸν θεῖον
Μίμαντα πυρὶ κατακτανοῦσ'. 215
Καὶ Βρόμιος ἄλλον
Ἀπολεμίοις κισσίνοις βάκτροις
Ἐναίρει γᾶς τέκνον ὁ Βακχεύς.
Σέ τοι τὸν πυρὸς ναὸν αὐδῶ,
Θέμις γυάλων ὑπερβῶναι 220
Λευκᾷ ποδί γ'; ἴων. ἀθέμις ὦ ξένοι.
χο. Οὐδ' αὖ ἐκπύθεσθαι αὖ πυθόμαν;
ἴων. Τίνα δῆτα θέλεις; Χο. ἀρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν γᾶς
Φοίβου κατέχει δόμος; ἴων. ἐκμάσσ' ἐνδυτὸς,
Ἀμφὶ ᾗ Γοργόνες. Χο. ὕπτιος φάτις αὐδᾷ. 225
ἴων.

Deorum tantum, neque ſacrorum
Cultus: verum etiam apud Apollinem
Latonæ filium, geminorum deorum
Speciosum lumen *adeſt*.
Ion. Ecce hunc aſpice, 190
Lernæam hydram interficit
Aureis aduncis telis Iouis filius.
Quæſo te intuere oculis.
Cho. Video. *Ion.* Et prope eum alius
Interficit ardentem volucrem. 195
Cho. Quisnam *eſt*, qui mea commemoratur
Inter penſa?
Ion. Armiger Iolaus, qui
Suſcipiens communes labores
Cum *Hercule* Iouis filio exhaurit. 200
Et illum ſpecta
Inſidentem equo alato, *qui*
Ignes ſpirantem interficit
Tricorporem *Chimæræ* violentiam.
Cho. Vndiq; moueo palpebras, *oculis omnia perluſtrans.* 205
Ion. Conſidera pugnam in parietibus
Saxeis Gigantum.
Cho. Huc ſpectemus, amicæ.
Ion. Vides igitur eam, quæ aduerſus Enceladum
Horribilem vibrat clypeum? 210
Cho. Video Palladem meam Deam.
Ion. An & fulmen vtrinque candens, *et* impetuoſum
Iouis eminus ferientis manibus?
Cho. Video. *Nam* hoſtem
Mimantem *Gigantem fulmineo* igne cremat. 215
Et Bromius alium
Imbellibus hederaceis baculis, *thyrſis*,
Interficit Terræ filium Baccheus.
Te ædituum compello,
Eſt ne fas tranſire penetralia 220
Albo pede? *Ion.* Non *eſt* fas, ô hoſpites.
Cho. Neque ex te audiero, *quod ſcire cupio?* [terræ
Ion. Quid vero cupis? *Cho.* Num vere medium vmbilicũ
Phœbi cõtinet templum? *Ion.* Ornatũ etiã *eſt* coronis,
Et circa *ſunt* Gorgones. *Cho.* Sic etiam fama fert. 225
Ion.

Ion. Si quidem *Deo* placentam immolastis ante templum,
Et aliquid *ex* Phœbo scisciatari cupitis,
Accedite ad aras. non mactatis vero
Ouibus, ne in penetralia templi transite.
Cho. Intelligo *quod dicis.* Ritum igitur Dei 210 [stabunt.
Nõ violabim⁹. Quæ vero *sunt* extra *tẽplũ*, oculos obie-
Ion. Oculis *hæc* oĩa spectate, q̃a *vobis* etiã fas *est hæc intueri.*
Cho. Miserunt me domini hos secessus Dei vt viderem.
Ion. Ancillæ vero cuius familiæ vocamini?
Cre. Palladis palatia *sunt* sedes altrices 235
Meorũ Dominorũ Hãs vero, *q̃ sũt* p̃sentes circa *me*, in-
Ion. [terroga.
Ion. Generositas tibi *adest*, & morũ indicium
Hanc *oris* figuram habes, quęcunq; tandẽ sis ô mulier.
,, De homine enim plerunque iudicarit,
,, Figurã *eius* cõspicatus q̃s, *& cognoscet* an sit generosus.
Age. sed attonitum me reddisti tuos oculos claudens,
Lachrymisque rigans generosas genas,
Postquam aspexisti casta Apollinis templa.
Curnam in istam solicitudinem venisti ô mulier?
Quia omnes alii, penetralia cernentes Dei, 245
Lætantur, hic *vero* tuus oculus lachrymas fundit.
Cre. O hospes, hoc quidem tuũ *facinus* non est absurdum,
Quod in admirationem veneris ob meas lachrymas.
Ego enim contemplata hanc Apollinis ædem,
Memoriam antiquam remensa sum quandam, *quid-*
dam olim factum in memoriam reuocaui. 250
Domi autem mentẽ habui quamuis hic essem prę̃sens,
,, O miseræ mulieres, ô facinora
,, Deorũ, quid igitur *faciemus?* quo iustitiã remittemus,
,, Si dominantium iniuriis pereamus?
Ion. Quam *ob* rem occulte despondes animũ mulier? 255
Cre. *Ob* nullã. Arcus, *& mœroris intẽtionẽ* remissi. cętera vero
Egoque taceo & tu ne cures, *nec inquiras* amplius.
Ion. Quæ vero es? Vnde terrarum venis? ex qua patria
Es nata? quo nomine te vocari a nobis oportet?
Cre. Creusa quidẽ mihi nomen *est*, ex Erechtheo vero 260
Nata sum, patria vero *est* Athenienśium ciuitas.
Ion. O inclytam habitans vrbem, & a generosis
Educata parentibus, vt te admiror, mulier.

Cre.

ἴων. Εἰ μὴ ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων,
Καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
Παρελθ' εἰς θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
Μήλοισι, θεῶν μὴ πάρελθ' εἰς μυχόν.
χο. Ἔχω μαθοῦσα. θεῖ̃ον γὰρ νόμον 230
Οὐ παραβαίνομεν ἀλλ' ἐκτὸς, ὄμμα τέρψει.
ἴων. Παύσω θεᾶσθ', ὅπῃ χρῄζετε, ὄμμασι.
χο. Μεθῆσον ἀπὸ στόμα θεοῦ μεγάλα τιθεὶς εἰσιδεῖν.
ἴων. Δμωαὶ δ' τίνων κληζόμεθα δόμων;
πρέ. Παλλάδος ἐνοικοτρόφιμα μέλαθρα. 235
Τῶν ἐμῶν τροφέων. παρεύσας δ' ἀμφὶ σοὶ δ' ἐρήσει.

IAMBOI.

ἴων. Γενναιότης σοι, κ̃ τρόπων τεκμήριον
Τὸ χρῆμ' ἔχει τόδ', ἥπερ εἰ ποτ' ὦ γύναι;
,, Γνοίη δ' ἀνὴρ τὰ πολλὰ γ' ἀνθρώπου πέρι,
,, Τὸ χρῆμ' ἰδὼν τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής. 240
Ἐκ δὲ κλαυμάτων ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλείσασα σὸν,
Δακρύοις δ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηίδα,
Ὡς εἶδες ἀγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
Τί ποτε μεριμνῆς εἰς τόδ' ἦλθες ὦ γύναι;
Ὅ πάντες ἄλλοι, γάλα λεύσσοντες θεοῦ, 245
Χαίρουσιν, ἐν ζῶῦσ' ὄμμα σὸν δακρυρροεῖ.
πρέ. Ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν, σὸν ἀπαιδεύτως ἔχει,
Εἰς θυμὸν ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι.
Ἐγὼ δ' ἰδοῦσα τὰς δ' Ἀπόλλωνος δόμους,
Μνήμῃ παλαιᾶ εἰσέμιτ' ἠσυχίμῳ
ψυχᾷ. 250
Οἴκοι δ' τὸν νοῦν ἔχουσ' ἐν ἁμοὶ δ' οὐκ ἔπον.
,, Ὦ τλήμονες γυναῖκες, ὡς τολμήματα
,, Θεῶν, τί δῆτε, ποῖ δίκλω αὐήσομεν.
,, Εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίας ὀλούμεθα;
ἴων. Τί χρῆμ' αὖ θρῄνητε δυσθυμῆ γυναῖκες; 255
πρέ. Οὐδέν. Μηδὲν τόξα. τἀπὶ τοῖδε δ',
Ἐγώ τε σιγῶ κ̃ σὺ μὴ φρόντιζέ π.
ἴων. Τίς δ' εἶ; πόθεν μὲν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
Πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;
πρέ. Κρέουσα μὲν μοι τοὔνομ'· ἐκ δ' Ἐρεχθέως 260
Πέφυκα. πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.
ἴων. Ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γηγενῶν τ' ἀπὸ
Τροφεῖσι πατρῴοις, ὡς σε θαυμάζω γύναι.

Τοσοῦτο

κρέ. Τοσοῦτ' ἔπε. κοὐ τυγχάνω μῶ ξέν' ὁ πέρᾳ.
ἴων. Πρὸς θεῶν ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς.
κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωᾷς ὦ ξέν'; οὐκ μαθεῖν θέλω.
ἴων. Ἐκ γῆς πατρός σου φασὶν ὄντ' ἔβλαστε πυτίης;
κρέ. Ἐρεχθόνιός γε· τὸ δ' γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.
ἴων. Ἦ καὶ σφ' Ἀθήνη γῆθεν ἐξανείλετο;
κρέ. Εἰς παρθένας γε χεῖρας οὐ πεπτωκότι νιν.
ἴων. Δίδωσι δ', ὥσπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
κρέ. Κέκρηπός γε σωζειν παισὶν ἐχορώμεθον.
ἴων. Ἠκουσα λῦσαι παρθένους πέπλους θεᾶς.
κρέ. Τοιᾶδ' ὑφάσμασι. σκόπελον ἡμῶν πέτρας.
ἴων. Εἶεν. τί δαί; τόδ' ἀρ' ἀληθὲς, ἢ μάτην λόγος;
κρέ. Τί χρῆμ' ἐρωᾷς, ᾗ δ' ἀπάμυνω σχολῇ.
ἴων. Πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνας;
κρέ. Ἔτλη γὰρ ἐμὴν σφάγια παρθένους χθονεῖν.
ἴων. Σὺ δ' ἐξέσωσας πῶς κασιγνήτων μόνη;
κρέ. Βρέφος νεογνὸν μητρὸς ὢν ἐν ἀγκάλαις.
ἴων. Πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;
κρέ. Πλημμυρὶς πεδίνης νιν πόντιος σφ' ἀπώλεσεν.
ἴων. Μακρὰν δ' ἀφ' ἕρας ἐς σ' ἐκᾶ κίκλησκόμος;
κρέ. Τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὡς μ' ἀνέμνησας λύπης.
ἴων. Τιμᾷ σφε Πύθιος, ἀστραπή τε Πύθια;
κρέ. Τιμᾷ, τιμᾷ· ὡς μή ποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν.
ἴων. Τί δ', συγγὰς σὺ τῷ θεῷ πὲ φίλτατα;
κρέ. Οὐδέν. ξέν' οἷσι' αὖ τοισιν αἰσχύνῃ πικρά.
ἴων. Πόσις δ' τίς σ' ἔγημ' Ἀθηναίων γυναῖ;
κρέ. Οὐκ ἀστὸς, ἀλλ' ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
ἴων. Τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι πικά.
κρέ. Ξοῦθος πεφυκὼς Αἰόλου, Διός τ' ἄπο.
ἴων. Καὶ πῶς ξένος σ' ὢν, ἔσχεν ὧδε ἐγγενῆ;
κρέ. Εὔβοι' Ἀθήναις ἐγγύς πως γείτων πόλις.
ἴων. Ὑγροῖσιν, ὡς λέγουσ', ὁμόρους;
κρέ. Ταὐτῷ ἔσχεν Κεκροπίδαις κοινὸν δορί.
ἴων. Ἐπίκουρος ἐλθὼν, κἄπειτ' ἔσχε γαμεῖ λέχος;
κρέ. Φέρναί γε πολέμου, κἄδοσ' λαβὼν γέρας.
ἴων. Σὺν ἀνδρὶ δ' ἦκες, ἢ μόνη χρησμῳδία;
κρέ. Σὺν ἀνδρὶ. σκηνὰς δ' ἐστρέφ' Τροφωνίᾳ.
ἴων. Πότερον θεωτὴς, ἢ χρεῖαν μαντευμάτων;
κρέ. Κἀγὼ τε, Φοίβου δ', ἐν θέλων μαθεῖν ἔπος.

Cre. Hactenus, ô hoſpes, nec vlterius felices ſumus.
Ion. Per Deos *dic*, verane, q̃ memorantur a mortalibus? 265
Cre. Quam rem interrogas ô hoſpes? ſcire cupio.
Ion. Pater auus patris tui ex terrane ortus eſt?
Cre. Erichthonius quidem, ſed genus me non iuuat.
Ion. Num & ipſum Minerua ex terra ſuſtulit?
Cre. In virgineas manus, quamuis eum non peperiſſet. 270
Ion. Tradiditne vero *eum* ſicut in pictura *cerni* ſolet?
Cre. Filiabus Cecropis ſeruandum, non conſpectum.
Ion. Audiui virgines ſoluiſſe aream deæ.
Cre. Ideo mortuæ cruentarunt ſaxum petræ.
Ion. Age, q̃d aũt? Eſtne verũ hoc, an falſo rumor *circũfertur*? 275
Cre. Quidnam interrogas? non enim laboro ocio.
Ion. Pater *tuus* Erechtheus mactauitne tuas ſorores?
Cre. Auſus eſt mactare victimas pro patria.
Ion. Quomodo vero tu ſola ſororum ſeruata es?
Cre. Infans recens nata matris eram in vlnis. 280
Ion. Patrem vero tuum verene hiatus terræ occultat?
Cre. Ictus tridentis Neptuni ipſum perdiderunt.
Ion. Locus vero iſtic eſt nuncuparus Macræ?
Cre. Quid vero interrogas hoc? vt mihi reuocaſti in memoriam quiddam.
Ion. Honorat illum *locum* Pythius, & fulgura Pythia? 285
Cre. Honorat, honorat, vt inam nunquam te aſpexiſſem.
Ion. Quid vero? Odiſti tu Deo gratiſſima *loca*? [tris ſcio.
Cre. Nequaq̃; *Sed* hoſpes dedec⁹ quoddã *admiſſũ in illis* an-
Ion. Maritus vero quis te duxit Athenienſium, mulier? 290
Cre. Non ciuis, ſed aduena ex aliena terra.
Ion. Quis? nobilem aliquem ipſum fuiſſe oportet.
Cre. Xuthus, ab Æolo, loueque genus trahens.
Ion. Et quomodo peregrin⁹ exiſtẽs te indigenã exiſtẽtẽ ba-
Cre. Eubœa quædã vrbs Athenis eſt vicina. [buit? 295
Ion. Humidis, vt aiunt, limitibus terminata.
Cre. Hanc depopulatus eſt *cum* Cecropidis cõmuni bello.
Ion. Veniens auxiliator, deinde te duxit vxorem?
Cre. Dotem belli, pugnæque præmium accipiens.
Ion. Cum viro autem venis, an ſola *ad hæc* oracula?
Cre. Cum viro. *Ille* vero delubrum adiit Trophonii. 300
Ion. Vtrũ ſpectator, *& cõtemplãdi gratiã*, an vaticinii cauſa?
Cre. Illiusque, Phœbique reſponſum vnum ſcire cupiens.

Ion. Num pro terræ frugibus venitis, an de liberis *Deum consulturi?*

Cre. Sine liberis sumus, quamuis diuturnam lecti consuetudinem habuerimus.

Ion. Nec quidquam vnquã peperisti. sed sine liberis es?

Cre. Phœbus nouit meam sterilitatem, *eiusq; causam.*

Ion. O misera, quam cæteris *in rebus* cum sis felix, *in hac* non es felix.

Cre. Tu vero quisnam es? Vt tuã matrem iudico beatam.

Ion. Dei vocor seruus, & sum, ô mulier.

Cre. Donariumne ciuitatis, aut a quonam venditus?

Ion. Non scio, nisi hoc vnum, Apollinis vocor.

Cre. Nos igitur, ô hospes, te quoque viciſſim miseramur.

Ion. Vt qui nesciam quæ me peperit, & vnde natus sim.

Cre. Habitasne in istis templis, vel in *aliqua* domo?

Ion. Totum Dei *templum est* mihi domus, vbi me somnus occuparit.

Cre. Puerne existens *in hoc* templum venisti, an adolescens?

Ion. Infantem dicunt, qui existimant se scire.

Cre. Quæ vero te lacte enutriuit ex Delphicis?

Ion. Nunquam cognoui mammam. hæc me aluit.

Cre. Quænã, ô ærumnose? Vt laborans inueni morbũ.

Ion. Phœbi sacerdos, quam ducimus matrem.

Cre. Venisti vero ad virilẽ ætatẽ cuius educationẽ adeptus?

Ion. Aræ me aluerunt, & semper accedens hospes.

Cre. Misera te quæ peperit, quæcunque fuerit tandem.

Ion. Fortasse fui probrum alicuius mulieris.

Cre. Habesne victum? bene enim ornatus es vestibus.

Ion. Dei *donis* ornamur, cui seruimus.

Cre. Nõ cõtendisti ad inquisitionẽ vt inuenires *tuos* parentes?

Ion. Nullum enim indicium, ô mulier, habeo.

Cre. Heu. Quædã alia mulier passa est eadem cũ tua matre.

Ion. Quænam? Dic. si me iuuaret, lætaremur.

Cre. *Illa* cuius causa veni huc, priusq; accedat maritus.

Ion. Quamnam *rem* cupiens, vt *tibi*, mulier, inseruiam?

Cre. Oraculum occultum ex Phœbo cupiens cognoscere.

Ion. Dic. Nos enim cætera procurabimus.

Cre. Audi iam *meum* sermonem, sed nos pudet *hæc dicere.*

Ion. Ergo nihil ages. Hæc Dea *verecundia est* inutilis.

Cre. Quædam mea amica dicit se concubuisse cum Phœbo.

Ion. An mulier compressa esset a deo? ne dixeris, ô hospes.

Cre.

Ἰων. Καρπὸν σὺ γαίας ἦκες, ἢ πυθόνος πέρι;

Χρε. Ἀπαιδές ἐσμεν, γέρον, ἔχοντ' ἀνήμεθα.

Ἰων. Οὐδ' ἔπεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄπεκνος εἶ;

Χρε. Ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.

Ἰων. Ὦ τλῆμον, ὡς πᾶν δύτυχοδσ', οὐκ εὐτυχεῖς.

Χρε. Σὺ δ', εἶπε, ὥς σου τὴν τεκοδσαν ὤλβισα.

Ἰων. Τὴν θεὸν καλοῦμαι δοῦλος, ἤμιτ', ὦ γύναι.

Χρε. Ἀνάθημα πόλεως, ἢ τίνος πραθεὶς ὕπο;

Ἰων. Οὐκ οἶδα, πλὴν ὅτ. Λοξίᾳ κεκλήμεθα.

Χρε. Ἡμεῖς σ' ἄρ' οἰκτίρωμεν ὦ ξέν' αὐτοικτίσθημεν.

Ἰων. Ὡς μὴ εἰδέναι, ἥτις μ' ἔτεκεν, ἐξότε τ' ἔφυν.

Χρε. Ναοῖσι δ' οἰκεῖς τοῖσδε γ', ἢ κῶμον τίθης;

Ἰων. Ἀπαν θεοῦ μοι δῶμ', ἵν' αὐ λάβῃ μ' ὕπνος.

Χρε. Παῖς δ' ὢν ἀφίκου ναὸν, ἢ νεανίας;

Ἰων. Βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.

Χρε. Καί τίς γάλακτι σ' ἐξέθρεψε Δελφίδων;

Ἰων. Οὔ πω 'γνων μαστόν. ἦδ' ἔθρεψέ μ.

Χρε. Τίς ὦ τελαίπωρ; ὡς νοσοδσ' εὖ φρονεῖν νόσους.

Ἰων. Φοῖβου θεράπαινα, μητέρ' ὡς νομίζομεν.

Χρε. Εἰς δ' ὧνδ' ἀφίκου, πῦρα τροφὴν κεκτημένος;

Ἰων. Βωμοί μ' ἔφερβον, οὐπιών τ' ἀεὶ ξένος.

Χρε. Τάλαινά σ' ἡ τεκοδσ', ἥτις ποτ' ἦν ἄρα.

Ἰων. Ἀδίκημα τῶν γυναικὸς ἐξηυρόμην ἴσως.

Χρε. Ἔχεις δ' βίοτον; οὗ γὰρ ἤσκησας πέπλοις.

Ἰων. Τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.

Χρε. Οὐδ' ἦξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;

Ἰων. Ἔχω δ' οὐδὲν ὦ γύναι τεκμήριον.

Χρε. Φεῦ. πέπονθέ τις σὴ μητρὶ θῶν' ἄκλητος ἡ.

Ἰων. Τίς; εἴπον. εἴ μοι ξυμβαίη, χαίρομεν ἄν.

Χρε. Ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρ. πεῖν πόσιν μολεῖν.

Ἰων. Ποίων τ' ἐχρήζεσ', ὡς παυργήσω, γύναι;

Χρε. Μαντεύμασι κρυπτὸν διομνὺς Φοίβου μαθεῖν.

Ἰων. Λέγοις ἄν. ἡμεῖς δ' ἅπαντ' ἐξευρήσομεν.

Χρε. Ἀκοὴ δὴ τὸν μῦθον. ἀλλ' αἰδούμεθα.

Ἰων. Οὔτ' ἄρρητ' ἀξίως ἐρᾷς. δέχεσθε θεός.

Χρε. Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.

Ἰων. Φοίβῳ γυνὴ μιγῆσα; μὴ λίγ', ὦ ξένη.

κρέ. Καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρᾳ πατρός.
ἴων. Οὐκ ἔστιν. ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται.
κρέ. Ὅ φησιν αὐτὴ, κἀπόνησεν ἀθλία.
ἴων. Τί χρῆμα δρᾶσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;
κρέ. Τὸν παῖδ', ὃν ἔτεκεν, ἐξέθηκε δωμάτων.
ἴων. Ὅσοι σκληροὶ πατῆρες, ποῦ 'στιν; εἰσορᾷ φάος;
κρέ. Οὐκ οἶδεν· ἀδίκως. ζῶντα κἀμαντεύομαι.
ἴων. Εἰ δ' ἔσκεπ' ἔστι, πῖνι τροπαῖ' ἀφθάρτ;
κρέ. Θηρσὶ σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κλαίειν.
ἴων. Ποίᾳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;
κρέ. Ἐλθοῦσ', ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ εὗρ' ἔτι.
ἴων. Ἦν δ' αἱματηρὸς ἢ τις ὠς ἴχνος βροτῶν;
κρέ. Οὔ φησι. καίτοι πολλὰ διέρρανται πέδον.
ἴων. Χρόνος δ' ἆρ' ἦν τῷ παιδὶ διαπεπραγμένος;
κρέ. Σοὶ ζῶντ' ἂν ἦν, εἰ ζῶν ἔλυ, εἰ δ' οὐ, θανών.
ἴων. Ἀδικεῖ νιν ὁ θεός. ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία.
κρέ. Οὐκοῦν ἕτερον ὕστερον τέξει γόνον.
ἴων. Τί δ', εἰ λάθρᾳ νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;
κρέ. Τὰ κοινὰ χαίρων, ἐ δίκαια δρᾶν, μόνος.
ἴων. Οἵ μοι. ξυνῳδὸς ἡ τύχη τῷ μῷ πάθει.
κρέ. Καί σ' ὦ ξέν' οἶμαι μητρὶ ἀθλίαν ποθεῖν.
ἴων. Καὶ μή γ' ἐπ' οἰκτον μ' ἔλθῃς, ἔ λελήσμεθα.
κρέ. Σιγῶ. πέραινε δ' ὧν σ' ἀνείρωμαι πέρι.
ἴων. Οἶσθ', εὖ ὁ κόμης τῶν λόγων μάλιστά σοι;
κρέ. Τίδ' οὐκ ἐκείνη τῇ τελαυπόρῳ νόσῳ;
ἴων. Πῶς θεὸς ὀλαθεῖν βέλεται, μαντευόμενος;
κρέ. Εἴπερ κακίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.
ἴων. Αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα. μὴ ξέλεγχέ νιν.
κρέ. Ἀλγυνεῖται δέ γ' ἡ πεπυσμένη τῇ τύχῃ.
ἴων. Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι σοφὸς πεύσεται πόδα.
Ἐν τοῖς γὰρ αὐτῷ δώμασι κακὸς φανεὶς
Φοῖβος, δικαίως τὸν ξυμιστεύοντά σοι
Δρᾶσειεν ἂν τι πημα. ἀπαλλάσσου γοῦν.
„ Τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' ἂ μαντευτέον.
„ Εἰς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἐλθοιμεν ἄν,
„ Εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντας ἐκπονήσομεν
„ Φράζειν, ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ σφάγιά μοι
„ Σφαγεῖσι μήλων, ἢ δι' οἰωνῶν πτερῶν.
„ Ἂν γὰρ βίᾳ πρὸς δώμαθ' ἁγνῶν θεῶν,

„ Ἀκ-

Cre. Et puerum peperit Deo clam patre.
Ion. Non est: humanæ *enim* culpæ pudet *Deum*.
Cre. *Imo* quod inquit ipsa, id etiam est passa.
Ion. Quid postea fecit, siquidem deo iuncta fuit?
Cre. Filium, quem peperit, exposuit foras.
Ion. Hic filius expositus vbi est? aspicitne *solis* lucem?
Cre. Nemo scit. & *ob* hæc *ipsa* oraculum consulo.
Ion. Si igitur non amplius supereſt, quomodo periit?
Cre. Putat bestias interfecisse illum miserum.
Ion. Quonam indicio vtens cognouit hoc?
Cre. Cũ venisset *eo*, vbi eũ exposuerat, nõ inuenit iterũ.
Ion. Erantne aliquæ stillæ sanguinis in via?
Cre. Negat *se quicquam vidisse*, quamuis diligenter considerauerit solum.
Ion. Quod vero tempus *est* interfecto puero?
Cre. Haberet eandem mensurã ætatis, quam tu, si viueret.
Ion. Iniuria afficit *eam* Deus. mater vero *est* misera.
Cre. Nunquam in posterum gignet aliam sobolem.
Ion. Quid vero si furtim sublatum Phœbus ipsum alat?
Cre. Gaudens de re communi solus non facit iuste.
Ion. Heu congruam fortunam meæ calamitati.
Cre. Et te, ô hospes, existimo matrẽ miserã desiderare.
Ion. Ne me ducas ad dolorem, cuius obliti sumus.
Cre. Taceo. pertexe vero *illa* de quibus interrogo te.
Ion. Scisne igitur quæ pars tuæ orationis laboret maxime?
Cre. Quid vero non languet illi miseræ?
Ion. Quomodo Deus, quod latere cupit, oraculo deteget?
Cre. Siquidem insidet communi tripodi Græciæ.
Ion. Pudet eum huius rei, ne exquire ab ipso.
Cre. Quæ vero passa est *Dei concubitum*, ob hanc fortunam
Ion. Non est, qui tibi vaticinetur ista. [dolet.
In suo enim templo accusatus tanquam turpis
Phœbus, iuste eum, qui oracula tibi redderet,
Afficeret aliquo malo. *Quamobrẽ* hinc discede mulier.
„ Non enim dicenda *sunt* Deo contraria.
„ Eo enim dementiæ veniremus,
„ Si Deos inuitos cogere vellemus
„ Dicere, quæ nolunt, aut ante aram factis
„ Mactationibus ouium, aut per auguria auium.
„ Si enim vi *rem* vrgeamus inuitis Diis,

„ Possidemus inuita bona, ô mulier.
„ Quæ vero volentes dederint *illis* iuuamur.
Cho. Multæ profecto sunt multorũ mortaliũ calamitates.
„ Formæ vero *ipsarũ inter se* differũt, vnã vero felicitatẽ
„ Vix vnquam inueniet aliquis *in* hominum vita.
Cre. O Phœbe & illic, & hic non iustus es
In illam absentem, cuius adsunt sermones.
Tu enĩ nõ seruasti tuũ *filiũ*, quẽ oportebat a te seruari.
Nec interrogãti matri, vates existens, dices *quod cupit*.
Vt si quidẽ nõ supereſt amplius, tumuletur sepulchro:
Si vero viuit, veniat matris in conspectum tandem.
Sed omittere hæc conuenit, si a Deo
Prohibemur cognoscere quæ volumus.
Sed ô hospes (video enim generosum maritum
Xuthum, qui proxima Trophonii iam
Reliquit spelæa) dictos sermones
Taceto apud maritum, ne quod probrũ suscipiã,
Curiose tractans arcana, & efferatur sermo
Non *ita*, vt nos eum explicauimus.
„ Conditio enim mulierum misera *est* apud viros.
„ Nam bonæ etiam inter malas mixtæ
„ Odio habemur, adeo miseræ sumus.
Xu. Primum quidem Deus, qui meorum alloquiorum
Accipit primitias, saluus sit, tuq; ô vxor *deinde* salue.
Num sero reuersus te consternaui pauore?
Cre. Non. Sed in solicitudinem venisti. sed mihi
Dic quodnam oraculũ ex Trophonii specu feras,
Et quomodo nobis semen liberorum succedet?
Xu. Non voluit anteuertere Dei
Oraculum vnum tantum dixit, me non sine liberis
Domum rediturum esse, neque etiam te ab oraculis.
Cre. O veneranda Phœbi mater, vtinam igitur feliciter
Venerimus *huc*, vtinã nostra cõmercia, q̃ antea fuerũt
Cadant meliora apud filium tuum.
Xu. Fient hæc. Sed quis est *hic* propheta Dei?
Ion. Nos q̃dẽ *ea curam*⁹ quæ *sunt* extra *tẽplũ*. Interiora vero
Qui prope tripodem sedent, hospes, [alii curant
Optimates Delphorum, quos legit sors.
Xu. Recte *dixisti*. Habeo igitur omnia, quæ cupiebamus.
Ibo *igitur* intro. Etenim, vt ego audio,

„ Ἀγνῶτα κεκτήμεθα πεῖρᾶθ', ὦ γύναι.
„ Ἃ δ' αὖ διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.
Χο. Πολλαί γε πολλοῖς εἰσὶ συμφοραὶ βροτῶν.
„ Μορφαὶ δ' ἀμορφίαισιν. ἐν δ' αὖ τύχαις
„ Μόλις ποτ' ἐξεύροις τὸν ἀνθρώπων βίον.
Κρέ. Ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ, κἀνθάδ' ὢν δίκαιος εἶ,
Εἰς τὸν ἀπόντα, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
Σύ γ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν, ὃν σώσειν σ' ἐχρῆν.
Οὔθ' ἱκνουμένῃ μητρὶ, μάντις ὢν, ἐρεῖς.
Ὡς εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστι, δυσκωθῇ τάφῳ.
Εἰ δ' ἔστ', ἐλθὴ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
Ἀλλ' ἐᾶν χρὴ ταῦτ', εἰ θεὸς τὰ θεοῦ
Κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν ἃ βούλομαι.
Ἀλλ' ὦ ξέν', εἰσορῶ γὰρ ὄχλον πόσιν
Ἔξω, πέλας δὴ τοῦδε τοῦ Τροφωνίου
Λιπόντα θαλάμους, τοὺς λελειγμένους λόγους
Σίγα πως ἀνδρὶ, μή πιν' αἰσχύνω λάθρᾳ,
Διακνοῦσα κρυπτὰ, κἀπιθῇ λόγος,
Οὐχ ἡμᾶς ἡμῖν αὐτὸν ἐξειλίσσοντα.
„ Τὰ γὰρ γυναικῶν, δυσχερῆ πέφυκε θνητοῖς,
„ Κἂν τοῖς κακοῖσιν αἰ 'γαθαὶ μεμιγμέναι,
„ Μισούμεθ', ἄτῳ δυστυχεῖς πεφύκαμεν.
Ξυ. Πρῶτον μὲν, θεὸς τ' ἐμῶν πρόσφθεγμάτων
Λαβὼν ἀπαρχὰς, χαίρετω, σύ τ' ὦ γύναι.
Μῶν χρόνιος ἐλθὼν σ' ἐξέπληξ' ὀρρωδίᾳ;
Κρέ. Οὐδέν γ'. ἀφίκου δ' εἰς μέλεμναν. ἀλλά μοι
Λέξον, τί θέσπισμ' ὁ Τροφωνίκ φέρᾳς,
Παίδων ὅπως νιν σπέρμα συνκαθήσεται.
Ξυ. Οὐκ ἠξίωσε τὸν θεὸν πρόλαμβάνειν
Μαντευμ'. ἐν ᾧ γὰρ εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
Πρὸς οἶκον ἥξειν, ὠδέ σ' οὐ χρησμῴων.
Κρέ. Ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ δὲ αἰσίως
Ἐλθοιμεν. ἄστε τὴν συμβόλαια πρόσθεν ἐμῶν,
Ἐς παῖδα τὸν σὸν μὴ πίσει βιλπόνα.
Ξυ. Ἔστω πιστά. ἀλλὰ τίς πρόσφθεγμά σου θεοῦ;
Ἰων. Ἡμεῖς τά γ' ἔξω. τῶν ἔσω δ' ἄλλοις μέλει,
Οἱ πλησίον θάσσουσι τρίποδος ξένε,
Δελφῶν ἀριστῆς, οὓς ὁμιλῶσιν πάλαι.
Ξυ. Καλῶς. ἔχω δὴ πάντ', ὅσων ἐχρῃζόμην.
Στείχοιμ' ἂν εἴσω. κἀγὼ, ὡς ἐγὼ κλύω,

Χρησήριον πέπλωκε τοῖς ἐπήλυσι
Κοινὸν πρὸ ναοῦ. βυλόμεθ' ἐν ἡμέρᾳ
Θῆλ', αἰσία γὰρ, θεὸν λαβεῖν μαντεύμασι.
Σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
Λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους, εὔχου θεοῖς,
Χρησμούς μ' ἐνέγκειν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.
κρί. Ἔστω τόδ', ἔστω. λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
Νῦν ἀλλὰ τοῖς πρὶν ἐξαλαλεῖν ἁμαρτίας;
Ἄπαις μὲ κ' ἔλθοιτ' ἐς δόμους φίλους,
Ὅσον γ' ἐγὼ ζῶ, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.
Ἰων. Τί ποτε λογίσεται ξένη πρὸς τὸν θεὸν
Κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδορεῖσθ' αἰνίσσεται;
Ἦτοι φυγοῦσα γῆς ὑπερμαντεύεται,
Ἢ καί τι σιγῶσ', ὧν σιωπᾶν χρεών;
Ἀλλ' ἐμὸν τὸ Ἐρεχθέως τί μοι.
Μίλτῳ πεσσηκτ' ἔδος; ἀλλὰ χρυσέους
Πρόχυσιν, ἰλὼν εἰς ἀπορραντήρια,
Δρόσον κρήνης. νηλιπήτου δ' ἐμοὶ
Φοῖβος, τί πείσῃ παρθένους βίᾳ γαμῶν,
Προδιδῶσι παῖδας τεκνώσας λάθρα.
Θνήσκουσιν. ἀμείλιξ μὴ σύ γ'. ἀλλ' ἐπὶ
κρηπῖδ',
,, Ἀρίζηλος δίκαι. Καὶ γὰρ ὃς ἂν βροτῶν
,, Κακὸς πέφυκε, ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
Πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς
Γράψαντας, αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;
Εἰ δ', ἃ γὰρ ἔστι, πλοιπὰ δ' ἐρέ-
σσομεν,
Δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων,
Σὺ, κἀ Ποσειδῶν, Ζεύς θ', ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ.
Ναοὺς πίνοντες δ' ἀδικίας κτενώσετε.
Τὰς ἡδονὰς γὰρ τἀσεμνήδιος πάρος
Σαπρὸν δόντες, ἀδικεῖτ'. οὐκεῖτ' ἀνθρώπους κακῶς
Λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακῶ
Μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας παύε.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Σὲ τὰν ἀδίνων λοχάν,
2 Εἰλείθυιάν τε ἐμὰν
3 Ἀθάναν ἱκετεύω,

4 πᾶ-

Per sortem cecidit aduenis oraculum
Comniune ante templum. volumus die
Hac (sacra enim *est*) dei capere oracula.
Tu vero circa aras, ô mulier, laureos
Accipiens ramos, pete a Diis vt prole felix
Oraculum ego referam ex templo Apollinis.
Cre. Erunt hæc, erunt. si velit autem Apollo
Nunc saltem priora sanare peccata,
Non totus quidem erga nos erit amicus:
Quantum vero vult (est enim Deus) accipiam.
Ion. Quid vero verbis hæc hospita in Deum
Tectis semper conuicia iactans obscure significat?
An exulans pro patria consulit oracula
An etiam tacens aliquid *eorum*, quæ taceri conuenit?
Sed filia hæc Erechthei quid mihi
Curę est? & *quid me* attingit solũ *Atticum?* quin aureis
Gutturniis profectus ad aspersoria,
Asperginem emittam Sed castigandus mihi
Phœbus, qua mente virgines per vim comprimens,
Prodat liberos *ex illis* suscipiens clam. & *deserat*
Morientes. Tu igitur ne negligas *hæc*. sed, quando *rerum* es dominus.
,, Cole virtutem. Etenim quisquis mortalium
,, Improbus est, *illum* dii puniunt.
Quomodo igitur æquum *est* vos qui leges mortalibus
Scripsistis, ipsos iniustitiæ reos esse?
Si igitur *hoc verum est*, (non est tamen) iam vtar sequenti *sermone*,
Pœnas dabitis hominibus violenti congressus,
Tu, & Neptunus, & Iupiter, qui in cælo dominatur.
Templa vero desolabitis stupra *vestra* luentes.
Voluptates enim ante modestiam
Studiose ponentes, iniuste facitis. nõ amplius homines
Accusare iustum *est*, si Deorum vitia
Imitemur sed *Deos*, qui docẽt hæc, *æquum est* accusare.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Te partuum obstetricem,
2 Eilithyiam, meamque
3 Mineruam obsecro,

4 Quæ

4 Quæ Prometheo Titani
5 Obstetricata es in summis
6 Verticibus Iouis. ô veneranda victoria
7 Veni *ad* Pythicam domum,
8 Olympi *ex* aureis thalamis
9 Volitans ad plateas,
10 Vbi Phœbeia tellus,
11 Domus in terræ medio sita,
12 Numine afflato tripode
13 Oracula perfecta reddit.
14 Tu,& Latonæ filia *Dianæ*,
15 Duæ Deæ, duæ virgines
16 Castæ sorores Phœbi,
17 Supplicate iam ô virgines
18 Vt antiquum Erechthei
19 Genus felicem prolem tandem puris
20 Oraculis consequatur.

Antistrophe.

„ 1 Eximias enim præbet
„ 2 Mortalibus fœlicitates
„ 3 Certa spes, *firmumq; præsidium*
„ 4 Liberorum, quibus nutrita frugibus
„ 5 Fulget in thalamis
„ 6 Patriis florida iuuentus,
„ 7 Hæreditarias diuitias
„ 8 Quod a parentibus sint habituri, *quæ*
„ 9 Alios ad liberos, *posterosq; suos transmittant*.
„ 10 Præsidiũ n. *liberi sũt parentib.* in malis, *aduersisq; rebus*,
„ 11 Et in secundis rebus iucundum *sunt solatium*.
„ 12 Armisque solo patrio fert *filiorum virtus*
„ 13 Salutarem opem.
14 Mihi quidem & diuitiis
15 Et regiis thalamis præferantur
16 Educationes domesticæ bonorum liberorum.
„ 17 Odi vero orbam
„ 18 Vitam: & si cui placet, *hunc* repræhendo.
„ 19 Cum mediocribus vero facultatibus vitam
„ 20 Prole felicem habeam.

EPODVS.

1 O sedes Panis, &

2 Vicis-

4 Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
5 Θεῖσαν κατ' ἄκρωρείας
6 Κορυφὰς Διὸς ὦ πότνια νίκα,
7 Μόλε πύθιον εἰκὼ,
8 Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων
9 Πλαθεῖσα πρὸς αὐγὰς,
10 Φοιβήιος ἔνθα γᾶ.
11 Μεσόμφαλον ἑστία,
12 Παρὰ χορὸν δωρίμῳ τρίποδι
13 Μαντεύμασι κραίνει.
14 Σὺ, καὶ πᾶς λατοῦς,
15 Δύο θεαὶ δύο παρθένοι,
16 Κασίγνητα σεμνὰ τᾶ Φοίβᾳ.
17 Ἱκετεύσατε σὺν, ὦ κόραι,
18 Τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
19 Γένος εὐτεκνίας χρονίᾳ κεκαρπῶσ
20 Μαντεύμασι κύρσαι.

Ἀντιστροφή.

„ 1 Ὑπερβαλλόσας γὰρ ἔχει
„ 2 Θνατοῖς εὐδαιμονίας,
„ 3 Ἀκίνητος ἀφορμὰ
„ 4 Τέκνων, οἷς αὐξομένοις τρέφει
„ 5 Λάμπουσιν ἐν θαλάμοις
„ 6 Πατρίοισι νεανίδες ἥβαι.
„ 7 Διαδέκτορα πλοῦτου
„ 8 Ὡς ἔξοντές γ' ἐκ πατέρων
„ 9 Ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
„ 10 Ἀλκὰ τε γὰρ ἐν κακοῖς,
„ 11 Σωτήρ τ' εὐτυχίας, φίλοι,
„ 12 Δορί τε γᾶ πατρία φέρει
„ 13 Σωτήριον ἀλκάν.
14 Ἐμοὶ μὲν πλοῦτος τε πάρεστι,
15 Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶσι
16 Τροφαὶ κηδεῖοι κεδνῶν τέκνων.
„ 17 Τὸν ἄπαιδα δ' ὀπυίω
„ 18 Βίον. ὃ τε δοκεῖ, ψέγω.
„ 19 Μεθ' ἁπτῶν μετρίων βιοτᾶς
„ 20 Εὔπαιδας ἐχοίμαν.

Ἐπῳδός.

1 Ὦ Παιὰν θακήμασι, καὶ

2 Παρα-

2 Παραυλίζουσα πέτρα,
3 Μυχοὶ δαιτὶ μακρᾷ,
4 Ἵνα χορεύουσι ποδῶν
5 Ἀγραύλου κόραι τρίγωνοι,
6 Στάδια χλοερὰ τᾶς Παλλάδος ναῶν,
7 Συρίσδων ὑπ' αὐλὰς
8 Ἰαχὰς ὕμνων,
9 Ὅταν αὐλίοις συρίζῃς,
10 Ὦ Παῦ, τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
11 Ἵνα τεκοῦσά τις
1 Παρθένος ὦ μελία, βρέφος Φοίβῳ
13 Πώεσιν ἐξέθρεψεν ἰόνα,
14 Θηρσὶ τε φοινίαν
15 Δαῖτα πικρῶν γάμων
16 Ὕβριν, ἃ τ' ἐπικερτόμοις, ἃ τε λόγοις
17 Φάτιν αἴσιον, δύτυχὲς μετέχει
18 Θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

Τεχναῖος.

Ἰων. Πρόσπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων
Θυοδόκων φερέφρημ' ἔχουσαι διατόπου φυλάσσετε,
Ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα, κἀχρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱερῶν ἀπαμείβων;
Χο. Ἐν δόμοις ἔσω, ὦ ξέν', ἔπαυδῶμ' ἐπορθοῦντ' τόδε.
Ὡς δ' ἐκ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
Δῶπον. ἐξιόντα τ' ἤδη διατόπου ἀρᾶν πάρα.
Ξου. Ὦ τέκνον, χαῖρε. τὴν δὲ δέχου τᾶς λέχους πρέπουσάν μοι.
Ἰων. Χαίρομεν. σὺ δ' εὐφρόνᾳ τε, κοὐ δυστυχὲς ὄντ' εὖ πράξομεν.
Ξου. Δὸς χερὸς φίλημά μοι σᾶς, σώματός τ' ἀμφὶ πλευράς.
Ἰων. Εὖ φρενᾶς μᾶν, ἢ σ' ἔμηνε θεοῦ τις ὤ ξένε βλάβη;
Ξου. Σωφρονῶ, τὰ φίλτατ' εὑρὼν, εἰ φυγεῖν ἐφίεμαι.
Ἰων. Παῦε μὴ ψαύσας, τὰ τᾶδε στέμματ' ἐρρίζ χερί.
Ξου. Ἄψομαι. καὐτὰ σέβιζω. τίμιά σ' ἐγείσατο φίλαις.
Ἰων. Οὐκ ἀπαλλάξῃ, πρὶν ἂν σὺ τἄδικα πεπυσμένων λαοῖν;
Ξου. Ὡς τί δὴ φεύγῃς ἐμὲ σεσωσμένον γνωρίσας τὰ φίλτατα;
Ἰων. Ὀφείλω φρενοῦν ἀμαθύνους, κἀμεμηνότας ξένους.
Ξου. Κτενεῖς, καὶ πέμψεις πατρὸς ἐμὸν, ὃν κτενεῖς, ἔσῃ φονεύς.

Ἰων.

2 Vicina petra
3 Secessus longis epulis,
4 Vbi choreas ducunt pedibus
5 Agrestis *Dei* triplices puellæ,
6 *Per* viridia stadia *prataq;* ante Palladis templa,
7 Fistularum *i fistulis lusorum*, ad varios
8 Modos hymnorum:
9 Quando tibia canis,
10 O Pan, tuis in antris,
11 Vbi quem peperit quædam
12 Virgo (ô misera) infantem Phœbo,
13 Expositum epulum volucribus,
14 Et feris cruentam
15 Dapem, *ob* amari connubii
16 Probrũ. Nec inter radios textorios, nec *inter* sermones
17 Famã audiui, *nunquã audiui*, felicitatis esse participes
18 Liberos a Diis *ex stupro susceptos, datosq;* mortalibus.

Ion.

Ministræ, quæ circa basim huius templi
Sacri custodiam habentes dominum obseruatis.
Reliquit ne iam sacrum tripodem, & oraculum
Xuthus? an manet in sacello interrogans de orbitate?
Cho. Intus est, ô hospes, nondum egressus est ex hac domo,
Sed tanquã iam egrediatur, harũ portarũ audimus
Strepitũ: atq; adeo exeuntẽ iam dominũ videre licet.
Xu. O fili, salue: nã hoc exordium loquendi mihi cõuenit,
Ion. Salui sumus, & tu sanus sis, & duo existentes, *i. ambo*
prospera vtamur fortuna.
Xu. Da manus tuæ mihi osculũ, & complexum corporis.
Ion. Sanus ne es, an, ô hospes, vertit te in furorem aliqua
Dei noxa?
Xu. Sanus sum, charissima nactus. si fugis, consequar.
Ion. Desine. Ne *me* cõtrectans, Dei coronas rumpas manu.
Xu. Contrectabo, neq; pignus capio. inuenio enim quod
mihi est charissimum. [*as* sagittas recipias?
Ion. Non recedes *a me* priusquam intra pulmones *tuos me-*
Xu. Quare vero fugis me, cum agnoscas tua charissima?
Ion. Debeo ad sanitatẽ reuocare ineptos, & insanos hospites
Xu. Interfice, & crema: patris enim tu, si *me* occideris, eris
interfector.

Ion.

Ion. Quomodo vero tu mihi pater *es?* hoc igitur an non ridendum mihi auditu?

Xu. Nonne vclox oratio poterit significare tibi meas *res?*

Ion. Et quid mihi dicturus es? *Xu.* Ego sum tuus pater, & tu meus filius.

Ion. Quis dixit hęc? *Xu.* Apollo, q̃ te tea aluit meũ existentẽ.

Ion. Dicis tibi ipsi testimonium. *Xu.* Imo vero Dei cognitis oraculis *hæc dico.*

Ion. Deceptus es audito ænigmitate. *Xu.* Annon recte

Ion. Quis igitur fuit sermo Phœbi? *Xu.* Eum qui obuiam mihi venisset,

Ion. *In* quo occursu? *Xu.* Exeunti ex hoc templo Dei.

Ion. Quid futurum vt illi accidat? *Xu.* Meum esse filium.

Ion. Ex te natum, an donum aliunde *datum, i. adoptiuum?* *Xu.* Donum, & tamen natum ex me.

Ion. Primum ergo mihi coniungis pedem tuum? *In me primum incidisti?* *Xu.* Non alteri, ô fili *occurri.*

Ion. Vnde nam venit hęc fortuna? *Xu.* Vterque miramur eandem *fortunam.*

Ion. Age. ex qua vero matre tibi natus sum? *Xu.* Dicere

Ion. Neque Phœbus dixit? *Xu.* Delectatus hoc, illud non interrogaui.

Ion. Ex terra igitur matre sum natus. *Xu.* Terra non gignit liberos.

Ion. Qd̃o igitur esse tuus? *Xu.* Nescio, ad deũ aũt refero.

Ion. Age attingamus alios sermões X. Hoc *erit* meli⁹, ô fili.

Ion. Venistine in illegitimum aliquem thorum? *Xu.* Stultitia iuuentutis.

Ion. Priusquam duceres filiam Erechthei? *Xu.* Non enim postea vnquam.

Ion. An igitur tunc me genuisti. *Xu.* Conuenit tempus.

Ion. Quomodo vero huc venimus? *Xu.* *Ob* hæc inops consilii hæreo.

Ion. Per longum profectus iter? *Xu.* Et hoc me incertum

Ion. Venisti ne prius ad Pythiam *oraculi* rupem? *Xu.* Ad festa Bacchi.

Ion. Ad quam vero *domum* hospitum diuertisti? *Xu.* *Illius,* qui me Delphicis puellis.

Ion. Initiauit te, aut qd̃o hęc dicis? X Męnadibusq; Bacchi.

Ion. Sobrium, an ebrium existentem? *Xu.* Bacchi captum voluptate.

ἴων. Πῶς δέ μοι πατὴρ σύ; τοῦτ' οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;

ξέ. Οὐ τεἴχων ὁ μῦθος αὖ σοι πέμπὰ σημήνειν ἄν;

ἴων. Καὶ τί μοι λέξεις; ξέ. πατὴρ σὸς εἰμι, κἀ σὺ πῶς ἐμός.

ἴων. Τίς λέξας τόδε; ξέ. ὃς σ' ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.

ἴων. Μαρτυρεῖς σαυτῷ. ξέ. τὰ τοῦ θεοῦ γ' οὐκ ἀμφιβὼν χρησθέντα.

ἴων. Εσφάλης αἰνίγμ' ἀκούσας. ξέ. οὐκ ἄρ' ὀρθ' ἀκούομεν;

ἴων. Ὁ δ' λόγος τίς ἐστι Φοίβου; ξέ. τὸν σαυτῆς σπαρτὸν μόνον;

ἴων. Τίνα σωσάντων; ξέ. δόμων τῶνδ' ἐξιόντα τῷ θεῷ.

ἴων. Συμφορᾶς τίνος κυρήσας; ξέ. παῖδ' ἐμὴν πεφυκέναι.

ἴων. Σὸν λέγων τ', ἢ δῶρον ἄλλως; ξέ. δῶρον ὄντά σ' ἐξ ἐμοῦ.

ἴων. Πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν; ξέ. οὐκ ἄλλῳ τέκνον.

ἴων. Ἡ τύχη πόθ' ἥκει; ξέ. δύο μίαν τιμῶμεν ὁμῶς.

ἴων. Ἔα. τίνος δὲ σοι πέφυκα μητρός; ξέ. οὐκ ἔχω φράσαι.

ἴων. Οὐ γὰρ Φοῖβος εἶπε; ξέ. τρυφᾷς τοῦτο, κεῖνα οὐκ ἠρόμην.

ἴων. Γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός. ξέ. ἀ πέδον πικτὰ τέκνα.

ἴων. Πῶς δ' οὖν εἶμι σός; ξέ. οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' εἰς τὸ θεόν.

ἴων. Φέρε λόγων ἀψώμεθ' ἄλλων. ξέ. ζῶ τ' ἀμείνων ὦ τέκνον.

ἴων. Ἦλθες εἰς νόθον πλέκτρον; ξέ. μωρία γε τοῦ νέου.

ἴων. Πελανηφορῶ λαβεῖν Ερεχθέως; ξέ. ἡνίκ' ὕστερον γέ πω.

ἴων. Ἄρα δῆτ' ἐκεῖ μ' ἔφυσας; ξέ. τῷ χρόνῳ γε σωστρίχῃ.

ἴων. Κἄπειτ' πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρο; ξέ. ζῶ τ' ἀμηχανῶ.

ἴων. Διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου. ξέ. τοῦτο κἄμ' ἀπορεῖ.

ἴων. Πυθίαν δ' ἦλθες πέτραν πρίν; ξέ. εἰς Φανάσιμα Βακχίδ.

ἴων. Προξένων δ' ὑπ' τῷ κατέσχες; ξέ. ὃς μ' Δελφίσιν κόρως.

ἴων. Εὐθὺς σ', ἢ πῶς πεισθ' αὐδᾶς; ξέ. Μαινάσιν τι Βακχίδ.

ἴων. Ἔμφρων, ἢ κρατηθεὶς ὤν πω; ξέ. Βακχίδ' ὡσθεὶς ἡδονᾷς.

Ἰων. Τᾶτ' ἐκεῖνῳ ἐσπέρημμ. Ξε. ὁ πότμος σ' ὀξύτερ' ἐκύρησεν.
Ἰων. Πῶς δ' ἀφικόμεσθα ναοὺς; Ξε. ἔκβολον κόρης
ἴσως.
Ἰων. Ἐκπεφόβαμμ τὸ δοῦλον. Ξε. πατέρα νῷ δέχου
τέκνον.
Ἰων. Τᾷ θεᾷ γὰρ οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός. Ξε. οὐ φρονεῖς ἄρα.
Ἰων. Καὶ πῶ βουλόμεσθά γ' ἄλλο; Ξε. νῷ ὁρᾷς, ἃ χρῄζω
ὁρᾶν.
Ἰων. Ἡ Διὸς παῖδος γλυκεᾶς πῶς; Ξε. ἦ σοί γε
γίγνεται.
Ἰων. Ἦ ἵζω δῆτ', οἵ μ' ἔφυσαν; Ξε. πᾶθρα μὲν θεᾷ. 560
Ἰων. Χαῖρέ μοι πάτερ. Ξε. φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην
τόδε.
Ἰων. Ἡμέρα θ' ἡ νῷ παροῦσα Ξε μακαρία γ' ἐμοὶ μάν.
Ἰων. Ὦ φίλη μῆτερ, ποτ' ἄρα κἀν σὸν ὄψομαι δέμας;
Νῷ πρῷ σε μᾶλλον, ἢ πρίν. ἢ πρὶν εἰ ποτ' εἰσοδεῖν.
Ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν δ' ἰῶμεθα. 565

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Κοιναὶ μὲν ἁμῖν δωμάτων εὐπραξίαι.
Θαμὰ δὲ κἀπόλιναν εἰς τέκν' ἀτυχεῖν
Εὐκλόμῳ αὖ, τάς τ' Ἐρεχθέως δόμους.
Ξε. Ὦ τέκνον, εἰς μὲ σὸν αὐδήσας, θεὸς
Ὀρθῶς ἐκραυε, κἀσωσ' ἐμοί τε σε. 570
Σύ τ' αὖ τὰ φίλτατ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
Ὅσοι δ' ἤξασ' ὀρθῶς ἔτυκαμ' ἔχθ' πόθος,
Ὅπως σύ τ' ὦ πᾶ μητέρ' οὑρήσεις σέθεν,
Ἐγώ θ', ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
Χρῆν δ' ἦ δοκοῦντες τοῦτ', ἴσως εὕρημ' ἄν. 575
Ἀλλ' ὀκλίπων θεὸν δάπεδ', ἀλητείαν τε σὸν,
Εἰς ἇς Ἀθήνας εἶχε κοινόφρων πατρὶ,
Οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρα μαρμαρεῖ πατρὸς,
Πολὺς δ' πλοῦτος ὑδὲ δευτέραν νόσων
Δυοῖν κεκλῆσθ' δυσχλαινὸς, πίνης θ' ἅμα, 580
Ἀλλ' εὐχλαινός τε, κἀπολυκτήμων βίᾳ.
Σιγᾷς, τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχῃς;
Εἰς φροντίδας δ' ἀπῆλθες. οὐκ ἀκριβῶς
Πάλιν μεθιστὰς, δεῖμα πρόσβαλλε πατρί.
Ἰων. Οὔτ' αὖτ' ὀνειδος φαίνεται τῶν πρασσομένων, 585
,, Πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.
Ἐγὼ δ', τὸ μὴ συμφορὰν ἀπωσάμενος,

Πατέρα

Ion. *Secundum* hoc, *quod refers*, illic tunc fati fumus. *Xu.* Fatum te inuenit, ô fili.
Ion. Quomodo vero venimus ad *hæc* templa? *Xu.* Fortaſſe *infans* expoſitus a puella. 555
Ion. Effugimus *igitur* ſeruitutem, *nec ſerui ſumus appellãdi.* *Xu.* Patrem nunc ſuſcipe, ô fili.
Ion. Nõ cõuenit igitur nõ obſeq deo. *Xu* Recte, pfecto sẽtis
Ion. Quid igitur præterea volumus aliud? *Xu.* Nũc vides quæ conuenit te videre. [dem accidit.
Ion. An *ex* Iouis filio filiũ *me* natũ eſſe *video*? *X.* Vt tibi q-
Ion. An igitur attingã illos, q̃ me genuerũt? *X.* Obtemperans deo. 560 [hanc accipio.
Ion. Salue mihi ô pater. *Xu.* Gratã certe compellationem
Ion. Et hodierna dies. *Xu.* Beatum me fecit.
Ion. O chara mater, quando igitur tuum aſpiciam corpus? Nũc magis cupio te videre, q̃ antea, quęcũq; tãdem ſis. Sed fortaſſe mortua es, & nos *te iuuare* nihil poſſum*.

Chorus.

Communes quidem nobis *ſunt* domorũ fœlicitates, Tamen etiam dominam prole fœlicem eſſe Optarim, & Erechthei familiam.
Xu. O fili de tua inuentione deus *Rem* recte perfecit, & iunxit te mihi: 570
Tuq; viciſſim chariſſima inueniſti, neſciens antea. *Ad* quod aũt & tu incitatus es, *ad* hoc *ipſum* me quoq; Qd'o tuq;, ô fili, inuenias matrẽ tuã, [fert deſideriũ.
Et ego ex qua mihi muliere natus ſis.
Tẽpori vero p̃mittẽtes hęc, *eã* fortaſſe *inueniem*. 575
Verum relinquens dei templum, & tuum exilium, Athenas eas cum patre, animo benevolo, Vbi te beatum ſceptrum expectat patris.
Et magnæ opes, neque, licet labores carens altero Duorum *parentũ*, vocaberis ignobilis, pauperq; ſimul: Sed nobilis & amplarum diues opum.
Taces? cur in terram defixos oculos habes? Ad cogitandum regreſſus es, & ex lætitia Iterum mutatus merum iniicis patri.
Ion. Non idem probrum videtur *eſſe* rerum, 585
,, Quæ procul ſunt, & q̃ ex propinquo ſpatio ſpectantur.
Ego certe, hanc quidem fortunam libens amplector:

Quod te patrem inuenerim. De quibus vero cogitẽ, *ac*
Audi. Dicunt indigenas esse [*sim solicitus*,
Inclytas Athenas, nec aliunde adductum genus,
Quo me intrudam duobus morbis laborans,
Patre inquilino *natus*, & ipse nothus existens.
Et hoc habens probrũ, infirmus q̃dẽ, *ac homo priuatus*
Nullius pretii vir vocabor, *& cõtemnar*. [manens,
„ Si vero in primum ciuitatis ordinem ruens,
„ Aliquid esse contendam, a tenuioribus quidem
„ Odio habebimur: odiosa enim *sunt* potentiora.
„ Qui vero boni *sunt*, & qui possunt esse sapientes,
„ Tacent, nec ad negotia properant,
„ Risum inter ipsos *excitabo*, stultiq; nomen consequar,
„ Qui nõ quiescam in ciuitate strepitus, *periculiq;* plena.
„ Rursus vero clarorũ, & Remp. administrantiũ *virorum*
„ Ad dignitatem si ascendam, magis obseruabor *ciuium*
„ Suffragiis. Sic enim hæc *accidere* solent, ô pater.
„ Qui regunt respub. & *tenent* dignitates,
„ Æmulis sunt infestissimi.
Veniens vero in domum alienam aduena existens,
Et ad mulierẽ non habentem liberos, quæ socia *fuerit*
Tuæ calamitatis prius, frustrata nunc sua spe,
Ipsa apud se casum hunc acerbe feret.
Quomodo igitur ei non inuisus ero,
Quando assistam quidem ad pedem tuum, [tuebitur?
Illa vero sine liberis existens tuas *res* charas acerbe in-
Deinde aut tu me negligens, respicies tuam vxorem,
Aut *res* meas honorans, domum confundes.
„ Quot neces iam venenorum letalium
„ Mulieres inuenerunt viris perniciem *adferentes*?
Alioqui etiam tuam coniugem miseror, pater,
Absque liberis senescentem: non enim *est* digna,
Quæ prole careat, cum sit bonis parentibus prognata.
„ Regni vero frustra laudati
„ Species quidem externa grata *est*: interiora vero
„ *Sunt* tristia. Quis enĩ beatus, quis fœlix *est*, [ciẽs vim,
„ Qui *semper* metuens, & limis *ac transuersis* oculis aspi-
„ Degit vitam? priuatus igitur fortunatus
„ Viuere malim, quam princeps existens,
„ Cui voluptas *est* improbos habere amicos,

„ Et

Πατέρα σ' αὐδῶν. ὧν ἓ γιγνάσκω πέρι,
" Ἀκριβῶς. εἰ γὰρ φασὶ τοὺς αὐτόχθονας
Κλῄζειν Ἀθήνας, οὐκ ἐπίσκοτον χθόνος,
" Ἵν' εἰσαεὶ σοὶ μὴ δύο νόσω κεκτημένος,
Πατρὸς τ' ἐπακτοῦ, κἀὐτὸς ὢν νοθαγενής.
Καὶ τοῦτ' ἔχων τοὐνείδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
Μηδὲν κ' ἐδὲν ὢν κεκλήσομαι.
„ Ἢν δ' εἰς τὸ πρῶτον πόλεως ὁρμηθεὶς ζυγὸν
„ Ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
„ Μισησόμεσθα. λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα.
„ Ὅστις δ' ἀρηρὼς, δυνάμενοί τ' εἶναι σοφοί,
„ Σιγῶσι, κοὐ προσβύδυσιν εἰς τὰ πράγματα,
„ Γέλωτ' ἐν αὐτοῖς, μωρίαν τε λήψομαι,
„ Οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει ψόφου πλέα.
„ Τῶν δ' αὖ λεγόντων τε, χρωμένων τε τῇ πόλει
„ Εἰς ἀξίωμα βαί', πλέον φρονήσομαι
„ Ψήφοισιν. ἅτω γὰρ τὰ δ' ἀμφὶ τοῦ πάτερ φιλεῖ,
„ Οἱ ὡς πόλεως ἴσχυσι, καξιώματος,
„ Τοῖς αὐτομίσθοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
Ἐλθὼν δ' ἐς οἶκον ἀλλότριον ἔπηλυς ὤν,
Γυναῖκα δ' ὡς ἄτεκνον, ἢ κοινωμένην
Τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσαν νῦν,
Αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσω πικρῶς.
Πῶς δ' οὐχ ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
" Ὅτου παρασχὼν σοὶ μὲν ἐκφυγεῖν ποδὸς,
" Ἢ δ' ἔστ' ἄτεκνος, τὰ σὺ φίλ' εἰσορᾷ πικρῶς;
Κἄτ' ἢ προδοὺς σύ μ', ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
" Ἢ πάμπαν ἡμῶν, δῶμα συγχέας ἔχῃς.
„ Ὅσοις σοφισὰς δὴ φαρμάκων ἠνάσιμων,
„ Γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν ἀλφηστάς;
" Ἄλλως τε, τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω πάτερ,
" Ἀπαιδα γηράσκουσαν, ἣ δ' ἀξία,
Πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν ἔστ', ἀπαίδευτον κακῶς.
„ Τυραννίδες δ' ἓ τἀκτὸς αἰνήσω μύθῳ,
„ Τὸ μὲν προσεῖδον πολὺ, τὸν δ' ὄμμασι δ'
„ Λυπηρόν. τίς γὰρ μανεὶς ἂν, τίς σὺ τυχὼν,
„ Ὅσιος δεδοικὼς, κ' παραλείπων βίαν,
„ Αἰῶνα τείνοι; δημότης δ' αὖ σὺ τυχὼν
„ Ζῆν αὖ θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὤν,
„ Ὧι τὰς πονηρὰς ἡδονὰς φίλας ἔχειν.

,, Εὐθλὰς ᾽ μισεῖ, κατθανεῖν φοβέμενος.
,, Εἶποις, ἂν, ὡς ὁ χρυσὸς οὐνικᾶ πέδε,
,, Πλακτῖν τε τερπνὸν; ἐ φιλῶ ψόφος κλύειν,
,, Εὐχερὶ σώζων ὄλβον, ἀσφ ἔχειν πόνους.
,, Εἰη γ᾽ ἐμοὶ μέτριος μὴ λυπουμένῳ.
,, Ἃ σ᾽ εὐτάκτοι εἶχον ἀγαθ᾽, ἄκουσόν μου πάτερ.
,, Τὸ φιλοπαίγμον ἀνθρώπων σχολὴ,
,, Ὄχλον τε μέτριον ἥδε μ᾽ ἐξέωσεν ὁδοῦ
,, Πονηρὸς ἥδεις, κεῖνο σ᾽ οὐκ ἀναγκαῖον,
,, Εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοισιν.
,, Θεῶν δ᾽ ἐν οὐχαῖς, ἢ ἐροῖσιν, ἢ βεβῶσιν
Ὑπηρέτουν, χαίρουσιν ἃ χρῄζουσιν.
Καὶ τὰς μὲν ἐξέπεμπον· οἱ δ᾽ ἦκον ξένοι.
Ὥσθ᾽ ἡδὺς αἰεί, κοινὸς ὢν, κοινοῖσιν ἴσθι.
Ὃ δ᾽ οὔκτον ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ,
Δίκαιον εἶναί μ᾽ ὁ νόμος, ἡ φύσις θ᾽ ἅμα
Παρεῖχε τῷ θεῷ ξυνοικοῦντι σωφρονεῖν·
Κρείσσω νομίζω τὴν τύχην, ἢ τἀκεῖ, πάτερ.
,, Ἔα δ᾽ ἐμὲ τῷ ζῆν· ἴσον γὰρ ἡ χάρις,
,, Μεγάλοισι χαίρειν, σμικρὰ δ᾽ ὀλίγως ἔχειν.
χο. Καλῶς ἔλεξας, ὦπαῖ, ὡς ἐγὼ φιλῶ,
Ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.
ξύ. Παῦσαι λόγων τῶνδ᾽· εὐτυχεῖν δ᾽ ἐπίσασο.
Θέλω γὰρ ἅπερ σ᾽ εὗρον ἄρξασθαι τέκνον,
Κοινῆς τραπέζης ἐς τὰ πατρῷ᾽ ἡδέως πιεῖν,
Θῦσαί θ᾽ ἃ σοὶ πρέπει χρησθέντ᾽ οὐκ ἐθύσαμεν.
Καὶ νῦν μ᾽ ὡς δὴ ξένον ἄγων σ᾽ ἐφέσιον,
Δείπνοισι τέρψω πᾶσι᾽ Ἀθηναίων χθονὸς
Ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ᾽ ἐμόν.
Καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἐβουλόμην
Λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
Χρόνῳ δ᾽ καιρὸν λαμπρὸν, παρασχόμενος
Δάμαρτ᾽ ἐμὴν σε σκῆπτρα τἀμὰ᾽ ἔχειν χθονός.
Ἰωνὰ δ᾽ ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
Ὅτ᾽ οὐκέτ᾽ ἄδυτον ἐξιόντι μοι θεοῦ
Ἴχνος σωθῆναι παρῆν τὸ σὸν. ἀλλὰ τῶν φίλων
Πλήρωμ᾽ ἀθροίσας, βαθύτατον σὺν ἡδονῇ
Πέρσαι, μέλλων Δελφίδ᾽ ἐκλιπεῖν πόλιν.
Ὑμῖν δ᾽ σιγᾶν δμωίδεσι λέγω πέδε,

Ἡ δὲ

,, Et *qui* bonos odit, metuens ne moriatur.
,, *Sed* fortasse dices quod aurum hæc superat,
,, Et dulce *est* habere diuitias non amo male audire
,, In manibus seruans diuitias, neque habere labores.
,, Sint mihi *bona* mediocria sine tristitia.
,, Quæ vero hic habuerim bona, audi pater,
,, Primum quidem gratissimum hominibus ocium,
,, Turbamq; mediocrem, neq; me deturbauit de via
,, Improbus quisquam: illud enim non tolerabile,
,, Cedere de via, & locum dare deterioribus.
,, In deorum vero precibus, aut in luctibus hominum
Inseruiebam, gaudentibus *ipse* non lugens.
Et alios quidē dimittebā, alii vero veniebant hospites.
Itaq; iucundus semper eram nouis ipse nouus existēs.
Quod vero optandum est hominibus, etiā nolentibus,
Iustum me & lex, & natura simul
Deo præbuit. Hæc *igitur* cogitans mecum,
Meliora existimo quæ hic *sunt*, quam quæ illic, pater.
,, Sinas igitur me mihi viuere. æqualis. n. est gratia,
,, Magnis gaudere, paruisque iucunde frui.
Cho. Recte dixisti, si modo *illi*, quos ego amo,
His tuis verbis felices sint futuri.
Xu. Mitte hos sermones, & felix esse disce.
Volo enim *ibi*, vbi te inueni, *sacra* auspicari, fili.
Communis mensę conuiuium ad commune veniens,
Sacrificioque facto tua natalicia celebrare, quæ prius
non celebrauimus.
Nunc autem te sicut hospitem ducens domesticum,
Exhilarabo conuiuio, & Atticæ terræ
Ducam velut spectatorem, tanquam non existentem
Meam enim coniugem non volo [meum *filium*.
Tristitia afficere existentē sterilem, cum ipse sim fœlix.
Tempore vero occasionem accipiens adducam
Coniugē, vt sinat te habere mea sceptra *mea* terræ.
Ionem vero nomino te, *nomine* fortunæ conueniente,
Eo quod egredienti mihi ex templo Dei
Tu primus occurristi. quare amicorum
Cœtum congregans, iucundo sacrificio
Saluta, relicturus Delphicam ciuitatem.
Vobis vero ancillis edico vt taceatis hæc:

Aut si vxori meæ dixeritis, *denuncio* mortem.
Ion. Proficiscar ergo: sed vna *pars* fortunæ deest mihi.
Nisi enim inueniam *matrem*, quæ me peperit, pater,
Insuauis vita nobis *erit*. Si *quid* vero votis est expeten-
„ Vtinam sit Attica mulier quæ me peperit, [dum,
„ Vt mihi sit a matre libertas loquendi.
„ Si enim quis hospes inciderit in puram ciuitatem,
„ Quanquam nomine ciuis sit, tamen os
„ Seruile mutescit, & non habet loquendi libertatē.

EPODICA.

Strophe.

Ch. 1 Video quidem lachrymas, & alia lugubria
2 Luctuum exordia,
3 Quando mea domina sobolem
4 Maritum *suum* habere sciet,
5 Ipsa vero sterilis fuerit, & carens liberis.
6 O fili Latonæ quo antistite, *quo vate*
7 Vsus es in oraculo edendo?
8 Vnde adolescens iste circa tua templa
9 Nutritus adoleuit, *et* ex qua muliere *natus*?
10 Non enim mihi blandiuntur, *nō placēt hæc* oracula,
11 *Vereor* ne quem habeant dolum *latentem*.
12 Metuo casum *istum*, *nec scio*
13 Quorsum sit euasurus, *quia nouus est*, *ac*
14 Insolens Insolita enim
15 Mihi *quidem* perhibet,
16 Huic *vero puero grata*, & auspicata.
17 Habet dolum, & fœlicitatem hic puer,
18 Ab alio nutritus sanguine.
19 Quis hæc mecum non intelliget?

Antistrophe.

1 O amicæ vtrum meæ dominæ hæc aperte
2 In aurem clara voce dicemus
3 De marito, in quo omnia habēns *reposita*, spei
4 Particeps erat misera? [lix est)
5 Nūc enim illa quidē periit ob calamitates, (hic vero fe-
6 Properans ad canam senectam.
7 Maritus vero expers *est* amicorum.
8 Miser, q ex peregrino solo, pfect⁹ *in alienam* domum,
9 Ad magnas opes, non seruauit Fortunæ *dona*.
10 Percal-

Ἢ θάνατον εἰπούσαισι τοῖς δάμαρτ' ἐμῇ.
Ἰων. Στείχοιμ' ἄν. ἐν ᾧ τῆς τύχης ἀπιστί μοι.
Εἰ μὴ γάρ ἥτις μ' ἔτεκεν, εὑρήσω πάτερ,
Ἄβίωτον ἡμῖν. εἰ δ' ἐπὶ ξένας χθονὸς,
„ Ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνή,
„ Ὡς μοι γένηται μητρόθεν παῤῥησία.
„ Καθαρὸν γὰρ ἂν τις εἰς πόλιν πίσῃ ξένος,
„ Κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τύχῃ σόφῳ
„ Δοῦλον πίπαυται, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

Χο. 1 Ὁρῶ δάκρυα δ' ἐμοὶ κατὰ πτυχὰς ἄλλας
2 Γοερᾶν ὀργᾶν εἰσβολάς,
3 Ὅταν ἐμὰ τύραννος ἄ δεσποίνα
4 Πόσιν ἔχουσ' ἰδῇ,
5 Αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ, καὶ λελειμμένη πέκνων.
6 Τίν' ὦ παῖ τεκόμενα Λατοῦς,
7 Ἔχρησας εἰς ὑμνῳδίαν;
8 Πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναὸς σέθεν
9 Τεθραμμένος ἐξίδιος, γυναικῶν τίνος;
10 Οὐ γάρ με συνήθη φίσφαλε,
11 Μή πιν' ἔχῃ δόλον.
12 Δειμαίνω συμφοράν,
13 Ἐφ' ὁπότε βάσεται,
14 Ἄπορος. ἄπορα μὲν
15 Παρεμβάλλουσί μοι,
16 Τὰ δ' ἴσ' ἐστ' εὐφημα.
17 Ἔχει δόλον, τύχαν δ' ὁ παῖς,
18 Ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
19 Τίς ἂν παῖδ' ξυνήσειεν;

Ἀντιστροφή.

1 Φίλαι, πότερ' ἐμὰ διασαίνει παῖδι τορῶς
2 Εἰς ἃς γεγωνήσομαι
3 Πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπίδων
4 Μέτοχος ἐμῶν τλάμων;
5 Νῷν δ' ἢ μὲ ἔρρει συμφορᾶς, ὁ δ' ἀτυχεῖ,
6 Πολιὰν ἐπασσάσθαι γήρᾳ.
7 Πόσις δ' ἄπιστος φίλων.
8 Μίλτος, ὃς βαρβάρου ἐλθὼν δόμους
9 Μέγαν ἐς ὄλβον ἔσχε τύχης.

10 Ὄλοιτ', ὄλοιθ', ὁ πότνιαν
11 Ἐξαπαφὼν ἐμὲν
12 Καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
13 Καλλίφλογα πέλανον
14 Ἐπὶ πυρὶ κνιζανίσας.
15 Τὸ σὸν δ' ἐμὸν εἶσιτω
* * * * * * * * *
19 Τυραννίδος, τυραννίδος φίλα.

Ἐπωδός.

1 Ἦ δὴ πελάσας, δείπνων κυρεῖ
2 Πεῦς, καὶ πατὴρ νέος νέων,
3 Ἵνα δειράδες Παρνασσοῦ
4 Πίτυας ἔχουσιν σκόπιλον,
5 Οὐρανίου θ' ἕδραν.
6 Ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους αὐλίζων
7 Πεύκας, λιψηρὰ πόδ' ἄ
8 Νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
9 Μὴ ποθ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς.
10 Νέαν δ' ἀμέρᾳ δαπλίπων, θάνοι.
11 Στενομίμακτος γὰρ αὐτὰν πόλις ἔχει
12 Σκῆψιν, ξενικὸν εἰσβολάν.
13 Ἀλίσιος ὁπάονες δέχαιος
14 Ὧν Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χρ. Ὦ πρέσβυ παιδαγὼν Ἐρεχθέως, πατρὸς
Τῷ μοῦ ποτ' ὄντος, λοιπὸν ὡς ἔτ' ἂν φάει,
Ἔπειρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρησήρια,
Ὡς μοι σαφηθῇς, εἴ πᾳ Λοξίας ἄναξ
Θέσπισμα πηδὸν εἰς ἐμὰς ἐφήγξατο.
„ Σοὶ τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ καὶ πρὸς σοῦ καλῶς.
Ἂν μὴ γένοιτο δ', εἴ τι τυγχάνοι κακόν,
Εἰς ὄμμαθ' εὑρὼν φῶτος εἰσβλέψαι γλυκύ·
Ἐγὼ δέ σ', ὡς περ καὶ σὺ πατρὸς ἐμόν ποτε,
Δίκαιον ὄμως κἄτ', αὐτοκηδεύω παῖδός.
πρ. Ὦ θύγατερ, ἄξι' ἀξίων γεννητόρων
Ἦλθ' φυλασσῆς, καὶ κατισχύσας' ἔχῃς
Τὰς σὰς παλαιὰς ἐκγόνας αὐθιγόνας.
Ἕλκ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα, κὠμίζε μοι.
Αἰπεινὰ δὲ μοι μαντεῖα, τὰ γήρως δέ μοι

Σωτ-

10 Pereat, pereat *ille*, qui dominam
11 Decepit meam, 705
12 Et Diis nunquam
13 Læta flamma consumptam placentam, *molamque*,
14 In igne consecret, *nec unquam lites*.
15 Quod vero ad me *attinet*, *rem totam domina* sciet.
* * * * * * * * *
19 Regni *enim*, regni, *reginæq; sum* amica. 710

Epodus.

1 Certe iam accedens ad conuiuium vadit
2 Filius & pater nouus nouum,
3 Vbi *sunt* iuga Parnassi
4 Habentia scopulum saxeum,
5 Aëriasque sedes. 715
6 Vbi Bacchus ardentes sustollens
7 Tædas celeriter salit
8 Noctiuagis vnà cum Bacchis.
9 Vtinam hic puer nunquã veniat in meam ciuitatem,
10 Et moriatur relinquens nouam diem. 720
11 Gemens enim ciuitas haberet *iustum indignationis*
12 Prætextum, *scilicet* peregrinum ingressum, *si peregrinus in eam regnaturus veniret*.
13 Satis *enim* est *quod Athenis regnarit* ille, qui princeps
14 Fuit, Erechtheus rex. [ante

Creusa.

O senex pædagoge Erechthei patris 725
Mei quondam existentis, dum esset adhuc in *hac* luce,
Excita te ipsum ad Dei oraculo,
Vt mecum læteris, si quod Apollo Rex
Oraculum de futuris liberis dixerit.
„ Cum amicis enim dulce *est* esse fortunatum: 730
Contra vero si quid acciderit mali (quod absit)
Dulce *est* intueri in oculos hominis beneuoli.
Ego enim te, vt tu quoque olim meum patrem,
Quamuis domina sim, colo patris loco.
Sen. O filia, dignos claris maioribus 735
Mores seruas, neque dedecoras
Tuos antiquos maiores Aborigines.
Trahe, trahe *me* ad templum, & duc me,
Ardua n. mihi *sũt* oracula, *templaq; quo nobis eũdũ. se-*
nectutis igitur mec Adiu-

Adiuuans pedem, sis mihi medica.
Cre. Sequere nunc, obseruaque vestigium vbi ponas.
Sen. Ecce, pes quidem tardus, animus vero promptus.
Cre. Firma baculo lubricum iter terræ.
Sen. Et hoc cæcum *est*, quia exiguo spacio video.
Cre. Recte dixisti, sed non moleste feras.
Sen. Nō q dē volēs, sed quod est inuitū, in mea potestate nō
Cre. Mulieres meæ telæ & radii [teneo.
Fidæ ancillæ, quam fortunam adeptus maritus
De liberis abiit. quorum gratia *huc* venimus?
Dicite mihi: si enim bona mihi *sunt*, significate.
Non *enim* in infidos, *ac ingratos* dominos conferes *be-*
Cho. O fortuna, [*neficii* lætitiam.
Cre. Hoc proœmium orationis profecto non *est* felix.
Cho. O miseram.
Sed quid oraculis dominorum excrucior? [posita *est!*
Sint illa: quid agemus *de rebus*, de quib. mors *nobis* pro-
Cre. Quænam *est* ista cantilena? & de quibus hic metus *est?*
Cho. Dicemus, an tacebimus, aut quid agemus?
Cre. Dicito, quocunq; modo habes aliquem casum de me.
Cho. Dicetur, etiamsi bis mihi moriendum sit.
Non licet tibi domina in vlnas capere
Liberos, neque vberibus tuis applicare hos.
Sen. Hei mihi, vtinam morerer filia. *Cre.* O me miseram.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Accepi calamitatem, patior dolorē vitę tristis, ô amicę.
Sen. Perimus ô filia. *Cre.* Væ væ, væ, væ.
Penetrans dolor sauciauit me
Intra pulmones istos.
Sen. Nondum ingemiscas,
Cre. Verum adsunt luctus.
Sen. Priusquam discamus, *& rem certo sciamus.*
Cre. Quem nuncium mihi *dicis expectandum?*
Sen. An eadem patiens dominus, miseriæ
Particeps sit *eiusdem* an tu sola calamitosa sis.
Cho. Illi quidem, ô senex, filium Apollo
Dedit. peculiariter igitur beatus est sine hac.

Strophe II.

Cre. Hoc vero summum malum supra hoc

Σωιεκπονοῦσα κῶλον, ἰατρὸς ἀγαθοῦ.
κρέ. Ἔπου νυν. ἰχνος σ' ἐκφύλασσ', ὅπου πατεῖς.
πρ. Ἰδού· τὸ τῶ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ δ' ἦ νοῦ ταχύ.
κρέ. Βάκτρῳ σ' ἰρείδευ· ῥᾳδίαν δ' ἔχουσ' ὁδὸν
πρ. Καὶ τοῦτο τυφλὸν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.
κρέ. Ὀρθῶς ἔλεξας. ἀλλὰ μὴ 'πίρρισκε πω.
πρ. Οὐκοῦν ἐκὼν γε. τῶ σ' ἄκοντος ἐκράτῶ.
κρέ. Γυναῖκες. ἰσθ' ἃ τ' ἐμῶν, κ' ἐκ χειρίδος
Δέλτον μ' ἔπεμψεν· πίνακ' ἐν λαβοῦσ' πόσις
Βέβηκε πῶδων· ὥστε σωίσχ' ἥκομεν;
Σημήνατ'· εἰ γὰ ἀμαθῆ μοι, μὴ σύσατε.
Οὐκ εἰς ἀπίστους διατόρως βαλεῖς χαρᾶν.
χο. Ἰὼ δαῖμον.
κρέ. Τὸ φροιμιον μὲν τῶν λόγων, οὐκ εὐτυχές.
χο. Ἰὼ τλᾶμον.
Ἀλλὰ τί ἦ σφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;
Εἰσὶ τί δρῶμεν θανάτου ὧν κεῖθεν πέρι;
κρέ. Τίς ἥδε μοῦσα, χ' ὠ φόβος πίνων πέλει;
χο. Εἰπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσωμεν;
κρέ. Εἰφ'· ὡς ἔχεις γε συμφορᾶν πὶ' εἰς ἐμέ.
χο. Εἰρήσεται τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω δικαίῃ.
Οὐκ ἔστι σοι δέσποιν' ἐπ' ἀσφαλεῖς λαβεῖν
Τέκν', ἀδὲ μᾶσῶ σοὶ παρεστερμένοις τάδε.
πρ. Ὤμοι μοι. θνήσκομεν θύγατερ. Κρέ. ὦ τέκνα· ἐγὼ.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Συμφορᾶς ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος ἀβίωτον ὦ, φίλαι.
πρ. Διοιχόμεθα τέκνον. Κρέ. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ.
Διαστυγὸς ἔτυπεν ὀδὼξ μέ
Πνεύμονάν τῶνσ' ἔσω.
πρ. Μήπω στενάξῃς.
κρέ. Ἀλλὰ πάρεσι γοοί.
πρ. Πέλει αἰ μάταν.
κρέ. Ἀγχίλιαι πίνα μοι;
πρ. Εἰ ζῶντε πεφάσθων δεσποτῆς, τ' συμφορᾶς
Κοινωνός ἐσθ', ἢ μόνη σὺ δυσλυχεῖς.
χο. Κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, πῶδα λοξίας
Ἔδωκεν· ἰδίᾳ σ' δ' ὑπὸ ζώντε δίκᾳ.

Στροφὴ β'.

κρέ. Τὸ σ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον

Ἕλικος

Ἔλαχες ἄχος ἐμοὶ τέκνῳ.
πρ. Πότερα δ' ἀμφιβόλου γυναικὸς ἐκ λυ-
Τὸν παῖδ', ὃν εἶπας, ἢ γεγὼς ἐθέσπισεν;
χο. Ἤδη πιφυκότ' ὀπτελῆ νεανίαν
Δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας πυρὶ δ' ἐγώ.
Στροφὴ γ'.
κρέ. Πῶς φῄς;
Ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον
Λόγον ἐμοὶ δροεῖς.
πρ. Κἄμοιγε. Κρέ. πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκβαίνειν.
Σαφίστερόν μοι φράζε. χ. ὡς δὴ ἔσθ' ὁ παῖς.
χο. Ὅτῳ ξυναντήσειν, ἐκ θεοῦ σιγεῖς,
Πρώτῳ πόσις σὸς, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.
Στροφὴ δ'.
κρέ. Οἰοτοῖ οἰοτοῖ.
Τὸ δ' ἐμὸν, ἄτεκνον, ἄτεκνον ἐλάσσει
Ἄρφ βίοτον ἐρημίᾳ δ' ὀρφανὰς δόμους
οἰκήσω.
Τίς οὖν ἐξῆλθε; τῷ σιωπᾷ' ἴχνος ποδὸς
Πόσις παλαίνης; πῶς δέ που νιν εἰσίδω;
χο. Οἶδ' ὦ φίλη δέσποιναν τὸν νεανίαν,
Ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; ἔστ' ἔσθ' ὁ παῖς.
Στροφὴ ε'.
κρέ. Αἰ' ὑγρὸν αὖ πλάτᾳ πόρον
Περάσω γαίας Ἑλλανίας,
Ἀστέρας ἑσπερίους.
Οἴον, οἷον ἄλγος ἔπαθον.
ΙΑΜΒΟΙ.
πρ. Ὀνομαστὸν ποῖον αὐτὸν ὀνομάζῃ πατρὶ
Οἶδ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;
χο. Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ὧν τύχῃσε πατρί.
πρ. Μητρὸς δὲ ποίας ἐστίν; Χο. οὐκ ἔχω φράσαι.
Φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα πὲπ' ἐμοῦ μέγαν,
Παῖδὸς πρόθυσων ξένια, καὶ γλυκεῖαν,
Σκίρωσι τῆς ἱερᾶς τῆσδε λαμπρῶς πόσις,
Κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.
πρ. Δέσποινα, προδεδόμεσθα, συμφορὰν σοὶ νοσῶ,
Τὸν σὸν πόσιν ἀνδρὸς καὶ μεμηχανημένως
Ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
Ἐκβαλλόμεσθα. κοὐ σὸν ἐ ξυγὼν πόσιν,

Λέγω,

Locuta es, dolorem mihi lugendum.
Sen. Vtrum nasciturum ex aliqua muliere
Filium, de quo dixisti, an iam natum vaticinatus est?
Cho. Iam natum, & perfectum adolescentem 780
Dedit ipsi Phœbus Aderã n. ego, *quum ipsum ipsi dedit.*
Strophe III.
Cre. Quid ais?
Infandam, infandam, indictam
Rem narras.
Sen. Et mihi. *Cr.* Quomodo vero oraculũ ad finẽ pducatur,
Clarius mihi dicito: & quis sit hic puer.
Cho. Cui venisset obuiam, ex Dei *templo* egressus,
Primo maritus tuus, *hunc* ipsi filium dedit Deus.
Strophe IV.
Cre. Heu, heu, heu. [accepit 790
Meum igitur *fatum* prolis expertem, prolis expertem
Profecto vitam. *In* solitudine igitur viduas domos habitabo.
Quis igitur significatus est oraculo? cui nam occurrit
Maritus miseræ? vbi nam ipsum aspiciam?
Cho. Nosti chara domina adolescentem illum,
Qui hoc verrebat templum? iste est ille filius. 795
Strophe V.
Cre. Vtinam volitem per humidum aerem
Vltra Græcam terram
Stellas *ad* Hesperias.
Qualem, qualem patior dolorem.
Senex.
Quo vero nomine ipsum nominauit pater, 800
Nosti? an silentio hoc incertum manet?
Cho. Ionis, quoniam primus obuiam venit patri.
Sen. Matre vero ex qua est? *Cho.* Non possum dicere.
Sed abiit, vt omnia scias, quæ ego scio, senex,
Pro filio sacrificaturus xenia, & genethlia, 805
In sacra templa clam huius maritus,
Communiter celebraturus epulum cum filio.
Sen. Domina, proditi sumus (tecum enim dolco)
A tuo viro, & instructa fraude
Iniuria afficimur, & domo Erechthei 810
Eiicimur. *Hoc* autem, tuum non odio prosequens maritum,

Dico

Dico sed quod te magis, quam illum amo.
Qui cum duxisset te veniens hospes in hanc ciuitatem,
Et domum, & totam hæreditatem tuam accipiens,
Ex alia muliere pueros procreans
Clã depræhẽditur: quomodo vero clam, ego dicam.
Postquam te sensit esse sterilem, non sat habuit tibi
Similis esse, & fortunæ parem *conditionem* ferre,
Sed adiungens sibi aliquam seruam, clam congressus
Hunc puerũ genuit, ablegatũ vero peregre alicui
Delphorum tradidit educandum: hic vero in Dei
Templo educatur, vt latitaret, tanquã Deo dedicatus.
Vt vero sensit adolescentem adoleuisse,
Persuasit tibi vt venires huc sterilitatis gratia.
Et Deus non mentitus est iste vero est mentitus,
Iam olim alens *hic suum* filium, & nexuit dolos
Tales: deprehensus enim *suam culpam* cõfert in Deum.
Profectus vero *ad oraculũ*, & *omnẽ* morã tollere cupiẽs,
Imperium *huius* agri *mox* ipsi tradere decreuit.
Nouum vero nomen per ocium *est ab eo* fictum,
Ion, quod scilicet occurrit venienti *patri*.
„ Hei mihi, vt semper odi viros improbos, [machinis
„ Qui cõponẽtes, *atq; molientes facinora* iniusta, deinde
„ Adornant. simplicem, *at* probum habere amicum
„ Magis velim, quam astutum *at* improbum.
Et horum omnium extremum patieris malum,
Vt eũ, q matrẽ suã ignorat, q in nullo numero est, q ex
Muliere nat' est, dũm in tuã domũ ducas. [aliqua seruã
Simplex n. esset hoc malũ, si ex aliqua nobili *susceptum*
Matre, te psuasa, *te cõsentiẽte*, tuã causat' sterilitatẽ.
In *tuis* ędib. collocasset. Si vero hoc tibi fuisset acerbũ,
Oportebat ipsum appetere nuptias ab Æolo *patre*.
Itaq; oportet te iam aliquod muliebre *facinus* facere.
Aut enim correpto gladio, aut dolo aliquo,
Aut venenis *oportet te* tuum interficere maritum,
Et filium, priusquam tibi mors ab illis eueniat.
Si enim fueris ignana, tu amittes hanc vitam.
„ Duobus enim hostibus in vnam domũ venientibus,
„ Aut alterum oportet esse infortunatum, aut alterum.
Ego certe tecum laborẽ suscipere, *teq; iuuare* volo,
Et simul interficere filium, ingressus ædes,

Vbi

Λέγω, σὲ μὲν τοι μᾶλλον, ἢ κεῖνον φιλῶν,
Ὅστις σε γήμας ξένος ἐπισελθὼν πόλιν,
Καὶ δῶμα, καὶ σὺν παρανλωθὼν παίσκηπτρα,
Ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκηρυπτόμῳ·
Λάθρα πέφηνεν. ὡς λάθρα δ', ἐγὼ φράσω.
Ἐπεὶ σ' ἄτεκνον ἤσθετ', οὖσ' ἑστερημένην
Ὄμμιος εἶναι, τ' τύχης τ' ἴσον φέρῃ.
Λαθὼν δ' δοῦλα λέκτρα, νυμφοῦσας λάθρα,
Τὸν παῖδ' ἔφυσεν. ἐξενωμμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν ὁ δ' εὐθέως
Δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, πεπόνιται.
Νεανίαν δ' ὡς ἦλθεν ἐκπεφαυμένον,
Ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
Καθ' ὑμὰς οὖν ἐψεύσατ', οὐδ' ἐψεύσατο,
Πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἀπόλεκτ' ἔλοκὰς
Τοιὰσδ'. ἀλλὰς μ', αὐτὸ φέρ' εἰς τὸν δαίμονα.
Ἐλθὼν δ', ἢ τὸν χρόνον ἀμωσέως ἔζη φίλων,
Τυραννίδ' αὐτῷ τῷδε βαλεῖν ἐμελλε χῆρ.
Καιρὸν δ' τύνομ' αὐτὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων, ἰόντι δῆθεν ὅτι συλλύσοντι.
„ Οἴμοι, κακοὺργους ἀνδρας ὡς ἀεὶ τυχῶ,
„ Οἱ σωπῶντες πόλιν, ὅταν μηχανεῖς
„ Κοσμῶσι. φαῦλον χρηστὸν ἀν λαβεῖν φίλον
„ Θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.
Καὶ τῶνδ' ἁπάντων ἔρχεθον πίσῃ κακὸν,
Ἀμήτορ, ἀνωρίθμητον. ὡς δούλης πάρα
Γυναικὸς, εἰς σὸν δῶμα δεσπότιν ἥκεις.
Ἀπολοιο ἀν ὦν δὲ τὸ κακὸν, εἰ παρ' εὐγενοῦς
Μητρὸς, πιθών σε, σὺν λέχων ἀπαιδίαν,
Εσῴκισ' οἴκους. εἰ δέ σοι τόδ' ὦν πικρὸν,
Τῶν Αἰόλου νιν χρὴ σὲ ὀρεχθῆναι γάμων.
Ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾶν,
Ἢ δὸλῳ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινὶ,
Ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν,
Καὶ παῖδα, πρὶν σοι θάνατον ἐκκεῖνον μολεῖν.
Εἰ γάρ γ' ὑφήσεις, τῇδ' ἀπαλλάξῃ βίου.
„ Δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν τέλος,
„ Ἡμίτεργον δεῖ δυσλυχεῖν, ἢ ἡμίτεργον.
Ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω,
Καὶ συμφονεύειν παῖδ', ἐπεισελθὼν δόμους.

Οὖ

Οὗ δεῖθ' ὁμιλίζει· κἀγὼ τροφεῖα δεσπότοις
Ἀποδοὺς θανεῖν τε, ζῶν τε φίλτρος εἰσορᾶν.
„ Ἐν γὰρ τοῖς δούλοισιν αἰσχύνω φέρει,
„ Τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τἀλεύθερον
„ Οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅστις εὐδόλος ἦ.
Καγὼ, φίλη δέσποινα, συμφορᾶν θέλω
Κοινὰ μόνη τλῆναι, ἢ θανεῖν, ἢ ζῆν καλῶς.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χρ. Ὦ ψυχὰ, πῶς σιγάσω; πῶς δὲ
Σκῆπας ἀναφήνω δόνας;
Αἰδοῦς ἀπολείψω;
Τί γὰρ ἐμποδὼν κώλυμ' ἔτι μοι;
Πρὸς τίν' ἀγῶνα πρέπει θ' ὁρίτης;
Οὐ πόσις ἡμῶν ἀπέβητε γέγως,
Στέργημα δ' οἴκων, στέργημα παίδων.
Φροῦδαι δ' ἐλπίδες, αἳ ἔμολέ ποτ'
Χρήζουσα καλῶς, οὐκ ἐθέλω κρύπτειν,
Σιγᾶν λάθρους,
Σιγᾶν τοκῆας πολυκλαύτους.
Ἀλλ' ἐπὶ τὸ Διὸς πολυάστρου ἕδος,
Καὶ πρὸ τῶν ἐπ' ἐμοῖς σκοπίλοισι θεῶν,
Λίμνης τ' οὐδρᾶς Τριτωνιάδος
Ἠόνιον ἄκταν,
Οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς πάρος
Ἀπονισαμένη ῥάον ἔσομαι.
Σταίζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαὶ,
Ψυχὰ δ' ἀλγεῖ κακοβέλοισιν
Ἔκ τ' ἀνθρώπων, ἔκ τ' ἀθανάτων,
Οὓς δόκιμον ἔχω
Λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.
Ὦ ὦ ἐπῳδὰν θ' ἁλίπλαγκτον
Κιθάρας εὐπάν, ἃ τ' ἀοιδαῖς
Κέρασιν εὐάψυχος ἀχεῖ
Μούσαν, ὕμνους εὐαχήτους,
Σοὶ μεμφὰν, ὦ Λατοῦς παῖ,
Πρὸς τίνος αὐδᾶν αὐδάσω.
Ἦλθές μοι χρυσᾷ χαίταν
Μαρμαίρων, οὗ τ' εἰς κόλπους
Κρόκεα πίταλα φάρεσιν εἵρπον,

Ανθίζει χρυσανθεμωγῆ.

Vbi conuiuiũ apparat, & p̃mia nutricationis dominis
Reddens, & mori, & viuens lucem aspicere.
„ Solum enim adfert seruis dedecus
„ Nomen: cæteris enim omnibus *in rebus*, liberis
„ Nullus seruus *est* deterior, qui bonus fuerit.
Cho. Et ego chara domina calamitatem volo
Communicans tecũ istã, aut mori, aut viuere honeste.

Creusa.

O anima, quomodo tacebo, aut quomodo
Clandestinos aperiam concubitus?
Pudorem exuam?
Quod enim impedimentum obstat mihi amplius?
In quod virtutis certamen descendimus?
Nonne maritus nostri proditor est?
Priuor enim domo, priuor & liberis.
Omnes etiam spes perierunt, quas disponere
Cupiens recte, non potui,
Tacens concubitum,
Tacens partum valde deplorandum.
Sed non *per* solium sidereum Iouis,
Et *non per* Deã *Palladẽ* habitantẽ supra meos scopulos,
Et *non per* paludis aquosæ Tritonidos
Sacrum littus,
Non amplius occultabo cõcubitũ, vt pectore, & corde
Abluto leuior sim.
Stillant meæ pupillæ lachrymis,
Et anima dolet malis insidiis petita
Et ab hominibus, & a diis,
Quos demonstrabo
Ingratos proditores lectorum.
O septem fidibus instructæ, suauiter edens
Citharæ vocem, quæ rusticis, *i. viri*
Cornibus inanimatis sonat
Musarum hymnos clare sonantes,
Tibi, ô fili Latonæ, reprehensionem
Hoc die dicam.
Venisti mihi auro comam, *i. aurea coma*
Fulgens, quando in sinus
Crocea *florum* folia vestibus decerpebam,
Vt *eam* variarem aureis floribus.

Candidis enim inhærens volis
Manuum, in antri cubilia
Clamantem me, ò mater, me clamantem magno cla-
Deus concubinus, *stuprator* [more,
Ducebas impudenter,
Veneri gratificans.
Ego vero infelix pario tibi
Filium, quem metu matris
In antrum proieci tuum,
Vbi me *tuis* lectis miseram miseris
Iunxisti infelicem.
Hei mihi, mihi. Nunc enim periit
A volucribus direptus esca
Meus, & tuus miser filius.
Tu vero interim cithara clangis
Pæanas canens.
Ohe. *Te filium* Latonæ alloquor,
Qui oracula sortiris, *i. per sortes edis*,
In aureis sedibus, & *in*
Terræ mediis sedibus.
Tibi vocem in aurem sonabo:
O improbe concubitor,
Qui meo quidem marito *Xutho*.
Cum beneficium nullum *ab eo* prius acceperis,
Filium in ædes deducendum dedisti.
Meus vero, & tuus filius, ignotus
Periit abreptus a volucribus, propriis
Fasciis matris amissis.
Odit te Delus, & lauri
Rami, iuxta palmam molli coma præditam,
Vbi partu venerando peperit
Te Latona, diuinis manibus *laurũ, palmamq; tenens.*

Chorus.

Hei mihi, quam magnus thesaurus aperitur
» Malorum, propter quæ quilibet emitteret lachrymas.
Sen. O filia, non possum satiari intuens tuam
Faciem: extraque mentem meam sum.
Exhaurientẽ enim *me* nunc fluctũ malorum animo,
A puppi obruit me alius *fluctus* a tuis verbis *manans*
Quæ profundens, a præsentibus malis,

Tran-

Λοὐκηῖς δ' ἐμφύσας κερπεῖς
Χειρῶν, εἰς αὐτὸν κοίτας
Κραυγάν μ' ὦ μῆτερ μ' αὐδῶσαν,
Θεὸς ὁμόλεκτος
Ἄγες αἰσχύνα,
Κύπριδι χάριν πρόσορων.
Τίκτω δ' ἀ δύστηνός σοι
Κοὐδενὸς, τὸν, φεῦ, μητρὸς,
Εἰς σύναυλα βάλλω τὸν σὸν,
Ἵνα με λίχοσι μελέαν μελέοις
Ἐζεύξω τὸν δύστηνον.
Οἴμοι μοι. κῆ νῦν ἔρρῃ
Πτανοῖς ἁρπασθεὶς θοίνα,
Πῶς μοι, κοὐ σὸς τλάμων.
Σὺ δ' κιθάρᾳ κλάζῃς,
Παιᾶνας μέλπων.
Ωη. τὸν Λατοῦς αὐδῶ,
Ὃς γ' ὀμφαὶ κληρῖς
Πρὸς χρυσέοις θάκοις, καὶ
Γᾶς μεσομφὰς ἕδρας.
Εἰς ἆς αὐδὰν κομίξω.
Ἰὼ κακὸς σύναυλε,
Ὃς τὰ μὲ ἐμοῦ νυμφεύσας.
Χάριν ἀπέλαβες,
Παῖδ' ἐξοίκους εἰκίζεις.
Ὁ δ' ἐμὸς γλυκὺς κοὐδὲν ἄμαθὴς,
Οἰωνοῖς ἔρμα συλᾶθείς, οἰκεῖα
Σπάργανα μητέρος ἐξαλλάξας.
Μισεῖ σ' ἀ Δᾶλος, καὶ δάφνας
Ἔρνεα, φοίνικα παρ' ἀκτὰν ἁγνόν.
Ἔνθα λοχεύματα σὰ μὲν ἐλοχεύσατο
Λατὼ δίοισί τε κάρποις.

I A M B O I.

χ. Οἴμοι, μέγας θησαυρὸς ὡς αὐοίγνυται
» Κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ὀκνοῖ τις δάκρυα.
πρ. Θύγατερ, ἃ τοι σὸν βλέπων ἐμπίπλαμαι
Πρόσωπον, ἔξω δ' ἐξυβρίζω γνώμης ἐμῆς.
Κακῶν γὰρ ἅρπακύμασ' ὑπεξαντλεῖ φρενί,
Πρύμνηθεν ἄρμα μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο.
Οὐκ ἐκκαλοῦσα, τ' παρεστώτων κακῶν

ff 2 Μετὰ-

Μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὸς ὀδούς.
Τί φῄς; πίνα λόγον Λοξίᾳ κατηγορεῖς;
Ποῖον τεκεῖν φῂς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεος
Θηρσὶ φίλον τύμβοισιν; ἀθλίᾳ μοι πάλιν.
κρέ. Αἰσχύνομαί σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.
πρ. Ὡς συγγενάζῃ γ' οἴδα θνητοῖς φίλοις.
κρέ. Ἄκουε τοίνυν. οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
Πρόσβορρον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;
πρ. Οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, κἀβωμοὶ πέλας.
κρέ. Ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.
πρ. Τίν'; ὡς ἅπαντα δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
κρέ. Φοίβῳ συνῆψ' ἄκουσα δύσγαμον γάμον.
πρ. Ὦ θύγατερ, ἆρ' ὧν ὧδ', ἃ γ' ἠθόμην ἐγώ;
κρέ. Οὐκ οἶδ'. ἀλῃῶ δ' εἰ λέγῃς, φαίνῃμ' ἄν.
πρ. Νόσον κρυφαίαν λύπ' ἔτεκες λάθρᾳ;
κρέ. Τοῦτ' ὦ, ἃ νῦν σοὶ φανερὰ σημήνω κακά.
πρ. Κἄτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνι γάμους;
κρέ. Ἔτεκον ἀναγκασθεῖσ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
πρ. Πᾷ τὸν λοχεύσασ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
κρέ. Μόνη κατ' ἄντρον, ὅθεν ἐζεύχθην γάμοις.
πρ. Ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ἦς ἄπαις;
κρέ. Τέθνηκεν, ὦ γεραιέ, θηρὶν ὠμοβρώτι.
πρ. Τέθνηκεν, Ἀπόλλων δ' οὐκ ἀκὴς ἐδάν ἤρκεσεν;
κρέ. Οὐκ ἤρκεσ'. ἄδυτ' ἐν δόμοις παι-
δεύεται.
πρ. Τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; ἢ δὴ σύ γε.
κρέ. Ἡμεῖς σὺν ὀρφνῇ σπαρνὰ νώτοις πέπλοις.
πρ. Οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἐκθεσιν τέκνου;
κρέ. Αἰ ξυμφοραί γε, κἀπὸ λαθριήν μόνον.
πρ. Καὶ πῶς σὺ κείνῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
κρέ. Πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ τόκῳ δ' ὠκυλόδ' ἔπη.
πρ. Φεῦ. τλήμων σὺ τόλμης. ὁ θεὸς μᾶλλον σέθεν.
κρέ. Εἰ παῖδα γ' εἶδες χεῖρας ὀρθίνοντά μοι.
πρ. Μᾶλλον διώκων τ', ἢ σὲ δεῖλαιος πιεῖν;
κρέ. Ἐνταῦθ'. ἰὼ δ' ὡς οὐκ ὦν, ἄδικ' ἔπαθεν ἐξ ἐμοῦ.
πρ. Σοὶ δ' ἐς πάθος ἦλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
κρέ. Ὡς τὸν θεὸν σώζοντα τὸν γ' αὖθ' γόνον.
πρ. Οἵ μοι. δόμων σῶν ὅλβος ὡς χειμάζεται.
κρέ. Τί κρύπτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυρροεῖς;

Transiisti ad malas vias aliorum malorum.
Quid ais? qua ratione accusas Phœbum?
Qualem puerū ais te peperisse? quo loco vrbis posuisse
Bestiis gratū epulū? redeas huc mihi, *rē iterū mihi narra*
Cre. Reuereor quidē te, ô senex: sed tamē *rem denuo* dicam.
Sen. Quia scio generose vna dolere cum amicis.
Cre. Audi igitur. nouisti Cecropiæ rupis
Septentrionale antrum, quas Macras vocamūs?
Sen. Scio, vbi *est* sacellum Panis, & ara prope.
Cre. Ibi certamen triste decertauimus.
Sen. Quod? vt occurrunt mihi lachrymæ propter tua verba.
Cre. Cum Phœbo coniunxi inuita infaustum connubium.
Sen. O filia, num erant illa, quæ ego senseram?
Cre. Nescio: sed si vera dicis, *vera* fatebimur.
Sen. Quando gemebas clam arcanum morbum?
Cre. Hoc erat malum, quod nunc tibi aperte dico.
Sen. Deinde vero quomodo celasti Apollinis nuptias?
Cre. Peperi. Patienter hæc ex me audi, ô senex.
Sen. Vbi? Quænam *mulier* tibi obstetricis officium præstitit? an sola laborem hunc tulisti?
Cre. Sola in antro vbi compressa sum.
Sen. Puer vero vbi est, vt tu nō sis amplius sine liberis?
Cre. Mortuus est, ô senex, expositus feris.
Sen. Mortuus est? Apollo vero malus *tibi* nullā opem tulit?
Cre. Nullam opem *mihi* tulit. Sed *infans* Plutonis in *ædibus* instituitur, *i. obiit*.
Sen. Quis vero *feris* ipsum exposuit? nō enim tu saltem.
Cre. Nos *nocte* sub obscura inuoluentes peplis.
Sen. Nemo conscius tibi est expositionis filii?
Cre. Ipsa calamitas, & ipsæ latebræ tantum.
Sen. Et quomodo in antro filium tuum relinquere ausa es?
Cre. Quomodo nam? Multis miserādis verbis ore prolatis.
Sen. Eheu. O te audacē: deus autē durior *est* quam tu.
Cre. Si puerum vidisses manus porrigentem mihi.
Sen. Vtrū expetentē vbera, an in vlnas *tuas cupientē* irruere?
Cre. *Illuc ire cupientē*, vbi nō existēs, iniusta patiebatur a me.
Sen. Tibi vero quare venit in mentem exponere filium?
Cre. Quod Deus, (*vt sperauerā*) seruaturus esset suā sobolē.
Sen. Hei mihi. vt felicitas tuæ domus agitatur fluctibus.
Cre. Quid obuoluto capite, ô senex fundis lachrymas?

Sen. Te, & patrem tuum videns agitatos tristibus casibus.
Cre. Res mortalium huiusmodi *sunt*, nihil in eodem *statu* permanet.
Sen. Ne nũc amplius, ô filia, lamẽtis hęreamus, *indulgeamq*.
Cre. Quid igitur me oportet facere? Infelicitas *enim habet* inopiam cõsilii.
Sen. Ipsum primum, qui te iniuria affecit, vlciscere deum.
Cre. Et quomodo potẽtiora *numina* mortalis existẽs super-
Sen. Incende veneranda Phœbi templa. [abo
Cre. Metuo, & nunc quidem satis miseriarum habeo.
Sen. Ausis igitur possibilia, interficias tuum maritum.
Cre. Reuereor coniugium, quod habuimus cũ esset bonus
Sen. Nunc igitur saltem puerum contra te ortum *cede*.
Cre. Quomodo? si *esset* possibile, quam vellem.
Sen. Armatis tuis satellitibus, qui gladios ferunt.
Cre. Vadam *igitur*: verum vbi fiet hoc?
Sen. In sacris tabernaculis, vbi excipit conuiuio amicos.
Cre. Insigne *scelus est* cędes, & *meum* seruitiũ *est* infirmum.
Sen. Hei mihi. vituperas *hæc*? Eia *igitur* tu nũc alicp ini cõsi-
Cre. Atqui habeo dolosa, & efficacitatis plena. [lium.
Sen. Ero minister huius vtriusque *rei* ego.
Cre. Audi igitur, nouisti pugnam terrigenam, ? *Gigantum*
Sen. Noui: quã commiserũt *in* Phlægra Gigantes cum diis.
Cre. Ibi terra edidit Gorgonem, terribile monstrum.
Sen. Num suis filiis sociam, *et* deorum laborem?
Cre. Etiam. & eam interfecit Iouis filia, Pallas dea.
Sen. Quam vero formæ truculentæ figuram habebat?
Cre. Thoracem spiris viperæ armatum *habebat*.
Sen. Num hæc est fabula, quam audiui olim?
Cre. Huius pelle Mineruã pectus munitũ habere *ferunt*.
Sen. Quam Ægidem nominant, Palladis vestem?
Cre. Hoc adepta est nomẽ quãdo venit in pugnam deorũ.
Sen. Hoc igitur, filia, quod damnum tuis hostibus *feres*?
Cre. Erichthoniũ nosti? sed quid, *horum* non nosses, senex?
Sen. Quem primũ vestrũ progenitorẽ submisit tellus?
Cre. Hunc dat Pallas edito recenter.
Sen. Quid? serium enim quoddam profers verbum.
Cre. Geminas guttas sanguinis, a Gorgone *manantes*,
Sen. Quam vim habent aduersus hominis naturam?
Cre. Hãc q dẽ mortiferã, aliã vero curatricẽ morborũ,

πρ. Σὲ, κ̓ πατέρα σὸν δυσλυχοῦσ' εἰσορῶν.
κρέ. Τὰ θνητὰ τοιαῦτ', οὐδὲν οὐ ζωτὸ
ῥᾴδιά.
πρ. Μὴ νυῶ ἔτ' οἴκτων θύγατερ αὐτεχώμεθα.
κρέ. Τί γάρ με χρὴ δρᾶν; Ἀπορία τὸ δυ-
τυχεῖν.
πρ. Τὸν ᾧτεῖτον ἀδικήσουσ' ἀπολίνῃ θεόν.
κρέ. Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς ὢσ', ὑπερδράμω;
πρ. Πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίᾳ χρηστήρια.
κρέ. Δίδυκα. κ̓ νυῶ πημάτων ὠδὴν ἔχω.
πρ. Τὰ δυνατὰ νυῶ τόλμησον, αὖθρα σὰν κλῳνεῖν.
κρέ. Αἰδοῦμαι θ' αὑναὲ ᾧτε πόθ', ὡς ἐκ θλὸς ὢν.
πρ. Νυῶ δ' ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.
κρέ. Πῶς; εἰ δυνατὸν, ὡς θέλοιμί γ' αὖ.
πρ. Ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ' ὀπάονας.
κρέ. Στείχω· αὖ ἀλλὰ ποῦ χθὴ σταθεὶς τόδε;
πρ. Ἱεραῖσιν ἐν σκιωμασιν, ἃ θοινᾶ φίλους.
κρέ. Ἐπίσταμαι ὁ φόνος, κ̓ τὸ δόλιον ἀσθενές.
πρ. Ὤι μοι. κακίζῃς; φέρε σὺ νυῶ βλαστεῖ π.
κρέ. Καὶ μὴν ἔχω γε δόλια, κ̓ δραστήρια.
πρ. Ἀμφοῖν αὖ εἶμι τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.
κρέ. Ἄκουε τοίνυν. οἶσθα γηγυῆ μάχην;
πρ. Οἶδ', ὦ Φλέγρα Γίγαντες ἐσηκόν θεοῖς.
κρέ. Ἔνθ' ἦν Γοργὼ ἔτεκε γῆ, δεινὸν τέρας.
πρ. Ἦ πυκτὶν αὐτῆς σύμμαχον, θεῶν πόνον;
κρέ. Ναί. καί νιν ἔκτα Διὸς Παλλὰς θεά.
πρ. Ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀρρίας;
κρέ. Θώρακ' ἐχίδνης ᾧτε βόλοις ὡπλισμένον.
πρ. Ἆρ' ἔτος ἔσθ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι;
κρέ. Ταύτης Ἀθήναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
πρ. Ἣν Αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
κρέ. Τόδ' ἔχειν ὄνομα, θεῶν ὅτ' ἦλθεν εἰς δορυ.
πρ. Τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;
κρέ. Εὐκλεέστατον οἶσθ'; ἢ πί γ' ἐμὲ λέγεις γέρον;
πρ. Ὃν ᾧτεῖτον ὑμῶν ᾧτέγονον ἐξανῆκε γῆ;
κρέ. Τάκτῳ δίδωσι Παλλὰς ὀνπερ νεοῦ.
πρ. Τί χρῆμα; μεῖζον γάρ τι ᾧθος φέρεις ἔπος.
κρέ. Διοσκὺς στελαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.
πρ. Ἰσχὺ ἔχειτ' αὖ τινα ᾧθος αὐθρώπου φύσιν;
κρέ. Τὸν μὲ θανατίμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.

πρ. Εν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματι;
κρέ. Χρυσοῦν διασμοῦς. ὦ ξένοι, δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
πρ. Κείνῳ γ' κατθανόντος, εἰς σ' ἀφίκετο;
κρέ. Ναί. καὶ πικρὸς γ' αὐτὸ γὼ χερὸς φέρω.
πρ. Πῶς οὖν κίκερμα τοῦτο δίπλυχον δόμοις θεᾶς;
κρέ. Κοίλης μ' ὄζας φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνος.
πρ. Τί τῷδε χρῆσθαι; διὰ σὸν ἐμφέρει πόνον;
κρέ. Νόσους ἀπείργει, καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
πρ. Ὁ δεύτερος δὲ θελγμός, ὃν λέγεις, τί δρᾷ;
κρέ. Κτείνει δράκοντων ἰὸς ὃν τῶν Γοργόνων.
πρ. Εἰς ἓν δὲ κρᾶσιν ζωτὸν ἰχῶρ εἰσφορεῖς;
κρέ. Χωρίς. Κακὸν γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
πρ. Ὦ φιλτάτη κοῦ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
κρέ. Τοῦτον θανεῖται παῖς. σὺ δὲ ὁ κτείνων ἔσῃ.
πρ. Πᾷ, καὶ τί δράσας; σὸν λέγεν, πολλῶν δὲ μοῦ.
κρέ. Εν τοῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τόνδ' μόλῃ.
πρ. Οὐκ εὖ τόδ' εἶπας. καὶ σὺ γὰρ τόνδ' ψέγεις.
κρέ. Πῶς ἄρ' ὑπεῖδον τοῦθ', ὃ κἄμ' εἰσέρ-
χεται;
πρ. Σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι. καὶ μὴ κτανεῖς.
κρέ. Ορθῶς. Φθονεῖν γὰρ φασι μητρυιὰς τέκνοις;
πρ. Αὐτὸν νιν αὐτὸν κτεῖνον, ἵν' ὀρνῆσαι φόνου.
κρέ. Προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τ' ἡδονῆς.
πρ. Καὶ σὸν γε λήσεις πόσιν, ἃ σοὶ κατ' οἶδε λαθεῖν.
κρέ. Οἶδ' οὖν ὃ δρᾶσον; χερὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
Χρύσωμ' Ἀθήνας, τόδε πυλαῖον ὄργανον,
Ελθὼν ἵν' ἡμῖν βαθυτεῖ λάθρα πόσις,
Δεῖπνων ὅταν λήγωσι, καὶ σπονδὰς θεοῖς
Μίξωσι λείβειν, σὺ πιθοῖς ἔχων τόδε,
Καθεὶς βαλὼν εἰς πῶμα τοῦ νεανίου.
Ιδίᾳ δ', μὴ πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
Τοῦ τῶν ἐμῶν μέλοντα δεσπόζειν δόμων.
Κἄν ταῦτ' ἀφίλθῃ λαιμόν, ἔσθ' ὅπως ἔτι
Κλεινὰς Ἀθήνας. κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
πρ. Σὺ μὲν νυν εἴσω πρόσσιον μίμνε πόδα.
Ἡμεῖς δ', ἐφ' ᾧ πέφυκεμεν, σπονὴ σώμα.
Ἀλλ' ὦ γεραιὲ ποῦς, νεανίας γένοσ
Ἔργοισι, καὶ μὴ τοῦ χρόνου πάρεισί σοι.
Ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἀνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,
Καὶ συμφόνευε, καὶ σὺν αἰρέ δόμων.

Sen. In quo appendens corpori pueri?
Cre. *In* aureis ligamentis: hic autem dedit meo patri.
Sen. Illo vero mortuo ad te peruenit *vtraq; gutta?*
Cre. Etiam, & ego illud *venenũ* in manus commissura fero.
Sen. Quomodo igitur tẽperatur geminũ donum deæ?
Cre. Quæ quidem stillauit ex caua vena cædis.
Sen. In quem vsum hac vtimini? quam vim habet?
Cre. Arcet morbos, & habet alimenta vitæ.
Sen. Altera vero gutta, quam dicis, quid facit?
Cre. Interficit, venenum existens draconũ Gorgonum?
Sen. In vnum ne commixtum istum cruorem circumfers?
Cre. Seorsim. Cum malo enim bonum non miscetur.
Sen. O charissima filia, omnia habes, quibus est tibi opus.
Cre. Hoc monetur puer, tu vero interfector eris.
Sen. Vbi, & q̃d faciens? tuũ est imperare, meũ vero obsequi.
Cre. Athenis, domum cum venerit meam.
Sen. Non recte hoc dixisti. nã & tu meũ *consiliũ* vituperas.
Cre. Quomodo igitur? suspicaris quod etiam mihi in mentem venit?
Srn. Tu filium videberis interfecisse, etiãsi nõ interfeceris.
Cre. Recte, dicunt. n. nouercas inuidere priuignis.
Sen. Hic ipsum interfice nunc, vt negare possis cædem.
Cre. Anticipo certe tempore voluptatem.
Sen. Et tuum latebis maritũ *in iis, in* quib. te studet latere.
Cre. Scis igitur quid facias? ex mea manu accipe
Aureum opus Palladis, vetus hoc vasculum.
Proficiscaris vbi nobis clam sacrificat maritus,
Cumque cœnæ finem fecerint, & libamina diis
Volens libare, habens hoc in veste,
Demitte coniiciens in poculum adolescentis.
Priuatim vero, non omnibus, separans potũ,
Illi, qui futurus est dominus meæ domus.
Et cum penetrarit guttur, nunquam veniet
Ad inclytas Athenas: sed mortuus hîe manebit.
Sen. Tu quidem mitte pedem intra domum hospitum:
Nos vero id faciemus, ad quod ordinati sumus.
Age ô senilis pes, iuuenis fias
Factis, etiamsi tempore non possis.
Hostilem autem ad virum perge cum dominis,
Et simul interfice, & simul eum tolle ex ædibus.

In rebus enim secundis *est* honestum pietatem
Colere: quando vero hostibus nocere
Aliquis vult, nulla lex obstat.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. O Triuia filia Cereris, quæ
Nocturnis itineribus dominaris,
Et diurnis, ducito
Tristem ferentium mortem potulorum ple-
nitudinem *ad eos*, contra quos mittit
Veneranda, veneranda mea *domina*
Terrestris Gorgonis guttu-
ris secti ex guttis *venenum collectum*,
Ad illum scilicet, qui Erechthidarum
Inuadit familiam.
Nunquam alius ex aliena familia
Imperet vibi,
Præter nobiles Erechthidas.

Antistrophe I.

Si vero mors imperfecta, *nec ad finē pducta*, conatusq;
Et ipsa opportunitas destituerit audaciam,
Et spes, quæ nunc se offert, vel acu-
tus gladius, vel *aliquis malus* dæmon ad innectent
dum laqueum circa collum *eius*,
(Doloribus autem dolores *additi nunc* ex-
oriuntur) ad alias [*fectator* descendet,
Vitæ formas, *ad Inferos scilicet, hic alieni dominatus as-*
Non enim *sua* domus alios
Dominos alienigenas
Vtuens vnquam oculorum in lucidis
Tolerabit splendoribus,
Quæ ex nobili familia nata *est*.

Strophe II.

Pudet me propter hymnis celeberrimum
Deū, si circa fontes a pulchris choris frequētatos,
Facem spectatricem Eicadum,
Sit visurus nocturnus, *i noctu*, insomnis existens, *vigil*
Quando & Iouis stellatus [*lam*
Chorum ducit æther,
Et choros agitat Luna,

Τὼ δ' εὐσεβοῦσι, δύτυχοῦσι μὲν, καλὸν
Τιμᾶν, ὅταν τὸ πολεμίους δράσειν κακῶς
Θέλῃ τις, ἀδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Εἰνοδία θύγατερ Δάματος, ἃ
Νυκλιπόλων ἐφόδων αὐδᾶσ,
Καὶ μεθημερίων, ὀδωσον
Δυσμενάτων κρατήρων πλη-
ρώματ', ἐφ' οἷσι πέμπει
Ποτνία πότνι' ἐμὰ
Χθονίας Γοργοῦς λευ-
μοτόμων ἀποσταλαγμῶν,
Τᾶς τῶν Ερεχθιδῶν
Δόμων ἐφαπτομένᾳ,
Μηδέ ποτ' ἄλλῳ ἄλλων ἀπ' οἴκων
Πόλιως αὐδάσοι,
Πλὴν τᾶς δύγλυστᾶν ἐρεχθιδᾶν.

Ἀντιστροφὴ α'.

Εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος, ἀπροβάς τε βέποις
νας, ὁ τε κηρὸς ἅπτοι τόλμαν,
Ἄ, τε νιν φέρετ' ἐλπὶς, ἢ θη-
κτὸν ξίφος, ἢ δαίμων ἐξά-
ψει βρόχον ἀμφὶ δέρᾳ.
Πάθεσι πάθεα δ' ἐ-
ξανύτασ', εἰς ἄλλας
Βιότᾳ μορφὰς κατίσαν.
Οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους
Ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
Ζώσοί ποτ' ὀμμάτων ἐν φαεννᾷς
Ἀνέχοιτ' αὐγᾶς,
Ἃ τῶν δυπατριδᾶν μεγᾶσ' οἴκων.

Στροφὴ β'.

Αἰσχύνομαι τὸν πολύυμνον
Θεὸν εἰ ἀβὲ καλλιχόροισι παγαῖς,
Λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων
Ὄψεται σύνοχος, ἄϋπνος ἄν,
Ὅπου Διὸς ἀστεροπὸς
Ἀνέχρωσεν αἰθέρ,
Χορεύει δ' σελαία,

8 Καὶ πεντήκοντα κόρας,
9 Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον,
10 Αἰγυάων τε πολυμόων
11 Δίναις χρυσόμφαλα,
12 Τὰν χρυσοστέφανον κόραν, 1085
13 Καὶ μητέρα σεμναὰν,
14 Ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν,
15 Ἄλλων πόνον τ' ἐπαοιδῶν,
16 Ὁ Φοίβειος ἀλάτας.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὁρᾶτ' (ὅσοι δυσκέλαδοι 1090
2 Καὶ μόσσον ἰόντες ἀείδετ' ὕμνοις
3 Ἀμίτερα λέχεα, καὶ γάμους
4 Κύπριδος ἀθεμίτους, αἰσχίστους)
5 Ὅσον εὐσεβίας κρατοῦμεν
6 Ἄδικον ἄρσεν' ἀνδρῶν. 1095
7 Παλίμφαμος ἀοιδὰ,
8 Καὶ μούσιος ἄνδρας ἵκω,
9 Δυσκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων.
10 Δείκνυσι γὰρ ὁ Διὸς ἐκ
11 Παίδων ἀμνημοσύνων, 1100
12 Οὐκ ἰσόνειμον τέκεσι τύχαν
13 Θνητοῖσι φυτεύσας
14 Διαπρύσιος πρὸς δ' Ἀφροδίταν
15 Ἄλλαν θέμεν χάριν,
16 Νόθου παῖδος ἐκφῆναι. 1105

ΙΑΜΒΟΙ.

Χο. Κλεινὰ γυναῖκες, ποῦ κόρων Ἐρεχθέως
Δίαστοιναν εὕρω; πανταχῇ δ' ἄστεος
Ζητῶν νιν, ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.
Φα. Τίσθ' ἵεσαι, ὦ ξυνδοῦλε; τίς σπουδὴ μία.
Ποδῶν ἔχθεσι, καὶ λόγους τίνας φέρεις; 1110
Χο. Θηρώμεθ', ὀρχεῖ σθ' αἱδ' ἐπιχώριοι χθονὸς
Ζηλώσαι αὐτὼ, ὡς ἑαυτῇ πέτρᾳ μόρον.
Φα. Οἵμοι, τί λέξεις; ἦ που λελήμεθα
Κρυφαῖον εἰς πῶς δ' ἐκπορίζεται φόνον;
Χο. Ἐγνώσμεθ' ἐξ ἴσου κἀν ὑστάτοις κακοῖς. 1115
Φα. Ὤφθη δ' πῶς τὸ κρυπτὸν μηχανήματα;
Χο. Τὸ μὲν δίκαιον τ' οἴκους κατώμοσεν

„ Ἐξεύ-

8 Et quinquaginta filiæ
9 Nerei, quæ in Ponto,
10 Perenniumque fluuiorum
11 *In* gurgitibus tripudiantes *celebrant*
12 Aurea corona decoram Proserpinam, 1085
13 Et matrem venerandam,
14 Vbi sperat se regnaturum,
15 Et aliorum opes occupaturum,
16 Phœbeius erro, *vagusq; Phœbi filius.*

Antistrophe II.

1 Videte, quorquot famosis, *ac infaustis.* 1090
2 Musam percurrentes, *i. Poetæ Musis operam nauantes,*
3 Nostros thalamos, & nuptias [canitis hymnis
4 Veneris illegitimas, & impias,
5 Quantum pietate superemus
6 Iniustam seminationē virorū. *i. viros iniustos.* 1095
7 Infame carmen *de nobis editum,*
8 Et Musa ad viros *progressa* sciat
9 Famosam de connubiis *nostris in vulgus se immerita*
10 Ostendit enim ille ex Iouis [*prodisse.*
11 Filiis *natus*, ingratitudinem, 1100
12 Non communem liberorū fortunā, *i. prolem a fortuna*
13 Domi seminans, *procreansq;* [*datam.*
14 *Cum* domina: apud Venerem vero
15 Aliam *hoc* ponens beneficium,
16 Spurium filium adeptus est. 1105

Famulus.

Inclytæ mulieres, vbi filiam Erechthei
Dominam inuenero? passim enim in vrbe
Quærens eam circumiui, nec possum *eam* inuenire.
Cho. Quid hoc rei est, ô conserue? quæ alacritas
Pedum habet te & quos sermones adfers? 1110
Fam. Inuestigamur, & hi magistratus indigenæ
Quærunt eam, vt moriatur lapidata.
Cho. Hei mihi quid dicis? anne deprehensæ sumus
Molientes clandestinam cædem puero?
Fam. Deprehensi sumus *omnes* pariter, & in extremis malis
versamur. 1115
Cho. Quomodo vero conspecta, *detectaq;* sunt *nostra* arcana
Fam. Iniustum inferius iustitia, [fraudis consilia?

„ Inue-

,, Inuenit deus, nolens pollui.
Cho. Quomodo? supplicans rogo te vt dicas ista:
,, Cum enim audiuerimus vtrũ oporteat nos mori,
An vero videre *solis* lumen, libentius moriemur.
Fam. Postquam abiit oraculo dei relicto
Maritus Creusæ, filium nouum secum ducens,
Ad conuiuium, & sacrificia quæ parabat diis,
Xuthus quidem abiit *illuc*, vbi ignis emicat dei
Bacchicus, vt cæsarum victimarũ sanguine Bacchi saxa
Rigaret gemina, pro agnitione filii,
Cũ dixisset: Tu quidẽ ô fili nũc æqualiter librata manens
Tabernacula statue fabrorum operis.
Postquã aũt sacrificauero genitorib. diis, si diutius *hĩc*
Abfuero, epulæ sint, *et præbeantur* præsentibus amicis.
Acceptis vero vitulis abiit. adolescens vero
Religiose ambitus tabernaculorũ carentes parietibus
Erectis columnis erigebat, solis flammæ
Diligenter cauens *ne spectarent* vel ad medios ictus, *et*
Radios, *i. ad meridianos solis ardentis radios*, vel contra
ad occiduos,
In iugeri longitudinem aptangulam dimẽsus *aream*,
Quæ mensuram habebat in medio *spatio* sexcentorũ
Pedum numerũ, vt dicunt *artifices* periti. [esset.
Quod vniuersũ Delph. populũ ad cõuiuium vocaturus
Accipiens vero aulæa sacra ex thesauris, *locum*
Obumbrabat, mira hominibus visu.
Primum quidem alam peplorum tecto circumiecit,
Quod fuit donariũ *Hereulis* Iouis filii, quos *peplos* Her-
Attulit Deo *Apollini* spoliũ Amazonum. [cules
Erant autem *in his* huiusmodi texturæ intextæ:
Cælum congregans stellas in ætheris orbe.
Equos quidem agebat ad vltimam flammam
Sol, trahens secum clarum Vesperi lumen.
Atris vero vestibus amicta nox, nullis astrictum iugis,
Vehiculum vibrabat: stellæ veto comitabantur deam.
Pleias quidem ibat medium per æthera,
Atque ensifer Orion. desuper vero
Vrsa circumuoluens se cum cauda *in* aureo polo.
Orbis vero plenæ lunæ emicabat sursum, *surgebat*,
Mensis diuisor, & Hyades nautis
Signum notissimum, & lucifera Aurora

,, Εξεῦρεν ὁ θεὸς, ἐ ρι μηχάνου φίλων.
χο. Πῶς, αὐπάζων σ' ἱκέτης ἐξαιτῶν τάδε.
,, Πεπυσμένοι γὰρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεὼν,
Ἥδιον αὖ θανοίμεθ', ἢ θ' ὁρᾶν φάος.
χο. Ἐπὶ θεοῦ μαντεῖον ἆρα τ' ἐκλιπὼν
Πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν κοινὸν λαβὼν,
Πρὸς δεῖπνα, θυσίας θ', ἃς θεοῖς ὑπαλίζεται,
Κῶλος μὲν ᾤχετ', ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
Βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πίτρας
Δεύσῃ διοτας παῖδος αὐτ' ὀπηδείων.
Λίξας. σὺ μὲν νῦν τέκνον ἀμφίρρυτ' ἐμὰ,
Σκιὰς αὐλῆς πεδίων μοχθήμασι.
Θύσας δ' ἐγχείαις θεοῖσιν, ὧν μακρὸν χρόνον
Μένων, παρέσῃ δαῖτας ἑστιῶν φίλοις.
Λαβὼν δ' ὀιστὸς, ᾤχετ'. ὁ δ' νεανίας
Σεμνὰς ἀτοίχους περιβόλους σκιωμένους
Ὀρθοστάτοις ἱδρύεθ', ἡλίου φλογὸς
Καλῶς φυλάξας, ὅτε πρὸς μέσας βολὰς
Ἀκτῖνας, ὅτ' αὖ πρὸς πλατύτητας βίου,
Πλίνθοις στεμμάτους μῆκος εἰς ὀχώνιον,
Μίτρᾳ μ' ἔχουσαν τοὐμὸν μέσῳ μυελῶν
Ποδῶν ἀριθμὸν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοὶ,
Ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν εἰς θοίνην καλῶν.
Λαβὼν δ' ὑφάσματ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
Κατεσκίαζε, θῦμα τ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
Πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πέπλον περιβάλλει πέπλων,
Ἀνάθημα δίπαιδος ἃς Ἡρακλῆς
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἔθηκεν θεοῦ.
Ἐνῆν δ' ὑφαντοῖς ἁρμάσιν τοιαῖδ' ὑφή.
Οὐρανὸς ἀμφίζωνα ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ.
Ἵππους μὲν ἅλιος εἰς πλατύταμον φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
Μέλαν μὲν ἀμπτὰν δ' νὺξ, ἀστείρωτον ζυγοῖς
Ὄχημ' ἵππευεν, ἄστρα δ' ἀμφὶ πτᾶ θεᾶ.
Πλειὰς μὲν ἤδη μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
Ὅ, τε ξιφήρης Ὠρίων. ὕπερθε δ'
Ἄρκτος τρίφθογγ' ἁρπάζ χρυσήρη πόλῳ.
Κύκλος δ' πανσέληνος ἠγείρετ' ὠδῖν
Μηνὸς διχήρης. Ὑάδες τε ναυπλοίοις
Σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος

Ἕως

Εως διώκουσ' ἄστρα. τοίχοισιν δ' ἐπὶ,
Ἥμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,
Εὐηρέτμους ναῦς αἳ πίτνας Ἕλλησιν,
Καὶ μιξοθήρους φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας
Ἐλάφων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα,
Κατ' εἰσόδους δ', Κέκροπι πυλατέρων πέλας
Σπείρας σπειλίσουσ', Ἀθηναίων πυὸς
Ἀνάθημα. χρυσέας τ' ἐν μέσῳ συοπῇ
Κρητῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκρησι βαὶς ποσὶ
Κῆρυξ, ὡσεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχώριον
Ἐς δαῖτα χωρεῖν ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη.
Στεφανοῦσι πρόμηθέντες, εὐόχλου ῥοθοῦς
Ψυχὴν ἐπαίροντ. ὡς δ' αὐτῶν ἡδονὴ
Παρῆλθ' ὀπίσθους εἰς μέσον πέδον,
Ἔστη. γέλων δ' ἦλθε σωδείποις πολύς,
Πρόθυμα πάντων. ἐκ τε χαλκρωτῶν ὕδωρ
Χερσὶν ἔπεμπε νίπτρα. καὶ ξυθμία,
Σμύρνης ἱδρῶτα. χρυσέων τ' ἀκπωμάτων
Ἦρχ' αὐτὸς, αὐτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
Ἐπὶ δ' ἐς ἄλλας ἦκεν, ἐς κρατῆρά τε
Καγνὸν, χέρνιβ' ἕλιξεν, ἁφαρπάζων χρεών
Οἰνηρὰ σκεύη σμικρὰ, μεγάλα δ' εἰσφέρειν.
Ὡς ἅσσον ἔλθοι' οἱδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
Ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους,
Χρυσᾶς τε φιάλας. ὁ δ', λαβὼν ἐξαίρετον,
Ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
Ἔδωκε πλῆρες πῦρος, εἰς οἶνον βαλών,
Ὃ φασι δοῦναι φάρμακον δρασήριον
Δέσποινα, ὡς πῶς ὁ νέος σκλίποι φάος.
Κἀδεῖς πρὸς ἡδυ. σὺν χαρᾷ δ' ἔχοντ' ἄρα
Σπονδὰς μετ' ἄλλων πρῶτ' τῷ πιφηνότι,
Βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο,
Οἷ' ὡς σὺν ἱερῷ, μαντικοῖσ τ' ἐσθλοῖς τραφείς,
Οἰωνὸν ἔθετο. κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
Κρατῆρα πλῆρωμ. ἓως ἂν πρὶν ἀπονδὰς θεοῖς,
Δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκπίνδην λιβᾷ.
Σιγὴ δ' ἐπῆλθεν. ὡς δ' ἐπιπτόλαμβ' ὁρᾷ σπονδὰς
Κρατῆρας ἱεροὺς, Βιβλίνου τε πώματος.
Κἀν τῷδε μόχθῳ, πλῶτος εἰσπίπτει δόμοις
Κῶμος πτερῶν. λοξὸς γὰρ οὐ δόμοις

Aurora pellens astra. in parietes vero
Iniecit alia aulæa barbarica,
Instructas naues remis contrarias Græcis,
Et semiferos viros, & equestres venationes
Ceruorum, & leonum agrestium captas prædas.
Ad ianuam vero Cecropem prope filias,
Inuolutum nodis, *id quod* cuiusdam Athenienſis
Donarium *erat*. aurea autem in medio conuiuio
Pocula collocauit. summis vero pedibus incedens
Præco, proclamauit, vt quicunque vellet indigena
Ad conuiuium veniret. postquam autem impletũ est
Coronis ornati, læto cibo [tabernaculum,
Animum explebant. vt vero voluptatẽ remiserũt,
Progressus senex *quidam* in medium solum,
Constitit: risum vero mouit conuiuis magnum,
Officiose ministrans *illis*. Namq; ex hydriis aquam
Manibus fundebat lauacra, & adolebat
Myrrhæ succum, & aureis poculis
Præerat ipse, sibiipsi vendicans hoc ministerium.
Postquam vero *conuiuium* ad tibias venit, & ad poculũ
Nouum, senex dixit, oportere auferre
Parua pocula vinaria, & magna adferre,
Vt citius venirent isti ad voluptatem animorum.
Erat tum labor adferentium argentea.
Atque aurea vasa. Ipse vero capiens eximium,
Tanquam nouo iam hero gratificaturus,
Dedit plenum vas, iaciens in vinum
Efficax venenum, quod dicunt *ei* dedisse
Dominã, vt nouus filius lucẽ relinqueret *hoc necatus*,
Et nemo hoc norat. in manibus vero habenti
Libationem cum aliis filio declarato,
Dixit aliquis ex domesticis conuicium. [tos vates;
Ille vero, vt qui nutritus fuisset in templo, & *inter* pèri-
Omen *malum hoc esse* duxit, & iussit alium nouum
Craterem impleri: priorem vero libationem dei
Dat terræ, *effundit humi*, omnibusq; edicit vt effundãt.
Silentium vero subiit *omnes*. Implemus autem rore
Crateras sacros, & vino Biblino.
Et in hoc labore, irruit in domum volucre
Agmen columbarum. (Apollinis enim in templo

Tuto habitant) postquam autem gustauerũt vinum,
Et in ipsum rostra potus cupidæ
Demiserunt,& traxerunt pennata in guttura:
Cæteris quidem erat innoxius potus dei.
Quæ vero consederat, vbi nouus filius vinũ effuderat,
Et *quæ* gustarat potum,statim alatum corpus
Cõcussit,& bacchari cœpit, & cũ clangore vocẽ emisit
Obscuram,gemens. obstupuit autem totus
Conuiuarum cœtus *ob* columbæ labores.
Moritur autem palpitans,*et* purpureos
Pedes demittens. Nuda tum ex vestibus membra
Supra mensam demisit vaticinio declaratus filius.
Clamatque,Quis hominum voluit me occidere?
Indica ô senex. tuũ enim *fuit* hoc promptũ ministeriũ,
Et poculum a tua accepi manu.
Statim vero inquirit senile brachium præhendens,
Vt in ipso facto senem præsentem caperet.
Deprehẽsus aũt est manifeste, & coactus vix declarauit
Facinus Creusæ,& machinationes poculi:
Currit vero statim foras secum ducens conuiuas
Apollinis vaticinio renunciatus filius,
Et stans inter proceres Pythicos dixit:
O sancta terra,ab hac Erechthide
Peregrina muliere,venẽis extinguimur [dibus obruta
Delphorum vero principes decreuerunt vt iactis lapi-
Moriatur mea domina,non vno suffragio:
Vt quę *virũ Deo* sacrũ interficere voluerit,& in templo
Cædẽ cõmittere conata sit.tota vero q̃rit ciuitas
Illam,quæ huc maturauit miserum iter.
Liberorũ .n. *procreandorũ* desiderio ad Phœbũ p̃fecta,
Corpus *suum* vnâ cum liberis perdidit.

Systema.

Cho. Non est, non est mortis
Effugium mihi miseræ.
Manifesta enim *sunt*, manifesta *sunt* hæc iam
Per libationes celeres ex Bacchi botris,*vnisq;*
Mixtas guttis echidnæ ad *ferendam puero* necem.
Manifesta *sunt* sacrificia mortuorum:
Calamitates quidem meæ vitæ,
Pernicies vero *corpus* lapidib.obruentes.

Ἄρτεμι ναίουσ'. ὡς σ' ἀπίασον μέθυ,
Κεἰς ωὖθ' ὑπείλη πώματος κεχρημένη,
Καθῆκαν. εἶλκον δ' εὐπτέρυγες εἰς αὐχένας.
Καγτεῖς μὲν ἄλλας, αὐδοσας ἰὼ λοιβὴ θεοῦ.
Ἦ δ' ἔζετ', εἶτ' ὀκμὴς ἔπαφε πτερνῴνος,
Ποτῆ τ' ἐχεύσατ'. εὐθὺς εὐπτέρυγ δέμας
Ἔσῖσε κἀβάκχευσεν. ὠμὰ δ' ἔκλαγξ' ὄπα
Ἀξιώστον, αἰάζουσα φθέγματι ᾗ πᾶς
Θοινατορων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους.
Θνήσκουσα δ', ἁπαπαπαῖ ῥυσα. φοινικοσκελὴς
Χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ' ὠπτίλων μέλη
Ὑπὲρ τραπέζης ἦκεν ὁ μαντευτὸς γόνος.
Βοᾷ ᾗ, τίς μ' ἐμοῖσιν ἀνδρῶν κτανεῖν;
Σημαίνε πεῖσθαι. σὴ γὰρ ἡ χεὶρ ἐμέ.
Καὶ πῶμα χἀρὰς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
Εὐθὺς δ' ἱρουνᾷ χρεὼν ὠλένην λαοῦς,
Ἐπ' αὖθ φόρῳ πεῖσθαι ὡς ἔχοιθ' ἕλοι.
Ὥφθη ᾗ, κἀπεῖτ' ἀναγκασθεὶς μόγις,
Τόλμας Κρεούσης, πώματός τε μηχανάς.
Θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω, συλλαβὼν ξοινατορας,
Ὁ πυθόχρηστος Λοξίου ναυίας.
Καὶ κρηπίδοισι πυθικῆς σταθεὶς, λέγει.
Ὦ γεῖτα σεμνὴ, τ' Ερεχθέως ὑπο
Ξένης γυναικὸς, φαρμάκοισι θνήσκομαι.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετρορριφῆ
Θανεῖν ἐμὲ δέκατοισιν ἐν ψήφῳ μιᾷ,
Τὸν ἱερὸν ὡς κτείνασαν, ἐν τ' ἀνακτόροις
Φόνον πρῆσαι. πᾶσα δ' ζητεῖ πόλις
Τὼ ἀθλίως ἀπόλουσαν ἀθλίαν ὁδόν.
Παῖδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
Τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.

Σύστημα.

χ. Οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστι θανάτου
Παραπτεροπὰ μελέᾳ μοι.
Φανερὰ γὰρ, φανερὰ πάρ' ἤδη
Σπονδὰς ἐκ Διονύσου βοτρύων θυαὶ
Ἐλίδνας ταχύπους μιγυμένας φόνῳ,
Φανερὰ δυσμάχανα τέρατα.
Συμφορᾷ μ' ἐμᾷ βία,
Λοίσιμοι δ' κἀφθορᾷ.

Δέσποινα, πῦ
Φυγὰν πτερύσσεαι, ἢ
Χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν,
Πορεύῃ, θανάτου λύσιμον
Ἄλωρ ἀποφεύγουσα, πτηρίπτων
Ὠκίστων χαλῶ ἐπιβᾶσ',
ἢ
Πρύμνας ἐπὶ ναῶν.
Οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρῄζων
Θεὸς συγκλείπῃ.
Τί ποτ' ὦ μέλεα δέσποινα μέλῃ
„ Ψυχῇ σε παθεῖν; ἄρα θέλουσιν
„ Δρᾶσαί τι κακὸν τὰς πέλας, αὐτὴ
„ Πεισθεῖσ', ὥστε τὸ δίκαιον;

Τροχαῖοι.

κρέ. Πρόσπολοι, δι' ὠκυμόρους θανασίμους ἐπισφαγὰς
Πυθίῳ ψήφῳ κρατηθεῖσ'. ἐκδότος ἥδομαι.
χο. Ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφορὰς ἰὼ δύστηνος.
κρέ. Ποῖ φύγω δῆτ'; οὐ κακῶν δὴ τῶνδ' ὑπέλαθον μόχλος πόδα
Μὴ θανεῖν. κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, λάθᾳ φυγοῦσα πολεμίους.
χο. Ποῖ δ' ἀφ' ἕδρας ἄλλος', ἢ 'πὶ βωμούς; Κρέ. καὶ τί μοι
πλέον τόδε;
χο. Ἰκέτην δ' ἥμις φονεύειν. Κ. τῷ νόμῳ δ' ὄλωμαι.
χο. Χεῖρα γ' ἁλοῦσα. Κ. Ἐμὲ μὲν οἵδ' ἀγωνιεῖται πικρῶς,
Δεῦρ' ἐπείγοντες ξιφήρεις. Χο. ἴζε νῦν πυρᾶς ἑπί.
Κἂν θάνῃς γὰρ σὺ δόλῳ δ', ὅσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
„ Πρόσπτυσμον αἷμα δῴσεις. Οἷόν γ' τὸ τὺχην.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἴων. Ὦ ζωρόμορφον ὄμμα Κηφισοῦ πατρὸς,
Οἵαν ἐλίδνων τῶν δ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
Δρώκοντ' ἀνάβολίπεντα φοινίαν φλόγα.
Ἥ τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν. ὁδ' ἅπασιν ἴφθ
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἐμοὶ μὲ κτανεῖν.
Λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τὰς ἀκηράτους πλόκους
Κόμης, καζεξήνωσι Παρνησοῦ πλάκες,
Ὅθεν πετρῶον ἅλμα δισκοβλήσιτον.
Ἔσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
Μολεῖν Ἀθηνῶν, κἀπὸ μητρὸς πιστὸν.

O domina, quanam
Alata fuga, aut
Sub tenebricosos secessus terræ
Ibo, mortis lapidibus allatum
Exitium fugiens? *aut* quadriiugorum equorum
Celerrimam vngulam, *dorsumque velocissimum* conscendens, aut
In puppes nauium *confugiens?*
Nō licet *cuiquam* latere, *nullus latere potest*, nisi volens
Deus *ipsum* surripiat, *occultet, & ex piculis eripiat.*
Quidnam ô misera domina es
„ Animo passura? Ergo volentes
„ Afficere aliquo malo alios, ipsæ
„ Patiemur *hoc ipsum*, vt ipsa iustitia *flagitat*.

Creusa.

Ministræ inuestigamur ad funestam necem,
Pythio suffragio damnatę. dedor autem *ad supplicium.*
Cre. Scimus, ô misera, tuas calamitates, tu non es felix.
Quo fugiam igitur? vix enim abstuli pedē extra mala,
Ne morerer. furtim autem *huc* perueni, elapsa ex manibus hostium.
Cho. Quonam alio, nisi ad aram? *Cre.* Quid vero mihi proderit hoc?
Cho. Non *est* fas occidere supplicem. *Cre.* At lege pereo.
Cho. Manibus quidem capta. *Cre.* Atqui illi sæui ministri
Huc festinant strictis ensibus. *Cho.* Sede nunc ad arā.
Etiamsi enim hīc moriaris, tamen interfectoribus tuis
„ Piaculum ex tua cæde conciliabis. ferenda autem *est*
„ *præsens* fortuna.

Ion.

O taurina prædite facie Cephise pater,
Qualem viperam hanc genuisti? aut ignis
Draconem ex oculis emittentem lethalem flammam.
Cui omnis audacia inest, neque minor est
Gorgoneis guttis, quibus me voluit interficere.
Prædite, vt eius pulchros cincinnos
Comæ lacerent saxa Parnassi,
Vndē saltu de saxo deiicietur.
Bona autem fortuna fauit mihi, priusquā ad ciuitatē
Athenarum venirem, & sub nouerca essem.

Inter socios enim expertus sum mentèm
Tuam, quantum malum mihi sis, & *quam* inimica.
Complexa enim me intra *tuam* domum,
Confestim sublatum demisisses in Plutonis domum.
Sed nec ara, nec Apollinis templum
Seruabit te. Tui vero miseratio mihi potius debetur,
Et matri meæ. Etsi enim mihi corpus
Eius absit, tamen nomen nunquam abest.
Videte hanc veneficam dolum ex dolo
Qualem nexuerit, non horruit aram dei,
Tanquam non datura pœnas factorum *suorum*.
Cre. Interdico tibi ne me interficias,
Et meo ipsius, & dei nomine, ad cuius aram stamus.
Ion. Quid vero rei tibi, & Phœbo commune est?
Cre. Corpus hoc deo sacrum do habendum, *si* deuoueo.
Ion. Et tamen interfecisti *filium* dei?
Cre. Verũ nõ amplius eras Apollinis, sed patris tui.
Ion. Sed fuimus, patris, n. subst ãtiã *meã esse, meq.* ex illo nat ũ
Cre. Ergo tunc *quidem eius F.* eras. Nũc vero ego *sum tua domina*. tu enim non amplius es *in eius potestate*.
Ion. Non pie facis, ego vero tunc pius eram.
Cre. Interfeci enim *te* existentem hostem meæ familiæ.
Ion. Num armatus veni in tuam terram?
Cre. Maxime: incendisti enim iam domum Erechthei.
Ion. Quibus facibus, aut qua flamma ignis?
Cre. Eras administraturus mea, me inuita occupans.
Ion. Patre concedente terram, quam *armis* acquisiuit.
Cre. Quæ vero societas est Æoli *posteris* cum *vrbe* Pallad is?
Ion. Armis eam liberauit, non verbis.
Cre. Fuit igitur auxiliator, non aũt habitator, *nec domina*
Ion. Ergo occidisti me metu futuri?
Cre. Ne morerer, si tu non morereris, *at regno potireris*.
Ion. Inuides quod pater inuenit me, cum tu careas liberis?
Cre. Tu ergo eorum, qui carent liberis, diripies domos?
Ion. Nobis igitur saltẽ *hæreditatis* paternę nulla erit portio
Cre. Quæcũq; clypeus, hastaq;, hæc tibi vniuersa possessio.
Ion. Relinque aram, & numine plenas *sacrasq;* sedes.
Cre. Erudias tuam matrem, vbicunque est.
Ion. Num tu non dabis pœnas me interficiens?
Cre. Siquidem intra hæc adyta velis me interficere?

Εν συμμάχοις γὰρ ὢν ἐμὲ τὸν σὸν μιαίνεις φρένας
Τὰς σὰς, ὅσον μοι πῆμα, δυσμενὴς τ' ἔφυς.
Εἶσω γὰρ αὐλῶν μ' ἐσκάλεσας δωμάτων,
Ἁρπὴν ἐμαυτὸν ἐξέπεμψας εἰς ἄδου δόμους.
Ἀλλ' ἔστι βωμὸς, ἔστ' Ἀπόλλωνος δόμος,
Σώσει σ'. ὀλεῖ γὰρ οἶκτος ὁ σὸς, ἐμοὶ κρείσσων πάρα
Καὶ μητρὶ τῇ μῇ. κοὐ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
Ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
Ἰδεσθε τὸν πανοῦργον, ὡς τέχνης τέχνῃ
Οἷον ἔπλεξε, καὶ βωμὸν ἐπλήξειν θεοῦ.
Ὡς δ' δίκῃ δώσουσα τῶν εἰργασμένων.
Χρέ. Ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμὲ,
Ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τοῦ θεοῦ θ' ἵν' ἑστάμεν.
Ἰων. Τί δ' ἐσ Φοίβῳ, σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;
Χρέ. Ἱερὸν τὸ σῶμα τοῦ θεοῦ δίδωμ' ἔχειν.
Ἰων. Κἄπειτ' ἔκτεινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;
Χρέ. Ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.
Ἰων. Ἀλλ' ἐξυόμεσθα, πατρὸς δ' οὐσίαν λέγω.
Χρέ. Οὐκοῦν τότ' ἦσθα. νῦν δ' ἐγὼ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.
Ἰων. Οὐκ δύστεκνός γε. τἀμὰ δ' οὐ στέρῃ τότ' ὢν.
Χρέ. Ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
Ἰων. Οὔτοι σὺ ὁπλοισιν ἦλθον εἰς τὸν σὸν χθόνα.
Χρέ. Μᾶλλον κἀπίμπρασας δ' Ἐρεχθέως δόμους.
Ἰων. Ποίοισι δαλοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;
Χρέ. Ἐμοὶ μὲν οἰκεῖν πάτριά, ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
Ἰων. Πατρὸς γε γῆν διδόντος, ὃν σὺ κτήσατο.
Χρέ. Τοῖς Αἰόλου δ' πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
Ἰων. Ὅτ' ὅπλοισιν αὐτὴν, ἀλλ' οὐ λόγοις ἐρρύσατο.
Χρέ. Ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν σὸς εἴην χθονός.
Ἰων. Κἄπειτ' ἔμελλες μ' ἀπεκτανεῖν φόβῳ;
Χρέ. Ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μείζων τύχοις.
Ἰων. Φονεύς, ἄπαις ἔσ', εἰ πιθοῦ ἐξευρέ με;
Χρέ. Σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσῃ δόμους;
Ἰων. Ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς σοὶ μέρος;
Χρέ. Οὐ δῆτα, τοῦ γε θεοῦ, ὃς δέ σοι πάμπαν ἐχθρός.
Ἰων. Ἔκλειπε βωμὸν, καὶ γεγλυμμένας ἕδρας.
Χρέ. Τῷ σῷ ὅπου σοι μητέρ' ἐστὶ, νουθέτει.
Ἰων. Σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνας ἐμέ;
Χρέ. Ἦ γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδε μὲ στάξαι θέλῃς.

ἴων. Τίς ἡδονή σοι θεοῦ θυγεῖν σὺ στέμ-
μασι;
κρέ. Λυπήσομαί πι', ὧν λελυπημεθ' ὑπο.
ἴων. Φεῦ. Δεινόν γε θνητοῖς τὰς νόμους ὡς ἠκριβῶς
„ Ἔθηκεν ὁ θεὸς, κοὐ λόγου γνώμης σοφῆς.
„ Τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους, βωμὸν οὐκ ἐξῆν ἐλθεῖν,
„ Ἀλλ' ἐξελαύνειν. κοὐδὲν ἦν ψαύειν καλὸν
„ Θεῶν πονηρὸν χεῖρα. τοῖσι δ' εὐδίκοις
„ Ἱερὰ καθίζειν ὁσίως ἠδικεῖτ' ἐξελθεῖν,
„ Κεἰ μὴ 'πιχωρίοις τοῦτ' ἴσον τ' ἦν
„ ἴσον,
„ Τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα, τὸν τε μὴ, θεῶν πάρα.
πυ. Ἐπίσχες ὦ παῖ. τρίποδα γὰρ χρησήριον
Λιποῦσα, φροιμοῦ τοῦδ' ὑπερβαίνω ποδί,
Φοίβου θεοφῆτις, τρίποδος δ' ἔχεσθον νόμου
Σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαί-
ρετος.
ἴων. Χαῖρ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἢ τεκοῦσά πῶς.
πυ. Ἀλλ' οὐ λεχώμεθ'. ἡ φάτις δ' ἔμοι
πικρά.
ἴων. Ἠκούσας ὡς μ' ἔκτανεν ἥδε μηχαναῖς;
πυ. Ἠκουσα. κἀγὼ γ' ὤμοσ' ὢν, ἀμφιβόλος.
ἴων. Οὐ χρὴ μ' ἃς κτείνουσι αὖθις πολλῶν.
πυ. Περῶσι δ' ἀμφὶ πρῶτα δυσμενεῖς ἀεί ποτε.
ἴων. Ἡμεῖς δ' μητρυιᾶς τε πάσχοντες κακῶς.
πυ. Μὴ νῦν τὰ λείπων ἱερὰ, κἀξεῖχον πάτρων.
ἴων. Τί δή με δρᾶσαι νυμφίου μόρον χρεών;
πυ. Καθαρῶς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.
ἴων. Καθαρὸς ἄπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.
πυ. Μὴ σύ γε, παῖ ἡμῶν δ' ἔκλαυσ' ἃς ἔχω λόγους.
ἴων. Λέγοις ἄν. εὐνὰς δ' ἐσ' ἐρεῖς, ὅσ' ἂν λέγῃς.
πυ. Ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χρυσόηλον ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;
ἴων. Ὁρῶ πάλαι γ' ἀνὰ πτύχας σὺ στέμμασιν.
πυ. Ἐν τῇδέ σ' ἔλαβον νεογνὸν βρέφος ποτέ.
ἴων. Τί φῄς; ὁ μῦθος εἰσενίσσεται νέος.
πυ. Σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτό. νῦν δ' ἐκκυμβ.
ἴων. Πῶς οὖν ἔκρυπτες τόδε, λαθοῦσ' ἐμοὺς
πάλαι;
πυ. Ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.
ἴων. Νῦν δ' οὐκ ἔχει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;

Ion. Quæ voluptas tibi *est* mori inter coronas, & *ornamenta* Dei?
Cre. Afficiemus dolore quendam *eorum*, a quibus dolore fuimus affectæ.
Ion. Proh. Mirũ certe *est*, quod hominibus non recte leges
„ Posuerit Deus, neque sapienti consilio.
„ Iniustos enim *ad* aram sedere non conueniebat,
„ Sed depelli *inde*, neq; enim honestum *est* attrectari
„ Deos manu iniusta, sed iustos [ceretur,
„ Ad sacras *aras* sedere oportebat, quicunq; iniuria affi-
„ Non autem in eundem hunc *locum* venientem par *be-*
„ *neficium* impetrare
A Diis & iustum, & iniustum *virum*.
Py. Contine te ô fili. Tripodem enim fatidicum
Ego relinquens, septum istud supero pede,
Phœbi sacerdos, antiquam obseruationem tripodis
Seruans, electa ex omnibus delphicis *mulieribus ad hoc ministerium*.
Ion. Salue ô chara mihi mater, quamuis *me* non pepereris.
Py. Sed tamen dicamur. hæc enim appellatio mihi non *est* ingrata.
Ion. Audiuisti vt hæc me interfecit *suis* dolis?
Py. Audiui, & tu crudelitate peccas.
Ion. Nonne decet interfectores meos vicissim a me perdi?
Py. Sẽper *sunt* infestæ vxores. *i. nouercæ*, priuignis. [*ab ipsis*.
Ion. Et nos *sumus infesti* nouercis, quũ maleficiis afficimur
Py. Non hæc relinquens sacra, & discedens *in* patriam?
Ion. Quid igitur me facere conuenit *abs te* admonitum?
Py. Vade purus Athenas bonis auibus,
Ion. Purus est certe quisquis occidit hostes.
Py. Ne tu *sic facias*. a nobis, quos habeo sermones, accipe.
Ion. Dicas. beneuola enim existens dices quæcunq; dices.
Py. Vides hoc vas sub meæ manus vlnis?
Ion. Video arculam antiquam inuolutam coronis.
Py. In hac te accepi infantem olim recens natum.
Ion. Quid ais? Hic sermo nouus affertur.
Py. Clam enim habui hæc, nunc vero ostendimus.
Ion. Quomodo igitur occultasti hoc, cũ acceperis nos du-
Py. Deus te voluit in templo habere ministrum. [dum?
Ion. An nunc non vult? vnde hoc possum scire?

Py.

Py. Indicans patrem dimittit te ex hac terra.
Ion. Tu vero an iussu alicuius, aut vnde seruas hæc?
Py. In animo mihi hoc posuit Apollo.
Ion. Quam rem vt ageres? dic, perfice tuos sermones.
Py. Vt seruarem hoc inuentum ad præsens vsq tempus.
Ion. Quid autem lucri, aut damni mihi fert istud?
Py. Hic occultatus fuisti fascis, scisne tu?
Ion. Matris hæc nobis profers inquirendæ indicia.
Py. Quando deus *hoc* vult. antea enim non *voluit*.
Ion. O dies, quæ fastas res mihi monstrat.
Py. Accipe nunc hæc, & sedulo quære matrem.
Totam vero percurrens Asiam, Europæque fines,
Agnosces hæc *signa* ipse. propter deum vero te
Alui, ô fili, & tibi hæc reddo,
Quæ ille voluit me accipere iniussam, [possum.
Et seruare. cuius vero *rei* causa *hoc* voluerit, dicere non
Nullus vero mortalium hominum sciebat hæc
Nos habere, nec vbi essent recondita.
Sed vale: perinde enim ac mater diligo te.
Incipias vero vnde oportet quærere tuam matrem.
Primum quidem, si quæ Delphica pariens te,
In hoc templum exposuerit puella.
Deinde vero, an aliqua Græca. ex nobis vero habes
Omnia, & Phœbo, qui est socius *tuæ* fortunæ.
Ion. Heu, heu, ab oculis vt humidas emitto lachrymas,
Illud animo cogitans, quod mater mea
Clam nupta, vendidit, *ac exposuit me* çlam,
Et non præbuit vbera, sed ignotus *ego*
In Dei templo habui vitam seruilem.
Dei quidem *consilia fuerunt* bona Fortunæ vero,
„ Mala. tempore enim, quo me oportebat in vlnis
„ Matris deliciari, & aliquã voluptatẽ percipere vitæ, *eo*
Priuatus sum charissimæ matris alimento.
Misera etiam *est* mater, quæ eandem miseriam
Tulit, filii amittens gaudia.
Et nunc accipiens hanc arcam feram deo
Donarium, vt nihil inueniam *eorum*, quæ non cupio.
Si enim serua me peperit aliqua,
Deterius *esset* inuenisse matrẽ, quam omittere tacentẽ.
O Phœbe templis hanc dedico tuis.

Sed

πυ. Πατέρα κατ᾽κτὰν τῆσδέ σ᾽ ἐκπέμπει χθονός.
ἴων. Σὺ δ᾽ ἐκ κελεύσμων, ἢ πόθεν σώζεις πάϊδ᾽;
πυ. Ἐνθυμίον μοι τόδε πέμπει Λοξίας.
ἴων. Τί χρῆμα δράσων; λέξε, πέρανε σοὺς λόγους.
πυ. Σωσω τόδ᾽ εὑρὼν εἰς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.
ἴων. Ἔχω δέ μοι πὶ κέρδος, ἢ πίνα βλάβω;
πυ. Εἰ θιγὼν δὲ κίκρυψας ἀπαρχάνοισιν. οἶδα σύ;
ἴων. Μητὸς πάρ᾽ ἡμῖν ἀμφίρεις ζητήματα.
πυ. Ἐπίζ᾽ ὁ δαίμων βέλτιον πάρεσθι σ᾽ ἄν.
ἴων. Ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ᾽ ἡμέρα.
πυ. Λαβὼν νυν αὐτὸ, τῶν τεκόντων σπόρα.
Πᾶσαν δ᾽ ἐπελθὼν Ἀσίαν, Εὐρώπης θ᾽ ὅρους,
Γνώσῃ πάρ᾽ αὐτὰ. τῷ θεοῦ δ᾽ ἕκατι, σε
Ἔθρεψά τ᾽ ὦ παῖ, κἠπάρ᾽ ἀποδίδωμί σοι,
Ἃ κεῖνος ἀκίλουτον μ᾽ ἐβούλησε λαβεῖν,
Σῶσαί θ᾽. ὅτε δ᾽ ἐβούλεθ᾽ οὕνεκ᾽, οὐκ ἔχω λέγειν.
Ἠδιστὸν ἥντιν᾽ ἄνθρωπον πάρα
Ἔχειν ἁμᾶς, ἐσθλὸν ἴν᾽ ὦ κεκρυμμένα.
Καὶ χαῖρ. ἴσον γάρ σ᾽ ὡς τεκοῦσ᾽ ἀσπάζομαι.
Ἄρξαι δ᾽ ὁθεν σὺ μητέρα ζητεῖν χρή.
Πρῶτον μέν εἰ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε,
Εἰς τόνδε ναὸς ἐξέθηκε παρθένος.
Ἔπειθ᾽ ἑλοῦ τιν᾽ Ἑλλάς. ἐξ ἁπάντων δ᾽ ἔχεις
Ἅπαντα. Φοῖβόν θ᾽, ὃς μετέχει τ᾽ τύχης.
ἴων. Φεῦ, φεῦ. κατ᾽ ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
Ἐκεῖσε τὸν νοῦν δοὺς. ὃν᾽ ἡ τεκοῦσά μ᾽,
Κρυφαῖα νυμφοῦχεῖσ᾽, ἀπημπόλα λάθρᾳ,
Καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν, ἀλλ᾽ ἀώνυμος
Ἐνθεῖ᾽ μελάθροις εἶχον οἰκέτιν βίον.
„ Τὰ τῷ θεῷ μὲ χρῆσε τῷ δαίμονι θ᾽,
„ Βαρέα. χρόνον γὰρ, ὃν μ᾽ ἔδρᾶν ἐν ἀγκάλαις
Μητὸς τρυφῆσαι, καὶ πατρῴαν βίᾳ,
Ἀπεστέρηθην φιλίας μητὸς τροφῆς.
Τλήμων δὲ θ᾽ ἡ τεκοῦσά μ᾽, ὡς ζῶν τὸν πάϊδα
Πέπονθε, πῶς δ᾽ ἀπώλεσασα χαρμονάς.
Καὶ νῦν λαβὼν τῶσθ᾽ αὐτίκα, οἷον θεὸς,
Ἀναθημ᾽, ἵν᾽ εὕρω μηθὲν, ὧν ἐγὼ βέλομαι.
Εἰ γάρ μ᾽ ἐδούλη τυγχάν᾽ τεκοῦσά τις,
Εὑρεῖν κάκιον μητέρ᾽, ἢ σιγῶντ᾽ ἐᾶσ᾽.
Ὦ Φοῖβε, ναοῖς αὐτὰ θήμι τοῖσδε σοῖς.

„ Καὶ

,, Καὶ τοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ τὸ εὐθυμεῖσθαι
,, Πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ' ὄς ἔσωσέ μοι.
,, Ανοικτέον ταῦτ' ἐστί, κοὐ τολμητέον.
,, Τὰ γὰρ πεπρωμέν' ἐστὶ τοὐπιρρᾴδιον ποτ' οὐδέν.
Ὦ τέμαθ' ἱερά, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
Καὶ σώδε θ', οἷσι παῖ' ἐφρουρήθη φίλα;
Ἰδοὺ τὸ δεῖπνον μ' αὐτόπηγος ὄγκυκλα,
Ὡς ἀγχέφαλ' ἕκπυθ' ἡλίου.
Εὐρώς τ' ἄπεστι πλεγμάτων. ὁ δ' ἐν μέσῳ
Χρόνος, πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασι.
κρέ. Τί δῆτα φάσμα τῆσδ' ἀελπίστων ὁρῶ;
ξυ. Σιγᾶν σὺ πολλὰ κοὐ παρρησίᾳ οἰοθά μοι.
κρέ. Οὐκ ἐν σιωπῇ τόνδε μοι νικᾶν δοκεῖ.
Ὁρῶ γὰρ ἄγκος, οὗ ξίφη ποτ' ἐγὼ ποτε
Σέ γ' ὦ τέκνον μοι, βρέφος ἔτ' ὄντα νήπιον,
Κίκρεσπες ἐς αὐτρα, κοὐ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
Λείψω νυν βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με
χρή.
ἴων. Λάζυσθε τοῦδε. θεομανὴς γὰρ ἦλατο,
Βωμοὺ λιποῦσα ξόανα δεῖτε δ' ὠλένας.
κρέ. Σφάζοντες ἁλῶναι αὖ, ὡς αὖθις ὀμμα
Καὶ τῆσδε, κοὐ σοῦ, τῶν τε σῶν κεκρυμμένων.
ἴων. Ταῦτ' ἐγὼ δεινὰ ῥυσιάζομαι λόγῳ.
κρέ. Οὔκ, ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν οὐ φίλος φανῆ.
ἴων. Ἐγὼ φίλος σός; καὶ τί μ' ἔκτανες λάθρᾳ;
κρέ. Παῖς γ', οὐ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.
ἴων. Παῦσαι πολέκουσα. λήψομαί σ' ἐγὼ κἀκῶς.
κρέ. Εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύσαι,
τέκνον.
ἴων. Κεἰ δ' ἐστὶ τόδ' ἄγκος, ἢ στέγη πεπλήρωμά τι;
κρέ. Σὰ γ' ἔνδυθ', οἷσι σ' ἐξέθηκ' ἐγὼ ποτε.
ἴων. Καὶ τἄνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδεῖν;
κρέ. Κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.
ἴων. Λέγ', ὡς ἔχῃ τι δεινὸν ἡ πλάκα γέ σου.
κρέ. Σκέψαι θ', ὁ παῖς ποτ' ἦσθ' ὑφασμ' ὕφην' ἐγώ.
ἴων. Ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφά-
σμαθ'.
κρέ. Οὐ τέλεον. οἷον δ' ἐκδίδαγμα κερκίδος.
ἴων. Μορφὴν ἔχον τιν', ὡς μὴ θεὸν τιν' λάβῃς;
κρέ.

,, Sed quid facio? an dei benignitati
,, Repugno? qui indicia matris seruauit mihi.
,, Aperienda *sunt* hæc, & audendum,
,, Fatum enim nemo præterire potest vnquam.
O sacra ornamenta, curnam mihi abscondita fuistis,
Et *vos* vincula, *in* quibus ea, quæ mihi chara erant, custodita sunt?
Ecce operculum arculæ rotundæ,
Quomodo non consenuit ob quoddã diuinũ *consiliũ*;
Et caries abest a nexibus, quod vero interfuit
Tempus, longum iam *est* istis thesauris.
Cre. Quodnam insperatarum *rerũ* spectaculum video?
Cho. Tacere tu sæpe etiam antea nouisti mihi.
Cre. Mihi non est amplius silendum, ne me moneas,
Video enim arcam, quam ego exposui olim,
Et te, ô fili, infantem adhuc tenerum existentem
Ad antra Cecropis, & ad rupib. cinctas Macras.
Relinquam igitur hanc aram, etiamsi nunc mihi moriendum sit.
Ion. Prænendite hanc. diuinitus enim in furorem versa de-
Relinquens simulacra aræ, vincite brachia.
Cre. Iugulare *me* ne desinatis, quia corripiens retinebo
Et hanc *arcam*, & te, *fili*, & *res* tuas *hic* reconditas.
Ion. Annon *sunt* hæc atrocia? vador sermone.
Cre. Non. sed amicis tuis inuentus es amicus.
Ion. Ego ne amicus tuus? & tamen me clam interfeciſti?
Cre. Imo filius *es*: siquidẽ hoc est parentibus charissimum.
Ion. Desine *dolos* nectere. Coarguã enim ego te probe.
Cre. Vtinam in eum *locum* venerim, ô fili, vt eum *scopum*, *quo collineo*, sagittis assequar.
Ion. Vacuane *est* hæc arca, an tegit aliquid, quo sit plena?
Cre. Tua indusia, quibus te exposui ego.
Ion. Dicesne ipsorum *indusiorum notas*, priusquã inspicias?
Cre. *Dicam*. Etsi non dicam, mori lubens volo, *mortem non recuso*.
Ion. Dic. quia istã tua fiducia habet aliquid singulare.
Cre. Videte texturã, quã ego puella quondã existens texui.
Ion. Qualem nam? multę *enim sunt* texturæ puellarum.
Cre. Non absolutam, sed veluti rudimentum radii.
Ion. Quam habet figuram? vt me non hîc capias.
Cre.

Cre. Gorgon quidem *est* in medio staminis peplorum.
Ion. O Iupiter, quod fatum nos venatur?
Cre. Et in ora *est cinctura* serpentibus, Ægidis in modum.
Ion. Ecce. Hæc est textura, vt inuenimus fatalia.
Cre. O vetus virgineum opus mearum telarum.
Ion. Estne *signum* aliquod præter hoc, an hoc solo felix es?
Cre. Dracones *præterea sunt. opus* quoddam antiquum, aureis genis *insignes.*
Ion. Donum Mineruæ, quæ liberos inter *serpentes* ali iubet?
Cre. Ad imitationem antiqui Erichthonii.
Ion. Ad quid faciendum? in quem vsum, dic *mihi*, *addita sunt hæc* aurea ornamenta?
Cre. Vt ferret puer recens natus hæc monilia, ô fili.
Ion. Insunt isti *dracones.* tertiũ aũt *signũ* cupio cognoscere.
Cre. Coronam ex olea imposui tibi tum,
Quam primum Palladis edidit scopulus.
Quæ, si adhuc adest, nondũ reliquit folia virentia.
Sed viret, cum ex non marcescente olea sit facta.
Ion. O charissima mihi mater, vt lubens te aspicio,
Et allabor ad tuas genas libenter.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cre. O fili, ô lumen matris, præstantius sole
(Ignoscet enim *mihi* deus) in manibus te habeo.
Insperatum inuentum: quem sub terra mortuorum
Mortuum, & cum Proserpina existimabam habitare.
Ion. At ô chara mihi mater, in manibus tuis
Mortuus, & non mortuus imaginatione videor.

Strophe II.

Cre. Io, io, splendentis ætheris orbes explicati,
Quam vocem sonabo?
Clamabo? vnde mihi
Occurrit insperata voluptas?
Vnde accepimus *hoc* gaudium?
Ion. Omnia citius mihi euentura esse,
O mater, in mentem venit, *vt existimarem*, quam hoc,

Strophe III.

Cre. Adhuc metu tremo. *Ion.* An, ne non habeas me, quem
Cre. Has enim spes procul abieceram.
Io mulier, vnde accepisti mearum infantem vlnarum?

Per

χρέ. Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίων πέπλων.
ἴων. Ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς σὺν κυκηθεὶς πότμος;
χρέ. Κἀκχαραπίδωτ' ὄφιν, Αἰγίδος τρόπον.
ἴων. Ἰδού· τόδ' ἐστὶ ὕφασμα, θῆσφαι ὡς σύνοικον.
χρέ. Ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.
ἴων. Ἔστιν πως τῷ γ', ἢ μόνῳ τῷδ' ὀτυχεῖς;
χρέ. Δράκοντες δέχεσιν πτυχεύσω
γῦν.
ἴων. Δώρημ' Ἀθάνας ἢ τέκν' ἐντρέφειν λέγῃ;
χρέ. Ἐλιχθονίου γε τῆς πάλαι μιμήματα.
ἴων. Τί δρᾶν, τι χρῄζουσ' φέρεις μοι χρυσόμαλα.
χρέ. Δέρμα παιδὶ νεογόνῳ φέρειν τέκνον.
ἴων. Ἔνεισιν οἷδε τοῖς τρίτον, πόθῳ μαθεῖν.
χρέ. Στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκα σοι τότε,
Ἣν ἔσχατ' Ἀθάνας σκόπελος ἐσῴωσεν.
Ὃς εἴτε ἔτι, ἄκμᾳ σὺν λείπει χλόῃ,
Θάλλει τ' ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου λεὼς.
ἴων. Ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδών,
Πρὸς ἀσμενὴς πέπλωμα σὸν παρήιδας.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

χρέ. Ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου,
Συγγνώσεται γὰρ ὁ θεὸς, σὺ χερῶν σ' ἔχω,
Ἄελπτον εὕρημ', οὐκ ἐν οὐρανοῦ
Χθόνιον, μετὰ Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.
ἴων. Ἀλλ' ὦ φίλη μοι μῆτερ, σὺν χερῶν σέθεν
Ὀνήσιμόν τε, καὐ θανὼν φανοῦμαι.

Στροφὴ β'.

χρέ. Ἰὼ, ἰώ. λαμπρᾶς αἰθέρος αὐγὰς πλυνῶ,
Τίν' ὠδὰν αὐδάσω;
Βοάσω; πόθεν μοι
Σωτὴρος ἀέλπτου ἥδονά;
Πόθεν ἐλάσομαι χαράν;
ἴων. Ἐμοὶ μὲν οἴῳ πάντα μᾶλλον αὖ ποτε
Μήτηρ πιρίστη τῶνδε, ὅπως σὸς εἰμὶ ἐγώ.

Στροφὴ γ'.

χρέ. Ἐπ φόβῳ τρέμω. ἴων. μῶν σὸν ἔχειν μ' ἔχουσα;
χρέ. Τὰς γὰρ ἐλπίδας ἀπέβαλον πάθοσιν.
Ἰὼ γυῖα, πόθεν ἐλάβες ἐμῶν βρέφος ἀγκάλαις.

Τίν'

Τίν' αὖ κέλευθον δόμους ἔσω Λοξίου;
ἴων. Θεῖον τόδε. ἀλλὰ πάπτιλοι πτ τύχης
Εὐδαιμονοῦμεν, ὡς τὰ πρόσθε, δυσλυχῆ.
Στροφὴ δ'.
κρέ. Τέκνον, σὸν ἀδάκρυτος οὐκ ἐλεχεύη,
Γόοις δ' μαστὸς σὰν χερῶν ὀρείζη.
Νῦν δ' ἡδυάσι παρὰ σέθεν πνέω,
Μακαριωτάτως τυχοῦσ' ἡδονᾶς.
ἴων. Τὰ μὲν λέγουζα, κὰ τὸ σὸν κρινῶς λέγεις.
Στροφὴ ε'.
κρέ. Ἄπαιδες οὐκέτ' ἐσμὲν, ὦ δέσποτα, τέκνοι.
Δῶμα σὸν ἐσοδτοι, παῖδες σοὶ ἔχε τυράννες.
Ἀνηοῦς σὸν Ἐρεχθέως. ὁ τε γηγυέως
Δόμος, οὐκέτι νυζὶ δέρκεται,
Ἀλλὰ σὸν ἀναλέπτ λαμπάσι.
ἴων. Μῆτερ, παρὼν μοι κὰ πατὴρ, μεζαρέτω
Τῆς ἡδονῆς τῆσδ', ἣς ἔδωκ' ὑμῖν ἐγώ.
Στροφὴ ς'.
κρέ. Ὦ τέκνον, τί φῄς; Ἴων. οἷον οἷον αὐτὸ ἐγχόμιον.
ἴων. Πῶς εἶπας; ἄλλοθεν γένναν δ', ἄλλοθεν;
ἴων. Ὤμοι μοι. νόθον μ' ἐπαρθενεύμ' ἔπικτεν.
Στροφὴ ζ'.
κρέ. Οὐχ ὑπὸ λαμπάδων,
Οὐδὲ χορευμάτων,
Ὑμέναιός σὸν, τέκνον,
Ἔπικτε σὸν κόρᾳ.
ἴων. Αἰ, αἰ. πέφυκα δυσχόλυς μήτηρ πόθεν;
Στροφὴ η'.
κρέ. Ἰὼ γοργοφόνα. Ἴων. τί τὰτ' ἔλεξας;
κρέ. Ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς
Τὸν ἰλαισφυῆ πάγον θεοτς.
ἴων. Λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ πάλαι.
κρέ. Παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ.
ἴων. Τί Φοῖβον ὠδᾶς;
κρέ. Κρυπτόμβριον λέχος ἠνιάθθω.
ἴων. Λέγ'. ὡς ἱερεῖς τι κιδνὰν, σύτυχὲς τί μοι.
Στροφὴ θ'.
κρέ. Δεκάτῳ δέ σι μῆνὸς ἐν κύκλῳ,
Κρύφιον ὠδῖν' ἔτεκον Φοίβῳ.
ἴων. Ὦ φίλτατ' εἰπὸς', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

Στρο-

Per quam manum venit *ad* domum Apollinis?
Ion. Diuinum hoc *est*. At *in* cæteris fortunæ *rebus*
Beati sumus, quia *res* priores *fuerunt* infelices.
Strophe IV.
Cre. Fili non sine lachrymis editus es,
Et *cum* lamentis ex manibus matris exterminatus es.
Nunc vero ad tuas genas spiro,
Beatissimæ compos facta voluptatis.
Ion. Meum *fatum* cõmemorans, tuũ etiam cõmune dicis.
Strophe V.
Cre. Sine liberis non amplius sumus, neque orbæ.
Et mea domus colitur, & habet dominos.
Repubescit autem Erechtheus, & terrigena
Domus non amplius noctem videt,
Solis vero facibus *illustrata lucem* rursus intuetur.
Ion. Mater, cum pater mihi iam adsit, sit socius
Huius voluptatis, quam præbui vobis ego.
Strophe VI. [*inueniorʔ*
Cre. O fili quid ais? *Ion.* Qualis, qualis *filius* arguor? *qualis*
Cre. Quid dixisti? aliunde igitur natus es, aliunde?
Ion. Hei mihi tua virginitas peperit me nothum.
Strophe VII.
Cre. Non sub facibus,
Non *cum* tripudiis
Hymenæus meus, ô fili,
Peperit tuum caput.
Ion. Heu, heu. Vnde nã *igitur* ignobilis *ego*, mater, nat' sum?
Strophe IIX.
Cre. Sciat Gorgonis interfectrix. *Ion.* Quid hoc dixisti?
Cre. Quæ scopulis in meis
Rupem oleis consitam, *ac oliuiferam* incolit.
Ion. Dicis mihi obscura, nec manifesta hæc.
Cre. Ad rupem luscinijs celebrem Phœbo.
Ion. Quid narras Phœbum?
Cre. Furtiuo lecto iuncta sum.
Ion. Perge, quia dicis aliq d glorioſum, & fausti mihi.
Strophe IX.
Cre. In decima vero reuolutione mensis
Occultum partum peperi Phœbo.
Ion. O gratissima locuta, si modo vera dicis.

Strophe X.

Cre. Virginales vero meæ matris
Fascias has circumiectas tibi
Indui, varium opus mei radii.
Lacte vero *tibi* non præbui, neque mamma,
Alimenta matris, neque lauacra manibus.
Sed in antro deserto
Auium rostris
Cædes, epulumque *futurus, i. laniandus, ac vorandus,*
ad Plutonem, *& mortem a me tunc* iectus es.

Ion. O dira mater ausa.

Strophe XI.

Cre. Metu constricta, tuam
Animam perdidi, fili.
Et occidi te inuita.

Ion. Et a me non pie *casa* mortua es.

Strophe XII.

Cre. Heu misera quidem tunc *fuit* fortuna,
Misera vero & hæc *sunt*.
Voluimur illinc
Huc ærumnis, *& modo huc, modo illuc agitamur aduersis rebus,*
Secundisq; rebus rursus, *latisq; mutata fortuna fruimur*
Mutantur enim *crebro fortuna* flatus, [*interdum.*
Maneat *eadem fortuna*. sufficiant superiora mala: nũc
Vero quidam secundus ventus ex malis ortus est, ô fili.

Chorus.

Nemo putet quidquam hominibus vnquam
Insperatum esse, considerans ea, quę nunc accidunt.

Ion. O quæ iam mutasti sexcentos mortales,
„ Vt essent infelices, & rursus valde felices essent,
„ Fortuna, ad quale momentum vitæ venimus,
Vt matrẽ *fere* cæderẽ, & indigna *facinora mater* pate-
Heu. Profecto in lucidis solis circũuolutionib. [retur.
Licet hæc omnia quotidie discere.
Charum igitur inuentum te mater inuenimus,
Et genus nihil culpandum nobis quod adhoc attinet.
Cætera vero ad te solam volo dicere.
Huc accede. In aurem enim hos sermones dicere volo,
Et offundere tenebras his rebus *hæc tenebris velare*.

Vide

Στροφὴ ί.

κρέ. Παρθένια σ' ἐμῶς μαστέρος
Σπάργαν' ἀμφιβολά σοι τέκος
Ενῆψα, κερκίδος ἐμῶς πλαύους.
Γάλακτι σ' οὐκ ἐπίσχον, οὐδὲ μαστῷ
Τροφεῖα μαστὸς, οὐδὲ λαυτὰ χερῶν.
Ανὰ σ' αὔτρον ἔρημον,
Οἰωνῶν γαμφηλαῖς
Φόνευμα, βοίνημά τ' εἰς ἀΐδαν ἀκ-
βάλλῃ.

Ἰων. Ὦ δεινὰ τλᾶσα μῆτερ.

Στροφὴ ια'.

κρέ. Εν φόβῳ καὶ δείσᾳ, σαὺ
Ψυχαὺ ἀπίβαλον πέκνον.
Ἔκτεινά σ' ἄκουσα.

Ἰων. Εξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὁσί' ἔθνησκες.

Στροφὴ ιβ'.

κρέ. Ιὼ, δεινὰ μὲ τότε τύχα,
Δειλία δὲ σὲ παῖδ.
Ἑλισσόμεθ' ἐκεῖθεν
Εν δὲ δυσ[illegible]
σιν,
Εὐτυχίαις πάλιν.
Μεθίστανται γὰρ ἀνθρώπων.
Μενέτω τὰ παρεληλυθότα κακά. νῦν
Δ' ἐγένετό τις ἔρως σὺν κακῶν ὦ πᾶ.

ΙΑΜΒΟΙ.

χο. Μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
Ἄελπτον εἶναι· ὧδε τὰ τυχόντα νῦν.

Ἰων. Ὦ μεγαλόδοτα μυρίας ἡδὰ βροτῶν,
„ Καὶ δυσλύτους, καὐδὲν πραξαι καλῶς,
„ Τύχη, παροίαν ἤλθομεν τέθριπλον βίον,
Μητέρα φονεῦσαι, κ' πυθέσθαι ἀξίαν.
Φεῦ. ἆρ' ὃν φκειρεῖς ἡλίου ὧδε πλυχεῖς
Ἔνεστι πάντα παῖδα καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
Φίλον μὲ οὖσ' σ' εὕρημα μῆτερ εὑρέσθαι,
Καὶ τὸ χρέος ἀδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τάδε,
Τὰ δ' ἄλλα ὡς τὰ βέλομαι μόνον φράσαι.
Δεῦρ' ἐλθ'. ἐς ἕδρας τὰς λόγους εἰπεῖν θέλω,
Καὶ ὧδε κεκαλύψεσθαι πρὸς πτέρυγμασι σκότου.

Ὅρα σὺ μῆτερ, μὴ σφαλεῖσα παρθένος,
Εἰς ἐνεστὼ νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς
γάμους.
Ἐπίσχες τοῦ θεοῦ προσλαβὴς τὴν αἰτίαν.
Καὶ τὰμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πραμβίη,
Φοίβῳ τεκεῖν με φῂς, πεφυδ' οὐκ ὢν θεοῦ.
κρέ. Μὰ τὴν παραπίζουσαν ἅρμασιν ποτε
Νίκην Ἀθηναῖ Ζηνὶ γηγυεῖς ἔπι,
Οὐκ ἔστιν ὅστις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
Ἀλλ' ὅστις ἐξεῦρες Λοξίας ἄναξ.
ἴων. Πῶς οὖν τὸν αὐτοῦ παῖδ' ἔδωκ' ἄλλῳ πατρί,
Ἔχθου τε φησὶ παῖδά μ' ἐκπεφυκέναι;
κρέ. Πεφυκέναι μὲ φησί, δωρεῖται δέ σε
Αὐτοῦ μαθόντα κἀδόντα φίλῳ φίλον
Δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα διαπόντιον δόμων.
ἴων. Ὁ θεὸς ἀληθὴς, ἢ μάτην μαντεύεται,
Ἐμοῦ πεσόντος μητέρ' εἰκότως φρένας.
κρέ. Ἄκουε δὴ νυν. ἅμα μ' εἰσῆλθεν, ὦ τέκνον.
Εὐεργετῶν σε Λοξίας, εἰς σύγκλητ'
Δόμων κομίζει. τῷ θεῷ γὰρ λειπόμην,
Οὐκ ἔχεις αὖ ποτ' ἤτε παῖ κλῆσιν δόμους,
Οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γὰρ, ὃν ἐγὼ
γάμους
Ἐκρυπτον αὐτὴ, κἀμέ σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
Οὐδ' ὀφειλῶν σε, προσῆψε' ἄλλῳ πατρί.
ἴων. Οὐχ ὧδε φαύλως αὖτ' ἐγὼ μεμπτὸν
χρόνῳ,
Ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰσελθὼν δόμους,
Εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ παιδὸς, ὥστε Λοξίου.
Ἑα. πῖ οἵκων θεοδότων ὑπερπλὴς
Ἀθήλιον προσώπων ἐκφαίνῃ θεῶν;
Φεύγωμεν, ὦ τέκνοσι, μὴ τὰ δαιμόνων
Ὁρῶμεν, εἰ μὴ κυρεῖ σὺ ἡμᾶς ὁρᾶν.
ἀθη. Μὴ φεύγετ'. οὐδὲ πολεμίαν με φεύγετε,
Ἀλλ' ἔντ' Ἀθήναις, κἀνθάδ' ὄσσον εὐμενῆ.
Ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονὸς,
Παλλὰς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρος.
Ὅς εἰς μ' ὄψιν σφῶν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
Μὴ τῶν πάρος μ' ἐξ μέσον μόλῃ,
Ἡμᾶς δ' πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσω,

Vide tu mater, ne, cum lapsa fueris virgo,
Morbus *aliquis* fuerit in occultis nuptiis, *& peccaris elandestino congressu*,
Deinde *tui peccati* causam, *culpamq;* Deo tribuas.
Meam vero turpitudinem effugere conaris,
Peperisse me dicas Phœbo, cum non pepereris ex Deo.
Cre. Non, per eam; quæ quondam curru *vecta* tulit opem,
Victoriam Mineruam, Ioui aduersus terrigenas,
Nullus mortalium est tibi pater, ô fili:
Sed qui *te* educauit Apollo Rex.
Ion. Quomodo igitur suum filium dedit alteri patri,
Ex Xuthoque dicit me natum esse filium?
Cre. Progenitum quidē *ex eo te* nō dicit esse. sed *ei* donat te
Ex se natum. Etenim amicus amico
Dare queat suum filium hæredem domus.
Ion. Deus quidem verax *est*, aut frustra vaticinatur,
Meam merito perturbans, mater, mentem.
Cre. Audi igitur nunc quæ mihi in mentē venerunt, ô fili,
Cum velit tibi deus benefacere, in regiam
Domum *te* collocat. Dei. n. *filius* si dicerēris, *ac esses*,
Nunquam vniuersam hæreditatem haberes,
Neque nomen patris. Quomodo enim *haberes hæreditatem Dei*, cuius ego nuptias
Occultaui ipsa, & te interfeci clam?
Ille igitur te iuuans alteri patri attribuit.
Ion. Non ita segniter ea, *quæ dicis*, ego persequor, *non tam facile credo*,
Sed interrogabo Phœbum, templum ingressus,
Vtrum sim filius hominis, an Phœbi.
Ehem. quis supra sacras ædes exoriens, *ac emicans*,
Deorū ostendit faciem solis instar splendentem?
Fugiamus ô mater, ne deorum *numina*
Spectemus, nisi sit opus nos *ea* videre.
Min. Ne fugite. non enim hostem me fugitis,
Sed amicam vobis, & Athenis, & hic existentem.
Veni autem tuæ terræ cognominis
Pallas, festinans cursu ab Apolline *huc missa*,
Qui in conspectum quidem vestrum venire noluit,
Ne veniat in mediam reprehēsionē pteritorū *facinorū*.
Nos vero mittit vt hos sermones vobis dicamus,

Quod hæc peperit te ex Apolline patre.
Dat autem *te* quibus dedit, qui te non genuerunt,
Sed *hoc facit*, vt accipias, *habeasq;* domũ nobilissimam.
Postquam vero res hęc est aperta, indicio declarata,
Metuens ne tu morereris ex matris insidiis,
Neue hęc abs te machinis *tuis sublata periret, ita vos a*
Hæc aũt Rex *Apollo* statuerat reticere, [*morte* liberauit.
Et Athenis declarare hanc esse tuam *matrem*,
Et te ex hac, & Apolline patre natum esse.
Sed vt finiam rem, & dei oracula, *ea*, [*niretis*, audite,
Propter q̃ iũcti fuistis currib. *i curr⁹ iũxistis, vt hus ve-*
Accipiens hunc filium *ad* Cecropiam terram
Vade Creusa, & in thronis regiis *eum*
Colloca. Nam ex Erechthei *posteris* natum
Hunc æquum *est* imperare meæ terræ.
Eritq; per *totam* Græciam clarus. Huius enim
Filii quatuor *ex* vna radice nati,
Cognomines terræ, distributique in tribus agri
Populorum erunt, qui rupem meam habitant.
Geleon quidem primus erit. deinde secundum *Ionis F.*
Hopletẽ, *tertium*, Argades, & *quartum denominatum*
a mea Ægide
Ægicoreus habebũt tribulẽ, *ac suæ tribus principẽ*. Horũ
Liberi progeniti cum tempore fatali, [autem
Cyladas incolent insulares vrbes, *i. in insulis Cyclad-*
bus conditas,
Orasque maritimas, quod robur agro meo
Dat: opposita vero littora duarum continentium
Inhabitabunt, & campos Asiaticæ terræ,
Et Europææ. Ob huius vero *Ionis* nomen
Iones nominati habebunt gloriam.
Xutho vero & tibi commune *liberorum* genus erit,
Dorus quidem, vnde Dorica celebrabitur
Ciuitas. In agro vero Pelopio alter *filius erit*,
Achæus, qui maritimæ terræ prope Rhium
Dominus erit, & insigniter gloriabitur
Populus se de illius nomine cognominem appellari.
Recte vero Apollo omnia fecit. primum quidem,
Sine dolore parere te fecit, vt non rescirent amici.
Postquam vero peperisti hunc puerum, & imposuisti

Fascis

Ὡς ἥδε πίκτῃ σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρὸς,
Δίδωσι σοὶ οἷς ἔδωκεν, ἃ φύσασί σε,
Ἀλλ' ὡς κομίζοις οἶκον εὐηβοῦντα τόν.
Ἐπεὶ δ' αὐτὸ χθὲς πρᾶγμα μέλλυθεν τόδε,
Θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων,
Καὶ τἀμὰ τοῖς σοῖς μηχανᾶς ἐρύσατο.
Ἔμελλε δ' αὖθις ἀμφανῆ ποιήσας ἄγαν,
Ἐν τοῖς Ἀθήναις γνωρίσειν ζῶντά τε σὲ,
Σέθ' ὡς πέφυκας τῆσδε, κἀ Φοίβου πατρός.
Ἀλλ' ὡς τὰ κάλλιστ' ἐστὶ πρᾶγμα, κἠχρησμοὺς θεοῦ,
Ἐφ' οἷς ἐζεύξασθ' ἅρμασ', εἰσακούσατον.
Λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα,
Χώρᾳ Κρέουσα, κεῖς θρόνους τυραννικοὺς
Ἵδρυσον. ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως μέγας,
Αἴκλημος ἄρχει τῆσδε γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
Ἕξω τ' ἀπ' Ἑλλάδ' εὐκλεής. οἱ τῆδε γὰρ
Παῖδες θρυόμμοι τέτταρες ῥίζης μιᾶς,
Ἐπώνυμοι γῆς, κἀπιφυλίοι χθονὸς
Λαῶν ἕσονται, σκόπελον οἳ ναίκσ' ἐμήν.
Τελίων μὲ ἕξει πρῶτος, εἶτα δεύτερος,
Ὁ πάντες δρυόλης τ' ἐμῆς ἀπ' Αἰγίδος
Ἐμφυλον ἕξουσ' αἰγικορεῖς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
Παῖδες θρυόμμοι σὺν χρόνῳ πεπερσμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησιάς
πόλεις,
Χέρσου τε παράλους, ὁ θέσπος τῇ 'μῇ χθονὶ
Δίδωσιν. ἀπὸ παρθένου δ' ἠπείρου δυοῖν
Πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδός τε γῆς,
Εὐρωπίας τε. τῇδε δ' ὀνόματος χάριν,
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἔξουσι κλέος.
Ξάνθῳ δ', κἀ σοὶ ξύγγονοι κοινὸν γένος.
Δῶρος μέν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
Πόλις. κατ' αἶαν Πελοπίαν γ' ὁ δεύτερος
Ἀχμὶος, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
Τύραννος ἕξει, κἀπισημανθήσεται
Κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
Καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε. πρῶτα μέν,
Ἄνοσον λοχεύει σ', ὥστε μὴ γνῶναι φίλους.
Ἐπεὶ δ' ὕπνῳ τόνδε παῖδα, κἀπίδον

Εν παρηίοισιν, ἁρπάσαντ' ἐς ἀγκάλας,
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
Ἤθρεψέ τ', ἐσθλὸν εἶναι σκοπεῖν βίον.
Νῦν οὖν σιώπα, πᾶς ὅδ' ὡς πέφυκε σὸς,
Ἵν' ἡ δόκησις ἥδιον ἡδέως ἔχῃ,
Σύ τ' αὖ πρὸς στυγνὰς ἀγκάθ' ἕρπυσ' εἶσιν, γυνή.
Καὶ χαίρετ'. οὐ γὰρ τῆσδ' ἀναψυχῆς πόνων,
Εὐθαίμων' ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομεν.
Τρωϊκαῖοι.

Ἰων. Ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ
Σοὺς λόγους δεξόμεσθα. πείθομαι δ' εἶναι
πατρὸς
Λοξίου, καὶ τῆσδε. κἀγὼ τἀληθὲς οὐκ ἄπιστον λῶ.
Κρέ. Τἀμὰ νυν ἄκουσον. αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰσχρῶς πάλιν,
Οὗτος, ἅ ποτ' ἐμέλησε παιδὸς, ἀποδίδωσί μοι.
Αἰδὲ δ' αὖ πρὸ πύλαι μοι, καὶ θεοῦ χρηστήρια,
Ἀνεῳγμέν' ἐκπάγλως ὄντα. νῦν ἔγ κἀγὼ ῥόπαλον
χέρας
Ἡδέως κεκρημνάμεσθα, καὶ προσστείνομαι πύλας.
Ἀθ. Ἵεσθ', οἰκεῖα σύλογεῖς θεὸν μεθαλόδ' ἀείσετε.
,, Χρήσιμα μὲν τὰ θεῶν πως, εἰς τέλος δ' οὐκ
,, ἀσθενῆ.
Κρέ. Ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους. Ἀθ. στείχετ', ἕψομαι δ' ἐγώ.
Κρέ. Ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρὸς, ὦ φιλοδαί γε πόλιν,
Ἀθ. Εἰς θρόνους γ' ἵζῃ παλαιούς. Κρ. ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.
Χο. Ὦ Διὸς, Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ. ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
Συμφοραῖς οἶκος, σέβοντι δαίμονας θαρρεῖν
χρεών.
,, Εἰς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν
,, ἀξίων,
,, Οἱ κακοὶ δ', ὥσπερ πέφυκαν, ἄποτ' οὐκ ἄξι' αὖ.

Εὐριπίδου Ἴων.

Fasciis, arreptum in vlnas
Mercurium iubet ferre infantem huc,
Illumq; aluit, nec passus est animam efflare.
Nunc igitur tace, quod hic puer sit tuus,
Vt hæc opinio Xuthum delectet,
Et tu vicissim tua bona habeas, ô mulier.
Et valete: ex hac enim respiratione laborum
Denuncio vobis magnas felicitates.
Ion.
O Pallas maximi Iouis filia, non per incredulitatem
Tuos sermones recipimus. Credo vero me esse *filium*
patris
Apollinis, & huius, & prius hoc non erat incredibile.
Cre. Mea *verba* nūc audi: laudo Phœbū, nō laudans antea,
Quod, quem antea neglexit filiū, *nūc* reddit mihi.
Hæ vero *templi* portæ mihi *nunc sunt* formosæ, & Dei
oracula *nunc sunt grata*,
Quæ prius erant infesta. Nunc igitur etiam ex marcu-
lis, *annulisque* manus
Libenter suspendimus, & saluto portas.
Min. Laudo quod deum laudes mutata tandem voluntate.
,, Tarda quidem quodammodo *sunt* deorū auxilia: sed
,, tandem non *sunt* infirma.
Cre. O fili eamus domum. *Min.* Ite, sequar vero ego.
Cre. Digna certæ nobis comes viæ, & amans ciuitatis.
Min. In thronis antiquis sede. *Cre.* Digna *est*, *magnique* fa-
cienda mihi hæc possessio. [tur
Cho. O Apollo Iouis, & Latonæ *fili* vale Cuius igitur agita-
Domus calamitatibus. si deos colat, *illum* confidere
oportet,
,, Tandem enim boni quidem consequuntur digna *pie-*
,, *tate pramia*.
,, Mali vero, vt *digni* sunt, nunquam felices erunt.

Finis Ionis.

ARGV-

Universidad de Deusto
Biblioteca

ARGVMENTVM
HERCVLIS
furentis.

Hercules cum vxorem duxisset Megaram filiam Creontis, liberos ex ea procreauit, quos cum reliquisset Thebis, ipse profectus est Argos, vt certamina ab Eurystheo proposita conficeret. Superatis autem omnibus, tandem ad inferos descendit: & cum longum ibi tempus moratus fuisset, apud vinos opinionem reliquit quod obiisset. Thebani vero seditione commota aduersus Creontem principem, Lycum ex Euboea in vrbem reduxerunt.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ sunt hæ:

Amphitryo.
Megara.
Lycus.
Iris.
Chorus cõstat ex Thebanis senibus.
Lyssa. id est, *Rabies*, vel *Furia.*
Nuncius.
Hercules.
Theseus.

Prologum autem agit Amphitryo.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ
μαινομένης.

Ἡρακλῆς γήμας Μεγάραν τὴν Κρέοντος, παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐγέννησε καταλιπὼν δὲ τούτους ἐν τοῖς Θήβαις, αὐτὸς εἰς Ἄργος ἦλθεν, Εὐρυσθεῖ τοὺς ἄθλους ἐκπονήσων. πάντων δὲ ἐκτελουμένων, ἐπὶ πᾶσιν εἰς ᾅδου κατῆλθε. καὶ πολὺν ἐκεῖ χρόνον διατρίψας χρόνον, δόξαν ἀπέλιπε περὶ τοῦ ζῶσιν, ὡς εἴη τεθνηκὼς στασιάσαντες δὲ οἱ Θηβαῖοι πρὸς τὸν τύραννον Κρέοντα, Λύκον ἐκ τῆς Εὐβοίας κατήγαγον.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
πρόσωπα.

Ἀμφιτρύων.
Μεγάρα.
Λύκος.
Ἶρις.
Λύσσα.
Ἄγγελος.
Ἡρακλῆς.
Θησεύς.

Προλογίζει δὲ ὁ Ἀμφιτρύων.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

ΗΡΑΚΛΗΣ ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ.

ΙΑΜΒΟΙ.

Τις τὸν Διὸς σύλλεκτον οὐκ οἶδε βρο-
τῶν,
Ἀργεῖον Ἀμφιτρύων', ὃν Ἀλκαῖός ποτε
Ἐπικλῆν ὁ Περσέως, παῖδα τὸν δ' Ἡρακλέος;
Ὃς δὴ δόμους Θήβας ἔχειν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς
Σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, ὧν ἐξ ὠδίνων Ἄρης
Ἔσωσ' ὀλιγοστὸν ὄλεθρον, οἳ Κάδμου πόλιν
Τεκνοῦσι παίδων παισίν. ἔνθεν εἰς ἐμὲ
Κρέων Μενοικέως πῆς, ἄναξ τῆσδε χθονός.
Κρέων δ' ὁ Μεγάρας τῆσδε γίνεται πατήρ,
Ἣν πάντες ὑμέναιοι Καδμείοι ποτὲ,
Λωτὸν σὺν ηλάλαξαν, λύρᾳ δ' εἰς ἐμοὺς
Δόμους ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς νιν ἤγετο.
Λιπὼν δ' Θήβας ἐκ κακῶν ἐδίωκέ με ἐγὼ,
Μεγάραν θ' τὸν δὲ, πένθεσύς τε παῖς ἐμὸς,
Ἀργεῖα τείχη, κὐκλωπίαν πόλιν
Ὡρίξατ' οἰκεῖν, ὡς ἐγὼ φεύγω, κἀνὼν
Ἠλεκτρυωνᾶ. συμφορᾷ δ' ὁ τῶν ἐμῶν
Ἐξυβριστὴς, κὐ πάντα οἰκεῖν θέλων,
Καθῆκε δείσας μισθὸν Εὐρυσθεῖ
μίσαν
Ἐξημερῶσαι γαῖαν, εἴ θ' Ἥρας ὕπο
Κίνητρα δαμασθεὶς, εἴτέ τι χρεὼν μέτα.
Καὶ τἄς μὲν ἄλλας ἐξεμόχθησεν πόνους.
Τὸ λοίσθιον δ' Ταινάρου λαβὼν τόμα
Βέβηκ' ἐς ᾅδου, τὸν τρισώματον κύνα,
Εἰς φῶς ἀνάξων. ἔνθεν ἐκ νεκρῶν πάλιν.
Γέρων δ' δή τις ἐκ Καδμείων λόγος,
Ὡς ἐκ πάρος Δίρκης δύνητορ Λύκος,
Τὸν ἐπτάπυργον τήνδε διασώζων πόλιν,
Τὸν λοιπὸν πόλεμον τυραννήσων χθονὸς

Ἀμφίων,

EVRIPIDIS

HERCVLES

FVRENS.

Amphitryo.

Quis mortalium non nouit eiusdem torti cum
Ioue participem
Argiuum Amphitryonẽ, quem olim Alcæus
Filius Persei genuit, patrem illum Herculis?
Qui tenuit has Thebas, vbi terrigena *virorum*
Satorum seges est nata, quorum generis Mars
Paruum numerum seruauit, qui Cadmi vrbem
Fœcundam reddunt liberis liberorum. Hinc natus est
Creon filius Menœcei, Rex huius terræ.
Creon vero pater est huius Megaræ.
Quam olim omnes Cadmei, *i. Thebani*, in nuptiis
Tibia concelebrarunt, quum in meas
Domos inclytus Hercules ipsam duxit.
Relictis vero Thebis quo ego migraui,
Et Megara, & affinibus, filius meus
Muros Argiuos, & vrbem Cyclopicam
Incolere expetiit, ex qua ego exul sum, propterea quod
Electryonem. meas autem calamitates [occidi
Lenire studens, & volens habitare in patria,
Magnum Eurystheo dat præmium, *promittens fore*, vt
omnino, *i. totum*
Orbem terrarum pacaret, siue a Iunonis
Stimulis vexatus, siue fato aliquo simul *eum vrgente*.
Ac cæteros quidem labores exantlauit,
Ad extremum vero per fauces Tænari
Iuit ad Plutonis *domum*, canem illum tricorporem
In lucem educturus, vnde non redit.
Est autem quidam vetus Thebanorum sermo,
Antea Lycum fuisse maritum Dircæ,
Dominum huius vrbis, quæ septem turres habet,
Priusquã terræ dominarẽtur in equis albis equitantes

Am-

Amphion & Zethus filii Iouis.
Cuius filius eodem quo pater nomine vocatus,
Non existens Thebanus, sed ex Euboea profectus,
Occidit Creontem: quo interfecto, ipse imperat terræ,
Irruens in hanc vrbem seditione laborantem.
Nobis vero affinitas cum Creonte contracta
Maximum, vt apparet, malum est.
Nam dum in penetralibus terræ est filius meus,
Ille inclytus huius terræ dominus Lycus
Liberos Herculis vult interficere,
Interfecta coniuge, vt cædem cæde extinguat,
Et me: (si modo inter viros nūerare me quoq; cōuenit,
Senem inutilem) ne aliquando illi postquam ad virilem ætatem peruenerint,
Pœnas exigant cædis ab auunculis.
Ego vero (reliquit enim me in his ædibus
Nutritorē liberorū, *et* custodē domus, quādo terrę
Obscuram caliginem ingressus est filius meus)
Cum matre, ne liberi Herculis moriantur,
Ad aram hanc Iouis seruatoris sedeo:
Quam statuit, vt mo umentum sit victricis hastæ,
Cum vicisset Minyas, generosus filius meus.
Has aūt sedes seruamus *cōstituti in* inopia *rerū* omniū,
Cibi, potus, vestitus, *in* non strato solo
Latera ponentes. Etenim excluſi
È domo, sedemus ob desperationem salutis.
Amicorū vere alios quidē video nō *esse* veros amicos,
Et qui vere sunt, non possunt nos adiuuare.
„ Eiusmodi inter homines *res est* calamitas,
„ In quā vtinam nunquam, qui vel mediocriter mihi *sit*
„ Incidat, certissimū indicem amicorum. [amicus.

Ma. O senex, qui Taphiorum olim cepisti vrbem,
Glorioſe Dux creatus exercitus Thebanorum,
„ Quam Deorū nullū *consilium* certum *est* hominibus.
Ego enim haud pedem refero ad patris fortunam,
Qui propter opes olim valde superbus erat,
Habens regnum, propter quod longæ hastæ
Saltāt *eius occupādi* cupiditate, in beata corpora *princi-*
Habens autem liberos, filio tuo me dedit, [*pum.*
Nobilem coniugem Herculi iugens matrimonio.

Et

Ἀμφίον', ἠδὲ Ζῆθον, ὀνήτω Διός.
Οὔ ζωντὸν ὄνομα πῶς πατρὸς κέκλημένος,
Καὐμεῖος ὢν, ἀλλ' ἀπ' Εὐβοίας μολών,
Κτείνῃ Κρέοντα, κἀγκαινὰν ἄρχῃ χθονὸς,
Στάσει νοσοῦσαν τήνδ' ἐπαρτίσας πόλιν.
Ἡμῖν δ' κῆδος εἰς Κρέοντ' ἀνήγμένον,
Κακὸν μέγιστον ὡς ἔοικε γίγνεται.
Τέκνου γὰρ ὄντος παιδὸς ἐν μυχοῖς χθονὸς
Ὁ κλεινὸς ἔντος τῆσδε γῆς ἄρχων Λύκος,
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐξολεῖν θέλει,
Κτάνων δάμαρθ', ὡς φόνῳ φόνον βίᾳ φόνου.
Κἀμὲ, εἴ τι δὴ χρὴ κἀμὲ ἐν ἀνδράσι λέγειν,
Γέροντ' ἀχρεῖον. μή ποθ' οἱ λώβαμ-
μοι,
Μήτρωσιν ὀκπρᾶξωσιν αἵματος δίκῃ.
Ἐγὼ δὲ, λείπει γάρ με τοῖσδ' ἐν δώμασιν
Τροφὸν τέκνων οἰκουρὸν, ἰώνῃ χθονὸς
Μέλαιναν ὀρφνῃ εἰσβαίνει πῶς ἐμὸς,
Σὺν μητρὶ, τέκνα μὴ θάνωσ' Ἡρακλέος,
Βωμὸν καθίζω τόνδε σωτῆρος Διός.
Ὃν καλλινίκου δορὸς ἄγαλμ' ἱδρύσατο
Μινύας κρατήσας ὑμὸς σύζυγος τόκος.
Παύτων δ' χρειοῖ ἕδρας φυλάσσομεν,
Σίτων, ποτῶν, ἐσθῆτος, ἀστρώτῳ πέδῳ
Πλευρὰς πεθέντες· ἐκ δὲ ἐσφραγισμένοι
Δόμων καθήμεθ' ἀπορίᾳ σωτηρίας.
Φίλων δ' τὰς μὲν, κ' σαφῶς ὁρῶ φίλους,
Οἱ σ' ὄντες ὀρθῶς, ἀδυνάτοι σώσουσι φίλειν.
„ Τοιοῦτον ἀνθρώποισιν ἡ δυσπραξία,
„ Ἣς μή ποτ', ὅσους κ μίσως εὐνοῦς ἐμοὶ,
„ Τύχοι, φίλων ἐλεγχον ἀψευδέστατον.

Με. Ὦ πρέσβυ, Ταφίων ὃς ποτ' ἐξέλης πόλιν,
Στρατηλατήσας κλεινὰ Καδμείων δορὸς,
„ Ὡς οὐδὲν ἀνθρώποισι τῶν θεῶν σαφές.
Ἐγὼ γὰρ ἀπ' εἰς πατρὸς ἀπηλάθην τύχης,
Ὃς οὐδὲν ἔλαβε μέρος ἐκμπτόθη ποτὲ,
Ἔχων τυραννίδ', ἧς μακραὶ λόγχαι πέραι
Πηδῶσ' ἔρωτι, σώματ' εἰς δύ' ἐμβαναι.
Ἔχων δ' τέκνα, κἀμὲ ἔδωκε παιδὶ σᾷ,
Ἐπισημον σύνδυο Ἡρακλεῖ σωσοικίσας.

Καὶ

Καὶ νῦν ἐκεῖναι μὲν θανόντ' αὐέπλακτ.
Ἐγὼ δ', ἢ σὺ μέλλομεν θνήσκειν, γέρον,
Οἵδ' Ἡρακλειοι παῖδες, ἐς πόπλιον
Σώζω νεοττούς, ὄρνις ὡς ὑφειμένη.
Οἰοῖ' εἰς ἔλεγχον ἀφορᾷ ἄλλοθεν πιτνῶν.
Ὦ μῆτερ, αὐδᾷ, ποῖ πατὴρ ἄπεισι γῆς;
Τί δρῶ; πόθ' ἥξει; τῷ νέῳ σοῖ' ἐσφαλμένοι,
Ζητοῦσι τὸν τεκόντ'. ἐγὼ δ' ἀμφίρρω
Λόγοισι μυθεύσασι θωμάζω σοῖ', ὅταν
Πύλαις ψοφῶσι πᾶς τ' αὐίσσειν πόδα,
Ὡς πατρὸς πατρῷον ἐσβησόμενοι γόνυ.
Νῦν οὖν τίν' ἐλπίδ', ἢ πέδον σωτηρίας
Ἐξευμενίζῃ, πρέσβυ, ὡς σε δὴ βλέπω.
Ὡς ἔστι γὰρ ὅδ' αὖ σκοπὸς λαθραίως
Φυλακὰς δὲ ἡμῶν κρίσσονες κατ' ἐξόδους.
Οὔτ' ἐν φίλοισιν ἐλπίδες σωτηρίας
Ἔτ' εἰσὶν ἡμῖν. ὧν τίν' οὖν γνώμην ἔχῃς,
Λέγ' εἰς τὸ κοινὸν, μὴ θανεῖν ἑτοίμως ἦ,
Χρόνον δὲ μηκύνωμεν ὄντες ἀσθενεῖς.

ΑΜ. Ὦ θύγατερ, ἔστι ῥᾴδιον τὰ τοιάδε
Φαύλως παραινεῖν ἀπραγμόνως αὖ δὲ
πένῃ.

ΜΕ. Λύπης τί σῷ ζῆδεῖ σ', ἢ φιλεῖς ἔτω φόως;

ΑΜ. Καὶ τῇδε χαίρω, κοὐ φιλῶ δίχ' ἐλπίδας.

ΜΕ. Κἀγὼ δοκεῖν μὲν οὐκέτ' ἐς χρὴ, γέρον.

ΑΜ. Ἐν τοῖς ἀναβολαῖς, τὰ κακὰ ἔνεστ' ἄκη.

ΜΕ. Ὅσοι γὰρ μέσῳ με, λυπεῖς ὢν, δάκνῃ χρόνῳ.

ΑΜ. Γένοιτ' ἄν, ὦ θύγατερ, ὕστερος δρόμος
Ἐκ τῶν παρόντων ἐμοὶ, κοὐ σοὶ κακῶν.
Ἔλθοι τί ποτ' ἂν παῖς οὐμός, σὸς σύνηπυρ ὁ σός.
Ἀλλ' ἡσύχαζε, κοὐ δακρυρρόους τέκνων
Πηγὰς ἀφαίρει, κοὐ παρασκήλῃ λόγοις,
Κλέπτουσα μύθοις ἀθλίως κλοπὰς ὅμως:
„ Κάμνουσι γάρ τοι κοὐ βεβηκότων οἱ συμφοραί.
„ Καὶ πνεύματ' αἰεὶ μὴ κατ' ἦμαρ ἔχουσιν.
„ Οὐτ' εὐτυχοῦντες, ὄλβιοι τέλεος εὐτυχεῖς.
„ Ἐξίστανται γὰρ πάντ' ἀπ' ἀλλήλων δίχα.
„ Οὗτος δ' ἀνὴρ ἄριστος, ὅστις ἐλπίσιν
„ Πέποιθεν αἰεί. τὸ δ' ἀπορεῖν, ἀνδρὸς κακοῦ.

MONO.

Et nunc illa quidem mortua auolauerunt:
Ego vero, & tu senex, moriemur,
Et liberi Herculis, quos sub alis
Pullos veluti gallina incubans seruo.
Ipsi autem ad explorandum alius aliunde accedens,
O mater, inquit, vbi nam terrarū abest pater? [tatem,
Quid facit? quando veniet? ob inuerecundis aūt imbecilli-
Quærunt patrem ego vero *mentē ipsorū alio* distraho,
Verbis *ipsos* consolans Admiror vero quando
Fores strident, & vnusquisque attollit pedem,
Vt ad paternum se proiecturi genu.
Nunc igitur quam spem, aut sedem salutis
Præbes ô senex? ad te enim respicio.
Nam neque terminos terræ clam egredi possumus,
(Sunt enim custodiæ in exitu nobis potentiores.)
Neque in amicis spes salutis
Nobis est amplius. Sententiam igitur quā habes,
In medium profer, ne mors sit expedita *nobis:*
Sed tempus producamus, quia sumus infirmi.

Am. O filia, non facile *est* talibus *in rebus*
Segniter, *et* sine labore consilium dare, si serio agas, *bo-*
numque consilium quæras.

Meg. Quid tristitiæ tibi deest? cur amas tantopere lucem?
Am. Ego vero & lætor ea, & spem amo.
Meg. Et ego, sed non oportet sperare non speranda.
Am. In ipsa malorum mora insunt remedia.
Meg. At tempus interiectum, quod est triste, mordet me.
Am. Vtinam, filia, contingat secundus cursus
Ex præsentibus malis mihi, & tibi,
Ac veniat aliquando filius meus, tuus maritus.
Verum quiesce, & lachrymarum plenos liberis
Fontes aufer, & *ipsos* delini verbis,
Commentis fallens, quamuis miseræ sint istę fallaciæ.
„ Laborant enim, *tandemque cessant* etiam ipsæ morta-
„ lium calamitates,
„ Et flatus ventorum non semper robur habent,
„ Et qui felices sunt, non sunt perpetuo felices.
„ Omnia enim a se inuicem distant bifariam.
„ Ille autem optimus *est* vir, qui spei
„ Semper confidit: at desperare, hominis *est* mali.

MONOSTROPHICA.

Cho. Sublimia *ad* atria, & senilem
Lectum, circa baculos [brium
Fulcrũ ponẽs, *baculis vestigia firmãs*, missus sum lugu-
Carminum cantator, vt cana auis.
Verba tantum, & speciem nocturnam
Nocturnorum somniorum, [*fundens.*
Tremula tãtũ, sed tamẽ prõpta, *ac officiosa verba pre-*
Io liberi, liberi patre
Carentes, ô senex,
Tuque mater infelix, quæ
Plutonis *in* ædibus maritum *latentem*
Deploras.
Ne defatigetis pedem, & lenta membra.
Tanquam ad saxeam
Rupem iugales
Equos emittentes, vt
Onus gestans equi currum trahentis,
Apprehende *me* manibus, & veste,
Vbi deficit imbecille pedis vestigium.
Senex senem deduc,
Ante inter æqualium labores
Cui iuuenilis simul ferro munitæ hastæ
Iuueni olim aderant, celeberrimæ
Patriæ non probra.
Videte vt truces isti patris similes *sint*
Oculorum fulgores.
Infortunium vero nondum est relictum a liberis,
Neque periit gratia.
O Græcia belli socios
Quales, quales amittes,
Cum his priuaberis.

Sed enim video dominum huius terræ
Lycum esse prope hanc domum.
Herculis patrem, & vxorem,
Ly. Si mihi conuenit, interrogo. conuenit aũt, siquidẽ do- [minus
Vester sum, interrogare quæ volo.
Quam diu quæritis prorogare vitam?
Quam spem, aut quod auxiliũ videtis ne moriamini? An

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Χο. Ὑπόρροφα μέλαθρα, καὶ γεραιὰ
Δίμνα, ἀμφὶ βάκτροις
Ἔρεισμα ξέμβων, ἐσάλλων ἀηδίμων
Γόων ἀοιδός, ὥσθ' ὁ πολιὸς ὄρνις,
Ἔπεα μόνον, καὶ δόκημα νυκτιπλάνων
Ἐννύχων ὀνείρων,
Τρομερὰ μόνον, ἀλλ' ὅμως εὐθύμημα.
Ἰὼ τέκνα, τέκνα πατρὸς
Ἀπότροπ' ὦ γεραιέ,
Σύ τε πάλαινα μῆτερ, ἃ
Τὸν αἴδου δόμοις πόσιν
Ἀνασταζεις.
Μὴ ἀσκόμπτε πόδα, βαρύ τε κῶλον,
Ὥσθ' ἁβὸς πτεροῦσθον
Λίπας ζυγηφόρον
Πῶλον αὐένητος ὡς
Βάρος φέρων τροχηλάτοιο κώλου,
Λαβοῦ χερῶν, καὶ πτώλων,
Ὅτῳ λέλοιπε πόδος ἀμαυρὸν ἴχνος.
Γέρων γεραιὸν παραμύζει,
Τὸ πάρος οὐ ἡλίκων πόνοις,
Ὦι ξυὸν ὅπλα δουρὸς πτάνια,
Νέῳ ξυὼν ποτ', οὐκλεεστάτως
Πατρίδος σὺν ὀνείδη.
Ἴδετε παῖδος ὡς γοργῶπες ἀΐδα προσφερεῖς
Ὀμμάτων αὐγαί.
Τὸ δὲ δὴ κακοτυχὲς, ἃ λέλοιπεν οὐκ πένων,
Οὐδ' ἀπόιχεται χάριες.
Ἕλκει δ' ξυμμάχους,
Οἵους οἵους, ὀλέσιστε
Τέκεσι' ἀπεστέρησε.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἀλλ' εἰσορῶ δὴ τῆσδε πρόσφορον χθονὸς,
Λύκον, παρόντα τῶνδε δωμάτων πέλας,
Τὸν Ἡρακλέους πατέρα, καὶ ξυναόρτην.
Λυ. Εἰ χρή μ', ἐρωτᾶν χρὴ δή, ἐπεὶ σε καιρὸς ἦλθ'
Ἡμῶν κρατῆσαι, ἱστορεῖν ἃ βούλομαι.
Τίν' εἰς χρόνον ζητεῖτε μηκύνειν βίον;
Τίν' ἐλπίδ', ἀλκὴν τ' εἰσορᾶτε μὴ θανεῖν;

Ἢ τὸν παρ' ᾅδῃ πατέρα τῶνδε κείμενον
Πιστεύεθ' ἥξειν, ὥσθ' ὑπὲρ τῶν ἀξίων
Τὸ πένθος αἴρειν, εἰ θανεῖν ὑμᾶς χρεών;
Σὺν μὲν κενὰ Ἑλλὰς ἐκβαλὼν κόμπους κενοὺς,
Ὡς σύγγαμός σοι Ζεὺς τέκνοις νέον,
Σὺ δ', ὡς ἀρίστου φωτὸς ἐκλήθης δάμαρ.
Τί δῆτα τοὐμὸν σοὶ κατέρραξαν πόδα,
Ὕδραν ἑλεῖον εἰ διώλεσε κλεινὸν;
Ἢ τὸν νέμεον θῆρ', ὃν σὺ βρόχοις ἐλὼν,
Βραχίονος φὼς ἀγχόναισιν ἐξέλεν.
Τοῖσδ' ἐξαγωνίζεσθε; τῶνδ' ἄρ' οὕνεκεν
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας ἐθήσκετ' ἄξιον;
„ Ὃς ἔσχε δόξαν, ἔδεν ὢν, σὺ ψυχίας,
„ Θηρῶν ἐν ἀσπιδ', ἄλλα δ' ἔδεν ἄλκιμος,
„ Ὃς κόπτ' ἀσπὶς ἔσχε πρὸς λαιᾷ χέρι,
„ Οὐδ' ἦλθε λόγχης ἐγγύς, ἀλλὰ τόξ' ἔχων,
„ Κάκιστον ὅπλον, τῇ ψυχῇ προσῆλθες ἴσως.
„ Ἀνδρὸς δ' ἔλεγχος, ἐγγὺς τόξ' ὀ ψυχίας,
„ Ἀλλ' ὃς μένων βλέπει τε, κἀπὸ χειρὸς πίτνει
Δορὸς πεσοῦσας ἄλκαρ. ὄξιν ἐμβολὴν ὁρᾷς.
Ἐγὼ δὲ τέκνων σὸν ἀναίδειαν, γέρον,
Ἀλλ' οὐλόμενον οἶδα καὶ κακὸν κακῶν
Κρέοντα πατέρα τῆσδε, θ' ἡνίας ἔχων.
Οὐκοῦν σφε φίντων τῶνδε, πρὶν θανεῖν ἐμοὺς
Χρῄζω λιπεῖν τῶν δεδραμένων δίκην.
ἀμ. Τῷ τοῦ Διὸς μὲν Ζεὺς ἀμυνεῖ τῷ μέρει
Παῖδάς. τὸ σὸν δ' εἰς ἐμέ, Ἡράκλεις, ἐμοὶ
μέλῃ
Λόγοισι τοῖσδε τοῦδ' ἀμαθίαν ὑπὲρ σέθεν
Δεῖξαι. κακῶς γάρ σ' ὄντ' ἐπαινοῦντες κλύειν.
Πρῶτον μὲν οὖν πάρεστ' (ἐν ἀρρήτοισι γὰρ
Τοῖσδε νομίζω δεῖλαιον, Ἡρα-
κλεες)
Σὲ μαρτυρεῖν θεοῖς, δεῖ μ' ἀπαλλάξαι σέθεν.
Διὸς κεραυνὸν δ' ἡγεμόν, πέδῃ πατάσσει,
Ἐν οἷς βεβηκὼς, τοῖσι γῆς βλαστήμασιν
Γίγασι πολυρρῖς πλευρὰ συναρμόσας βέλη,
Τὸν καλλίνικον ῥᾳθυμῶν ἐκώμασεν.
Τετραορεῖς δ' ὑβρισμα Κενταύρων γένος
Φολόην ἐπελθὸν, ὦ κάκιστε βασιλέων,

Ἐφθ,

An patrem horum iacentem apud Plutonem
Venturum creditis, vt *ita* præter dignitatem
Luctum tollatis, quod mori vos oporteat?
Tu quidem spargens per Græciam inanē iactationem,
Quod particeps tui cōiugii Iupiter nouū *filiū* genuerit:
Tu vero quod præstantissimi viri vxor vocata sis.
Quid vero præclari gestum est a tuo marito,
Quod palustrem Hydram interfectam perdiderit?
Aut Nemeæum leonem? quem retibus captum
Strangulatione brachiorum se interfecisse dicit.
Hisne *freti mecum* certatis? Horum igitur causa
Non oportet mori liberos Herculis?
„ Qui habuit existimationem fortitudinis, cū nihil esset,
„ In certamine ferarum, cæteris *in rebus* non fortis,
„ Qui nunquam clypeum habuit in sinistra manu,
„ Neque venit prope hastam: sed arcum habens
„ Ignauissimum armorum genus, ad fugā paratus erat.
„ At viri fortitudinis indicium *est* non arcus,
„ Sed qui manens aspicit, & vicissim intuetur
Hastæ velocis sulcum, in acie constitutus.
Habet autē *factum* meū, ô senex, nō impudētiam,
Sed cautionem. scio enim quod interfecerim
Creontem patrem huius, & regnum habeam.
Haud igitur educatis his, vltores meos
Volo relinquere, factorū *meorū. qui repetāt a me* pœnā.
Am. Iupiter quidem opem ferat Iouis parti, *causam*
Filii *defendens*. quod enim ad me *pertinet*, ô Hercules,
curæ mihi erit,
Vt verbis huius stultitiam pro te
Ostendam: neq; enim cōmittendū est vt male audias.
Primum igitur nefanda (inter nefanda enim
Tuam, *i. tibi a Lyco obiectam*, ignauiam *ponendam* arbitror, Hercules)
Testimonio Deorum, me a te oportet amouere.
Interrogo autem Iouis fulmen, & quadrigas,
In quibus vectus, terræ filiis
Gigantibus, lateribus infigens volucria tela,
Præclaræ victoriæ triumphū cum Diis celebrauit.
Quadrupes etiam probrum, Centaurorum genus,
Ad Pholoen profectus, ô pessime rex,

Interroga, quemna virũ præstantissimum iudicarint,
An nõ filium meum, quem tũ dicis videri *quidem fortem: sed tamen non* esse?
Dirphenq; si interroges Abãtidem, q̃ te nutriuit,
Non laudarit *te profecto* Non est enim vbi
Præclaro aliquo *facinore* facto, *eius* testem patriam accipere possis.
Inuẽtũ aũt sapientissimũ, sagittiferã pharetrã, & *arcũ*
Vituperas. *At* nũc *rationes* a me *platas* audiẽs, sapiens
„ Vir grauiter armatus, seruus est armorum, [fias.
„ Et quando qui simul in acie stant, non sunt strenui,
„ Ipse quoque occumbit propter ignauiam eorum, qui
„ prope *ipsum* stant.
„ Et vbi fregerit hastam, non potest a corpore
„ Mortem depellere, vires solum habens.
„ Quotquot vero manũ habẽt, arcu iaculãdi peritã,
„ Vnum quidem *commodum habent* optimum. *Horum*
„ *enim aliquis* mille sagittis emissis
„ *In* alios, *suum* corpus defendit a morte:
„ Et procul stans, hostes vlciscitur,
„ Cæcis videntes saucians sagittis.
„ Neque dat corpus hostibus *vulnerandum:*
„ Sed est in loco tuto. Illud autem in pugna
„ Sapientissimum *est*, si, dum hostes malis affligis,
„ Serues corpus, ne incidas in irruentes *in te*.
Hæc quidem oratio contrariam tuæ
Sententiam habet de rebus propositis.
Verum liberos hosce cur vis occidere?
Quid vero tibi fecerũt? Vna *in re* te sapientẽ existimo,
Quod posteros optimorũ virorũ, cum ipsẽ malus sis,
Metuis. sed tamen hoc nobis *est* graue,
Si propter tuam timiditatem moriemur.
Quod æquũ erat vt a nobis, q̃ meliores sumus, tibi cõ-
Si Iupiter iustum erga nos animũ haberet. [tingeret,
Si igitur tu imperium huius terræ vis habere,
Sine nos exules exire *ex hac* terra.
Per vim vero nihil facias *nobis*, aut patieris gratia *vna-*
Cum flatus dei mutatus tibi fuerit. [*lia*,
Proh. O terra Cadmi (ad te enim veniam,
Verba probrosa *in te* congerens)

Itane

Ἐρρ', πὶν' αὐδῆ' ἄριστον ἐγκεῖναιεν αὖ.
Ἢ παῖδα τὸν ἐμὸν, ὃν σὺ φῂς εἶναι
δοκεῖν;
Δίρφυν τ' ἐρωτῶν, ἤ σ' ἔθρεψ', Ἀβαντίδα,
Οὐκ ἂν γ' ἐπαινέσειεν. ἐ γὰρ ἐσθ' ὅπου,
Ἐσθλόν τι δράσας, μάρτυρ' αὐ λάβοις
πάτραν.
Τὸ πάνσοφον δ' ἰὼ ῥῆμα, τοξήρη σέ γην
Μέμφῃ. κλύων τῶν τ' ἀπ' ἐμοῦ, σοφὸς γίνῃ.
„ Ἀνὴρ ὁπλίτης, δοῦλος ἐν τοῖν ὅπλοιν,
„ Καὶ τοῖσι συσταχθεῖσιν ὅστις μὴ ξυνθοῖς,
„ Αὐτὸς πέφυκε δειλίᾳ τῇ τῶν
„ πέλας.
„ Θραύσας πλόγχην, ὃς κἀχθρὸν τὸν σώματι
„ Θανάτου ἀμυνῶν γ' αὖ, ἔχων ἀλκὴν μόνον.
„ Ὅσοι δ' τόξοις χεῖρ' ἔχουσιν εὔτονον,
„ Ἓν μὲν τὸ λῷστον, μυρίους ὀϊστοὺς
„ ἀφεὶς
„ Ἄλλοις, τὸ σῶμα ῥύεται μὴ κατθανεῖν.
„ Ἑκὼς δ' ἀφιγὼς, πολεμίοις ἀμυνεῖ,
„ Τυφλοῖς ὁρῶνθ' ἁπάσας τοξεύμασιν.
„ Τὸ σῶμά τ' ἐ δίδωσι τοῖς ἐναντίοις,
„ Ἐν δ' φυλάκτῳ δ' ἐστί. τοῦτο δ' ἐν μάχῃ
„ Σοφὸν μάλιστα, δρῶντα πολεμίοις κακῶς,
„ Σώζειν τὸ σῶμα, μὴ 'ντύχῃς ὡρμισμένοις.
Λόγοι μὲν οἵδε, τοῖσι σοῖς ἐναντίοι
Γνώμην ἔχουσι τῶν κρηγόντων πέρι.
Παῖδας δ' ἔδει τι τοὺς δ' ἀποκτεῖναι θέλῃς;
Τί σοι δ' ἔδρασαν; εἰ πι σ' ἠδίκησαν σοφόν,
Εἰ τῶν ἀρίστων πάντων', αὐτὸς ὢν κακός,
Δέδοικας. ἀλλὰ τοῦθ' ὅμως ἡμῖν βαρύ,
Εἰ δειλίας σῆς κατθανούμεθ' εἵνεκα.
Ὃ χρὴ σ' ὑφ' ἡμῶν τἀμφὶ γόνων παθεῖν,
Εἰ Ζεὺς δικαίας εἶχεν εἰς ἡμᾶς φρένας.
Εἰ δ' οὐ θέλεις ἐχθρὰν γῆς σκῆπτρα τῆσδ' αὐτὸς θέλῃς,
Ἔασον ἡμᾶς φυγάδας ἐξελθεῖν χθονός.
Βίαν δ' δράσῃς μηδέν, ἢ πίσῃ λίαν,
Ὅταν θεοῦ σοι πνεῦμα μεταβαλὸν τύχῃ.
Φεῦ. ὦ γεῖα Κάδμου, σὲ γὰρ εἰς σ' ἀφίξομαι,
Λόγους ὀνειδίσεως σοὺς θυμῷ φέρων,

Τοιαῦτ' ἀμυνεῖθ' Ἡρακλεῖ, τέκνοισι τε;
Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι ξὺν μόχθοις μολὼν,
Θήβας ἔθηκεν ὄμμ' ἐλεύθερον βλέπειν.
Οὐδ' Ἑλλάδ' ἦγεν, οὐδ' ἀνεξομαί ποτε
Σιγῶν, κακίστην λαμβάνων εἰς παῖδ' ἐμήν,
Ἥν χρὴ νεοστοῖς τοῖσδε πῦρ, λόγχας, ὅπλα
Φέρουσαν ἐλθεῖν, πανταίων κηδεμόνα τέκνων,
Χέρσου τ' ἀμοιβὰς, ὧν ἐμόχθησεν
χάριν.
Ταῦθ' ὑμὲν, ὦ τέκν', ὑμῖν, ὥστε Θηβαίων πόλις,
Οὔθ' Ἕλλας ὄκνει. πῶς σθ' ἐμὲ ἀφιεῖτ' φίλον
Διδόντα, δέδορκα, πολὺ γλώσσης ψόφον.
Ῥώμη γὰρ ἐκλέλοιπεν. ὦ πέπλοι ἐμοὶ
Γήρᾳ τρομερὰ γυῖα, κάμακος ὀρθὸν.
Εἰ δ' ὦ νέος τις, κἂν σώμασι κρατῶν,
Λαβὼν αὐχένος, τοῦδε τὸν ξανθὸν πλόκον
Καθημάτων αὖ, ὥσθ' Ἀτλαντικῶν πέραν
Φεύγειν ὁρῶν αὐδιλίᾳ τέκνων δορυ.
Χο. Ἆρ' οὐκ εὐφορμὰς τοῖς λόγοισιν οἱ ταθοὶ
,, Θνητῶν ἔχουσι, κἂν βραδύς τις ᾖ λέγειν;
Λυ. Σὺ μὲν λέγ', ἡμᾶς δ' οἷς πρόσεστι λόγοις.
Ἐγὼ δ' ἀράσω σ' αὖ πρὸ τῶν λόγων κακῶς.
Ἄγ' οἱ μὲν Ἑλικῶν', οἱ δὲ Παρνασσοῦ
πλυχὰς
Τέμνετ' αὐχέν' ἐλάτινα ὑλουργοὺς φυτὸς
Κορμούς, ἑπτὰν σθ' εἰσκομιζόντων πόλιν,
Βωμὸν περιξ νήσαντες ἀμφήρη ξύλα,
Ἐμπίπρατ' αὐτῶν, καὶ πυρωθὲν σώματα
Παύτων, ἵν' εἰδῶσ', οὐκέτ' ἐκ θανόντων
Κρατεῖ χθονὸς τῆσδ', ἀλλ' ἐγὼ πανύω τάδε.
Ὑμεῖς δ' πρόσθεις τοῖς ἐμοῖς ἐναντίοις
Γνώμησιν ὄντες, ἐμμόνως στενάζετε
Τὼς Ἡρακλείους παῖδας, ἀλλὰ κἀδόμων
Τύχας, ὅταν πάσχῃ τι, μεμνήσε-
σθε δή.
Δοῦλοι γεγῶτες τ' ἐμῆς τυραννίδος.
Χο. Ὦ γῆς λόχευμα, τὸν Ἄρης ἀσπείρε ποτὲ,
Λαβόντα δράκοντος ἐξερημώσας γλύφαν,
Οὐ σκῆπτρα χερὸς δεξιᾶς ἐρείσματα
Ἄρειτε, κἀτοῦ ἀνδρὸς ἀνόσιον κάρα

Καθαι-

Itane opem fertis Herculi, & liberis *eius?*
Qui solus pugna cum omnibus Minyis cõgressus, 220
Fecit vt Thebæ libero oculo cernerent *lucem.*
Neq; Græciam laudo, neq; potero patienter vnquam
Tacere, pessimam experiens in filium meum,
Quam oportebat pueris istis ignem, hastas, arma
Ferentem, *auxilio* venire, marinarũ purgationũ *causa,*
Terræq; *varius monstrus purgatæ vt ipsis referret* gratiam, ob labores, quos *Hercules* exantlauit.
Hæc vobis ô liberi neque Thebanorum ciuitas,
Neq; Græcia præstat: ad me vero amicum imbecillum
Respicitis, qui nihil sum, præter strepitum linguæ.
Defecerunt enim vires, quas prius habuimus. 230
Senectute aũt tremula *sunt* membra, & euanidũ robur.
Quod si essem iuuenis, & adhuc valerem corpore,
Arrepta hasta flauum huius capillum
Cruentarem, vt vltra Atlanticos
Terminos metu fugeret meam hastam. 235
Cho. Annon occasiones dicendi boni
,, Homines habent, etiamsi tardus sit aliquis ad dicẽdũ?
Ly. Tu quidẽ dicito contra nos verba, quibus munitus es.
Ego vero tibi pro tuo sermone malefaciam.
Agite, alii quidem *in* Heliconem, alii vero *in* Parnassi valles 240
Lignatores profectos iubete secare quercuum
Truncos: postquam vero in vrbem importati fuerint,
Circum aram cumulantes vtrinque constructa ligna,
Incendite, & cremate corpora iplorum
Omnium, vt sciant, quod mortuus *Creon* non 245
Imperat huic terræ, sed ego nunc hæc *obtineo.*
Vos vero senes, qui aduersarii meis
Consiliis estis, non solum lugete
Liberos Herculis, verumetiam familiæ *vestræ*
Calamitates, quando aliquid patietur: recordemini vero, 250
Vos seruos esse meæ tyrannidis.
Cho. O partus terræ quos Mars seminauit olim,
Nudans amplas genas Draconis,
Non sceptra dextræ manus fulcimina
Tolletis, & viri huius impium caput 255

Cruen-

Cruentabitis? qui cum non sit Thebanus,
Dominus est teterrimus iuuenum, aduena cum sit?
Verum tu non imperabis mihi vnquam lætus,
Neque quę ego multo labore manibus meis cōparaui,
Habebis. sed cū tua pernicie discedēs vnde venisti, illic
Iniuste viuas. Nam me viuente nunquam occides
Liberos Herculeos. non tam procul terram
Subter latet ille relictis liberis.
Nam tu quidem hanc terram perdidisti.
Ille vero cum profuerit *ei*, nō cōsequitur digna *præmia*.
Deinde multa facio ego, amicos meos
„ Beneficiis afficiens mortuos, vbi amicis maxime opus [est.
O dextra manus, quam cupis sumere hastam,
Sed per imbecillitatem amisisti opportunitatem,
Alioqui te compescuissem, qui me seruū appellas,
Et Thebas has gloriose incoleremus,
In quibus tu lætaris: neque enim recte sapit ciuitas
Seditione laborans, & malis consiliis.
Nunquam enim aliâs te dominum *sibi* comparasset.
Me. Laudo *vos*, ô senes: amicorum enim gratia
„ Amicos iram iustam habere conuenit.
Sed propter nos irati dominis
Nihil patiamini. sed meam Amphitryo
Sententiam audi, si quid tibi videar *recte* dicere.
Equidem liberos amo. quomodo enim nō amarē,
Quos peperi, quos enixa sum? & mortem
Miseram iudico: sed necessitati
Qui resistit, eum hominem stultum existimo.
„ Nos autem, quando mori necesse est, mori conuenit,
„ Non igne consumptos, *et* hostibus risum
„ Mouentes: quod mihi *videtur* morte ipsa maius malū.
Debemus enim multum decus *nostræ* familiæ. *Nam*
Te quidem opinio gloriosa belli cepit, *armorumq; gloria floruisti*.
Quare non *est* ferendum, vt moriaris præ timiditate?
Meus vero maritus *vel* sine *multorum* testimonio *est* gloriosus,
Qui liberos hos haud seruari velit,
„ Malam famam adeptos: nam generosi
„ Male audiunt *apud hostes* pro liberis.

Mihi-

Καθεψηφιστόσθ'; ὅστις ἐ Καδμείος ὢν,
Ἄρχῃ κάκιστος τῶν νέων, ἔπηλυς ὤν;
Ἀλλ' οὐκ ἐμοῦ σὺ δισπόσεις χαίρων ποτέ.
Οὐδ', ἃ πάσχουσι πολλ' ἐγὼ κἀμοὶ χρεὼ,
Ἔξεις. ἀπ' ἔρρων σύ', ἐνθεν ἦλθες οἴκαδε,
Ὑβρίζ'. ἐμοῦ γὰρ ζῶντος, ἐκτενεῖς ποτε
Τοὺς Ἡρακλείους παῖδας. ἐκ τοσόνδε γῆς
Ἐνερθ' ἐκεῖνος κρύπτεται λιπὼν τέκνα.
Ἐπεὶ σὺ μ' ἐγὼ τῶνδε διελίσσεις ἔχθρ',
Ὁ σ' ὠφελήσας. ἀξίων ἐ τυγχάνω.
Καπτυπτεύσω πολλ' ἐγὼ φίλους ἐμοὺς
„ Θανόντας οὓς ὁρῶν, ἃ φίλων μάλιστα δεῖ.
Ὦ δεξιὰ χείρ, ὡς ποθεῖς λαβεῖν δόρυ,
Εν δ' ἀσθενείᾳ τὸν πότμον διώλεσας.
Ἐπί σ' ἔπεμψ' ἂν, δοῦλος ὑπὸ ποινὰ μέ,
Καὶ ταῖδε Θήβαις σὺν κλεῶς οἰκήσαμεν,
Ἐν αἷς σὺ χαίρεις. ἐ γὰρ σὺ φρονεῖ πόλις
Σῴσῃ νοσοῦσα, ἐ κακοῖς βυλεύμασιν.
Οὐ γάρ ποτ' ἂν σε διασπόσιμ' ἐκτήσατο.
Με. Γέροντες, αἰνῶ. τῶν φίλων γὰρ οὕνεκα
„ Ὀργὰς δικαίας τοὺς φίλους ἔχειν χρεών.
Ἡμῶν δ' ἐκποδὼν διασπόσιμος θυμούμενοι,
Πάσχητε μηδέν. τῆσδ' ἐμῆς Ἀμφιτρύων
Γνώμης ἀκούσατ', ὡς πρόσφορα δοκῶ λέγειν.
Ἐγὼ φιλῶ μὲν τέκνα. πῶς γὰρ ἐ φιλῶ,
Ἃ "πεκτον, ἃ μόχθησα; κ τὸ κατθανεῖν
Δεινὸν νομίζω. τῷ δ' ἀναγκαίῳ τρόπῳ
Ὃς αὐτὸς εἶμι, σκαιὸν ἡγοῦμαι βροτῶν.
„ Ἡμᾶς δ' ἐκποδὼν δεῖ θανεῖν, θνήσκειν χρεών,
„ Μὴ πυρὶ κατασχεθέντας, ἐχθροῖσι γέλων
„ Διδόντας, οὐμοὶ τῷ θανεῖν μεῖζον κακόν.
Ὀφείλομεν γὰρ πολλὰ δώμασιν κοινά.
Σὲ μὲν δόκησις ἔλαβεν ὡς κλεὴς
δορός,
Ὡς δ' οὐκ ἀνέκτων δειλίᾳ θανεῖν ὕπο
Οὐμὸς δ' ἀμφιτρύτης οὐκ λεὴς
πόσις.
Ὃς τοὺς δὲ παῖδας οὐκ ἂν ἐκσώσαι θέλοι,
„ Δέξαι κακοὺς λαβόντας. οἱ γὰρ εὐγενεῖς
„ Κάμνουσι τοῖς ἀχρεῖοισι τῶν τέκνων ὑπέρ.

Ἐμοὶ

Ἐμοί τε μίμνειν ἀνδρὸς οὐκ ἀπωστέον.
Σκέψαι γὰρ τλῶ σῶν ἐλπίσ', ἢ λογίζομαι.
Ἥξειν νομίζεις παῖδα σὸν γαίας ὕπο;
Καὶ τίς θανόντων ἦλθεν ἐξ ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' ὡς λόγοισι τόνδε μαλθάξαιμ' ἄν;
,, Ἥκιστα φεύγει σκαιὸν ἀνδρ' ἐχθρὸν, χρεών,
,, Σοφοῖσι δ' εἰκεῖν, καὶ πεπαιδευμένοις καλῶς.
Ῥᾷον γὰρ αἰδοῦς τἀπὸ λαιῶν φίλ' αὐτύχοις.
Ἥδη σ' ἐσῆλθέ μ', εἰ παρευτυχούμενα
Φυγὰς τέκνων τῶνδ' ἀλλὰ καὶ τόδ' ἄθλιον,
Πενία σὺν οἰκτρῷ κἀπολαλεῖν σωτηρίαν,
,, Ὡς τὰς ξένων πρόσωπα φεύγουσιν φίλοι.
,, Κἄστ' ἡμέρᾳ ἥδιστα βλέμμ' ἔχειν φασὶν μόνον.
Τόλμα μεθ' ἡμῶν θνητόν, ὃς μηδὲν σ' ὄμως.
Προκαλούμεθ' εὐγένειαν ὡς χρὴ σέθεν.
Τὰς τ' ἐθῶν γὰρ ὀρθὰς ἐκμοχθεῖ
τύχας,
Πρόθυμός ἐστιν. ἡ προθυμία δ' ἄφρων.
Ὁ χρὴ γὰρ, οὐδεὶς μὴ θεῶν θηοῦ ποτέ.
χ. Εἰ μὲν σθενόντων τῶν ἐμῶν βραχίόνων
Ἦν τις ὑβρίζων, ῥᾳδίως ἐπωισατ' ἄν.
Νῦν δ' οὐδὲν ἰσχὺν σὸν γ' ὑπεντυθὲν σκοπεῖν,
Ὅπως διώσῃ τὰς τύχας Ἀμφιτρύων.
ἀμ. Οὔτοι τὸ δεῖλον, οὐδὲ τοῦ βίου πόθος
Θανεῖν ἐρύκει μ', ἀλλὰ παῖδε βάλλομαι
Σῶσαι τέκν'. ἄλλως δ' ἀδωτά πων ἔοικ' ἐρᾶν.
Ἰδοὺ πάρεισιν ἥδε φασγάνῳ δέρη,
Κεντεῖν, φονεύειν, εἴτε πέτρας ἄπο.
Μίαν γὰρ νῷν δὸς χάριν αἰτοῦμαι κτανεῖν.
Κτεῖνόν με, κἀπὸ τῶνδ' ἀθλίων παίδων πάρες.
Ὡς μὴ τέκν' εἰσίδωμαι, αὐόσιον θέαν,
Ψυχορραγοῦντα, κἀκλύουσα μητέρα,
Πατρός τε πατέρα. τλᾶθι δ', εἰ προθυμεῖ, θανεῖν.
Πρᾶσσ'. ἀγὼ ἀλκὴν ἔχω μὲν, οὐδὲ μὴ
θανεῖν.
μ. Κἀγὼ σ' ἱκνοῦμαι. χάρις ἐστὶ προσθεῖναι χάριν,
Ἵν' ἀμφοῖν εἷς τὰ μὴ ἐργήσῃ δισσά.
Κόσμον πάρες μοι παισὶ προσθεῖναι νεκρῶν.
Δόμους ἀοίξας. νῦν γὰρ ἐκκεκλείσμεθα.

Mihique exemplum viri non *est* reiiciendum.
Verum considera quomodo spem tuam reputem.
An putas filium tuum e terra venturum?
At quis mortuorũ ex Plutonis *adibus ad superos* rediit?
An *hoc putas*, quasi verbis hunc delinire possimus?
,, Minime. conuenit virum stultum hostem fugere,
,, Sapientibus vero, & honeste educatis cedere.
Facilius enim pudorem retinens voti compos fias.
Sed venit mihi iam in mentem: si deprecando impetraremus
Exilia liberorum horum: sed hoc quoq; miserum *est*,
Salutem miserabili cum paupertate adipisci,
,, Quia amici fugiunt vultum hospitum.
,, Vnumq; diem solum iucundũ aspectũ habere dicunt.
Ausis nobiscum mortẽ *oppetere*, quę tamen te manet.
Prouocamus, *ac obtestamur* nobilitatem, ô senex, tuã.
Quisquis enim calamitates Deorum *a Diis immissas*,
patienter tolerat,
Promptus est. Hęc tamẽ promptitudo *est* amens.
Quod enim *fieri* necesse est, *id* nullus Deorum vnquã
Cho. Si valentibus quidem meis brachiis [irritum faciet.
Iniuriam quis faceret, facile compescereturr *a me*.
Nũc vero nihil sum'. tuũ igitur *est* posthac cõsiderare,
Amphitryo, qua ratione repellas has calamitates.
Am. Non timiditas, neque desiderium vitæ
Prohibet me quin moriar, sed volo filii
Liberos seruare, alioqui impossibilia viderer affectare.
En adest hæc ceruix ensi,
Vt pungatur, vt cædatur, vt de saxo deturbetur.
Vnam vero nobis vt hãc gratiam, ô rex, des, precamur,
Interficias me, & miseram hanc ante pueros,
Ne liberos intueamur, spectaculum impium,
Animam per vim efflantes, & vocantes matrem,
Et patrem patris, reliqua vero, si lubet tibi,
Facias: non habemus enim auxilium, quod a morte
nos liberet
Me. Et ego te supplex rogo, vt addas gratiæ gratiam,
Vt ambobus vnus rem gratam facias dupliciter.
Permitte mihi vt liberis addam ornatum mortuorũ,
Ædibus apertis, nunc enim exclusi sumus:

Vt

Vt saltem hæc consequantur ex ædibus patris.
Ly. Erunt hæc. dico ministris vt aperiant claustra,
Ornemini intro profecti. non inuideo *vobis* vestes.
Vbi vero ornatum corporibus applicaueritis,
Veniam ad vos, mersurus sub terram inferorum.
Me. O liberi sequimini matris miserum pedem.
In domum paternam, in qua facultates *vestras*
Alii tenent, nomen vero nobis adhuc restat.
Am. O Iupiter, frustra ergo te eiusdem tori socium habui,
Frustra etiã filii templũ tibi cõsecratũ celebramus.
Tu enim es amicus imbecillior, quam videbaris esse.
Virtute *igitur* supero Deum magnum ego mortalis.
Neque enim prodidi liberos Herculis.
Tu quidem clam noueras venire in *meum* thalamum,
Occupans alienum lectum, nemine concedente:
At non nouisti seruare tuos amicos,
Imperitus aliquis es Deus, aut non es iustus.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Ælinon quidem in felici
2 Cantu Phœbus resonat,
3 Sonoram citharam
4 Pulsans aureo plectro.
5 Ego vero in terræ & inferorum caliginem
6 Ingressum filium, siue Iouis ipsum dixero,
7 Siue Amphitryonis filium,
8 Celebrare, laborum coronam,
9 Laudibus volo.
10 Laudes enim generosorum laborum,
11 *Sunt* decus mortuis.
12 *At* primum quidem nemus *Herculei* Iouis
13 Viduauit leone.
14 Fuluo autem circunsexit se,
15 Flauum *leonis* caput imponens tergo,
16 Terribili rictu feræ

Antistrophe I.

1 Et montiuagum agrestium
2 Centaurorum genus olim
3 Vulnerauit arcu lethali,
4 Interficiens volucribus sagittis.

5 Nouit

Ὡς ἀλλὰ τοῦτ' ἐκπολάζω σ' οἴκων πατρός.
λύ. Ἔφη τάδ' οἴχεσθ' κλῆθρα θοἀπόλοις λέγω.
Κοσμεῖσθ' ἔσω μολόντες. ἐ φθονῶ πέπλων.
Ὅταν δ' κόσμῳ σφε δαλῆσθε σώμασιν,
Ἥξω πρὸς ὑμᾶς νερτέρων δύσιν χθονί
μη. Ὤτικν', ὀμαρτεῖτ' ἀθλίῳ μητρὸς ποδὶ
Πατρῷον εἰς μέλαθρον, ἔ τ' ἐσίας
Ἄλλοι κρατοῦσι, τίδ' ὄνομ' ἐσ' ἡμῶν ἔπι.
ἀμ. Ὦ Ζεῦ μάτην ἄρ' ὁμόλεκτρόν σ' ἐκτησάμην,
Μάτην δ' παιδὸς τοι νεῶν ἐκλήζομαι.
Σὺ δ' ἦσθ' ἄρ' ὄντων, ἢ δέκης εἶναι, φίλος.
Ἀρετῇ σε νικῶ, θνητὸς ὢν, θεὸν μέγαν.
Παῖδας γὰρ οὐ κατέκτανον τοὺς Ἡρακλέους.
Σὺ δ' εἰς ἐμὴν εὐνὰς κρύφιος ἵππιον μολεῖν,
Τἀλλότρια λέκτρα, δοὺς ἑδενὸς, λαβών.
Σώζειν δ' τοὺς σοὺς οὐκ ἐπίστασαι φίλους.
Ἀμαθής τις εἶ θεὸς, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Αἴλινον μὲν ἐπευτυχεῖ
2 Μολπᾷ Φοῖβος ἰαχεῖ,
3 Ταὺ κιθαρίφθογγον κιθάραν.
4 Ἐλαύνων πλήκτρῳ χρυσέῳ.
5 Ἐγὼ δὲ τὸν γᾶς, εὐρὼν τ' ἐς ὄρφνιν
6 Μολόντα, πεῖσθ' εἴτε Διὸς νιν εἴπω,
7 Εἴτ' Ἀμφιτρύωνος ἴνιν,
8 Ὑμνήσω, στεφάνωμα μόχθων,
9 Διὶ σὺλογίας θέλω.
10 Γενναίων σθ' ἁρετὰ πόνων,
11 Τοῖς θανοῦσιν ἀγάλλεται.
12 Πρῶτον μὲν Διὸς ἄλσος
13 Ἠρήμωσε λέοντος,
14 Πυρσᾷ σθ' ἀμφικαλύψῃ,
15 Ξανθὸν κρᾶτ' ἐπινωτίσας,
16 Δεινᾷ χάσμᾳ θηρός.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Ταὺ τ' ὀρεινόμων ἀρείων
2 Κενταύρων ποτὲ γένναν
3 Ἔπεφνε τοξοις φονίοις,
4 Ἐναίρων πτηνοῖς βέλεσιν.

5 πτηνοῖσι

5 Ἐνοίδε Πηνειὸς ὁ καλλίδινος,
6 Μακρᾶς τ' ἄρουρας πεδίων ἄκαρπος.
7 Καὶ Πηλιάδες Θερμπαι,
8 Σύγχορτοί τ' Ὁμόλας ἔναυλοι
9 Πεύκησιν, ὅθεν χέρας
10 Πληρωθῆτες, χθόνα Θεσσαλῶν
11 Ἱππείαις ἐδάμαζον.
12 Ταύ τε χρυσοκέρων
13 Δόρκαν ποικιλόνωτον
14 Συλήτειραν ἀγρωστᾶν
1 Κτείνας, θηρσφόνον θεὰν.
16 Οἰνωπᾶν ἀγάλλει.

Στροφὴ β'.

1 Τέθριππα τ' ἐπέβα,
2 Καὶ ψαλίοις ἐδάμασε πῶλους
3 Διομήδεος, αἳ φοινίαισι φάτναις
4 Ἀχαλιν' ἐθάζον
5 Κάθαμμα σίτα γλώσσαις χαρ-
6 μοναῖσιν ἀθρόοις ἀθρώσαι δυσπάτιζοι.
7 Πίερον δ' ἀργυρέαν πιεν
8 Ἔθρεψεν ἐξιππάσασ' ὄχθον,
9 Μυκηναίῳ πόνων τυραννεύσαι,
10 Τοὐδὲ Πηλιάσι' ἀκτᾶν
11 Ἀναύρου παρὰ πύλας.
12 Κύκνον ξένοδαίκταν
13 Τόξοις ἔλεσεν, Ἀμφαναίας
14 Οἰκήτορ' ἄμικτον.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὑμνῳδούς τε κόρας
2 Ἦλυθεν ἐσπέριον ἐς αὐλάν,
3 Χρυσέων πτόλων ἄπο, μηλοφόρον
4 Χερὶ καρπὸν ἀμέρξων,
5 Δράκοντα πυρσόνωτον,
6 Ὃς ἄτλατον ἀμφ' ἐλικτὸν ἕλιξ' ἐφορμᾷ,
7 Κλωνὸν. πολίας δ' ἁλὸς
8 Μυχοὺς εἰσέβαινε, θνατοῖς
9 Ταλαιπώροις πρῆσσε ἐρετμοῖς.
10 Οὐρανοῦ δ' ὑπὸ μέσαν
11 Ἐλαύνῃ χέρας ἔδραν.
12 Ἄτλαντος δόμον ἱκάνει.

5 Nouit *hoc* Peneus qui pulchros vortices habet,
6 Et longa camporum sterilia arua,
7 Peliacæ Therapnæ, *i. Th. ad Pelium montem sitæ,*
8 Vicinique Homoles *populi*, degentes inter
9 Pinus. vnde manus
10 Armantes, terram Thessalorum
11 Equitationibus domabant.
12 Aureoque decoram capite
13 Capream dorso maculosam,
14 Prædatricem syluestrium, *& venatorum vastatricem,*
15 Cum occidisset, ferarũ interfectricem Deam *Dianam*
16 Oenoatidem delectauit, *quæ in Oenoe agri Argiui vrbe*

Strophe II. [*colitur.*

1 Et ascendit quadrigas,
2 Et frænis domuit equos
3 Diomedis, qui ad lethalia præsepia
4 Sine frænis furentes vorabant
5 Cruentos cibos genis, gau-
6 diis viros vorãtibus *indulgẽtes.* & tristib. mẽsis exultã-
7 Vltra vero argenteis vndis fluentem [tes.
8 Hebrum traiecit *ipsos in* ripam,
9 Mycenæo laborans, *& seruiens* tyranno,
10 *Ad* hoc Peliacum littus,
11 Anauri iuxta ostia.
12 Cycnumque hospitum interfectorem,
13 Arcu, *sagittisq;* perdidit, Amphanææ *regionis*
14 Habitatorem inhospitalem.

Antistrophe II.

1 Et *ad* puellas musicas
2 Venit in aulam Hesperiam, *i. in hortos Hesperios,*
3 Aureis a foliis, *ramisq;* pomiferum
4 Fructum manu decerpturus,
5 Draconem rubrum habente tergum,
6 Qui circũ inaccessum, *et* cõuolutũ anfractũ excubabat
7 Interfecto. Æquoreique maris
8 Sinus ingressus est, mortalibus
9 Columnas ponens remis.
10 Cælique sub mediam
11 Sedem agitat manus,
12 Atlantis domum accedens.

13 Stellatasque sustinuit domos
14 Fortitudine diuina.

Strophe III.

1 Et *ad* exercitum equestrem Amazonum.
2 Circa Mæotim fluuiis abundantem
3 Iuit per fluctus Euxinos paludis, *i per Euxini maris fre-*
4 Quem *autem* non ex Græcia [*tum.* 410
5 Cœtum amicorum colligens *iuit aduersus*
6 Puellam Martiam, *vt* peplorum
7 Aureis filis textum amictum, *et*
8 Balthei pernicioſam prædam *haberet?* 415
9 Græcia vero accepit inclyta
10 Spolia puellæ barbaræ,
11 Et ſeruantur Mycenis.
12 Et innumera capita habentem
13 Canem Lernæ, qui multos interfecit, 420
14 Hydram igni deleuit.
15 Et telis circumdedit, *ac vndiq; percuſſit*,
16 Tricorporem, quibus
17 Occidit *Geryonem*, paſtorem Erythiæ.

Antiſtrophe III.

1 Curſuum etiam aliorum certamina felicia 425
2 Confecit. Lachrymoſum *autem*
3 Ad Plutonem nauigauit, laborum finem,
4 Vt miſer finiret
5 Vitam, nec *enim inde* rediit.
6 Domus autem ſine amicis *eſt*. 430
7 Hunc vero ſine reditu, liberorum
8 Charontis nauis expectat
9 Finem vitæ impiam,
10 Iniuſtam. in tuas vero manus
11 Reſpicit corpus præſentis. 435
12 Quod ſi ego pubeſcerem viribus,
13 Et haſtam in pugna vibrare poſſem,
14 Et Thebanorum coæui *me iuuarent*,
15 Adeſſem liberis. 440
16 Robore *meo*. Nunc autem deſeror a
17 Felici iuuentute.

Sed enim video hos mortuorum Veſtir

13 Ἀνθρωπούς τε κωπήρεις οἴκους
14 Εὐανορίᾳ θεὰν.

Στροφὴ γ'.

1 Τὸν ἱππόβοτον τ' Ἀμαζόνων θρασὺν
2 Μαιῶτιν ἀμφὶ πολυπότμους
3 Ἔβα δι' εὔξεινον οἶδμα λίμνας. 410
4 Τίν' ἐκ δ' ἀφ' Ἑλλανίας
5 Ἀγερὼν ἁλίσας φίλων,
6 Κόρας Θρῃΐας πέπλων
7 Χρυσεόστολον φάρεϊ,
8 Ζωσῆρος ἐλεῳρίους ἄγρας; 415
9 Τὰ κλεινὰ δ' Ἕλλας ἔλαβε
10 Βαρβάρου πόρας λάφυ-
11 ρα, κοὐ σώζετ' ἐν Μυκήναις.
12 Ταύ τε μυελόκραντον
13 Πολύφονον κυνὸς Λέρνας 420
14 Ὕδραν ἐξέπυρωσε,
15 Βέλεσί τ' ἀμφέβαλε,
16 Τὸν τρισώματον οἷσιν
17 Ἐκνέμ βοτῆρ' Ἐρυθείας.

Ἀντιστροφὴ γ'.

1 Ἀρήμων τ' ἄλλων ἀγάλματ' εὐτυχῆ 425
2 Διῆλθε. τὸν πολυδάκρυτον
3 Ἔπλευσε δ' ἐς Ἀΐδαν, πόνων τελευτὰν,
4 Ἵν' ἐκφύγοι πέλας
5 Βίοτον, ἐπεὶ ἔβα πάλιν.
6 Στέγαι δ' ἔρημοι φίλων. 430
7 Ταῖς δ' ἀνόσιον τέκνων
8 Χάρων ἐπιμένει πλάτας
9 Βίου τέλεσσον ἄθεον,
10 Ἄδικον εἰς ἃς σὰς χέρας
11 Βλέπει σῶμα τὸ παρόντος. 435
12 Εἰ δ' ἐγὼ θέλος ἦν,
13 Δόρυ τ' ἔπαλλον ἐν αἰχμᾷ,
14 Καὶ μείων τε σὺν ἥβᾳ,
15 Τέκεσιν ἂν παρέσσην
16 Ἀλκᾷ. νῦν δ' ἀπολείπε-
17 μαι δὲ σὺν ἀμμόναις ἥβας. 440

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

Ἀλλ' ἐσορᾷ δὲ τέκνα δε, φίλιμόν

Ἔνδυμ' ἔχουσα,
Τὰς τᾶς μεγάλας δή ποτε παῖδας
Τοπτὶν Ἡρακλέης, ἄλοχόν τε φίλαν,
Ὑπὸ σφυροῖς ποσὶν ἕλκυσιν
Τέκνα, καὶ γεραιὸν πατέρ' Ἡρακλέης.
Δύστηνος ἐγώ,
Δακρύων ὡς ὀ δωάματα κατέχει
Γραίας ὄσσων ἔπι πηγάς.

IAMBOI.

μεγ. Εἶεν, τίς ἱερεύς, τίς σφαγεὺς τῶν δυσαέθλων,
Ἢ τίς πελαίνης τ' ἐμῆς ψυχῆς φονεύς,
Ἕτοιμ' ἄγειν τὰ θύματ' εἰς ἅιδου πύλας;
Ὦ τέκν', ἀγόμεσθα ζεύγεις ὀ καλὸν νεκρῶν.
Ὁμοῦ γέροντες, κ' νέοι, κ' μητέρες.
Ὦ μοῖρα δυστάλαιν' ἐμοῦ τε κ' τέκνων
Τῶνδ', ὃς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
Ἔτεκον μὲν ὑμᾶς πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην
Ὀγκισμα, κἀπίχαρμα, κ' λᾴ-
φθορον.
Φεῦ. ἦ πολὺ μᾶλλον δέξης ἐξέπιπτον ἐλπίδες,
Ἣν πατρὸς ὑμῶν σκλόνων ποτ' ἤλπισα.
Σοὶ μὲν γὰρ Ἄργος ἔνεμ' ὀκτάκτων πατήρ.
Εὐρυσθέως δ' ἔμελλες οἰκήσειν δόμους,
Τῆς καλλικάρπου κράτος ἔχων Πελασγίας.
Σπόλιόν τε θηρὸς ἀμφέβαλλε σῷ κάρᾳ
Λέοντος, ἦσθ' αὐτὸς ἐξωπλίζετο.
Σὺ δ' ἦθα Θηβῶν τ' φιλαρμάτων ἄναξ,
Ἐγκληρα πεδία τἀμὰ γῆς κεκτημένος.
Ὡς ἐξέπεμψε τὸν καλαστείχοντά σε.
Εἰς δεξιὰν δὲ σὴν, ἀλεξητήριον
Ξύλον καθῆκ', Δαιδάλεα ψαύδη δόσιν.
Σοὶ δ', ὦ ἔπεμψεν τοῖς ἐκηβόλοις ποτὲ
Τόξοισι, δώσειν Οἰχαλίαν ὑπέσχετο.
Τρεῖς δ' ὄντες, τριπλοῖς τυραννίσι
Πατὴρ ἐπύργου, μίαν φρενῶν ἐπ' ἀνδρίαν.
Ἐγὼ δ' νύμφας ἠκριβινιαζόμην,
Κήδη σεμνάψασ', ἐκ τ' Ἀθηναίων χθονὸς,
Σπάρτης τε, Θηβῶν τε, ὡς εὐημμένοι καλῶς
Πρυμνησίοισι βίον ἔχοιτ' εὐδαίμονα.
Καὶ ζῶμεν φρενῦδες. μισοκάλουσι δ' ἡ τύχη.

Νύμφαι

Vestitum habere,
Filios magni quondam
Antea Herculis: & charam vxorem
Trahentem catenatis pedibus
Liberos & senem patrem Herculis.
Me misérum.
Quia non possum continere lachrymarum
Amplius seniles oculorum fontes.

Megara.

Age. quis sacerdos, quis mactator miserorum,
Aut miseræ meæ animæ occisor?
Vt ducat paratas hasce victimas ad inferos?
O liberi ducimur non pulchra copula mortuorum,
Vna senes, & iuuenes, & matres.
O fatum miserum meum, & liberorum
Horum quos postremum oculis aspicio.
Peperi quidem vos, hostibus vero educaui
Contumeliam, & ludibrium, & exitium, *i. eorum contumeliis, ludibriis, cadiq; destinatos.*
Heu, admodum sane spes meã opinionẽ delusit,
Quam ex patris vestri verbis olim speraui.
Tibi enim pater defunctus Argos tribuebat,
Eras autem habitaturus in ædibus Eurysthei,
Imperium habens fertilis Pelasgiæ.
Spoliumque feræ circumiiciebat tuo capiti,
Leonis *scilicet*, quo ipse *pater* armabatur.
Tu vero rex eras Thebarum, quæ currus amant,
Possidens meos agri campos hæreditarios.
Vt *spes* persuaserat tuo patri.
In dextrã vero tuam, *hostilis vis* propulsatoriam
Clauam tradebat, fallax donum Dædali.
Tibi aũt eam, quam olim vastauit longe iaculantibus
Telis, Oechaliam daturum se promisit.
Tres vero vos existentes triplici regno
Pater muniebat, valde elatus magnitudine animi.
Ego vero deligebam eximias sponsas,
Affinitates contractura & ex Athenensiũ agro,
Et Sparta, & Thebis: vt religantes *vestrarũ nauiũ* rudẽtes
Retinaculis vitam *firmatam* haberetis beatam.
Hęc tamen *sunt* euanida, fortuna vero mutata

Sponsas quidē nobis Parcas ꝑ *virginib.* dedit habēdas,
Mihi vero lachrymas, lauacrum. ô me miseram.
Auus autem hic præbet conuiuium nuptiale,
Plutonem socerum iudicans, *et* affinem patris.
Heu me, quemnam vestrum primū, aut quem vltimū
Ad pectus admouebo? cui adhibebo os?
Quem complectar? quomodo vt varias alas habens
Apis ex omnibus conferam luctus?
Et in vnum conferens, vberes lachrymas edam?
O chariſſime, ſi quis modo vocem exaudit
Mortuorum apud Plutonem, tibi hæc Hereules dico:
Moritur pater tuus, & liberi: pereo & ego,
Quæ antea fœlix ab hominibus propter te vocabar,
Opem feras, veni, & vmbra mihi appareas.
Satis enim ſuperque eris nobis vbi veneris.
Improbi enim *ſunt* in te, qui tuos liberos occidunt.
Am. Tu quidem mulier ea peragas, q̄ ad inferos pertinent.
Ego vero te, ô Iupiter, manus ad cælum tendens
Compello, vt liberis, ſi quid eos iuuare
Velis, opem feras, quia breui nihil *ipſis* proderis.
Quanquam ſæpe vocatus es, fruſtra laboro.
Mori enim *nos*, vt apparet, neceſſe eſt.
Verū, ô ſenes, parua certe *ſunt* huius vitæ *commoda*.
Hanc igitur vt iucundiſſime tranſigatis, *operam date*,
A die ad noctē nō dolentes, *at voluptatibus indulgētes*.
„ Quia tempus non nouit ſpes *firmas*
„ Seruare: ſuum enim *negotium* curans, auolat.
„ Videte me, qui ſuſpiciendus eram hominibus,
„ Præclare viuens: & *tamē* fortuna *hæc oia* mihi eripuit,
„ Vt pennam *leuem abripiens* in aerem, vno die.
„ Diuitiæ vero magnæ, & gloria, haud ſcio cuinam
„ Stabilis ſit. Valete. virum enim amicum
„ Poſtremum nunc, ô vos æquales, vidiſtis.
Me. Ehem, O Senex videone mea chariſſima? aut quid dicā?
Am. Neſcio filia. ſtupor enim me quoq; tenet.
Me. Hic eſt, quem audiebamus infra terram *eſſe*,
„ Niſi in luce ſomnium aliquod videmus.
Quid loquar? quale ſomnium video conſternata?
Non eſt aliusille, quam tuus filius ô ſenex,
Huc ô liberi *venite*, pendete ex paternis veſtibus.

Νύμφας μὲν ἡμῖν κῆρας αὐτὶ δώκ' ἔχειν,
Ἐμοὶ δ' ἀκρυα λευτρά. δύσνυμφ' ὀρφανῶν.
Πατὴρ δὲ πατρὸς ἐσθλὰ γάμους ὄδε,
Ἅιδην νομίζων πενθερὸν, κῆδος πατρός.
Ὤμοι. τίν' ὑμῶν προσβαλὼν, ἢ τίν' ὕστατον
Πρὸς στέρν' ἀθῶμαι; τῷ προσαρμόσω χέρα;
Τίνος λάβωμαι; πῶς ἄν, ὡς ξυδοπλέρος
Μέλισσα, σωσίνιγμα μ' αὖ σκεπάσαιμι πάντων γόων;
Εἰς ἓν δὲ συνελθοῦσ', ἀθρόον δὸς δέξιλιν δάκρυ;
Ὦ φίλτατ', εἴ τις φθόγγον εἰσακούσεται
Θνητῶν παρ' ᾅδου, σοι τόδ' Ἡρακλῆς λέγω,
Θνήσκ' παῖς σὸς, ᾧ τέκν'. ὀλυμμαι δ' ἐγὼ,
Ἥπερ μακαρία πρόσθ' ἐκαλοῦμαι βροτῶν.
Ἄρηξον, ἐλθὲ, σκιὰ φανῆθί μοι.
Ἅλις γὰρ ἐλθὼν ἱκανὸν αὖ χθονὸς σύ.
Κακοὶ γὰρ εἰς σέ γ', οἱ τέκν' ἀκτείνυσι σά.
ἀμ. Σὺ μὲν τὰ νέρθεν σύτρεπε πυθ', γυναῖ.
Ἐγὼ δέ σ', ὦ Ζεῦ, χεῖρ' ἐς οὐρανὸν δικῶν,
Αὐδῶ τέκνοισιν εἴ τι τοῖσδ' ὠφελεῖν
Μέλλεις, ἀμυύειν. ὡς πέλας κἀδὲν δρκίσεις.
Καί τοι κέκλησαι πολλάκις. μάτην πονῶ.
Θανεῖν γὰρ ὡς ἔοικ' ἀναγκαίως ἔχει
Ἀλλ' ὦ γέροντες, μικρὰ μὲν τὰ τοῦ βίου.
Τοῦτον δ' ὅπως ἥδιστα διαπερᾶσετε,
Ἐξ ἡμέρας εἰς νύκτα μὴ λυπούμενοι.
„ Ὡς ἐλπίδας μὲν ὁ χρόνος οὐκ ἐπίσταται
„ Σώζειν. τὸ δ' αὖθις σπεύδασιν, διέπτατο.
„ Ὁρᾶτε μ', ὅσπερ ὢν ἐπίβλεπτος βροτῶν,
„ Ὁνομαστὰ πράσσων, κοὐ μ' ἀφείλετ' ἡ τύχη,
„ Ὡς τὴν πτερὸν πρὸς αἰθέρ' ἡμέρᾳ μιᾷ.
„ Ὅστ' ὄλβος ὁ μέγας, ἢ τε δόξ', οὐκ οἶδ' ὅτῳ
„ Βέβαιός ἐστι. χαίρετ'. ἀνδρα γὰρ φίλον
„ Πανύστατον νῦν ἡλίκης δέδορκατε.
μη. Ἔα. ὦ πρέσβυ, λύσατ' αὐτὸν φίλτατ'; ἢ τί φῶ;
ἀμ. Οὐκ οἶδα. θύγατερ. ἀφασία γὰρ κἄμ' ἔχει.
μη. Ὁ δ' ἔστιν, ὃν γῆς νέρθεν εἰσηκούομεν,
Εἰ μή γ' ὄνειρος ἐν φάει πλεύσομεν.
Τί φημί; ποῖ ὄνειρος κραίνεσ' ὁρῶ;
Οὐκ ἔσθ' ὅδ' ἄλλος ἢ σὸς παῖδος, γέρον.
Ἀεὶ ὦ τέκν' ἐκρήμνασθε πατρῴων πόλων.

Ἴτ'. ἐγκονεῖτε, μὴ μεθῆτ', ἐπὶ Διὸς
Σωτῆρος ὑμῖν ὧδε τοῦθ' ὅσον ὕστερος.
ἡρω. Ὦ χώρα μέλαθρον, ὡς πυλάς θ' ἑστίας ἐμῆς,
Ὡς ἄσμενός σ' ἐσεῖδον ἐς φάος μολών.
Ἑκ. τί χρῆμα; τέκν', ὁρῶ σε δωμάτων
Στολμοῖσι νεκρῶν κρᾶτας ἐξεστεμμένα,
Ὀχλῳ τ' ἐν ἀνδρῶν τῷδ' ἐμὴν ξυνάορον,
Πατέρα τε δακρύοντ' ἐπ' συμφορᾷς τινος.
Φίλ' ἐμπέλασμα τῶνδε πλησίον σταθείς.
Γύναι, τί κρυερὸν ἦλθε δώμασι χρέος;
μη. Ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, ὦ φάος μολὼν πατρί,
Ἥκεις, ἐσῳζῃς εἰς ἀκμὴν ἐλθὼν φίλοις.
ἡρω. Τί φῄς; τίν' εἰς περιγμὸν ἥκομεν, πάτερ;
μη. Διοκλύμεθα. σὺ δ', γέρον, σύγγνωθί μοι,
Εἰ πρόθυτον ἥρπασ', ἃ σε λέγειν πρὸς τύχην ἐχρῆν.
,, Τὸ θῆλυ γάρ πως μᾶλλον οἰκτρὸν δρᾶσέν τι.
Καὶ τοὺς μὲ θνήσκειν τέκν', ἀπωλόμην δ' ἐγώ.
ἡρω. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχῃ λόγου.
μη. Τεθνᾶσ' ἀδελφοί, καὶ πατὴρ οὐμὸς γέρων.
ἡρω. Πῶς φῄς; τί δράσας; ἢ δορὸς ποίᾳ τυχών;
μη. Λύκος σφ' ὁ κλύτος, γῆς ἄναξ, διώλεσεν.
ἡρω. Ὅπλοις ἀπάντων, ἢ νοσησάσης χθονός;
μη. Σπείσῃ τὸ Κάδμου γ' ἐπτύπυλον ἔχει κράτος.
ἡρω. Τί δῆτα πρὸς σὲ, κἀ γέροντ' ἦλθεν φόβος;
μη. Κτανεῖν ἐμέλλει πατέρα κἀμὲ, κἀ τέκνα.
ἡρω. Τί φῄς; πέρδων ὀρφανόμ' ἐμῶν
τέκνων;
μη. Μή ποτε Κρέοντι ξύναιμον ἐκλυσαίατο.
ἡρω. Κόμμος δ' ὅπλων τίς ὅδε περὶ σοῖς πέπλοις;
μη. Θανάτῳ ζόᾳ γ' ἤδη προσῳδὸν ἐνημμεθα.
ἡρω. Καὶ πρὸς βίαν ἐθνήσκετ'; ὦ πλήμων ἐγώ.
μη. Φίλων ἔρημοι. σὺ δ' θανόντ' ἠκούομεν.
ἡρω. Πόθεν δ' ἐς ὑμᾶς ἦλθ' ἐσῆλθ' ἀθυμία;
μη. Εὐρυσθέως κήρυκες ἦλθον τάδε.
ἡρω. Τί δ' ἐξελείπετ' οἶκον, ἑστίαν τ' ἐμήν;
μη. Βίᾳ πιτνῆς μ' ἐκπέπτωκ' ἀραγδ' ἀλύσους.
ἡρω. Κοὐκ ἦν αἰδὼς τὸν γέροντ' ἀπημόσυνα;
μη. Αἰδὼς γ' ἀπεικεῖ τῇδε τῇ θεᾷ πρέπειν.
ἡρω. Οὕτω δ' ἀπόντες ἐσφαλίζομεν φίλων;
μη. Φίλοι γὰρ εἰσὶν ἀνδρὶ δυστυχεῖ τίνες;

Ite, festinate, ne dimittatis: quoniam Ioue
Seruatore nihil hic vobis est inferior.
Her. Salue ô domus, tuque vestibulum domus meæ,
Quam libens te aspicio, postquam in lucem veni.
Hem? quid rei est? video liberos ante domum
Coronatos capita ornatu mortuorum,
Et meam vxorem in turba virorum,
Et patrem lachrymantem *ob* aliquam calamitatem.
Age prope hos stans interrogabo.
Mulier, quæ res noua accidit domui?
Me. O charissime vir, ô lumen patri veniens,
Venis. saluus es, opportune veniens ad amicos.
Her. Quid ais? in quem tumultum venimus pater?
Me. Periimus. tu vero senex veniam des mihi,
Si præripui quæ te loqui ad hunc conueniebat.
,, Mulieres enim quodāmodo *sunt* viris miserabiliores.
Et liberi mei mortui sunt, & ego perii.
Her. O Apollo: quo exordio incipis sermonem?
Me. Perierunt fratres, & pater meus senex.
Her. Quid ais? quid fecit, aut qualem hastam expertus?
Me. Inclytus Lycus dominus terræ ipsos perdidit.
Her. Vtrum occurrens armis, an concitata terra seditione?
Me. Seditione regnū Cadmi tenet quod septē portas habet.
Her. Quid vero ad te, & senem peruenit hic terror?
Me. Inter fecturus erat patrem, & me, & liberos.
Her. Quid ais? an metuens orbitatem meorum liberorum?
i. meos liberos pupillos?
Me. Ne aliquando vlciscantur mortem Creontis.
Her. Quis vero *est* iste vestium ornatus mortuis cōueniens?
Me. Mortis his vestibus iam sumus induti.
Her. Et per vim moriebamini? ô me miserum.
Me. Amicis orbi: te vero mortuum audiebamus.
Her. Vnde vero vos inuasit hæc animi deiectio?
Me. Eurysthei nuncii nunciauerunt ista.
Her. Sed quare reliquistis domum, & meos lares?
Me. Per vī *expulsi sumus*, pater quidē eiectus ex lecto strato.
Her. Nec puduit ipsum contumelia afficere senem?
Me. Pudor procul habitat ab ista Dea, *Vi scil.*
Her. Sic igitur absentes inopia laborauimus amicorum?
Me. Quinam enim viro calamitoso sunt amici?

Her. Prælia vero, quę cõtra Minyas ſuſtinui, expuerũt?
Me. Calamitas, vt tibi dicam iterum, *eſt* ſine amicis.
Her. Non abiicietis Plutonis iſtum amictum a coma?
Et lucem aſpicietis, infernarum tenebrarum
Charas viciſſitudines oculis cernentes?
Ego vero, nunc enim opus eſt meæ manus,
Primum quidem vadam, & euertam domum
Noui tyranni: caput autem impium abſciſum
Abiiciam canibus lanienã: quoscunq; vero Thebanos
Malos deprehendero, beneficiis a me affectos,
Hoc præclaris victoriis inſigni *clana* telo ſubigam.
Alios vero diſſipans alatis ſagittis,
Cæde mortuorum implebo totum Iſmenum,
Et limpida aqua Dircæ cruentabitur.
Etenim cui me magis, quam vxori, opitulari cõuenit,
„ Et liberis, & ſeni? valeant labores.
Fruſtra enim illos potius, quam hos exantlaui.
Et conuenit me pro iſtis, ſiquidem illi pro patre, *eos*
Deſendentem mori. aut quid dicemus honeſtum,
Pugnare quidem cum Hydra, & leone,
Miſſum ab Euryſtheo? a meis vero liberis
Mortem non depellam? non igitur Hercules
Præclaris victoriis clarus vt ante, dicar.
„ Iuſtum *eſt* vt parentes adiuuent liberos,
„ Et patrem ſenem, & participẽ nuptiarum, *i. coniugem.*
Am. Tuum quidem *eſt*, ô fili, amicis eſſe amicum,
Et inimicos odiſſe. Sed ne nimium feſtines.
Her. Quid vero in his ô pater citius fit quam conueniat?
Am. Multos pauperes, ſed qui ſermone diuites
Videntur eſſe, auxiliarios habet Rex:
Qui ſeditionẽ concitarũt, & perdiderũt ciuitatem,
Propter rapinas proximorum. res enim familiaris
Sumptibus profuſa eſt, & ocio periit. [vide
Cõſpect⁹ es accedẽs ad vibem. poſtq̃ vero cõſpectus es
Ne congregatis inimicis p̃ter opinionem tuam pereas.
Her. Non eſt mihi curę, etiamſi tota me ciuitas viderit.
Cõſpicatus aũt auem quandã in ſedibus inauſpicatis,
Intellexi aliquam calamitatem incidiſſe in domum.
Itaq; de induſtria clam ingreſſus ſum terram.
Am. Recte accedens nunc ſaluta lares.

ἡρ. Μάχας ἦ Μινυῶν, ἃς ἔτλιν, ἀπέπλευσα;
μι. Ἄφιλον, ἵν' αὖθις στείλῃ, τὸ δυσίλεκτος.
ἡρ. Οὐ βίψει θ' ἅδυ τόδε πρὸς κόλπους κόμης;
Καὶ φῶς ὁρᾶς λέψειδε, τὰ κάτω σπόρους
Φίλας ἁμιλλᾶς ὄμμασι δεδορκότες;
Ἐγὼ δέ, νυῦν γὰρ τῆς ἐμῆς ἔργον χερός,
Πρῶτον μὲν εἶμι, κἀναστρέψω δόμους
Κεγχῶν τυράννων. κρᾶτα δ' αὐόσιον τεμὼν,
Ῥίψω κυσὶν ἕλκημα. Καδμείων δ' ὅσους
Κακοὺς ἰφεύρω, οὓς πανδίκως ἐξ ἐμοῦ,
Τῷ καλλινίκῳ τῷδ' ὅπλῳ χρώσομαι.
Τὰς ἦ πρώτοις Δι' ἀφορῶν τοξεύμασι,
Νεκρῶν ἅπαντ' Ἰσμηνὸν ἐμπλήσω φόνου.
Δίρκης τε νᾶμα λευκὸν αἱμαχθήσεται.
Τῷ γὰρ μ' ἀμυνῶν μᾶλλον, ἢ δάμαρτι χρή,
„ Καὶ παισὶ, κἠγέροντι; χαιρόντων πόνοι.
Μάτην γὰρ οὗτος τῶνδε μᾶλλον ἴσυσα.
Καὶ δεῖ μ' ὑπὲρ πατρὸς, εἴπερ οἷσ' ὑπὲρ παιδὸς,
Θνήσκειν ἀμύνοντ'. ἢ τί φάσομεν καλὸν,
Ὕδρᾳ μ' ἐλθεῖν εἰς μάχην, λέοντά τε,
Εὐρυσθέως πεμπθέντ', ἐμῶν τέκνων
Φὼς ἐκπονήσω θανάτου; σὺν ἀρ' Ἡρακλῆς
Ὁ καλλίνικος, ὡς πέφυκεν, λέξομαι.
„ Δίκημα τὸς τοκέας ὠφελεῖν τέκνα,
„ Πατέρα τε πείσθαι, τἀμὸ τε κρείσσον' λάμων.
ἀμ. Πρὸς σοῦ μὲ, ὦ πάτ, τοῖς φίλοις εἶναι φίλον,
Τά τ' ἐχθρὰ μισεῖν ἀλλὰ μὴ 'πίβουλίαν.
ἡρ. Τί δ' ἐστὶ τῶνδε βέλτιον, ἢ χρεών, πάτερ;
ἀμ. Πολλοὺς πένησθαι, ὀλβίους ἢ τὸ λόγῳ
Δοκοῦντας εἶναι, συμμάχους αὐτοὺς ἔχειν.
Οἳ σεῖσιν ἔθηκαν, ἐς διώλεσαν πόλιν,
Ἐφ' ἁρπαγαῖσι τῶν πέλας. τὰ δ' ἐν δόμοις,
Δαπάναισι φροῦδα. Δι' ἀφυγὼν τὰ δ' ὁρῶμαι.
Ὥφθης ἐπελθὼν πόλιν. ἐπεὶ δ' ὤφθης, ἔρᾳ,
Ἐχθρὸς ἁθρόοισι, μὴ περᾷ γὰρ μῦθος πίστις.
ἡρ. Μίλαξ μὲν οὐδὲν, εἰ με πᾶσ' εἰδεῖ πόλις.
Ὄρνις δ' ἰδὼν πὺ σὺν αἰσίοις ἔβαις,
Ἔγνων πόνον τιν' εἰς δόμους πεπλωκότα,
Ὡς' ὠπτερυγίοις κρύφιος εἰσῆλθον χθονα.
ἀμ. Καλῶς ἐπεστάλθην τιῶ, πρὸς ἃ δ' ἔπεμψ', ἔπου,

Καὶ

Καὶ δὸς πατρῴοις δώμασιν σὸν ὄμμ' ἰδεῖν.
Ἥξει γὰρ αὐτὸς, σὺν δάμαρτι, κἀγὼ τέκνα.
Ἕλξων, φονεύσων, κἀμὲ τὸν πισοφάξων, αὖ ξ.
Μένοντι σοὶ δ' αὖ πάντ' ἐγὼ σοι χρήσεται,
Τῆς τ' ἀσφαλείας κερδανεῖς. πόλιν τε σὴν
Μὴ πρὶν παρέλθῃς, πρὶν τόδ' οὖ θέλῃς, τέκνον.
ἡρω. Δράσω τάδ'. οὐ γὰρ εἶπας. εἶμ' εἴσω δόμων.
Χρήσω δ' αὐτὴν ἐξ αὐηλίων μυχῶν,
Ἄιδου κόρης ἔνερθεν, ὡς ἀπεμόσω
Θεοῖς ὠθοῦσ' ἄπαις ὠφεῖσα τοὺς κύριους.
ἀμ. Ἦλθες γὰρ ὄντως δώματ' εἰς ἄδου τέκνον;
ἡρω. Καὶ ἦγον γ' εἰς φῶς τὸν τρικάρηνον ἄγαλμ' ἐγώ.
ἀμ. Μάχῃ κρατήσας, ἢ θεᾶς δωρήμασιν;
ἡρω. Μάχῃ. τὰ μυστῶν δ' ὄργι' οὐ τύχῃ' ἰδών.
ἀμ. Ἦ καὶ κατ' οἶκους ἐστὶν Εὐρυσθέως ὁ θήρ.
ἡρω. Χθονίας νιν ἄλσος, Ἑρμιών τ' ἔχει πόλις.
ἀμ. Οὐκ οἶδεν Εὐρυσθεύς σε γῆς ἥκοντ' αὖ ω;
ἡρω. Οὐκ οἶδεν. ἐλθὼν πανδίκως εἰδείλυ πάρος.
ἀμ. Χρήσει δ' πῶς τοσοῦτον ἡδὺ τὸ χθονί;
ἡρω. Θησέα κομίζων, ἐξέρχομ' ἐκ ἄδου πάτερ.
ἀμ. Καὶ ποῦ 'στιν; ἢ γῆς πατρίδος οἴκτιστα πέδον;
ἡρω. Βέβηκ' Ἀθήνας, νέρθεν ἅρμ' ἄσμφορ Φυγών.
Ἀλλ' εἶ' ὁμαρτεῖτ' ὦ τέκν' εἰς δόμους πατρί.
Καλλίονες τ' ἄρ' εἰσόδοι τῇ ἐξόδου
Πάρεισιν ὑμῖν. ἀλλὰ θάρσος ἴσχετε,
Καὶ νάματ' ὄσσων μηκέτ' ἐξανύσετε,
Σύ τ', ὦ γυναῖ μοι, σύλλογον ψυχῆς λάβε.
Τρόμου τε πᾶσαν, καὶ μέλεον ἐμῶν πτερῶν.
Οὐ γὰρ πέφευγα, κἀδέ φυγὼν φίλους.
Α. οἰοὶ δ' οὐκ ἀφιᾶσιν, ἀλλ' ἀνάπτυχται πέπλων.
ἡρω. Τοσῷδε μᾶλλον ὦσὶ ἔδηκ' ἐπὶ ξυρῷ.
Ἄξω λαβών γε τοὺσδ' ἐφολκίδας χερῶν.
Ναῦς δ' ὡς ἐφίλξω. κἀγὼ δοκῶ ἀναίνομαι
,, Θεραπεύματα τέκνων. πάντα πανθρώπων,
,, ἴσως.
,, Φιλοῦσι παῖδας οἵ τ' ἀμείνονες βροτῶν,
,, Οἵ τ' ἐσθλὸν ὄντες χρήμασιν ἢ μορφαῖς
,, Ἔχουσιν, οἱδ' ἄ. πᾶν δὲ φιλότεκνον
,, γένος.

Et paternis ædibus da tuum vultum vt videant.
Ipse enim veniet tuam vxorem, & liberos
Tracturus, interfecturus, & me vna mactaturus rex.
Manenti vero hic omnia tibi *ex animi sententia* succe-
Et lucrū facies *tua* securitate & vrbem tuam [dent,
Nō prius turbaueris, quā hoc bene cōfeceris, ô fili.
Her. Faciam ista: recte enim dixisti. vado intra domum.
Tandem autem reuersus ex sole carentibus recessibus,
Plutonis sponsæ sub terra *degentis*, non dedignabor
Primum deos domesticos salutare.
Am. Verene igitur descendisti in domos Plutonis, ô fili?
Her. Quinetiam belluam tricipitem in lucem eduxi.
Am. Pugna victam, an munere deæ *deductam*?
Her. Pugna fortunatus aūt fui, q. viderim sacra sacerdotū.
Am. Estne in ædibus Eurysthei hæc bellua?
Her. Nemus Cereris, & ciuitas Hermion ipsam habet.
Am. An non scit Eurystheus te rediisse in terram?
Her. Nō scit. veni vt scirē prius quomodo se hīc res haberēt.
Am. Quomodo vero tamdiu fuisti sub terra?
Her. Reducens Theseū cunctatus sum apud inferos, ô pater.
Am. Vbi vero *is* est? vtrum iuit *in* solum terræ patriæ?
Her. Iuit Athenas, gaudens se fugisse ex locis subterraneis.
Sed eia, sequimini patrem ô liberi in domum.
Introitus profecto honestior ipso exitu
Adest nobis. Quare fiduciam habeatis,
Et riuos oculorum ne amplius effundatis,
Tuque ô mea coniux animum recollige.
Et desine metuere, & dimitte meas vestes.
Non enim *sum* alatus, neque fugere cupio amicos.
Ah. non dimittunt hi, sed pendent *ex* vestibus, *vesti-*
bus adhærent.
Tāto magis hūc accessistis in ipso articulo periculi.
Hos igitur manib correptos *mecū ceu* scaphulas ducā.
Vt nauis autem attraham *ad me* etenim non recuso
,, Cultū liberorum. omnia hominum *studia in hoc sunt*
,, æqualia.
,, Amant *enim* liberos & *illi*, q. *sunt* præstātissimi morta-
,, Et *illi*, qui nihil sunt. Opibus etiam præstantes
,, Habēt *liberos charos*, & qui nō *habent opes, tamē liberos*
,, *amant*. omne n. *animalis* genus *est* prolis amās.

ANTI-

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Iuuentus *est* mihi gratum
„ 2 Onus: senectus vero semper
„ 3 Grauior scopulis Ætnæ
„ 4 Supra caput iacet, *meum caput premit*,
„ 5 Palpebrarum obscuram
„ 6 Lucem operiens.
„ 7 Ne mihi nec Asiatici
„ 8 Regni opes sint,
„ 9 Nec auri domus plena,
„ 10 Vt *hæc* pro iuuentute accipiam:
„ 11 Quæ pulcherrima quidem in diuitiis,
„ 12 Pulcherrima etiam *est* in paupertate.
„ 13 Molestam enim, lethalemque senectutem
„ 14 Odi. sub fluctus
„ 15 Igitur peritura vadat. Vtinam nunquam
„ 16 Ad ædes hominum, & ciuitates
„ 17 Veniret: sed in aere semper
„ 18 Alis ferretur.

Antistrophe I.

„ 1 Si vero Diis esset prudentia,
„ 2 Et sapientia apud homines,
„ 3 Haberent *hi* geminam iuuentutem,
„ 4 Manifestum signum
„ 5 Virtutis, *in iis*, quibus *virtus*
„ 6 Adesset, & mortales ad
„ 7 Splendores solis iterum
„ 8 Irent geminos cursus, *duplex eui spaciũ rursus exigeret.*
„ 9 Sed ignobiles simplicem
„ 10 Haberent vitæ modum.
11 Et hoc *modo* & malos,
12 Et bonos cognoscere *liceret*,
13 Pariter, sicut in nubibus stellarum
14 Numerus nautis est *notus*.
„ 15 Nunc vero nulla a Diis nota [*stituta.*
„ 16 Certa bonorũ, & malorũ, *bonos a malis discernẽs est con-*
„ 17 Sed volubile quoddam æuum
„ 18 Auget solum diuitias. *Stro-*

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χ. 1 Ἀ νεότας μοι φίλον ἄ-
„ 2 χθος, τὸ δὲ γῆρας, αἰεὶ
„ 3 Βαρύτερον Αἴτνας σκοπίλων,
„ 4 Ἐπὶ κραπὶ κεῖται,
„ 5 Βλεφάρων σκοτόεν
„ 6 Φάος ἐπικαλύψαν.
„ 7 Μή μοι μήτ' Ἀσπίδος
„ 8 Τυρσηνίδος ἄλβος εἴη,
„ 9 Μὴ χρυσοῦ δώματα πλήρη,
„ 10 Τὰς ἡδὰς αὐπλαδεῖν.
„ 11 Ἀ κακίστα μ' ἀνόλβα,
„ 12 Καλλίστα δ' εὐπετία.
„ 13 Τὸ δ' λυγρὸν, φόνιόν τε γῆρας,
„ 14 Μισῶ. κ' κυμάτων
„ 15 Δ' ἔρροι μηδὲ ποτ' ὤφελεν
„ 16 Θνατῶν δώμασι, καὶ πόλεσι
„ 17 Ἐλθεῖν, ἀλλὰ κατ' αἰθέρ' ἀεὶ
„ 18 Πτερῶσι φορεῖσθω.

Ἀντιστροφὴ α'.

„ 1 Εἰ δ' θεοῖς ἰσῶ ξυνέσεις,
„ 2 Καὶ σοφία κατ' ἄνδρας,
„ 3 Δίδυμον αὖ γένος ἴσαν ἔφερον.
„ 4 Φανερὸν χαρακτῆ-
„ 5 ρ' δρίτης ὁσοισι
„ 6 Μίτα, κ' θνατοῖς ἐς
„ 7 Τὰς αὖγὰς πάλιν ἁλίου
„ 8 Διόδους αὖ ἴσαν διαύλους.
„ 9 Ἀ δυσζήνια δ' ἀτάλοιπα
„ 10 Εἶχε ζωᾶς βιοτάν.
11 Καὶ τῶδ', τὰς τε κακοὺς αὖ
12 Γνῶναι, καὶ τὰς ἀγαθοὺς
13 Ἴσαν, ἅτ' ἀστράσιν ἄστρων
14 Ναύταις ἀριθμὸς πλέ-
„ 15 Νωσ' δ' ἐν βροτοῖς ὅρος οὐθέν.
„ 16 Χρησοῖς, ἁδὲ κακοῖς σαφής.
„ 17 Ἀλλ' εἰλισσόμενος πεδίον
„ 18 Πλοῦτον μόνον αὔξει.

Στρε-

Στροφὴ β'.

1 Οὐ πωύσομαι δὲ χάριτας
2 Μέσαις συγκαλαμιγνὺς,
3 Ἡδίστων συζυγίαν.
4 Εἰ ζώην μετ' ὄμβρυσίας,
5 Αἰεὶ δ' ἐν στεφανώσιν εἴην.
6 Ἔτι τὸν γέρων ἀοιδὸς
7 Κελαδῶ μναμοσύναν.
8 Ἔτι τὸν Ἡρακλέους
9 Καλλίνικον ἀείσω,
10 Παρά τε Βρόμιον οἰνοδότην.
11 Παρά τε χέλυος ἑπτάτονος
12 Μολπὰν, καὶ λίβαν αὐλόν.
13 Οὔπω κατάπαυσόμαν
14 Μέσας, αἳ μ' ἐχόρευσαν.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Παιᾶνα μὲν Δηλιάδες
2 Ὑμνοῦσ' ἀμφὶ πύλας, τὸν
3 Λατοῦς εὐπαίδα γόνον
4 Εἰλίσσουσιν κατιχορεῦον.
5 Παιᾶνας δ' ἐπὶ σοῖς μελάθροις,
6 Κύκνος ὡς, γέρων ἀοιδὸς
7 Πολιαῖς ἐν γήρυσιν
8 Κελαδήσω. τὸ γὰρ εὖ
9 Τοῖς ὕμνοισιν ὑπάρχει.
10 Διὸς ὁ παῖς. δαὶς δ' εὐφιλίας
11 Πλέον ὑπερβάλλων,
12 Μοχθήσας τὸν ἄκυμον
13 Θῆκεν βίοτον βροτοῖς,
14 Πήρωσιν δεινῶν θηρῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

ΛΥΚ. Εἰς ἡμέραν οἴκων Ἀμφιτρύων ἔξω πύλας.
Χρόνῳ γὰρ ἤδη δυσὶ, ἐξότε πέπλοις
Κοσμεῖσθε σῶμα, καὶ νεκρῶν ἀγάλμασιν.
Ἀλλ' εἶα, παῖδες, καὶ δόμων θ' Ἡρακλέους
Ἔξω κίλαδε τῶνδε φαίνεσθ' δωμάτων,
Ἐφ' οἷς ὑπέστητ' γ' αὖτε πέμψειν θανεῖν.
ΑΜ. Ἄναξ, δίκαιός μ' ἄθλιος πεπαγέτω,
Ὑβρίζειν θ' ὑβρίζοντ' ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς.
Ἃ χρὴ σὲ μὲν τάδ', εἰ δὲ χρῄζεις, ἀκοῦσαι ἔχει.

Επὶ

Strophe II.

1 Non cessabo Gratias
2 Cum Musis commiscere
3 Iucundissima coniunctione.
4 Vtinam viuam in bonis Musarum studijs,
5 Et semper sim inter *flores*, & coronas.
6 Adhuc vetus cantator
7 Canto Mnemosynam.
8 Adhuc Herculis
9 Egregias victorias canam,
10 Tum apud Baechum largitorem vini,
11 Tum apud Chelyos septem fides habentis
12 Cantum, & tibiam Libycam.
13 Nondum sedabimus, *nec tacere patiemur*
14 Musas, quæ me saltare fecerunt.

Antistrophe II.

1 Pæana quidem Deliades
2 Cantant circa portas, *celebrantes*
3 Felicem filiam Latonæ,
4 In gyrum ducentes pulchram choream.
5 Pæanas etiam in tuis atriis,
6 Sicut cygnus, senex cantor
7 Ex canis genis
8 Sonabo. Bonum enim *argumentum*
9 Hymnorum adest *mihi*,
10 Filius Iouis. nobilitatem enim
11 Longe superans, & *charitate præstans*,
12 Laboribus suis tranquillam
13 Fecit vitam mortalibus,
14 Sublatis ferarum terroribus.

Lycus.

In tempore extra domum egreditur Amphitryo.
Tempus enim iam longum *est*, ex quo vestibus,
Et monumentis mortuorum ornatis corpus.
Sed age, liberos & vxorem Herculis
Iube extra has ædes apparere,
Quia promisistis vos vltro morituros.
Am. O rex insectaris me miserum,
Ac insuper meos *iam* morituros afficis contumelia.
Quibus *in rebus* decebat te, licet *in nos* imperiū habeas,
moderatū studiū habere.

Quoniam vero mortis necessitatē nobis imponis,
Necesse *est* boni cōsulere. faciēda vero, q̄ tibi videntur.
Lyc. Vbi nam est Megara? vbi proles filii Alcmenæ?
Am. Videtur mihi quantum foris stans possum coniicere.
Lyc. Quam rem opinionis huius habes argumentum?
Am. Supplex sedere ad sanctas sedes laris.
Lyc. Fruſtra supplicat, vt conseruet vitam.
Am. Et fruſtra vocat mortuum maritum.
Lyc. Ille vero non adest, neque venturus est vnquam?
Am. Non. nisi deus aliquis excitauerit eum.
Lyc. Vade ad eam, & e domo ducas.
Am. Particeps essem cædis, si facerem hæc.
Lyc. Nos, siquidem hoc tibi est cordi,
Qui sumus extra terrores, educemus
Liberos cum matre. huc sequimini famuli,
Vt soluamus moram huius negotii libentes.
Am. Tu igitur eas. Vadis autē, si fatū est, alia vero fortassis
„ Alteri curę erunt. expecta autem cum male feceris,
„ Te *quoq;* malū aliq; passurū. ô senes, opportune *Lyceus*
It *domum*. Incidet vero *in* plagarum laqueos
Ensiferos, qui sperat se proximos interfecturum
Pessimus. ibo autem vt videam mortuum
„ Cadentem: affert enim voluptates moriens vir
„ Inimicus, & cum persoluit pœnas factorum.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Cho. Mutatio malorum,
„ Qui magnus rex antea erat,
„ Iterum flectit
„ Vitam ad Plutonem.
„ O iustitiam, & Deorum
„ Fatum refluens.
Am. Venisti sero quidem *eo*, vbi morte pœnas lues,
Qui *nos* te præstantiores iniuriis afficiebas.

Strophe II.

Cho. Gaudia, lachrymarum
Dederunt *mihi* riuulos.
Venerunt *enim* rursus, quæ prius
Nunquam animo sperauit se passurum dominus *huius* terræ.

Ἐπὶ δ' αὖ ἀνάγκῃ πεθοιμῖτις ἡμῖν θανεῖν,
Στέργειν ἀνάγκη. δρᾶσέον δ', ἃ σοι δοκεῖ.
Λύκ. Πᾶ δῆτα Μεγάρα; ποῦ τέκν' Ἀλκμήνης γόνος;
Ἀμ. Δοκῶ μὲ αὐτὸν, ὡς ἔνδοθεν εἰκάσαι.
Λύκ. Τί χρῆμα δόξης τῆσδ' ἔχὼς τεκμήριον;
Ἀμ. Ἱκέτις πεσὼς ἀγνοῖς ἑστίας ἵδρυσεν βάθροις.
Λύκ. Ἀνόητα γ' ἱκετεύκασιν οἰκτρῶς βίου.
Ἀμ. Καὶ τὸν θανόντα γ' ἀναγκαῖ κάτω πόσιν.
Λύκ. Ὅσῃ' ἀπάρσιν. ἦ δὲ μὴ, μόλῃ ποτέ;
Ἀμ. Οὐκ. εἴσ μή τις θεῶν ἀνασπάσῃ νιν.
Λύκ. Χώρᾳ πρὸς αὐτὸν, κἀγὼ μείζ' ἂν δυμαίτιον.
Ἀμ. Μέτοχος αὖ εἶμι τῶ φόνω, δράσας τόδε.
Λύκ. Ἡμεῖς, ἐπειδή σοι τόδ' ἐς σὺ μέλον,
Οἱ δεσμάτων ἔξωθεν, οἰκποροῦσομεν
Σωὺ μητρὶ παῖδας. δεῦρ' ἕπεσθ' ὡς τάχιστα,
Ὡς ἂν σχολῇ λύσωμεν ἀσμένοι πόνων.
Ἀμ. Σὺ δ' οὖν ἴθ', ἔρχῃ δ' εἰς χερεῖον. τὰ δ' ἄλλ' ἴσως
„ Ἄλλῳ μελήσει. πρὸς δίκαν δ' ὁρῶν κακῶς,
„ Κακὸν τι πράξειν. ὦ γέροντες, εἰς κακὸν
Στείχ', βέβηκεν δ' ὀρχύων ὀλυμπίαν
Ἐριφοφορβίαν, τὰς πύλας δοκῶν κτανεῖν
Ὁ πυκτικώτατος εἶναι δ', ὡς ἴδω νεκρὸν
„ Πίπτοντ'. ἐγὼ δ' ἡδονὰς ἀνήσκων αὐτῆς
„ Ἐχθρὸς, πόνων τε τῶν δεδραμένων δίκλω.

ΑΝΟΜΟΙΟΣΤΡΟΦΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. Μεταβολὰ κακῶν.
„ Μέγας ὁ πρόσθ' ἄναξ,
„ Πάλιν ἀνατρέφει
„ Βίοτον εἰς ἄιδαν.
„ Ἰὼ δίκα. καὶ θεῶν
„ Παλίρρυτος πότμος.
Ἀμ. Ἦλθες χρόνῳ μὲν. ἃ δίκλω δ' ἀδικεῖς θανών,
Ὕβρεως ὑφείζων τὰς ἀμείνονας σέθεν.

Στροφὴ β'.

Χο. Χαρμονὰ δακρύων
„ Ἔδοσαν ἐκβολάς.
Πάλιν ἔμολεν, ἃ πάρος
Οὔποτε δόξᾳ φρενὸς ἦλ-
θεν πυθέσθαι. γᾶς ἄναξ.

Αλλ' ὦ γεραιὲ, καὶ τὰ δωμάτων ἔσω
Σκόπωμεν, εἰ πρέποντ' ἐς ὑμᾶς ἐγὼ θέλω.

Στροφὴ γ'.

λύ. Ἰὼ μοι μοι. Χο. τόδε κῶμον ἀγάγετον
Μέλος ἐμοὶ κλύειν
Φίλιον ἐν δόμοις.
Θοάτος ἀκόσμου βοᾶς,
Βοᾶς, στενάζων φροιμιόν γ', ἄναξ, φόνου.
λύ. Ὦ πόποι Κάδμου γᾶ, κατόλωλά μοι δόλῳ.
χο. Καὶ γὰρ ὀλώλυσ'· ἀντίποινα δ' ἐκτίνων.
Τόλμα, διδούς γε τῶν δισθραμμάτων δίκας.

Στροφὴ δ'.

χο. Τίς ὁ θεὸς ἀνομίαις χραίνων, θνητὸς ὤν,
„ Ἄφρονα λόγον ἔρριψεν μακάρων
„ Κατὰ βάλ', ὡς ἄρ' ἐθέλουσι θεοί;
Γέροντες, οὐκέτ' ἔστι δυστυχὴς ἀνήρ.
Σιγᾷ μέλαθρα, τοὺς χορεύειν τρόπωμεθα.
Φίλοι γὰρ εὐτυχοῦσιν, οὓς ἐγὼ θέλω.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Χορεῖ, χορεῖ, κ' ἀγαλίαις μέλεσι θήβας
2 Ἱερὰν κατ' ἄστυ.
3 Μεταμαγὰς γὰρ δακρύων,
4 Μεταμαγὰς σωτυχίας
5 Ἔπεσεν ἀοιδάς.
6 Βέβακεν ἄναξ ὁ κλεινός.
7 Ὁ δ' παλαίτερος
8 Κρατεῖ, λιμένα λιπὼν γε τὸν Ἀχερόντιον.
9 Δοκημάτων ἔκτος ἦλθεν ἐλπίς.

Ἀντιστροφὴ α'.

„ 1 Θεοὶ, θεοὶ, τοὺς ἀδίκους μέλεσι, κ' τῶν
„ 2 Ὁσίων ἐπήκουν.
„ 3 Ὁ χρυσὸς, ἄ τ' δυτυχία,
4 Φρενῶν βροτοὺς ἐξάγετον,
5 Δώμασιν ἄδικον
6 Ἐφίλων. χρόνον δ' ἔτλα.
7 Τοπάλιν ἐσορᾶν.
8 Νόμων παρίμεν, ἀνομίαν χάριν διδούς,
9 Ἔφαυσεν ὅλον κύκλιον ἅρμα.

Σπεύ-

Sed ὁ senex quid intra domum fiat
Videamus, si quis agat vt ego cupio.

Strophe III.

Ly. Hei mihi, mihi. *Cho.* Incipit hoc
Carmen, mihi auditu
Iucundum in ædibus.
Mors non procul *abest: Iam enim* clamat,
Clamat, gemens procœmium cædis, rex.
Ly. O tota Cadmi terra, dolo pereo.
Cho. Etenī *alios ipse* pdidisti. vicissim igitur pœnas psoluēs,
Aude *dolorem ferre, tuorum* facinorum pœnas luens.

Strophe V.

Cho. Quis mortalis existens Deos polluens iniustitia,
„ Stultum sermonem contra beatos cælites
„ Effudit, quod dii nihil possint?
Senes, non est amplius *superstes* impius vir.
Tacent atria. ad choros nos vertamus.
Amici enim, quos volo, felices sunt.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

1 Choreæ, choreæ, & conuiuia curæ sunt *hominibus,*
2 Per sacram vrbem. [Thebarum
3 Mutationes enim lachrymarum,
4 Mutationes fortunæ
5 Pepererunt cantus.
6 Abiit, & *obiit* superbus ille rex.
7 Ille vero prior & *antiquior princeps*
8 Regnat, Acherontio portu relicto.
9 Venit spes præter opinionem.

Antistrophe I.

1 Dii, Dii solent impios, &
2 Pios audire.
3 Aurum, & felicitas
4 De sana mente depellit homines,
5 Iniustam potentiam *secum*
6 Attrahens. Tempus enim, *Deus q.* sustinuit
7 Iterum intueri, *tandemq. nos afflictos miserari.*
8 Legē *enim* cōcedens *nobis,* & æquitati gratiā tribuens,
9 Fregit nigrum currum diuitiarum.

Strophe II.

1 Ismeno *sit* coronatio,
2 Et vrbis septem portas habentis *coronari*
3 Vici saltate.
4 Et Dirce pulchre fluens,
5 Et vna puellæ Asopicæ
6 Ito patris aqua
7 Relicta concentrices, & *simul celebrate*
8 Nymphæ Herculis
9 Præclara victoria decorum certamen. ô
10 Pythii nemorosa rupes,
11 Et domus Musarum Heliconidum,
12 Venite læto *cum* strepitu, *eamus*
13 *In* meam vrbem, & meos muros,
14 Vbi satorum *hominum* genus apparuit,
15 Agmen armatorum, quod terram
16 Liberorum liberis permutat,
17 Sacrum lumen Thebis.

Antistrophe II.

1 O lectorum duo cognata
2 Cubilia, mortalis *scilicet Amphitryonis*,
3 Et Iouis, qui venit ad cubile
4 Nymphæ Perseidis, & credibilis
5 Mihi iam vetus
6 Concubitus tuus ô Iupiter,
7 Præter spem apparuit.
8 Tempus vero ostendit splendidam
9 Victoriam Herculis,
10 Qui ex penetralibus terræ rediit,
11 Relicta domo infernali Plutonis.
12 Melior dominus mihi es,
13 Gratus genere regum. *vel, q̃ ignobilibus regum, i. quãtiges ignobiles, vt Lycus.*
14 Quæ nunc intueri licet
15 Ensiferorum in certaminum
16 Contentione, propter iustitiam *hæc*
17 Diis adhuc placent.

Hem, hem.
An in idem certamen timoris venimus?
Senes, quale spectrum video supra domum?

Στροφὴ β'.

1 Ἰσμήνῳ σ' στεφανηφορείαν,
2 Ζευξαί θ' ἑπτὰ πύλας πόλεως
3 Ἀναχορεύσαι τ' ἀγυιάς.
4 Δίρκαν θ' ἁλμυρείθρων,
5 Σύν τ' Ἀσωπίδες κόραις,
6 Πατρὸς ὕδωρ βᾶτε
7 Λιποδρομοῦσαι συναοιδοὶ
8 Νύμφαι τὸν Ἡρακλέους
9 Καλλίνικον ἀγῶν'. ὦ
10 Πυθία δενδρώεντα πέτρα,
11 Μουσῶν θ' Ἑλικωνίδων δόμοι,
12 Ἥξετ' εὐκάθετοι κιθάρᾳ
13 Ἐμὰν πόλιν, ἐμούς τε τείχη,
14 Σπαρτῶν ἵνα γηγενὴς ἔφανε,
15 Χαλκωπίδων λόχος, ὃς γᾶν
16 Τέκνων τέκνοις μεταμείβει,
17 Θήβαις ἱερὸν φῶς.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ὦ λέκτρων δύο συγγενεῖς
2 Εὐναί, θνατοχύτου τε,
3 Καὶ Διὸς, ὃς ἦλθεν ἐς εὐνὰς
4 Νύμφας τᾶς Περσηίδος. καὶ πρὶν
5 Μοι τὸ παλαιὸν ἤδη
6 Λέχος ὦ Ζεῦ τὸν σὸν,
7 Οὐκ ἐπ' ἐλπίδι φαύθη.
8 Λαμπρὰν δ' ἔδειξ' ὁ χρόνος
9 Τὸν Ἡρακλέος ἀλκάν.
10 Ὃς γᾶς ἐξέβα θαλάμων,
11 Πλούτου δόμων λιπὼν νέρτερον.
12 Κρείσσων μοι τύραννος ἔφυς,
13 Ἡδὺς χθονὸς αὐάκτων.
14 Ἃ νῦν ἱερᾶν φαίνᾳ,
15 Ξιφηφόρων ἐς ἀγῶνων
16 Ἀμιλλαν, εἰς τὸ δίκαιον
17 Θεοῖς ἔτ' ἀρέσκᾳ.

IAMBOI.

Ἔα, ἔα.
Ἆρ' εἰς τὸν αὐτὸν πίτυλον ἥκομεν φόβου,
Γέροντες, οἷον φάσμ' ὑπὲρ δόμων ὁρῶ.

Φυγῇ φυγῇ
Νῶϊν πέδαν ἄρεκ ὦλον, ὑπ' ὀδῶν ἔλα.
Ὦ ναξ παιάν,
Ἀπότροπος γένοιό μοι τῶν παρόντων.
Ἰρις. Θαρσεῖτε νυκτὸς παῖδ' ὁρῶντες ἔνθεον
Λύσσαν, γέροντες, κἀμὲ τῶν θεῶν λάτριν
Ἶριν. πολλῷ γὰρ ἄδην ἤκομεν βλάβος,
Ἐνὸς εἰ' ἐπ' ἀνδρὸς σώματα τανύομεν,
Ὃν φασιν εἶναι Ζηνὸς Ἀλκμήνης τ' ἄπο.
Πρὶν μὲν γὰρ ἄθλοις ἐκπελᾶσθ' ἦσαν πικροῖς,
Τὸ χρεὼν νιν ἐξέσωζεν. ἐπεὶ δ' ἔλαβε πατὴρ
Ζεὺς νιν κακῶς δρᾶν, ὅτ' ἐμὲ κἄβαλ' Ἥρᾳ ποτέ.
Ἐπεὶ γὰρ μόχθους διεπέρασ' Εὐρυσθέως,
Ἥρᾳ προσῆψαν κῆδος αἱμάτων θεᾷ,
Παῖδας κτανεῖν σφ. αὐτῷ δ' ἐγώ.
Ἀλλ' εἰ' ἄτεκνος συλλαβοῦσα καρδίαν,
Νυκτὸς κελαινῆς εὐμενὴς παρθένος,
Μανίαις τ' ἐπ' ἀνδρὶ τῷδε, κἀ παιδοκτόνοις
Φρενῶν παραγμοῖς, κἀ ποδῶν σκιρτήμασιν,
Ἕλωσι κίνει, φόνιον ἐξίσκουσ' ὅλον.
Ὡς αὖ φονεύσας δι' Ἀχερουσίου πόρου
Τὸν καλλίπαιδα στέφανον αὖθέντη φόνῳ,
Γᾶς μὴ τὸν Ἥρας ἰὸς ἐς αὐτὸν χολᾶται,
,, Μάθῃ γὰρ τὸν ἐμὸν ἢ θεοὶ μὴ ἐόντες,
,, Τὰ θνητὰ σθένη ἴσαν μεγάλα, μὴ δέοντες ὄγκου.
Λύσ. Ἐξ εὐγενοῦς μὲν πατρὸς, ἐκ τε μητέρος
Πέφυκα, νυκτὸς ἀρσένου τ' ἀφ' αἵματος.
Τιμὰς δ' ἔχω δοκῶ τοι τὰς ἀγαθοῖσιν
φίλοις,
Οὐδ' ἥδομαι φοιτῶσ' ἐπ' ἀνθρώπων φίλους.
Παρεμνέσαι δὲ, πρὶν σφαλεῖσαν εἰσιδεῖν,
Ἥρᾳ θέλω σοί τ', ὦ πόποι' ἐμοῖς λόγοις.
Ἀνὴρ ὁδ' οὐκ ἄσημος, ὅτ' ἐπὶ χθονὶ,
Οὔτ' οὐρανοῖσιν, ἔγκ μ' ἐκπέμπεις δόμους
Ἄβατον χώραν, κἀ θάλασσαν ἀρίαν
Ἐξημερώσας, θεῶν αὐίσησιν μόνῳ·
Τιμὰς, πιτνάσας ἀνοσίων ἀνδρῶν ὕπο.
Σοί τ' ἀπειλῶ μεγάλα βέλεσι κἀμοί.
Τραχεῖαι.
Ἰρις. Μὴ σὺ νυθέτει, τὰ δ' Ἥρας κακὰ μηχανήματα

Fuga, fuga.
Segnem ex solo tolle pedem, e medio abi.
O rex Apollo
Auerruncus sis mihi malorum, *a me depelle mala.*
Iris. Confidite videntes filiam hanc Noctis
Lyssam, ô senes, & me Deorum ministram
Iridem. Nullum enim vbi venimus *allatura* damnū.
Sed militamus aduersus corpora vnius viri,
Quem Iouis, & Alcmenæ filium esse dicunt.
Nam priusquam abiolueret dura certamina,
Necessitas ipsum seruauit, neque permisit pater
Iupiter ei malefacere, neq; me, neq; Iunonē vnquam:
Sed postquam confecit labores Eurysthei,
Iuno vult ei nouum sanguinē *nouumq; piaculū* addere
Interficienti liberos. & ego assentior.
Sed age inexorabilis, correpto *eius* corde.
Noctis obscuræ innupta virgo,
Insaniam in virum hunc, & interfectricem filiorū
Mentis perturbationem, & pedum saltationem
Impelle, commoue, cruentum emitte funem.
Vt cæsa & *ad Plutonem missa* per Acherontium iter
Illa pulchra liberorum corona, propria manu,
Cognoscat qualis in ipsum sit Innonis ira,
,, Et discat meam. certe dii nihil *essent*, [ret.
,, *Res* vero mortalium essent magnæ, si pœnas *iste* nō da-
Ly. Ex generoso quidem patre, & matre *nobili*
Nata sum, ex sanguine Noctis. & Cæli:
Honores vero hos, *& munus hoc* habeo, vt non inui-
deam amicis,
Neque læter vadens aduersus homines amicos.
Sed admonere, priusquam errantem *me* videatis,
Iunonem, teq; volo, si obtemperaueritis meis verbis.
Vir hic non *est* obscurus, neque in terra,
Neque inter Deos, in cuius domum me mittis.
Regiones enim inaccessas, & ferum mare
Cum pacarit, solus *in integrum* restituit Deorum
Honores ab impiis viris sublatos.
Neque tibi suadeo vt grauia mala velis, *& moliaris isti.*
Iris.
Ne tu *nos* moneas. Iunonis enim mala consilia

In optimum vestigium ingrediuntur pro malo, *i. non malum: at optimum exitum habebunt.*
Coniunx Iouis non misit te huc, vt moderate agas.
Lyss. Solem testor me facere, quæ non cupio facere.
Si igitur me Iunoni, tibiq; inseruire necesse est,
Celeriter, & cum impetu *te* sequi, vt venatorem canis *sequi solet*,
Vado: neq; pontus adeo celeriter fluctib. ingemiscens
„ Neq; terræmotus, & fulminis impetus dolores spirãs,
„ Vt ego curram in pectus Herculis,
„ Et rumpam domum, & impetum faciã in familiam,
Interficiens primum liberos: qui vero occidet, nescict
Liberos se, quos genuit, occidere, priusquam liberatus fuerit a me a rabie.
Est *fit quod cupis*, ecce. Et iam quatit caput a foribus,
Et distortos, *ac* truculentos oculos tacite voluit.
Anhelitum vero non moderatur, *& est* vt taurus ad impressionem *faciendam*
Incitatus, mugit vero inuocans Furias Tartari.
Ego te mox magis incitabo, & terrore inflabo.
Vade in Olympum, ô Iri, tollens generosos pedes.
In ædes vero nos inuisibiles penetrabimus Herculis.

MONOSTROPHICA.

Cho. Eheu, eheu.
Geme. detondetur *enim*, *ac decerpitur* tuus flos,
O ciuitas, filius Iouis.
Infelix *es ô* Græcia, quæ benefactorem
Amittes. perdes Lyssæ furoribus
Agitatum occultis. [tor.
Discessit in curru *vecta* hęc *Lyssa* multorũ gemituũ auc-
Currui autem, *i equis currum trahentibus* subdidit stimulos vt ad perniciem *ferendam* ruens,
Noctis Gorgon, *i noctis filia Gorgoni similis*, centũ capitibus *formidabilis*,
Serpentum sibilis Lyssa *terribilis*, oculis micans.
Cito deus commutauit felicem *in infelicem*.
Celeriter vero *animam* expirabitis a patre *casi* ô liberi.
O me infelicem. ô Iupiter tuũ genus statim sine liberis erit.
Lyssa enim te crudelis, & vltrices
Vindictæ malis affligent. O domus

Εἰς τὸ λῷστον ἐμβιβάζεσ' ἴχνος, αὐτὴ τὰ
κακά.
Οὐχὶ σωφρονεῖν γ' ἔπεμψε δεῦρό σ' ἡ Διὸς δάμαρ.
λύσ. Ἥλιον μαρτυρόμεσθα θρῶσ', ἃ δρᾶν ἃ βούλομαι.
Εἰ δ' ἡ μ' Ἥρα δ' ἐπουρεῖν σοι τ' ἀναγκαίως ἔχει
Ταχος, ἐπῤῥοιζῶ δ' ὁμαρτεῖν ὡς κυνηγέτη
κύων,
» Εἶμι γ'. οὔτε πόντος ὕπω κύμασι τένων λάβρως,
» Οὔτε γῆς σεισμὸς, κεραυνῶ τ' οἶστρος ὠδῖνας πνέων,
» Οἷ' ἐγὼ στηθοδαμασθεὶς στέρνον εἰς Ἡρακλέος.
Καὶ καταῤῥήξω μέλαθρα, κἀδόμους ἐπεμβακλῶ,
Τέκν' ἀποκτείνασα πρῶτον. ὁ δὲ κἀνὼν, σὸν εἰσεῖ
Παῖδας, ὃς ἔπκτ', ἐναίρων, πρὶν ἂν ἐμὰς λύσας ἀφῇ.
Ἧν ἰδού. κἀδὴ πνέουσ' κρᾶτι βαλβίδων ἄπο,
Καὶ λαφυρόφρις ἐλίσσει σῖγα γοργώπους κόρας.
Ἀμπνοὰς δ' ἐσωφρονίζεις, τῶργος ὡς ἐς ἐμβολὰς
Δεινός. μυκᾶται δ' κἠρὰς ἀναβαλὼν τὸ Ταρτάρου.
Ταχύς σ' ἐγὼ μᾶλλον χρόσω, κἀγχυλίσω φόβῳ.
Σπεῖχ' ἐς ὄλυμπον πόδ' αἴρουσ', ἶρι, γηγενῆ πόδα.
Εἰς δόμους δ' ἡμᾶς ἄφαντοι δυσόμεσθ' Ἡρακλέος.

MONOSTROPHIKA.

χ. Θυγατρὸς Διὸς,
Στέναξον, ἀπόκλαυσόν τε σὸν ἄνθος
Πόλις, ὁ Διὸς ἔκγονον
Μίλιος, Ἑλλὰς, ἃ τὸν εὐεργέταν
Ἀποβαλοῦς. ὀλεῖς μανίαισι Λύσσας
Χορεύθεντ' εὐαύλοις.
Βάκχευε δ' ἐν διφρείοις ἃ πολύστονος.
Ἅρμασι δ' εὐδίδωσι κίνησον ὡς ἐπὶ
λώβᾳ,
Νυκτὸς Γοργὼν, ἑκατὸν κίφα-
λαῖς,
Ὄφεων ἰαχήμασι Λύσσα μαρμαρωπός.
Ταχὺ τὸν εὔτυχῆ μετάβαλε δαίμονα.
Ταχὺ δ' ἄπεδος παιδὸς τέκν' ἐκπεύσατε.
Ἰὼ μοι μέλεος, ἰὼ Ζεῦ, τὸν σὸν γόνον, κἄγγονα
αὐτίκα.
Λύσσα δέ σ' ἀμάθυρτος, ἀποινόδικοι
Δίκαι, κακοῖσιν ἐκπαύσουσιν. ἰὼ τέκνα.

Καὶ ὦ-

Καθάρχεται χορεύματα τυμπάνων ἄτερ,
Οὐ βρομίῳ κεχαλασμένα θύρσῳ ἰὼ δόμοι.
Πρὸς αἵματ', οὐχὶ Βακχικὰ διονυσιάδων
Βοτρύων ἐπὶ χεύμασι λώβας,
Φυγῇ τέκν' ἐξορμᾶτε.
Δαΐον τόδε, δαΐον
Μέλος ἐπωλεῖται,
Κωκυτεῖ τε τέκνων διωγμόν.
Οὔποτ' ἄκραντα δόμοισι
Λύσσα βακχεύσει.
Αἰαῖ κακῶν.
Αἰαῖ δὴ τε.
Τὸν γεραιὸν ὡς τέκνω
Πατέρα, τῶν τε παιδοτρόφον.
Μάτην τέκνα γιγνῶται.
Ἰδοὺ, ἰδού.
Θύελλα στείβει δῶμα, συμπίπτει στέγη.
Ἦ, ἦ τί δρᾷς ὦ παῖ Διός;
Μιλάθρα πάρα γαμφηπερῴδειον,
Ὡς ἐπ' Ἐγκελάδῳ ποτὲ Παλλὰς,
Εἰς δόμους πέμπεις.
ἄγγ. Ὠλόμαν γήρα σώματα. Χ. αὐανθήλεις μὲ πίνα βοᾷς
ἄγγ. Ἄλαστα τῶν δόμοισι μᾶλλον οὐκ ἔστιν ἄξομαι
Τεθνᾶσι παῖδες.
Αἰ, αἰ. στενάζεθ', ὡς στενακτά.
Δαΐοι φόνοι.
Δαΐοι δ' τοκέων χεῖρες.
Οὐκ ἄν τις εἴποι μᾶλλον, ἢ πεπόνθαμεν.
χο. Πῶς παισὶ στενακτὸν ἄταν,
Ἄταν πατέρος ἀμφαίνεις;
Λέγε πίνα τρόπον ἔστυφελίχθην
Ἐπὶ μέλαθρα κακὰ παίδα,
Τλήμονάς τε παίδων τύχας.

IAMBOI.

ἄγγ. Ἱερὰ μὲν ἦν πάρεστιν ἑστίας Διὸς
Καθάρσι' οἴκων, γῆς ἄνακτ' ἐπεικόνων
Ἐξίσταλι τῶνδε δωμάτων Ἡρακλῆς.
Χορὸς δ' καλλίμορφος εἰστήκει πτ-
ώλων,

Inchoatur chorea sine tympanis,
Non grata thyrso Bacchico (ô domus)
Ad cædes *spectans*, non *ad* Bacchicam
Insolentiam, propter botrorũ fluxus, & vini copiam,
Fugâ liberi, exilite. *ocius hinc vos proripite.*
Hostile hoc hostile *est*
Carmen, *quod hic* accinitur,
Venaturque persecutionem liberorum.
Non sine effectu in ædibus
Lyssa bacchabitur.
Heu, hêu malorum *causâ*.
Heu, heu profecto.
Quam lugeo senem
Patrem, & liberorum nutricem.
Frustra liberi gignuntur.
Ecce, ecce,
Turbo concutit domum, concidit tectum.
Heu, heu, quid agis ô fili Iouis?
Pertur bationem tartaream in atrium,
Vt olim Pallas aduersus Enceladum
In domum mittis.
Nun. O senio cana corpora. *Cho.* quo clamore me vocas?
Nun. Atrocia *sunt mala*, quæ in ædibus *fiunt*. Vatem alium non ducam, *qui nobis hæc prædicat*.
Mortui sunt liberi:
Heu heu, lugete, quia lugendum *est*.
Hostiles *sunt hæ* cædes,
Hostiles etiam parentum manus:
Nemo posset maiora dicere, quam passi sumus.
Cho. Quomodo liberis lamentabilem cladem,
Cladem patris indicas?
Dic quomodo venerint diuinitus
In domum hæc mala,
Et miseros casus liberorum *nobis aperte narra*.

Nuncius.

Sacra quidem erant ante Iouis aram
Ad lustrationem ædiũ, postquã cæsũ *huius* agri regem
Eiecit *ex* his ædibus Hercules.
Chorus autem liberorum pulchra forma conspicuus
ad aram stabat,

Et pater, & Megara calathus vero iam circum
Aram ferebatur. vocem vero piam habebamus.
Cum autem torrem manu dextra laturus esset
Filius Alcmenæ, vt intingeret in aquam lustralem.
Constitit tacitus. & cum cunctaretur pater,
Filii aduerterũt oculos *ad eum. eũ intuebãtur.* Ille vero
Sed corrupt' cõuersionib. oculorũ, [nõ ãpli' idẽ erat.
Fibrasque in oculis sanguineas emittens, *oculusq; sanguineis micans,*
Spumam in bene comatam genam exstillabat.
Dixit autem cum risu furioso:
Pater, quid sacra facturus accendo, priusquam interfecerim Eurystheum,
Ignem lustralem, & duplicem laborem habeo,
Cum liceat mihi vna manu ista rite conficere?
Quum autem huc attulero caput Eurysthei,
Propter præsentes mortuos expiabo manus.
Effundite fontes, & abiicite canistra e manibus.
Quis mihi dat arcum? quis arma manus?
Ad Mycenas vado. oportet capere
Vectes, & ligones, vt Cyclopum sedes
Rubra regula, & cęlis, *secãtibusq; latomorũ malleis* aptã-
Inflexo ferro simul euertam vrbem. [tas, 945
Postea discedens, cum non haberet currum, habere se
Dicebat, & ascendit in summam sedem currus,
Et verberabat *eã*, manu tanquam stimulo verberans.
Duplex vero ministris erat risus metusq; simul.
Et quidam hoc dixit in alius alium intuitus,
Ludit nobiscum dominus, an furit?
Ille vero serpebat sursum, & deorsum in domo:
Veniẽs vero in mediã habitationẽ virorũ, *in* ciuitatem
Venire se dicebat, ingressus in domũ. [Nisi
Recumbens autem in solo. quasi illic *esset*, parat
Epulas: sed breui tempore vadens per habitationem,
Dicebat se accedere ad rupes nemorosi Isthmi:
Et ibi posito nudo corpore a chlamyde.
Cum nemine certabat, & *tamen* renunciabatur
Ipse a se victor, nullius *a se victi*
Famã, *nomenq;* proferẽs. dira vero Eurystheo minans,
Erat Mycenis *opinione, & verbis.* pater autem ipsum

Atrin-

Πατήρ τε, Μεγάρα τ'. ἐν κύκλῳ δ' ἤδη κρατὸς
Εἱλίκτο βωμοῦ. φθέγμα δ' ὅσιον εἰχόμην.
Μέλλων δ' ἁλὸν χέλειν δεξιᾷ φέρων,
Εἰς χέρνιβ' ὡς βάψειν Ἀλκμήνης τόκος,
Ἔστη σιωπῇ. & χρονίζοντος πατρὸς,
Παῖδες τρέσαντες ὄμμ'. ὁ δ' οὐκέτ' ὀρθὸς ἦν,
Ἀλλ' ἐν προφῶσιν ὀμμάτων ἐφαρμῷ,
Ῥιζάς τ' ἐν ὀσσοις αἱμάτω πους σκε-
βαλών,
Ἄφρον κατεῖχε δ' ὑπερίσχυ ἱδρώτος.
Ἔλειξε δ' ἄκρα γένυν παρηπωλημένην,
Πάτερ, τί θυῶ πρὶν κτανεῖν Εὐ-
ρυσθέα,
Καθάρσιον πῦρ, ἢ πόνους διπλοῦς ἔχω,
Ἑξὸν μιᾶς μοι χερὸς οὓς θεοὺς πέδε;
Ὅταν δ' ἐνέγκω δεῦρο κρᾶτ' Εὐρυσθέως,
Ἐπὶ τοῖσι νεκροῖσι νηνοῦσιν ἁγνιῶ χέρας.
Ἐκχέετε πηγάς, ῥίπτετ' ἐκ χερῶν κανᾶ.
Τίς μοι δώσει τόξα; τίς ὅπλον χερός;
Πρὸς Μυκήνας εἶμι. λάζυσθε χερῶν
Μοχλὸν, ἀκόνας δ', ὥστε Κυκλώπων βάθρα,
Φοίνικι κανόνι, καὶ τύκοις ἁρμοσμέναι,
Στερνῶ σιδήρῳ σωτηρίαν ὠσὼν πόλιν.
Ἐκ τῶνδε βαίνων, ἅρματ' οὐκ ἔχων, ἔχλν
Ἔφασκε. δίφρου τ' εἰσέβαινεν αὐτόμα,
Κἄτεινε, κἀντῷ δῆθεν ὡς ἡνίαν χερί.
Διπλοῦς δ' ὁ παιδὸς ὦ γέλως. φόβος δ' ὁμοῦ.
Καί πως τόδ' εἶπεν ἄλλο εἰς ἄλλον δρακών,
Παίζει θεὸς ἡμῶς δεσπότης, ἢ μαίνεται;
Ὁ δ' ἅρπεν ἄνω τε, & κάτω κῶλ' στέγας.
Μέσον δ' ἐς ἀνδρῶν' εἰσιοῦσαν, Νίσου πόλιν
Ἧκειν ἔφασκε, δώματ' εἰσω βεβώς.
Κλινθεὶς δ' ἐς ἕδρας, ὡς ἐκεῖ σκιδνάζεται
Θοίνης. διελθὼν δ' εἰς βραχὺν χρόνον μονῆς,
Ἰσθμοῦ νάπαις ἔλεγε πορσοβαίνειν πλάκας.
Κἀντεῦθεν ἤδη γυμνὸν σῶμα θεὶς πορπαμάτων,
Πρὸς ἅδην ἡμιλλᾶτο. κἀξεκηρύσσετο
Αὐτὸς πρὸς αὑτὸν κἀκίνησε, κἀδίνας
Ἀνεῖπε τάδε πρῶτ'. δεινὰ δ' Εὐρυσθεῖ βρέμων,
Ἦν ἐν Μυκήναις τὼ λόγω. πατὴρ δέ νιν

Θίγων

Θίγων κρατιμαῖς χερσὶ, σὺν ἑπτὰ πόδι.
Ὦ παῖ, τί πάσχεις; πῖς ὁ τρόπος ξενώπτως
Τῆσδ'; ἆρα που φόνος σ' ἐβάκχευσε νεκρῶν,
Οὓς ἄρτι κτείνεις; ὄδε γὰρ Εὐρυσθέως δοκῶν
Πατέρα σὸν παρβοᾶν θ' ἱκέσιον ψαύειν χερὸς,
Ὠθεῖ. φαρέτραν δ' ἐν δύοιν σκιάζεται,
Καὶ τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας, τοὺς Εὐρυσθέως
Δοκῶν φονεύειν. οἱ δὲ περβοῶντες φόβῳ,
Ἄλλος ἄλλοσ', εἰς πτέρυγας ὁ μὲν
Μητρὸς παλαίνης, ὁ δ' ὑπὸ κίονος σκιᾶς.
Ἄλλος δὲ βωμὸν, ὄρνις ὡς, ἐπληξ' ὕπο.
Βοᾷ δὲ μήτηρ, ὦ τέκνων, τί δρᾷς; τέκνα,
Κτείνῃς; βοᾷ δὲ πρέσβυς, οἰκετῶν τ' ὄχλος.
Ὁ δ' ἐξ ἑλίσσων παῖδα κίονος κύκλῳ,
Τόρυμμα δεινὸν ποδὸς ἐναύλιον σχεθεὶς,
Βάλλ' ὡς ἥπερ. ὕπτιος δὲ λαίνας
Ὀρθοστάδας ἔδυσεν, ἐκπνέων βίον.
Ὁ δ' ἠλάλαξε, κἀπεκώμπασεν πόδι,
Εἰς ὦν νεοστὸς ὀδὲ γενὼν Εὐρυσθέως.
Ἔχθραν πατρῴαν ἐκπνέων, πίπλωκέ μοι.
Ἄλλῳ δ' ἐπεῖχε τόξ', ὃς ἀμφὶ βωμίαν
Ἐπλῆξε κρηπῖδ', ὡς λιληθείη δοκῶν.
Φλιὰν δ' ὁ τλήμων γήρασι πεσὼν πατρὸς.
Καὶ ὡς ὑγιὲς ἔρεισμα χεῖρα, κἀ δέμας, βαλὼν,
Ὦ φίλτατ', αὐδᾷ, μή μ' ἀποκτείνῃς πάτερ.
Σός εἰμι, σὸς παῖς. ἐκ τὸν Εὐρυσθέως ὀλεῖς.
Ὁ δ' ἀγριωπὸν ὄμμα Γοργόνος δίκην,
Ὡς εἶντες ἔσῃ παῖς λυγρὸν τοξεύματος,
Μηδροκτύπων μίμημ' ὑπ' ἐκ κάρα βαλὼν,
Ξύλον καθῆκε παῖδος εἰς ξανθὸν κάρα.
Ἔρρηξε δ' ὀστᾶ. δεύτερον δὲ παῖδ' ἑλὼν,
Χαρεῖ τρίτον θῦμ', ὡς ἐπισφάξων δυοῖν.
Ἀλλὰ φλιᾶς νιν ἡ τάλαιν' ὤσω δόμων
Μήτηρ ὑπεκλαθοῦσα. κἀ κλεῖ πύλας.
Ὁ δ' ὡς ἐπ' αὐτοῖς δὴ Κυκλωπίοισιν ὤν,
Σκήπτῳ. μοχλοῦ φύρισε. κἀκβαλὼν σιδήρῳ,
Δάμαρτα κἀ παῖδ' ἐνὶ κατέρρωσεν βίῳ.
Καὶ θεὸς δὲ ὡς γέροντος ἁπτοῦ φόνον.
Ἀλλ' ἦλθεν εἰκὼν, ὡς ὁρᾶν ἐφαίνετο,
Παλλὰς κραδαίνουσ' ἔγχος ἐπὶ λόφῳ κίαρ,

Κἄρριψε

Attingens valida manu, sic alloquutus est:
O fili, quid pateris? quis *est* hic modus nouitatis
Huius? nunquid dementauit te cædes mortuorum,
Quos modo interfeciſti? Ille vero ipsũ ꝑ Euryſt. existi-
Patrẽ formidantẽ, ſupplicẽ, manũ attingere, [mans
Repellit. apparat autem pulchram pharetram,
Et arcum ſuis liberis, ipſos Euryſthei *liberos*
Interficere ſe putans. Illi vero metu conſternati
Ruebant alius alio, ſub veſtes quidem alius
Miſeræ matris, alius vero ſub vmbram cólumnæ,
Alius ſub arcam ſicut auis trepide fugit.
Mater autem clamat: O genitor, quid agis? liberos
Occidis? clamat etiam ſenex, & turba miniſtrorum.
Ipſe vero inſequens puerum circa columnam
Aduerſus pedem *pueri* ſtans, dirum telum
Mittit in hepar: Supinus vero lapideas
Columnas irrigauit expirans vitam.
Ille vero iubilauit, & gloriabundus hæc protulit,
Vnus quidem hic pullus Euryſthei mortuus,
Pœnam perſoluens paternæ inimicitiæ, iacet mihi.
Arcum vero in alterũ intendit, qui ad altaris
Crepidinẽ trepidãs cõfugerat, ſic latiturũ ſe ſperãs.
Præuenit autem miſer ad genua patris accidens,
Et manu ad mentum, & collum extenſa,
O chariſſime, inquit, pater ne me occidas.
Tuus ſum, tuus filius. non perdes Euryſthei fil um.
Ille vero vertens truces oculos *ceu* Gorgonis,
Vt puer ſtetit intra iactum triſtis ſagittæ,
Ceu faber ferrarius ſupra caput iaculatus, *atq; tundens*,
Lignum demiſit in flauum caput pueri.
Fregit autem oſſa. Cũ vero ſecundũ filiũ interfeciſſet,
Vadit tanquã tertiã victimã mactatur⁹ ſupra duos.
Sed anteuertit eum intra domum miſera
Eripiens mater, & elaudit portas.
Ille vero quaſi iam ad ipſos Cyclopicos *muros* eſſet,
Fodit: vectibus mouet foreſ, & excuſſis poſtibus, *& li-*
Vxorẽ & filium vno telo proſtrauit. [*minibus*,
Inde properat ad necem ſenis.
Sed venit imago, vt cerni videbatur,
Pallas manu vibrans haſtam cuſpide munitam,

Et iecit saxum in pectus Herculis,
Quod prohibuit ipsum a furiosa cæde, & in somnū
Immisit. cecidit autem in solum, ad columnam
Tergum allidens, quæ propter ruinam tecti
Disrupta iacebat super crepidinem, & *ima fundamēta*,
Cum sene vincula constringens laqueo.
Nos vero liberantes a fuga pedem *Herculis, i. impedientes ne fugiat*, *eum* [*factum*
Alligauimus ad columnā, vt finito somno, *et expergefactus*
Nihil præter *tam* patrata *facinora* patret.
Dormit autem ille miser somnum non felicem,
Occisis liberis, & vxore. ego quidem
Haud scio quis nam mortalium *sit* infelicior.

MONOSTROPHICA.

Cho. Cædes erat, quam habuit terra Argolica,
Tunc quidem celeberrima, & optima
Græciæ, filiarum Danai,
Hæc vero *mala* superarunt, *et* cursu præterierunt
Mala illa, *q*ū tūc *acciderūt* misero *quidem: sed tamē*
Generoso filio Prognes vnicum filium *Ityn* habentis
Cædem a Musis factam dicere possem.
Tu vero tres filios, quos genuisti, ô hostis, *ô crudelis*,
Rabioso confecisti fato, *rabidus, ac furiosus interfecisti.*
Quo gemitu, aut luctu,
Aut *qua* mortalium voce *præsentia mala deflebo?*
An Plutonis chorum resonabo?
Heu, heu.
Videte bifariam claustra
Altarum ædium inclinata, *disiecta.*
Heu me.
Videte miseros istos liberos ante patrem
Miserum iacentes,
Qui dormit grauem somnum post cædem.
Videte etiam vincula, & ex multis laqueis compacta
nodorum, *funiumque*
Retinacula circa corpus Herculis
Hæc suspensa lapideas
Circa columnas ædium.
Hic vero veluti auis gemens implumem
Dolorem liberorum, senex tardo pede
Accí-

Καρήνισε πέτρον τέρνον εἰς Ἡρακλέης.
Ὅς νιν φόνῳ μαρμαίροντος ἔχε, κεἰς ὕπνον
Καθῆκε. πιτνεῖ δ' εἰς πέδον, πρὸς κίονα,
Νῶτον παλίξας, ὃς πεσήμασι στέγης
Διερράγης ἔκειτο κρηπίδων ἔπι,
Σιὼ τὸ λέχριον δεσμὸν ἀρούρων βρόχῳ.
Ἡμεῖς δ' ἐλαθέργωντες ὠκὺ δρασμῶν
πόδα.
Ἀνήπτομεν πρὸς κίονα, ὡς λήξας ὕπνου,
Μηδὲν πρόσω στρέψαντα τοῖς δεδραμένοις.
Εὗδει δ' ὁ τλήμων ὕπνον οὐκ εὐδαίμονα,
Παῖδας φονεύσας, κἀμαυτ'. ἐγὼ δ' οὐ
Οὐκ οἶδα θνητῶν ὅστις ἀθλιώτερος.

MONOSTROPHICA.

Ὁ φόνος ἰώ, ἐν Δαναΐδαις ἴσχε πάτραν,
Τότε μὲν πρέσβιστος, κἀρίστος
Ἑλλάδι πῶν τᾶ Δαναοῦ παίδων.
Τάδε δ' ὑπερβάλλει παρίδραμε
Τὰ τότε κακὰ τάλαινι
Διογλυφεῖ κόρᾳ μονοπάτνᾳ Πρόκνης.
Φόνον ἔχω λέξαι θυόμενον Μούσᾳς.
Σὺ δ' τέκνα τρίγονα τεκόμενον, ὦ δύσι,
Λυσσάδι συγκατέπρασσε μοίρᾳ.
Ἐς πίνε στεναγμόν, ἢ γόον,
Ἢ φθιτῶν αὐδάν,
Ἢ τὸν Ἀΐδα χρεὼν ἰαχήσω;
Φεῦ, φεῦ.
Ἴδεσθε διφρόδικα κλῆθρα,
Κλίνοντα ὑψιπύλων δόμων.
Ἰώ μοι.
Ἴδεσθε παῖδε τέκνα πρὸ πατρὸς ἄθλια,
Κείμενα δυστήνα,
Εὕδοντος ὕπνον δεινὸν ἐκποδὼν φόνου.
Περίσμασθε δέ, καὶ πολύβροχ' ἀμ-
μάτων
Ἐρείσματ' Ἡρακλέον ἀμφὶ δέμας
Τάδε λαΐνοις ἀσημάτοις
Ἀμφὶ κίοσιν οἴκων.
Ὀλοὸν ὥς τις ὄρνις ἄπλητον κλαγγέων
Ὠδῖνα τέκνων, πρέσβυς ὑστέρᾳ ποδὶ

Πικρῶν δικώκων τῷδε λύσιν, πάρεσθ' ὁδε.
ἀμ. Καδμεῖοι γέροντες, ἁ σίγα, σίγα,
Τὸν ὕπνῳ παρειμένον,
Εἰάσατε λαθέσθαι κακῶν;
χο. Καὶ σὲ δακρύοις τέκνων πρέσβυ, καὶ
Τέκεα, καὶ τὸ κωλίνικον κάρα.
ἀμ. Ἐκπέρα πόδα τε, μὴ
Κτυπεῖτε, μὴ βοᾶτε, μὴ
Τὸν δὴ διεύοντα,
Ὑπνῶδέα τ', δύνας ἐγείρετε.
χο. Οἵ μοι φόνος ὅσος ὅδε. Αμ. ἆ, ἆ. Δέμνιον λεῖπε:
Κεχυμένῳ ἐπαντέλλεις.
Οὐκ ἀτρεμίαν ἕλιον ἀ-
άζετ', ὦ γέροντες: μὴ,
Δίσμ' αὖ κεραόμενον
Χαλάσατε, δόμον λείπει πόλιν,
Ἀπὸ τ' πατέρα. μέλαθρά τε κώμα φύξῃ.
χο. Ἀδικῶ τ' ἀδικοῦμαι μοι.
ἀμ. Σίγα. πόνους μάθω.
Φέρε πόδα ἐς βάλω.
χο. Εὕδει; Αμ. νὴ, εὕδει ὕπνον ὕπνον ὁλόμολον,
Ὃς ἔκανεν ἄλοχον,
Ἔκανε τ' τέκεα, τοξήρη
Ψαλμῷ τοξεύσας. Χο. τέναξε νιν.
ἀμ. Στενάζω τέκνων ὄλεθρον.
χο. Ἰώ μοι σέθεν τε παιδός.
Αἰαῖ ὦ πρέσβυ. Αμ. σίγα, σίγα, πάλιν τρέπου
Ἐκπεράμῳ τρέφεται.
Φέρε δ' ὑπόκρυφον δέμας
Ὑπὸ μέλαθρον κρύψω.
χο. Θάρσει νὺξ ἔχει βλέφαρα παιδὶ σῷ.
ἀμ. Ὁρᾶθ', ὁρᾶτε.
Τὸ μὲν φάος ἐκλιπεῖν ἐπὶ
Κακοῖσιν ἁ φεύγω τέλας.
Ἀλλ' εἴ με κατὰ πατὴρ ὀΐσε,
Πρὸς τ' κακοῖς, κακὰ μήσεται,
Πρὸς Ἑλλάνων δ' αἵματι σύγγονον ἔξει.
χο. Τότε θανεῖν σ' ἐχρῆν, ὅτε δύμαρτα σᾷ
Φόνον ὁμαιμόρων ἔμιξας ἐκπάγλων,
Ταφίων πόλιν ἄστυ πέρσας.

Acerbam persequens solutionem, adest.
Am. Senes Thebani, non tacite, tacite
Solutum somno
Sinitis obliuisci malorum?
Cho. Et te gemo lachrymis, senex, & Liberos, & præclaris victoriis insigne caput,
Am. Longius procedite, ne
Strepitum faciatis, ne clametis, ne
Dormientem bene,
Et somniculosum *ex* somno excitetis.
Cho. Heu me, quanta hæc *est* cædes. *Am.* Ah, ah, discedite.
Iacens resurgit.
Non tacitam lamentationem
Lamentamini ô senes? ne *ex somno*
Excitatus, vinculis
Ruptis, perdat ciuitatem,
Patrem vero, & domum deiiciat:
Cho. Impossibile, impossibile mihi *est*.
Am. Tace, spirationem considerabo.
Age, aurem admouebo.
Cho. Dormit? *Am.* Sane q dē dormit somnū, somnū perni-
Qui vxorem interfecit, *qui* [cioſum,
Interfecit etiam liberos, arcus
Stridore, *sagittiq;* conficiens. *Cho.* Geme nunc.
Am. Gemo mortem liberorum.
Cho. Hei mihi ob filium tuum.
Ah, ah, ô senex. *Am.* Tace, tace, rursus
Excitatus sese volutat varium.
Age corpus occultatum
Sub atrio tegam, *abscondam.*
Cho. Confide. nox habet palpebras filii tui.
Am. Videte, videte,
Lucem quidem relinquere in
Malis non fugio miser.
Verum si me, qui sum pater, interficiat,
Ad mala mala addet,
Et præter furias habebit cædem cognatam.
Cho. Tunc te mori oportuit, quando coniugi tuæ
Cædem fratrum vlturus eras,
Euersa insigni vrbe Taphiorum.

Am. Fuga, fuga, ſenes,
Procul ab ædibus
Currite, fugite furioſum
Virum excitatum.
Mox cædem alteram ad cædem addens,
Bacchabitur per vrbem Thebanorum.
Herculos.
O Iupiter quare odiſti adeo iracunde filium
Tuum, & induxiſti in mare iſtud malorum?
Hem. Spiro quidem, & video quæ me oportet,
Aërem, & terram, & radios hoſce ſolis,
Vt in tempeſtatem, & mentis perturbationem
Incidi grauem, & ſpiritus feruentes ſpiro, *ducens eos*
Ex alto: *et* ex pulmonibus non æqualiter. [*habens*
Ecce, q d vinculis, ceu nauis in portũ ſubducta, *vinctũ*
Iuuenilem thoracem, & brachium
Adſum ad fractum lapideum parietem?
Certe ſedes habeo vicinas mortuis,
Alatæque ſagittæ, & arcus ſparſi ſunt humi,
Quæ antea admota meis brachiis,
Seruabant latera, & a me ſeruabantur.
Numnam redii iterum ad inferos,
Euryſthei reciprocam viam ad inferos profectus?
At neque Siſypheum intueor ſaxum.
Neq; Plutonem, neq; ſceptra filiæ Cereris, *i. Proſerpinæ.*
Obſtupui certe. *et* vbinam ſim ignoro.
Eheu. quis prope, vel procul *eſt* meorum amicorum,
Qui meæ ignorantiæ medeatur?
Nihil enim certo noui eorum, quę conſueueram *ſcire.*
Am. Senes, ibo prope mea mala. [*rens.*
Cho. Et ego tecũ, nõ prodẽs calamitates, *calamitoſos* nõ *deſe-*
Her. Pater, quid ploras, & tegis oculos,
A chariſſimo filio tuo longe diſcedens?
Am. O filii es enim meus, tametſi infelix ſis.
Her. Quid vero ego mali patior, quamobrem plores?
Am. Quæ ſi quis vel Deorum pateretur, gemeret.
Her. Magnus *eſt verborum* iſte ſtrepitus. at fortunam, *&*
quid acciderit, nondum dicis.
Am. Vides enim ipſe, ſi iam mentis es compos.
Her. Dic, ſi quid noui vitæ meæ aſcribis.

ἀμ. Φυγᾶ φυγᾶ, γέροντες,
Ἀπὸ δωμάτων
Διώκετε, φεύγετε μάργον
Ἄνδρ' ἐπιφερόμενον.
Τάχα φόνον ἕτερον ἐπὶ φόνῳ βαλὼν,
Ἀναβακχεύσας Καδμείων πόλιν.

IAMBOI.

ἡρ. Ὦ Ζεῦ, τί παῖδ' ἦλθεμας ὦδ' ὑπερκότως
Τὸν σὸν. κακῶν δ' πέλαγος εἰς τόδ' ἤγαγες;
Ἔα. ἔμπνους μὲν εἰμι. καὶ δέδορκ' ἄπαξ μι δεῖ,
Αἰθέρα τε, καὶ γᾶν, πόξα θ' ἁλίκ πέδα,
Ὡς οὐ κλύδωνι. & φρενῶν παράγματι
Πέπλωκε δεινᾷ, & πνοαὶ θερμαὶ πνέι,
Μεθάρσι', ἀβέβαια πνευμόνων ἄπο.
Ἰδοὺ, τί δεσμοῖς ναῦς ὅπως ὡρμισμέν@,
Νεανίαν θώρακα καὶ βραχίονα,
Πρόσθεμι θραυστῷ λαΐνῳ τοίχισματι;
Ἦ ῥ' νεκροῖσι πλείονας θάκους ἔχω.
Πτερωτὰ τ' ἔγχη, τόξα τ' ἐστὰρ πέδῳ,
Ἃ πρὶν παρασπίζοντ' ἐμοῖς βραχίοσιν,
Ἔσωζε πολλοὺς, ἐξ ἐμοῦ τ' ἐσώζετο.
Ἦπου κατῆλθον αὖθις εἰς ᾅδου μολών;
Εὐρυσθέως δίαυλον εἰς ᾅδου πάλιν;
Ἀλλ' ὅπε Σισύφειον εἰσορῶ πέτρον,
Πλάτωνά τ', ἀδελφῆς Δήμητρ@ κόρης.
Ἕκτοι πέπληγμαι. ποτ' ὢν ἀμηχανῶ.
Ὢ πῆ. πῆς ἐγὼ, ἢ ποθοῦσι φίλων ἐμῶν,
Δύσγνωτον ὄχλις πλὴν ἐμοὶ ἰάσεται;
Σαφῶς γὰρ ἐδὲν οἶδα τῶν εἰωθότων.
ἀμ. Γέροντες, ἔλθω τῶν ἐμῶν κακῶν πέλας.
ἡρ. Κἄγωγε σοὶ σοὶ, μὴ προθοῦς ζωᾶς συμφορᾶς.
ἡρ. Πάτερ. τί κλαίεις, καὶ στυγαμπέχῃ κόρας,
Τᾶ φιλτάτᾳ σοι τηλόθεν πεμφθὲς βιβῶς;
ἀμ. Ὦ τέκνον. εἰ γὰρ καὶ κακῶς πράσσων, ἐμός.
ἡρ. Πρόσωπα δ' ἐγὼ πλυνῶν, ἃ δακρυρροεῖς;
ἀμ. Ἄκων θεῶν τις εἰπαθ', οἱ κρείσσονες;
ἡρ. Μέμυκε κόμπος, τλὼ τύχην δ' ἄπω
λέγε.
ἀμ. Ὁρᾷς γὰρ αὐτὸς, εἰ φρενῶν ἄδη κυρεῖς.
ἡρ. Εἶπ', εἴ τι κρυπτὸν ὑπογράφῃ τῷ μῷ βίῳ.

ἀμ. Εἰ μὴ κεῖθ' ἅδου Βάκχος. ἐκφρόσυμμ' ἄν.
ἡρω. Παπαῖ. τοῦ' ὡς ὑποπτῶν ἠνίξω πάλιν.
ἀμ. Καί σ', εἰ βεβαίως οὖ φρονεῖς, ἤδη σκοπῶ.
ἡρω. Οὐ γάρ τι βακχεύσας γε μέμνημαι φρένας.
ἀμ. Λύσω γέροντες δεσμὰ παίδοιν, ἢ τί δρῶ;
ἡρω. Καὶ τόν γε δήσαντ' εἶπ' ἀναιρόμεσθα γάρ.
ἀμ. Τοσοῦτον ἴσθι τῶν κακῶν. τὰ δ' ἄλλ' ἔα.
ἡρω. Ἀρκεῖ. σιωπῆν δ' μαθεῖν ἃ βούλομαι.
ἀμ. Ὦ Ζεῦ, πατὴρ Ἥρας ἆρ' ὁρᾷς θρόνων πέδας;
ἡρω. Ἀλλ' ἦ πόθεν πολέμιον πεπότημαι;
ἀμ. Τί δῆτ' ἐάσας, τὰ σὰ τῶνδ' εἶλκε κακά.
ἡρω. Ἀπωλόμεσθα. συμφορὰν ἔξω τινα;
ἀμ. Ἰδού, θέασαι παῖδε τέκνων πεσήματα.
ἡρω. Οἵμοι πόθ' ὕψιν τήνδε δέρκομαι τάλας;
ἀμ. Ἀπόλεμον ἆ πῆ πόλεμον ἔστασας τέκνοις;
ἡρω. Τί πόλεμον εἶπας; τίσδε τίς διώλεσεν;
ἀμ. Σύ, καὶ σὸ τόξα, Ϲ θεῶν, ὁ αἴ-
πος.
ἡρω. Τί φῄς; τί δράσας; ὦ κάκ' ἀγγέλων πάτερ.
ἀμ. Μανεὶς. ἐρωτᾷς δ' αὖθις ἑρμηνεύματα.
ἡρω. Ἦ κἀδάμαρτος εἰμὶ τῶνδε φονεὺς ἐμός;
ἀμ. Μιᾶς ἅπαντα χεῖρὸς ἔργα σῆς τάδε.
ἡρω. Αἰ, αἰ. στεναγμῶν γάρ μ' ἐπεκάλυψε νέφος.
ἀμ. Τῶν σῶν ἐκεῖ σοὶ κῆδε' ἐστὶν τύχας.
ἡρω. Ἦ γῦν σιωπῇ ξ' οἶκον, ἢ βάκχευσ' ἐμός;
ἀμ. Οὐκ οἶδα. πλὴν ἐν, πάντα δυσλυχῆ τὰ σά.
ἡρω. Πῦ δ' οἶστρος ἡμᾶς ἔλαβε; ποῦ δ' ὤλεσεν;
ἀμ. Ὅτ' ἀμφὶ βωμὸν χεῖρας ἠγνίζω πυρί.
ἡρω. Οἵμοι πόθ' αἱρεῖ γε φείδομαι ψυχῆς ἐμῆς,
Τῶν φιλτάτων μοι ῥυόμενος παίδων φονεύς,
Κῶπην ἐμὴν πέτρας λιοκάδος πρὸς ἄλ-
μασιν,
Ἢ φάσγανον πρὸς ἧπαρ ἐξακονῶν ἐμόν,
Τέκνοις δικαίως αἱμάκτοις χρησόμενος;
Ἢ σάρκα τὴν ἐμὴν κατεμπρήσας πυρὶ,
Δύσκλειαν, ἢ μυρί' μ', ἀπώσομαι βίᾳ;
Ἀλλ' ἐμποδών μοι θανασίμων βουλευμάτων,
Θησεὺς ἄελπτ' ἔρπει, συγγενὴς, φίλος τ' ἐμός.
Ὀφθησόμεσθα, κἀ τεκνοκτόνον μύσος
Εἰς ὄμμαθ' ἥξει φιλτάτων ξένων ἐμῶν.

Οἵμοι.

Am. Nisi apud inferos esset Bacchus, dicerem.
Her. Papæ hoc tanquam suspectū obscure dixisti iterū.
Am. Et te iam considero an constanter animi compos sis.
Her. Atqui non memini me mente captum fuisse.
Am. Senes, soluam ne vincula filii, aut quid agam?
Her. Dic etiam eum, qui ligauit. moleste enim *hoc* ferimus.
Am. Tantum scias malorum, cætera vero omitte.
Her. Satis est: non enim tacite cognoscere volo.
Am. O Iupiter videsne hæc a sede Iunonis *profectā?*
Her. An aliquid ab illa mali passi sumus?
Am. Missa Dea, cura tua mala.
Her. Perimus. quam calamitatem dices?
Am. Ecce, aspice liberorum cadauera hæc.
Her. Heu me, quale spectaculum video miser?
Am. Infelix, ô fili, bellum studiose fecisti liberis.
Her. Quid bellum narras? quis perdidit hos?
Am. Tu, & arcus tuus, & deorum *ille*, qui *malorum horum est* autor.
Her. Quid ais? quid feci? ô pater mala nuncians.
Am. Insaniens. quæris autem miserabilem narrationem.
Her. An & vxoris meæ sum ego interfector?
Am. Hæc omnia *sunt* vnius manus tuæ facinora.
Her. Heu heu. circundat enim me nubes luctuum.
Am. Propter hæc deploro tuas calamitates.
Her. An etiam cōfregi meā domū, & furore pcit' pturbaui.
Am. Haud scio præter vnum *hoc*, omnia tua *sunt* infelicia.
Her. Vbi vero furor nos inuasit? vbi perdidit?
Am. Quum ad aram manus expiabas igne.
Her. Heu me quid igitur parco vitæ meæ, [rum?
Cū factus sim interfector meorū charissimorū libero-
Cur igitur ad politi saxi saltus non eo? *cur exprærupto saxo præceps non feror?*
Aut gladio in hepar adacto,
Vindex fiam sanguinis liberorum?
Aut carnem meam cremans igni,
Infamiam vitæ, quæ me manet, repellam?
Sed impedimento mihi *futurus in meis* letalib. cōsiliis,
Venit Theseus ille cognatus, & amicus meus.
Conspiciemur *ab eo*, & cæsorū liberorū piaculū
Veniet in cōspectum charissimorū meorum hospitū.

Heu

Hei mihi, quid faciam? vbi malorum solitudinem
Inueniant? alatus ne, an per terram vadens?
Age vestibus tenebras offundam capiti,
Pudet enim me scelerum, quæ patraui,
Et huic piacularem sanguinem aspergens,
Nullo malo afficere innocentes volo.
The. Venio cum aliis, qui ad fluenta Asopi
Armati iuuenes terræ Athenienſium manent,
Tuo filio, ô senex, hastam auxiliatricem ferens.
Venit enim fama in vrbem Erechthidarum,
Quod Lycus occupato imperio huius regionis,
Bellum & pugnam contra vos excitauit.
Vt. n. referrē gratiā pro beneficiis, q̄ in me cōtulit Herc.
Quod me saluū ex inferis reduxerit, veni, si quid opus
Vobis, aut manu mea, aut sociis. [sit, ô senex,
Hem, quare solum repletum est cadaueribus istis?
Num frustratus sum, & malis recentibus
Posterior veni? quis liberos hos occīdit?
Cuius *viri* coniugem hanc existentem aspicio?
Non enim prope hastam, *in acie* collocantur pueri.
Sed aliquod aliud nouum malum inuenio.

ANOMOEOSTROPHA.

Strophe I.

Am. O qui tenes tumulum oleas ferentem.
The. Quamobrem me vocas miserabili iſto proœmio?

Strophe II.

Am. Passi sumus grauia mala a diis.
The. Quinam *sunt* hi pueri, propter quos ploras?

Strophe III.

Am. Meus quidem miser filius genuit *eos:*
Sed postquam genuit, interfecit,
Funestam cædem facere ausus.
The. Bona verba quæso. *Am.* Volentes iubes.
The. O quā indigna dixisti. *Am.* Perimus, perimus subito.
The. Quid ais? q̄d faciēs? *Am.* furioso certamine, [capitā,
Deceptus tinctūris, *venenis* Hydræ habentis centum
The. Hoc *est* quoddā certamē, *malūq;*, *quod accidit* mortuis

Strophe IV. [*ob* Iunonis dolum.

Am. Meus, meus hic filius,
Laboriosus, ad

Bellum.

Οἴμοι. τί δράσω; ποῖ κακῶν ἐρημίαν
Εὕρω, πλεωτὸς, ἢ πεζὸς χθονὸς μολών;
Φέρ' ὡ τέκνοισι κρυπτὰ πῶλεῖν σκότον.
Αἰσχύνομαι γὰρ τοῖς δεδραμένοις κακοῖς.
Καὶ τῷδε πρόσπτυξόν μ' ἄμφω προσλαβών,
Οὐδὲν κακῶσαι τοὺς ἀναιτίους θέλω.
Θη. Ἥκω σοὶ ἄλκιμος, οἱ παρ' Ἀσωποῦ ῥοὰς
Μένουσιν ἔνοπλοι γῆς Ἀθηναίων κόροι,
Σοὶ παιδὶ, πρέσβυ, σύμμαχον φέρων δόρυ.
Κλῃδὼν γὰρ ἦλθεν εἰς Ἐρεχθειδῶν πόλιν,
Ὡς σκῆπτρον χώρας τῆσδε ἁρπάσας Λύκος,
Εἰς πόλεμον ὑμῖν, κἀμάχην καθίστατο.
Τίνων δ' ἀμοιβὰς, ὧν τυ πάρξειν Ἡρακλῆς.
Σώσας μ' ἐν ἕρπειν, ἦλθον, εἴ τι δεῖ, χέρα, [170
Ἡ χρεὼς ὑμᾶς τ' ἐμοῦς, ἢ συμμάχων.
Αμ. Ἐᾶ. τί νεκρῶν τῶνδε πλῆθος πέδαν;
Οὔπω τί λέλειμμαι, κἀ νεωτέρων κακῶν
Ὑστερῶ ἀφίγμαι; τίς τάδ' ἔκτανεν τέκνα;
Τίνος χεροῖν τλὰς δ' ὁρᾷ σιωπόρον; [1175
Οὐ γὰρ δοκῶ γε παῖδας ἑστάναι πύλας,
Ἀλλ' ἄλλοτί που κρανὸν σύρομαι κακόν.

ANOMOIOSTROFA.

Στροφὴ α'.

Αμ. Ὦ τὸν ἐλαιοφόρον ὄχθον ἔχων.
Θη. Τί χρημῶ μ' οἰκτροῖς ἐκάλεσας προσοιμίοις;

Στροφὴ β'.

Αμ. Ἐπάθομεν πάθεα μέλεα θεῶν. [1180
Θη. Οἱ παῖδες οἵδε, τίνες, ἐφ' οἷς ὀλοὰ νέρθεν;

Στροφὴ γ'.

Αμ. Ἔτεκε μὲν ὁ δύμος ἵνις πύλας.
Τεκόμενος δ', ἔκτανε,
Φοίνιον ἄμφω πλαγάς.
Θη. Εὔφημα φώνει. *Αμ.* βαλομένοισιν ἐπαγγέλλει. [1185
Θη. Ὦ δεινὰ λέξας. *Αμ.* οἰκόμεθα, οἰκόμεθα πρὸς θεῶν.
Θη. Τί φής; πεπράσμεθ'; *Αμ.* μαινομένῳ πιτύλῳ,
Πλαγχθεὶς ἐκ βολᾶς φάλαγγι βαφαῖς ὕδρας.
Θη. Ἥκεις ὅσ' ἀγὼν πὸς δόλια νεκροῖς κόρα.

Στροφὴ δ'.

Αμ. Ἐμοὶ ἐμοὶ ὦδε γόνῳ, [1190
Ὁ πολύπονος, ἐπὶ

Δόρυ

Δόρυ γιγαντοφόνον
Ἦλθε σοὶ θεοῖς Φλεγραῖον
Εἰς πεδίον ἀσπιστάς.
Θη. Φεῦ. φεῦ. τίς ἀνδρῶν ὧδε δυσδαίμων ἔφυ; 1195
Στροφὴ ε'.
ἀμ. Οὐκ ἄλλ' γ' εἰδείης ἕτερον πολυμοχθότερον,
Πολυπλαγκτότερόν τε θνατῶν.
Θη. Τί γὰρ πέπλοισιν ἄθλιον κρύπτει κάρα;
Στροφὴ ς'.
ἀμ. Αἰδοῦμαι τὸν σὸν ὄμμα, 1200
Καὶ φιλίαν ὁμόφυλον,
Αἷμά τε παιδοφόνον.
Θη. Ἀλλ' εἰς σωφρονεστέραν ἦλθον. ἀνάκλυπτέ νιν.
Στροφὴ ζ'.
ἀμ. Ὦ τέκνον, πάρες ἀπ' ὀμμάτων
Πέπλον. ἀπόδικος ῥέθος ἀελίῳ δεῖξον. 1205
Βάρος αὐτοπέπλου δακρύοις σωμιλᾶται.
Ἱκετεύομέν σε
Σὸν γενειάδα, καὶ γόνυ, καὶ
Χέρα, περιπετῶν,
Πολιόν τε δάκρυον ἐμβαλών.
Ἰὼ πόποι, 1210
Κάπιχε λέοντος ὠμὸν θυμόν γ', ὅπως
Βρέμον ἐπὶ φόνιον, ἀνόσιον ἐξάγῃ,
Κακὰ θέλων κακοῖς σώσαι, τέκνον.
IAMBOI.
Θη. Εἶεν. σὲ τὸν θάσσονα δυσήνους ἔδρας
Αὐδῶ, φίλοισιν ὄμμα δεικνῦσαν τὸ σόν. 1215
Ἴδε, εἰ σκότος γὰρ ὥσθ' ἑλίσσει μέλαν νέφος,
Ὄσσις κακῶν σῶν συμφορᾶν κρύψειν μόλοι.
Τί μοι περισσὸν χεῖρα σημήνῃς φόνον,
Ὡς μὴ μύσος μι σῶν βαλεῖ περιφθεγμάτων;
Οὐδὲν μέλει μοι σοὶ γε σαὶ πράσσειν κακῶς. 1220
Καὶ γάρ ποτ' εὐτύχησ'. ἐκεῖσ' αὖθις εἶον,
Ὅτ' ἐξέσωσάς μ' εἰς φάος, νεκρῶν πάρος.
„ Χάριν γὰρ γνῶσκων ἐχθαίρω φίλων,
„ Καὶ τῶν κακῶν μ' ὄσσις ἀπολαύειν θέλῃ,
„ Συμπλεῖν ἢ τοῖς φίλοισι δυσλυχνοῦσιν, ἄ, 1225
Ἀνίστασ'. ἀνάκλυψον ἄθλιον κάρα,
„ Βλέψον πρὸς ἡμᾶς. ὄσσις εὐγενὴς βροτῶν,
„ φίλοις

Bellum, quod Gigantes deleuit,
Venit cum diis Phlegræum
In campum scutatus.
The. Heu heu. quis vir adeo est infelix? 1195
Strophe V.
Am. Non facile cognosces alium miseriorem
Hominem, & magis errabundum.
The. Cur vero tegit miserum caput veste?
Strophe VI.
Am. Quia reueretur tuum conspectum,
Et amicitiam cognatam, *arctamque*, 1200
Sanguinemque ex filiorum cædem manantem.
The. Atqui veni vt vna doleam. detege eum.
Strophe VII.
Am. O fili, demitte ab oculis
Vestem, reiice, ostende faciem soli.
Dignitas *tua* pari pondere certat cum lachrymis. 1205
Supplicamus ad
Mentum tuum, & genua, &
Manum aduoluti,
Et canas lachrymas emittentes.
O fili, 1210
Cohibe animum sæui leonis, quando
Fremitum ad letiferum, *ac* impium stimularis,
Mala volens malis addere, ô fili.
Theseus.
Age. Te qui sedes in misera sede
Alloquor, vt ostendas amicis vultum tuum. 1215
Nullus enim adeo nigram tenebrarũ nubem habet,
Qui malorum tuorũ calamitatem possit occultare.
Quare mihi protendens manum ostendis necem,
Ne me piaculũ tuorũ alloquiorũ percutiat, *ac polluat?*
Nihil recuso tecum infelix esse. 1220
Etenim fui aliquando felix. illuc *mens, & cogitatio est*
Quũ me saluũ ex inferis in lucẽ eduxisti. [referenda,
„ Odi enim gratiam amicorum senescentem,
„ Et *eum* qui præclaris quidem, *boniq; rebus* frui vult,
„ Sed non *vult* vna nauigare cũ amicis calamitosis. 1225
Surge, detege miserum caput,
„ Intuere nos. quicunq; mortaliũ generosus *est*,

„ Casus

„ Casus deorum fert, nec recusat.
Her. O Theseu, vidisti ne certamen meorum liberorum?
The. Audiui, & videnti mala indicas.
Her. Cur igitur meum caput detexisti soli?
The. Quid ni? non polluis Deos, cum sis homo.
Her. Fuge ô miser impiam contagionem meam.
The. Nullum contagium amicis ab amicis *contingit*.
Her. Laudo quod autem tibi benefecerim, nõ infitior.
The. Ego vero cum beneficio sim a te tum affectus, misereor nunc tui.
Her. Miserandus adsum, qui occiderim meos liberos.
The. Defleo tuum beneficium ob alias calamitates.
Her. Inuenistine alios in maioribus *positos* malis?
The. ô Infelicitas ex terrestrib. his locis ad cęlũ vsq; ptingis.
Her. Quamobrem parati sumus mori.
The. Putasne tuas minas Diis aliquo modo curæ fore?
Her. Deus *erga me est numen* arrogans, *ac superbũ*. Ego vero *vicissim sum arrogans, ac superbus* erga Deos.
The. Comprime os, ne superba loquens, maiora patiaris.
Her. Plenus sum iã malorũ, neq; est amplius locꝰ vlli malo.
The. Quid igitur facies? quo iratus ferris?
Her. Mortuus sub terram vadam, vnde veni.
The. Dixisti verba hominis plebeii.
Her. Tu vero cum extra calamitatem sis, me mones.
The. Hercules igitur ista dicit, q. tã multa iã passus est?
Her. Nequaquam tanta, si *certa* mensura laborandum *esset*.
The. Benefactor hominum, & magnus amicus?
Her. Illi vero nihil iuuant me, sed vincit Iuno.
The. Nõ patietur Græcia *te* p imperitiã, *ac temeritatẽ* mori.
Her. Audi nunc, vt verbis contendam
Contra tuas admonitiones. explicabo autem tibi,
Non viuendum mihi neq; nunc, neq; antea fuisse.
Nam primum quidem ex eo natus sum, qui occiso
Sene patre matris, cum esset cæde pollutus,
Genuit Alcmenam, quæ me peperit.
„ Cum autem fundamentum generis non iactum est
„ Recte, necesse est infelices esse liberos.
Iupiter vero, q cunq; ille sit Iupiter, genuit me inimicũ
Iunoni. Tu tamẽ ne *mea verba* molestè feras, ô senex.
Nam te iudico patrem ego pro Ioue.

Cum

„ Φέρῃ τὰ θεῶν γε πλώματ', ἀσθ' αὐαίνεται.
ἡρω. Θησεῦ, δέδορκας τῶνδ' ἀγῶν' ἐμῶν τέκνων;
θη. Ἠκουσα, κ βλέπουτι σημήνῃς κακά.
ἡρω. Τί δῆτα μου κρᾶτ' αὖ κεκάλυψας πλίᾳ.
θη. Τί σ'; ἢ μιαίνειν θνητὸς ὢν, τὰ τῶν θεῶν;
ἡρω. Φεῦγ', ὦ τλαίπωρ, αὐόσιον μίασμ' ἐμόν.
θη. Οὐδεὶς ἀλάσῳ τοῖς φίλοις ὑπ' τῶν φίλων.
ἡρω. Ἐπῄνεσ'. οὐ δράσας δέ σ', οὐκ αὐαίνομαι.
θη. Ἐγὼ δ' πάθων οὖ τοῦτ', οἰκτείρω σε νῦν.
ἡρω. Οἰκτρὸς πάρειμι, πᾶμ' ἀπεκτείνας τέκνα.
θη. Κλαίω χἀμὲ σὺν σοὶ φ' ἑτέραισι συμφοραῖς.
ἡρω. Εὗρες δέ γ' ἄλλους ὑπ κακῶν μείζονας;
θη. Ἅπῃ κάπεσθεν ὑρανοῦ δυσπραξία.
ἡρω. Τοιγὰρ πεπίσκυάσμεθ', ὥστε κατθανεῖν.
θη. Δοκεῖς ἀπλῶν μέλφ τί δαίμοσιν;
ἡρω. Αὔξουσι ὁ θεὸς. ὡσὺς δὲ τὰς θεοὺς, ἐγώ.
θη. Ἴσχε τὸ σόμ'. ὡς μὴ μέγα λέγων, μεῖζον πάθῃς.
ἡρω. Γέμω κακῶν δή, κοὐκέτ' ἐσθ' ὅπῃ τεθῇ.
θη. Ἀφῶσῃ δ' ἢ πί; ποῖ φέρῃ θυμούμενος;
ἡρω. Θυμῶν, ὅθεν πρὶν ἦλθον, εἶμι γῆς ὕπο.
θη. Εἰρηκὼς ἐπιτυχόντος αὐθρώπευ λόγους.
ἡρω. Σύ γ' ὢν τος ὢν γε συμφορᾶς, μὲ νουθετεῖς.
θη. Ὁ παῖ δὴ τλαὶς Ἡρακλῆς λέγ' πέδε;
ἡρω. Οὔκουν τοσοῦτό γ', εἰ μέτρῳ μοχθητέον.
θη. Εὐεργέτης βροτοῖσι, κ μέγας φίλος;
ἡρω. Οἵδ' ὐδὲν ὠφελοῦσί μ', ἀλλ' Ἥρα κρατεῖ.
θη. Οὐκ ὦν αὐάσχοιθ' Ἕλλας ἁμαρτίᾳ θανεῖν.
ἡρω. Ἄκουε δὴ νυν, ὡς ἀμείψῃ λόγοις
Πρὸς νουθετήσεις σάς. ἀναπτύξω δέ σοι
Ἀδίωτον ἡμῖν νυν τε, κ πάρος ἦν ὄν.
Πρῶτον μὲν οὐ τὸ δ' ἐγνόμην, ὅστις κτανὼν
Μητρὸς γεραιὸν πατέρα, πατρόπους ὤν,
Ἐμίανατο τὴν τεκοῦσαν Ἀλκμήνην ἐμέ.
„ Ὅταν δ' κρηπὶς μὴ καβολῃθῇ χθονὸς
„ Ὀρθῶς, ἀνάγκη δυσλυχεῖν τοὺς οἰκήτορας.
Ζεὺς δ', ὅστις ὁ Ζεύς, πολίμιόν μ' ἐμίανατο
Ἥρᾳ. σὺ μὴ τοι μηδὲν ἀχθεσθῇς γέρον.
Πατέρα γὰρ οὐκ ἔτ' Ζηνὸς ἡγοῦμαί σ' ἐγώ.

Ἐτ

Ἔτ' ἐν γαλακτὸς ὄντι, γοργωποὺς ὄφεις
Ἐπέστρεψε παρειάνοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἥρᾳ Διὸς σύλλεκτρος, ὡς ὀλοίμεθα.
Ἐπεὶ δὲ σαρκὸς ἀμφιβολαῖς ὠκησάμην
Ἡβῶντα, μόχθους, ἐς ἔπλου, τί δεῖ λέγειν,
Ποίας ποτ' ἢ λέοντος, ἢ τρισωμάτους
Τυφῶνας, ἢ γίγαντας, ἢ τετρασκελεῖς,
Κενταυρομαλῆ πόλεμον ἔπεξ ἐξέσυσα,
Τλῶ τ' ἀμφίκρανον, ἢ πυλιμβόλαισι κώπαις
Ὕδραν φονεύσας, μυρίων τ' ἄλλων πόνων
Διῆλθον ἀγέλας, κεἰς νεκροὺς ἀφικόμην,
Ἅιδου πυλωρὸν κύνα τρίκρανον εἰς φάος
Ὅπως πορεύσομαι, σὺν τλᾶς Εὐρυσθέως.
Τὸν λοίσθιον δὴ τόνδ' ἔπλων πάλαι φόνον,
Παῖδοκτονήσας, δώμαθρίγκωσιν κακοῖς.
Ἥκω δ' ἀνάγκης εἰς τόδ'. οὐ γὰρ ἐμοῖς φίλαις
Θήβαις ἐνοικεῖν, ὅσιον. ἰὼ δὴ καὶ μόρῳ,
Εἰς ποῖον ἱερὸν, ἢ πανήμερον φίλων
Εἶμ'; ἐκ δὲ ἄλλως οὐ θέσφατον ἔχω.
Ἀλλ' Ἄργος ἔλθω; πῶς, ἐπὶ φόβῳ πάτρας;
Φέρ', ἀλλ' ἐς ἄλλην δή τιν' ὁρμήσω πόλιν;
Κἄπειθ' ὑποδλεπώμεθ' ὡς ἐγγενῶς μόροι,
Γλῶσσης πικρᾶς κέντροισι κληδουχούμενοι.
Οὐχ ὅστος ὁ Διὸς, ὃς τέκν' ἐκτενεῖ πατρί,
Ἀμμορτά τ' ἐγῆς τῆσδ' ἀποφθαρήσεται;
Κεκλημένῳ δ' ἔφασκε μακαρίῳ ποτὲ,
Αἱ μιξόδουλαι λυπηρὸν ὡς δεῖ κακῶς
Ἔτ' ἐδὲν ἄλγη, συγγενῶς δύσηνα ὤν.
Εἰς τοῦτο δ' ἦλθ' ἄρ' οὐμφορᾶς οἰμωγὴ ποτε.
Φωνὴν γὰρ ἥσθ' ἔχων, ἀπεννέπουσί με
Μὴ δίκτυόν γῆς, μὴ θαλάσσας μὴ ῥοάς,
Πηγάς τε ποταμῶν. μὴ τὸν ἁρμάτηλάτην
Ἰξίονα σὺν δεσμοῖσιν ὀπαδὸν μιμήσασθαι.
Καὶ ταῦτ' ἄριστα, μηδὲν' Ἑλλήνων μ' ὀρᾶν,
Ἐν οἷσιν δύτυχοῦντες, ἦμεν ὄλβιοι.
Τί δῆτά με ζῆν δεῖ; πίκρὸς ἐξορμᾶν,
Βίον τ' ἀχρεῖον, ἀνόσιον κεκτημένον;
Χορεύετω δὴ Ζηνὸς ἡ κλεινὴ δάμαρ,
Κρούσασ' ὀλυμπίᾳ Ζηνὸς δρόσῳ πόδα,
Ἔπραξε γὰρ βέλησιν, ἰὼ ἐβούλετο,
Ἀλλ'

Cum *enim* adhuc lacterem, truculentos serpentes
Clam immisit in cunabula mea
Coniunx Iouis, vt periremus.
Postquam vero carnis amictum adeptus sum
Pubescentē, labores, quos pertuli, quorsum attinet me
Quales nam aut leones, aut tricorpores [referre?
Typhones, aut Gigantes, aut quadrupedes *feras*,
In prælio Centauris referto non confeci?
Et vtrinq; habentem capita, & repullulantem canem
Hydram interfeci? & infinitorū aliorum laborum
Greges percurri, & ad inferos perueni,
Plutonis ianitorem canem tricipitem in lucem
Vt educerem, Eurysthei iussu.
Postremam vero cædem hanc miser sustinui *patrare*,
Liberis cæsis, domum vt coronarem malis.
Venio aūt in eam necessitatem, vt neq; in meis charis
Thebis habitare fas *mihi sit*. si vero maneam,
Ad quod templum, aut cœtum amicum
Ibo? nec enim Atas affabiles, *ac propitias* habeo.
Sed Argos proficiscar? qđ o, siquidē fugio patriam?
Age, an in aliam aliquam ciuitatem me conferam?
At postea limis, *ac infestis* oculis aspiciemur, vtpote
Linguæ amaris stimulis exagitati. [noti,
Nonne hic *est filius* ille Iouis, qui filios olim interfecit,
Et vxorem? an nō ex hac terra in malā rem abibit?
At viro, qui aliquando dicebatur beatus,
Acerba *est* mutatio. at cui semper male
Est, nihil dolet, quia miserias habet cognatas,
Ad hanc autē calamitatē venturū me aliquando puto.
Etenim terra mittet vocem, interdicens mihi
Ne attingam terram, & mare, ne traiiciam,
Et fontes fluminum. & eum qui rotatur
Ixionem in vinculis imitabor.
Et hoc *est* optimum, vt nemo Græcorum me videat,
Inter quos bona fortuna vtentes eramus beati.
Quid igitur opus est me viuere? cp lucrum habebimus,
Si vitam inutilem, *et* pollutam habeamus?
Tripudiet igitur inclyta vxor Iouis,
Pulsans Olympii Iouis sandalio solum, *i. cælum*.
Fecit enim id, quod voluit,

Virum primum in Græcia ab ipsis fundamentis
Sursum atque dorsum euertens. talem Deam
Quis adoraret? quæ propter mulierem
Inuidens thalamo Iouis, benefactores
Græciæ perdidit, qui extra omnem culpam sunt. 1310
The. Non est alterius Dei certamen istud,
Quam vxoris Iouis. Hoc recte sentis.
Facilius *autē te* monere possum, quam *ipse* mala pati.
„ Nullus autem mortalium est illæsus a fortuna,
„ Neq; deorum, si modo nō *sunt* falsa poetarū carmina.
„ An nō matrimonia inter se, q̄ nulla lege *permittuntur*,
„ Contraxerunt? nonne propter tyrannidem vinculis
„ Patres ignominia affecerunt? & tamen habitant
„ Cælum, & sua peccata tulerunt *æquo animo*. 1320
„ Sed quid dices? si tu quidem cum sis mortalis.
„ Nimium immoderate feras *varios vitæ* casus, Dii vero
„ non *idem faciant*?
Thebas igitur relinque propter legem
Sequere vero nos ad vrbem Palladis.
Ibi purgatis tuis manibus a piaculo,
Dabo tibi domum, & partem facultatum mearū: 1325
Munera vero, quæ habeo a ciuibus, seruatis adolescen-
Bis septem, interfecto tauro Gnossio, tibus
Hæc tibi dabo vbique vero terrarum mihi
Delubra sunt consecrata. Hæc dominata
A te deinceps ab hominibus vocabuntur 1330
Viuo: cum vero mortuus ad inferos veneris,
Sacrificiis, & lapideis tumulis, *templis, statuis*
Tota Athenienſium ciuitas *te* celebrabit.
„ Pulchrum enim ciuibus *est* ornamentum, a Græcis
„ Gloriam consequi, virum bonum dum adiuuant. 1335
Et ego tibi gratiam pro mea salute
Hanc referam. nunc enim es indigus amicorum.
„ Quando aūt *aliquem* dii honorant, nō opus est amicis.
„ Deus enim satis *est* ad iuuandum, cum vult. 1340
Her. Hei mihi, aliena sunt hæc a meis malis.
„ Ego vero Deos neque connubia illegitima
Amare puto, neque vincula a manibus suspendere.
Neq; dignum *hoc Diis* iudicaui vnquam, neq; credam,
Alterum alterius dominum fuisse. Nam

Ἀνδ' Ἑλλάδος τὸν πρέσβιστον, αὐλῶσιν βάθροις
Ἄνω κάτω τρέψαι. τοιαύτη θεός
Τίς ὧν προσεύχοιθ', ἣ γυναικὸς οὕνεκα,
Λέκτρων φθονοῦσα Ζηνὶ, τοὺς εὐεργέτας
Ἑλλάδος ἀπώλεσ'. οὐδὲν οὗτος αἴτιος. 1310
Ηρ. Οὐκ ἔστιν ἄλλα δ' ἐμμένων ἀχὼ ὁδοῦ,
Ἢ Διὸς δάμαρτος οὕνεκ' αἰσθάνῃ.
Παραινέσαιμι δ' οὐ μάλιστα, ἢ πάρεστ' κακῶς.
„ Οὐδεὶς ὁ θνητῶν ταῖς τύχαις ἀκήρατος,
„ Οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ ἃ ψευδεῖς λόγοι. 1315
„ Οὐ λέκτρα τ' ἀλλήλοισιν, ὧν ἐδεῖς νόμος,
„ Σωθῆναι; ἃ δεσμοῖσι δῆτα τυραννίδος
„ Πατέρας ἐκλίδωσαν; ἀλλ' οἰκοῦσ' ὅμως
„ Ὄλυμπον, ἰώ ἔχοντες ἡμαρτηκότες.
„ Καί τοι τί φήσ; εἰ σὺ μὲν θνητὸς γεγώς, 1320
„ Φέρεις ὑπὲρ φύσ τὰς τύχας, θεοὶ δὲ
„ μή;
Θήβας μὲν οὖν ἔκλειπε, τὸν νόμου χάριν.
Ἔπου δ' ἅμ' ἡμῖν πρὸς πόλισμα Παλλάδος.
Ἐκεῖ χέρας σὰς ἁγνίσας μιάσματος,
Δόμους τε δώσω, χρημάτων τ' ἐμῶν μέρος. 1325
Ἃ δ' ὁ πολιτῶν δῶρ' ἔχω, σώσας κόρους
Δὶς ἑπτά, ταῦρον Κνώσιον καθέκτανών,
Σοὶ ταῦτα δώσω. πανταχοῦ δέ μοι χθονὸς
Τεμένη δέδοται. πῶς τ' ἐπώνυμος μόνα,
Σέθεν τὸ λοιπὸν οὐ βροτῶν κεκλήσεται, 1330
Ζῶντος. θανόντος δ', οὖ τ' ἂν εἰς ᾅδου μόλῃς.
Θυσίαισι, λαίνοισί τ' ἐξοικώμασι,
Τίμιον ἀνάξει πᾶσ' Ἀθηναίων πόλις.
„ Καλὸν γὰρ ἄστοῖς τέφθαι Ἑλλήνων ὕπο,
„ Ἀνδρ' ἐσθλὸν ὠφελοῦντ' ἔχ, εὐκλείας τυχεῖν. 1335
Κἀγὼ χάριν σοὶ τ' ἐμῆς σωτηρίας
Τίνω δ' ἀποδώσω. καὶ γὰρ εἰ χρείας φίλων.
„ Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.
„ Ἄλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ.
Ηρ. Οἴ μοι, παρέρριπται δ' ἐς ἐμῶν κακῶν. 1340
„ Ἐγὼ δ' τὰς θεὰς ὕπτ λέκτρ', ἃ μὴ θέμις,
Στέργειν νομίζω, δεσμά τ' ἐξαπῖδαι χερῶν,
Οὔτ' ἠξίωσα πώποτ', οὔτε πείσομαι.
Οὐδ' ἄλλον ἄλλᾳ δεσπόσειν χρὴ κύνα.

,, Δεῖπνῃ γὰρ ὁ θεὸς, εἴπερ ἐστ' ὄντως θεὸς,
,, Οὐδενὸς ἀοιδῶν οἵδε δύσηνοι λόγοι.
Εσκεψάμην δ' κἀγὼ κακοῖσιν ὢν,
Μὴ δειλίαν ὀφλὼν τιν', ὀκλιπὼν φάος.
,, Τοῖς συμφοραῖς γὰρ οὐκ ἐν ὑφίστατο,
,, Οὐδ' ἀνδρὸς ἂν δύναιτ' ἀποσφῆναι βέλος.
Ἐγκαρτερήσω δεινὰ τλᾶναι. ἔρχομαι δ' εἰς πόλιν
Τὴν σὴν, χάριν τε μυρίων δώρων ἔχω.
Ἀλλ' ἐκ πόνων δὴ μυρίων ἐκπεσσέμην.
Ὡς εἶτ' ἀπεῖπον δρᾶν, εἶτ' ἀπ' ὀμμάτων
Ἔσταξα πηγὰς. δοὺς δ' ἂν ὠθόμην ποτὲ
Εἰς τοῦθ' ἱκέσθαι, δάκρυ' ἀπ' ὀμμάτων βαλεῖν.
Νῦν δ', ὡς ἔοικε, τῇ τύχῃ δουλεύτεον.
Εἶεν. γεραιὲ, τοὺς ἐμοὺς φυγὰς ὁρᾷς,
Ὁρᾷς δὲ παῖδων οὓς μ' ἀπώλεντων ἐμῶν.
Δοὺς τοίνυν τύμβῳ, καὶ καθίσταλον νεκροῖς,
Δακρύοισι τιμῶν. ἐμὲ γὰρ οὐκ ἐᾷ νόμος.
Πρὸς στέρν' ἐρείσας μητρὶ, δοὺς τ' ἐς ἀγκάλας
Κοινωνίαν δύσηνον, ἣν ἐγὼ πέ-
λας
Διώλεσ' ἄκων. γῆ δ' ἐπὶν κρύψῃς νεκροὺς,
Οἴκει πόλιν τὴνδ'. ἀβλαβὴς μὲν, ἀλλ' ὅμως
Ψυχὴν βιάζου τὴνδε συμφέρειν κακά.
Ὦ τέκν', ὦ φύσας, κἀγὼ τεκόντ' ὑμᾶς πατήρ.
Ἀπώλεσ'. ἀλλ' ὠναύδατ' ὧν ἐμῶν κακῶν,
Ἃ γὼ παρεσκεύασον ἐμβαίνων βίᾳ,
Εὔκλειαν ὑμῖν πατρὸς, δαπλοῦν κακὸν.
Σέ τ' ἐκ ὁμοίως ὦ πάλαι νυμφεύματα
Ὡς ἀβλαβῶς πίπτουσιν, καὶ ποδὸς γύμνυμα
Τέκνων, γυναικός τ'. ὦ λυγρὰ φιλήματα
Τέρψις, λυγραί τε πῶν δ' ὅπλων κοινωνία.
Ἀμηχανῶ γὰρ, πότερ' ἔχω πόδ', ἢ μεθῶ,
Ἃ πάλαι σοι πέμπ' προσπιτνόντ', ἐρεῖ πάλιν.
Ἥκει πατὴρ ἐλθὲς, κἀμὲ μακάριθ'. ἡμᾶς ἔχεις
Παῖδας κτανόντας σοὺς εἶτ' ἐγὼ πάλ' ὤλεσα.
Οἶσθ', ἢ φάσκων, ἀλλ' ἀμύνωθεις ὅπλων,
Ξὺν οἷς πάλαι ἐξέπραξ' ἐν Ἑλλάδι,

Ἐκβαί-

,, Nam Deus, qui quidem reuera Deus sit, indiget
,, Nullius. Poetarum *vero sunt* hæ miseræ fabulæ.
Et quanquam in calamitate sum, tamen cogitaui
Ne timiditatis alicuius accuser, si relinquam lucem.
,, Quisquis enim non sustinet aduersos casus,
,, Is ne viri quidem telum poterit sustinere.
Fortiter expectabo mortem. Ibo autem in ciuitatem
Tuam, & gratiam habeo pro infinitis donis.
At gustaui iam sexcentos labores.
Quorum nihil recusaui, neque ab oculis
Stillaui *lachrymarũ* fontes, neq; putaui me vnquã
Eo peruenturum, vt emitterem ex oculis lachrymas.
Nunc vero, vt apparet, fortunæ seruiendum *est*.
Esto ô senex, vides meum exilium,
Vides etiã me, ppriũ interfectorẽ meorum liberorum.
Hos manda tumulo, *humæ*, & orna cadauera,
Lachrymis honorans (lex. n. me non sinit *hæc facere*)
Admouens ad pectus matris, & dans in vlnas
Communionem, *i. communem sobolem*, miserã, quam
ego miser
Inuitus pdidi. postquã vero terra mortuos occultaue-
Habita hanc vrbem, misere quidem, sed tamen
Coge animum ad ferendum mecum vna mea mala.
O liberi, qui procreauit, & genuit vos pater,
Perdidit, neq; fructum percipitis ex meis bonis,
Quæ ego comparaui ex laboribus per vim,
Gloriam patris vobis *partam*, fructũ honestum.
Teque non similiter ô misera perdidi,
Vt tu fideliter seruasti meum thalamum,
Longam domus custodiam, *& molestiam* in ædib ex-
Heu meam vxorem, & liberos. heu me,
Quam misere egi, & iam auellor
A liberis, & vxore. ô acerbæ oculorum
Delectationes, & tristis societas horum armorum.
Dubito enim vtrũ hęc retinere, an dimittere debeam,
Quæ ad latus meum accidentia hæc dicent:
Nobis perdidisti liberos, & vxorem, habes nos
Liberorum interfectores tuorum: deinde ego vlnis ea
Feram? quid dicens? sed nudatus armis,
Quibus *res* præclarissimas gessi in Græcia,

Obiiciens me hostibus turpiter moriar?
Non reliquenda hæc *sunt*, sed misere seruanda.
In vna quadam *re* me adiuues Theseu. miseri canis
Ad deductionem ad Argos me comitare,
Neq; ob liberorũ *amecasorũ* dolorẽ mihi soli accidat.
O terra Cadmi, & vniuersus populus Thebanus,
Tondemini, simul lugete, ite ad sepulturam
Liberorum, omnes vero vno ore lugete
Mortuos, & me. omnes perimus,
Iunonis vna percussi misera *plaga*, & calamitate.
The. Surge, ô miser: satis enim *est* lachrymarum.
Her. Non possum. nam artus mei obriguerunt.
The. *Quid mirũ?* etenim & robustos deiiciunt calamitates.
Her. Heu Vtinam fiam hic saxum immemor malorum.
The. Cessa, da vero manum amico ministro.
Her. Verum *caue* ne sanguinem abstergam vestibus tuis.
The. Absterge, ne parcas. non recuso.
Her. Orbatus liberis, habeo te loco filii mei.
The. Da collo tuam manum: ego enim te ducam.
Her. Par enim hoc *est* amicorum: sed alter infelix *est*.
,, O senex, talem virum amicum habere oportet.
Am. Patria enim quæ procreauit hũc, *est* prole felix.
Her. Theseu, conuertas me retro, vt videam liberos.
The. Hoc igitur vt quoddam solatium habens leuior eris, *dolore leuaberis.*
Her. Cupio volo applicari ad pectus patris.
Am. Ecce hæc, ô fili. quæ enim mihi grata sunt studes.
The. Itane malorum tuorum non amplius memor es?
Her. Omnia illa minora his mala perpessus sum.
The. Videbit aliquis *te* effœminatum esse, & non laudabit.
Her. Viuo tibi abiectus. sed spero me promotum iri.
The. Vbi nam est valde inclytus ille Hercules?
Her. Qualis tu esses, si in tantis malis esses?
The. Animi præsentia profecto vir essem quouis inferior.
Her. Quomodo igitur adhuc dicis me malis fractum esse?
The. Procede. *Her.* Vale ô senex. *Am.* Et tu fili mi.
Her. Sepelito, vt dixi, liberos. *Am.* sed quis me, fili *sepelit*?
Her. Ego. *Am.* Quãdo veniens? *Her.* Vbi sepelieris liberos.
Am. Quomodo? *Her.* Athenas mittam a Thebis.
Verum manda terræ liberos male tractatos.

Ἐχθροῖς ἐμαυτὸν ὑποβαλὼν, αἰσχρῶς θανὼν;
Οὐ λειπτέον τάδ'. ἀθλίως ἦ σωστέον.
Ἐν μοι πόθος σε συγκαμὼν, ἀθλίᾳ κυνὸς
Κόμιστρ' ἐς Ἄργος συγκατίσησον μολὼν,
Λύπῃ δὲ παίδων μὴ πάθῃ μου κέρδη.
Ὦ γαῖα Κάδμου, πᾶς τε Θηβαίος λεὼς,
Κείρασθε, συμπενθήσατ', ἔλθετ' εἰς πόθον
Παίδων, ἅπαντες δ' ἐνὶ λόγῳ πενθήσατε
Νεκρούς τε, κἀμὲ πάντες ἐξολωλαμεν,
Ἥρας μιᾶς πληγέντες ἀθλίᾳ τύχῃ.
Am. Ἀνέστα· ὦ δύστηνε δακρύων δ' ἅλις.
Her. Οὐκ ἂν δυναίμην. ἆρα δὴ πέπηγέ μου.
Am. Καὶ τὰς ὀθόνας δὴ κυθερᾷ δοκεῖ τύχη.
Her. Φεῦ. αὖθ' ἡδοίμην πέτρος ὢν ἀμνήμων κακῶν.
Am. Παῦσαι. δίδου δ' χεῖρ' ὑπηρέτην φίλῳ.
Her. Ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ μὴ σοῖς ἐκμάρξωμαι πέπλοις.
Am. Ἔκμασσε, φείδου μηδέν. οὐκ αἰνέσομαι. 1400
Her. Παίδων φερνὰς, παῖδ', ὅπως ἔχω σ' ἐμόν.
Am. Αἴδου θέρη σὸν χεῖρ', ὁδηγήσω δέ σ' ἐγώ.
Her. Ζεῦγός γ' ἦ φίλιον, ἄπεργος ἦ δυσεύχρις.
,, Ὦ πρέσβυ, πιστὸν δ' ἀνδρα χρὴ κτᾶσθ' φίλον.
Am. Ἦ γὰρ τεκοῦσα τόνδε πατρὶς εὐτεκνος. 1405
Her. Ὦστε, πάλιν με στρέψον, ὡς ἴδω τέκνα.
Am. Ὡς δὴ πιλτέον τᾶτ' ἔχων ῥάων ἔσῃ.
Her. Ποῦ. πατρὸς γε τέρπα προσθίγω φίλου.
Am. Ἰδοὺ πόδ', ὦ πᾶ· πάμεγα δὴ πρόσθιός φίλοις.
Her. Οὕτως πόνων σῶν σύκέτι μνήμων ἔχῃς; 1410
Am. Ἅπαντ' ἐλάσσω κεῖνα τῶνδ' ἔτλην κακά.
Her. Εἰσόψεταί τις ἥλιον ὄντα, κοὐκ αὐανίσῃ.
Am. Ζῶ σοι πατήρ. ἀλλὰ προθοᾶναι δοκῶ.
Her. Ἄγων γ' ὁ κλεινὸς Ἡρακλῆς, ποῦ κεῖνος ὤν; 1415
Am. Σὺ ποίος ἦς ἀν, νέρθεν ἐν κακοῖσιν ὤν;
Her. Ὡς εἰς τὸ λῆμα παντὸς ὧν ἤστων αὐτός.
Am. Πῶς οὖν ἔτ' εἶπας, ὅτι σεσῖγηλαι κακῶς;
Her. Πρόσβαινε. Ἥρα. χαῖρ' ὦ πρέσβυ. Ἀμ. καὶ σύ μοι τέκνον.
Am. Ὅπου θ' ὡς αὖθ' εἶπον παῖδας. Ἀμ. ἐμὲ δ' ἦ τίς τέκνον;
Her. Ἐγώ. Ἀμ. πότ' ἐλθών; Ἥρα. ἰὼ ἰὼ αὐδήσῃς τέκνα.
Am. Πῶς; Ἥρα. εἰς Ἀθήνας πέμψομαι Θηβῶν ἄπο.
Ἀλλ' ἀσκόμιζε τέκνα δυσκόμιστα χῆ.

Ἡμεῖς δ' ἀπαλώσαντες ἀχρώους δόμῳ,
Θησεῖ πυνώλῃς ἐψόμεσθ' ἐφολκίδες.
„ Ὅσῳς δὲ πλοῦτον, ἢ σθένει μᾶλλον
„ φίλων
„ Ἀγαθῶν πεπᾶσθαι βούλεται, κακῶς φρονεῖ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Σπείχομθ' οἰκτροὶ, κ) πολύκλαυτοι,
Τὰ μέγιστα φίλων ὀλέσαντες.

Εὐριπίδου Ἡρακλῆς μαινόμενος.

ΕΥΡΙ.

Nos vero, qui perdidimus domum dedecore,
Sequemur *vt* perditæ scaphulæ Theseum.
„ Quicunque vero diuitias, aut potentiam magis quam
„ amicos
„ Bonos habere cupit, male sentit.

Chorus.

Imus miserabiles, & valde lugentes
Amissis maximis amicis.

Finis Herculis furentis.

EVRI-

EVRIPIDIS
ELECTRA.

M. Æmilio Porto, Fr. Porti Cretensis F. Interprete.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ sunt hæ:

Colonus Mycenæus.
Electra.
Orestes.
Pylades muta persona.
Chorus.
Senex.
Nuncius.
Gemini, id est, *Castor & Pollux.*

Prologum autem agit Colonus.

Colonus.

O Terræ antiquum Argos, *et* Inachi fluenta,
Vnde quõdã ducẽs nauib. mille Martẽ, *i. exercitũ,*
In agrũ Troianũ nauigauit Ag. Rex.
Interfecto autem, qui regnabat in Iliaco solo,
Priamo, captaque, *ac euersa* Dardani inclyta vrbe,
In hanc *vrbem* Argos rediit excelsis autem in
Teplis posuit spolia plurima barbarorũ. [bus vero *suis*,
Et illic quidẽ, *in agro Troiano*, rẽ feliciter gessit. In ædi-
Moritur vxoris Clytæmnestræ dolo *casus*,
Et Ægisthi, filii Thyestis, manu.
Et ille quidem *Agam.* antiquis sceptris Tãtali relictis,
Perut Ægisthus vero agri regnum obtinet,
Vxorem illius, Tyndari filiam habens.
Quos vero domi reliquit, quũ ad Troiam nauigauit,
Maremq; Orestem, fœmineumq; Electræ germen,
Hunc quidem patris senex nutritor surripit,
Orestem, cum Ægisthi manibus iam cædendus esset,
Strophioque dedit in Phocensium agro alendum.
Hæc vero Electra in patris ædibus rem anfit.
Hãc postq̃ flores pubertatis tẽp⁹ *ipsã* habuit, *i. quũ pu-*
Proci petebant Græcæ principes terrę. [*bertatẽ attigit,*
Metuens

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣΩΠΑ.

Αὐθυρτὴς Μυκηναῖος.
Ἠλέκτρα.
Ὀρέστης.
Πυλάδης κωφὸν πρόσωπον.
Χορός.
Πρέσβυς.
Ἄγγελος.
Διόσκουροι.

Προλογίζει δὲ ὁ Αὐθυρτής.

ΙΑΜΒΟΙ.

Γῆς παλαιὸν Ἄργος, Ἰνάχου ῥοάς,
Ὅθεν ποτ' ἄρας ναυσὶ χιλίαις Ἄρη,
Εἰς γῆν ἔπλευσε Τρωϊάδ' Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Κτείνας γὰρ τὸν κρατοῦντ' ἐν Ἰλιάδι χθονὶ
Πέλοπος, ἑλὼν τε Δαρδάνου κλεινὰς πόλιν,
Ἀφίκετ' εἰς πόλ' Ἄργος· ὑψηλῶν δ' ἐπὶ
Ναῶν τίθησι σκῦλα πολέσι βαρβάρων.
Κἀκεῖ μὲν, αὐτὸν ἥσπερ ἐν δόμοις,
Θνήσκει γυναικὸς πρὸς Κλυταιμνήστρας δόλῳ,
Καὶ τῆς Θυέστου παιδὸς Αἰγίσθου χερί.
Χὠ μὲν πάλαι σὺν πλούτῳ Ταντάλου λιπὼν,
Ὄλωλεν. Αἰγίσθῳ δ' ὃ βασιλεύει χθονὸς,
Ἄλοχον ἐκείνου Τυνδαρίδα κόρην ἔχων.
Οὐς δ' οὐ δόμοις ἔλιπεν, ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει,
Ἄρσενά τ' Ὀρέστην, ἠλυθ' Ἠλέκτρας θ' ὁμοῦ,
Τὸν μὲν πατρὸς γεραιὸς ἐκκλέπτει τροφοὺς,
Μέλλοντ' Ὀρέστην χερὸς ὑπ' Αἰγίσθου θανεῖν,
Στροφίῳ τ' ἔδωκε Φωκέων εἰς γῆν τρέφειν.
Ἥδ' οὐ δόμοις ἔμεινεν Ἠλέκτρα πατρός.
Ταύτην ἐπεὶ θῆλυς ἐξ ἥβης χρόνος,
Μνηστῆρες ἦσαν Ἑλλάδος πρέσβεις χθονός.

Δείσας

Δείσασ᾽ ἦ, μή τῳ παῖδας Ἀργείων τέκῃ,
Ἀγαμέμνονος ποινατορας, εἶχεν σὺ δόμοις
Αἴγισθος, ἀσὶ ἅρμοζε νυμφίῳ πνί.
Επεὶ ἦ κ᾽ τοῦτ᾽ ἰὼ φόβῳ πολλοῦ
πλέων,
Μή τῳ λαθραίως τέκνα θηναίῳ τέκῃ,
Κτανεῖν σφ᾽ ἐβουλεύσατ᾽ ὠμόφρων ἀσὶ ὅμως
Μήτηρ νιν ἐξέσωσεν Αἰγίσθου χερός.
Εἰς μὲν γὰρ ἀνδρα σκῆψιν εἶχ᾽ ὁλω-
λότα,
Παίδων σὶ ἔδεισε μὴ φθονηθείη φόνῳ.
Ἐκ τῶνδε δὴ τοιόνσὶ ἐμηχανήσατο
Αἴγισθος· ὃς μὲν γῆς ἀπῆλάχθη φυγὰς
Ἀγαμέμνονος παῖς, χρυσὸν εἴπιν, ὃς αὖ
κτάνῃ.
Ἡμῖν ἦ δὴ δίδωσιν Ηλέκτραν ἔχειν
Δάμαρτα, πατέρων μὲν Μυκηναίων ἄπο
Γεγῶσιν, ἀ δὴ τὸ γ᾽ ἐξελεύθερον.
Λαμπρὸν μὲν οὖν δόμοις γε χρημάτων ἦ δὴ
Πένητες. ἔνθεν ἡ ὑβρὶς ἀπόλλυται·
Ὡς ἀσθενεῖ δοὺς, ἀσθενῆ λάβοι φόβον.
Εἰ γάρ νιν ἔσχεν ἀξίωμ᾽ ἔχων αὐτὴς,
Εὔδουτ᾽ ἂν ἐξήνεγκε τὸν Ἀγαμέμνονος
Φόνον, δίκην τ᾽ ἂν ἦλθεν Αἰγίσθῳ τότε.
Ἦν ὅποτ᾽ αὐτὴς ὧδε (σιώσιδέμοι Κύπρις)
Ἤιξωεν εὐνῆ· παρθένος σὶ ἔτ᾽ ἔσι δή.
Αἰσχύνομαι γὰρ ὀλβίων ἀνδρῶν τέκνα,
Λαῶν, ὑβρίζειν, ἀ καθήκιος μάχης.
Στένω ἦ τὸν λόγοισι κηδεύονθ᾽ ἡμῖν
Ἄθλιον Ὀρέστην, εἶπότ᾽ εἰς Ἄργος μολὼν,
Γάμους ἀδελφῆς δυσλυχεῖς εἰσόψεται.
Ὅς γε δέ μ᾽ εἶναι φησὶ μῶρον, εἰ λαῶν
Νέων εἰς οἴκους παρθένον, μὴ δικαίως,
Γνώμης πονηρᾶς κἀνόσιον ἁμαρτάνει μόρον·
Τὸ σῶφρον ἴσθ᾽, κἀυτὸς ὢν τοιοῦτος ὤν.
ΗΛΕ. Ὦ νὺξ μέλαινα, χρυσέων ἄστρων τροφὲ,
Ἐν ἧ τόσὶ ἄγος τῶσὶ ἐφιδρύσαν κάρᾳ
Φέρουζα, πηγὰς πολιμίας μετέρχομαι.
Οὐ δή π᾽ ἀρείας εἰς τοσόνσὶ ἀφιγμένη.
Ἀλλ᾽ ὡς ὑβρίσθην δείξωμεν Αἰγίσθου γοῦν,

Metuens vero ne cui Argiuorum liberos pareret,
Agamēnonis *casi futuros* vltores, *eam* cōtinebat domi
Ægisthus, nec vlli sponso despondebat.
Cum vero hoc etiam magni metus, *periculiq;* plenum
esset,
Ne cui generoso *viro* liberos clam pareret,
Interficere ipsam statuit. Ipsa tamen
Mater ipsam seruauit ex Ægisthi manu.
Aduersus enim maritum qui perierat, habebat speciosam causam, *qua præexeret eius necem:*
Sed timuit ne liberorum cæde sibi cōflaret inuidiā.
Ob has igitur *causas facinus* huiusmodi machinat⁹ est
Ægisthus, qui quidem ex *hoc* agro discessit exul,
Agamemnonis filius, aurum promisit *ei*, qui interfecerit *ipsum*
Nobis vero iam dedit Electram, vt *eam* habeamus
Vxorem, qui ex parentibus quidem Mycenæis
Nati sumus. Nec enim hac *in parte* redarguor.
Clari enim genere quidem *sumus:* pecuniis vero iam
Pauperes *sumus*. hinc, *ideo* nobilitas perit.
Vt infirmo dans *vxorem*, infirmum haberet metum.
Si enim ipsam habuisset dignitate præditus vir,
Sopitam excitasset Agamemnonis
Cædem, pœnasque *tanti sceleris* Ægisthus tūc dedisset,
Quam *Electrā* nunquā vir iste (cōscia est mihi Venus)
Cubili polluit, sed adhuc virgo manet.
Erubesco enim beatorum virorum liberos
Nactus, violare *eos*, cum non sim dignus.
Deploro autem verbis affinitate iunctum mihi
Miserum Orestem, si vnquam Argos reuersus,
Nuptias sororis infelices aspiciet.
Quicunq; vero me stultū esse dicit, & cū receperim
Iuuenem virginē in ædes, *eam tamen* non attingam, *is*
Mentis praua regula se metiri
Continentiā sciat, seq; talē esse *norit*, *incontinentē scil.*
Ele. O nox atra, aureorum astrorum nutrix,
In qua hoc vas, huic incumbens capiti
Ferens, fontes flumineos peto,
Non quidem quod ad tantam inopiam sim redacta:
Sed vt Ægisthi cōtumeliā, & *iniurias* ostēdamus Diis,

Et lamentationes in amplum ætherē emittam patri.
Illa enim perniciosa Tyndaris, mater mea,
Eiecit me ex ædibus, gratificans marito *suo*.
Quia enī alios liberos apud Ægisthū, *Ægistho* peperit,
Orestem, & me alienos a domo ducit.
Colo. Cur vero, ô infelix, hæc *in* meam gratiam laboras,
Labores sustinens, prius delicate nutrita,
Et hæc me iubente, non desistis?
Ele. Ego te Diis æqualem amicum duco,
In meis enim malis non insultasti contumeliose *mihi*.
„ Magna vero mortalibus *est* felicitas, aduersæ fortunæ
„ Medicum inuenisse, vt ego te *nunc* accipio.
Oportet igitur me vel iniussam pro viribus
Labore te leuare, atque vt facilius feras,
Vna tecum tolerare labores. satis enim habes
Operum foris. Domesticas vero *res* nos oportet
„ Parare, *& administrare*. venienti enim operario
„ Foris iucundum *est res* domesticas inuenire recte *dis-*
„ *positas. ac paratas.*
Colo. Si igitur *ita* tibi placet, vade: etenim non procul *sunt*
Fontes ab ædibus istis. ego vero prima luce
Boues in arua agens, seminabo iugera.
„ Nullus enim ignauus, deos habens in ore,
„ Victum *& opes* poterit colligere sine labore.
Ore. Pylades, te namq; iam præ cunctis mortalibus ego
Fidum iudico & amicum, & hospitem mihi. [*mihi*
Solus. n ex *omnib* amicis Orestē hūc admirabaris, *& a-*
Vtētē ea fortuna, qua vtor, atrocia ab Ægistho passus,
Qui meum interfecit patrem, & perdita
Mater *eum adiuuit*. Venio autem ex Dei mysteriis, *ar-*
canoque Dei iussu,
In Argiuum solum, nemine conscio,
Cædem interfectoribus patris mei relaturus, *eosq; pro*
cæde facta vicissim interfecturus.
Istaque nocte profectus ad tumulum patris,
Lachrymasq; dedi, & primitias comæ *ei* obtuli,
Pyramq; sanguine ouiū iugulatarū, atq; cęsarū imbui,
Clam tyrannis, qui tenent imperium huius agri.
Et intra quidem *vrbis* muros non infero pedem:
Geminū vero *cōsilii* certamē cōponens, *& agitans ani-*
mo, veni Ad

Γόους τ' ἀφίλου πάτρὸς εἰς μέγαν πατρί.
Ἡ γὰρ παναίλης Τυνδαρὶς, μήτηρ ἐμή,
Ἐξέβαλέ μ' οἴκων, χὠμόπτημβρη πόσει.
Τεκοῦσα δ' ἄλλους παῖδας Αἰγίσθῳ πάρα,
Πάρεργ' Ὀρέστην, κἀμὲ πειθήνη δόμων.
ὠτυ. Τί γὰρ τόδ' ὦ δύστην' ἐμῶν μοχθεῖς χάριν,
Πόνους ἔχουσα, πρόσθεν οὐ πεπραμένη,
Κἀντῶν' ἐμοῦ λέγοντος, οὐκ ἀφίστασαι;
ἠλέ. Ἐγώ σ' ἴσον θεοῖσιν ἡγοῦμαι φίλον.
Ἐν τοῖς ἐμοῖς γὰρ οὐκ ἐνύβρισας κακοῖς.
„ Μεγάλη δ' ὀνῆσις μοῦσα, συμφορᾶς κακῆς
„ Ἰατρὸν εὑρεῖν, ὡς ἐγὼ σε λαμβάνω.
Δεῖ δὴ με κἀκείνοισιν, εἰς ὅσον θέλω,
Μοχθοῦντ' ἀπευφίζεσθαι, ὡς ἐμὸν φέρῃς,
Σωτῆρα μιζὼν σοί πόνος. ἄλις δ' ἐγὼ
Τἄξωθεν ἔρχω τῶν δόμοις δ' ὑμᾶς χρεών
„ Ἐξουτερπίζειν. εἰσιόντι δ' ἐρᾶτη
„ Θύραθεν, ἡδὺ τἀνδον εὐθέσκευα-
„ λῶς.
ὠτυ. Εἴ τοι δοκεῖ σοι, στεῖχε. κἀγὼ δ' ὡς σέθεν
Πηγὴν μελάθρων τῶνδ'. ἐγὼ δ' ἀμ' ἡμέρᾳ
Βοῦς εἰς ἀρότρους εἰσβαλὼν, σπερῶ γύας.
„ Ἀργὸς γὰρ οὐδεὶς, θεὸς ἔχων αὐτὸ σέθεν.
„ Βίου δ' ὑμνοῦσ' ὦ ξυλλίζειν αὖθ' πόνῳ.
ὀρέ. Πυλάδη, σὲ γὰρ δὴ πρῶτον ἀνθρώπων ἐγὼ
Πιστὸν νομίζω κἠ φίλον, ξένον τ' ἐμοί.
Μόνῳ δ' σοὶ Ὀρέστην τόνδ' ἐθελοντὰς φίλων,
Πρόσοντ' ἀπράστῳ, δείν' ὑπ' Αἰγίσθου παθών,
Ὃς μου κατέκτα πατέρα, χ' ἡ πανώλεθρος
Μήτηρ ἀφῖγμαι δ' ὡς θεοῦ μυη-
σείων
Ἀρχαῖον ἕδος, ἀδελφὸς ξυνοικήτος,
Φόνον φονεῦσι πατρὸς ἀλλάξων
ἐμοῦ.
Νυκτὸς δ' ἧσδε πρῶτον μολὼν πατρὸς,
Δάκρυά τ' ἔδωκα, κἠ κόμης ἀπηρξάμην,
Πυρᾶ τ' ἐπέσφαξ' αἷμα μηλείᾳ φόνᾳ,
Λαῷν τυράννοις, οἱ κρατοῦσι τῆσδε γῆς.
Καὶ τἀλέων μ' ἔγνως ὑβαίνω πόδα,
Δυσεῖν δ' ἀμείψαιν ξυμπλοις, ἀφικόμην

Ἀργ-

Πρὸς πέρμονας γῆς τῆσδ', ἵν' ὀκδάλω ποδὸς
Ἄλλῳ ἐπ' αἶαν, εἴ μέ τις γνοίη σκοπῶν
Ζητοῦντ' ἀδελφὴν (φασὶ γὰρ νιν ἐν γάμοις
Ζυγχωρίοισιν οἰκεῖν, ἁδὲ παρθένον μεῖναι)
Ὡς συλλάβωμαι, κἠ φόνου σωτηρίαν
Λαβὼν, πάγ' ἴσον τλήμονα σαφῶς μάθω.
Νῦν οὖν, ἕως ἡδὺν ὄμμ' ἀναίρεται,
Ἔξω τρίβου στῶμ', ἴχνη δ' ἀλλαξώμεθα.
Ἦ γάρ τις ἀροτὴρ, ἢ τις οἰκέτις γυνὴ,
Φανήσεται νῷν, ὧν πυθοίμεθ' ἱστορήσοντες,
Εἰ τῇδε ναίει σύγγονος τόπους ἐμή.
Ἀλλ', εἰσορῶ γὰρ τῆσδε πρεσβύτου χάριν,
Πηγαῖον ἄχθος ἐγκεκαρμένῃ κόρᾳ
Φέρουσαν, ἐξώμεσθα, κἀκπυθώμεθα
Δούλης γυναικὸς ὧν τι δεξώμεσθ' ἔπος,
Ἐφ' οἷσι, Πυλάδη, τῇδ' ἀφίγμεθα χθονὸς.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφή.

Ηλέ. 1 Σωτῆν' ὥρα ποδὸς ὁρμᾶν.
2 Ὦ ἔμβα ἔμβα κἀνακλαίουσα.
3 Ἰὼ μοι μοι.
4 Ἐκγόνων Ἀγαμέμνονος
5 Κόρα, κἀμὲ τίκτε Κλυταιμνήστρα,
6 Στυγνὰ Τυνδαρὶς κόρα.
7 Κικλήσκουσι δὲ μ' ἀδελφίαν
8 Ἠλέκτραν πολῖται.
9 Φεῦ φεῦ, χειμερίων πόνων,
10 Καὶ συμφορᾶς ζωᾶς ὦ πάτερ.
11 Σὺ δ' ἐν ἄδᾳ δὴ
12 Κεῖσαι, σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς
13 Αἰγίσθου τ', Ἀγάμεμνον.
14 Ἴθι τὸν αὐτὸν ἔγειρε γόον.
15 Ἄναγε πολύδακρυν ἀδονάν.

Ἀντιστροφή.

1 Σωτῆν' ὥρα ποδὸς ὁρμᾶν.
2 Ὦ ἔμβα ἔμβα κἀνακλαίουσα.
3 Ἰὼ μοι μοι.
4 Τίνα πόλιν, τίνα δ' οἶκον ὦ
5 Τλήμων σύγγονος λατρεύεις,

6 Οἰκτρὰν

Ad fines terræ huius, vt me recipiam pede
Aliam in regionem, si quis speculatorũ me cognouerit
Quærentem sororem (aiunt enim ipsam connubio
Iunctam *hic* habitare, nec permansisse virginem)
Vt colloquar *cum ipsa*, & cædis sociam
Assumẽs, quæ intra mœnia *gerãtur* cognoscã liquido.
Nunc igitur (aurora enim candidum vultum extollit)
Extra semitam istam vestigium alternemus, & *alio recedamus*.
Aut enim aliquis arator, aut aliqua mulier ancilla
Apparebit nobis, quam interrogabimus,
An hæc loca soror incolat mea.
Sed (video enim hanc quandam ex ancillis
Aquæ fontanæ onus raso capite
Ferentem) sedeamus, & interrogemus *eam*, [*rebus*,
A serua muliere si quod verbum accipere possimus *de*
Ob quas, ô Pylades, *in* hanc venimus terram.

EPODICA.

Strophe.

Ele. 1 Intende, tempus *est*, pedis impetum:
2 Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
3 Hei mihi, mihi.
4 Sum Agamemnonis
5 Filia, & me peperit Clytæmnestra,
6 Inuisa Tyndari filia.
7 Vocantque me miseram
8 Electram ciues.
9 Heu, heu *propter* duros labores,
10 Et vitam tristem, ô pater.
11 Tu vero nunc in Plutonis *domo*
12 Iaces, *a* tua coniuge iugulatus,
13 Et *ab* Ægistho, Agamemnon:
14 Age eundem excita luctum,
15 Repete lachrymosam voluptatem.

Antistrophe.

1 Intende, tempus *est*, pedis impetum.
2 Ingredere, ingredere, ô quæ fletibus indulges.
3 Io, Eheu,
4 Qua *in* vrbe, aut qua *in* domo ô
5 Miser frater seruis,

6 Calamitosam in thalamis relinquens
7 Paternis, interærumnas
8 Acerbissimas sororem?
9 Venias horum malorum mihi
10 Miseræ liberator, ô Iupiter, Iupiter,
11 Patrique cædis
12 Odiosissimæ vindex, Argos
13 Appellens pedem vagum.
14 Depone hoc vas meo a capite
15 Tollens, vt patri luctus
16 Nocturnos edam clara voce.

Epodus.

1 Vociferationem, cantionem, carmen Plutonis, ô pater,
2 Luctus tibi sub terra *iacenti* cano,
3 Quibus semper, quotidie
4 Indulgeo, charam
5 Vnguibus lanians ceruicem,
6 Manumque *in* caput rasum iniiciens,
7 Ob mortem tuam.
8 Ah, ah, lacera caput.
9 Vt autem quidam olor canorus
10 Flumineas ad vndas
11 Patrem charissimum vocat,
12 Necatum dolosis laqueorum
13 Plagis, sic *etiam* te miserum
14 Patrem ego deploro,
15 Qui lauacris vltimis abluisti corpus,
16 In funestissio lecto mortis.
17 Hei mihi, mihi, *propter*
18 Tristem tuum ictum securis, *quæ percussus fuisti*, pater,
19 Et *propter* triste consilium reditus a Troia.
20 Non mitris te coniux
21 Excepit, neque coronis,
22 Sed ensibus ancipitibus tristem
23 Ægisthi cõtumeliã accelerans, *fadaq; libidini seruiens*
24 Dolosum habuit maritum.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 O Agamemnonis filia Electra,
2 Veni ad tuam agrestem caulam.
3 Veni

6 Οἰκτραὶ ἐν θαλάμοις λιπὼν
7 Πατρῴοις, ἐπὶ συμφοραῖς
8 Ἀλγίστοισιν ἀδελφεάς;
9 Ἔλθοις τῶνδε πόνων ἐμοὶ
10 Τᾶμ' εἰλίσσων λυτῆρ, ὦ Ζεῦ, Ζεῦ,
11 Πατρὶ θ' αἱμάτων
12 Ἐχθίστων ἐπίκουρος, Ἀρ-
13 γεῖος πόδ' ἀλάταν.
14 Θὲς τόδε πῦρος ἐμᾶς ἀπὸ κρατός.
15 Τᾶς ἰλοδόκου, ἵνα πατρὶ γόους
16 Νυχίους ἐπορθοδόσω.

Επῳδός.

1 Ἰαχὰν ἀοιδὰν, μέλος ἀΐδα, πάτερ
2 Σοὶ κατὰ γᾶς εὐνέπω γόους,
3 Οἷς ἀεὶ τὸ καθ' ἡμαρ
4 Διέπομαι. κατὰ μὰν φίλαν
5 Ὄνυχι πεμπολμὰ δέραν,
6 Χέρα τε κρᾶτ' ἀποκουφίσμαν πτεμάτα,
7 Θανάτῳ σᾷ.
8 Ἔ ἔ. ὀρύπλης ἦμαρ.
9 Οἷα δὲ πὶς κύκνος ἀχέτας
10 Πολυμίοις παρὰ χεύμασι
11 Πατέρα φίλτατον κικλεῖ,
12 Ὃν ὁμόθρονον δολίοις βρόχοις
13 Ἔρκεσιν, ὡς σὲ τὸν ἄβλιον
14 Πατέρ' ἐγὼ κωκυμαίομαι,
15 Λουτρὰ πανύστατ' ὐδραναύρμον χροΐ,
16 Κοίτας τ' οὐκ ἐπὶ τὰς θανάτου.
17 Ἰώ μοι μοι,
18 Πικρᾶς μὰν πελέκεως τομᾶς σᾶς, πάτερ,
19 Πικρᾶς θ' ὃν ἐκ Τροίας ὁδοῦ βύλας.
20 Οὐ μίτρας σὲ γυνὴ
21 Δέξατ', ἀλλ' ἐπὶ στεφάνοις.
22 Ξίφεσι θ' ἁμφιβρότοις λυγρὰν
23 Αἰγίσθου λώβαν ἡμᾶτο,
24 Δόλιον ἔχειν ἀκοίτην.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

Χο. 1 Ἀγαμεμνονίαν Ὦ κόρα Ἤλυθον Η-
2 λέκτρα ποτ' ἐς ἀγροτέραν αὐλάν.

3 Ἐμολέ πης, ἔμολε χαλακῶπόδι αὐτᾶς
4 Μυκηναῖος, ἀρεσσάμα.
5 Ἀσπίδ' ὅ', ὅτι νῦν τριτάταν
6 Καρύσσουσιν θυσίαν
7 Ἀργείοις πᾶσιν τ' περὶ Ἥρας
8 Μέλλουσι παρθενικὰς στείχειν.
Στροφὴ β'.
ἠλέ. 1 Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις φίλαις
2 Θυμὸν, ἀδ' ἐπὶ χρυσέοις
3 Ὁρμοῖς ἐκπεπόταμαι
4 Τάλαιν', οὐδὲ πᾶσι χορεύς
5 Ἀργείοις ἄμμε νύμφαις,
6 Ἑλικτὸν χρύσω πόλι-
μον.
7 Δάκρυσι χέω,
8 Δακρύων δὲ μοι μέλᾳ
9 Δειλαίᾳ τὸ κατ' ἦμαρ·
10 Σκέψαι μου πιναρὰν κόμαν,
11 Καὶ τρυχηπέδη ἐμῶν πάλων,
12 Εἴπέρ ποτ' Ἀγαμέμνονος
13 Κέρας, τὸ, βασιλεία,
14 Τὰ, Τροία θ'. ἃ μοι πατρὸς
15 Μέμνατ' ἀπὸ πολλοῦ.
Ἀντιστροφὴ α'.
χο. 1 Μεγάλα θεός. ἀλλ' ἴθι, κἀμὲ πάρες ἐμοῦ
2 Χρῆσαι πολύπλοα φάρεα δώμασιν,
3 Χρυσέᾳ τε χαίτᾳ. σὺν θυμάτων ἀγλαΐας.
4 Δοκεῖς τοῖς σοῖσι δακρύοις,
„ 5 Μὴ ἀμῶσαι θεὸς, κρατήσῃ·
„ 6 Ἐχθρῶν; ἅπτει γὰρ χάρις,
„ 7 Ἀλλ' εὐχαῖς θεὸς σέβιζε·
„ 8 σ', ἕξεις εὐαμερίαν ὦ παῖ.
Ἀντιστροφὴ β'.
ἠλέ. 1 Οὐδεὶς θεῶν ἐνόπτας κλύει
2 Ταῖς δυσδαίμοσι, δ' πάλαι-
3 Ὧν πατρὸς σφαγιασμῶν.
4 Οἴμοι τᾶς κἀφθιμόρου,
5 Τᾶς τε ζώντος ἀλάτα,
6 Ὃς ποῦ γᾶν ἄλλαν κατέχει
7 Μίτυος, ἀλαίνων

3 Venit *enim* quidam, venit lactis potator vir
4 Mycenæus, montiuagus.
5 Nunciatq; quod nunc tertianũ, *i. tertio die celebrandũ*
6 Promulgent sacrificium, *& solenne sacrum indicant*
7 Argiui, omnesq; ad Iunonem, *& ad Iunonis sacra*,
8 Virgines sint conuenturæ.
Strophe II.
Ele. 1 Nec ob *generis* splendorem, *nec ob formæ decus*, amicæ,
2 Animo, nec ob aurea
3 Monilia *superbe, praterq; modum* efferor
4 Misera, nec stans *in* choris, *nec celebrans choreas*
5 Argiuis cum nymphis, *cum sponsis, & puellis*,
6 Volubilem pulsabo pedem meum, *pedem in orbem agens terram pulsabo.*
7 Lachrymis fluo, *lachrymisque rigor*,
8 Lachrymæque mihi curæ sunt
9 Miseræ quotidie.
10 Aspice meam squalidam comam,
11 Et has scissuras mearum vestium, *& considera*
12 An vnquam Agamemnonis
13 Filiæ *fuerint hæc ornamẽta. Nã* hæc *sunt meum* regnũ,
14 Hæc etiam *sunt* Troia, quæ mei patris
15 Memor est, *ab eo* quondam capta.
Antistrophe I.
Ch. 1 Potens *est* Dea *Fortuna*. Sed veni, & a me
2 Preciosas vestes vtendas accipe, quas induas,
3 Aureasque gratis accipe, additamenta venustatis.
4 Putas ne tuis lachrymis,
„ 5 Non colentẽ Deos, *sine Deorum cultu*, te superiorẽ fore
„ 6 Hostibus? non gemitu, *nec lachrymis*:
„ 7 Sed votis deos venerans,
„ 8 Habebis æui felicitatem, ô filia.
Antistrophe II.
Ele. 1 Nullus Deorum clamores audit
2 Infelicis *Electræ*, neque veteres
3 Patris iugulationes, *quibus est ingalatus.*
4 Hei mihi *tum ob* eum, qui periit,
5 Tum etiam propter viuentem *Orestem* erronem,
6 Qui alicubi terram aliam tenet
7 Afflictus, errore delatus

8 Ad seruilem larem, *ad domum, vbi seruit alicui,*
9 Ex inclyto patre natus.
10 Ipsa vero in pauperibus ædibus
11 Habito tabescens animo,
12 Ab ædibus paternis exul,
13 Montanas incolens rupes.
14 Mater vero in lectis *viri* cæde patrata,
15 Cum alio *marito* nuptiis coniuncta habitat.

Cho. Multorum malorum Græcis causa fuit
Helena tuæ matris soror, domuique tuæ.

Ele. Hei mihi mulieres, omitto *iam* lamenta.
Nam peregrini quidam isti, *nostris* ædibus vicina
Cubilia habētes, *in loco nostris ædibus vicino latentes,*
surgunt ex insidiis.
Fuga, tu q̄ dē per viam *vadōs.* ego vero in ædes *mereci-*
Viros maleficos vitemus pede. [*pient,*

Ore. Mane ô misera, ne formides meam manum.

Ele. O Phœbe Apollo, supplex te oro, ne moriar.

Ore: Alios potius occiderem *mihi* magis inuisos, quam te.

Ele. Abi. ne tangas quæ te tangere non oportet.

Ore. Non est, quod possim contrectare iustius. [*tas*

Ele. Qd̄o igitur ensē gestans ad ædes meas in insidiis lati-

Ore. Manens audi, & mox non aliter dices.

Ele. Maneo, omnino enim tua sum. Es enim *me* potentior.

Ore. Venio ferens tibi tui fratris mandata.

Ele. O charissime, vtrum viuentis, an mortui?

Ore. Viuit. primum enim tibi læta nunciare volo.

Ele. Felix sis *a Diis accipiens* mercedē iucūdissimorū verbo-

Ore. Cōmuniter largior hoc nobis ambobus habēdū. [rū.

Ele. Vbi terrarum ille miser miserum exilium tolerat?

Ore. Non vnam vrbis *vnius* legem obseruans conficitur.

Ele. Num quotidiani victus inopia laborat?

Ore. Habet quidem *victum.* inops tamen *est* vir exul.

Ele. Quod vero mandatum ab illo ferens *huc* venisti?

Ore. Num viuas: & vbi viuens calamitates feras.

Ele. Ergo primum vides quam aridum *sit* meum corpus.

Ore. Dolorib etiam contabuisti, ita vt ego gemā, *tuāq; sorti* [*deplorem.*

Ele. Et caput, & cincinnos abrasos nouacula.

Ore. Cruciat te frater, & fortasse mortuus pater?

Ele. Eheu. quid mihi enim hisce charius est?

Ore.

8 Ποῦ θῆσαν ἐγίεν,
9 Τᾶς κλεινᾶς πατρὸς ἐκφύς.
10 Αὐτὰ δ' ἐν χέρνησι δόμοις
11 Ναίω ψυχᾶ πικρόμα-,
12 Δωμάτων πατρώων φυγὰς,
13 Οὐρείας ναίσσ' ἐλάτας.
14 Μάτηρ δ' ἐν λέκτροις φόνιος
15 Ἄλλῳ σύγγαμος οἰκεῖ.

IAMBOI.

χο. Πολλῶν κακῶν Ἑλλησιν αἰτία ἐγὼ
Σῆς μητρὸς Ἑλένη σύγγον-, δόμοις τε σοῖς.

ηλέ. Οἵ μοι γυναῖκες ἐξίσω θρηνημάτων.
Πέφυκε πῦρ οἰκησι δόλιον, ἐφετίας
Εὐνὰς ἔχοντες, ἐξανίσαντες λόχον·
Φυγῇ, σὺ μὴ κατ' οἶμον, εἰς δόμους δ' ἐγὼ,
Φῶς κακοῦργους ἐξαλύξωμεν ποδί.

ὀρέ. Μέν' ὦ τέκνον· μὴ τείσῃς ἐμὸν χέρα.

ηλέ. Ὦ Φοῖβ' Ἄπολλον, σῷσον τὸν μὴ θανεῖν.

ὀρέ. Ἄλλως αὖ κλύουσι μᾶλλον ἐχθίστοις σέθεν.

ηλέ. Ἄπελθ· μὴ ψαῦε, ὃν σὲ μὴ ψαύειν χρεών.

ὀρέ. Οὐκ ἔσθ' ὅτῳ δίχομαι· αὖ σὺ δικαιότερον.

ηλέ. Καὶ πῶς ξιφήρης πρὸς δόμοις λοχᾷς ἐμοῖς;

ὀρέ. Μείναντ' ἄκουσον, κἀπὸ τοῦ σὸν ἄλλως ἐρεῖς.

ηλέ. Ἔσῳσα πάντως δ' εἰμὶ σὴ κρείσσων γὰ εἶ.

ὀρέ. Ἥκω φέρων σοι σοῦ κασιγνήτου λόγους.

ηλέ. Ὦ φίλτατ', ἆρα ζῶντος, ἢ τεθνηκότος;

ὀρέ. Ζῇ· σῷζε γάρ σοι τ' ἀγαθ' ἀξίαλθ' ὑφέλω. 230

ηλέ. Εὐδαιμονοίης μισθὸν ἡδίστων λόγων.

ὀρέ. Κοινῇ δίδωμι τοῦτο· σὸν δ' ἀμφοῖν ἔχειν.

ηλέ. Πᾷ γῆς ὁ τλήμων τλήμονας φυγὰς ἔχων;

ὀρέ. Οὐκ ἔνα νομίζων φθείρεσθαι πόλεως νόμῳ.

ηλέ. Ἦ που πανοίζων τὸν καθ' ἡμέραν βίον; 235

ὀρέ. Ἔχει μόν. ἀσθενὴς δ' ὅμως φεύγων ἀνήρ.

ηλέ. Λόγῳ δ' ἦλθες ἢ τιν' ἦλθες ἐκεῖνα φέρων;

ὀρέ. Εἰ ζῇς, ὅπου τε ζῶσι συμφορᾷς ἔχεις.

ηλέ. Οὐκῶν ὁρᾷς μου τὸν τάνω ξηρὸν δέμας.

ὀρέ. Λύπῃς τε σὺν τοῖς πᾶσι· ὥστε μὲ στένειν. 240

ηλέ. Καὶ κρᾶτα, πλόκαμόν τ' ἐσυρισμένον ξυρᾷ.

ὀρέ. Δύκνει σ' ἀδελφὸς, ὅ, τε θανὼν ἴσως πατήρ;

ηλέ. Οἵ μοι, τί γάρ μοι τοῦδε γ' ἔστι φίλτερον;

ὀρέ. Φεῦ φεῦ· πῶ δαὶ σὺ σὸν κασιγνήτῳ δοκεῖς;
ἠλέ. Ἀπὼν ἐκεῖνος, ἢ παρὼν ἡμῖν φίλος.
ὀρέ. Ἐκ τοῦ δὲ νεῖσει σὰ δόμοις ἔστως ἐκεῖ;
ἠλέ. Ἐγημάμεθ' ὦ ξένε δυσάσμιον γάμον.
ὀρέ. Ὤιμωξ' ἀδελφὸν σὸν. Μυκηναίων τινός;
ἠλέ. Οὐχ' ὡς πατὴρ μ' ἤλπιζεν εὐδόσειν ποτέ.
ὀρέ. Εἶφ', ὡς ἀκούσας σὸν κασιγνήτῳ λέγω.
ἠλέ. Ἐν τοῖσδ' ἐκείνου πλοῦτος ναίων δώμασι.
ὀρέ. Σκαφεύς τις, ἢ βουφορβὸς ἄξιος δόμων;
ἠλέ. Πένης μὲν ἀνὴρ ἀγαθὸς, εἴς τ' ἐμὲ σώφρων.
ὀρέ. Ἦ δεῖ σώφρονα λίαν σοὶ πόσει;
ἠλέ. Οὐ πώποτ' εὐνῆς τ' ἐμῆς ἔτλη θιγεῖν.
ὀρέ. Ἄγνευμ' ἔχων τι θεῖον, ἢ σ' ἀπαξιῶν;
ἠλέ. Γονέας ὑβρίζειν τοὺς ἐμοὺς οὐκ ἠξίου.
ὀρέ. Καὶ πῶς γάμων τοιοῦτον οὐχ ἥδετο λαβών;
ἠλέ. Οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖτο, ξένε.
ὀρέ. Ἔασόν με. Ὀρέστῃ μή ποτ' ἐκπίῃ δίκας.
ἠλέ. Τὰ τ' αὐτὰ πρὸς ταῦτ' ἔφυ καὶ σώφρων ἔφυ.
ὀρέ. Φεῦ. γενναῖον αὖθ' ἕλεξας, εἰ τε δρᾶστέον.
ἠλέ. Εἰ δή ποτ' ἥξει γ' εἰς δόμους, ἐνιαυτῷ ἀπών.
ὀρέ. Μήτηρ δέ σ' ἡ τεκοῦσα τοῦτ' ἐλώβησε;
ἠλέ. Γυναῖκες ἀνδρῶν, ὦ ξένε, πόσει φίλαι.
ὀρέ. Τίνος δέ σ' οὕνεκ' ὄντως Αἴγισθος πάλαι;
ἠλέ. Τέκνοις με βούλετ' ἀσθενῆ, τοῖσδε δοὺς.
ὀρέ. Ὡς δὴ γε παῖδας μὴ τέκοις ποινάτορας;
ἠλέ. Τοιαῦτ' ἐβούλευσ', ὧν ἐμοὶ δοίη δίκας.
ὀρέ. Οἶδεν δέ σ' ὢσαν παρθένον μητρὸς πόσις;
ἠλέ. Οὐκ οἶδε. σιγῇ τοῦθ' ὑφαιρούμεσθά νιν.
ὀρέ. Αἱ σοὶ σὺν οὖν φίλαι σοι τοῖσδ' ἀκούσιν λόγους;
ἠλέ. Ὥστε σέβειν γε πρὸς κἀμὲ κἀσ' ἔπη καλῶς.
ὀρέ. Τί δῆτ' Ὀρέστης ὧδε τοῖσδ' Ἄργει μέλει;
ἠλέ. Ἥκει τοιόσδ'; αἰσχρόν γ' εἶπας ἡ δόλιον ἐμοί.
ὀρέ. Ἐλθὼν δὲ δὴ πῶς φονίας αὖ κτείνοι πατρός;
ἠλέ. Τολμῶν, ὅτ' ἐχθρῶν οἱ ἐτολμήθη πατρί.
ὀρέ. Ἦ μετ' αὐτῆς μητρός αὐ τλαίης κτανεῖν;
ἠλέ. Ταυτῇ γε πελέκει, τῷ πατὴρ ἀπώλετο.

ὀρέ.

Ore. Heu, heu. quid vero tu tuo fratri putas *in animo esse*? *quo animo erga te putas eum esse*?
Ele. Absens ille, non præsens nobis *est* charus.
Ore. Ex quo vero *tempore* hîc habitas procul ab vrbe?
Ele. Nuptæ sumus, ô hospes, funesto connubio.
Ore. Deploro fratrem tuum. num Mycenæo alicui?
Ele. Non, vt pater olim sperauerat fore vt me elocaret.
Ore. Dic, vt *hoc* auditum tuo fratri referam.
Ele. In his ædibus habito procul ab ipso. [mo?
Ore. Fossor aliquis, aut bubulcus dignus *habitus est huc* to-
Ele. Vir *sorte quidem* pauper, *sed tamen* generosus, & in me
Ore. Hęc vero pietas quænã inest tuo marito? [pius.
Ele. Nunquam lectum meum ausus est tangere.
Ore. Castitatem aliquam diuinam habens, an te iudicans indignam *suo congressu*?
Ele. Parentes meos contumelia afficere non voluit.
Ore. At quomodo tales nuptias nactus non est lætatus?
Ele. Non dominum ducit eum, qui me dedit, ô hospes.
Ore. Intelligo. Oresti ne quando expendat pœnas.
Ele. Hoc ipsum metuens. præterea vero etiã modestus est.
Ore. Papę. Generosum virũ narras, & liberaliter tractãdum.
Ele. Si modo tandem domum redeat, qui nunc abest.
Ore. Mater vero, quæ te peperit, hæc tulit?
Ele. Mulieres viris, ô hospes, haud liberis amicæ *sunt*, *iisq; fauent*.
Ore. Cuius vero *rei* causa Ægisthus te hac affecit cõtumelia?
Ele. Parere me voluit infirmos *liberos*, huic *viro me* coniugem dans.
Ore. Ne scilicet pareres filios *paternæ cadis* vltores?
Ele. Talia cepit consilia, quorũ vtinam mihi pœnas luat.
Ore. Nouitne vir matris te esse virginem?
Ele. Haud nouit: clam *enim* ipso *rem* istã premimus silẽtio.
Ore. Istæ vero amicæne tibi hos sermones audiunt?
Ele. Vt mea, & tua verba tegant fideliter.
Ore. Quid igitur *faceret* Orestes, si ad hoc Argos rediret?
Ele. Rogas hoc? absurdũ dixisti: nõ enim nunc occasio.
Ore. Reuersus autẽ quomodo interfectores occidat patris?
Ele. Audens *ea*, quæ pater *meus* ab inimicorum audacia
Ore. An & cum ipso matrem auderes occidere? [passus est.
Ele. Hac ipsa securi, qua pater periit.

Ore.

Ore. Dicamne hæc ei, & certa quæ abs te *audio*?
Ele. Vtinam moriar, vbi matris meæ sanguinem effudero.
Ore. Papæ: Vtinam Orestes prope *nos* adesset, hæc audiens.
Ele. At ô hospes, non cognoscerem, ipsum intuens.
Ore. Iuuenis enim, non mirum, seiuncta es ab ipso iuuene.
Ele. Vnus solus meorum amicorum ipsum agnosceret.
Ore. Nũ *eum intelligis*, quem aiunt ipsum subduxisse cædi?
Ele. Patris pædagogus grandæuus senex.
Ore. Pater vero tuus extinctus nũ sepulturę cõpos fact⁹ est?
Ele. Factus est compos, vt factus est, eiectus ædibus.
Ore. Hei mihi *propter* hoc, quod dixisti. Sensus enim
„ Etiam externis ex malis homines mordicat.
Dic vero, vt edoctus tuo fratri feram
Nuncios tristes *quidem*: sed *tamen* auditu necessarios.
„ Inest enim commiseratio, inscitia vero minime
„ Sapientib., viris nequaquã tamẽ *hoc est* expers damni,
„ Mentem inesse sapientibus nimis astutam.
Cho. Et ego eodem, quo iste, animi desiderio teneor.
Cum enim sim procul ab vrbe, quæ *sunt* in vrbe, mala
Non noui, nunc vero cupio & ego cognoscere.
Ele. Dicam si fas sit. fas autẽ est apud amicũ exponere
Meos graues casus, & patris mei: [*oro te*,
Quoniam autem sermonem prouocas, hospes, supplex
Nuncia Oresti mea, & ipsius mala.
Primum quidem quibus in vestibus pernoctem,
Quantisque sordibus grauer, & sub tectis
Qualibus habitem ex regio sanguine *procreata*,
Ipsa quidem radiis elaborans peplos,
Vel nudum corpus habebo, & *vestibus* carebo.
Ipsa etiam flumineos fontes ferens.
Expers festorum, *et* sacrorum, & choris priuata.
Mulieres vero auersor, cum virgo sim:
Aueisor quoque Castorem, cui priusquam ad deos
Trãslatus esset, me *parẽtes* despõdebãt, iũctã sanguine.
Mater vero mea inter spolia Phrygia
Throno insidet: ad sellas vero Asiaticæ
Famulæ consistunt, quas captas abduxit meus pater,
Idæa pallia *gestantes*, aureis religatæ, *constrictæ*
Fibulis. sanguis vero patris adhuc in tectis
Ater putrescit. qui vero illum occidit,

ὀρέ. Λέγω πόσι' αὐτῇ, κἢ βέβαια τ' ἐκ σοῦ,
ἠλέ. Θαῤῥοίμι, μητρὸς αἷμ' ἐπισφάξασ' ἐμῆς.
ὀρέ. Φεῦ. εἴθ' ἰὼ Ὀρέστης πλησίον κλύων πάλᾳ.
ἠλέ. Ἀλλ' ὦ ξέν', ἀγγοίλω νιν, εἰ δοκεῖ σοί γε.
ὀρέ. Νέα γὰρ, ἐὰν ἡμῖν, ἀπιζόχῃς νίκη.
ἠλέ. Εἷς ἂν μόνος νιν τῶν ἐμῶν γνοίη φίλων.
ὀρέ. Ἆρ' ὃν λέγουσιν αὐτὸν ἐκκλέψαι φόνου;
ἠλέ. Παιδός γε παιδαγωγὸς ἀρχαῖος γέρων.
ὀρέ. Ὁ κατθανὼν δ' ὅστις ποτ' ἦν τύμβου κυρεῖ;
ἠλέ. Ἔκυρσεν ὡς ἔκυρσεν, ἐκβληθεὶς δόμων.
ὀρέ. Οἵ μοι τόδ' οἷον εἶπας. αἰσθήσεις γὰρ οὖν
„ Κἀκ τῶν ἰδίων πημάτων δάκνῃ βροτούς.
Λέξον σύ', ἵν' εἰδὼς σὺ κασιγνήτῳ φέρω
„ Λόγους ἀτερπεῖς, ἀλλ' ἀναγκαίους κλύειν.
„ Ἔνεστι δ' οἶκτος, ἀμαθία μὲν ἐν δόμοις
„ Σοφοῖσιν αὐδᾶν· ἐν δὲ σὺ' ἀζήμιον.
Γνώμῃσι μὲν εἶναι τοῖς σοφοῖς λίαν σοφόν.
ἠλ. Κἀγὼ τὸν αὐτὸν πρόσθ' ἔργῳ ψυχῆς ἔχω.
Πρέσβυς γὰρ ἄστεος ἦσθ', τῶν πόλει κακῶν
Οὐκ οἶδα, νοῦν δ' ἐθέλομεν κἀγὼ μαθεῖν.
ὀρέ. Λέγοιμ' ἄν, εἰ χρή. χρὴ δ' ἐσθλὸς φίλον λίαν,
Τύχας βαρείας ὡς ἐμὰς, κἀμοῦ πατρός.
Ἐπεὶ δ' κινεῖς μῦθον, ἱκετεύω ξένε.
Ἄγγειλ' Ὀρέστῃ πάμφ' ὃς κεῖνα κακά.
Πρῶτον μὲν οἷοις ἐν πίτυλοις αὐλίζομαι,
Πίνω θ' ὅσῳ βέβηλ', ὑπὸ στέγαισί τε
Οἵαισι ναίω, βασιλικῶν ἐν δωμάτων.
Αὐτὴ μὲν ἐκμοχθοῦσα κερκίσιν πέπλους,
Ἢ γυμνὸν ἕξω σῶμα, κἢ τερήσομαι.
Αὐτὴ δ' πηγὰς ποταμίους φορεσμάτων.
Ἀνέορτος ἱερῶν, κἢ χορῶν ἠπημένη
Ἀναίνομαι δ' γυναῖκας, ὅστις παρθένῳ·
Ἀναίνομαι δ' Κάστορ' ὦ, πρὶν εἰς θεὸς
Ἐλθεῖν, ἐμὲ μνήσευον, ὅσαν ἐγγενῆ.
Μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
Θρόνῳ κάθηται. ὧδε δ' ἑδρας Ἀσιήδες
Δμῳαὶ παρίζουσ', ἃς ἔπεμψε μοι πατὴρ,
Ἰδαῖα φάρη χρυσέαις ἐζευγμέναι
Πόρπαισιν. αἷμα δ' ἔπ πατρὸς κἄτι φέρει
Μέλαν σίηπιν· ἐς δ' ἐκεῖνον ἔκπυστοι,

Εἰς ζωζὼ βαίνων ἅρμαθ' ὑκφοιτᾷ πατρί.
Καὶ σκῆπτρ', ὑφ' οἷς Ἕλλησιν ἐστρατηλάτει,
Μιαιφόνοισι χερσὶ γαυρωθεὶς λαβών.
Ἀγαμέμνονος δ' οὔ τύμβος ἠμφισμένος,
Οὐ πώποτ', ὦ ξεῖν', οὐδὲ κλῶνα μυρσίνης
Ἔλαβε. πυρὰ δ' ἔρρωσε ἀγλαΐσμάτων.
Μέθη δ' ἐπεισπεσοῦσα τῆς ἐμῆς μητρὸς πόσις
Ὁ κλεινός, ὡς λέγουσιν, εὐθρώσκει τάφῳ,
Πέτροις τε λεύει μνῆμα κλεινὸν πατρός,
Καὶ τοῦτο τολμᾷ τὸ πρὸς ἐμοῦ λέγειν.
Ποῦ παῖς Ὀρέστης; ἆρά σοι τύμβῳ κλαὼς
Παρὼν ἀμυνεῖ; ζῶν τ' ἀπὼν ὑβρίζεται.
Ἀλλ' ὦ ξέν', ἱκετεύω σ', ἀπάγγειλον τάδε.
Πολλοί σ' ἐπιστέλλουσιν ἐμοὶ λῶν ἐγώ,
Αἰσχύνες, ἡ γλῶσσ', ἡ παλαίπωρός τε φρήν,
Κἄρρητ' ἐμὸν ξυρηκές, ὅτ' ἐκείνου τέκνον.
Αἰσχρὸν γὰρ, εἰ πατὴρ μὲν ἐξεῖλε Φρύγας,
Ὁ δ' ἀνὴρ ἐν, εἷς ὤν, ἀδυνήσεται κρανεῖν,
Νέος πεφυκὼς, καὶ ξ ἀμείνονος πατρός.
Χο. Καὶ μὴν δέδορκα τόνδε, σὸν λέγω πόσιν,
Λήξαντα μόχθου πρὸς δόμους ὁρμηθμόν.
Ωτ. Ἔα, τίνας τέσσ' ἐν πύλαις ὁρῶ ξένους;
Τί δ' ἕκατι ἕστ' ἐπ' ἀγραύλοις πύλαις
„ Πρόσῆλθον; ἦ μου δεσπόσυνοι γυναικί τοι
„ Λέχεσιν, μετ' ἀνδρῶν ἑστῶσ' νεανιῶν.
Ηλ. Ὦ φίλτατ', εἰς ὕποπτα μὴ μόλοις ἐμοὶ,
Τὸν ὄντα σ' εἰσῃ μῦθον. οἱδὲ γὰρ ξένοι
Ἥκουσ' Ὀρέστου πρός με κύρηκες λόγων.
Ἀλλ' ὦ ξένοι, συζῆτε τοῖς ἐρημίοις.
Ωτ. Τί φασιν; αὐτῆς ἐστι, κοὐδόσ' φάος;
Ηλ. Ἔστιν λόγῳ γοῦν. φασί σ' οὐκ ἄπιστ' ἐμοί.
Ωτ. Ἦ καὶ τι πατρὸς, σῶν τε μέμνηται κακῶν;
Ηλ. Ἐν ἐλπίσι τοῦτ'. ἀνδρὶ γὰρ φεύγων αὐτῷ.
Ωτ. Ἦλθον σ' Ὀρέστου πρὸ λόγου φράσοντες λόγους;
Ηλ. Σκοποὺς ἔπεμψε τῶνδε τῶν ἐμῶν κακῶν.
Ωτ. Οὐκοῦν τὰ μὲν δόκουσι, τὰ δ' οὐ που λέγεις.
Ηλ. Ἴσασιν. ἀδὲν τῶνδ' ἔχουσι συδές.
Ωτ. Οὐκοῦν πύλας χρὴ τοῖσδ' αὐτὰς ἀνοῖξαι πύλας,

Χορῶν

In eosdem, quos pater, conscendēs currus proruit:
Sceptraque, quibus imperabat Græcis,
Cæde pollutis manibus exultat tenens.
Agamemnonis vero sepulchrum neglectum
Nunquam, nec libamina, neque ramum myrti
Accepit: rogus vero cultus *omnis, ac splendoris est* expers.
Ebrietate vero rigatus, *vinoq. madens* meę matris ma-
Inclitus ille, vt aiunt, insultat sepulchro, [ritus
Saxisque pulsat lapideum monumentum patris:
Atque hoc audet in nos verbum dicere:
Vbi filius Oreſtes? annon tibi tumulum egregie
Præsens defendit? hæc absens petulanter iactitat.
Quare, ô hospes, te supplex oro, hęc *fratri meo* renūcia.
Multi enim *hæc* mandant, *primum* quidem ego, *qua*
sum horum interpres,
Deinde vero manus, lingua, miseraque mens,
Caputque meum rasum, & illius parens.
Turpe enim *fuerit*, si pater quidem deleuerit Phryges,
Ipse vero vnicū virū, vnus existēs, nō possit interficere,
Cum iuuenis sit, & ex meliore patre *natus*.
Cho. Atqui video istum, tuum dico maritum,
Defunctum *diei* labore, domum properare.
Colo. Hem. Quosnam hos in foribus conspicor hospites?
Cuius vero *rei* causa ad has agrestes *adium* fores
„ Accesserunt? an mea opera indigentes? Mulieri enim
„ Turpe *est*, *ad fores* stare cum iuuenibus.
Ele. O charissime, in suspicionem ne mihi, *i. de me*, venias.
Verum autē sermonē *inter nos habitum*, scies. hi enim
Veniūt ad me Oresti nūcii mandatorum. [hospites
Sed ô hospites, date veniam *verbis ab isto* dictis.
Colo. Quid aiunt? virne est, & lucem aspicit? *viuitne Oreſtes?*
Ele. Est *ex horum* quidem sermone. dicunt enim non in-
credibilia mihi.
Colo. Num quid etiam patris, & tuorū malorum meminit?
Ele. In spe *versantur* ista. sed infirmus *est* vir exulans.
Colo. Quem autem sermonē Orestis *huc* nūciaturi venerūt?
Ele. Exploratores hos misit meorum malorum.
Colo. Ergo partim quidē aspiciūt, partim vero tu ipsa natras.
Ele. Nouerunt. nihil hæquidem in parte laborant.
Colo. Ergo iam pridem ipsis portas apertas oportuit.

Ite

Ite in ædes. pro lætis enim nunciis [mus.
Munera hospitalia accipietis, qualia mea occultat do-
Ferte ô ministri intra hasce ædes arma,
Et nihil contradicite, quia a charo chari
Veniftis viro. quamuis enim pauper sim,
Non tamen animum maleuolum *vobis* exhibebo.
Ore. Per deos quæso, hicne vir *est*, qui vna nuptias celat
Tuas, Orestem probro afficere non volens?
Ele. Hic vocatur maritus meus miseræ.
Or. ,, Papæ. Nullum est certum *argumentum* ad virorum ge-
,, nerositatem *dignoscendam*.
,, Mortalium enim ingenia *magnâ* perturbationē habēt.
,, Iam enim vidi virum generosi patris *filium*,
,, Qui nihil erat, & *contra vidi* bonos liberos ex malis
,, *parentibus procreatos*.
,, Famemque in hominis opulenti spiritu.
,, Animumque magnum in paupere corpore.
Quomodo igitur quis hæc discernens recte iudicet?
Opibusne? malo sane vtetur iudice.
,, Aut iis qui nihil possident? sed habet vitium
,, Paupertas: decet enim virum ob egestatem mala.
An ad arma veniā? quis vero lanceam *militis* aspiciens,
Testis esse queat, quisnam sit strenuus?
Optimum *igitur est* hæc temere neglecta relinquere.
Hic enim vir, neque inter Argiuos magnus,
Neq; etiā opiuione *specie*, *ac splendore* domus inflatus,
Cūq; sit inter plebeios *ipse plebeius*, *tamen* optimus est
,, An non sapietis, qui vanarum opinionū [inuentus.
,, Pleni erratis? Nec ex consuetudine mortales
,, Iudicabitis, & ex moribus nobiles?
,, Tales enim *viri* ciuitates administrant bene,
,, Et domos. at carnes vacuę mente, *& rationis expertes*:
,, Statuæ fori sunt. neque enim *in* prælio
,, Robustum brachium potius quā imbecillum manet:
,, Hoc enim in ipsa natura *situm est*, & in animi p̄sentia.
Quare (dignus enim *est* & præsens, & absens
Agamemnonis filius, cuius gratia venimus)
Accipiamus ædium diuersoria. Ire oportet
Famuli intra has domos. quia mihi pauper
Hospes fuerit alacrior diuite, *quia nos alacrius excipiet*,
quam dives.

Χωρεῖτ' εἰς οἴκους. ἀσπὸ δ' χρηστῶν λόγων
Ξενίων κυρήσεθ', οἷ' ἐμὸς κοὔθ' ἑστία δόμος.
Αἴρεσθ' ὁπαδοὶ τῶνδ' ἔσω τυχηδόμων,
Καὶ μηδὲν αὐτείπητε, πρὸς φίλου φίλοι
Μολόντες ἀνδρός. κ̓ γὰρ εἰ πένης ἔφυ,
Οὔ τοι τόν' ἦθος συμβολὰς παρέξομαι.
ἠλέ. Πρὸς θεῶν σοῦ, ἀνὴρ, ὃς σωσικλεῖπ' ἐμὸν γάμους
Τὰς σὰς; Ὀρέστην δ' κατισχύειν χθονὸς;
ὀρέ. Οὗτος κέκληται πόσις ἐμὸς τῆς ἀθλίας.
ἠλέ. ,, Φεῦ. σὸς εἶ' ἀκελθὼς δόξιν εἰς οὐ-
,, δενίαν.
,, Ἔχουσι γὰρ παρόμοιον αἱ φύσεις βροτῶν.
,, Ἤδη δ' εἶδον ἄνδρα χρηναῖκ παῖδὸς
,, Τὸ μηδὲν ὄντα, χρηστὰ δ' ἐκ κακῶν
,, τέκνα.
,, Λιμῷ τ' ἐν ἀνδρὸς πλουσίᾳ φρενώματα,
,, Γνώμῃ τε μεγάλῃ ἐν πένητι σώματι.
Πῶς οὖν τις αὐτὼ ξυμβαλὼν ὀρθῶς κρινεῖ;
Πλούτῳ; πενητὶ δ' ὧδε χρήσεται κρίτῃ.
,, Ἢ τοῖς ἔχουσι μηδέν; ἀλλ' ἐχθρὸν νόσον
,, Πενία. διδάσκει γ' ἄνδρα τὴν χρείαν κακήν.
Ἀλλ' εἰς ὅπλ' ἔλθῃ; τίς ἂν ὧδε λόγχην βλέπων
Μάρτυς γένοιτ' ἂν, ὅστις ἐστὶν ἀγαθός;
Κεφῆσιν εἰκῇ πᾶσι' ἐσθλὰ δόξομεν.
Οὔτοι γὰρ ἀνὴρ, ὅτ' ἐν Ἀργείοις μέγας,
Οὔτ' ἂν δοκήσῃ δώμασιν ὠίσχυμμος,
Ἐν τοῖς τε πολλοῖς ὢν, ἄριστος εὑρέθη.
,, Οὐ μὴ φρονήσετ' οἱ κενῶν δοξασμάτων
,, Πλῆρες πλανᾶσθε; τῆσδ' ὁμιλίας βραβεῦς
,, Κρινεῖτε, καὶ τοῖς ἤθεσιν τὰς σὺν ἕξεις;
,, Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ταῖς πόλεσ οἰκοῦσιν οὗ,
,, Καὶ δῶμα θ'. ἀλλ' ἄρκεις ἀνεν φρενῶν,
,, Ἀγάλματ' ἀγορᾶς εἰσιν. κδὲ δόρυ
,, Μᾶλλον βραχίων ὠφελεῖ ἀσθενοῦς μᾶλ.
,, Ἐν τῇ φύσει ἢ τοῦτο, κἀν δύσχρίᾳ.
Ἀλλ', ἄξιος γὰρ ὁ, τε παρὼν, ὁ, τ' ἀπὼν
Ἀγαμέμνονος πῶς, κἀπ' οὐδὲν ἦκομεν.
Δεξώμεθ' οἴκων καλὰ σύστεγ' χαρεῖν χρεών
Δμῶες δόμων τῶνδ' ὄντες. ὡς ἐμοὶ πένης
Εἴη πρόθυμος πλουσίου μᾶλλον ξένου.

Αἰνῶ μὲν οὖν τὸν σὸν ἀνδρὸς εἰς δοχὰς δόμων,
Εὐκλόμβου σ' αὖ, εἰ κασίγνητός μι σὸς
Εἰς σὺν τυχοῦσ' ἦλθ' σὺν τυχὼν δόμους.
,, Ἴσως σ' αὖ ἔλθοι. Λοξία γὰρ ἐμπέδοι
,, Χρησμοὶ, βεβῶτων ἢ μανικλὼ χαίρειν ἐῶ.
χο. Νῦν, ἢ πάρεσθεν, μᾶλλον Ἠλέκτρα χαρᾷ
Θερμαινόμεσθα καρδίαν. ἴσως γὰρ αὖ
Μόλις πεσοῦσα ἡ τύχη, σὴν καλῶς.
ἡλέ. Ὦ τλῆμον, εἰδὼς δωμάτων χρείαν σέθεν,
Τί τόσδ' ἐδέξω μείζονας σοῦ ξένους
αὐτε Τί δ' εἶπε εἰσὶν, ὡς δοκοῦσιν, εὐγενεῖς,
Οὐκ ἔν τε μικροῖς, ἔν τε μὴ, στέρξαι ὅμως;
ἡλέ. Ἐπεὶ νῦν ἐξήμαρτες, ἐν σμικροῖσιν ὤν,
Ἔλθ' ὡς παλαιὸν τροφὸν ἐμὸν φίλα πατρός·
Ὃς ἀμφὶ πόλιν πεδία, Ἀργείας ὄρους
Τίμιονται γαίας, Σπαρτιάτιδός τε γῆς,
Ποίμναις ὁμαρτεῖ, πόλεως ἐκβεβλημένος.
Κέλευσε σ' αὐτὸν τόνδ', εἰς δόμους ἀφιγμένον,
Ἐλθεῖν· ξένων τ' εἰς δαῖτα πορσῦναι λυκὸ.
Ἡδήσεται γοῦν, κἢ σωθεύξεται θεοῖς,
Ζῶντ' εἰσιδοῦσα παῖδ', ὃν οἰκτίζει ποτέ.
Οὐ γὰρ πατρῴων ἐκ δόμων μητρὸς πάρα
Λαβοῦμεν οὔτε πικρὸν ἀγγελίαν ἀεί,
Εἰ ζῶντ' Ὀρέστην ἡ τέλαν' εἰσόψοιτ' ἔτι.
αὐτε Ἀλλ', εἰ δοκεῖ σοι, τόσδ' ἀπαγγελῶ λόγους
Γέροντι, χώρει σ' εἰς δόμους ὅσον τάχος,
,, Καὶ πάντα τἀξάρτυε. πολλά τοι γυνὴ
,, Χρῄζουσ' ἀνδρὸς εὐεργέτου σωτηρίας.
Ἔστιν γὰρ ἡ τοσοῦτον ἐν δόμοις ἔτι,
Ὥσθ' ἕνα γ' ἐπ' ἦμαρ τόνδε πλησθῆναι βορᾶς.
,, Ἐν τοῖς τοιούτοις σ' οὐκ ἀνὴρ γνώμη πέσοι,
,, Σκοπῶν τὰ χρήματ' ὡς ἔχει μέγα σθένος,
,, Ξένοις τε δοῦναι, σῶμά τ' εἰς νόσον πεσὸν
,, Δαπάναισι σῶσαι· τῆσδ' ἐφ' ἡμέραν βορᾶς
,, Εἰς μικρὸν ἥκει· πᾶς γὰρ ἐμπλησθεὶς ἀνὴρ
,, Ὁ πλούσιός μοι κἀπένης, ἴσον φέρει.

ΕΠΩΔΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

χο. 1 Κλεινὰ ναῦς, αἳ ποτ' ἔβατε Τροίαν
2 Τοῖς ἀμετρήτοις ἐρετμοῖς,

3 Πίμ-

Laudo igitur huius viri oblatum hospitium:
Malem tamen si frater me tuus
In ædes felices *ipse* felix duxisset,
,, Fortasse autem venerit. Apollinis enim rata *sunt*
,, Oracula, mortaliũ vero diuinationẽ valere sino.
Cho. Nunc quam antehac magis, ô Electra, gaudio
Incaluimus corde. fortasse enim
Ægre progrediens fortuna, consistet præclare.
Ele. O miser, cum noris tuarum ædium penuriam,
Cur istos excepisti maiores te hospites?
Colo. Quid, etiamsi sunt, vt videntur, nobiles.
Annõ inter tenues, & inter nõ *tenues* acquiescẽt tamẽ?
Ele. Quando nunc peccasti, homo existens tenuis,
Abi ad veterem alumnum mei chari patris,
Qui ad amnem Tanaum, Argiuæ fines
Secantem terræ, & Spartani soli,
Eiectus ciuitate, greges sequitur, *ac pascit*,
Iube aũt ipsũ (cũ isti *hospites in nostras* ẽdes aduenerit)
Ire, hospitumq; ad conuiuium parare *cibos* aliquos.
Gaudebit sane, & supplicabit diis,
Vbi viuum audierit filium, quem olim seruauit.
Non enim ex paternis ædibus a matre
Accipiemus quidquã: imo vero nunciaremus tristia,
Si viuere Orestem adhuc misera intelligeret.
Colo. Ergo, quoniã *hoc* placet tibi, hæc nunciabo verba
Seni. *tu* vero eas in ædes quam celerrime,
,, Resque domesticas para: Multa enim mulier,
,, Si velit, inueniet ad conuiuium ferculã.
Tantum autem adhuc nobis est domi,
Vt vnum saltem in diem hosce replere possit cibo.
,, Cũ aũt in hui⁹ modi *rerũ* cogitationẽ anim⁹ inciderit,
,, Cõsidero pecunias, quam magnam habeant potentiã,
,, Vt & hospitibus *munera* dare possimus, corpusque,
,, quod in morbum inciderit, [*ad vnius diei* victũ
,, Sũptibus seruare valeamus. ad quotidianũ vero, *vel*,
,, Parum refert. omnis enim vir satiatus,
,, Et diues, & pauper, tantundem fert.

EPODICA. *Strophe*.

Ch. 1 O Inclitæ naues, quæ olim Troiam appulistis
2 Innumeris remis,

3 Ducendo choros cum Nerei puellis,
4 Vbi tibiæ amans Delphinus exultabat
5 Proris cæruleis
6 Circumuolutus,
7 Deducens Thetidis *filium*,
8 Leuem saltu pedum Achillem,
9 Cum Agamemnone, Troiæ
10 Ad Simoentias ripas.

Antistrophe I.

1 Nereides vero Euboicis ripis relictis,
2 Vulcani aureis *ab* incudibus,
3 Labores scutatos armorũ, *i. scutum elaboratum* ferebãt
4 Per Pelium, perque vltimos
5 Ossæ sacros saltus,
6 Nympharum speculas, *&* per
7 Proserpinæ indagationem, *i per locum, quâ Ceres filiam quærens transiit.* vbi pater
8 Eques educauit Græciæ lumen,
9 Thetidis marinam sobolem,
10 Velocem pedibus, auxiliatorem Atridis.

Strophe II.

1 Ex quodam autem audiui, qui ab Ilio *reuersus* in
2 Portus Nauplios venerat,
3 Tui, ô Thetidis fili,
4 Nobilis scuti in orbe
5 Huiusmodi signa,
6 Terrores Phrygios, sculpta esse:
7 In vmbonis quidem ambitu
8 Perseum iugulatorem supra mare *volantem*
9 Alatis talariis
10 Speciem, *caputq;* Gorgonis tenere,
11 Cum Mercurio Iouis nuncio,
12 Maiæ feroci filio.

Antistrophe II.

1 In medio autem fulgebat clypeo
2 Coruscus orbis solis,
3 Equis cum volucribus.
4 Astrorumque ætherei chori,
5 Pleiades, *et* Hyades,
6 *Cum* vagis Hectoris oculis. *vel, Cum* [*tris oculis.*
7 *In*

3 Πέμπουσιν χορεύτ μ῀ Νηρηίδων·
4 Ἵν' ὁ φίλαυλ῀ ἔπαιε δελφὶς
5 Πρῴρας κυανεμβόλοις·
6 σὺν ἁλιοστόμῳ῀,
7 Πορεύων τὸν τοῦ Θέτιδος
8 Κῶφον ἄλμα ποδῶν Ἀχιλλῆ,
9 Σὺν Ἀγαμέμνονι, Τρφίας
10 Ἐπὶ Σιμοεντίδας ἀκτάς.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Νηρῆδες οἱ Εὐβοΐδες ἀκτὰς λιποῦσαι,
2 Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων
3 Μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τυχέων,
4 Ἀνά τε Πήλιον, αὖά τε πευμνὰς
5 Ὄσσας ἱερὰς νάπας,
6 Νυμφείας σκοπιάς,
7 Κόρας μάτευσ· ἔνθα πα-
τὴρ
8 Ἱππόβοτος τρέφεν Ἑλλάδι φάος,
9 Θέτιδος ἐνάλιον γόνον,
10 Ταχύποδα πόδοιν Ἀτρείδαις.

Στροφὴ β'.

1 Ἰλιόθεν οἱ ἔκλυον λιγὺς ἐν
2 Λιμέσιν Ναυπλίοισι βεβῶτος,
3 Τᾶς σᾶς, ὦ Θέτιδος παῖ,
4 Κλεινᾶς ἀσπίδος εὐκύκλω
5 Τοιάδε σήματα,
6 Δείματα Φρύγια, πεπτύχθαι.
7 Περσέα θ' ὑψιπόταν, ὃν ἔτεκε Δανάα
8 Περσὶ ἁλμυρόμῳ μᾶ ἴτυος ἕδρᾳ,
9 Ποσὶν εὐπτέροις πεδίλοις·
10 σὺν φυσᾷ Γοργόν῀ ἔχειν·
11 Διὸς αἰζηλῶ σὺν Ἑρμᾷ,
12 Τᾶς Μαίας ἀγροτῆρι κούρῳ.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Ἐν δὲ μέσῳ κατέλαμπε σελὰς
2 Φαίθων κύκλ῀ ἀελλόιος,
3 Ἵπποις αὐτῷ περθέοντας·
4 Ἄστρων τ' αἰθέριοι χοροί,
5 Πλειάδες, Ὑάδες,
6 Ἔκτορος ὄμμασι τροπαίοις.

7 Επὶ δ' χρυσεοτύπῳ κράνει
8 Σφίγγες, ὄνυξιν ἀοίδιμον ἄγχειν
9 Φέρουσαι. πᾶσι πόλεμον
10 Δὲ κύτει, πύρινον ἔασεν
11 δὲ δρόμῳ λέαινα, χαλᾷς
12 Πειρῶσ' ἄπον θηρῶσα πῶλον.

Επῳδός.

1 Εν δ' ἅρμασι φονίῳ, τετραόρμοις
2 Ἵπποι ἔπτοντο,
3 Κελαινὰ σὶ ἀμφὶ νῶτ' ἴετο κόνις.
4 Τοιῶνδε ἀνακτῶν ὀλέσπονον
5 Ἔκτανεν αὐδάν
6 Τις δαρὶς ἀλίσχεα,
7 Κακόφρων κούρα.
8 Τοὶ γὰρ σέ ποτ' ἐφαντίδιμ
9 Πέμψασι θανάτοισι. κῶν
10 Ἐπ' ἔπ φόνιον ἅπτει δέρην
11 Ὄψομ' αἷμα χυθὲν σιδάρῳ.

ΙΑΜΒΟΙ.

πρισ. Πᾶ ποῦ ναίεις πότνι' ἐμὴ, δέσποινά τε,
Ἀγαμέμνονός τε πρίν, λῶ ποτ' ἐξίδρυψ' ἐγώ;
Ὡς ἀσθενεῖ τῶνδ' ὀρθίαν οἴκων ἔχει,
Ῥυσὶ χέρνιπ τῇδε ἀσθενοῦσα ποδί.
Ὅμως δ' ἀσθένειάς φίλας ἐξελκτέον
Διπλῶν ἀκμάν, ᾗ παλίρροπον γόνυ.
Ὦ θύγατερ· ἆρα μάν σε θεὸς δόμοις ὁρῶ,
Ἥκω φέρων σοι τῶν ἐμῶν βοσκημάτων
Ποίμνης νεογνὸν ἔριμμ' ἀπαμάσας τόδε.
Στέφανός τε, πυχέων τ' ἐξελὼν πυρός μοι.
Παλαιόν τε θησαυρισμὸν Διονύσου τόδε,
Ὀσμῆ κρατῆρες, μικρὸν, ἀλλ' ἐπισβαλεῖν
Ἡδὺ σκύφον τοῖσδ' ἄδειν ἑστὸν ποτῷ.
Ἴτω φέρων τις τοῖς ξένοις τοῖσδ' εἰς δόμους,
Ἐγὼ δ' πυχὰ τοῖσδ' ἐμῶν πέπλων, κόρας
Δακρύοισι πύξας, ἐξομόρξασθαι θέλω.
ηλέ. Τίσδ' ὦ γεραιὲ λῆμ' ἔρεχεν τοῖσδ' ὄμμ' ἔχεις;
Μῶν τὰ μὰ λάθ χρόνος σ' ἀνέμνησεν
κακά;
Ἢ ζᾷς Ορέστου πλάνους φυγὰς στένεις,
Καὶ πατέρα τὸν ἐμὸν, ὃν ποτ' ἐν χεροῖν ἔχων,

Ανόνης

7 In galea vero aureis figuris decora *sunt*
8 Sphinges, vnguibus celebrem prædam
9 Portantes. cæterum in latera ambiente
10 Spacio, ignem efflans currebat
11 Curriculo leæna, vnguibus
12 Peirenæum inuadens pullum.

Epodus.

1 Cum hasta vero letifera, quadriiugi
2 Equi vibrabantur, *ac impetu ferebantur.*
3 Ater vero circa tergum ibat puluis.
4 Talium regem bellatorum
5 Occidit virorum
6 Desertrix coniugii Tyndaris,
7 Malitiosa puella.
8 Quamobrem olim *Dii* cælestes te
9 Demittent ad manes. &
10 Adhuc, adhuc cruentam sub ceruicem
11 Videbo sanguinem effusum ferro.

Senex.

Vbi, vbinam *est* puella mea veneranda, & hera,
Agamemnonis filia, quam enutriui olim ego?
Quam arduum harum ædium accessum habet,
Huic rugoso, *et* senili pedi *difficilé* ad ascendendũ.
Tamen ad amicos saltem *est* extrahenda
Duplex spina, & reflexum genu.
O filia (iam enim te domi conspicor)
Venio ferens tibi mearum ouium *ex*
Grege tenerum hunc fœtum subductum,
Et serta, ac e fiscellis *hæc* exempta lactaria:
Huneque veterem Bacchi thesaurum
Odore gratum: paruum *quidem:* sed miscere
Scyphum hoc tenuiore potu iucundum *est.*
Eat aliquis laturus hæc hospitibus in ædes,
Ego vero pannis his mearum vestium, oculos
Lachrymis madefactos abstergere volo.
Ele. Cur vero, ô senex, hos oculos madefactos habes?
Num mea mala longo post interuallo in memoriam
tibi redierunt?
An Orestis miserum exilium gemis,
Et patrem meum, quem quondã in manibus habens

Educasti fruſtra tibi,& amicis tuis?
Sen. Inutiliter *quidem,& fruſtra*, nō tamen hoc ferre potui:
Veni enim ad ipſius ſepulchrum obiter,
Ac procidens *humi* luxi, nactus ſolitudinem:
Libaminaque ſoluto vtre, quem hoſpitibus fero,
Fudi, ramosque myrteos circa tumulum poſui.
Porro ad ipſum rogum ouem nigro vellere
Vlctimam vidi, recensque fuſum ſanguinem:
Flauæque comæ cincinnos abraſos.
Miratusq; ſum, ô filia, quisnā hominum auſus fuerit
Ad tumulū venire: non enim Argiuorū vllus *hoc fecit*.
Sed fortaſſe clam frater tuus venit.
Profectus autē, admiratus eſt miſerū ſepulchrū patris.
Aſpice vero comam tuæ apponens comæ,
Nū color eius dē ſit raſæ comę. *nū vtriusq; ſit idē color.*
Solent enim *iis*, quibus idem fuerit patris ſanguis,
quibus fuerit idem pater,
Multa corporis *ſigna* eſſe ſimilia.
Ele. Haud digna viro, ô ſenex, ſapiente loqueris,
Si latentem *& clam* in hanc terram, Ægiſthi metu,
Profectum fratrem meum animoſum putas. [gruci?
Deinde quomodo cirrus *eius* comæ *cincinno meo* con-
Nam ille quidem *vtpote* viri nobilis, *in* palæſtris *eſt* nu-
triſus, *ac durus*.
Hic vero *crebra* pexatione mollis. quamobrem *hoc eſt*
impoſſibile,
Multis enim inuenias cincinnos *eſſe* ſimiles,
Nec tamen eodem ſanguine prognatis, ô ſenex.
Sen. Tu ſaltē in *eius* veſtigiū ingreſſa, ſoleæ ſpecta greſſum,
Num eādē menſura tuo pedi reſpondeat, ô filia. [ſolo
Ele. Quomodo vero fieri poſſet in lapidibus ſtrato, *duro*
Terræ, pedum veſtigium expreſſum? quamuis autem
hoc fieri poſſet,
Tamen duorum ex eodem vtero natorum pes nun-
quam fuerit æqualis, [ſuperat.
Viri *ſcilicet*, & fœminæ. Nā mas *fœminam magnitudine*
Sen. Non eſt *ita*. ſed ſi frater *tuus* huc reuerſus adeſſet,
Quonam *ſigno* cognoſceres radii tui telam,
In qua ipſum olim furtim morti ſurripui?
Ele. Neſcis, Oreſtes cum vertit ſolum,

Ἀνόητ' ἔθρεψας σοί τε, κἠμοῖς σοῖς φίλοις;
πρεσ. Ἀνόητ'· ὁμως γοῦν τοῦτο γ' οὐκ ἀμύνομαι.
Ἦλθον γὰρ αὐτὸς τοὺς τάφους, πάτερ, ὁδεῦ,
Καὶ προθαπτεῖον ἔκλαυσ', ἐρημίας τυχών·
Σπονδάς τε, λύσας ἀσκὸν ὃν φέρω ξένοις,
Ἔπεισα· τύμβῳ θ' ἀμφέθηκα μυρσίνας.
Πυρᾶς θ' ἐπ' αὐτῆς οἶν μελάγχροων πόκῳ
Σφαγιον ἐσεῖδον, αἵματ' ἀπάλαιμ χυθέν,
Ξανθῆς τε χαίτης βοστρύχους κεκαρμένους.
Καθαίματ' ὦ πού τις ποτ' ἀνθρώπων ἔτλη
Πρὸς τύμβον ἐλθεῖν, ἀγνὸς ἀργείων γένυς.
Ἀλλ' ἦλθ' ἴσως που σὸς κασίγνητος λάθρα.
Μολὼν θ', ἐμοὶ μὲν ἄθλιον τύμβου πατρός.
Σκέψαι δ' χαίτῃσι, προσπεζίζει σῇ κόμῃ,
Εἰ χρῶμα τ' αὐτῆς κουρίμης ἔσω τείχος.
Φιλεῖ γὰρ, αἷμα ζωτὸν οἷς αὐτὴ
πατρὸς,
Τἀπόλλ' ὁμοῖα σώμασ' πεφυκέναι.
ἠλέ. Οὐκ ἄξι' ἀνδρὸς, ὦ γέρον, σοφῆ λέγῃς·
Εἰ κρυπτὸν εἰς γῆν τλῆθι κἀν Αἰγίσθου φόβῳ
Δοκεῖς ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν ὧδε δειλὸν μολεῖν.
Ἔπειτα χαίτης πῶς συνοίσεται πλόκης;
Ὁ μὲν παλαίστρας ἀνδρὸς ὠμηστὴς τραφείς,
Ὁ δ' ἐκτενισμοῖς ἥβης. ἀλλ' ἀμήχανον.
Πολλοῖς δ' ἂν εὕροις βοστρύχους ὁμοπλόκους,
Καὶ μὴ μιγῶσιν αἵματ' ταυτὸν, γέρον.
πρεσ. Σὺ δ' εἰς ἴχνη βᾶσ', δοκοῦσ' ἐμοὶ σκέψαι βάσιν,
Εἰ σύμμετρος σοὶ ποδὶ ἥδ' ἥκει, τέκνον.
ἠλέ. Πῶς δ' ἂν γένοιτ' ἂν ἐν κραταιλέᾳ πέδῳ
Γαίας, ποδῶν ἐκμακτόν; εἰ δ' ἦν
τάδε,
Δυεῖν ἀδελφοῖν ποὺς ἂν ἠ γένοιτ'
ἴσος,
Ἀνδρός τε κἀγυναικός, ἀλλ' ἄρσην κρατεῖ.
πρεσ. Οὐκ ἔστιν, εἰ καὶ γλῶ κασίγνητος μολών,
Κἀκρίβωσ' ὅτῳ γνοίης ἂν ἐξυφασμάσῃς,
Ἐν ᾧ ποτ' αὐτὸν ἐξέκλεψα μὴ γενεῖν;
ἠλέ. Οὐκοῦν, ὁρίσῃς ὡς ἐκπεπλὴ χθονὸς,

Νέκυν μ' ἔτ' ὄντα; εἰ γὰ κἀκρήκων πέ-
πλους,
Πῶς αὖ, πάτ' ὢν παῖς, νιν τάδ' ἂν ἔχῃ φάρη;
Εἰ μὴ ξυναύξοιτ' οἱ πέπλοι τῷ σώματι.
Ἀλλ' ἦ τις αὐτῷ τύφον ἐποικτίρας
ξένων·
Ἐκείραθ', ἢ τῆσδε σκοπὸς λαθὼν χθονός.
πξισ. Οἱ δ' ξένοι ποῦ; βέλομαι γὰρ εἰσιδεῖν
Αὐτούς, ἵν' αὖ σοῦ κἀσιγνήτου πέρι.
ηλέ. Οἴδ' ἐκ δόμων βαίνουσι λαιψηρᾷ ποδί.
πξισ. Ἀλλ' ὀκνεῖς μάν, ἐν δὲ κιδδήλῳ
ποδί.
„ Πολλοὶ γὰρ ὄντες εὐγενεῖς, εἶεν κακοί.
Ὅμως δ' χαίρειν τοὺς ξένους προσεννέπω.
ορέ. Χαῖρ' ὦ γεραιὲ τῷ ποτ' Ηλέκτρα τόδε
Παλαιὸν ἀνδρὸς λείψανον φίλων κυρεῖ;
ηλέ. Οὗτος τὸν ἐμὸν πατέρ' ἔθρεψεν, ὦ ξένε.
ορέ. Τί φῄς; ὅδ' ἐστὶν ὃς σὸν ἐξέθρεψε σύγγονον;
ηλέ. Ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας κἄτον εἴπερ ἔστ' ἔτι.
ορέ. Ἔα, τί μ' εἰσιδόρκιον ὄψεως δέργεσθ' σκοπῶν
Λαμπρὸν χαραγκτῆρ', ἢ προσπλήζῃ μέ τῳ;
ηλέ. Ἴσως Ορέστου σ' ἡλιχ' ἡδέτην βλέπων.
ορέ. Φίλος γε φωτός. τί δ' κυκλεῖ πέριξ πόδα;
ηλέ. Κἀυτὴ τόδ' εἰσαρῶσα, θαυμάζω ξένε.
πξισ. Ὦ πότνι' εὐχὰς ξυγκατεῖ Ηλέκτρα θεοῖς.
ηλέ. Τί δ' ἔστιν ὧν, ἢ τῶν ὄντων πέρι;
πξισ. Λαβεῖν φίλον θησαυρὸν, ὃν φαίνει θεός.
ηλέ. Ἰδοὺ καλῶ θεούς. ἢ τί δὴ λέγεις γέρον;
πξισ. Βλέψον νιν εἰς τόνδ' ὦ τέκνον τὸν φίλτατον.
ηλέ. Πάλαι δέδοικα, μὴ σύ γ' οὐκ ἔτ' οὖ φρενῆς.
πξισ. Οὐκ οὖ φρενῶ 'γὼ, σὸν κασίγνητον βλέπων;
ηλέ. Πῶς εἶπας ὦ γεραιὲ ἀέλπιστον λόγον;
πξισ. Ὁρᾷς Ορέστην τόνδε τὸν Αγαμέμνονος.
ηλέ. Ποῖον χαραγκτῆρ' εἰσιδὼν, ᾧ πίσομαι;
πξισ Οὐλλὼ παρ' ὀφρῦν, ᾗ ποτ' ἐν παιδὸς δέμοις
Νεβρὸν διώκων, σοῦ μεθ' ἡμάχθη ποδών.
ηλέ. Πῶς φῄς; ὁρῶ μὲν πλώματος τεκμήριον.
πξισ. Ἐπίζω μέλλῃς προσπεσεῖν τοῖς φιλτάτοις;
ηλέ. Ἀλλ' οὐκ ἔτ', ὦ γεραιὲ· συμβόλοισι γὰρ
Τοῖς σοῖς πέπεισμαι θυμόν. ὦ χρόνῳ φανεὶς,

Me iuuenculam adhuc fuisse? quamuis vero etiam texuissem *ei* peplos,
Quomodo, cū tūc esset puer, nūc easdē haberet vestes,
Nisi cum ipso corpore simul crescant vestes?
Sed *potius* vel aliquis peregrinus sepulchrū ipsius miseratus, [fefellit.
Serasit, vel *aliquis indigena*, qui speculatores huius agri
Sen. Isti vero hospites vbinam *sunt?* Volo enim intuitus
Ipsos, *i. coram*, de fratre tuo percontari.
Ele. Hi ex ædibus egrediuntur veloci pede.
Sen. At nobiles quidem *videntur*. Hoc tamē *est* in incerto.
Incertum est an nobiles, boniq; sint.
„ Multi enim, qui sunt nobiles, sunt improbi.
Sed tamen hospites saluere iubeo.
Ore. Salue ô senex. cuiusnam viri Electra
Has antiquas *veterum* amicorum reliquias habet?
Ele. Hic meum patrem educauit, ô hospes.
Ore. Quid ais? hic *est ille*, qui tuum fratrem educauit?
Ele. Hic est ille, qui seruauit illum, si modo supereſt adhuc.
Ore. Ehem, quid me intuetur, tanquam argenti contēplans
Splendidum signum? num assimilat me cuipiam?
Ele. Fortasse Orestis te æqualem aspiciens lætatur.
Ore. Chari certe viri. quid vero circumrotat pedem?
Ele. Et ego miror, ô hospes, hoc aspiciens.
Sen. O veneranda filia Electra, supplica diis.
Ele. Pro quanam præsente, aut absente *re?*
Sen. Vt accipias optatum thesaurū, quē ostendit Deus.
Ele. En voco deos, an igitur aliquid iam dicis senex?
Sen. Intuere in hunc, ô filia, charissimum.
Ele. Iamdudum metuo, ne tu non sana mente sis.
Sen. Non sana mente sum ego, qui fratrem tuum video?
Ele. Quomodo dixisti, ô senex, insperatum sermonē?
Sen. *Dixi me* videre Orestem hūc Agamemnonis *filium*.
Ele. Quam notā conspicatus *eā agnouisti*, cui fidē habeam?
Sen. Cicatricē iuxta supercilium, qua olim in ædibus patris
Tecum hinnulum insectans, prolapsus cruentatus est.
Ele. Quid ais? video quidem casus indicium.
Sen. Et adhuc cunctaris accidere charissimis?
Ele. At non amplius *cunctabor*, ô senex: signis enim
Tuis animo sum persuasa. ô qui tandē apparuisti *mihi*,

Teneo

Teneo te præter spem. *Ore.* Et a me sero teneris.
Ele. Nunquam ego putaui. *Ore.* Neq; ego etiã sperani. 580
Ele. Ille tu es? *Ore.* Socius tibi solus, *solusq; tuum præsidium:*
Si modo iactum retis, quem meditor, extraxero.
Ele. Confido quidẽ. aut nõ amplius putandũ est esse Deos,
Si iniusta *facinora* sint superiora iustitiâ.

Systema

Cho. Venisti, venisti ô sera, *tardaq; dies,* 585
Illuxisti, ostendisti manifestam
Vrbi lucem: quæ diutino exilio
Paternis ab ædibus,
Misera oberrans, aduenit.
Deus, deus inquam aliquis nostram adducit 590
Victoriam, ô amica:
Attolle manus, intende sermonem, funde
Preces ad Deos.
Fortuna tibi, fortuna *faueat, & largiatur,*
Frater vt ingrediatur vrbem. 595

Orestes. [tionum

Sint *hæc.* Gratas q dẽ voluptates amplexuũ, *& salutа-*
Habeo. aliâs vero & iterũ hęc dabimus *alter alteri hæc*
At tu ô senex (opportune enim venisti) [*iterabimus.*
Dic, qua ratione patris interfectorem vlcisci possim,
Et matrem sociam impiarum nuptiarum. 600
Estne Argis aliquis amicorum mihi beneuolus?
An penitus subuersi sumus, vt fortunæ?
Cui me adiugam? noctune, an interdiu?
Qua via tendemus in hostes meos? 605
Sen. O fili, nemo tibi infelici amicus *est.*
Lucrum enim insperatum hæc res est,
„ Ex æquo & boni & mali esse participem.
„ Tu vero (funditus enim totus amicis excidisti)
Ne spem quidem *vllam* reliquam fecisti. *hoc certo* scias
me audiens. 610
In manu tua, & fortuna omnia habes *sita,*
Paternam domum, & vrbem tuam vt recuperes.
Ore. Quid ergo facientes, hoc assequemur?
Sen. Occiso Thyestis filio, & matre tua. [piam?
Ore. Venio ad istã coronã *capiendã:* sed quomodo *eam* acci-
Sen. Mœnia quidem, & si maxime velis, nõ subieris. *Ore.*

Ἔχω σ' ἀέλπτως. Ορέ. καξ ἐμοῦ γ' ἔχη χρόνῳ.
ηλέ. Οὐδέ ποτ' ἐδόξασ'. Ορέ. εὖ γ' ἐγὼ δ' ἤλπισα. 580
ηλέ. Ἐκεῖνο εἰ σύ; Ορέ. σύμμαχός γέ σοι μόνος.
Ἦν δ' ἀκασώμεθ', ὃν μετέρχομαι, βέλος;
ηλέ. Πέποιθα σοί, ἢ χρὴ μηκέθ' ἡσσᾶσθ' θεούς,
Εἰ τἄδικ' ἔσχε τῆς δίκης ὑπέρτερα.

Σύσημα.

χο. Ἔμολες, ἔμολες ὦ χρόνιος ἀμέρα. 585
Κατέλαμψας, ἔδειξας ἐμφανῆ
Πόλει πυρσὸν ὃς παλαιᾶς φυγᾶς
Πατρῴων ἀπὸ δωμάτων
Τάλας ἀλάταν ἔβασεν.
Θεὸς αὖ θεὸς ἀμπέρων τις ἄγγελ 590
Νίκαν ὦ φίλα,
Ἀνάσχεσ', ὄπασχε λόγαν, ἴτε
Λίσσω εἰς θεούς.
Τύχα σοι τύχα
Καπίγνητον ἰμβατεύσαι πόλιν. 595

IAMBICI.

ορέ. Εἶεν, φίλας μὲν ἡδονὰς ἀσπασμάτων
Ἔχω, χρόνῳ γ' καὐθις αὖ τὸ δώσομεν.
Σὺ δ', ὦ γεραιέ, κρίσεσ' ἡδέως λέγε,
Λέξον τί δρῶν αὖ φονέα πατρὸς μέλλω πατρὸς,
Μητέρα τε κοινωνὸν αἰσχίστων γάμων. 600
Ἔστιν τι μοι κατ' Ἄργος σύμμαχος φίλων;
Ἢ πάντ' ἀνατετρόμεσθ', ὥσπερ αἰ τύχαι;
Τῷ συζεύξομαι; νύμος, ἢ καθ' ἡμέραν;
Ποίαν ὁδὸν τραπόμεθ' εἰς ἐχθρὸς ἐμούς;
πρέσ. Ὦ τέκνον, εὐτὶς δυσλυχοῦσι σοι φίλοι. 605
Εὕρημα γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται τόδε.
„ Κοινῇ μεταχεῖν τ' ἀγαθοῦ καὶ τἀναντίου
„ Σὺ δ', οὐ βάθρων δὴ πᾶς ἀνήρηκας φίλοις,
Οὐδ' ἐλπίδας ἔλιπες, ἵνα μὴ
κλύων.
Ἐν χρεὶ τῇ σῇ πάντ' ἔχεις καὶ τῇ τύχῃ, 610
Πατρῴον οἶκον τ' ἦ πόλιν λαοῦσιν σέθεν.
ορέ. Τί δῆτα δρῶντες, τοῦδ' αὖ ἐξικοίμεθα;
πρέσ. Κλῶνων Θυέστου παῖδα, σὸν τε μητέρα.
ορέ. Ἥκω' πὶ τόνδε στέφανον, ἀλλὰ πῶς λάβω;
πρέσ. Τειχῶν μ' ἐλθὼν ἐντὸς, ἀδεὴς αὖ εἰ φίλοις. 615

ορέ.

ὀρέ. Φρουραῖς κέκοσμαι, δεξιάς τε δορυφόρων.
πρεσ. Ἐγὼ φοβοῦμαι μὴ σε, κοὐχ εὕδει σαφῶς.
ὀρέ. Εἶεν. σὺ δὴ τοιγὰρ δέδοικας, γέρον.
πρεσ. Κἀμοῦ γ' ἄκουσον, ἆρα μή μ' ἐσῆλθέ πι.
ὀρέ. Εὖλόν π μὴ σὺ σοφός, ἀλλ' οἶμαι σὴ ἐγώ.
πρεσ. Αἴγισθον εἶδον, οὐκ ἔρπον εὐθύδε.
ὀρέ. Προσοικίμιλω τὸ ῥηθέν, ἐν ποίοις τόποις;
πρεσ. Ἀγρῶν πέλας τῶνδ' ἱππο φορβείων ἔπι.
ὀρέ. Τί δρῶνθ'; ὁρῶ γὰρ ἐλπίδας ἐξ ἀμηχάνων.
πρεσ. Νύμφαις ἐπέρρωσ' ἑορτὴν, ὡς ἔδοξέ μοι.
ὀρέ. Τροφεῖα πηλόων, ἢ σφαγεῖ μέλλοντος τόκου;
πρεσ. Οὐκ οἶδα πλὴν ἓν, βουσφαγεῖν ὡπλίζετο.
ὀρέ. Ποσῶν μετ' ἀνδρῶν; ἢ μόνῳ σὺν οἰκέταις μόνος;
πρεσ. Οὐδεὶς παρῆν Ἀργεῖος, οἰκεία δ' χερί.
ὀρέ. Ἦπου κἀς, ὅστις γνωσθεὶς μ' ἰδὼν, γέρον;
πρεσ. Δμῶες μόν' εἰσιν, ἃς ἐγ' οὐκ εἶδον ποτέ.
ὀρέ. Ἡμῖν δῆτ' αὖ εἶεν, εἰ κρατοῖμεν, εὐμενεῖς.
πρεσ. Λέξω δ' ἴδιον τοῦτο, σοὶ ξυμφορᾷ.
ὀρέ. Πῶς οὖν αὐτῷ προσπεσὼν, οἷμαι ποτέ;
πρεσ. Στείχων, ὅθεν σε βουτῶν ἐσίψεται.
ὀρέ. Ὁδὸν δ' αὐτὴν ὡς ἔοικ' ἀρὲς ἔχει.
πρεσ. Ὅθεν ἰδὼν σε δαπὸν κοινωνὸν καλεῖ.
ὀρέ. Πικρὸν τε συμποτὴν πατρὶ, λῷστος ἥλιος.
πρεσ. Τὰ νῦν δὲ πρὸς τὸ πίπτον αὐτὸς
σύνοισθα.
ὀρέ. Καλῶς ἔλεξας. ἡ τεκοῦσα δ' ἐστὶ ποῦ;
πρεσ. Ἄργει παρέσται σὸν πόσει ξυνὸν ἔπι.
ὀρέ. Τί δ' ἁρμάτ' ἐξορμᾷτ' ἐμὴ μήτηρ πόσει;
πρεσ. Χόλον τρέμουσα δημοτῶν, ἐλείπετο.
ὀρέ. Ἐνοῦν. ὑποπτος ἔσα γιγνόσκει πόλει.
πρεσ. Τοιαῦτα μισεῖται γὰρ αὐόσιος γυνή.
ὀρέ. Πῶς οὖν ἐκείνῳ, τόνδε τ' ἐν ζωοῖς κτανῶ;
ηλέ. Ἐγὼ φόνον γε μητρὸς ἐξαρτύσομαι.
ὀρέ. Καὶ μὴν ἐκεῖνά γ' ἡ τύχη φησὶ καλῶς.
ηλέ. Ὑπηρετεῖτω μοι, δυεῖν ὄντοιν, τόδε.
πρεσ. Ἔσω τάδ'. οὐρίσκεσ' ἢ μητρὶ πῶς φόνον;
ηλέ. Λέγ' ὦ γεραιὲ πάδε Κλυταιμνήστρᾳ, μολών.
Λέχω μ' ἀπέγκλημ' ἔσαν ἄρσεν ὠδίνω.
πρεσ. Πότερα παλαιὰ τεκοῦσα, ἢ νεωστὶ δή;
ηλέ. Λέγ' ἡλίκης, ἐν οἷσιν ἀγγοῦμαι λέχη.

πρεσ.

Ore. Præsidiis munita sunt, dextrisque satellitum?
Sen. Tenes. metuit enim te, neque plane dormit.
Ore. Age, tu ergo deinceps consule, ô senex.
Sen. Me quoque audi: modo enim aliquid mihi subiit.
Ore. Bonum aliquod vtinā indices. ego enim percipiā. 620
Sen. Ægisthum vidi, quando huc veni.
Ore. Admisi quod dixisti. quibus in locis?
Sen. Iuxta agros, in his equorum pascuis.
Ore. Quid agentem? video. n. spē ex reb. perditis *affulgentē*.
Sen. Nymphis parabat festum, vt mihi visus est. 625
Ore. Præmium educationis liberorū, an pro futura prole?
Sen. Nihil scio præter vnū, ad boues mactādos se pparabat.
Ore. Quot cum viris? an solus cum famulis?
Sen. Nullus aderat Argiuus: sed domestica *tantum* manus.
Ore. Anne aliquis, qui me conspicatus prodat senex? 630
Sen. Famuli quidem sunt, quos nunquam vidi ego.
Ore. Nobis igitur, si vincamus, beneuoli erunt.
Sen. Dicam certe propriam, *commodam*, tibiq; vtilem *rem*.
Ore. Quomodo igitur tandem ad ipsum accedere potero?
Sen. Si *illac* eas, qua te boues immolans aspiciat. 635
Ore. *In* via igitur ista *Ægisthus*, vt videtur, agros habet.
Sen. Vnde conspicatus te conuiuii socium vocabit.
Ore. Amarum profecto conuiuam, si Deus velit.
Sen. Deinde vero prout res *tibi* ceciderit, perpende *quid sis facturus*.
Ore. Pulchre dixisti. mater vero vbi est? 640
Sen. Argis. aderit autem suo marito in conuiuio.
Ore. Cur vero mater mea cum marito simul non venit?
Sen. Vituperationem metuens popularium, *domi* remānsit.
Ore. Intelligo. suspectam esse se nouit ciuitati.
Sen. Ita est: odio enim laborat scelesta fœmina. 645
Ore. Quomodo autem illam & hunc occidam simul?
Ele. Ego matris apparabo necem. [*ducet.*
Ore. Atqui fortuna illa quidē recte faciet, *ad felicē exitū per-*
Ele. Hæc quidem in re nobis duobus inseruiat.
Sen. Fient hæc. quomodo vero matri cædem parabis? 650
Ele. Profectus ô senex, hæc Clytæmnestræ dic.
Puerperam me esse nuncia prole masculā.
Sen. Vtrū iam pridem *te dicam* peperisse, an nunc demum?
Ele. Die soles, *dies*q;, quibus purgatur puerpera.

Sen.

Sen. Et quid tandem hoc ad matris cædem valet?
Ele. Veniet, vbi audierit puerperiũ mei morbi, *i. mei puerperii morbũ.*
Sen. Vnde? q̃d vero ipsi te curę esse credis, filia?
Ele. Næ, & deflebit claritatem̃ partus mei.
Sen. Fortasse. rursus sermonem in ambagem duco.
Ele. Si autem venerit, perspicuum *est* actum esse de ea.
Sen. Atqui in ipsas ædium fores ingredior. [nis *adeo.*
Ele. Ergo hoc *est* cõuertere se parũ, *& ppemodũ ire* in Plutos
Sen. Vtinam vero moriar ego tandem hoc conspicatus.
Ele. Primum quidem nunc huic, senex, sis dux viæ.
Sen. *Illuc*, vbi nunc Ægisthus sacrificium facit Diis?
Ele. Deinde omnia matri, quæ ex me *audiuisti*, dicito.
Sen. Vt illa ex tuo ore sibi dicta existimet. [es cædi *facienda.*
Ele. Tuũ opus nũc *est. nũc ista tibi sint curæ* sorte p̃posit⁹
Ore. Pergerem sane, si quis esset *mihi* dux viæ.
Sen. Atqui ego haud inuitus te deduxero.
Ore. O Iupiter patrie, & meorum vindex hostium,
Miserere nostri: indigna enim passi sumus.
Ele. Miserare nempe nepotes ex te progenitos.
Ore. Et tu Iuno, quæ Mycenæis aris præsides,
Victoriam da nobis, si iusta poscimus.
Ele. Da scilicet hisce vindictam, vltricem patris.
Ore. Tuque ô versans apud inferos præter fas pater,
Et Tellus regina, cui tendo manus meas,
Opem fer, opem fer his charissimis liberis.
Nunc veni socios assumens omnes mortuos,
Qui tecum Phrygas deleuerunt armis.
Audiuisti quam atrocia a matre mea passus sim,
Et quot impios oderint sicarios.
Ele. Omnia scio, audit hęc pater: sed tempus *est iam* cundi.
Et tibi p̃terea p̃dico, *te præmoneo*, vt Ægisthus *a te cæsus*
Quia si victus letifero casu ceciderit, [moriatur.
Mortua sum & ego, neque me viuam dicas.
Feriam enim caput meum ancipiti gladio. [rabo.
Domũ aũt ingressa, *rẽ* expeditã faciã. *res expediã, & pã-*
Nam, siquidem læta de te fama venerit,
Tota domus vlulabit. sed te cæso,
Contraria his fient. hæc tibi *iam mature* dico.
Ore. Omnia teneo. *El.* In his *peragẽdis* virũ te esse oportet.
Vos vero mulieres, rite facibus accensis edite

Clamo-

πρισ. Καὶ δὴ πέπτωκε μητρὶ πρὸς βάλῃ φόνον;
ηλέ. Ἥξει κλύουσα λοχέα ἐμοῦ νοσήματος.
πρισ. Πόθεν; τί δ' αὐτὴν σοῦ μέλειν δοκεῖς τέκνου;
ηλέ. Ναί. κοὐ δακρύσει γ' ἀξίως ἐμῶν τέκνων.
πρισ. Ἴσως. παλίγκοτον μῦθον εἰς κρυπτὸν ἄγω.
ηλέ. Ἐλθοῦσα μέντοι δῆλον ὡς ὀδυρεῖται. 660
πρισ. Καὶ μὴν ἐπ' αὐλαῖς γ' εἰσίων δόμων πύλας.
ηλέ. Οὐκοῦν τραπέζῃ σμικρὸν εἰς ἄδου τόδε.
πρισ. Εἰ δὴ δύναιμι τοῦτ' ἰδὼν ἐγὼ ποτε.
ηλέ. Πρώτιστα μὲν νιν τῆδε ὑφήγησαι χέρα.
πρισ. Αἰσχρὸν θ' ὑπ' ἀνδρὸς γυναῖκα θηλυδρίου; 665
ηλέ. Ἔπεσθε πάντων μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον.
πρισ. Ὡς ἕνεκα γ' οὐ σοῦ τόνδε θ' εἱρπάζω δόμων.
ηλέ. Σὸν ἔργον ἤδη. κεύθετον εἴληχας φόνον.
ὀρέ. Στείχωμεν αὖ, εἴ πῃ ἡμῶν χρεία δοκεῖ.
πρισ. Καὶ μὴν ἐγὼ πέμπομαι σοῦ κἀνθυσίας. 670
ὀρέ. Ὦ Ζεῦ πατρῷε, τῷ πρόπαν ἐχθροὶ ἐμοί,
Οἰκτίρεσ' ἡμᾶς οἰκτρὰ γὰρ πέπονθαμεν.
ηλέ. Οἰκτίρεσ' ὄντως σούς γε φωτὸς ὀμφανεῖς.
ὀρέ. Ἥκω πρὸ βωμῶν ἢ Μυκηναίων κρατῶ,
Νίκλου δὸς ἡμῖν, εἰ δίκῃ αἰτούμεθα. 675
ηλέ. Δὸς δῆτα πατρὸς τῆσδε πημονὰς δίκην.
ὀρέ. Σύ τ' ὦ κάτω γῆς αὐδιῶσα οἰκῶν πάτερ,
Καὶ γῆ τ' ἄναστα, λῆμας ἢ δίδωμί σοι ἐμάς,
Ἄμυν' ἄμυνε τοῖσδε φιλτάτοις τέκνοις.
Νεῶ πάντα νεκρὸν ἐλθὲ συμμαχον λαβών, 680
Οἵπερ σε σὺν σοὶ Φρύγας ἀνάλωσαν δορί.
Ἥκουσιν, ὡς δείν' ἐξ ἐμῆς μητρὸς παθών,
Χ' ὅσοι συνῳδοὶ σὺν αἰσχίστῃ μιάστορες.
ηλέ. Παῦ' οἷσθ', ἀκούεις ταῦτα πατὴρ στείχων σοί ἀχμή.
Καὶ σοι φόβος τις ἐστὶ τοῦδ' Αἰγισθον ἰδεῖν· 685
Ὡς εἰ παλαιστὴς πῶμα δυνάσομαι πεσεῖν,
Τέθνηκα κἀγὼ, μηδέ μ' ζῶσαν λίπῃς.
Πίσω κάρᾳ γὰρ τύμβον ἀμφὶς ξίφει.
Ἀθρῶν σ' ἔσω βᾶσ', ὀρθρίας ποινὰς μολὼν,
Ὡς ὦ, μὴ ἔλθῃ πύστις οὐ τυχὴς σέθεν, 690
Ὀλολύξεται πᾶν δῶμα. θνῃσκόντῳ δ' ἔστω,
Τάναντί' ἴσως τῷδε πρὸς τὰ σοὶ λέγω
ὀρέ. Πάντ' οἶδα. Ηλ. πῶς τοῦδ' ἀνὴρ χλιδᾶσθαί σε χρή.
Ὑμεῖς δὲ μοι γυναῖκες οὖσ' ἐπεύξατε

Κραυγὴν

Κραυγὴν ἀγῶνος τῆδε. φρουρήσω δ' ἐγὼ,
Πρόχειρον ἔγχος χερὶ βασίζουσ' ἐμῇ.
Οὐ γάρ ποτ' ἐχθροῖς τοῖς ἐμοῖς, νικωμένη,
Δίκλωτα σώσω σῶμ' ἐμὸν καθυβρίσαι.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφὴ α'.

1 Ἀταλὰς ὑπὸ μητέρος Ἀργείων
2 Ὀρέων ποτὲ κληδὼν
3 Ἐν πολιαῖσι μύθων φήμαις,
4 Εὐαρμόστοις σὺν καλάμοις
5 Παῖα μουσικὰ ἠδύβροον
6 Πνέοντ' ἀρνῶν ταμίαν
7 Χρυσέαν ἄρνα καλλιπλόκαμον
8 Πορεύσειν πετρίνοις τ' ἐπὶ σκοπαῖς
9 Κάρυξ ἰάχῃ βαρύβρομος,
10 Ἀγερὼν ἀγερῶν Μυκηναῖ-
11 οι στείχετε, κακῶν
12 Ὀψόμενοι τυράννων
13 Φάσματα, δείματα· χορὸς δ' Ἀτρείδᾶν
14 Ἐξάρμασε δόμους.

Ἀντιστροφὴ α'.

1 Θυμέλαι δ' ἐπίτυντο χρυσήλατοι.
2 Σελαγεῖτο δ' ἀν' ἄστυ
3 Πῦρ ἐπιβώμιον Ἀργείων.
4 Λωτὸς δὲ φόβαν κελάδει
5 Κάλλιστον, Μουσᾶν θεράπων.
6 Μολπᾷ δ' ἤυξοντ' ἐρατᾷ,
7 Χρυσέας ἀρνὸς ἐπίλοιπ-
8 Θυέστου. κρυφίαις γὰρ εὐναῖς
9 Πάσας ἄλοχον φίλαν
10 Ἀτρέως, πέρας οὐκ ἀμείψᾳ πόδα
11 Δώμασι' νόμῳ·
12 Δ' ἐς ἀγέρους, αὐτᾷ τὸν κερό-
13 εσσαν ἔχειν χρυσόμαλλον
14 Καὶ δώμασι ποίμνιον.

Στροφὴ β'.

1 Τότε δὴ τότε φαεννὰς
2 Ἄστρων μεταβάλλει ὁδοὺς
3 Ζεύς, καὶ φίλιος αἰθὴρ,
4 Λευκήν τε πρόσωπον ἑοῦς.

Clamorē huius certaminis. ego vero excubias agā, 695
Promptum ensem mea gestans manu.
Nunquam enim meis hostibus, victa,
Pœnas dabo, vt meum corpus contumeliose tractent.

ANTISTROPHICA.

Strophe I.

Ch. 1 Atala a matre Argolicos
2 *Profecta per* montes quondam fama 700
3 Inter priscos manet rumores,
4 Bene compactis arundinibus
5 Pana carmen dulcisonum
6 Inflasse, ruris præsidem: et
7 Agnam aureo, pulchroque vellere conspicuam 705
8 Deduxisse, & saxeis astantem
9 Barathris, & *in rupibus præruptis stantē ceu* præconē ex-
10 *Ad* concionē, *ad* concionem ô Mycenæ- [clamasse,
11 i ite, beatorum
12 Visuri tyrannorum 710
13 Spectra, terriculamenta. Chori autem Atridarum
14 Exornabant domos.

Antistrophe I.

1 Aræ vero cadebant aureæ.
2 Splendebatque per vrbem
3 Ignis Argiuus aris impositus. 715
4 Tibia vero sonum resonans edebat
5 Suauissimum, Musarum famula.
6 Cantusque *geminati* crescebant amabiles,
7 De aureo agno elogia
8 Thyestis: clandestino enim concubitu 720
9 Cum induxisset vxorem Atrei
10 Charam, prodigium extulit ad *suas*
11 Ædes. Reuersus
12 In concionem, proclamauit *se* cornigerum
13 Habere aureo vellere spectabilem 725
14 In ædibus gregem.

Strophe II.

1 Tunc vero, tunc lucidas
2 Astrorum mutat vias
3 Iupiter, & lumen solis,
4 Candidumque vultum Auroræ. 730

5 Per occiduas autem impellit plagas,
6 Calentes igne cælitus rutilante.
7 Nubes porro aquosæ ad Arctum *vertuntur*,
8 Siccæque Ammonides sedes
9 Exarescunt roris expertes, pulcherrimis, *ac opti-* 735
10 *mis* imbribus a Ioue priuatæ.

Antistrophe II.

1 Fertur (sed fidem
2 Paruam apud me saltem *hoc* obtinet)
3 *Iupiter tunc* vertisse calidam solis, *et*
4 Auream sedem, atque *eam* mutasse 740
5 Propter infelicitatem mortalem, *vt infelicitate mortales affligeret*. [*vellet*
6 Mortalis pœnę causa, *quod scelera mortalium ita puniret*
7 Formidabiles vero mortalibus *sunt hi* sermones:
8 Lucrum tamē ad Deorum cultus. *Prosunt enim ad impellendos homines ad cultum Deorum*,
9 Quorum non memor maritum occidisti 745
10 inclytorum matri filiorum ex eodem vtero natorum,
Orestis, *Electra*, *Antigones*.

Eia, eia. Amicæ, vocemne audiuistis, an vana opinio
Subiit me vt infernum Iouis *inferni* tonitruum?
En isti non obscuri *clamorum* flatus attolluntur. 750
Electra domina domos has muta. *hinc migra*.
Ele. O amicæ, quid rei *est*? in quod certamen, *in quod periculum* venimus?
Cho. Haud scio, præter *hoc* vnum, funestū clamorem audio.
Ele. Audiui & ego procul quidem, sed tamen *audiui*.
Cho. Procul enim serpit vox, præcipue clara.
Ele. Argiuusne, an meorū amicorū *est* iste gemitus? 755
Cho. Ignoro: nam confusus est totus clamoris sonus.
Ele. Cædem mihi hanc loqueris, quid moramur?
Cho. Mane, donec cognoscas liquido fortunas tuas.
Ele. Non licet, victæ fumus: vbi enim nuncii? 760
Cho. Venient haud enim *res* leuis *est* regem occidere.
Nun. O præclaram victoriam adeptæ virgines Mycenides,
Vicisse Orestem amicis annuncio omnibus,
Agamemnonisque interfectorem prostratum humi
Ægisthum, quare Deos precari, *gratiasque Dijs agere* *Ele.*
oportet.

5 Τὰ δ' ἑσπερᾳ νῶτ' ἐλαύνῃ
6 Θερμᾷ φλογὶ πυρώσας.
7 Νεφέλαι δ' εὔυδροι πρὸς ἄρκτον,
8 Ξηραί τ' Ἀμμωνίδες ἕδραι
9 Φθίνυσ' ἄπτεροι δρόσου, κωλί- 735
10 των ὄμβρων διόθεν πεφεύγασι.

Ἀντιστροφὴ β'.

1 Λέγεται (πὰν δὲ πίστιν
2 Σμικρὸν παρ' ἐμοί γ' ἔχει)
3 Πρὸς ἕψαν θερμὰν ἠελίου
4 Χρυσωπὸν ἕδρων ἀλλάξαν- 740
5 τα δυσξυνοίᾳ βρο-
τῶν,
6 Θνατοῖς ἕνεκεν δίκας.
7 Φοβεραὶ δ' ἐν βροτοῖσι μῦθοι,
8 Κέρδος δὲ πρὸς θεῶν θεραπείας,
9 Ὧν ἐ μναθεῖσα πόσιν κτείνῃς 745
10 Κλεινῶν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν.

ΙΑΜΒΟΙ.

Ἔα, ἔα. φίλαι, βοᾶς ἠκούσατ'; ἢ δοκῶ κενὴ
Ὑπῆλθέ μ', ὥσπερ νεκρίας βροντὴ Διός;
Ἰδοὺ πέπλοι δόμοι πυθμὴν ἄρειται. 750
Δίστοιον ἄμειψον δῶμα· Ἠλέκτρα πέδε.
ἠλέ. Φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀχῶν Φ· ἤκουμεν;
χο. Οὐκ οἶδα, πολλὼ ἐν, φόνιον οἰμωγμὸν κλύω.
ἠλέ. Ἠκουσα κἀχώ. πηλόθεν μ', ἀλλ' ὁμῶς.
χο. Μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανὴς σε μόνῃ. 755
ἠλέ. Ἀρκτῖος ὁ στεναγμός, ἢ φίλων ἐμῶν;
χο. Οὐκ οἶδα. πᾶν γὰρ μίγνυται μέλος βοᾶς.
ἠλέ. Σφαγὴν ἀύτεῖς τλῶδε μοι τί μέλλομεν;
χο. Ἔπιχε, τεκμαῖρ' ὡς μάθῃς τύχας σέθεν.
ἠλέ. Οὐκ ἔστι. νικώμεσθα πρὸς γὰρ ἄγγελοι. 760
χο. Ἥξουσιν. ἔστι βασιλέα φαῶλον κτανεῖν.
ἠλέ. Ὦ κραδίη νίκησε περθένοι Μυκηνίδες,
Νικῶντ' Ὀρέστην πᾶσιν ἀγγέλω φίλοις,
Ἀγαμέμνονα Φ· τὸν φονέα κείμενον πέδῳ
Αἰγισθον, ἀλλὰ θεοῖσιν εὐχαριστέον. 765

ηλέ. Τίς σ' εἶ σύ; πῶς μοι πιστὰ σημήνῃς πέδε;
ἄγγ. Οὐκ οἶσθ' ἀδελφοῦ μ' εἰσορῶσα πρόσπολον;
ηλέ. Ὦ φίλτατ', ἔκτοι δείματος δυσγνωσίαν
Εἶχον προσώπου. νῦν δ' γνώσκω σε δή.
Τί φῄς; πέθηκεν παιτρός γ' ἐμοῦ συγγὸς φονεύς;
ἄγγ. Τέθνηκε. δίστοι πῶς δ', ἃ χρῄζω βάλλ, λέγω.
χο. Ὦ θεοί, δίκη τε πάνθ' ὁρᾶτ', ἦλθές ποτε.
ηλέ. Ποίῳ τρόπῳ δὲ, κἀ πίνι ῥυθμοῦ φόνῳ
Κτείνας Θυέστου παῖδα, βάλλομαι μαθεῖν.
ἄγγ. Ἐπεὶ μελάθρων τῶνδ' ἀπήραμεν πόδα,
Εἰσβαίντες ἦμαρ δίκροαν εἰς ἁμαξιτὸν,
Ἔνθ' δὴ ὁ κλεινὸς τῶν Μυκηναίων ἄναξ.
Κυρεῖ δὲ κήπους ἐν καλαῤῥύτοις βεβώς,
Δρέπων τερείνης μυρσίνης κόμᾳ πλόκους.
Ἰδών τ' ἀὐτεῖ. χαίρετ' ὦ ξένοι.
πίνες;
Πόθεν, παρόντες τ' ἐκ ποίας χθονός;
Ὁ δ' εἶπ' Ὀρέσης, Θεσσαλοί. σφῶν δ' Ἀλφειὸν
Θύσοντες ἐρχόμεσθ' Ὀλυμπίῳ Διί.
Κλύων δ' ὁ δῶτ' Αἴγισθος, ἐννέπει πάλιν.
Νῷν μὲ παρ' ἡμῖν χρὴ σπουδῇ ἐμοὶ
Θοίνην ξυνεῖναι, τυγχάνω δ' βεβυτῶν
Νύμφαις. ἑῷοι δ' ἐξαναστάντες λίχνοι,
Εἰς δῶτον ἥξετ'. ἀλλ' ἴωμεν εἰς δόμους.
Καὶ δῶδ' ἅμ' ἡγεῖτο, κἀ χερὸς λαβὼν
Παρῆγεν ἡμᾶς, ἐσθ' ἁπαρνεῖσθαι χρεών.
Ἐπεὶ δ' ἐν οἴκοις ἦμεν, ἐννέπει πάλιν.
Λοῦτ' ὡς τάχιστα τοῖς ξένοις πῖς αἴρετω,
Ὡς ἀμφὶ βωμὸν σῶσι χερνίβων
πέλας.
Ἀλλ' εἶπ' Ὀρέσης, ὄρθιος ἠγνίσμεθα
Λουτροῖσι καθαρεῖς πόλεμίων ῥείθρων ἄπο.
Εἰ δ' ξένους ἀστοῖσι συμφύλλ χρεών,
Αἴγισθ' ἑτοιμοι, κοὐκ ἀπαρνούμεθ'
αὖθις.
Τόδον μοι μεθεῖσαν ἐκ μέσου λόγον·
Λόγχας δ' ἕντες, διαστόμ φερυρήμασι,
Δμῶες, σπεύδετ' ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.
Οἱ μὲν σφάζοι ἐνέφερον, οἱ δ' ἔβρεχον
κανᾶ.

Ele. Tu vero q̃s es? quomodo hæc mihi certa nuncias?
Nun. Nescis, quod fratris me ministrum videris?
Ele. O chariſſime, præ timore non facile agnoſcere
Faciem potui: nunc vero planè agnoſco te.
Quid ais? obiitne patris mei odioſus inrerfector?
Nun. Obiit. Bis tibi hæc, quæ certe cupis, dico.
Cho. O dii, & vindicta omnia intuens, veniſti tandem.
Ele. Quo modo vero, & qua decente ratione cædis
Occiderit Thyeſtis filium, cupio diſcere.
Nun. Poſtquam atriis hiſce extulimus pedes,
Ingreſſi ſumus tritam gemina orbita viam,
Illic ſuperbus Mycenæorum princeps erat:
Forte autem hortis in irriguis ambulabat,
Carpens teneræ myrti coronas capiti *imponendas*.
Conſpicatusque *nos*, clamat: ſaluete ô hoſpites, quinam *eſtis*?
Vnde? quave ex terra venitis?
Oreſtes vero reſpondit: Theſſali *ſumus*, cæterum ad
Venimus ſacrificaturi Olympio Ioui. [Alpheum
Audiens autem hæc Ægiſthus, hæc dicit,
Nunc quidem apud nos oportet conuiuas mihi
Vos intereſſe conuiuio. nam boues immolo
Nymphis. mane vero excitati e lecto
Eodem peruenietis. Sed ingrediamur domum.
Simulque hæc dicebat, & prehenſa manu
Deducebat nos, neque denegare fas erat.
Cum autem in ædibus eſſemus, hæc dixit,
Lauacra quam celerrime quis hoſpitibus afferat,
Vt ad aram ſtent prope aquam manibus lauandis, *purganduque* deſtinatam.
Sed ait Oreſtes: Modo luſtrati ſumus
Lauacris puris ex vndis fluuialibus.
Si vero fas eſt peregrinos ſacrificare cum ciuibus,
Ægiſthe, parati *ſumus*, neque, ô rex, *hoc* recuſamus.
Hunc autē ſermonem omiſerunt de medio *ſublatum*.
Cumque depoſuiſſent haſtas, *quas geſtabant ad* Regis cuſtodiam,
Famuli, ad opus omnes admouerunt manus.
Et alii quidem victimas adducebant, alii vero ferebant caniſtra.

Alii vero ignem accendebant,& circa focum
Lebetas erectos collocabāt, totumq; tectū pstrepebat.
Maritus vero tuæ matris molam salsam acceptam
Proiecit *in* aras,talia profundens verba:
O Nymphæ saxicolæ *date* vt ego sæpe boues *vobis* mactem,
Vtque Tyndaris vxor mea, quæ in ædibus *est*, *idem faciat, vtq; feliciter rem geramus,*
Vt nūc rē *felicster* gerim⁹. Mei vero inimici male rē gerant.
Dicens Orestē, & te. Dominus vero meus
Cōtraria precabatur,nō clara voce, pferēs verba, *vt sibi daretur*
Recuperare paternas ædes.cum aūt ex canistro cepisset
Ægisthus acutum cultrum,vitulinos pilos
Resecans,in lustralem ignem imposuit dextra.
Mactauitque vitulum in humeris *percussum*, cum *eum* sustulissent manibus
Ministri hæc autem fratri tuo dixit.
Inter *alia* præclara *facinora* iactāt apud Thessalos
Hoc *etiā* esse, *& laudāt eū*, q̄ quis taurū dissecat recte,
Equosque frenis regit *perite*.sume ferrum ô hospes,
Ostendeq; famā *hanc esse* verā de Thessalis *vulgatam*.
Ille vero cū resonātē Doricū cultrū corripuisset manib.
Reiiciēs ab humeris decoras vestes fibulis astrictas,
Pyladem quidem elegit in laboribus ministrum,
Famulos vero remouit, & correpto vituli pede,
Albas nudabat carnes,extendens manum,
Ocyusque tergus excoriauit,quam cursor
Bis bina stadia equestria conficeret.
Iliaque aperiebat. sacra autem accepta in manus
Ægisthus inspiciebat:& fibra quidem non inerat
Intestinis. aditus autem,& cellulæ iuxta bilem
Aduersos inspicienti portendebant casus.
Atq; ille quidē vultū contrahit. herus vero interrogat:
Quam *ob* rē ānimo tristi es? ô hospes, formido aliquas
Insidias externas. Est enim infestissimus mortalium
Agamemnonis filius,hostisque meis ædibus.
At ille *Orestes* dixit:Exulis igitur times insidias,
Vrbis imperium obtinens? Non vt exploratione facta,
Conuiuium celebremus,Phthium pro Dorico
Feret aliquis nobis cultrum;abrumpam labrum.

Cum

Ἄλλοι δ' πυρὰν ἦπτον, ἀμφὶ τ' ἐχάραις
Λέβητας ὤρθουν πᾶσι σὺν τύπῃ σέγη.
Λαβὼν δ' ὁμοχρῶς μητρὸς οὐνίτης σίτου,
Ἔβαλλε βωμοὺς, τοιάδ' ἐννέπων ἔπη.
Νύμφαι πετραῖαι, πολλάκις μὲ βουθυτεῖν,
Καὶ τὼν κατ' οἶκους Τυνδαρείδαν δάμαρτ'
ἐμὲ,
Πράσσουσ' ὡς νῦν, τὰς δ' ἐμοὺς ἐχθρὰς κακῶς.
Λέγων Ὀρέστην κἀμέ. δεσπότης δ' ἐμὸς
Τἀναντί' εὐχετ', ἐκ λόγων ἰσκων λόγους,
Λαβεῖν πατρῷα δώματ' οἰκήσας δ' ἐλὼν
Αἴγισθ' ὀργὴν σφαγίδα, μοχλὸν τείχεα
Τεμὼν, ἐφ' ἁγνὸν πῦρ ἔθηκε δεξιᾷ.
Κἀσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον, ὡς ἔθηκαν
χερσῖν
Δμῶες. λέχᾳ δ' αὖ καπνιήτᾳ πόδε.
Ἐκ τ' καλῶν κομπασθ' ποῖσι Θεσσαλοῖς
Εἶναι πόδ', ὅστις ζεῦγος ἡρμένοις καλῶς,
Ἵππους τ' ὀχμάζει λαὸς εὐκράνῳ ὠκίνει.
Δέξον πι φήμην τὴν μὴ ἀμφὶ Θεσσαλῶν.
Ὁ δ' δυσρήκτων δωμάτων ἁρπάσας χερσῖν,
Ῥίψας ἀπ' ὤμων δύσεπ πορπώματα,
Πυλάδην μὲν εἵλετ' ἐν πόνοις ὑπηρέτην,
Δμῶας δ' ἀπωθεῖ. κἀλαβὼν μόσχου πόδα,
Λευκὰς ἰγύμνου σάρκας, ἐκτείνων χέρα
Θᾶσσον δ' βύρσαν ἐξέδειρεν ἢ δρομεὺς
Διαύλους ἱππείους διήνυσε,
Κἀνέῳγε λαγόνας. ἱερὰ δ' εἰς χεῖρας λαβὼν
Αἰζηὸς, ἄθρει κἀλοᾶς μὴ ἀφεστώσας
Σκολιόχροις. πύλαι δ' κἀκεῖ χολῆς πέλας
Κακὰς ἐφαίνου τῷ σκοπεύοντι φθορὰς.
Χ' ὁ μὲν σκυθράζει δεσπότης δ' εὐτρεπῆ,
Τί χρῆμ' ἀθυμεῖς; ὦ ξέν', ὀρρωδῶ πνοὰς
Δόλου θυραῖον ἦ δ' ἐχθρὸς βεβὼς
Ἀγαμέμνονος παῖς, πολέμιός τ' ἐμοῖς δόμοις.
Ὁ δ' εἶπε, φυλάσσ δῆτα δειμαίνεις δόλον,
Πόλεως αἰάστορας; ἆρ' ὅπως πευσόμεθα
Θοἰναστόμεθα, φθιάδ' αὖτ' δωρικῆς
Οἴσ' ἡμῖν κοπίδ'; ἀπερρήξω χέλυν.

Λαβὼν ἡ κἀπὶ ἀπλάγχνια σὶ Αἴγισθ-
λαβὼν,
Ἤρθ διαιρῶν. τὼ δ' ἐνδόντος κἄπω,
Ὄνυξας ἐπ' ἄκρους τὰς κωτίγνητος σέθεν,
Εἰς σφονδύλους ἔπαισε. νωλεᾶ δ'
Ἔρρηξεν ἄρθρα. πᾶν δὲ σῶμ' αὖ ὠ
κἄπω,
Ἤσσαιρεν, ἠλάλαζεν δυσθνῄσκων
φόνῳ.
Δμῶες δ' ἰδόντες, οὗπερ ἦξαν εἰς δόρυ,
Πολλοὶ μόχθοι τοὺς δύ'. αὐδρίας δ' ὕπο,
Ἔστησαν αὐτοῖσιν στίοντες βέλη
Πυλάδης Ὀρέστης τ'. εἶπε δ', οὐχὶ δυσμενὴς
Ἥκω πολεῖ τῇδ', ἀλλ' ἐμοῖς ὀπάοσιν.
Φονέα τε πατρὸς αὐτεπήμονα στέμω
Τλήμων Ὀρέστης. ἀλλὰ μή με κτείνετε
Πατρὸς παλαιοὶ δμῶες. οἱ δ', ἐπεὶ λόγων
Ἤκουσαν, ἔχον κἀμάχας. ἐγνώσθη δ' ὕπο
Γέροντος ἐν δόμοισιν ὀρχάτου λυκός.
Στέφουσι δ' οὗπερ σοῦ κωτίγνητα κάρα
Χαίροντες, ἀλαλάζοντες. ἔρχεται δὲ σοὶ
Κάρα γ' ἐπιδεῖξων οὐχὶ Γοργόν- φέρων,
Ἀλλ' ὃν συγεῖς Αἴγισθον. αἷμα δ' αἵματι
Πικρὸς δανεισμὸς ἦλθε τῷ θανόντι νῦν.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΙΚΑ.

Στροφή.

Χ. 1 Θὶς ἐς χορὸν ὦ φίλα ἴχνος·
2 Ὡς νιδρὸς ἠρίνιον
3 Πήδημα κουφίζουσα σὺν ἀγλαΐᾳ.
4 Νίκας στεφανοφορεῖαι
5 Κρείσσω τὰ παρ' Ἀλφειοῦ ῥείθροις
πέλασας
6 Κωτίγνητος σέθεν. ἀλλ' ἐπάειδε
7 Καλλίνικον ᾠδὰν ἐμοὶ χορῷ

ΙΑΜΒΟΙ.

ἠλ. Ὦ φίλτρος, ὦ πέρισσον ἡλίου σέλας,
Ὦ γαῖα, καὶ νὺξ, ὡς ἐδερκόμην πάρος,
Νῦν ὄμμα τόδε μόνον, ἀμπλυχεί τ' ἐλεύθερον,
Ἐπεὶ πατρὸς πέπλωκεν Αἰγίσθου φονεύς.
Φέρ' οἶα δὴ 'γὼ κἄστι δόμοις κεύθουσί μου

κέμνις

Cum autem *eum* accepisset *victimam* percussit. Viscera vero sumpta Ægisthus
Inspiciebat diducēs. eo autē caput deorsum inclinãte,
Vnguibus, *i. digitis* extremis insistēs frater tuus *eũ*
In vertebris percussit, tergique
Confregit compages. totum vero corpus sursum, *et* deorsum *agitabatur*, &
Palpitabat, *et* conquerebatur difficulter moriens letali vulnere *percussum*. [ma,
Famuli vero *cadẽ* cospicati, cõfestim proruerunt ad ar-
Vt multi pugnarent aduersus duos. At propter fortitudinem,
Steterũt aduersus *eos*, vibrantes tela, [tudinem,
Pylades, & Orestes. Dixit autem *Orestes*, non infestus
Venio huic vrbi, neque meis ministris:
Sed interfectorem patris vicissim sum vltus
Infelix Orestes. quare ne me occidatis
Patris veteres famuli. Illi vero, cum *hæc* verba
Audissent, continuerunt hastas: agnitus vero fuit a
Quodam in ædibus grandæuo sene.
Illico vero coronant fratris tui caput
Lætantes, iubilantes. venit autem tibi
Caput demonstraturus non Gorgonis ferens,
Sed quem execraris, Ægisthum. sanguis aũt sanguinis
Tristis vsura huic nunc extincto contigit.

ANTISTROPHICA.

Strophe.

Ch. 1 Pone in chorea, ô amica, pedem,
2 Vt hinnulus aerio
3 Saltu te leuiter librans cum venustate, *venuste*.
4 *Venit enim* victoriæ certamine, quod coronarum gestationem meretur, [fluenta *certari solet*,
5 Confecto præstantiore, quam *sit illud*, quod ad Alphei
6 Frater tuus. Quamobrem accine
7 Præclarę victoriæ carmen meo choro.

Electra.

O lux, ô quadriugum solis iubar,
O terra, & nox, quam intuebar prius,
Nunc oculus meus, & rerum discrimina libera,
Postquam cecidit Ægisthus interfector *mei* patris.
Age, qualiacũq; ego *habeo*, & ædes occultãt meæ,

Comæ

Comæ ornamenta, ô amicæ, efferam,
Coronaboque fratris victoris caput.
Antistrophe.

Ch. 1 Tu quidem *nunc* ornamenta tollens impone
2 Capiti nostrum vero
3 Procedet *cum* Musis, *& carminibus* tripudiũ gratũ.
4 Nunc pristini nostri
5 Terræ imperabunt amici reges
6 Iure, sublatis his impiis.
7 Quare pergat consonus lætitiæ clamor.
Electra.
O præclara victoria insignis, qui ex patre victore
Natus es, Orestes, *ex eo, qui victoriã reportauit ex* bello
Sume coronas cirrorum comæ tuę. [ad Ilium gesto.
Venis enim non inutili, *nec paruo: sed* maximo decurso
Certamine, in ædes, at hoste cæso
Ægisthо, qui tuum, & meum patrem perdidit.
Tuque ô protector, viri piissimi
Alumne Pylades, coronam ex mea manu
Accipe: sustines enim & tu cum hoc æqualem partem
Periculi. semper igitur felices sitis mihi.

Ore. Deos quidem existima primũ, Electra, felicitatis
Autores huius *esse*, deinde *vero* me quoque lauda,
Et Deorum, & Fortunæ ministrum.
Venio enim non verbis: at factis cæso
Ægistho. vt autem certæ cognitioni hæc
Addamus. *i vt hæc certo scias. en* ipsũ mortuũ tibi fero.
Quem, si vis, vel feris dilaniandum obiice,
Vel prædam auibus, ætheris soboli,
Suffixum palo suspende. tuus enim est nunc
Seruus, qui prius vocabatur dominus.

Ele. Erubesco quidẽ, nihilominus tamen volo dicere.
Ore. Quam rem? dic, quia extra metum es.
Ele. Mortuos contumelia afficere *nolo*, ne quis me petat inuidiâ, *ne per inuidiam me carpat.*
Ore. Non est vllus qui te *propterea* reprehendat.
Ele. Morosa *est* nostra, & ad crimina procliuis ciuitas.
Ore. Dic si quid velis, soror: irreconciliabilibus enim
Legibus inimicitias cum isto gerimus.
Ele. Sint *hæc: at* quod initiũ primũ tibi dicã malorũ *meorũ?*

Quem

Κόμης ἀγάλματ' ἐξενίγκωμεν φίλαι,
Στέψωτ' ἀδελφὸν κρᾶτα τὴν νικηφόρον.
Ἀντιστροφή.

χο. 1 Σὺ μὲν νεῶν ἀγάλματ' ἄειρε
2 Κρατὶ τὸ σὸν ἀμίτερον
3 Χωρήσεται Μούσαισι χόρευμα φίλον.
4 Νεῶν οἱ πάρος ἀμίτερον
5 Γᾶμ' ἐπανάσσουσιν φίλοι βασιλῆες
6 Δικαίως, τοὺς δ' ἀδίκους καθιλόντες.
7 Ἀλλ' ἔπω ξυνάυλῳ βοᾷ χαρᾷ.

ΙΑΜΒΟΙ.

ἠλέ. Ὦ καλλίνικε πατρὸς ὦ νικηφόρος
Γεγὼς Ὀρέστα τὸν πάρος ἰλίῳ μάχης,
Δέξαι κόμης σῆς βοτρύχων ἀναδήματα.
Ἥκεις γὰρ οὐκ ἀχρεῖον ἐκπλεθρον δρόμον
Ἀγὼν' ἐς οἴκους, ἀλλὰ πολέμιον κῶνον
Λίχαδον, ὃς σὸν πατέρα κἀμὲ ὤλεσε.
Σύ τ', ὦ παρασπὶς, αὐδρὸς οὐσεβεστάτου
Ἡγέτευμα Πυλάδη, στέφανον ἐξ ἐμῆς χερὸς
Δέχου φέρει γὰρ κἀ σὺ τῆδ' ἴσον μέρος
Ἀγῶν. αἰεὶ δ' εὐτυχεῖς φαίνοισθε μοι.

ὀρέ. Θέσις μὲν ἡμῖν ὡς ἔοικεν Ἠλέκτρα, τύχης
Ἀρχηγέτις τῆσδ', εἶτα κἀμὲ ἐπαίνεσον,
Τὸν τῶν θεῶν τε, τὴν τύχην δ' ὑπηρέτην.
Ἥκω γὰρ οὐ λόγοισιν, ἀλλ' ἔργοις κρίνων
Λίχαδον. ὡς ἢ τῷδε φῶτ' εἰδέναι τάδε
Περῶν ὧμμ, αὐτὸν τὸν θανόντα σοὶ φέρω.
Ὃν, εἴτε χρῄζεις, θηρσὶν ἁρπαγὴν πρόβλητ',
Ἢ σκῦλον οἰωνοῖσιν αἰθέρος τέκνοις
Πῆξαι σ', ἔρεισον σκόλοπι. σὸς γὰρ ἔσ νυνὶ
Δοῦλος, πάροιθε δεσπότης κεκλημένος.

ἠλέ. Αἰαῖ ὀμωγμὰν βλωμὸν εἰπεῖν ὄμως
ὀρέ. Τί χρῆμα; λέξον ὡς φόβου γ' ἐξωθεν εἶ.
ἠλέ. Νέκρυς ὑβρίζεται, μὴ μέ πως φθόνῳ
βάλῃ.
ὀρέ. Οὐκ ἔστιν ὅστις ὅσιος ὢν μίμψαιτό σοι.
ἠλέ. Δυσάρεστος ἡμῶν κἀ φιλόψογος πόλις.
ὀρέ. Λίχ' εἰ σὺ χρῄζεις, σύγχορον, ἀπόνεισι γὰρ
Νόμοισιν ἐχθραν τῇδε συμβεβλήκαμεν.
ἠλέ. Εἶεν. πῖ' δῆτα κεῖται σ' ἐξέπω κακῶν;

Ποίας

Ποίας πελεύθου, πίνα μέσον πάξω
λόγων;
Καὶ μὲν δὴ ὄρθρων γ' ἔποτ' ἐξελίμπανον
Θρυλοῦσ', ἃ γ' εἰπεῖν ἤθελον κατ' ὄμμα σόν.
Εἰ δὴ γλυκίμιλω δειμάτων ἐλευθέρα
Τῶν πρόσθεν. νῦν οὖν ἐσμὲν. ἀποδώσω δέ σοι
Ἐκεῖν', ἃ σε ζῶντ' ἤθελον λέξαι κακά.
Ἀπώλεσάς με, κὠρφάνωσ' φίλης πατρὸς,
Καὶ τόνδ' ἔθηκας, οὐδὲν ἠδικημένος.
Καὶ γῆμας αἰσχρῶς μητέρ' ἀνδρα τ' ἔκτανες
Στρατηλατοῦντ' Ἕλλησιν, οὐκ ἐλθὼν Φρύγας.
Εἰς τοῦτο δ' ἦλθες ἀμαθίας, ὡς ἤλπισας,
Ὡς εἰς σὲ μὲν δὴ μητέρ' οὐκ ἔξεις κακῶς
„ Γήμας. ἐμοῦ γ' πατρὸς ἠδίκεις λέχη,
„ Ἴσω δ', ὁπόταν τις διολέσας δάμαρτά του
„ Κρυπταῖσιν εὐναῖς, εἶτ' ἀναγκασθῇ λαβεῖν·
„ Δύσνους ἐστὶν, εἰ δοκεῖ, τὸ σωφρονεῖν
„ Ἐκεῖ μὲ αὐτῷ οὐκ ἦχθ', παρ' οἷ δ'
ἦχθ'.
„ Ἄλγιστα δ' οἰκεῖς, ἐ δοκῶν οἰκεῖν
κακῶς.
Ἠίδεισθα γὰρ δὴ τ' αὐόσιον γήμας
γάμον,
Μήτης δέ σ' ἄνδρα δυστυχῆ κεκτημένη.
Ἀμφὼ πονηρὼ δ' ὄντ' ἀφαρπεῖσθον
τύχην,
Κείνη τε τὼ σὼ, κοὐ σὺ τἀκείνης κακόν.
Πᾶσιν δ' ὦν Ἀργείοισιν ἤκουες πάλαι,
Ὅτ' γυναικὸς, οὐχὶ τ' ἀνδρὸς ἡ γυνή.
„ Καί τοι τόθ' αἰσχρὸν, σωφρονεῖν γε δυνάμενον
„ Γυναῖκα, μὴ τὸν ἄνδρα. κἀκείνως ἐγὼ
„ Τὰς παῖδας, ὅσας τε μὲ ἄρσεν' πατρὸς
„ Οὐκ ὠνόμαζεν, τῆσδε μητρὸς οὐ πάλαι.
„ Ἐπίσημα γὰρ γήμαντι καὶ μείζω λέχη,
„ Τ' ἀνδρὸς μὲ ἀδεῖς, τῶν δ' ἡλιθίων
λόγος.
„ Ὁ δ' ἠπάτησε σε πολὺ οὐκ ἐγνωκότα,
Ὑγιὴς πεφυκέναι, τοῖσι χρήμασιν θείων.
„ Τὰ δ' ὄντ' ἀδὲν, εἰ μὴ βραχὺ ὠφελήσει
„ χρόνον.

Quem finem? quam orationem mediam collocabo? *i. quid primo? quid secundo? quid postremo loco dicam?*
Equidem nunquā intermittebam matutino tempore
Iactare *mecum*, quæ volebā in cōspectu tuo dicere,
Si quando terroribus fierem libera, *liberarer*
Prioribus. nunc ergo sumus. referam igitur tibi
Illa, quæ tibi, *Ægisthe*, viuenti voluissem dicere mala.
Perdidisti me, & *hanc* orbam charo patre,
Et hunc feciſti, nulla lacessitus iniuria.
Turpiterque duxisti matrem, ac virum interfeciſti
Græcorum imperatorē, *ad* Phrygas ipse nō profectus.
Eo vero venisti vecordiæ, vt sperareris
Quod matrē *meā* erga te quidē nō esses habitur' malā,
Si *eam* duxisses, mei vero patris torum violabas.
„ Sciat autem, quisquis corruperit vxorem alicuius
„ Furtiuo cōcubitu, si postea eam ducere coactus fuerit,
„ Se infelicem esse, si putet pudicitiam
„ Illic quidem, *apud priorem maritum* ab ea non seruatam fuisse, apud se vero seruatum iri.
Miserrime vero viuebas, quamuis non existimares te misere viuere.
Sciebas enim profecto nuptias impias a te celebratas, *vxorem impiam a te ductam*,
Materque se tibi impio viro nuptam *sciebat*.
Cum igitur ambo sceleratī sitis, aufertis fortunā, *præmia vobis digna reportatis*,
Illa quidē tuā *fortunā*, *scelusq;*, tu vero malū illius *luēs*,
Inter Argiuos vero cunctos hæc audiebas,
Hic mulieris *imperio paret*, nō aūt mulier *imperio paret*
„ Atqui illud turpe, præesse domui [viri.
„ Mulierem, non autem virum: & illos odi
„ Filios, qui masculi quidem patris
„ Nomen non ferunt: sed matris, in Repub.
„ Quum enim quis illustrē, ac *se* maiorē vxorem duxit,
„ Viri quidem nulla, fœminarum vero *sit* mentio, *vel*, *ratio habetur*.
Quod tunc cum ignorasses, te plurimum fefellit.
Gloriabaris te aliquem esse, quia pollebas opibus.
„ Hæ vero nihil *sunt*, nisi *res*, quæ breue tempus versantur *nobiscum*.

„ Natura

,, Natura enim ſtabilis *eſt*, haud pecuniæ:
,, Hæc enim ſemper perdurans tollit mala:
,, Opulentia vero iniuſta, & cum prauis commorans,
,, Euolat *ex* ædibus, vbi floruerit exiguo tempore.
Quæ vero in mulieres (virginem enim non decet
Dicere) *indigne feceris*, taceo, perite tamẽ verbis obſcuris indicabo. [neres occupatas,
Inſolenter te gerebas, vtpote qui regias domos iam te-
Formaque compoſitus eſſes. at mihi ſit mantus
Non virgineo vultu decorus: ſed ingenio virili *pditus*.
Ipſorũ enim liberi ex Marte depẽdẽt. *ſunt belicoſi*.
Formoſi vero *liberi ſunt* tantum in choris ornamentũ.
Pereas quicunq; nihil *præclari* noſti, quorũ *in numero* repertus, tandem
,, Pœnas dediſti. ſic *etiam* quisquis eſt maleficus,
,, Ne mihi, quamuis primum curſum cucurrerit recte,
,, *quamuis primo iudicio vicerit*,
,, Exiſtimet ſe viciſſe caũſam, priusquam prope
,, Metam peruenerit, & finem attigerit vitæ.
Cho. Patrauit dira *facinora*. diras etiam *pœnas* rependit tibi,
,, Et huic. Iuſtitia enim magnum habet robur.
Ore. Age vero, deferre huius cadauer intro oportet,
Tenebrisq; mandare, ô famuli, vt quando venerit
Mater, ante cẽdẽ, *ante quã cadatur*, nõ aſpiciat mortuũ.
Ele. Cohibe *te, tace*. ingrediamur in alium ſermonem.
Ore. Quid? num quos ex Mycenis auxilio accurrere video?
Ele. Non, ſed matrem, quæ me peperit.
Ore. Recte igitur in laqueos medios venit.
Ele. Atqui rheda & ſtola ſe oſtentat magnifice.
Ore. Quid igitur agemus? an matrem occidemus?
Ele. Num te miſeratio matris cepit, cũ *eius* corpus vidiſti?
Ore. Eheu quomodo n. occidã eã, quæ me aluit, & peperit?
Ele. *Ita*, vt illa patrem tuum, & meum perdidit.
Ore. O Phœbe, multam amentiam prodidiſti oraculo.
Ele. Si vero Apollo læuus eſt, quinam ſapientes *erunt*?
Ore. Qui mihi reſpõdiſti, vt matrẽ q̃ nõ fas eſt, interimam.
Ele. Quid vero mali tibi concilias, vindicãs patrem tuum?
Ore. Reus parricidii mox agar, prius qui purus eram.
Ele. An igitur patrem vlciſcens, impius eris?
Ore. Ego vero matris *ob* cædem dabo pœnas.

Ele.

,, Ἡ γὰρ φύσις βέβαιος, ἀ πὰ χρήματα.
,, Ἡ μὲν γὰρ αἰεὶ παραμένουσ' αὖρα πακή.
,, Ὁ δ' ὄλβος ἄδικος, κὴ μετ' οκνῶν ξυνὼν,
,, Ἐξίπτατ' οἴκων, σμικρὸν αὐήσας χρόνον.
Ἃ δ' εἰς γυναῖκας, παρθένων δ' ἁ κάλον
Λέγειν, σιωπῶ, γνωρίμως δ' αἰνίξομαι.
Ὑβριζες ὡς δὴ βασιλικοὺς ἔχων δόμους,
Κἀλλφτ' ἀραρών. ἀλλ' ἐμοί γ' εἴη πόσις
Μὴ παρθενωπὸς, ἀλλὰ ταῦρείᾳ πρόσοψ.
Τὰ γὰρ τέκν' αὐτῶν, Ἄρεος οὐκ ἀμμάνυται.
Τὰ δ' ὑπερπὴ δὴ κόσμος ἐν χορεῖς μόνον.
Ἐρρ' ὡδε εἰδὼς, ὧν ἐφοὐρεθεις χρόνῳ.
,, Δίκῃ δεδωκας. ὧδέ πες κακοδρᾶσ' ὢν
,, Μὴ μοι τὸ λοιπὸν βᾶμ' ἐὺ δράμῃ καλῶς,
,, Νικῶν δοκεῖτω τῇ δίκῃ, πρὶν εὖ πίλας
,, Γραμμὴς ἵκηται, κὴ τέλ' κάμψῃ βίᾳ.
Ὀρ. Ἕπαξα δεινὰ. δεινὰ δ' αὐτόδωκά σοι,
,, Καὶ τῷδ'. ἐμοὶ γὰρ ἡ δίκη μέγα σθένει.
Ἠλέ. Εἶεν κομίζειν τῇδε σῶμ' εἴσω χρεών,
Σκότῳ μ' ἐδοῦσαν, ὡμῶς, ὡς ὅπαν μόλῃ
Μήτηρ, σφαγὴς πάρεστε. μ' εἰσιδὴ νεκρόν.
Ἠλέ. Ἐπίσχες. ἐμβαλωμὲν εἰς ἄλογον λόγον.
Ἠλέ. Τί δ'; ἐκ Μυκηνῶν μῶν βοηδρόμους ὁρᾷς;
Ὀρ. Οὐκ. ἀλλὰ τὴν τεκοῦσαν ἥ μ' ἐγείνατο.
Ἠλέ. Καλῶς ἄρ' ἄρκυσι εἰς μέσσ' παρβύεται.
Ὀρ. Καὶ μὴν ὀχεῖς τε καὶ στολὴ λαμπρύνεται.
Ἠλέ. Τί δῆτα δρᾶμεν, μητέρ' ἢ φονεύσομεν;
Ὀρ. Μῶν σ' οἶκτος εἷλε, μητρὸς ὡς εἶδες δέμας;
Ἠλέ. Φεῦ πῶς γὰρ κλύων νιν, ἥ μ' ἔθρεψε κἀπόκτεινε;
Ὀρ. Ὡσαῦ πατέρα σὸν ἥδε, κἀμὲν ὤλεσεν.
Ἠλέ. Ὦ Φοῖβε, πολλὴν γ' ἀμαθίαν ἐθέσπισες.
Ὀρ. Ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ἦ, τίνες σοφοί;
Ἠλέ. Ὅσις μ' ἔπεισας μητέρ', ὦ ἀ χρῇν, κτανεῖν.
Ὀρ. Βλάπλῃ γ' ἴσως δὴ τὸ πατρὶ τιμωρῶν σε νιν;
Ἠλέ. Μητροκτόνον νιν φοὐξομαι τοῦ' ἀγνὸς ὤν.
Ὀρ. Καὶ μὴν γ' ἀμοιῶν πατρὶ, δυστεβὴς ἴσῃ.
Ἠλέ. Ἐγὼ δὲ μητρὸς τῷ φόνῳ δίκην δώσω δίκης.

Ἠλέ.

ἠλέ. Τῷ δὴ πατρῴων Ἀλφεσίβοιαν πημονῆς;
ὀρέ. Ἆρ' αὖτ' ἀλάστωρ εἶπ' ἀπηκασθεὶς θεᾷ;
ἠλέ. Ἱερὸν καθίζων τρίποδ'; ἐγὼ μὲν οὐ δοκῶ.
ὀρέ. Οὐδ' ἂν πιθοίμην δ' μεμαντεῦσθαι πόδι.
ἠλέ. Οὐ, μὴ κακισθεὶς εἰς ἀνανδρίαν πίσῃς.
ὀρέ. Ἀλλ' ἦ τὸν αὐτὸν τῆσδ' ὑποστήσω δόλον;
ἠλέ. Ὡι χρὴ πόσιν καθεῖλες, Αἴγισθον κλεινόν.
ὀρέ. Εἶσιμι· δεινὸν δ' ἄρχομαι τροβλήματος.
Καὶ δεινὰ δράσω γ'· εἰ θεοῖς δοκεῖ τάδε,
Ἔστω, πικρὸν δὲ, χ' ἡδὺ τ' ἀγώνισμ' ἔσῃ.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἰὼ βασίλεια γυῖα χθονὸς Ἀργείας
Παῖ Τυνδαρέως,
Καὶ τῶν ἀγαθῶν ξύζυγος κυρεῖν
Διὸς· οἳ φλογερὸν αἰθέρ' ἐν ἄστροις
Ναίουσι, βροτῶν ἐν ἁλὸς ῥοθίοις
Τιμὰς σωτῆρας ἔχον-
τες.
Χαῖρε, σεβίζω σ' ἴσα καὶ μάκαρσι.
Πλεύτᾳ, μεγάλης τ' εὐδαιμονίας.
Ταὶ σὰς ἢ τύχας θεραπεύσαις
Καιρὸς ὦ βασίλεια.

ΙΑΜΒΟΙ.

κλυ. Ἔκβητ' ἀπ' ὠκύπωλος Τρωάδες, χερὸς δ' ἐμῆς
Λάβεσθ', ἵν' ἔξω τῆσδ' ὄχου στήσω πόδα.
Σκύλοισι μὲν δὴ θεῶν κεκόσμηται δόμοι
Φρυγίοις, ἐγὼ δ' ἥδε Τρωάδες χθονὸς
Ἐξαίρετ', ὡς τᾷ παῖδες ὦ ἀπώλεσα,
Σμικρὸν γέρας, καλὸν δ' κἀκτήμασι δόμοις.
ἠλέ. Οὔκουν ἐγὼ δούλη δ' ἐλεύθερον δόμον
Δόμων πατρῴων, δυστυχεῖς οἰκῶ δόμους.
Μῆτερ, λάβωμαι μανερὰς τ' ἐς χερός;
κλυ. Δῶμα πάρεισιν αἵδε, μὴ σύ μοι πόνῃ.
ἠλέ. Τί δ' αἰχμάλωτόν τοι μ' ἀπῴκισας δόμων;
Ἠρημένων δ' δωμάτων ἠρήμεθα.
Ὡς αἵδε πατρὸς ὀρφανᾶς λελειμμένας.
κλυ. Τοιαῦτα μέν τοι σὰς πατὴρ βελοῦμαι.
Εἰς δ' ἐχθρὸν ἦκις', ἐβούλευσεν φίλων.
,, Λέξω δὲ. καί τοι δοξ' ὅταν λάβῃ κακὴ
,, Γυναῖκα, γλώσσῃ πικρότης ἔνεστί πως.

Ele. Cui vero paternam relinquis vindictam?
Ore. An hęc Alastor, *malusq; Dæmon* dixit assimulatus Deo?
Ele. Sacro insidens tripodi? Ego quidem non puto.
Ore. Nunquam crediderim pium esse hoc oraculum.
Ele. Nunquam animo fractus, incidas in molliciem,
Ore. Num igitur eundem illi tendam dolum?
Ele. Quo & maritum sustulisti, Ægisthum cædens.
Ore. Ingredior. dirũ .n. facinus *mihi* propositum aggredior.
Ac dira patrabo: si diis ita visum, [est.
Esto, amarũ certe, & *simul* dulce certamẽ mihi *propositũ*

Chorus.

Io regina fœmina Argiuæ terræ
Filia Tyndari,
Et fortium soror iuuenum, filiorum
Iouis, qui flammeum ætherem in astris
Incolunt, qui in maris fluctibus mortalium
Honores seruatores habent, *i. qui ob datam salutem mortalibus in mari periclitantibus coluntur.*
Salue, te veneror, æque, ac beatos *Deos*,
Diuitiarum, magnæque felicitatis *causa*.
Tuas autem fortunas curare
Tempus est, ô regina.

Cly.

Descendite de curru, ô Troades, & meam mânum
Prehendite, vt extra vehiculum hoc pedem ponam.
Spoliis enim exornatæ sunt ædes Deorum
Phrygiis: ego vero hasce e terra Troica
Exceptas *famulas* pro filia, quam perdidi, *i. amisi*.
Exiguum munus, gratum tamen domi possideo.
Ele. Non ego: serua enim eiecta *ex*
Ædibus paternis, infelicem incolo domum.
O mater, apprehendamne beatam tuam manum?
Cly. Seruæ hæ præsto sunt, ne tu mihi labora.
Ele. Quid vero me captiuam ab ædibus *paternis* procul a-
Captis autem ædibus, captæ sumus, [mandasti?
Vt istæ, orbæ relictæ patre.
Cly. Huiusmodi quidem tuus pater consilia
Aduersus quos minime oportebat amicos iniit.
,, Dicam autem. (Quanquã quũ mala corripuit opinio
,, Mulierem, linguæ inest quædam acerbitas)

Quod apud nos quidem, *i. nostro quidem iudicio* non
recte *facis*. ipsam enim rem
Si cognoueris, si quidē merito *nos* odio ꝓsequi potes,
Odio ꝓsequi *nos est* equū. si vero nō *cognoueris* rē, quid
Nos dedit Tyndareus tuo patri, [oportet odisse *nos*?
Non vt morerer, neque ea, quæ peperissem ego:
Ille vero filiam meam, Achillis
Spe cōnubii ductā, domo abduxit *in*[lic su ꝓ patis portis,
Stationem *Aulidis*, quæ retinebat naues *Græcorum* il-
Cādidā demessuit Iphigenię genam, *i. cruricem secuit*.
Et si quidem vbi captæ medendi studio,
Aut dom⁹ ꝓ salute, vtq; reliquos seruaret liberos,
Occidisset vnam pro multis, condonandum fuisset.
Nunc vero propter Helenā iosaniebat. ideq; cū cepisset
Vxorē *mariti* ꝓditricē, *ac adulterā*, *eā* punire nescivit.
Horum gratia filiam meam perdidit.
Propter hęc tamē, quamuis affecta essem iniuria,
Non efferata fuissem, neq; interfecissem virum.
Sed venit adducēs mihi Mænadē, afflatā numine puel-
Et lectis intulit, & sponsæ duæ [lam,
In iisdem ędibus continebantur. [dico.
Stultæ quidē *sumus nos* mulieres, nō aliter, *neq; contra*
„ Quum autem hoc *stultitiæ vitium mulieri* subest, &
„ maritus peccat,
„ Domesticū repellēs, *atq; fastidiēs* lectū, & imitari vult
„ Mulier virum, & alterum sibi quærere amicum,
„ Deinde in nobis probrum perspicue eminet:
Horum vero autores viri non male audiunt.
Quod si clam Menelaus fuisset raptus domo,
Occiderene oportuisset Orestem sororis virum,
Menelaum vt seruarem? tuus autem pater quomodo
Tulisset ista? deinde illum quidem non mori
Cōueniebat, q̄ mea occidisset. me vero ab illo pati?
Occidi *maritū*, cōuerti me *ad illā viā*, *per* q̄ licebat ire
Ad ipsius hostes. Amicorū enī [*da me iuuare voluisset!*
Quis patris tui cędē mecū cōmunicasset, *ac in ea faciē-*
Dic si quid cupis, & oppone libere,
Quod occubuerit tuus parens iniuria.
Ele. Iuste dixisti, sed hoc ius turpiter habet.
„ Vxorem enim decebat omnia concedere marito,
„ Quæ mētis cōpos *esset* si vero hęc nō videntur,

Ὡς μὲν παρ' ἡμῖν ὐ καλῶς. τὸ πρᾶγμα
δὲ
Μαθόντα σ', ὦ μ' ἀξίως μισεῖν ἔχεις,
Στυγεῖν δίκαιον. εἰ δ' μὴ, τί δεῖ ψυχεῖν;
Ἡμᾶς δέδωκε Τυνδάρεως τῷ σῷ πατρί,
Οὐχ ὥστε θνήσκειν, ἀλλ' ἃ χρῆν ἐμὲ καλῶς ἐγώ.
Κἀν Θ' ὑμᾶς τῷδε τλῶ ἐμοὶ, Ἀχιλλέως
Λέκτροισι πείσας, ὥστε δ' ἐκ δόμων ἄγων
Πρυμνοσχον αὖλιν. ἔνθ' ἐστέρησ' πύλας,
Ἀδύκλῳ δι' ἡμᾶς Ἰφιγένης παρθένου.
Κἀμὲ πόλεως ἄλωσιν ἐξιώμενον,
Ἣ δῶμ' ὀνήσων, παῖδα τ' ἐκσώζων τέκνα,
Ἔκτεινε πολλὴν μίαν ὕβρει, σύμμιγα δέ νιν.
Νεῶ δ' ἐν ὑμῖν ἐκ Ἑλένης μόρους λύω. ὃ, τ' ἀν λαβὼν
Ἄλοχον κλάζειν ἐκθέσπιν σὸν ἠπίστω.
Τάδων ἕκατι πᾶσ' ἐμοὶ διώλισεν.
Ἐπὶ τοῖσδε τοίνυν, κἀμοῦ ἠδικημένης,
Οὐκ ἠρξιν' ἐμοῦ, ἀλλ' αὖ ἔκτανον πόσιν.
Ἀλλ' ἦλθ' ἔχων μοι Μαινάδ' ἔνθεον κόρην,
Λέκτροις τ' ἐπέσφηκε, κἀνύμφα δύω
Ἐν τοῖς αὐτοῖσι δώμασι κατείχομεν.
„ Μᾶλλον μὲν οὖν γυναῖκας, σὸν ἄκρως λέγω·
„ Ὅταν δ' ὑπάντες τἄδε, ἀμαρτάνει πόσις,
„ Ταῦδον παρώσας λέκτρα, μιμεῖσθ' ἥδε
„ Γυνὴ τὸν ἄνδρα, χ' ἕτερον κτᾶται φίλον.
„ Κἄπειτ' ἐν ἡμῖν ὁ ψόγος λαμπρύνεται,
„ Οἱ δ' ἄποροι πῶς δ', ὦ κλύουσ' ἄνδρες κακῶς.
Εἰ δ' ἐκ δόμων ἥρπασε Μενέλεως λάθρᾳ,
Κτανεῖν Ὀρέστην χρῆν κασιγνήτης πόσιν,
Μενέλαον ὡς σώσαιμι; σὸς δ' πῶς πατὴρ
Ηὑρίσκετ' ἂν τοῦτ'; εἶπε τὸν μὲ χρεών
Κτείνοντα χρῆν τἄμ', ἐμὲ δ' ὡσεὶ κύνα πεσεῖν;
Ἔκτειν', ἁρπάσθην γὰρ ὦ λῷ πρόσιμον
Πρὸς τὰς ἐκείνῳ πολεμίας φίλων δὲ αὖ
Τίς ἂν πατρὸς σου φόνον ἐκφυγὼν ἔτι μοι;
Λέγ' εἴ τι χρήζεις, κἀν πίθῃς παρρησίᾳ,
Ὅπως τεθνηκὼς σὸς πατὴρ σὸν εὐδίκως.
ἠλί. Δίκῃ' ἔλεξας. ἡ δίκη δ' αἰχρῶς ἔχει.
„ Γυναῖκα γὰρ χρὴ πάντα συγχωρεῖν πόσει,
„ Ἣ δὲ φρενήρης. εἰ δ' μὴ δοκεῖ τάδε.

Οὐσ' εἰς ἀριθμὸν τῶν ἐμῶν ἥκεις λόγων.
Μέμνησο, μῆτερ, ὃς ἔκτεινας ὑστάτως
Λόγους, διδοῦσα πᾶσι σοὶ μοι παῤῥησίαν.
κλυ. Καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαί τέκνον.
ηλέ. Ἆρα κλύουσα, μῆτερ, εἶτ' ἔρξεις κακῶς;
κλυ. Οὐκ ἔστι τῇ σῇ σ' ἡδὺ προσθήσω φρενί.
ηλέ. Λέγοιμ' ἄν. δρᾶν σ' ἥδε μοι προθυμία.
Εἰ δ' εἶχες ὦ πικροῦσα βιλπίκας φρένας.
Τὸ μὲν γὰρ εἶδος αἶνον ἄξιον φέρει,
Ἑλένης τε καὶ σοῦ, δύο σ' ἔφυτε συζήνω
Ἀμφὼ ματαίω, Κάστορός τ' οὐκ ἄξίω.
Ἣ μὲν γὰρ ἁρπασθεῖσ', ἐκοῦσ' ἀπώλετο·
Σὺ σ' αὖ πρὸ ἄνδρα ἄριστον Ἑλλάδος διώλεσας,
Σκῆψιν προτείνασ', ὡς ὑπὲρ τέκνων, πόσιν
Ἔκτεινας. ἐγὼ δ', ὡς ἐγὼ, ἴσασιν οἵδ.
Ἢ τὸ θυγατρὸς πρὶν κεκυρῶσθ' σφαγὰς,
Νέον τ' ἀπ' οἴκων ἀνδρὸς ἐξωρμημένης,
Στυγῶν κατ' ἕρκη πολύκωμον ἐξήσκεις κόμην.
„ Γυνὴ δ' ἅπαντος ἀνδρὸς ἥτις ἐν δόμοις
„ Εἰς κόσμον ἀσκεῖ, ἀλλ' ὅταν
„ κακὴν.
„ Οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύραισιν ὄψεσθαι
„ Φαίνειν πρόσωπον, ὧν τι μὴ ζητῇ κακόν.
Μόνῳ ξὺν ἀστῶν οἶδ' ἐγὼ σ' Ἑλλησίδων,
Εἰ μὲ πατρὶ' ὧν εὐτυχῆ, κἀχαρμόλῃ,
Εἰ δ' ἦσθ' ἐμοῦ, εἴη, σὺν κακοῖσιν ὀμ-
μάσιν,
Ἀγαμέμνον' ἐκπέμψασαν ἐκ Τροίας μολεῖν.
Καί τοι κόσμῳ γε σωφρονεῖν παρεῖχέ
σοι,
Ἀνδρ' εἶχες ἀμείνον' Αἰγίσθου πόσιν,
Ὃν Ἑλλὰς αὐτῆς εἵλετο στρατηλάτην.
Ἑλένης δ' ἀδελφῆς τοιάδ' ἐξειργασμένης,
„ Ἐξὸν κλέος σοι μέγα λαβεῖν. τὰ δὲ κακὰ
„ Παρῴδει μᾶλλον τοῖς ἐθέλουσιν, εἰς ὄψιν τ' ἔχε.
Εἰ δ', ὡς λέγῃς, σὸν θυγατέρ' ἔκτεινε πατὴρ,
Ἐγὼ τί σ' ἠδίκησα, μητρός τε σύνοικον;
Ποῖος σοὶ πόσιν κτείνας, ἀπαιτῶ δόμους
Ἡμῖν προσῆψας, ἀλλ' ἀπωίκωλίχη

Τ' ἀλλ-

Neque ad mei sermonis accedis numeros,
Memineris, ô mater, quæ dixeris nouissima
Verba, quibus mihi loquendi ad te dedisti copiam.
Cly. Etiam nunc dico, néque denego, filia.
Ele. Anne vbi audies, mater, deinde *me* afficies maleficio?
Cly. Non fiet: tuæ vero menti *me* lubenter adiungam, *tuæ sententiæ lubenter assentiar.*
Ele. Dicã *igitur* hoc aũt *erit* mihi principiũ proœmii.
Vtinam habuisses, ô mater, meliorem mentem.
Nã forma quidẽ laudẽ dignã *vobis* affert, *forma, inquã,*
Helenæ, & tua: duæ vero estis sorores
Ambæ dementes, Castoreque non dignæ.
Nam hæc quidem rapta, periit volens:
Tu vero virum Græciæ præstantissimum perdidisti,
Prætextum prætextens, quod pro filia maritum
Occîderis. haud enim *alium*, vt ego, bene sciunt,
Quæ priusquam filiæ cædes esset decreta,
Cumque recens ab ædibus vir recessisset,
Ad speculum flauos comæ cincinnos componebas.
„ Mulier autem, quæ absente viro, ex ædibus *prodit, as*
„ Ad formam *sibi conciliandam, se* ornat, *eam* vt malam
„ depinge, *inter malas pone*.
„ Haud enim ipsam oportet foris decoram
„ Ostendere faciem, nisi malum aliquod quærat.
Ego vero te solã ex omnib. Græcanicis mulieribus scio,
Siquidem *res* Troianæ felices essent, lætari solitam,
Si vero deteriores essent, contractis oculorum superciliis tristari consuetuisse,
Quod Agamemnonem ex Troia redire non cuperes.
Atqui præclaram pudice viuendi occasionem *Deus* tibi præbuerat.
Virum *enim* habebas non inferiorẽ Ægistho maritũ,
Quem Græcia sibi ipsi elegerat Imperatorem,
Cum autem Helena soror talia *facinora* patrasset,
„ Licebat tibi magnam gloriam *inde* referre. nam mala
„ Exemplũ habent bonis *propositũ*, q̃ intueantur.
Si vero, vt dicis, tuam filiam interfecit pater,
Ego qua iniuria te affeci, meusque frater?
Quomodo marito cæso paternas ædes non
Nobis dedisti: sed transtulisti *ad* lectos

Alienos, precio nuptias emens?
Nec pro filia tua maritus exulat,
Neque pro me periit, qui me duplo magis
Viuam occîdit, quam sororem. porro si rependatur
Cædes cæde vltrice, te cædam ego,
Et filius Oreſtes, paternam cædem vlciſcentes.
Nam ſi iuſta *ſunt* illa, & hæc æqua *ſunt*.
„ Quisquis vero ſpectans opes, aut clarum genus,
„ Ducit vxorem improbam, ſtultus eſt: parua enim
„ *Et* caſta magnis præſtantiora *ſunt* cõnubia in ædibus.
Cho. Fortuna in mulierum connubia *dominatur*. nam alia quidem bene,
„ Alia vero mortaliũ *connubia* non bene cadere video.
Cly. O filia, natura hoc inditũ eſt tibi, vt patrẽ ames ſemp.
Ita aũt & hoc fit: nonnulli quidẽ ſunt mariũ *amantes*.
Alii vero cõtra matres magis, quam patres amant.
Ignoſcam tibi. etenim non vſque adeo
Lætor, ô filia, iis, quæ patrata ſunt a me.
Sed tu ſicne illota, & male amicta corpore
Puerpera, recenti e partu liberata *manes?*
Heu me miſeram *ob* mea conſilia.
Nã vehementius q̃ oportuit, ad irã inſtigaui virũ.
Ele. Sero gemis, quando non habes remedium, *quo patri vitam reſtituas.*
Pater quidẽ mortuus eſt: illũ vero, q̃ extra *patriũ ſolũ*
Vagatur, filiũ tuum quomodo nõ reducis *in patriam?*
Cly. Metuo. meum enim, nõ aũt illius *commodum* ſpecto.
Patris enim, vt ferunt, iraſcitur ob cædem.
Ele. Cur vero maritum tuum *adeo* ſænum in nos habes?
Cly. Tales *ſunt ipſius* mores. quin & tu pfacto es ingenio.
Ele. Doleo enim. ſed indignari deſinam.
Cly. Atqui ille non amplius erit tibi grauis.
Ele. Animũ nimis effert: in meis enim habitat ædib.
Cly. Vides, iterum tu ſuſcitas lites nouas?
Ele. Silẽo: timeo enim ipſum, prout ego timeo.
Cly. Mitte iſtos ſermones. ſed cur me vocas, ô filia?
Ele Audiuiſti opinor meum puerperium.
Ob hoc meo nomine ſacrifica (nõ. n. ſcio *ritũ* ego)
Decima luna pueri, *t. decimo die a puero nato*, vt moribus eſt receptum.

Perita

Τ' ἀλλότρια, μισθῷ τὰς γάμους ὠνημένη;
Κἄτ' αὖ πρόφρων παῖδος αὖ σοῦ πόσις,
Οὔτ' ἀντ' ἐμοῦ πέφυκε, δίς τόσως ἐμὲ
Κτείνας ἀδελφῆς ζῶσαν. εἰ δ' ἀμείψεται
Φόνον δικάζων φόνῳ, ἀπεκτενῶ σ' ἐγώ,
Καὶ πῶς Ὀρέσης πατρὶ πημονὴν μόλοι.
Εἰ γὰρ δίκαι' ἐκεῖνα, κ' πάλ' ἔνδικα.
„ Ὅστις ζ' πλεῖστον, ἢ 'γχρείαν εἰσιδὼν,
„ Γαμεῖ πονηρὸν, μωρὸς ἐστ' μικρῷ δ'
„ Μείζονα ἀμείνω σώφρον' ἐν δόμοις λέχη.
Χο. Τύχη γυναικῶν εἰς γάμους. τὰ μὲν
γὰρ εὖ,
„ Τὰ δ' ἀκλεῶς πίπτοντα δυσμενῆ βροτῶν.
Κλυ. Ὦ παῖ, πέφυκας πατρὶ σὸν τεκνοῦν ἀεί.
Ἐπὶ δὲ κἀτάλ', οἱ μὲν εἰσιν δρασέναν,
Οἱ δ' ὡς φιλοῦσι μητέρας μᾶλλον πατρός.
Συγγνώσομαί σοι. κἀγὼ ἔχ' ὕπως ἄρα
Χαίρω τι τέκνον τοῖς δεδραμένοις ἐμοί.
Σὺ δ' ὦ δ' ἄλυτος κἀδυσείμαστος χρόα.
Λέχω, νεογνὸν ἐκβέβηκον πεπαυμένη;
Οἴμοι τάλαινα τῶν ἐμῶν βεβουλευμάτων,
Ὡς μᾶλλον ἢ χρὼ ἦλας' εἰς ὀργὴν πόσιν.
Ἠλέ. Οὐκ ἐπανήξεις, ἰὼ 'κ σοῦ 'χθὲς
ἄκλη.
Πατρὸς μ' ὁμῶς πέφυκε τὸν δ' ἔξω χθονὸς
Πῶς ἐκκομίζῃ παῖδ' ἀλητεύοντα σόν;
Κλυ. Δίδωκα. τἄμὸν δ', οὐχὶ τἀκείνου σκοπῶ.
Πατρὸς γὰρ, ὡς λέγουσι, θυμοῦται φόνῳ.
Ἠλέ. Τί δ' ὧδ' πόσιν σὸν ἄρσιον εἰς ἡμᾶς ἔχεις;
Κλυ. Τρέφοντι οὐδέν. κ' σὺ δ' αὐθάδης εἶφυς.
Ἠλέ. Λέγω γὰρ ἀλλὰ πεύσομαί γ' ὑμωνύμη.
Κλυ. Καὶ μὴν ἐκεῖνόν γ' ἔσω ἔτ' ἐσιόντα βαρύν.
Ἠλέ. Φεύγειν μέλλ'· οὐ γὰρ τῆς ἐμῆς ναὶ δόμοις.
Κλυ. Ὁρᾷς ὡ ὦ σὺ ζῶ πυρᾶς νέαν νέαν;
Ἠλέ. Σιγῶ. δέδοικα γάρ νιν ὡς δέδοικ' ἐγώ.
Κλυ. Παῦσαι λόγων τῶν δ' ἀλλὰ πί μ' ἐκφλὸς τέκνον.
Ἠλέ. Ἤκουσας οἴμοι τῶν ἐμῶν λοχευμάτων,
Τέκνων ὑπ' ἐμοῦ θῦσον (ἃ γὰρ οἶδ' ἐγὼ)
Δεκάτῃ σελήνῃ παῖδας ὡς νομί-
ζεται.

Τεῖσων γὰρ οὐκ εἶμ', ἄτεκνος ἐξ ἐμοῦ γ' ἐν τῷδε πέρᾳ.
κλυ. Ἄλλης τόδ' ἔργον, ἤ σ' ἔλυσεν οὐκ ἔχων.
ἡλέ. Αὐτὴ λέχευσα, κἀπέκνωσα μόνη βρέφος.
κλυ. Οὕτως ἀγείτων οἶκος ἔρρυται φίλων;
ἡλέ. Πένητος ὠδὶς βέλτιστ' ἀπῶδε φίλους.
κλυ. Ἀλλ' εἶμι. παῖδας ἀριθμὸν ὡς τελεσφόρον
Θύσω θεοῖσι. σοὶ δ' ὅπως πράξω χάριν
Τλήμων, ἐμοὶ 'πὶ νῷ σόν, εἴ ποτε ξυμπολεῖ
Νύμφαισιν. ἀλλὰ τοῦδ' ὄχους ὀπίσσω
Φέροντες ἄγετε πρόσθεν. λοιπὸν ὧδέ μοι
Δοκῆτε θυσίας τῇδε ἀπημάχθαι θεοῖς,
Πάρεστε. δεῖ γὰρ κἀμὲ τῶνδε χάριν.
ἡλέ. Χώρει πένητος εἰς δόμους. φεῦ σῆς δέ μοι,
Μή σ' αἰθαλώσῃ πολύκαπνον στέγης πτερόν.
Θύσεις γὰρ οἷα χρή σε δαίμοσι θύειν.
Κανοῦν δ' ἐνήρκται, καὶ πεπηγμένη
σφαγίς,
Ἣ τὸν κατεῖλε βοῦν, ἔπλας πρὸ σῆ
Πλευρᾷ σταθεῖσα. νυμφοῦσθ' ἢ κἀν ᾅδου
δόμοις,
Ὡς τῷ ξυνεύδεις σὺ φάος. τόσον δ' ἐγὼ
Δώσω χάριν σοι, σὺ δ' ἐμοὶ δίκην πατρός.

ΕΠΩΙΔΙΚΑ.

Στροφή.

χο. 1 Ἀμοιβαὶ κακῶν. μεταπτόποι
πίτνα-
2 σιν αὖραι δόμων. τότε μὲν λευτροῖς
3 Ἔπεσεν ἐμὸς ἐμὸς δεσπότας,
4 Ἰάχησε δὲ τέγη, λάϊνοι
5 Τε θριγκοὶ δόμων, πόσις ὁπότε σύντονος. ὦ
6 Σχετλία τί μ' ἐγὼ φονεύσῃς, φίλαν
7 Πατρίδα δεκάτῳ σὺν ἀρότῳ-
8 σιν ἐλθόντ' ἐμούς;

Ἀντιστροφή.

1 Παλίρρυτος δὲ πάντ' ἀνατέτακται δίκα
2 Διαδρόμου λίχνους μιλίας· ἃ πόσις
3 Χρύσιον ἐκόμισεν εἰς οἴκους,
4 Κυκλώπεά τ' ἐρώνια πύργ', ὀ-
5 ξυθήκτῳ βέλει ἔπεσεν αὐθέντας.
6 Πέλεκυν δ' ἐν χερσὶν λαβοῦσα τλάμων

7 Πόσιν

Perita enim nō sum *horum*, quia nunquā ante peperi.
Cly. Alterius hoc munus *est*, quæ te partu liberauit.
Ele. Ipsa enixa sum, & sola infantem peperi.
Cly. Adeo sola, & amicis deserta est domus?
Ele. Nemo pauperes amicos sibi conciliare cupit.
Cly. Ergo ibo, vt *ob dierum* numerum perfectum
Immolem Diis. tibi vero postquam dedero gratiam
Istam, ibo in agrum, vbi maritus sacra facit
Nymphis. At hæc vehicula ministri
Deducentes, ad stabula reponite. cum autem me
Putabitis hoc sacrificio Diis *facto* defunctam esse,
Adeste. Oportet enim & marito gratificari, *vel, operam*
Ele. Subi pauperem casam, caue autem mihi. [*dare.*
Ne tibi fuligine oppleat fumosum tectū peplos:
Sacrificabis enim, vt diis te sacrificare conuenit.
Canistrum autem ad sacra auspicandum est paratum,
& acutus culter,
Qui sustulit taurum, quem prope concides
Percussa. in Plutonis vero ædibus *te* sponsam etiam
habebit *ille*,
Cum quo dormiebas in luce. tantam vero ego
Rependā gratiā tibi. tu vero mihi pœnas patris *casi da-*
EPODICA. [*bis.*

Strophe.

Ch. 1 Retributio malorum *nunc fit. mala pro malis retribuuntur.* mutatæ *vero* spi-
2 rant auræ domus. tunc quidem *in* balneis
3 Occubuit meus, meus princeps.
4 Insonuere autem tecta, & lapideæ
5 Ædium pinnæ, dum hæc loqueretur. ô
6 Scelerata quid me mulier cædis, charam *in*
7 Patriam, decimam post sementem, *i. decimū post annū,*
8 Reuersum meam?

Antistrophe.

1 Nunc refluens hanc in fraudem perlicit Dice
2 Permutati thori, miseram, quæ virum
3 Sero reuersum in *suas* ædes,
4 Adque Cyclopea, *ac* aeria mœnia,
5 Acuto telo percussit propria manu,
6 Securim manu corripiens, miser

7 Maritus.

7 Maritus, qui vnquam istam infelicem
8 Habuerit pestem.

Epodus.

1 Veluti montana quædam leæna lucorum
2 Quercera depascens, hæc *facinora* patrauit.

MONOSTROPHICA.

Cly. O liberi, per deos ne matrem occidite.
Cho. Audis sub tecto vocem?
Cly. Eheu, hei mihi.
Cho. Deploro & ego *Clytamnestram* a liberis suis oppressam.
Tribuit profecto *suis, suum* ius, & *vindictam immittit* Deus quum res ipsa tulerit.
Gratia quidē *mala* es passa: sed impia *facinora* patrasti,
Misera in maritum.

Sed ecce hi matris recenti sanguine
Imbuti, ex ædibus efferunt pedem,
Trophæa *sunt* indicia allocutionum tristium.
Haud est vlla domus calamitosior,
Neque fuit vnquam, quam nepotum Tantali.

MONOSTROPHICA.

Ore. Io Tellus, & Iupiter cuncta cernens mortalium,
Aspicite hæc facinora cruenta, *et* detestanda,
Gemina corpora humi prostrata ictu
Mea a manu, cōpensationem mearū calamitatū.
Ele. Deploranda *sunt hæc* vehementer, ô frater, ego vero
fui malorum horum autor. Vt
Per ignem, *i. cum pernicie* veni ego misera matri huic,
Quæ me puellam peperit.
Heu calamitatem tuam, ô casus mater, quæ *me*
Peperisti misera, *graues*, & obliuione nunq̄ delendos,
Et quæ amplius, *quæ grauiora* passa es tuis
A liberis.
At patris *nostri* lui-
sti cædem iure.
Ore. Io Phœbe celebrasti vindictam,
Infandos *autem*, at manifestos confeci sti
Dolores, funestaque dedisti connubia e terra
Græcanica.
Quam igitur aliam *in* vrbem ibo? quis hospes?

Quis

7 Πόσις ὅτι ποτὲ πὰν πέλαι-
8 ναιε ἔχει κακόν.

Επῳδός.

1 Ορέια πὶς ὡς λέαινα δρυμάδων
2 Δρυόχα νεμομένα, πάϊδε κατέθυσεν.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

κλυ. Ὦ τέκνα, πεσὲς θεῶν μὴ κτάνητε μητέρα.
χ. Κλύεις τὸν ὠρθρεύοντα βοάν;
κλυ. Ἰώ μοι μοι.
χ. Ὤιμωξα κἀγὼ πεσὲς τέκνων χέρα μύπις.
Νέμει τοι δίκην θεὸς ὅταν
τύχῃ
Σχέτλια μὲν ἔπαθες, αὐόσια δ' εἰργάσω
Ταλαιν' οὐνέπειν.

IAMBOI.

Ἀλλ' οἵδε μητρὸς νεοφόνοις σὺν αἵμασι
Πέφυρμαι, βαίνουσιν ἐξ οἴκων πόδα
Τρόπαια δείγματ' ἀθλίων παθέων πεφηνότων.
Οὐκ ἔστιν οἶδε οἶκος ἀθλιώτερος
Τῶν Ταντα λείων, ὅσ' ἔφυ πω, σκήνων.

ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΙΚΑ.

ἠλ. Ἰὼ γᾶ, κὼ Ζεῦ παντέρκεπτε βροτῶν.
Ἴδετε πόδ' ἔρρα φόνια μυσαρά.
Δίγονα σώματ' ἐν χθονὶ κείμενα, τλωγᾶ
Χερὸς ὑπ' ἐμᾶς, ἄποιν' ἐμῶν πημάτων.
ἠλέ. Δακρύτ' ἄγαν ὦ σύγγον'. αὐτὰ δ' ἐγώ.
Διὰ κυρᾶς ἔμολον ἀπέλαυνα μητρὶ τᾷ-
δ', ἅμ' ἔπεκτον θύραν.
Ἰὼ τύχας σᾶς, τύχας μᾶτερ πεφυ-
σ' ἄλαστα μέλεα,
Καὶ πέρα γε παθοῦσα τῶν
Τέκνων ὕπερ
Πατρὸς δ' ἐπ-
σας φόνον δικαίως.
ἠλέ. Ἰὼ φοῖβ' αὐύμνητας οἴκων,
Ἄφατα φανερὰ δ' ἐξέπραξας
ξὺν ἄχεϊ, φοίνια δ' ὤπασας λέχη δόμοις
Τοῖς Ἐλλανίδος.
Τίνα δ' ἔπειτα μόλω πόλιν; πὶς ξένος

Τὶς

Τίς ὄστις ἐμὸν κάρα προσψαύσειεν; 1195
Μητέρα κτανόντος;
ἠλέ. Ἰὼ μοι μοι. ποῖ δῆτ' ἐγώ;
Τίν' εἰς χῶρον;
Τίνα γάμον εἶμι; τίς πόσις με δέξεται
Νυμφικὸς εἰς οὐδάς; 1200
ὀρέ. Πάλιν πάλιν φρένημα σὸν
Μετεσκάφη πρὸς αὔραν.
Φρονεῖς γὰρ ὅσια νῦν, τότ' οὐ φρονοῦσα.
Δεινὰ δῆτ' εἰργάσω φίλα.
Κασίγνητον σὸν ἐφίλουσα. 1205
Καὶ τίδες οἷον ἀπάλαιν' ἐὼν πίτνων
Ἔδακεν, ἔδειξε μαστὸν ἐν φοναῖς;
Ἰὼ μοι μοι. πρὸς πίδαν
Τιθεῖσα γόνιμα μέλεα, τὰν κόμαν δ' ἐμὰν.
ἠλέ. Σάφ' οἶδα, δι' ὀδυνᾶς ἔβας, 1210
Ἰήιον κλύων γόον
Μητρὸς, ἃ σ' ἔπεκτε.
ὀρέ. Βοᾷ δ' ἔλασεν πάνδε, πρὸς γνάθῳ ἐμᾷ
Τιθεῖσα χέρας.
Τέκος ἐμὸν λιτανίω. 1215
Παρηίδων τ' ἐξ ἐμῶν
Ἐκπεμνᾶτ' ὤχλιζε χέρας ἐμὰς λιπεῖν βέλος.
χο. Τάλαινα πῶς ἔτλας φόνον
Δι' ὀμμάτων ἰδεῖν σέθεν
Μητρὸς σκυτίσσας; 1220
ὀρέ. Ἐγὼ μὲν ἐπιδαλὼν φάρη κόραις ἐμαῖσι
ι, φασγάνῳ κατηρξάμαν,
Ματέρος ἔσω δέρας μεθείς.
ἠλέ. Ἐγὼ δ' ἐπεκέλευσά σοι,
Ξίφος τ' ἐφαψάμαν ἅμα. 1225
χο. Δεινότατον παθεῖν ἔρεξας.
Λαβοῦ, κάλυπτε μέλεα ματέρος.
Πέπλοις κατάρμοσον σφαγάς.
Φονίας ἔπεκτες ἄρα σοι.
ἠλέ. Ἰοὺ φίλη τε, καὶ φίλα, 1230
Φάρια γ' ἀμφιδάκεμεν.
Τίνα κακῶν μεγάλων δόμοισιν.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ἀλλ' οἰδὲ δόμων ὑπὲρ ἀκρωτήρια

Φαίνον-

Quis pius meum caput aspiciet, 1195
Qui matrem occidi?
Ele. Io. ah, ah, quid autem ego?
Quem in locum?
Quas *ad* nuptias ibo? Quis vir me recipiet
Coniugalia in cubilia? 1200
Ore. Rursus, rursus mentis tuæ sensus
Mutatus est secundum auram:
Nunc enim sancte cogitas, tum non cogitans.
Dira enim patrasti, ô chara, in
Fratrem *talia patrare* non volentem. 1205
Vidistine vt misera *mater ex* suis peplis
Exeruerit, *et* ostenderit mammas in cæde?
(Hei mihi, mihi) humi [*manibus arripuerimt*
Ponens genitalia, *maternaq;* membra. comã vero ego
Ele. Certo scio. Per dolorem iuisti, *dolore correptus es,* 1210
Luctuosum audiens clamorem
Matris, quæ te peperit.
Ore. Vocem porro hanc emisit, ad mentum meum
Ponens manus, *mentum manibus prensans,*
O fili mi, supplex oro. 1215
Meisque a genis
Pendebat, vt manibus meis telum exciderat.
Cho. Misera, quomodo ausa es cædem
Oculis tuis aspicere
Matris *animam* efflantis? 1220
Ore. Ego quidem palium obiiciens oculis meis,
Ense *eadem* sum auspicatus, *eum*
Matris in ceruicem demittens.
Ele. Ego vero te sum hortata *ad eadem,*
Ensemque simul attrectaui. 1225
Cho. Indignissimum patrasti facinus.
Prehende, tege membra matris,
Peplis compone vulnera.
Interfectores sane peperisti tibi, *mater infelix.*
Ele. En amicæ, & non amicæ, 1230
Vestes circumponimus, *vt faciamus*
Finem magnorum malorum *nostra* domus.

Chorus.

At hi summo super domus culmine

Apparent

Apparent nescio qui dæmones, aut Dii
Cælestes. non enim mortalium
Hæc *est* via. cur tandem in manifestum
Conspectum prodeunt mortalibus?
Gemini.
O Agamemnonis fili, audi. gemini enim te
Matris vocant fratres, Iouis filii,
Castor, & hic Pollux frater *meus*.
Grauem enim nauis modo maris æstum
Postquam sedauimus, venimus Argos, vbi vidimus
Cædem sororis huius, matris vero tuę. [sti *iustę*.
Iusta q dē hęc habet *iustas dedit pœnas*. tu vero nō feci-
Phœbus vero, Phœbus Sed (Rex enim est meus)
Taceo. cum autem sit sapiens, non *tamen* sapiens oraculum tibi reddidit.
Probare tamen hæc *est* necesse. Posthac vero oportet
Facere, quæ sarum, Iupiterque de te decreuit.
Pyladi quidem Electrā da vxorem in ædes *ducendam*.
Tu vero relinq; Argos. haud enim tibi licet vrbē
Hanc ingredi, quia tuam matrem occidisti.
Terribiles autē Parcæ, Deæ caninis oculis præditæ, *te*
Furore correptum agitabunt errantem
Profectus aūt Athenas, Palladis veneran dū simulachrū
Complectens adora. arcebit enim ipsas metu pculsas,
Sæuis draconibus, ne te tangant,
Terribilē *Ægidis* orbem obtendens tuo capiti.
Est aūt Martis quidam tumulus, vbi primum Dii
Cōsederunt ad suffragia de sanguine *ferenda*.
Halirrhothium quum interfecit crudelis Mars,
Ob conceptam iram *propter* impia filiæ sponsalia,
Filium *Neptuni* regis maris. vbi sanctissimum
Iudicium, & firmum est ab illo *tempore* Diis. [de cędę.
Hic te quoq; oportet currere, *subire certamen, iudiciū*
Paria vero te seruabūt, ne iudicio *damnatus* moriaris,
Suffragia *a Iudicibus* lata. Phœbus enim culpam
In se ipsum transferet, qui matris *tuę* cædem oraculo *suo tibi* snaserit.
Et reliquis hæc lex feretur,
Vt reus *in iudicio* paribus suffragiis semper vincat.
Ac diræ quidem Deæ hoc dolore perculsæ,

Rupem

Φάνηθι λυτὴς δαίμονες, ἢ θεῶν
Τῶν ἐρεννίων. ἐκ γὰρ θνητῶν
Γ' ἥδε κέλευθος· πῶς ποτ' εἰς φανερὰν
Ὄψιν βαίνουσι βροτοῖσιν;

ΙΑΜΒΟΙ.

Διοσ. Ἀγαμέμνονος παῖ, κλύθι· δίπτυχοί σε
Καλοῦσι μητρὸς σύζυγοι Διόσκοροι,
Κάστωρ, κασιγνήτης τε Πολυδεύκης ὄδε.
Δεινὸν γὰρ ναὸς δρόπιος πόντου σάλον
Παύσαντ' ἀφίγμεθ' Ἄργος, ὡς εἰσεῖδομεν
Σφαγὰς ἀδελφῆς τῆσδε, μητέρος τ' ἐμῆς.
Δίκημα μὲν νυν ἡδὶ ἔχει· σὺ δ' ἐκ θεῶν
Φοῖβος τε Φοῖβος. ἀλλ' (ἀνάξ γὰρ ἐς' ἐμοὶ)
Σιγῶ. σοφὸς δ' ὤν, σὸν οὐκ ἔζησε σοι
σοφά.
Αἰνεῖν δ' ἀνάγκη ζεῦτα. πάντ' εὖ ἦν χρὴ
Πρᾶσσειν, ἀμοῖρα, Ζεύς τ' ἐκραίνει σοὶ πέρι,
Πυλάδη μ' ἡλίκτραν δὸς ἄλοχον εἰς δόμους,
Σὺ δ' Ἄργος ἔκλιπ'· ἐκ γὰρ ἔστι σοι πόλιν
Τλῶ δ' ἐμβατεύειν, μητέρα κτείνας ἐμήν.
Δεινὰι γὰρ κῆρες, ὠμηστῆσιν ὀφθαλμοῖσιν,
Τρέχουσ' ἐλάσουσιν ἐμμανῆ πλανώμενον.
Ἐλθὼν δ' Ἀθήνας, Παλλάδος σεμνὸν βρέτας
Περίπτυξον. εἴρξει γάρ νιν ἐκβεβλημένας
Δεινοῖς δράκουσιν, ὥστε μὴ ψαῦσαι σ' ἴσην,
Γοργῶπ' ὑπερτείνασά σου κάρᾳ κύκλον.
Ἔστιν δ' Ἄρειος πὶς ἄχθος ἐκ πάλαι θεοῖ
Ἕζονθ' ἱερὰ ψήφοισιν αἱμάτων περί·
Ἀλιρρόθιον ὅτ' ἔκτανε ὠμόφρων Ἄρης,
Μέλητα θυγατὸς αἰσχίων γυμφευμάτων,
Πόντου κρίσιν τε πρῶτ' ἐν εὐσεβέσταις
Ψῆφος βεβαία τ' ἐστὶν ἐκ τότε θεοῖς.
Ἐνθεῦθα καὶ σὲ δεῖ δραμεῖν φόνου πέρι.
Ἴσως δέ σ' οὐκ ἐθέλουσι μὴ θανεῖν δίκῃ
Φοῖβοι τεθεῖσαι. λοξίας γὰρ αἰτίαν
Εἰς αὐτὸν οἴσει, μητέρος χρήσας
φόνον.
Καὶ τοῖσι λοιποῖς ὅδε νόμος τεθήσεται,
Νικᾶν ἴσους ψήφοισι τὸν φεύγοντ' ἀεί.
Δεινὰι μὲν οὖν θεαὶ τάδ' ἔχουσι πεπληγμέναι,

Πάλλαι

Πάρεστιν πυρ αὐτὸν χείσμα δύσοντα
χθονός,
Σιμνὸν βροτοῖσιν οὐσεβὲς χρηστήριον.
Σὲ δ' Ἀρκάδων χρὴ πόλιν ἐπ' Ἀλφειοῦ ῥοαῖς
Οἰκεῖν, Λυκαίῳ πλησίον σηκώματι.
Ἐπώνυμος δέ σου πόλις κικλήσεται.
Σοὶ μὲν τάδ' εἶπον. τὸν δ' Αἰγίσθου νίκων,
Ἄργους πολίται γῆς καλύψουσιν πάφῳ.
Μητέρα δ' ἣν σὺν, ἄρπ Ναυπλίαν πυρὰν
Μενέλαος, ἐξ ἧς Τρωϊκοῖς ἔλυε χθόνα,
Ἑλένη τε θάψει. Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων
Ἥκει λιποῦσ' Αἴγυπτον. κἀγὼ ἦλθε Φρύγας.
Ζῶσ' δ', ὡς ἔοικε, γῆν ἔτεμνε φόνῳ βροτῶν,
Εἴδωλον Ἑλένης ἐξέπεμψ' εἰς Ἴλιον.
Πυλάδης μὲν οὖν κόρην τε κἀμὰν δάμαρτ' ἔχων,
Ἀχαιΐδος γῆς οἴκησιν ἐσπορεύσεται,
Καὶ τὸν λόγῳ σὸν πυθέσθαι κομιζέτω
Φωκέων ἐς ἄστυ, κἀκ δόμων πλέτου βάρος.
Σὺ δ' Ἰσθμίας γῆς αὐχέν' ἐμβαίνων ποδί,
Χάρμῃ πέλας οἴκων Κενχρεΐας εὐδαίμονας.
Πάσχοντα μέν σε γὰρ μόχθων ὀπάσεις φόνα,
Εὐδαιμονήσεις τῶνδ' ἀπαλλαχθεὶς πόνων.

ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ.

χο. Ὦ παῖδε Διός, ἥμεις εἰς φθονερὰς
Τὰς ὑμετέρας ἡμῖν πελάθειν;
διοσ. Θέμις, ἐπεὶ μυστηρίοις τοῖσδε σφαλείοις.
ἠλέ. Καὶ μῦθον μέτα Τυνδαρίδαις;
διοσ. Καὶ σοί· φοίβῳ τάδ' αὐδήσω
Πρᾶξιν φονίαν.
χο. Πῶς ὄντε θεὼ, τῆσδέ τ' ἀδελφᾶς
Καὶ καθαφθιμένης,
Οὐκ ἠρίσατον κῆρας μιαίφοις;
διοσ. Μοῖρας ἀνάγκης ἦγεῖτο χρεών,
Φοίβῳ τ' ἄσφοι γλώσσης ἐνοπαί.
ἠλέ. Τί δαί μ' Ἀπόλλων; ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν μητέρα κτανεῖν;
διοσ. Κοινὰς πράξεις, κοινοὶ δ' ὅτμοι.
Μία δ' ἀμφοτέρους
Ἄτη πατέρων διέκναισεν.
ἠλέ. Ὦ φίλη μοι, χρονίαν τ' ἐσιδών,

Rupem ad ipſam, *prope Martium Pagum*, ſubibunt hiatum terræ,
Venerandum mortalibus, *et* religione ſacrũ oraculum.
Te vero ad Alphei fluenta oportet Arcadum vrbem
Habitare, prope Lycæum delubrum.
De tuo vero nomine vrbs vocabitur.
Tibi quidem hæc dixi. Ægiſthi vero cadauer
Argiui ciues terræ ſepulchro tegent.
Matrem vero tuã modo *ad regionem* Naupliã appellẽs
Menelaus, ex quo Troianum cepit agrum,
Et Helena ſepelient. Protei enim ex ædibus
Rediit, relicta Ægypto, nec iuit *ad* Phrygas:
Sed Iupiter, vt lis, & cædes fieret mortalium,
Simulacrum Helenæ miſit ad Ilium.
Pylades igitur puellam, & coniugem habens, *eam*
In Achaicæ terræ domum introducat,
Et verbis, *famaq;* tuum affinem deducat
Phocenſium in terram, & det auri pondus.
Tu vero Iſthmiæ terræ ceruicẽ, *i Iſth humanæ ceruici*
Perge ad fortunatã Cecr. domũ [*ſimilẽ* ingreſſus pede,
Fatalem enim cædis ſortem cum expleueris,
Felix eris his liberatus laboribus.

Chorus.

O filii Iouis, *eſtne* fas ad colloquia
Veſtra nobis accedere?
Gem. Fas *eſt*. Non *enim eſtis polluti* execrandis hiſce cædibus.
Ore. Et mihi ſermonis copia eſt, ô Tyndaridæ?
Gem. Et tibi. Hanc *enim* Phœbo tribuam
Actionem cruentam.
Cho. Quomodo, cum ſitis Dii, huiusque fratres
Extinctæ *Clytæmneſtræ*,
Nõ auertiſtis Parcas, *funeſtasq; clades* ab ædibus?
Gem. Fatalis decreti neceſſitas *huc eas* ducebat.
Et Phœbeæ linguæ non ſapientes voces.
Ele. Quid autem me Phœbus? quæ oracula
Prodiderunt me fore autorem maternæ necis?
Gem. Communes *ſunt* actiones, & fata communia,
Vna vero *vos* ambos
Noxa *veſtrorum* parentum corrupit, *perdidit*.
Ore. O ſoror mea, longo poſt rempore cum te viderim,

Protinus tuo *conspectu, &* amore priuor,
Teque deseram, a te desertus.
Gem. Maritus est ipse *pater, frater*, & domus *vxori suæ.* neq;
Tristia patitur, nisi quod relinquit [hæc
Vrbem Argiuorum.
Ore. Et qui nam alii gemitus grauiores *edi possunt*,
Quam *si cogaris* patriæ terræ fines relinquere?
Sed ego patris ex ædibus exibo,
Et apud externos iudices cædem [*agar, & accusabor.*
Matris sustinebo. *materna cædis culpam sustinebo, rem*
Gem. Bono sis animo. Palladis *enim ad* sacram venies
Vibē. quare sustine *casus istos, & tolera patienter.*
Ele. Pectus *tuum* pectori meo applica
O frater charissime.
Disiungunt enim nos *a* paternis
Ædibus matris cruentæ, *dira* imprecationes.
Ore. Age, complectere *fratris* corpus, & mortui
Vt ad tumulum luge.
Gem. Heu heu. Triste *verbum* hoc dixisti,
Vel Diis auditu *graue*.
Insunt enim & mihi, atque cælitibus
Commiserationes ærumnosorum mortalium.
Ore. Non amplius te videbo.
Ele. Nec ego *posthac* in tuum conspectum veniam.
Ore. Hæc vltima mihi tecum colloquia.
Ele. O vale ciuitas,
Valete & vos
Longum mulieres vrbanę.
Ore. O fidissima *soror*,
Iam abis?
Ele. Abeo, teneras humectans palpebras.
Ore. Pylades, lætus abi, *tibiq;* desponsum abduc
Corpus Electræ.
Gem. Hisce curæ erunt nuptiæ. sed canes, *i. Furiæ*
Has vitaturus, ito Athenas:
Terribili enim gradu in te contendunt
Manus draconib. armatas habētes, corpore nigrę,
Dirorū dolorū fructū habētes, *quē dāt hoīb. scelere pol-*
Nos vero ad mare Siculū *abimus* celeri studio, [*lutis.*
Scruaturi sonantes proras nauium.

Pa

Τῶν σῶν δύβὺς φίλτρων τέρψομαι,
Καὶ σ' ἀπολείψω σὺν λειπόμῳ.
Διοσ. Πόσις ἔς' αὐτὸς καὶ δόμος. ἐκ ἦ-
λ' οἰκτρὰ πίπτουσ', ὠλιὼ ὅ, π λείπ
Πόλιν Αργείων.
Ἠλέ. Καὶ πίνες ἄλλαι συναχαὶ μείζες,
Ἢ γῆς πατρῴας ὅρμον ὑλιπεῖν;
Ἀλλ' ἐγὼ οἴκων ἔξειμι πατρὸς,
Καὶ ἐπ' ἀλοτρίοις ψηφίσι, φόνου
Μητέρος ὑφίξω.
Διοσ. Θάρσει Παλλάδος ἐσίαν ἥξεις
Πόλιν. ἀλλ' αὐίχου.
Ἠλέ. Περί μοι τέρνοις τέρνα πρόσπτυσον
Σύγγονε φίλτατε.
Διὰ γὰρ ζεύγνυσ' ἡμᾶς πατρῴων
Μελάθρων. μητρὸς φόνιοι κλῶπες.
Ὀρέ. Βάλε, πρόσπλυξον σῶμα, θανόντος
Δ' ὡς ἐπὶ τύμβῳ κατάθρηνήσον.
Διοσ. Φεῦ φεῦ. δεινὸν τόδ' ἐμηρύσω
Καὶ θεοῖσι κλύων.
Ἔνι γὰρ καμοὶ, τοῖς τ' ἄφρονίδεσσι
Οἴκτοι θνητῶν πολυμόχθων.
Ὀρέ. Οὐκέτι σ' ὄψομαι.
Ἠλέ. Οὐδ' ἐγὼ σὸν βλέφαρον πελάσω.
Ὀρέ. Τάδε λοίδια μοι προσφθίγμαθ' σὺν.
Ἠλέ. Ὦ χαῖρε πόλις.
Χαίρετε δ' ὑμεῖς
Πολλὰ πολίπδες.
Ὀρέ. Ὦ πιτροῖτα,
Σπείχεις ἤδη;
Ἠλέ. Σπείχω, βλέφαρον πέλασ' ἀπαλόν.
Ὀρέ. Πυλάδη, χαίρων ἴθι· νυμφόν
Δέμας Ηλέκτρας.
Διοσ. Τοῖσδε μελήσει γάμος· ἀλλὰ πιθοῦ
Ταχέως ὑποφεύγων, στεῖχ' ἐπ' Αθηνῶν.
Δεινὸν γὰρ ἰχνᾶ βάκχος ἐπὶ σοὶ
Χειροδράκοντες, χρῶτι κελαινᾷ,
Δεινῶν ὀδυνῶν κάρπον ἔχουσαι.
Νῶν δ' ἐπὶ πόντον Σικελὸν σπεύδῃ
Σώσων τε ναῶν πρῴρας σκαλύσας.

Διὰ

Διὰ δ' αἰθερίας στείχοντε πλακὸς,
Τοῖς μὲν μυσαρῆς οὐκ ἐπιρῥήζομεν.
Οἷσι δ' ὅσιον, καὶ τὸ δίκαιον,
Φίλον ἐν βιότῳ, τοῦτες χαλεπῶν
Ἐκλύοντες μόχθων, σώζομεν.
„ Οὕτως ἀδικεῖν μηδεὶς θελέτω,
„ Μηδ' ἐπόρκων μέτα συμπλεέτω:
Θεὸς ὢν θνητοῖς ἀγορεύω.
Χο. Χαίρετε. χαίρειν δ' ὄλβιος δώῃτω,
Καὶ ξυντυχίᾳ μὴ πνι κάμνῃ
Θνητῶν οὐδὲν μόχθοις πεδέστῃ.

Εὐριπίδου Ἠλέκτρα.

ARGMENTVM PETRI VI-

Cæso per dolum Agamemnone, regnoque Argiuorum occupato Ægisthus, filios quoque ipsius interimere voluit. Oreſtes infans e media cæde a ſorore Electra ereptus, ſeruo in aliam terram aſportandus traditur. feminis vitam ſocia faciſoris Clytæmneſtra ab adultero impetrauit, quarum alteram ferociorem quum iam nubilem Ægisthus videret, periculum ſibi inde creari exiſtimans, nobili alicui dare nuprum recuſauit, nec domi grandem iam tenere, metuens furtiuas nuptias, tutum eſſe credens, colono cuidam conciliauit, qui ſe indignum eo matrimonio intelligens, integram eam ſeruauit. Oreſtes adultus, & patris vlciſcendi, & regni recuperandi cupidus, clam in agrum Argiuum ſe contulit, ſororemque, quam extra vrbem viuere audierat, inuenit. a qua quid fieri oporteret, admonitus, vſusque opera veteris ſui conſeruatoris, manuque fidelis amici comitisque Pyladis, Ægiſthum primum in agro immolantem, necauit: deinde Clytæmneſtram tractam in inſidias ab Electra, interfecit. Quo particidio perpetrato, ſtatim ipſos vehementer pœnituit, quod toto pectore expetiuerant, feciſſe. Confectos filios ægritudine, ac ſe ſceleris damnantes affines ipſis ſanguine Caſtor, ac Pollux aduentu ſuo conſolantur. & quid e re nata facere illos opus ſit, docent, cunctaque plena maximarum perturbationum componunt.

Exitus igitur fabulæ ἀπὸ μηχανῆς, ac ſimilis admodum diſſolutioni Oreſtis. quod enim hic faciunt Dioſcuri, illic Apollo præſtitit. Vtriuſq; autem finis, cum minime triſtis ſit (non male enim actum eſt cum ſuperſtitibus, ac voti pene compotes omnes facti ſunt) magis proprius eſſe comœdiæ, quam tragœdiæ videtur: nam quod in argumento hic fingit Poeta, Colonum illum ab virgine, quam domi diu habuerit, ſe abſtinuiſſe, non veriſimile eſt: quod tamen vitium ipſe purgare ſummo ſtudio conatur, cum eum, quamuis pau-

Per ætheream vero meantes planiciem, *vel, regionem,*
Impiis quidem non auxiliamur. 1350
Quibus vero pietas, & iuſtitia *eſt*
Grata in vita, illos grauibus
Liberantes laboribus ſeruamus.
„ Sic *igitur* iniuſte agere nullus velit,
„ Neque cum periuris nauiget. 1355
Ego, qui Deus ſum, mortalibus *hoc* edico.
Cho. Valete. Valere autem quisquis poteſt,
Et *quisquis* mortalium infortunio nullo laborat,
Is profecto vitam beatam degit.

Finis Electræ.

CTORII IN ELECTRAM.

perem hominem, nobili ſtirpe natum dicit, vt generoſitas animi iniquitate fortunæ extingui non potuerit. præterea cum reformidaſſe eum Oreſtem narrat, ſi quando reuertiſſet, ne pœnas illi daret violatæ ſororis, ſed etiam ſecum quoque illum cogitaſſe demonſtrat, non habuiſſe ius in alienam filiam Ægiſthum, vt ratæ nuptiæ illæ vllo pacto eſſe potuerint. Siquid aliud huiuſcemodi eſt in coagmentatione rerum, quod ratione careat, nec ſatis belle cohæreat, id eruditi & ingenioſi viri videbunt. neque enim nunc nobis propoſitum eſt id accurate oſtendere. Vtinam vt hæc fabula partes quasdam habet elegantiſſimas, ſummoque artificio confectas, necnon optimarum, veriſſimarumq; ſententiarum tota plena eſt, ita reprehenſione hac, culpaq; vacaret, ac rectam οἰκονομίαν haberet.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος, ὑπόκειται ἐν ἀγροῖς τῆς Ἀργείας γῆς. ὁ δὲ χορὸς συνίσταται ἐξ ἐπιχωρίων γυναικῶν.

THEODORO CANTERO
V. C.
HIER. COMMELINVS
SERVATVM HOC
DANAES
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΟΝ
L. M. Q. DD.

ARGVMENTVM
D'ANAES.

Acrisius Argorum rex, ex quodam oraculo filiam Danaen forma pulcherrima praditam in virginali conclaui concluſam ſeruabat. Cuius amore captus Iupiter, cum neſciret quonam modo miſceri cum ea poſſet, in aurum conuerſus, & per tectum in virginis ſinum defluens, grauidam fecit. Cum autem iuſtum partus *tempus praeteriiſſet, Perſeum infantem peperit. Acriſius hac re cognita, in arcam vtrunq;, & matrem, & infantem coniecit, & in mare proiici iuſſit. Nereides vero hac conſpicata, id q; quod acciderat, miſeratae, arcam in Seriphiorum piſcatorum retia iniecerunt. Hinc vero & mater, & infans incolumis euaſit. Qui, cum ad virilem aetatem peruenisſet, Perſeus eſt appellatus.* Æ. P.

PERSONÆ HVIVS
fabulæ ſunt hæ:

Mercurius.	*Nuncius.*
Danae.	*Chorus.*
Nutrix.	*Minerua.*
Acriſius.	

Prologum autem agit Mercurius.

EVRI

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΔΑΝΑΗΣ.

Ακρίσιος. Ἄργους ὢν βασιλεὺς, καὶ χρησμὸν δὲ πεπυσμένος τὸν τῆσδε Δανάης κραδίκλοφον ἐν τοῖς παρθενῶσιν ἐφύλαττε καλλίστην οὖσαν. ἣν ἐρασθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπεὶ τὸν εἶχεν ὅπως μιχθείη αὐτῇ, χρυσὸς γενόμενος, καὶ ῥυεὶς διὰ τοῦ τέγους εἰς τὸν κόλπον τῆς παρθένου, ἐγκύμονα ἐποίησεν. ἐξενεγκούσης δὲ τοῦ χρόνου βρέφος τὸν Περσέα ἵππεις. Τότε μαθὼν Ακρίσιος, εἰς κιβωτὸν ἀμφοτέρους, τήν τε μητέρα, καὶ τὸ βρέφος ἐνέβαλε, καὶ πελάσει ῥίπτει κατὰ τῆς θαλάττης. ἰδοῦσαι δὲ ταῦτα αἱ Νηρηίδες, καὶ καθελκύσασαι τὸ ληγυθὸς, ἐμβάλλουσι τὼ κιβωτὸν εἰς δίκτυα Σεριφίων ἁλιέων· κἀντεῦθεν ἀσφαλοῦς ἡ τε μήτηρ καὶ τὸ βρέφος. ὅθεν ἀνδρωθὲν Περσεὺς ἀνομάσθη.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
πρόσωπα.

Ἑρμῆς.	Ἄγγελος.
Δανάη.	Χορός.
Τροφός.	Ἀθηνᾶ.
Ακρίσιος.	

Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

EVRI

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ
ΔΑΝΑΗ.

Ἑρμῆς.

Δ Ομοι μὲν οἵδ', εὖ πυργά τ' ἐρύματα
χθονὸς
Οὐκ ἐν πολυχρύσοισιν ἥσκηται χλιδαῖς.
Ἀρχὴν δὲ τῶνδε, καὶ θεῶν ἱδρύματα
Ἀκρίσιος εἵλαχεν τυραννοῦ τῆσδε γῆς.
Ἕλληνες δ' Ἄργος ἡ πόλις κικλήσκει.
Οὗτος δ' ἔρωτι παῖδος ἄρσενος χρῄζων
Πυθῶδ' ἀφῖκτο, καὶ λέγει Φοίβου πέδοι·
Πῶς αὖ γένοιτο σπέρμα παιδὸς ἐν δόμοις.
Τίνος θεῶν, βροτῶν τε πεσὼν μιχθεὶς τυχών.
Κεῖνος δ' ὑπεξεμύθησεν ἐξωιστρηκὼς ὅπα·
Ἔσται μὲν ἔσται παῖδος ἄρσενος τόκος
Οὐκ ἐξ ἐκείνης. ὥστε τοι δόκλων σοφῶν
Φύσιν δεήσει· καὶ πῶς κείνη ποτὲ
Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα, καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
Ὑπόπτερον λέοντα τέξεται πατρί,
Ὃς τῆσδε γ' ἀρχῆς θυτῆρας πλησθεὶς χθονός.
Τοιαῦτ' ἀκούσας Λοξίου μαντεύματα,
Γάμων ἀπέσχε· δόμοι δὲ μὴ πάντ' ἀλαθῆ
Πρὸς τῶν παρόντος ἡμέρου νικώμενον.
Δανάην δ' ὁρῶν ὁμαιμονοῦσαν δ' οὐ θέλει
Πολὺς παρῆλθεν εἰς γονὰς παίδων
χρόνος.
Ἐν παρθενῶσι δ' οὔθ', οἷς ἐθέσμισθ',
Δίδωσιν Ἀργείαισιν εὐφρονοῦν κόραις,
Εἰς ἀνδρὸς ὄψιν ὀλλυμένου μολεῖν.
Εἰθ' ὡς ὁ μακρὸς ἤυξανε χρόνος τοῦτ' αὖ χρόνος,
Καὶ κάλλος εἶχεν ἔξοχον καθ' Ἑλλάδα,
Φίλτροις ἀφίκτοις Ζεὺς κλαπεὶς ἔθηλε πατὴς
Εὐνῆ σιωπηλῆιν λάθρα πως ἤθελεν.
Σαφῶς δ' πεῖσαι τόκ' ἴσχυν, εἰς μηχανὰς
Τοιαύτ' ἐχώρησ' ὡς ἄπυρος χρυσὸς μολὼν,

Ποθεινὸν

EVRIPIDIS
DANAE.

Mercurius.

Domus quidem istæ, pulchrisque turribus cincta propugnacula *huius* agri
Non opulentis ornata sunt deliciis.
Imperium vero horum, & Deorum templa
Acrisius obtinet Princeps huius agri.
A Græcis vero Argos hæc vrbs appellatur.
Hic autem masculę prolis *procreandæ* desiderio captus
Pythonem adiit, & dixit Phœbo hæc.
Quonam modo *sibi* esse posset semen filii in ædibus,
Quem Deorum, mortalium ve *sibi* propitium nactus.
Ille vero perobscuram edidit vocem.
Erit quidem, erit masculæ prolis fœtus
Nō ex illo *susceptus*. Primum enim fœmineum semen
Procreare oportebit. Deinde vero illa *fœmina* tādem
Cubile clandestinū cognoscens, & nō cognoscēs tamē,
Sub saxo natum leonem pariet patri,
Qui huic vtrique amplo agro imperabit.
His Phœbi oraculis auditis [imprudētiā gignit *filiā*,
A nuptiis *aliquādiu* quidē hic abstinuit, *tandē* vero per
A præsenti cupiditate victus.
Danaen vero primum nominauit hanc, quia
Multū tempus præteriit ad generationem liberorum,
i. antequam liberos a se genitos haberet.
Confestim aūt in virginalibus cōclauibus, quæ ædifi-
Dat Argiuis bene custodiendā puellis, [cauit, *filiam*
In viri conspectum cauens ne veniret.
Deinde vero cum longum tempus hanc augeret,
Et formam haberet *hæc* eximiam in Græcia,
Philtris ineuitabilibus Iupiter pater correptus, *in*
Cubili congredi clam *cum ea* cupiebat. [*dolum*
Aperte vero cū *ea re* psuadere nō posset, ad machinam,
Talē venit, vt in aurū igne nō purgatū, *at rude*, cōuer-
sus,

Quod

Quod hanc possessionē mortalibus optabilē *esse* sciret.
Per tectum flueret in manus puellæ.
Illa vero non cognito occulto dolo,
Sinu Deum influentem excepit.
Tandem vero *Danae* cū vidisset se grauidam *esse*,
In admirationem venit, & animo perculsa est aperte,
Quod in hoc *stupri probrum* venisset. *Quare* reprehensionem metuens,
Fugaq; clam *ex* hoc agro discedens, *periculum sibi imminens vitare volebat*: *sed*
Pater cognita *re*, ipsam conclusam in ædibus,
Ira percitus, & tenebris occultatam seruat.
Veritatē aspectu, ꝓspiciens, *oculisq; propriis cupiens rem*
Et *vt* videat *an* hęc vera sint, & certa, [videre.
Decreuit ambos in mare proiicere,
Et filiā, & filiū *eius*. Quorū vero *causa* missus sum *huc*
Sermones Danaæ hos iucundos afferens
A Ioue, celerrime declaraturus veniā, *i. mox declarabo*.
Ministrum enim existentem, imperata
Facere *oportet* alacriter, quicūnq; fuerit mētis compos.
Cho. Quis nouus hic sermo
Ad meas venit aures?
Huc sedulo properans,
Ad has Regis ædes ancipiti animo pendens accedo.
Quis dominam meam Danaen
Rumor agitat per vrbem?
Quem vtinam nunquam in aures *meas* tulisset,
Qui primus hæc dicere *nobis* est ausus,
Quod grauida sit deprehensa, polluta lectis, *& cōgressu*
Viri. Pater vero ipsam inclusam [pus custodit.
In virginalib. cōclauibus, *et* sigillis *obsignatis eius* cor-
Hæc certo scire volo.
Sed enim video Regem huius agri
Argiui, Acrisium ex ædibus prodeuntem.
Grauis *autem*, *ac iratus est* animo, vt videtur, propter fugam, *quam filia tentauit*.
Acr. Tu vero, si in ædibus benevolus esses *nobis*,
Nunquam ad tantam audaciam progressus esses.

Cætera desiderantur.

Æ. P.

Πολλὴν εἰδὼς τῦτο κτῆμα τοῖς βροτοῖς,
Διὰ στέγους ῥεῦσάν νιν χρυσέᾳ χάρις.
Ἡ δ' εὖ μὲν ἐγνώσθη τὸν κεκρυμμένον δόλον,
Κέλπουσι τὸν θεὸν εἰσέβη τ' ἐδέξατο.
Χρόνῳ δ' ὡσαύτως ὡς κατεῖδ' ἐγκύμονα,
Εἰς ὑβριν ἐσῆλ, κἀξεπεπλήκτο σοφῶς,
Ὡς εἰς τόδ' ἦλθεν μέμψιν οὐλαθεῖ-
μὴν
Φυγῇ δὲ λάθρα τῆσδε γῆς ὁρμω-
μὴν
Μαθὼν πατὴρ νιν ἐγκλῄοις κλείσειν δόμοις
Ὀργῇ χλωθείς, κἀποτῳ κρύψας ἔχῃ,
Τἀληθὲς ὄψιν πρόσεκοπτύμενος μαθεῖν,
Καὶ ζῶσ' ἀληθῆ, κἀσαφῶς ἔχοντ' ἰδὴ,
Ἔγνωκεν ἀμφω παῖδας ἀφιεὶς,
Τὸν παῖδα, κἀτὸ τεχθέν. ὧν ἓν γ' ἐκμέλω
Μύθους Δαναὴ τοῖσδ' ὑπερπηδῶσιν ἄγαν,
Ἐκ Διὸς, ἀφίξομαι πάχνῃσι σημαίνων.
Ὑπηρέτην γὰρ ὄντα πάντ' ἐλπίδα
Πρόσεστιν εὐθύμως, ὅσις αὖ γ' ἦ τοιοῦτος.
Χο. Τίς ὁ καινοτρόπος ἵκτο μῦθος
Κατ' ἐμὰν ἦκεν ἀκουάν;
Ἔνθ' ἀστιβὴς μυχαίτατος
Τοῖσδε δώμασι κοιρανεῖ, ἀμφίδοξος πλάζω.
Τίς δ' ἀπόπτην ἐμὲ τὰν Δαναΐδαν
Βάξις ἔχει κατὰ πτόλιν;
Ἦ μή ποτ' ὤφελ' εἰς ὦτα φέρειν
Ὅστις τάδε φράσαι τολμήσας,
Ὡς ἐγκύμων εἴληπται, χρυσορύτοις ἁλίκτυπτ
Ἀνδρὸς πατὴρ δέ μιν κλῄσας
Ἐν παρθενῶσι φρουρίοις δέμας φυλάσσει.
Τῶν τ' ἰσότιμα μοῖραν ἔχω.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τύραννον χθονὸς τῆσδ'
Ἀρκείας Ἀκρίσιον πρὸ δόμων πίτνοντ'.
Φυγῇ βαρὺς ὡς δόξαι
κίαρ.
Ακρ. Σὺ σ', εἰ κατ' οἴκους δυνατῶν ἐτύγχανες,
Οὐκ ἂν ποτ' ἦλθες εἰς τόδ' ἆθλους,

Λείπει τὰ λοιπά.

Universidad de Deusto Biblioteca

GVLIELMI CANTERI IN EVRIPIDEM NOTÆ.

NOTAE IN RHESVM.

46 Si diuinare licet, malim κομιῶ, quam νέων.

204 Videtur αὐτὴ deesse post ἄπλω.

233 Videtur scribendum ναυκλήεια. qui ναυκληείας probant, turpiss. falluntur.

239 Puto Euripidem scripsisse Πέρσας τὸν Ἀχαιὸν ἄρη. nam aliorum emendationes versuum leges respuunt.

277 Videtur scribendum, ἦπτε ἦ σὴ σύμμαχος, vel σῇ χθονί.

327 Contrarium ἓξ ὀρθῶς hoc loco requiri videtur

348 Videtur scribendum ἐπί σε.

363 Videtur scribendum ψαλμοῖσι.

441 Malim ἐπιξάρᾳ, quo vocabulo Phœnissarum initio vsus est.

446 Malim πίπλῳς.

489 Videtur scribēdū μοι.

719 Si diuinare licet, malim πολέμιος, quam ἐχθρός.

945 Videtur scribendum ὃν ἐγὼ κτείνασα.

NOTAE IN TROIANAS.

38 Videtur scribendū δακρυρροΐσιν.

82 Videtur scribēdū αὖ τό.

271 Assentior Brodæo

χαλκεομίτρους reponenti.

275 Cum in veteri codice ἀπεβάμων legatur, vt H. Stephanus annotauit, ex eo mihi non ἀπερυτοβάμονι vt illi, sed ἀπειτοβάμων faciendū videtur nā hic baculus tertii pedis est loco.

322 Si diuinare liceat, malim κῆ, quam στι.

331 Puto Euripidem scripsisse, ἕλιον· οὐδεὶ' ἐκεῖσε.

361 Videtur scribendum τὰ δ' ἄλλ' ἐάσω.

463 Malim ᾠδόν.

617 Videtur scribendum κακὸν κακοῦ χάρᾳ.

850 Videtur scribendum ὀλωλέναι

803 Malim κοὐδέ.

888 Malim & heic κοὐδέ.

930 Malim ὑπαιθράμεν.

1051 Hecubæ personam & Menelai tollendam censeo.

1073 Heic tertius versus desideratur.

1196 Videtur scribēdū σῶς.

1321 Videtur scribendum οἶκον ἐμόν

NOTAE IN BACCHAS.

32 Videtur scribendū τοι χάρ νιν. quod quidem etiamtū sepe iā occurrit, vt hactenus admonere piguerit.

129 Puto Euripidem scripsisse

κὐπὶ τὸν δόμον.

204 Versus Θυέστην Tiresiæ tribuendus videtur, & paulo post versus 210 Ἐπὶ Cadmo. sic autem & hæc esse & superiora digerenda, nō difficulter animaduertet, qui & vtrūq; senem esse qui loquitur, & alterum cæcum meminerit.

282 Malim ὕπνον.

298 Si diuinare licet, malim τῇδ' quam κἀμέ.

314 Malim, si diuinare liceat, ἀσωφρονεῖν, quam μὴ σωφρονεῖν.

348 Videtur scribendum μοχλοῦ πειαίνοις, vel μοχλοῖς πειαινοῦ.

440 Malim ὑπερπίς.

468 Emendauimus hūc locum Nouar Lect lib 6.c 3.

469 Puto Euripidē scripsisse ἐνήκισεν.

519 Heic primus versus desideratur.

602 Malim συζεῖς.

605 Emendauimus & hūc locum lib 6 cap.3.

612 Malim sic interpungere. πῶς δ' ἂ; πὶς μοι φύλαξ

631 Videtur αἰθέρα deesse post φασγάνον.

636 Videtur scribendum ἐτόλμησ'. ἦσυχα, vel ἦκα.

819 Videtur scribendū νιν.

842 Malim & heic ὑπερπίς.

1000 Malim σωφρονεῖν, & mox ἐφρενῶν.

1004 Malim μίζα.

1018 Videtur scribendum ἄστοις.

1173 Hic septimus versus desideratur.

1202 Videtur scribendum ἰὼ μοῖραι.

1285 Emendauimus & hunc locum lib 6 cap 3

1383 Videtur scribendum ὅστοισι μιγῶ.

NOTAE IN CYCLOPEM.

32 Assentior H. Stephano, ὕπαγ' ὦ ὕπαγ' ὦ reponenti, & seq. versu σωσίπωλος.

131 Videtur scribendum δρᾶσον. vide Hecub. v. 225.

234 Videtur scribēdū κοὐδέ.

237 Videtur scribendum εἰς δ' ἐδώλια.

246 Puto Euripidē scripsisse εἰμ' ὀρεσκόος, quod etiā H. Steph rectum videtur.

269 Malim αὐτως.

272 Malim τῇδε.

353 Malim sic interpungere. ζεῦ ξένε', ὄρος, vt e elidatur, non α.

377 Videtur scribēdū ἀποκναύῃ, aut potius ἀποκναίῃ.

378 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. li. 5. c. 19.

393 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. li. 6. c. 19.

421 Emendauimus & hunc locum lib. 5. cap 29.

432 Videtur scribendum λελησμένος.

439 Malim ἔχοντες ἀποφυγεῖν.

510 Malim μέλαθρον.

512 Videtur scribendum δαίει.

328 Videtur scribendum ῥᾴμων νιν αὖθ'.

557 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. lib. 2 c. 7.

593 Videtur scribendum πικρεῖν, & seq. v. ἀπάλαμνον.

631 Videtur scribendum μικρᾷ πέρᾳ.

670 Videtur scribendum ὦ πῶς σ' ἄπις αὖ θείη τυφλόν.

673 Malim κατίκλυσε.

703 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. lib. 1. c. 21

NOTAE IN HERACLIDAS.

21 Malim ᾠχετίνων.

97 Malim μελόμβοι.

109 Malim, si diuinare licet, ᾠχετρόπων, vel ᾠχετροπίν

146 Malim πῆσιν' ἴσαμβα λόγοις.

341 Emendauimus hunc locum Nou Lect. lib. 5. c. 29.

373 Videtur scribēdū σοί.

378 Videtur scribendū ὦ.

416 Videtur scribendum πικρόν, aut potiꝰ πικρόν.

515 Malim ξυνοδοῦσιν.

649 Malim ποσοῦτον.

682 Emendauimus hunc locum Nou Lect. lib 7. c 29.

683 Emendauimus & hunc locum ibidem.

684 Emendauimus hunc locum Nou. Lect. lib. 5. c. 29.

713 Videtur scribendum πικροί.

727 Videtur scribendum ἔνθες ἀξίνην.

734 Videtur scribendum ἄκρον.

765 Puto Euripidem scripsisse κἠ θέσπιδ.

769 Puto & hic Euripidē scripsisse, οἱ θεοὶ φανοῦσι.

773 Videtur scribendum ἄλλῃ.

811 Videtur scribendum ἐπίνδυσιν.

893 Videtur scribendum δωμᾳ

930 Emendauimus hunc locum Nou. Lect lib. 7. c. 29.

934 Malim πέρᾳ.

970 Malim σκιδκῆθ.

984 Videtur ἐμῆς deesse ante ψυχῆς.

999 Videtur scribendum πάγ' ἰοδλά.

1031 Malim δίας, quemadmodum paulo ante dixit.

1045 Malī μέλλει πῇ πόλις.

NOTAE IN HELENAM.

Quoniam huic tragœdiæ sua deest Hypothesis, non alienū putamus eam, quam nos olim nobis confecimus, apponere.

Ἐν Αἰγύπτῳ Ἀλκμήνης τῆς Ἑλένης, κἠ μέλλοντος αὐτῷ γαμεῖν Θεοκλυμένη τῆς Αἰγύπτου τότε βασιλεύοντος, ἐπλανήθη ἔτυχεν ὁ Μενέλαος. πολλὰ τοιαῦθ' ἑκὼν πλανήσας. ἀναγνωρίσαντες δ' ἀλλήλους ὁ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη, κοινῇ συμβουλεύσαντο, καὶ τὸν Θεοκλύμενον αἰσθόμενοι ταῦτα αὐτοῖς δοκοῦντα πλάσαι, ὡς δ' ἐξέπλευσε τὸν Μενέλαον, ὡς ἤδη τεθνηκότα, καὶ τάφον κἠ τὸν τῶν Ἑλλήνων νέμον τὰ ἀλλ' ἐψεύσατο. ἐκείνου δ' συγχωρήσαντος, καὶ βοηθούσης αὐτῷ τῆ Θεονόης, ἐπὶ τὰ πάντα αὐτοῖς παρεσκεύασε, τὴν μὲν Ἑλένην ἐκβαίνοντες, εἰς οἶκον ἀπὸ πολίεσιν. ἐπιφανέντες δ' οἱ Διόσκουροι, τὸν τε Θεοκλύμενον ἐπὶ τὴν Θεονόην ὁρμῶντα κατέχουσι, κἠ τάττες ἐμπεπύκασιν. Ἡμῖν σκηνὴ τῆ δράματος ὑπόκειται ἐν Φάρῳ, τῆς Αἰγύπτου νήσῳ. ὁ δὲ χορὸς συνίστησιν ὑπ παρθένων ἐντοπίων. Ἐδίδαξε δ' ὁ ποιητὴς κἠ ἐτέρας Ἑλένην, τὴν κρηνίδα, ἐξ ἧς ὁ Ἀερτοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις πολλὰ πεπαρῴδηκε.

76 Videtur scribendum ἐγὼ δ' ἐκεῖσε.

77 Malim, si diuinare licet, πεσοῦσαν, quam ἐσέλθοις ἄν.

181 Videtur scribendum ἄλιν.

190 Malim μύχατα.

202 Assentior Mureto, αἰχμώσας ἐμοῖς reponenti Variar. Lect lib. 4. cap 14.

293 Puto Euripidem scripsisse τοῖς πλάσμασι.

317 Videtur scribendum τῶν δὲ ἀληθείας.

335 Videtur scribendum δυσκηφέσιν.

386 Assentior C. Sigonio, λείπῃς reponenti Emendat. lib 1. incap. 1.

401 Malim διοίσεις.

448 Malim ξυμπαντ' ἰών.

540 Videtur scribendum

ἐκεῖσε κἀκεῖσε. similiter paulo post, & sub finem Andromachæ loquitur.

554 Si diuinare licet, malim πόδ', quam ἐπὶ δέ.

630 Videtur scribendum ἢ σ' εἰς ἐμοῖς.

686 Videtur scribendum Κύπριν.

703 Videtur scribendum ὄδε.

744 Malim ὡς ἔχω δ' εὐρήκης.

794 Malim αἴνιγμα.

809 Videtur scribendum μόνῃ σε.

844 Videtur scribendum τόνδε.

922 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. li. 6. c. 19.

938 Videtur scribendum ὧδις ὦ.

959 Malim, si diuinare licet, ᾧ πεσόντ' ἐπὶ δ' ἀδάμαντι.

998 Videtur σὺ deesse post λῶ.

1012 Emendauimus & hunc locum lib. 6. cap. 19.

1047 Videtur σὺ deesse ante ἀλλά.

1124 Videtur scribendum ὅσ' ἐμόλετ', & mox ὅσ' ἐδράμετ.

1145 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. li. 6. c 29.

1283 Videtur scribendum ναῶν.

1308 Cōmutādus est horū duorū vers. vltimorū ordo.

1327 Malim, si diuinare licet, ζεύξ' εἰς ὦ θεὰ πτέρυγε.

1346 Malim πεύμνας.
1350 Malim ἄφλεκτος.
1361 Malim ὑμνησίχορον.
1369 Videtur scribendum ἄν.
1382 Videtur scribendum si quis diuinationi locus est, εὐτέκνιν ἠὐγάστερ' ὕπεστε στελωὰς
1459 Videtur scribendum πύλας.
1491 Hîc duodecimus versus desideratur.
1493 Videtur scribēdum ἀπὸ γάμων.
1503 Videtur scribendum ὦ πόνοι.
1525 Malim, si diuinare liceat, ποινὰν πις ὠτήσατο.
1550 Videtur γᾶ deesse post μᾶν.
1555 Assentior Brodæo ναυφθόρους reponenti.
1570 Malim πάλαι.
1686 Videtur scribēdum ἕ σ'.
1701 Malim ὁμογλώσσους.

NOTAE IN IONEM.

81 Videtur μιν deesse post ἐγὼ.
83 Videtur scribendum φοίνιξ
87 Malim ἡμιέρων.
103 Malim πόρδοισι δύφνης.
162 Videtur scribendum ἄλλα.
189 Videtur scribendum καλλιθαλέφαρον.
378 Assentior Stephano δ' ν reponēti, & seq. v. αὐόνητα
396 Similiter initio Cyclopis dixit, Κύκλωπι δείπνων αὐοσίων ἁλώκην.
437 Malim πάχων.
438 Emendauimus hunc locum, & sequentes aliquot Nouar. Lect. lib 5. cap. 11.
521 Emendauimus hunc locum lib 2. cap 21.
563 Videtur αὖ deesse post ἀδίν.
611 Emendauimus & hunc locum lib. 5. cap. 11.
638 Malim ἐν βρυτῶν.
675 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect lib 7. c 3.
709 Hoc loco 16, 17 & 18 versus desiderantur.
723 Puto Euripidem scripsisse ἄλις ἔοθ' ὁ πάρος δόξαν γός.
772 Videtur scribendum ζωτὸ.
825 Emendauimus hunc locum Nou. Lect. lib 6 c. 27.
828 Emendauimus & hunc locum ibidem.
925 Videtur ὦ deesse initio versus.
979 Videtur γᾶ ἔτη deesse post εἰ.
1011 Malim φόνος.
1016 Emendauimus hunc locum Nou. Lect. lib. 1. cap 9.
1464 Malim, si diuinare liceat, πλάμων ἐξάψῃ
1068 Videtur scribendum μονὰς, non μορφὰς
1087 Videtur scribēdum ὦν.

1097 Videtur scribēdum μόδ' εἰς αὔδρας.
1100 Malim ἄϊσω μόσιμ' ὠσαι.
1113 Videtur scribensium λιλήσμιθα.
1128 Videtur scribendum μόνων.
1187 Videtur scribendum χρεῖν.
1199 Si diuinare licet, malim κεῖνον τὸ χείλη
1207 Malim θνήσκῃ.
1252 Malim σὸν δύνχεῖς.
1288 Emendauimus hūc locum Nouar. Lect lib. 5. c 11.
1364 Malim ζηπῖν ἐκχρή.
1579 Emendauimus hūc locum totū N. Lect. li. 5. c. 19.
1614 Si diuinare licet, malim ἄλλα, quam ἀεί.

NOTAE IN HERCVLEM.

40 Videtur scribendum δύμμορπέθ'.
59 Videtur scribendum φιλῶν.
80 Malim ἐλατὸν ἔμπεδον.
245 Videtur scribendum ἐχὸ κατ[illegible].
335 Malim [illegible].
474 Videtur κρῶς deesse post ἐνζως.
619 Malim ἐξ ἄδου.
718 Malim ἐγὼ σὸ.
725 Videtur scribendum λεύσσομμι.
726 Videtur scribendum ἐλξεῶν.
779 Videtur scribendum εὐνομία.
810 Emendauimus hunc locum Nou. Lect. lib. 5. cap. 1.
838 Malim πορεύσας.
855 Malim κηλά.
870 Malim δεινά.
875 Emendauimus & hunc locum lib. 5 cap 1.
925 Si diuinare licet, malim τέκνων, quam πόλων.
1003 Emendauimus hūc locum Nou. Lect. lib. 6. c. 13.
1023 Videtur scribēdum δάϊς.
1041 Puto Euripidē scripsisse διώκων ἤλυσιν, quo vocabulo Phœnissis etiam de Tiresia vtitur.
1105 Videtur πῦ deesse ante ποτε.
1115 Emendauimus hunc locum Nouar. Lect. lib. 5. c. 1. Stephani quidem hoc de loco misere se torquentis, valde me miseret.
1119 Videtur scribendum εἰ μηκέθ'.
1130 Assentior Brodæo λέξας reponenti.
1161 Videtur scribendum [illegible].
1189 Emendauimus hūc locum Nou. Lect. lib 3 c. 11.
1191 Videtur ὃς deesse post πολύπονον.
1216 Videtur scribendum ἀδίοις σκέπος χάρᾳ.
1242 Emendauimus hūc locum Nou. Lect. lib 7. c 13.
1304 Assentior Brodæo πίδαν reponenti.
1370 Malim ἀπόλαυσιν.

NOTAE IN ELECTRAM.

27 Puto Euripidem scripsisse κακὴ σ' ἔμως.

126 Heic vltimus versus desideratur.

180 Videtur scribendum πόσ' ἐμόν.

187 Malim ζῶσ vtrobique.

237 Emendauimus hunc locum Nou. Lect. lib 4. c. 29.

266 Videtur scribendum χωμίλω αὐείναι.

363 Malim δυσζήνις.

413 Si diuinare licet, malim κίλλοις σ' αὐτὸν, τῶνδε δόμους ἀφιγμένον.

475 Malim ἀεθλοσα.

519 Malim ἐπίμηνος ἄθλιον.

521 Videtur scribendum ἀ χρῶμα τωὐτῆς.

538 Puto Euripidem scripsisse εἰ πλοῦ.

600 Videtur πλῶ deesse post τε.

634 Videtur αὖ deesse post ἐνθ.

641 Malim ὦ πόσι.

739 Videtur scribendum ἀέλιον.

770 Videtur scribendum duabus vocibus δίς σοι.

780 Malim πόθεν πορεύεθόν τι κἀκ ποίας χθονὸς, &c mox 801. πῦρ αὐῆπτον.

862 Malim νικᾷ.

870 Videtur scribendum εἶα δὴ χαρά.

873 Videtur scribendum μολύνων. cuius quidem deprauationis exemplis hunc poetam scatere, tertio iam admoneo.

920 Malim ἠδίκει.

1016 Malim μαθοῦσαν.

1026 Mali σύζυγος αὖ λιπ.

1034 Videtur scribendum ἀν τοῖσιν αὐθαῖς.

1077 Malim, si diuinare liceat, εἰ μὴ ὦ τρισ' ἰὼ δύστηνε.

1088 Videtur scribendum πῶς ἀ, πόσιν κτείνασα, πατρὸς ἐς δόμους.

GVILIELMI CANTERI IN EVRIPIDEM NOTARVM FINIS.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΣ Εὐριπίδην.

ΙΩΝΟΣ.

Χαῖρε μελαμπέπαλοις Εὐριπίδη ἐν χυάλοισιν
Πιερίας, τὸν ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ἴσθι σ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἕσται,
Ἴσον ἐμπρέπειας ἀενάοις χάρισιν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Εἰ καὶ δακρύοις Εὐριπίδη ἑλέ σε πότμος,
Καί σε λυκορράπτῳσι δεῖπνον ἔθεντο κυσίν,
Τὸν σκιερῇ μελίγηρυν ἀηδόνα, κόσμον Ἀθηνῶν,
Τὸν σοφίης τερπνικλεῖ μιξάμενον χάριτα.
Ἀλλ' ἴσθι πλέον ἢ πρίν, ὡς καὶ ὁ λάτρις
Πιερίδων, νάης ἀγχόθι Πιερίδων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Μνῆμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου. ὀστέα δ' ἴσχει
Γῆ Μακεδών. ἡ γὰρ δέξατο πέρματα βίου.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλὰς, Ἀθῆναι. τελεῖται δ' Μούσης
Τίρψας, ἐκ πολλῶν ὃν τὸν ἔπαινον ἔχει.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Οὐ σὸν μνῆμα τόδ' ἐς Εὐριπίδη, ἀλλὰ σὺ τοῦδε,
Τῇ σῇ γὰρ δόξῃ μνῆμα τόδ' ἀμπέχεται.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Ἅπας Ἀχαιὶς μνῆμα σὸν Εὐριπίδη.
Οὔκουν ἄφωνος, ἀλλὰ κἀλαλητίες.

Universidad de Deusto
Biblioteca

[illegible] EMILII PORTI,
[illegible] PORTI
[illegible]
In Euripi[illegible]motæ.
In Hecubæ notæ.

Τὸ νεκρῶν) Idem huius fabulæ argumentum in Senecæ Troade tractatur. Meminit huius primi versus & orator ἐν τῷ περὶ στεφάνου. pag. 89. Et Hermogenes ἐν τῷ περὶ γλυκύτητος. 329. V.i.

Νεκρῶν κευθμῶνα) Hunc Euripidis locum Seneca in Agamemnone videtur imitatus, quum in ipso fabulæ prologo Thyestem ita loquentem inducit,

Opaca linquens Ditis inferni loca
Adsum profundo Tartari emissus specu.

Πολυμήστορος πρὸς δώμα) Ouidius ἐν μεταμορφώσεων lib. xiij. hanc Polydori cædem à Polymestore factam sic describit,

Est, vbi Troia fuit, Phrygiæ contraria tellus,
Bistonijs habitata vijs. Polymestoris illic
Regia dines erat, cui te commisit alendum
Clam Polydore pater, Phrygijsque remouit ab armis,
Consilium sapiens sceleris nisi præmia, magnas
Adiecisset opes, animi irritamen auari.
Vt cecidit fortuna Phrygum, capit impius ensem
Rex Thracum, iugulóque sui demisit alumni, &c.

Et Virgil. Æn. 3. 166.

Hunc Polydorum auri quondam cum pondere magno
Infelix Priamus, furtim mandarat alendum
Threicio regi, cum iam diffideret armis

Daruania, cuiq[ue] [illegible] redderet.
Ille, vt opes fractæ [illegible]rum, & fortuna receſſit,
Res Agamemnonias, victricia[que] arma ſecutus,
Fas omne [illegible]rumpit, Polydorum obtruncat, & auro
[illegible]

V.62. Λαβέτω, φέρετω) Hoc [illegible]rum ſententiam declarandæ ſerunt. Sic & Virgil. Æn. 4. 208. *Ite,*
Ferte citi flammas, date vela, impellite remos.

V.112. οἶδ' ὅτε χρυσέαις) C. οἶδ' ὅτι. Sed fortaſſe οἶδ' ὅτι. αἰτῶ τὸ οἶδα, τουτέστιν οἶδας, noſti, ſcis. Sic & v. 225. οἶδ' οὐδὲ φράσεις.

V.116. Πῶς δὲ Δαναοί) Quid. τῶν μεταμορφ. lib. xiij.
Hìc ſubitò, quantus cùm viueret eſſe ſolebat,
Exit humo latè rupta, ſimilíſque minanti
Temporis illius vultum referebat Achilles,
Quo fertus iniuſto petijt Agamemnona ferro.
Immemoréſque mei diſceſſitis, inquit, Achiui?
Obrutáque eſt mecum virtutis gratia noſtræ?
Ne facite, vtque meum non ſit ſine honore ſepulchrum,
Placet Achilleos mactata Polyxena manes.
At Seneca in Troade pag. 214. hæc fuſiùs, & παθητικώτερον tractat, tandémque ſubiicit,
Ite, ite inertes, debitos manibus meis
Auferte honores. ſoluite ingratas rates
Per noſtra ituri maria: non paruo luet
Iras Achillis Græcia: at magno luet.
Deſponſa noſtris cineribus Polyxena:
Pyrrhi manu mactetur, & tumulum riget.

V.145. Χειρὸς ὁρμήσων) αἰτῶ τὸ μετ' ὁρμῆς ἁρπάσων. Cum impetu erepturus. Vel etiam (quod abſurdum non eſſet) ἁρπάσων legendum. Sed nihil temere mutandum. Antè συναινύμως dixit ἀφέλξων.

Σαῦ

Σαῦ κατασμήνομεν) C. σὰς ἀντιλαμβανομένη. quo & ego probo, quâ lectionis emendatione confirmat verſ. 144. πῶλον ἀφέλξων σῶν δόμων μοζοῦ. V.207.

Οἶδ' οὐδ' ὅδ' ἐρᾷσις) C. cũ Scholiaſte legit ἔρᾶσιν. quod quendam Atticiſmi ſatis frequentem archaiſmum, ac antiquitatem redolet. Alterum tamen loquendi genus eſt ῥητμματικώτερον, & legitimæ ſtructuræ magis conueniens, ac aptum. V.225.

Ὣς εἰ σορῷ) Verſum hunc ita non ineptè potes corrigere, V.248.
Ὣς εἰσορᾷς νιν φέγγος ἡλίου τόδε.

Τίνει φόνον.) C. Nou. Lectionum lib. v. cap. xx v. bene τίνει reponit. Quid autem ſit τίνειν φόνον, non eſt obſcurum. Hîc tamen non ſignificat luere cædem, aut pœnas pro cæde facta dare: ſed potius cædem perſequi, cædem vlciſci, cædis pœnas ab aliquo repetere. Quãquam hoc ſignificatu frequentius dicitur τίνυσθαι δίκην, τίνυσθαι φόνον, vt Eumenides in Oreſte dicuntur. In Ione, v. 447. τίνειν ἀδικίας poëta dicit, iniuſta facinora luere, pœnas pro facinoribus iniuſtis dare. V.263.

Οὐκ εἶμ' ἔτι.) Fortaſſe melius, οὐκ εἶμ' ἔτ. Non amplius ſum. quod ex illo præcedenti τῶ coniicitur. V.284.

Οὐ μὴν γε πείθῃ) C. Nou. Lect. lib. i. cap. i x. Οὐκ ἂν γε πείθῃ. Quæ lectio melior. V.399.

Γεραὺς αἴσσει) C. αἴσσῃ legit. Sed apud Canterum vel αἴσσῃς, vel αἴσσῃ ſuſpicor legendum. Ego tamen vulgatam Euripidis lectionem exiſtimo retinendam: ſed geminatum σ metri cauſa. Euſtath. Λέγεται τὸ αἰάπτεσθαι, καὶ τὸ αἰαβιβάσθαι, καὶ αἰαθεῖναι, ἐν τῷ, ἐς δίφρον αἰέσαντες. Ἰλιάδος Ν. καὶ θυέσαι, αἰτῶ τῶ ἀφεῖναι, καὶ ἀπολῦσαι, ἐν τῷ εἶκεν αὐτοῖσι θεός. Ὀδυσσ. Σ. 952. 59. Idem, Λῦσεν, ἤγουν αἴτησεν, καὶ ἐχαλάσσατο, ἐν τῷ, Λῦσαί τε σύλας, καὶ ἀπῶσαι ὀχῆας. Ιλ. φ. 1250. 47. Vide & θυέναι apud eundem. Terra, & arbores dicuntur καρπὸν αἰέναι, fructum emittere ſurſum, proferre, producere. Quare nihil mutandum. Λῦσω autem eſt poëticum, pro communi αἴνυμι. Aoriſtus prior actiuus augmento neglecto ἕλεσα, & metri cauſa geminato σ, ἄνεσσα, emiſi ſurſum, protuli, produxi: ſed, αἴνεσα communiter eſſet dicendum, ſi eſſet vſi-

ratum, pro quo vsitatius τὸ ἀπόν. Eustathius. Ἀπὸ τοῦ ἀπήμερον. οὐ πρεπεστ. καὶ ἀλλαχοῦ γὰρ βασάνῳ καὶ οὐ τῷ αἰσθήσει. 1249. 53. Quantitas ipsa versus indicat etiam hanc lectionem esse bonam. Hic enim quintus τῆς εἰσπροφῆς versus respondet totidem syllabis quinto τῆς προφῆς versui,

Τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον.

V.504. Πέμψαντες, ὦ γυναῖ μέτα) καὶ τὸ μεταπέμψαντες. Est enim & τμῆσις, & verborum traiectio carminis necessitati seruiens.

V.627. Κεῖνος δ' ὀλβιώτατος) C. Nou. Lect. lib. v. cap. xi. τὸ δὲ monet expungendum. Quod opportunè monitum. Versus enim quantitatem corrumpit.

V.698. Ἐπ' ἀκτῆς νιν κυρῶ) Ouidius τὴν μεταμορφ. lib. xiij. non à famula: sed ab Hecuba matre, filij cadauer conspectum his carminibus prodit,

Dixit, & ad littus passu procedit anili
Albentes lacerata comas. Date, Troades, vrnam,
Dixerat infelix, liquidas hauriret vt vndas.
Aspicit eiectum Polydori in littore corpus,
Factáque Threicij ingentia vulnera telis, &c.

V.684. Ὦ τέκνον) Versus hic præter morem (si modò codex mendo caret) in secunda sede spondeum, vel dactylum, si malis aliter metiri, videtur habere.

V.705. Ἀν' ἑστίδων) Hoc ἀν' ad præcedens ἐξῆν refer: sed ἐκβαθὺν videtur esse, quod perturbatum loquentis animum hac verborum perturbatione meliùs indicat.

V.752. Σὲ τῶνδε γονάτων) Metri causa legendum puto σὲ τῶνδε τῶν γονάτων. Erit autem anapæstus in sexta sede, quod frequentissimum.

V.864. Φεῦ, οὐκ ἔστ' ἀνδρῶν) Apud Aristot. Rhet. lib. 2. legitur,

Οὐκ ἔστιν αἰδὼς, ὅστις ἐς' ἀλδώσεται.

Sed quamuis idem sit sensus, quamuis etiam senarij quantitas meliùs apud eum appareat, quàm hîc, tamen & illic legere præstaret,

Οὐκ ἔστ' ἀνδρῶν, ὅστις ἐς' ἀλδώσεται.

Illud verò φεῦ, quod senarij legem violat, separatim in altera linea collocandum esset, vt in Basilienſi codice factum videmus. Quam lectionis rationem & ego sequi

sequi malim. Quanquam non hoc tantùm loco: sed & in aliis multis hanc particulam importunè positam reperies ante verba, quę eam propter metri leges non facile patiuntur. Vt versu 956. φεῦ οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιθόν, οὔτ' εὐδοξία. Sic & in Andromacha, versu 183. In Ione, versu 1312. In Herc. furente, v. 460. & v. 1397. In Electra, v. 262. & v. 367. & v. 969.

Interdum φεῦ, φεῦ geminatum inuenias, vt in Medea, versu 292. Sed hoc etiam separandum, & in propria sede reponendum, vt antè monuimus. Idem sentiendum de particulis ἔα, & ἐα, ἔα, & ἰὰ, ἰώ, & ἰοὺ, ἰού, αἰ, αἰ. vt in Medea, versu 1008. & αἴ, αἴ. v. 1056. quas in variis fabulis non rarò lector offendet.

Ὃν βλύων ἀφειμένον) Βλύειν hîc (si verbum est sanum) V.967. κατὰ τὸ κλύειν, ἤγουν ἀκούειν. sumitur, quod & à Scholiaste notatum. Altàs idem ac βλύζειν. Vide Lexica.

Ἀθάνας Γλαυκῶπι) Si codex mendo caret, est συγκοπὴ in nomine Γλαυκῶπις, pro integro Γλαύκωπις, ὡς Τερψικώπις. Alioqui παροξυτόνως Γλαῦξ scribendum à recto Γλαυξ. α. ον. quod nunc adiectiuè sumendum. V.1008.

Αἰχμαλωπίδες) At versu 1120. αἰχμαλωτίδων scribitur. Quamobrem hanc accentus varietatem obserua. Nam alioqui vocabulum idem, cùm nullam habeat significationis differentiam, eodem etiam accentu notãdum videtur in iis casibus, qui πλὴν τῆς φορσιφόδιας ταυτότητα solent habere. Vel igitur παροξυτόνως αἰχμαλωτίδων, & αἰχμαλωτίδων dicendum, à singulari αἰχμαλωτὶς, ίδος, quod in nominatiuo ὀξυτονεῖται, vt & in Phœnissis, v. 195. vel φορτικῶς παροξυτόνως, αἰχμαλώτιδες, αἰχμαλώτιδων, à singulari nominatiuo αἰχμαλώτις, quod φορτικῶς ἐκτείνεται. V.1096.

Καπνῷ δ' ἐσήμην' ἀχθομένη πολεμίων ὕπο) C. καπνὸς legendũ censet. Sed vulgatam lectionem sine magno negotio tueri potes, si locum sic accipias, τὸ δὲ ἀχθομένη ἐσήμηνε τὸ ὑπὸ πολεμίων ἔχειν, ὑπὸ πολεμίων κρατεῖσθαι. πόλις ἐσήμηνε τῷ καπνῷ τὸ αἰσχρὸν ὑφ' ὧν. i. Vrbs verò significabat se sub hostibus esse, se in hostium potestate esse, se ab hostibus occupatam teneri. Quomodo significabat? Fumo excitato: fumo, qui ex vrbis incendio sublimis prodibat. Hîc nihil vides, quod sit παρέδοξον. Quare ne quid te- V.1215.

mere mutes, præsertim si nulla necessitas ad mutationem faciendam te compellat.

V.1265. Πύρ' ἔχουσα ὄμματα) πυρά, πυῤῥᾶ, rutilos, igneos, ignis instar micantes oculos habens.

V.1273. Κωφὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις πάμφορ.) Thucyd. lib. 8. 296. ταῦρος βεβλήκει ἤδη τινὰ ἄκρατι, ἢ κωφὸς σῆμα καλεῖται. Vide Strab. lib. xiij. 409. 39. Ouid. τῶν μεταμορφ. lib. xiij.

Clade sui Thracum gens irritata tyranni
Troada telorum, lapidúmque incessere iactu
Cœpit: at hæc missum rauco cum murmure saxum
Morsibus insequitur, victúque ad verba parato
Latrauit conata loqui. Locus extat, & ex re
Nomen habet, veterúmque diu memor illa malorum,
Tum quoque Scythonios vlulauit mœsta per agros.

Cic. Tusc. Quæst. lib. 3. 204. *Hecubam* (inquit) *putant propter animi acerbitatem quandam, & rabiem fingi in canem esse conuersam.*

V.1279 Πέλεκυν ἐξάρχασ' ἀῦω) Metri causa dictum videtur, si codex sanus, αὐτὴ τὸν, ἐξάρχασ' ἄνω, τουτέστιν ἐξάρασα, παρὰ τὸ ἐξαίρω, μέλλων, ἐξαρῶ. ἀόριστος ἀ. ἐξᾶρα. τὸ ἀπαρέμφατον, ἐξᾶραι. μετοχὴ, ἐξαρᾶς, ἐξάρασα, ἀρ. τος. i. Securim in altum tollens. Hoc autem ad Clytæmnestram Agamemnonis vxorem est referendum. Scholiastes Græcus habet ἐξάρασ' ἄνω. Quod mihi quoque magis arridet. Quid enim opus in quinta sede mutationem istam facere, cùm ἀδιαφόρως & iambum, & anapæstum, & spondeum, & tribrachum, & dactylum hic locus recipiat? Huc adde quòd τὸ α naturam habet ancipitem. Quare siue prius α producas, vt in participio aor. 1. act. plerumque productum legas, siue corripias, res bene habebit. In nonnullis etiam codicibus legitur ἐξήρασ' ἄνω, quæ lectio vitiosior. Illud verò ξλώασα, quod extat in Oreste, versu 12. Atticum est, pro communi ἔκασα, ἀ ξάνω, ξανῶ. ἔξεσα, ἐξέσω. At an etiam ab ἄημι, ἤεσα, pro ἄεσα dici possit Atticè, vel alio modo, viderint Grammatici.

IN

IN ORESTEM

NOTÆ.

Βιοτὸν) Lege βίοτον. ἄγρωτον τὸν βίον. V.206.

Μεταβολὴ παίτων γλυκύ) Aristot. Rhet. lib. 1. 44. 4. V.234.

Γαλῶ ὀρφ) Quidam putant τὸ γαλῶ κατ' ὀπωπτῶ dictum, ἀντὶ τῦ γαλιώω. Quod paulo durius. Alij (quorum sententiam sequi malo) γαλὴν scribunt, pro γαλώᾳ. i. tranquilla, tranquillitatem. sed in Græco vocabulo est ambiguitas quum pronuntiatur, nec scriptum cernitur. Ipsa scriptura tollit ambiguitatem. Vide Erasmum Chil. 2. Cent. 2. adagio quinto. pag. 388. Et Aristophanem in Ranis. pag. 142. versu 20. vbi Scholiastes Græcus hunc locum pluribus explicat. V.279.

Σύγγονε τί κλαίῃς κρᾶτα θεὶς εἴσω πέπλων;) C. Nou. Lect. lib. 1. cap. 1 x. rectè monet ex hoc, & sequenti versu tollendas Electræ, & Orestis personas. Est enim idem Orestes hîc etiam, qui sororem obuoluto capite lugentem alloquitur, fletúsque causam quærit. Per σύγγονον autem, non fratrem: at sororem intelligit poëta. Quod ex sequentibus patet, V.280.

Καὶ νιῶ αὐανκίλυπτ' ὦ κασίγνητον κάρᾳ,
Ἐκ δακρύων τ' ἀπλῆτε, καὶ μάλ' ἀθλίως
Ἔχουσ'.

Sic autem hunc versum 280. corrigit,

Σύγγονε τί κλαίῃς κρᾶτα θεῖσ' εἴσω πέπλων;

Vbi τὸ θεῖσ' est positum pro θεῖσα, quod ad σύγγονον, id est, sororem, est referendum. Sed & vulgatam lectionem retinere possumus, vt dicamus epithetum masculeum nunc ἀθλίως cum nomine fœmineo positum. Qua de re fusius alibi.

Ἵνα μισόμφαλοι λίγονται μαντεῖαις) Hoc infra melius indicatur, v. 591. V.331.

Ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων, ὃς μεσομφάλους ἕδρας
Νεῴων, βροτοῖσι σῦμα σιαφίζει τον γέμῃ;

Ὦ πεῖσμ' ἄπαιδ', οὐ τὰ κείνου λέγω.

V.432. Οἴαξ) Hic fuit Palamedis frater, de quo Scholiastes Græcus. Hoc moneo, quia nonnulli per imprudentiam existimarunt Aiacem Telamonis, vel Oïlei filium, non autem Oeacem Palamedis fratrem hîc intelligi. Sequentia poëtæ verba nos docent quis intelligatur, quum dicit Menelaus,

Σιωπᾶκ. Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνου.

V.492. Πρὸς τοῖσδ' ἀγὼν τίς σοφίας ἥκει πόρις;) Hunc versum fortasse non ineptè sic emendaris,

Πρὸς τοῖσδ' ἀτὰρ ἀγὼν τίς σοφίας ἥκει πόρις;

In secunda sede erit tribrachus, in quarta, anapæstus: quod ex metrica lege passim fieri constat in senario versu. Nisi sic, vel aliquo alio meliore modo, carmen repleas, erit mutilum, neque quantitas eius erit suis numeris absoluta.

V.613. Ἐκοῦσιν, οὐκ ἄκουσιν ἥσπεισεν πόλιν) C. οὐκ ἐκοῦσιν. At apud Canterum videtur scribendum οὐχ ἐκοῦσιν. Non enim Æolismo locus vllus hic dari potest. Sed typographi culpa peccatum arbitror. Hic autem erit sensus, vrbem & volentem, & nolentem, id est, velit, nolit, concitabo. Sed quid opus hac mutatione, cùm optimus sensus ex vulgata lectione commodissimè eliciatur? Volentem, non autem inuitam concitabo ciuitatem. ἑκοῦσιν autem, & οὐκ ἄκουσιν, κατ' ὄπμοιωσιν, καὶ ταυτολογίαν poëta dixit.

V.707. Καὶ ναὸς ἣν ἐπαθλεῖσα πρὸς βίαν ποδί) Idem & à Sophocle in Antigone traditur, 243.1.

Αὔτως δὲ, ναὸς ὅστις ἐγκρατὴς πόδα
Τείνας ὑπ' εἰκὴ μηδὲν ὑπτίους κάτω
Στρέψας τολείπει σέλμασιν, ναυπλήκτας.

V.746. Μή μ' ἰδεῖς θανόντ' ὑπ' ἀστῶν) Legendum videtur μή μ' ἰδεῖν, ἀντὶ τοῦ, περιδεῖν. Dixi ei, eum oraui, ne pateretur me à ciuibus cædi. Ne me à ciuibus occidi sinerer.

V.929. Εἴ τ' ἔνδον) C.N.Lect.lib.1.cap.1 x. sic hos duos versus feliciter emendauit, Scholiastem secutus,

Εἰ τἄνδον οἰκουρήμα δ' εἰ λελειμένοι
Φθείρουσιν, αἰδρὸν δ' ἐνίδας λαβόμενοι.

V.1026. Στέρξεις τὰ κεκτημένα;) C.N.Lect.lib.1.cap.1 x. τὰ κεκτημένα

θέσπα corrigit, quod longè melius cùm quantitatis, tum sensus causa. Quanquam non displiceret etiam si τὰ κριθέντα legeretur, στέργειν τὰ κριθέντα. Acquiescere in iudicatis. Stare in iis, quæ iudicata sunt, eáque æquo animo ferre. στέργειν τὰ κριθέντα. In decretis acquiescere. Stare in decretis, quæ facta sunt.

Εἰς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν.) C. N. L. lib. V.1035. 1. cap. 1 x. ait hunc versum priùs ita legi solitum,

Εἰς δάκρυα πορθμεύουσ' οὐκ ὑπόμνησιν κακῶν.

Sed apud C. legēdum οὐχ ὑπόμνησιν. Scholiastes Græcus, quem ille est secutus, hanc particulam οὐχ non habet: sed δὲ subaudiri putat. verùm nihil desideratur. Hic autem est huius loci sensus, Ne quæso meam pristinam fortitudinem nunc imbellem, ac ignauam reddas. quomodo? Præteritorum malorum recordationem, atque commemorationem in lacrymas traiiciēs, id est præteritorum malorum recordatione, & commemoratione molliens, ac effœminatum reddens meum animum, & lachrymas mihi præter generositatis meæ decorum eliciens.

Ἠξίωσέ) C.N.L.lib.1.cap.1 x. legendum monet V.1172.
Ἦρξ' ἀξιώσας. id est, Imperium obtinuit, eo dignus iudicatus. Quæ lectio est vera.

Λέγ', ὡς τὸ λέγειν ἀγαθ', οὗτος πιν' ἡδονῇ.) C.N.L.lib.1.cap. V.1186.
1 x. ex Græcis scholiis hunc versum sic emendat,

Λέγ', ὡς τὸ μέλλειν ἀγαθ', οὗτος πιν' ἡδονῇ.

Sed in vulgatis codicibus pro ἀγαθ', vt scribendum constat, ἀγαθ' sine vllo accentu scribitur, & apud Canterum ἀγαθ', ídque vitiosè, apud quem etiam distinctionis nota post ἀγαθ', per typographi negligentiam est prætermissa. Quamuis autem & ego correctionem hanc ob metri legem admittam, Lectorem tamen moneo, verbum λέγειν post τὸ μέλλειν subaudiendum. Sensus. Dic. quia qui res bonas est dicturus, animis auditorum voluptatem quandam affert. Vel, Dic. quia rerum bonarum futura, siue facienda mentio, quandam habet voluptatem. Rerum bonarum commemoratio quandam auribus, animísque nostris voluptatem affert. γνώμη.

V.1271. Κόρσαισι δ'ὀδὼν) C.N.L.lib.VII.cap.11.Legendum ait Κόρας διαδὼν. Quam correctionem confirmat exemplo,quod extat in Phœnissis,versu 1380.

Καβελιφαν ἀλλήλοισι διαδόντες κόρας.

κόρας διαδιδόναι πάντη, nihil aliud significat, quàm oculorum aciem in omnes partes conijcere,circumferre,omnes partes oculis perlustrare. q.d.in omnes partes distribuere,diuidere,quod poëta Æn.4.198. animo tribuit variis curis agitato, ac quò se vertat ambigenti.

Atque animum nunc huc celerem,nunc diuidit illuc,
In partésque rapit varias,pérque omnia versat.

V.1282. Τ'ἀπίσω σκόπει.) C.N.L. lib.I. cap. VII. τὰπί σου legit. Sensus. Chorus hoc dicit, Ab hac parte res recte habet,est in tuto: sed tu tuam partem, ac stationem specta,cura,tuêre. Non autem,quæ sunt à tergo, vt vulgata editio sonat.

V.1498. Ἐπὶ σφαγὰν ἕκτινον.) C.ἔπτινον.Sed & vulgatam lectionem retinere potes, vt dicas poëticè neglectum augmentum syllabicum, ἀπὸ τοῦ, ἐξέπτινον, παρὰ τὸ ἐκτίνω. ἐκτίνω, ὅτι σφάγιόν, ἀπὸ τοῦ, ἔκ τινος τόπου πίνω, τατέστι πίνοντα ἄλλων. Ex aliquo loco aliquem ad cædem trahere adhibita virium contentione.

IN PHOENISSAS NOTÆ.

V.6. ΟΙ ΝΙΣΣΑΝ ἐναλίαν χθόνα) Hinc fabulæ sumitur inscriptio. Chorus autem ἐκ φοινισσῶν γυναικῶν constat, quod apertè declaratur versu 287.

Φοίνισσαι μὲν γᾶ πατρὶς, ἡ θρέψασά μ', &c.

Idem argumentum tractat & Sophocles in Oedipo Tyranno,& Colonæo.Seneca in Thebaide. Æschylus ἐπὶ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Vide & τὰς Τελέσιλλας Euripidis. Cõsule & Aristophanis Βατράχους pag.176.ex Basilienſibus typis in f° cum comment.græcis. Aristot. περὶ ποιητικῆς cap.

cap.XI.253.& cap.13.

V.26. Σφυρὸν πόδοιν κάτερθε διαπτύσας μέσον) αὐτὶ τοῦ, πλέκας σφυρὸν κάτερθε διὰ μέσου σφυροῦ, αὐτὶ τοῦ, διὰ μέσου τοῦ σφυροῦ, ἤγουν χωρὶς μέσου τοῦ σφυροῦ, sæpe enim τοῦ διὰ præpositionem cum accusatiuo reperias loco genitiui. Hom. in hymnis 804. Διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωή. & 860.

Ἤν τι δ' ἀγλαὸν ἐστὶν ὕδωρ ἱερῆς Μίλητος. pro δι' ἧς. & Iliados P.672.& passim. Æschyl. ἐπὶ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβ.99.

Λέγει ὃ τοῦτ' ἔπος διὰ στόμα. pro, διὰ τὸ στόματος. Pindarus Isthmiorum Ode 4.504.2.

Διὰ πόντον βεβαλεῖν, pro διὰ πόντου. Per mare. Seneca in Thebaide,197.

Oed. *Nunc adijce certas corporis nostri notas.*
Sen. *Forata ferro gesseras vestigia.*
Tumore nactus nomen, ac vitio pedum.

Et 199.

Ferrum per ambos tenue transactum pedes
Ligabat artus, vulneri innatus tumor
Puerile fœda corpus vrebat lues.

Multa,quæ Oedipo tyranno in natalibus, variisque casibus acciderunt, iis videntur simillima, quæ Cyro Persarum Regi contigerunt.Herod.lib.1.29. & deinceps.

Τὸν νεώτερον πάρος) Sophocles in Oedipo Colonæo V.71. cõtrà dicit Polynicẽ fuisse seniorẽ, Eteoclem,iuniorẽ. Sic enim pag.313.Polynicem de se loquẽtem inducit,

Τοῖς σοῖς παναρχεῖς ὄντες ἐν θαλάμοις θεῶν
Γονῆ πρὸ φυκὼς ἠξίουν γεραίτερα.
Ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς ὢν φύσει νεώτερος,
Τᾶς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ, &c.

Idem eadem fabula, 284.

Χ'ὡς μὴν νεάζων, καὶ χέρᾳ μείων γεγὼς
Τὸν πρόσθε γλυπθέντα Πολυνείκη θεῶν
Ἀπεστέρησε, κἀξεπλήκτους πάτρας.

Schol.τὸν πρόσθε) τὸ χ παρέκκειται, ὅτι πρεσβύτερόν φησι τὸν Πολυνείκην. Quare sententiarum hæc diuersitas est obseruanda.

Ζιφύρου πνοαῖς ἐπωδύσαντος ἐν οὐρανῷ) Quid si πνεύ- V.220. σαντος legeres? Fortassè commodius. Si codex men-

do caret, πνευματικώτερον dicetur Zephyrus flatibus, vt equis, currúque per cælum vehi.

V.225. Ἀγνιωτιδῶν) Vide num melius, Ἀγνιωτιδᾶν, vt communiter formatur. v.288. Ἀγνιῶτις ἵππος. & 298.

ὦ συζύγεια τῆδ' Ἀγνιῶτις τέκνον. Si codex sanus, metri causa ἔκτασιν istam factam dicemus.

V.290. Μέλλων δὲ πέμπειν) ὅτι τοῦ, μέλλοντος δὲ πέμπειν μ' Οἰδίπου κλεινοῦ γόνου. ἀπλοῦν γὰρ ἐστιν, nominatiuus loco genitiui. Sic & apud Herod. lib. 7. 276. 3.

Ἀλλὰ ῥυομένη πᾶσα ἡ Ἑλλὰς, χεὶρ μεγάλη συμάχεται. pro κλέος ῥυομένης πᾶσης τῆς Ἑλλάδος, χ. μ. σ. Aliàs (quod frequentissimum) accusatiuus, & plerumque cum particula ὡς pro eodem genitiuo ponitur. μαντεῖα verò, pro, ὅτι τὰ μαντεῖα. Videtur enim ὅτι repetenda, quæ in sequentibus est, Λοξίου τ' ἐπ' ἐμοί. vel περὶ subaudienda. Hæc autem ἔλλειψις est Atticis familiaris.

V.458. Εἰσορᾷς κἀμέ) εἰσορᾷς legendum videtur vt in sequenti versu.

V.473. Κοὐ ποικίλων δίτ' ἀνδρὸς ἐρμηνευμάτων) C. N. Lect. lib. 11. cap. v 11. locum hunc ita legendum monet, δίτ' ἀνδρὸς ἑρμέως. pro τὰ ἑνδικα. τὰ δίκαια) (κἄδικος λόγος. v. 499. καὶ πῶσι φαύλοις ἑνδρὸς, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. Nisi correctionem istam sequaris, scribendum erit δ' ἀνὴρ ἑνδρὸς ἑρμέως. pro δίτης τὰ ἑνδικα ἑρμέως. Idem est sensus.

V.492. Πρὸς ἀμβάτης) C. N. Lect. lib. 111. cap. 111. vnica voce scribendum monet περισσαμβάσεις. sic & v. 751.

V.501. Τετράμμιδ', ἀλλ' οὖν) τιθράμμιδα fortasse melius. hoc à τρέφω, θρέψω. illud à τρίπω, τρέψω.

V.525. Πεδία πίπλασθ' ἁρμάτων) πίμπλασθ' ἁρμάτων legendum videtur, ἅρμων πλῆρες ἔθεν.

V.542. Τῷ πλέονι δὴ ἀεὶ πολέμων καθίστατο) Aristot. Ethicorum Eudemiorum lib. v 111. cap. 1. pag. 98. M. huius, & sequẽtis versus mentionem facit: sed apud eum vitiosè scribuntur. Correctionem hinc sumere licet.

V.631. Ταὐτοῦ πρὸς Οἰδίπου) C. bene παῖδος Οἰδίπου qui error ab antiquæ scripturæ ignorata ratione minauit.

V.694. Ἐκτείνατο) Legitur & ἐπίσπαστο, quod commodius.

V.727. Ἴσθι σὲ οὐ καθέξω) C. N. Lect. lib. 1 v. cap. 1. τὸ ἴσθι vt superfluum, & versus quantitati repugnans glossema tollendum.

tollendum ait. Quod verum. Facile enim subauditur vel hoc, vel aliud ἰσοδυναμοῦν vocabulum. πεπτικὸν loquendi genus huic simile habemus, versu 1658.

Ὡς οὐ πρὸς ἀμφὶ πόλῃ ὑγρὸν δίπτει κόνιν.

Πόλεῖ δ', ἢ σοὶ ταῦτ' ἐπισκήπτω, κρίνον) Edictum idem de non sepeliendo Polynicis cadauere Sophocles in Antigone pluribus explicat. pag. 222. V.781.

Ἐς ἄζαπτον φῶς) Metri causa legendum videtur εἰς ἀ- ζαπτον. V.816.

Διαφοραί) C. διαφθοραί. Quod bonum quidem: sed tamen vulgatam lectionem retinere potes. Nam τὸ α cùm natura sit anceps, iam producetur, nec præter morem fiet. Versu 591. ἀγὼν (vt Canterus notauit duobus in locis) τὸ α productum habet. Idem hîc πεπτικῶς factum dicamus. διαφορὰ verò nunc dilacerationem, siue dilaniationem significabit. διαφορεῖν, in varias partes ferre, discerpere, dilaniare, dilacerare. Vide Sophoclis Oedipum Tyrannum pag. 202. V.877.

Ἀ' γὼ τί οὐ φράσω, πῶς δὴ οὐ λέγων ἔπη) C. N. Lect. lib. 1 v. cap. 1. illud prius οὐ tollendum, & ὑπὸ τοῦ κοινοῦ ex sequenti repetendum monet, Scholiastem secutus. Vide nostrum indicem græcolatinum in Xenophontem, & Thucydidem, vbi multis exemplis demõstratur τὸ οὐ, vel οὐχ, vel μὴ, semel poni, & tamen modò ex præcedentibus, modò ex sequentibus resumi. V.885.

Δαιμονιῶντας) Mallem δαιμονῶντας. quod receptum, vsúque confirmatum, παρὰ τὸ δαιμονάω, ὦ. à malo dæmone vexari, & ad aliquod scelus impelli, dæmoniacum esse, insanire. Si codex sanus, hoc, quod nouum est, obseruetur. Eodem versu pro κἀναπρίψαντες, fortasse melius si κἀναπρίψοντες legatur. vel subaudienda particula ἂν, quæ vim futuri verbis addere non rarò solet, vt in nostris in Xenophontem notis apertè, fuséque demonstratur. Vel hostium animus, non effectus erit spectandus. Quamuis enim hostes vrbem nondum euertissent, eam tamen euertere statuerant. V.895.

Οὐ δὸ σῶγμα δεῖ θεσπισμάτων) Sic & in Hippolyto, versu 688. ἀλλὰ δεῖ μὲ δὴ καρῶν λόγων. & in Ione, versu 1018. ὅσων σε δεῖ. quod loquendi genus est πεπτικώτερον V.928.

V.942. αὐτὸ πεδαιέρχου δίκμα.

Ὃς γαμεῖ ὁμόκοιτον) Vide Sophoclis Antigonem pag.219.1.& græca scholia. Et Ouid. περὶ μεταμορφόσεων lib.3.vbi totam huius draconis fabulam persequitur.

V.943. Κἠσταδ' Ἄρεως) Fortasse κἠστηδ' Ἄρεως, vel ὦ subaudienda, de qua ante.

V.957. Μέλαιναν κῆρ' ὑπ' ὄμμασι) C.μελαίαν emendat, aitque Sophoclem in Antigona hanc vocem vsurpasse. Verùm nec ipse locum notauit, nec mihi nunc occurrit. Ego crediderim potius μέλαιναν legendum. Parcam autem atram vocabit Euripides mortem tristem, vel infelicem. Homerus & ipse sic loquitur Odyss. o. 450. 2.

Τὸν ὑπαλθύαμβος θάνατος, καὶ κῆρ ἐκάλυψε μέλαινα.

Et Iliad. E. 172. (libro.

Οὐδέ κε φῶ, οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπαὶ κόρυς ἔκφυγε κῆρα μέλαιναν. & 210. eod.

Σοὶ δ' ἐγὼ εὐθὺς φημὶ φόνον, καὶ κῆρα μέλαιναν. & li. H. 274.

καὶ ἀλδήσατο κῆρα μέλαιναν. & alibi multis in locis. Eustath. μέλαινα ἡμέρα ἢ δυσχὴς, καὶ θανάσιμος.

V.976. Ἕτοιμός εἰμι) C.N.Lect. lib.4. cap. 1. τὸ εἰμὶ monet versus causa tollendum.

V.987. Διλφοὺς περάσας) C.N.L.lib.1 v. cap.1. τὸ φεῦγε metri causa censet expungendum.

V.1034. Πεδαίεργσαι) πεδαίρω, verbum est poëticum, quod idem valet ac ἐκ πόδων αἴρειν, ex solo tollere. Humo tollere. Attollere. Idem verbum legitur & in Rheso. versu 372. δδχμίαν πεδαίεργσι. & Herc. fur. v. 819. ναοὺς πέδαιρε κῶλον. & eadem fab. v. 872. σὺν χ' ἑὸς σύλυμπον πεδαίεργσαι. pro quo συμπανύρως dicitur πεδόθεν ἐπαείρειν. Eurip. Troadibus v. 98.

Χο. Ἄνα δυσδαίμων, πεδόθεν κιφαλὰν
Ἐπάορε δίρων.

Sunt tamen qui putant τὸ πεδαίρω Æolicè dictum, pro communi μετάρω. Caninius in suis Hellenismis hoc ipsum pag. 60. verbis istis confirmat, Æolij (vt docent Grammatici) nonnumquam mutant μ in π, ὄμματα, ὄππατα. μετ' ἐμοῦ, πετ' ἐμοῦ. in compos. πεδὰ μετίρχομαι, πεδίρχομαι, μετάρσιος, πεδάρσιος, μετάθεσις, πεδάθεσις, μετάφρεις, πέδφρεις. Vide Suidam in voce Πεδαρσίου. Consule & Lascarin pag. 637. & 731. vbi de Æolica Dialecto verbi fusè sunt. Verbum πεδέρχομαι vsurpat Pindarus Nem. Ode 7. ex Stephani typis pag. 422. M.

Εἰ πόνος ἦν, τὸ τέρπον πλέον πεδέρχεται.

Et Theocr. Idyll. 29. versu vltimo,

Ἀλλὰ πέριξ ἄπαλῶ χόματός σε πεδέρχομαι.

Eodem etiam modo videtur dictum τὸ πεδαμείβειν pro μεταμείβειν, Permutare, Transire. Pindarus Olymp. Ode 13. 138. 1.

Ἐν μικρῷ πεδάμειψαν χρόνῳ.

Quod igitur communiter μ dicitur, id Æolicè πεδὰ, vel potius πέδα παρεξεντόνως dicetur. Sed vt ἐκ τοῦ πεδέρχεσθαι, & ἐκ τοῦ πεδαμείβειν iam hunc Æolismum habere locum concedam in illo tamen πεδαίρειν eandem Æolismi necessitatem semper inesse non crediderim, ita vt alteram ἐτυμολογίαν ἀβασανίστως reiiciamus. Quinetiam si quis τὸ πεδαμείβειν interdum ἀπὸ τοῦ πέδου ἀμείβειν, solum permutare, solum transire, sumendum censeret, ei nequaquam acriter aduersarer. Hæc paulo fusius in gratiam τοῦ φιλολόγου persequi placuit, quia in vulgatis Lexicis non satis apertè declarantur, nec vllus certus autorum fide dignorum locus indicatur, qui rem manifestè probet.

Ἐκπάλξειαν ἄπο) C.N.L.lib. III.cap.III. Legit ἐκ, pro ἀπὸ. V.1165.

Ἐρίπνας) Fortasse melius, ἐρέπνας. V.175.

Περὶς ἀμβάσεις) C.N.L.lib.III.cap.III. περισταμβάσεις vnica voce legit. V.1180.

Ἐπηλάτων βάθρα) ἐπήλατα κλίμακος, iam scalæ clauis munitæ. Vide ἐπήλατα apud Eustathium. V.1186.

Κρίνει) Mallem κρινεῖ. Nam versus hic respondere debet quantitati versus 12. τῆς στροφῆς. In præsenti τὸ κρίνω Priorem producit, in futuro corripit. V.1315.

Τὸ Θεσσαλόν) Vide Erasmi Adagia, Thessalorum commentum. 101. V.1416.

Ξωνῆναν ἔγχη, ἀφρῷ διάβεροι χρυσάδες) C.N.Lect. lib.IV.cap.I. vocem ἀφρῷ tollendam censet, ac facilè subaudiri demonstrat exemplis. V.1390.

Φῶ, φῶ.) C.N.L.lib.IV.cap.XIX. particulâ, quę ante φῶ, φῶ erat, sustulit, quòd metri quantitatem vitiaret. V.1434.

Idem ibidem pro πεπλώκασι reponit ἔχουσι.

V.1464. Μάτερ δ' ὦναξ οἰκτρά) Sophocles in Oedipo Tyranno, pag. 202. aliter.

V.1502. Οἰδιπόδα) Legendum Οἰδιπόδᾱ, quod Doricè dictum pro communi Οἰδιπόδου, ab Οἰδιπόδης. ου. ὁ.

V.1503. Κεκλῆσθαι ἄμαχα) C.N. Lect. lib. 1. cap. IX. κεκλῆσθαι emendat.

V.1518. Μονομάτωρ) ἢ τῆς μητρὸς μονωθεῖσα, καὶ στερηθεῖσα. Legitur & μονομάτηρ: sed minus rectè.

V.1546. παλαὶ αὐτεῖν) fortasse παρ' αὐτὸν. ἀπὸ τοῦ παίειν, καὶ πάρεσιν αὐτεῖν, vt sit ἐπαναφορὰ eiusdem verbi. Canterus, παίειν δ' αὐτὸν.

V.1608. Θεῶν τοῦ) Præstat Θεῶν τω, sine accentu scribere. Est enim enclitica particula, pro τινὸς. at τοῦ, pro τίνος, sæpe reperias interrogationi seruiens, aut eodem modo sumptum, quo dicitur apud Latinos non interrogatiuè, quis, & quisnam. Exempli gratia, Scire cupio quis hoc scripserit, quisnam hoc dixerit.

V.1622. Οὓς πέρσων πόλιν) Vide Sophoclis Antigonem 222.

V.1625. Κηρύξειν) Perperam in aliis codicibus legitur κηρύξαι. Quem errorem interpretes secuti verterunt, alij quidem, Promulgate, alij verò, Pronuntiate.

V.1683. Ὅλωλ' ἓν ἡμέρᾳ ἅλεσεν, ἓν δ' ἀπώλεσεν) Simile quiddam legitur & apud Ouidium, Fast. lib. 2.

Vna dies Fabios ad bellum miserat omnes,
Ad bellum missos perdidit vna dies.

V.1735. Σκοπιὰ γᾶ) C.N. Lect. lib. 1 v. cap. 1. vocem γᾶ tollendam censet, quod vel ex ipsius Scholiastæ Græci verbis elici posse dicit. Sed ego nullam, hoc saltem loco, necessitatem video, quæ correctionem istam, vel potius mutilationem flagitet.

V.1737. Ἅλις ἔχουσα ὀδυρμάτων) Ἔχουσ' ὀδυρμάτων, αἰτὶ πολὺ ἔχουσι. Sic & Canterus locum accipere videtur. Sic & interpres, qui vertit,

Abundè illæ nostræ indulsere planctibus.

V.1742. Ὠιὴ Βρόμιε) C.N. Lect. lib. 1. cap. IX. ὦ legendum censet. Quod ego quoque probo: sed ille nullas suæ correctionis rationes ibi reddit. Hoc ὦ ad Bacchum referetur, Cui Baccho quondam ego, &c. Error ex antiqua scribendi

scribendi ratione natus videtur. Sic enim olim ω. nunc verò ω non ad latus: at sub ipso ω plerumque scribitur, ῳ. Qui scribendi rationem istam non animaduerterunt, nec attentè perpenderunt, sæpe per imprudentiam grauiter peccarunt. Verùm hac de re pluribus in nostris græcis commentariis in omnes Aristophanis Comœdias scriptis, nec dum in lucem emissis, at Deo dante tandem emittendis, agitur, & errores grauissimi demonstrantur, quos huius antiquæ scripturæ ignoratio peperit.

Οὐ τὰ κλεινὰ αἰνίγματα) Soph. Oedipo tyranno sic ipsum loquentem inducit, pagina 148. 1. Αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα, V.1747.

Ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος. vide & 150. 1. & 169. 1.

Εὐριπίδου Φοίνισσαι.) Sic & in aliis codicibus hæc verba scribuntur, quæ fabulæ perfectæ finem indicare debent: sed quemadmodum in Hecubæ fine dicitur, Τέλος τῆς Εὐριπίδου Ἑκάβης, sic etiam hîc dicendum videtur, Τέλος τῆς Εὐριπίδου Φοινισσῶν. Vel saltē, Τέλος τῆς Φοινισσῶν, vt in Oreste, Τέλος τοῦ Ὀρέστου. Idē etiā & in sequē tibus fabulis faciendū. Qua de re lectorē monere volui, quia hæc verba potius inscriptioni, quàm fini fabularum conueniunt. Si Critici, qui non rarò de leuissimis rebus maxima volumina cum splendidissimo verborum apparatu magnificè conscribunt, hæc olim obseruassent, nósque maturè monuissent, hac non inutili seræ monitionis molestia nos in præsentia liberassent.

IN MEDEAM NOTÆ.

Εὐριπίδου Μήδεια.) Idem argumentum & à Seneca in Medea tractatur. Consule & Ouidij librum, in quo sunt variæ Heroi-

dum epistolæ. Inter has est & Medeæ ad Iasonem epistola, vnde multa peti possunt, quæ fabulam istam & illustrabunt, & exornabunt. Aristot. περὶ ποιητικῆς, ca. 14. & 15. 25 4. A. huius fabulæ meminit, & artificij quędam capita leuiter tangit.

V.1. Εἶδ' ἄφελ' Ἀργοῦς) Autor Rhetor. ad Herennium lib. 2. 12. B. hos poëtę versus ab Ennio latinitate donatos ita nobis describit, vbi docet expositionem esse vitiosam, quæ nimium longè repetitur:

Vtinam ne in nemore Pelio securibus
Cæsæ cecidissent abiegnæ ad terram trabes,
Nęve inde nauis inchoandæ exordium
Cæpisset, quæ nunc nominatur nomine
Argo, qua vecti Argini delecti viri,
Petebant illam pellem inauratam arietis
Colchis imperio regis Peliæ per dolum.
Nam nunquam hera errans mea, domo efferret pedem
Medea, animo ægra, amore sæuo saucia, &c.

Vide & Ciceronis Topica. pag. 226. & Cic. de Fato, pag. 147. A.

V.12. Φυγῇ πολιτῶν) C. N. Lect. lib. 11. cap. x x Ιφυλῇ, vel Ψυχῇ πολιτῶν legendum suspicatur. Quod verisimile. Sed si nihil est mutandum, locus ita nobis erit intelligendus, αἰδέσθητι πολίτας. πῶς τῇ φυγῇ, τουτέστι κρύπτε σεαυτὴν φυγάς. At καμνοφορώτερον, καὶ ποικιλώτερον iam nomen sequetur articuli sui casum, cùm aliàs contrà articulus nominis præcedentis casum sequatur, quod obseruatione dignum, quia minus vsitatum. Eodem tamen modo & Demosthenes Olynthiaca secunda, pag. 10. locutus videtur,

Τῶν ἀφέκτων (ὄντων, ἡμῖν) πόλεων, καὶ τόπων, ὧν ἤμελόν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι πᾶσι βουλόμενοι. ὑπὲρ τῶν πόλεως, καὶ τόπους, ὧν. qui accusatiui reguntur à participio βουλόμενοι. Nam τὸ φαίνεσθαι non genitiuo, sed accusatiuo gaudet. Exempla petas ex vulgatis Lexicis, vbi maximam copiam inuenies. At fortasse quis obiicier, hîc τὸ βουλόμενοις cum genitiuo positum, vt participium τυχών, in Euripidis Electra, versu 335. ὅστ' ἐκείνου τυχὼν, ἀντὶ τοῦ, ὅστ' ἐκεῖνον τυχὼν, τουτέστιν ὁ ἐκείνου γαμβρὸς, εἴτε πατήρ. Sic apud Homerum variis in

iis in locis τέξων εἰδώς legas. Consule Eustath. Sed vix crediderim oratorem, qui verborum inopia non laborabat, hanc poëticam loquendi formam, nulla cogente necessitate, præter morem vsurpare voluisse. Lectori tamen iudicium liberum relinquo. Minimè dubium huius parum vsitatæ constructionis exemplum habemus apud Paulum, epist. ad Cor. 1. cap. x. v. 16.

Τὸν ἄρτον, ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; pro, ὁ ἄρτος, ὅν. &c. Quem Græcissimum & Latinorum Poëtarum Princeps Æn. 1. 130. 9. non dubitauit imitari, quum cecinit,

Vrbem, quam statuo, vestra est.

pro, Vrbs ea, quam statuo. Grammatici hanc figuram ἀντίπτωσιν vocant, quum casus pro casu ponitur. Interdum etiam nomen adiectiuum, vt articulus subiunctiuus, nominis præcedentis casum sequitur, vt apud Theocritum Idyll. 22. 176. 1.

Τοιόσδ', οἷος ὁρᾷς. pro οἷον ὁρᾷς.

At hoc rarissimum.

Ἐκ τόχων) Eustath. Τόχος βαρυντόνως ὁ ἄγγελος, καὶ ὁ ὁρμός. V. 46. Τόχος δὲ, (ὀξυτόνως,) ὁ τοῦ ἅρματος. Varias τοῦ τόχου significationes apud Suidam, & alios vide. Τόχος apud Hom. Odyss. M. 358. 5. accipitur pro massa rotunda, vnde τοχίσκοι, rotulę, quas Medici sic appellant. Hîc ambigi potest vtrum τόχων, an verò τοχῶν sit scribendũ. Si τόχων retineas, poëta cursus pueriles intelliget, quorum finem à Medeæ filiis factum dicet. Si τοχῶν legas, turbines significabit. Est autem turbo notum pueris instrumentum, quod ludentes, vt corpus exerceant, scutica agitare, & rotare solent, vt in orbem instar circumactæ rotæ feratur, vnde nomen à Græcis accepit. Nihil tamen muto. Nam vulgatæ lectionis est bonus sensus.

Ὦδ' ἵμερος) Cic. Tusc. Quæst. li. 3. 204. „Sunt (inquit) V. 57. alij, quos in luctu cum ipsa solitudine loqui sæpe delectat, vt illa apud Ennium nutrix,

Cupido cepit miseram nunc me, proloqui
Cælo, atque terræ Medeæ miseriæ.

Ennius (licet hoc à Cicerone non dicatur) hos Euripidis versus est interpretatus. Idcirco hic eos scribere placuit in gratiam eorum, qui vtriusque linguæ studio delectantur.

V.228. Γιγνώσκειν καλῶς) C.N.Lect.li.IV.cap.XI. γιγνώσκω καλῶς existimat legendum, vt versu 935.

V.256. Λελησμένη) Contractum ἐκ τοῦ λελησιμένη, quod à λησίζομαι hoc verò à nomine λεία, ας. ἡ. prædа.

V.292. Φοῦ, φοῦ.) Hæ duæ particulæ videntur separandæ à sequenti senario, quemadmodum & supra, in Hecuba, v.864 pluribus est demonstratum. Et reuera in aliis codicibus versum ab aliis separatum faciunt, vt apud Aristophanem passim videas. Est autem hoc genus carminis μονόμετρον ἰαμβικὸν βραχυκατάληκτον. Sic enim ipsum οἱ μουσικοὶ vocare solent. Hephæstion pagina 86. Μονόμετρον μὲν ἰαμβικὸν βραχυκατάληκτον,

Τοῦτο,

Φοῦ, φοῦ. Λείπει δὲ ὅλος πὰς πρὸς τὸ μονόμετρον ἀπαρτίσαι. Ἀκατάληκτον δὲ τοῦτο,

Φοῦ, φοῦ, ἰώ. Sic & Γᾶ, ἰώ. vt in Cyclope. v. 463. Miror autē nihil hac de re à Cantero dictū, qui tamē in metrorū examine se Censorem valde seuerū præstiterit. Miror nullam ab eo redditam esse rationem, cur has particulas cum reliquis senariorum verbis coniunxerit, nec in sede separata, propriáque collocarit. Sed satis sit Lectorem duobus in locis à nobis apertè, fusèque monitum. Idem enim posthac repetere non statuimus.

V.294. Χρὴ δ' οὐ ποθ', ὅστις) Horum duorum versuum Aristot. Rhet. lib. 2. pag. 99. ex regijs Morelij typis, mentionem facit.

V.337. Ὄχλον παρίξεις) Negotium facesses. Alias vnica voce diceret ἐνοχλήσεις. παρὰ τὸ ἐνοχλεῖν, quod plerunque datiuo, nonnumquam & accusatiuo gaudet. Demosth. ἐν τῇ ἐπιστολῇ κατὰ Θεοκρίνου. 516.

οὐδὲ πολλάκις ὑμᾶς ταῦτα λέγοντες ἐνοχλήσειν.

ἐνοχλεῖν verò cum datiuo iuncti exemplа habemus apud eundem Demosth. ἐν τῷ πρὸς τὸν Λακρίτου παραγραφὼ. 1143. ex Heruagij typis Basilienſibus in 8°. Item ἐν τῷ πρὸς Μειδίαν. 231. ἐν τῷ πρὸς Ἀριστοκράτην. 769. 3. ἐν τῷ κατ' Ὀλυμπιοδώρου. 343. 347. ἐν τῷ κατὰ Θεοκρίνου. 512. Ὀλ. γ. 21. ἐν τῷ περὶ τῆς ἐν Χερρονήσῳ. 89. 2. φιλ. δ'. 123 ἐν τῇ φιλ. ὀπτιολῇ 148. bis. Hæc ideo pluribus persequi non dubitaui, quia in vulgatis lexicis duo tantùm exempla scribuntur constructionis cum accusatiuo, nullum cum datiuo notatur. Quam ob rem οἱ φιλομαθεῖς, καὶ φιλόλογοι, nostri laboris accuratæ diligentiæ gratiam habebunt, & tandem discent quantam fidem τοῖς λεξικοῖς, καὶ τοῖς μεγαλοβήμοσι τῶν διανυσγεγράφων αὐτομολιάσμασι διὰ τὸ πεπηγὸς ἀβασανίστως habere debeamus.

Νῦν ἀγὼν δὴ ψυχᾶς) Nunc opus est animis, opus est & pectore firmo. Liceat enim mihi cum poëta locum istum his ye bis interpretari. Virgil. Æn. 6. 252. V.403.

Πρὸς δὲ) πρὸς ὃ τούτοις, προσέτι δέ, Præterea verò. Passim & Herodotus hoc loquendi genus vsurpat, vt in nostro Ionico Lexico Lector videbit notatum, si Deus cœptis faueat. V.407.

Ἑπτά σ', ὡς ἴσασιν Ἑλλήνων ὅσοι) Septies eadem litera σ hîc legitur, quæ versum paulo duriorem pronuntiatu, & auditu minus gratum reddit. Athenæus τῶν διπνοσοφιστῶν lib. XI. 230. 33. Τὸ δὲ σὺν αἰτὶ τοῦ σ δωρικῶς εἰρήκασιν. οἱ δὲ μουσικοὶ τὸ σιγμὰ λέγειν παρητοῦντο, διὰ τὸ σκληρότερον εἶναι, καὶ ἀνεπιτήδειον αὐλεῖν. Eustath. in Odyss. A. 1379. 56. facit mentionem huius Euripidei versus, & poëtam hunc διὰ τὸν σιγμὸν, id est, propter nimis frequentem huius insuauis literæ vsurpationem à quibus carpi dicit, & præcipuè à quodam, qui sic loquens inducitur, V.476.

οὐ γέ σε ὅπη ἀπέπλαξας ἡμᾶς τῶν σιγμάτων Εὐριπίδου. Sed, si ne Poëtarum quidem princeps Homerus suis vitiis caruit, quid mirum si Euripides habeat & ipse aliquid, quod à Momo carpatur? Tulit ille patienter, tulit inhumanas τῶν Αἰσίτων τῶν μαστροφίλων πλήγας, easdem & Euripides fortiter ferat, importunásque coruorum crocitationes perpetuo silentio plectat.

Σύγχωρ' ἂν εἶτε) Mallem συγχάρ ἂν εἶτε. pro συγχωρεῖτε. Dicimus enim συγχωρῶν, ὀξυτόνως, vt rectè scriptum extat versu 703. Συγχωρεῖ μὲν ὁ λῶν. non autem σύγχωρον, V.491.

προπαροξυτόνως, quamuis hic error aliquot in locis apud hunc autorem nobis occurrat, vt & in Electra, v.1026.

V.618. Κακοῦ δὲ ἀνδρὸς οὐδὲν ὄνησις ἔκ ἔχει.) Sunt enim ἄνδρες ἄδικοι. Sophocles Aiace μεσῳ. 40. sententiam huic similem habet.

Ἐ'χθιστον ἀνδρῶν ἄδικον οὐδὲν ὠφελεῖ,

cuius versus interpretationem habemus pag. 59.

Οὔτοι σ' ἐκείνου τἀνδὸς ἄνοιστ' ἐχρῆν,

Πρὸς τοῦτ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.

Suidas in voce πέσημα, πρὸς τοῦτ' ὄλωλε scriptum habet; & ad Hectorem refert, à quo Aiax ensem acceperat, quo se interfecerat.

V.634. Ἐ'φῆις) Mallem ἐφῇς, vel ἐφεῖς. Hoc, optatiui erit aor. 2. act. ab ἐφίημι. Illud, subiunctiui, ab ἐφίω εις. ει.

V.644. Ὀ'ξύφρων κρίναι λέχη γυναικῶν) Hæc ab altero interprete sunt omissa, ab altero, male sunt explicata. Legitur in Basilienſi codice κρίνει. Sed vitiosè. Scribendum enim videtur κρίναι, siue dicas esse infinitiui aor. 1. act. siue imperatiui aor. 1. medij. Nam τὸ κρίνω in solo futuro κρινῶ. & in modis inde formatis corripitur, in aljis temporibus, modísque τὸ κρι longum est. Ne longius abeas, Hom. Il. B.

Κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας Ἀ'γάμεμνον.

& sexcentis aliis in locis. Diphthongus autem αι in infinitiuis, & imperatiuo aor. 1. medij, breuis est: at in tertia singulari optatiui aor. 1. act. longa censetur. Exempli gratia, ποιῆσαι in aor. 1. act. infinito, & in imperat. aor. 1. medij, ποίησαι: at in 3. opt. aor. 1. act. ποιήσαι. Si codex mendo caret, τὸ κρίναι nunc metri causa priorem syllabam correptam habere dices. Quod licentiæ poëticæ permissum. Quamquam non semper omnes τῆς ἀντιστροφῆς versus, eádem syllabarum, & pedum quãtitate seruata, versibus τῆς στροφῆς respondent, vt ipsa lex flagitaret. Interdum enim, imo verò sæpe, necessitas carminis hanc legem violat. Exemplis non est opus. Res ipsa fidem facit. κρίνειν autem λέχη γυναικῶν, hic legitima mulierum connubia dirimere significat. Hoc autem Venus facit, quoties est adulterij autor. Ὀ'ξύφρων verò vocatur is, qui acutè aliquid sentit, & cognoscit.

gnoscit. Qui ad res sentiendas, & cognoscendas ingenium acutum, ac promptum habet. Vocabulum hoc in vulgatis Lexicis non extat. Ideo significationem eius hic aperire volui.

Ἰκάνεις;) C. N. Lect. lib. 1 v. cap. 1. corrigit ἱστάνες. quod metri causa mihi quoque placet. Nam (vt docet Eustathius) ἱκάνω, τὸ ι, ἐν τῷ καὶ μακρὸν ἔχει. Hic autem in sexta sede spondeus esset, præter senarij legem, si rerineremus ἱκάνεις. Quæ verò Canterus eo loco subiicit, eum, qui Corinthum Delphis venerat, Delphos eodem tempore venire non potuisse, ac proinde non ἱκάνεις: at ἱστάνες legendum, hæc ideo mutationem nullam postulant. Quis enim ignorat has χρόνου ἐναλλαγὰς non solùm poëtis: sed etiam oratoribus esse familiares? Quare præsens pro præterito positum esse diceremus. At ipsa syllabarum violatarum quantitas hanc lectionis mutationem requirit. V.668.

Ἀ'στοῦ πόλει) Herod. libro 2. 85. 36. ποδαπὸν vocat. V.679.

Μάθοιμεν) C. cum Scholiaste μαθῇς ἂν legit. Hoc autem est δότε τὸ μαθόντες, Dimittes, trades. Hanc emendationem sequentia poëtę verba confirmant, versu 750. V.736.

Μήτ', ἄλλος ἰὼν τις πρὸς ἐμοῦ ἐκβῇ θρόνων ἄγαν

Χρήζων, μαθόντων ζῶν ἑκουσίῳ βίῳ.

Καλῶς ἔχει) Legitur & ἔχῃ: sed nihil mutandum. Hoc enim pendet à verbo λέξω, quod præcedit, & δοτὸ τῷ κοινῷ repetitum subauditur. V.777.

Ἀ'φυσαερῶν) Hoc ideo dictum, quia ex aquis auræ solent oriri, ac spirare. V.836.

Ἐ'γὼ σ' ἐμαυτῇ διὰ λόγων ἀφικόμην) Herodotus passim λόγον ἐωυτῷ διδόναι dicit, vt libro 1. pag. 9. 17. Quod loquendi genus nihil aliud significat, quàm aliquid secum reputare, perpendere, considerare, quasi dicat de re aliqua sibi ipsi rationes reddere, de re aliqua secum ratiocinari, de re aliqua consultare. Sic & pagina 54. 16. & lib. 3. 113. 43. & 122. 23. Sed in nostro Ionico Lexico Lector discendi cupidus exempla longè plura poterit videre. V.872.

V.892. Περιέμεθα) παρίεμεθα legendum, vt in Bas. cod. quod & vsitatius, & huic loco sensuique commodius. παρίεσθαι iam concedere significat, & ἐνδυναμεῖ τὸ συγχωρεῖν, vnde συγχώρησις, concessio, Rhetorica figura. Hoc patet ex sequentibus poëtæ verbis, ἢ φαμὲν κακὸς φέρειν, vbi Medea fatetur se prius male sensisse, & præteritorum peccatorum veniam simulata confessione petit, vt maritum faciliùs fallat.

V.927. Ἀπιστόν λόγοις) Fortasse ἀπειστόν, ἀπὸ τοῦ ἀπειθέω, legendum. Qua de re consule nostras in Xenophontem notas, pag. 6. C. in voce εὐπιστότατοι.

V.928. Γυνὴ δὲ, θῆλυ) Aristot. περὶ ζώων ἱστορίας lib. 9. cap. 1. 513. E. Διόπερ (inquit) γυνὴ αἰδρὸς ἐλεημονέστερον, καὶ ἀρίδακρυ μᾶλλον, &c.

V.940. Φεύγειν χθόνα) Sic & Virg. Ecloga 1. Nos patriam fugimus.

V.965. Χρυσὸς δέ) Huc illud poëtæ distichum opportunè referri potest.

Munera, crede mihi, placant hominésque, Deósque,
Placatur donis Iuppiter ipse datis.

V.973. Εἰς χεῖρ' ἐμείνης) Mallem ἐμείνω, vt hæc ita construatur, ἐκστῆθι ἐμείνω τάδε δῶρα δέξασθαι εἰς χεῖρα.

V.982. Ταὐτά) Præstaret πάντα legere, τὰ δῶρα scilicet.

V.1008. Αἳ, αἵ.) Hæc sunt separatim legenda, vt supra versu 292. de particulis φοῦ, φοῦ, monuimus. Eadem enim est ratio. In aliis codicibus rectè separantur. Canterus tamen hic etiam tacet, nec sui consilij rationes vllas reddit.

V.1015. Πρὸς τέκνων ἔτι) Videtur esse τιμῆσαι, διὰ τοῦ, φροντὶ τέκνων.

V.1056. Α᾽, α᾽.) Vide supra v. 292. & 1008. Nam hîc idem, quod ibi, faciendum constat, vt metri lex seruetur.

V.1078. Καὶ μανθάνω μὲν οἷα τολμήσω κακά) Ergo dicere poterit, quod apud Ouid. περὶ μεταμορφ. lib. 7. 150. de se dicens introducitur,

Sed trahit inuitam noua vis, aliúdque Cupido,
Mens aliud suadet. video meliora, probóque,
Deteriora sequor.

Infra, versu 380.

Τὰ χρὴς

Τὰ χρὴς ὀπίσω μέσται, καὶ γιγνώσκομεν,
Οὐκ ἐπαναγκάζομεν δέ.

Ἡμαίχετο) ἠμπίχετο potius videtur legendum, ab ἀμπίχομαι, ἐκ τοῦ ἀμφὶ, καὶ ἴχομαι. V.1159.

Ἀκραίας θεοῦ) Vide Ἄκρα apud Stephanum. & Ἄκραιον λέπας in nostro Græco indice in Thucydidem scripto. Eustath. ἀκραία Ἥρα ὀπιθετικῶς, παρὰ τὴν Ἄκραν λέγεται. 1403. 64. V.1379.

Τίς ἢ κλύει σου) Mallem κλύοι, vt sit optatiui. V.1391.

Πολλὰ δ᾽ ἐέλπτως κραίνουσι θεοί) Pindarus Olympiorum Ode 12. 136. V.1416.

Σύμβολον δ᾽ οὔπω τις ὀπίσσω θυνίων
Πιζὸν ἀμφὶ πορφύρεος ἐσομβρίας ὄβριν ἐτύθην.
Τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φράδαι.
Πολλὰ δ᾽ ἀνθρώποις παρὰ γνώμαν ἔπεσεν.
Ἔμπαλιν μὲν τέρψεος. οἱ δ᾽ ἀπαρᾶς
Ἀνηκούστησε ζάλας
Ἐς λόγ βαθὺ πήματος ἐν μικρῷ πεδάμενσαν χρόνῳ.

IN HIPPOLYTVM NOTÆ.

IDEM argumentum & Seneca tractat in suo Hippolyto. Vide & apud Ouidium epistolam Phœdræ ad Hippolytum. Illic enim multa reperies, quæ magnam huic fabulæ lucem afferent.

Πέτραν κατόψιον) Rupem excelsam, vnde prospectus in inferiora loca patet. V.30.

Εὐαλίου) ἡλίου. Sic rupem appellat solaribus radiis expositam, & in aprico loco sitam, quod vt efficiens causa ponitur, illud verò θερμὰς est effectum. Loca enim, quæ sunt patentia, quæque solis radiis feriuntur, sunt calidiora, quàm alia, quæ sunt vmbrosa. Latinus interpres εὐαλίου videtur legisse. Marinâ enim V.129.

rupem vertit. Quod mihi quoque placeret, si metri quantitas hanc lectionem pateretur. Alter, apricam rupem interpretatur, hanc ἠλίου scripturam secutus.

V.167. Τόξων μεδέουσαν) Homerus ἰοχέαιραν passim vocat.

V.172. Κομίζουσ' ἕξω) ἔλλειψις ἀπὸ τοῦ verbi ὄχω, ἀντὶ τοῦ, κομίζει. Est portans, id est, portat.

V.222. Ἐπίλογχον βέλος) Sic etiam in Hercule furente, versu 1003. legendum ἔγχος ὄπλογχον, non autem, vt vitiosè scriptum extat, ὅπλ' ἐγχόφ. Quam emendationem Cantero debemus.

V.231. Πώλοις ἑπέτας) Infra versu 1132. πώλων ἑπετᾶν ὀπιβάσῃ. Eustath. Ἑνετοὶ, ἔθνος, ὅθεν ἑπέται ἵπποι. καὶ Ἐνετὸς, πόλις, ἡ καὶ Ἐνετὴ, Φιλυκῆς. Hom. Iliad. B. 360.

Παφλαγόνων δ' ἦγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
Ἐξ Ἐνετῆς, ὅθεν ἠμιόνων γένος ἀγροτεράων.

Ἑνέτας autem (si codex mendo caret) accusatiuus est pluralis à recto ἑνέτης, ου. ὁ. primæ declinationis simplicium, vel secundæ, ab ἑνέτη, ης. ἡ. Quod pro magis vsitato ἑνετοὺς, vel ἑνετὰς positum dicemus. Vel ἀπὸ συγκοπῆς formatum ἐκ τοῦ ἑπέτους accus. plur. quintæ decl. simpl. Stephanus in voce Ἑνετοὶ, vbi mentionem Homericorum versuum facit, ἑνετίδας ἵππους περιφανῶς appellat. Alij voces istas Ἑνετοὶ, & Ἐγετὴ aspirant, quæ postea Βενετοὶ, & Βενετὴ. Qua de re consule Dionys. de situ orbis, cum Eustathij comment. pag. 54.

V.330. Χρυσοκόμας) Χρυσοκόμης, ἰκετευούσης. Res bonas orante.

V.365. Καταλύσει φρενῶν) Aliud est quod infra dicitur, versu 390. τοὔμπαλιν πεσεῖν φρενῶν. Verba sonant, in contrariam animi sententiam incidere, id est, sententiam mutare. Sed καταλύσει φρενῶν, accipiendum videtur pro, De sano mentis statu deturbari. Alter Latinus interpres paulo obscurius vertit, Excidere animo. καταλύειν φρενῶν, est Euripidea locutio, ἀπὸ τοῦ, καταλύειν τὴν φρενῶν πεσεῖν, id est, Mentis euersionem facere. τὰς φρένας καταλύειν, Mentem euertere, sanam scilicet, De sano mentis statu deturbare. καταλύειν enim (vt ex Suida, aliisque colligi potest) βλάπτειν, καταιρίφειν, ἀναιρεῖσθαι, ἀφανίζειν sæpe significat. καταλύσις verò, τὸ βλάψαι, εἶτα βλάβην, τὸ καταιρεφῶς, τὸ ἀναίρεσις, καὶ τὸν ἀφανισμόν. In vulgatis Lexicis hoc loquendi genus non reperies. Quare nobis hoc obiter obseruandum.

Ἡδονῇ προθέντες αὐτὴ τὸ καλόν) Aliàs simpliciter diceretur, ἡδονῇ προθέντες τὸ καλόν. Quod loquendi genus & Ennius de Fabio Maximo verba faciens, imitatus videtur, V.382.

Non ponebat enim rumores ante salutem.

Οὐκ ἂν δύ' ἦσην, ταὐτ' ἔχοντε πράγματα) ἦσθα, ἦτον, ἦσαν, tertia dualis imperfecti ἰῶ, ἴεις, ἰοῦ, ab εἰμὶ, sed σ redundat, vt docet Eustath. 100. 28. & 515. 39. Pro ταὐτ' ἔχοντε, mallem profectò ταὐτὰ ἔχοντε, vt sit pro ταὐτὰ, τὰ αὐτὰ πράγματα. Quomodo autem duæ voluptates, altera quidem bona, altera verò mala, literas easdem habent? Quia siue bona, siue mala sit ἡδονὴ, id est, voluptas, tam apud Græcos, quàm apud Latinos easdem literas habet. Nam à Græcis quidem ἡδονὴ, à Latinis verò voluptas appellatur, & literas quidem easdem vtrumque nomen in vtraque lingua semper seruat: sed pro varia qualitate varios etiam effectus habet. V.387.

Τέρμνα) Fortasse τέρεμνα scribendum, vt versu 536. & 768. & in Alcestide, versu 457. Vide τέρεμνον apud Eustath. V.418. V.430. V.447.

Τὸ σῶφρον) ἡ σωφροσύνη. Κομίζεται. φέρει.

Φεῦ τᾶς ἀν' αἰθέρα) Cic. de Natura Deorum lib. 2. 40. A. Quæ autem Dea ad res omnes veniret, Venerem nostri nominauerunt. Immensam Veneris potentiam, ac imperium, Ouid. Fast. lib. 4. pulcherrimis carminibus describit, quæ totum hunc Euripidis locum illustrare poterunt. Sic autem ille,

Illa quidem totum dignissima temperat orbem.
Illa tenet nullo regna minora Deo.
Iuráque dat cœlo, terræ, & natalibus vndis,
Perque suos coitus continet omne genus.
Illa Deos omnes (longum est numerare) creauit.
Illa satis causas, arboribúsque dedit.
Illa rudes animos hominum contraxit in vnum,

Et docuit iungi cum pare quemque sua.
Quid genus omne creat volucrum nisi blanda voluptas?

V.491. Διῆστον) Quid si διιστέον, ἀπὸ τοῦ διαπεμπτέον legeres? Hanc lectionem sequentia poëtæ verba confirmant. Dimittendi sunt, qui viro veram de te orationem enuntient. Si vulgatam sequaris, hic erit sensus, Dispiciendi sunt, & diligenter conquirendi, qui verum, aptúmque de te sermonem homini declarent. ἐξεπόντας verò pontum subaudita particula αι, pro futuro ἐξερωῦσας. Consule nostrum Xenophontis indicem Græcum in αι cum particip. aor. 2.

V.508. Εἰ δ' οὖν, πάθω) Interpretes alij videntur legisse, εἰ δ' οὔ. vertunt enim, sin minus. At nihil mutandum. Hic enim est sensus, Si tamen facere decreuisti quod cogitas, pare mihi.

V.601. Ἡλίου ἀναπτυχαί) Solis radij, qui explicantur, panduntur, & per aëris, terræque regiones diffunduntur.

V.612. Ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ', ἡ δ' ἄφρων ὀμώμοτος.) Aristot. Rhetor. lib 3. 143.

V.646. Δάκη) Animalia mordacia, vt serpentes. δάκη θηρῶν, pro θῆρας δακνάδας. vel simpliciter: at σωφρονοδοκιμοῦς pro ζῶα.

V.659. Ἕως ἄν) ἕως ἄν. quandiu, donec. Alij locum non bene intellexerunt.

V.669. Τάλαινις) Si codex mendo carer, hoc obseruandum, quia vix iterum alibi reperias idem vocabulum eodem modo formatum, pro τάλαις, quod vsitatum. Hoc autem metri causa factum dices. Eustath. πλεοναζόν ἐν μέσῳ λέξιν πολυβραχέων πρὸς συντέλειαν μέτρου δακτυλικοῦ. οἷον ὁδοπόρος, ὁδοιπόρος. μεσοπόλιος, μεσοιπόλιος. sic etiam in senario fiet τάλαις, τάλαινες. Vel τάλαιναι legendum, si non ad sequens πότμει: sed ad vocem γυναῖκες, quæ subaudietur, hoc referas. Vel etiam est declinationis, & formationis μεταπλασμὸς, de cuius vario genere consule Eustath. um.

V.831. Πρόσωθεν ἢ πόθεν) Mallem δὲ πόθεν, vt sensus videtur indicare.

V.872. Πρὸς δή τινος) ὑπὸ τοῦ, πρόσθεν δή. Præterea enim alicuius noui mali sinistrum augurium ceu vates prospicio.

spicio. versu 893. πρόσθεν. Vide nostrum Herodoteum indicem Græcolatinum πρὸς δέ.

Δικαλὸν ἔχει) Δίκαιον. Versum istum interpretes parum commode videntur interpretati. Sed ita locus est explicandus: At profectò aliquis amicorum in tuas aures insusurrans me calumniatus est, laboramus verò cùm simus innocentes. V.932.

Εἰς ἥλικας δὲ, κἀλίγου σοφώτερος) κἀλίγοις legendum. opponitur autem ὄχλος, ἥκιστα τὸ τοῦ δήμου πλῆθος τοῖς ὀλίγοις. V.987.

Μακρὰ ὑπερβολή) Aristot. Rhet. lib 2 102. hunc Euripidis locum innuere videtur, quum dicit, τοῦτο δὲ αἴτιον καὶ τοῦ πιθανατέρους εἶναι τοὺς ἀπαιδεύτους πρὸς πεπαιδευμένους ἐν τοῖς ὄχλοις, ὥσπερ φασὶν οἱ πυθμένες τοὺς ἀπαιδεύτους παρὰ ὄχλῳ μουσικωτέρους λέγειν. V.989.

Μήτ' ἀπαγγέλλειν κακά) Præcedens ὑπόταμος ὑπὸ τοῦ κοινοῦ hîc etiam est repetendum. V.998.

Ἀνθ' ὑπουργεῖν) vnica voce scribendum ἀνθυπουργεῖν. V.999.

Ἐγκλῆσαι δίκην) Vide κληδοῦχος, & ὑπέκλεψε γυνὴ apud Suidam. V.1011.

Ἐπίδας) In aliis codicibus legitur ἐπίβα, & ad Hippolytum refertur. Sed nihil mutandum. Est enim ad Hipp. ὑποστροφὴ, quod patet ex versu 1132. πόλων ἐκτὸς ὑπερβάσῃ. V.1128.

Ἄφαν') Sic & in aliis codicibus scriptum legitur, quæ scriptura si mendo caret (quod parum verisimile) datiuum esse dices ἀπικῶς versa diphthongo ει in η. Sed quamuis in plurali nomina tertiæ declin. contract. Atticè sæpissimè τοῦ δ' ξυγοῦ ει in η vertant, vt ἱππεῖς, ἱππῆς, βασιλεῖς, βασιλῆς, non existimo tamen in datiuo singulari idem etiam aut in hac declinatione, aut in prima contract. fieri licere, quemadmodum hîc videmus ἀφανῆ, pro ἀφανεῖ, nec istam lectionem tueri velim. Crediderim potius, expungendum, & neutrum genus in plurali iam loco aduerbij positum. Quemadmodum autem ἐκ τοῦ ταχέα, & ὠκέα, κατὰ συγκοπὴν aduerbia formantur τάχα, & ὦκα, ἀπὸ τοῦ, ταχέως, ᾠκέως, sic etiam nunc ἀφανῆ, pro ἀφανῶς sumendum videtur. Demosth. περὶ στεφάνου. 73. V.1290.

Πολλὰ μὲν φιλόπαιν' ἴσκωμάζοντες, πολλὰ δ' ὑμᾶς κατηρώων τε. pro σφᾶς. Nam πολλὰς non dicitur. Dicitur tamen πολλοὶ at poeticè potius, quam oratoriè. Consule Eustathium in voce πολλοί. Quia tamen & in Ione, versu 1154. legitur in datiuo singulari primæ contractorum, χρυσῆρι, pro χρυσῆρει communi, nihil mutare ausim: at hoc ἀφανῆ pro ἀφανῶς iam sumetur. quod obseruatu dignum, quia rarissimum. Vide Eustath. in ἦ δ' ὅς φθόγγος. Hanc αὐτοψίαν & Latini poëtæ sæpius imitantur, vt Crebra, pro crebrò. Virgil. τῆς γεωργικῶν lib. 3.84.

Victor equus, fontémque auertitur, & pede terram
Crebra ferit. & Multa, pro multum, Virgil. τῆς γεωργικῶν lib. 3. 75. 7.

Victus abit, longéque ignotis exulat oris,
Multa gemens. Recens, pro recenter, V. τῆς γ. lib. 3. 72. 27.

Sole recens orto, &c.

V. 1415. Εἴθ' ὣς ἀραῖον δαίμοσι βροτοῦ γένος) vel est ὑπαλλαγὴ, αὐτὸ τοῦτο, εἴθ' ὅσον ἀραῖος δαίμονες βροτοῦ γένει. Hoc autem metri causa factum dicemus. Vel ἀραῖος actiuè sumetur pro eo, qui alicui diras imprecatur, ac eum execratur, quemadmodum accipiendum videtur in Iphigenia in Tauris, versu 778.

Ἢ σοὶ τε ἀραῖα δώμασιν γένηται. Quam significationem & in vulgatis Lexicis obseruatam reperies.

IN ALCESTIDEM NOTÆ.

V. 25. Ἱερῆ θανόντων) Poëta mortẽ appellat, mortuorum sacerdotem, quòd mors vt quidam sacerdos homines mactet, ac Plutoni, Inferorum regi mactatos offerat. Ideo mors ipsa versu 75. de se dicit, ὡς καταρξαμένη ξίφει. ἱερᾶ verò κατ' ὑποκοπὴν dictum αὐτὸ τοῦτο, ἱερεῖα, τουτέστιν ἱερία. Hoc autem commune. Illud verò Ionicum.

Ὠνοῖντ' ἄν) Suspicor legendum ἀνοῖντ' ἄν, ab ἀνέομαι, ἀνοῦμαι. Emo, redimo. Sic & alter Latinus interpres videtur legisse. Vel ὀνῆντ' ἄν, ab ὄναμαι, iuuor, vtilitatem ex aliqua re percipio. V. 60.

Οὔτου τόδ' ἔγχος) Οὗτος, αὐτὸ τοῦτο, οὗ, videtur legendum. V. 77.

Τί γὰ θαρσοῦσι;) Fortasse melius, τί σε θαρσοῦσι; V. 95.

Εἰ φῶς τόδ' ὧν) In aliis codicibus scribitur εἰς φῶς. ὧν, αὐτὸ τοῦτο, ἐν φαεσί. Sic autem Stiblinus, *O si in hac luce esset Oculis videns.* Et post verbum ὧν, distinctio notatur: Sed nihil innouandum. Nam hæc ita sunt accipienda, εἰ Φοίβου παῖς ὧν δεδορκὼς τόδε φῶς, αὐτὸ τοῦτο, εἰ τόδε φῶς ἔλευσσεν, vel ἔβλεπεν, id est, Si Phœbi filius hanc lucem aspiceret, si viueret. V. 120.

Φοίβου παῖς) ἀπελφεκτικῶς Æsculapium intelligit, de cuius parentibus, & origine vide Ouidium τῆς μεταμορφώσεων lib. 2. 544. 55. & Fast. lib. 1. V. 122.

Accepit Phœbo, Nyphaque Coronide natum, &c.
Et τῆς μεταμορφ. lib. x v. 348.

Δμηθέντας γὰρ δίκῃ) Ouid. τῆς μεταμ. lib. 2. 55. de Æsculapio infante verba fiunt, V. 125.

Aspicit infantem, totique salutifer orbi
Cresce puer, dixit, tibi se mortalia sæpe
Corpora debebunt. Animas tibi reddere ademptas
Fas erit, idque semel Dijs indignantibus ausus
Posse dare hoc iterum flamma prohiberis auita.

Consule & Cic. de Nat. Deorum. lib. 3. 70. B. 71. A.

Περὶ αὐτὸν εἶλε δύσολον) Virgil. Æn. 7. 300. V. 126.

Tum pater omnipotens, aliquem indignatus ab vmbris
Mortalem infernis ad lumina surgere vitæ,
Ipse repertorem medicinæ talis, & artis,
Fulmine Phœbigenam Stygias detrusit ad vndas.

Ὦ λίκκοι) Huic simile lamentationem instituit & Dido apud Virgil. Æn. 4. 210. & apud Sophoclem in Oedipo Tyranno Iocasta regina, pag. 201. M. & in Trachiniis 364. Deianira, quum ea dicit, quæ locum istum exornare possunt, V. 175.

Φεύγουσιν οὐδὲ δὴ τὸν γωνάκτα δεμνίοις
Τοῖς ἠσκημένοις χροτὶ βάλλουσιν φάρη.

Ὅπως σὴ ἐτέλεστε πυδ' ὑπερδρομὸς ἀνία,
Κυτίζιν' ἐν μέσοισιν δύναις θείοις.
Καὶ δακρύων ῥύξασα θερμῶν ἀκμάτα,
Ἔλεξιν, ὦ λέχη τε, καὶ νυμφεῖα ἐμά,
Τὸ λοιπὸν ἥδιν χαίρειδ', ὡς ἐμὶ οὔποτε
Δέξειδ' ἔτ' ἐν κοίταις ταῖσδ' ἐνήσεται.

Ὁ οὔποτ' ἐκλελήσεται) ἀντὶ τοῦ, οὐ φύσεται. Sed τὸ υ τῆς διφθόγγου οὖ nunc est elisum metri causa, ideóque solus V.196. spiritus asper supra τὸ ο remansit.

Κλέψαι πρόσωπας) Si codex sanus, hoc verba sonant, Furari solis aspectum vult, id est, Solis lucē furtim, ac raptim intueri vult. Alioqui fortasse videretur legendum, βλέψαι πρὸς αὐγὰς βούλει τὰς ἡλίου, id est, Splendidū solis lumen intueri vult. V.204.

Ἡμέρας) Mallem ἀμέρας. Doricè enim hîc loquitur poëta. Sic eodem versu dicit ἄλιος, & sequenti, νηφέλας, pro communibus ἅλιος, & νεφέλης. Sed non hoc tantùm in loco: verùm & in aliis multis eundem errorem reperias, & contrà, passim legas Doricè multa vocabula importunè prolata, quū nulli Dorismo locum esse constat. Quod ab imperitia, & negligentia librariorum, ac typographorum manasse quis non videt? Quare lectorem semel admonitum volui, ne quoties in hęc vocabula inciderit, turbetur, quasi poëta varias dialectos temere confundat. Ne tamen quis aliquīd à nobis confidentius innouatum putaret, hęc vt offendi scripta, sic etiam intacta censui relinquenda, præsertim cùm sensus ex vulgata lectione, metrorum lege non violata, commodus elici possit. V.243.

Πόσι) Sic & versu 323. id est, ô marite. Interpretes alij videntur codicem nacti, in quo scriptum erat, ποσί, id est, pedibus. Vtraque lectio bonum habet sensum. Nihil tamen mutandum. V.268.

Ἥκον βίου) ἀντὶ τοῦ προσήκοντος. Hoc verò Atticè pro communi προσήκοντος Βίου, sub. ἕνεκα. Cùm deceat ipsos honestè mori pro filij vita. Scholiastes aliter, ἥκοντος καιρὸν τοῦ βίου πρὸς τὸ καταθανεῖν. Lectori iudicium vtriusque lectionis permitto. V.29.

Μονάμπυκας) Videtur compositū pro simplici μόνους. Sic & V.428.

Sic & in Supplicibus v.586. aliàs σωφρονίμως dicitur μανεστόλους, μονήρεις, & κέλητας. De quibus vocabulis Eustathium consule.) (πίδριπτα.

Οἶκον ἐκτενοῦσι) Alter interpres, Habitans. Alter, Colas. Sed neuter verbi vim expressit, quod significat, Ores, vel Orabis. Si codex mendo caret, figuratè sedibus infernis, sole carentibus, ac obscuris tribuetur, quod earum domino Plutoni propriè conuenit, quem ethnici precibus orabant, vt propitium haberent. V.437.

Ὅς' ὅλλ' κώπα) Charontem ἀφεφραστικῶς intelligit, quem poëta Æn.6.253. nobis longè melius describit, quàm Euripides, Euripidisque verba diuinitus interpretatur, V.439.

Portitor has horrendus aquas, & flumina seruat
Terribili squalore Charon, cui plurima mento
Canicies inculta iacet: stant lumina flamma:
Sordidus ex humeris nodo dependet amictus.
Ipse ratem conto subigit, velisque ministrat,
Et ferruginea subuectat corpora cymba
Iam senior: sed cruda Deo, viridisque senectus.

Σπάρτα) Mallem Σπάρτᾳ cum ι subscriptio, ἀντὶ τοῦ, ἐν Σπάρτᾳ, ἤτοι Σπάρτῃ. Vel τὸ ᾳ ἀπικῶς, ἰωνικῶς, καὶ δωρικῶς sublatum dices, quod parum verisimile. Sic etiam ἄρᾳ potius, quàm ὥρᾳ. id est, certo statóque anni tempore. Vel καὶ particula subaudienda ante ὥρᾳ, vel est ἀσυνδέτον τοῦ πολυσυνδέτου ἐπὶ τοῦ δωρισμοῦ. Locus enim iste nobis ita videtur accipiendus, νίκᾳ Καρνείου μηνὸς κύκλος ὥρᾳ περιίστηται Σπάρτᾳ, ἀντὶ τοῦ, νίκῃ ὁ τοῦ Καρνείου μηνὸς κύκλος περιίστηται, παρέρχεται τῇ Σπάρτῃ, ὡρισμένῳ τοῦ ἔτους χρόνῳ, καθ' ὡρισμὸν, καὶ παγκαθὸν τοῦ ἑαυτοῦ χρόνου. περὶ δὲ τῶν Καρνείων consule Athenæum lib.4.71.8. & deinceps. & lib.14.315.19. & deinceps. Vel ἄρᾳ τῇ εἰρεσιώνῃ ὁμοιότητι, τουτέστιν ἔαρι, καὶ κατὰ πεπταῖς, ἤγουν ὥρᾳ γάρ τι ἔαρ κατ' ἐξοχήν. Eustath. ὥρᾳ, τὸ ἔαρ, καὶ ἁπλῶς κλῶ· οὕτω λεγόμενον ἐκλείπως λέγεται. οἷον ἐκ τοῦ, ὅσα τε φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ὄρνιθος δὲ τοῦ, ὄρνις ἐν εἰρεσιώνῃ ἐστίλωσε. 256.631.6.

Κτανὼν, & θανών) Cum Cantero mallem & ego κτανών, & θανών. Si tamen in codice nullum est mendum, hæc δωρικῶς scripta dicemus. Dorienses enim V.438.

non solùm in genitiuis pluralibus declinationum simplicium τὸ ω in α mutant: sed etiam in multis nominibus,& participiis in quibus est α. Quod ad primam,& secundam declinationem nominum simplicium attinet,non est opus vllis exemplis, quia res est luce meridiana clarior, & non tantùm antiquiores, sed & recentiores Grammatici hoc obseruarunt, & scriptis mandarunt.Sed in tertiæ etiam, & quintæ declinationi genitiuis pluralibus eundem Dorismum habere locum nec animaduertisse,nec alios admonu sse mihi videntur,aut quinam isti fuerint, qui nos hac de re monuerint, equidem ignoro, & ingenuè fateor nihil huiusmodi apud vllum vel Græcum,vel Latinum scriptorem hactenus à me lectum,& obseruatum. Quare in eorum gratiam,qui linguæ Græcæ dãt operam,variis exemplis nostram sententiam confirmabimus. In tertia declinatione,Pindarus Pyth.Ode x.ex Stephani typis,pag.320.dixit, παίδων διαυλοδρομᾶν,pro communi δολιχοδρόμων.Et 324. ὀρθιαῦ κιοσδάλων.pro ὀρθίων.Idem Pyth.Ode xij.342. αὐλεῖ,pro αὐλῶν,ab αὐλὸς,οῦ.ὁ. Tibia.Idem Nem.Ode 11.358.2. ἱερᾶν ἀγώνων.pro ἱερῶν.Et Ode 1v.384. θρασυμαχᾶν λεόντων. pro θρασυμάχων. &c. Hîc præter ipsum ω in α mutatum, in plerisque etiam accẽtum Doricè mutatum videmus. In quinta,Theocritus Idyllio primo,4. Καὶ τὰν Κρατιδᾶν, pro Κρωτιδῶν,à recto Κρατιδᾶς,pro Κρωτιδᾶς.Idem Idyll.v.54. τοῦ ἀγρᾶ,pro τῆς ἀγρᾶς,ab ἀγρὰ. Quinetiam apud Aristophanem ἐν Νεφέλαις pag. ex Basil. typis in f° cum Scholiis Græcis, 80. legitur in tertia contractorum, κιθρᾶν,pro κιθρῶν,à recto κιθρᾶς.

Κιθρᾶν τιμάχῃ μεγάλας ἀγαθᾶς.pro κιθρέων,ῶν. Vide Scolia. In nominibus verò, nulla genitiui pluralis habitatione,πεσσᾶτος,pro πεσσῶτος, Theocr. Id.8.72.versu 5.& 76.1.& passim. In participiis, vt, πεινδῶτι,pro πεινῶντι. Theocr.Idyll.x v.130.1.Sed (si modò consiliis, conatibúsque nostris Deus Opt.Max.faueat) hisce de rebus & fusiùs, & dilucidiùs agetur in nostro Lexico Dorico,vbi tota lingua Dorica ad certas regulas,& præcepta reuocabitur,& exemplis illustrabitur.

Συμβᾶλᾶν

Συμβαλαν) Fortasse συμβαλῶν, vt sit participium futuri,quod sensus ipse videtur indicare,Commissurus. Nondum enim certamen ab Hercule commissum erat. vel ἂν subaudienda, quæ vim futuri verbis addere solet non rarò.vel est χρόνου ἐναλλαγή. V.504.

Χαρᾶ μελέων) C.legendum putat χάρᾳ τε λέων. Quod mihi quoque vehementer placet.Quid autem hæc sibi velint,ex Eustathio patet, χάρᾳ λέων (inquit) ὅπισθιακὸς, ὅτι τὸ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶ χαροπότητος ὅτω λέγεθ, διὰ τὸ θηνατικοποιὸν,παρὰ τὸν ἐν Ἅιδου Χάρωνα.Sequentia verba, βαλιαὶ τε λύγκες istam emendationem confirmant. Nam particula τε præcedentem alteram τε videtur iã desiderare, vel saltem nomen aliquod animalis alicuius,vt leoni,vel alius. V.578.

Κἰσθίεσκ) Canterus ἐχάρᾳν emendat. Ego (si diuinare licet) crediderim hæc ita legenda, ἃ πίεσκ' ἐπὶ Μολοσσῶν πάσσας. Quæ statio ponitur vltra Molossos, quæ vltra Molossorum regionem sita fertur. V.593.

Ἧσται) Tertia singularis perfecti passiui ab ἵζω, ἵσω (quod inusitatum) perf.pass.ἧσμαι.ἧσαι.ἧσται. V.604.

Νερτέρων ἀγάλματα) Inferorum delicias. Dona,quibus mortui, siue manes, qui sunt apud inferos, delectari solent. V.613.

Καταφθινεῖν) Si codex sanus est,dices esse futuri,non tamen vsitati, infinitum, pro communi, receptóque καταφθίσειν, vt ἀ φθίω, quod à φθίω, de quo Eustath. Quod metri causa fiet,vt syllaba φθι corripiatur.Nam in senarij sexta sede spondeus non habet locum,vt docet Hephæstion. Quare καταφθινεῖν præsentis esse non potest,si syllabarum quantitatem spectes, licet Atticè formatum videatur à grauitono circumflexum. τὸ δὲ φθι μακρόν.Hom.Odyss.Ξ.410. V.622.

Τοὺ μὴ φθίνοντος μιλῶς, πυ δ' ἰσταμένοιο. Et Odyss. T.574.

Λύειν βροτοῖσιν) λυσιτελεῖν, expedire, conducere, vtiles esse. ἄξιον δὲ, λυσιτελεῖς, σύμφορον, συφέρον, ὠφέλιμον. V.628.

Τοὐπισ'.εἶ) τὸ ὅδε σοι. καὶ τὸ ὅδε σοι ὄν, quantum in te est. V.696.

V.694. Τὸ μὴ θανεῖν) διὰ τὸ μὴ θανεῖν, ἕνεκα τοῦ μὴ θανεῖν.

V.704. Εἰς ἐμὲς κακῶς) Vel cum Cantero legendum, εἰ σὺ ἐμὲς κακῶς. vel interrogationis nota post verbum ἐμὲς κακῶς. erit collocanda. Sic, ἐρεῖς; Nobis malè dices?

V.733. Αἷμα) Subaudiendum διά. δι' αἷμα verò, ἀντὶ τοῦ, διὰ τὴν ὠὸνον. σφαγὴν.

V.734. Ἔῤῥου) ἀντὶ τοῦ ἔῤῥε, quod vsitatius. Hoc ab ἔῤῥω. Illud, ab ἔῤῥωμαι. Quæ verò sequuntur χ' ἥ, sic fortasse melius, χ' ἥ, pro κ' ἥ.

V.741. Ὦ χθονία, τόλμης, γυναῖα) C.Nou.Lect.lib.v i i i.cap.v. legendum esse dicit τολμῆς. Hæc sunt eius verba, quibus suam emendationem tuetur. Oedipus (inquit ille) rex in sua fabula Creontem per iram sic alloquitur,

Οὗτος σὺ, πῶς δὴ δεῦρ' ἦλθες; ἢ τοσόνδ' ἔχεις
Τόλμης ἀφ' ὅσωπον, ὥστε τὰς ἐμὰς σέβας

Ἵκου, &c. (Sic enim in Canteri correctione constat legendum, vt apud Sophoclem, in Oedipo Tyranno, rectè scriptum extat, pag.174. non autem ἀκου, vt in Canteri codice vitiosè scribitur.) Horum versuum secundi corruptum est initium, & pro τόλμης, scribendum τολμῆς. Nam quemadmodum τιμῆς pro τιμήεις, sic τολμῆς pro τολμήεις contractum vsurpatur. Sed (quod cum bona tanti viri venia dictum volo) nec apud Sophoclem, nec apud Euripidem quidquam nunc est mutandum. Vulgata enim Sophoclis lectio pulcherrimum habet sensum, & elegantem ἀναλλαγὴν, ἀντὶ τοῦ, ἢ τοσοῦδε τόλμης ἀφ' ὅσωπον ἔχεις; An tantæ audaciæ vultum habes, pro, an adeo audax es, vt, &c. Vultus autem mentionem fecit, quòd pudoris sedes in oculis sita credatur. Ideo poëta hominem impudentem κυνώπην, id est, caninis oculis præditum appellare solet. Quid quæso significarent ista, ἢ τολμῆς τοσόνδ' ἀφ' ὅσωπον ἔχεις; Hoc verba sonant, An audax tantum vultum habes? Quid opus ista mutatione? Quis hanc ἀναλλαγὴν hoc loco non animaduertit? Iudicet Lector.

Apud Euripidem verò, si quid sit mutandum, solum κόμμα, quod virgula vulgo vocatur, post τόλμης, tollendum videtur. Sic autem locus intelligetur, ὦ χθονία τόλμης ἕνεκα. O mulierem audaciæ causa generosam. O generosam mulierem, quæ pro marito mori audet. Si Canteri correctionem sequaris & accentum, & genus nimium confidenter mutabis. Cùm autem Euripides dicat χθονία, & γυναῖα, cur nulla cogente necessitate vocem τολμῆς pro τολμήεις, hócque pro τολμήσασα, nunc ἀπλῶς inter duo communia ὁπότερα, in eodem versu ponendam esse contendes?

Ἀλλ' ἢ πέπονθα) Mallem ἀλλ' οὔ. Vel interrogationis notam tolle. V.816

Τίθεις ἀλγέων) Canterus emendat πιθεῖσ' ἀλγέων. Ego verò πιθὼς legendum arbitror, à πιθέω, ῶ. quod non solùm poëticum: sed etiam orationis solutæ, & Atticis familiare. Nullum dolorum finem facis, nullum dolendi finem facis. Hoc autem ad Admetum referetur. Si lectionem Canteri sequi malis, hoc participium πιθεῖσα ad τύχα præcedens erit referendum, & cum verbo ἥκει coniungendum. V.890.

Διαβάντε) ἀπλῶς ἀντὶ τοῦ κτίνοδ διαβάσα. Subaudiēdum autem ψυχὰ, vel ψυχὰς, vt ante. Sæpe enim poëtæ nomen plurale cum participio dualis numeri coniungunt, vt hoc loco videmus. V.902.

Κλαίει) Mallem κλαίῃ, vt sit subiunctiui, quod ex præcedentibus, & sequentibus poëtæ verbis facilè colligi potest. V.448.

Ἐλίσσει) Scribendum videtur ἑλίσσει, ἀντὶ τοῦ ἑλάσσουσι, κατὰ χρόνου ἐναλλαγὴν. Exagitabunt. V.951.

Ἤξα Vel ᾱ subscriptum nunc Atticè, Ionicè, & Doricè neglectum, vel (quod longè probabilius) ᾗξα scribendum, ab αἴσσω, ξω. V.963.

Ἀνυπτιῶν) Vide in vulgatis lexicis αἰπήμης, & αἰπήμα φάρμακα. Hunc locum interpretes Latini non satis bene videntur interpretati. V.972.

Δαμάζεις σὺ βίᾳ σίδαρον) C.N.Lect.lib.4.cap.x i x. legēdum censet, δαμάζει σου βίᾳ σίδαρον. i. Domat tua vi ferrum. Et τὸ δαμάζει ad ζιὰ præcedens refert. Quam correctionem & ego laudo. Hanc præcedentia confirmant. V.981.

V.989. Σκότιοι) νόθοι. furtim geniti.

V.992. Φίλα δ' ἔπ) Nisi fallor legendum, φίλα σ' ἔπ. id est, & adhuc.

V.996. Χῶμα νομιζέσθω) Fortasse νομίζεσθαι, αὐτὶ τοῦ, νομίζου, hócque pro νόμιζε, id est, Existima. Illud quidem ἰωνικῶς. Iones enim sæpe infinitos vsurpant pro imperatiuis. Hom. Iliados B.

Παῖται μετ' ἀμφιπόλοις ἀγορὴν ἐέρδμεν ἀγῆρθεν.

Hoc verò ἀττικῶς. Attici enim sæpe passiua, vel media pro actiuis, & contrà, solent vsurpare. Vel τὶς subaudiendum, & νομιζέσθω pro νομιζέτω accipiendum Atticè. Canterus τύμβου putat legendum. quod non displicet. Vocabit autem poëta χῶμα τύμβου, αὐτὶ τοῦ, τύμβον ἐκ χώματος, εἴτε γῆς χωσθείσης, καὶ συμφορηθείσης πεπιεσμένον. Sepulchrum ex terra congesta factum. Hæc ideo dicuntur, quia τύμβον genere neutro dici non potest.

V.1023. Πρόξας) κακῶς δηλονότι.

V.1037. οὔτοι σ' ἀπιμίζων) Metri causa, quia τὸ π in verbo πιμπλῶ, & aliis inde formatis longum est, legendum crederem, οὔτοι σ' ἀπίζων, vel οὔτοι σ' ἀπιμῶ, οὐδ' ἐν αἰχροῖσιν πείσῃ. Sed si αἰχροῖσιν retineas τὸ ι finale produci dices, quod aliâs corripitur, cùm naturâ sit anceps. In Aristophane passim hoc reperias factitatum vel à poëta consultò, vel à typographis per negligentiam litera omissa.

V.1055. Εἰς θάλαμον βύσας) Canterus βύσας legendum putat, quod αὐτὶ τοῦ ἀναβιβάσας, ἤγουν ἀναβιβάσας sumetur, id est, Vbi eam in defunctæ thalamum ascendere fecero, vel iussero. Vbi eam in defunctæ thalamum deduxero. Sed ego nihil mutandum censeo, cùm ex vulgata lectione commodissimus sensus eliciatur. An in defunctæ thalamo eam conclusam alam? Βύω. μ. βύσω. φράττω, κλείω, συγκλείω. εἰς θάλαμον βύσας, ἀττικῶς, αὐτὶ τοῦ, ἐν τῷ θαλάμῳ συγκλείσας. Hæc autem non contradicendi studio. nec vt aliis acutior, ac peritior habear, à me scribuntur: sed vt omnes intelligant, nihil temere mutandum in auctoribus, quos explicare, non vitiare, neque mutilare decreuimus.

Ταῦτ'

Ταῦτ' ἔχουσα) Mallē ταὐτὰ ἔχουσα, pro ταὐτά, τὰ αὐτά. Eadē. Sensus, & legitima cōstructio lectionē istā flagitat. προσπίξαι verò, similis es. à verbo προσπίκω, assimilo, vel similis sum. Futurum προσπίξω. perfectum pass. προσπέπιγμαι, προσπέπιξαι, hinc per διάλυσιν, προσπίξαι, ᾗ ἔστιν τὸ εἰς η, προσπίξαι. Aliâs à προσπίσσω. ξω. deduceretur, quod irruo significat. Sed hoc ad rem præsentem nihil facit. A προσπίκω formatur προσπικάζω, τὸ προσεμοιῶ, similem facio, reddo, puto, quod in oratione soluta frequens. Hinc etiam poët. εἴσκω, τὸ δοκῶ, ᾗ τὸ προσπικάζω. Hom. Il. E. 182. V.1062.

Τυδείδῃ μιν ἔγωγε διάφορον πεύθομαι εἶσαι.

Οὐ γαμεῖς, ἀλλὰ χηρεύεις) αὐτὶ τοῦ, γαμήσεις, ᾗ χηρεύσεις. χέρνης ἐναλλαγή. Sic versu 1094. καλῶ, pro καλέσω. Lauda me, vel vitupera vt virum hunc nunquam sponsum vocaturus. Non curo vtrum me laudes, an vituperes, quia nunquam me sponsum vocabis. V.1089.

Ἀνίλπιστον τόδε) Subaudi κρίνω, vel νομίζω. V.1123.

IN ANDROMACHAM NOTÆ.

Πλασθεῖσα) κατὰ συγκοπὴν, αὐτὶ τῦ, πεπλασθεῖσα. à πελάζω. σω. V.25.

Μανίας, ὦ) Hic locus ita nobis accipiendus. μανίας, δι' ὦ ἥκεται Φοίβου φόνου παθών, ἤγουν πατρῴου φόνου, οὗ, δηλονότι πρᾴγματος, δι' ὦ αἰτησιν, δι' ὦ κατηγορίαν Φοίβου, νῦν πάει δίκῃ. Vt autem apud Latinos dicitur, Aliquem cædis postulare, i. accusare, Vel. De cæde postulare, sic etiam apud Græcos, αἰτεῖν τινα φόνου, ᾗ περὶ φόνου. V.52.

Ἔπεμψ' αὐτόν) Canterus, ἐς αὐτόν. Subaudiendum autem erit ἀγγέλους. Atqui non semel tantùm: at q. d. Iæpius, ad ipsum misi nūcios. Potest & ita nō ineptè versum explere, vt nihil subaudiatur, ἔπεμψα μέτ' αὐτόν. pro μετέπεμψα. accersiui. Per nuncios ipsum accersiui. μεταπέμπειν enim, & μεταπέμπεσθαι idem. V.81.

V.85. Μηχανᾶς.χωὶ ἀφεῖ.) Euripides in Medea, versu 407, πεφύκαμεν

Γυναῖκες εἰς μὲν ἔσθλ' ἀμηχανώτατα,
Κακῶν δ' σοφώτατα.

V.100. Χρὴ δ' ἔποτ' εἶδέν' ὄλβιον βροτῶν) Canterus versum hunc ita corrigit,

Χρὴ δ' οὔ ποτ' οὐδὲν' ὄλβιον βροτῶν.

Quare τὸ εἰδέναι retinet, quod ob sequentem vocalem reiecit metri causa diphthongum αι. quod poëtis familiare. εἰδέναι verò sumetur pro νομίζειν, id est, existimare. Ego verò sic,

Χρὴ δ' οὔποτ' εἰπεῖν οὐδὲν ὄλβιον βροτῶν.

Idem & in Troadibus: at aliis verbis repetitur, vers. 510. Et in Heraclidis, versu 865. & 866. Herodotus lib. 1. 8. hoc dictum Soloni tribuit, qui Crœso dixerit neminem beatum esse iudicandum ante mortem. Arist. περὶ ἠθικῶν τῶν Νικομαχείων lib. 1. cap. 9. 4. A. & cap. 10. M. Solonis dictum, mentémque nobis interpretatur. Huc spectant quæ Sophocles in Oedipi Tyranni fine, pag. 210. dicit,

Ὥστε θνητὸν ὄντ', ἐκεῖνον τὸν τελευταῖον ἰδεῖν
Ἡμέραν ὄπισθοπομπα, μηδὲν ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
Τέρμα τοῦ βίου περᾶσῃ, μηδὲν ἀλγεινὸν παθών.

Quam sententiam Ouid. περὶ μεταμορφ. lib. 3. 95. Sic expressit, *Sed scilicet vltima semper*
Expectanda dies hominis est, dicique beatus
Ante obitum nemo, supremáque funera debet.

V.108. Εἴλκυσε δ' ἕκτορα) Virgil. Æn. 2. 146.

In somnis ecce ante oculos mœstissimus Hector
Visus adesse mihi, largóque effundere fletus,
Raptatus bigis, vt quondam, atérque cruento
Puluere, pérque pedes traiectus lora tumentes.

Idem Æn. 1. 127.

Ter circum Iliacos raptauerat Hectora muros,
Exanimúmque auro corpus vendebat Achilles.

Hom. Iliados X.

Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα.
Ἀμφοτέρῳν μετόπισθε ποδῶν τετληότε τένοντε
Βῆ σφυρὰ ἐκ πείρινε, βοείας δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,

Ἕ δὲ

Ἕ δὲ φέρετο δ' ἔσκετο κάρη δ' ἕλκεθε ἆσσον ἑαυτῷ, &c.

Vide & Iliados Φ. in principio. V.121.

Εὑρεῖν) Canterus vel τιμᾶν, vel τίμιον legendum censet. Sed siue locutionem, siue sensum, & syllabarum quantitatem hoc loco spectes, nullam mutationis faciendæ necessitatem nobis imponi cognosces.

Ὡς ἡ Λακαίνα τῆς Φρυγῶν μείων πόλις V.193.
Τύχῃ δ' ὑπάρθοι, καὶ μ' ἐλεύθεραν ὁρᾶς; C. N. Lect. lib. 1. cap XVII. priorem versum sic emendandum ait,

Ὡς τῆς Λακαίνης ἡ Φρυγῶν μείων πόλις.

Sed si correctionem istam sequaris, quæ maximam habet mutationem, non solùm sententiæ venustatem, & acumen tolles: sed etiam poëtæ mentem oppugnabis, ac euertes. Hic enim est huius loci sensus: An ego à legitimis nuptiis arcere, ac propulsare te videor, quasi Spartana ciuitas minor sit Phrygum vrbe, Troia scilicet, quasi etiam patria mea tuam fortuna, & felicitate superet, & ego quidem libera, tu verò serua sis? Quis crediderit te Spartanam, quæ virum recenti victoria ferocem habes, quæ propter Spartanæ ciuitatis potentiã, & felicitatẽ magnifice de te sentis, à me muliere Phrygia, captiua & ob patriã à Græcis expugnatã, ac euersam afflicta, & de me demisse sentiente, à legitimo connubio repelli? Quis hoc crediderit? Audiamus rationes, quas Canterus affert, vt suam lectionem tueatur. Non potuit (inquit ille) vrbs Spartana simul & μείων esse, & τύχῃ ὑπάρθοι. Fateor & ego. Nam τὸ μείων iam non tam ad vrbis, ac murorum ambitum, & amplitudinem, quàm ad eius opes, virésque referendum. Vix autem credibile videatur potentiores ab infirmioribus superari, & secundam ab aduersa fortuna vinci. Res hîc humano more perpendimus, nec de diuina potentia disputamus, cui nihil ἀδύνατον. Si vera sunt, quæ Canterus eo loco dicit, quomodo igitur ἡ Φρυγῶν μείων πόλις τῇ τύχῃ ὑπάρθοι τῆς Λακαίνης? Hæc ipsa correctio rationes eius refellere videtur. At fortasse μείζων πόλις scribere voluit, id est, maior, ac potentior. Hoc verisimile. Sic autem vertes,

Quasi Phrygum vrbs maior, (ac potentior sit) Spartana,

Eámque felicitate superet.

Nos verò vulgatam lectionem vt optimam sequi non dubitamus: at poëtæ verba sic explicanda censemus. ὡς ἡ Λάκαινα πόλις, ἡ Σπάρτη δηλονότι, μείων, μικροτέρα, καὶ ἀδυνατωτέρα ὀξὺ τῆς Φρυγῶν πόλεως, τῆς Τροίας, καὶ τῇ τύχῃ ὑπορθεῖ τῷ Σπάρτῳ, τῇ δυτυχίᾳ τῷ Σπάρτῳ ὑπορβάλλει. Sic enim τὸ ὑπορθοῦν construendum videtur, vt τὸ ὑπορθορεῖν, & τὸ ὑπορθεκμεῖν, quæ sunt synonyma. Hom. Iliad. Θ. 281. 20.

Ἵππων ἦρα πάφρον ὑπορθορέσσαμεν ὠρικτῷ. Eurip. Ione. versu 973.

Καὶ πῶς τὰ κρείσσω, θνητὸς οὖσ' ὑπορθράμω;

Tantùm post nomen πόλις, distinctionem ponimus, nihil præterea mutamus. Nam quòd verbum ὀξύ, vel ὑπαύχῃ sit subaudiendum, vel cæcus videat. Hoc autè ἐλλείψεως genus & poëtis, & oratoribus, & historicis est familiare. Si quis exempla cupit habere, consulat nostrum Græcum indicem in Xenophontem. Hic vnus eius desiderio prolixè satisfaciet. Illud ad huius loci faciliorem intelligentiam addetur, hæc αὐτοφερεστικῶς, serúsque contrario sumenda. Voluit enim Euripides demonstrare Hermionem non debuisse tale quid de Andromacha suspicari. Rationes hæ sunt: Quia Spartana ciuitas est & potentior, & fortunatior Troianorum vrbe, quam Græci bello captam, ac diteptam, muris, ac aliis ædificiis euersis, & incolis, qui superstites erãt, in seruitutem abstractis, incenderant. Lector humanus de nostris scriptis ἀπαθῶς, ἀπροσωπολήπτως, καὶ μὴ πάσης ὑπεικείας secundum veritatem iudicet, sententiámque ferat.

V.217. Ἔκτεινας αὖ πάλιν) πάλιν legendum, τὰς γυναῖκας scilicet.

V.254. Μένα πόσιν) Vel est χρόνου ἀναλαγὼν, vel ὡς subaudienda, quæ vim futuri verbis addere solet, vel μένω legendũ.

Σφάζ' αἵματος θεᾶς) C. N. Lect. lib. 1. cap. XVIII. legendum putat,

Σφάζ' αἷμα σοὶς θεᾶς ἔναιμον, ἡ μέτεισί σε.

Quam emendationem & ego laudo. σφάζειν autem αἷμα τραχυκώτερον dicetur, ὡς τὸ, ἐμοῦ σφαγίοις ἔκχει Me iugulata effunde. Quanquam non reiicienda fortasse fuerit nostra coniectura, quam secuti, olim hæc ita legenda

genda existimabamus, σφάζ' αἷμα. εἰπὼν τοῦ, σφάξασά με, τὴν ἐμοῦ σφαγὴν αἵματι θεᾶς βωμὸν μίανε. Iugulata me, mei iugulatæ sanguine aram Deæ pollue.

Α' δ' ἔστ' ἐχθύνης) Hæc ita legenda puto, Α' δ' ἐστ' ἐχ. quod ἀφεικὼς dictum, pro ἢ δι. Hic autem articulus referendus ad sequens γυναικὸς, de qua verba fiunt. Sed non solùm hîc: at & sexcentis aliis in locis reperias, nescio cuius culpa, Dorismos quosdam importunos, quum nullus ipsis locus commodè dari potest, vt quũ Atticè quis loquitur, & tamen μάτηρ, vel ἁμέρα, pro μήτηρ, & ἡμέρα dicit. Quinetiam sæpe contrà, quum opus est Dorismis, & quum quis Doricè loquens introducitur, vocabula nimis communia, vel ἀπλικώτατα nanciscaris, vt μούσης, τραπέζης, ἠμέρης, ἠλίου, δηλίου, pro, μούσας, τραπέζας, ἁμέρας, ἁλίου, δάλιου. Quod vitium & apud Theocritum passim offendas. Nihil tamen ego mutare: sed lectorem monere statui. V.271.

Ταῖσδ' ἐπεί) Mallem ταῖς δ' ἐπεί. αἱ δὲ τρεῖς θεαί. V.283.

Ἀντίπαιδες) Canterus, αὐτίπαιδες. Suidas. Ἀντίπαις, ὁ ἐγλιὲ ὢν τοῦ ἴουλος ἠβιόδων. ὁ τὸν πώγωνα ἐκφύων. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης τὸν σοφισθέντα, καὶ ἀνδρόπαιδα εἶπεν. V.326.

Σὺ τόνδ' ἀγωνὴ φόνον) Huius loci dilucidiorem explicationem habemus infra, versu 549. & 550. V.336.

Ἐξεπτόμεσθα φρενός) ἔξω φρενὸς ἐπτόμεσθα. Videtur ἀπλικῶς actiuum pro passiuo positum, ἐξεπτόμεσθα, id est, Et tua modestia ex mente tua instar sagittæ emissa est. Omnem modestiam perdidisti. Nullam in dicendo modestiam seruas. Vel, Et tua modestia aberrauit à mẽtis scopo. Erit autem metaphora sumpta à sagittariis, qui sagittas extra metam propositam eiaculantur, nec ipsum scopum assequuntur. V.365.

Καίνις) ἔκαινισε: at neglectum incrementum. vel καίνεις legendum. καίνῃ δὲ, κτείνῃ, φονεύσει, V.388.

Ἐξικμάζω) Defleo, deploro. Vide Lexica. Alter interpres ἐξιχνιάζω videtur legisse. Vertit enim, Scrutor. V.398.

Αὐτ' ἄπιεσι) αὐτὰ τὰ τέκνα. Quidam αὐτὸ, δηλονότι τὸ πρὸς τὴν τέκνων αἰῶ ῥηθέν. Sequenti versu legere mallem συζυγὼν δ' ἐδαμασεῖ, vt τὸ δὲ respondeat τῷ μὲν præcedenti. V.419.

V.438. Τοῖς γ' ἐν Τροίᾳ) C.N.L. lib.1. cap. XVII. τοῖς γε Τροίᾳ· quam emendationem ipsa versus quantitas indicat, & flagitat. Præpositio autem ἐν facilè subauditur. οἱ ἐν Τροίᾳ, sub. ὄντες, vel οἰκοῦντες, αὐτὴ πού, οἱ Τρῶες. paulo post, versu 462. idem loquendi genus ἐλλιπῶς legitur. Andromacha loquitur,

Ἐπεὶ σὺ μὴν πέφυκας ἐν Σπάρτῃ μέγας,
Ἡμεῖς δὲ Τροίᾳ γε. pro. ἐν Τροίᾳ.

V.448. Παῖτα πέριξ) Canterus παντ' ἀπερίξ emendat. Cuius sententiam & ego sequor. πάντα φρονεῖν ἀπερίξ. Loquendi genus poëticum, ac Euripideum. Omnia firmiter, tenaciter, atque pertinaciter sentire. De rebus omnibus suam sententiam pertinaciter tueri, nec vllis aliorum, rationibus ad eam mutandam adduci. Eustath. ἀπερίξ ἐν τῷ πέριξ συγκόπτων, παρὰ τὸν πέρι περιόδους λέγοντα. Sed Suidas multo melius & ἐτυμολογίαν, & significationem huius aduerbij declarat his verbis: Ἀπερίξ. οὐλὴ δυνάμει. ὁμηρικῶς. ἀσφαλῶς. περισπωμένως, ὃ οὐκ εἰδότες περίσσει, διὰ τοῦ σύμφυσιν, id est, Totis viribus, vehementer, validè, tutò, adhærenter (vt ita loqui liceat) quod propter cohærentiam serra secari, diuidique nequit. Formatur autem non vt ἀρία, πέρσω: sed vt ἀρίζω, ῥέρσω, & ῥίξω, vnde κατ' ὀπισθεπτικὸν, πέριξ, addita α, priuatis particula, ἀπερίξ. Sic ab ἀνάσσω, regno, ἄναξ, rex. sic ab ἁρπάζω, rapio, ἁρπάγω, vel ἁρπάξω, ἅρπαξ, rapax. Sic à κηρύσσω, edico, promulgo præconis voce, κηρύσσω, κῆρυξ, præco. eodem modo & alia sexcenta reperies formata.

V.502. Κεκλεμβόα) Dicitur aliàs κεκλεσμβόα, quod frequentius, ἀπὸ κλείω, κλείσω. claudo.

V.553. Ῥᾴμιν ἐπαρῶ λαμβάνειν) Iam (quod obseruatione dignum) τὸ ἐπαρῶ sumendum pro ὀπτυμῶ, cupio. Nisi fortè quis ὀπτυμῶ legendum censeat, cui ne ego quidem repugnarem.

V.567. Οὔτί τῳ) αὐτὴ πού, οὔτί που.

V.603. Τὸν σὸν λιποῦσα φίλιον) Si codex est sanus, εἶκον, vel δόμον subauditur. Vel τὸ σὸν legendum. τὸ φίλιον verò poëta vocabit amicitiæ ius.

V.616. Οὐδὲ πρωθεὶς) Hom. Iliados Δ.137. contrà dicit Menelaum grauiter à Pandaro vulneratum. Hęc sunt poëtæ verba,

Τοῖοί τοι Μενέλαε μαιδόμεν αἵματι μηροὶ
Εὐφυέες κνῆμαί τε, πόδες θ' ὑπένερθε, &c.

Φθεῖρει) ἀπλῶς 2. futuri persona, pro communi φθερῶ. ἀ φθερῶμαι. φθείρεσθαι iam, vt & versu 715. in malam rem abire. φθείρεσθε τῆσδ', sub. χθὸς, vt versu 708. Cum vestra pernicie ab hac muliere discedite. V.708.

Ἐλυμῶνα) Canterus ait rectius ἐμπρύσω cum Scholiaste scribendum. Apud Scholiastem tamè legitur ἐκμπρύσω, quod versus quantitatem vitiat. μπρύω, & μπρύεσθαι, nere, filum deducere, colligere, contrahere, glomerare, quod faciunt mulieres, quæ filum fusis nendo deducunt. Suidas. μπρυομένη. ἕλκουσα, ἐκτεινομένη. μπρύω δὲ τὸ τὰ ἴσια συνάγω. μπρυμα. σπεῖραμα. κάτυγμα. νῆμα. ἐκμπρύειν, & ἐκμπρύεσθαι, explicare, protendere, metaphora sumpta à nentibus. Sed cùm vulgata lectio sit optima, quid opus hac mutatione? λυμαίνεσθαι, βλάπτειν, φθείρειν. At apud Homerum, καθαίρειν, purgare, lustrare. V.719.

Κτίνωσι) αἱ πρὸ κτείνειν ἐθέλουσαι, καὶ ἐπιχειροῦσαι. voluntas enim cum manifesto conatu coniuncta pro ipso facto sumitur. Sic in Ione, versu 1326. ἔκτανεν, pro κτείνειν ἤθελε, καὶ ἐπεχείρησεν. & 1328. κτείνοντας, pro κτείναντας ἐθέλοντας, καὶ ἐπιχειρήσαντας. & 1286. & 1291. & 1300. & 1408. ἔκτανες, pro, κτείνειν ἤθελες, καὶ ἐπεχείρησας. vel, me, quantum in te fuit, interfecisti. Sic versu 1500. ἔκτανα, pro κτείνειν ἠθέλησα, καὶ ἐπεχείρησα. Sic v.1499. ἀπόβαλον, pro ἀποβάλλειν ἐβουλόμην, καὶ ἐπιχειρόμην. sic est v.1501. ἔθνησκες, τὸ κατ' ἐμέ. ὅσον γε ἐμοὶ ἐχρῆτο. καὶ πῶς ἐμοὶ γνώμην, βούλησιν, ὡσάμην. καὶ ἐπεχείρησεν. V.810.

Εἴ σ' ἀφείλω) Mallem ἤ, vel ἤ σ' ἀφείλω; ante dimitterem? V.846.

Σκάφος, ἤ) Nisi fallor, præstaret dicere σκάφος, ὅ, deinde πρῳροπλοῦν πλάτα, εἴτε πλάτη, τοῦτ' ἔστιν ἐρετμός. Scapha, quæ primum nauigans remo Cyanea littora traiecit. Vel hæc ἤ πρῳροπλοῦς πλάτα per præcedentium appositionem, & explicationem dicuntur, quæ tamen paulo durior videtur. V.863.

Τόνδ' ἐλετόμην) Canterus, τόνδ' ἂν ἐλετόμην. Ego verò V.972.

simplicius, τὸν οἱ ἰλιασὸμιλω. Quem errorem passim offendas apud Euripidem. Hunc, quoties ipsa res apertè flagitauit emendationem, emendare non dubitaui, seruatis iisdem literis, distinctis tantùm, & accentu, spiritúque pro loci varietate mutatis, vt sensus haberetur ratio. Vide Ἱκέτιδας. v. 379.

V. 995. Τοῖα δ' αὐτοῖ) Constructio, sensus, versus, vocísque quantitas τοία παρ' ἑυτόνως scriptum postulat.

V. 1013. Ὀργάνων χέρα) Nunc τῶν ἐργαζομένων. Aliàs est epithetum Mineruæ, quod effectricem significat.

V. 1070. Ἰὼ μοι μοι.) Μονόμετρον ἰαμβικὸν ἀκατάληκτον, quod à sequenti versu separandum. Qua de re supra fusius.

V. 1120. Χωρεῖ δὲ πρύμναν.) αὐτὸ τοῦ, εἰς πρύμναν. Ibidem, εἰς κωλῆν τυπεὶς, nunc accipiendum videtur αὐτὸ τοῦ, κωλέως, id est, lateraliter percussus. Eustath. κώλεον, τὸ δύκωλον, ἢ τὸ θυλάσιμον, παρὰ τὸν κῶλα. 701. 5. Idem, κωλέα πλευρά, ἢ θυλάσιμος. 461. 45.

V. 1262. Λευκὰν ἐπ' ἀκτὰν) Insulam Λευκὴν intelligit, de qua Dionys. de situ orbis 42. in Græcis scholiis. & 79.

Ἔστι δέ τις ἐν σκαιὸν εὐρὺ πόρον Εὐξείνοιο
Λευκὴ Βορυσθένεος πολυώνυμος εἰν ἁλὶ νῆσος
Ἠέρων. Λευκὴν μὲν ἐπωνυμίην καλέουσιν,
Οἰωνοὶ δ' οἱ τὰ πάρος τέκνα πάντα λευκὰ τέτυκται

Hanc insulam ab auibus albis, quæ ibi nascuntur, Albam appellatam tradit, si vocem Græcam interpreteris. πτῶπτα verò vocat ὄρνεα τὰ ἐν τῷ πόντῳ ἐνυάλια, quod aues moueant sese dum volant. Eurip. in Iphigenia in Tauris, versu 435. & deinceps,

Πολυόρνιθον ἐπ' αἶαν,
Λευκὰν ἀκτὰν Ἀχιλλέως,
Δρόμους καλλιστάδους, Εὔξεινον κατὰ πόντον. Consule & Eustathium in Λευκὴ νῆσος.

V. 1266. Σκηπτάδος) Eustath. Σκηπτὰς ἀκτὴ, ἄκρα ὡς ἡ τῶν Ἀθηνῶν, ἔπου ὁ τοῦ Ξέρξου τάφος ἐσυσύχησεν. εἴρηται δὲ Σκηπτὰς παρὰ τὸ τῶν Θεσπιῶν φόβους τὸν τοῦ Πηλέως γάμον εἰς σκῆπτα ἐκεῖ μεταβληθῆναι. 306. 11. 1152. 12.

V. vltimo. Τοιόνδ' ἀπέβη τόδε κεφάλαιον.) Post hunc versum hæc videntur scribenda,

Εὐρι-

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ Α'ΝΔΡΟΜΑΧΗΣ ΤΕΛΟΣ.

Deinde

Ὑπόθεσις Ἱκετίδων.

Vel

Εὐριπίδου Ἱκετίδων ὑπόθεσις.

HOc facilè colligi potest ex aliis fabulis, & ex verbis, quæ in Phœnissarum fine, hac ipsa de re à nobis facta sunt.

IN SVPPLICES NOTÆ.

IDEM argumentum & Sophocles in Antigone, & Oedipo Colonæo non paucis attingit. Vide & Phœnissas Euripidis, Æschylum in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, & Senecæ Thebaidem, vbi multa reperies, quæ ad hanc fabulam faciunt. Cæterùm lector monendus est, Pueri, & Mineruæ personas in personarum catalogo desiderari, quę præcedentibus sunt addendæ. Græcè παῖς & Ἀθήνη scribendum. De quibus in extrema fabula.

Τέκνα φθιμένων νεκύων ὑπαλλαγὴ, ἀντὶ τοῦ, τέκνων φθιμένων νέκυς, quod metri necessitate compulsus Euripides videtur fecisse. V. 44.

Εὐτυκία) Mallem ὀπτικία. V. 66.

V.188. Τὰ δ' ἄλλα) πολίσματα, vel χωρία subaudiendum.

V.208. Προβλήματ', αἶδον' ἐξαμύναδιν θεοῦ (Sic & in aliis codicibus scriptum inuenio, quinetiam in Basilienſi nulla diſtinctio poſt προβλήματα notatur, quæ tamen notanda, quia nomen hoc ad illud præcedens χείματος eſt referendum χείματος προβλήματα vocantur Hyemis, ac frigoris propugnacula, id eſt, veſtes, quæ ſunt vt quædam propugnacula aduerſus frigoris vim, & cæli iniurias, veſtes ad frigus arcendum factæ. Sed arbitror ſcribendum αἶδον, vt in Rheſo, verſu 990.

Τείχη τ' Ἀχαιῶν, ναυσὶν αἶδον ἐμβαλεῖν.

Dubitari tamen poteſt vtrum hoc αἶδον ſit participium generis neutrius ab αἴδω verbo, id eſt, vro, vt nomen πῦρ ſubaudiatur, Nauibus ignem ardentem iniicere, quemadmodum ille Rheſi locus videtur indicare, an verò ſit nomen ſubſtantiuum neutrius generis, vt ξύλον, quod ignem ardentem, vel ſimpliciter ignem, & flammam, vel etiam æſtum, ac vehementem ardorem ſignificet, vt αἶδον θεοῦ vocari dicas Dei Phœbi, Soliſque vehementem ardorem. Prior coniectura veriſimilior eſt quàm poſterior.

Neutram tamen aliis exemplis in præſentia tueri poſſum. Si diuinationi locus aliquis dandus, crediderim potius vnius tantùm literæ mutatione facta ſcribendum αἶδος. Αἶδος autem, ος.ους.τὸ. Æſtus. Ardor. Apollonius τῶν Ἀργοναυτικῶν lib.3. pag. 170. verſu 1302.

τὸν δ' ἀμφί τε δοῦπον αἶδος Βάλλυ ἀτε σφεσπί. Schol. αἶδος, λέγεται τὸ πῦρ, καὶ ἡ φλόξ. αἰδὸς verò ὀξύτονον, ſignificat vſtum, crematum, & in carbones redactum. Euſtath. Αἶδος, ὁ ἀπλῶς δρακωμένος παρὰ κωμικῷ. Locus, cuius ille mentionem facit, eſt ἐν τῇς Ἀριστοφάνους Θεσμοφοριαζούσαις. pag. 517.

Αἶδος γεγύμνωμαι πάντα σὲ πλὴν πρόμου.

Sciendum etiam (quod ex ipſo ſenſu patet) particulam καὶ ante αἶδος ſubaudiendã. Duo enim ſunt hîc, vnum, τὰ τοῦ χείματος προβλήματα. Alterum, τὸ τοῦ θεοῦ αἶδος. Nec vllo modo ſunt iſta confundenda, quemadmodum in Baſ. cod. factum videmus. Hoc enim nihil abſurdius.

Μιᾶπτων

Μιᾶπτων λεγόντων) Simplex pro compoſito ἀπλεγόντων, V.230
contradicentibus vatibus. Vatibus hoc vetantibus. Quod obſeruandum.

Εἰς τιὰ ἔγοντας) Cur? Hoc docet Sophocles quum in V.242
Aiace dicit, pag. 10.

Πρὸς δὲ τὸν ἔχοντ' ὁ φθόνος ἕρπει.

Huic ſententiæ ſimilem ἐν τῇς γνώμῃς habemus,

Πρὸς δὲ τὸ λαμπρὸν ὁ φθόνος βιάζεται. id eſt,

Nam rebus obſtat inuidia præluſtribus.

Φιλούμβροι) Sunt qui φιλουμβροι legendum putent. Ergo, φιλουμβροι, τουτέστιν ἀπατώμβροι. Vide φιλεῖν apud Euſtath. Quod verò verſu 244. ſequitur, ὦν', ſic ſcribendum, ὤν', pro ὢν. quæ eſt in, vt rectè ſcribitur in Iphigenia in Tauris, verſu 770. & verſu 364. αὖ, ſcribendum ἄν', pro ἄν αὖ, vt etiam v. 736. & in Iphigenia priore. v. 728. & 1025. & 1129. in Troadibus. v. 62. & in Helena. verſu 1273. V.243

Οὓς Πέλοπος) Hic locus eſt mutilus, & ante verſum iſtum addenda ſunt, quæ in Melanchthonis verſione ſcribuntur, quæ profectò neceſſaria ſunt ad legitimam rerum, & ſententiarum ſeriem indicandam. V.263

Βλέφον ἐμοῦ βλεφάεσον ὅτι δάκρυον) Legendum videtur ſeparatim ἔτι δάκρυον. Hæc enim eſt horum verborum conſtructio, βλέφον δάκρυον ὅτι βλεφάεσον ἐμῶν. ſed ὅτι poſtpoſita ſuum accentum in priorem ſyllabam de more retraxit. Hanc lectionem ipſa ſtructuræ legitimæ ratio requirit. δάκρυον verò ἀπὸ τοῦ δάκρυα, συνεκδοχικῶς dictum. V.284

Μεγάλα) Legitur & καὶ μεγάλα. V.367

Τεμοῖ) Vox eſt de mendo ſuſpecta. Interpres alter tacet, alter vertit, Et mihi. Quamobrem ſuſpicor eum legiſſe τι μοὶ, pro, ἐμοί τι, metri cauſa, Mihíque, quod aliàs, καί μοι diceretur. Hoc obſeruatu dignum. Nec enim τι, vt καὶ, ſolet vocabulis præponi: ſed illis ſubiici. Sed fortaſſe τι pendet ab accentu præcedentis μοι, quod in præcedente verſu, ob ſequentem encliticam, acui debebat, hoc modo, μοί τι μοὶ, αἰνῶ τὸ, φίλια ἐμοί τι, ἐμοὶ λέγω, καί τίκνοις, &c. Nihil in præſentia, quod melius videatur, nobis occurrit, vt locum hunc illuſtremus. V.376

V.379. Τόσ' ἧσσον) Hæc ita videntur legenda, τὸ σ' ἧσσον ἀδικίᾳ. De qua vitiosa scribendi ratione supra in Andromacha.v.972.Sequentem versum Canterus italegendum censet, Νέμευσ' αἰεί. Cur? quia sequitur verbum ῥύῃ.Sed nihil propterea mutandum. Aut enim ἀσωφέτον esse dices,aut καὶ particulam subaudiendam. Nihil noui.Passim hæc inuenias.Vterque Latinus interpres hunc locum parum feliciter interpretatus videtur. Hoc tamen verba sonant,Quod verò minus est,id iniustitiæ tribuis,(&) quemuis infelicem seruas. Sensus, Iustitiam colis, iniustitiam contemnis, odióque prosequeris,& calamitosos homines, præsertim quum nullo suo merito malis vexantur, miseraris, atque seruas.

V.389. Ἀπιστῶσι) Fortasse melius ἀπιστῶσι, τουτέστιν ἀπιθοῦσι Si sint contumaces. Nisi pareant.

V.392. Καλλίχορον ἀμφὶ σεμνόν) Callichorum, flumen est, de quo Plin.lib.6.cap.1.224.

V.405. Ἑνὸς φωτὸς αἰδρός) Aristot. τῶν πολιτικῶν v. cap. 10. 152. Rhet.lib.1.cap.8.192.Herod.lib.3.123.37.

V.420. Κρείσσω δίδωσι γὰρ πόνος σ' ἀνὴρ πένης,
Εἰ μὴ πένοιτο, κἀμαθὴς ἔργων ὕπο) C.N.Lect.lib.11.cap. xvii.Sic ista corrigit,
Κρείσσω δίδωσι.γὰπόνος σ' ἀνὴρ πένης,
Εἰ μὴ πένητο,κἀμαθὴς ἔργων ὕπο.
Quam correctionem & ego laudo. Sed hæc ipsa sic fortasse commodius distingui possunt,
Κρείσσω δίδωσι.γὰπόνος σ' ἀνὴρ,πένης
Εἰ μὴ πένοιτο,κἀμαθὴς,ἔργων ὕπο
Οὐκ ἂν δυνάιτο φωτὸς τἀκοίν' ὀπιβλέπειν, id est,
Meliorem dat.Agricola verò vir,pauper.
Simul si fuerit, & (rerum) imperitus,propter opera, (quæ facere cogitur,vt victum sibi paret,)
Non poterit ad Rempub.aspicere. (Reipub.administrandæ fideliter operam nauare non poterit.)
γὰπόνος autem,ὁ γὰπόνος, ὁ ἀεὶ πλὴν γῆν πονῶν,ὁ γεωργὸς,ὅθεν τὸ γηπονεῖν,τὸ γεωργεῖν.
Si legas κἀμαθὴς ἔργων ὕπο, nec distinctionem post τὸ μαθὴς,ponas, vertes,Et si fuerit imperitus ob opera, quibus scilicet semper occupatur. Occupationes enim rusticæ nos à Musis,& aliarum scientiarum studiis auocant,vnde rerum peritia manat, sine qua Respub. feliciter administrari nequit.

Ταῦθ' ὅταν κλύῃ κακῶς) ταῦτα φωτὸς τὸ σημαινόμενον refer, V.436.
ἔστι οἱ δύστυχοι ὧν τος.οὗτος ὁ δύστυχων. Demosth. ὑπὲρ τῶν ἀφεὶ Rhodiorum.186.

Εἰ 'πὶ ταξόμεσθα) Scribendum,εἰ 'πιταξόμεσθα,pro εἰ ὅπι- V.521.
ταξόμεσθα.

Ἀνδρομήτας ἀγωνίας) Certamina, in quibus viri se e- V.525.
xercentes laborant. Vel (quod huic loco magis congruit) Certamina, in quibus viri laborant, cadunt, moriuntur.Eustath. Ἀνδρόκμητος τύμβος,ἀνδρὸς κεκμῶντος,ὅ ἐστι τεθνεκότος τάφος.

Εἰ γάρ τι καί) αὐτὶ τοῦ,καὶ γὰρ εἴ τι. V.528.

Ὄλβιος ἦν) Præstaret fortasse scribere, ὄλβιος V.554.
ἦσθ.

Ἀδικουμένοις τε, μέτεσται μὴ θυμῷ φέρειν) Sensus hanc di- V.556.
stinctionem videtur dictare,
Ἀδικουμένοις τε μέτεσται,μὴ θ.φ.ἀντὶ τοῦ,ἀδικουμένοις τε μετεῖναι, τὸ μέτεσται ἀδίκημα μὴ ἄγαν βαρέως, καὶ ὀργίλως φέρειν.i. Affectos mediocri iniuria, mediocrem iniuriam non nimis iracundè,non nimis grauiter ferre.

οὐ γὰρ,ἀλλά) Legitur & οὐ δῆτα ἀλλά, pro καὶ δή. Etenim.Enim verò.Potes tamen locum & ita interpretari, Haud enim (hoc recusandum: sed oportet (me quoque vicissim tibi dicendi) partem dare, (dicendi per mutuas vices potestatem facere.) V.570.

Δὴχ' ἑτέρως) Scribendum videtur, δὴ χἀτέρως,pro δὴ V.573.
καὶ ἑτέρως. ἀντεικὸν χρῆμα.

Χρηστά) Res pro personis μετωνυμικῶς,ἀντὶ τῶν,χρηστοὶ ἀν- V.575.
θρώποις.

Σπαρτούς) Θηβαίους. Sic enim Thebani vocati, quia ex V.578.
Draconis dentibus humi satis primi Thebarum conditores nati creduntur. Fabulam vide apud Ouid. τῶν μεταμορφ. 3. 94. 95. Eurip. infra versu 703.

Λόχος σ' ὁδόντων ὡρίως ἐξεσωρωμένος.

In Phœnissis Eurip. Thebanos versu 946. σπαρτὸν στάχυν, & 949. σπαρτῶν ῥώμα. & in Hercule furente, γηγενῆ σπαρτῶν στάχυν appellat. Sic & Æschyl. ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. 90. M. & Εὐμενίσι. 286. 2. Pindarus Isthmiorum Ode 1. 480. M.

V.596. οὐδὲν φίρει) οὐδὲν συμφέρει.

V.608. λίρῃ) Mallem αἴρῃ, extollat.

V.615. Κακῶν δ' αἰὰ ψυχάς) C. δύα ψυχᾶς vnica voce legit. quæ lectio longè melior, id est, Malorum refrigeria, leuamina, recreationes.

V.639. Μακρὸν πυπαύσω) μακρὸν ἀποπαύσω.

V..652. Ἐ'ξη θεατής) Suspicor legendum potius ἔσην. Vide versum 684.

V.672. Τείναν φόνον) C.N.Lect.v.cap.xxv. θεῖναν corrigit. πθέναν φόνον, facere cædem, loquendi genus poëticum. πθέναι verò pro facere, passim apud poëtas occurrit. Consule Eustathium.

V.717. Κωφὰς θερίζων κἀποδαυλίζων ξύλῳ) Illud κωφὰς, si mendo caret codex, est genitiui casus, qui regetur à præpositione, quæ est in præcedenti participio ὀπαδέλφου. Alioqui κωφὰς legendum videretur. Pro κἀποδαυλίζων verò, Canterus κἀποκαυλίζων emendat. quam emendationem & ego probo. ἀποκαυλίζειν, vt caules truncare, vel frangere. Frangere. Decurtare. Rescindere. Retundere. Thucyd. in Platæarum obsidione, pag. ex H. Steph. typis 73.8. vbi verba facit de ratione, qua Platæenses vtebantur in refringendo, ac retundendo arietis impetu, qua machina bellica Lacedæmonij Platearum muros quassabant, hoc ipsum verbum habet, ἢ δὲ (δοκὸς,) (inquit ille) ῥύμῃ ἐμπίπτουσα, ἀπεκαύλιζέ τε φοβερὸν τῆς ἐμβολῆς.

V.754. Κομίζετο;) ὁ Θησεὺς ἐκομίζετο; Recepit?

V.872. Ἐ'τέοκλον) Sic & versu 1037. Sic & Æschil. in ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις, pag. 93. v. 2. dux iste nominatur, non autem Eteocles, vt quidam nominis affinitate decepti sunt. Alius fuit ὁ Ἐτεοκλῆς, alius ὁ Ἐτέοκλος. Sed Lexica tacent in huius Eteocli nomine, vt & in illius, qui fuit Orchomeniorum quidam Rex, qui idem cum Oedipi filio Eteocle nomen habuit. Vide Strabonem lib. 9, 285. 56. Hic

Hic Eteocles Orchomeniorum rex τοῖς χάρισι primus templum fundauit, atque consecrauit, & propter sua beneficia, quibus sexcentos sui seculi mortales ornauit, effecit vt Ἐτεόκλειοι χάριτες, à se dicerentur, hócque vim quandam adagij obtineret, ad alicuius insignem liberalitatem, ac munificentiam indicandam, & commendandam. Theocr. Id. xv 1. ἐν χάρισι. 138. χάριτας Ἐτεοκλείους ideo vocat.

Αἰτία) αἰτὶ τοῦ, αἰτιατὶ. Culpanda. V.879.

Τὸν Ὀικλείους γόνον) Amphiaraum intelligit, de quo Æschylus ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. 99.4. Ἀμφιάρεω βίαν. Schol. Ἀμφιάρεως Ὀικλείους, &c. Et 101. V.925.

Οὕτως ὁ μάντις (ἰὼν Ὀικλείους λέγω)

Hoc moneo, quia legitur & in nonnullis codicibus, τὸν Ἰοκλείους γόνον. quam lectionem & Eustathius agnoscit in Ἀμφιάρεως. Quare varietas hæc obseruanda.

Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες) Ouid. de Arte amandi lib. 3. in principio, V926.

Si scelere Oeclides Talaoniæ Eriphyles
Viuus, & in viuis ad Styga venit equis.

Λιτοῖς πθρίπωσις) Pind. Nem. Ode 9.442. V.627.

ὁ δ' Ἀμφιάρη'ς
Σχάσιν κεχωμὲν παμβίᾳ
Ζεὺς τὸν βαθύστερνον χθόνα.
Κρύψεν δ' ἅμ' ἵπποις. Idem Ode 10.452.
Γᾶμα δ' ἐν Θήβαις ὑπ' ἐδέκτο κεχυνωθεῖσα Διὸς βέλεσι
Μάντιν Ὀικλείδαν, πολέμοιο νέφος.

Ἐ'ξηρύετο πάλας;) Canterus ἄλως pro πάλας legēdum putat. Ego suspicor commodius minori cum mutatione σέλας legendum. Quid autem sit σέλας, cùm alij, tum Eustathius docet. V.991.

Γαμέτα) γαμέτου. γαμέτης, ὁ. Maritus.

Σώματ' ἀξόστ) σώματ' ἀξόστ scribendum ex epitheto φίλον facilè patet. V.998.

Κευφίζω) Quid sit κευφίζειν docet Eustath. & Suidas. At istæ significationes nihil ad rem præsentem facere videntur. Hîc enim nihil de iuuentute dicitur. κευφίζω legendum suspicor. κευφίζειν verò sumetur pro leuando librare. V.1019. V.1047.

V.1101. χερί.) Cant.N.Lect. lib.v i.cap. xxv. χερσὶ legit metri causa.

V.1110. Νάπτοισι) C.N.Lect.lib.ii.cap.xvii. Plutarchum in libello de Consolatione versum hunc ita citare dicit, vt hîc etiam scribendum censet,

Βορᾶ τοῖσι, καὶ πόσει, καὶ μαγεύμασιν. i.
Cibis, & potu, & magicis artibus.

V.1112. Ὠφελοῦσ) Sic & apud C.N.Lect.lib.ii.cap. xvii. vbi Plutarchi verba afferuntur, ἐπεὶ δὲ μηδὲν ὠφελοῦσι γλῶ. Sed ὠφέλουσι pro ὠφελοῦσι, καὶ χέρνου ἐναλλαγὴ, & illic, & hîc scribendum constat.

V.1116. Ἀμύοις) Fortasse melius ἀμβροῖς ab ἄμβρης, pro quo & ἄμβροτος. Eustath.

V.1142. Πορευοὶ δ' ἰὼ σαν τὸν Ἀΐδαν) ποτήμβρει πλοῦ ὁδὸν πρὸς τὸν Ἀΐδαν ἰὼ σαν. id est, Volantes iter ad Orcum confecerunt.

V.1144. Ἀνταίσσομαι) C.N Lect.lib.ii. cap.xvii. ἀντίσσομαι corrigit, id est, Vicissim vlciscar tuam cædem. Hanc emendationem ego quoque probo.

V.1205. Διείξας σφάγια) Διείργειν poëta dicit, quia quum pecudes iugulantur, earum iugulus aperitur. Quæ vero sequuntur in eodem versu, πρόσης φόνον, si codex est sanus, sic accipienda sunt, πρασκων, καὶ παραπίζων πρόσης φόνον. Sed fortasse pro πράσης, legendum θρέσης. θρεῖν, πιθέναι, ποιεῖν φόνον, cædem facere. Eurip. Ione, versu 1225. φόνον πεθεῖσαν.

IN IPHIGENIAM PRIOREM notæ.

HIVVS fabulæ argumentum colligitur ex iis, quæ Agamemnon Græcorum Imperator seni ad vxorem mittendo declarat. Idé ex Prologo τῆς Ἰφιγενείας τῆς ἐν Τα̃υροις. Vide & Ouid.

& Ouid. initio lib. xij. τῶν μεταμορφώσεων. Inscribitur autẽ hæc fabula ἐν Αὐλίδι, vt inter hanc, & sequentem statuatur discrimen. Altera enim in Aulide. Altera, in Tauris. Chorus huius tragœdiæ conflatus est ex Chalcidicis mulieribus, vt infra versu 598. manifestè patet. Causam, cur Græci ex Aulide citius discedere non potuerint, Sophocles in Electra, pag. 107. & 108. apertè docet.

Βίαν ἐξιπέρσαν' ἀγνάς) Huc spectat τὸ λάβε βιαίως. V.18.

Τὰ βουλόμενα) ἢ τῶν θεῶν βούλευσις αὕτη ἔσται. τὰ τῶν θεῶν βουλεύματα ταῦτα ἔσται. V.33.

Λαμπῆρος φάος ἀμπετάσας) Laternæ lumine aperto. pro, Aperta laterna lumen proferens. quid sit λαμπτήρ, lexica docent. V.34.

Καταδάκρυ χέων) Vel vnica voce καταδακρυχέων, vel χρὴ δάκρυ χέων, tribus vocibus separatis scribendum videtur, vt sit τμῆσις, ἀντὶ τοῦ δάκρυ καταχέων. V.40.

Ὅπου πνεύμα ἐφ' ὅπου, ἐφ' οὗ, πρὸς ὅν. Ad quemcunque grati Veneris flatus eam ferrent. V.69.

Ἂν πλεῖ) ἀντὶ τοῦ, πλέοιεν. Vide nostrum indicem græcum in Xenophontem, in αἱ particula cum aor. 1. V.96.

Οὗ) μέχρις οὗ. Donec. V.97.

Δαίσομεν ὑμεναίους) Nuptias celebrabimus παρὰ τὸ δαίω. δαίσω, ὃθεν δαὶς, δαιτὸς. ἡ. Conuiuium. Hinc & τὸ δαίνυμι, & τὸ δαίνυμαι δαίνυσθαι δαῖτας. Conuiuia parare, vel exhibere. Hom. Od. Δ. 320. Δαινύναι γάμους ἑταῖσι. Nuptiale conuiuium sodalibus exhibere. ἐν ὁμωγκώθεσι, 19. 1. & 20. Δαίνυ δαῖτα γέρουσι. Legitur & διείσομεν, id est, Distemus. V.123.

Οὕτω τῆς θεᾶς) C. ὃς τῷ τῆς θεᾶς emendat. Subaudietur autem ὑμέν. Mihi quo placet hæc emendatio. V.134.

Ὀχεῖς) Iam σωτικδοχικῶς ἀντὶ τοῦ ἔχῃς, id est, rotis, accipiendum videtur, quia subiicitur ἁρμάτων, cuius partes iam poëta τοὺς ὄχεις, ἅρμα τοὺς ἔχεις constituit. Aliâs ὄχος, ipsum vehiculum. V.146.

Ὀξυμένας) C. ὀξυμένα. pro ὀξυμένη. ab ὄξυς. Concitata. Quæ lectio commodior, quàm vulgata. V.186.

Μείλινον) aliâs μειλίχιον, παρωνύμ. παρὰ τὸ μέλι, μέλιτος, Melleam, dulcem, suauem, gratámque voluptatem. V.234.

V.262. Λοκροῖς) Homerus in nauium catalogo,
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας.
Canterus mauult apud Euripidem legere. Λοκρὸς, vt ad Aiacem Oilei filium referatur ὀλιθετικῶς. Sed & vulgatam lectionem tueri potes, si dicas Λοκροῖς, Locrorum nomine, à Locris missus.

V.328. Εἰ στράτευμ' ἀφίξεται) εἰ εἰς στράτευμ' ἀφίξεται.

V.336. Οὔκει) Vel ἔτι, vel οὐκὶ, pro οὐ videtur scribendum.

V.345. Δυσωφρόσυνος, ἴσως τὸ κλεῖθρον ἀπαύστως) Imo verò, si versus quantitas hoc patiatur, ἔξω τι dicendum potius videretur. Et rarò extra claustra, extra ædes, id est, in ædibus, in ædium septis, clausturísque plerunque conclusus, ac latens tyrannico more. Quem morem Dionysius Halic. Antiq. Rom. lib. 4. 244. de Tarquinio Superbo verba faciens, nobis egregiè depingit.
Τὰς ἐξόδους (inquit) οὔτε σωμοχεῖς, οὔτε τεταγμένας, ἀλλὰ ἀπαυστίνας, καὶ ἀπροσδοκήτους ἐποιεῖτο. Vide & præcedentia, & sequentia: quæ breuitatis causa consultò prætermimus. Illud ὀλιθετικῶς ἀπαύστως facit, vt ita legendum videatur.

V.367. Ἐκπονοῦσ' ἔχοντες, εἶτα δ' ἐξιχώρησαν κακῶς.) C.N.Lect. lib. v i. cap. x x i i i. pro ἔχοντες, legendum censet ἐκόντες. Ego tamen, quamuis hanc emendationem non reiiciam, vulgatam lectionem satis commodè retineri posse iudico, si particulã δὼ in ἔχοντες participio subaudiamus, quod sumetur ἀντὶ τοῦ ἕξοντες, ἤγουν ἴν' ἔχωσι. τὰς παῦλα τὰ προάγματα, τὰς πιμὰς, τὰ κράτη, τὰς δυναστείας. Si quid mutare liceat, fortasse sic ista legere possemus. Ἐκπονοῦσ' ἔχῃ τάδ', εἶτα δ' ἐξ. Laborant, laboriosè conantur hæc habere, hæc obtinere.

V.378. Μὴ λίαν αὖῶ) Sunt, qui μὴ λίαν δὴ legendum arbitrentur. quod ab εἴημι, remitto, laxo. Vertes autem, Ne nimis remittam, ne nimis laxem palpebras ad impudentiam deducens, id est, ne nimis impudens sim, vel esse videar. Non displiceret hæc lectio. Nihil tamen muto.

V.407. Σωσωφρονεῖν) Ego grammaticis præceptis σωσωφρεσυνεῖν legendum videtur. Sic versu 1209. σωσῴζειν, non σωσσῴζειν, scribitur. τὸ ἐφ' ὑφωνίας causa, in σ vertitur, ob sequens σ. Quod hîc quoque faciendum.

Δαιμάτων ἔκδικος) Mallem ἔκδημος, nisi vocabulum hoc figuratè nunc pro ἔκδημος sumendum dicas. V.419.

Εὔρυτον παρὰ κρήνῃ) Quidam nomen fontis proprium esse putant, & Εὔρετον scribunt, alij (quorum sententia probabilior videtur) εὔρυτον ὀλιθετικῶς fonti ducunt tributum, ἀντὶ τοῦ, τὸν εὖ ῥέοντα. V.420.

Διῆξε) διὰ τῆς στρατιᾶς ὁλοκότι. Peruasit ipsum exercitum. παρὰ τὸ διαΐσσω. διαΐξω. διῆξα, καὶ κατ' ἀπόκοπὴν κρᾶσιν διῆξα. ας. ε. Sunt tamen, qui διῆξε malint, à διήκω, peruado. V.426.

Ἅπαντα ταῦτα) C.Nou.Lect.lib.vi.cap.x x i i i. ἀσωφρὰ, vel ἀπόδικα censet emendandum. Quam emendationem & ego sequi non dubitarim. Sensus. Hæc autem illi, qui generosum habet ingenium, non sunt congrua, non sunt conuenientia, non congruunt, non conueniunt. Vel, Hæc ingenium generosum habenti sunt deprecanda, precibus amolienda, fugienda. V.449.

Κοὐδὲν γ' ἀχρεῖον, οὐδὲ χρήσιμον) Cant. κοὐδέν γε χρεῖον. Quare τὸ χρήσιμον erit explicatio τοῦ χρεῖον. Hoc enim paulo obscurius, & ambiguitatem aliquam habere videbatur, quæ sequenti vocabulo tollitur. Si vulgatam retineamus, hic erit sensus, Vatum præsentia mortalibus nec obest, nec prodest. Quid autem hæc significant? Nos vaticiniis, vatibúsque facilè carere posse, quòd vates nec prodesse, nec obesse nobis valeant. V.514.

Μαινόμεθ' οἴσεσθαι) Cant. Μαίνομθ' οἴσεσθαι. Sed vulgata lectio seruari potest, vt dicas elisam diphthongum οι metri causa, pro integro vocabulo μαινόμθοι, οἴσεσθαι verò, pro ὥστ' οἴσεσθαι. V.47.

Ἐσορᾷν) Hæc ita mallem distinguere, ἐσορᾷ τὸ δέον, ἴδια δ.φ. Illud verò ἴδια. iam habita ratione sensus, accipiendum pro ὅπερ, quod. V.565.

Τὸ τῆ Νηρῇδος παιδὸς, ἰσόθεον χθόνος) Canterus emendat, V.626.
Τὸ τοῦ Νηρῇδος, ἰσόθεον χθόνος, sublato παιδός. Ego verò mallem legere, Τὸ τῆς Νηρῇδος, ἰσόθεον χθόνος. Intelligitur autem Achilles filius Thetidis, quæ Nerei, Dei mari-

ni, filia erat, quam versu 701. Νηρέος κόρην appellat, & 819. Διὸς Νηρῇδα, Achillem verò, παῖδα Διὸς Νηρῇδος.

V.634. Ἀπιστοῦσαι) Fortasse, ἀπίστουσαι, τυτίζειν ἀπειθοῦσαι.

V.967. Αἴζηνα συγάτηρ ἐγείνατ', Ἀσωποῦ) Cant. ἐζύετ', Ἀσωποῦ. Quod laudo. Nam Αἴζηνα τὸ νι longum habet, nec versus sibi constaret. Hoc addam, distinctionem post ἐζύετο videri tollendam, vt ipse sensus, & constructio demonstrat.

V.717. Εὐτυχείτην) Mallem δὐτυχείτην, vt sit non imperfecti: sed optatiui tertia dualis. Felices sint,

V.728. Δρᾶσαι δ' αἷ μὲ) Scribendum δρᾶσαι δ' ἃ 'γὼ μὲ. pro, δρᾶσαι τί σε ἐκείνων, ἃ αἷ δρᾶμά σε χρεών.

V.818. Μειλήματα) Præstaret fortasse μιλλήματα scribere, παρὰ τὸ μίλλειν, cunctari. vnde μίλλημα, & μίλλησις, cunctatio, μιλλητὴς, cunctator. Vel μίλημα.

V.848. Εἴξασιν) Bœoticè pro communi εἴκασι, & Attico ἐοίκασι. ab εἰκω. ξω. verso κ in ξ. Aristoph. Νεφέλαις. 80. versu 8.

Συνταῖς εἴξασι γυμναῖς. Idem Ὄρνισι. 372.

V.942. Ἄνικτα) Potius ἀνίκατα scribendum, quod vsitatissimum.

V.959. Ἢ τῶν γαμώων ἔκατι μυρίαι κόραι) Cant. τῶν γάμων legendum censet. Quod & sensus, & quantitatis causa versus ipse flagitat. Nã τ' ἕκατι, quod δωρικῶς formatum ex ἕκητι Ionico, & Poëtico, τὸ κα longum habet, quod corripietur præter morem, si γαμωάτων retineas. Eurip. Medea, versu 1235.

Οἴχη, γάμων ἕκατι τῶν Ἰάσονος. & Herc. furente. versu 277.

Pind. Pyth. Ode x. 326. ἕκατι στεφάνων. Ob coronas. Idem Nem. Ode VIII 439. ἕκατι ποδῶν. Propter pedes. Eustath. nec τοῦ ἕκατι, nec τοῦ ἕκατι mentionem vllam fecit. Sed ἕκατι, & ἕκατι, modò χάριν, & ἕνεκα significant, vt ex superioribus exemplis patet, modò, τῇ βουλῇσῃ, voluntate, consilio. Hom. Odyss. O. ex Stephan. typis cum Latina versione, pagina 452. 10. & T. 562. M. & Y. 596. M. Interdum longè, procul à. Hom. in hymnis, 850. 2.

ὃ δ' ἀΐξετο παῖδος ἕκητι.

V.979. Φθῖ.) Separandum, vt suprà monuimus. In Medea versu 292.

V.984. Ἀφελεῖν) Cant. ὠφελῶν legendum putat. Sed & vulgatam ita tueri potes, αἰνῶ ὁ χρηστὸς ὠφελεῖν, ἤπερ ὠφελεῖν. Sic & apud Dionys. H. l. Antiq. Rom. lib. 10. 677. 23. ὕδωρ πίνεσθαι χρηστὸν, pro, χρηστὸ πίνεσθαι. Aqua ad potandum bona.

V.992. Ἱκάνω) ἱκάνειν legendum videtur. Hoc enim ad Iphigeniam refertur. ἱκάνει. ου. ὁ at ἱκάνετ. ἱκάνοδε. ν. in accus. ἱκάνδε, καὶ ἱκάνην. supplex. Ἀπαρθένευτα verò (quod sequenti versu scribitur) significat res à virginum moribus alienas. Facinora virginum moribus non conuenientia, quæ virgines non decent, quæ à virginibus fieri non consueuerunt. Quod subiicitur, δι' αἰδοῦς, ἀπὸ τοῦ, μετ' αἰδοῦς, positum cum verecundia, verecundè, quod & δεδημένως aliàs diceretur, compositè, decenter, honestè, cùm decenti verecundia.

V.1025. Ἄνιγε) Scribendum ἀνάγε, pro ἄναγε. Qua de re fusius in Supplicibus, versu 244.

V.1036. Τίς ἀρ' ὑμέναιος) Vel est αἰακτὸν, vel aliquid hîc desideratur, vel certè legendum videtur, Τίν' ἄρ' ὑμέναιον, qui accusatiui à verbo ἔστασαν regentur. Aliis tacentibus ego lectorem monere cogor. Ἔστασαν verò, αἱ Μοῦσαι δηλονότι. Vel etiam ἔστασεν legendum, & τίς ὑμέναιος retinebitur. Præstaret etiam scribere συρίσσων δ' ὕπο, pro, μὴ συρίσσων. καλαμόϊστον ἰαχὴ poëta vocat τὴν διὰ καλάμων ἀφιεμένην, vocem, quæ calamis editur. Calamos verò nunc intelligit eos, ex quibus pastorum fistulæ compingi solent. Virgil. Ecloga 2.5.

Pan primus calamos cera coniungere plures
Instituit.

Et paulo post,

Est mihi disparibus septem compacta cicutis

Fistula. Vide Theocriti Σύριγξ, siue Fistulam. 426. Locus autem iste sic accipiendus, πὶν ἀῤ ὑμῥαῖον αἱ Μοῦσαι διὰ λωτοῦ λίβυος, μετά τε φιλοχόρου κιθάρις, ὑπό τε συρίγγων, εἴτε μὴ συρίζων ἔστασα, χὴ κηλαμόωσαν ἰαχὼ, κ' μὴ κηλαμοίσας ἰαχῆς, μὴ συρίζων τῆῦ κηλαμοεσσῶν, τῆῦ ὲκ κηλάμων πεπαιμῥίων ἀφιείσας; Sed hæc (vt ingenuè fatear) paulo duriorem, ac obscuriorem habent constructionem. At si legamus ἔχεσαν, pro ἔστασαν, longè minor erit mutatio, minórque difficultas. Hoc autem ἔχεσαν pro ἔχησαν, ἤρωϊκὸν ἀνίσημον, sumetur, atque τοῦ ὑμῥαίου tribuetur χὴ ποσοπποιΐαν. Cætera tamen sic erunt intelligenda, vt antè declaratum. Interpretes Latini sensum, & liberiorem interpretationem sequuti sunt vt hos scopulos vitarent.

V.1052. Κυάλοις) κύκλα nunc vocantur pocula concaua. Consule Eustath. κρατῆρες verò, vasa grandiora, vnde nectar, vel vinum hauriebatur. Interpretes Latini non ipsa verba: sed sensum hîc etiam videntur spectasse.

V.1071. Περὶ σώματι) Cant. vnica voce legendum censet πρὸ ζώματι. Quod mihi quoque probatur: sed tamen, si nihil mutetur, locus erit explicandus, vt sumus interpretati. ἔνδυτα δῶρήματα vocat poëta, Thetidis arma, quę Achilli dederat induenda, quasi dicas, Induta dona, vel ad induendum apta. Vide Hom. Iliados Σ.

V.1081. Ἀλιᾶν ἄντερον) δωρικῶς & in tertia declinatione nominum simplicium τὸ ω in genit. plur. in α vertitur. Qua de re supra fusius in Alcestide, versu 488. in κταναὶ, & θαναὶ, pro κτανῶν, & θανῶν.

V.1078. Γάμον ἔθεσαν) C. ἐδμησαν legere mallet. supra, versu 123. δαίσομεν ὑμῥαίοις. Sed & ἔθεσαν, ἀντὶ τῦ, ἐποίησαν, retineri potest.

V.1194. Σκῆπτρα σὰ) Legitimæ constructionis causa verbum φέρε subaudiendum videtur. Haud enim τὸ σὰ à sequenti δὲ commodè regi potest.

V.1205. Σπάρτη) ἀντὶ τῦ, εἰς Σπάρτῃ. Sic & Virgil. Æn. 5. 228. 23.

It cla-

It clamor cœlo. pro, *in cœlum.* Æn. x. 378. 16.

Fluctibus an iaciat mediis. pro, *in medios fluctus.* Æn. xij. 426. 22.

Proiecit fluuio. pro, *in fluuium.*

Πάντα νεικῶ λόγον) Cant. Nou. Lect. lib. 6. cap. xxiij. κινήσω legendum ait. Quemadmodum enim (inquit ipse) prouerbio dici solet, πάντα κινεῖν λίθον, sic etiam πάντα κινεῖν λόγον dicetur. Hoc Platonis auctoritate confirmat, qui in Philebo scribit, πάντα κινεῖ λόγον ἄσμενος. Facilis est hæc literarum traiectio. Huic adagio simillimum & alterum habemus, Πάντα κάλον σείειν. Omnem funem mouere. Erasmus Chil. 1. Cent. 4. 140. Adagio 31. V.1249.

Τὸ βουλόμῥον) τὸ βούλημα, τῷ βούλεσθαι, τῷ γνώμῃ. supra versu 33. V.1270.

Ἐμοὶ γὰ θάνατον, ὄνομα μὲν φέρουσα) Metri causa poëta sic locutus videtur, pro, Ἐμοὶ μὲν θάνατον, ὄνομα δὲ φέρουσα verò ἀπικῶς ἀντὶ τοῦ φέρουσαν est dictum. Nam ad præcedens κρίσιν refertur. At hoc quidem tritum, illud verò rarissimum. Quamobrem obseruatu dignum. Vel τὸ μὲν, ἀντὶ τοῦ, μέντοι, καὶ ὅμως erit sumendum. V.1309.

Τιθεῖσα τῶν δαρὶς κόρα) Hæc idem valent ac si dixisset poëta, ὧ Τῶν δαρὶς κόρα τιθεῖσα τοῖς Δαναΐδαις πάθια, καὶ ἄχεα. Vel post τιθεῖσα subaudiendum ἔδει, pro πίθησιν, ἤρωϊ φέρῃ. Vel etiam sub. εἰ, siue εἰς, τυτέστιν ὑπάρχῃς, πίθησι, φέρῃς. Sic Hom. Il. A. versu 2. ἠμυρὲ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε. V.1335.

Σώζῃ) Cant. σώζων. Quod ἀντὶ τοῦ, σώζειν ἐθέλων, sumetur. Sed ego nihil mutandum censeo. Nam ἀπλικῶς ἀντὶ τοῦ, ὥστε σώζειν positum dicemus, vel participium θέλων subaudietur. De hoc ἐλλειψεως genere consule nostrum indicem Græcum in Xenophontem. V.1350.

Ἀδικήσω) Cant. ἀτυχήσεις. i. Nihil est, cuius repulsam à nobis feras. Sed cùm ex vulgata lectione commodus sensus eliciatur, quid opus mutatione? Nulla iniuria à nobis afficieris, nullius iustæ postulationis repulsam à nobis accipies. V.1437.

Καταστρέψῃ) ἀντὶ τῦ καταστρέφεσθαι μέλλῃ. Est coronanda. V.1478.

Duplex est Atticismus, prior, actiuum pro passiuo, posterior, ἐλεύσω verbi μίμει. Quod profectò τραγικώτερον, & ἀχαϊκώτερον, ne dicam σολοικοφανέστερον videtur. Aliâs dicendum φέρετε πλόκαμον τόνδε κατασφάξειν, αἰτὶ τοῦ, ὥστε κατασφάξῃν, vel ὡς τὸ κατασφάξειν, quæ magis vsitata. Si quis etiam legeret φέρετε τὸν πλόκαμος ὅδε κατασφάξειν, ei nequaquam acriter repugnarem, id est, Ista coma fertur, vt coronetur. Hoc enim κατασφάξειν esset ita sumẽdum, vt ante demonstratum.

V.1536. Ἥκῃς) Mallem ἵκῃς, quod elegantius hoc loco.

V.1570. Θηρόκτονε) Θηροκτόνε scribendum, ἡ τὰς θήρας κτείνουσα. Θηρόκτονος verò φερεπαροξυτόνως, ἡ ὑπὸ τῆς θηρὸς κτεινομένη. Quod iam Dianæ tributum esset nimis absurdum.

V.1587. Ἔλαφος γάρ) Aristot. περὶ ποιητικῆς cap. XVII.255. Huius loci mentionem facit, & artificium aperit. Vide τῶν ἐν Ταύροις Ἰφιγενείαν, versu 783. & deinceps, vbi res fusius explicatur.

V.1615. Τοῦ κλίμμα) τίνος κλίμμα; cuiusnam furtum?

IN IPHIGENIAM POSTERIOREM notæ.

V.58. ΝΗΊΣΚΟΤΣΙ δ' ὡς αὖ χέρνιβας βάλωσί μι.) Cant. βάλωσ' ἐμοί legendum censet. Quæ lectio longè melior, quàm vulgata. Quare sic ista vertes: Moriuntur autem postquam (eos) meæ lustrales aquæ petierint, i. postquam lauerint, abluerint, ac purgarint eos, quos ceperim. Sẽsus. Quos cepi, statim moriuntur, postquam aquis lustralibus eos lustraui. Sed fortasse pro ὡς, legere præstaret, ἕως vt integrũ sit ὅσοις, ὁπωστὶ ζῶσα, Quæcunque, siue pecudes, siue homines peregrinos huc delatos tetigerint.

V.118. Χώρᾳ τικρᾶν) Hæc ita sunt accipienda, χώραι ἐκεῖσε χθονὸς

νὸς, ὅπου τινὲς θανόντες, ἵνα κρύψαντες θάψας λήσομεν. vel, ἵνα κρύψαντες λήσομεν, εἴτε καθάψομεν. id est, Eo terrarum vade, vbi sepeliuntur mortui, vbi corpore occultato latebimus. vel, vt occultato corpore lateamus. ἀφεφεκτικῶς autem intelliguntur sepulchra. Interpretes Latini (quod passim facere consueuerunt) hanc duriorem, ac obscuriorem loquendi genus obscuriorem verborum constructionem animaduertentes, solum sensum leuiter attigerunt.

Βοᾶς) ὥστε βοᾶς. Βοῶσα. V.150. Ζοᾶς) ἕνεκα ζωᾶς. V.145.

Μίμνω) Sequens ὑδραίνειν huic quoque verbo seruit. ὑδραίνειν autem nunc idem significat ac ἐκχεῖν, effundere. Aliâs, rigare, lauare. versu 54. ὕδραινον αὐτόν. Ipsum rigabam. Ipsum aqua aspergebam. Et Ione, versu 96. καθυδρᾶς δὲ δρόσοις ἀφυδρανάμβρους, στίχει ναοὺς. Purisque roribus aspersi, abluti, lustratique, petite templa. V.1602

κἰμᾶς) Canterus cum Brodæo κἰμὰς legendum censet. Quorum sententiam & ego sequor. Eustath. κιμᾶς, ῥίνημα ἐλάφου. καὶ κιμὰς, ἡ μήπω τελεία ἔλαφος. καὶ κιμμὰς ἐπὶ τοῦ μέσου χάσκει. Suidas, κιμὰς, κιμάδος, ἔλαφος ὁ κεκιμωδμένος ἐσ ἀπαλαιῶ, κιμὰς τις ἂν. Δοκίμια αἰτὶ τοῦ δοκίμι, πυτίζειν ὡς οἱ πλείστοι δοκοῦσι, καὶ νομίζουσιν. Huc poëta videtur alluisse, quum versu 785. dicit, V.176.

Ἰὼ ἔδυσ' ἡμὸς πατὴρ,
Δοκῶν ἐς ἡμᾶς ὀξὺ φάσγανον βαλεῖν. & v. 831. σὺ τὼν θανοῦσαν, ὡς δοξάζεται. V.189.

Τίν' ἐκ τῆδ') Vel αἰτὶ τοῦ τίνῃ, luit. vt sit tertia præsentis elisa diphthongo ει, licentia poëtica. Vel est tertia imperfecti neglecto augmento. τίνε, ἔτινε. Τίνω autem τι syllabam habet ancipitem. Hom. Il. γ. 119. producit,

Τίνειν ὧν ἑθέλουσιν Ἀλεξάνδροιο πονύτπε. & alibi.
Et in epigrammatis μούνη σ' ἀλιτήματα λαμοῦ
Ἡ ζασὴρ τίνῃ πολλάκις τυπτομένη.

In epigrammat. etiam reperitur τίνειν priore breui.

ἢ τάδε θρέπτ' ἔχ τίνῃς; Et apud Eurip. in hac ipsa fabula, versu 339.

Δίκας τίνουσα τῆς ἐν Αὐλίδι σφαγῆς.

V.208. Ἀμαιδωθεῖσα) Videtur ἀναπόλεθρον, αὐτὶ τοῦ, Ἐμοὶ μηχανευθεῖσα.

V.211. Πατρῴα λάβα) Præstaret fortasse πατρῴα λάϐα, id est, διὰ τὴν πατρῴαν λάϐειν. δύγδηπτον verò, δύγδηπτον, παρὰ τὸ δύκω τὸ γηθέω, ὦ. vnde Doricum γαδέω, hinc Latinum gaudeo.

V.252. Τυγχάντες εἵλετε) Videtur ὑπαλλαγὴ, pro ἐτύχετε ἑλόντες, cepistis. Vel, si nihil innouandum, Nacti cepistis.

V.266. Ἀκροισι δακτύλοισι) Aliâs vnica voce diceretur ἀκροβαθῆ.

V.281. Ξένοιν) Legitur & ξένων, sub. χάριν. Quam lectionem participium λιπὼν videtur flagitare. Si vulgatam retineas, ξένοιν erit genitiuus dualis ab ἄπεγε pendens. Post λιπὼν verò subaudietur τόπον, vel χωρίον, ἐν ᾧ ἦν.

V.327. Τὸ νῦν ὑπεῖκον) Subaudi πλῆθος πολέμιον. ἀντὶ τοῦ, τοὺς τότε ὑπείκοντας πολεμίους τίνας ; τὸν Ὀρέσην, καὶ Πυλάδην. Interpretes Latini locum parum commodè videntur interpretati.

V.377. Εἰσαῦτις) Mallem εἰς αὖτις, In aliud tempus. quod barbari dicerent, In rursus.

V.384. Αὖτη) Præstaret αὐτή.

V.394. Ἴστρος) Viri nomen proprium videtur, ideóque ἐξυπτενεῖται, vt differat à flumine, cui nomen Ἴστρος, de quo Dionys. de situ orbis 42.43. Vide & Suidam.

V.411. Λινοπόρους αὔρας) Passiuè iam sumendum τὸ λινοπόρους, τουτέστι τοῖς τοῖς λίνοις, τοῖς λινοῦσις ἱστίοις πορευούσας, παρεχομένας αὔρας. Auris, quæ lineis velis ministrantur. ἀντὶ τοῦ, τοῖς ἱστίοις τὰς αὔρας δεχομένοις. Velis auras recipientibus. Melanchthon sensum feliciter expressit.

V.420. Οἷς μὲν) ἀντὶ τοῦ, τοῖς μὲν, τοῖς δέ. Aliis quidem, aliis verò. γνώμη verò nunc ipsam cupiditatem ab animo manantem significat.

V.452. Συμβαίην) καινοφανέστερον, ἀντὶ τοῦ, συμβαίη μοι ἐν οἴκοις εἶναι.

V.457. Σωτηρίδεντες) σωτηρίδεσθαι iam simul firmiter vinciri, ligari.

V.463. Εἴ σοι τάδ' ἀφικοίντως) Stiblinus hæc ita, Vtinam tibi benignè,

benignè, & placidè Ciuitas hæc remitteret id munus, scilicet sacrificandi hospites, quod non pio more, &c. Alter interpres non melius. At hæc simpliciter sic explicanda: O veneranda (si hæc ciuitas, hæc tibi ex animi tui sententia persoluit, si victimas istas animo tuo gratas mactat, ac offert) hæc sacrificia accipe, quæ mos apud nos receptus non pia Græcis tribui, in Græcos impiè exerceri demonstrat. διόθεν ἀναφαίνει, αὐτὶ τοῦ, δίδοσθαι φανερῶς δηλοῖ.

Ἄδην ἐγγὺς ὄντα) καθ' ὑπαλλαγὴν hoc dictum videtur, pro, θνητὸν ἄδου ἐγγὺς ὄντα. Mortem vicinam, id est, hominem morti vicinum. V.485

Γελάσομαι) Mallem γελάσομαί νιν, vt sit optat. ἐκ τοῦ γελάσοιμεν, κατὰ κρᾶσιν γελῴμεθα. V.502

Ὡς ἔστι γάρ) Cant. σῶς ἔστι γάρ. Sed σῶς ὅτι δὴ melius. Saluusne igitur est? Viuitne adhuc Laertis filius, Vlysses? V.533

Δεινὸς) Vel est ἀπιμέρεια, vel δεινῶς scribendum. V.552

Γίγνεται) αὐτὶ τοῦ, γλυκύσται. v. 582. Θέλεις αὖ) Mallem δέλεις αὖ. V.580

Ἀγοῖλαι) Subaudiendum, δυνάμενος, ὅπερ βουλόμενον. qui significare posset quod cupiebam. Vel ἀγοίλας, παρεξυπνᾶς scribendum, vt sit tertia opt. aor. 1. act. Et ante ταῖς ἐμαῖς, subauditur particula καὶ, vt sit legitima constructio. Alioqui esset ἀνακόλουθον. V.588

Καὶ σύ) C. rectè καὶ ζῇ. & viue. Sic v. 699. V.593

Ἀλλ' ἔρπε, καὶ ζῆ, καὶ δόμοις οἷς κεῖνε πατρός.

Γενέσθαι) ἀοριστικῶς αὐτὶ τοῦ, γένοιτο. sit. fiat. V.603

Οὐ μέλω) Hæc οὐ μέλω cum sequenti ἀλλὰ iungendum. Verumtamen καμοφραστικὸς σχῆμα. V.630

Εἰς πῦρ ἐμβαλὼ σέθεν) Rectè Canterus εἰς πυρὰν βαλὼ σέθεν. Hanc lectionem ipsa versus quantitas videtur indicare. In pyram tuam iaciam. V.634

Λείσουσι, πίσας ἥδονας ἀπηγγελεῖ.) Arbitror legendum. V.641

Λύσουσ', ἀπίστους ἡδονάς. Hoc ex apostrophi nota, quæ scribitur ante πίσας facilè colligitur. Vel saltem, ἀπίστας scribendum, vt ἀθυμάτας, ἀμφιβόητας, pro ἀθυμάπτους, & ἀμφιβόητους, quod frequentius occurrit, licet vtrũ-

que dicatur. ἡδονὰς ἀπίστους, incredibiles voluptates, maximas, & eas, quæ fidem superent. In aliis codicibus legitur πιστὰς sine apostrophi nota, quod & ipsum minime reiiciendum. vertes autem, fidas, id est, certas voluptates. v. 842. ἄτοπον ἡδονὴν τὴν μιγίστην, καὶ αἰλπιστον appellat.

V.727. Δείλπου μὲν αὖδᾷ) Aristot. Rhet. lib. 3. 123. ex Morelij typis. Idem περὶ ποιητικῆς. cap. x 1. ex Basil. typis in f° pag. 253.

V.777. οὐδ' εὑρήμεθα) ὅπως εὑρήμεθα. v. 778. Ἀρὰ dicitur, quæ diras alicui imprecatur, quæ diris aliquem prosequitur, ac deuouet, quæ diris imprecationibus aliquem vexat, ac infestat. v. 779. Ὀρεσ', ἵνα. pro, ὀρίστε, ἵνα. Est enim vocatiuus.

V.802. Δοκῶν) δοκεῖσα. est enim Atticissimus.

V.811. Ἄκουε πρὸς τὸν Ἠλέκτρα πάλι.) Orestes Iphigeniam alloquitur, & tamen Electram vocat. Cur hoc faciat, mihi non constat. Electra enim erat in Græcia, Iphigenia verò, in Tauris Scythiæ regione. Quare vel ποιητὰς μνημονικὸν ἁμάρτημα, vel Orestes vt mentis parum compos per imprudentiam videtur ita locutus. Si quis illud ἄκουε non imperatiui: sed imperfecti tertiam personam singularis numeri faceret, fortasse non peccaret. Sensus hic esset, Dicam autem tibi ea, quæ quondam Electra ex me audiuit. Incrementum poëticè metri causa neglectum fuerit. Nihil affirmo: sed quod in præsentia nobis à veritate non alienum occurrit, id lectori propono, vt per otium examinet. Meliorem enim sententiam sequi non recusabo. Nostram coniecturam confirmat Euripides, quum versu 913. loquentem Iphigeniam introducit,

Πρῶτον πυθέσθαι, τίνα ποτ' Ἠλέκτρα πότμον
Εἴληχε βιότου. Quærit enim soror ex fratre quodnam vitæ fatum, genúsque sit sortita soror Electra. Hoc ista non quæsisset, si præsens illa tunc adfuisset. Multo minus Electra hoc ipsum ex Oreste de se quærere voluisset. Quid enim absurdius excogitari, dicique posset?

V.812. οἶδα γὰρ μᾶλλον) In Bas. codice sic ista scribuntur, εἶδας

γὰρ μᾶλλον. At hæc lectio repugnat versus quantitati. Nam quarta senarij sedes dactylum non admittit. Stiblinus tamen hanc secutus vertit,

Scis litem ortam esse inter Thyestem & Atreum?

Interrogationis notam addit latinis verbis, quam Græca nec habent, nec requirunt.

Ἆ' δῆτ' εἶδον αὐτὸς) Aristot. περὶ ποιητικῆς. Cap. x v 1. 255. V.822. περὶ ἀναγνωρίσεως.

Ζεὺς ἔσατο) Fortasse scribendum εἴσατο, poëticè, pro communi ἐσάγαγε, tulit, protulit. Vel ἔσατο, pro ἵδρυσατο, collocauit, constituit, ab ἵζω. V.946.

Κἄγαγ' ἐξελίξαι) Metri causa scribendum videtur, κἀγὼγ' ἑλίξαι. V.955.

Χοῦρος ἄγαμος) περιφραστικῶς τὴν ἥβην χρὴν ἑορτὴν intelligit. Athenæus lib. x. 215. 51. Suidas, & Pausanias in χέρης. V. 960.

Περιφανείαι) Sic vocat capitis iudicium, iudicium, in quo capitis periculum subiit. V.967.

Διὰ πόνων τ' ἀεί) Canterus bene, διὰ πόνων τ' ἄγει. Per labores agit. Laboribus fatigat, atque vexat. V.988.

Τῷ πατρωΐῳ) Cur hoc dicit? Quia Rex Agamemnon filiam quidem erat interfecturus, interficere statuerat, eam tamen non interfecerat, vt suo loco declaratur. V.902.

Ἥξω δή γ', ὦ πατήρ) Cant. ἄξω δή σ', ὦ πατήρ. Ego verò, ἄξω σὲ δή σ', εἰ μὴ κἀμὲ τῇδε δοῖ πείσω. id est,

Ducam vero te, nisi & ego ipse hîc cecidero. V.1019.

Altera lectio contrarium, & veritati repugnantem sensum habet. Quomodo enim frater sororem in patriam abducere potuisset, si cæsus in Tauris obiisset? Sequens versus nostram emendationem confirmat, ἦ σὸν κατθανὸν κάρᾳ μέτα. ἄξω (κάρᾳ. εἰ μὴ πείσω) (κατθανὸν κάρᾳ.

Ἐξωθεῖμεν αὖ) Canterus cum Brodæo reponit ἐκσωθεῖμεν αὖ. Quorum sententiam & ego sequor. Hanc emendationem sequentia poëtæ verba nobis indicant. v. 1028. πῶς σωθεῖμεν αὖ; V.1025.

Εἶπ' ἕκβολον) Fortasse εἶπ' est scribendum, pro integro εἰπέ. ἔκβολον verò, si codex sanus, maris óstium significat, quod & ἐκβάλλω aliàs diceremus, V.1042.

quâ mare se aliò exonerat. Aristot. de Mundo, ποταμῶν ἐκβολαί. Et ἐκβολαὶ Νείλου. & Thucyd. lib. 2.

V.1046. Φόνου) Brodæus πόνου. Quare vertes, Hic vero Pylades vbi laboris, in qua laboris parte collocabitur à nobis? Quam laboris partem ei assignabimus? Cui piaculo dicemus eum obnoxium esse? Quo piaculo teneri?

V.1072. Ἢ τίς οὐ θέλει) Ita mallem, ἢ τίς ἃ θέλει;

Φθέγξαιθ' ταῦτα. Vt hic quidem nulla sit interrogationis nota, post θέλει verò, notetur. Nec enim (vt putauit Stiblinus) φθέγξαιθ' scribendum, quia senarij secunda sedes spondeum non recipit. Vertes autem, aut quænam non vult? Scilicet mihi respondere? Dicatis hæc. respondeatis mihi. τὸ φθέγξαιθ' est 2. plur. imperatiui aor. 1. medij, φθέγξαι. αἴθω. non autem infinitiui. Quod interpretes fefellit.

V.1101. Θάλλον) Scribere præstaret θαλλὸν, vt ex Eustathio patet. Vide θαλλός. Et sequenti versu mallem ὠδίνι, vel κατὰ subaudiendum.

V.1124. Πεντηκόντορος) Idcirco versu 1347. In ista nauι ναῦς πεντήκοντα fuisse dicit, alludens ad ἔπυμον. Sic enim vocatur nauis, quę quinquaginta remis agitur, παρὰ τὸ πεντήκοντα ἐρετμοῖς ἐρέσσεσθαι, καὶ ἄγεσθαι.

V.1181. Καθεῖσαν) pro καθίσαν, κατὰ μετάθεσιν. vt est versu 1353.

V.1188. Τοῖς ξένοις πέρι) Vsitatius τῶν ξένων πέρι.

V.1259. Θέμιν σ' ὅπῃ χρὴ ἐν πυθοῖ' ἀπανάσατο) Cant. ἐπεί. Si nihil mutandum, τμῆσιν esse dices, pro ὅπιν, inuadens. Sed hæc ita distingui præstaret, πυθοῖ', ἀπανάσατο Ἀπὸ ζαθέαν χθονὸς ἐρέαν, (ὅπου) νύμφα. &c. Illud verò sequens οἱ, non ad φάσματα: sed ad significatum, πυθοῖς, οἱ, referendum videtur. Hæc enim spectra erant Telluris filij.

V.1278. Λαθοσυλία) Imposturam, ac præstigias ita vocat, quæ rerum obliuionem inducunt. v. 1312. Αὖτις) ἐν ἄλλῳ καιρῷ. aliàs. v. 1427. Οἵσδ' ἀκυπόμπους) Legendum videtur ἠδ' ὠκ. pro ἠδὲ, καὶ, &.

V.1471. Νικᾶν, ἱκτῆρες) πρὸς τὴν ἱστορίαν, Arist. Rhet. ad Alex. cap. 19. 238. A. Æschyl. ἐν Εὐμενίσι. 299. 1. Eurip. Electra. 1265. & deinceps. Dionys. Hal. Antiq. Rom. lib. VII. 469. 35. Vide nostras in eum locum notas.

Τὴν σωζομένης μοίρας) ἁπλῶς, αὐτὴ τοῦ, τὴν ὑμᾶς σῳζούσης. V.1496.

IN RHESVM NOTÆ.

Πῦ' πευκοφόρων) εἰ πρὸς τὴν νέων στρατιάν, τὴν ἡμῖν βοηθησόντων. Quod sequitur, κλισίας μύθων accipiendum pro, φήμην τὴν διὰ μύθων ἀγγελθεῖσαν. V.3.

Διΐ πετῆ) τὰ ὑπαίθρια, quæ sunt sub dio. πυρσῆ, Atticè pro πυρσοῦ, πυρσοῖς λάμπει. V.43.

Ἀγαμεμνόνειαν) Vel ἀγαμεμνονείαν παροξυτόνως, & communiter, vel ἀγαμεμνόνιον περισπωμένως, & Atticè. V.44. V.81.

Φῶς) πῦρ. Versu 87. τί χρῆμα) sub. διά. quam ob rem.

Μένειν) Vel εὑρεῖν scribendum videtur, vel αὖ subauditur, vt verbum hanc habeat significationem, id est, Esse mansuri. Quod sequenti versu legitur, ἐκκλίναντες, si codex sanus, dictum pro ἐκκλίναντες. inserto ι. hócque pro ἐκκαύσαντες. V.96.

Ἀλλ' οὐ νῷ αὐτούς) αὐτὸ τοῦ, ὁ αὐτός. Hom. Iliad. N. V.106. 495.

Ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυήσεται αὐτὸς ἑλέσθαι.
Ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήια ἔργα.
Ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, κίθαριν καὶ ἀοιδήν.
Ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεύς
Ἐσθλόν. &c. Non omnia possumus omnes.

Τείχη παλαιὰ δίμας) Hom. Il. H. 269. Neptunus loquitur, V.232.

Τοῦδ' ὀπλίσσοντας, ὅτ' ἐγὼ, καὶ φοῖβος Ἀπόλλων
Ἦλθ' ἐπὶ λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.

Ouid in epist. Oenones ad Paridem, 24.

Me fide conſpicuus Troiæ munitor amauit,
Ille meæ ſpolium virginitatis habet.
Idem τῆς μεταμορφ. lib. x I. 314.
Cúmque tridentigero tumidi rectore profundi
Mortalem induitur formam, Phrygiæque tyranno
Ædificat muros, pactus pro mœnibus auro.

V.251. Ἐν αἰχμῇς ποτὲ Μυσῶν) Myſi ob inſignem ignauiam olim malè audiuerunt, vnde adagium. Μυσῶν λεία. Myſorum præda. Vide Adagia Eraſmi 341. Adagio 92. Demoſth. πρὸς Στεφ. 24. I.

V.274. Δόρυ) vt ἀ δόρεα, καὶ κέρα, quod rariſſimum. Non enim δόρεος, ους, in ſingulari: ſed δόρυ, υος. & δόρατος, δόρατος, & δούρατος, δούρατος paſſim leguntur.

V.304. Ἔκλης) ἔκλης, pro ἔκλεις ſcribendum, quod Atticè dictum.

V.327. Ὀρθῶς) Cauterus ait contrarium τῷ ὀρθῶς hunc locũ flagitare. Sed ſi rem accipias, vt ſumus interpretati, nihil erit mutandum.

V.397. Τοὐμὸν Ἄργειον) τὸ ὄν ἐστι. quantum in te fuit, vel eſt.

V.476. Πολλοῖς) Mallem πολλῷ, vt ad χάριν referatur.

V.553. Γαῖ) ἵεσαι παροξυτόνως præſtaret, id eſt, vocem.

V.665. Δοκεῖ) δόκει ſcribendum videtur. Exiſtima, perſuade tibi hæc mihi curæ fore.

V.685. Ἴσχω) ἴστεσο, ἴστω, ἴσχω. primum, commune, ſecundum, Ionicum, tertium, Atticum. Sta. ſiſte gradum.

V.691. Ἐκ νυκτῆλ φόβου) Procul dubio ſcribendum ἐκ νυφ.

V.730. Ἀβρίζ' ἴσως) Perperam in nonnullis codicibus, vt in Baſil. ὕβριζ' ἴσως. Stiblinus, Erige animum. Alij peius, Contumelia affice. Sed ſcribendum Ἄβριζ' ἴσως. Integrum verbum eſt, ἄβριζε. Βρίζειν (vt docet Euſtath. τὸ ἀμελεῖν, καὶ ὀκνηρεύεσθαι, καὶ ὑπνοῦν, παρὰ τὸ βαρὺ ἴζειν, ἢ μὴ βοᾶν ἵζειν) (ἀβρίζειν, τὸ μὴ βρίζειν. At Athenæus lib. 8. 167. 24. Ὅταν δύωσι τὸν Βριζοῖ. αὐτὸ δὲ ὄζειν ἢ ὀσφραίνεσθαι. βρίζειν δέ τινες ἀρχαίως λέγουσι τὸ καθεύδειν. Hom. Odyſſ. M. Ἔνθα σφ' ὕπνος βριάρειμι ἐμείναμεν ἀμφὶ δ' ἴαλον. Ergo ἀβρίζειν, τὸ μὴ καθεύδειν, ἀλλ' ἀγρυπνεῖν σημαίνει. Infra, v. 825. Οὔτ' ἐκοίμησ', οὔτ' ἔβριξεν.

V.738. Ποδ' πὶν' αἰάκτων) In fabulæ perſonis ſcribitur Ῥίπτου λάτοχος, hîc verò, οἰκέτης, i. famulus domeſticus. At eadẽ eſt perſona, quod patet ex verſu 804.

Ἡνίοχ' Θρηκὸς τῶ κακῶς πεπραγότος. &c.

Sed qui fabulæ perſonas notauit, per imprudentiam videtur peccaſſe. Nam idem eiuſdem perſonæ nomen in eadem fabula ponendum erat. Ne quis tamen hæc varietate turbaretur, lectorem maturè monui.

Διοπῶν) Si verſus quantitas hoc ferret, διοπῶν ſcribendum arbitrarer. Quis autem διόπης dicatur, docet Euſtath. vt alios taceam. Alioqui διόπων ſcribendum eſſet. Δίοπες autem (vt apud eundem Euſtathium videmus) ὁ οἰκονόμος, παρὰ τὸ διέπειν, τὸ ἐνεργεῖν, καὶ οἰκονομεῖν. καὶ δίοπες, ὁ ἄρχων, καὶ κυβερνήτης, παρὰ τὸ διοπεύειν, τὸ κατασκοπεῖν. Quare διόποις τῆς γραπτῆς vocabit Euripides τὴς γραπτικῆς. Si codex eſt ſanus, τὸ φρέπον ſeruatum dicemus. Barbarus enim barbarè vocem protulerit. Horum barbariſmorum exempla plurima reperies apud Ariſtophanem ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις: ſed vnica pag. 535. in præſentia τῆς φιλομαθείας ſufficiat. V.741.

Δυσπίζου) ἀγαπᾶκπι. δυσφόρει. ſupra, v. 724. δυσπίζει pro eodem dicitur. V.805.

Μαρόγνα) Locum hunc interpretes parum commodè videntur interpretari. Iull. Poll. lib. 10. cap. x I I. 523. 9. μαρόγναι (inquit) Πλάτων ὁ κωμικὸς τὴν μάστιγα οὑτόκασιν. Hîc igitur μαρόγναι Hector vocat ſupplicium, quo quis propter ſua delicta flagris, virgíſve cæditur. Καραιστὴς μόρος. Capitale ſupplicium, quum quis capite plectitur. παρὰ τὸ κάρα, εἴτι κάρηνον, quod caput ſignificat. Euripideum loquendi genus. V.817.

Οὔτ' ἐκοίμησ', οὔτ' ἔβριξεν.) Quid βρίζειν, vide v. 730. ἐκοίμησε verò, dictum Atticè, pro ἐκοιμίσθη, παρὰ κοιμίζειν, ſopire. V.825.

Θερίσασι) παρέσασι. Vide Θερίζειν apud Suidam. V.863.

Τὸν νεόδμητον) τὸν νεωστὶ δεμνίσαντα, καὶ δαμασθέντα. V.887.

Πλαθεῖσα) Si codex mendo caret, τὸ σ μέσον χάσειν ſublatũ dices, vt ſit anapæſtus duob. primis ſimilis. Alioq πλαθεῖσα ſcribẽdũ, quod χυ συγκόπλω pro πλακθέισα for- V.911.

matum, παρὰ τὸ πελάζειν, v. 920. Λέκτρις ἐπλάσθην. pro, ἐπελάσθην.

V.945. Τοῦδ', οὐνεκα κτείναστε) Canterus legendum censet Τοῦδ', ὃν ἔχεις κτείναστα. Quare τῷ συλλαβῷ ὃν iam sequente vocali non aspirata producet præter morem. Vel, si corripiat, vt breuis est, trochæum in prima senarij sede contra metri leges ponet. Sed nihil mutandum, cùm vulgata lectio bonum habeat sensum, & versus quantitas sit integra. Nam in aduerbio οὐνεκα τὸ κα propter κτ sequeos, positione longum censetur. Hoc quia passim occurrit, nullam probationem requirit.

V.950. Θρῆκες στρατηλάτης) Imò verò διφηλάτης, ἵππων ὁ ἡνίοχος, de quo supra, v. 738. Vel ἁρματηλάτης, quod συνώνυμον. Ipse sensus, reique gestæ veritas istam lectionem clara voce flagitat. Versus verò quantitas vtranque legitimè recipit. Sed prior spondeum, posterior anapæstum in quinta sede positum habebit. Quæ sequuntur, Ἐ δόκουν', Ἔκτορ, τοῦδε βουλεύσειν φόνον, omnem dubitationem tollunt. Quoniam autem hac de re nullus (quod saltem sciam) hactenus mentionem fecit, ideo lectorem monere volui. Stiblinus, quamuis hunc appellet aurigam, tamen in suis annotationibus nullam reddit rationem cur στρατηλάτου vocem sic interpretetur, quæ ducem exercitus, ac imperatorem, non autem aurigam significat, παρὰ τὸ στρατὸν ἐλαύνειν, τουτέστιν ἄγειν, pro quo συνώνυμος alibi στρατηγὸς dicitur.

IN TROADAS

NOTÆ.

IDEM argumentum & à Seneca tractatur in tragœdia, quæ TROAS inscribitur.

V.43. Τότ' ὀυσιβεῖς) Mallem τότ' ἀυσιβεῖς, vt sit ἐν διὰ δυοῖν, ἀντὶ τοῦ, τῷ θεοῦ ἀυσιβῆσαι. Vel τότε dicit, ad tempus illud indicandum, quum & Aiax templum Palladis ingressus Cassandram stuprauit, ac inde per vim abstraxit. Virg. Æn. l. 112. 17.

Vnius ob noxam & furias Aiacis Oïlei?
Ipsa Iouis rapidum iaculata è nubibus ignem,
Disiecitque rates, euertitque æquora ventis.
Illum expirantem transfixo pectore flammas,
Turbine corripuit, scopulóque infixit acuto.

Idem Æn. 2. 150.

Ecce trahebatur passis Priameia virgo,
Crinibus à templo Cassandra, adytisque Mineruæ, &c.

Ouid. Amorum lib. 1. 242.

Sic, nisi vittatis quòd erat Cassandra capillis,
Procubuit templo casta Minerua tuo. Vide comment. & Strabonem lib. 6. 182. 40.

Ἄνα δυσδαίμων, πεδόθεν κεφαλιὰ) τὸ ἄνα, κατ' ἔπικο- V.98.
πὴν dictum ἀντὶ τοῦ, ἀνάστηθι, surge. Sic & Hom. Il. 2. 231. 16.

Ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄϊστον πυθὸς δήϊοι θείκτας.

Idem Il. Σ. 1135.

Ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο. Sed surge, nec amplius iace. Vide Eustath. in ἄνα. Et Sophocles in Aiace. 13. 4.

Ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων. Sed surge ex sedibus. Eustath. tamen ait hoc ἄνα præpositionem esse, quæ retracto accentu naturali ex posteriore in priorem syllabam mutauit significationem, vt & aliis præpositionibus accidit, ἐνί, μέτα, παρά, πέρι, pro ἔνεστι, μέτεστι, πάρεστι, πέρεστι. Vel ἄνα iam τραγικώτερον, ἀντὶ τοῦ, ἄναασσα, id est, Regina, ponetur, aliàs, pro ἄναξ, in vocatiuo, quod passim legitur. Ante δίφρω, subaudiendum κεῖ. Quanquam non displiceret, si locum istum ita distingueres, Ἄνα δυσδαίμων πεδόθεν κεφαλιὰ, Ἐ πὶ δίφρω δίφρου. Et τὸ ἄνα, pro αἴκαρες, sumeretur, Attolle infelix à solo caput, Attolle ceruicem. Nihil tamen muto.

Περσῆς) ἁπλῶς, ἀντὶ τοῦ κοινοῦ, περσέστε. Cònsule V. 103. Grammaticos in ἴσῃ, ἀντὶ τοῦ, ἴστε.

Μόσσα δίχ' αὐτή) Si pronomen αὐτὴ cum aspero, in V. 120.

recto casu receptum esset, scribendum esset, Μόσσα δ' χ' αὐτή. Sed (nisi quid præter morem hîc à poëta dictum fuerit) ex ipso sensu, grammaticisque præceptis legendum,

Μόσσα δ' κ' αὐτή. pro, καὶ αὐτή, id est, & ipsa. Nam reciprocum pronomen caret nominatiuo. Vel αὖτα legendum, id est, hæc, ab οὗτος. quod verisimile. τῆς δυσλώστοις verò, ἡμῖν scil. κελαδεῖν, Ion. & Æol. pro κελάδει. Vel subaudiendum ἄρχου, incipe.

V.138. Θάκοις, οὓς θάσσω) Vel οἷς scribendum, vt ad nomen præcedens referas, & Atticismum esse dicas, θάκεις, θάσσειν, sedere sedes. Vel οὗ scribendum, vt sit aduerbium, vbi.

V.148. Οὖπως) Nunc ἀντὶ τοῦ οὕτως sumendum, cui respondet τὸ ὡς præcedens.

V.156. Αἰαῖ οἰκτρὰς) Hæc in aliis codicibus non extant. Sed (nisi me fallit coniectura) scribendum αἰᾶ. Leuis mutatio, facilis typographi lapsus. αἰᾶ, ἀκούω, audire. Non solùm autem genitiuo: sed & accusatiuo iunctum sæpius reperias. Illorum, quos miseraris, audio miserandos eiulatus.

V.201. Λύσω) Nisi χρόνῳ ἐναλλαγὴ esse dicas, vel nisi particula αἴ subaudiatur, mallem λύσω scribere, vt sit futuri, quod τῷ ἐξαλλάξω præcedenti, & τῷ ἴξω sequenti respondebit.

V.216. Φάμαν) Sub. κατά.

V.286. Διπτύχῳ γλώσσᾳ) Sic & Virg. Æn. 1. 133. 7.

Tyriósque bilingues.

V.313. Ἄρρος ἐγαμουμβία) Legendum arbitror ἀγαμουμβία, quæ nuptura sum isti.

V.318. Καταξένους' ἔχεις) καταξενίζῃς. Notus hic Græcismus, qui Tragicis familiarissimus. ἐγὼ δέ, ἐγὼ δή, ἐγὼ ἤδη. V.324. ἆ. ἦ. καθάπερ, ὥσπερ.

V.362. Ἐμόν εἶσι) Mallem ἐμὸν εἶσι, πυρὰ τὸ εἶμι τὸ σωρεύομαι.

V.516. Τειχοβάμονος ὡς τὰν' ἀπλοΐαις) Virgilius Æneidos 1. 137.

Instar montis equum diuina Palladis arte

Ædi-

Ædificant, sectáque intexunt abiete costas, &c.

Πᾶσα δ' ἡδονὰ φρενῶν) Virg. Æn. 1. 144.

Diuidimus muros, & mœnia pandimus vrbis,
Accingunt omnes operi, pedibúsque rotarum
Subiiciunt lapsus, & stuppea vincula collo
Intendunt, scandit fatalis machina muros
Fœta armis. circum pueri, innuptæque puellæ
Sacra canunt, funémque manu contingere gaudent.

Δώσων) ἀπλῶς, ἀντὶ τοῦ, δώσουσα. Nam ad ἡδονὰ præcedens refertur. V.535.

Ἐπὶ κνέφας παρῆν) Legitur & vnica voce ὀπικνέφας: at vitiosè. Nam est τμῆσις, & ἤδη cum παρῆν est iungenda. ὀπὶ παρεῖναι autem iam significat in alicuius damnum, atque perniciem adesse. Virgilius Æneidos 2. 146. V.543.

Inuadunt vrbem somno, vinóque sepultam, &c.

Καπικοψάμιον νεκρόν) ἀντὶ τοῦ, τοῦ νεκροῦ ἕνεκα τὸ σῶμα ἐκοψάμιον καὶ τὸ τὴν θρηνουμένων ἕδος. Vel (quod paulo audacius videbitur) μετ' αὐσυδὲς ἀπικομισάμιον κοπομβόν. Studiosè cadauer absportaui pectus plangens. V.623.

Τῷ δ' ἔνεστιν ἐλπίδες) τῷδε τῷ βλέπειν, τούτῳ τῷ βίῳ. Theocr. Idyll. 4. 38. V.628.

Ἐλπίδες ἐν ζωοῖσιν, ἀείλιπτοι δὲ θανόντες.

Ἀλγεῖ δ' οὐδέν) Hoc οὐδὲν seruit communiter & τῷ ἀλγεῖ, & τῷ ἡδημβόν. quod obseruatu dignum. V.633.

Γυναιξὶ σώφρον' ἔδ' ὑρημβία) σώφρονα est scribendum, pro integro σώφρων. quod ex illo γυναιξὶ patet. V.640.

Κακὰ φωνεῦσαι) κακὴ videtur scribendum. Hîc enim poëta Doricè non loquitur. Sed hac de re supra. V.658.

Οὐκ ἔνδον) Scribendum οὐκ, pro ὁ ἐκ: at facta cõtractio ἐκ τῶ ο & ε, in ου. V.691.

Ἐξ οὗ) ἐξ αὐτοῦ, quod rarissimum. V.699.

Μήτι δύνασαι μηδὲν,) Fortasse præstaret hunc versum ita distinguere, V.718.

Μήτι δύνουσα, μηδὲν ἰσχύειν δόλῳ.

μὴτε δύνουσα verò, pro μηδὲν δύνουσα, ἀ δυνοδσα) ἰσχύου-σα. Vel τὸ μηδὲν bis sumendum, ita vt & præcedenti, & sequenti membro seruiat, vt v.633. περὶ τοῦ ἁδὲν à nobis dictum.

V.769. Ἄγετε) Mutillus est hic versus, quem sic non ineptè possemus integritati suæ restituere,

Ἄγετε, φέρετε, ῥίπτετέ νιν, εἰ ῥίπτε δοκεῖ.

Abducite, ferte, iacite ipsum, si iacere placet.

V.808. Ἀτυζόμενος πώλων) τῶν πώλων, εἴτε τῶν ἵππων φροντίζων, solicitus de equis à Laomedonte Troianorum Rege promissis pro interfecto marino monstro, & liberata Hesione filia. Hom. Il.e.197. Tlepolemum Herculis filium inducit de suo patre verba facientem,

Οὐ ποτε δεῦρ' ἐλθὼν ἕνεκ' ἵππων Λαομέδοντος,
Ἐξ οἵης σὺν νηυσὶ, καὶ ἀνδράσι πασσυτέρῃσιν
Ἰλίου ἐξελάπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

Ouid. τῶν μετεμ. lib.x 1.314.315. rem apertiùs declarat,

Poena neque hæc satis est, Regis quoque filia monstro
Poscitur æquoreo, quam dura ad saxa reuinctam
Vindicat Alcides, promissáque munera dictos
Poscit equos, tantique operis mercede negata,
Eius peritura capit periuræ mœnia Troiæ.

V.818. Περὶ Δαρδάνας) Sub. πόλιν. Sed mallem Δαρδανίας, vt hic versus τῶν στροφῶν duodecimo respondeat. Dardanię vrbem. Dardanum. Troiam.

V.827. & 828. Οἰανὶς ὑπὸ τυλίων βοᾶ) In Bas. cod. legitur γ' ἀνὶς ὑπὸ τυλίων βοᾷ. idcirco Stiblinus vertit, quomodo Inclamet voce auum nepos. Quamuis autem sequentia poëtæ verba lectionem istam tueri videantur, tamen Plantini lectionem, quicunque fuerit eius autor, commodè retinere possumus. Per οἰανὶν enim, id est, auem, συμπαθῶς Philomelam, siue Luscinian intelligemus, quæ pullos amissos perpetua lamentatione queritur. Virg. τῶν γεωργικῶν lib. 4.104.

Qualis populea mœrens philomela sub umbra
Amissos queritur fœtus, quos durus arator
Obseruans nido implumes detraxit: at illa
Flet noctem, ramóque sedens miserabile carmen

Integrat,

Integrat, & mœstis latè loca questibus implet.

Erit autem perbella similitudo, quæ luctus, atque lugubrium vocum magnitudinem indicabit.

V.853. Φίλιος ὅλοον) Rectè Canterus ὀλλυμένῳ emendat. Hęc huius candidæ dici lux mortalibus grata pereuntem vidit terram Troianam.

V.853. Ἔχουσα ταῦδε) Vel est ἀνακόλουθον. Cùm enim præcedat φίλιος ἀμέρᾳ, nunc legitima constructio videtur postulare participium neutrius generis, ἔχον. Vel subaudiendum mutata voce, ἅδε ἀ ἀμέρα, deinde εἶδε τάδε ἡμέραν. πῶς; ἔχουσα, &c.

V.866. Ἐλήσατο) ἐλήσατο, παρὰ τὸ λήζομαι, τὸ λεῖαν ἄγω. Sed est Attica συναίρεσις.

V.888. Καὶ δίκλω) Canterus bene κῶλ δίκλω, pro, δικῶμαι.

V.930. Τ' πικὰ ἐμοὶ) Canterus ὑπὸ δ' ἐμοὶ. quod melius. αὖ τὸ τοῦ, νικᾷν. Sic in Ione, versu 975.

Κρ. Καὶ πῶς τὰ χρεῖσσω, θνητὸς ὢν, ὑπὸ δ' ἐμοῦ;

Vbi θνητὸς ὤν, κατ' ἰκὼς, pro. θνητὴ οὖσα positum. Est enim mulier, quæ loquitur.

V.1039. Μὴ 'μαθεῖς) μὴ ἀμαθεῖς. V.981. Αἴνειται) αἴνεται, κατὰ μετάθεσιν, καὶ συναίρεσιν, αἰεῖται. Extollitur.

V.1051. Οὐκ ἐς' ἐκεῖς) Aristot. Rhet. lib. 2. 100.

V.1114. Ἐλών) ἐλοῦσα. Sed Atticè dictum. Refertur enim ad κόρας, quod est versu 1109.

V.1133. Σφῆτόσατο) σφῆ, σέ. te. quod minus frequens. Plerunque enim αὐτὸν, id est, ipsum, vel ipsam significat. Aliàs aliter. Consule Eustath.

V.1172. Ἐλεῖσω) Simplex pro compos. κατελεῖσω, εἴτε κατακλείσω, ἢ φονεύσω. Nunc enim τὰ κατακλῆσθαι passiuè sumendum videtur, pro interfici. Sed plerunque pro φονεύειν accipitur, vt passim apud Herodotum legas. 22.12.31. 37.170.3.240.2.

V.1174. Τείχη πατρῷα) Athenæus lib. 2. 33. huius loci mentionem facit: sed apud eum legitur τύχῃ πατρῴᾳ.

V.1206 Αὐτὸς) ἐν τῇ αὐτῇ ἐξίων. Idem, id est, ita vt in eodem rerum statu semper maneat, nec vllam mutationem experiatur.

V.1213 Τῶν ὄντων) τῶν ὑπαρχόντων. Facultatibus, fortunis.

V.1305. γαῖαν γλύπουσα) terram scalpens. Legitur & κρύπτουσα, quod minus commodè dictum videtur. Quare nihil mutandum, Versu 1323. Ἄλλα) Mallem ἄλλᾳ, pro communi ἄλλῃ, aliô. vel alio modo.

IN BACCHAS

NOTÆ.

IDEM Baccharum argumentum tractat & Ouid. περὶ μεταμορφώσεων tertio, à pag. 108. ad finem vsque libri, & initio quarti. Idem & à Theocrito tractatur Idyllio XXV I. quod Λίνδος, ἢ Βάκχαι inscribitur. Vide supra. De Bacchanalibus cõsule Titum Liuium lib. 39. 219. 220. 221. 222. 223. Hic fusè describitur Quid essent Bacchanalia, quis eorum autor, quando primùm Romæ instituta, & cætera, quæ ad hæc spectant. Item quando, quomodo, cur per totam Italiam ex S.C. sublata.

V.25. Κιστῶν) κίστιον φερεπαροξυτόνως scribendum, vt versu 177. & 363.

V.31. Ἐξεκαυχῶνθ' ὅτι) Vel ἐξεκαυχῶνθ', ὅτι, legendum, videtur, vt sit tertia pluralis imperfecti, ab ἐκκαυχάομαι. ῶμαι. Vel ἐκκεκαύχωνθ' ὅτι, vt sit 3. plur. perf. pass. à verbo ἐκκαυχόομαι. ῶμαι. quod erit minus vsitatum.

V.89. Λοχίαις ἀἰάσιμοισι) Puerperis necessitatibus. Sic & Ouid. περὶ μεταμορφ. lib. x. 299.

Admouitque manus, & verba puerpera dixit.

V.126. Σιωπόνῳ) Sub. φωνῇ. V.128. πνεύματα, Fortasse melius πνεύματα, & cum ἠδυόδα iungetur, vt vtrumque sit nominatiuus pluralis. Hoc autem vt ab ἠδυόδος iam, quod rarum. Aliâs ἡδυβόας, ου. & α. Dor. Nisi rem sic accipias, dicendum ante βακχείαν συρίσσειν (φησὶν,) & ἡδυβόᾳ πνεύματα. Simul autem bacchicam intentam vocem cum dulcisono Phrygiarum tibiarum flatu miscuerunt.

Λίμνα

Λίμνα τεχνοκτόνον) Præstaret φερεπαροξυτόνως scribere τεκνόκτονον, ἤγουν ἅμα τὴν τεκοῦσαν τὴν κτανθέντων, εἴτε φονθισθέντων. Per ἀμφάζων χάριν intelligit hircos, caprósque crudiuoros, qui vites immaturas carpunt, qui Baccho sunt grati, qui Bacchi sunt deliciæ, quibus fruitur, quum ipsi immolantur. Quòd enim caper vites Baccho sacras rosisset, ei mactabatur. Ouid. περὶ μεταμορφ. lib. x v. 331.

Vite caper morsa Bacchi mactatus ad aras
Dicitur vltoris, nocuit sua culpa duobus.

Idem Fast. lib. 1. 46.

Sus dederat pœnas, exemplo territus huius
Palmite debueras abstinuisse caper.
Quem spectans aliquis dentes in vite prementem,
Talia non tacito dicta dolore refert:
Rode caper vitem, tamen hinc, quum stabis ad aram,
In tua quod spargi cornua possit, erit.
Verba fides sequitur. noxa est tibi deditus hosti,
Spargitur effuso cornua, Bacche, mero.

Φοιτάσιν) Perperam antè φοιτάσιν. Errorem manifestum emendare non dubitaui. Nunc autem φοιτάσιν est nomen loco participij φοιτῶσιν, quod sui verbi constructionem seruat. V.163.

Ἡ ἐδόμην κλύων) Si codex sanus, hæc idem valent ac αἰδέσθην ἐγὼ κλύων. sentire videbar. Sic alter interpres rem accepit. Alter videtur ἤδομαι legisse. quæ lectio melior. Quàm lætatus sum tuam vocem audiens. V.178.

Ταὐτά μοι) Mallem τωὐτά μοι, τἀὐτά μοι. Idem tibi, quod mihi accidit. V.189.

Δι' ἀριθμὸν δ' ἤδιν αὔξεσθαι θέλῃ) Quamuis hæc lectio commodum habeat sensum, vt res pro personis accipiantur, sic. ὁ θεὸς ἤδιν τὴν αἰθερόπων θέλῃ αὔξεσθαι, καὶ τιμιώτερον ᾖ, μᾶλλον τιμᾶσθαι, διὰ τὴν ἀριθμὸν, τουτέστι διὰ τὸ πλῆθος τὴν ἡμῶν: tamen (nisi fallor) melius hæc ita legerentur, V.204.

Δι' ἀριθμὸν δ' ὄλιν αὔξεσθαι θέλῃ. pro, ὡς ὁ θέλῃ ὁ ὄλιν τὴν αἰθερόπων αὔξεσθαι, μᾶλλον τιμᾶσθαι, διὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ πλῆθος τὴν ἡμῶν. Deus non vult homines ob maiorem annorum numerum cæteris honoratiores esse. Sic

enim seniores iunioribus essent semper honoratiores, licet non essent iis meliores, ac sapientiores.

V.228. Θηρεύσομαι) θηρεύσω, καὶ λαβὼν ἀπάξω διδρῦ.

V.282. Τ' ὄπνου τε λήθω) Canterus, ὕπνῳ, quod non displicet. Sed tamen vulgatam lectionem tueri potes, si dicas esse ἔλλειψιν præpositionis διὰ, quod & Eustat. docet his verbis, διὰ τοῦ θεοῦ τὸν ἀκουσμὸν εἰπόντι, οἷον ἐν τῷ, Ἐρχονται πεδίοιο. παρ' Ὁμήρῳ. 349.28. Sic igitur ὕπνου. pro δι' ὕπνου, per somnum, somni beneficio. Seneca Herc. furente. 45.

Somne laborum, túque ô domitor requies animi,
Pars humanæ melior vitæ, &c.

Ouid. Metam. lib. x 1.329.

Somne quies rerum, placidissime Somne Deorum,
Pax animi, quem cura fugit, qui corpora duris
Fessa ministeriis mulces, reparásque labori.

V.298. Καὶ γὰρ βακχεῖσιμον) Rectè Canterus τὸ δὲ emendat. quod & ipsa versus quantitas, & legitima constructio flagitat, & sequens versus indicat, καὶ τὸ μαινόλης.

V.348. Μοχλοῖς τειαίνης) Canterus μοχλοῦ τειαίνῃς, id est, tridentibus moue, quate. Vel μοχλοῖς τειαινοῦ, id est, vectibus agita, quate. Illud μοχλοῦ est imperandi verbi pass. μοχλόω, ῶ. sic illud τειαινοῦ, ἐκ τοῦ τειαινόουμαι. ἀ μοχλόομαι, οῦμαι. pro μοχλόω. ῶ. & τειαινίομαι. οῦμαι. pro τειαίνω. ῶ. sed ego mallem scribere μόχλου, à μόχλοι, ου. & τειαίνου. à τειαίνοι, ου. in actiua voce, quæ sunt magis vsitata. Quid sit μοχλὸς, quid μοχλεῖν, ex vulgatis lexicis notum. τειαίνω verò (vt docet Græcus interpres Aristophanis) ῥῆμα σκαπτῆρι, καὶ θεωρύσσειν τὰς βώλους, ὅταν τὸ κρύπτειν τὰ σπέρματα. id est, Leuiter fodere terram, & glebas attrahere, vt semina tegantur. terram occare. occa verò est ipsum instrumentum, quo terra occatur. sed τὸ τειαίνω hoc loco nihil huiusmodi significat: sed proprie quidem, tridente mouere, quatere, quassare, χθονικῶς verò & quouis alio instrumento agitare, ideo μοχλοῖς additum. Aristoph. ἐν Εἰρήνῃ. 454. versu 21.

Καὶ τειαίνω τῇ δικέλλῃ σὰ χρόνῳ τὸ γῆδιον. Et in Hercule furente, v. 946.

Στερεοῖσι σιδήρου σκαπτείραις τείνειν πόλιν.

V.468. οὐκ ἀλλ' ὃς Σιμάλης) Canterus Nou. Lect. lib. VI. cap. III. sic

emendat, οὐκ, ἀλλὰ Σιμάλου. quæ lectio mihi quoque probatur.

Ἡ νάγκασεν) Canterus ἐνήμισεν. ab ἐναγίζω. quod iam sacris aliquibus initiare significat. Sensus, & versus quantitas hanc emendationem demonstrat. V.464.

Ἀσέβειαν ἀσκοῦσ' ὄργι' ἐχθαίρει θεός) Si codex mendo caret, hæc ita sunt accipienda, Hæc Dei Bacchi sacra oderunt hominem, qui exercet impietatem, id est, impium. Interpretes Latini videntur legisse θεὸς. Quare vertes, Deus Bacchus odit hominem, qui orgia celebrat impiè. Nam ἀσέβειαν dictum fuerit, pro κατ' ἀσέβειαν, μετ' ἀσεβείας, ἀσεβῶς. V.476.

Ἐγὼ τάσσω) Scribendum ἐγὼ 'τασσον, vel ἐγὼ τάσσον. pro, ἐγὼ ἔτασσον, alterum verò, neglecto incremento syllabico dicetur. V.478.

Παρωχήτυσας) Vide Suidam ἐν τῷ παροχητύει. V.479.

Τόνδε Διονύσου φορὰν) τόνδε τοῦ Διονύσου δεδεγμένα φοράν. Hæc ita sunt intelligenda. V.496.

Τόδε) καὶ τόδε. ὦδε. Sic. V.528.

Τινάσσων Ἀνὰ δύρσον) Verborum est traiectio metri necessitati seruiens, pro, ἀνὰ τινάσσων δύρσον. Quassans, agitans thyrsum. V.553.

Λύδιον δέ) Scribendum Λυδίανδε, pro, εἰς τὴν Λυδίαν. vt εἶκον δέ, pro εἰς, vel ὡς τὸν εἶκον, quod communiter εἰκάδε. V.572.

Πέδων χθονὸς ἔνοσι πότνια) Si codex mendo caret, hoc verba sonant, O camporum terræ quassatio veneranda. αὐτὴ τοῦ, ὦ πέδων ἐνοσίχθων πότνια. O camporum terræ quassator venerande Bacche. Illud autem ἔνοσι, vocatiui casus erit, à recto ἔνοσις, ἡ κίνησις, παρὰ τὸ ἐνόω, ἐνόσω, τὸ κινῶ. Vide Eustath. ἐν τῷ ἐνοσίχθων. Interpretes Latini videntur legisse, Πέδων χθονὸς ἐνόσει ποτνίᾳ (σεισμῷ.) Solum terræ motu venerando quassatur. V.585.

Κεραυνοβόλος) Iam passiue nomen hoc accipiẽdum, pro ἡ κεραυνῷ βεβολημένη, εἴτε βεβλημένη, id est, fulmine percussa, & ad Semelen refertur. Sic ὄρος κεραυνοβόλον, mõs, qui niuibus petitur. De Semele fulmine percussa consule Ouid. περὶ μεταμορφώσεων lib. 3. 100. 101. V.598.

Ἄνω κάτω πεδεῖς) Cant. συθεῖς) pro συθεῖς, à σύω, μῶ. V.602.

ruo. Sursum & deorsum ruens. Ego nihil mutandum censeo. Nam commodissimus est huius lectionis sensus. Sursum,& deorsum ponens has Penthei ædes, id est,funditus euertens,ita vt quæ prius erant ima,nunc sint summa,& contra.Præcedentia,& sequentia poëtę verba vulgatam lectionem tuentur.

V.605. Ἥδηδ' ὡς) C.N.Lect.lib.vi.cap.iii.non ἥδιπτ,id est, lætatæ estis: sed ἠδιδύς,id est,sensistis. quæ lectio melior,quàm vulgata.

V.703. Ἔπαισιν εἰς πέτραν) Hoc ad Mosis imitationem factum videtur, qui Dei iussu petram in Horeb virga percussit,vnde riuus aquæ prosiluit.Exodi cap.xvii. versu 6.

V.733. Ἐξηλύξαμεν) ἐξαλύσιειν.ἐκκλίναν.ἐκφεύγειν.

V.737. Δίκᾳ) δίκῃ,τοῦς δίκαιον,παρὰς τιμωρίαν.In manibus tenere ad pœnam. Vel hæc ἐν χεροῖν δίκᾳ idem valet ac ἐν χεροῖν νόμῳ.belli iure. De quo loquendi genere cõsule vulgata lexica,& nomen δίκη.

V.740. Ῥιπόμεν' αὖα,κἀπὸ κράτω.κρημαστὰ δή) Sic legendum arbitror,Ῥιπόυμεν' αὖα τε,κὰπὸ κράτω.κρημαστὰ δή.

V.772. Οἶνου δ' μηκέτ' ὄντος) Sine Cerere, & Baccho friget Venus. Athenæus lib.2.20.18. horum versuum mentionem facit.

V.792. Σώσῃ τόδ',ἤ σοι) ἀντὶ τοῦ σώσῃς,sed est 2.fu.medij, σώσομαι.σώσει,Atticè,pro comm.σώσῃ, & medium pro actiuo.Contra versu 798.actiuum ἐκπρίσαι pro passiuo ἐκπρισθῆναι positum Atticè.

V.809. Ἃ βούλει) Hoc ἃ (licet alij taceant,quod fortasse leuem hanc particulam alio properantes non obseruarint) superfluum videtur, & sensum, & constructionem,ac ipsam metri legem corrumpit. Sed suspicor ἄ scribendum,& separatim ponendum. Qua de re fusius in Hecuba,versu 864.Erit autem increpantis particula,qua nuncius Pentheum à proposito deterrebit, & in alteram sententiam deducet.

V.817. Ἄγωμεν) sub.κέ,ἀντὶ τοῦ,ἄξομεν. Ducemus. Vel Ἄγωμεν οὖν σι,pro, ἄξω. Idem est sensus. Sequens ἄγει rem iudicat.

V.841. Ἀν' ὁδὰς) pro ἃ κατ' ὁδὰς.Sic alij vidētur legisse.Sed fortasse

tasse simplicius,κατ' ὁδὰς.Si tibi placeat, consultabimus. Sensus enim hoc videtur demonstrare. Nam nec de præteritis rebus,nec de iis,quę iam nobis placuerunt, & quas ideo suffragiis nostris confirmauimus, sed de futuris, & de quibus adhuc dubitamus, consultare consueuimus. Neque quidquam verè decretum censetur,quod adhuc in consultatione versatur.

Ἐν πόλει θεός) οἱ ἐν πόλει,Magistratus,& Principes.Quare θεὸς ἐν πόλει nunc dicetur Bacchus, qui princeps erat, ac imperium obtinebat.Vel,ἐν πόλει,ἐν ἀρχῇ. In imperio suo,vel in suis sacris tutandis, suorum sacrorum vindex acerrimus. V.858.

Ἐμπαίζουσα) Mallem ἐμπαίζουσι. Ludens in viridibus prati deliciis.ἐμπαίζειν aliud,de quo lexica. Sed ad rem præsentem facere non videtur. V.865.

Ἕτερα) Præstat ἑτέρᾳ: sed aduerbialiter sumendum pro ἑτέρως,ἄλλως,vel subaudiendum ὁδῷ.Alia via,alia ratione.Nec enim cum ὄλβῳ iungi potest. Nam dicendũ esset ἑτέρῳ. V.903.

Οὐρεσσρόμων) Interpretes Latini, monticolarum,verterunt.at ὀρεσσρόμος,& ὀρεσσρομῶν aliud. Fortasse dicendum οὐρεσσρόμων, quæ per montes currunt.vt ὀρεσσιβάτης; qui per montes it. τὸ υ metri causa solet inseri. V.983.

Μαθὼν τι σαφὲς) Legendum videtur σφᾶς, pro communi:sed poëtico,σφῶν,pro quo magis vsitatum,σφίσι,ἐκ, id est,sua.ab inusitato autem σφὸς,pro σφίτερος,erit deductum , cuius vocis cæteri casus sunt vsitati. Vide Σφὸς apud Eustath.Interpretum alter,Tuæ,quod malè.Alter,Suæ,rectè. V.996.

Βεστίαν τ' ἔχει) Cant.βεστίων τ' ἔχει.Sic enim apud eũ est scribendum, non autem ἑστίαν. Ego verò totum hunc locum ita distinguendum arbitror, V.1002.

γνώμαν σώφρονα.θνατὸς ἀσοφὰ σοίσεις
εἰς τὰ θεῖα ἴφυ,
βεστίων τ' ἔχει, ἄλυπος βίος. Hæc autem est constructio, quæ propter παρένθεσιν obscurã obscura redditur, ἔχει γνώμαν σώφρονα, βίος ἄλυπος. Reliqua sunt inserta.

Sed verbis dilucidioribus hæc ita possent explicari, τὸ ἔχειν σώφρονα γναμπτὸν, τὸ σωφρονεῖν τῇ γναμπτῇ, βίος ἐστὶν ἄλυπος, ἀλυπίαν τῷ βίῳ φέρει, τὸν βίον ἀλυπον ποιεῖ. ὁ δὲ θεὸς ἅπας ἀποφάσιος φερεμέμφος ὄζι τοῖς δεινότατα ἁμαρτήμασι ἁμαρτάνουσιν εἰς τὰ τοῦ θεῶν, εἰς τοὺς θεοὺς, εἰς τοὺς βροτοὺς, εἰς τοὺς θνητοὺς, εἰς τοὺς ἀθρόους. Vel est mutata constructio, & post βροτείῳ subaudiendum χθόνι, ἀπὸ τοῦ, εἰς τὸ βροτειον χθος. Interpretes Latini locum hunc, vt alios passim, parum commodè verterunt, quia verborum seriem, & constructionem paulo duriorem non perpenderunt.

V.1004. Τῶν αἰεί) Vel est ἀπόπλωσις metri causa, pro τὰ αἰεί, vel ἀγόντων infra legendum. Vel est κἀκέλευστον Bacchico choro furenti conueniens, vt melius ille mentis furor indicetur.

V.1009. Τιμοῦ θεοὺς) τιμὴν ἐκβάλλειν θεὸς, τιμοῦσθαι. Honoribus eiicere, honoribus priuare Deos.

V.1027. Τὰ δυστυχῆ) Sub. παθήματα. vel δυστυχήματα.

V.1041. Θερσίτας) Θερσίτης (inquit) Suidas, τύπος ἐστὶν ἐν Λακεδαιμονίᾳ. οὗ μνημονεύει καὶ Σοφοκλῆς, καὶ Ἀλκμάν. Stephanus, Θέρσιτας: sed legendum Θερσίτης, πόλις Λακωνικὴ, ὡς τινες Σπαρτιᾶται φασὶν. ἔστι καὶ τόπος, ἔχων ναὸν τοῦ Διοσκούρων, διὰ τὸ ἐκεῖσε τούτους τιμᾶσθαι. Θερσιτεύειν δὲ τὸ τιμοῦν σημαίνει. &c. Vide & alios.

V.1045. Θεωρίας) scil. τὰς τοῦ βακχεύματος θεωρίας. Legitur & θεωρίας. Quod non male: sed scil. subaudietur.

V.1047. Τά τ' ἐκποδών) Mallem separatim ita scribere, ἐκ ποδῶν. Quæ sic accipienda, τά τε ἐκ ποδῶν ἴχνη, καὶ τὰ ὑπὸ τῆς γλώσσης ἅπτα σιγηλὰ σώζοντες.

V. 058. Ὅσσοι μόθων) Canterus ὅσσοις emendat, quod mihi quoque placet. Sic infra versu 1166. quid autem sit μόθος docent vulgata lexica. Sunt qui νόθων legunt, & ideo vertunt, Adulteras. At nihil muta.

V.1065. Περιφοραὶ ἕλκει ῥόμον) αἰτ. τοῦ, ἕλκει ῥόμον κατ' ἀπεφοράν.

V.1070. Μὴ ναχαΐσειε) μὴ ἀναχαΐσειε. Vide ἀναχαΐζω.

V.1145. Νικηφορεῖ) Præstaret separatim scribere νίκη φορεῖ. τὸ δὲ φορεῖ, αἰτ. τοῦ, φορίσει. ἢ Ἀγαυὴ ἡ τειαύτη νίκη δάκρυα φορίσει.

τίς

Τίς ἄλλα τὰ Κάδμου;) Vel hæc idem valent ac, τίς ἄλλη ἢ Κάδμου παῖς; vt Doricè poëta loquatur, & τὸ τὰ pro τῆ, & τὸ pro ἡ sumatur. Vide θάτερος apud Eustathium. Atque hoc bene quidem habebit, si sensum, & constructionem spectes: at si versuum quantitatem, fortasse minus rectè. Nisi dicas (quod passim inuenias) iam metri necessitate τὸν αἰτηροφιλῶ τῷ τροφῇ non omnibus in versibus accuratè totidem syllabis, pedibus, & quantitate respondere. τὸ τίς ad sequens χθόνια non potest referri. Nam τίς est singularis numeri, & g. masc. illud verò χθόνια, plur. & n.g. Dicendum enim esset vel τίς ἄλλα χθόνια, pro τίς ἄλλη χθόνια. Vel τίς ἄλλα χθόνια. Si modò versus quantitas hanc lectionem ferret. Vel est κἀκέλευστον furori Bacchico maximè conueniens. Alter Lat. interpres vertit, Quis alia, pro, Quæ alia. Quis autem pro quæ olim dicebatur, vt ex vulgatis lexicis patet, vbi Plauti autoritate res confirmatur. V.1179.

Ἀρπηχθῶν) Mallem ἄρτι χθών. V.1198. Νεῶν ὦ) metri causa νεων ὦ legendum videtur. qui error frequentissimus, ne longius abeamus, v.1278. V.1183.

Αἰρέσθω λαβών) Surgat corripiens. si αἰρέσθω λαβὼν legas, vertes, Capiat corripiens, id est, ocius corripiat. V.1210.

Ἐκπέρτομοι μολών) ὑπαλλαγὴ, αἰτ. τοῦ, ἔμολε περτομοῦσ, εἴτε περτομώσων. V.1292.

Ἐνθηλυθεὶς, ὄφεως) Sunt qui legunt ἐνθηλυθεὶσ', ὄφεις, pro ἐνθηλυθέσθαι, & referunt ad Harmoniam Martis filiam, Cadmi coniugem. Sed nihil mutandum. Est enim nominatiuus loco genitiui Atticè positus, pro ἐνθηλυθέντος σοῦ. Vbi ferinam draconis formam exueris, tunc & vxor tua serpentis figuram mutabit. Hoc patet ex sequentibus, V.1329.

Καὶ τὸν Ἄρεως παῖδ' Ἁρμονίαν, δάμαρτ' ἐμὸν,
Δράκων δρακαίνης φύσιν ἐχούσαν ἀλλάξει, &c.

Cadmi, & Harmoniæ vxoris in dracones mutatorum fabulam vide apud Ouid. Metamorph. libro 4. 136. 137.

ἐνθηλυόω autem hoc loco (licet huiusmodi signifi-

cationem in vulgatis lexicis non reperias) significat τὸ ἀπηρώσῃς, εἴτε τῷ ἀπείρου μορφῶν ἐκδιῶαι, ferinam figuram, vel formam exuere. ἐξαπηρώσθαι idem. Exui ferina figura, siue forma, id est, exuere ferinam figuram, siue formam.

V.1340. οὐτ' ἰὼ) Præstaret ὅ, τ' ἰὼ, pro ὅτι, εἶπερ, ὅ.

V.1383. οὐκοῦν μ' ἐγώ) Rectè Canterus, ὄψοιτ' μ'. Verba sonant. Illuc autem ibo, vbi Cithæroni oculis non miscebor, id est, vbi Cithæronem oculis non aspiciam, non videbo.

IN CYCLOPEM NOTÆ.

V.15. ΑΜΦΗΡΕΣΑΟ'ΡΥ) Homerus passim ἀμφιελίσσας νῆας vocat, ἀπὸ τῆς μφοτέρωθεν πρῴρης κώπης ἐλισσομένῳ ἀφ', ἑλικοειδοῦς. Il.1.341.22.

Νῆας ἐυσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας

V.49. Τάδε) sub. χώρια, pro ἐκτὸς ἅδε. Sic & versu nono τῆς αὐτοφόνου. Vel, si versus quantitas hoc ferret, τᾷδε, pro τῇδε, ἐκτὸς ἅδε.

V.51. Γίγλυμον τί ἔσον) Simile quiddam habes & apud Theocr. Idyllio 4.

Σίτθ' ἀ κυμαίθα ποτὶ τὸν λόφον. ὀκ ἐσανεύῃς;
Ἦξω καὶ τὸν Πᾶνα, κακὸν τέλος αὐτίκα δοκῶν,
Εἰ μὴ ἄμμι τυτώθεν. &c.

V.53. Σπασίμορον) Si codex sanus, poëta σπάσιμον vocat τὸν σάσιν τὸν ὄρεινον, τουτέστιν οὐρεῖον, ὀρεινόν, τὸν σταθμὸν τὸν ὀρεινόν. Stationem montanam. Subauditur autem εἰς. Stephanus hæc ita, ἴσως ἄ, ἴσως τὸ καθέζεσθαι, Μᾶλλόν τι σπάσιμον. Si nihi mutandum, τὸ ὑπάζω subaudita particula αὖ, accipietur pro ὑπάξω. Vide nostram interpretationem.

V.155. τοῦσπερ ὠῶν) Metri causa videtur legendum τοῦσπέρ ὠῶν. Vel μοῦσπερ, ὄρνιθος ὠῶν. Nam τὸ ψεύδεσθαι etiã cum accusatiuo reperitur. Paulus ad Hebræos cap. 6. v.5. Καλὸν ῥῆμα θεοῦ. Ioannes Euangel. cap. 2. v.9. Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον.

Ἵν' δὴ που ἡ τύρβων ἐξαπίσω) Ὅτι, ὅπου δῆ που τοῦτο τοῦ οἴνου χάρμα, ἐκεῖ τὸ κέρας εἰς τὸ ὀρθόν, ὄρνιθος ὀρθῶς ἐξαπίσω, τῷ κεφαλῷ ὀρθῷ ἐξαπίσω, τῷ κεφαλῷ αὐτοῦ ὀρθοῦ παρέστιν, ἑξῆς. Vel aliquid obscœni significatur obscurè, vt illæ partes intelligantur, quæ virum faciunt, & procreandę soboli sunt destinatæ: sed ἀπαπτικῶς à salacissimo, & libidinosissimo Sileno res profertur. Sequentia poëtę verba coniecturam istam confirmant. Idem etiam ἀεὶ τοῦ λειμῶνος sentiendum videtur, pro quo συμφυόμως dicitur & λείμαξ. Aliàs & κῆπος. Vide Lexica vulgata. Eodem modo & apud Latinos Hortus non rarò apud poëtas sumitur. Sed λειμὼν, siue λείμαξ, & κῆπος muliebres potius, quàm viriles partes Venereis voluptatibus seruientes ἀλληγορικῶς significant.

V.168.

Κατέχον χθόνα) κατ' αὐτὸν τὸν χθόνα ἔχον. Huc appulerunt. sic versu 348. Vide χοῖν in vulgatis lexicis, vbi Thucydides citatur. Interpretes Latinè locum hunc malè verterunt.

V.222.

Εἰς τὰ ἰδύλια) εἰς τὰ ἰδύλια. Sed elisum s. Canterus, εἰς δ' ἰδύλια. Sed cùm vulgatam lectionem commodè retinere possis, quid opus hac mutatione? Nihil autem hîc noui. Nam & alibi passim huiusmodi vocalium ἀφαιρέσεις, ἐκθλίψεις, καὶ ἀποβολὰς videmus.

V.237.

Πυλῶνα καταβαλεῖν) Iam πυλωρῶν. hoc autem dicitur habita ratione pendularum ianuarum, ac portarum, quæ tolluntur, ac demittuntur, quum aperiuntur, aut clauduntur. Vide καθαίρειν & ἀνακλεῖειν & ὀπιθοδείνειν θύρας, apud Eustathium.

V.239.

Τὰ χρήματα) τὰ βοσκήματα, καὶ τὰ ἄλλα κτήματα. Non enim pecuniam signatam intelligit poëta, quod hîc absurdum videretur.

V.269.

Τοῦδε) Canterus, τῷδε. Huic, scilicet Sileno. Subauditur autem μᾶλλον, vnde genitiuus τοῦ Ῥαδαμάνθυος pender.

V.272.

V.293. Σάῃς πέτρα) τοὺς ναύτας τοὺς καταιρόντας σώζουσα. Quæ nautas appulsos seruat. σώτειρα. Sospes, siue sospita, seruatrix.

V.335. Τοὔφ' ἡμέραν) τὸ ἐφ' ἡμέραν. Sed videtur ἀκόλουθον. Dicendum enim τὸ πᾶν, καὶ τὸ φαγεῖν ἐφ' ἡμέραν. Quanquam mallem ita scribere, τοῦ φ' ἡμέραν, pro, τοῦ ἐφ' ἡμέραν, vt hic sequens articulus, τοῦ præcedenti legitimè respondeat, licèt in reliqua constructione lex grammatica violetur, vt antè demonstratum. In ὅτι præpositione ε elidetur ob præcedentem vocalem, & ι ob sequentem, quæ, quòd aspiretur, facit vt π præcedens, in φ. vertatur. Vel τοὔφ' ἡμέραν scribendum, vt contractionem ἐκ τοῦ ον in ον factam dicas, & pro τὸ ὅτι ἡμέραν sumas. Vel etiam τοῦφ' ἡμέραν, vt τοῦπος, & τοῦργον, pro τὸ ἔπος, & τὸ ἔργον, Attica cõtractione. Sed fortasse quis obiiciat huiusmodi contractionem circumflexo notatam in articulis præpositiuis, & præpositione ὅτι, quũ in vnicam vocem coalescunt, nullum habere locum, vt in articulis, & nominibus, quemadmodum ex duobus superioribus exemplis colligitur. Quare postremam hanc lectionem à controuersia non remotam pertinacius tueri nolim.

V.378. Διαπρὸς γ' ἀθρόους) C.Nou.Lect.lib.v. cap. xxix. ἀθρόους emendat, id est, Cùm duos congregasset. Sed tamen & vulgata lectio commodum habet sensum. Nihil igitur mutandum. Cùm duos vidisset cæteris longè pinguiores, eos corripuit, manibúsque gestauit deuoraturus.

V.393. Ξισυὸς) C.N.Lect.lib.vi.cap.xix. Sic versum hunc emendat, Ξισυὸς δὲ δριμὺν οὐ γ', ἀλλὰ παλαίφυτον κλάδον.

V.420. Τιτώσκων ὅτι) Mallem ὅ, τι, ὅ, quod, & sequenti versu, Δρᾷ σφ'. V.241. Δρᾷσι) Quidam τρώσῃ, sauciabit. Sed ὅτι coniunctionem faciunt. Hanc sententiam sequitur & Cant.N.Lect.lib.v.cap.xxix.& autoritate Hom. confirmat, quũ Odyss.φ dixerit,

οἵνός σε τρώει μαλακός.

V.422. Ἐπ' ἰξάλων) Præstat ἐπιξάλων, vnica voce, Infundens.

V.432. Λελημμένας) Captus. παρὰ τὸ λαμβάνω. λήψομαι. λέλημμαι.

Can-

Canterus mauult λελησμένος. pro λελῃσμένος, captus. λεία. præda. λῃΐζομαι. prædor, capio. participium per contractionem Atticam λελησμένος, ἐκ τοῦ λελῃσμένος. Sed vulgata lectio, cùm optimum habeat sensum, omnísque vitio careat, nullam mutationem flagitat.

Ἰοὺ ἰού) Separanda sunt hæc, vt demonstratum su- V.463.
pra in Hecuba, versu 864. & in Medea, v.292. Idem faciendum infra, v.573.

Ὦ οἰνοχόος ἄθλιος) C.N.Lect.lib.xi.cap.viii. legit ὠ- V.557.
νοχόος. Rectè. pro, ὁ οἰνοχόος. Hic pincerna, pocillator iste est iniustus. Et, ὦνος, pro, ὁ οἶνος, vinum. Quod etiam commodius, quàm ὤνος, pretium.

Ἢ δόμοις ἤ πῶς) Melius ἐγκλιτικῶς, δέ πως. quodam- V.579.
modo.

Ἀπαλλάχθητ' ἄπαξ.) Ἁπλῶς ἀπαλλάχθητι pro actiuo V.596.
ἀπάλλαξον, ἐλεύθερόν τε ἡμᾶς. Libera nos semel à vicino malo. Quomodo Vrens oculum Cyclopis.

Μικρότεροι) Melius μικρότεροι, vt & Canterus. Sensus. V.631.
Nos quidem, qui pro foribus antri stamus, sumus minores, id est, imbecilliores, infirmiores ad pellendum ignem in Cyclopis oculum.

Καὶ πῶς σύ; τίς σ' ἂν θείη) Canterus ita locum emen- V.670.
dat, Καὶ πῶς σ' Οὔτις ἂν θείη τυφλόν; Et quomodo Nullus te cæcum faceret? Sensus, & ipsa versus quantitas hanc emendationem requirit.

Δι' ἀμφιτείτου) C.Nou.Lect.lib,ii.cap.xxi. nos mo- V.703.
net subaudiendum πέτρας, vt hæc ita intelligantur, Per hanc antri mei rupem biforem, & vtrinque perforatam, sursum, in collem ascendam. Quod ex versu 700. facilè colligitur,

τῆσδ' ὑποῤῥήξας πέτρας
Αὐτῖσι σωὶ ναύτῃσι σωτηρίᾳ βαλών.

Sic & Sophocles in Philoctete pag. 379. Philoctetæ antrum describit,

Σκοπῶν δ' ὅπου 'ς' ἐστοῦδα δίχομος πέτρα
Τειᾶσ', ἵν' ἐν φύχει μὲν ἡλίᾳ δυπλῆ
Πάρεισιν εὐθάκησις, ἐν δ' ὕπνον
Δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή.

Non enim mare jam intelligitur, vt aliàs. Idem

Canterus eodem loco legendum ait vnica voce versu 701. σωιταύτησι. Sed quanuis hanc lectionem non reiiciam, tamen & vulgatam retinere non dubito. Nam & Æschylus ἐν ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις 100.101. sic loquitur,

Η' ἀφ' ξωιστοβαὶς πλοῖον δύσβυς ἀνὴρ
Ναύτησι θερμοῖς, καὶ πανουργίᾳ τινὶ,
Ὅλωλεν αὐδρῶν σωὶ στοπύσῳ χθονί.

De Polyphemi excæcatione multísque rebus ad hanc fabulam pertinentibus consule Hom. Odyss. libro 1.254.256.266.268. & Virgil. Æneidos libro 3.185. 186.

IN HERACLIDAS

NOTÆ.

V.16. ΠΡΟΡΙΖΟΝΤΕΣ) Ἁπλῶς, αὐτὶ τοῦ, ἐξορμίζοντες, ἐκ τοῦ ὅρμου ἑλκύσαντες μόνον. πόλιν, εἰς πόλιν. ἄλλως Πρὸς τὸ παῦ.) Canterus πρὸς ἔπου, vel πρὸς

V.109. ἔπαυ. pro προσποιῶ. Quamobrem ἱκεσίαν πρὸς ἔπαυ, supplicem supplicationem vocabit poëta. Vide πρὸς ἔπος, πρὸς ἔπαρος, & πρὸς ἔπη in vulgatis lexicis.

V.133. Φάζειν, φράζειν legendum, quod dicere significat. φάζειν enim φονεύειν, interficere: sed huic loco non conuenit.

V.180. Κρίνοιεν) Vel κρίνειεν legendum, vt sit 3. pers. optatiui Æolici, κρίνοιμι. ας. ι. & addito ν ob sequentem vocalem. Vel κρίνοι κε, vel κρίνοι κεν.

V.202. Ἀνδρᾶσι νομίζεται) Vel ἀνδρᾶσι, vel ἀνδράσιν metri causa legendum videtur. Quanquam sæpe τὶ sequente liquida reperitur productum, vt apud Aristophanem multis in locis legas.

V.310. Ἐλθοιμὶ) Sensus videtur κἄλθοιμὶ postulare.

V.341. Ἀθρίσας) C.N.Lect.lib.v.cap.xxix. ἀθροίσας emendat. i. Et congregatis vatibus, sacrificium faciam.

V.395. Λισπαίαν ὀφρύν) Legitur & λισπίαν, i. in montano supercilio, in montanis iugis, in colle.

Διάφορα.

Διάφορα) τὸ διάφορον iam αὐτὶ τοῦ ἡ διαφορά. differentia. V.407.

Ἐξόδοις ἐμαῖς) ὅτι πᾶς ἐμοῖς ἐξόδοις. διὰ τῶν ἐμῶν ἐξόδων. ὅ- V.475.
τι ἐγὼ ἐξῆλθον.

Ἐξαμηχανήσεσθαι) ἐξαμηχανεῖν ἑαυτόν τινος. πραγματεύεσθαι V.496.
εἰρηται, αὐτὶ τοῦ, ἑαυτὸν ἔκ τινος ἀμηχανίας διὰ μηχανῆς τινος ἐ-
ξαπαλάσσειν. Aliqua ratione se ex aliqua difficultate expedire. Quod quia rarissimum obiter obseruãdum. In vulgatis lexicis non reperitur. Nisi verbum transitiuè sumas, neutraliter sumendum, ἀντὶ τοῦ, ἐκτινος ἀμηχανίας ἀλλάσσεσθαι, ex aliqua difficultate expediri, liberari. Illud verò τι ponetur ἐλλειπτικῶς, pro κατά τι, κατά τινα τρόπον, τινὶ τρόπῳ. aliqua ratione.

Σωθῆναι) Sub. αὖ, pro, σωθήσεσθαι. sic 506. ἀλλπτύω. sub. αὖ, V.499.
pro, ἀλλπτύσω. Sic v.573. προσφπούσα, sub. αὖ, pro, προσπού-
σα, illocutura.

Ἀδελφῶν ἢ πατρός) πατρὸς ἀδελφῶν, & v.583. πατρὸς θεν, poë- V.537.
tice pro cõmuni ποδὸ ἀδελφῶν ὑπὲρ ἀδελφῶν, pro fratribus.

Σοφεῖ) Ante nomen σοφοὺς verbum εἶ) videtur de- V.575.
siderari, hoc addito versus erit integer. εἰς τὸ παῦ, sub. προσχῆμα, ἐν πατρὶ προσχήματι.

Τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν) Locus communis de fortunæ in- V.613.
constantia.

Πρὸς ἀδελφῶν) ποδὸ ἀδελφῶν. ὑπὲρ ἀδελφῶν. V.622.

Τίοι' ἐς' ἄποθεν) Malum πόοι' ἐς' ἄποθεν. πόθεν τὸ δόρυ. τὸ V.674.
τραῦμα.

Ἦ κατὰ πρὸς σοῦ μῶρον ὧδ' εἰπεῖν ἔπος) C.N.Lect.lib.v. V.682.
cap.xxix. punctum post σοῦ rectè tollit, vt hæc ita vertas,

Minimè decebat stulta te verba eloqui,

In sequenti verò versu, eodem capite, pro μὴ μεταχεῖν legit συμμεταχεῖν: sed συμμεταχεῖν scribendum ibi puto. Nihil tamen vel supra, vel hîc mutandum, si locum accipias, vt sum interpretatus. Sensus enim est commodissimus, quem ex vulgatis verbis elicimus. At loquendi genus ἐλλειπτικὸν erit. Quod nullam habet nouitatem, vt sæpius à nobis est demonstratum.

Μὴ πρώσσῃς χερός) C.N.Lect.lib.v.cap.xxix. Legen- V.684.
dum censet θρώσῃς. Verba sonant, Non faciente manu. Sensus. Nõ est quòd putes fore vt vulnus aliquod à tua

imbelli manu videas inflictum hosti. Quare θρῶσαν χέρα vocabit τὴν θρασύνουσαν, καὶ τοὺς πολεμίους τραυματίζειν δυναμένην. Si vulgatâ lectione sequaris, hic erit sensus, Nullũ vulnus est in conspectu tuo, quod manu infligas. Nõ est metuendum ne quis tibi in acie occurrat, quem vulneres tua manu, vulneratúmque cernas, & χερὶ, pro διὰ χερὸς dicetur, vt sequenti versu δι' ἀσπίδος, sub. τραυματίζειν, vel δύνειν. sic enim versu 738. Δι' ἀσπίδος δύνοντα πολεμίων τινά. τρῶσαι autem τραῦμα erit Atticismus, quod aliâs Ionicè τρῶσαι τραῦμα, & communiter τραῦμα τραυματίζειν diceretur, vulnus infligere, vulnerare. Sed (vt ingenuè fatear) altera lectio longè simplicior, & melior, μὴ θρῶσαν χέρα vocabit poëta τὴν εὐθρασύνουσαν, τὴν ἀδύνητον, τὴν τοὺς πολεμίους τραυματίζειν ἀδυνατοῦσαν. Ideo Iolaus subiicit,

Τί δῆτ'; οὐ δύνομαι κἀγὼ διὰ ἀσπίδος, scil. πολέμιόν τινα δύνειν, τύπτειν, τραυματίζειν;

V.690. Περσπάσῃς) Si codex est sanus, est 2. imperfecti neglecto augmento syllabico, pro περσπάσῃς, ἀ περισπάω. ω. Sed fortasse περισπᾷς, ab eodem, vel προσπᾷς, ἀ προσπάω deductum scribere præstaret.

V.713. Παῖδες. Legitur παῖδων. At Canterus παισὶ melius. Filiis omnibus, qui superstites remanserint, curæ eris, ac ita seruaberis.

V.727. Ἔνθεν ὀξυόων) Canterus emendat, ἔνθες ἀξίνῃσιν. Impone bipennem. Vide Ἀξίνη apud Eustathium. Interpretum alter, scutum, alter, hastam: sed vterque male vertit. Virgilius Æneidos xi. 408. 14. de Camilla dicit,

Nunc validam dextra rapit indefessa bipennem.

V.732. Ἔπειγε) Propera. Festina. Sic & Sophocles Electra. 141. Est autem Atticè positum actiuum pro passiuo ἐπείγου. Vel neutraliter sumendum Eustath. Ἔπειγεν, τὸ εἴγετο, ἤτοι ἐποίουν τὴν θεὸν τὸ ἔργον ὁδόν. ἐπείγειν, τὸ ὑπαπαδύειν, καὶ ἐρεθίζειν, καὶ πολεμικῶς διώκειν. Vide & ἐπείγεσθαι.

V.740. Εἰσ' ὦ βραχίων) Virgil. Æn. 8. 321.

O mihi præteritos reddat si Iuppiter annos,
Qualis eram, quum primam aciem Præneste sub ipsa

Strauí,

Strauí, scutorúmque incendi victor aceruos:
Et regem hac Herilum dextra sub tartara misi. &c.

Gloriatio senilis, cui similis & illa, de qua Virgil. Æn. versu 226. 226. Entellus de se verba faciens inducitur.

Περὶ τῷ δόμων) ὑπὲρ, περὶ τῶν δόμων. V.758. τειμῆν σιδήρῳ. V.756. quod alibi κρίνειν. Lat. cernere ferro. Controuersias armis dirimere.

Καὶ λύσιμον) Rectè Canterus, καὶ δίσιμον. Et formidabimus Argos. Idem versu 769. reponit οἱ θεοὶ, pro corruptis vocibus εἶτ' ἐμοῦ. & v. 773. ἄλλα, i. ἀλλὰ, aliò, pro vitioso ἀλλά. V.765.

Κρατυῶπα) Atticè, pro κρατύμορον; victum, quod patet ex sequentibus, καὶ σὴ δι' αὐτοῦ μόρον χερί. & versu 944. V.884.

Ἐχθρούς. κρατῆ δὴ τῶν γ', οὐ κρατεῖς ἔτι.

Τῶνδέ τ' ἔχθιστον τυχεῖν) C. N. Lect. lib. VII. cap. x x I x. πῶδε pro πῶδα legendum ait. vt sit hic sensus, Adduximus ad te Eurystheum, quod quidem spectaculum tu minimè expectaras, quem admodum nec ille sperarat futurum vt in tale incideret infortunium. Itaque refert τὸ ἀέλπτον ad vtrunque. quod sequenti versu confirmatur, οὐδ' ἂν ποτ' ἀὐχῇ χεῖρας ἐξιδεῖν σθένειν. V.930.

Ταῦτα) Mallem ταὐτὰ. τὰ αὐτὰ. Eadem. V.1053.

IN HELENAM NOTÆ.

ΑΝΩΝ δ' ὅπλων) Metri causa legendum videtur, Θανὼν ὅδ' ὅπλων. V.99.

Θ

Φράσαι) φράσαιδεν, γνῶσιεν. V.332.

Φόνιον αἰώρημα διὰ δέρης ὁρίξομαι.) ὑπαλλαγὴ, pro, πῶλον δέρῃ διὰ φονίου αἰωρήματος ὁρίξομαι. hócque pro, φονίῳ αἰωρήματι. V.359.

Θείωσι, πῶ τι σύνεισ' ἀείδειν) Mallem, si mihi quoque di- V.363.

uinare liceat, θεᾷσιν, ὅτι συέχλ' ἀείδων στέζεν. In Bas. cod. l. ἀοιδὸν ad marginem, quòd istam coniecturam confirmat. Alij vel nihil, vel malè.

V.366. Μίλτε Si codex sanus, ε metri causa dices insertum.

V.384. Θηρσὶ) Dor. pro communi θηρῶν, à recto θῆρες. vndè Æol. φῆρις, hinc Latinum. feræ. & v.386. pro λύπης, si cum C. Sigonio reponas λείπεις, omnis huius loci difficultas tolletur. Vertes autem, Figura leænæ mutata dolores relinquis, dolores finis.

V.401. Διοχίσας) Canterus, διοχίσαι. traiecisse. Sed quæ sequuntur, faciunt vt ad legitimam constructionem accuratè seruandam, διέρισιν incremento temporali neglecto, pro διώρισεν, καὶ διεπέρασεν, potius scribendum arbitrer. Vel ἀπαφόρως nominatiuum pro accusatiuo post infinitum dicemus esse positum. Cuius Græcismi multa passim occurrunt exempla. Consule nostrũ indicem Græcolatinum in Xenoph. in ὀνομαστικὴ ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς, &c.

V.421. Τῆσδε κἀχαιάν) Sic versum hunc fortasse non absurdè suis numeris absolueris,

ὄνομα ἔχωσας τῆσδε, καὶ τῶν τῆς λεών.

V.425. Ἀπόβαν) Mallem ἀπόβαν, quod huic loco melius videtur conuenire. Illud quidem insuetudinem, insolentiam, insuetum rerum statum significat. Hoc verò, insuauitatem, tristitiam, mœrorem, molestiam, animi deiectionem.

V.448. Ταῦτ' ἔπη) Canterus πάντ' ἔπη. Sed si nihil mutes, ἐπακτὰ δίπλωσιν esse dices.

V.451. Τεῖσί δέ) Mallem πῖσυνα vnica voce. Vide Eustath. in τοῖς δέοις. V.452. φροσείλα metri causa, pro φροσέλα. Admoue. affer. infer. V.461. ἐκεῖ ποδ. præstat encliticè scribere ἐκεῖ που. V.482. λελήσμεθα. Legitur & λελίσμεθα, pro λελείσμεθα, à λείζομαι. prædor, spolio, priuo. quæ lectio melior, quam altera.

V.505. Ταῦτ' ἔχουσι) Mallem ταῦτ' ἔκχρισι. pro τεύτα, τὰ αὐτά V.523. κχήζουσα, nunc idem est ac τὸ χρῶσα, παρὰ τὸ χράω, oraculum reddere. Quod rarum.

V.584. Τί σου δεῖ;) Videtur ὑπαλλαγὴ, pro, πῶς σὺ δεῖς; Quanã re eges? πῶς δέῃ; Vel τί ἐστι δεῖ; Quanã re tibi opus est?

Θεοί

Θεοί σ' ὁμοῦ) Suspicor legendum ἡμοῦ, vt ad præcedens δόμων referatur. A meis ædibus te Dij separarunt. Et sequenti versu, ἄλλαν, & συμφοράν, quod patet ex ταῖσδε κρείσσων. Alioqui dicendum esset τῇδε κρείσσους, si retineas ἄλλας συμφοράς. V.647.

Χρήσιον) τὸν μὴ πλεῖστον ἐλθόντα χρόνον. Serotinum, id est, qui longo post tempore venit. Quem iam pridem non videram. Quem versu 657. πολυετῆ μολεῖν poëta συμπαθῶς dicit. ὀναίμαν τύχας ἕνεκα τῆσδε τῆς τύχης ὀναίμαν. Huius fortunæ gratiâ iuuer. Fructum ex hac fortuna percipiam. Hoc mihi felix, fausté́mque sit. V.650.

Πόλις αἰπυπάδη) Græcismum istum Galli sua lingua feliciter exprimunt, *Emporter vne ville de premier assaut.* V.757.

Περδίκης) Cùm de fœmina dicatur, περδίκης scribere præstaret. V.840.

Μιμήματος) Intelligit εἴδωλον Ἑλένης, quod eius erat μίμημα, quo Græci, Troianíque decepti sunt, existimantes esse veram Helenam Menelai coniugem. Interpretes videtur legisse πιμήματος. Sed malè, quemadmodum patet supra versu 576. & deinceps. V.881.

Ἦ) δύ. quamobrem. Versu 922. Βούλοιντ' ἄν. Cant. Nou. Lect. lib. v 1. cap. x 1 x. versum hunc ita corrigit, V.920.

Βούλοιντ' ἄν, ἢ οὐ βούλοιντ' ἂν ἀποδοῦναι πάλιν. id est,

Vellent, an non vellẽt restituere rursus. In ipso versu scandendo ἢ & οὐ χρ συνίζησιν in vnicam syllabam coalescunt.

Οἰκεῖν) οἰκεῖοι mallem, vt cum λόγοι iungatur. V.950.

Τὸ πρόσθε τῆς δυσμενοῦς) Canterus ita, τὸ πρόσθε τῆς δ' ἀδημονεῖν. Quam emendationem & ego probo. Sic autem vertes: Hunc morem non sequar, vt ante hanc Theonoen nimis trister, lachrymásque pro metu profundam, quod ignauos, non fortes decet. V.959.

Ὄρκοις κεκλήμεθα) pro κεκλείσμεθα, versa ει diphthongo Atticè in η, & σ sublato. Dicitur enim & κέκλῆσμαι, & κέκλημαι. Ὄρκοις κλήσω, εἴτα κλήσω, καὶ ὁρκώσω. Constringere, obstringere iureiurando. V.983.

Η' χάρις) C.N.Lect.lib.v 1.cap.x 1x.Legendum censet ἢ Κύπρις. At quid vetat quominus vulgatam retineamus & per χάριν ipsam Venerem gratia, & venustate præditam intelligamus? Hoc à veritate non videtur alienum.

V.1051. Οὐκ ἂν ἀλάχοιτο) Sic versum implere non ineptè potes,

Οὐκ ἂν σ' ἀλάχοιτ', οὐδὲ σιγήσειν ἄν.

V.1145. Σὺν τῷ) C.N.Lect.lib. v.cap. xx1x. vnica voce legit σύτῳ, proruit, profectum est. à σεύομαι, ruo, impetu feror. 3.pluſq.p.paſſ. ἐσσύδτο, neglecto augmento, σ'σύδτο, κατ' ἀφαίρεσιν σύδτο, κατ' ἐκβολὴν τοῦ ε σύτο. verſu 1178. ἐπίσυτο.

V.1177. Φλογμός) Legitur φλογεὺς, quod cum φλὸξ iunctum, Atticè pro φλογμὰ dicetur.

V.1180. Γ'λίσις) ἀπὸ τοῦ, πῆς Γ'λισδσιν, ἢ Γ'λιακῆς. V.1204. Α'πήορ-σας) ἀπεθέρισας. ab ἀποθερίζω. V.1273. Α'ν δίδως) Mallem ἂ' δίδως. pro ἃ ἂν δίδως.

V.1308. Οἷαν ἠμείψαν) Rectè Canterus monet horum duorum verſuum ordinem eſſe mutandum, vt poſterior in prioris locum reſtituatur.

V.1327. ζδύξασα θεὰ σατίναν) Canterus feliciter emendauit, ζδύξ' εἰς αὖ θεὰ σατίναν. pro ζδύξειν εἰς ἰὼ, ἤγαγεν ἐαὶ, σφετέρᾳ σατίνῳ. Iunxit ad ſuum Dea currum. Leones autem intelligit. Cur autem Cybele leonibus vtatur in ſuo curru trahendo, Ouid. Faſt. lib. 4. 8. docet his verbis,

Deſierat: cœpi, Cur huic genus acre leonum,
Præbeat inſolitas ad iuga curua iubas?
Deſieram, cœpit: feritas mollita per illam
Creditur, id curru teſtificata ſuo eſt.

Σατίνη verò, vehiculum, plauſtrum. Hom. in hymno in Venerem genere neutro σάτινον dicit, 814.

Ποιῆσαι σάτινα, καὶ ἅμματα ποικίλα χαλκῷ.

V.1387. Πόσιν παρόντα) πρὸ τοῦ πόσιος παρόντος. De præſenti marito interrogata. v. 1490. Η'μέραν) Subaudiendum κατά. verſ. 1493. Πρὸς γάμ' ἔλαμψαν) πρὸς γάμον legendum videtur, pro, ἐν γάμῳ. vel πρὸ γάμων, vt Canterus.

V.1496. οἰανεῖ, αἳ ζυγάδες) Hoc αἳ in aliis codicibus non extat.

extat. Interpres alter, Aues augurales. Alter, Aues ordine volantes. Quare ζυγάδες videtur legiſſe. quid autem ζυγὸν, quid propriè ζυγὰς, patet ex lexicis. Si ζυγάδες mendo caret, aues intelligentur augurales, quas augures obſeruant, & ex earum geſtu coniiciunt quid ſit futurum, παρὰ ζυγάζεσθαι.

Ο'πόταν αἱ) Suſpicor legendum ὦ ποταναὶ. ſic verſu 1494. ποταναὶ dixit, pro ποτῶσαι, πέτωσαι. Canterus ὦ πτανοί. V.1503.

Παῖδες Τυνδαρείδες) Caſtorem, & Pollucem intelligit, qui Διόσκουροι σωτῆρες appellantur. Sed obſeruandum, ſi codex eſt ſanus, præter morem hoc Τυνδαρείδες, quod fœmineam formationem habet, pro maſculeo, receptóque Τυνδαρίδαι dictum, id eſt, Tyndari filij, Gemini. V.1513.

Ταῖς ἐκ ἐλθούσαις) Infamię tribuitur, quod infami perſonæ tribuendum. Vel metri cauſa conſtructio mutata, pro, ταῖς οὐκ ἐλθούσαις, vt ad συγγένου referatur. V.1525.

Μέτα) Diſtinctio poſt præpoſitionem μέτα videtur tollenda, vt cum ſequenti participio ἔχουσαν, iungatur, pro, μετέχουσα, participem 50. tranſtrorum, & 50. remorum, id eſt, 50. tranſtra, & 50. remos habentem. quod ſupra πεντηκόντορον vnica voce dixit. Vel τὸ ἔχουσα iam eſſet ſuperfluum, vt Act. Apoſt. cap. 24. verſu 25. τὸ νῦν ἔχον, pro ſimplici νῦν. quod minus probabile. V.1548.

Καθίσατο) Si codex mendo caret, παρὰ τὸ καθίζομαι deducetur. Sed fortaſſe κάθισατο, collocabat, diſponebat. V.1550.

Κουφίζοντα) Atticè, pro κουφίζόμενα. Vel ſubaudiendum ἑαυτά. Idem eſt ſenſus. V.1571.

Πεσῶν) Metri cauſa nunc nomen hoc φερεκλειαδῶν, vt ſyllaba ρεν corripiatur, quæ aliàs in hoc, & ſimilibus multis producitur. ſic & v. 1598. V.579.

Η'μεν) ἐκ τῶ εἰαμεν, εἶμεν χ' συγκοπὴ, καὶ ἀπλῶς ἦμεν. 1. plural. perfecti medij τοῦ εἶμι. Sed mallem ἦμεν, eſſemus, ab εἰμὶ, ſum. Alterum, iuiſſemus. V.1593.

Φερυσᾶ) Legitur & φερυσσᾶ. Sed mendosè. φερυσᾶ V.1689.

nunc figuratè dictum videtur pro φερύεσον. Pausanias ἐν τοῖς Λακωνικοῖς 94. 9. φερύεσσαν locum quendam fuisse dicit. sed ad rem præsentem locus ille non videtur facere. ἀφεὶ τῆς Ἑλένης νήσου) consule Stephanum de vrbibus, Strabonem lib. x. 334. 38. Pausaniam in Atticis 33. 34. Eustathium, Plin. li. 4. cap. xij. Hic autem est huius loci sensus. Hic locus, in quo Dea colêris, vocabitur de tuo nomine Helena insula, vbi est propugnaculum exporrectum iuxta littus, quæ insula nomen hoc]st adepta, ex quo tuum corpus surreptum, & in se delatum recepit.

I

INIONEM

NOTÆ.

V.101. ΛΩΣΣΗΣ ἰλίας ὀποφαίνῃ) ὥστε διὰ γλώσσης ἰλίας, τουτέστιν ἰδίᾳ γλώσσῃ ὀποφαίνειν. ἐλλειπτικὸν lo- quendi genus.

V.102. Νενδαλέης) Vide μεταμορφ. Ouid. lib. 1. de Daphne in laurum mutata. *Nondum laurus erat*, &c.

V.140. Φοίβου τοῦ) Mutata est constructio. pro Φοῖβον τόν. at hic genitiuus Φοίβου refertur ad πατέρος.

V.145. Δαφνιὰς ὀλκοῖς) Lauri raptationibus. Sensus, Lauros ad sacram Apollinis ędem verrendam, ac ornandam, huc raptare desinam. huic labori finem imponam. Vide versum 103. & 104. & 113. 114. 115. 120.

V.152. Παυσαίμιλλον) Vt in sequenti versu Doricè παυσαίμαν scribendum videtur.

V.213. Ἐκηβόλης) Vel ἐκηβόλοις scribendum, vt cum χρεὼ iungatur. vel ἐκηβόλου, vt ad Διὸς referatur, sic etiam Bal. cod.

V.230. Ἔχω μαθοῦσα) ἔμαθον,

V.245. Οἳ πάντες) ἕ pro ὅτι. quia. Vide Eustath.

V.257. Μὴ φεύγῃς ἔτ') Fortasse μὴ φεύγῃς ἔτι, legendum. Nihil tamen muto, quia ex vulgata lectione sensus bonus, atque adeo idem elicitur.

V.265. Ἀλλῶς) sub. ἔχει.

V.330. ταὐτ' ἄλλῃ) Mallẽ ταὔτ' ἀλλῃ, pro τωὐτό, τὸ αὐτό. Illud verò φῶ separandum, vt sæpius dictum.

V.379. Ἄκοντα) Stephanus ἀώτατα. Inutilia, ex quibus nullum fructum percipimus. V.403. ὀῤῥωδίαι) Mallem ὀῤῥωδίᾳ, vt ἐξέπληξα verbum integrum intelligatur. Si vulgatam lectionem sequaris, erit ἐξέπληξεν ὀῤῥωδία, & χεῖρες ἐλθὼν, Atticè dicetur pro ἐμοῦ χειρίου ἐλθόντος. Altera lectio longè simplicior videtur.

V.438. Τεκνούμβρος) C. N. Lect. lib. vi. cap. xi. corrigit ἐκπικνούμβρος, vt ipse versus flagitat. & V.440. ὅτις ὢν) Eodem loco idem Cant. sic legendum monet, ὅστις ὤν, & πεφύκη.

V.444. Τῷ λοιπῷ δὲ χρήσομαι) C. N. Lect. lib. v. cap. xi. legendum ait τῷ λειπῷ κεχρήσομαι. Ego nihil muto: sed τὸ δὲ pro δή, τουτέστιν ἤδη, iam, sumendum, sic & versu 468.

V.521. Εἰ φυγεῖν ἐφίεμαι) C. N. Lect. lib. ii. cap. xx i. φιλεῖν legendum moner. Quam lectionem & ego laudo. Vertes autem, Sana mente præditus sum, si quidem cùm res charissimas inuenerim, id est, charissimum filium, eum osculari cupio. Hanc lectionem præcedens versus, nobis indicat, Δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς. V.552. Ἐξίασι) Si codex sanus, idem est ac ἐξιάσι, παρὰ τὸ ἰάζω. de quo lexica.

V.555. Ἢ σύ γ' ἀγγύνεται) ἢ legendum. quatenus tibi licet. V. 578. Ἀναμμύει) Mallem ἀϊαμμύει.

V.585. Οὐτ' αὐτ' ὀλῇδας) Hæc ita legenda puto, οὐ τωὐτ' ὄντες δὸς, pro, οὐ τωὐτὸ, οὐ τὸ αὐτό. Non idem est.

V.594. Μηδὲν, χὴ οὐδὲν) ταυτολογία. Sed versus ita videtur absoluendus,

Μηδὲν, χὴ οὐδὲν πάμπαν ὢν κικλήσομαι.

V.602. Φόφου) Legitur φόβου. V.609. Ἀπόλα χοῦσα) Aliâs ὀπτυχοῦσα. De quibus lexica.

V.611. Πῶς δ' οὐχ) τὸ δὲ tollendum, quia iam semel est ante positum. Cant. Nou. Lect. libro v. cap. xi. Sed si retineas, pro δή, id est, igitur, accipietur.

V.675. Πίπαυτιν) Cant.Nou.Lect.lib.VII. cap. III. πίπαται corrigit, id est, possidet. Sed & vulgata lectio ferri potest. Os seruum sedatur, compescitur, cohibetur. Quid hæc sibi velint, interpretatur poëta, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν, id est, nec loquendi libertatem habet.

V.741. Τίθεὶς) Si codex sanus, verbum ὑπαὐχεῖς subauditur, Es ponens, ponis. Vel πθεῖς, vel πίθης scribendum. Idem. Versu 745. μὴ 'παρισκίπω) μὴ ἀπαρίσκιπτω.

V.759. Εἰφ'. ὡς) εἰπέ. versu 772. ταῦτα) ταὐτὰ præstat. eadem.

V.823. Ἐκτετραμμένον) ἐκπεφραμμένον potius dicendum, ab ἐκπερέφω. Alterum ab ἐκπερίπω, quod huic loco non conuenit.

V.825. Οὗ δ' ἐφύσατο) Cant.Nou.Lect.lib.VI.cap.XXVII. corrigit οὗδ' ὃ δ' ἐφύσατο. & versu 828. pro Ἑλὼν δέ, legendum ait, Ἑλὼν δ'. Cùm autem eum interfecerit. Quas emendationes & ego laudo.

V.913. Νυμφεύτᾳ) Mallem νυμφευτῇ, pro communi νυμφίῳ. sponso, marito.

V.915. Ἐς οἴκους οἰκίζεις) supra versu 841. dixit ἐσφίκιτ' οἴκους, παρὰ τὸ ἐσοικίζειν. συνώνυμα.

V.916. Ἐμὸς γενέτας) γενέτης, ευ. ὁ. propriè ὁ πατὴρ, qui & γενετὴρ, & γενήτωρ poëticè vocatur. Iam verò (quod rarum, ac obseruatione dignum) accipitur pro ὁ γόνος, ὁ παῖς ἔκ τινος γεγονὼς. filius ex aliquo procreatus. Sic & apud Sophoclem in Oedipo Tyranno, pagina 171. versu penultimo, Apollo Διὸς γενέτας, id est, υἱὸς, appellatur. Ἄιδηλος verò sumitur pro ἄγνωστος, ignotus.

V.919. Καὶ δίφρας) De Latonæ partu, quæ Apollinem, & Dianam peperit, de loco, in quo vterque, de modo, quo in lucem editus, & de Lauro consule Homerum in hymno in Apollinem 748. 754. Eustath. ὀδυσσ. z. 1557. 54. & deinceps. Et Callimachum in hymno in Cererem. 34. v. 209. & deinceps.

V.927. Τ' πεξαντλῶν) Atticismus, pro, ἐμοῦ ὑπεξαντλοῦντος, ἐμὶ. &c. Vel est αἰτιᾶσις, nominatiuus pro accusatiuo.

Vtrunque

Vtrunque ἀπλικώτερον. Huic Atticismo similem habemus in Phœnissis, v. 290.

Μέλλων δὲ πᾶσαν μ' οἰδίπου κλεινὸς γόνος, pro,

Μέλλοντος δὲ πᾶσαν ἐμὲ οἰδίπου κλεινοῦ γόνου.

Ἐν ὀρφνῇ) Si codex vitio caret, subauditur νυκτί. In obscura nocte. Sed mallem ὄρφνη, vt sit substantiuum, quod noctem significet. V. 974. Πίμπρη) Sine ι subscripto legere præstat πίμφρη, vt sit imperatiui, vt ἴσθι. Qua de re Grammatici. V.955.

Κραθὲν ταυτόν) C.N.Lect.lib.I.cap.IX. rectè legendũ monet κραθέντ' αὐτόν. Integrum est κραθέντα. Illud αὐτὸν ad ἰχῶρα referendum. V.1016.

Πάθεσι) Hæc ita scribenda cùm γεκμμαπιῶς, tum metri causa, (Πάθεσι πάθεα δ' ἐξανύτους') εἰς ἄλλας. Integrum autem verbum ἐξανύτουσι, quod nunc idem valet ac ἐξαπατέλλουσιν, exoriuntur. aliâs, expediuntur. V.1066

Α'πῶ) Vel ἀ pro ἡ scribendum. vel ἕᾳ post γεγῶσα subaudiendum. V.1073.

Οἰπηεῖον) ὀπήεια nunc vocat Euripides ipsam filij agnitionem, quem Xuthus agnitum aspiciebat, summáque cum voluptate spectabat. Aliâs ὀπήεια vocatur ea, quæ in spectaculis impenduntur. Pecunia, quę spectaculorum, spectandíque causa datur. V.1127.

Callimachus in hymno in Dianam, pag. 16.1.

Ἡ φάσγου καλέοντος, ὅπως ὀπήεια δοίη.

Scholia. ὀπήεια. τὰ ὑπὲρ τοῦ ἰδεῖν δῶρα. Sic etiam αἰανκαλυπτήρια dicuntur munera, quæ sponsus sponsæ dat, quum in eius conspectum sponsa primùm venit, & retecto vultu se conspiciendam ei præbet.

Λῦρα δ' ὠμάρτει θεᾷ) Sic & Tibullus lib. 2. Eleg. 1. V.1151.

Μίτρην' ἔχουσαι) Stiblinus pag. 583. sic istum versum legendum ait, V.1138.

Μίτρην' ἔχον τὸν ἐν μέσῳ γε μυελόν. Sed malè correxit, imò longè deteriorem fecit. Nam ἔχον est generis neutrius, quod ad præcedens μῆκος refertur, τὸν verò est m. g. cum ἔχον iunctum. Grammatici correctionem istam nunquam admiserint. Sed quid opus correctione, cùm versus omni vitio careat? Non animaduertit Stiblinus participium ἔχουσαι desiderare nomẽ, quod facilè sub-

bauditur, γλῶ scilicet, vel ἄλαν, siue ἄλωτα. terram, solũ, aream. Sic enim ista sunt construenda. στᾶσαι γλῶ εἰς δι' ὠίου μῆκος πλέθρου, γλῶ λέγω, ἔχουσαν μέτρημα τὸ ἐν μάτρ μυρίων ποδῶν ἀρίθμων. De hoc elliptico loquendi genere passim & alibi, quoties ipsa necessitas admonitionem requirit.

V.1154. Χρυσήρη) Si codex mendo caret, Atticè dictum fuerit, pro communi χρυσήρει, in datiuo sing. à recto χρυσήρης, mutata diphthongo ει in η. Quod, quia in hac declinatione, & præcipuè in singulari, parum vsitatum videtur, ideo obseruandum. Sic & in Hippolyto, versu 1290. Ἀφανῆ in datiuo sing. pro comm. ἀφανεῖ legitur Quare vocem hanc mutare non ausim: sed lectorem monere volui, ne putet Euripidem à nobis obiter recognitum.

V.1170. Ἀνῆσαν) Ἀνῆσαν legendum arbitror, quod Atticum, pro communi αἰῆσαν, hócque χρῆ συγχώρων μεταθεῖναι, pro, αἰῆσαν, ab αἴνυμι remiserunt. Sequens verò versus, qui mutilus est, ita commodè suis numeris absolui potest.

Αἵας παρελθὼν πρός σβις εἰς μέσον πέδον.

Vocat autem αἵας πέδον, terræ solum, ipsam terram.

V.1177. Ἔπει δ' ἐς ἄλλους ἦλεν) Cùm poëta nulla partitione sit vsus, quid quæsó nunc ista sibi vellent? Altera lectio, ἐς αὐλοις, mihi magis arridet. Cùm autem conuiuium ad tibias iam veniisset, cùm in conuiuio tibiis iam ludi cœptũ esset. Subauditur enim ante verbũ ἦλεν, ἡ δαὶς, vt v.1168. dixit ἐς δαῖτα χωρεῖν. Erit autem elegans προσωποποιΐας ὑποτύπωσις.

V.1199. Κεἰς αὐτὰ χείλη) Canterus, Κεἰνῶ πρὸ χείλη. Ego verò, Κεἰς αὐτό. Subauditur enim præcedens μέθυ. Cùm autem illi vinum effudissent, & columbæ potus cupidæ rostra in ipsum vinum demisissent, tunc id in pennata guttura traxerunt. ἀπέπτυσεν, Ion scilicet, cæterique conuiuæ. καχρημένας, αἱ πίνω. εἶλκον δὲ, εἶλκον δή, ἤδη, τότε ἤδη. Quòd autem hic ἀποπτύσαι δῶρα, ad versu 1193. dicitur ἐκπτύσαι δῶρα, καὶ δισδῶναι χάρα, τουτέστιν ἐκχεῖν. Hæc enim sunt συνώνυμα. καχρημένων verò, quamuis propriè significet indigentes, interdum tamẽ, vt hoc loco, μετωνυμικῶς cupidis

pidas significat, & ab antecedẽti cõsequẽs intelligitur. Quibus enim rebus indigemus, eas cupere solemus. Egestas, ac indigẽtia præcedit, cupiditas sequitur, quam parit egestas. Sic autẽ formatur hoc participiũ χρείᾳ, indigẽtia, χρείζω, Atticè, & poëticè χρήζω, κεχρῆσμαι, κεχρῆσμένος. Sed & ι subscriptũ, & σ tollitur. Vide Eustath. Sic apud Hom. Odyss. A. v. 13. res videtur accipienda,

Τὸν δ' οἶον νόστου κεχρημένον, ἠδὲ γυναικός.

Hunc verò solum reditus cupidum, & vxoris. At vulgata Stephani versio sic, Reditu carentem, & vxore. Si tamen ille mordicus verbis hærere cupiebat, debebat dicere, Reditu indigentem, & vxore.

Οὔπω μή) Nũc idẽ valet ac οὔπω μή, εἰ μή. Nisi. Vide Eustath. v. 1245. V.1244.

Πότ' ὦ) Legitima, receptáq; loquẽdi ratio videtur postulare, vt dicamus, πότ' ὦ μελέα δίασειν μέλλεις ψυχῆ σῦ, vel (si versus quãtitas hoc ferat) ψυχῆ σῆ παθεῖν; i. Quidnam, ô misera domina animo tu, vel tuo, passura es? Vel certè pro μέλλει, dicendum esset μέλλει. Sic autem hæc accipies, τί σε μέλλει παθεῖν ψυχῆ; Quid te manet animo pati? Quid te manet, quod animo sis passura? Sed si pro παθεῖν, vnica litera mutata scribere ταπεῖν, fortasse res optimè haberet. Quidnam ô misera domina te animo est oppressurum? quid animum tuum est cruciaturum? Varias τὸ ταπεῖν significationes in Græcis, & Græcolatinis lexicis vide. τὸ σὸν totam personam, τὸ ψυχῆ, præcipuam eius partem indicat, quæ malis imminentibus vehementer angi, cruciarique consueuit. Quamuis autem lectionem vulgatam & duram, & ab vsu remotiorem esse constet, nihil tamen muto: sed lectorem moneo, si quid fortè, quod sit commodius, in mentem ei veniat.

Ἐσταλμένῳ) Quũ ι tenui notatur, pro ἐστάλμεθα, quum aspero, pro ἵσταμαι, sumitur, vtrũq; verò χρῆ συγκεκριμένως. V.1283

Ἀλλ' ἐγκύμεθα, παῖδὸς δ' οὐσίαν λέγω) C. N. Lect. lib. v. cap. x i. eandem vocem superfluam esse dicit, vt ex carminis mensurâ cognoscere licet. Intelligit autem παῖδὸς vocem, quam & in præcedente versu legimus. Versum tamẽ non emendat, quẽ sic legendũ arbitror, V.1288.

Ἀλλ' ἐγκύμεθα, τῷ δ' οὐσίαν παῖδὸς λέγω.

Primus pes erit dactylus, secundus, tribrachus, tertius, spondeus, quartus, iambus, quintus, iambus, vel spondeus, nam τῶ παδὸς prior syllaba censetur anceps. Sextus, iambus. Quę omnia ex metrica lege rectè ponentur. Spondeum verò quarta sedes recusat. Ideo versus emendationem requirebat.

V.1293. Καὶ πίμωρες) καὶ ὀπίμωρες. Quantum scil. in te fuit. πιμωρῶν, εἴτι πιμωρέναι, τοῦτο, πυρεῖν, κάμειν ἢ θέλησιν, καὶ ἐπιχείρησις. vel, θέλῃς, πράξῃς, ὀπιχειρεῖς. Vt κτίνειν, pro ἐθέλειν, πράξειν, ὀπιχειρεῖν κτείνειν. V.1326. & 1328. Qua de re supra fusius in Andromacha, versu 810. κτίνουσα.

V.1398. οὐ ξέδηκ' ἐγώ) Sic ista scribenda sunt, οὐ ξέδηκ' ἐγώ. pro, ὃ ἐξέδηκα ἐγώ. καθ' ὃ, ἐν ᾧ ἐξέδηκα ἐγώ ποτε σύγε. Video vas, in quo quondam ego exposui te fili. Aliâs diceretur ᾧ ἐξέδηκα. pro ἐν ᾧ ἐξέδηκα.

V.1423. Κἀκκεκασπέδῳ) Pro, κἀγκεκασπέδῳ, κἀν κεκασπέδῳ. Est enim κεκάσθαι Attica. Sed νιν κ versum ob sequens κ, idque δύφωνίας gratia. Ex tribus autem vocibus vnum vocabulum est conflatum, quod poëticum, vt illa καδδώσομεν, κακκορυφώ, κακπιδίον, κάμμορος, καδδίκων. pro communibus, κἀν δώσομεν, κατὰ κορυφώ, κατὰ πιδίον, κατάμορος, κατὰ δίκων. &c. Subaudiendum ante hic ἐστὶ φάναι, vel μυκλοδυτεῖ.

V.1454. Ἀγκάλων) Mallem ἀγκαλῶν, ab ἀγκάλη, ης. vt grammaticæ regulæ docent. Vel hoc, vt alia quædam, excipe. Quod fortasse factum, ne cõcurrat cum participio per syncopen formato, ἐκ τοῦ διακαλῶν, vt ambiguitas vitetur. V.1491. κερκίδος ἑκάς) ἱμὰς scribendum, quod & alij Interpretes agnoscere videntur. Mei radij errores, id est, varium opus.

V.1503. Δειλία δ' καὶ τάδε) Vel figuratum est loquendi genus δειλία enim ignauiam, & timiditatem propriè significat, ac animi angustias, sed pro miseriis sumetur, eritque substantiuum loco adiectiui amplificandi causâ, vt apud Latinos scelus, pro sceleste. Vel δείλαια scribendum. δείλαιος, miser, infelix. Nihil enim est, quod versus quantitatem violet. Nam non solùm vocales natura longæ: sed & ipsæ diphthongi passim apud poëtas, sequente vocali corripiuntur, siue in duobus, siue in vnico vocabulo reperiantur. Quod Dorien sibus familiarissimum. Tyrtęus in quodam epigrammate, in Theocriti codice, ex H. Steph. typis, pag. 26.

Μὴ κατολείποντες φόβητε τοὺς γεραιούς.

Theocr. Id. 3. 30. 3. ἀπάξασθαί με ποιησῆς.

Idem Id. x 1. 92. 18. ἄξδε τοιαῦτα.

Idem Id. x v i i. 152. 26. ἔργα τοιαῦτα.

Illud verò α, quod est in nomine δειλία, iam breue dicemus esse, quod aliâs in multis longum. Est enim anceps, & vtriusque quantitatis exempla nobis apud poëtas passim occurrunt.

Περικαλύψαι τοῖς σοφάγμασι σκότον) Videtur ὑπαλλαγὴ, pro, περικαλύψαι τὰ σοφάγματα σκότῳ. In Hercule, v. 1159. συνωνύμως dicitur, περιβάλλειν τινὶ σκότον. q.d. Circumiicere alicui tenebras, tenebras alicui offundere. In sequentibus verò est Atticismus, pro, ὅσα μὴ σοὶ παρθένου σφαλείσης, νοσήματα ἐν κρυπτοῖς γάμοις ἐγίνηται, vel ἐγένηται. Vide ne te lapsa, dum adhuc esses virgo, morbus aliquis in clandestinis nuptiis fuerit. Ne peccaris in clandestinis nuptiis. ἐγίνηται autem metri causa, pro ἐγίνηται. Quanquam τὸ ἵνα, & τὸ μὴ sæpe cum indicatiuo apud poëtas iunguntur, vt & τὸ ὅπως.. V.1545.

Οὗ δ' ὀφελῶν σε) Scribendum οὗ δ' ὠφελῶν σε. Vel, οὗ δέ δ' ὠφ. V.1549. οἴκων ὑφορτιλὴς) ὑφορτίλης οἴκων τέλλων, ἀνατέλλων. Exoriens, ac emicans supra domos. De syderum ortu propriè dicitur. V.1570.

Ἐφ' οἷς ἐζεύξασθ' ἅρμασ', εἰσακούσατον. Ea audite, ob quæ iuncti fuistis curribus, id est, ob quæ currus iunxistis, vt huc veniretis. Legitur & ἅρματ', vt integrum sit, ἅρματα. currus iunxistis. hæc lectio melior. V.1575. Ἐξεμὴ σ' αἰὲν Ἑλλάδα) Præstat, Ἐξεμή σ' αἰὲν Ἑλ. Eritq; per Græciã. V.1579.

Τελέων μὲν) C.N. Lect. lib. v. cap. x i x. Sic versus istos emendat,

Τελέων μὲν ἔσῃ πρῶτος. εἶτα δεύτερος
Ὄπλητες, Ἀργάδης, ἐμῆς τ' ἀπ' Αἰγίδος
Ἐμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορεῖς.

Herodotus libro quinto, pag. 196. 18. de quatuor Ionis filiis verba faciens, eos ita nominat, Μετὰ δ', τετραφύλοις εὖσιν Ἀθηναίοισι, δι' ἃς φυλὰς ἐποιήσατο νῦν Ἴωνας παῖδων Τελέοντος, καὶ Αἰγικόρεος, καὶ Ἀργάδεω, καὶ Ὄπλητος, καὶ Παλλάδος

πας ἐπωνυμίας. Consule & Plutarchum in Solone, pag. 166. vbi multa leges, quæ magnam huic loco lucem afferre possunt. & Iul. Pollucem lib. 8. 449. Primus igitur Ionis filius erat Γελέων, secundus, Ὅπλης, tertius, Ἀργάδης, quartus, Αἰγικόρης. A primo. Γελέοντες, à secundo, Ὁπλῆται, à tertio, Ἀργάδεις, à quarto, Αἰγικορεῖς dicti sunt ipsi tribules, qui suis præfectis parebant, vnde nomina tribuum desumpta fuerant.

IN HERCVLEM FVRENTEM NOTÆ.

EANDEM fabulam & Seneca cõposuit, quã Hercules furens inscripsit. Personis huius fabulæ Chorus est addendus, qui ex senibus Thebanis est conflatus.

V.6. Ἀριθμὸν ὀλίγον) Bene. Nam quinque tantùm ex toto numero superstites remanserunt, vt Ouid. τῆς μεταμ. lib. III. testatur his verbis,

Quinque superstitibus, quorum fuit vnus Echion,
Is sua iecit humi monitu Tritonidis arma,
Fraternæque fidem pacis petiitque, dedítque.
Hos operis comites habuit Sidonius hospes,
Cùm posuit iussam Phœbeis sortibus vrbem.
Iam stabant Thebæ.

V.21. Διὰ σώματος) διὰ σώματος. V.28. Διασῴζων πόλιν) Sub. κατά. vel τὸ διασῴζειν cũ accusatiuo nunc iũctum dices, quod minus frequens, quàm cũ genitiuo. V.53. Ἐκ δὲ ἐσφραγισμένοι) Pro, ἐξεσφραγισμένοι ἐκ δόμων. Vel ἐσφραγισμένοι ἐκ δόμων, ἤγουν ἐκκεκλεισμένοι δόμων. v. 330. δόμοις αὐοίξας. νυῶ δὲ ἐκκεκλείσμεθα.

V.61. Κλεινὰ) κλεινῶς. Δοφὸς) σφατοῦ. V.63. Εἰς πατρὶ ἀπλάθλω τύχης) ἀπαλλαγῆ, pro εἰς πατέρος τύχῃ ἀπαλάθλω. V.80. πὶν ἐλπίσῃ, ἢ πίσδαν) Cant. ἐλπίδ' ἔμασδον. Spē firmã, certam. Laudo. V.85. Ἢ 'ν πὶν' ουῶ) Mallem ἢ 'πὶν' ουῶ, ἢ 'πὶ να ουῶ. V. 123. Κώλου) legitur πώλου, quod melius. V.125. ὅπου) Legitur & ὅπου. vbi, qua in parte. Si nihil mutandum, ὅπου sumetur pro οὗπερ, οὗ, scil. ἐμοῦ, mei, cuius pedis infirmum vestigium me defecit. (V.149. τέκος νέον.) Sic videtur commodè versus hic absolui posse,

Ὡς συγγαμοῦσι Ζεὺς τέκος τέκνοι νέον.

Ὠρμισμένοις) Mallem ὠρμημένοις. vel potius ὁρμηθροῖς irruentibus in te. V.215. Βίαν) Sub. φέρε. φέρε βίαν verò, βιᾷς. Sophocles. Electra. 99. 2. Μηδὲν φέρε ὀργῶ. Scholiastes, φέρε· ὀργῶ, αὐτὶ τοῦ, ὀργίλως. φέρε βίαν, βιᾷσαι. φέρε δὴ σίβεται, δίκην βιῶς. 107. M. φέρε ἀληθῆ, ἀληθῶς. καὶ πολλάκις ἕτερα οὕτω λέγεται αὐτὶ ὁπροβήματος. V.260. Ἀπ' ἔρρων) Vnica voce ἀπερρῶν malim.

Ἄπικτον) Pro ἀνίκητον. Sed fortasse ἀτίκτου melius, incremento syllabico neglecto. v. 286. οὐ μοι) Pro ὅ ἐμοί. V.293. Αἰᾶς εἶσι) Legitur & ἐχθρὸς εἶσι.

Μὴ θεῶν θέσις) καινοφωνίστερον εἰρηται, ἀπὸ τοῦ, οὐδὲις θεῶν ἀθετήσῃ, quod obseruatu dignum. Iam enim τὸ μὴ πιθέναι idem valet ac τὸ ἀθετεῖν. irritum facere.

Αἴλινον μὲν ἐπεύτυχεῖ) Athenæus lib. 14. 306. 45. huius loci meminit: at apud eum ita scribitur, Αἴλινος δὲ καὶ Λίλινος ὁ μόνον ἐν πένθεσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπ' εὐτυχεῖ μολπᾷ κατ' Εὐριπίδην. Quæ lectio melior, quàm ista, vnico vocabulo excepto, quod vitiosè scriptum illic legitur, μολπᾷ, pro μολπᾶ. facilis typographi lapsus. v 352. Ὀρφνᾶν) Eurip. iã Doricè loquitur. Quare mallẽ, ὀρφναν. V.361. Πυρσῶ) πυρρῷ. Sic v.398. πυρσόεντον. pro πυρρόεντον. V.367. Ἐναιρῶν) Si codex sanus, Atticè dictum, pro cõmuni, ἐναίρων.

Οἰνωπὴν) τὴν ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας θεραπευομένην. Stephanus, Οἰνη, πόλις Ἀργους. Ἐκαταῖος ἱστορεῖν φησὶ τὸ ἐθνικὸν, Οἰναῖος. Οἰναία. Οἰναῖον. Sic enim ibi scribendum. Ὧδε δὲ Οἰνῶλιν αὐτὴν φησὶν, ὃς τὸ ἐθνικὸν, Οἰνωλίτης, καὶ Θηλυκὸν (Οἰνωλῖτις, ὅθεν Οἰνωλὶς ἡ Ἄρτεμις, ἢ ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας ἱδρυμένη ὑπὸ Περσέως. Sed apud Stephanum vitiosè scribitur, ἢ ἐν νόῃ, pro ἢ ἐν Οἰνόῃ.

Ἀμφαναίας) Sub χώρας. Steph. Ἀμφανεῖ, πόλις Δωρικὴ. Ἐκαταῖος ἐν περιόδῳ τῇ Εὐρωπαίων. Θεόπομπος Ἀμφαναίαν αὐτὴν καλεῖ ἐν πέμπτῳ φιλιππικῶν. Ἔστι καὶ χωρίον Θεσσαλίας. τὸ ἐθνικὸν, Ἀμφαναῖος, καὶ Ἀμφαναιεύς. Si nihil subaudiatur, cũ Theopompo vrbem ipsam intelligemus.

Ταλασίας) De colũnis Herculis hic agitur, vt ex poëtę

verbis facilè quis coniiciat. Sed vocabulum ταλαίας de mendo mihi suspectum est. Quidam κίονας legendũ putant, quod nimis ab hac voce remotum est. Si quid mutandum, fortasse ταγίας scribendum, quod maximam cum vulgata lectione affinitatem habet. Imperitus verò librarius per imprudentiam videtur ταλνίας primùm scripsisse, quem typographus, vel corrector aliquis eo non prudentior sequutus, inserto α nomen hoc mihi saltem, & vulgatis lexicis inauditum formauit. Ταίνιας autem poëta iam vocabit has Herculis columnas, quæ propter suam longitudinem fasciis oblõgis sunt similes. Quod à veritate non videtur alienum. Cõsule lexica Græca in voce Ταγία. & Latina, in Fascia.

V.413. Κόρας ἀρείας) κ' τῆς κόρας τῆς ἀρείας, ἵν' ἔχῃ τὸ χρυσεόστολον φάρος τῆ πέπλων, καὶ τὰς ὁπλοθρίους ἄγρας τοῦ ζωγήρος. V.469. Ἐξέπεισθε) ἢ ἐλπὶς διλονότι. V.474. Τετυχοῖς) Mallem τετυ-χὼν τῶν. V.518. Συμφορᾶς) Sub. ἕνεκα, vel χάριν. V.575. χαιρόντων) Atticè pro communi χαίροντος. V.619. Ἐν Ἄιδου) Canterus, ἐξ Ἄιδου. quam lectionem & ipsa versus quãtitas & sensus indicat, atque flagitat. Theseum ex inferis (ad superos) reducturus. V.628. Φόβῳ) Fortasse φοβῴην. Fugere cupio, vt à futuro φόβῳ verbum desideratiuum formatum dicas, vt à τύπτω, τύψω, πολεμῶ, πολεμήσω, βοάω, βοήσω, τυφλόω, τυφλώσω, πολεμιστέω, πολεμιστέσω, &c. φοβήσω. ὦ. nõ reperitur, quod saltem legerim. Sed si reperiatur, dicetur ad similitudinem τοῦ θανατάω, ὦ. τὸ θανατῶ, θανατῶ δὲ καὶ θανατᾶν, τὸ θανάτου ὀπιθυμεῖν, vt docet Suidas, cupere mori. Quod obseruandum.

V.706. Θανεῖν) Sub. ἄν, pro. θανήξῃ, θανεῖσθαι. Sic v.708. θανοῦσα. sub. ἄν, pro, θανουμένους. Morituris.

V.718. οὐ ῥᾳθύμως, μόλις ποτέ) Mallem οὐ δὲ μὴ μόλις ποτέ. Nec vnquam reuertetur. V.729. Βοῦχοι) sub. ἐν, αὐτὶ τοῦ, ἐμπεσεῖται τοῖς βοῦχοις. V.726. εἰ χρεών) Canterus ἢ χρεών. quô opus est. Et ego lectionem hanc probo. V.755. Διάλυσα. αὐτίποινα) διώλυσα, Atticè, pro διώλεσας. Subaudiendum autem ἄλλους. V. 777. Ἐφίλκων) Atticè, pro ἐφίλκουσα. Refertur enim ad proximum præcedens δύτυχία, non ad χρυσὸς, quod remotius.

V.779. Εὐνομία) Perperam ante legebatur δύνομία: sed errorem

rem luce meridiana clariorem colligere nos dubitaui. Canterus legendum censet ἀνομία. Quam lectionem si nos quoque sequamur, ita locum hunc vertemus, Lycus lege neglecta, & impietati gratiam tribuẽs fregit opulentiæ nigrum currum, id est, Lycus humano, diuinóque iure contempto, & impietati gratificans, indulgens, eam sectans, ac amplexans, infaustum suarum opum currum, cursúmque fregit, opes per vim, scelúsque partas amisit, & vitæ funestum exitum est sortitus. Si lectionem alteram retineamus, hæc νόμων παρίμβρως, & δύνομία χάριν διδοὺς, ad ipsum tempus, Deúmque referentur, & locus intelligetur, vt fumus interpretati.

Ἡ δὲ ξὺν ἀνάκτων) C.N.Lect.lib.v.cap.1. versum hũc ita legendum censet, Ἡ δυσξυνέτ ἀνάκτων. τουτέστιν ἡ δυσξυνία ἀνάκτων, οἱ δυσξυνεῖς τῶ ἀνάκτων, ὥσπερ ὁ Λύκος. Quæ lectio longè melior, quàm vulgata. V.810.

Δι' Ἀχερούσιον πόρον) κατὰ τὸν Ἀχερούσιον πόρον. vel ἢ διὰ non pro κατὰ cum accusatiuo ponetur, sed loco genitiui, δι' Ἀχερουσίου πόρου. De qua constructione supra pluribus à nobis actum, & exemplis res confirmata. V.838. V.860.

Τάχος) κατὰ τάχος, ταχέως.

Ἀ πόκειρέ τι σὸν) C.N.Lect.lib.v.cap.1. sic emendat, ὅπου κείρεται σὸν ἄνδος. Vocat autem florem Thebarum ipsum Herculem, vt & Æschilus de Persarum ducibus dixit, Τοιόνδ' ἄνδος Περσίδος αἷμα ὄλλυται ἀνδρῶν. Quod loquendi genus & Latinis, & Italis, & Gallis familiare. V.875.

Ἐκπνεύσαιτε) Sub. ἄν, pro ἐκπνεύσαιτ, πλὴν ψυχλὸν διλονότι, πῶς; προὸς παῖδες, ὑπὸ παῖδὸς φονευθέντες. Vel ἐκπνεύσαιτε legendum. V.885.

Εὐτρεπῆ σκευάζεται) εὐτρεπίζει, ἑτοιμάζῃ. Legitur & εὐπρεπῆ, quod hoc saltem loco mihi magis placeret, i. pulchram, decoram, elegantem pharetram præparat. V.969.

Ἔγχος ὅπλ' λόφῳ κίαρ) Rectè Cant. N.Lect.lib.v 1.cap. xiij. legendum ait ὅπλοισιν χρεὶ. quam lectionem & ego sequor in interpretatione mea, præcipuè quia Euripideam confirmat in Hippolyto, versu 222. V.1003.

Ἐπίλογχον ἔχουσ' ἐν χρεὶ βέλος.

Πίτνον) Intelligit τὸν λίθον τὸν Σωφρονισῆ ἐκ καλουμένου V.1004

De quo Pausanias ἐν τοῖς Βοιωτικοῖς. 290. 16.

V.1023. Ὦ δαῖε) Legitur ὦ Διὸς, ô Iouis fili. Canterus, ὦ δαΐε. ô hostis, ô crudelis. V.1042. Σίγα, σίγα) Cùm vtrunque sit aduerbium, non autem verbum imperandi modi, scribendum potius videretur σιγῶμεν σιγᾶ, σίγᾶ, pro σιγῇ, tacitè, cum silentio. versu 1059. σίγα, tace. rectè scriptum, quia verbum imperat. modi, ἐκ τοῦ σίγαι. α. τὸ α propter contractionem est longum, quod in aduerbio corripitur. Syllaba verò στᾶ in verbo, quàm aduerbio, & nomine producitur, vt apud Eustathium docemur.

V.1090. Τόξα ἡλίου) μεταφορικῶς sic appellantur Solis radij, quos Sol vt sagittas in terras iaculatur, atque spargit, vt orbem terrarum illustret. Ideo φοῖβος, & Ἀπόλλων ἑκηβόλος, & ἑκατηβελέτης passim vocatur, id est, longè iaculans, quod epithetum hanc radiorum iaculationem indicat.

V.1115. Ἀκαν θεῶν) C. N. Lect. lib. v. cap. 1. feliciter hunc versum ita correxit,

Ἀ κἂν θεῶν τις, εἰ παθοι, κατασταίνοι.

Quam emendationem in nostra versione secuti sumus, quod vulgata lectione nihil absurdius.

V.1189. Ἥρας ὅδ' ἀγὼν τις δόλου νεκροῖς γάρων) C. N. Lect. lib. III. cap. XI. sic versum istum censet legendum,

Ἥρας ὅδ' ἀγών. μὴ χόλου νεκροῖς γάρων. i.

Iunonis (est) hoc certamen. Ne irascaris mortuis, ô senex. v. 1311. οὐκ ἔστιν ἄλλου δυμένων ἀγὼν ὅδε,

Ἢ τῆς Διὸς δύμασιν. Si nihil mutes, rem accipies, vt sumus interpretati. Quod profectò non aspernandum, δόλου autem, sub. ἕνεκα, vel ὑπὸ δόλου. Νεκροῖς verò, liberos, & vxorem Herculis intelligit, quos Hercules interfecerat.

V.1201 Αἷμα παιδοφόνον) μεταφορικῶς hoc dictū, αὐτὶ τοῦ, αἷμα ἐκ τοῦ φόνου τοῦ παίδων τοῦ φονευθέντων ῥέον. Hic enim παιδοφόνον passiuè sumendū: at versu 1192. δόρυ γιγαντοφόνον, actiuè, τὸ τοὺς γίγαντας φονεῦον.

V.1224. Τῶν κακῶν) Imò verò τῶν καλῶν, vel τῶν ἀγαθῶν dicendum. Sensus hoc flagitat, licet properam & in aliis codicibus ita scriptum legatur. τὰ καλὰ, τὰ ἀγαθὰ, εἰ δὲ τυγχάνω) (οἱ δυστυχοῦντες, μὴ δυστυχεῖν.

Ἀ"πῃ κάπτουσιν) Hic est huius loci sensus (vt docet C. N. Lect. lib. VII. cap. XIII.) Mirum non est si quis in terris degens, infelix videatur, cùm ea res tam sit communis vt etiam Deos ipsos à terrenis exorsa, contingat. Ideo Theseus v. 1314. subiicit, V.1240.

οὐ δῆτ' ἂ θνητοὺς τοῖς τύχαις ἀκήρατος,
οὐ θεῶν, ἀοιδῶν εἴπερ οὐ ψευδεῖς λόγοι.

V.1242. Cæterus idē eodē libro, & capite, post ἀπλῶν monet deesse σῶν. i. Putásne tuas minas Diis vllo modo curæ fore? Quem versum ipse Canterus ita, Num Diis tuas credis minas curæ fore?

Σύ γ' ἐκπὸς ὢν γε συμφορᾶς, μεγυθετεῖς) Huc spectat quod Æschylus in Prometheo vincto, pag. 20. dicit, V.1249

Ἐ λαφρὸν, ὅστις πημάτων ἔξω πόδα
Ἔχει, παραινεῖν, νουθετεῖν τὸ τοῖς κακῶς
Πεπόνθασιν. Huc etiam illud satis tritum dictum referri commodè potest, Facile est quum rectè valemus ægrotantibus consilium dare. Vide Adagia Erasmi, Adagio 68. pag. 214. 215.

Κληδουχούμεθα) Atticè pro communi κληθρουχούμεθα, à κληδοῦχος, pro κληθροῦχος, clauiger, qui res aliquas claue clausas tenet, seruat, custodit. Hinc verbum κληδουχεῖν, quod propriè quidem significat res aliquas claue clausas habere, tenere, vel in aliquo loco cōclusas seruare, custodire. Iā verò μεταφορικῶς, καὶ ποιητικῶς aliquem ita exagitare, atque vexare, vt ex nostris manibus, à quibus quodammodo conclusus tenetur, effugere non facilè possit. Quæ significatio non trita, vt nec ipsum verbum, quod in vulgatis lexicis nō extat, in iis saltem, quę penes me habeo. Quamobrem eam hîc notare volui, vt loci difficultatem tollerem. Κληδοῦχος verò, est κληθροῦχος, longè aliud. At hęc in lexicis fusè declarantur. Ipsa poëtæ verba, sensúsque nostram interpretationem confirmant. V.1288.

Ἄλγει) Vel est χρόνῳ ἐπαλαγῇ neglecto augmento pro ἄλγει. vel (quod verisimilius) ἀλγεῖ scribendum. V.1293.

Πόδα) Brodæus, πόδε, i. solum. Rectè. V.1304

Ἢ πάσχειν) sub. ἄστε. ἢ ὥστε πάσχειν. facilius possum te monere, quàm ipse mala pati. Sed metri causa V.1313.

Ἀ"πῃ

dictum hoc videtur, pro, παραινέσαιμ' ἂν μᾶλλον, ἢ παῖδοιμ' ἂν κακῶς. Cur? Nam (vt trito fertur adagio)

Ῥᾷον παραινεῖν, ἢ παθόντα χαρτρεῖν.

V.133. Εἰ χρεῖος φίλων) χρεῖος nunc (quod poëticum, & rarissimum, ac proinde obseruatione dignum) est adiectiuum masculei generis, quod Eustath. sic interpretatur, χρεῖος ἀνθρωπος, ὀπαδητικῶς ὁ χρήζων. Idē εἰς τὸ Β. τῆς Ἰλιάδος. 218. 6. τοῦ ἀχρεῖος τὸ ἁπλοῦν εὕρηται παρὰ τὸ εἰπόντι, Ἀνὴρ εἰς οὐδὲν χρεῖος, ἢ τινι χρήζων εἰς οὐδέν. εἰ γοῦν χρεῖος ὁ χρειώδης, δῆλον ὡς ἀχρεῖος ὁ μὴ χρειώδης. At apud Euripidē hoc loco χρεῖος non accipitur pro χρειώδης, εἴτε χρήσιμος, i. vtilis, sed pro ὁ χρείαν ἔχων, qui re aliqua opus habet, qui rei alicuius est indigus, qui re aliqua indiget. Alias συνωνύμως diceretur, εἰ φίλων ὀπαδὸς εἶς, εἴτε ὀπαδὸς, vel εἰ φίλων χρῄζει, φίλων χρῄζει.

IN ELECTRAM

NOTÆ.

IDEM argumentum etiam in Sophoclis Electra tractatur. Vide & Æschyli χοηφόρους, & Agamemnonem, & Senecæ Agamemnonem. Consule & Euripidis Orestem.

V.1. Personis fabulæ addenda Clytæmnestra.

Ὦ γῆς παλαιὸν) Soph. El. 79.

Τὸ δ' ὦ παλαιὸν Ἄργεος οὖ πόθι, τόδε,
Τῆς οἰστροπλήκτου ἄλσος Ἰναχίου κόρης.

V.12. Ὄλωλεν.) Seneca. 321. Pater peremptus scelere paterno iacet,

Comes paternæ quæritur natus neci
Ægisthus artes Venere quæsitas tenet, &c.

Agamemnonis cædem ab Ægistho patratam Homerus Odysseæ Α. 332. pluribus describit. Vide fabulas alias à nobis ante nominatas.

V.20. Ταὐτὸν ἐπειδὴ) ὑπαλλαγὴ, αὐτὸ τοῦ, ἐπειδὴ θαλερὸν ἦβης χρόνον εἶχε.

Κτανεῖν)

Κτανεῖν) Sic versus hic videtur emendandus, V.27.
Κτανεῖν σφ' ἐβούλετ' ἀμφέσον. κἀκεῖ σφ' ὅμως.

Χρυσὸν εἶπεν) Sensus, Agamemnonis filium exulem V.33.
proscripsit, ejus percussoribus præmio proposito.

Λ' φίλω) ἀ φείλω legendum. V.86. ὅ τ' ἐμοῦ κατέκτα) So- V.59.
phocles Electra. pag. 85. Æschyl. χοηφόρους. 241.

Δυεῖν δ' ἀμίλλαν ξυμπεσεῖν) videtur αὐτὸ πᾶσι μᾶλλον χά- V.95.
ειν, pro, δύο δ' ἀμίλλα. Vel est actiuum pro passiuo ξυμπεσεῖσθαι, Atticè. vel γνάμῃ subaudiendum. Verba sonant, Cum duobus certaminibus animum componens, .i. duo consilia animo agitans. Animo propter incertos rerum euentus fluctuans. Geminum consilium agitans.

Χέρα τὸ κρᾶτ' ὀπισθοκυρτὲς πτερύγα) χέρα εἰς κέρατα, εἴτε V.148.
κάρα, τουτέστιν ὀπὸ τῶν κεφαλῶν ὀπισθοκυρτὲς πτερύγιον πτερύσσουσα. vide versum 108.

Χορεύσει) sub. κατά. V.180. Πόλεμον) Canterus πόδ' ἐμόν, V.178.
pedem meum. quod melius. ἐλικτὸν πόδα vocat τὸν ἐν τῷ χορδῇ ἑλισσόμενον, καὶ εἰς κύκλον ὑπὸ τῶν χορδούντων φερόμενον. V.192. χάρισαι) Iam præter vulgarem, receptámque significationem hoc videtur accipiendum pro, Gratis accipe. Sensus hoc indicat, & poetæ verba confirmant.

Θῆσαν) vt κρῆς, κρῆσαι, sic etiam θῆς, θῆσαι. Vide Eu- V.205.
stathium.

Ἐφεστίους δώμας ἔχοντες) ὑπὸ, vel, ὡσεὶ τῇ ἡμῶν ἑστίᾳ δώμας ἔχον- V.216.
τες. Prope nostras ædes, ædibus nostris vicinos lectos habentes, .i. Latebras, in quibus iacent latentes.

Ἐκείνου) C. N. Lect. lib. IIII. cap. XXIX. ἐκ κείνου le- V.237.
gendum monet. quam lectionem ipse versus flagitat. Ab illo, illius nomine. Sic & apud Sophoclem in Electra, pag. 133. 5. pro τὰ κείνου, corrigit τὰ κείνου, .i. τὰ ἐκ κείνου. τὰ ἐξ ἐκείνου. Quod rectè scriptum videmus in Ione, v. 846. φρίττει δ' ἀνάπτων ἐκ κείνων μολών. Et apud Lycophronem,

Πολλοὶ δ' ὀφθῆναι χάριν ἐκ κείνης ἐδέξ
Δάφνοισι.

Ταῦτ' ἐκ γε πλείστ') Sophocles Electra 85. 4. Æschyl. V.279.
χοηφόρους. 262. Seneca in Agamem. 320.

V.325. Χέρσος ἀγλαΐσμάτων) Verba sonant, Est terra inculta splendoris. i. nullo splendido cultu colitur. Aliàs diceretur ἄμοιρός ἐστιν ἀγλαϊσμάτων.

V.335. Οὔτ' ἐκείνου τεκών) Scribendum ὅτ', τ' ἐκείνου τε κών. Obseruandum autem hoc loco τὸ τεκών participium cũ genitiuo positum, pro τοκεύς, εἴτε πατήρ, eodem modo, quo dicitur τύξων οὗ εἰδώς, pro, εἰδώλων.

V.413. Κἀλθυσ' αὐτόν) Ita Canterus, Κάλθυσ' ἀ' αὐτόν, τῷδε δόμους ἀφιγμένον. i. Iussit autem ipsum, his (in) ædes profectis.

V.448. Κόρας μάτυρ' ἔνθα) Fortasse μάτυρ' est scribendum, pro integro μάτυρμα, καὶ ζήτημα. Indagationem Proserpinæ. i. locum, vbi Ceres filiam amissam quæsiuit. Vel, per quem Ceres filiam quærens transiuit. Vide Ouid. Metamorph. lib. 5. 159. 160. 161. 162. vbi Cereris filiam quærentis errores describit.

V.481. Τυνδαρὶς εὐλέχα) Si codex est sanus, hoc εὐλέχα, quod in nullis lexicis reperias, nomen est substãtiuum Euripideum, aliis inauditum, quantum hactenus mihi cõstat. Vt autem ab ἀληθὴς ἀληθείᾳ, verus, veritas, formatur, sic ab εὐλεχὴς, quod significat τὸν τῇ λέχοι ἄμοιρον, καὶ τὸ λέχος καταλιπόντα, lecti expertem, & qui lectũ, coniugémque deseruit, vel quæ lectum, & maritum deseruit, εὐλέχα, ας, deducitur, quod significat ipsam lecti, coniugisque desertionẽ, metri verò causa dicemus iam τὸ ι sublatum, vt ἠδεῖα, ἠδία, ταχεῖα, ταχία, quæ sunt adiectiua. Quare Τυνδαρὶς εὐλέχα vocabitur ἡ τῶ Τυνδάρεω παῖς ἡ τὸ ἑαυτῆς λέχος, καταλιποῦσα. Sed figuratè nomẽ substãtiuum pro adiectiuo εὐλεχὴς positum fuerit amplificandi causa. Verba hoc sonant, Tyndaris, i. Tyndarica desertio lecti, vel coniugij. i. Clytæmnestra Tyndari filia coniugij, maritíque sui desertrix. Quid melius afferam in præsentia non habeo. Nisi fortè dicas εὐλεχία scribendum, vt sit fœm. g. à masc. εὐλέχεος, ὁ ἄμοιρος τῆς λέχους, ὁ τὸ ἑαυτῆς λέχος καταλιπών. Vel etiam εὐλέχα, pro εὐλεχία Æolicè scriptum. Vel εὐλεχία sumas pro accusatiuo ab εὐλεχὴς, ἐος, εῖ. quod ad Agamemnonem referas, qui ab vxore, & Ægistho extra lectum coniugalem est occisus. Hoc quidẽ longè simplicius

plicius: at nullius autoritate confirmari potest. Lectorem igitur volui monitum, vt, si meliorem aliquam lectionem, atque sententiam nanciscatur, eam liberè sequatur.

Σφάγιον ἑστῶσιν) Sophocles El. 82. & 121. Æschyl. Χοηφόροις. 234. 235. 236. 237. V.514.

Εἰ χρώματ' αὐτῆς) Canterus, εἰ χρῶμα ταὐτῆς, pro τῆς αὐτῆς. si color sit eiusdem comæ. pro, si sit idem vtriusque comæ color. Quod minimè nouum. Nam & τωὐτῷ, pro τῷ αὐτῷ legitur apud Sophoclem in Philoctete pag. 414. 6. εἰ ταὐτὰ τούτῳ γνώμαν ἴσχεις. At Doricè ταὐτὰ, pro communi τωὐτὰ. Vide scholia græca. Et apud Aristot. Polit. 8. cap. 1. 172. K. Et Rhet. 3. cap. 16. 226. I. V.521.

Ἐν κραταιλέῳ πτύῳ) κραταίλεον πτύον ab Euripide vocari videtur, quod ab Homero κρατὺ πεδὸν οὐδας. quasi dicas, κραταιὸν, στερεὸν, καὶ σκληρὸν τῷ λεῴ, εἴτε τῷ λαῷ τῷ διὰ τούτου πορευομένῳ. Solum quod populo per id eunti durum est. q. d. κραταιόλεον, εἴτε κραταίολαον, καὶ κατὰ συγκοπὴν, ἡ ξυλὼν τὰ εἰς ε ἀττικῶς, κραταίλεον. Vel deductum ἀπὸ τῆς κρατὺς, fortis, solidus, durus, & λας, λαὸς, ὁ λίθος, lapis, vt significet τὸ στερεῖς λίθοις πεπληθυσμένον, καὶ λιθόστρωτον, duris lapidibus stratum. Consule Eustathium in κραταιπεδον. V.534.

Ἀ'δελφοῖν) Ἀ'δελφοὺς hîc poëta vocat tã fratres, quàm sorores: quod patet ex sequentibus, αὐδρός τε, καὶ γυναικός. Sic autem propriè dicuntur qui ex eodem matris vtero nati prodierunt. Sic & v. 746. Orestes, Electra, Antigone ἀδελφοὶ vocantur. In hac autem voce τὸ α non priuationem, sed congregationem, & ταυτότητα significat, δελφὺς verò, ἡ μήτρα. vide Eustathium. V.536.

Ταῦτ' ἄν) Mallem ταῦτ' ἄν. V. 567. Βλέψον νιν) Metri causa βλέψον νιν, ἐγκλιτικῶς scribendum. V.543.

Οὐλὴ παρ' ὀφρυῖ) Eandem Vlyssis οὐλὴν ἀγνώσιον, cicatricis beneficio factam, & Homerus Odysseæ τ. 580. nobis describit. At Sophocles aliam. Electra. 133. Et Æschylus Χοηφόροις. 237. aliam. Quinetiam idem Orestes ab Iphigenia in Tauris alia ratione agnoscitur. versu 822. & deinceps. V.573.

V.656. Λοχεῖ ἐμοῦ νοσήματος) ὑπαλλαγή, pro, νοσήματα τοῦ ἐμοῦ λοχείου.

V.666. Ἔπειτα πάντων μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον) Hæc ita videntur & scribenda, & legēda. Ἔπειτα πάντα μητρὶ τ' ἀπ' ἐμοῦ φράσον. pro πάντα τὰ ὀπτ' ἐμοῦ Sensus, & legitima cōstructio lectionem istam indicat. Ex gemino autem α α breui, in vnicum α longum facta est contractio.

V.694. Πυρσεύσει κρυγμόν) μὴ πυρσὸν ἀνημμένον σύ γε ἐγείρεις κραυγήν. facibus accensis excitate clamorem.

V.699. Ἁπαλαῖ) Sunt qui ἀπαλαῖς legendum arbitrentur. i. tenella, molli, delicata. Alij putant Ἁπλας nomen esse proprium cuiusdam venatricis in Arcadia. Fortasse autem πρὸς Ἁπλαΐδι intelligūt, de qua cùm alij, tum etiam Ouid. τῶν μετεμορφ. lib. 8. & Amor. lib. 1. el. 6. At quomodo mater appelletur, & cur cætera, quæ hic de ea dicūtur, verè ei tribui possint, mihi certè nō cōstat.

V.727. Τόνη φάτνας) Seneca in Thyeste, pag. 84.

Quò terrarum, superúmque parens,
Cuius ad ortus noctis opacæ
Decus omne fugit, quò vertis iter?
Mediúmque diem perdis Olympo?
Cur Phœbe tuos rapis aspectus? &c.

V.746. Κλειτὼν συγγενέτειρ' ἀδελφῶν) Inclytorum mater ex eodem vtero natorum filiorum. Intelligit autem Orestem, Electram, & Antigonem. Alij vertunt, Inclytorum soror fratrum. Videntur autem intelligere Castorem, & Pollucem Clytæmnestræ fratres. At συγγενέτειραν pro σύγγονον accipiunt, i. pro sorore. Quæ significatio nequaquam est vulgata. Eam tamen tueri videtur poëta, quum versu 990. de eadem Clytæmnestra dicit,

Παῖ Τυνδαρίου,
Καὶ τῶν ἀγαθῶν ξύγγονε κούρων

Διός. Vide & v. 1063. at apertè v. 1237. & deinceps, Gemini Orestem alloquuntur his verbis,

Ἀγαμέμνονος παῖ, κλύθι. δίπτυχα δέ σε
Κλύθομεν μητρὸς σύγγονοι Διόσκοροι,

Κάστωρ, καὶ σὺν νηΐ τε Πολυδεύκης ὅδε.

V.770. Διόσοι) Rectè Canterus separatim legit, δὶς σοί. Bis tibi eadem dico, quæ cupis audire. pro, σοὶ δύο, ἅ. mallē σοὶ δ', ἅπερ σοὶ τὰ, τὰ αὐτά. Eadem. Frequens hic error occurrit Lectori.

Κάρα πλόκοις) Si nullum ι subscribatur τῷ α, dices esse accusatiuum neutrius generis, quod priscis Græcis familiare, recentioribus verò dicitur ἡ κάρα, ας. caput. τὸ α vero nunc propter πλ sequens producetur. Subaudietur autē κατά. Vel κάρᾳ scribendum, siue formes à κάρα, ας, ᾳ. siue à τὸ κάρα, κάρατος, κάρατι, commun. κάρητι, Ion. & κάρῃ, Atticè. Coronas autem gestare solitos fuisse, qui sacrificium faciebant, docet Plin. lib. x v 1. cap. 4. V.771. V.801.

Πυρὰν ἥπλον) Canterus, πῦρ ἀνῆπτον. Ignē accendebāt.

Δωρεὰ δ' ἀφάσας) Versu 836. δωρεκλωὼ κοπίδε vocat συωνύμως, quæ verba sunt τῆς δωρέδος interpretatio. V.819.

Κ' ἀνεῖτο) ἠ ἀείστο. ab αὐΐσμαι, κ' μετάθεσιν. Et laxabat, aperiebat. V. 835. Πυζηρείαν) Sub. συλλω. Conuiuium celebrare facta rerum inquisitione, i. consultis extis. V.826.

Χίλιον) Quidnam hoc vocabulum iam sibi velit, mihi non constat. Quidam vertunt, Labrum. Sed quàm bene, iudicent alij. Nisi fallor, potius ipsam victimæ ceruicem poëta sic appellat. quam alij χελύνην, & χελώνην συωνύμως vocant. Consule Hesychiū, & Pollucem lib. 2. 127. πρὸ χάλως, χάτων, ἢ τοῦ πρὸ αὐτά. Vel armum, & gibbosam victimæ partem in scapulis prominentem intelligit. Quidam etiam χίλιον, pecoris pectus interpretantur. V.837.

οἱ πάροι) οἱ παρόντες ὄντες. οἱ παρόντες. V.876.

Ἀ κλυτὰ τέκνα) Ægisthi cædem ab Oreste faciendam, apud Homerum Odysseæ A. pag. ex Steph. typis 4. prædictam habemus. Quando verò, & vbi cædem hanc Orestes fecerit, vide Odyss. r. pag. 72. V.880.

Τῷ σύφ' εἰδέναι) τῇ σαφεῖ, καὶ βεβαίᾳ γνώσει. V.894.

οἰκτῖς) Est χρόνου ἀναλαγὼ, αὐτὶ τοῦ, φῶκτις, ὄξης, ἐβίσις. V.925.

Ὁ τῆς γυναικὸς) ἰδοὺ, ὅδε τῆς γυναικὸς ὄζυν τὰνάκεος, ὅδε γυναικοκρατεῖται. ἡ δὲ γυνὴ οὐχὶ τῷ ἀνδρὸς ὄζυν τὰνάκεος. ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ὑπ' ἄρχεται. V.931.

Τίμαντι) Datiuus loco genitiui, τίμαντος πάρα. Ὅταν τις V.936.

[redacted]. Consule nostras in Xenophontem notas. pag. 439. C. D.

V.993. Προβλήματος) προβλημα nunc vocatur facinus, quod aliquis sibi faciendum proposuit.

Τιμᾶς σωτῆρας) Sensus, Qui coluntur ob salutem, quam iis dant, qui in mari periclitantur. σωτῆρας autem τιμὰς Atticè dictum, pro σωτείρας, ἢ σωζούσας. Sic apud Sophoclem τύχη σωτῆρ, pro σώτειρα. in Oedipo Tyranno. 152. 13. Sic Ἐρινύες λωβητῆρες. pro λωβήτειραι. Soph. Antigona, 258. 7. Sic & in Soph. Philoct. 432. versu vltimo, Νύμφας σωτῆρας, pro σωτείρας, ἢ σωζούσας dictum vimus.

V.1016. Μαθόντα σ', ὦ μόν) Canterus legendum ait Μαθοῦσαι, ὦ. Ego nihil muto. Nam est Atticismus, genus masculeum pro fœmineo, de quo Atticismo cùm v. 993. tum alibi multis in locis à nobis actum.

V 1022. Πρυμνοῦχον αὐλιν) Nauium stationem. Aulidem ipsam, quæ Græcorum naues retinebat. αὐλιν autem Æolicè dictum ab αὐλις, quod idem valet ac αὐλή. Vel etiam Αὔλιν. Æolicè communi Αὔλίδα. Ἰφιγόνης verò, pro Ἰφιγμείας. Quòd obiter obseruandum.

V.1026. Συγγνωστόν τιν) Rectè Canterus, συγγνώσ' ἂν ὦ. pro συγγνωσθεὶ ἂν ὦ. Venia digna essent. Veniâ meretur hæc.

V.1034. Καπίζομεν) Atticè actiuum pro passiuo καπιζόμεθα.

V.1077. Παρῳῶ' ὦ) Canterus, τὰ πρῳῶ' ὦ. pro τὰ πρῷα, ἤγουν τὰ πρῴα, ἤτοι περίπλους πορείγματα. Res Troianæ. Quæ lectio melior quàm vulgata, ideóque eam sequi non dubito.

V.1080. Παρεῖχε στι) Sub. ὁ Θεὸς vel pro ἐξὸν sumendũ, licebat.

Ἀδελφὸς) Μᾶλλον videtur subaudiri, pro μᾶλλον ἢ τὸν ἀδελφόν.

V.1093. [redacted]. Vide Suidam in Δικάτην ἑστάσαι. Et Aristoph. ἐν Ὄρνισι. pag. 188.

Ἐς δεκάτην γάρ ποτε παιδαρίου κληθὶς, ὑπέπιπτεν ἐκ ἄστεως.

Comment. τὴν δεκάτην ἱερὸν ἔθυον τοῖς γεννηθεῖσι, καὶ ἐκ αὐτῆς τὰ ὀνόματα ἐπίθεντο τοῖς παισὶ, καθάπερ Εὐριπίδης ἐν Αἰγεῖ. Τίς σε μᾶτερ ἐν δεκάτᾳ τύκον ὠνόμαζεν; ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ βδόμῃ φησὶν ἔθος τιθέναι τὰ ὀνόματα, γράφων οὕτω. τὰ πλεῖστα δὲ ἀναιρεῖται πρὸς τὴν ἑβδόμην. διὸ καὶ τὰ ὀνόματα τότε τίθενται, ὡς πιθ-

ανὸν δοκεῖ μᾶλλον τότε τῇ σωτηρίᾳ. Vide & pag. 405. 1. & scholia Græca.

Οὐκ εἶμι) Mallem οὐκ εἶμί, pro οὐκ εἰμί. Non sum. V. 1142. Ἐνῆρκται) Stiblinus, Inclusum est. Videtur ἐνεῖρκται, ab ἐνείργω deductum legisse. Sed nihil muta. Vertendum enim, Paratum est ad faciendum sacrorum initium. quod ab ἐνάρχομαι formatum. Auspicor, Initium facio. V.1127.

Τύχας) τύχας ἄλαστε, pro ὦ ἄλαστε τύχης ἔργα. ὦ τύχλιον ἄλαστον. Interpretes poëtæ mentem non videntur expressisse. V.1234. φαίνουσι) Vel Atticè positum actiuum pro passiuo φαίνονται. Vel ἑαυτοὺς subaudiendum. V.1184.

Ἴσως δέ) Aristot. Rhetor. ad Alex. xix. 238. A. vide quæ supra περὶ τῆς ἰσοψηφίας notauimus in versum 1470. τῆς Ἰφιγενείας τῆς ἐν Ταύροις. Consule & Æschyl. ἐν Εὐμενίσι. 298. 299. V.1265.

Ἐπώνυμος) Strabo lib. xiij. 400. V.1275.

Ἠκει λιπὼν Αἰγυπτον) Vide τῆς Ἑλένης πρόλογον, & τὴν καταφρηνίν. V.1281.

Σὸν πτόσιν) Videtur intelligere pauperem illum rusticum Electræ maritum verbis, non re. Nam (vt ex ipso fabulæ prologo patet) virginem intactam reliquerat, nec debitum mariti in procreanda sobole officium ei præstiterat. Quid autem sit πτόσις, apud Eustathium docetur. V.1286.

Ἐπ' Ἀθλώων) ὅθι τὰς Ἀθλώας. Sic & Thucyd. & Herod. passim, vsurpant τὸν ὅθι præpositionem cum genitiuo, loco accusatiui, quod magis tritum. Consule nostros Græcos indices, qui magnam exemplorum copiam tibi suppeditabunt. V.1343.

[redacted]

IN EVRIPIDEM NOTARVM

FINIS.

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca

Universidad de Deusto
Biblioteca